

༡༡། ཁྱུ་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་འགྲེལ་དཀར་གནད་
 མདུད་གྲོལ་སློ་གསལ་གཅེས་ཅོར་
 ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།

མཛད་པ་པོ། ཚེས་རྗེ་དག་དབང་དཔལ་ལྷན།

དཔལ་ལྷན་འབྲས་ལྷུངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛད་ཁང་།

Paldan Drepung Gomang Library

མེད་པར་གང་ལྟར་དཔར་སྟོན་བྱ་མི་ཆོག

དཀར་ཆག

༡༡། །བྱབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་འབྲེལ་དཀར་གནད་མདུད་ཁྲོལ་སྒོ་གསལ་གཅེས་
ནོར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བྱབ་མཐའ་སྤྱི་བཤད་སོགས་ལེའུ་དང་བོ་བདུན་གྱི་སྐབས་
བཞུགས་སོ། །

ལེའུ་དང་བོ། གྲུབ་མཐའི་སྤྱི་བཤད།	3
ལེའུ་གཉིས་པ། རྒྱུ་བན་པའི་སྐབས།	56
ལེའུ་གསུམ་པ། གངས་ཅན་པའི་སྐབས།	98
ལེའུ་བཞི་པ། ཆངས་སོགས་བཞིའི་སྐབས།	144
ལེའུ་ལྔ་པ། བྱབ་འདུག་པ་དང་དཔྱོད་པ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས།	163
ལེའུ་དྲུག་པ། དབང་ལྷུག་པ་དང་བྱེ་རིག་གི་སྐབས།	206
ལེའུ་བདུན་པ། གཅེར་བུ་བའི་སྐབས།	247

༡༢། །བྱབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་འབྲེལ་དཀར་གནད་མདུད་ཁྲོལ་སྒོ་གསལ་གཅེས་
ནོར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་དངོས་སྤྱི་བའི་སྐབས་བཞུགས་སོ། །

ལེའུ་བརྒྱད་པ། གྲེ་བཀ་སྤྱོད་པའི་སྐབས།	265
ལེའུ་དགུ་པ། མདོ་སྤེ་བའི་སྐབས།	341
ལེའུ་བརྒྱ་པ། སེམས་ཅན་པའི་སྐབས།	387

༡༡། །བྱབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་འབྲེལ་དཀའ་གནད་མཐུད་ཁྱོལ་སྒྲོ་གསལ་གཅེས་
ནོར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་དབྱ་མ་ཐལ་རང་གི་སྐབས་བཞུགས་སོ། །

ལེའུ་བརྒྱ་གཅིག་པ། དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས།	526
ལེའུ་བརྒྱ་གཉིས་པ། དབྱ་མ་ཐལ་འགྲུར་པའི་སྐབས།	653
ལེའུ་བརྒྱ་གསུམ་པ། གསང་ལམ་མཆོག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྐབས།	825

མཐུག་དོན་སྐབས་ཀྱི་གཞུང་དོན་བཤད་པ།

མཐུག་ཅོམ།	837
པར་བྱང་སྒོན་ཆོག།	840

༡༡། །བྱབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་འབྲེལ་དཀའ་གནད་མཐུད་གྱི་ལྷོ་
གསལ་གཅེས་ནོར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བྱབ་མཐའ་ཁྱེ་བཤད་སོགས་ལེན་
དང་བོ་བཟུན་གྱི་སྐབས་བཞུགས་སོ། །

༡༡། །རྩི་བཙུན་སྒྲ་མ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཆོ་རབས་ཀྱན་
ཏུ་རྩིས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ། །མཐའ་ལས་ཡོན་ཏན་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དབྱས་
ན་མི་འདིགས་བཞི་ལྟ་རིན་ཆེན་གདན་སྤིང་སྟེང་། །མཐའ་ལས་རྒྱ་ཆོགས་ནམས་ཀྱིས་
བསྐྱན་པའི་མཆན་དང་དཔེ་བྱད་རིན་ཆེན་རྒྱ་མང་གཟི་འོད་མངོན་འབར་བ། །མཐའ་
ལས་ལྟ་ངན་སྦྱེན་སྦྱེས་སྟེར་བཅས་བཅོམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱལ་རྩ་ཕྱོགས་བཅུར་
རབ་སྟོགས་པ། །མཐའ་ལས་ཤེས་བྱ་གཅིག་ཆར་གཟིགས་པའི་ཟས་གཅོང་སྲས་པོ་བཅུད་
ལྟ་བདག་པོས་བདག་སོགས་འགྲོ་ཀྱན་སྦྱོངས། །ཟབ་མོའི་གནས་ལུགས་ཚུ་མཐོང་
དབྱིངས་སུ་མཐུན་པའི་མ་མོ་འཕེལ་རྩིས་བཤོད་བཞིན་པར། །གྲངས་མེད་ཞིང་ཁམས་
ཉི་མའི་གྲོང་དུ་སྒྲ་ཆོགས་སྦྱལ་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཡོངས་ཤར་བ། །ཟབ་རྒྱས་ལེགས་
གསུང་འོད་འབྱམ་འཕྲོ་བས་ཆོགས་གཉིས་ཡིད་མོས་འདབ་སྟོང་རྒྱས་མཛད་པའི། །དུས་
གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྲས་མཆོག་མི་པམ་འཇམ་དབྱངས་ཉི་ཟླ་བྱང་འབྲེལ་རྒྱལ་ལྷུར་ཅིག་
།ཀྱན་མཐུན་ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་གསུང་རབ་མ་རྩོས་མཆོ་ལས་བྱབ་མཐའ་ནམ་བཞིའི་ཚུ་
ལྷུང་བཞི། །གཞུང་ལུགས་ལྷུང་ཕན་ལྡ་བརྒྱའི་འཁོར་བཅས་འཇམ་སྤིང་ཕྱོགས་ཀྱན་བྱབ་
པར་འདྲེན་པའི་བྱེད་པ་པོ། །འཕགས་མཆོག་སྤྱ་སྤྱབ་ཐོགས་མེད་གཙོ་བྱས་རྒྱན་དུག་
མཆོག་གཉིས་ལ་སོགས་འཕགས་ལུལ་མཁས་ནམས་ཀྱི། །བཀའ་རིན་གཟུགས་སུ་བྱབ་ན་
ནམ་ཀྱན་མཐུན་པའི་བྲེ་སྲང་མ་གཏོགས་གང་གིས་གཞལ་བར་བྱས། །བྱ་རམ་ཤིང་བའི་

ལུང་རྟོགས་བསྟན་པ་ཀུན་གསལ་སྒྲོན་མེད་ཀྱང་ཁང་མཆོག་། ཀུན་པོ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་བསམ་
ནམ་པར་དག་པ་ནམ་མཁའི་དབྱུགས་ཀྱིས་གངས་ཅན་འདིར། ཉེར་དངས་ལོ་པའ་ས་
སྒྲིང་སྒྲོན་པོར་བཅས་པའི་ངོ་མཆར་མཛད་འཕྲིན་ལ། སྒྲོ་དམན་བདག་ཀྱང་བ་སྐྱེ་ལྡང་
ཞིང་འབྲེན་བྱེད་ཆབ་ཀྱིས་བསྐྱུན་པར་གྱུར། འདྲ་པའི་སྤང་ངོར་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ་
གཅིག་བཟན་པའི་འཁོར་ལོ་དུར་སྒྲིག་གར་གྱིས་ནམ་རོལ་ཞིང་། རྩ་མལ་སྤང་ངོར་ཐོས་
བསམ་སྒྲོམ་ལ་རིམ་གྱིས་བཙོན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་ལམ་མཐོན་པོར་མངོན་གསལ་གས་
ནས། ཆེ་ཞིང་གསལ་ལ་ཟབ་ཅིང་ལྷུང་བའི་མཁྱེན་རབ་བཟང་བོས་སྤུབ་བསྟན་བསྐྱེད་
བཅད་བཟར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། འདྲ་ཐེར་མཛད་པའི་བཀའ་དྲིན་འཁོར་མེད་
ཀུན་མཁྱེན་ཙོང་ཁ་བ་དེས་ཆོ་རབས་ཀུན་ཏུ་བཤེས་མཛད་ཅིག རྩ་གོན་དེའི་ལེགས་
བཤད་དབྱར་སྒྲིས་སྟན་པའི་སྤྱུལ། ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་མངལ་གྱི་ཁྱར་འཛིན་པ། རྩ་
སེར་སྟོལ་འཛིན་མཁས་མང་མདོངས་མཐའ་ཅན། བཤད་སྐབས་སྒྲོས་གར་བསྐྱུར་བ་ཅི་
ཡང་མཛེས། ལུན་རིང་གོམས་པའི་ལྟ་བུ་བསམ་སྤྱུགས་བསྐྱེད་ཏུ་ལྡང་བདུན་གྱིས་ཉེར་
དངས་ཤིང་། ལེགས་བཤད་གསར་བའི་ཀུན་སྤང་འབར་བས་བདག་སྒྲོའི་ཕུན་པ་སེལ་
མཛད་པའི། བཤེས་གཉེན་སྤང་བའི་སྐུ་ཁྱུང་དེ་ནམས་རྒྱལ་ཀུན་སྤྱུགས་མེད་ཆངས་
ཆེན་གྱིས། མི་མཛད་སྤྱིང་བོའི་རིང་ལུགས་སྒྲིན་ལམ་མཛེས་བྱེད་རྒྱན་དུ་བཀོད་པར་
དེས། འདྲ་ལྟ་ལུགས་བཟང་སྤྱེ་ལའི་སྒྲོན་ལྗངས་དབྱུགས། ལེགས་བཤད་དྲི་བསྐྱུང་
སྤྱུགས་བཅུར་འབྱེད་པའི་དཔལ། གྲུབ་མཐའ་ཙུ་འགྲེལ་ཙུ་གོ་ཤིང་། སྟོབས་བཅུ་
མངའ་བའི་མཛད་འཕྲིན་བཟོ་བོས་བསྐྱུབ། སྒྲིས་སྐྱུངས་སྒྲོ་གྲོས་ལག་པའི་ཤུགས་རྒྱང་
ཡང་། རྩ་མེས་གཞུང་བཟང་གནམ་རུ་སྟོབས་ཆེན་དང་། ལྷུང་མཆན་ཉག་ཐན་སྐྱུར་
ནས་ཕྱི་ནང་གི་གཞུང་ལུགས་དཀའ་གནད་གོ་ཆ་འཕྲིག་པར་བྱ། གསར་བཤད་བདུད་
ཅིའི་ཐིགས་པ་མི་འཛག་པས། སྒྲོ་གསལ་མགུ་བའི་ཀུན་མ་བཞད་ཀྱང་། འགྲན་སེམས་
སོ་གའི་རྒྱ་ཟེར་མི་འཕྲོ་བས། སྤྱུགས་ལྷུང་ཆ་བས་མི་གདུང་བ་དེར་གནས་མཛད། །

ལེའུ་དང་པོ། གྲུབ་མཐའི་སྒྲིབ་པ་ལྟེན།

འདིར་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྩོམ་མཛད་པའི་གྲུབ་
མཐའི་འགྲེལ་བ་ཆེན་མོར་བྱུང་མཆན་འགོད་པ་ལ།

༼ཀ༽འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པོ་རྒྱལ་བོ་བདེ་སྦྱོང་ལ་བསྐྱར་བའི་བཤེས་
སྦྱངས་སུ་མདོ་ལས་གཉའ་ཤིང་རུས་སྤལ་སྟོན་བའི་དཔེས་མིར་སྦྱོང་དཀའ་བར་གསུངས་
པ་བཀོད་ལ། འདིར་ངན་འགྲོ་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་སྟེ། དེའི་གཞུང་དུ་དུད་འགྲོ་ཞེས་བྱང་
ཞིང་། འགྲེལ་བར་དུད་འགྲོ་ཆེས་སྒྲུབ་པས་དེ་ལས་མིར་སྦྱོང་དཀའ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར།

༼ཁ༽སྐྱབ་པ་འཕྱར་བ་ཞེས་སོགས་ནི། ཞིང་ལས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འབྱུང་སྐྱབ་
པ་རྒྱང་གིས་འཕྱར་ན་བཟང་ཞིང་མ་ཕྱར་ན་ངན་པར་ཅིས་པ་ལྟར་ཆེ་འདི་སྒྲོས་ཐོངས་
ན་བཟང་ཞིང་མ་ཐོངས་ན་དགེ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་ཆེ་འདིའི་སྤང་ཤས་དང་འབྲེས་ནས་
ཁ་བས་དུག་ཅན་ལྟར་འཕྱར་བས་ཆེ་འདི་སྒྲོས་ཐོངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིང་བོ་ལེན་པ་ལ་
འབད་དགོས་པ་ཡིན་ཅོ། །

༼ག༽ཤེས་རབ་ཉན་པ་དང་ཤེས་རབ་སྤྱང་བོ་དང་སྦྱོང་བོ་གསེལ་གསེགས་
འཇིག་རྟེན་ལྷགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཏེ། འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའོ། ཤེས་རབ་
ཀྱི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

༼ང༽ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོན་སྟོབ་དཔོན་མཐོ་བཙུན་གྲུབ་རྗེས་མཛད་པ། ལྷ་
ལས་སྤུལ་བྱུང་གི་བསྟོན་པ་སྟོབ་དཔོན་བདེ་བྱེད་བདག་པོས་མཛད་པའོ། སྟོབ་དཔོན་
དེ་གཉིས་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ལ་མཆོག་ཏུ་དད་པའི་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སུ་སྦྱོང་པའི་སྐྱབ་
གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ནས། འདི་སྟམ་དུ་

མེས་ཀྱི། བདག་ཅག་གི་བྱིས་ན་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་མཆོད་ལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་གསུང་
རབ་ནི་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་སྤང་ན་དེ་གཉིས་གང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བརྟག་པར་བྱའོ་
སྟམ་ནས་རི་བོ་ཏེ་མེར་སོང་བའི་ཆོ་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ལྟ་མོ་ལྟ་མ་འཁོར་དང་བཅས་
པས་མ་རྩོས་མཆོ་ནས་རྩུ་འཕུལ་གྱིས་ཐེབས་པའི་དབྱ་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོད་པ་
དང་བསྟེན་བཀྱར་ཆད་མེད་པ་བྱས་ནས་ཆོས་ཉན་པ་མཐོང་བ་དང་། དབང་ཕྱག་ཆེན་
པོས་ཀྱང་དེ་གཉིས་ལ་སངས་རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་སྤྲུལ་
དམ་པ་ཡིན་པས། དེ་དང་དེའི་གསུང་རབ་ལ་མཆོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲུས་པ་ཐོས་ནས་
སྤར་རང་ཡུལ་དུ་འོང་སྟེ། བྱང་བའི་བསྟན་པར་ཁྱེད་ཀྱི་རབ་དུ་བྱུང་ནས་བསྟོད་པ་དེ་
གཉིས་བྱས་པར་སྟོབ་དཔོན་ཤེས་རབ་གོ་ཆས་བཤད་དོ། །བསྟོད་པ་དེ་གཉིས་སུ་སངས་
རྒྱལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ཕུལ་
དུ་བྱུང་བར་བཤད་པ་ནི་ངོ་མཆར་ཆད་དུ་བྱུང་བ་མཁས་པའི་ཡིད་རང་དབང་མེད་པར་
འཕྲིག་ཀྱས་པ་ཤ་སྟག་དུ་སྤང་བས་སྟོ་ལྡན་ནམས་གྱིས་བལྟ་བར་བྱའོ། །

༼ཅ༽ནི་ཟའི་བྱ་མོ་མངོན་བསྟོད་ཅེས་སོགས་ནི་བྲམ་ཟེ་ཕུར་བྱས་མཛད་པའི་
དབྱངས་ཅན་མའི་བསྟོད་ཆིག་ཡིན་ལ། བསྟོད་པ་དེར། སྟོག་གི་འོད་ཟེར་སྐྱ་ཡི་ཁྱོན་
ཙམ་ཕྱ་བའི་ཆ་ཤས་གྱིས། །ཚོལ་བའི་སྟོན་སྒྲུར་བར་ལྟ་མོའི་སྟགས་ལ་རེག་གྱུར་
པས། །འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྟོར་བས་ནམ་པ་བདུན་པའི་མཆོད་སྲིན་ཅན། །འཇུག་པའི་
རྒྱང་ཞོན་རང་མེས་ཡེ་ཤེས་རྒྱས་མཛད་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་པའི་དོན། བདག་གི་སྤྲུལ་
མཁན་ཆེན་ངག་དབང་མཁས་གྲུབ་གྱིས། སྟོག་གི་ངོ་བོ་སྐྱ་ཡི་ཁྱོན་ཙམ་གྱིས། །ཚོལ་བའི་
སྟོན་སྒྲུབ་སྟོད་སྟགས་ལ་རེག་པས། །འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྟོར་བས་བདུན་པ་ཅན། །འཇུག་
པའི་རྒྱང་ཞོན་རང་མེས་རྒྱས་པར་མཛོད། །ཅེས་བསྟུས་ཤིང་། དེའི་དོན་ནི་རང་གི་སྟོག་
གི་ངོ་བོ་སྐྱ་ཡི་ཁྱོན་ཙམ་སྟེ་སྟོན་སྒྲུབ་གསལ་ནས་ཕྱིར་ཐོན་ཏེ།
དབྱངས་ཅན་མའི་ཤངས་སྟག་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལ་རེག་

པས། དེ་ལས་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་གཡས་བསྐྱོར་དུ་འཁོར་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཆད་ནས་
མདུན་དུ་དགྲུག་པ་ལ། མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་སྤྱིན་སྤུལ་ནས། བྱང་དུ་འཇུག་པའི་
རྒྱང་ལ་ཞོན་ནས་རང་གི་སྣ་བྱག་གཡོན་ནས་ཁྱུགས་ཏེ་ས་བོན་ལ་ཐིམ་པར་སྒྲིམ་པས་
རང་གི་ཤེས་རབ་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་ན། འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྐྱོར་བའི་
རྣམ་ཅན་མདུན་དུ་དགྲུག་ནས་མཆོད། ཁྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་ལ་འགྱུར་རམ་ཡི་གེ་
ནོར་བ་ཡིན་ནམ་སྒྲིམ་སྟེ། བྲམ་བེ་ཕུར་བྱས་མཛད་པའི་སྐྱབ་ཐབས་ལས། རང་གི་སྤྱིང་
གའི་སྟོག་གི་འོད་ཟེར་གྱིས། །དབྱངས་ཅན་མ་ཡི་འཁོར་ལོ་མདུན་དུ་དགྲུག། མེ་ཏོག་
བདུག་པ་མར་མེ་བྱག་པས་མཆོད། །འཇུག་པའི་རྒྱང་གིས་སྤྱིང་གི་སྟོག་རྩར་གཞུག། ཁྱེད་
གསལ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

༼ཆ༽ སྟན་དངགས་རྒྱལ་བོ་འཁོར་ལོའི་དབྱངས་ཅན་མ་ཡི་བྱེད་བརྟེན་ནས་
འཐེལ་བ་ཡིན། དེ་ལ་བསྟེན་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་སྟོབ་དཔོན་ཏྲ་དབྱངས་གྱིས། སྟན་
དངགས་ཚོམ་ལ་སྐལ་ཆེན་པོ། ཁྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་སྟོ། །དབྱར་གྱི་དུས་གྱི་ཚུ་བོ་
ལྟར། རྒྱང་དུ་འང་ཤིན་དུ་འཐེལ་བར་འགྱུར། ཁྱེད་པ་དང་མཚུངས་པར་ཕྱར་དུ་དངོས་
གྲུབ་སྟེར་བར་བྱེད་ཅེས་པའོ། །

༼ཇ༽ སྐྱབ་ཐབས་དེ་ལས། དགེ་སྟོང་ཡིད་ཀྱི་ཤིང་ཏྲ་བསྐྱོད་པས་འདི་བཙམས་
སོ། ཁྱེད་བྱང་བ་ཚོམ་པ་བོའི་མིང་ཡིན་མིན་དབྱད།

༼ཉ༽ །དབྱངས་ཅན་མའི་མཆོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ནི། མདོན་བརྗོད་ལས། ཁྱེད་པ་
པའི་སྐས་མོ་དབྱངས་ལྡན་མ། །སྐྱ་དབྱངས་ལྟ་མོ་སྐྱ་ལྟ་མོ། །དག་དབང་ལྟ་མོ་སྟོ་ཡི་
གཏེར། །རྟོ་རྟོ་དབྱངས་ཀྱི་ལྟ་མོ་དང་། །ཁྱེད་པ་མ་ཏམ་བྱ་རའི་རྒྱང་མ། །རྟོ་བའི་བྱ་མོ་
ཤེར་ལྟ་མོ། །རྒྱ་མཆོ་ལྟ་མོ་མཆོ་ལྡན་མ། །རྒྱ་བའི་སྤྱིང་མོ་མཆོ་བྱང་མ། །དབང་མོ་དང་
བའི་རྒྱས་བྱང་མ། །སྐར་སྐར་ལྟ་དབྱངས་ཅན་མ། ཁྱེད་པ་ཅུ་དགྲུ་བཤད་དོ། །གསེར་འོད་

དབྱངས་ཅན་མའི་ལེའུ་དེར། སློབ་དཔོན་ལུང་སྟོན་པ་བྲམ་ཟེ་ཀོ་དི་བྱས། གཤིན་མེད་
 སྲིང་མོར་ལུས་སྟོན་ཅིང་། རྟག་ཏུ་དར་གོས་སྟོན་པོ་བསྐྱམས། མངོས་དང་མི་མངོས་
 ལུས་སྟོན་ཅིང་། སྦྱོན་མིག་སྦྱོར་མཐོང་དང་བ་བསྐྱེད། སྦྱོད་པ་ཆད་མེད་འཛིག་ཉེན་
 འདས། སྦྱོབས་སུ་སྦྱོར་མེས་སུ་འཛིན། བར་འགའ་རི་དང་བྲག་ལ་གནས། བར་
 འགའ་ཕྱག་དང་རྒྱ་བོའི་འགྲམ། ཡང་ན་སྟོན་སྟོང་ནགས་རྣམས་སུ། གནས་དེ་དག་
 བྱི་ལྟ་མོའི་ཉེན། རི་ལྟར་རི་བྲག་མི་རྣམས་ཀྱིས། རྩ་བུའི་མདོངས་ལ་གདུགས་བྱས་
 ཤིང་། རྟག་ཏུ་ལྟ་མོ་དེ་མཆོད་ན། ཐམས་ཅད་དུས་སུ་འཛིག་ཉེན་སྦྱོང་། ཞེས་པ་ནས།
 སེམས་ཅན་གང་དག་ཅི་འདོད་པ། དེ་ཀྱན་བསམ་པ་ལྟར་དུ་སྒྲོངས། ཐོས་ལྟར་ཐོས་པ་
 འཛིན་པ་ཡང་། ས་ཆེན་འདྲི་གནས་ཀྱན་གྱི་མཆོག་ ཅེས་པ་ནས། འཛིག་ཉེན་མཐུན་
 པར་གཟུགས་སྟོན་ཅིང་། འདོད་ཁམས་བར་གྱི་ལྟ་གནས་སུ། བྱོད་བྱི་ལྟ་མོའི་གཙོ་ཡིན་
 པས། དེ་ལས་མཆོག་པའི་སེམས་ཅན་མེད། ཅེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་བསྟོད་དོ། ལྟ་མོ་སྦྱོན་
 བྲངས་པའི་ཆོག་ལས་ཀྱང་། ཕྱག་འཆལ་བཙམ་ལྟར་དབྱངས་ཅན་མཆོག་ བྲང་རྒྱུ་ཆེན་
 པོ་དབྱངས་ཅན་མཆོག་ འཕགས་པ་རང་རྒྱལ་དབྱངས་ཅན་མཆོག་ རྒྱང་བཞི་ཡ་བརྒྱད་
 དབྱངས་ཅན་མཆོག་ བདེན་པ་བཞི་གསུང་དབྱངས་ཅན་མཆོག་ ཡང་དག་གཟིགས་
 དང་དབྱངས་ཅན་མཆོག་ བྲང་སྟོང་ཆངས་འཁོར་དབྱངས་ཅན་མཆོག་ ལྟ་མོ་དབྱུ་མ་
 དབྱངས་ཅན་མཆོག་ སྦྱོར་བྱད་ལྟ་ཡང་དབྱངས་ཅན་མཆོག་ གཟི་ཅན་ལྟ་ཡང་དབྱངས་
 ཅན་མཆོག་ མཆོན་མོ་ལྟ་མོ་དབྱངས་ཅན་མཆོག་ རྒྱལ་ཆེན་བཞི་པོ་དབྱངས་ཅན་མཆོག་
 བདེ་གནས་ལྟ་སྦྱས་དབྱངས་ཅན་མཆོག་ རྩི་རྩེ་གསང་བདག་དབྱངས་ཅན་མཆོག་ ལྷ་
 འཇུག་ལྟ་ཡང་དབྱངས་ཅན་མཆོག་ ལྟ་མོ་བེ་མོ་དབྱངས་ཅན་མཆོག་ ཆོགས་བདག་
 ལྟ་ཡང་དབྱངས་ཅན་མཆོག་ དཔལ་གྱི་ལྟ་མོ་དབྱངས་ཅན་མཆོག་ དཔལ་གྱི་སྟོ་བྱིས་
 དབྱངས་ཅན་མཆོག་ ཉི་རི་ཆོག་འཆང་དབྱངས་ཅན་མཆོག་ མ་མོ་ཀྱན་མཆོག་དབྱངས་
 ཅན་མཆོག་ འཕྲོག་མ་མོ་ཡང་དབྱངས་ཅན་མཆོག་ གཞོན་སྦྱོན་ཀྱན་ཀྱང་དབྱངས་
 ཅན་མཆོག་ ཅེས་སོགས་གསུངས་ཤིང་། བྲམ་ཟེ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་མོ་སྦྱོབས་པ་ཆེན་པོ་

ལ་བསྟོད་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་མཆོག་སྟེད་ཀྱིས་ལྷ་མོ་ནག་པོ་ལ་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་སྒར་བཤད་པ་དང་དོན་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །

༼ ༡༡ ༽ མ་བཟོད་ན་ཡང་འདོད་པས་བྱས། །བདག་གི་དོན་བཞིན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད། །ཅེས་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་ལས། གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་ངག་ཏུ་དངོས་སུ་སྤྲས་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། ངག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་སྤྲས་ཀྱང་ཁོལ་བའི་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྐངས་པ་དེ་འདྲ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་ངག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་བཟོད་ན་ཡང་སྒྲ་ཁོལ་གྱི་ཞེ་བའི་འདོད་པས་བྱས་པའི་སྟོན་ནས་དོན་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་ཅིང་ཁས་སྐངས་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། བྲངས་ཅན་གྱིས། བྲིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། མལ་ཆ་དང་སྟན་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ན། བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་ངག་ཏུ་མ་སྤྲས་ཀྱང་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་སྐངས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཅ་ཤེད་རྒྱུ་ཆེན་ལས། ཐལ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་མི་འདོད་པ་སྐྱབ་པ་ན་འཕེན་མཁན་གྱིས་བསྟོན་དོན་དེས་པར་ཁས་སྐང་མི་དགོས་ཏེ་སྤྲས་དོན་སྟོན་པ་ནི་སྤྲ་བ་བའི་བཟོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་བྱིར་དང་ཐལ་བ་འཕེན་པ་བོས་ཀྱང་སྒར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་སྤྱག་བཅས་དགག་པ་ཙམ་ཞིག་འདོད་ནས་འཕངས་པའི་བྱིར་རོ། །འོ་ན་བྲངས་ཅན་གྱིས་སྒར་ཡོད་རྒྱུ་གྱིས་གསལ་བར་བྱས་པ་ཙམ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་བསྟན་པར་འདོད་ནས་ལྷ་གྲ་སྐྱེའོ་ཞེས་བཟོད་པའི་བྱིར་ལྷ་གྲ་སྐྱེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ལུས་པ་ཡོད་ན་ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྒྲ་མ་དེ་སྟོན་པའི་ལུས་པ་ཡོད་པ་དང་བཟོད་འདོད་གཉིས་ཆོགས་པ་དགོས་པས་སྟོན་མེད་དོ། །ཞེས་ཆོག་གསལ་ལས། ལུས་པ་ཡོད་ན་སྤྲ་བ་བའི་བཟོད་པར་འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་བཤད་དོ། །

༼ ༡༢ ༽ དངོས་པོ་ངས་བསྟན་ནི། བཅམས་བྱའི་གཞུང་གི་དོན་བསྐྱབ་ནས་ཐོག་མར་བཀོད་པ་སྟེ། རྒྱུད་སྤྱི་མར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་ཁམས་དང་བྱང་ཆུབ་དང་། །ཡོན་

ཏན་སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་ཐ་མ་སྟེ། །བསྟན་བཅོས་ཀྱན་གྱི་ལུས་ནི་མདོར་བསྟུན། །རྩི་
རྩི་ཡི་ནི་གནས་བདུན་འདི་དག་གོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

༼ཐ༽སྒྲིང་ནས་དད་དམ་ཞེས་པ་ནི་དད་པ་ཡོད་ཀྱང་སྦྱོར་བ་མེད་པ་དང་། ཇི་
ལྟར་དགའ་བ་ཞེས་པ་ནི་དད་པའི་རྒྱ་མེད་པར་ཕྱག་སོགས་བྱེད་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་གྱིས་
སམ་ཞེས་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཡོད་མེད་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱག་སོགས་བྱེད་པ་
དང་། གཞན་གྱི་དོར་ཡང་རུང་ཞེས་པ་ནི་ཕྱག་སོགས་མི་བྱེད་ན་ཆད་པ་དང་བྱེད་ན་
བྱ་དགའ་འཕྲོ་བ་སྟམ་པས་ཕྱག་སོགས་བྱེད་པའོ། །དེའི་གཞུང་དུ་རྒྱ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་
ནི། གང་ཞིག་ཐུབ་དབང་སྒྲ་བ་དེར་ཕྱག་བྱེད། །དེས་ནི་ལྟ་ཡི་བདེ་བ་ཕུན་ཆོག་ས་
འཕྲོ་བ། །ཅིས་བྱུང་ཞིང་། །འགྲེལ་བར་ཡང་སྒྲ་བའི་བཤད་པ་ཡོད་དོ། །

༼ད༽སྟོན་པ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་
ལ། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་བསྐྱར་ཞིང་བསྐྱགས་པ་མཛད་པའི་
ཆོ། སྟོན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། བསོད་ནམས་རྣམ་སྤྲིན་བདེ་སྟེར་སྟུག་བསྐལ་ཐམས་
ཅད་སེལ། །བསོད་ནམས་ལྡན་པའི་མི་ཡི་བསམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འགྲུབ། །བདུད་བཅོམ་
ནས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐུར་དུ་རེག་པར་འགྱུར། །ཐུང་ན་ལས་འདས་ཞི་བ་བསེལ་བའི་དངོས་
པོ་ཐོབ། །ཅིས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་མཛད་དོ། །སྟོན་སངས་རྒྱས་སོགས་ལ་བསྟོན་བཀུར་བྱས་
པས་སྟོན་ལམ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ལོ་རྒྱས་འདུལ་བ་ལུང་སོགས་སུ་མང་བོ་སྤྲང་མོད་ཀྱང་
འདིར་མངས་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །སྟོན་རྒྱ་གར་ན་མུ་སྟེགས་པ་རྒྱུང་ཞགས་བཏབ་
ཆད་དེའི་གམ་དུ་འགོ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་དེས་བྲིས་པའི་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཞགས་
པ་བཏབ་པས། དེས་སྐྱབས་འགོ་བྱས་པས་ཞགས་པ་མ་ཐེབས་དེ་ཡང་ཡང་ཆད་པ་ལ།
མུ་སྟེགས་པ་དེས་བྲིས་པ་ཁྱོད་འདྲ་ཅི་བྱས་དྲིས་པས་སྐྱབས་འགོ་བྱས་ཟེར། དེ་ལ་མུ་
སྟེགས་པ་དེ་མཆོད་པའི་རྒྱལ་བོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ནང་བའི་སྐྱབས་འགོ་ལ་ཡང་མཐུ་དེ་
ཙམ་ཡོད་སྟམ་ནས་ནང་བར་གྱུར། ཕྱིས་མུ་སྟེགས་པ་དེ་ཡང་ནང་བར་གྱུར་གསུང་སྐད།

དེ་དང་ཚུལ་གོས་ཀྱི་ཚལ་བྱ་བ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་མི་གཅིག་པར་སྤང་བས་སྐབས་འདིའི་
དཔེ་དག་མ་དག་དཔུང་པར་བྱའོ།

༼ན༽མདོ་འདིར་ཐ་ན་དུད་འགོ་གཞོན་སེམས་མདོན་དུ་གྱུར་ནས་སེམས་
འཁྲུག་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་རུང་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ཐོས་ན། དེའི་དགོ་བས་
ན་བའི་དབང་བོ་ནམ་པར་དག་པ་འགྱུར་གསུངས་པ་དེ་ཞིང་གི་མཐུས་ཐར་པའི་དགོ་ཆ་
བསགས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་དཔུང། ཡང་དེར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
གངས་རི་སྟེང་པ་དེ་སྟེང་གི་བསྐྱལ་བར་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱན་ཆད་པར་གསུངས་ཏེ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལན་གསུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་བསྐྱལ་བ་གསུམ་དུ་ངན་སོང་དུ་མི་སྐྱེ་
བ་དང་། ལན་བདུན་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་བསྐྱལ་བ་བདུན་དུ་ངན་སོང་དུ་མི་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་
ནམ་སྟུམ།

༼པ༽མདོ་དེར་སངས་རྒྱས་བཅུ་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་མཐུན་པའི་སངས་རྒྱས་དང་
ནམ་སྟོན་ལས་བྱུང་བའི་དེ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དེ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་དེ་དང་སེམས་
གྱི་དེ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱི་དེ་དང་ལོངས་སྟོན་རྟོགས་པའི་དེ་དང་སྐྱལ་བའི་དེ་དང་
བཏགས་པའི་དེ་དང་མདུན་དུ་བཞག་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བཅུའོ། །དང་བོ་གཉིས་ནི་
པ་རོལ་བྱིན་པའི་རྒྱ་མཐུན་ནམ་སྟོན་དང་སྐྱར་ཞིང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དེ་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་ཉན་སྟོང་འབྱུང་བ་
ལྟ་བུ་དང་། སྟོན་ལམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ནི་འདིར་བྱངས་པ་ལྟར་དང་། སེམས་གྱི་སངས་
རྒྱས་ནི་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་གྱིས་སངས་རྒྱས་གྱིས་འདུལ་དགོས་པའི་
སེམས་ཅན་མཐོང་ནས་བདག་སངས་རྒྱས་གྱི་གཟུགས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཐོས་པ་ལས་
བྱུང་བའོ། །བཏགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི། མཐུན་སྟོབ་སོགས་དང་། མདུན་དུ་བཞག་པའི་
སངས་རྒྱས་ནི། རྒྱ་གཟུགས་སོགས་ཏེ། གཞན་ནམས་གོ་སྟའོ།

༼ཕ༽དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིང་བསྐལ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུར་གྱུར་པ་དེ་བེ་
རྒྱུའི་མཆོག་ཏུ་བཤད། མཁའ་ལྡིང་གིས་སྦྱལ་བ་བ་ལས་དྲག་གིས་ལྷས་བསྐལ་ཏེ།
དེའི་སྤྲིང་བེ་རྒྱུར་གྱུར་པར་ཡང་བཤད་དོ། །ཞུ་རྟེན་ནི་ནོར་བུ་སྤོན་པའི་མིང་སྟེ། དེ་
དང་ཞི་རྩུ་ལྷ་ལ་དང་དབང་སྤོན་སོགས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །

༼བ༽མདོ་འདིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་བཅུ་བཤད་པའི་བརྒྱད་པ་
ནི། བརྟན་པ་སྟོང་གི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་འདི་ཡིན་ལ། འཕྲུལ་བ་བཅུ་ནི། འཁོར་བསྐྱར་
དང་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་དང་སངས་
རྒྱས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ཤིང་དང་། འཁོར་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་
འཕྲུལ་བ་སྟེ་བཅུ་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དྲག་པ་ནི་བྱང་སེམས་རང་གི་རྣམ་པར་གནས་པ་
ལ་བཤད་དོ། །

༼མ༽ སྤུབ་རྣམས་སྤྲིག་པ་ཚུ་ཡིས་མི་འཁྱུ་ཞིང་། ཞེས་སོགས་བདེན་བཞི་དང་
སྐྱར་རོ། །སྟོང་བ་ཞི་བ་ཞེས་སོགས་རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་དང་སྐྱར་བ་ནི་གྲགས་ཆེ་ཞིང་།
གཞན་རྣམས་འོག་ཏུ་འཆད་དོ། །

༼ཙ༽ཁ་ཆེ་བས་ཆོས་སྤང་བརྒྱད་ཁྲིར་འདོད་པ་ནི་བག་ཆགས་མི་འདོད་
པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་ཟེར་བ་ལ་ཤེས་བྱེད་མ་མཐོང་བར་མཁས་པ་དག་གིས་བཤད་
དོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷགས་ལ། ཉན་མོངས་ཀྱི་སྟོད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་དང་པར་ཕྱིན་དང་
ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྟོ་རེ་རེ་ལ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡོད་པར་བཤད་ལ། དེ་
དག་ཀྱང་མདོར་བསྐྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཞིབ་ཏུ་བྱིན་དཔག་ཏུ་མེད་པར་བཤད་པའང་ཡོད་
དོ། །མདོ་སྟེ་བསྐྱལ་བཟང་ལས། ཡོངས་སུ་སྟོང་བར་བྱེད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དྲག་
ནས་རིང་བསྐལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དྲག་གི་བར་པར་བྱིན་དྲག་ཆོན་
སུམ་བརྒྱ་ལ་བཅུ་བཤད་པ་དེ་སོ་སོར་བྱིན་ཉིས་སྟོང་ཆེག་བརྒྱ་ཡོད་པ་འདོད་ཆགས་ལ་

སྤྱོད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། གཉི་ཕྱག་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ཆ་མཉམ་ལ་སྤྱོད་པའི་
གཉེན་པོར་བྱེ་བས་བརྒྱད་སྟོང་བཞི་བརྒྱའོ། །དེ་དག་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་
ནི། རྩ་ནག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདི་ཇི་ལྟར་བསྐྱལ་བ་བཟང་བོའི་མདོ་ལས། སྒོ་སྤྲུལ་བརྒྱ་
ལྔ་བརྒྱ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ས་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་ཡོད་པ་དེས་ན་ས་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཉིས་སྟོང་
ཆིག་བརྒྱ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གཉེན་པོ་དེ་དག་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་ཞེ་སྤང་དུག་
གི་ནང་རབ་དུ་སྦྱོར་བས་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ་དེ་བཞིན་དུ་འདོད་ཆགས་
ལ་སོགས་པའི་ནད་རྣམས་པ་བཞིའི་གཉེན་པོའི་བྱིར་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཉིད་དུ་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་ཡང་
རིགས་སྟེན། མདོ་སྤེལ་བསྐྱལ་བཟང་དུ་སར་བྱིན་ཉིས་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་གསལ་བར་བཤད་
འདུག་པས་དེ་དག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་སྦྱར་ནས་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་
ཡང་ངོས་འཛིན་རྒྱ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྤྲང་ངོ། །

༼ཆེ་ཉེན་འབྱུང་རང་དབང་དུ་བཤད་པའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་འདིར་བཤད་
ཅིང་འོག་དུ་ཡང་འཆད་པས་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་བྱིན་ཆད་གསུང་
རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་རང་དབང་དུ་བཤད་ཐུབ་ཅེས་པ་ནི་མཁས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་
པ་མིན་པར་སྤང་ལ། དེའི་བྱིར་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མ་ཐོབ་པར་དེ་མི་
ཐུབ་ཅེས་པ་ནི། བར་ནས་ཡི་གེ་ཆད་དམ་སྟུམ་ཁིང་། གང་ལྟར་ཡང་དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་མ་ཐོབ་པར་རྒྱལ་སྤྲུལ་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལ་སྟོམས་པར་
འདུག་མི་ཐུབ་པས་སེམས་ཅན་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་མི་ཤེས་
པ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱིར་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་རང་དབང་
དུ་བཤད་མི་ཐུབ་པ་ནི་ལྟ་ཅི་སྟོན། རྩ་མཆན་དེའི་བྱིར་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་རང་
དབང་དུ་བཤད་པ་ལ་ས་རོལ་དུ་བྱིན་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྒྱད་
ཁྲི་བཞི་སྟོང་སོགས་མཐར་བྱིན་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། ཉན་རང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་

རྟེན་འབྱུང་རང་དབང་དུ་བཤད་མི་རྒྱས་པར་རིགས་པ་རྒྱག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་བར་ཡང་
བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ་སོར་འཆད་དགོས་སོ། །

༼ཇ༽དེའི་པད་མ་དཀར་བོ་ཞེས་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཆོགས་ལས་གྲུབ་ཅིང་།
དཔག་ཆད་ཕྱིད་ལ་སོགས་པའི་ཆད་དང་ལྷན་པའི་པར་མེད་མིང་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

༼མ༽ཤོ་ལོ་ཀ་དང་བོའི་ཆོག་འགྲེལ་ནི། གདུལ་བྱ་མཆོག་དམན་བར་མ་མཐའ་
དག་གི་ཁམས་དང་བསམ་པ་བག་ལ་ཉལ་དང་མཐུན་པར་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་
གསུམ་གྱི་མཛད་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་བརྟན་པ་སྣོད་དང་གཡོ་བ་བཅུད་སྣ་ཆོགས་པའི་
གར་གྱི་རྣམ་པར་རབ་ཏུ་བསྐྱུར་བ་མཐའ་ཡས་པས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་
མང་དུ་ཕྱེ་ཞིང་། བྱད་པར་རྟེན་འབྱུང་ཟབ་མོའི་གཏམ་གྱིས་ཀུན་མཁྱེན་དུ་བསྐྱོད་པའི་
ལམ་གསལ་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཤུག་སེང་གེ་གཏད་རབས་བདུན་ལ་སོགས་
པའི་སྤྲ་མ་བརྒྱད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །

༼ཉ༽བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱ་བ་ནམས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་
པའི་རྒྱན་གྱི་སྒོ་ནས་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ལ་བསྟོད་པ་ནི། འགྲན་ལྷ་དང་བྲལ་བའི་
མཁྱེན་རབ་ཀྱི་རལ་གྱི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ནམ་མཁར་གདེངས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྟེ་གཅིག་
ཆར་གདུལ་བྱའི་མི་ཤེས་དག་སྟེ་མ་རིག་པ་སེལ་བར་མཛད་པ་དང་། འགྲོ་བ་ནམས་ལ་
ཐུགས་རྗེའི་སྐྱེན་གྱིས་གཟེགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་འཇུག་ཞིང་བཞད་པའི་མཆུ་སྟོས་གྱིས་
ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྟོལ་ཞིང་། ཆོས་མཛོད་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྟེགས་
བམ་བསྐྱམས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ནལ་འབྱོར་བྲན་པ་སྟེ་རང་ཉིད་ལྷག་པའི་ལྷར་བསྟེན་
པའི་གདུལ་བྱ་ལ་སྟེགས་བམ་གང་དེའི་ཆོག་དོན་མི་བརྗོད་པར་འཛིན་ཅིང་གཞན་ལ་
ཐོགས་མེད་དུ་འཆད་རྒྱས་པའི་གཟུངས་དང་སྟོབས་པ་སྟོལ་བར་མཛད་པའི་འཇམ་
དབྱངས་དཀར་སེར་གཉིས་ལ་གྱེ་ཞེས་འབོད་ནས་ཁྱོད་གྱིས་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་སྟོན་དང་

ངག་གི་དངོས་གྲུབ་མཆོག་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ནམ་བཟ་སྟེ་གསལ་བར་མཛོད་ཅེས་པ་སྟེ། སྟན་
ངག་མེ་ལོང་ལས། ཡོན་ཏན་ལས་ནམས་ལྟན་ཅིག་གི། དངོས་པོ་བཛོད་པ་ལྟན་ཅིག་
བཛོད། ཅེས་པ་ལྟར་རོ། དབྱངས་ཅན་མ་ལ་བསྟོད་པ་ནི། འོ་མའི་མཆོལ་ས་འོངས་པ་
སྟེ་ཡར་ཐོན་པའི་ཤེལ་དཀར་བོའི་ལྟན་པོས་དབང་སྟོན་ཏེ་ཨིན་ཏྱ་ལའི་བྱར་ཕུད་ངོམས་
པ་སྟེ་བཅིངས་པ་ནི་སྲིད་མིན་གྱི་དཔེ་ཡིན་ཀྱང་སྟན་ངག་འདི་ནི་དཔེའི་རྒྱན་མ་ཡིན་
ཏེ། དཔེ་དོན་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་བའི་དགྲིལ་
འཁོར་རྒྱས་པའི་ཞལ་རས་ལ་དཀྱུས་རིང་བྱར་གྱིས་ལྟ་བའི་འདྲེན་བྱེད་དེ་སྦྱོན་གྱི་ལྷན་ལ་
སྟོན་པོའི་མདའ་འཕངས་པ་ནི་ནམ་འགྱུར་གྱི་དཔེ་ཡིན་ཀྱང་དཔེའི་རྒྱན་མིན་པ་ནི་སྤར་
ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྟན་ངག་མེ་ལོང་ལས། ལུས་སྤྲ་ཁྱོད་གྱི་བཞིན་རས་ནི། རྩ་བའི་དགྲིལ་
འཁོར་ལས་བཏོན་བཞིན། སྤྲུའི་ནང་ནས་ཕྱུང་བ་བཞིན། ཞེས་པ་འདི་ནི་ནམ་འགྱུར་
དཔེ། ཞེས་པ་ལྟར་དཔེ་དོན་སོ་སོར་བྱེ་བ་འདི་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་གྱི་ཚོངས་པའི་
སྦྱབས་གྲོལ་ནས་ནམ་པར་དཔྱོད་པའི་སྟོ་གྲོས་ཆེས་ཆེར་ནམ་པར་བཟ་བའི་སྤྲུའུ་
སྤག་དག་ཅེས་པ་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་རྒྱན་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ཁྱོད་གྱི་སྤྱགས་རྩེས་རྩེས་
སྤྲུ་ཆགས་པའི་མཚུ་དང་ལྟན་ཅིག་བཞད་པར་མཛོད་ཅིག་ཆངས་སྤས་མ། ཞེས་པ་ནི་
ལྟན་ཅིག་བཛོད་པའི་རྒྱན་དུ་ཡང་གྱུར་ལ། དེ་དག་ནི་ཆོག་སྦྱོར་གཅིག་ལ་རྒྱན་ཐ་དད་
པ་མང་བོ་བསྟེན་པའི་རབ་སྟེལ་གྱི་རྒྱན་ཡིན་ནོ། ཉེར་མ་ཟད་སྦྱོར་བྱར་གྱིས་ལྟ་བའི་
ནམ་འགྱུར་གསལ་བར་བཛོད་ཀྱང་གཞན་གྱི་ཡིད་རང་དབང་མེད་པར་འཕྲོག་པའི་བྱེད་
ལས་སྤས་ནས་ནམ་པ་གཞན་དུ་ཉོག་ཅིང་སྤང་བར་བྱེད་པའི་རབ་བཏགས་གྱི་གལ་ཆོག་
ཏུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །

། ཟེ་ཅེ་འབྱིད་ཅེས་པ་འདོར་བའི་དོན་དུ་འདིར་གསལ་བར་བཤད་པ་ལྟར་
རོ། །

། འེ་རྟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སྟོན་རྒྱལ་བ་དབང་བོའི་ཉོག་གི་སྦྱོན་སྤར་སྤྱགས་

བསྐྱེད་ཅིང་སྟོན་ལམ་བཟུང་ཚུལ་ནི། རྣམ་དག་གངས་རི་མ་དང་དེའི་འགྲེལ་བ་རྗེ་གྲང་
 ཐང་བས་མཛད་པ་སོགས་སུ་གསལ་ཞིང་། སྟོན་པ་ཞལ་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་རྒྱ་གར་
 བམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ཞིག་ཏུ་འཁྲུངས་པའི་ཆེ་སྟོན་པའི་ཞབས་བྱ་དུ་ཤེལ་དཀར་ཕྱེང་བ་སྤུལ་
 རས་སྤྱགས་བསྐྱེད་ཅིང་སྟོན་ལམ་བཟུང་ཚུལ་དང་ཁྱེའུ་དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྟོན་
 པར་རྗེ་གསུམ་པའི་མཆན་དགོ་སྟོང་པ་རྒྱའི་ངད་ལྗན་ལ་སྟོན་པས་ངའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པར་
 བྱེད་པར་ལུང་བསྟན་ཚུལ་དང་། ཆོས་དྲུང་གཉེར་དུ་སྤྲས་ཚུལ་སོགས་ཁྲུངས་དང་བཅས་
 པ་འདིགས་བྱེད་ཆོས་འབྱུང་སོགས་སུ་གསལ་བས་དེ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཇམ་
 རྟོན་གྱིས་བྱམ་ཆུ་སྟེར་བ་སོགས་ཟིན་བྱིས་བརྒྱ་ཆོག་མའི་དོན་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་དུ་
 གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། ཅ་རི་ནས་གཉལ་ལ་བྱོན་པའི་ལམ་དུ་མོ་ལའི་ལ་རྩར་ཞག་
 བཞུགས་མཛད་པའི་རུབ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་སྤྲུང་ཡང་སངས་རྒྱས་འདིག་
 ཉིན་དུ་བྱོན་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་བར་ལུང་བསྟན་མཛད་པ་དང་། གཉལ་སྤྲད་སང་གེ་
 རྗེ་དེ་བཞུགས་དུས་བཅོམ་ལྗན་འདས་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་དུས་འཁོར་གྱི་ཆོས་འདི་ལ་
 རྒྱལ་པོ་རྒྱ་བཟང་བྱོན་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་བར་ལུང་བསྟན་པ་སོགས་ནི། གསང་བའི་
 རྣམ་ཐར་རིན་པོ་ཆེའི་སྟེ་མ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བཅས་ནི་རྗེ་ཡབ་
 སྤྲུལ་དང་། རྒྱལ་བ་ཕྱི་མ་སྤྲུལ་བཅས་ནི་པཌ་ཆེན་དགོ་འདུན་གྱུབ་པ་སོགས་སྐྱེ་ཕྱེང་
 བདུན་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་ལ་བྱེད་དོ། །དེའི་འགྲེལ་བར་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བཅས་ཞེས་
 བཏོན་པས་ཞེས་བྱུང་བ་དཔེ་མ་དག་སྟེ། དེ་ནི་རྩ་ཆོག་སོར་བཞག་ཡིན་གྱི་འདོན་བསྐྱར་
 དུ་མི་འཇུག་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་བ་ཕྱི་མ་སྤྲུལ་བཅས་ཞེས་འདོན་པ་བསྐྱར་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱལ་བ་བདུན་གྱིས་གངས་ཅན་སྟོང་བར་བཤད་པ་ནི། བཀའ་གདམས་སྟེགས་
 བམ་ལས། ང་སྤྲིམས་ལྗན་མཁན་པོར་སྐྱར་སྟོན་གྱང་། །ང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོར་སུ་ཡིས་
 ཤེས། ཞེས་དགོ་འདུན་གྱུབ་པ་དང་། ང་གནས་ལྡེ་མཁྱེན་པའི་པཱིཏ། རྒྱུད་གང་ལ་
 གང་པན་སྟོན་གྱུར་གྱང་། མི་མཁས་པར་རྫོམ་ལ་ཅི་ཆ་ཡོད། ཅེས་དགོ་འདུན་རྒྱ་མཆོ་
 དང་། མི་ང་ཡི་སྤུལ་བ་ཕྱོགས་རིས་མེད། ཆོས་ལམ་དུ་འགོ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན། ཞེས་བསྟན་

ནམས་རྒྱ་མཚོ་དང་། མི་ང་ཡི་བསྟན་པ་བཞིག་པ་ནམས། ཁོ་འདི་ལའང་ཆོ་སྒྲིག་སྤང་ན་
ཡང་། མི་ང་ཡི་ལ་ཡོགས་ཤེས་མི་འགྱུར། ཞེས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དང་། བོད་ཁ་བ་ཅན་
ཀྱི་གདུལ་བྱ་ནམས། བྱ་སྒྲིང་མེད་པ་ལ་གཤེ་བ་བཞིན། ཁ་སན་བདེ་འབྱུང་གནས་རིན་
ཆེན་ལ། སེམས་རྟོག་པ་ཆེ་ཞེས་སྟོད་པར་བྱེད། ཁེས་རྒྱལ་བ་ལྷ་བ་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་
དང་། གྱེ་བྱང་ཆེན་མཁའ་ལ་ལྷིང་བ་ལ། བྱ་མཚལ་བྱས་བྱིས་ནས་འཕྱ་བ་བཞིན། ཁ་
ཡེ་ཤེས་དབྱིངས་སུ་ལྷིང་བ་ལ། སེམས་ཁོང་སྐྱན་ཅན་དེས་འཕྱ་བར་བྱེད། ཁེས་ཆངས་
དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་དང་། ལར་བསྐལ་བ་བྱེ་བ་བསམ་ཡས་སུ། ལྟ་དཀོན་མཆོག་སྒྲིབ་པར་
མཚོད་པ་ལ། བདག་ང་རྒྱལ་སྟོན་པར་ག་ལ་བྱེད། ཁེས་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ལྷང་
བསྟན་པར་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་བཤད་དོ། ཤོ་ལོ་ཀ་འདིའི་ཆོག་འགྲེལ་ནི། གངས་ཅན་
ཀྱི་ཡུལ་འདི་ན་མདོ་ལྷགས་བྱང་འབྲེལ་དང་། ཟབ་རྒྱས་བྱང་འབྲེལ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་
མེད་པར་དེ་དག་ཉིན་མཚན་ལྟར་རེས་མོས་ཀྱིས་སྟོད་པའི་ཆོ། མདོ་ལྷགས་བྱང་འབྲེལ་
དང་ཐབས་ཤེས་བྱང་འབྲེལ་དང་བཤད་སྒྲུབ་བྱང་འབྲེལ་དང་ཐོས་བསམ་སྟོན་སོགས་
དུས་གཅིག་ཏུ་སྟོད་པའི་སྟོན་སྤྱད་བསྟན་པ་ལྷན་པ་སྟན་གཅིག་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་
པའི་ནམས་སད་དེ་ལྟའི་འོད་འཆར་རྒྱབ་རེས་མོས་མི་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་སྟོན་བཟང་འབྲིན་
པ་བོ་སྟོ་བཟང་རྒྱལ་བ་ལྷ་མ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་སྐུ་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་བྱི་མ་
སྐུ་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱད་དབང་ཞལ་སྒྲིན་ནམས་ལ་མི་གྲས་པའི་དཔྱོད་ལྡན་
སུ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་པའོ། ཆོགས་བཅད་ལྷ་བའི་དོན་ནི། དེགས་ལམ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་
བྱ་ཆེན་བརྟན་པར་ཞུགས་ནས་རང་གཞན་གྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོའི་ས་རོལ་ཏུ་ལེགས་
པར་བྱིན་པའི་བཤེས་གཉེན་མཁས་པ་དེད་དཔོན་བཟང་བོར་བསྟེན་ནས་ཐོས་བསམ་
སྟོན་ལ་ངལ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་བྱས་པའི་སྟོན་སྤྱད་བྱིན་གྱི་སྤྱད་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་ས་
རོལ་ཏུ་སོན་ཏེ་སྟོན་ཆད་སྤྱད་མཐའ་མཁན་པོ་སྐུ་ཀྱང་གསལ་བར་ཐོན་པ་མེད་པའི་
ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེ་བདག་གིས་རྟོད་པ་འདི་སྟོན་གསལ་དཔྱོད་ལྡན་ནམས་དགའ་
བཞིན་སྟོན་བཞིན་དུ་ཀུན་མཁྱེན་ལམ་གསལ་རིན་ཆེན་སྟོན་མེ་འདི་ཉིད་སྟོན་ལ་བྱངས་

ཞིག་ཅེས་པའོ།

༼ཡ༽བདེན་གཉིས་ལས། མི་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཐོབ་པར་དགའ། ༼སྟོ༽སྤངས་ཉམ་
ཆུང་རབ་ཏུ་ཆུང་། ༼འཁོར་བའི་དགོན་པ་བཟོད་པར་དགའ། ༼སྟོ༽ག་ཡང་ཤིན་ཏུ་གཡོ་
བ་ཡིན། ༼བཤེས་གཉིན་བཟང་བོ་རྟེན་དགའ་ན། ༼རབ་ཏུ་སྤང་བ་གང་ཏུ་དགོས། ༼མོས་
པ་མེད་ཏུ་ཟིན་ན་ཡང་། ༼དེ་ནི་འགའ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱིས། ༼གོ་མས་པར་བྱས་ལ་རིམ་
ཀྱིས་ནི། ༼འདི་ནི་རེ་ཞིག་གཅིག་ན་འཇུར། ༼ཞེས་བྱུང་ངོ་། ༼རྒྱད་སྟོང་མར། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་
ལས་ཆེས་མཁས་འགའ་ཡང་འདི་ག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། ༼མ་ལུས་དེ་ཉིད་མཆོག་
ནི་རྒྱལ་བཞིན་ཀྱན་མཁེན་ཀྱིས་མཁེན་གཞན་མིན་པ། ༼དེ་ཕྱིར་བྱང་སྟོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་
བཞག་མདོ་སྟེ་གང་ཡིན་དེ་མི་དཀྱུག ༼ཐུབ་རྒྱལ་བཞིག་ཕྱིར་དེ་ཡང་དམ་ཆོས་ལ་ནི་
གཞོད་པ་བྱེད་པར་ཇུར། ༼ཞེས་རྒྱང་བ་དང་བོ་གསུམ་ཀྱིས་རྒྱ་མཆོན་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ས་
ཆོས་ལ་དབང་བླ་བར་མི་རིགས་པར་བསྟན་ཅིང་། ༼རྒྱང་བ་ཐ་མས་དབང་བླ་བའི་ཉེས་
དམིགས་བསྟན་ཏོ། ༼ཉོན་མོངས་མོངས་དག་ནམས་ཀྱིས་འཕགས་ལ་སྐྱར་བ་དང་། ༼དེས་
གསུངས་ཆོས་ལ་བརྟན་གང་དེ་ཀྱན་ཞེན་ལྟས་བྱས། ༼དེས་ན་ཞེན་ལྟའི་ངི་ཅན་དེ་ལ་སྟོ་
མི་སྟུར། ༼གོས་གཙང་ཆོན་ཀྱིས་ནམ་འཇུར་སྐྱུམ་ཀྱིས་གོས་པ་མིན། ༼ཞེས་རྒྱང་བ་དང་བོ་
གསུམ་ཀྱིས་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་བའི་ཉེས་དམིགས་རྒྱ་དང་བཅས་པ་བཤད་པའི་སྟོན་ས་བྱུ་
མཐའ་ངན་པ་ལ་མདོན་པར་ཞེན་པའི་ལྟ་བ་ངི་མ་ཅན་དེ་ལ་སྟུར་མི་རུང་བར་བསྟན་
ཅིང་། ༼རྒྱང་བ་ཐ་མས་ལྟ་ངན་དེ་འདྲོར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་བསྟན་ཏོ། ༼སྟོ་དམན་ཕྱིར་
དང་དགར་མོས་བྲལ་ཕྱིར་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར། ༼དམ་ཆོས་མོངས་པས་སྐྱིབ་
པའི་བདག་ཕྱིར་བྱང་དོན་དེ་ཉིད་ངེས་འདོན་ཕྱིར། ༼རྟེན་ལ་བརྟེན་ཕྱིར་ལྟ་བའི་དབང་
ཕྱིར་ཆོས་སུན་འབྱེན་པ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། ༼ཆོས་འདོན་བསྐྱངས་ཕྱིར་མོས་པ་དམན་
ཕྱིར་དག་བཅོམ་ནམས་ཀྱི་ཆོས་སྟོང་བྱེད། ༼ཅེས་དམ་ཆོས་སྟོང་བའི་རྒྱར་ལྷུར་པའི་ཆོས་
བཅུ་སྟངས་བར་བྱ་བར་བསྟན་ཏེ། ༼འདིའི་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ནི། ༼མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་སྟུམ་

པ་སོགས་ཀྱི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་བཤད་ཅིང་། ཆེ་རབས་སྤྱི་མར་ཆོས་ཀྱིས་པོངས་པའི་
ལས་སྦྱིབ་བསགས་པ་དང་། དྲང་དོན་ལ་ངེས་དོན་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་སྤྱན་འབྱེན་
ལ་བཞེན་པ་ནི་བཤེས་གཉེན་དུ་མིང་བཏགས་པའི་སྤྲིག་གྲོགས་ལ་བཞེན་པ་དང་། ཆོས་
འཛིན་བསྐངས་པ་ནི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྒྱུ་རིང་དུ་བསྐངས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་
རྣམས་གོ་སྤྱོད། །རི་ལྟར་བཟུང་མོད་ཆོས་རྣམས་དེ་བཞིན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་དང་
ནི། །མི་བཟད་སྦྱུལ་གདུག་གཤེད་མ་དང་ནི་ཐོག་ལའང་གིན་དུ་འཛིགས་མི་བྱ། །མི་སྦྱུལ་
དགྲ་དང་རྩོུ་མེ་ནི་སོག་དང་བྲལ་བ་ཅམ་བྱེད་དེ། །དེ་ལས་མནར་མེད་རྣམས་ཀྱི་འགོ་
བ་གིན་དུ་འཛིགས་པར་འགོ་མི་འཇུར། །གང་ཞིག་ཡང་ཡང་སྤྲིག་གྲོགས་བསྟེན་པས་
སངས་རྒྱས་ངན་སེམས་ལྡན་གྱུར་དང་། །པ་མ་དགྲ་བཅོམ་གསད་པར་བྱ་བ་མིན་བྱེད་
མཆོག་ཆོགས་འབྱེད་པའི་མི། །དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ངེས་པར་བསམ་ན་ལྟར་དུ་དེ་ལས་ཐར་
འཇུར་གྱིས། །གང་ཞིག་ཡིད་ནི་ཆོས་ལ་སྤང་བ་དེ་ལ་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་ཆོགས་
བཅད་དང་བོས་ཆོས་སྤོང་བས་ཆེ་འདིར་ཡང་ཉེས་དམིགས་དུ་མ་འབྱུང་ཞིང་བྱི་མ་
མནར་མེད་སོགས་སུ་སྦྱོ་བར་བཤད་ཅིང་། ཆོགས་བཅད་ཐ་མས་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་
པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་དམ་ཆོས་མི་སྤོང་བའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པར་གདམས་པ་
ཡིན་ནོ། །

།ར་༽སྤེལ་མར་བསྟོད་པ་ལས། རྟོད་ནི་ཆགས་དང་སྟོ་མི་མངའ། །ཞེས་པའི་
འཕྱོར། ཡུན་རིང་བོར་ནི་མངོན་འདོད་པའི། །ཡིད་ལ་རེ་བ་སྤོང་བ་དང་། །མི་རིགས་པ་
ནི་ཚོད་པ་ཡིས། །ཆོས་ཉིད་ལ་ནི་གོགས་བྱེད་ལ། །ཞེས་སྟོགས་སྤང་གིས་གསུངས་པར།
དཔའ་བོས། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་སྤྲིག་གསལ། །རྩེས་སུ་ཆགས་དང་ཁོང་སྟོ་བར། རྟོད་ཀྱི་
ཐུགས་ནི་མི་འཇུར་ན། །རྟོད་ལ་བསྟོད་དུ་ཅི་ཞིག་མཆིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་
འཇུག་ལྟོག་གི་གནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལ་བཟང་ངན་གྱི་བྱེད་པར་མི་ཤེས་པའི་སྟོ་
ཚོངས་པས་གོགས་བྱེད་པར། བཏང་སྟོམས་གནས་ལ་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་

གྲིས་བསྟན་ལ། ཡང་དེ་ལ་ཚྭ་གསུང་གིས་མི་རིགས་པའི་ཚྭ་པ་བྱས་པ་གོགས་བྱེད་
པར། ཡུན་རིང་བོར་ནི་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་གྲིས་བསྟན་ཏོ། བྱི་མ་འདི་
འཇུག་པར། རང་གི་ལྟ་ལ་ཆགས་དང་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་སོགས་དང་། དབུ་མ་སྟོང་
བོར། ཚྭ་གསུང་སྟེང་བས་སེམས་གདུང་བས། ཁྱིམ་ན་ཡང་རྟོགས་མི་འགྱུར། ཞེས་
སྟེང་བས་པ་དང་དགོངས་པ་གཅིག་གོ། མཛད་འདིར་གཞན་བཟོད་པའི་དོན་ཏེ་བཤད་
པའི་དོན་ཡང་དག་པའམ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ལ་ཚྭ་གསུང་ཆགས་སྟངས་
གིས་གོགས་བྱེད་པར་བསྟན་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྟེང་པས་སྟོན་རྣམས་སྐྱབ་པར་
བྱེད། ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཡོངས་སྟེང་པ། ཞེས་པ་ལྟར་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཡོད་
པའི་སྟོན་མཐོང་བ་ལ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅིང་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་བཏགས་ནས་མཐོང་
བར་བྱེད་པ་དང་། ཞེ་སྟངས་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་ཅིང་སྟོན་སྟོན་བཏགས་པའི་དབང་གིས་
བཟང་ངན་འབྱེད་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྲིས་ཡིན་ནོ། །

༼ལ༽སྟོན་གྱི་མཆན་ཉིད་འདི་ལ་འགྲེལ་བས་ཁ་བསྐྱངས་ནས་ལཱ་ལྷན་ཏུ་
བཤད་ཚུལ་ལམ་རིམ་དུ་གསལ་ཞིང་། མཆན་ཉིད་དེ་དག་ཆང་ན་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་
ཡོན་ཏན་དུ་སྤང་བར་མ་ཟད་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་གཞན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་སྤང་བར། སྟོན་
བོ་ཡོན་ཏན་རྣམས་གཞན་དུ། མི་འགྱུར་ཉན་པ་བོ་ལའང་མིན། ཞེས་པས་བཤད་དོ། །

༼ཤ༽རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། རིགས་ལམ་སྤྲོ་མོ་བྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་
དང་། གཞུང་ལུགས་གདམས་པར་ཤར་བའི་ཉམས་ལེན་དང་། ཆོག་སྦྱར་ཚུལ་ལ་མཁས་
པའི་ངག་གི་དཔལ། སྟོང་འདི་ན་རིན་ཆེན་གསུམ་དུ་སྤང་། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་རིན་
ཆེན་རྣམ་པ་གསུམ་གའི་ཡང་། ཅ་བ་དམ་པ་ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས། ཞེས་རིན་
ཆེན་གསུམ་ཅ་བ་དང་བཅས་པ་བཤད་དོ། །

༼ས༽མཐའི་དོན་ཟད་པ་ལ་བྱས་ན་རང་གི་སྒྲིའི་ངོར་གྲུབ་པའི་དོན་དེ་ལས་

གཞན་དུ་ཟད་པ་སྟེ་མེད་པས་ན་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ལས་གཞན་ན་ཆོས་འདི་
ནི། །རི་ལྟར་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་རོ། །སྤྱོད་པ་ལ་བྱས་ན་བདག་གི་
འདི་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་མིན་ནོ་ཞེས་སྤྱོད་པ་རིས་སུ་བཅད་པ་ལ་བཤད་པ་དང་། མཇུག་
ལ་བྱས་ན། ལོག་པའི་ལམ་ལ་སྤྱེལ་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ལྟར་རང་རང་གི་སྟོང་འཛིན་གྲུབ་ཚུལ་
མཐའ་ལས་པས་ཟད་པ་མེད་པ་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལྟག་མེད་ཆེ་བཅའ་རིག་རྒྱན་ཆད་པ་ནི་
ཉན་ཐོས་སྟེ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་སྟོང་འཛིན་གྲུབ་པའི་ཆ་ཤས་ཡིན་པས་
ན་མཐའི་དོན་ཆ་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཐལ་འཇུག་བའི་གྲུབ་མཐའ་ལྟ་བུ་དབྱུ་མའི་དོན་དང་
ཉེ་བར་གྱུར་པས་ན་མཐའ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱུ་འཕེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལྟ་བུ་རང་གི་སྟོང་
འཛིན་གྲུབ་པས་ན་ནང་ནས་ཐ་ཆད་ཡིན་པས་ན་སྦྱད་པ་ལ་བཤད་དུ་བྱུང་བར་སྦྱང་ཡང་། དེ་
ལྟར་བཤད་པའི་ཁྱད་པ་ཡོད་མེད་བཅའ་བར་བྱའོ། །མིང་གཅིག་དོན་དུ་མར་འཇུག་པ་
སོགས་ནི་འཆི་མེད་མཛོད་དང་སྦྱེའི་སྟེ་མ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

། ཏེ། ཕྱི་ནང་ལ་སྟོན་པ་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་གསུམ་དང་། ལྟ་སྟོན་སྟོང་འབྲས་བཞིའི་
ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་ཡོད་ཅེས་པ་ཡིན་གྱི་ནང་བ་བ་ཡིན་ན་ཁྱད་པར་དེ་དག་དང་ལྡན་པས་
ཁྱབ་པར་བཤད་པ་མིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་སྐྱབས་འགོས་འབྱེད་པར་ངོ་བོ་དང་ཤེས་
པས་བཞེད་པར་གྲགས་པ་ལྟར་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་གསལ་བར་བཤད་པས་
སོ། །དེས་ན་ནང་བ་བར་གྱུར་པ་དང་ལུང་རྟོགས་གྱི་བསྟན་པར་ཞུགས་པ་དང་སྐྱབས་
འགོ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་པ་སོགས་དུས་མཉམ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་སྐྱབས་འགོས་
འབྱེད་པ་དང་། བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོང་སྐྱབས་འགོ་ཡིན་པར་ལམ་རིམ་ལས་བཤད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

། ཏེ། ལྟ་ལས་སྤུལ་བྱུང་གི་བསྟོན་པར། བཅོམ་ལྡན་དེ་ནི་བདག་གི་གཉེན་མིན་
གཞན་དག་དགྲ་མ་ཡིན། །དེ་དག་གི་སྟོང་གཞན་ཡང་མངོན་སུམ་གྱུར་པ་མ་མཐོང་
སྟེ། །ཆོག་དང་སྟོང་པ་དག་གིས་སོ་སོའི་ཁྱད་པར་ཐོས་པ་ལས། །བཅོམ་ལྡན་ཡོན་ཏན་

ཕུལ་དུ་ཕྱིན་ལ་དང་ཕྱིར་བདག་རྟེན་ལགས། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་བདག་གི་པ་མིན་མུ་
སྟེགས་གཞན་དག་དག་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་དེས་བདག་འོར་མ་སྟུལ་གཟེགས་
ཟན་སོགས་ཀྱིས་ཅང་མ་འཕྲོག། །འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྷན་དེ་ནི་གཅིག་དུ་འགོ་
ལ་སྟན་མཛད་གསུང་། །དྲི་མེད་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་སེལ་བ་གང་ཡིན་དེ་ལ་བདག་དང་
ལགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་སྟོན་པ་སྟོན་བཅས་སྟོན་མེད་དུ་སྒྱུབ་པ་ནི་ཕྱགས་
ལྷུང་མེད་པར་རིགས་པས་སྒྱུབ་དགོས་པར་བཤད་ཅིང་། ཕྱགས་ལྷུང་མེད་ཀྱང་གང་ཞིག་
རིགས་པ་དང་ལྷན་ཞིང་ཆད་མས་གཞལ་བར་བཟོད་པའི་ཆོག་གསུངས་པའི་སངས་
རྒྱས་དེ་ཉིད་བདེ་བྱེད་བདག་པོ་བདག་གིས་སྟོན་པར་བཟུང་ཞེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ།
བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ཕྱགས་མི་འདྲིན། །ཞེས་སོགས་བཤད་དོ། །

༼ཀ༽རང་ཉིད་སྟོན་པ་གཞན་སྤངས་ནས་སངས་རྒྱས་སྟོན་པར་འདྲིན་པའི་རྒྱ་
མཚན་སྟོན་པར། བདག་ནི་སྟོན་པ་གཞན་སྤངས་ནས། །ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་ལ་
ལ་དབང་ཕྱག་སོགས་སྟོན་པར་འདྲིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན་དེ་ཉིད་སྟོན་པར། གང་
ཕྱིར་འདིག་རྟེན་སྟོན་ལ་དགལ། །ཡོན་ཏན་འདྲིན་ལ་ཞན་པས་ན། །སྟོན་ཡང་ཡོན་ཏན་
ལྟར་མཐོང་ནས། །གཞན་ལ་སྒྱུབས་སུ་མཆིས་པར་གྱུར། །ཞེས་གསུངས། སྟོན་པ་སྟོན་
བཅས་སྟོན་མེད་ནི་བསྟན་པ་སྟོན་བཅས་སྟོན་མེད་ལ་རག་ལས་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱང་
པར་མདོར་བསྟན་པ་ནི། རྩབ་འདུག་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ། །དེ་ལ་སྟེ་བོ་དགའ་དང་
པས། །དེ་ལ་ཡོན་ཏན་གང་བསྐྱགས་པ། །ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་ལ་དེ་དག་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་
ཤིང་། དོན་དེ་ཉིད་སྟོན་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་དཔེར་བྱས་ཏེ་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ། ལྷ་ཆེན་
ཁྱོས་པའི་མདའ་གཅིག་གིས། །ཁྱོང་ཁྱོར་སུམ་རྩེགས་བསྐྱེགས་ཞེས་གྲགས། །ཁྱོད་ནི་ཡེ་
ཤེས་མདའ་ཆེན་གྱིས། །ཁྱོ་བའི་སེམས་ཉིད་ངེས་པར་བསྐྱེགས། །ཞེས་ལྷ་མིན་གྲོང་བྱིར་
གསུམ་དང་བཅས་པ་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱ་བ་དབང་ཕྱག་འབར་བའི་མདའ་འཕང་བས་
བསྐྱེགས་ཞེས་གྲགས་པ་དང་སྒྱུར་ཞིང་། ལྷ་ཆེན་གྱིས་ནི་འདོད་པ་དག །བསྐྱེགས་ཉེས་

པས་ན་ཕྱིར་ཡང་དངས། ཁྱོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞུགས་ཀྱིས་ནི། འདྲོད་པ་རྩེ་བཅས་བསྐྱེད་པ་
 བཏོན། ཞེས་དབང་ཕྱུག་མིག་གསུམ་པས་འདྲོད་ལྷ་བསྐྱེད་པ་ཀྱང་བསྐྱེད་ཀྱིས་
 པ་སྟེ་རྩ་བ་ནས་མ་ཕྱུང་བས་སྤྲོད་པ་འདྲོད་ལྷ་ས་དབང་ཕྱུག་དངས་པ་སྟེ་དབང་དུ་
 བྱས་པར་གྲགས་པ་དང་སྤྲོད་པ་ལ། ལྷ་ཆེན་མིག་ལེ་མཆོག་མ་ལ། ཆགས་པ་སྒྱུས་པས་
 གདོང་བཞི་ཕྱུང་། བདུད་ཀྱི་བུ་མོ་སྐྱག་པ་ཡིས། ཁྱོད་ཀྱི་བ་སྤྱི་རྩེ་མོ་གཡོས། ཞེས་
 དང་། ཆངས་སོགས་འདིག་རྟེན་འབྲེན་པ་པོ། བདག་ཅག་ཡིན་པར་སྤྲོད་ཞེས་གྲགས། རྟེ་
 རྟེད་གཟིགས་ཁྱོད་འདིག་རྟེན་དང་། རྟེ་ཡང་ལས་ལས་སྒྱུས་པར་བསྟན། ཞེས་དང་།
 མཆོད་སྒྱུན་ལ་ནི་ཕྱུག་འགྲུམ་པར། དྲང་སྟོང་རྣམས་ནི་སྤྲོད་ཞེས་གྲགས། རྟེ་མང་ཁྱོད་
 ཀྱིས་གྲོག་མ་ལའང་། གཞོད་པ་བཞིད་པར་རྩེ་མོ་གནང་། གཞན་དག་རང་དོན་
 མཆོད་སྒྱུན་ལ། གཞན་གྱི་སྟོག་གིས་སྒྱུན་སྟེག་བྱེད། གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཁྱོད་གཅིག་
 ཟུ། རང་གི་སྟོག་གིས་སྒྱུན་སྟེག་མཛད། དྲང་སྟོང་དམོད་མེ་མི་བདེ་པས། སྒྱེ་བོ་མང་
 བོ་བསྐྱེད་པར་གྱུར། ཁྱོད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མེ་ཡིས་ནི། སྒྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྱེ་རྒྱ་བསྐྱེད་ དྲང་
 སྟོང་དམོད་པ་གྲུབ་པ་ལས། རྟེ་ཀའ་ཕྱུག་གྲུབ་པར་རྩེ་སྤྱི་དཔག། མགོན་ཁྱོད་ཕྱུགས་རྩེ་
 གྲུབ་པ་ལས། རྟེ་ཀའ་ཕྱུག་གྲུབ་པར་རྩེ་སྤྱི་དཔག ཁེས་དང་། བྲམ་བེ་རྣམས་ནི་དགེ་
 སྤྱུག་དག སྒྱུན་པ་ལེན་ཞིང་འཕོ་བར་སྤྲོད། ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་ཆུང་མི་བ་དང་། མ་བྱས་པ་
 དང་ཕྱད་མེད་གསུངས། ཞེས་དང་། ཆོས་འདྲོད་པ་དག་དམངས་རིགས་ལ། ཁྱོ་ཕྱོས་
 སྒྱུན་པར་བྱ་མིན་ཟེར། ཁྱོད་ཉིད་གདོལ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་། སྤྱུགས་རྩེ་དམ་ཆོས་སྟོན་
 པར་མཛད། ཁེས་དང་། བསོད་རྣམས་བྱས་པའི་ཆོགས་དག་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
 ཡོངས་བསྟོར་བར། བཅོམ་ལྷན་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་གསུངས་པ། རྟེ་གཞན་བསྟན་བཅོས་ལས་
 མ་བཤད། ཁེས་དང་། སྤྱི་གས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལྷགས་ལ། རྟེ་ལྷ་རྟེ་ལྷ་རྟེ་རྣམ་བསམ་
 པ། རྟེ་ལྷ་རྟེ་ལྷ་རྟེ་མགོན་ཁྱོད་ལ། བདག་གི་སེམས་ནི་དད་པར་འགྱུར། ཞེས་སོགས་རྒྱ་
 ཆེར་བཤད་པ་ལྟར་རོ།

༼ཁ༽བོན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་བྱང་ཚུལ་ནི། བོན་གཞུང་ལས། ཆོ་ལོ་དཔག་མེད་
ནས་བཅུ་བའི་བར་དུ་སྟོན་པ་གཙོ་མཆོག་ཀྱན་བཟང་ནས་ཐང་མ་མེ་སྟོན་གྱི་བར་བཙོ་
བརྒྱད་འབྱུང་བེད། དེའི་ནང་ཆོན་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་བའི་དུས་སུ་འབྱུང་བར་བཤད་པའི་སྟོན་
པ་གཤེན་རབ་ནི་ད་ལྟའི་བོན་གྱི་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཞང་ཞུང་གི་ཡུལ་གྱི་འོལ་མོ་
ལུང་རིང་དུ་གཤེན་རབ་མི་བོ་ཆེ་བྱ་བ་བྱུང་། དེ་འགའ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྦྱུལ་
བར་ཡང་བཤད། མངོན་ཤེས་རྩ་འཁྱུལ་སོགས་དང་ལྟན་པ་ཞིག་གོ། དེས་བོད་ཀྱི་གནས་
དུ་མར་འོངས་ནས་སྲིད་པའི་ལྷ་གཉན་མང་བོ་བདུལ་བར་གྲགས། གཡུང་བྱུང་གི་ཆོས་
བྱུང་སྟོ་བཞི་མངོན་ལྷ་སོགས་བཤད། རྒྱ་དཀར་ནག་བོད་སོགས་སུ་རྗེས་འཇུག་མང་དུ་
བྱུང་བས་བོན་ཆོས་སྦྱགས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་བར་བྱས་སོ། །བོད་དུ་དར་བའི་བོན་ལ་
བརྟེན་བོན་འབྱུར་བོན་བརྒྱུར་བོན་གསུམ་ལས། དང་བོ་ནི། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་དུག་
པའི་དུས་སུ་བོད་ཡུལ་གྱི་བྱིས་པ་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལོན་པ་ཞིག་འབྲེས་སྲིད་ནས་ལོ་བཅུ་
གསུམ་གྱི་བར་དུ་འབྱམས་པ་ལས་ལོ་ཉེར་དུག་ལོན་པ་ན་མིའི་ནང་དུ་ཆུད་པ་དེ་ལས་
བྱུང་། འབྱུར་བོན་ནི་ཁ་ཆེ་འབྲུ་ཤ་ཞང་ཞུང་གསུམ་ནས་བོན་པོ་གསུམ་འོངས་པ་ལས་
བྱུང་། བརྒྱུར་བོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་བོ་ཤམ་ཐབས་སྟོན་པོ་ཅན་ལས་བྱུང་། གཉིས་
པ་ནི་སྲོང་ལྷེ་བཙན་གྱིས་བོན་པོ་ཆོས་ལ་མི་འཇུག་པ་ལ་ཆད་པ་བྱས་པས་དེ་ཁྲིས་ཏེ་
སངས་རྒྱུ་གྱི་བཀའ་བོན་དུ་བརྒྱུར། དེ་རྒྱལ་བོས་གསན་ནས་བཀའ་བོན་དུ་བརྒྱུར་བ་
མང་བའི་སྟེ་བཅད་པས་བོན་རྣམས་སྒྲག་ནས་བརྒྱུར་འབྲོ་གཏོར་དུ་སྤྲས་པ་རྣམས་བྱིས་
བཏོན་པ་ལ་བོན་གཏོར་མ་བེད། གསུམ་པ་ནི་སྤང་དར་གྱི་རྗེས་སུ་གཤེན་རྒྱུ་དཀར་
བྱ་བས་སངས་རྒྱུ་གྱི་བཀའ་མང་བོ་བོན་དུ་བརྒྱུར་ཏེ། ཡུམ་རྒྱུས་པ་ལ་ཁམ་ཆེན། ཉེ་
སྲི་ལ་ཁམ་ཆུང་། གཉན་ལ་དབབ་པ་ལ་བོན་མདོ། གཟུངས་སྟེ་ལྷ་ལ་སྦྱ་འབྱམ་དཀར་
ནག་ཅེས་བཏགས་པ་སོགས་བོན་ཆོས་ལ་བཀའ་འཇུར་བྱིང་གི་ཆབ་ཡོད་ཅིང་། ལྷ་བ་
ནི་དབང་རྒྱུག་པའི་གྲུབ་མཐའ་འབྱུར་བ་བོན་དང་འབྲེས་པ་ཡིན་ཞེས་འབྲི་གྲང་འཛིག་
ཉེན་མགོན་པོས་གསུངས་ཤིང་། བོན་གཞུང་རྣམས་སུ་མི་ཉག་པ་ལས་འབྲས། བྱམས་སྟོང་

རྗེ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས། ཕྱིན་དྲུག་ལམ་ལྔ་ས་བརྩ་སྤྱོད་གསུམ་སོགས་གྱི་རྣམ་བཞག་ཀྱང་
 བྱས། བཤད་ཚུལ་སངས་རྒྱས་གྱི་གསུང་རབ་དང་དབྱིབས་མཐུན་མི་མཐུན་ཅི་རིགས་
 ཡོད། ལྷ་སྒོམ་གྱི་བཤད་ཚུལ་འགའ་ཞིག་བཀའ་བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པ་དང་དོན་
 འདྲ་བར་སྤང་ཞེས་སྤྱོད་སྤྱོད་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གསུངས། ཀུན་མཁྱེན་ཤེར་འོད་དང་
 སྟག་ཚང་ལོ་རྒྱུ་བས་བོན་གྱི་ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུ་བ་རྟེན་མའི་རྫོགས་ཆེན་དང་མཐུན་
 པར་བཤད། མཁས་བྱུང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཀྱང་། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་གང་དུ་མི་
 འདྲིན་པར། མ་བཅོས་གསལ་ལ་མི་རྟོག་ངོས་བཟུང་མེད། བོན་དང་རྫོགས་ཆེན་ཏེ་ཤང་
 ཏིང་འདྲིན་ལ། མཚོག་དུ་འདྲིན་པ་ལྷག་མཐོང་གཟུགས་བརྟན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་། ཐུའུ་བཀྱན་ཆོས་གྱི་ཉི་མས། འདི་དག་ནི་ཕྱིས་གྱི་རྫོགས་ཆེན་པས་ཟེར་ལུགས་དང་
 དབྱིབས་མཚུངས་འདུག་པས་བོན་རྫོགས་གཉིས་ཐུགས་ནང་གཤེན་བོ་ཡོད་འདྲའོ། ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་། རྗེ་བྱང་ཐང་བས། ཀུན་གཟིགས་ལྔ་བ་ཆེན་པོས་འཁྲུལ་བྲལ་མཁས་པའི་
 ཡང་ཅེར་བསྟགས་པ་སྟག་ཚང་ལོ་རྒྱུ་བའི་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཤེས་སུ། གཤེན་རབས་མི་བོ་
 ཞེས་གྲགས་པའི་རྗེས་འབྲང་བོན་ཐེག་པ་རིམ་དགུ་སྟེ། རྒྱུ་བོན་བཞི། འབྲས་བུ་བོན་
 བཞི། ཐེག་པ་སྤྱན་མེད་པའི་བོན་ནོ། ཞེས་པ་ནས། ཐ་མ་ནི་རྫོགས་རིམ་པ་རྫོགས་ཆེན་
 པ་དང་མཐུན་པ་སྟེ། དང་བོ་བཞི་བོད་གྱི་ལྷ་འདྲེས་བསྟན། བར་བ་བཞི་འདུལ་མཛོད་
 སར་ཕྱིན་འདྲ་མིན་དུ་བསྒྱུར། ཐ་མ་ནི་རྒྱ་ནག་ཏེ་ཤང་གི་ལུགས་གྱི་ལྷག་མ་ལུས་པ་སྟེ།
 འདི་འདྲེས་འདྲེས་པ་ནི་ལྷ་བ་མཐོ་མཐོ་མོར་བྱས་ནས་སྤྱོད་པ་བྱུང་དུ་གསོད་པ་གཞན་
 ཡང་མང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་སྤང་བས། འདི་འང་འཁྲུལ་མེད་ཡིན་ཆེ་བོན་རྫོགས་གཉིས་
 ཐུགས་ནང་ཉི་བོ་ཡོད་འདྲ་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ། ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུ་ནི་འདིར་གཅེར་
 བུ་བའི་བྱུང་ཐམས་ཅད་སྟག་སྤྱོད་དོ། འོན་ཀྱང་ད་ལྟ་ཆོས་བོན་དང་འདྲེས་པ་མང་བོ་
 ཡོད་པར་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་བཤད་པས་ཆོས་བོན་གྱི་བྱང་པར་ལེགས་པར་ངོ་མ་ཤེས་
 པར་དུ་བསྟོན་སྤྱད་ལ་རིངས་པར་མི་བྱ་སྟེ། བྱུང་དབང་ཆོས་གྱི་ཉི་མས། ཆོས་དང་བོན་
 ཞེས་འགལ་བའི་ཆད་བྱེད་ཀྱང་། ཆོས་ལ་བོན་འདྲེས་བོན་ལ་ཆོས་འདྲེས་པས། ཆོས་

མིག་རྒྱལ་བྲལ་མི་ལྡན་བདག་ལྟ་བུ། ཆོས་པོན་རྣམ་དབྱེ་འབྱེད་ལ་སྦྱིད་ལྷག་གྱུར། བོན་
ཞེས་སྒྲོད་ཀྱང་གལ་ལ་ཐུག་པའི་དུས། བོན་པོ་རྩ་ཐིག་ཅན་ལ་སྒྲུང་དོར་འདི། བོན་ལྟར་
གྱུར་ལ་དགའ་ཞིང་གཏོ་ཐབས་སོགས། བོན་གྱི་བཅོས་ཀས་པན་པར་ཀྱན་གྱིས་རེ། མཐོ་
བསམ་བཏང་ཆེ་ཆེ་རབས་འདི་ཉིད་དུ། སྤུ་མའི་སྒྲོས་འདི་འདི་ལྟར་བྱེད་ཅི་ཁོམ། ཁོམ་
དུས་ངལ་ན་ལན་ཅིག་ཐོབ་དུས་སུ། སྤྱི་ཞིག་བསམ་གཏན་གཏན་དུ་སྒྲོམ་མི་བྱེད། བྱེད་
རྒྱུ་མ་མང་བྱེད་ན་དམ་ཆོས་ཀྱིས། སྒྲུ་བ་མ་མང་སྒྲུ་ན་ཆོས་གཏམ་སྒྲོས། བསམ་རྒྱུ་མ་
མང་བསམ་ན་ལས་འབྲས་སོམས། འགྲོ་འདུག་མ་མང་འགྲོ་ན་དབེན་པར་སོང་། ཞེས་
གདམས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ག༽ཕྱེ་སྒྲོད་གསུམ་པོ་དེ་ནི་ཐོས་པས་ཐར་པའི་བག་ཆགས་བཞག་པ་དང་།
བསམ་པས་དོན་རྟོགས་པ་དང་། བསྒྲོམ་པས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་ནི་བ་དང་ཆོས་
ཉིད་རབ་རྒྱ་རྟོགས་པས་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་གསུངས། དམ་ཆོས་ཐོག་
ཐ་བར་གསུམ་དུ་དགེ་བར་གསུངས་པ་ཡང་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་
དང་སྒྱུར་བ་ཡོད་ལ། གཙེ་ཆེར་བསྐབ་པ་གསུམ་དང་སྒྱུར་ནས་བཤད་དོ། འདམ་པའི་
ཆོས་ནི་ཐོག་ཐ་བར་གསུམ་དུ་དགེ་བ་ཡིན་པས་འཇུག་ཚུལ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་
དགོས་པར་རྗེ་གྲུང་ཐང་བས་གསུངས་སོ། །

༼ང༽འོད་ལྡན་གྱི་ལུང་འདིས་རྒྱལ་བའི་ལུང་གི་བསྟན་པ་བྱང་པར་དགྲུ་ལྡན་
དུ་བཤད་ཅིང། ཐོགས་སྒྲུང་གིས་ཀྱང་། ཐབས་སོགས་སྒྲུབ་ལ་མཁས་པ་ཡིས། ཤེས་རབ་
གསུམ་པོ་རྣམ་འཁེལ་བྱིར། ཀྱང་ཆེ་སེམས་ནི་ངེས་སྒྱུར་དང་། བཞག་དང་སྤང་བ་ཞེས་
བྱ་འདིས། ཞེས་གསུངས་པར། དཔའ་བོས། ལུང་གི་དོན་ནི་བསམ་པ་དང་། བསྒྲོམས་
དང་གྲས་པར་ཉན་པ་ཡི། སྤུས་གསུམ་ཆ་དབྱེ་ཁྱོད་ཀྱི་ནི། བསྟན་ལས་གཞན་ལ་མཆིས་
མ་ལགས། ཞེས་སྤར་བཤད་པའི་ཐོས་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་གསུམ་ཕྱི་རོལ་པའི་གཞུང་ལ་
མེད་པར་གསུངས་སོ། ཐོས་པ་ལྟར་ལེན་པ་ནི་བྲམ་ཟེའི་གསང་ཆོག་རྩྱད་པ་ལྟར་ལེན་

པ་ནི་བྱི་རོལ་པའི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་གཞུང་། སྦྱབ་པ་ལྟར་ལེན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་
ལ་བྱེད་ཅིང་། གཞན་དག་ཀྱང་དེ་རྣམས་དང་ཅི་རིགས་པར་སྦྱར་ཞེས་བསྟུ་བར་བཤད་
དོ། །དེ་ལ་དོན་མེད་པ་ནི་བྱ་རྒྱུ་སོ་རྒྱུ་དོན་ལོག་པ་ནི་སེའུ་བཅུ་བའི་ངག་དོན་དང་
ལྟན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའོ། །ངན་གཡོ་ནི་བྱམ་བེད་གསང་ཆིག་སྟོང་རྗེ་མེད་པ་ནི་
ཕྱག་གསོད་མཆོད་སྦྱོར། སྦྱག་བསྟུལ་སྟོང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་བྱེད་དགོས་
སོ། །དེ་ཡང་ཐོས་པ་ལྟར་ལེན་པ་སོགས་གསུམ་ནི་དགོས་པ་དང་། དོན་མེད་སོགས་
གསུམ་ནི་བཟོད་བྱ་དང་། ངན་གཡོ་སོགས་གསུམ་ནི་ཀུན་སྟོང་གི་སྟོན་སྟེ་བ་ཡིན་
པས་དེ་དག་ཕན་ཚུན་འགལ་མི་དགོས་སོ། །སེའུ་བཅུ་བའི་ངག་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་
འཆོས། སེའུ་བཅུ་ཁྱར་བ་དྲུག་སྟོད་དང་། རི་དྲུགས་ལྷགས་པ་རྩེ་གོང་བྱ། དེ་ནས་
རྩན་མའི་བྱ་མོ་འདི། །ལྷ་ཡ་ཀྱ་ཏྱ་བ་ཤིའོ། །ཞེས་པས་བཤད། རྣམ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་ལས།
དོན་གཅིག་ལ་བསྟར་མི་རུང་བའི་སེའུ་བཅུ་བའི་ཆིག་ལྟ་བུ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སེའུ་
བཅུ་བ་ནི་བཟོད་བྱ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་བཤད་པས་པལ་ཆེར་དྲང་སྟོང་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་
གསང་ཆིག་གཞན་གྱིས་ཤེས་དོགས་ནས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ཞེས་རྗེ་གྲང་
ཐང་བའི་གསུང་བེན་བྲིས་ལས་བྱུང་ངོ་། །

༼ཅེ་མི་གསལ་བར་བཟོད་པ་ལ་གཞོགས་སྟོས། མི་གསལ་བར་འཕྱ་བ་ལ་
གཞོགས་འཕྱ། མི་གསལ་བར་ཆགས་པའི་རྣམ་འགྲེལ་སྟོན་པ་ལ་གཞོགས་སྟེགས། མི་
གསལ་བར་སྟོང་བ་ལ་གཞོགས་སྟོང་བེར་བ་ལྟར། མི་གསལ་བར་ལད་མོ་བྱས་པ་ལ་
གཞོགས་དྲུད་བེར་རམ་སྟམ། །

༼ཆེ་ལྟ་བ་ལྟ་བུ་བཅུ་བཅུ་ལེན་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་སྟོབ་
དཔོན་སྟོན་ཞབས་ཀྱི་གཞུང་དུ་མིང་ཅོམ་བྱུང་ཞིང་། ལྟ་བ་སྟམ་བུ་དྲུག་ཅུ་གསུམ་
ནི་ལྟ་བའི་རྩ་བ་བཟུ་རྩ་བཅུ་ལས་བྱེ་བར་ལེགས་ལྟན་གྱིས་བཤད་ལ། ཡ་མཚན་ཅན་
དགུ་ཅུ་རྩ་བཅུ་ལས་འཕྲོས་པར་སྟོབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་བཤད་པས་དེ་གསུམ་

པན་ཚུན་དབྱེ་བསྟུ་ཡིན་ནམ་སྟམ། གཅེར་བྱ་བའི་འཆིང་བ་སྟམ་བརྒྱ་ཕྱུ་ཅ་ཅ་གསུམ་
 ཟེར་བའང་ལྟ་བ་སྟམ་བརྒྱ་ཕྱུ་ཕྱུ་ཅ་ཅ་གསུམ་ལ་བྱེད་པར་རྟོག་གི་འབར་བར་བཤད་
 ཅིང་། དེའི་དབྱེ་བ་ནི་རྟོག་གི་འབར་བར་དཔྱད་པ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་དོ། །འདིར་
 བྲངས་པའི་གཞུང་འདི་ཡང་རྟོག་གི་འབར་བ་དང་བསྟུར་ན་ཆོག་ཟུར་མི་འབྲ་བ་དུ་མ་
 བྱུང་སྟེ། སྟོན་གཙང་མ་ཞེས་པ་ལ་གནས་གཙང་མ་ཞེས་པ་དང་། རལ་ཀའི་ནང་དུ་ཞེས་
 པ་ལ་རལ་གྱི་ནང་དུ་ཞེས་པ་དང་། ལུས་ལ་གཞོན་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་ཏུ་གཞོན་པ་
 མེད་པ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་དང་། ཉི་མ་ཤར་བ་བ་ཞེས་པ་ཆད་
 པ་དང་། ཉམ་མཁའ་ལ་སེམས་ཡོད་པར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པའི་སོགས་སྒྲ་ཆད་པ་
 སོགས་མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་གང་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་བྱེད་པར་དབྱེ་དཀའ་ཞིང་དགོས་
 པའང་ཆེ་བར་མི་སྤང་བས་ཞིབ་དུ་མ་བྲིས་ཏེ། སྟོན་ལྷན་ནམས་ཀྱིས་དབྱུང་པར་བྱའོ། །མདོ་
 གྲེ་ཆངས་པའི་བྲ་བ་ལས། །སྟོན་མཐར་རྟོག་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། །ཕྱི་མཐར་རྟོག་པ་ཞེ་
 བཞི་སྟེ། །ལྟ་བ་རེ་གཉིས་གསུངས་པ་ནི། །རྟག་དང་འགའ་ཞིག་རྒྱ་མེད་དང་། །མཐའ་
 ལྷན་མི་ལྷན་ལྟ་མི་སྟོང་། །དེ་ལས་རྒྱ་མེད་ནམ་གཉིས་དང་། །གཞན་ནམས་བཞི་བཞི་
 བཅོ་བརྒྱད་དོ། །འདུ་ཤེས་ཡོད་སྟེ་བརྒྱ་ཕྱུ་དང་། །མེད་དང་གཉིས་མིན་བརྒྱད་བརྒྱད་
 དང་། །ཆད་སྟེ་བདུན་དང་ཆོ་འདི་ལ། །ཁྲོལ་སྟེ་ལྟ་སྟེ་ཞེ་བཞིའོ། །དེ་ལ་དང་བོ་བཞི་ནི།
 ཀུན་བདུས་དར་རྒྱུ་ལས། དེ་ལ་རྟག་པར་སྟེ་བ་ནམས་ཀྱི་བཞི་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་བསམ་
 གཏན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་སྟོན་ཀྱི་གནས་རྗེས་སུ་བྲན་པའི་མདོན་ཤེས་ཀྱིས་བར་ཀྱི་
 བསྐལ་བ་ཉི་ཤུ་དང་། བཞི་བརྒྱ་དང་། བརྒྱད་ཕྱུ་བྲན་པ་དང་། ལྷའི་མིག་གི་མདོན་ཤེས་
 ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཁ་དོག་བཟང་བོ་དང་ངན་པ་ཤི་བ་ནམས་དེ་དང་དེ་ཉིད་དུ་སྒྲིབ་པར་
 མཐོང་ནས་བདག་དང་འདིག་ཉེན་མཐོང་བ་ལྟར་རྟག་གོ་ཞེས་སྟེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་
 ཤིང་། ཕྱི་རོལ་པའི་དགེ་སྟོང་དང་བྲམ་ཟེ་འདིག་ཉེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ཚུལ་བཞིན་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གོམས་པར་བྱས་པ་སྟོན་དམན་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འདིག་བསྐལ་དང་
 ཆགས་བསྐལ་སྟམ་ཕྱུ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་དང་། སྟོན་འབྲིང་བོ་འགའ་ཞིག་གིས་དུག་ཕྱུ་བྲན་

པ་དང་། སྒོ་ཚོན་པོ་འགའ་ཞིག་གིས་དགུ་བརྒྱ་དྲན་པ་ཡོད། ཡང་གཞན་དག་ལྟ་བུ་མིག་གིས་སེམས་ཅན་འཆི་འཕོས་པ་དང་སྒྲིབ་པ་མཐོང་བ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ནམས་རྒྱ་བཞི་པོ་འདིས་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཁོ་ན་འཁོར་བར་རྒྱག་ཅིང་འཁོར་བ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་གཞན་མེད་པས་ཉུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་མང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་བདག་དང་འདིག་རྟེན་རྟག་གོ་ཞེས་སྒྲིབ་བར་རྟོག་གོ་འབར་བར་བཤད་དོ། །འགའ་ཞིག་རྟག་པར་སྒྲིབ་པ་བཞི་ནི། ལྟ་གཞན་མི་རྟག་ལ་ཆངས་ཆེན་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་མི་རྟག་ལ་སེམས་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། ཅེད་མོས་བསྐྱུས་པའི་ལྟ་ནི་མི་རྟག་ལ་ལྟ་གཞན་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། ཡིད་འཕྲགས་པའི་ལྟ་ནི་མི་རྟག་ལ་ལྟ་གཞན་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་བཞི་ཡོད་དེ། དར་རྒྱ་ལས། ཁ་ཅིག་རྟག་པར་སྒྲིབ་པ་ནམས་ཀྱི་བཞི་ནི། ཆངས་ཆེན་གྱི་འཁོར་འགའ་ཞིག་གི་ནས་མིར་སྒྲིབ་ནས་དབེན་པར་བསམ་གཏན་བསྐྱབས་ནས་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་དེ་བལྟས་པས་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་མ་གྱི་བར་མཐོང་ནས་ཆངས་པ་ཆེན་པོ་རྟག་ལ་ལྟ་གཞན་ནམས་མི་རྟག་ཅེས་པ་དང་། ཆངས་པ་ཆེན་པོས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ནམས་མི་རྟག་ཅིང་སེམས་མི་འགག་པར་མཐོང་ནས་འབྱུང་བ་ནམས་མི་རྟག་ལ་སེམས་རྟག་ཅེས་པ་དང་། འདོད་ལྟ་ཅེ་བས་རབ་རྒྱ་བསྐྱུས་པ་ཞིག་ཅེད་མོས་དྲན་ཤེས་བཞིན་ཉམས་ཏེ་གི་བ་ན་མིར་སྒྲིབ་དེ་མངོན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏེ་བལྟས་པས་རང་གི་སྤར་གྱི་ཆོ་པོ་ནམས་མ་གྱི་བར་མཐོང་ནས་ལྟ་ཅེ་བས་བསྐྱུས་པ་ནམས་མི་རྟག་ལ་གཞན་རྟག་ཅེས་པ་དང་། ལྟ་གྲོགས་ལ་ཡིད་འཕྲགས་པ་ཁ་ཅིག་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གི་སྟེ་མིར་སྒྲིབ་ནས་སྤར་མ་ལྟར་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་དེ་བལྟས་པས་གཞན་ནམས་མ་གྱི་བར་མཐོང་ནས་ལྟ་ཡིད་འཕྲགས་པ་དག་ནི་མི་རྟག་ལ་གཞན་ནམས་རྟག་གོ་ཞེས་ལྟ་བའོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱ་མེད་པར་ལྟ་བ་གཉིས་ནི། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ལྟས་སེམས་རྒྱ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། རྟོག་གོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆར་རྒྱང་སོགས་རྒྱ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་གཉིས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱ་མེད་སྒྲིབ་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མེད་པར་སྒྲིབ་པ་ནི། གཞུགས་མེད་ནས་གི་འཕོས་པའི་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་འདོད་གཞུགས་སུ་སྒྲིབ་པ་ན་མངོན་ཤེས་དང་ལྟ་

པའི་དང་སྤང་འགའ་ཞིག་གིས་དེའི་རྒྱ་སྒྲ་མ་གང་ཡིན་བལྟས་པས་མ་མཐོང་ནས་ལྟས་
 དང་སེམས་སོགས་སྒོ་བྱར་དུ་འབྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་། རྟོག་གེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་མེད་པར་
 སྒྲ་བ་ནི་ཆར་བ་དང་རྒྱང་སོགས་སྒོ་བྱར་དུ་འབྱུང་ཞིང་གིང་ནམས་ལ་ཡང་རེས་འགའ་
 མེ་རྟོག་དང་འབྲས་བུ་སྒོ་བྱར་དུ་འབྱུང་ཞིང་རེས་འགའ་མི་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས་
 བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྒྱ་མེད་པར་སྒྲུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནས་མིར་
 སྦྱེས་པ་ཞིག་སྟོན་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ན་བདག་རྒྱ་མེད་པར་ལྟ་བ་འབྱུང་བར་རྟོག་གེ་
 འབར་བར་བཤད་དོ། །མཐའ་ལྡན་མི་ལྡན་དུ་ལྟ་བ་བཞི་ནི། ཁ་ཅིག་སྟོན་གནས་རྗེས་
 དྲན་གྱིས་གང་ཕན་ཆད་མི་ཤེས་པ་ན་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་དུ་ལྟ་བ་དང་།
 ཁ་ཅིག་ལྟའི་མིག་གིས་སྟང་འོག་ཐད་ཀར་མཐའ་མ་མཐོང་བ་ན་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་
 མཐའ་དང་མི་ལྡན་པར་ལྟ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་མིའི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་ཡིན་ལ། ཆངས་
 པའི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་ལྡན་མིན་པས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་རྟོག་
 གེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཆད་གཞལ་མི་རྒྱས་པས་མཐའ་ལྡན་ཟེར་བ་ཡང་མི་
 བདེན་ལ། མཐའ་དང་མི་ལྡན་ཟེར་བ་ཡང་མི་བདེན་པས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་
 དང་བཞིར་རྟོག་གེ་འབར་བར་བཤད་ལ། དར་རྟེན་ལས། མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དུ་སྒྲ་
 བ་ནམས་ཀྱི་བཞི་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་དང་སྤང་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐའ་མ་ཆད་པར་གྱུར་ཏམ་འོན་ཏེ་ཆད་པར་གྱུར་སྟམ་དུ་ཡང་དག་པར་
 ཆོལ་བར་འདོད་པ་ན་གང་གི་ཆེ་འཇིག་པའི་བསྐྱལ་བ་དྲན་པ་དེའི་ཆེ་ནི་མཐའ་ཡོད་
 པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་། །གང་གི་ཆེ་ཆགས་པའི་བསྐྱལ་བ་དྲན་པའི་ཆེ་མཐའ་མེད་པའི་
 འདུ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་དེ་དག་ལྟལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་མཐའ་ཡང་དག་པར་ཆོལ་བར་འདོད་
 པ་ན་གང་གི་ཆེ་འོག་རྒྱ་མནར་མེད་པ་ཡན་ཆད་ལས་མ་མཐོང་ཞིང་སྟང་དུ་བསམ་
 གཏན་བཞི་བ་ཕན་ཆད་ལས་མ་མཐོང་ལ། ཐད་ཀར་ཐམས་ཅད་ཕ་རོལ་ཟད་པའི་མཐའ་
 མ་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་འོག་དང་སྟང་དུ་མཐའ་ཡོད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་ཐད་ཀར་ནི་
 མཐའ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་སྒྲ་མ་ནི་སྟོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་

མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་ཀྱི་མཐའ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། བྱི་མ་ནི་ལྷ་འི་མིག་གིས་
 མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་གྱི་མཐའ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། བྱི་མ་དེ་དང་མི་མཐུན་
 པའི་སྤྱོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་བྱུང་པར་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ལ་དོན་གྱི་བྱུང་པར་ལ་ནི་མ་ཡིན་
 ཏེ། མཐའ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བ་ཡིན་
 ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ལྷ་མི་སྤྱོད་བར་སྤྱོད་བ་བཞི་ནི། ཇི་བ་རྣ་ལ་གཞོན་པ་གསུམ་དང་བྱི་
 རྟོག་དང་མཐུན་པའི་ཆོག་གིས་སྤྱོད་བར་བྱེད་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ལྷ་མི་སྤྱོད་
 བར་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞི་ནི། སྟོ་མ་བྱང་བ་དང་། རྟོག་པ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དང་།
 སྟོ་བྱང་བ་རྣམས་པར་མ་ངེས་པ་དང་། ཤེས་པ་ཞན་ཅིང་ཀུན་ཏུ་རྟོགས་པ་བཞི་ལས་མངོན་
 པར་མཐོ་བའི་ལམ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ངེས་པར་ལེགས་པའི་ལམ་སྤྱུག་བསྐུལ་
 དང་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་རྣམས་ལས་བཅུམས་ཏེ་དེ་བ་དེས་པ་ན། བདག་
 ནི་ལྷ་མི་སྤྱོད་བ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་དམ་བཅས་ནས་གང་དུ་འཆི་བ་མེད་པར་རྣམས་པར་དག་
 པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ལས་བཅུམས་ཏེ་དེ་བ་དེས་པ་སྤྱང་བར་བྱ་བ་
 མ་ཡིན་པ་དེར་དེ་བ་དེས་པ་རྣམས་ལ་ཆོག་གཞན་དང་གཞན་དུ་རྒྱུང་ལ་སྐྱར་བ་དང་
 བྱིར་རྟོག་པ་དང་མཐུན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱོད་བར་བྱེད་དོ། ཇི་ལ་རྟོག་པ་དང་པོ་ནི་རྟོག་
 སྤྱོད་བ་དང་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པས་འདིགས་ཤིང་འདྲེས་པའི་བྱིར་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་གསལ་
 བོར་ལན་འདེབས་པར་མི་བྱེད་དོ། གཞིས་པ་ནི་རང་གི་རྟོག་པ་ལ་འདིགས་པ་ཡོད་དེ།
 རྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པས་འདིགས་པ་དང་རྟོག་དུ་སྤྱོད་བ་དང་ལོག་པར་ལྷ་བས་ཀྱང་འདིགས་
 ཤིང་འདྲེས་པའི་བྱིར་བདག་ནི་རྟོག་པ་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ནོ་ཞེས་ལན་འདེབས་
 པར་མི་བྱེད་དོ། གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པ་དང་རྟོག་དུ་སྤྱོད་བ་དང་ལོག་པར་ལྷ་
 བས་འདིགས་ཤིང་འདྲེས་པའི་བྱིར་བདག་ནི་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་བོར་ལན་
 འདེབས་པར་མི་བྱེད་དོ། ཇི་དག་གིས་ནི་ཆོག་གཞན་དང་གཞན་དུ་རྒྱུང་ལ་སྐྱར་བས་
 སྤྱོད་བར་བྱེད་དོ། བཞི་བ་ནི། རྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པས་འདིགས་ཤིང་འདྲེས་པ་ཁོ་ནས་ཏེ།
 མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཡི་གེ་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་བྱིར་བདག་ནི་ཤིན་

དུ་ཚྭ་ངས་པའོ་ཞེས་གསལ་བོར་ལན་འདེབས་པར་མི་བྱེད་པར་གཞན་ཁོ་ན་ལ་ཀུན་རྒྱས་
ནས་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་པས་ཆོག་གིས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་འདི་
སྟམ་དུ་བྱིར་ཆོལ་བ་ནམས་འོངས་ན། དེར་གཡོས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་སྟམ་དུ་སེམས་པ་འདི་
ནི་འདིར་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །རྟོག་གི་འབར་བར་ངག་གི་
ནམ་པར་གཡེང་བ་ཅན་བཞི་ཞེས་ཐ་སྟད་མཛད་ཅིང་། འགའ་ཞིག་ལ་དགོ་མི་དགོའི་
འབྲས་བུ་ཡོད་མེད་རྒྱུ་ལ་ན་ཡོད་ཟེར་ན་བདག་གི་མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་ལ། མེད་
ཟེར་ན་ལྟའི་མིག་ལྟན་གྱིས་བདག་རྒྱལ་ས་པ་བྱས་ན་མི་རུང་སྟམ་ནས་ཆོག་གིས་ནམ་
པར་གཡེང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་འཇིག་རྟེན་ས་རོལ་ཡོད་མེད་རྒྱུ་ལ་
ན་སྤར་ལྟར་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་དགོ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེས་རྒྱུ་ལ་ན་ཤེས་ཤིང་མཐོང་
ཡང་དགོ་བ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ན་བདག་དེ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་འགྱུར་ལ།
ལུང་མ་བསྟན་ན་བདག་དེས་ཆར་གཅོད་པར་འགྱུར་སྟམ་ནས་ཆོག་གིས་གཡེང་བར་
བྱེད་པ་དང་། ཡང་ཤིན་དུ་ཚྭ་ངས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་ལ་ན་ལན་འདེབས་མི་
རུས་པས་ཆོག་གིས་གཡེང་བར་བྱེད་པ་དང་བཞིར་བཤད་དོ། །ཕྱི་མཐར་རྟོག་པ་ཞེ་བཞི་
ཡང་དར་རྒྱུ་ལས། ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་རྟོག་པའི་ལྟ་བུ་ནི་བཞི་བཅུ་ཅུ་བཞི་སྟེ། འདི་ལྟར་
འདུ་ཤེས་ཡོད་པར་སྒྲིབ་ནམས་ཀྱི་བཅུ་རྒྱལ་དང་། མེད་པར་སྒྲིབ་ནམས་ཀྱི་བཅུ་དང་
དང་། གཉིས་མིན་དུ་སྒྲིབ་ནམས་ཀྱི་བཅུ་དང་། ཆད་པར་སྒྲིབ་ནམས་ཀྱི་བཅུ་དང་།
ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་བར་སྒྲིབ་ནམས་ཀྱི་ལྟ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདུ་ཤེས་ཡོད་པར་སྒྲིབ་
ནམས་ཀྱི་ལྟ་བ་བཅུ་རྒྱལ་ནི། བདག་གཟུགས་དང་ལྟན་འདུ་ཤེས་ཅན། མི་ལྟན་འདུ་ཤེས།
གཉིས་ཀ་ཡིན་མིན་འདུ་ཤེས་ཅན་བཞི་དང་། བདག་མཐའ་དང་ལྟན་པ་དང་། མི་ལྟན་
པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་འདུ་ཤེས་ཅན་བཞི་དང་། བདག་
བདེ་བ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མ་
ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་བཞི་དང་། བདག་གཅིག་སྤྱི་ཡིན་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། རྒྱུང་
བྱ་ཡིན་པ་དང་། ཆད་མེད་པ་ཡིན་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་དུ་ལྟ་བ་ནམས་ཡིན་ནོ། །འདུ་ཤེས་

མེད་པར་སྤྲོ་བ་ནམས་ཀྱི་ལྟ་བ་བརྒྱད་ནི། བདག་གཟུགས་ཅན་ཡིན་འདུ་ཤེས་མེད་ཅེས་
པ་ནས། བདག་མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་ཀ་མིན་འདུ་ཤེས་མེད་ཅེས་པའི་བར་
བརྒྱད་ནམས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་སྤྲོ་བ་ནམས་ཀྱི་བརྒྱད་ནི། སྤྲོ་མ་བརྒྱད་པོ་
དེ་ཉིད་ལ་འདུ་ཤེས་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་སྒྱུར་བ་བརྒྱད་ནམས་
ཡིན་ནོ། །ཁད་པར་སྤྲོ་བ་ནམས་ཀྱི་བརྒྱད་ནི། འདོད་པའི་མི་དང་ལྟ་དང་གཟུགས་ཁམས་
པ་གཟུགས་མེད་སྤྱི་མཆེད་རིགས་བཞི་སྟེ་བདུན་ནམས་མ་ཤི་བར་དུ་ནད་དང་བཅས་
འབྲས་དང་བཅས་བྱུག་རྩ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ་ཤི་ནས་ཡེ་མེད་དུ་སྤྲོ། །ཆོ་འདི་ཉིད་
ལ་གྲོལ་བར་སྤྲོ་བ་ནམས་ཀྱི་ལྟ་ནི། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་འདྲེས་མེད་དུ་སྤྲོད་པས་གྲོལ་
བ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་ཐོབ་པས་གྲོལ་བར་ལྟ་བ་ནམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འདི་
དག་འབྱུང་ཚུལ་དང་བསྐྱུས་ཚུལ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། ལྟ་བ་དུག་ཅུ་ཙམ་གཉིས་པོ་འདི་དག་
དོན་དུག་གིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་དང་། སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཉེན་དང་། དུས་དང་། ལྟ་
བ་ལ་ཉེན་པ་དང་། སྤྱི་བའི་གནས་སོ། །རྒྱ་ནི་འདིག་ཆོགས་ལ་ལྟ་བ་ལས་སྤྱིས་པ་དང་
དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལོག་ཐོས་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་དང་། བསམ་གཏན་ནམ་རྟེན་གེ་
ལ་ཉེན་པ་དང་། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་དུས་ལ་དམིགས་ནས་སྟོན་གྱི་མཐར་རྟེན་པ་
དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་དམིགས་ནས་སྤྱི་མའི་མཐར་རྟེན་པའོ། །ལྟ་བ་ལ་ཉེན་པ་ནི།
རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ལ་ཉེན་པའི་ལྟ་བའོ། །གཞི་བསྐྱུ་བ་ལས།
རྟག་ལྟ་ལ་བཉེན་ནས་ཆོ་འདི་ལ་བདག་གཟུགས་ཅན་དུ་རྟོག་ལ་བྱི་མ་པན་ཆད་
གཟུགས་ཅན་དང་། འདུ་ཤེས་ཡོད་མེད་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་གོ་ཁད་ལྟ་ལ་
བཉེན་ནས་ཆོ་འདི་བྱི་གཉིས་ཀར་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དང་། ལྟ་བ་གསུམ་
པ་ལ་བཉེན་ནས་གྲོལ་བའི་བདག་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བ་
སོགས་སོ། །སྤྱི་བའི་གནས་ནི། བསམ་གཏན་སོགས་ལ་བཉེན་ནས་སྤྱི་བར་བཤད་དོ། །ལྟ་
དན་དུག་ཅུ་ཙམ་གཉིས་སྤྲོ་བཤད་པའི་ལྟ་བ་ལྟ་བོར་མ་འདུས་པའི་སྤྲོན་མེད་པར་ཐལ།
རོ་བོ་དབང་བཅན་པར་བྱས་ན་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་དང་ལོག་ལྟ་གཉིས་སམ། རོ་བོ་རྒྱ་

འབྲས་མ་ལུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐམས་ཅད་ལས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་ཅི་
 རིགས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་སུ་འདུ་ཚུལ་ནི། སྟོན་གྱི་མཐར་ཉྟག་པའི་ནང་ནས་
 བཅུ་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་ཉྟག་པའི་ནང་ནས་ལྷ་སྟེ་བཙུག་ལྷ་མོ་ལོག་ལྷས་བསྐྱུས་ལ། ལྷག་མ་
 ཐམས་ཅད་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྷ་བས་བསྐྱུས་ཏེ། ཆད་ལྷ་བདུན་དང་ལྷག་མ་རྣམས་ཉྟག་
 ལྷ་ལོ། །འཁོར་དང་བཅས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཅི་རིགས་སུ་འདུས་
 སོ། །ཞེས་པ་ལྷར་རོ། །དམ་པ་མིན་པའི་ལྷ་བ་ཉེར་བརྒྱད་ནི། ལྷ་སྟེ་གསུམ་པའི་ལྷ་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྟེ་སྟོན་ལུས་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་ལ་མོས་ཀྱང་སྐྱ་ཇི་བཞིན་
 པར་ཞེན་ན་དམ་པ་མིན་པའི་ལྷ་བ་ཉེར་བརྒྱད་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྟེ་སྟོན་ལ་མོས་པ་དང་དེ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ལྷ་བ་དེ་དག་གས་ཆེར་ཐལ་འཇུག་བའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་ཤིང་།
 རང་རྒྱུད་པ་ལའང་ཡོད་དམ་སྟུམ། མིང་འདོགས་ལུགས་དང་ལྷ་ངན་ཡིན་ཚུལ་ནི་སེམས་
 ཅམ་པའི་བསམ་ཆོད་ལྷར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལྷ་བ་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་ནས་བརྗོད་པ་བཅུ་
 བདུན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་ལྷ་བ་ནི་མཆན་མར་ལྷ་བ་དང་། མཆན་ཉིད་
 གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་ལྷ་བ་ནི་རིམ་བཞིན་བཏགས་པ་དང་ཀྱུན་ཉྟག་དང་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྷ་བ་གསུམ་དང་། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་
 བདེན་པར་མེད་པའི་སྐབ་བྱེད་ཡང་དག་ཡོད་པར་ལྷ་བ་དང་། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་
 བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པའི་མདོ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་ལྷ་བ་ནི་རིམ་བཞིན་ཡོངས་སུ་
 འཛིན་པ་དང་སྐྱར་བའི་ལྷ་བ་གཉིས་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྟོན་དེ་སྟོན་
 མེད་པར་ལྷ་བ་དང་དེ་བསྟོམས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་ལྷ་བ་ནི་རིམ་བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོབ་
 མེད་པར་ལྷ་བ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་ལྷ་བ་གཉིས་དང་། གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་
 ཏུ་སྟོན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་སྟེ་སྟོན་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་ལྷ་བ་དང་། དེ་ལ་མོས་
 པ་རྣམས་ལ་ཞེ་སྤང་བས་མི་རིགས་པར་ལྷ་བ་ནི་རིམ་བཞིན་དབང་ཟབ་དང་རབ་ཏུ་
 འཇུག་པའི་ལྷ་བ་གཉིས་དང་། རྣམ་ཐར་སྟོན་གསུམ་འདི་སྟོན་མེད་པར་ལྷ་བ་དང་དེ་ལ་

འཛུགས་པ་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་ལྟ་བུ་ནི་རིམ་བཞིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བུ་དང་
འཕེལ་བའི་ལྟ་བུ་གཉིས་དང་། གཞན་དང་འབེལ་གཏམ་བྱེད་པ་ན་ཁས་ལེན་མེད་པའི་
ལྟ་བུ་དང་རན་གཡོ་བྱེད་པའི་ལྟ་བུ་ནི་རིམ་བཞིན་ཁས་ལེན་པའི་ལྟ་བུ་དང་རན་
གཡོའི་ལྟ་བུ་གཉིས་ཏེ། དེ་གཉིས་ནི་ཐལ་འགྱུར་བས་རང་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་
མེད་པར་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱ་མཁོན་དེས་ས་རོལ་པོའི་འདོད་པ་འགོག་པའི་གཞོན་པ་ཚུར་
རང་ལ་མི་འཇུག་པར་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་དམ་སྟུམ། རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བུ་འདྲིན་པ་དེ་
སྟོན་པ་ལ་བཀུར་སྟེ་བྱེད་པར་ལྟ་བུ་ནི་བཀུར་སྟེའི་ལྟ་བུ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་
བུ་འདྲིན་ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་གཏི་མུག་གོ་ཞེས་ལྟ་བུ་ནི་ཚོངས་པ་བསྟན་པའི་ལྟ་བུ་
དང་། ལྟ་བུ་དེ་དག་བསྐྱེད་པའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་ལྟ་བུ་ནི་རྩ་བའི་ལྟ་བུ་དང་བཅུ་
བདུན་ནོ། །ལྟ་བུ་དེ་ལ་སྟོན་བརྗོད་པའི་སྟོན་ནས་བཤད་པ་བཅུ་ནི། མཁོན་མར་ལྟ་བུ་ནི་
བདེན་སྟོང་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་བདེན་སྟོང་དུ་ལྟ་བས་ལྟ་བུ་ནལ་བ་ལ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་
ལྟ་བུ་དང་། མཁོན་ཉིད་གསུམ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བུ་ནི་འབད་པ་འབྲས་བྱ་མེད་
པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་དུ་འགྱུར་བས་སྐྱར་བ་སེལ་བའི་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་འོག་མ་གཉིས་ནི་
དེ་བཟུང་བ་དེ་སྲིད་དུ་ཐར་པ་ཐོབ་མི་སྲིད་པས་ངེས་པར་འབྱེན་པ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་
དང་། དེའི་འོག་མ་གཉིས་ནི་སྐྱབ་པ་གསོག་པའི་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་འོག་མ་གཉིས་ནི་
བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་འཕེལ་བའི་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་འོག་མ་གཉིས་ནི་དེའི་དབང་གིས་
གོང་མའི་བྱད་པར་མི་ཐོབ་པས་འབྲས་བྱ་མེད་པའི་ལྟ་བུ་དང་། དེའི་འོག་མ་གཉིས་ནི་
ཆར་གཅོད་པར་འོས་པས་ཆད་པས་བཅད་པའི་ལྟ་བུ་དང་། དེ་ནས་གཅིག་ནི་སྟོན་པ་ལ་
སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བུ་དང་། རྩ་བའི་ལྟ་བུ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་ལ་ལྟ་བུ་དམ་
ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་དང་བཅུ་འོ། །ཀུན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་གཅིག་
ནི། ལྟ་བུ་ཉིད་བདུན་པོ་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་དེས་སེམས་
ཁེངས་པས་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་གྱི་ལྟ་བུ་འོ། །དེ་ལྟར་ནི་ཕྱི་མ་བཅུ་གཅིག་ནི་སྤྲ་མ་བཅུ་
བདུན་དུ་རང་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱས་པས་དེ་ལས་ལོགས་སུ་མེད་དོ། །འདྲིག་ལྟ་ཉི་

ཤུ་ནི། གཞུགས་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་ནས་རྣམ་ཤེས་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་བར་ལྡ་དང་། བདག་གཞུགས་དང་ལྟན་པར་ལྟ་བུ་ནས་བདག་རྣམ་ཤེས་དང་ལྟན་པར་ལྟ་བའི་བར་ལྡ་དང་། གཞུགས་བདག་གི་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་ནས་རྣམ་ཤེས་བདག་གི་ཡིན་པར་ལྟ་བའི་བར་ལྡ་དང་། གཞུགས་ལ་བདག་གནས་པར་ལྟ་བུ་ནས་རྣམ་ཤེས་ལ་བདག་གནས་པར་ལྟ་བའི་བར་ལྡ་སྟེ་ཉི་ཤུའོ། །དང་པོ་ལྡ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་དང་ལྟག་མ་བཅོ་ལྡ་ནི་བདག་གི་བར་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཀུན་བརྟམ་སུ་བཤད་དོ། །བདག་སྤང་པོ་ལྡ་དང་ལྟན་པར་ལྟ་བུ་ནི། སྤང་པོ་ལྡ་བདག་དེའི་བྱེད་པའམ་ལས་སུ་བྱ་བར་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤང་པོ་དེ་དག་བདག་དང་འབྲེལ་བར་ལྟ་བུས་བདག་གིར་ལྟ་བའོ། །སྤང་པོ་ལྡ་བདག་གི་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་ནི། སྤང་པོ་འདོར་བ་དང་ལེན་པ་ལ་བདག་དེས་དབང་བསྐྱར་བར་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤང་པོ་ལྡ་བདག་གི་དབང་བསྐྱར་བྱར་ལྟ་བུས་བདག་གིར་ལྟ་བའོ། །སྤང་པོ་ལྡ་ལ་བདག་གནས་པར་ལྟ་བུ་ནི། བདག་དེ་སྤང་པོ་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་ནས་གོ་ས་ཐ་དད་དུ་མི་འཇུག་པར་ལྟ་བུ་སྟེ། སྤང་པོ་བདག་དང་ཐ་དད་དུ་མི་འཇུག་པར་ལྟ་བུས་བདག་གིར་ལྟ་བའོ། །བདག་གཞུགས་དང་དོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བུ་ནས་བདག་རྣམ་ཤེས་དང་དོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བའི་བར་ལྡ་བསྐྱར་ནས་ཉེར་ལྟར་འཇུར་དགོས་པ་ལ། མདོ་ལས་འཇིག་ལྟ་ཉི་ཤུར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྟོན་དུ་སྤང་པོ་མ་བཟུང་བར་འཇིག་ལྟས་བདག་ཏུ་མདོན་པར་ཞེན་མི་རུས་པས། རྣམ་པ་བཞི་བཞིའི་སྟོན་སྤང་པོ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཤིང་བདག་ལ་འཇུག་གོ། །དེ་ཕྱིར་སྤང་པོ་རྣམས་མ་གཏོགས་པར་གཞན་དུ་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཞི་ལྡ་བ་སྟེ་གས་པ་མ་གཏོགས་པ་ལ་མི་འབྱུང་བས་མདོ་ལས་ཆ་ལྡ་བ་མ་གསུངས་པར་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཆེན་དུ་བཤད་དོ། །བཤད་ཚུལ་འདི་ནི་ཐལ་འཇུར་བ་ཁོ་ནའི་འདོད་པ་ཡིན་ནམ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པ་ཡིན་དཔུང་པར་བྱའོ། །པ་རོལ་སྐྱ་བ་བཅུ་དྲུག་ནི། རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་རྒྱའི་དུས་ན་མདོན་པར་མི་གསལ་བར་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་ལྟ་བུ་དང་། མདོན་གསལ་ཞེས་པ་རྒྱའི་དུས་ན་མི་གསལ་བར་ཡོད་པ་ལས་མདོན་པར་གསལ་བར་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐྱ་ཉག་པར་སྐྱ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་སྐྱ་ནི་ངི་སྐྱད་འདོགས་པ་བཞིན་དུ་མི་

གསལ་བར་གནས་པ་ལས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་པར་གསལ་བར་སྒྲ་བ་བཞིན་ནོ། །འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་ནི། ཆོས་འདི་བ་ལ་ཅིག་ཀྱང་འདོད་པར་བཤད་པས་བྱེ་སྒྲ་ལྟར་འདས་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ཁོ་རང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ཁོ་རང་མ་འོངས་པ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་འོ། །བདག་དུ་ལྟ་བུ་ནི་བདག་སྤང་བོ་ལ་འདོགས་པ་མིན་པར་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་ལྟ་བུ་འོ། །རྟག་པར་ལྟ་བུ་ནི་བདག་དང་འདིག་རྟེན་རྟག་པར་ལྟ་བུ་སྟེ། ལྟ་བུ་རེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟོན་མཐར་རྟེན་པ་རྟག་པར་སྒྲ་བ་དང་ལ་ཅིག་རྟག་པར་སྒྲ་བ་རྣམས་དང་། ཕྱི་མཐར་རྟེན་པ་འདུ་ཤེས་ཅན་དུ་སྒྲ་བ་དང་འདུ་ཤེས་ཅན་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་བ་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱལ་སྤྱོད་པར་རྟག་པར་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །སྟོན་བྱས་པའི་ལས་རྒྱུར་ལྟ་བུ་ནི། སྟོན་བྱས་པའི་མི་དགེ་བའི་ལས་འཁོར་རྩེ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྟོན་བྱས་པའི་མི་དགེ་བ་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ཟད་ནས་མི་དགེ་བ་གསར་བ་མི་བྱ་བར་རྒྱ་ལོན་གྱིས་འགོག་པར་བྱེད་ན་སྤྱད་བསྐྱེད་མཐར་བྱེད་པར་གཅོད་བྱ་བའི་འདོད་པ་ལྟ་བུ་འོ། །དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་བོར་ལྟ་བུ་ནི། བདེ་སྤྱད་ཐམས་ཅད་དབང་ལྷག་སོགས་ལས་འབྱུང་བར་ལྟ་བུ་འོ། །རྣམ་པར་འཛོལ་ཆོས་སུ་ལྟ་བུ་ནི། གསང་སྤྱད་ཀྱི་ཆོག་སྟོན་དུ་འགྲོ་བས་སོག་ཆགས་བསད་ནས་མཆོད་སྦྱིན་བྱས་པ་སྟེ། མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་དང་། མཆོད་སྦྱིན་དུ་བྱ་བ་དང་དེའི་གྲོགས་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུར་ལྟ་བུ་འོ། །མཐའ་དང་མཐའ་མེད་དུ་ལྟ་བུ་ནི། ལྟ་བུ་རེ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ལྡན་མི་ལྡན་དུ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཏེ། སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱིས་འདིག་བསྐྱེད་དྲན་ཆོ་མཐའ་ཡོད་པ་དང་། ཆགས་བསྐྱེད་དྲན་ཆོ་མཐའ་མེད་པ་དང་། ལྟའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་འོག་དུ་མཐའ་ཡོད་ལ་ཐད་ཀར་མཐའ་མེད་པས་མཐའ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་། ཡི་གེའི་བྱད་པར་ཅམ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་མཐའ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྟ་བུ་དང་བཞི་བོ་དག་གོ། །འདིག་བསྐྱེད་དྲན་ནས་མཐའ་ཡོད་པ་དང་ཆགས་བསྐྱེད་དྲན་ནས་མཐའ་མེད་པར་ལྟ་བུ་གཉིས་ནི་ཕྱི་མཐར་རྟེན་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་

དོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྟོན་མཐར་ཉོག་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་གནས་རྗེས་ངན་ལ་བརྟེན་པར་
 བཤད་པ་དང་། སའི་དངོས་གཞི་ལས། ཅི་འཇིག་པའི་བསྐལ་བ་དེའི་ཚུ་རོལ་ན་འཇིག་
 ཉེན་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་འདོད་དམ། འོན་ཏེ་མི་འདོད། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནི་འཇིག་ཉེན་
 མཐའ་ཡོད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །གལ་ཏེ་མེད་ན་ནི་འཇིག་ཉེན་ན་གནས་ལ། འཇིག་
 ཉེན་མཐའ་ལྡན་ནོ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་འགོག་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་མི་
 སྟོང་བར་སྐྱ་བ་ནི་བཞི་དང་། རྒྱ་མེད་པར་སྐྱ་བ་ནི་གཉིས་དང་། ཆད་པར་སྐྱ་བ་ནི་
 བདུན་ཏེ། འདི་དག་ལྟ་ངན་རེ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །མེད་པར་ལྟ་བ་ནི།
 ཁ་ཅིག་མཛོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱིན་པ་བྱེད་པ་འགའ་ཞིག་དབུལ་པོ་དང་ངན་སོང་
 དང་ཉེས་པར་སྦྱད་པ་འགའ་ཞིག་མཐོ་རིས་སུ་སྦྱེས་པ་མཐོང་ནས་དགེ་མི་དགའི་ལས་
 དང་འབྲས་བུ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། རྒྱལ་རིགས་ནས་བྲམ་ཟེ་སོགས་སུ་སྦྱེ་བ་མཐོང་ནས་
 སྐྱ་མ་ནས་འདི་དང་འདི་ནས་བྱི་མར་རྒྱལ་རིགས་སོགས་སུ་འཕྱར་བ་མེད་དོ་ཞེས་ལྟ་བ་
 དང་། མ་ལས་བུ་མོ་དང་བུ་མོ་ལས་མར་སྦྱེས་པ་དང་པ་ལས་བུ་དང་བུ་ལས་པར་སྦྱེས་
 པ་མཐོང་ནས། པ་མ་ངས་པ་མེད་པས་པ་མ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། དབྲ་བཙམ་པ་དང་
 འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་གཟུགས་མེད་དུ་སྦྱེ་ངས་ནམས་ཀྱི་སྦྱེ་བ་བྱི་མ་མཐོང་བས་སེམས་
 ཅན་སྦྱེ་བ་མེད་པར་ལྟ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་མདོ་སྡེ་བཟའི་
 དོན་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མི་ཤེས་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མཆན་ཉིད་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་མེད་དོ་ཞེས་ལྟ་བ་ནམས་སོ། །མཆོག་ཏུ་སྐྱ་བ་ནི། བྲམ་ཟེ་ནམས་ནི་རིགས་ཀྱི་
 མཆོག་ཡིན་གྱི། གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་ནམས་ནི་དག་པར་འཕྱར་གྱི།
 གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྟ་བ་འོ། །དག་པར་ལྟ་བ་ནི། ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་གྲོལ་བར་ལྟ་བ་ལྟ་
 དང་། འགའ་ཞིག་ཚུ་སྤྱང་མཛེས་ལྡན་དང་ལག་སྦྱིན་དང་ག་ཡ་དང་ཆོག་ལྡན་དང་གང་
 གཤམས་སུ་ཁྱེས་བྱེད་པས་དག་པར་ལྟ་བ་དང་། བྱིའི་བརྒྱལ་ཞུགས་དང་བ་ལང་གི་
 བརྒྱལ་ཞུགས་སོགས་ཀྱིས་དག་པར་ལྟ་བ་ནམས་སོ། །དགེ་མཆན་དང་བཟླ་ཤེས་སུ་སྐྱ་བ་
 ནི། བདེ་སྦྱག་ལ་སོགས་པ་ཉི་ལྔ་གཟའ་སྐར་ཆོས་གྲངས་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པར་ལྟ་

བཤོ། ལ་རོལ་སྤྱོད་བ་བཅུ་དྲུག་གིས་ལྟ་ངན་དྲུག་ཅུ་ཙུ་གཉིས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པར་སྤང་
ངོ། །

ཅ་ཤེར་གསུངས་བའི་ལྟ་ངན་བཅུ་དྲུག་ནི། བདག་འདས་པའི་དུས་ན་བྱང་མ་
བྱང་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་དུ་ལྟ་བ་བཞི་དང་། འཇིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་གཉིས་
མིན་དུ་ལྟ་བ་བཞི་སྟེ་སྟོན་མཐར་བརྟེན་པ་བརྒྱད་དང་། བདག་མ་འོངས་པའི་དུས་
གཞན་ན་འབྱང་མ་འབྱང་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་དུ་ལྟ་བ་བཞི་དང་། འཇིག་རྟེན་མཐའ་
དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་དུ་ལྟ་བ་བཞི་སྟེ་བྱི་མཐར་བརྟེན་པ་བརྒྱད་དང་
བཅུ་དྲུག་གོ། ཇེ་དག་ནི་ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞིའི་རྟག་སོགས་བཞི་དང་མཐའ་
ལྡན་སོགས་བཞི་རེ་རེ་ལ་དམིགས་ཡུལ་གྱི་སྟོན་ས་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འཇུར་
རམ་སྟུམ། ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞི་ནི། སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བདག་དང་
འཇིག་རྟེན་རྟག་སོགས་བཞི་དང་། བྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་
མཐའ་ལྡན་སོགས་བཞི་དང་། ཟུང་འདས་ལ་བརྟེན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་པན་
ཆད་འབྱང་སོགས་བཞི་དང་། ལུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སོག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། ལུས་ཀྱང་
གཞན་ལ་སོག་ཀྱང་གཞན་དུ་ལྟ་བ་གཉིས་དང་བཅུ་བཞིའོ། རྟག་སོགས་བཞི་ནི་སྟོན་
གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ད་ལྟའི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟོས་ནས་འདས་
པའི་དེ་གཉིས་ལ་སྟོན་གྱི་ཞེས་བྱ་ཞིང་མཐའ་ནི་སྟེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་
པའི་ཆ་སྒྲ་མ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དེ་ལ་དམིགས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ཇེ་གཉིས་ལ་
དམིགས་ནས་རྟག་པར་ལྟ་ཚུལ་ནི། དང་པོ་ནས་མི་འཇུར་བར་ཡོད་པར་ལྟ་བ་དང་། མི་
རྟག་པར་ལྟ་ཚུལ་ནི། བྱིས་སྟོ་བྱར་དུ་འབྱང་བར་ལྟ་བ་ལ་བྱེད་པར་གསེར་འཕྲེང་ལས་
གསུངས་པས་དེ་དག་གང་ཟག་བདག་འཇིན་དུ་བཤད་པ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དང་
པོ་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ལ་འཇིག་ལྟ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་བྱིར། མཐའ་ལྡན་སོགས་
བཞི་ནི་བྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ད་ལྟའི་དེ་གཉིས་ལ་ལྟོས་ནས་མ་འོངས་

པའི་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་སྤྱི་མ་ཞེས་བྱ་ཞིང་མཐའ་ནི་སྦྱེ་བ་གཅིག་ནས་གཅིག་
 ཏུ་བརྒྱད་པའི་ཆ་སྤྱི་མ་དང་དེ་ལ་དམིགས་པ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པར་ཅུ་ཤེད་རྒྱུ་
 ཆེན་དུ་བཤད་དོ། །བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྷན་པར་ལྷ་ཚུལ་ནི། སྤྱིས་ཀྱི་
 ཆོ་རྒྱན་ཆད་པར་ལྷ་བ་དང་། མཐའ་དང་མི་ལྷན་པར་ལྷ་ཚུལ་ནི། སྤྱིས་ཀྱི་ཆོ་ཡང་རང་
 བཞིན་གཞན་དུ་མི་འཇུག་བར་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་ལྷ་བ་ལ་
 བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། སྦྱེ་བ་སྤྱི་མའི་དུས་སུ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ལྷ་བ་ཅམ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་
 བ་ལྷ་དན་དུ་མི་འཇུག་བའི་སྤྱིར། བྱེ་སྤྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་དུས་སུ་མ་འོངས་པའི་སངས་
 འཕགས་དང་སངས་འཕགས་ཀྱི་དུས་སུ་འདས་པའི་བྱང་སེམས་ཡོད་པར་འདོད་པ་
 སོགས་ནི་ལྷ་དན་འདི་དག་དང་མི་འདྲ་བའི་ཞིབ་ཆ་ཡོད་མེད་རྣམས། རྣམ་བཞི་དངོས་
 དང་མཆན་ཉིད་དང་། ཞེས་སོགས་སུ་བཅལ་བར་བྱཏོ། །གསེར་འབྲེང་ལས་མཐའ་དང་
 ལྷན་མི་ལྷན་གྱི་དོན་སྤར་བཤད་པ་ལས་གོ་བསྒྲོག་ནས་བཤད་པ་ནི་མཐའི་དོན་སྦྱེ་བ་
 གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱད་པའི་ཆ་སྤྱི་མ་ལ་བྱས་པའི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་
 ཉི་ལྷང་དག་སྤྱིང་སོགས་རྒྱན་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། ཐུགས་
 རྟོག་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མིན་ཏེ། མཐའ་ལྷན་སྦྱབ་པའི་རྣམ་ཅན་
 དང་མཐའ་དང་མི་ལྷན་པ་དགག་པའི་རྣམ་ཅན་དུ་བཤད་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་
 པའི་བཤད་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། མཐའི་དོན་ཟད་པ་ལ་བྱས་ནས་མཐའ་ལྷན་རྒྱན་ཆད་པ་
 དང་མི་ལྷན་རྒྱན་མི་ཆད་པ་ལ་སྦྱར་བ་ནི། ཅ་འདུག་གི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་གཉིས་ཀྱི་
 དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་། རྟོག་གི་འབར་བ་སོགས་དང་མཐུན་པར་སྤང་དོ། །རྟག་སོགས་
 བཞི་རིམ་བཞིན་གྲངས་ཅན་པ་སོགས་གང་ཟག་བཞི་དང་སྦྱར་བ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མ་
 སྦྱར་བར་བཤད་པའང་ཡོད་དེ། ཅུ་ཤེད་རྒྱུ་ཆེན་ལས། དེ་ལ་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་
 རྟོན་འདས་པའི་དུས་སུ་སྦྱེ་བ་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་དང་ཆ་འགའ་ཞིག་མཐོང་ཞིང་
 ཆ་འགའ་ཞིག་མ་མཐོང་བ་དང་དེ་གཉིས་ཀ་བཀག་པས་ནི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་
 པ་སྦྱེཏོ། ཞེས་དང་། དེ་ལ་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ལ་མ་འོངས་པའི་སྦྱེ་བ་མ་མཐོང་བ་

ན་མཐའ་དང་ལྷན་པ་དང་སྦྲེ་བ་མཐོང་བ་ན་མཐའ་དང་མི་ལྷན་པ་དང་། འགའ་ཞིག་
ལ་མཐོང་ཞིང་འགའ་ཞིག་ལ་མ་མཐོང་བ་ན་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་བཀག་པས་ནི་
གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་སྦྱོར། ཞེས་དང་། བྱང་མ་བྱང་གཉིས་ཀར་དང་རྟག་མི་
རྟག་གཉིས་ཀར་ལྷ་བ་ནི་གཅེར་བྱ་བས་ཆོ་སྡེ་ཕྱི་འོག་ནི་གཅིག་དང་བྱང་བོ་ནི་སོ་
སོར་འདྲོད་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀ་མིན་པ་ནི་སྡེ་མ་དེ་ཉིད་རྣམ་གྲངས་ལས་གཉིས་
ཀ་མིན་པའི་སྦྱགས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དང་། མང་བོས་བཀྱར་བས་གང་ཟག་རྟག་མི་
རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདྲོད་པ་ལྷ་བྱ་དང་རྟག་པའི་མཐའ་བཟུང་ནས་
བཀག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་དག་གིས་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱ་གཉིས་ཀྱང་
ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་ཕྱི་མ་འདི་ལྷ་ངན་བཅུ་དྲུག་གི་སྐབས་སུ་
གསུངས་མོད་ཀྱང་། འདིར་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གཅེར་བྱ་བས་སྦྱོག་ནི་ཆོ་སྡེ་
མའི་དུས་སུ་ཡོད་པས་རྟག་པ་དང་། བྱང་བོ་ནི་ཆོ་སྡེ་མའི་དུས་སུ་མེད་པས་མི་རྟག་པ་
སྟེ་གཉིས་ཀར་ལྷ་བ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་བོ་ནི་ཆོ་སྡེ་མའི་དུས་སུ་མེད་པས་རྟག་
པ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྦྱོག་ནི་ཆོ་སྡེ་མའི་དུས་སུ་ཡོད་པས་མི་རྟག་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་གཉིས་
ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྷ་བར་ཡང་གསུངས་པས། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ལྷ་བ་ནི་མཐའ་གཅིག་
དུ་མང་བོ་བཀྱར་བ་དང་སྦྱོར་མི་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་པན་ཆད་
འབྱུང་སོགས་བཞི་ནི་མཐའ་ལྷན་སོགས་བཞིའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་སྤྲང་ཡང་། འདྲི་བ་བོ་
ནི་གྲོངས་པན་ཆད་འབྱུང་ཟེར་ན་ཐ་མལ་བ་དང་འདྲ་བར་ལས་ཉོན་ཀྱི་གཞན་དབང་
ཅན་དུ་འཇུར་བ་དང་། མི་འབྱུང་ཟེར་ན་བསྐལ་བ་དུ་མར་ཆོགས་བསག་ཅིང་སྒྲོན་ལམ་
བཏབ་པ་དོན་མེད་དུ་འཇུར་ཞེས་ནང་འགའ་སྟོན་འདྲོད་ཀྱི་བསམ་པས་ལོགས་སུ་དྲིས་
པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་སྟེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནོངས་པ་
པན་ཆད་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་ཐུར་པའི་ཕྱིར་
སོ་སོ་སྦྲེ་བོ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་འཇུར་རོ། །གལ་ཏེ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་ན་ནི་མར་མེ་
ཤི་བར་ཐུར་པ་བཞིན་དུ་རྒྱན་ཆད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སྒྲོན་ལམ་བཏབ་པ་འབྲས་བུ་མེད་

པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེ་བཙུན་རེད་
མཉམ་བས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་པན་ཆད་འབྱུང་མ་འབྱུང་ཞེས་སོགས་
གྲོལ་བའི་བདག་ལ་བརྩམས་ནས་འདྲི་བ་སྟེ། དེ་ཡང་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་དབྱུང་པ་ཡིན་
ན། །དེའི་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་མི་དབྱུང་པ་ནི། འཁོར་བའི་བདག་གི་སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་
དབྱུང་པ་གཉིས་ཀྱིས་གྲོལ་བའི་བདག་གི་སྟོན་གྱི་མཐའ་དེ་ཡང་དབྱུང་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དེའི་ཕྱི་མའི་མཐའ་ཡང་དབྱུང་པ་དོན་མེད་དེ། སྡེ་མ་ལ་དབྱུང་པས་
ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། གང་དག་འཁོར་བའི་ཆེ་བདག་ཕྱི་མའི་མཐའ་འཇུག་
ཀྱང་། གང་གི་ཆེ་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ། ཕྱི་མའི་མཐའ་འཇུག་པར་མི་འདོད་པ་ཡོད་
ཀྱང་། གཞན་དག་གྲོལ་བ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་། ཕྱི་མའི་མཐའ་འཇུག་པར་འདོད་པ་དེའི་
ཕྱིར། དེའི་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་དབྱུང་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་གསེར་
འབྲེང་ལས། བདག་གི་ངོ་བོ་སེམས་ཅན་ལ་བྱའི་གྲོལ་བའི་བདག་ལ་བྱས་ན་རྒྱུང་པན་
ལ་མི་འགྲིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རྒྱུང་པན་དང་རྒྱུར་ཆེ་བདག་གི་རང་བཞིན་གྱི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། རྒྱུང་པན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱ་བཤད་ལྟར་ཁས་
མི་ལེན་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐ་སྟངས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐ་སྟངས་ལེན་པའི་སྟེགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་བས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་གྲོངས་པན་ཆད་འབྱུང་མ་འབྱུང་སོགས་འདྲི་བ་བོ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །

༼༩༽ཕྱི་ནང་གི་བྱུང་པར་བཤད་པའི་ཆོག་རྒྱུང་ལའི་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ།
བསྟན་པ་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་འཆེ་སྤོང་མི་སྤོང་དང་། སྟོན་པ་སྟོན་ཀྱན་ཟད་ཡོན་ཏན་
ཀྱན་རྫོགས་ཡིན་མིན་དང་ལྟ་བ་བདག་མེད་དང་བདག་དུ་འདྲིན་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་ཕྱི་
ནང་དུ་འདྲིན་ལུགས་ཡོད་ལ། གཞན་ཡང་། བཀར་བརྟགས་ཐུག་རྒྱ་བཞིར་ལྟ་བ་དང་།
སྤིང་ཆེ་སོགས་སྤིང་པ་མཐའ་དག་རྩ་བ་ནས་འབྱིན་པའི་བསྟོམ་པ་དང་འདོད་པ་བསྟོད་

ཉམས་དང་ངལ་ཞིང་དུ་བ་པའི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྦྱོད་པ་དང་། བདག་མེད་པར་
སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བྲལ་འབྲས་བརྟག་འཁོག་སྐར་མི་སྟོག་པའི་འབྲས་བྱ་
བཞིས་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་པ་རྣམ་དག་དང་། རྟོན་པ་སྦྱོན་ཀྱན་ཟད་དུ་བྱུབ་
ཅིང་། ལྷ་བསྟོམ་སྦྱོད་འབྲས་སྐར་བཤད་པའི་བསྟོག་ཟླ་བཞིས་གཞན་གྱི་བསྟན་པ་རྣམ་
པར་མ་དག་པ་དང་རྟོན་པ་སྦྱོན་བཅས་སུ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་ནང་གི་བྱད་པར་སྐྱབས་
འགྲོས་འབྱེད་པ་མིན་ཟེར་བ་དང་ཕྱི་ནང་གི་རྟོན་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དག་འབྲལ་
བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །གང་ཟག་ཕྱང་བོ་ལས་རྒྱས་ལོགས་སུ་ཡོད་པའི་མཐའ་
དང་ཕྱང་བོ་ལ་བརྟགས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ནི་ལྷ་བ་མཐའ་
བྲལ་དང་། ཉ་ཅང་གི་མས་བྲགས་པ་དང་ཉ་ཅང་སྟོད་བྲགས་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ནི་
བསྟོམ་པ་མཐའ་བྲལ་དང་། འདོད་པ་བསོད་ཉམས་དང་ངལ་ཞིང་དུ་བ་པའི་མཐའ་དང་
བྲལ་བ་ནི་སྦྱོད་པ་མཐའ་བྲལ་དང་། སྤྱི་ཞིའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ནི་འབྲས་བྱ་མཐའ་
བྲལ་ཞེས་སྦྱོར་ཡང་ཁྱད་སྤངས་དང་མ་འབྲེལ་བ་མིན་ནོ། །ཨ་མཚན་ཅེས་པ་ནི་གྲོང་ཆོག་
པའི་མིང་ཡིན་ནོ། །

༼ཉ༽ ལྷས་མདོར་བསྟན་པའི་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། རྟག་གཅིག་རང་
དབང་ཅན་གྱི་བདག་ལྷའི་ཞེན་ཡུལ་འཐད་པར་སྐྱབ་པ་དང་དེ་འཁོག་པའི་སྟོན་ས་ཕྱི་
ནང་གི་བྱུབ་མཐའ་སྐྱབ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་བོ་ཕྱི་ལོ་པ་ལ་མདོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཙམ་
ཁས་ལེན་པ་དང་སྟོག་གྱུར་ཡང་འདོད་པའི་བྱད་པར་གྱིས་ཆད་སྐྱ་དང་རྟག་སྐྱ་གཉིས་
བྱང་ངོ་། །ནང་བའི་བྱུབ་མཐའ་སྐྱབ་པ་ལ་བདེན་བྱུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་འདོད་པ་དང་དེ་འཁོག་
པའི་སྟོན་ས་དངོས་སྐྱབ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་བོ་དངོས་
སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱི་དོན་བདེན་བྱུབ་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་ཕྱི་དོན་མེད་ཅིང་ནང་གི་སེམས་
བདེན་བྱུབ་ཏུ་ཞེན་པའི་བྱད་པར་གྱིས་དོན་སྐྱ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ།
ནང་བའི་བྱུབ་མཐའ་སྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་སོགས་སྐྱས་བསྐྱས་

པ་བྱམས་པ་འདམ་དབྱངས་སོགས་དང་མཆོག་ཟུང་གཏད་རབས་བདུན་ལ་སོགས་པ་
 ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྷན་གྱི་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུ་པལ་ཆེར་རང་སྤེར་འདྲེན་པ་སྟེ་རང་རང་གི་སྤྱབ་
 མཐའ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། སྤྱོད་སྤྱོད་ཐོགས་མེད་སོགས་ལ་དད་ཅིང་གྲུས་པའི་
 རྟོན་སྤྱོད་ཀྱི་རབས་པ་ཡང་མང་པོ་ཡོད་དོ། སྤྱོད་མཐའ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་རང་རང་གི་ལྷགས་
 ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབྱུ་མའི་ལྷགས་སུ་འདོད་པ་དང་། འོག་མ་
 འོག་མའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱོད་བཏགས་ནམས་སྤྱབ་མཐའ་གོང་མ་གོང་མས་རིམ་
 བཞིན་འགོག་པ་དང་། སྤྱབ་མཐའ་འོག་མ་འོག་མའི་ལྷ་བ་ཤེས་པའང་གོང་མ་གོང་མའི་
 ལྷ་བ་གོ་བའི་སྟེགས་སྟེ་ཐབས་སུ་འགྱུར་མོད་ཀྱང་། རང་གཞན་གྱི་སྤྱབ་མཐའ་སྤྱོད་པ་
 གཞན་ནམས་ཉག་ཆད་སྤྱོད་རགས་གང་ཡང་རུང་བའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་ལ།
 མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ནི་སྤྱོད་དཔོན་སྤྱོད་ལྷགས་ཀྱི་ལྷགས་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 པའོ། རྟེན་ལ་སྤྱོད་སྟེགས་པས་ལྷུང་དང་རིགས་པ་ལྷར་སྤྱང་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་
 པར་འདོད་དེ། ལྷུང་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་བཤད་པ་གཅིག་ནས་གཅིག་རྒྱ་
 བརྒྱད་པ་ནམས་དང་། རིགས་པ་ནི། བདག་ཡོད་དེ། སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷ་བཏང་བར་དངོས་པོ་
 ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་བའི་བྱིར་དང་། སྤྱོད་སྤྱོད་ལྷ་བཏང་ནས་
 སྤྱོད་པ་དམིགས་པའི་བྱིར། སྤྱོད་མའི་དོན་ནི་བདག་མེད་ན་སྤྱོད་སྤྱོད་བའི་བྱིར་གཟུགས་
 སོགས་ཀྱི་དབྱིབས་མཐོང་བ་ན་དབྱིབས་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་སྤྱོད་བར་འགྱུར་གྱི། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་
 སྤྱོད་བར་མི་རིགས་པ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་བར་མཐོང་བའི་བྱིར། སྤྱང་བོ་ཅམ་ལས་མ་
 གཏོགས་པའི་བདག་གམ་སེམས་ཅན་ཡོད་དོ། རྟེན་བཞིན་རྒྱ་ཆོར་བ་བདེ་སྟག་མཐོང་བ་
 བ་ཆོར་བ་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་སྤྱོད་བར་རིགས་ཀྱི་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཤས་
 ཆེར་སྤྱོད་པ་ལ་སེམས་ཅན་མཐོན་པོའི་སྤྱོད་དང་། སྤྱོད་བསྐྱེད་ཤས་ཆེར་སྤྱོད་པ་ལ་སེམས་
 ཅན་དམའ་བའི་སྤྱོད་སྤྱོད་བར་ཐལ་བ་དང་། ལྷས་བྱིན་སོགས་མིང་གི་ཐ་སྤྱོད་འདོགས་པ་
 བ་འདུ་ཤེས་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཡི་དེ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་བར་ཐལ་
 བ་དང་། ཆགས་སོགས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་དད་སོགས་འདུ་བྱེད་པ་ན་འདུ་བྱེད་

ཁོ་ནའི་སློ་སྤྱི་ཡི་དེ་མ་གཏོགས་པའི་མཁས་པ་དང་བྱིས་པའི་སློ་མི་སྤྱི་བར་ཐལ་བ་དང་།
མིག་སོགས་ཀྱི་སློ་ནས་རྣམ་ཤེས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་སྟམ་པའི་སློ་
སྤྱི་བདག་གིས་མཐོང་སྟམ་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱི་སློ་མི་སྤྱི་བར་ཐལ་བ་ལས་སེམས་ཅན་
ཀྱི་སློ་སྤྱི་བའི་བྱིར་རྣམ་ཤེས་ལས་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་ལ། གཞན་ཡང་སྤང་
བོ་ཅམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདག་མེད་ན་བདག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བར་སྤྱར་
དོ། །མཐོང་བར་བྱའོ་སྟམ་པ་ན་བདག་གི་སློ་སྤྱི་རྟུ་མ་བཏང་བར་སྤང་བོ་ཅམ་ཀྱི་སློ་
སྤྱི་རྟུ་བཏང་རིགས་པ་ལས་སློ་སྤྱི་རྟུ་བཏང་ནས་འཇུག་པ་ན་བདག་གི་སློ་ངེས་པར་
བཏང་དགོས་པའི་བྱིར་སྤང་བོ་ཅམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བདག་ཡོད་དོ། །མདོར་ན་
སེམས་ཅན་ནོ་སྟམ་པའི་སློ་ཆོས་ཅན། དོན་རི་ལྟ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། སློ་སྤྱི་རྟུ་
མ་བཏང་བར་དངོས་པོ་མཐོང་བ་ན་འཇུག་པའི་སློ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་སྤྱི་ལྟོ་ལྟོ་
བཞིན་ནོ། །ཞིས་ཟེར་རོ། །ནང་བ་སངས་རྒྱས་པས་གང་ཟག་གི་བདག་འགོག་བྱེད་ཀྱི་
ལུང་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་ལ། རིགས་པ་ཤིན་དུ་མང་བོ་ཡོད་པ་ལས། དེ་ཞིག་རྣལ་འབྱོར་
སྤྱོད་པའི་སར་བཤད་པ་ནི་དོན་ཆུན་བཅུ་འགྲོ་སློ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་གྲོལ་བ་དོན་
དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདིག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་མ་ལུས་པར་ཞིགས་ཤིང་གང་ཟག་ཅམ་
ངེས་པར་ཁས་སྤང་དགོས་ན། རིགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་ལ་མཁས་
པར་བྱ་ཡི། གཞན་དུ་ན་ཚོམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ཡང་གང་
ཟག་ཅམ་དགག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ན་བྱད་པར་གང་དང་བཅས་པ་ཡིན་སྟམ་ན། མདོ་སྟེ་
མང་བོར་གང་ཟག་བདེན་པ་བ་འགོག་ཅེས་པ་དང་། གཞི་བསྟུ་བར་དོན་དམ་པ་དང་།
མདོ་སྟེ་རྒྱན་དང་བསྟུ་བ་དང་མཛོད་འགྲེལ་རྣམས་སུ་རྣམས་ཡོད་འགོག་ཅེས་པ་ཀུན་དོན་
གཅིག་པས། དེ་ལ་རྣམས་བཏགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཆོས་གང་ཞིག་སྤོའི་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ན་
རང་དང་མཆན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གཞི་གཞན་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་ངེས་པར་བཞུགས་པ་
ནི་བཏགས་ཡོད་དང་། དེ་ལྟ་བུ་ལ་མ་བཞུགས་པར་རང་དབང་དུ་འཆར་བ་ནི་རྣམས་ཡོད་
ཅེས་བྱའོ། །དང་བོ་སློ་སྤྱི་རྟུ་མ་བཏང་བར་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ན་སེམས་

ཅན་གྱི་སྒོ་སྒྲུབ་པ་མཐོང་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། སྤྱི་
 དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ནས་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྒོ་སྒྲུབ་ཡིན་ནམ། དེ་ལས་
 གཞན་མཐོང་ནས་གཞན་དེ་ལ་སྒྲུབ་ཡིན། དང་བོ་ལྟར་ན་སྒོ་དེ་ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ། སྒོ་
 དེས་དེ་ཉིད་ལ་སེམས་ཅན་དུ་ཞེན་ཅིང་། སེམས་ཅན་ནི་དེ་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་མཐོང་ནས་སྒོ་དེ་སྒྲུབ་
 ཉམས་སོ། །ཡང་གང་ཞིག་མཐོང་པས་སེམས་ཅན་གྱི་སྒོ་སྒྲུབ་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་སེམས་ཅན་གྱི་
 རང་བཞིན་ཡིན་ནམ། དེ་ལས་གཞན་ཡིན། དང་བོ་ལྟར་ན་འད་སྒོ་དེ་ལོག་ཤེས་སུ་ཐལ།
 སྒོ་དེ་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་བར་ཤར་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་བྱམ་
 པའང་སྒྲུབ་བྱའི་སྒོ་སྒྲུབ་འཇུག་པས་སྤང་དགོས་སོ། །ཡང་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་
 སེམས་ཅན་གྱི་སྒོ་སྒྲུབ་པར་འདོད་དམ་མི་འདོད། མི་འདོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ཏེ།
 ཐོ་ཡོར་ལ་མིའི་སྒོ་སྒྲུབ་ཕྱོང་བས་སོ། །འདོད་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྒོ་དོན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་
 འདུག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྤར་གྱི་རྟགས་དེ་མ་ངེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་སེམས་
 ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་སྒྲུབ་པར་འདོད་མི་འདོད་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སེམས་ཅན་
 གཞན་གྱི་སྒོ་སྒྲུབ་པར་འདོད་མི་འདོད་བརྟགས་ནས་དགག་པར་བྱ་སྟེ། སྤར་མ་ཉིད་གྱིས་
 རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཡང་སྤང་བོ་མཐོང་ཆེ་སེམས་ཅན་གྱི་སྒོ་སྒྲུབ་འཇུག་པའི་གཞི་དེ་མངོན་གྱུར་
 ཡིན་ནམ་སྟོག་གྱུར་ཡིན། དང་བོ་ལྟར་ན་སྤང་བོ་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་དུ་ཐལ། དེ་མ་
 གཏོགས་པའི་གཞི་གཞན་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་བྱིས་པ་
 རྒྱུ་དུ་མ་བརྟག་མ་དབྱེད་པར་འདུག་པ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སྒོ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་
 རོ། །གཉིས་པ་བདག་གིས་སྟོག་གཅོད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་སྟོག་གཅོད་སྤང་བར་བྱའོ་
 ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྒོ་སྒྲུབ་བྱའང་ནས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དམིགས་པས་བདག་རྣམས་ཡོད་འདོད་
 པ་འགོག་པ་ནི། སྤྱོད་པ་དེ་སྤོང་རྒྱ་ལས་བྱུང་ངམ་བདག་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་། དང་བོ་ལྟར་ན།
 རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་གི་སྤྱོད་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྒོ་སྒྲུབ་བྱའང་
 བའི་སྤྱོད་པར་འགལ་ལོ། །སྤྱོད་པའི་རྒྱ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ རྟག་ན་སྤྱོད་ཅིས་པ་ཉམས་

སོ། །མི་རྟག་ན་བདག་རྟག་གི་སྦྱོད་པར་མི་རིགས་སོ། །སྦྱོད་པ་བོ་སེམས་ཅན་དེ་ཚྫོལ་
བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནམ་མི་ཚྫོལ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན། དང་བོ་ལྟར་ན་བདག་རྟག་པ་
ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་མི་ཚྫོལ་བ་ཚྫོལ་ཞེས་པ་འགལ་ལོ། །སེམས་ཅན་གྱི་
སྦྱོད་པ་དེ་ལ་རྒྱ་ཡོད་དམ་ཟེད། མེད་ན་དུས་རྟག་དུ་སྦྱོད་པར་འགྱུར་ལ། ཡོད་ན་དེ་ལ་
ཡང་རྒྱ་གཞན་ཞིག་སྡོད་དུ་བཏང་དགོས་པས་བདག་གིས་རང་དབང་དུ་སྦྱོད་པ་ཉམས་
སོ། །སྦྱོད་པ་དེ་རང་དབང་དུ་སྦྱོད་པ་ཡིན་ནམ་གཞན་དབང་གིས་སྦྱོད་པ་ཡིན། དང་བོ་
ལྟར་ན། རྒྱེ་ཆ་ན་འཆི་སོགས་སྤྱུག་བསྐལ་གཏན་མི་ཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་སྦྱོད་རང་
དབང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བདག་གིས་སྦྱོད་པར་མི་རུང་སྟེ། བདག་རང་
དབང་ཅན་དུ་ཁས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བདག་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་དགག་གོ།
།གསུམ་པ་སྤང་བོ་ལ་འདོགས་པ་ནི། གང་ཟག་ཅེས་པ་སྤང་བོ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ནམ།
མཐུལ་གྱི་ཆོམ་བྱ་བཞིན་དུ་སྤང་བོ་ལ་གནས་པ་ཡིན་ནམ། སྤང་མ་གཤིབས་པ་བཞིན་དུ་
སྤང་བོ་ལས་གཞན་ཡིན་ནམ། སྤང་བོ་གཏན་མེད་ཡིན། དང་བོ་ལྟར་ན་སྤང་བོ་ལས་
དོན་གཞན་རང་རྒྱ་བར་གྲུབ་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་གང་ཟག་དེ་རྟག་གམ་མི་
རྟག་རྟག་ན་དེ་བདེ་སྤྱུག་གིས་པན་གཞོད་མི་རུས་པས་དགེ་མི་དགེའི་ལས་གསོག་པར་
མི་འགྱུར་ལ། ལས་མི་གསོག་ན་ལུས་མི་ལེན་པས་གང་ཟག་ཁས་སྐྱེས་པའི་དགོས་པ་
མེད་པར་འགྱུར་རོ། །མི་རྟག་ན་སྤང་བོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྒྱུ་འཇིག་བྱེད་པ་དམིགས་
དགོས་པ་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། གང་ཟག་འདུས་མ་
བྱས་སུ་འགྱུར་བས་དེ་ཁས་སྐྱེས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །བཞི་བ་ལྟར་ན། འབད་མེད་
དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འཆིང་བྱེད་སུ་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་མཚན་
ཉིད་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། སྤང་བོ་ཅོམ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གང་ཟག་ཡོད་ན། དེ་
གཟུགས་ལྟ་བུ་བོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནམ་མིན། དང་བོ་ལྟར་ན་
གཟུགས་ལྟ་བུ་བོའི་མིག་ཤེས་སོགས་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ནམ། དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་
ཡིན། དང་བོ་ལྟར་ན་རང་གི་ཁས་སྐྱེས་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ལྟ་བའི་ལས་

སམ་བྱེད་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། འོན་གཞན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར། ལས་ཡིན་
ན་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་གཞིར་འགྱུར་དགོས་པས། ས་བོན་བཞིན་དུ་རིགས་འབྲུགས་དུ་
བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སམ། རྩ་མཁན་ནམ་རྩ་འབྲུལ་ཅན་གྱི་མི་བཞིན་དུ་བསྐྱུར་བའི་སྒོ་
ནས་སམ། ས་བཞིན་དུ་རྟེན་པའི་སྒོ་ནས་སམ། རྩ་མཁའ་བཞིན་དུ་གོ་འབྱེད་པའི་སྒོ་
ནས་ཡིན། དང་བོ་ལྟར་ན་ལྟ་བུ་བོ་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བས་རྟག་པར་འདོད་པ་ཉམས་
སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་མི་རྟག་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་པར་འགྱུར་བས་རང་གི་འདོད་པ་ཉམས་
སོ། །རྩ་འབྲུལ་ཅན་གྱིས་སྦྱུལ་ཆ་འགའ་རང་དབང་དུ་སྦྱུལ་བ་བཞིན་དུ་དེའང་རང་
དབང་ཅན་ཡིན་ན། ལྟ་བུ་བོ་འགར་ཡང་སྦྱག་བསྐྱེད་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་
ལྟར་ན། ས་རྩ་བ་དང་མི་རྩ་བའི་རྟེན་བྱེད་ཅིང་འཇིག་པར་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་འདིས་
ཀྱང་བྱེད་པར་དམིགས་དགོས་ན་མ་དམིགས་སོ། །བཞི་བ་ལྟར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་བརྟུང་
བསྐྱེད་སོགས་བྱེད་ཀྱས་ཤིང་གོ་མི་འགོག་པ་བཞིན་དུ་ལྟ་བུ་བོ་ལའང་དམིགས་དགོས་
ན་མ་དམིགས་སོ། །གཞན་ཡང་ནམ་མཁའ་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ལ་འཇོག་པ་
བཞིན་དུ་ལྟ་བུ་བོ་ཡང་འཇོག་ན་རང་དབང་དུ་སྒོ་ལ་འཆར་བ་ཉམས་སོ། །དེ་བྱེད་པ་
ཡིན་ན། ཟོར་བ་བཞིན་དུ་ལས་ལ་འཇུག་པ་བྱེད་པ་བོ་ལ་ངེས་པར་རག་ལས་པ་ཡིན་
ནམ། མི་བཞིན་དུ་རེས་འགའ་བྱེད་པ་བོ་མེད་པར་ལས་ལ་རང་དབང་དུ་འཇུག་པ་ཡིན།
དང་བོ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་ལས་ལ་འཇུག་བྱེད་དང་ལས་ལ་འཇུག་བྱ་སོ་སོར་དམིགས་
པ་བཞིན་དུ་ལྟ་བུ་བོ་ལ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བྱེད་པ་བོ་ཆད་དོགས་
ནས་གང་ཟག་ཁས་སྐྱངས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ཟག་དེ་ལྟ་བུ་བོ་ལ་
སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་ན། ཆད་མ་ཐམས་ཅད་ལོག་ནས་མེད་པའི་གང་
ཟག་ཁས་སྐྱངས་པ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ལྟ་བུ་ཀུན་བྱང་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། བདག་
ཀུན་བྱང་གི་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་ནམ། དེ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན། དང་བོ་ལྟར་ན། སྤང་
བོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གང་ཟག་ཁས་སྐྱངས་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཟས་གོས་
སོགས་ཀྱིས་ཕན་པ་དང་། འབྱུང་བ་འབྲུག་པ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་

སྤང་བོ་ཁོ་ན་ལ་མཐོང་གི་གཞན་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་བདག་ཀྱང་
ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཉམས་སོ། །དྲུག་པ་འཇུག་ལྡོག་རྣམ་
པར་བཞག་པ་ནི། །གང་ཟག་འཇུག་ལྡོག་གི་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་འཇུག་ལྡོག་
བྱེད་དམ་དེ་དང་མི་ལྡན་པ་ཞིག་དེ་ལྟར་བྱེད། དང་བོ་ལྟར་ན་སྤང་བོ་ལས་མ་གཏོགས་
པའི་གང་ཟག་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤང་བོའི་ཆོས་ཅམ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་རྒྱ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་ཁྱུ་ཁྱུ་ལྟ་བུ་དང་། འཇིག་པའི་
ངང་ཅན་གྱི་འཇུག་པ་རྒྱ་ཁྱུང་རིམ་པས་འཛད་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་དང་གཅིག་ནས་
གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་མར་མེ་རིགས་འདྲ་ལྡུག་གཞན་ཏུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་དང་། འགྱུར་བའི་
འཇུག་པ་བྱ་བ་མི་འདྲ་བ་གཞན་བྱས་ནས་ཡང་གཞན་ལ་འཇུག་པ་དང་། བཞོན་པ་
བཞོན་ནས་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་བདག་འཇུག་པ་ཉིད་ཏུ་མི་འགྱུར་ཏེ།
འཇུག་པའི་མཆན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ལྡོག་པ་ནི་འཇུག་པ་ཉམས་པ་ཉིད་ཡིན་
ལ། ལྡོག་པ་འང་འཇུག་པ་སྒོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་ངེས་པར་བལྟོས་པའི་ལྡོག་པ་འང་ཞར་ལ་
དབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་ཟ་བ་བོ་དང་། བྱེད་པ་བོ་དང་། སྒོ་ལ་བ་བོ་རྣམ་པར་བཞག་
པ་ནི། ལུལ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་བདེ་སྤྱུག་གིས་འགྱུར་བ་ཞིག་ཟ་བ་བོར་འདོད་དམ་མི་
འགྱུར་བ་ཞིག་འདོད། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཟ་བ་བོར་མི་རིགས་ཏེ། ཟ་བྱ་ལོངས་སྤྱད་ནས་ཕན་
གཞོད་བྱེད་པ་ཞིག་ཟ་བ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་ལྟར་ན། བདག་རྣམས་ཡོད་དོན་མེད་
དེ། འདྲ་བྱེད་ཆོས་ཅམ་ཁོ་ན་ལ་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་འདི་འོག་
མ་གཉིས་ལ་འང་ཤེས་པར་བྱལོ། །སེམས་ཀྱིས་འགྱུར་བ་ཞིག་བྱེད་པ་བོར་འདོད་དམ་མི་
འགྱུར་བ་ཞིག་འདོད། མི་འགྱུར་ན་བྱེད་པ་བོ་ཉམས་ཏེ། སེམས་ཀྱིས་འགྱུར་བ་ཞིག་བྱེད་
པ་བོ་གང་ཟག་ཏུ་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་འགྱུར་བ་
ཞིག་སྒོ་ལ་བ་བོར་འདོད་དམ་མི་འགྱུར་བ་ཞིག་འདོད། མི་འགྱུར་ན་སྤར་བཅིངས་པར་
མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཕྱིས་སྒོ་ལ་བར་ག་ལ་རིགས། བརྒྱད་པ་བྱེད་པར་ལྡོག་པ་ནི། བྱེད་པ་བོ་

བདག་ཁོ་ན་ལ་འཛོག་གམ་གཞན་ལའང་རུང་། དང་པོ་ལྟར་ན། མེ་སྲེག་གི་འོད་ཀྱིས་
སྒྲུང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོགས་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ལྷ་བ་དང་ཉན་
པ་སོགས་ལ་བྱེད་པ་བོར་བཏགས་པས་ཆོག་གི། བདག་རྩལ་ཡོད་ཁས་སྒྲངས་པ་དོན་
མེད་དོ། །དགུ་བ་བརྗོད་པར་འདོགས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་ཐ་སྙད་བདག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་
གམ་གཞན་ལའང་འཇུག་ དང་པོ་ལྟར་ན། རྒྱུས་བྱའི་ལུས་ལ་དམིགས་ནས་སངས་རྒྱས་
ཕྱིན་ཡོན་ཏན་བཤེས་གཉེན་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་མ་
ལྟར་ན། ལྷ་བ་བོ་སོགས་ལའང་འཇུག་པས་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གི། བདག་ཁས་སྒྲངས་པ་
དོན་མེད་དོ། །བཅུ་བ་བདག་ལྟར་འདོགས་པ་ནི། བདག་ལྟ་དེ་དགོ་བ་ཡིན་ནམ་མི་དགོ་
བ་ཡིན། དགོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། རྩོངས་པ་ནམས་ལ་ལྷག་པར་ཡང་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་དང་།
འབད་པའི་སྒྱུར་བ་མེད་པར་ཡང་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐར་པ་ལ་སྒྲག་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་གསོ་བར་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། མི་དགོ་བ་ཡིན་ན་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པས། དེའི་སྒོ་ནས་བདག་ཡོད་པར་སྐྱབ་མི་རུས་
སོ། །བདག་མེད་པར་ལྷ་བའང་མི་དགོ་བ་ཡིན་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་
མཆོག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབད་པ་ཆེན་པོས་སྐྱབ་དགོས་པ་དང་། ཐར་པ་ལ་
སྒྲག་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། དཀར་བོའི་འབྲས་བུ་འཕུལ་དུ་ཐོབ་པ་དང་། ཉེས་པའི་གཉེན་
པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བདག་དེ་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་གནས་པས། དེའི་
དབང་གིས་བདག་ལྟ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནམ་བདག་མེད་བཞིན་དུ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་
གོམས་པའི་དབང་གིས་བདག་ཡོད་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། སངས་
རྒྱས་པ་ནམས་ལ་བདག་མེད་ཀྱི་ངེས་པ་མི་བསྐྱེད་པར་ཐལ་ཏེ། བདག་ལྟ་དངོས་པོའི་
སྒོབས་ཀྱིས་རྒྱུས་པ་དེས་གཤགས་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན། དེའི་སྒོ་ནས་བདག་ཡོད་
པར་སྐྱབ་མི་རུས་པར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་ཆོགས་རྒྱུན་གང་ལ་ཡང་བཏགས་པ་མ་ཡིན་
པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་དེ། སྤང་བོ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དང་ཐ་
དད་གང་དུ་ཡང་མ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་མདོར་བསྟུས་པའོ། །བདག་ཡོད་པར་

དོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་འདིག་ལྟ་ལྟན་སྐྱེས་ལ་རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་ཚད་མར་བྱས་པ་
ཡིན་ལ། ལྟན་སྐྱེས་ལའང་སྤང་བོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་ཁོ་ན་སྤང་སྟེ། སྤང་བོ་
འདི་དོར་ནས་འདི་ལས་བཟང་བ་གཞན་དོན་དུ་གཉེར་གྱི་བདག་དོར་བར་མི་འདོད་
པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པ་བཀག་པ་ན་ཤུགས་ཀྱིས་གང་ཟག་དེ་
བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པར་གོ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡོངས་གཙོ་དུ་གང་ཟག་ཙམ་ནི་སྤྱི་
ཀྱང་ཁས་སྤང་བར་བྱ་དགོས་ལ། བཏགས་པ་ཙམ་རྣམས་ཡོད་བཀག་པའི་སྟོབས་ཤུགས་
ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་ནི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་ལྟར་
བཀོད་པའོ། །གཞན་ཡང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། བདག་རྒྱ་ལྟ་བུ་བདག་ཉིད་བདག་མཚན་
མིན། །ངན་པར་གནས་མིན་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བྱིས། །གཉིས་ལས་གཞན་མེད་དེ་ནི་
ནོར་བ་སྐྱེས། །དེ་ཕྱིར་ཐར་པ་ནོར་ཙམ་ཟད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ཙམ་འགྲེལ་དང་། ཀྱན་
བརྟུས་བསྐྱེད་པ་མཛོད་འགྲེལ་གནས་དགུ་བ་སོགས་ལས་བདག་འགོག་པའི་རིགས་པ་
བཤད་པ་རྣམས་འདིར་ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་པས་གཞུང་དེ་དག་ལས་ཤེས་
པར་གྱིས།

༼ ༡༽ འཕགས་པ་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་གི་དགོངས་པ་ལེན་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་
ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་གཞུང་དེར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པར་བཤད་པའི་
དགོངས་པ་ནི། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པོར། ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤང་བོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་
གིས། །མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ཡི། །ཁྱད་པར་ཅན་དེའང་དེ་ཉིད་མིན། །དེས་ཀྱང་
དེ་དག་མཚན་ཉིད་བྲལ། །ཞེས་གཟུགས་སྤང་ལ་སོགས་པ་མཚོན་བྱ་དང་། གཟུགས་སུ་
རུང་བ་ལ་སོགས་པ་མཚོན་བྱེད་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་བྱ་བྱེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་
བྱས་ལ། དེ་དག་གི་གཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་ཀྱང་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་སྒྲུབ་
པ་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཅོ་ཞེས་གསུངས་པར་བཤད་དེ་འདི་ནི་
ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དང་ཡང་སྤུང་མོང་བའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་

ཐེ་བ་ཐེག་ཆེན་ཐེ་སྣོད་དུ་ས་བརྩ་སྐྱེ་གསུམ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་
 དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་སོགས་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་བྱད་པར་མཐའ་ཡས་པ་བཤད་པའི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་ལེན་ཞེས་གསལ་བར་
 གསུངས་པའི་བྱངས་མི་སྣང་བས་དབྱད་གཞི་ཆེད། སློབ་དཔོན་ཆོས་སྦྱང་གིས་འཕགས་
 པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་སེམས་ཅམ་དུ་བགྲལ་བའི་བྱངས་ནི་འབྲུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས།
 འདིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཁ་ཅིག་འཕགས་པའི་ཞལ་སྡེ་ནས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་
 ལས་མིན། ཞེས་སོགས་གཞུང་གིས་སྐྱེ་བ་སོགས་བཀག་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་
 པའི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སོགས་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དབང་བདེན་པ་བཀག་པ་
 མིན་པར་འདོད་པ་འདི་ཡང་། དེ་ལྟར་འགྲེལ་བའི་གཏན་ཆོག་མེད་པར་མི་འབྲུབ་
 པས། དེ་སྐད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་ནི་བཀལ་ཞིང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། ཞེས་བཤད་པའི་
 རྩོགས་སྡེ་སྐྱབ་ནི། སྡེ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་སློབ་དཔོན་སློབ་རྟན་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་སྐྱབ་
 མོད་ཀྱང་། དེའི་གཞུང་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མི་སྣང་ངོ་། བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བར་སློབ་
 དཔོན་ཆོས་སྦྱང་གིས་བཞི་བརྒྱ་བའི་ལྷ་བ་སེམས་ཅམ་དུ་བགྲལ་བར་བཤད་པས་དེ་
 ལ་སྐུར་ན་འགྲིག་གོ། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། རྒྱུ་ཤུལ་པས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་སེམས་
 ཅམ་དུ་བགྲལ་བའི་བྱངས་ནི། སེམས་ཅམ་རྒྱན་དང་གསང་འདུས་ཀྱི་བཤད་སྐུར་སྟིམ་
 པའི་མེ་ཉོག་ལས་ལྷ་སྐྱབ་ཐོགས་མེད་གཉིས་ཀ་དགོངས་པ་གཅིག་དུ་བཤད་ཅིང་། དབྱ་
 མ་རྒྱན་དུ། ཕྱི་དོན་མེད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་པ། འདི་ལ་སྐྱེ་བ་ཅི་ཡང་མེད། འགག་
 པར་འཇུར་བའང་ཅི་ཡང་མེད། སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དག ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ཁོ་
 ནའོ། འབྱུང་བ་ཆ་ལ་སོགས་བཤད་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དག་འདྲ། དེ་ཤེས་པས་
 ནི་འགྲེལ་འཇུར་ན། ལོག་པར་རྣམ་བརྟགས་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་དང་
 བོ་ལང་གཤེགས་དང་གཉིས་པ་རིགས་པ་དུག་ཅུ་བའི་གཞུང་ཡིན་པ་ལ་རྒྱུ་ཤུལ་གཉིས་
 ཀ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ཡིན་པར་བྱས་ནས་འདིས་སེམས་ཅམ་དུ་བརྟན་པ་ལ་དབྱ་སེམས་འདྲ་
 བར་བཞེད་པ་དང་། ཉི་མའི་བྱམས་ཁུས་ཀྱི་ལེའུ་དགོངས་འགྲེལ་བཞེན་དུ་མཆན་ཉིད་

གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཕྱི་བར་བཞེད་པར་ལེགས་བཤད་སྟོང་བོར་གསུངས་
པ་ནམས་སོ། །འདིར་དངས་པའི་ལེགས་ལྟན་གྱི་གཞུང་འདི་དབུ་མ་སྟོང་བོར། རང་གི་
ལུགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་གྱིས། །མཁས་པར་རྫོམ་གཞན་དེ་སྐད་སྤྲུལ། །ཞེས་པའི་འབྲེལ་བར། ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་དང་དབྱིག་གཉིན་ལ་སོགས་པ་གཞན་
དག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་ཅིང་ས་རབ་ཏུ་བརྟེན་པའི་འཕགས་པ་སྤྱི་
སྤྱབ་གྱིས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་གྱི་ལུགས་གཞན་ཏུ་བདེན་
པར་བྱེད་ཅིང་ངོ་ཚད་དང་ཁྲེལ་མེད་པ་དོན་ནམ་པར་མི་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་ནམ་པར་
ཤེས་ཤིང་མཁས་པར་ང་རྒྱལ་བྱེད་པ་དག་འདི་སྐད་སྤྲུལ། །ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ན། ལུང་
བསྟན་ཅིང་ཞེས་པ་འདི་ནི་སྤྱི་སྤྱབ་ལུང་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་པས་སྐབས་འདིར་དངས་
པའི་འབྲེལ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔུང་དགོས་སོ། །རྟོག་གི་འབར་བར། འཕགས་པ་རྡོ་རྗེ་སྟེན་
ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་འོག་མིན་གྱི་སྟོད་ཡུལ་ཅན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ནམ་
པར་སྟོན་པའི་སྤྱི་ཞེས་བཤད་དོ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ནི་ལོངས་སྟོད་རྫོགས་
པའི་སྤྱི་ཞེས་བསྟན་ལ་ཞེས་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བཞེད་པ་བཀོད་དོ། །

༼ ༡༽ སེང་གའི་མཇིང་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་མ་འཕྱང་བར་ཕྱོགས་གཡས་གཡོན་
གཉིས་ཀར་བསྟོལ་བ་ལྟར་ཐ་སྟད་ཏུ་བྱི་དོན་གྱིས་སྟོང་བའི་སེམས་ཅམ་གྱི་ཚུལ་དང་
དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ལ་བཞོན་
ནས། སྤར་བཤད་པའི་དབུ་སེམས་ཀྱི་རིགས་པའི་སྤྱབ་སྟོགས་འདྲ་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་
དབུ་སེམས་ཀྱི་རིགས་པའི་མཇིང་བསྟོལ་བ་དེ་བྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅན་གྱི་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པ་ནི། ཚུལ་གཉིས་ཤིང་རྟ་གཞོན་ནས་
སྤྱ། །རིགས་པའི་སྤྱབ་སྟོགས་འདྲ་བྱེད་པ། །དེ་དག་དེ་བྱིར་ཇི་བཞིན་དོན། །ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་བ་ཉིད་འཐོབ། །ཅེས་སོ། ཕྱོགས་སྤང་གི་གཞུང་འདིས་ཤེར་བྱིན་གཙོ་པོ་ལམ་དངོས་
བརྟགས་ཀྱི་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལ་གསེར་འཕྲེང་ནམ་བཤད་བཀྲལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་

བ་ནམས་གྲགས་ཆེ་བས་འདིར་མ་བྲིས། རྩོམ་རིས་ནམ་འགྲེལ་དབྱ་མར་འགྲེལ་ཚུལ་
དང་ནམ་བདེན་རྩོམ་གྱི་བྱད་པར་ལྷ་འགོག་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་དོ།

༼ཐ༽གྲུབ་མཐའ་གཅིག་ལའང་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་སོ་སོའི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་མཐའ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། རྩོགས་ཅམ་དཔེར་མཆོན་
ན་རྒྱང་འཕེན་པས་སྒྲིག་གྱུར་མི་འདོད་པས་རྟག་མཐའ་སྤོང་། མངོན་གྱུར་འདོད་པས་
ཆད་མཐའ་སྤོང་བ་དང་། བྲངས་ཅན་པས་ནམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་རྟག་མཐའ་
སྤོང་། རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་ཆད་མཐའ་སྤོང་བར་འདོད་པ་སོགས་དང་།
བྱེ་བྲག་སྐྱ་བས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་འདོད་པས་རྟག་མཐའ་སྤོང་། འདས་
མ་འོངས་རྣམས་སུ་འདོད་པས་ཆད་མཐའ་སྤོང་བ་དང་། མདོ་སྡེ་བས་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་
སུ་མི་འདོད་པས་རྟག་མཐའ་སྤོང་། གཟུགས་སོགས་བརྒྱུ་འདོགས་པའི་གནས་དང་རྟོག་
པའི་ཞེན་གཞི་ཡིན་པ་དེ་རང་གི་གནས་ཆོད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་འདོད་པས་ཆད་
མཐའ་སྤོང་བར་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞི་དང་བརྒྱུ་འདོགས་
པའི་གནས་སུ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པས་རྟག་མཐའ་སྤོང་། གཞན་
དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པས་ཆད་མཐའ་སྤོང་བར་འདོད་ལ། དབྱ་མ་རང་
རྒྱུད་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོ་གཞོད་མེད་ལ་སྤྲང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་
པར་དོན་གྱི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པས་རྟག་མཐའ་སྤོང་། རང་
ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འདོད་པས་ཆད་མཐའ་སྤོང་བར་འདོད་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བས་
རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པས་རྟག་མཐའ་སྤོང་། མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཅམ་དུ་ཡོད་པས་
ཆད་མཐའ་སྤོང་བར་བཞེད་དོ། །འོག་མའི་སྒྲོ་བཏགས་གོང་མས་འགོག་ཚུལ་ཡང་རྩོགས་
ཅམ་དཔེར་མཆོན་ན་འཛིག་རྟེན་པལ་བས་འཁྲུས་བྱས་པས་གཙང་བར་འདོད་པ་ལ་
གཞན་སྡེའི་རྣལ་འབྱོར་བས་འདོད་པ་རགས་པར་ལྷ་བས་གཞོད་ལ། གཞན་སྡེ་བས་མི་
གཙང་བ་འཛིག་པ་དང་དེ་རགས་པར་ལྷ་བ་བོའི་གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་ལས་ལེན་པ་

ལ། བྱེ་སྤྱུས་བཅའ་པ་དང་སྒོས་ཆ་ཤས་སོ་སོར་བསལ་བས་རང་འདྲིན་གྱི་སྒོ་འདྲོར་བའི་
བཏགས་ཡོད་དུ་ལྟ་བས་གཞོད་པ་དང་། བྱེ་སྤྱུས་ཐམས་ཅད་རྣམས་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་
མདོ་སྤྱེ་བས་གཞན་གྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་མ་གཏོགས་རང་དབང་བའི་རྣམས་ལོགས་སུ་མེད་
པའི་བཏགས་ཡོད་ཁས་ལེན་པས་གཞོད་ཅིང་། མདོ་སྤྱེ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པའི་
ཞེན་གཞི་དང་བརྟུན་འདོགས་པའི་གནས་སུ་རང་གི་གནས་ཆོད་ཀྱི་དབང་གིས་གྲུབ་པར་
འདོད་པ་ལ། སེམས་ཅམ་པས་ཀྱན་བཏགས་བདེན་མེད་དུ་སྒྱབ་པའི་རིགས་པས་གཞོད་
ལ། སེམས་ཅམ་པས་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ལ། རང་རྒྱུད་
པས་ནང་གི་སྒོའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་སྤྱོད་ལུགས་མེད་པར་སྒྱབ་པས་གཞོད་པ་
དང་། རང་རྒྱུད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ། ཐལ་འཇུར་
བས་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད་པར་སྒྱབ་པའི་རིགས་པས་གཞོད་པ་སོགས་
སོ། །འོག་མའི་ལྟ་བུ་ཤེས་པ་གོང་མའི་ལྟ་བུ་ཤེས་པའི་ཐབས་སུ་འཇུར་ཚུལ་ཡང་། བྱེ་སྤྱུས་
གང་ཟག་མི་རྟག་པ་དང་ཆ་ཤས་སོ་སོར་བྱེ་བའི་བཏགས་ཡོད་དུ་འདྲིན་ཤེས་པ་དེ། མདོ་
སྤྱེ་བས་གང་ཟག་རྣམས་ལོགས་སུ་གཟུང་དུ་མེད་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་འདྲིན་ཤེས་པའི་
ཐབས་དང་། མདོ་སྤྱེ་བས་དེ་ལྟར་འདྲིན་ཤེས་པ་དེ། སེམས་ཅམ་པས་གང་ཟག་མིང་གི་
ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གནས་སུ་རང་གི་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མ་གྲུབ་པ་འདྲིན་ཤེས་
པའི་ཐབས་དང་། སེམས་ཅམ་པས་དེ་ལྟར་འདྲིན་ཤེས་པ་དེ། རང་རྒྱུད་པས་སྒོ་ལ་སྒྲུང་
བའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པའི་སྤྱོད་ལུགས་མེད་པ་འདྲིན་ཤེས་པའི་ཐབས་དང་། རང་
རྒྱུད་པས་དེ་ལྟར་འདྲིན་ཤེས་པ་དེ་ཐལ་འཇུར་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྤྱོད་ལུགས་
སུ་མ་གྲུབ་པ་འདྲིན་ཤེས་པའི་ཐབས་སུ་འཇུར་བ་ལྟ་བུའོ། །

༼དེད་ཀེ་བའི་ལྟའི་གཞུང་འདིའི་དོན་སྦྱར་ནི། གང་ཆ་མེད་ཡིན་ན་མི་གཙང་
བ་འདྲིན་པ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། སྒོ་བཞིན། གསུམ་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཀྱང་
ཆ་མེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་བྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་སྟེ། བྱེ་སྤྱུས་ལུགས་སོ། སེམས་ཅམ་

པས། གང་ཚྭ་གས་ཀྱི་ཆ་དང་བཅས་ན་ཆ་མེད་མ་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། དཔེར་ན། བུ་མ་པ་
བཞིན། རྩལ་སྤྱོད་རབ་ཀྱང་ཚྭ་གས་ཀྱི་ཆ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་བྱབ་བྱེད་
འགལ་དམིགས་སོ། །དབྱུ་མ་བས་གང་ཡོད་པ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པས་བྱབ་
སྟེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་བཞིན། གཉིས་སྟོང་གི་ཤེས་པ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་རང་
བཞིན་འགལ་དམིགས་ཡིན་ནོ། །

༼ན་༽བདག་ཏུ་འཛིན་པ་བརྟེན་དོན་དང་། ཞེས་སོགས་རྟེན་བ་གཉིས་ཀྱིས་
གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་བཀག་ནས་སྤང་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པར་གསུངས་ཚུལ་དང་།
དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་བཀག་ནས་སེམས་ཅམ་ཞིག་བདེན་པར་གྲུབ་པར་གསུངས་
ཚུལ་དང་། འདིར་སེམས་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲོ་བ་ལ། །སྤྲོ་ཆོགས་འདི་ནི་
སེམས་སུ་འགྲུབ། །རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་གང་ཞེ་ན། །ད་ནི་འདི་ཉིད་བཤད་བྱ་སྟེ། ཞེས་
བྱུང་། འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་བཀག་ནས་སེམས་
ཅམ་ཞིག་ལ་རང་བཞིན་སྒྲུབ་པ་སྤྲོ་བཞིན་པ་མིན་པར་གསུངས་པར་ལེགས་བཤད་
སྟེང་བོར་བཤད་དོ། །

༼པ་༽བརྟེན་སྟོང་པ་དག་ཅེས་སོགས་ནི། དར་རྒྱུ་ལས། ཐེག་པ་གསུམ་གསུངས་
པའི་དགོས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་བཀྱི་བའི་རིམ་པ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་པ་དག་རི་ལྟ་བུར་
དང་བོར་ཡི་གའི་ཕྱི་མོ་སྟོག་ཏུ་འཇུག་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུ་རྣམས་གདུལ་བྱ་
ལ་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཆོས་མི་སྟོན་གྱི་སྟོ་ཡུལ་དུ་རི་ཅམ་བཟོད་
པའི་ཆོས་སྟོན་ཏེ། དེའི་རིམ་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་སྟོག་གཅོད་སོགས་
སྟོག་པ་ལས་རྣམ་པར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ་དེ་ཡང་གདུལ་བྱ་སྟེས་བྱ་རྒྱུ་དེའི་
བསམ་པ་ཅན་ཁ་ཅིག་བསོད་ནམས་འབྲས་བུ་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གདུལ་བྱ་སྟེས་བྱ་འབྲིང་གི་བསམ་པ་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་འཁོར་བ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
སྤང་བྱ་དང་མུང་འདས་སྤང་བྱ་དང་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་

སྟོན་ལ། གདུལ་བྱ་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཟུང་འཛིན་ཇས་ཐ་དད་གྱིས་སྟོང་བའི་མེས་པ་དོན་
དམ་དུ་གྲུབ་པ་སྟོན་པས་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་གཉིས་མི་བརྟེན་པའོ། །གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་
དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཁུ་འཁྲིག་ཅན་འཛིགས་པ་སྦྱེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་
སྟོང་ཟེའི་སྟོང་པོ་ཅན་ནི་སྤྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པ་དབང་པོ་རབ་དུ་གྱུར་པ་ཁ་
ཅིག་ལ་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

༼པ་༽གང་དག་གིས་ནི་མ་བརྟེན་པར་ཞེས་སོགས་ནི་དེའི་དར་རྒྱུ་ལས།
གངས་ཅན་སོགས་གང་དག་གིས་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་མ་བརྟེན་པར་བདག་གམ་རྟག་པ་རང་
བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ཕུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་མངོན་པར་ཞེན་
པ་དེ་དག་ལ་ནི་མི་འགྱུར་ན་རྟག་པར་སྤྲ་བ་དང་འགྱུར་ན་ཆད་པར་སྤྲ་བར་འགྱུར་
བས་ཟེས་སུ་བརྟེན་བས་ན་གྱེ་མ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཡིན་པ་
དང་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བས་སྟོགས་ནས་དེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་
ཏོ། །ཞེས་དང་། གང་དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །དེ་ཉིད་དུ་ནི་འབྱུང་འདོད་
པ། །དེ་དག་ལ་ཡང་རྟག་སོགས་སྟོན། །དེ་དག་རི་ལྟར་འབྱུང་མི་འགྱུར། །ཞེས་པ་ནི་དར་
རྒྱུ་ལས། གང་དག་དངོས་པོ་རྣམས་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་ཁས་ལེན་བཞིན་དུ་ཡང་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་རྟག་པར་ལྟ་བ་ལ་སོགས་གྱིས་སྟོན་དེ་
དག་རི་ལྟར་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཁས་སྤངས་
པར་འགྱུར་ན་ཆད་པ་དང་། མི་འགྱུར་ན་རྟག་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། གང་
དག་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས། །ཆུ་ཡི་ཆླ་བ་ཞེས་སོགས་ནི། །དར་རྒྱུ་ལས། དབུ་
མ་བ་གང་དག་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆུ་ཡི་ནང་གི་ཆླ་བའི་གཟུགས་
བརྟན་ལྟ་བུར་ནི་ཡང་དག་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། །ལོག་པ་གཏན་མེད་
ཀྱང་མ་ཡིན་པར་སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་དག་རྟག་ཆད་གྱི་ལྟ་བས་མི་
འཕྲོག་སྟེ། དངོས་པོ་ལ་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ལྟར་

རོ། །གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་འཇུག་སོ། །

ལེབ་གཉིས་པ། རྒྱུ་པན་པའི་སྐབས།

༼བཤེད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཉིད་རིག་པས་ནི། །གཙོ་ལས་འགྲོ་བ་སྐྱེ་བར་བཤད། །ཁྱོད་
ཀྱིས་འགྲོ་བའི་སྐྱེ་བ་ནི། །ཉོན་མོངས་ལས་ལས་བྱུང་བར་བསྐྱུགས། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར།
བསྐྱེད་པ་དང་པོའི་སྐྱེ་དགུ་ནམས་ཀྱི་ཆེ་ལོ་ཆད་མེད་པ་ན་ཞེས་སོགས་བྱུང་བས། འདིར་
དཔག་མེད་ཅེས་འབྱུང་ཡང་། ཆད་མེད་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ཆད་མེད་དང་དཔག་མེད་ནི་
གངས་ཀྱི་གནས་སོ་སོར་བཤད་པས་སོ། །

༼མཤེད་ཀྱི་གཞི་འབར་བ་ལས། མཆོད་སྦྱིན་ཤིང་ཤུན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱི་ལ་ཡང་
རིག་བྱེད་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་བྲམ་ཟེ་མོ་དང་ཚོད་པ་ལས་དེ་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་
དེས་དེ་དང་འཁྲིག་པ་སྦྱད་པ་ལས། ཨ་ཤུད་ཐའི་འབྲས་བུ་ཟ་བ་སྐྱེས་ཏེ། དེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་
སློབ་དཔོན་ཡིན་ཞེས་གྲག་གོ། དེ་བཞིན་དུ་ཡ་མུ་ནའི་ཆུ་བོའི་སྤིང་གི་བར་དུ་བྱུང་སྟངས་
པར་ཤ་དེ་ཆུ་ལ་ཁྲིམས་ཉམས་ནས་ཉ་བའི་བུ་མོ་སྟོབས་ཀྱིས་སྤངས་ནས་འདོད་པ་སྦྱད་
པ་ལས་བྱུང་སྟངས་འབྲས་སྐྱེས་སོ། དེ་རིམ་གྱིས་གོ་ཤི་ཀ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོགས་ཅན་མ་དང་
འདོད་པ་སྦྱད་པ་ལས་བྱུང་སྟངས་ཅེ་ཅོ་ཞེས་བྱ་བར་སྐྱེས་སོ། དེའི་རྒྱུ་བའི་རྟེན་བས་
དེའི་མགོ་ལ་བརྒྱབ་པ་དང་། དེས་སྐྱས་པ། མཛེས་ཁྱོད་ཕྱག་དོག་གིས་བསྐྱེད་ནས། །རོ་
སྤྱད་མྱེད་ཁྱུར་རྒྱུ་བ་ཡིས། །བདག་གི་མགོ་བོར་བརྒྱབ་པ་ནི། །ཞེ་མའོ་བདག་ནི་རྗེས་

ལུ་བཟུང་། གང་དག་འདོད་པས་སྐྱོམ་ཐུར་ནས། སྤྲེད་མངོས་མདངས་ལྡན་མ་ཁྱོད་ལ།
གཞོལ་ནས་རྒྱུ་བས་བརྒྱབ་ཐུར་པས། བདག་གིས་ཅི་ཞིག་ཐོབ་མ་ཐུར། ཞེས་བྱ་བ་
ལ་སོགས་པ་གྲག་པར་ཐོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་མ་ཡིན་པ་འདོད་པ་ལ་ཞེན་
ཅིང་། ཆགས་ལ་འཚུམས་པས་རིག་བྱེད་གཅིག་དུམ་བུ་བཞིར་བྱས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གྲག་
གོ། དེར་གཞུང་བྲངས་པ་ལས། གོ་བེལ་མཆོད་སྦྱིན་གིང་ཤུན་ཅན། འཕེ་ཤམ་པ་ན་ཤེས་
བྱ་དག་སྟོན་འདིར་བྱོལ་སོང་གསད་བྱ་བར། འདི་དག་གིས་ནི་ཉེ་བར་བཏགས། དེར་
ནི་གཉིས་སྦྱེས་མང་ཐོས་ཀྱིས། འདི་སྐད་ཟེར་བ་ཆོས་མིན་ཞེས། དེ་ཡི་གཞུང་དེ་རབ་
ཏུ་བཀག། དེ་ལྟར་གིན་ཏུ་ཚོད་པར་ཐུར། དེ་ན་ཨེ་རྟ་བྲང་སོང་རྒྱལ། གཅིག་དེ་གཉིས་
ཀྱིས་དཔང་བོ་བྱས། དེ་ཡིས་བདེན་པ་སྦྱས་པ་དང་། ཤ་ཟ་འདོད་རྣམས་ཁྱོས་ཐུར་
ཏེ། གཉིས་སྦྱེས་པ་དེ་བསད་ནས་ཐོས། ད་དུང་ས་གེ་ཏའི་ཡུལ་ན། ཨེ་རྟ་གཏུབས་པ་
ཞེས་བྱར་སྟོགས། གཉིས་སྦྱེས་གང་གིས་ཨེ་རྟའི་ཤ་མ་ཐོས་པ་དེ་སྤངས་ཐུར་ན། གྲལ་
དུ་བསྟེན་པར་མ་ཐུར་ཏེ། ད་དུང་གྲལ་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད། དེ་ལས་གཞན་ཡང་དཔང་
བོ་ནི། རྒྱལ་བོའི་བྲང་སོང་འབའ་སུ་དྲིས། ཨེ་རྟ་བསད་པས་འདིགས་སྐྱག་ནས། དེ་ཡིས་
རྩལ་གྱི་ཆོག་ཅིག་སྦྱས། དེ་ནི་ལུས་དེ་ས་གས་པར། འཇུག་ཏུ་ཆོས་སྦྱ་བ་དག་གིས། སྦྱས་
པ་འདིར་ནི་བདེན་པར་སྦྱོས། འན་འགྲོར་འགྲོ་བར་ཐུར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ནི་ཉམས་
བྱེད་ཅིང་། ཆོས་མིན་ཕྱོགས་དག་རྒྱལ་བྱེད་པའི། བརྩལ་གྱི་ཆོག་དེ་སྦྱས་པས་ན། རྒྱལ་
དེ་ས་གས་ནང་དུ་སོང་། བརྩལ་གྱི་དཔང་བོའི་བྲམ་ཟེ་ལ། སུན་གདགས་པར་ནི་བྱ་
བའི་ཕྱིར། ཀྱུན་གྱིས་ངས་པར་མཆོད་སྦྱིན་དུས། ས་ལ་རྒྱན་དག་སྦྱང་བར་བྱེད། ཅེས་
པ་ལྟར་སྟོན་དུས་སུ་བྲང་སོང་རྣམས་ཕྱགས་གསོད་མཆོད་སྦྱིན་བྱ་རུང་མི་རུང་བཅད་
ནས་བྲང་སོང་ཨེ་རྟ་ལ་དཔང་བོ་བཅོལ། དེས་མི་རུང་ཟེར་བ་ལ་ཤ་ཟ་བར་འདོད་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཨེ་རྟ་བསད་ནས་ཤ་ཐོས་པས། ད་དུང་ཡང་ཡུལ་དའི་མིང་ཨེ་རྟ་གཏུབས་
པ་ཞེས་གྲགས། གང་གིས་ཨེ་རྟའི་ཤ་མ་ཐོས་པ་རྣམས་གཞན་གྱིས་བསྐྱད་ནས་གྲལ་རྟེན་
པར་མ་ཐུར་པས་དེ་དག་ལ་གྲལ་མེད་པ་ཞེས་གྲགས། དེ་ནས་ཡང་རྒྱལ་བོའི་བྲང་སོང་

འབའ་སྲུ་ལ་རུང་མི་རུང་རིས་པས། དེས་སྤར་ཨེ་རྩ་བསད་པས་འཇིགས་སྒྲག་ནས་རུང་
 ཞེས་བརྟན་ཆིག་སྒྲས་པས་ས་གས་ནས་དེའི་ནང་དུ་སོང་། དེར་དུས་སྲུ་ཆོས་སྒྲ་བ་དག་
 གིས་འདིར་ནི་བདེན་པར་སྒྲ་དགོས། གཞན་དུ་ན་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་གྱུར་ཏེ། ཆོས་
 རྟོགས་པམ་ཆོས་མིན་རྟོགས་རྒྱལ་བའི་བརྟན་ཆིག་སྒྲས་པས་ས་གས་པའི་ནང་དུ་སོང་
 བས་སོ། དེས་ན་བརྟན་གྱི་དཔང་བོ་བྱས་པའི་བྲམ་བེ་ལ་པན་གདགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
 མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་ཀུན་གྱིས་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་དུས་སྲུ་ས་ལ་ཚུ་རྟན་སྤང་བར་བྱེད་དགོས་
 ཞེས་གྲོས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། དཔེ་ལ་ཅིག་ཏུ་ཨེ་རྩ་དང་ལ་ལར་ཨེ་ལྷ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། ཨེ་
 རྩ་ཞེས་པ་དག་པར་མངོན། རྟོག་གེ་འབར་བར། བྲམ་བེ་སྦྱིད་བྱེད་གྱི་ཡལ་ག་ལས་སྒྲས་
 པ། སྟོན་དུས་གཉིས་ལྷན་འཇིག་རྟེན་འདི། ཐམས་ཅད་འཆོ་བ་མེད་པར་གནས། དེ་
 ནས་དོན་ལ་བསྐྱས་གྱུར་ནས། རྟོལ་སོང་དག་ནི་བསད་པ་ཉིད། ཆོས་ལྷན་ཨེ་རྩ་བསད་
 བྱས་ཤིང་། སྟོན་གྱི་རིག་བྱེད་བོར་ནས་ནི། རྩས་གྱི་དོན་དུ་རིག་བྱེད་ཀྱང་། རིགས་
 ལས་གཞན་དུ་སྒྲབ་པར་བྱེད། འཇིག་རྟེན་འཇིག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མ་ཁྲབ་རིགས་
 པ་མི་ལྷན་པ། བྱིམ་པའི་དངོས་པོ་ལ་དགའ་བས། ཆགས་དང་འདོད་པའི་དབང་དུ་
 གྱུར། བསམ་གཏན་བྱེད་པ་མི་རུས་ཕྱིར། དགོན་པར་གནས་པའི་ཆོ་ག་སྤངས། དེ་
 ལས་འགའ་ཞིག་དཀའ་ཐུབ་སྟེ། དེ་བཞིན་འགའ་ཞིག་མེ་ལ་བརྟེན། གཞན་པ་དག་ནི་
 མཆོད་སྦྱིན་ཚོམ། བདག་ཀྱང་མཆོད་ཅིང་གཞན་ལ་བསྐྱུལ། སྟོག་ཅན་ཆོངས་པ་འབྲས་
 བུ་འདོད། ཐོས་མང་དག་ལ་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། ཆགས་པས་ཆོངས་པ་དག་ལ་བརྟེན། ལས་
 ངན་ཆོས་སྲུ་འདུ་ཤེས་ཤིང་། དེ་དག་ནམས་གྱི་བྱ་བ་ཚོམ། རྒྱལ་བོ་དེ་ནི་བདག་མི་
 འདོད། ཆོངས་པ་ནས་བརྩམས་དབྱལ་བའི་བར། སྟོག་ཆགས་ཀུན་ལ་སྟོག་འཕངས་
 ནས། གཞན་གྱི་དེ་ནི་བཅད་བྱས་པས། ཇི་ལྟ་བུར་ནི་བདེ་བར་གྱུར། འབྱུང་བོ་ནམས་
 ནི་བདེ་འདོད་ལ། འཇིག་རྟེན་ཀུན་ནི་སྒྲག་བསྐྱེད་ལྷན། གང་ལ་མང་དུ་གཞོད་བྱས་
 ནས། དེ་བདེའི་སྟོན་དུ་རི་ལྟར་འགྱུར། ཞེས་སྒྲས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཞེས་པ་ལྟར་སྟོན་
 དུས་གྱི་རིག་བྱེད་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་བྱས་སོ། །

༼ཅ༽འཇུག་པའི་ནམ་བཤད་ལས། འགྲེལ་བར་བདག་གི་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་
 ཅུང་ཟད་ལ་བརྟེན་ནས་མུ་སྟེགས་ཅན་ནམས་ཀྱི་ལྷགས་པན་ཚུན་ཐ་དད་པར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་གཞུང་འདིའི་ལྷགས་ཀྱིས་གངས་ཅན་དེའི་དབྱེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས།
 མུ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷགས་སོ་སོར་གྱུས་པར་འཆད་པ་ནི་དོན་མ་གོ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་མུ་སྟེགས་པའི་ལྷགས་ཐམས་ཅད་གངས་ཅན་ལས་གྱུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རྩ་
 ཤེའི་རྒྱུ་ལས། རྒྱ་མེད་ལས་སྟེ་བར་སྐྱ་བ་ནི་གངས་ཅན་ལ་གྱུས་པ་ཉེར་ལྡོད་པའི་
 གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་དང་སྟོང་འདིག་རྟེན་མིག་ཅེས་བྱ་བས་རྒྱུང་པན་གྱི་བྱབ་མཐའ་
 འབྱམ་བྱས་པ་དེ་དང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའོ། །ཞེས་གངས་ཅན་ལས་གྱུས་པའི་མུ་
 སྟེགས་པ་ཉེར་ལྡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་ཀྱང་བཤད་
 རོ། །འདིར་ལང་གཤེགས་ལས་མུ་སྟེགས་པ་ཉེར་ལྡོད་གསུངས་ཏེ། མདོ་དེར་ཁ་ཅིག་ཅེས་པ་
 ཉེར་གཉིས་ལས་མ་བྱུང་ཡང་དེའི་དང་བོ་ལ་གསུམ་བྱས་པས་ཉེར་ལྡོད་མདོན་ནམ་
 བཏགས་གསུངས་ལ། ལྷང་སྐྱའི་བྱབ་མཐའ་དང་བོ་ལ་གསུམ་དུ་བྱེ་ཡང་ཉེར་ལྡོད་མ་
 ཆང་བས་འགྲིག་དཀའ་བར་བཤད་རོ། །ལང་གཤེགས་ཀྱི་གཞུང་འདིའི་སྐབས་ནས་
 བཏགས་པའི་མུ་སྟེགས་པ་ཡིན་ན་མུ་སྟེགས་པ་དངོས་ཡིན་པས་མ་བྱབ་སྟེ། ལང་གཤེགས་
 ཀྱི་འགྲེལ་བ་རྒྱའི་མཁན་པོ་རྣམས་མཛད་པ་ལས། མུ་སྟེགས་བྱེད་ནི་སྤར་བཏགས་པ་
 ལྟར་བྱབ་པའི་མཐའ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཁས་ལེན་པ་ཐམས་ཅད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་ནམས་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་སྤང་བོ་ལ་སོགས་པ་སྟུག་བསྐལ་
 ཀྱི་བདེན་པ་འགོག་པ་དང་ཡུལ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྟེ་རྒྱ་ཀུན་འབྱུང་གི་
 བདེན་པ་སྤངས་པ་དང་། དེ་དག་སྟོང་རྒྱ་ཏག་པ་དང་ཆོས་མི་མཐུན་པ་མི་ཏག་པ་ལ་
 སོགས་པ་ཆོས་བཅུ་དྲུག་གི་ནམ་པ་མཐོང་བས་ཀུན་ནས་ཉན་མོངས་དང་མཚུངས་པར་
 ལྟན་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་འབྱུང་བ་མང་བོ་མི་འབྱུང་བ་སྟེ། དུས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་
 ལས་དྲན་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་མི་འབྱུང་བའོ། །དེ་ཡང་མར་མེ་ཤི་བར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་
 པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཟད་པས་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། བཏག་བྱའི་ཡུལ་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་

པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྐར་བདེན་པའི་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དང་ཀྱན་
 འབྲུང་སྒོ་བྱར་དུ་བྱེད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་བྱེད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
 དངོས་པོ་འཇིག་པར་ལྟ་བུས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཕྱང་ན་ལས་འདས་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། ལམ་གྱི་དུས་ན་ཡང་དེ་དག་འཇིག་པར་ལྟ་བུས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
 གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཕྱང་ན་ལས་མི་འདའ་བའོ། །ཞེས་འདོད་ཚུལ་དང་བོ་རིག་པ་རྒྱན་ཆད་
 པར་འདོད་མཁན་གྱི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བའི་ལྷགས་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟུ་སྟེགས་བྱེད་
 གཉིས་པ་མདའི་ཤྱགས་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བས་ཐར་པར་འདོད་
 མཁན་ནི། གཅེར་བྱ་བས་གདུགས་དཀར་བོ་ཁ་གྱུན་དུ་བསྐྱང་བ་ལྟ་བུའི་གནས་དཔག་
 ཆད་འབྲུམ་སྤྱག་ཞེ་ལྟ་ཡོད་པ་དེར་འགོ་བས་ཐར་པར་འདོད་པ་དང་། བྱད་པར་འཕགས་
 བསྟོད་ལས། བེ་ཙོས་ཉི་མ་བརྒྱུད་ནས་ནི། ཐར་པར་མཆིས་པར་བཤད་ཅིས་གྲགས། །
 བྱོད་ནི་ཕྱང་ན་འདས་བརྟེས་ལ། ཀྱང་དུ་ཡང་ནི་གཤེགས་མ་མཆིས། ཞེས་བྱང་སོང་
 རྒྱས་པའི་བྱ་བེ་ཙོས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབྱུང་རྩུ་འཕྱུལ་གྱིས་བརྒྱུད་ནས་ཐར་པའི་
 བྱོད་ཁྱེར་དུ་ཞུགས་པར་གྲགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཟུ་སྟེགས་བྱེད་གསུམ་པ་ནི་འགྲེལ་བ་དེ་ཉིད་
 ལས། སྒོ་དང་རིག་པར་བྱ་བ་ནི་གཟུང་འཇིག་སྒྲ་ཆོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུར་སྐྱང་བ་མེད་
 པས་བདག་རྟག་པ་ཐར་པར་འདོད་པ་སྟེ། ཞི་བ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པའམ། སྐར་བསྐྱེན་
 པའི་མཆན་མ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པས་ཕྱང་ན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་
 དང་ཡང་སྐར་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཞི་བ་བ་སྟེ་དབང་ཕྱག་པས་དབང་ཕྱག་གི་རང་བཞིན་
 བདག་ཤེས་རིག་གཉིས་མེད་དང་། འདིར་རིག་བྱེད་གསང་བ་བའི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པའི་
 བདག་གི་རང་བཞིན་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆངས་པ་ཐར་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཟུ་སྟེགས་
 བྱེད་བཞི་བ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པར་མཐོང་བས་ནི་བདག་ལ་སོགས་པ་
 འགའ་ཞིག་ནི་རྟག་ལ། གཞན་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་རྟག་པར་མཐོང་བའོ། །གཞན་
 ཡང་འཕགས་པ་ཆངས་པའི་བྱ་བས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཁ་ཅིག་རྟག་པར་རྟོག་པའི་ལྟ་
 བ་རྣམ་པ་བཞི་གསུངས་པ་དང་ཡང་སྐར་བར་བྱའོ། །ཞེས་བདག་རྟག་ལ་སྐྱང་བོ་མི་རྟག་

པ་དང་སྒར་བཤད་པའི་ལྟ་འཛིན་ཅིག་ཉག་པར་ལྟ་བ་བཞི་ལ་
 བཞེན་ནས་ཐུང་འདས་འཕྲོ་བ་པར་འདོད་མཁན་དང་། ལྷ་སྟེགས་བྱེད་ལྟ་བ་ནི་དེ་ཉིད་
 ལས། མཚན་མ་མཐོང་བས་བདེ་བ་འདོད།། ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་མཚན་མ་རྣམས་པར་
 ཉོག་པ་ནི་སྐྱོན་དང་བྱུག་རྩ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུར་མཐོང་བས་དེས་འཛིགས་པས་དེ་
 རྣམས་སྤངས་པའི་བདག་ཉག་པ་ནི་མཚན་ཉུང་གཤམ་བའི་གནས་ཀྱིས་ཐུང་ན་ལས་
 འདས་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་གསང་བར་སྒྲིབ་རྣམས་ཉོག་གོ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་
 ནི་འདོད་པའི་ཡུལ་དེ་འདྲ་བ་ལ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་སྒྲོ་འཇུག་བའོ། ཞེས་པ་རིག་
 བྱེད་མཐར་སྒྲིབ་དང་སྒྲོར་ན་ཁྱད་པར་བརྒྱུད་ལུན་ཀྱི་སྦྱེས་བྱ་དང་། རིག་བྱེད་གསང་བ་བ་
 དང་སྒྲོར་ན་སྒར་བཤད་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཚངས་པ་ཐར་པར་འདོད་མཁན་ཡིན་
 བོ། །དུག་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། ཡང་ཁ་ཅིག་སྟེ་ཞི་བ་བ་དང་གཏོགས་འདོད་པ་དང་།
 ཚངས་པ་ལ་སོགས་པར་སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་གསུམ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་བདག་གི་དངོས་
 བོ་མི་འཛིག་སྟེ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲ་བ་སྐྱེད་གཤམ་རིག་པ་ནི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་
 རྟེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་ན་རང་སྟེ་བ་དང་སྒྲོར་དུ་རུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། གཞན་
 ཡང་རང་གི་སྟེ་བ་བྱེད་བྱུག་རྩ་སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱི་ནང་གི་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྦྱེའི་
 མཚན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་། དེ་དག་ཀྱང་དུས་གསུམ་ཀྱིས་བསྐྱུས་ལ། དུས་གསུམ་ཡང་
 རྣམས་སྐྱབ་པ་སྟེ། འདས་པ་ནི་འདས་པའི་ས་ན་ཡོད་ཅིང་། མ་འོངས་པ་ཡང་མ་འོངས་
 པའི་ས་ན་ཡོད་པས་དེ་དག་འཛིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་བྱེད་པ་ཞིག་པ་དང་མ་སྦྱེས་
 པའི་སྒྲོ་ནས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཉིད་དུ་འཛོག་ཅིང་། བྱེད་པ་ད་ལྟར་བ་ནི་ད་
 ལྟར་བ་ཉིད་དེ་དེ་འདྲ་བར་སྐྱེ་ཡིས་རྟོགས་པ་ནི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་གོ།
 ཞེས་སོ། །བདུན་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། ཚོས་ཐམས་ཅད་མི་འཛིག་ཅེས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་
 བདག་ཉག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་མི་འཛིག་པའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་ཡིས་རྟོགས་ཤིང་རིག་
 པ་ནི། ཐུང་ན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་རྟོག་པའོ། ཞེས་སྐྱེགས་པ་ཁ་ཅིག་དང་། བརྒྱུད་པ་
 ནི། ཡང་གྲངས་ཅན་གཙོ་བོ་དབང་ལྷུག་དང་བཅས་པར་སྒྲིབ་རྣམས་ནི། རང་བཞིན་ཉི་

ཤུ་ཙམ་བཞི་དང་། སྐྱེས་བུའི་བྱེ་བྲག་མཐོང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་གཙོ་
 བོའི་རང་བཞིན་དང་། དབང་ཕྱག་ཏྱག་པ་ནམ་འགྱུར་སྣ་ཆོག་གས་ཀྱི་བྱེད་པ་བོ་ཡིན་ལ།
 དེ་ལྟར་རིག་ཅིང་དབང་ཕྱག་མཉེས་པར་བྱས་པ་ནི། རྩ་དན་ལས་འདས་པར་རྟོག་
 པའོ། ཞེས་གྲངས་ཅན་ལྟར་བཅས་དང་། དགྲ་བ་ནི། ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་བདག་ཏུ་དམིགས་
 པ་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་རིག་སྤྲུགས་དང་མཆོད་སྦྱིན་
 དང་། གདོལ་བྱ་དང་སྤེལ་ཤ་ཅན་དང་བྲམ་ཟེལ་སོགས་པ་དེ་ནི་དལྟར་བདེན་པ་མ་ཡིན་
 རོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་སུ་
 དམིགས་པའི་མཆན་མ་ཡོངས་སུ་བསྟེན་གས་ཤིང་ཟད་པར་གྱུར་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་གཙུབ་
 ཤིང་དང་གཙུབ་གཏན་ལ་མེ་བྱུང་ཞིང་། མེ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་བསྟེན་པ་བཞིན་
 རོ། །དེ་ལྟར་ཟད་པས་རྩ་དན་ལས་འདས་པར་རྟོག་པའོ། ཞེས་དང་། བརྩ་བ་ནི། ཁ་ཅིག་
 ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟར་བཞིན་རྟོགས་པ་མེད་པར་སྲིད་པའི་ཆེ་མོའི་
 བར་དུ་སེམས་ཐོབ་པས། ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆོད་ཀྱི་བར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་
 བ་ན། ཁོ་བོ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའོ་ཞེས་ཤེས་པས་རྩ་དན་ལས་འདས་
 པར་རྟོག་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ནི་རྩ་དན་
 ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། སྲིད་པ་ཆགས་མེད་བསམ་གཏན་པ། སྲིད་པའི་ཆེ་
 མོར་བྱིན་པ་ཡང་། །ར་རྒལ་ལྷགས་ཀྱས་བྲངས་ནས་སུ། སེམས་ཅན་དཔུལ་བར་ཡང་
 ལྟར་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆགས་བྲལ་གྱིས་ཐར་པ་ཐོབ་
 པར་འདོད་པ་དང་། བརྩ་གཅིག་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ནི་ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱག་གིས་བྱས་པར་
 མཐོང་ནས་དེ་མཉེས་པར་བྱས་པས་རྩ་དན་ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ། ཞེས་དབང་ཕྱག་གི་
 དམ་པ་སྦྱིན་པའི་མཐུས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། བརྩ་གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ནི་
 འཇིག་རྟེན་གྱི་འབྱུང་བ་འདི་ནི་གཅིག་གིས་གཅིག་ཞུགས་པ་སྟེ། བདག་ལས་དེའི་ཡོན་
 ཏན་སྤང་བ་དང་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡིས་ལས་
 བསགས་པ་ལས་ཆེ་ལོན་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལས་གཞན་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པའི་རྩ་

ལས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་འདྲ་བའི་རྒྱུ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་བཞིན་དུ་གཉི་ཟུག་ལས།
 འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཁོང་དུ་མི་
 རྒྱུད་དེ། དེ་ཁོང་དུ་མ་རྒྱུད་པས་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་པའོ། ཅི་ཞིག་ལས་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་ཅི་ན། བདག་སྤང་བ་དང་འདོད་
 པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བྲལ་བའོ། དེ་འདྲ་བ་ནི་མཚན་མས་གཞོད་པས་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་པའོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་རྒྱ་གཞན་ལས་བྱུང་བ་མ་
 ཡིན་ཞེས་རྒྱ་གཞན་མེད་བཞིན་དུ། དེ་འདྲ་བའི་རྒྱུ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་
 གཉི་ཟུག་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཁོང་དུ་མི་རྒྱུད་དེ། དེའི་ཕྱིར་མུ་ངན་ལས་
 འདས་པ་མི་འཐོབ་ལ་ཡང་སྤང་གི་རྒྱལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་མུ་ངན་ལས་
 འདས་པར་རྟོགས་པའོ། ཞེས་དང་། བཅུ་གསུམ་པ་ནི། ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་བདེན་པ་དང་
 ལམ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་པ་སྟེ། བདེན་པ་བཞི་དང་དེ་དག་
 རྟོགས་པའི་ལམ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་སྟེ། བདེན་པ་ནི་རྒྱ་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱལ་དུ་ཡང་
 རྟོགས་ལ། ལམ་ནི་རང་རིག་པའི་རྒྱལ་གྱིས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའོ། །ཡང་འདིར་བདེན་པའི་
 ལམ་ཞེས་གཞུང་འདོན་པར་བྱེད་དེ། རིགས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོག་གི་དོན་བཅུ་དྲུག་
 རྟོགས་པས་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་དང་། བཅུ་བཞི་བ་ནི། ཁ་
 ཅིག་ནི་ཡོན་ཏན་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞིར་ཡོན་ཏན་ཅན་རྣམས་དགའི་བདག་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
 ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་སྤྱི་ལོ་སྟོན་གཅིག་པ་དང་། བྱེ་བྲག་གི་སྟོན་མ་དད་པ་དང་། དེ་
 གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཡང་འཇུག་ཏེ། དེ་ལྟར་མཐོང་བའམ་
 གཞན་ཡང་བྱུང་པར་དུ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་དགའ་ཅ་བ་ནས་བཅད་ན། ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་
 བདག་ཐར་པའོ་ཞེས་བྱེ་བྲག་པས་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་བྱེ་བྲག་པ་དང་། བཅོ་ལྷ་བ་ནི།
 ཁ་ཅིག་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མེད་པ་རང་བཞིན་ལས་བྱུང་བར་མཐོང་བས་མུ་ངན་
 ལས་འདས་པར་རྟོག་གོ། ཞེས་གསུངས། འདི་རྒྱུང་འཕེན་པའི་ལྷགས་ཡིན་པར་སྟོབ་
 དཔོན་ཡེ་ཤེས་དཔལ་གྱིས་བཤད་པ་དཔྱད་དགོས་སོ། །བཅུ་དྲུག་པ་ནི། གངས་ཅན་

དབང་ཕྱག་ཁས་མི་ལེན་པ་རྣམས་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྟ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་མུ་ངན་
 ལས་འདས་པར་འདོད་དེ། དེ་ཙམ་ཉི་ཤུ་ལྟ་ཤེས་ན། གནས་ནི་གང་དག་འགར་གནས་
 ཤིང་། །རལ་བའམ་སྦྱི་འབྱར་གནས་ཀྱང་རུང་། ཁྲོལ་བ་དེར་ནི་གདོན་མི་བ། །ཞེས་
 བསྟན་པའོ། །ཞེས་གངས་ཅན་ལྟར་མེད་དང་། བཅུ་བདུན་པ་ནི། ལ་ཅིག་ནི་སྦྱོ་དགུ་སྦྱོང་
 བ་སྟེ། བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྗེས་གཞན་གྱི་དོན་གཙོ་བོར་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དུག་
 བསྟན་པ་འདྲིན་པ་སྟེ། སྦྱིང་རྗེས་མ་རུངས་པ་ཆར་གཙོད་པ་ན་དེ་དག་དང་རང་གི་
 རྒྱལ་གྱི་སྟེ་གཉིས་སུ་གཙོད་ཅིང་འདྲིན་པ་དང་། དེ་ནས་དེ་དག་ཆར་གཙོད་པའི་དོན་
 དུ་གཡུལ་ངོར་ཆས་པ་དང་འཐབ་པ་དང་། དུས་ལ་མ་བབ་པ་ན་རང་བཞིན་དུ་འཁོད་པ་
 དང་། འཁོར་དང་རྫོང་ལ་ཞེན་པ་ན་དེ་དག་གཞོན་པའི་ཐབས་ཤེས་པ་དང་། ལེགས་པར་
 ཐེབས་པ་ན་འཇལ་སྤྲུམས་བྱེད་པ་སྟེ། རྒྱལ་བོ་སྦྱིང་རྗེ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོད་པ་དེ་འདྲ་
 བས་རང་གི་བསྟན་པ་འདྲིན་པས་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ཡོན་
 ཏན་དུག་ནི། རྒྱལ་བོ་སུ་གཙོད་པ་དང་། གཡུལ་ངོར་ཆས་པ་དང་། གཞན་ལྟགས་
 དང་འཐབ་པ་དང་། རང་བཞིན་དུ་འཁོད་པ་དང་། རྫོང་གཞིག་པའི་ཐབས་ཤེས་པ་དང་།
 ལེགས་པར་ཐེབས་པ་ན་སྤྲུམས་བྱེད་པའོ། །བཙོ་བརྒྱད་པ་ནི། ལ་ཅིག་གིས་ནི་དུས་ཀྱིས་
 འབྱུང་བ་རྣམས་འདྲིག་ཅིང་། དུས་ཀྱིས་གཉིད་ལོག་པ་སང་པར་བྱེད། ཅས་བསྟན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་བོ་དུས་ཡིན་པར་མཐོང་བས་མུ་ངན་ལས་
 འདས་པར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་དང་། བཅུ་དགུ་བ་ནི། ལ་ཅིག་ནི་སྦྱིང་པ་སྟེ། རི་རྒྱུད་དུ་
 འཕགས་པ་ཆངས་པའི་དྲ་བས་ཁྱས་པ་ལས། ལ་ལ་དག་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྟེན་འདི་
 ཉིད་ལ་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པ་མ་བསྟོམས་པར། ཅེ་དག་འཕྱུད་པ་ཙམ་གྱིས་མཐོང་
 བའི་ཆོས་ལ་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་བསམ་
 གཏན་དང་བོ་དང་། གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་། བཞི་བ་བསྒྲུབས་ཏེ་མཐོང་བའི་ཆོས་
 ལ་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་འདོད་པ་སྟེ། ལམ་དེ་འདྲ་བ་ནི་སྦྱིང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ལས་མ་འདས་པའོ། །ཞེས་ལྟ་རྟོག་རེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆན་མཐོང་ཆོས་ལ་གྲོལ་བར་སྒྲུབ་

ལྷ་དང་སྦྲུང་བ་དང་། ཉི་ཤུ་བ་ནི། ལ་ཅིག་ནི་གང་ཟག་གམ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་སྦྲོ་འདོགས་
 པ་ནི་མ་གུངས་པ་སྲིད་པ་མེད་པས་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་འདོད་པའོ། ཞེས་སོ། ཇི་ལ་
 བྱེད་པ་པོ་དུས་ཡིན་པར་མཐོང་བས་གྲོལ་བ་ནི་རྒྱུ་གི་རྣལ་འབྱོར་བ་བསྐྱེད་པས་
 གྲོལ་བ་དང་། སྲིད་པ་ཡོད་མེད་ནི་ཡང་སྲིད་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད། དཔེར་ན་རྟའི་མཆོད་
 གྱིན་གྱིས་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། གོས་གྱིན་པས་ཉི་མ་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོག་པ་དང་།
 གསེར་དངུལ་གྱིན་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདུད་ཅི་ཟ་ཞིང་ཆོ་ཆད་མཐའ་མེད་པར་
 འཇུག་བ་སོགས་ཐར་པར་འདོད་པ་ནི་ཡང་སྲིད་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། གང་གྲ་དང་
 བྲ་ཡག་འདུས་པའམ། དེ་དག་དང་རྒྱ་མཆོ་འདུས་པའི་མཆོམས་སུ་སློག་འདོར་ན་ཡང་
 སྲིད་མེད་པས་ཐར་པར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། རོན་དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་དཔལ་གྱིས་བཤད་
 རོ། ཉེར་གཅིག་པ་ནི། སྲིད་པ་དང་སྲིད་པ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་ལྟ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེའི་རང་བཞིན་ཤེས་པས་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོགས་པའོ། ཇི་
 སྐད་དུ་ཡང་། ལྟ་ཆེན་པོས་སྦྱས་པ། འཛིག་རྟེན་རྒྱ་དང་མི་རྒྱ་བ། ཁྲང་འཕྲང་ལ་སོགས་
 སྦྱོན་རྣམས་གྱིས། མི་རིག་པར་ནི་བྱས་ན་ཡང་། ཡང་དག་རིག་ཉིད་མི་དགོས་
 སོ། ཁྲངས་སྦྱོད་སོགས་པས་ལུས་ལ་ནི། གཏུང་བར་ཅི་ཕྱིར་བྱ་ཞིག་གྲ། ཡོངས་ཤེས་
 པས་ནི་དེ་དག་གྲོལ། ཞེས་པའོ། ཞེས་དང་། ཉེར་གཉིས་པ་ནི། སྲིད་པ་དང་མུ་ངན་ལས་
 འདས་པ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་མཐོང་བས་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོག་པ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་
 པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ཏེ། སློབ་དཔོན་ལྷ་སྦྱབ་གྱིས་ཀྱང་། མུ་ངན་འདས་པའི་མཐའ་གང་
 ཡིན། འཁོར་བའི་མཐའ་ཡང་གང་ཡིན་པ། ཇི་གཉིས་བར་ན་རྒྱུང་བྱེད་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་
 སྤང་བ་ཡོད་པ་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ས་བརྩའི་མགོན་པོ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། སྲིད་
 དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱད་པར་དུ་ཡང་བྱང་
 རྒྱུ་མེད་པ་དཔེ་ས་བརྒྱད་པ་ལ། འཁོར་བ་དང་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་རོ་གཅིག་ཏུ་
 རྟོགས་ཤིང་། རིམ་གྱིས་ཆོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱས་པས་མི་གནས་པའི་མུ་ངན་ལས་
 འདས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཇི་ལྟར་ན་དང་པོ་དང་དྲུག་པ་

དང་། ཉེར་གཉིས་པ་ལ་རང་སྤེལ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་ཆངས་པ་བ་དང་
དབང་ཕྱག་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་སོགས་ཡོད་པར་བཤད་པས་གངས་ཅན་
ལས་ཀྱིས་པའི་ལྷ་སྟེགས་པ་ཉེར་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲིག་མ་འགྲིག་དབྱེད་པར་བྱའོ།

༼ཆེ་འདི་ནི་སྐྱོ་སྐྱོའམ་སོག་པོ་སྟག་གཟིག་པ་ཞེས་བཤད་དོ། ༽

༼རྒྱུ་ལེ་ཤེས་སྤྱིང་པོ་ཀྱན་ལས་བརྟམ་ལས། དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་
འདོད། གངས་ཅན་སྤྱི་རྣམས་ཡོན་ཏན་མེད། ཆངས་པ་འདོད་པ་བྲམ་ཟེ་རྣམས། འདི་
རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམ་གསུམ་གནས། ཁེར་སྐྱ་རྣམས་ནི་སྤྱིང་བའི་ཚུལ། དབང་པོ་སྤྱབ་
རྣམས་ནམ་མཁའི་ཚུལ། ཟེད་བྱེད་རྒྱལ་བའི་གཟུགས་བརྟན་རྣམས། དད་པས་འབད་
དེ་གཞོལ་བའོ། དབང་པོ་ལྷ་དང་ཉེར་ལུང་པའི། བདག་ཡོད་བྲམ་ཟེ་མཆོག་རྣམས་
སོ། ལས་མེད་ཐར་པ་མེད་ཀྱང་རུང་། གཞུང་ངན་རྒྱང་འཕེན་པ་ཡི་གཞུང་། དབང་
ཕྱག་པ་ཡི་བསྟན་པ་ལ། རྟོ་བྱང་རུབ་ཏུ་གནས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རུས་ཀྱང་མཉམ་སྦྱར་
བར། བྱེད་ཅིང་མིག་ནི་འཛུམས་ལྟ་བུའོ། ཁྲི་བའི་གྲུབ་མཐའ་བ་དག་ཏུ། འཕྲོག་པ་ལ་
ནི་གྲུས་གཞོལ་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཞི་བའམ་དབང་ཕྱག་རྒྱར་སྤྱི་བ་རྣམས་དབང་ཕྱག་
གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་འདོད་པ་དང་། དངོས་པོ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་གངས་ངེས་པར་སྤྱི་བས་ན་
གངས་ཅན་ཉིད་དབང་ཕྱག་གི་ཡོན་ཏན་མི་འདོད་པ་དང་། བསྐལ་བ་དང་བོའི་ཆེ་ཕྱི་རོལ་
ཏུ་དགའ་བ་ཐོབ་པའམ། ཆངས་པའི་བྱར་ཁས་ལེན་པའི་བྲམ་ཟེ་སྟེ་བྲམ་ཆུ་ན་བྱར་ཆག་
པ་དང་། ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་འབྱེན་པ་བོར་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་པ་ནི་ཆངས་པ་བར་
འདུས་སོ། དེ་ཉིད་རྣམ་གསུམ་ཞེས་པ་ནི། ཆངས་པ་ཉིད་ན་འཛིག་རྟེན་འབྱེན། རྒྱེ་དགུ་
སྟེང་པ་དག་པོ་སྟེ། རྒྱེས་བྱ་ཉིད་ན་བཏང་སྟོམས་སོ། རང་འབྱུང་གནས་སྐབས་གསུམ་
ཏུ་གནས། ཞེས་པ་ལྟར་རང་འབྱུང་གི་གནས་སྐབས་གསུམ་ལ་བྱེད་པ་ནི་འགྲེལ་བའི་
དགོངས་པ་ཡིན་ལ། རང་འབྱུང་གི་གནས་སྐབས་གསུམ་ནི་འཛིག་རྟེན་འབྱེན་པ་བོའི་
ཆངས་པ་དང་། རྒྱེ་དགུ་ལ་དབང་ཕྱར་པའི་དག་པོ་སྟེ་དབང་ཕྱག་དང་། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་

ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེས་བུ་གསུམ་ལ་བྱེད་དམ་སྟུང་ཡང་། འདིར་བརྟེན་པའི་གྲུབ་མཐར་
 རང་འབྱུང་གི་གནས་སྐབས་གསུམ་ཁས་ལེན་པར་བཤད་པས་དེ་གསུམ་རང་བཞིན་
 གཅིག་ལ་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཏུ་འདོད་མཁན་ཞིག་ཡོད་དམ་དཔྱད་དོ། །ཁ་ཅིག་དང་
 བོ་དབང་ཕྱག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་དང་། གཉིས་པ་གཙུག་པོའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་།
 གསུམ་པ་རང་འབྱུང་གི་གནས་སྐབས་གསུམ་ནི་དེ་ཉིད་རྣམ་གསུམ་ཡིན་ཟེར། གཞན་
 དག་དབང་ཕྱག་པ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཅན་པ་དང་གྲངས་ཅན་པ་དང་ཚངས་པ་བ་གསུམ་
 ཏུ་བྱི་རོལ་པ་ཐམས་ཅད་བསྟུང་པ་ནི། འདི་རྣམས་དེ་ཉིད་རྣམ་གསུམ་གནས། །ཞེས་
 པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་པའི་འདོད་ཚུལ་གཉིས་འགྲེལ་བར་བཀོད་དོ། །སྟོང་ཉིད་བྱེད་པ་
 བོར་འདོད་པའི་སེར་སྐྱ་བ་དང་། ཡུལ་གྱིས་འཇིགས་པས་དབང་བོའི་སྟོང་སྟོང་མས་པས་ན་
 དབང་བོ་ཐུབ་པ་སྟེ་སྐྱ་སོགས་དང་དབང་བོ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཏུ་འདོད་
 པའི་བྲེ་བྲག་པ་ཁ་ཅིག་ཅེས་བཤད་པས། མིག་སོགས་དབང་བོ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཏུ་
 འདོད་པའི་བྲེ་བྲག་པ་ཡོད་དམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །རང་གི་སྐྱ་ཉིན་རེ་བཞིན་ཏུ་ཟད་ཟད་
 བར་ཏུ་བྱིས་པས་ཐར་པར་འདོད་པའི་ཟད་བྱེད་པ་སྟེ་གཅེར་བུ་བ་རྒྱལ་བ་སྟེ་ལྷ་ཆེན་
 དབང་ཕྱག་གི་གཟུགས་བརྟན་ལ་དད་པས་ཕྱག་མཆོད་བྱས་ཏེ་མཉེས་པར་བྱས་ན་ཐར་
 པ་སྦྱིན་པར་འདོད་པ་དང་། དབང་བོ་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་བདག་སྟེ་སྐྱེས་བུ་སྟོང་བཅུད་སྟེ་
 འཇིག་བྱེད་པ་བོར་འདོད་པའི་བྲམ་ཟེ་མཆོག་སྟེ་རིག་བྱེད་མཐར་སྐྱ་དང་། དེ་ལ་བདག་
 ཆེ་རྒྱུད་དང་ལུས་མེད་ཏུ་འདོད་མཁན་རྣམས་བསྟུ་བར་འགྲེལ་བར་བཤད་དེ། འོག་ཏུ་
 འཆད་དོ། །ལས་སམ་ཐར་པ་མེད་པར་འདོད་པའི་རྒྱུད་པན་པ་དང་། དབང་ཕྱག་པ་ཡི་
 བརྟན་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས་དབང་བོ་གཉིས་སྟོར་གྱི་བདེ་བ་ལམ་ཏུ་
 བྱེད་ཚུལ་དང་དེའི་ཏུས་ཀྱི་བརྒྱལ་ཁྱེད་དང་མིག་གི་བལྟ་སྟངས་རྣམས་བརྟན་པས་
 ན་སྤར་བཤད་པའི་དབང་ཕྱག་པ་དང་ལུགས་ཐ་དད་པ་ཡིན་མིན་དཔྱད་དགོས་སོ། །ཁྱེ་
 མ་ཁྱེ་བའི་གྲུབ་མཐའ་འཇིག་པའི་བྱུང་འཇུག་པས་འཕྲོག་པ་སྟེ་བྱུང་འཇུག་གྲུས་པས་
 མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ལ་གཞོལ་བས་ཐར་པར་འདོད་པ་རྣམས་བཤད་ཅིང་། ཁ་

ཅིག་འཕྲོག་པའི་དོན་དབང་ཕྱག་ལ་སྐྱར་བའང་ཡོད་པར་འགྲེལ་བར་བཤད་དོ། །

༼ཕ༽ཆངས་པ་བ་དང་དབང་ཕྱག་པ་དང་གངས་ཅན་པ་གསུམ་སྟན་འབྲིན་པ་
བོའི་རྒྱང་པན་པ་དང་གཅེར་བྱ་བ་གཉིས་ཆངས་སོགས་གསུམ་དུ་བསྟུན་འགལ་ཞེས་
པའོ། །གཟེགས་ཟན་པ་སྟེ་བྱེ་རིག་གཉིས་དང་། རྒྱལ་བ་བ་སྟེ་གཅེར་བྱ་བ་དང་། རྒྱལ་
དཔོག་པ་སྟེ་དཔྱོད་པ་བ་དང་། ལྷའི་སྒྲ་མ་བ་སྟེ་རྒྱང་པན་པ་སོགས་ཏེ། བྱེ་རིག་སོ་སོར་
བྱས་ན་བཅུའོ། །

༼ཞ༽དཔྱོད་པ་བར་མ་འདུས་པའི་དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པའི་བྱབ་འཇུག་
པ་ཡོད་དེ། དཔྱོད་པ་བ་འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་དུ་མི་འདོད་ལ། དུས་འཁོར་ནས་བཤད་
པའི་བྱབ་འཇུག་པས་འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

༼ཟ༽ཡེ་ཤེས་སྣང་བོ་ཀུན་བདུས་རྩ་འགྲེལ་དང་ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུས་
པའི་བཤད་ཚུལ་ཕྱོམ་ན་སྟེ་སྟེགས་པའི་ལྷགས་བཅུ་གཉིས་སམ་བཅུ་གསུམ་བྱུང་སྟེ། རྩ་
མར་མ་བཤད་པའི་དཔྱོད་པ་བ་དང་གསང་པ་བ་སོགས་བྱི་མར་བཤད་ཅིང་། བྱི་མར་མ་
བཤད་པའི་ཆངས་པ་བ་དང་བྱབ་འཇུག་པ་གཉིས་སྟེ་མར་བཤད་པས་ཕྱོམ་ན་དེ་ལྟར་
འཇུར་བའི་ཕྱིར། གངས་སེར་གཉིས་དང་བྱེ་རིག་གཉིས་དང་རྒྱང་པན་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་
འདོད་མི་འདོད་གཉིས་སུ་བྱེ་ན་བཅུ་བཞིར་ཡང་འཇུར་རོ། །ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་ཅེས་
སོགས་ཆོགས་བཅད་བྱེད་དང་གསུམ་གྱི་ཆོག་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། བྱད་པར་འཕགས་
བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་བར་བཤད་པ་ལྟར་བསྐལ་བ་དང་བོར་འཛམ་བུ་སྤིང་གི་མའི་ཆེ་ཆད་
ལོ་ཆད་མེད་པ་ཐུབ་པའི་དུས་སུ་བྲམ་ཟེ་སེར་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དེས་བསྟེ་
གནས་སུ་འདུག་ནས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་བྱད་པར་ལས་ཐར་པ་འབའ་ཞིག་པ་ཐོབ་སྟེ། གཞན་
དག་ལ་ལམ་ལེགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཉེར་སྟེ་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་གངས་
ཅན་གྱི་གཞུང་བཙམས་པ་ལ། དེར་བཤད་པའི་བདག་གི་རྣམ་དབྱེ་སྟེ་བྱད་པར་ཅུང་ཟད་

ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བར་སྒོ་བཏགས་པ་མང་བོ་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པའི་ལྷགས་
 མང་བོ་ཁྱེས་པར་བཤད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་རྟོག་གི་འབར་བའི་དགོངས་པར་བསམ་
 ནས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་གྲངས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པར་གདོད་ནས་
 ཉེ་དང་བོ་ནས་རང་རང་གི་རྟེན་གཞི་སྟོན་པ་དང་གཞུང་སོགས་ཐ་དད་དེ་སོ་སོར་བྱུང་
 བར་བཤད་པ་དང་། གཅེས་བྱ་བའི་གཞུང་ལ་ལ་ལྟར་ན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་ཀྱན་གྱི་རྩ་བའི་
 སྟོན་པ་དྲང་སྟོང་མཆོད་འོས་ཡིན་ཏེ། མཆོད་འོས་ཀྱིས་རང་གི་འཁོར་འདྲུས་ཤིང་ཆོགས་
 པ་ན་གྲངས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་རྣམས་ལ་རང་གི་སྒོས་བཏགས་པའི་བྱ་བ་
 མཐའ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བྱིན་ཟིན་པའི་རྩིས་སྟུ། དེར་ཆངས་པ་བྱིན་པ་ན། མཆོད་འོས་
 ཀྱིས་སྐྱས་པ། ཆངས་པ་ཆེན་པོ་བདེ་བར་བྱོན་ཏེ། ཤིན་ཏུ་འབྱི་བར་འོངས་སོ། །བཟུན་
 བཅོས་ཐམས་ཅད་བྱིན་ཟིན་པས། རྟོད་ཀྱིས་རིག་བྱེད་འདི་ལོངས་ཤིག་ཅེས་བྱིན་པར་
 རྟོག་གི་འབར་བར་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་པ་དང་། དང་བོ་རིག་བྱེད་ནས་བཤད་པའི་དག་
 པའི་མཆོད་བྱིན་དར་རྒྱས་སུ་ཡོད་པ་ལ་གསུམ་ལྟན་གྱི་དུས་སུ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་བཟང་ཞེས་བྱ་
 བའི་མཆོད་བྱིན་ལ་དྲང་སྟོང་རྣམས་སྟུག་གསོད་མཆོད་བྱིན་རུང་མི་རུང་ཞེས་བཅད་
 ནས་ཤ་བཟུང་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་དག་པའི་མཆོད་བྱིན་བྱས་ནས་རིག་བྱེད་ཀྱང་
 འདོན་པ་གཞན་ཏུ་བསྐྱར་བར་རྟོག་གི་འབར་བར་བཤད་པ་ལྟར་མཆོད་བྱིན་གཉིས་
 རིམ་བཞིན་བྱུང་ཞིང་། འདྲུག་པ་རྩ་འབྲེལ་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་གཞན་ལས་
 གྲངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་སྤར་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་པར་བྱ་ཞིང་། རྣམ་གྲངས་ནི་རང་སྤྱི་བ་
 ལས་གཞན་གྱི་སྤྱི་ཡིན་པས་གཞན་སྤྱི་བ་དང་དེའི་ལྷགས་ལས་བྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པས་ན་བྱི་
 རོལ་པ་དང་ཐར་པ་དང་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བཟུན་བཅོས་ལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་
 ཞེས་བྱ་ལ། དེ་བྱེད་པས་ན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བྱེད་ཅེས་བྱུང་བར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འབྲེལ་བར་
 བཤད་པ་ལྟར་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བྱེད་སོགས་དང་། དབྱེ་བ་ནི་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མའི་འབྲེལ་བཤད་
 དང་། རྩ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་དང་སྟོང་སྟན་ཆེན་མོ་སོགས་སུ་གྲངས་ཅན་ལས་ཀྱིས་པའི་སྤྲུ་
 སྤྲུལ་པ་ཉེར་ལྷ་ཡོད་པར་བཤད་ཀྱང་། འདིར་གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་འདོད་ཚུལ་

གསལ་བར་བཤད་པའི་མུ་སྟེགས་པའི་ལྷགས་མི་འདྲ་བ་བྱིས་སྟེ་བཙུག་གཉིས་ཡོད་པས་
 དེ་དག་འཆད་དོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱང་པན་པ། གྲངས་ཅན་པ། བྱུང་འཇུག་པ། དབང་ཕྱུག་པ།
 གཅེར་བྱ་བ་ལྡན་མུ་སྟེགས་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་པར་འདོད་པ་འབྱུལ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་
 རྩེ་བ་ལ་འདོད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་བཞིར་བསྟུས་པ་དང་མི་
 མཚུངས་པར་གཞན་སྟེ་བ་ལ་གྲངས་མང་བོ་ཡོད་པ་མ་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆད་སྟོང་རྒྱ་རྒྱ་
 པན་པ་གཅིག་དང་། ཉག་སྟོང་གྲངས་མེར་དང་། ཆངས་སོགས་བཞི་དང་། བྱུང་དཔྱོད་
 གཉིས་དང་། དབང་ཕྱུག་བྱེ་རིག་གསུམ་དང་། གཅེར་བྱ་བ་སྟེ་བཙུག་གཉིས་ཡོད་པར་
 གྲགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །འདིར་སྟོང་སྟོང་བཅས་གཉིས་དང་ཤེར་སྟོན་འགྲེལ་
 བཤད་དང་ལུང་གཞིའི་འགྲེལ་བ་དྲངས་ནས་འཇུག་རྒྱུས་དང་སྟེགས་བྱ་བྱས་
 ཏེ། དེར་ཞུགས་པ་ནི་ཐར་པ་སྟེ་མཐོ་རིས་ཀྱི་རྒྱར་སྟོང་བར་བྱེད་པས་ན་མུ་སྟེགས་བྱེད་
 ཅིས་བཤད་ལ། ལྷང་སྟེའི་གྲུབ་མཐའ་བྱེད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་བར་བཤད་པ་
 ལྟར་འཐད་པར་གསུངས་སོ། །བསྐལ་བ་དང་བོར་རྒྱལ་བོས་ཉེས་པ་ཅན་ལ་ཆད་པ་བྱས་
 པ་མཐོང་བ་འགའ་ཞིག་སྟོང་བ་སྟེ་ཉེ་གནས་དབེན་པར་སོང་ནས་བསྐད་པས་བྲམ་ཟེ་
 བྱུང་། དེ་ལས་འགའ་ཞིག་གིས་གནས་དབེན་པར་འདོད་ཚུང་ཆོག་ཤེས་བརྟེན་པས་
 མངོན་ཤེས་རྩུ་འཕྱུལ་སོགས་ཐོབ་པ་ལ་དྲང་སྟོང་ཞེས་བཏགས། དེ་དག་ལས་སྟོམས་
 འཇུག་དང་རྟོག་གི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པ་དང་མཐོ་རིས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་
 པ་རྣམས་ལ་མུ་སྟེགས་བྱེད་ཅིས་བཏགས་པར་མངོན་ནོ། །

༼འ༽སྟོན་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། འོད་སྤངས་རྫོགས་བྱེད་དང་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་གནག་ལྟས་
 ཀྱི་བྱ་དང་། སྟོང་འདོད་ཀྱི་བྱ་མོའི་བྱ་ཡང་དག་རྒྱལ་བ་ཅན་དང་། མི་མས་སྒྲིའི་ལྷ་བ་ཅན་
 དང་། ཀླུའི་བྱ་ལོག་ཅན་དང་། གཅེར་བྱ་བ་གཉེན་ཀྱི་བྱ་སྟེ། རྟོག་གི་བ་དུག་དང་། བྲམ་
 ཟེ་རྒྱས་རྒྱལ་དང་། བྲམ་ཟེ་ནས་བརྟེན་དང་། བྲམ་ཟེ་བཟང་ལྡན་དང་བྲམ་ཟེ་ཆངས་
 པའི་ཆེ་དང་། བྲམ་ཟེ་པརྟེའི་སྟོང་བོ་དང་། བྲམ་ཟེ་དམར་བོ་སྟེ་རྩེས་སུ་སྟོགས་པ་དུག་

དང་། རིངས་བྱེད་ཀྱི་བྱ་ལྟ་སྤྱད་དང་། སྤྱི་ཚལ་ཤེས་ཀྱི་བྱ་རིང་འཕྱར་དང་། ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་
རབ་བཟང་དང་། བྲམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་ཀྱན་རྒྱལ་དང་། དང་སྤོང་ཉོན་མོངས་མེད་དང་། རྟེན་
རྒྱས་འོད་སྤང་རལ་བ་ཅན་ཏེ་སྟོམས་འདུག་པ་དྲུག་སྟེ། དྲུག་གསུམ་སྟོན་པ་བཙེ་བརྒྱད་
དོ། །རྒྱུ་པན་པའི་སྟོབ་མ་ལྟའི་ཆ་བྱད་འཛིན་པ་ཞིག་གིས་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གནས་སུ་སོང་
ནས་བརྒྱ་བྱིན་ལ་བདག་ཁྱོད་དང་ཆོས་སྤྱོད་བར་བྱ་སྟེ། གཤམ་ཏེ་ཁྱོད་པམ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཤིང་
རྟའི་འཁོར་ལོ་ཆེབས་སྟོང་ལྟན་གཞིག་པར་བྱ། བདག་པམ་ན་བདག་གི་མགོ་གདེངས་
ཀ་ཅན་གཙོད་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅས་ནས་ཚོད་པས་བརྒྱ་བྱིན་པམ་པར་བྱས་ཏེ། ཤིང་
རྟའི་འཁོར་ལོ་བཞིག་ནས་སྤར་མའི་འཛིག་རྟེན་འདིར་འོངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུ་པན་པ་
བྱོལ་སོང་དུ་གྱུར་པས་རྒྱ་དང་དཔེ་སྟོ་ཆོགས་བཀོད་པས་ལྟ་ལྟ་མིན་རྣམས་ཚོངས་པར་
བྱེད་ཅིང་། རྒྱེ་བ་དང་འཛིག་པའི་ལྟ་བ་ལ་འགོད་པར་བྱེད་ན་མི་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་
ལང་གཤེགས་ལས་བཤད་དོ། །

༼ཡ༽ལང་གཤེགས་འགྲེལ་བར། འཛིག་རྟེན་རྒྱུ་པན་པ་ནི། འབྲུམ་ཞེས་པ་ཏེ་
བར་མཆོན་པ་སྟེ་གངས་མང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། ངན་པའི་རྟོག་གེ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་འབྱུང་བ་འཕྲོད་པ་འདྲ་བའི་རྒྱར་ལྟ་བ་བསྟན་པས་སྤྲ་མ་ལྟ་བུའི་ལུས་བསྟན་པར་
གྱུར་པ་ལ། དེ་ཉིད་ཤི་བའི་དུས་སུ་གྲུས་ཤིང་དེངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རང་གི་སྟོབ་མ་
རྣམས་ལ་སྟོན་ཅིང་། ཞེས་དང་། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་རྒྱར་ལྟ་བ་བསྟན་པས་ཉན་པ་བོའི་
འཁོར་བསྟན་ཤིང་གྲུས་པར་གྱུར་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་པ་ན་
ལྟ་ལ་སོགས་པའི་འཁོར་བསྟན་ཤིང་སྤར་ཡང་རང་རང་གི་གནས་སུ་གྲུས་པར་འགྱུར་བ་
ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ར༽རྒྱེ་བ་ལེན་པ་ན་ཤེས་པའི་རིགས་འདྲ་སྤྲ་མ་མེད་པར་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་
བཞིའི་བྱད་པར་ཉིད་ལས་ནི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྒྱེ་བར་འགྱུར་བར་རིགས་སོ་ཞེས་ལྟ་བ་
ཅན་དང་རྟ་མཆོག་ཟེར་རོ། །

༼ལ༽རང་བཞིན་སྐྱབ་བ་རྒྱུ་ཕན་པ་ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདི་བདག་དང་གཞན་
སོགས་རྒྱ་ཀུན་ལ་ནི་ལྟོས་པ་མེད་པར་སྐྱེ་ལོ། ༼འོ་ན་རང་བཞིན་རྒྱུ་སྐྱབ་བ་དང་བྱད་པར་
ཅི་ཡོད་ཅི་ན། རང་བཞིན་རྒྱུ་སྐྱབ་བ་གྲངས་ཅན་པ་ནི་དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
རྒྱུ་འདོད་ལ། རང་བཞིན་སྐྱབ་བ་རྒྱུ་ཕན་པ་དེ་དག་རང་བཞིན་དེ་ཡང་རྒྱུ་མི་སྐྱབ་བ་
ནི་བྱད་པར་རོ། །

༼ཤ༽རྟོག་གི་འབར་བར་བཤད་པའི་ཆད་སྐྱབ་བདུན་འདི་ནི་ལྟ་འཇུག་རེ་གཉིས་
ཀྱི་ནང་ཆན་ཀྱི་ཆད་སྐྱབ་བདུན་ཡིན་ཞིང་། ཀུན་བདུས་དར་རྒྱུ་ལས། འདོད་པའི་མི་དང་
ལྟ་དང་གཟུགས་ཁམས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་རིགས་བཞི་སྟེ་བདུན་ནམས་
མ་གྲི་བར་དུ་ནད་དང་བཅས་འབྲས་དང་བཅས་བྱག་རྩ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། ཤི་ནས་
ཡེ་མེད་དུ་སྐྱེ་ལོ། ༼ཞེས་པ་དང་དགོངས་པ་གཅིག་པས་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱི་འདོད་པའི་ཤེས་བྱེད་
མིན་ལ། ས་སྟེ་ནས་བཤད་པའི་རྒྱ་མེད་པར་སྐྱབ་བ་གཉིས་ནི་སྐྱར་བཤད་པའི་ལྟ་འཇུག་རེ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆན་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པར་སྐྱབ་བ་གཉིས་ཡིན་པས་འདིས་རྒྱ་འབྲས་ཁས་ལེན་
པར་སྐྱབ་བ་མིན་ལོ། །

༼ས༽ལྷང་གཞིའི་འགྲེལ་བར་བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱབ་བའི་གཞུང་བྲངས་པ་ལས། ལྷ་
སྟེགས་ཅན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྟོག་གི་བ་
བྲག་གི་གཉིས་པ་གནག་ལྟས་ཀྱི་བྱ་ཀུན་དུ་རྒྱུའི་ལྟ་བ་བཤད་པ་ཡིན་ལ། ལྟོབས་མེད་
པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་གཞི་འགྲེལ་ལས། ལྟོབས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྷས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལོ། །བཙོན་
འབྲས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་བའོ། ༼དེ་གཉིས་ཀ་བསྐྱུས་པ་ནི་ལྟོབས་དང་བཙོན་འབྲས་
སོ། །སྐྱེས་བྱའི་རྩལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེས་བྱའི་ཞོ་ཤ་སྟེ་རང་གི་རྣམ་པ་ལོ། །པ་རོལ་གཞོན་
པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལོ། ༼དེ་གཉིས་ཀ་བསྐྱུས་པ་ནི་སྐྱེས་བྱའི་རྩལ་དང་པ་
རོལ་གཞོན་པ་ལོ། །བདག་གི་རྩལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལོ། །གཞན་ཀྱི་
རྩལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་པ་རོལ་གྱི་རྣམ་པ་ལོ། ༼དེ་གཉིས་ཀ་བསྐྱུས་པ་ནི་བདག་གི་རྩལ་དང་

གཞན་གྱི་རྩལ་ལོ། ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལྟ་དང་མི་སྟེ། སྟོང་སྟོབས་དང་
 ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། སྟོག་ཆགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུད་འགྲོའི་སྟེ་གནས་སུ་སྟེས་པའི་སྟོག་
 ཆགས་ཏེ། སྟོག་ཅམ་འདྲིན་པའི་ཕྱིར་རོ། འབྱུང་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡི་དྲགས་ལ་སོགས་
 པ་མི་སྟངས་པའི་སྟོག་ཆགས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་དོན་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། མཐུ་མེད་ཅེས་
 བྱ་བ་ནི་ཡིད་གྱི་སྟོབས་དང་བྲལ་བའོ། སྟོབས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ལུས་གྱི་སྟོབས་དང་
 བྲལ་བའོ། འདབ་བོ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འདྲོད་པའི་སྟོབས་དང་བྲལ་བའོ། བཙོན་འབྱུས་
 མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྟོ་བ་དང་བྲལ་བའོ། སྐུ་རྩལ་གཞོན་པ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཐབས་གྱི་
 སྟོབས་དང་བྲལ་བའོ། འགྲོ་བ་མཆམས་སྦྱར་བའི་སྲིད་པ་དག་ངེས་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ། འགྲོ་བ་མཆམས་སྦྱར་བའི་སྲིད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགྲོ་བ་དུག་པོ་དག་འཁོར་བར་
 མཆམས་སྦྱར་བའི་སྲིད་པའོ། འངས་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བརྟན་པ་སྟེ། ལྷ་གང་དག་ཡིན་པ་
 དེ་དག་ཀྱང་ལྷ་ཉིད་དུ་མཆམས་སྦྱར་ལ། མི་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་མི་ཉིད་དུ་
 མཆམས་སྦྱར་བ་ལ་སེམས་པས་འགྲོ་བ་ནང་འཁྲལ་བ་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས་སྟེ་
 བ་སྔ་ཕྱི་ཁས་ལེན་པའི་ཤེས་བྱེད་ཡིན་ཞིང་། ལྷ་སོགས་འགྲོ་བ་དུག་ཁས་ལེན་པའི་ཤེས་
 བྱེད་དུ་ཡང་འགྲིག་གོ། འོན་ཀྱང་གཞི་འགྲེལ་ལས། དེ་བྲག་ཏུ་སྦྱར་བའི་གཞུང་ལས་ནི་
 རིགས་བཙུན་པ་དུག་པོ་དག་ཅེས་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་རིགས་བཙུན་པ་དུག་པོ་ནི་ནག་པོའི་
 རིགས་བཙུན་པ་ནི་ཤན་པ་ལ་སོགས་པའོ། སྟོན་པོའི་རིགས་བཙུན་པ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་
 བ་གཅེར་བྱ་བ་དག་གོ། ཁེར་པོའི་རིགས་བཙུན་པ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཀྱན་ཏུ་འཆོ་ཞེས་
 བྱ་བ་དག་གོ། འཕར་པོའི་རིགས་བཙུན་པ་ནི་ཤུག་པོ་སྦྱར་གྱི་དག་སྟོང་དག་གོ། འཀར་
 པོའི་རིགས་བཙུན་པ་ནི་ཀྱན་ཏུ་འཆོ་བའི་ཉན་ཐོས་གྱི་ཁྱིམ་པ་དག་གོ། མཆོག་ཏུ་དཀར་
 བའི་རིགས་བཙུན་པ་ནི་ནུ་དང་། བསྟུ་དང་། གྱི་གི་དང་། སྐྱི་གི་དང་། གནག་ལྷས་གྱི་
 བྱ་ཀྱན་ཏུ་རྩེ་ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ། འདྲི་ལྷར་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་རིགས་བཙུན་པ་དུག་
 པོ་དེ་དག་ཏུ་བདེ་བ་དང་སྦྱག་བསྐལ་སོ་སོར་ཁྱོད་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འགྲོ་བ་དུག་ཅེས་མི་འདོན་པར་རིགས་བཙུན་པ་དུག་ཅེས་འདོན་

པ་ཡང་ཡོད་དོ། །འདིར་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ན་སེམས་ཅན་དང་། སེམས་ཀྱི་
སྟོབས་མེད་པར་སྟག་ཙམ་ཆགས་པས་སྟག་ཆགས་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་སྟོན་པས་
ན་འབྱུང་བོ་ཞེས་པའོ། །འདིའི་ཐ་མ་ནི་མིའི་ཞོག་ཏུ་བསྐྱམས་པ་སོགས་ཀྱིས་མ་འོངས་
འབྱུང་འཁྱུར་གྱི་དོན་ལུང་སྟོན་པ་ལ་བྱེད་དམ་སྟུམ་མོ། །

༼ ༩ ༽ འདིར་རྒྱ་འབྲས་ཁས་མི་ལེན་པའི་རྒྱང་པན་པས་ཀྱང་སེམས་འབྱུང་བཞི་
ལས་སྐྱེས་པར་འདོད་ན། འཇུག་པ་ལས། རང་གི་སྟོ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་རྒྱ་ལས་ཡིན་པར་
ཤེས་པར་གྱིས། ཞེས་པའི་དོན་ཏུ་བཤད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་ཡང་། ལུང་འདིའི་དོན་ནི་རང་
འགྲེལ་ལས། བྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་ནི་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་ཡུལ་སྟོན་པོ་བསལ་ནས་ཉི་
བར་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྟོ་ནི་སྟོན་པོ་ཁོ་ན་ལས་ཡིན་གྱི་ངོ་བོ་
ཉིད་ལས་མ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་བ་ནི་མི་རིགས་སོ། ། ཞེས་དང་། འཇུག་རྒྱུ་ཆེན་
མོར། རང་གི་སྟོ་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་སྟོན་པོ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་ཏུ་འཇིག་རྟེན་
མཐའ་དག་རང་གི་རྒྱ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག ཅེས་རང་གི་ཡུལ་
ལས་སྐྱེ་བ་ལ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་འབྱུང་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་བཤད་པ་མེད་དོ། །

༼ ༡༠ ༽ སེམས་སོགས་འབྱུང་འཁྱུར་ཏུ་འདོད་པ་དག་ནི། རྒྱ་མངོན་སུམ་ཏུ་
དམིགས་བཞིན་པ་ལ་བསྟོན་མི་རུས་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་འགལ་བ་དང་།
རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་འདི་ནི་
ཡོད་དོ། །དེ་ཉིད་ནི་བཞི་ཁོ་ན་སྟེ། འགོ་བ་སྣ་ཆོགས་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་
རྣམས་སོ། །འབྱུང་བ་བཞི་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་བྱད་པར་ལས་པསྒྱ་དང་བལ་བོ་སེའུ་ལ་
སོགས་པ་དང་། མ་བྱ་དང་བྱ་གཤམ་ལ་སོགས་པའི་སྣ་ཆོགས་པ་དག་འཐད་པར་མ་ཟད་
གྱི། དངོས་པོ་སྣ་ཆོགས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་སྟོ་ཡང་འབྱུང་བཞི་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་
ནོ། །དཔེར་ན་ཆང་ལ་འབྱུང་བའི་བྱེ་བྲག་འཕྲོད་པ་ཡོངས་སུ་འཁྱུར་བའི་བྱད་པར་ལས་
ཕྱོས་འཁྱུར་གྱི་རུས་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན་ཏུ། རུར་རུར་བོ་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བྱད་

པར་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས་སྒྲིེ་ཞིང་། སྒྲོ་དེས་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྣ་ཚོགས་
རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ནམས་འཇིག་རྟེན་འདིའི་རྒྱ་ལས་
འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། སྒྲོན་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་ནམ་སྒྲིན་འདིར་རམ། འདིར་བྱས་པའི་
ལས་ཀྱི་ནམ་སྒྲིན་གཞན་དུ་འབྱུང་བ་སྒྲིེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྒྲུམ་དུ་སེམས་
སོ། །མངོས་མ་ལེགས་པར་སྒྲིད་ཅིང་བཟའ་བར་གྱིས། །ལུས་མཚོག་འདས་གང་དེ་ཁྱོད་
ལ་མི་འབྱུང་། །ལུས་འདི་ཚོགས་པར་གྱུར་པ་ཅམ་ཞིག་སྟེ། །འཇིགས་མ་སོང་བ་ལྟོག་
པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་སྒྲོང་འཇིག་རྟེན་མིག་གིས་བྱ་མོ་ལ་བགྟོད་པར་འདོད་ཅིང་
བྱ་མོའི་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་ནས་སྒྲུམ་པ་ཡིན་ནོ། །ནག་ཚོས།
འདས་པའི་འཇིགས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་མ་ཡིན། །ཞེས་བསྒྱུར་རོ། །འདི་ནི་ཕྱི་ནང་གི་
དངོས་པོ་ནམས་འབྱུང་བཞི་ལས་སྒྲིེས་པར་འདོད་ཀྱང་ལས་འབྲས་དང་སྒྲིེ་བ་སྔ་ཕྱི་མི་
འདོད་དོ། །ཤེར་སྒྲོན་སོགས་ལས་བཤད་པའི་འདུག་སྟོབས་ཅན་ནི་མེར་མེར་བོ་དང་ལྷ་
གུ་སོགས་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་པལ་ཆར་རྒྱ་མེད་པར་སྒྲིེ་ཞིང་། བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཚོལ་འབྱུང་ནམས་རྒྱ་ལས་སྒྲིེ་བར་འདོད་དོ། །གཞུང་འདི་ལ་ཤེར་སྒྲོན་འགྲེལ་བཤད་དུ་
ཆོག་འགྲེལ་བྱས་པ་ནི་འདི་དང་འགྱུར་མི་འདྲ་ཡང་དོན་འདྲ་བས་དེ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་
ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། མངོས་མ་ལེགས་པར་སྒྲིད་ཅིང་ཟོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡང་། དང་
སྒྲོང་དེས་རང་གི་རྒྱུང་མ་ལ་ཀྱེ་མངོས་མ་ཞེས་བོས་ནས། དེ་ལྟར་མང་དུ་ཐོས་པ་དག་སྒྲུ་
བ་དེ་དག་སྒྱུར་གྱིའི་རྗེས་དང་འདྲ་བས་ཁྱོད་དག་སྒྲིད་དང་བུམ་ཟེ་དག་ལ་ཡང་སྒྲིན་པ་
མི་བྱེད་པར་རང་ཉིད་ལེགས་པར་སྒྲིད་ཅིང་ཟོ་ཞིག་ཅེས་ཟེར་བའོ། །ལུས་མཚོག་ཁྱོད་
འདས་གང་དེ་མེད། །ཅེས་བྱ་བ་ཡང་། དང་སྒྲོང་དེས་རྒྱུང་མ་ལ་ཀྱེ་ལུས་མཚོག་ཅེས་
བོས་ནས། ཁྱོད་ཀྱིས་འདས་པའི་དུས་སུ་གང་བྱས་པ་དེ་ལ་ཕྱིས་འབྲས་བྱ་མེད་དོ་ཞེས་
བསྟོལ་བའོ། །འཇིགས་རྒྱུང་སྒྲོང་བ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་ །ཅེས་བྱ་བ་ཡང་། དང་སྒྲོང་དེས་རྒྱུང་མ་
ལ་ཀྱེ་འཇིགས་སུ་རྒྱུང་བ་ཞེས་བོས་ནས། འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་པ་རོལ་དུ་སོང་བ་ལ་ཕྱིར་
ལྟོག་ཅིང་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒྲིེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་གདམས་པའོ། །ལུས་འདི་འདུས་པ་ཅམ་དུ་

ཟད། ཁེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་གསོན་ཆེ་གཅིག་གི་ལྷས་འདི་ནི་འདུས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་
ཀྱི་དེ་ལ་སྡེ་བྱི་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

༼༡༽ རྣམ་རྟོག་ལ་སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུ་ཕན་
པ་ནི། སྦྱོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་གསང་ཆོག་གི་དབང་དུ་
བྱས་པའི་རྒྱུ་ཕན་པ་ནི། བཀའ་བརྟགས་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་བོ་གང་རུང་དང་མ་འབྲེལ་བའི་
ཐུན་མོང་བའི་རིག་གནས་སོགས་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དང་། ཆད་པར་ལྟ་བའི་
དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱུ་ཕན་པ་ནི། ལས་འབྲས་དང་སྦྱོབ་སྡེ་བྱི་སོགས་ཅི་རིགས་མེད་
པར་ལྟ་བའི་རྒྱུ་ཕན་པ་མཆན་ཉིད་པ་ལ་བྱེད་དོ། །སྦྱོབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་བོས།
འདིར་རྒྱུ་ཕན་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། དེའི་བསྟགས་པ་སྦྱོབ་བར་བྱེད་དོ་
ཞེས་གསུངས་པ་སྟེ། གཞུང་གང་དག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་མི་འཇུག། ཡིད་འབྱུང་
བར་མི་འཇུག་ཞིང་། རྣམ་ཡང་དངོས་པོར་འཇིག་པ་ལས་མི་འབྲལ་བ་གཅིག་ཕྱི་
གསང་ཆོག་རྣམས་ཏེ། སྤྱི་རིའི་བྱ་དགོ་སྦྱོང་གང་དག་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་ཕན་པའི་གཏམ་
ལྟར་ལེན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་སྤངས་ནས་གཞན་སྡེ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གསུང་ཆོག་སྦྱོབ་
བ་དེ་དག་ནི་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་དོང་ནས་དེ་དག་ཆོས་ཀྱི་སྦྱོང་འཁོར་དགའ་བར་བྱེད་དེ།
སྦྱོང་བྱ་དེ་དག་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ནི་དགོ་སྦྱོང་རུལ་བ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་
གསུངས་པས་བཀག་པས་སོ། །ཆད་པར་ལྟ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་འདིར་བརྗོད་པ་འདི་
ཉིད་དོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ།

༼༢༽ ཐམས་ཅད་བྱས་ཞེས་པ་ནི་དབང་ཕྱག་སོགས་ལས་འབྱུང་བར་ལྟ་བ་
དང་། ཐམས་ཅད་མ་བྱས་ཞེས་པ་ནི་རྒྱ་མེད་ལས་འབྱུང་བར་ལྟ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མི་
རྟག་ཅེས་པ་ནི་རྒྱ་མེད་པར་སྦྱོར་བུར་དུ་འབྱུང་བའམ་བྱིས་ཀྱི་ཆེ་རྒྱན་ཆད་པར་ལྟ་བ་དང་།
ཐམས་ཅད་རྟག་པ་ཞེས་པ་ནི་སྡེ་བྱི་གཉིས་ཀར་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འཇུག་བར་ལྟ་
བ་སོགས་སུ་སྦྱོར་དགོས་སམ་སྟུམ། དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་སྦྱོབ་མ་སྦྱོབ། ཐམས་ཅད་གཅིག་

ཐ་དད་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན། ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པ་སྟེ་གངས་ཀྱི་ཆོག་དངོས་སུ་
གསུངས་པ་བཅུ་གཅིག་དང་། དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་ཐམས་ཅད་ལུང་དུ་བསྟན་མ་བསྟན།
བདག་ཡོད་མེད། འཇིག་རྟེན་འདི་ཡོད་མེད། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་མེད། ཐར་པ་
ཡོད་མེད། ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་མིན། ཉམ་མཁའ་དང་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་
པ་དང་མུང་འདས་གསུམ་བྱས་མ་བྱས། བར་སྲིད་ཡོད་མེད། སྲིད་པ་གསུམ་མ་རིག་པ་
དང་སྲིད་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ངམ། རྒྱུ་མེད་པའམ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའམ། དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་རང་དང་སྦྱིའི་མཆོན་ཉིད་དུ་གཏོགས་པའམ་ཞེས་ངེས་པ་ལ་དེ་ཐམས་
ཅད་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་པན་པའོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་ནས།
ངེས་སྲིད་སེམས་ནི་འཇུག་པའི་བར། དེ་སྲིད་འཇིག་རྟེན་རྒྱུ་པན་ཡིན། །རྣམ་པར་རྟོག་
པ་མི་འཇུག་ན། །དེས་ནི་རང་གི་སེམས་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་སོ་
སོར་བགྲང་ན་སུམ་ཅུ་ལྟག་ཡོད་པས་འདིར་བཅུ་གསུམ་སོགས་ཞེས་པ་ཡི་གེ་འོར་རམ་
སྟུང་མོ། །

༼ག༽འདྲོ་བ་སྦྱོང་གི་བྱ་རྒྱུ་ལས་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བ་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཞི་འགྲེལ་
དུ་བྱེད་བྱུང་པའི་གཞུང་ལས། རྟོག་གེ་བ་དང་། སྟོམས་པར་འཇུག་པ་བ་གཉིས་ལ་ལྟ་བའི་
རྣམ་པ་ཞེས་སོགས་བྱུང་ལ། འདིར་བྱེད་སྦྱོའི་ལུགས་ཞེས་གསུངས། རྒྱུན་པ་ཞེས་སོགས་
ཆོག་ལཱའི་དོན་ནི་གཞི་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་ལ་པན་གདགས་
པའི་བྱིར་བྱིན་པའོ། །མཆོད་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཆོད་པའི་བྱིར་བྱིན་པའོ། །རྒྱུན་སྟེག་
ཅས་བྱ་བ་ནི་མེར་སྟེགས་པའོ། །ཡང་ན་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུན་པར་བྱ་བའི་དངོས་
པོལ། །མཆོད་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེན་པའོ། །རྒྱུན་སྟེག་ཅས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུན་པར་བྱེད་པའོ།
ཡང་ན་བྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་གཏང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །མཆོད་རྒྱུན་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་ལུས་ཀྱིས་གཏང་བ་གང་ཡིན་པའོ། །རྒྱུན་སྟེག་ཅས་བྱ་བ་ནི་ལེན་པ་པོས་ཐོས་པ་གང་
ཡིན་པའོ། །ལེགས་པར་སྦྱད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོང་བའོ། །ཉེས་

པར་སྤྱད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སློག་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པའོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། སློབ་དཔོན་
 ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུང་འདི་ནི་པ་རོལ་སྤྱོད་བ་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ཆན་གྱི་མེད་པར་ལྟ་བ་
 བཤད་པའི་སའི་དངོས་གཞིའི་གཞུང་ཡིན་པས་དོན་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །འབྲུལ་བ་
 བསྐྱོག་པའི་རིགས་པ་འཕགས་པ་ལྟས་མཛད་པ་ལས། མ་ཤི་བར་དུ་བདེ་བར་འཁོ། ཤི་
 གས་དེ་ཡི་སྦྱོད་ལུལ་མེད། །ལུས་ཀྱང་ཐལ་བ་བཞིན་སོང་ནས། སྤར་འཁོ་བར་ལྟ་བ་ལ་
 འགྱུར། །དེ་ཕྱིར་སྤྱ་ཕྱི་ཡོད་མ་ཡིན། །ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་བདེ་བའི་ཕྱིར། །ལྟ་མཆོད་འདྲེ་སྤྱི་
 མནན་བྱས་ན། བཅོན་ཕྱག་མཐུ་སྟོབས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། ཞེས་སྦྱེ་བ་སྤྱ་ཕྱི་མེད་པའི་
 འདོད་པ་བཀོད་ནས་དེ་འགོག་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཉི་མ་ཉི་མ་ཉི་མའི་གྲངས། །ས་
 བོན་ལྷ་གྲུ་རྩུ་འབྲས་དེ། །ཤོམས་པའི་དབང་གིས་རུ་ཞོལ། །གཅིག་འགལ་སྦྱེ་བ་དཔག་ཏུ་
 མེད། །དཔལ་དང་གཟི་བྱན་ལོངས་སྦྱོད་ཕྱིར། །ལྟ་སྤྱ་གནོད་སྦྱིན་སྤྱི་པོ་བཞེགས། །དེ་
 དག་མཆོད་མནན་པན་ན་ལ། །རང་ཉིད་འདོད་བཞིན་གྲུབ་པར་རིགས། ཞེས་དང་། ཕྱི་
 ནང་སྦྱེ་མཆོད་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི། །དོ་བོ་ཉིད་ལས་གྲུབ་པ་གཞན་ལས་མིན། །
 སྤན་ལྷུ་སྦྱེ་ཆོར་གཟེངས་རིང་ཚོ་བ་དང་། མ་བྱའི་མཇུག་མ་མགྱིན་པའི་ཆོགས་
 བཟ་དང་། ཉི་ཤར་ཆུ་རྣམས་སྤར་དུ་འབབ་པ་རྣམས། །དོ་བོ་ཉིད་ལས་གྲུབ་སྦྱེ་རྩུ་ཡོད་
 མིན། ཞེས་རྩུ་འབྲས་མེད་པའི་འདོད་པ་བཀོད་ནས་དེ་འགོག་པ་ལ། གལ་ཏེ་ནམ་མཁའ་
 ཉེན་མེད་ལ། །སྤན་དང་ཆོར་སོགས་ཡོད་ན་ནི། །རྩུ་མེད་དོ་བོ་ཉིད་མཐོང་ན། །དེ་དག་ས་
 སོགས་བཞེན་ནས་སྦྱེ། །རྩུ་ཡང་གྲེན་དུ་སྤར་འབབ་ཅིང་། །ཉི་མ་ཕྱོགས་བཞིར་འདྲར་ཤར་
 བ། །རྩུ་མེད་དོ་བོ་ཉིད་བདེན་ན། །རྩུ་ནི་ས་ཡི་ཤུགས་ཀྱིས་འབབ། །རི་རབ་ཅི་བཞིན་ཉི་
 མ་འཁོར། ཞེས་འགོག་པར་མཛད་དོ། །

༼དེ་པར་འདི་གི་སར་དང་སོགས་སྤྱོད་ལྟེ་བ་དང་འདབ་མ་དང་ཟེ་འབྲུ་སོགས་
 ཀྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་འཇམ་རྩབ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་སྤྱ་ཆོགས་པ་གང་གིས་
 བྱས་ཏེ་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་སུས་ཀྱང་མ་བྱས་ཤིང་། མ་བྱའི་མདོངས་དང་སོགས་

སྐྱས་བྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྒྲ་ཆོགས་
པ་ནི་གང་གིས་སྒྲུལ་ཏེ་སྐྱས་ཀྱང་མ་སྒྲུལ་བས་ན་དེ་དག་རྒྱ་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་
འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཟེར།

༼ཅ༽རི་ཙམ་དབང་བོའི་སྦྱོད་ཡུལ་བ། སྐྱེས་བྱའང་དེ་ཙམ་ཁོ་ནར་ཟད། །བཟང་
མོ་མང་ཐོས་གང་སྒྲ་བ། །དེ་དག་སྒྱུར་གྱི་འཛིན་ཆེས་དང་འདྲ། །ཞེས་ཆད་མ་ནི་མངོན་སྐྱེས་
གཅིག་ཕྱ་དང་། །ལུས་སེམས་དབང་བོའི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཙམ་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་
ཀྱང་། ཆད་སྒྲ་ཁ་ཅིག་ཉགས་སྦྱོར་བཀོད་པའང་མང་བོ་ཡོད་དེ། ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
བསྐྱས་པ་ལས། དཔེར་ན་ཆེར་མ་ལ་སོགས་པའི། །རྫོ་སོགས་རྒྱ་མེད་ཅན་ཉིད་དེ། །རེས་
འགའ་འབྱུང་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ། །སྐྱག་བསྐྱུལ་ལ་སོགས་རྒྱ་མེད་ཉིད། །ཅིས་དང་། དེའི་
འབྲེལ་བར། གང་ཞིག་རེས་འགའ་བ་དེ་ནི་རྒྱ་མེད་པར་ངེས་ཏེ། དཔེར་ན་ཆེར་མ་རྫོ་བ་
ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །སྐྱག་བསྐྱུལ་ལ་སོགས་པ་ཡང་རེས་འགའ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཞེས་དང་། གང་ཞིག་ཡོད་པར་མི་དམིགས་པ་དེ་ནི་རྟོག་པ་
དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མེད་པའི་ཐ་སྟད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རུ་བཞིན་
ནོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་ཡོད་པར་མི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གཏན་
ཆོགས་མི་དམིགས་པའོ། །ཞེས་གཏན་ཆོགས་བཀོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚོད་པའི་
གཞིར་གྱུར་སེམས་དག་ནི། །ཐ་དད་ལུས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར། །རྒྱ་འབྲས་ཉིད་ནི་ཡོད་
པ་མིན། །བ་ལང་རྟ་ཡི་ཤེས་པ་བཞིན། །བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིས། །སྒོ་རྣམས་
སྦྱོད་པར་འདོད་པ་མིན། །ཤེས་པ་ཉིད་ཕྱིར་རྒྱུད་གཞན་དང་། །འབྲེལ་བའི་སྒོ་རྣམས་
ལྟ་བུའོ། །ཆགས་པ་དང་བཅས་འཆི་ཁའི་སེམས། །སེམས་གཞན་དང་ནི་འབྲེལ་བྱེད་
མིན། །འཆི་བའི་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཕྱིར། །ཉོན་མོངས་བྲལ་བ་དེ་རི་བཞིན། །ཞེས་སོགས་
གཏན་ཆོགས་བཀོད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བོ་ཡོད་པས་ན་རྗེས་དཔག་ཆད་མར་འདོད་པའི་
རྒྱུ་པན་པ་མེད་ཟེར་བ་དཔྱད་དགོས་སོ། །དེ་དག་སྒྱུར་གྱི་འཛིན་ཆེས་དང་འདྲ། །ཞེས་བྱུང་

བདེ་མཐའ་ནི་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེད་འགྲེལ་བཤད་ལས། སྒོན་གྱི་འཆོ་བ་མེད་པ་གཡོན་
ཅན་ཞིག་གྲོང་བྱིར་འབྱོར་བ་རྒྱས་པ་ལྷན་པོ་ལོ་ལྷན་པ་སྒྱེ་བོ་དང་མི་མང་བོས་གང་
བ་ཞིག་ཏུ་སོང་སྟེ། དེར་ཕྱིན་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རིག་བྱེད་དང་བརྟུན་པ་ལ་སོགས་
པའི་བསྟན་བཅོས་ཅི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་གྲོང་བྱིར་བདེ་མི་རྣམས་ལ་བཤད་དེ་ཐམས་
ཅད་ཡིད་ཆེས་པར་བྱས་ནས། གང་གི་ཆོ་དཔེ་ཆོག་གིས་གྲོང་བྱིར་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་སྐར་
དང་། གཟའ་དང་། ཆོས་གངས་དང་། སྐར་མའི་དུས་དང་སྐར་ཉེ་སོ་སོའི་ཞིང་ལས་དང་
ཉེ་ཆོང་ལ་སོགས་པ་སོ་ནམ་གྱི་བྱ་བ་དག་ལ་སོང་བ་དེའི་ཆོ་གཡོན་ཅན་དེས་ཤིང་
ལས་སྐར་གྱི་ཁྲི་རྒྱ་བ་འདྲ་བ་མང་བོ་དག་བྱས་ནས་མཆན་མོ་གྲོང་བྱིར་བདེ་མི་ཐམས་
ཅད་གཉིད་ལོག་པའི་ཆོ་སྒྲུང་དང་ལམ་བོ་ཆོ་དང་སྐུམ་མདོ་དང་བཞི་མདོ་དག་ཏུ་སྐར་
གྱི་ཁྲི་རྒྱ་བ་འདྲ་བ་དེ་དག་གིས་སྒྲན་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་པལ་མོ་ཆོས་བཀའ་ངོ་། །དེ་
ནས་ནངས་པར་ནམ་ལངས་པ་དང་གྲོང་བྱིར་བདེ་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྐར་རྒྱུ་ཆེན་པོ་པལ་
བོ་ཆོ་དག་མཐོང་ནས་ལ་མཆན་སྒྱེས་ཤིང་སྐྱག་སྟེ་མི་གཡོན་ཅན་དེ་ལ་དྲིས་པ། མཁན་
པོ་འཕགས་པ་སྐར་རྒྱུ་ཆེན་པོ་པལ་མོ་ཆོ་འདི་དག་སྤྱི་ལགས། གཡོན་ཅན་དེས་སྒྲས་
པ། གྱེ་ཏུད་འོ་བྱ་ཅག་ལ་འདི་ལྟར་ལྟས་ངན་འདི་ལྟ་བུ་བས་འོ་བྱ་ཅག་ཐམས་ཅད་
མ་རུང་བར་འཇུག་ཏེ། སྤྱིན་པོ་ཆེན་པོ་སྐར་གྱི་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ། དེ་ནས་ཞག་
བདུན་ན་འདིར་འོང་ཞིང་དེས་གྲོང་བྱིར་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཟ་བར་འཇུག་རོ། །གྲོང་
བྱིར་བདེ་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲས་པ། འོ་ན་བདག་ཅག་གང་ལས་བསྐྱུང་བའི་ཐབས་འགའ་
སྟེ་མཆིས་སམ། གཡོན་ཅན་དེས་སྒྲས་པ། ཐབས་གཅིག་ཁོ་ན་ཞིག་ཡོད་དེ། གལ་ཏེ་གྲོང་
བྱིར་བདེ་མི་བྱེད་ཀྱིས་དོ་མེད་བྱིད་ཐམས་ཅད་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་མང་བོའི་གཏོར་
མ་སྤུལ་ལ། སོ་སོའི་བྱིམ་ན་གསེར་དང་དུལ་དང་འོར་བུ་དང་ཐུ་ཏིག་ལ་སོགས་པ་འོར་
རྩས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་དེར་བསྐྱུར་ཏེ་བོར་ལ་ཕྱིར་མི་ལྟ་བར་ཐལ་བུང་
བྲོས་ཏེ་གྲོང་བྱིར་དུ་ཞུགས་ལ་སྒྲོ་བཅད་དེ་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་གཤམ་ན་ཐབས་དེས་
བྱིད་ཐམས་ཅད་སྤྱིན་པོའི་ཁ་ལས་ཐར་རོ། །དེ་ནས་གྲོང་བྱིར་བདེ་མི་དེ་དག་སྐྱག་པའི་

དབང་གིས་དེའི་ཆོག་མཉན་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་དང་། མི་གཡོན་ཅན་དེས་དེའི་མཚན་
མོ་མི་རྣམས་ཉལ་བའི་ཆོ་ཁ་ཟས་དང་ལོ་རྒྱུས་ཅན་གྱི་ཁྲིམ་ཞེས་གྲགས་ཏེ།
འི་ལྟར་མི་གཡོན་ཅན་འཆོ་བ་མེད་པ་དེས་སྤྱད་རྗེས་བསྟན་པས་རང་གི་དོན་བྱས་པ་
དང་འབྲེལ་བས། འདི་ན་དགེ་སྦྱོར་དང་བྲམ་ཟེ་མང་དུ་ཐོས་པ་དག་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པ་
རོལ་ཡོད་པར་སྟོན་པས་རང་གི་དོན་བྱེད་པས། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་ཀྱི་དགེ་སྦྱོར་
དང་བྲམ་ཟེ་དག་ལ་ཡོན་སྤུལ་ཅིག་ཅེས་ཟེར་བ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་
བཤད་དོ། །

༼ཆེམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རྗེས་འགོ་བ། འདིར་ནི་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་
སྤྲུལ་བྱས་པའི་དགེ་མི་དགེའི་དངོས་པོའི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་བདེ་སྤྱད་ཆོ་འདིར་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར།

༼ཇེ་སྤྱིན་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་ལྡས་རྒྱུའི་དངོས་པོ་འགོག་གོ།

༼ཉེ་གཞི་འགྲེལ་ལས། འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་པོའི་འབྲས་བུའོ། །རྣམ་
པར་སྤྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པའི་འབྲས་བུའོ། ཞེས་སོ། །

༼ཏེ་གང་རེས་འགའ་འབྱུང་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པས་བྱུང། དཔེར་ན་ཆོར་མའི་
རྩོད་བཞེད། སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡང་རེས་འགའ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་
རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཆོགས་སོ། ཞེས་འདོད་དོ། །སྤྲུལ་ནས་མེད་པ་ནི་རྒྱ་མེད་དང་ཞིག་
ནས་མེད་པ་ནི་འབྲས་བུ་མེད་པའོ། །གཞི་འགྲེལ་ལས། འཇིག་རྟེན་འདི་མེད་དོ། །འཇིག་
རྟེན་པ་རོལ་མེད་དོ། །མ་མེད་དོ། །ཡ་མེད་དོ། །ཁེམས་ཅན་རྩལ་ཏེ་སྤྱིན་པ་མེད་དོ་ཞེས་
བྱ་བའི་ཆོག་ལྡས་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་
འཇིག་རྟེན་འདི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་ཆོ་ཕྱི་མའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་མི་འཇུག་
བའོ། །འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོ་ཕྱི་མ་ཆོ་འདིའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་མི་

འཇུར་བའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྩ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོས་འཇིག་རྟེན་འདི་དང་འཇིག་རྟེན་
ས་རོལ་གཉིས་ཀ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །ཡང་ན་འཇིག་རྟེན་འདི་མེད་དོ་ཞེས་
བྱ་བ་ནི་ཆོ་འདི་ལ་ཁྱུང་བར་འཇུར་བའི་ལས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་སོ། །འཇིག་རྟེན་ས་
རོལ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེས་ནས་ཁྱུང་བར་འཇུར་བ་དང་། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་ཁྱུང་
བར་འཇུར་བའི་ལས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའོ། །ཞེས་དང་། ས་མེད་དོ། །མ་མེད་དོ། །ཞེས་
བྱ་བ་ནི་བྱ་ཡོད་པར་འཇུར་བའི་ལས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་སོ། །ཡང་ན་ས་མ་ལ་ལན་དུ་
ཕན་འདོགས་པའི་རྩ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
དང་། དེར་གཞུང་བྲངས་པ་ལས། ས་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་ལས་བྱུང་བ་བྱེད་འདོད་པའི་
བསམ་པས་ཕྱད་པར་གྱུར་པ་ན་མི་འདོད་བཞིན་དུ་དེ་ལས་བྱ་བྱུང་བར་ཟད་དོ། །དཔེར་
ན། ཟླ་བ་དང་། མི་གཙང་བ་དང་། ལྷན་ལྷན་དང་། འདམ་རྩལ་དང་། རྩ་དང་རྩ་དང་རྩ་
སྒྲིབ་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་དུ་སྟོག་ཆགས་དག་སྐྱེས་ལ་དེ་དག་ལ་ས་ཡང་མེད། མ་ཡང་
མེད་པ་བཞིན་ནོ་སྟུང་སྟེ། ད་ལྟར་ཡང་། དབང་བོ་ནམས་ནི་གཡོ་བ་དང་། །བྱད་མེད་
ནམས་ནི་དགའ་འདོད་པས། །ཁྲ་མཚན་དུས་སུ་བདག་སྐྱེས་ཏེ། །དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་
བྱས། །ཞེས་ངེས་ཤིང་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་ཅན་རྩལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་
མ་དོའི་སྤྲིད་པ་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

། ཐེག་པ་ཡོད་པར་ན་མཐོང་ན་མེད་པས་བྱུང། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་ར་བཞིན།
དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་རྩ་ཡང་ཡོད་པར་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་རང་བཞིན་མ་
དམིགས་པའི་གཏན་ཆིགས་སོ། །ཞེས་ཟེར།

། དེ་རྒྱུ་ཕན་པས་སྟོག་ནི་འདི་ཉིད་ལ་འཆོ་ཞིང་དེ་ཕྱིས་ཆད་པར་འཇུར།
ཞིག་པར་འཇུར། ཕྱིས་མི་འབྱུང་དོ་ཞེས་སྐྱེས་པའི་དོན་ནི། སྟོག་ནི་ཆོ་འདི་ཙམ་དུ་འཆོ་
བར་འདུག་ཅིང་། སྟོག་དེ་ཕྱིས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཆད། གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
ཀྱིས་ཞིག་དེ་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱར་མི་འབྱུང་ཞེས་པའམ། ཡང་ན། བྱ་བས་

ཆད། ལུས་ཀྱིས་ཞིག་གི་བའི་འོག་ཏུ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་གཞི་འགྲེལ་
དུ་བཤད་དོ།

༼ན༽རྒྱུ་པན་པས་བདག་ཤེས་རིག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་ཆད་མའི་ལུགས་འགའ་
ཞིག་དང་མཐུན་པ་ལྟར་སྤང་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སློ་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་
ཕྱིར། ཞོམས་པས་གྲུབ་པ་མེད་ཅེ་ན། ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱུ་པན་པས་སློ་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་
འདོད་ལ། དེ་ལ་རྒྱན་མཁན་པོ་ལྟར་ན་སློ་ནི་ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་སློ་ནས་བརྟེན་
པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་སློ་ནས་བརྟེན་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་
པའི་སློ་ནས་བརྟེན་པར་འདོད་པ་གསུམ་སོ་སོར་དགག་ཀྱང་། ལྟ་དབང་སློ་ལྟར་ན་སློ་
ལུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་སློ་ནས་བརྟེན་པར་འདོད་པ་གཅིག་ཕུ་རིགས་པ་མི་འདྲ་བ་
གསུམ་གྱིས་དགག་པར་བཤད་པས། ཕྱི་མ་ལྟ་དབང་སློའི་ལུགས་དང་མཐུན་པ་ལྟར་སྤང་
ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ། འོན་ཀྱང་བདག་ཤེས་རིག་ཡིན་ན་ལུས་སེམས་དབང་བོའི་སྡོད་
ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཙམ་བདག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཞིག་ཅིང་
ཆུད་ཟོས་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་དང་འགའ་ལམ་དབྱེད་ཞེས་པའོ།

༼པ༽སྐྱེས་བུའི་ལུས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་འདུས་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་འཆི་བའི་དུས་ན་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་བོའི་བག་ལ་ཞ་བར་འགྱུར་རོ། མིག་ལ་
སོགས་པ་དབང་བོ་རྣམས་ནི་ནམ་མཁའི་བག་ལ་ཞ་བར་འགྱུར་ཏེ། དབང་བོ་སྤང་བའི་
རང་བཞིན་རྣམས་རྟེན་གྱི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བ་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་གསལ་
བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་སྟེ་དཔེར་ན་ཤིང་ལྗོན་པ་རིབ་པ་ན་བྱ་དག་ནམ་
མཁའ་ལ་འགོ་བ་བཞིན་ནོ། །རོ་ནི་རོ་བཞག་པའི་ཁྲི་དང་དེ་འདེགས་པའི་མི་བཞི་དང་
ལྷའི་མི་དག་གིས་བྱིར་ཏེ་དུར་ཁྲོད་དུ་མེར་བསྐྱེད་པས་ཆད་མི་མདོན་པར་འགྱུར་རོ།
ཁྲག་དང་ཤ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་བྱ་དག་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །བསྐྱེད་པའི་ལྷག་ན་
སོ་ལ་སོགས་པའི་དུས་པ་སྐྱུ་མ་བག་ཅན་དག་ནི་ཐེ་བའི་མདོག་འདྲ་བར་གནས་ལ། སྐྱུ་མ་

བག་མེད་པ་དག་ནི་དྲུང་གི་མདོག་འདྲ་བར་གནས་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་འགྲོ་བ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་བྱེད་པ་བོ་དང་། ཟ་བ་བོ་དང་། ཤེས་པ་བོའི་ལྷན་ནི་འདི་ཉིད་དྲུ་
ཞིག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་མི་འགྲོ་བས། དེའི་ཕྱིར་འབྲས་སུ་ཟ་བ་བོ་མེད་པས། ཕྱིན་
པ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །བྱ་བེ་བ་ནི་རྣམ་འབྱེད་འགྲེལ་བར་སྟེག་པ་ཡིན་པར་
གསུངས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་སྤྲུག་རོན་ཡིན་ཟེར་རོ། །

༼པ༽ཐ་མལ་བ་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན་སྐྱེས་མ་ཐག་གི་དབྱུགས་འབྱུང་
རྒྱུ་དང་དབང་བོ་དང་ཡིད་སློང་དག་ནི། རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྡེ་མ་ཉེར་ལེན་དྲུ་
ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་བཞིའི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷན་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་
སྐྱེ་བ་ཡིན་ཟེར། རྒྱུའི་དངོས་པོའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཅུང་ཟད་མེད་པ་དེའི་ཆེ་འཇིག་རྟེན་
པ་རོལ་བ་སྟེ་སྐྱེ་བ་སྡེ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་མེད་དོ། །ལྷན་
དང་སློང་དང་དབང་བོ་སོགས་འཆི་ཆེ་སོ་སོར་སྐྱད་ཅིག་འཇིག་པ་སྟེ་རྒྱུན་ཆད་པའི་ཕྱིར་
ན་འཇིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། དབྱུ་མ་སྟོང་བོ་ལས།
མིག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་དྲུ་ཡང་། །སློབ་བྱུང་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་དེ། །སྐྱིད་ང་བྱུང་པར་ལྷན་
པའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་དཔེར་ན་བྱུ་མ་པ་བཞིན། །ཞེས་མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
ཡང་རྒྱ་མེད་པར་སློབ་བྱུང་དྲུ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱུའི་མཆན་ཉིད་
དང་། འབྱུང་འཁྱུར་གྱི་གཟུགས་དང་ལྷན་པ་སོགས་བྱུང་པར་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་ལྷན་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱུ་མ་པ་བཞིན། །ཞེས་འགོག་པའི་ཆོ། རྒྱུང་པན་པ་ན་རེ། འཇིམ་གོང་
དང་སྟེབས་པ་དང་བསྐྱོར་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་རང་ལ་བྱུ་མ་པའི་རྒྱུར་གྲགས་པ་རྣམས་དེ་
དག་གི་རང་བཞིན་ཉིད་དྲུ་དགག་པས་སྤར་ཡང་འཇིམ་གོང་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་
དྲུ་སྐྱེ་བ་མེད་པས་བྱུ་མ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་བྱེད་གྱི་
དཔེ་དེ་མི་འཐད་དོ། །ཡང་ན་འཇིམ་གོང་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཅི་ཉམས་མི་ཉ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་
ཆེ་རབས་གཞན་དྲུ་འགགས་པས་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། །ཞིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་འབྲས་

བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་པ་བཞིན། ཞེས་པའི་འདོད་པ་སྟོན་པར། གལ་ཏེ་འཇིམ་གོང་ཆེ་
གཞན་ལ། །འགགས་པ་མི་སྐྱེ་ཞིག་པའི་ཕྱིར། །འབྲས་བྱ་ཡིན་ཕྱིར་དཔེར་ན་ནི། །བྱམ་པ་
བཞིན་དུ་འདོད་ཅེ་ན། །ཞེས་སོ། །

༼བ༽ཐ་མལ་བ་འཆི་ཁ་མའི་སེམས་ཆོས་ཅན། སེམས་ཕྱི་མ་དང་མཚམས་སྦྱར་
བ་མེད་དེ། འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བྱིད་རང་ལ་དགྲ་བཅོམ་པར་གྲགས་
པའི་འཆི་སེམས་བཞིན། ཟེར་རོ། །

༼མ༽རང་ཅག་གཉིས་ཀྱི་ཚྣོད་པའི་གཞིར་གྱུར་པ་ལྟའི་སེམས་དང་མའི་སེམས་
གཉིས་ཆོས་ཅན། རྒྱན་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷས་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱུད་
ཐ་དད་པའི་རྟ་དང་བ་ལང་གི་སེམས་བཞིན། སྐྱེས་སེམས་ཆོས་ཅན། བརྗོད་པར་འདོད་
པའི་འཆི་སེམས་ཐ་མ་ལས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྒྱུད་
གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་ཤེས་པ་བཞིན། ཞེས་ཟེར། སྐྱེས་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཆོས་ཅན།
སེམས་མེད་འབྱུང་བཞི་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཆང་
ལས་ཐྱོས་མཐུ་དང་མེ་ཤེལ་ལས་མེ་སྐྱེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

༼ཙ༽ལྷས་སེམས་ཟད་པ་མུང་འདས་སུ་འདོད་ན་མུང་འདས་ཁས་ལེན་མི་ལེན་
དཔུང་གཞི་ཅུང་ཟད་ཡོད་དོ། །

༼ཐ༽ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་ནི་མུང་འདས། ཡང་དག་པར་སྐྱབ་པ་ན་མངོན་
ཤེས་མུར་བུལ་དཀའ་སྤའི་ལམ་བཞི། སྐྱེ་བ་ཟད་པ་སོགས་བཞི་ནི་རིམ་བཞིན་སྐྱུག་
བདེན་དང་ལམ་བདེན་དང་འགོག་བདེན་དང་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་བཞི་དང་སྦྱོར་བར་
ལུང་གཞིའི་འབྲེལ་བར་བཤད་དོ། །

༼ཏ༽དངོས་པོ་རྣམས་རྟག་བརྟན་གཡུང་བྱང་སོགས་ཡིན་པས་ན་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་

སྟོབས་ཀྱིས་བཟང་ངན་དུ་མི་འགྱུར་བས་དགྲ་བཅོམ་པ་སོགས་མེད་དོ་ཞེས་རྒྱང་པན་པ་
རྟོག་གོ་བ་དག་འདོད་དོ། །

༼ཕ༽ལྷས་བྱིན་གྱི་བུའི་རྟགས་ལས་ཁ་པར་བལྟས་གྱི་སྦྱིས་བུ་སྟོ་བསངས་སུ་
དཔོག་པ་ལྟ་བུ་ཡིད་ཤེས་འགའ་ཞིག་བསྟུ་བ་དང་། སྟོན་འདྲིན་དབང་མདོན་ལྟ་བུ་
དབང་ཤེས་འགའ་ཞིག་མི་བསྟུ་བར་མཐོང་ནས་ཆད་མ་ནི་མདོན་སུམ་གཅིག་བུ་དང་།
རྗེས་དཔག་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །

༼ཞ༽སྦྱིས་མ་ཐག་པའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཉེར་ལེན་རིག་པ་སྟུ་མ་སྟོན་
དུ་སོང་སྟེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ད་ལྟའི་རིག་པ་བཞིན། ཐ་མལ་བའི་འཆི་
སེམས་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཉེར་འབྲས་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་ཀྱས་ཏེ། ཆགས་པ་དང་བཅས་
པའི་སེམས་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་དེའི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་བཞིན། ཞེས་
འགོག་པར་མཛད་ཅིང་། གཞན་ཡང་། སྦྱི་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ན། །འབྱུང་རྒྱུ་དབང་
བོ་སྟོ་དག་ནི། །རང་གི་རིགས་ལ་སྟོས་མེད་ཅན། །ལུས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་སྦྱི་མིན། །ཏ་
ཅང་ཐལ་བྱིར་མཆམས་སྟོར་བར། །ཀྱས་ལྡན་མཐོང་བ་གང་དེ་ལ། །ཅི་ཞིག་ཡོད་འགྱུར་
གང་མེད་པ། །གང་གིས་བྱི་ནས་མཆམས་སྟོར་མེད། །ཅིས་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
རིགས་པས་སྦྱི་བ་སྟུ་མ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ན། སྦྱི་བ་སྟུ་མ་ནས་འདིར་མཆམས་སྟོར་བའི་
ཀྱས་པ་དང་ལྡན་པ་མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་རྒྱ་ལྡག་པོ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ཅིང་།
འདི་ནས་བྱི་མར་མཆམས་སྟོར་བ་ལ་རྒྱ་གང་ཞིག་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་གིས་བྱི་ནས་
རིགས་འདྲ་བྱི་མ་མཆམས་སྟོར་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆོགས་ཆང་མ་ཆང་ཁྱད་པར་མེད་
པའི་བྱིར་ཐ་མལ་བའི་འཆི་སེམས་ཐ་མས་ཀྱང་རིག་པ་བྱི་མ་དང་མཆམས་སྟོར་བ་ཡོད་
པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཤེས་དེ་འབྱུང་བཞི་ཁོ་ན་ལས་སྦྱི་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའི་སྟོན་རི་
ལྟ་བུ་ཡོད་ཅི་ན། དེ་ལྟ་ན་གང་དུ་བློ་དགཤེར་ལ་སོགས་པ་སྦྱི་བོ་སྦྱི་བར་མི་འགྱུར་བའི་
ས་སོགས་ཆ་དེ་འགའ་ཡང་མེད་པར་འབྱུང་བ་ཡོད་ཅི་མ་གྱིས་ཤེས་པ་སྦྱི་དགོས་པ་དེའི་

ཕྱིར་ས་སོགས་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་འཆད་པར། གང་དུ་བློད་གཤེར་ལ་སོགས་པ། སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི། །ས་
སོགས་ཆ་དེ་འགའ་ཡང་མེད། །དེ་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་ས་བོན་བདག་ །ཅིས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་
དབང་བོ་དང་སློ་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྡེ་མ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་འབྱུང་
བཞི་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་ས་སོགས་ཀྱི་ཆ་གཅིག་ནི་འབྱུ་མཆུ་རྗེན་དུ་
ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་བཞིན་དུ་ཆ་ཀྱན་འབྱུ་མཆུ་རྗེན་དུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་བྱང་
པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་ཕྱིར་དབང་སོགས་རང་རིགས་ལ། །སྟོས་པ་མེད་
པར་འབྱུང་ཡིན་ན། །ཇི་ལྟར་གཅིག་ནི་ཡོངས་སུ་བཞིན། །ཀྱན་འབྱུར་བྱང་པར་མེད་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

༼ཟེ༽དབྱུ་མ་སྟོང་བོ་ལས། མངལ་གནས་སྟོན་རོལ་སྟོ་ལ་ནི། །བདུན་རོལ་
ཁོ་ནར་འགག་སྟོ་ཡོང་། །ཤེས་བྱ་གཞན་གྱི་དེ་གཞན་ཕྱིར། །ཡང་ན་སྟོ་ཕྱིར་དེ་འོག་
བཞིན། །ཞེས་བྲངས་པ་ལ་འདིར་རྒྱུ་བ་གསུམ་པ་ཆད་ཅིང་། དེའི་དོན་ནི་རང་འགྲེལ་
ལས། སྟོ་དེ་ནི་འདིག་ཉེན་སྡེ་མ་གཞན་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐ་དད་པ་གཞན་ལ་དམིགས་པས་སྟོ་
ཐ་དད་པ་གཞན་ཞེས་ཐ་སྟོད་གདགས་པར་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ལ་
རྒྱུ་པན་པས། རུར་རུར་བོ་སོགས་ཤེས་ཡོད་ལ། །རིགས་པ་མེད་པར་སྐྱབ་བ་ཡིན། །དབང་
བོ་དག་ནི་མ་སྐྱེས་ཕྱིར། །དེ་ལ་རྟོགས་བྱའི་དོན་ནི་མེད། །དོན་རྟོགས་པ་ལས་གཞན་ཉིད་
དུ། །དོ་བོའི་ཤེས་པ་རིགས་པ་མིན། །ཞེས་རུར་རུར་བོ་སོགས་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་པར་སྐྱབ་
བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མེད་དེ། དེ་ལ་མིག་སོགས་དབང་བོ་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱའི་
ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། ཡུལ་མེད་པར་ཤེས་པ་སྐྱབ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ལ།
མངལ་གནས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོའི་ཡུལ་ཡོད་ཅིང་། ཡིད་ཤེས་ནི་དབང་བོ་གཞུགས་ཅན་ལ་
མི་སྟོས་པའི་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པས་ན། མིག་སོགས་དབང་བོ་གཞུགས་ཅན་མེད་པའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཤེས་པ་མེད་པར་སྐྱབ་མི་རུས་ཞེས་སྟོན་པར། སྟོ་ནི་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་ཡིན་

པར་གསུངས། ཞེས་སོགས་བྱུང་ངོ་། །

༼འ༽ཉིང་མཆམས་སྒྱུར་བའི་སེམས་ཆོས་ཅན། མིག་སོགས་ལ་མི་སྟོས་པའི་
རང་དབང་ཅན་གྱི་ཡིད་གྱི་སྟོ་ཡིན་ཏེ། མིག་སོགས་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་རང་གི་ཉིང་
ལེན་གྱི་སྟོབས་ཅན་ལས་བྱུང་བའི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་ལམ་གྱི་རྣམ་ཤེས་
བཞིན། འདི་ལྟར་ན་རྣམ་ཉིད་ཀྱི་དབང་བོ་དང་དོན་སྤང་པ་ལ་སྟོས་པ་མིན་ནོ། །རྒྱར་
རྒྱར་བོ་སོགས་ལ་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཅེས་པ་གཟུ་ལུས་མིན་ཏེ། མིག་སོགས་དབང་བོ་མ་སྦྱེས་
པ་ལ། གནས་སྐབས་དེར་ནི་ཤེས་པ་ཅི་ཕྱིར་མེད་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་ཐམས་ཅད་
དབང་བོ་གཟུགས་ཅན་དང་དོན་གྱི་སྟོབས་ལས་བྱུང་ཞེས་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དབང་
བོ་གཟུགས་ཅན་དང་དོན་སྤང་པ་ལས་གཞན་དུ་མི་ལམ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་
སྤང་སྟོན་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་ཤེས་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་
པར། རྒྱར་རྒྱར་སོགས་ལ་རྣམ་ཤེས་ནི། ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་གཟུ་ལུས་མིན། །དབང་བོ་མ་
སྦྱེས་པ་ཉིད་ལ། །དེར་ནི་ཤེས་པ་ཅི་ཕྱིར་མེད། །རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ནི་དབང་བོ་དང་། །དོན་
གྱིས་སྟོབས་ལས་བྱུང་ཞེས་པ། །དེ་ནི་མི་རིགས་གང་ཕྱིར་དེ། །གཞན་དུ་མི་ལམ་སོགས་
སྤྲིག་ཅེས་སོ། །འདིར་བྲངས་པ་ལ་རྟེན་བཀུགས་པ་འཆད་དོ། །

༼ཡ༽གང་འཇུར་བས་གང་དངོས་སུ་ངེས་པར་མི་འཇུར་བ་དེ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན།
མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྟ་འཇུར་བས་བ་ལང་མི་འཇུར་བ་བཞིན། བགས་ནད་ལ་སོགས་
པའི་གནས་སྐབས་སུ་ལུས་འཇུར་བས་ཡིད་གྱི་སྟོ་འཇུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་བྱ་བ་
བྱེད་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆིགས་སུ་སྟོན་པར། བགས་ནད་ལ་སོགས་གནས་སྐབས་
སུ། །ལུས་ནི་རྣམ་པར་འཇུར་ན་ཡང་། །ཡིད་གྱི་སྟོ་ནི་མི་འཇུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་དེ་ལ་འདི་
བརྟེན་མིན། །ཞེས་སོ། །རབ་རིབ་ལ་སོགས་པའི་སྒྱུན་པ་མོས་མིག་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་
འཇུར་བ་ན། མིག་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྟོ་དབང་ཤེས་རྣམ་པར་འཇུར་བ་ཉིད་དུ་
སྦྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །བརྟེན་མ་བརྟེན་གྱི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ལུས་འཇིག་ན་ཡང་

ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པ་མིན་པར་རང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་འབྱུང་བར་
 འཇུག་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པར། རབ་རིབ་ལ་སོགས་སྤྲ་མོ་
 ཡིས། མིག་ནི་རྣམ་པར་འཇུག་བ་ན། མིག་ལ་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོ། རྣམ་པར་འཇུག་
 བ་ཉིད་དུ་སྦྱེས། །དེ་ཕྱིར་ལུས་ནི་འཛིག་ན་ཡང་། །ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནི་འདིར་བརྟེན་མིན། །རང་
 གི་ཉེ་བར་ལེན་སྒྲོ་བས་ཀྱིས། །འབྱུང་འཇུག་འགལ་བ་མེད་པ་ཅན། །ཞེས་སོ། །རྩར་རྩར་བོ་
 སོགས་ཤེས་ཡོད་ལ། །ཞེས་སོགས་སྐར་དངས་པའི་ཆོགས་བཅད་བྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་
 རྩར་རྩར་སོགས་ལ་ཤེས་པ་དངོས་ཡོད་པ་འགོག་པ་དང་། དེ་ཆོ་རུས་པའི་ངོ་བོ་ཡིས། །སྒོ་
 ཞེས་བྱ་བའང་ཡོད་པ་མིན། །རུས་པ་རྣམས་ནི་རྟེན་མེད་པར། །གནས་པར་འཐད་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། ཤེས་པའི་རྟེན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི། །ཡོད་ན་ལུས་ཉིད་དེ་ཡི་རྟེན། །མཐར་ནི་ལུས་
 ནི་ལྡོག་པ་ན། ཤེས་པའི་འཇུག་པ་ཅི་ལ་བརྟེན། །ཞེས་རྩར་རྩར་བོ་སོགས་ལ་རུས་པའི་
 ངོ་བོར་རྒྱར་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རུས་པ་རྟེན་མེད་པར་མི་གནས་ཤིང་རྟེན་
 ཡོད་ན་ལུས་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་ན་ལུས་ལ་བརྟེན་དགོས་ལ། མཐར་ལུས་ལྡོག་པ་ན་
 རྒྱན་ཆད་དགོས་ཞེས་རྒྱུ་པན་པས་འདོད་པ་རིགས་པ་འགོག་པ་ནི། རྩར་རྩར་སོགས་
 ལ་རྣམ་ཤེས་ནི། །ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་གཞུ་ལུས་མིན། །ཞེས་སོགས་དང་། མིག་ལ་སོགས་ལ་
 རྟོས་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་དང་། བགས་ནད་ལ་སོགས་གནས་སྐབས་སུ། །ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་བཤད་དོ། །དེ་ཡི་དེ་མ་ཐག་བྱུང་བའི། །གལ་ཏེ་ལུས་གཞན་ལ་བརྟེན་ན། །ལུས་
 གཞན་མཐོང་བ་མེད་པས་ནི། །དེ་ནི་ཡོད་པར་ངེ་ལྟར་ཤེས། །སྤང་བོ་རྟ་སོགས་སེམས་
 བཞིན་དུ། །ཐ་དད་ལུས་ལ་འཇུག་པས་ན། །ཤེས་པ་དེ་ནི་རྒྱན་གཅིག་ལ། །འབྲེལ་བ་རུ་
 ནི་ངེ་ལྟར་འཇུག། །ཞེས་རྣམ་ཤེས་དེ་ཤི་འཕྲོས་མ་ཐག་དུ་བྱུང་བའི་ལུས་གཞན་ལ་བརྟེན་
 ཟེར་ན་ལུས་གཞན་མཐོང་བ་མེད་པ་དང་། ཐ་དད་ལུས་ལ་བརྟེན་པས་ན་རྒྱན་གཅིག་
 ཏུ་མི་རུང་ཞེས་པའི་འདོད་པ་འགོག་པ་ལ། གང་ཕྱིར་ཡིད་སྒོ་འབའ་ཞིག་ཀྱང་། །འགལ་
 བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་ལུས་གཞན་ཡོད་བྱུང་ཕྱིར། །ཁོ་བོ་ཅག་གི་འབད་མི་
 དགོས། །ཞེས་བཤད་དེ། །འབྲེལ་བ་ལས། །འདིར་འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་བསྐྱབ་པར་འདོད་ལ།

དེ་རི་ལྟར་གྲུབ་ཅེ་ན་གཤམ་ཏེ་སློ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་གྲུབ་པར་གྱུར་ན་དེ་འགྲུབ་པ་
ཡིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་འཛིག་ཏེན་པ་རོལ་ཏུ་གདགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ལུས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ན་ལུས་མེད་ན་ཡང་འཛིག་ཏེན་
པ་རོལ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཤམ་ཏེ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་ཉིད་
གྲུབ་ན་འཛིག་ཏེན་པ་རོལ་ཞེས་བྱ་བ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་གཞན་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
འབད་པ་མི་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༼ར༽འབྱུང་བ་སེམས་མེད་རྣམས་ལས་ནི། །ཞེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་སྟེ། །སྟེ་ཅན་
ཡིན་ཕྱིར་ཚུས་མཐུ་དང་། །མེ་ཤེལ་ལས་ནི་མེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། །ཚུས་མཐུ་
སོགས་ལ་ཤེས་པ་མེད་པས་འབྱུང་བཞི་ཙམ་ལས་སེམས་སྟེ་བའི་དཔེ་མི་རྒྱུད་བར་སྟོན་
པ་ལ། །ཚུས་མཐུ་ཤེས་ཡོད་མ་ཡིན་པས། །ཁྱོད་ཀྱི་དཔེ་ནི་མེད་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས། །རྒྱ་
རྣམས་རིགས་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཏན་ཆོག་གས་ཀྱང་ནི་འགལ་བ་ཉིད། །ཅེས་པའི་
དོན་ནི། །རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། །རྒྱ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་མཐུན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།
དེའི་རྒྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །གཤམ་ཏེ་རྒྱས་པས་སྟོང་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་
འབྲས་བུ་མི་མཐུན་པ་འབྱུང་བར་གྱུར་ན་ནི། །མེ་ཤེལ་ལས་ཀྱང་ཆུ་འབྱུང་བ་དང་། །ཆུ་
ཤེལ་ལས་ཀྱང་མེ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རིགས་སོ། །འདི་ལྟར་ཆད་གི་འབྲས་བུ་ཚུས་
པ་ནི་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལས་དེ་ཉིད་འབྱུང་གི་གཞན་མི་འབྱུང་བས་རིགས་
མི་མཐུན་པའི་ཚུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལས་རིགས་མི་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་སྟེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེའི་དོན་རིགས་
མི་མཐུན་པ་ལས་མི་འབྱུང་བས་འགལ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། །འདིར་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུན་
ཀྱི་བརྟགས་འགལ་ཞེས་པ་ནི། །འབྱུང་བཞི་ལས་སྟེ་སྟེ། །སྟེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་
པའི་རྟགས་སྟོར་དེ་ནི་འབྲས་བུ་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པས་སྟོང་བའི་དངོས་པོ་ལས་མི་སྟེ་
བ་དང་འགལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་ན་འདིའི་ཡི་གེ་ལ་ཆད་ལྟག་ཡོད་པར་མཛོན་

ནོ། རྒྱུ་གི་འབྱུང་བ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལ་ལ་སོགས་པའི་
དངོས་ཕྱིར་དང་། འབྱུང་བ་ཡིན་ཕྱིར་དེ་གཞན་བཞིན། རྒྱུ་མངལ་ནས་སྡོན་རོལ་
སེམས། སེམས་གཞན་སྡོན་དུ་སོང་ཡིན་པར། མཁས་པ་རྒྱུ་ཡིན་གྱི་ཤེས་བྱ་སྟེ། འདྲིན་
པ་ཡིན་ཕྱིར་དེ་འོག་བཞིན། བེའུ་ཡང་སྡོན་ཆད་གོམས་བྱས་པས། རྒྱུ་མ་ཐག་དུ་ཟས་
འཆོལ་བྱེད། ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མ་ཐག་དུ་ཟས་པ་བཞིན། ལབ་
ལེན་གྱིས་ནི་རྒྱུ་ཡིན་པས། གཏན་ཆེགས་མ་ངེས་ཉིད་མ་ཡིན། རྒྱུ་མ་ཐག་ཟས་ཐོང་
བའི་ཕྱིར། མ་ཐག་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཕྱི་ནང་འབྱུང་བ་ལ་སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་
ཡོད་མེད་མཚུངས་པ་དང་། བསྐྱོད་པ་ཅམ་གྱིས་སྟོག་གོམས་པ་སྡོན་དུ་སོང་བར་སྐྱབ་ན་
ལབ་ལེན་གྱིས་རྒྱུ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱིས་མ་ངེས་པར་འཇུག་བས་དེ་ལྟར་གྱུ་མ་ཐག་པ་
ཀྱི། ལ་ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྐྱོད་པའི་གཏན་ཆེགས་བྱེད་པར་ཅན་བྱས་པས་ན་བྱུ་མ་ཐག་
གྱུ་མ་ཐག་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། ཆེག་དོན་གཞན་ནི་གོ་སྟོན་ལོ།

༼ལ་ཤེགས་ཏེ་མེད་སྐྱེ་བྱིས་པ་ཡིས། འཆི་འཕོའི་སེམས་ལ་མཚམས་སྦྱར་
མེད། འཆི་ཕོའི་སེམས་ཕྱིར་དབྱ་བཅོམ་གྱི། ཐ་མའི་སེམས་བཞིན་སྐྱབ་བྱེད་ན། གཏན་
ཆེགས་མ་ངེས་ཉིད་འཇུག་ཏེ། འདས་པའི་འཆི་འཕོའི་སེམས་ཀྱིས་སོ། ཆེ་རབས་དྲན་
ལ་སོགས་ཡོད་དང་། ལྟོ་སྐྱེས་ཕྱིར་ན་དེ་ཡང་ཡོད། ཅེས་འཆི་སེམས་ཀྱི་ཉེགས་ཀྱིས་
སེམས་གཞན་དང་མཚམས་སྦྱར་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་བྱུ་མ་ཐག་ཏེ། འདས་པའི་
འཆི་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདྲིན་ཉེན་འདི་ན་ཆེ་རབས་དྲན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
དང་། ལ་ཅིག་པ་མའི་སྦྱོད་ལྟོ་དང་ལྟོ་སྐྱེས་ལ་སོགས་པས་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་
པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུ་མ་ཐག་སྦྱོད་པ་མི་འདྲ་བ་དེ་དག་སྡོན་གོམས་པ་མི་འདྲ་བ་ལས་ལྟར་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞུག་རྟོ། འདྲིན་གོས་ཀྱིས་མ་ངེས་ཉིད་འཇུག་ཏེ། ཞེས་དངས་པ་ཡི་གེ་
ནོར་ཏེ། གཞུང་དུ་གཏན་ཆེགས་མ་ངེས་ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། སྐྱབ་བྱེད་གཞན་ནི། མངལ་
གནས་སྡོན་རོལ་སྟོ་ལ་ནི། སོགས་སོ། །

༼ག༽འདྲོད་འཛིགས་ཐུང་ན་གྱིས་བརྒྱམས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆེག་དོན་
 བློ་རྒྱ་ཆེན་ལས། འདྲོད་ཆགས་དང་སྟག་ལ་སོགས་པས་འཛིགས་པ་དང་། བྱ་སྟག་
 པ་ཤི་བའི་ཐུང་ན་གྱིས་ཡིད་བརྒྱམས་པ་དང་། རྒྱ་ལོ་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱིས་ཡིད་བསྐྱེད་
 པས་ཆགས་ཡུལ་གྱི་བྱད་མེད་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པའམ། དེའི་ཆེ་ཉེ་བར་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་པ་ནམས་མདུན་ན་གནས་པ་བཞིན་དུ་ནི་གསལ་བར་མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་འདྲའི་བསྐྱོམས་བྱུང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་
 ཡང་རྟོག་པའི་དྲ་བ་བསལ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་མ་ངས་ཏེ། ཆེ་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་རྣམ་
 པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཀྱང་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཉིད་ལོག་པའི་
 གནས་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལའང་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ནི་དོན་གསལ་བར་སྤང་བ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། ཆེ་ལམ་ན་
 ཡང་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་སྦྱེས་པ་རྣམས་གཉིད་སད་པའི་ཆེ་དྲན་པ་ན་ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་
 གསལ་བར་སྤང་བ་དེ་འདྲའི་དོན་ལྡན་མིན་པར་མི་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་དྲན་
 པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པར། རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྗེས་འབྲེལ་ནི། །དོན་གསལ་སྤང་
 བ་ཅན་མ་ཡིན། །ཆེ་ལམ་ན་ཡང་དྲན་པ་དེ། །དེ་འདྲའི་དོན་ལྡན་མིན་པར་དྲན། །ཞེས་
 བྱུང་། ནི་ཞེས་པའི་དགར་ཆེག་གིས་ཆེ་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོད་
 པར་བསྟན་ཏེ། རྒྱ་ལོ་ཆེན་ལས། འདི་དག་གིས་ཐུགས་ལ་འཕངས་པ་ནི་གཉིད་ལོག་པའི་
 གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཆེ་ལམ་གྱི་ཤེས་པ་སྦྱེས་པ་འགའ་ཞིག་སད་པའི་ཆེ་ཡུལ་གསལ་
 བར་སྤང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་དྲན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། རྟོག་མེད་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་ན་རྟོག་མེད་ཡིན་
 པས་བྱབ་ན། བསྐྱོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བའི་རྣམ་འབྱོར་བའི་ཤེས་པ་
 ཐམས་ཅད་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། རུས་གོང་ལ་སོགས་པ་མི་གཙང་
 བ་དང་། ཟད་པར་ས་དང་ཆུ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡང་དང་ཡང་
 དུ་བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྦྱུལ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་ན་བསྐྱོམ་བྱའི་དོན་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་

དང་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཅན་དུ་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར། བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་
 ཡང་དག་པ་དང་། ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གང་དང་
 གང་གིན་དུ་བསྐྱོམས་པར་གྱུར་པ་བསྐྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ན། བསྐྱོམ་པ་དེ་གསལ་
 ལ་མི་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ནི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཆེ་བསྐྱོམ་བྱ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་
 མི་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ནི་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་རྣལ་འབྱོར་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་སྟོན་པར། མི་གཙང་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས། །ཡང་དག་མིན་པའང་བསྐྱོམས་
 པ་ཡི། །སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱུལ་བ་རྟོག་མེད་དང་། གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཅན་དུ་མཐོང་། །དེ་ཕྱིར་
 ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །གང་གང་གིན་དུ་བསྐྱོམས་གྱུར་པ། །སྐྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་
 པ་ན། །དེ་གསལ་མི་རྟོག་སྒྲོ་འབྲས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཤེས་རབ་དང་བརྟེན་བཤེས་
 སོགས་པ་འདི་དག་རྟེན་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་སྤར་ངི་སྐྱད་བཤད་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་
 པས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འགྲིབ་པ་དང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་འཕེལ་བ་དེ་དག་རབ་ཀྱི་མཐར་
 ཕྱིན་པ་ན་སྒོ་བྱར་གྱི་སྐྱིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་འོད་གསལ་བ་དང་ཆོས་ཀྱན་གཅིག་ཆར་
 མཐུན་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །སྤར་ཡང་དག་པའམ་ཡང་དག་
 པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་སྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་བསྐྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ན་གསལ་སྒྲུང་
 འབྱུང་བར་གྲུབ་ཟིན་པ་དེས་ན་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཅིག་ཆར་
 གསལ་བར་སྒྲུང་བ་སྲིད་པས་དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །འདིར་
 དེ་ལྟ་བུ་དག་ཉགས་སྒྱུར་གྱིས། །ཞེས་བྲངས་པ་དཔེ་མ་དག་སྟེ། གཞུང་དུ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་
 རྟོགས་པར་གྱིས། །ཞེས་བྱུང་བ་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།

།ས།རང་གི་ས་བོན་ལས་ཆེར་མ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཆེར་མའི་རྫོ་
 བ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ས་བོན་དེ་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས། ཆེར་མའི་རྫོ་བ་དེ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་
 རྒྱ་མེད་པར་སྐྱེ་བའི་དཔེར་མ་གྲུབ་ཅིང་། ཆེར་མ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རེས་འགའ་ཡུལ་
 དུས་ཁ་ཅིག་དུ་འབྱུང་བར་ཡོངས་སུ་ངེས་པ་ནི་རང་གི་ལྟོས་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་སྐྱེ་བའི་སྐྱུབ་

བྱེད་ཡིན་ལ། ལྷོས་བྱ་དེ་དག་ཆེར་མ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། རྒྱ་ནི་རང་གི་འབྲས་བྱ་ལ་པན་བཏགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། པན་བཏགས་པ་མེད་པ་ནི་འབྲས་བྱ་གང་ལ་ལྷོས་ནས་སྐྱེ་བའི་ལྷོས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

༼༩༽མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་བ་ནི་སྐྱེ་བ་སྲ་ཕྱི་སོགས་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་བྱ་ཀུན་གྱིས་མ་མཐོང་བ་ནི་ཐེ་ཆོམ་ཅན་དང་། རང་གིས་མ་མཐོང་བ་ནི་ཁྱབ་པ་འཁྲལ་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། འབྲིགས་བྱེད་ཀྱི་རིའི་ཕྱག་ཏུ་དྲུང་བ་དང་དོའི་དྲུམ་བྱ་སོགས་རང་གིས་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཁ༽གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཅན་ཉིད་དུ། །བསྐྱབ་ཕྱིར་གཏན་ཆིགས་མི་སྒྱུར་ན། །ཆད་མ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། །དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་ཕྱོགས་མི་འགྲུབ། །གལ་ཏེ་དེ་གྲུབ་ཕྱིར་གཏན་ཆིགས། །རབ་ཏུ་སྒྱུར་བ་དེ་ལྟ་ནའང་། །ཁྲུབ་པ་དེ་རྒྱས་བསྐྱེད་ཉིད་ཕྱིར། །ཁྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲུབ་མི་འགྲུར། །ཞེས་དངོས་པོ་ནམས་རྒྱ་མེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆིགས་འགའ་ཞིག་མི་སྒྱུར་ན་ཆད་མ་མེད་པར་དམ་བཅའ་དོན་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་མི་འགྲུབ་ལ། །གལ་ཏེ་དེ་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཏན་ཆིགས་རབ་ཏུ་སྒྱུར་ན་དམ་བཅའ་དོན་ཉོགས་པའི་སྟོ་དེ་ཉགས་སྒྱུར་ཀྱི་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མེད་ཅས་པའི་ཕྱོགས་འགྲུབ་པར་མི་འགྲུར་རོ་ཞེས་བསྟན་དོ། །ཉགས་སྒྱུར་ཀྱི་རྒྱ་དང་བཅས་པར་སྐྱ་བ་དང་རྒྱ་མེད་ཅས་དམ་བཅའ་བ་ནི་རང་ཆིག་འགལ་བས་རང་གི་ཕྱོགས་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་གཏན་ཆིགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པ་ལ་སྟོམས་ལས་ན་རྒྱ་མེད་ཅས་པའི་དམ་བཅའ་གཅིག་ཕྱས་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་འགྱུར་ཏེ་དོན་ངེས་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །

༼ཀ༽དངོས་ནམས་རྒྱ་མེད་ལྟ་ཞིག་ཞེས་སོགས་དངས་པ་འདི་འགྱུར་མི་འབྲ་བ་མ་གཏོགས། །གལ་ཏེ་རྒྱ་མེད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་ལྟ་ཞིག་འགྱུར་ན་ནི། །ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་

སྐྱམ་ཡང་། འཇུར་དེ་ལྟར་བྲངས་པའི་དགོས་པ་ལྟག་པོ་མི་སྣང་བས་དཔེ་དག་མ་དག་
དབྱེད་དགོས་ཤིང་། གང་ལྟར་ཡང་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་ན་རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་
སྐྱེ་བ་དང་། ཏུས་ཏྲག་ཏུ་སྐྱེ་བར་འཇུར་བས་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་དང་། རྟོན་ཐོག་
ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཆེད་ཏུ་དཀའ་བ་བརྒྱ་སྟོད་པ་ཡང་མེད་པར་
འཇུར་བས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་འགལ་བར་འཇུར་ཞེས་པའོ། །མེ་ཡི་འབྲས་
བུ་ཏུ་བ་སྟེ། །འབྲས་བུས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ཕྱིར། །དེ་མེད་པར་ནི་དེ་ཡོད་ན། །རྒྱ་དང་
ལྷན་པ་ལས་འདས་འཇུར། །རྒྱ་མེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཕྱིར། །ཏྲག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་
པར་འབྱུང་། །དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རེས་འགའ་ཞིག །འབྱུང་བ་ལྟོས་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
པའི་དོན་ནི། ཏུ་བ་ནི་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། མའི་འབྲས་བུའི་མཆོན་ཉིད་ཁྱོད་ལ་རྗེས་
སུ་འཇུག་ཅིང་ཆང་བའི་ཕྱིར། མེ་མེད་པར་ཏུ་བ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ན། ཏུ་བ་རྒྱ་དང་ལྷན་པ་
ལས་འདས་པར་འཇུར་ལ། ཏུ་བ་རྒྱ་མེད་པར་སྐྱེ་ན་དེ་རྒྱ་རྒྱེན་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པའི་
ཕྱིར། ཡུལ་ཏུས་ཏྲག་ཏུ་ཡོད་པའམ་ནམ་ཡང་མེད་པར་འཇུར་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་རེས་
འགའ་འབྱུང་བ་ནི་རྒྱ་རྒྱེན་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
པའོ། །འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་རྒྱ་ཡིས་སྟོང་བ་སྟེ་རྒྱ་མེད་པར་འབྱུང་
བར་འཇུར་ན་འགྲོ་བ་འདི་དག་ནམ་མཁའ་ཡི་ཐུགས་ལ་བྱི་དང་མདོག་རི་བཞིན་ཏུ་
གཟུང་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འཇུར་བ་ཡིན་ན་ཤིན་ཏུ་ཆེས་བཟ་བའི་འཇིག་རྟེན་འཇིན་
པའང་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རང་གི་སྟོ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་སྟོན་པོ་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་
བཞིན་ཏུ་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་རང་གི་རྒྱ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་
ཤིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །

༼ཁ༽ཕུར་བུ་འཇིག་རྟེན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆིག་དོན་བཤད་ཏུ་ཡོད་དེ། རེས་
གཟའ་བདུན་གྱི་ནང་གི་ཕུར་བུའམ་ལྟའི་སྐྱེ་མ་དང་རྒྱུ་པན་གྱི་གཞུང་འབྲུམ་རྩོམ་པ་
པོའི་བྲང་སྟོང་འཇིག་རྟེན་མིག་དང་དེའི་སྟོབ་མ་བྲང་སྟོང་འཇུག་སྟོབས་ཅན་ནི་རྒྱུ་

པན་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། རྩ་རྩལ་ཉེ་ཆེ་འདི་ལ་གང་མཛེས་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་སྤྲོ་
 བས་རྩ་རྩལ་མཛེས་པ་དང་། ཤི་བའི་ཆེ་བདག་རྩུན་ཆད་པར་སྤྲོ་བས་ཆད་པར་སྤྲོ་བ་
 དང་། རྩེ་བ་སྤྲེལ་བྱེད་ལས་རྩུ་འབྲས་སོགས་ཅི་རིགས་མེད་པར་སྤྲོ་བས་མེད་པར་སྤྲོ་བ་
 དང་། ལྷ་ཕུར་བྱ་སྟོན་པར་འདྲིན་པས་ཕུར་བྱ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལས་གྲུང་
 ཏུ་སོང་བས་རྒྱུ་པན་པ་དང་། སོགས་སྤྲོས་ལྷའི་སྤྲེལ་པ་དང་འཇུག་སྟོབས་ཅན་པ་དང་
 རོ་བོ་ཉིད་སྤྲོ་བ་དང་རང་བཞིན་སྤྲོ་བ་སོགས་རྣམ་གངས་སོ། །རང་བཞིན་རྩུར་སྤྲོ་བ་ནི་
 གངས་ཅན་པའི་མིང་ཡིན་པས་འདིར་སྤྲོ་བ་ནི་འབྲུལ་བར་ཤེས་པར་གྱིས། རྩུ་འབྲས་
 དང་ལྷ་སོགས་དང་རྩེ་བ་སྤྲེལ་བྱེད་པར་འདོད་པ་དང་། ལྷ་ངན་རེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོན་
 ཆད་སྤྲོ་བ་དུན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྷར་ལྷ་སོགས་འདོད་པ་དང་། ལྷ་འགྲིམ་ཡ་
 མཆན་ཅན་དགུ་བཅུ་ཙམ་དུག་གི་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་རིགས་དུག་དང་ལྷ་ལྷར་རྩེ་བ་སོགས་
 ཀྱི་རྩེ་བ་སྤྲེལ་བྱེད་འདོད་པ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། འཇུག་པ་རྩུ་འགྲེལ་སོགས་སུ་སེམས་
 འབྱུང་བཞི་ལས་རྩེ་བར་འདོད་ཚུལ་དང་། ཤེས་རབ་སྟོན་མེད་དང་དེའི་འགྲེལ་བཤད་
 སོགས་སུ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་རྩེན་ལས་རྩེ་བར་འདོད་ཚུལ་བཤད་
 པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་པན་པ་ལ་རྩེ་བ་སྤྲེལ་བྱེད་རྩུ་འབྲས་གཏན་མེད་པ་དང་མི་དང་དུད་
 འགྲོ་དང་མི་གསལ་བའི་འགྲོ་བ་གསུམ་ཅམ་འདོད་པས་ཁྱབ་ཟེར་བ་འབྲུལ་བར་རིག་
 པར་བྱའོ། །ལྷ་འགྲིམ་འགྲེལ་བར་བཤད་པ་ལྷར་སེར་སྤྲོ་ཅན་ཁ་ཅིག་འཕྱོར་བ་དང་།
 རྩུན་པ་གཏོང་བ་ཁ་ཅིག་དཔུལ་བར་མཐོང་ནས་རྩུན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལྷ་
 བྱ་རྟོག་གི་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཆེ་སྤྲེལ་མར་སོག་གཅོད་པ་ཁ་ཅིག་ཆེ་རིང་བ་དང་། སོག་
 མི་གཅོད་པ་ཁ་ཅིག་ཆེ་ཐུང་དུར་རྩེ་བ་མཛོན་ཤེས་གྱིས་མཐོང་ནས་དགོ་བ་མེད་དོ། །མི་
 དགོ་བ་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་སྟོམས་འཇུག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དྲང་སྟོང་འདིག་རྟེན་མིག་
 གིས་རང་གི་བྱ་མོ་ལ་བཟོད་པར་འདོད་ནས་འདིག་རྟེན་ས་རོལ་མེད་པར་བཤད་པ་ལྷ་
 བྱ་འདོད་པས་གདུང་བ་དང་། ཕུར་བྱས་བཤད་པ་ལྷ་བྱ་པན་པར་སྟོམ་པ་ཅི་རིགས་ཀྱི་
 དབང་གིས་བྱེད་པ་བོ་མ་མཐོང་བས་རྩུ་འབྲས་མེད། སྤྲེལ་ནས་འདིར་འོངས་པ་དང་།

འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགོ་བ་མ་མཐོང་བས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད། སེར་སྔ་ཅན་འབྱོར་བ་ལྟ་བུ་
འབྲས་བུ་རྒྱུ་འཇུག་སྔ་འགོ་བ་མེད་པས་རྒྱུ་འབྲས་མེད། ལུས་སེམས་དབང་བོའི་སྒྲིང་
ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཅམ་བདག་ཡིན་པས་ཤི་བའི་ཆེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཆད་ཅིང་
ཟད་ལ། གཟུགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཞིག་ཅིང་རྒྱུ་ཐོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་
སྔ་ཕྱི་མེད། ལྟའི་སེམས་དང་མའི་སེམས་གཉིས་ལུས་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་
གཅིག་མ་ཡིན་ཞིང་། ཆང་ལས་ཐྱོས་མཐུ་དང་མེ་ཤེལ་ལས་མེ་སྐྱེ་བ་ལྟར་སེམས་མེད་
འབྱུང་བཞི་ལས་སེམས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། མཐར་འཁེ་བའི་ཆེ་ནང་གི་འབྱུང་བ་བཞི་ནི་ཕྱིའི་
འབྱུང་བཞིའི་བག་ལ་ཞ་བར་འགྱུར། མིག་སོགས་དབང་བོ་རྣམས་ནམ་མཁའི་བག་ལ་ཞ་
བར་འགྱུར་བས་ལུས་སེམས་ཟད་པ་དེ་ཉིད་ཟུང་འདས་ཡིན་པས་ན། ཟུང་འདས་དངོས་
པོར་མེད་པ་དང་། དབང་བོའི་མངོན་སུམ་མི་བསྐྱེད་པར་མཐོང་བས་ན་མངོན་སུམ་ཆད་
མ་ཡིན་ལ། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་སྐྱེན་གྱི་བུ་ལས་སྔོ་བསངས་དཔོག་པ་ལྟར་
འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞིས་འདོད་དོ། །དེ་ཉིད་འགོག་པ་ནི། སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྐྱེས་
མ་ཐག་པའི་སེམས་ལ་སེམས་སྔ་མ་སྔོན་དུ་སོང་བར་བྱལ་བ་དང་། ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་གཡོ་
བ་དང་། ཆེ་རབས་དྲན་པ་དང་སྒྲིང་པ་ཐ་དད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ཡོད་པར་
བྱལ་བའི་ཕྱིར། སྔོ་དང་བཅེ་བ་གོམས་པས་གསལ་སྤང་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་འབྱུང་རུང་
སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྒྲུབ་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱེ་མ་སྐྱེ་རྒྱུ་རྟེན་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སྔ་འགོ་ཞོག་
མ་འཁྲུལ་བར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་དང་རྒྱུ་འབྲས་
བྱལ་ཅིང་། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་ཀུན་མཁྱེན་དང་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་མེད་པ་དེ་རྒྱུང་པ་པོར་
མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲིང་ཡུལ་མ་ཡིན་ལ། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན་པ་རྒྱུང་པ་པོར་ཉིད་
ཀྱིས་བཀག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དག་མེད་པར་འདོད་པ་འཁྲུལ་བར་བྱལ་ཅིས་
པའོ། །རྒྱུང་པ་པོར་བྱལ་མཐའ་ཆད་བསལ་གྱི་སྐབས་སོ། །

ལེབ་གསུམ་པ། གྲངས་ཅན་པའི་སྐབས།

༼ག༽གྲངས་ཅན་པ་ལ་མཆོད་འོས་པར་མ་གྲགས་པས་གཅེར་བྱ་བ་མ་གཏོགས་
པ་ཕྱི་རོལ་བ་སྦྱིས་དྲང་སྟོང་མཆོད་འོས་སྟོན་པར་མི་འདོད་དམ་སྟུམ་མོད་ཀྱང་། འདི་
དག་གཞུང་གི་བཤད་ཆོད་ཅུ་ལས་གནས་ཆོད་ལ་སྦྱ་སྟེགས་པའི་འདོད་པ་གང་ལ་
ཡང་ཡིད་ཉིན་དུ་བྱུང་བ་དཀའ་བར་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་གཅེར་བྱ་བའི་གཞུང་གི་བཤད་
ཚུལ་འདིར་བཀོད་པ་ཡིན་པས་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

༼ང༽རྒྱས་པ་མ་ལུས་དང་ལྡན་པའི། གཙུག་པོ་ཉིད་ནི་འབའ་ཞིག་ལས། འབྲས་
བྱ་བྱང་པར་རབ་སྐྱེ་སྟེ། ཉིད་དངོས་ཅན་ཉིད་ཡང་དག་པར། ཞེས་པ་ནི། འབྲས་བྱ་མཐའ་
དག་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མ་ལུས་པ་དང་ལྡན་པའི་གཙུག་པོ་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་ཆེན་པོ་ལ་
སོགས་པའི་འབྲས་བྱའི་བྱང་པར་རབ་དུ་སྐྱེ་སྟེ། འབྲས་བྱའི་བྱང་པར་དེ་གཙུག་པོའི་བདག་
ཉིད་དུ་ཡོད་དོ། ཞེས་པའོ། སྐྱེས་བྱ་སོགས་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་ཆེད་དུ་གཙུག་པོ་ཉིད་ཅེས་
ངེས་པར་བཟུང་བ་དང་། དབང་ཕྱག་སོགས་ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་ཆེད་དུ་འབའ་ཞིག་ཅེས་
སྟོས་ཤིང་། རབ་སྐྱེ་ཞེས་པ་ནི་དངོས་སམ་ཉུང་པས་སྐྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པར་དཀའ་
འགྲེལ་དུ་བཤད་དོ། སྐྱེ་བ་ལས་སྐྱར་འབྲས་བྱ་རི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། མེད་པ་མི་བྱེད་པ་
དང་། རྒྱ་ལེན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱས་པ་ནི་རྒྱས་པ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་
ཡོད་པའི་གཏན་ཆོགས་ལས་རྒྱའི་དུས་སུ་འབྲས་བྱ་ཡོད་པར་བྱུང་བ་ཅིང་། གཏན་ཆོགས་
དང་བོ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ། གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡི་བདག་ཉིད་ལ། རྒྱས་པ་འབྲས་བྱ་ཡོད་མིན་
ན། ཉིད་ནི་བྱ་བར་མི་རྒྱས་ཏེ། རོ་བོ་མེད་ཕྱིར་མཁའ་པད་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་
དོན་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱའི་བདག་ཉིད་ལ་རྒྱས་པའི་རོ་བོས་འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན་དེ་ན་
རྒྱ་གང་གིས་ཀྱང་བྱ་བར་མི་རྒྱས་ཏེ། རོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའི་པད་མོ་བཞིན་ཞེས་
པའོ། རྒྱས་པའི་རོ་བོས་ཡོད་པ་ནི་མི་གསལ་བར་ཡོད་པའི་དོན་ནོ། གཏན་ཆོགས་གཉིས་

པ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ། མེད་པར་མཚུངས་ན་ཅི་ཡི་ཕྱིར། །སྤྲུའི་ས་བོན་ལ་སོགས་
 པའི། བྱེ་བྲག་ཕྱིར་ན་ངེས་པ་ཡི། ཉེར་ལེན་ལེན་བྱེད་གཞན་མ་ཡིན། ཞེས་སོ། ཉེར་
 གོན་ནི། སྤྲུའི་འབྲས་བུ་མེད་པར་མཚུངས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་སྤྲུའི་འབྲས་བུ་དོན་དུ་
 གཉེར་བ་རྣམས་སྤྲུའི་ས་བོན་ཁོ་ན་ལེན་པར་བྱེད་ཀྱི། གཞན་གོ་ཏེ་པའི་ས་བོན་ལེན་
 པར་མི་བྱེད་དེ། གོ་ཏེ་པའི་ས་བོན་སྤྲུའི་འབྲས་བུས་སྟོང་བ་བཞིན་དུ་སྤྲུའི་ས་བོན་
 ཡང་སྤྲུའི་འབྲས་བུས་སྟོང་ན་བྱེ་བྲག་གང་ཡོད་པའི་རྩ་མཆན་གྱིས་སོ་སོར་ངེས་
 པའི་ས་བོན་ལེན་པར་བྱེད་དེ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞོ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་འོ་
 མ་ལེན་གྱི་རྩ་མི་ལེན་པ་ནི་འོ་མ་ལ་ཞོ་ཡོད་ལ། རྩ་ལ་ཞོ་མེད་པའི་རྩ་མཆན་གྱིས་ཡིན་
 བོ། ཞེས་པའོ། །གཏན་ཆོགས་གསུམ་པ་བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ། རྒྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱང་། ཉེངས་པོ་ཀུན་ལས་རྒྱུ་འཁྱར་ཏེ། འདི་ཀུན་ལ་ནི་དེ་བདག་ཉིད། བྲལ་བར་
 ཁྱད་པར་མེད་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའི་དོན་ནི། རྒྱུ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 ཉེངས་པོ་ཀུན་ལས་རྒྱུ་བར་འཁྱར་ཏེ། ཉེངས་པོ་འདི་ཀུན་ལ་འབྲས་བུའི་བདག་ཉིད་དང་
 བྲལ་བར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །སྤྲུ་བཤད་པའི་གཏན་ཆོགས་གསུམ་ལ་
 རྒྱུན་སྟོང་བའི་ཐོལ་གྱིས་གཏན་ཆོགས་བཞི་བ་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ། འདི་ཡི་རྣམ་པ་ངེས་
 པའི་ཕྱིར། ཉེ་ལྟ་མིན་ཞེས་ལན་མི་རུང་། །གང་ཕྱིར་རྣམ་པའི་རྩ་དག་གིས། རྣམ་པར་
 འོས་པའི་འབྲས་ཉིད་བྱེད། །ཁྱད་པར་བྱར་མེད་གང་ཡིན་པ། ཉེངས་པོ་མེད་དང་འཁྱར་
 བ་མེད། འཁྱར་ན་བདག་ཉིད་ཉམས་འཁྱར་ཕྱིར། ཉེ་དག་གིས་དེ་རི་ལྟར་བྱེད། ཅེས་
 གསུངས་ཏེ། ཉེར་དོན་ནི། སངས་རྒྱས་པས་རྒྱུའི་རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར་སྤྲུ་མེད་
 ཀྱང་རྒྱུ་བ་དང་། རྣམ་པའི་རྩ་ལེན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་མི་རྒྱུ་བས་སྤྲུ་
 བཤད་པའི་རྒྱུན་དུ་མི་འཁྱར་ཞེས་པ་ལ། གྲངས་ཅན་པས་དེ་ནི་ལན་དུ་མི་རུང་སྟེ། རྣམ་
 པའི་རྩ་དག་གིས་རྣམ་པའི་འབྲས་བུ་ཁོ་ན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། སྤྲུ་མེད་པ་བྱེད་ན་
 མི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་བྱེད་པར་འཁྱར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མེད་པ་ནི་རི་བོང་གི་རྩ་བཞིན་དུ་ཁྱད་
 པར་བྱར་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མེད་པ་ནི་རི་བོང་མེད་པ་དང་འཁྱར་བ་མེད་པ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་དང་། འཇུར་ན་ནི་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཉམས་པར་འཇུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་དེ་
དག་གིས་འབྲས་བྱ་སྒར་མེད་པ་རི་ལྟར་བྱེད་དེ་མི་བྱེད་ཅེས་པའོ། །གཏན་ཆོག་སྒྲ་བ་
བསྐྱབ་པའི་དོན་དུ། དེ་ལྟར་འབྲས་ཉིད་མི་རུང་ཕྱིར། །ཅི་ཞིག་བྱེད་པས་རྒྱ་རུ་འཇུར། །དེ་
ཕྱིར་ས་བོན་ལ་སོགས་པ། །རྒྱ་ཡི་དངོས་པོར་ཡང་མི་འཇུར། །ཞེས་སོགས་བྱུང་སྟེ། དོན་
ནི། དེ་ལྟར་སྒར་བཤད་པའི་གཏན་ཆོག་སྒྲ་བཞིས་འབྲས་བྱ་སྒར་མེད་པ་བྱེད་མི་རུང་
བར་བྱབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བྱ་མི་བྱེད་ན་ཅི་ཞིག་བྱེད་པས་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་རྒྱར་
འཇུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། ནམ་
མཁའི་པད་མ་བཞིན་ཞེས་པའི་རིགས་པས་འགོག་རྒྱས་པས་ན་འབྲས་བྱ་ནི་སྒར་ཡོད་པ་
སྟེ་འོ་ཞེས་པའོ། །

༼ཅ༽དེ་ལྟར་རང་བཞིན་དབང་ཕྱག་དག །སོ་སོར་རྒྱ་ཉིད་བཀག་པའི་
ཕྱིར། །གཉིས་ཀ་ལྟན་ཅིག་པ་འདི་ཡང་། །སྟེ་བ་ཅན་གྱི་བྱེད་པོ་མིན། །ཞེས་ཅ་བའི་རང་
བཞིན་དང་དབང་ཕྱག་གཉིས་སོ་སོར་རྒྱ་ཡིན་པ་སྒར་བཀག་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་གཉིས་ཀ་
ལྟན་ཅིག་པ་ཡང་སྟེ་བ་ཅན་ཏེ་འབྲས་བྱའི་བྱེད་པ་བོ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གྲངས་ཅན་ལྟར་
བཅས་གྱི་ལྷགས་བཀག་པ་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་དག་ལྟན་ཅིག་བྱེད་ཉིད་དུ། །བརྟགས་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་། །ཁྱད་པར་སྟེད་པར་བྱེད་ཕྱིར་རམ། །དོན་གཅིག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
ཡིན་གྲང་། །ཉོག་པ་དང་བོ་མི་རིགས་ཏེ། །དེ་དག་འཇུར་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པའང་
མ་ཡིན་འབྲས་བྱ་ནམས། །གཅིག་ཅར་ཐལ་བར་འཇུར་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གཙོ་བོ་དང་དབང་
ཕྱག་རེ་རེ་ཁོ་ནས་སྟོད་བརྟུང་མི་སྟེད་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་པས་སྟེད་དེ། དཔེར་ན་
ཡུལ་དང་དབང་བོ་རེ་རེ་ཁོ་ནས་དབང་ཤེས་མི་སྟེད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་པས་སྟེད་
པ་བཞིན་ནོ་ཟེར་བ་ལ། །འོ་ན་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱག་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཆོགས་པས་པན་ཚུན་
རྒྱས་པའི་ཁྱད་པར་མི་འབྲ་བ་དུ་མ་སྟེད་པས་བྱེད་དམ། །ཁྱད་པར་མི་འབྲ་བ་མི་སྟེད་པར་
དོན་གཅིག་ཁོ་ནས་འབྲས་བྱ་དུ་མ་སྟེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྲང་། དེ་ལ་དང་བོ་མི་འཐད་

དེ། གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱག་གཉིས་ཉག་པ་ཡིན་པས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པའང་མི་འཐད་དེ། འབྲས་བུ་དུ་མ་གཅིག་ཆར་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྒྱུ་ལྷན་པ་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་མ་ཆང་བ་མེད་པའི་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱག་དུས་ཉག་
ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །

། ཆ། འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་ལས། དུས་ལས་བྱུང་དང་འདོད་རྒྱལ་
དང་། །གནམ་གྱིས་བསྐོས་དང་གྱིན་དང་། །འཛིན་པ་བོས་ནི་སྦྱལ་བ་དང་། །ཁམས་ཀྱན་
ལ་ནི་ངེས་འབྱུང་དང་། །དབང་ཕྱག་དང་ནི་འབྱིན་པ་བོ། །དུས་དང་གཙོ་བོ་འབྱེད་པ་
དང་། །བྱེད་པ་བོ་ནི་མ་ཡིན་དང་། །རྣལ་འབྱོར་དང་ནི་ཆད་མ་དང་། །དག་པ་དང་ནི་མ་
དག་པ། །ནང་གནས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག། རྒྱུས་བུ་དང་ནི་བྱབ་བདག་དང་། །སྟོག་
དང་གང་ཟག་རྣམ་ཤེས་དང་། །ཀྱན་གཞི་དང་ནི་ཤེས་པ་བོ། །མཐོང་བ་བོ་དང་གཟུང་
འཛིན་དང་། །ཤེས་པ་དང་ནི་ཤེས་བྱ་དང་། །ཤེད་ལས་སྐྱེས་དང་ཤེད་བྱ་དང་། །སྟོག་དང་
གསོ་བ་ལ་སོགས་པ། །ལྷ་སྟེགས་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་ །ཞེས་ལྷ་སྟེགས་པའི་བདག་
གི་རྣམ་གྲངས་སུ་མ་ཅུ་ཅ་གསུམ་སོགས་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་བར། དུས་ལས་བྱུང་བ་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་གྲངས་ཅན་པས་བརྟགས་པའོ། །འཛིན་པ་བོས་སྦྱལ་བ་ལ་
སོགས་པ་བརྒྱད་ནི་བྱེད་བྱ་པས་བརྟགས་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་སེར་རྒྱ་
བས་བརྟགས་པའོ། །ནང་གནས་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ནི་ནམ་མཁའི་གོས་ཅན་པས་བརྟགས་
པའོ། །རྣམ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་གསང་བར་སྦྱ་བས་བརྟགས་
པའོ། །མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ནི་ཅ་ར་ཀ་བས་བརྟགས་པའོ། །ཤེད་ལས་སྐྱེས་པ་དང་།
ཤེད་བྱ་ནི་རྒྱལ་བོ་ལ་སོགས་པས་བརྟགས་པའོ། །སྟོག་དང་གསོ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གོས་
དམར་བས་བརྟགས་པའོ། །ཞེས་བྱུང་ངོ། །

། ཇ། འདིར་བྱང་སྟོང་སེར་རྒྱའི་རྗེས་སུ་འབྱང་བའི་སྟོན་གྱི་གྲངས་ཅན་ལ་
གྲངས་ཅན་ལྷ་མེད་པ་དང་། ལྷ་ཆེན་དབང་ཕྱག་གིས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཞིང་དབང་ཕྱག་

ནག་པོའི་རྒྱུད་སོགས་ཚུལ་པའི་སྟོན་པ་རྒྱ་ཁྱུང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་གྲངས་ཅན་
ཕྱི་རབས་པ་ལ་གྲངས་ཅན་ལྟར་བཅས་སུ་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྟོན་པ་རྒྱ་ཁྱུང་རྗེས་
འབྲང་དང་བཅས་པ་ནམས་སེར་རྒྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་གསལ་བོ་མེད་ཅིང་། ཡི་
ཤེས་ཀྱང་བརྟམ་སུ་གྲངས་ཅན་དང་སེར་རྒྱ་བ་གཉིས་སོ་སོར་སྟོས་ཀྱང་དེའི་གྲངས་ཅན་
གྱིས་དབང་ཕྱག་གི་ཡོན་ཏན་མི་འདོད་པར་འགལ་བར་བཤད་ཅིང་། སྟོན་ཞབས་གྱིས་
དེ་གཉིས་སོ་སོར་བཤད་ཀྱང་བྱེད་བྱུག་པའི་བདག་གི་ནམ་གྲངས་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་པས་
དེ་ལྟར་བཤད་དམ་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བས་ཡིན་སྟུང་དུ་ཐེ་ཆོམ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། སྟོན་པ་རྒྱ་ཁྱུང་སོགས་གྲངས་ཅན་ལྟར་བཅས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་པལ་ཆེར་སེར་རྒྱའི་
རྗེས་འབྲང་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སེར་རྒྱ་བ་དང་གྲངས་ཅན་གཉིས་དོན་གཅིག་
ཡིན་ནམ་སྟུང་པས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །

༼༡༽གྲངས་ཅན་ལྟར་བཅས་ཆོས་ཅན། དབང་ཕྱག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོ་
བདེན་ཞེན་གྱིས་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་བཅས་པའོ། །

༼༢༽ན་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་བོ་ལྷ་ནམས་ཡིད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་
སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་འདྲིན་པ་ལ་འཇུག་བཞིན་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཆད་མར་འདོད་དེ། འདི་ནི་
ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་ན་དབང་བོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མའི་དུས་མཉམ་པའི་
བདག་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དབང་བོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྟུང་། ན་བ་ལ་སོགས་
པའི་དབང་བོ་ལྷ་རེ་རེ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་དེ། སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་འདྲིན་པ་ལ་
འཇུག་བཞིན་པའི་དབང་བོ་ལྷ་ཆད་མར་འདོད་ཀྱི། དེ་ལྟར་འཇུག་བཞིན་པ་མ་ཡིན་
པའི་དབང་བོ་ལྷ་ཆད་མར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ཁྱུང་པར་འབྱེད་པའི་ཆེད་དུ་
འཇུག་པ་ཞེས་སྟོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་ཡུལ་ལ་འཇུག་བཞིན་པ་ཡིན་ཀྱང་སྤང་
ལ་མ་ངེས་པ་དང་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཀྱི་དུས་མཉམ་པའི་བདག་རྟེན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆད་མ་
ཡིན་པ་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཞེས་སྟོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་

གངས་ཅན་གྱིས་དབང་བོ་ལྷ་དབང་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཆེན་དང་དབང་བོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་
 བས་གཞུགས་སོགས་སོ་སོར་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་སོགས་ཤེས་པ་ཐ་དད་པ་ཁས་མི་ལེན་
 ཏེ། ཤེས་པ་ཡིན་ན་གང་ཟག་ཡིན་པས་བྱུང་པ་དང་། ལྷ་སྦྱིན་ལྷ་བྱ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་
 གང་ཟག་ཐ་དད་པ་ཡོད་པ་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཤེས་རིག་གི་སྦྱིས་བྱས་
 མིག་དབང་གི་སྒྲོ་ནས་གཞུགས་མཐོང་བ་ཡིན་ཀྱང་། མིག་དབང་རང་ཉིད་གྱིས་
 གཞུགས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་ལས། འདི་ལ་ཕྱི་རོལ་པས་མིག་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོས་གང་ཟག་ཏུ་འདོག་ཏུ་མི་རུང་བར་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལས་རྣམས་གཞན་
 གྱི་མཐོང་བ་བོ་ལ་སོགས་པའི་གང་ཟག་ཁས་སྤངས་ཤིང་། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་རྒྱུ་
 ཆེན་ལས། སྦྱིས་བྱ་ཡུལ་ལ་ལྷ་བའི་ཚུལ་ནི། སྦྱིས་བྱ་ཉིད་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་བ་
 ཡང་མིན་ལ། མིག་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་ཐ་དད་པ་དག་གིས་རང་རང་གི་དབང་བོ་ལ་
 བརྟེན་ཏེ་ཡུལ་ལ་སོ་སོར་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་གྱི། རི་ལྟར་རྒྱལ་བོ་ཕོ་བྲང་གི་ལན་
 ཀན་ཐ་དད་པ་དག་ནས་སྦྱིད་མོས་ཆལ་ཐ་དད་པ་དག་གི་དཔལ་ལ་ལྷ་བར་བྱེད་པ་
 བཞིན་དུ། སྦྱིས་བྱ་གཅིག་ཉིད་མིག་གི་དབང་བོའི་སྒྲོ་ནས་གཞུགས་ལ་ལྷ་བར་བྱེད་ཅིང་།
 རྣ་བའི་སྒྲོ་ནས་སྦྱ་ཉུང་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ཡུལ་ལ་ལྷ་
 བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་སྤོང་མེ་ལོང་ཆེན་པོ་ལ་ཡུལ་གྱི་གཞུགས་བརྟན་འཕོས་
 ཤིང་། དེ་ཉིད་སྦྱིས་བྱ་ལ་སྤང་བའི་སྒྲོ་ནས་སྦྱིས་བྱ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཅིང་།
 གང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཡུལ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཅིང་། ཡུལ་མཐོང་བ་བོ་
 དེ་ཉིད་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 འདིར་ཡིད་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་ཐ་དད་མེད་པར་འདོགས་བྱེད་
 ཏོ། ཞེས་པ་ནི། ཆད་མའི་མདོའི་འགྲེལ་བཤད་དུ་གསུངས་པའི་དོན་དར་རྒྱུ་ཏུ་བཤད་
 པ་ལྟར་འདིར་ཡང་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། འགྲེལ་བཤད་དེ་ལས་ནི། ཡིད་གྱིས་ཞེས་པ་ཡིད་
 ཀྱི་འཇུག་པ་སྟེ། རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་དག་ཐ་དད་མེད་པར་ཉེ་བར་བཏགས་པ་
 ལས་དེ་སྐད་དུ་བཤད་དོ། ཞེས་བྱང་རོ། དོན་ནི། རྣ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་བོ་ལྷས་

རང་བཞིན་དང་སྒྲིལ་སོགས་པའི་དེ་ཙམ་ལྟ་བུ་སྒྲིལ་ནས་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱང་དེ་དང་
 དེའོ་སྒྲིལ་དུ་ཐ་སྟད་འདོགས་པར་མི་བྱེད་ལ། ཡིད་ཀྱི་འཇུག་པས་རང་བཞིན་དང་རྣམ་
 འཇུར་བསྒྲིལ་ནས་སྒྲུའོ་སྒྲིལ་པ་དང་གཟུགས་སོ་སྒྲིལ་དུ་ཞེན་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་དབང་བོས་
 ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་དུ་བཤད་དམ་སྒྲིལ་ཡང་དབྱད་དགོས་སོ། །ཡིད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་
 བསྐྱབས་པའི་དོན་ལ་འདོད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི་ཡིད་དང་དབང་བོ་ལྷན་ཅིག་
 སྒྲིལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གཅིག་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི་དར་རྒྱུ་ལས།
 ཡིད་ཀྱིས་རིག་པའི་དོན་དེ། དབང་བོས་དོན་གཟུང་བའི་རྗེས་སུ་ཡིད་ཀྱིས་རིག་པར་
 བྱེད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲིལ་ཞེན་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། དེའི་དོན་ནི་དང་བོར་ཡིད་
 ཀྱིས་རིག་པའི་དོན་དེ་དབང་བོས་གཟུང་བའི་རྗེས་སུ་སྒྲིལ་ཡང་ཡིད་ཀྱིས་རིག་པར་
 བྱེད་ཅེས་པ་མིན་གྱི། ཡིད་ཀྱིས་རིག་པ་སྟེ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་དོན་ནི། དང་བོར་
 དབང་བོས་གཟུང་བའི་རྗེས་སུ་དབང་བོའི་འཇུག་པ་དེ་ཡིད་ཀྱིས་རིག་པར་བྱེད་ཅེས་
 པའི་དོན་ནོ། །ཡིད་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡང་དབང་བོའི་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི།
 གཟུགས་སྒྲིལ་སོགས་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མིན་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་དུ་གཞུང་བླ་མ་པ་ལས། བྱི་
 རོལ་གྱི་དོན་རྣམས་ལ་དབང་བོ་ཞེན་པར་བྱེད་ན་དབང་བོའི་ཞེན་པ་དེ་ལ་ཡིད་རྗེས་སུ་
 ཞེན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་ལས། གཞུང་འདི་ནི་དབང་བོའི་འཇུག་པ་
 ཁོ་ན་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་ནི། ཡིད་ཀྱི་འཇུག་པས་ཡང་དག་པར་རིག་པར་བྱ་
 བ་སྟེ། དབང་བོའི་འཇུག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་པས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ན་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཡིད་ཀྱིས་འཇུག་
 པས་གཟུང་བར་བྱ་བ་དེ་ནི་དེས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་དོན་དེ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་འདི་ནི་སྒྲུའོ་
 ཞེས་པ་དང་དབང་བོ་འདི་ནི་སྒྲིལ་འཇུག་པའོ་ཞེས་ཡིད་ཀྱིས་ཞེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 བ་སྟེ། རྣམ་སྒྲིལ་མོ། །འདིར་དབང་བོའི་འཇུག་པ་ནི་ཞེས་སོགས་ནི་ཆད་མའི་མདོའི་དར་རྒྱུ་
 ལས། དབང་བོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི། རང་གི་ཡུལ་ཉེ་བ་ན། ཡུལ་དེའི་རྣམ་པར་འཇུར་

བཤོ། །དེ་ཡང་རྒྱན་དང་བཅས་པ་དང་རྒྱན་མེད་པའོ། །དང་བོ་ནི། ལྷགས་བསྐྱེད་པ་ན།
 མེ་ལྷགས་རྩལ་གཅིག་མ་ཡིན་ཡང་། རྩལ་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། སེམས་
 པ་ཅན་གྱིས་ཡུལ་ཁྱོད་བ་ན། ཡུལ་དང་འབྲེས་པས་ཡུལ་རྣམས་ཁྱོད་བའི་ངོ་བོ་མིན་ཡང་།
 ཁྱོད་བའི་ངོ་བོ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་སྐབས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱན་མེད་པ་ནི། སེམས་པ་ཅན་སྟོན་
 མེད་འོད་ལྟ་བུར་ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་དང་འབྲེས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་
 མ་ཡིན་པའི་སྐབས་ཏེ། ཞེས་པའི་དོན་བཞེད་པ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་བཤད་ཚུལ་འདི་
 འགྲེལ་བཤད་དང་མི་མཐུན་པར་སྤང་བས་དབྱེད་དགོས་ཏེ། འདིར་རྒྱན་བཅས་རྒྱན་
 མེད་ཀྱི་དོན་ནི་སེམས་པ་ཅན་ཏེ་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྦྱེས་བྱ་སྦྱ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་
 དང་འབྲེས་པས་སྦྱ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་སེམས་པ་ཅན་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལྟ་
 བུར་སྤང་བ་ཡིན་མིན་ལ་བྱེད་པར་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་བཤད་ལྟར་ན་དབང་བོའི་
 འཇུག་པ་ནི་སེམས་པ་ཅན་དང་འབྲེས་པས་དེའི་ངོ་བོ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་ཡིན་མིན་ལ་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་ལས། དབང་བོ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ནི། རང་གི་ཡུལ་ཉི་བར་
 གུར་པ་ན། དེའི་རྣམ་པར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་སྐར་ཡང་རྣམ་པ་
 གཉིས་ཏེ། རྒྱན་དང་བཅས་པ་དང་རྒྱན་མེད་པའོ། །རྒྱན་ནི་སྦྱེས་བྱ་ལས་བྱུང་བའི་རྟོགས་
 པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡུལ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བའི་རང་བཞིན་
 འོ། །འདི་ཡང་བདག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་གྱི་གཞན་འགའ་ཞིག་གི་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་པ་མེད་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འོ། །སྦྱེས་བྱ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱན་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་འདུས་པ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་དེ་ནི་རྒྱན་དང་བཅས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བསྐྱེད་པ་
 པའི་གནས་སྐབས་ན་ལྷགས་ཀྱི་གོང་བྱ་མེད་དང་འབྲེས་པ་ལས་དེའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་
 ཡང་མའི་རང་བཞིན་ཉིད་ལྟ་བུར་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་ནི་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བའི་
 ངོ་བོ་མ་ཡིན་ཡང་སེམས་པ་ཅན་དང་འབྲེས་པ་ལས་སེམས་པ་ཅན་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྟ་བུར་
 འབྱུང་ངོ་། །གང་ཡང་འཇུག་པ་སྟོན་མའི་འོད་ལྟ་བུ་ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་
 ཡིན་གྱི་སེམས་པ་ཅན་དང་འབྲེས་པ་ལས་དེའི་ངོ་བོ་ལྟ་བུར་བྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་པ་དེ་

སྐྱེན་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྤེ། འདིའི་སྐྱེན་ཞེས་པ་ཡུལ་
 ཉམས་སུ་ཁྱོད་བའི་སྐྱེས་བུ་དང་། དེ་དང་འདྲེས་པ་བོ་ནི་ཡུལ་ལ་འཇུག་བཞིན་པའི་
 དབང་བོ་དང་། འདྲེས་པའི་དོན་ནི་དབང་བོ་དེ་ཡུལ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བའི་སྐྱེས་བུའི་ངོ་བོ་
 དང་དབྱེར་མེད་པ་ལྟ་བུར་འབྱུང་བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེན་མེད་འོད་ལྟ་བུར་ཡུལ་
 གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡང་དབང་བོ་ཡིན་གྱི། སྐྱེས་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣང་བ་སངས་
 རྒྱས་པ་ལྟར་ན་གཞུགས་མཐོང་བའི་མིག་དབང་དང་གཞུགས་མཐོང་བ་བོའི་སྐྱེས་བུ་ནི་
 ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་སྒོ་ལྟན་སྐྱེས་ལ་དེ་གཉིས་འོ་ཆུ་འདྲེས་པ་ལྟར་དབྱེར་མེད་པར་
 ཤར་བ་ཡིན་ཀྱང་། གྲངས་ཅན་པས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་ཁས་སྤངས་པས་ངོ་བོ་
 གཅིག་པ་ལྟ་བུར་བྱུང་ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་པ་མིན་ཞེས་བྱུང་པར་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་
 ཡང་གྲངས་ཅན་གྱིས་རྣ་བ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། རྣ་
 བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་བོ་ལྟ་བུར་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་ཡོངས་སུ་གཞུང་བའི་
 ཡུལ་སྐྱེས་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་སྒོས་ཞེན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ནས་སྒོས་ཞེན་པར་བྱས་པའི་
 དོན་ལ་སྐྱེས་བུས་སེམས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ལྟ་
 བ་མཆོག་གི་འཇུག་པ་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱེས་རྒྱུད་ལས། ལམ་རྒྱལ་རྣམས་དང་ཞེས་པའི་
 འགྲེལ་བར། འདིར་ལུས་ལ་ལམ་རྒྱལ་རྣམས་ཞེས་པ་ནི་ཡུལ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་འཇུག་
 པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་མིག་གཞུགས་ལ་འཇུག་པ་ནས་ཡིད་ཆོས་ལ་འཇུག་པའི་
 བར་ལམ་རྒྱལ་བཤད་པའི་དང་བོ་ལྟ་བུར་དམ་གཞན་ཞིག་ཡིན་དཔྱད་དགོས་
 སོ། །སེར་རྒྱ་བ་སྤྲ་མ་རྣམས་ནི། དེ་ཙམ་ལྟའི་བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་
 ཏུ་འདོད་པ་ལ། རྣང་བ་སངས་རྒྱས་པས། འོ་ན་རྣ་བའི་དབང་བོས་སྐྱའི་རང་བཞིན་
 འཛིན་ན་དེས་དེ་ཙམ་ལྟའི་རང་བཞིན་འཛིན་པར་འཇུག་བས་དབང་བོ་ལྟའི་ཡུལ་མི་
 འགལ་བར་འཇུག་བ་དང་། འོན་པས་ཀྱང་སྐྱེས་པ་དང་། ལོང་བས་ཀྱང་གཞུགས་
 མཐོང་བར་འཇུག་ཞིང་། རྣ་དབང་གིས་སྐྱའི་རང་བཞིན་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་ན་རང་བཞིན་
 དང་རྣམ་འཇུག་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་འཇུག་ཞེས་འགོག་པའི་ཆེ། སེར་

སྐྱེ་བ་ལྷ་མ་རྣམས་ན་རེ། རྣ་བའི་འདུག་པས་སྦྱའི་རང་བཞིན་བདེ་སོགས་དང་སྦྱའི་དེ་
 ཅམ་གཉིས་ཀ་བསྐྱེམས་ནས་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཅིང་། སྦྱ་ལ་སོགས་པའི་དེ་ཅམ་ལྷ་ཡོན་ཏྲན་
 གསུམ་གྱི་བཀོད་པའི་དབྱིབས་ཡིན་ལ། སྦྱའི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྦྱའི་རིགས་གཅིག་
 པའི་དབྱིབས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་རེག་བྱ་སོགས་དེ་ཅམ་གཞན་ལ་མེད་པས་དབང་བོ་ལྷའི་
 ཡུལ་མི་འགལ་བར་མི་འཇུར་ཏེ། མདོར་ན་དེ་ཅམ་ལྷའི་རང་བཞིན་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་
 ཀྱང་། ཡོན་ཏྲན་གསུམ་གྱི་བཀོད་པའི་དབྱིབས་ཐ་དད་ཡིན་པས་དབང་བོ་ལྷའི་ཡུལ་སོ་
 སོར་ཏེ་འགལ་བར་འདོད་ཅེས་པའོ། །དེ་ལ་བྱི་མ་གྲངས་ཅན་སྤང་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་རྣ་བ་
 ན་རེ། དེ་ཅམ་ལྷའི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏྲན་གསུམ་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། སྦྱའི་
 དེ་ཅམ་དེ་རང་གི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏྲན་གསུམ་དང་རྣམས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། གཞུགས་ལ་
 སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཡོན་ཏྲན་གསུམ་དང་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་པས་དབང་བོ་ལྷའི་ཡུལ་
 འགལ་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཆད་མའི་མདོའི་དར་རྒྱུ་ལས། གྲངས་ཅན་བྱི་མ་འདིས་
 སྦྱའི་བྱེ་བྲག་སོ་སོ་ལ་ཡང་། ཡོན་ཏྲན་གྱི་རྩལ་ཕྱན་རྣམས་ཐ་དད་པར་ཡོད་ལ། རེ་རེའི་
 ཡོན་ཏྲན་གསུམ་ཡང་རྩལ་ཕྱན་ཐ་དད་ཅིང་། སྦྱའི་རང་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་མི་འཇུར་བའི་
 ཆེ་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་ལ། འདུས་ནས་རྣ་བའི་གཞུང་བྱར་གྱུར་པའི་ཆེ་སྦྱ་དང་རྣམ་འཇུར་
 ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། མིག་གི་དབང་བོ་སོགས་ལ་ཡང་
 ཁས་སྐྱངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདི་ལ་འགྲེལ་བཤད་དུ་སྒྲ་རྣ་བ་ཞེས་བྱང་
 ཞིང་། གཞུང་ཁ་ཅིག་ཏུ་མདྲི་བ་ཞེས་པ་དང་། ལ་ལར་མཇུན་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱང་དོ། །སྡོན་
 གྱི་སེར་སྦྱ་བའི་རང་བཞིན་འདོད་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་འདོད་པས་གྲངས་ཅན་འཇུང་བར་
 བྱེད་པ་ཞེས་བརྟགས་པར་འགྲེལ་བཤད་དུ་གསུངས་སོ། །

། ཐ། རྩུར་འགྲེལ་བ་གང་རུང་གཅིག་མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས། དེ་ལ་
 བརྟེན་ནས་ལྷག་པའི་དོན་མདོན་གྱུར་མིན་པ་གཞན་གྲུབ་པ་ནི་རྣམས་སུ་དཔག་པ་སྟེ།
 རྩུར་མེ་དུའི་འགྲེལ་བ་མདོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ནས་བྱིས་དུ་བ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྷག་པའི་

དོན་མངོན་དུ་མ་གྱུར་པའི་མེ་དཔོག་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

༼དེ་ཤིང་རྟ་དང་དེའི་ཡན་ལག་གམ་སྟིང་སྟོབས་སོགས་གསུམ་དང་དེ་ཅམ་ལྟ་བུ་འབྲས་བུ་དང་རྒྱའི་འབྲེལ་བ་ཞེས་སྦྱོར་དགོས་ཤིང་། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་ཅན་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་བ་ཡིན་པས་རྒྱ་མཚན་དང་རྒྱ་མཚན་ཅན་ཞེས་སྦྱོར་རོ། །རྟུལ་སྟན་སྟིང་སྟོབས་གསུམ་ལས་གང་ཤས་ཆེར་གྱུར་པ་དེས་གཅིག་ཤོས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པས་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་དང་། དེ་གསུམ་ཆ་མཉམ་དུ་གནས་པའི་ཆེ་ལྟན་ཅིག་སྦྱོད་པའི་འབྲེལ་བ་ཅན་དུ་འདོད་དོ། །

༼ན་ཤིང་པར་མཐོང་བའི་རྗེས་དཔག་ནི། མེ་དུའི་འབྲེལ་བ་མཐོང་ནས་དུ་བ་དེ་ཁོ་ནས་མེ་དེ་ཁོ་ན་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བཤད་པས། ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་ན་དེ་ནི་བྲན་ཤེས་སུ་འདོད་དོ། །སྦྱི་མཐོང་བའི་རྗེས་དཔག་ནི། ལྷན་མེ་དུའི་འབྲེལ་བ་མཐོང་ནས་ཕྱིས་དུ་བ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་མེ་དཔོག་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་རྟོགས་པ་སྣ་མ་དང་ལྟན་པ་དང་། གྲུབ་ཟིན་གྱི་འབྲས་བུ་མཐོང་ནས་རྒྱ་བྱུང་བེན་པར་རྟོགས་པ་ལྟག་མ་དང་ལྟན་པ་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་ན་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་རྒྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ལྟག་ལྟན་དང་གཏན་ཆོགས་ལྟར་སྤང་དུ་འདོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱ་མ་ཆོགས་པས་འབྲས་བུ་ནི། རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་དེ། །ལྟག་མ་དང་ལྟན་ཅུས་མེད་ཕྱིར། །ལྟས་ལས་འདོད་ཆགས་རྗེས་དཔོག་བཞིན། །ཞེས་དཔྱོད་པ་བས་ལྟས་རྒྱས། དབང་བོ་དྲངས། རྟོགས་ལ་བ་ཅམ་ལས་འདོད་ཆགས་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་དང་འབྲ་བར་བཤད་དོ། །གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ནི། གཙོ་བོ་ཡོད་པར་རྒྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ལྟ་བུ་རང་སྟོགས་བརྒྱབ་པ་གཙོར་གྱུར་པ་རྣམ་པར་ལྟན་པ་དང་། གཞན་སྟོགས་བཀག་ནས་དེ་ཁོ་ན་འོངས་པ་བསལ་ཏེ་འོངས་པ་གཉིས་སོ། །སྦྱི་མའི་དོན་ནི་གཞན་བཀག་པ་ཅམ་གྱིས་རང་སྟོགས་གྲུབ་པར་འདོད་པའོ། །འབྲེལ་བ་བདུན་དང་རྗེས་དཔག་རྣམ་པ་གཉིས་

འགོག་ཚུལ་སོགས་ཤེས་པར་འདོད་ན་ཆད་མ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་དེའི་
དར་རྒྱུ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

༼པ༽འདིར་སྐྱེས་བུའི་བྱད་པར་ལ་རྩོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་
ཞེས་ལན་གཉིས་སྒྲིམ་པ་ཡི་གེ་དོན་བཟུ་བུར་སྤང་བས། སྤེལ་མ་རྩུ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་དང་
ཕྱི་མ་ནི་རྩོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་སྒྲུར་དགོས་ཤིང་།
རྟོག་གེ་འབར་བའི་ལུང་བྲངས་པ་ལ་ཡང་གསུམ་པའོ་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་སྟེ། སྤར་ཐང་
པར་མར་བ་བ་བོ་ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །སྐྱོན་རྟེན་པས་ན་
ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཞེས་བྲངས་པ་ཡང་། སྤར་ཐང་པར་མར་། མི་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་རྒྱུན་
ཉེ་བར་རྟེན་ནས་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱུང་ཞིང་། དོན་ནི། དབང་བོ་དང་ཡིད་དང་སྒྲིའི་
རྒྱུན་ཉེ་བར་གནས་པ་ན་ཡུལ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པས་ཕྱི་མ་དག་གམ་སྟུམ་
མོ། །རྣམ་འཇུག་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་བོ་མ་ཡིན་པས་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། བྱབ་པས་ན་བྱ་བ་
མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་དང་རྣམ་འཇུག་གཉིས་ལས་གཞན་ཡིན་པས་རྟགས་མེད་པ་
སྟེ། དེའི་རྟགས་ནི་རངས་དང་མགུ་དང་ཀུན་དགའ་དང་། ཞེས་སོགས་ཡོན་ཏན་གསུམ་
ཀྱི་རྟགས་ལ་བྱེད་དོ། །རྟོག་གེ་འབར་བར་གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་བྱད་པར་བཤད་པའི་དོན་
ནི། ཆད་ཆེན་ལས། གཙོ་བོས་བསྟན་པའི་འབྲས་བུ་ལ། །དེ་ནི་ལོངས་སྟོན་འབའ་ཞིག་
བྱེད། །དེ་ལ་བྱེད་པ་ཉིད་ཡོད་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་གཙོ་བོས་བསྟན་པའི་དགེ་མི་དགའི་
ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བ་བོ་འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱི། ལས་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་བོ་མིན་པར་བཤད་
པ་འདི་ཡིན་ནམ་དོན་གཞན་ཞིག་ཡོད་དུང་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་། ཆད་མ་ཀུན་
བདུས་ཀྱི་དར་རྒྱུ་ལས། གཙུག་ཕུང་ཅན་གྱི་དོན་བཅུ་ནི། ཡོད་པ་ཉིད་དང་། གཅིག་
ཉིད་དང་། དོན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་དང་། གཞན་ཉིད་དང་། བྱེད་
པ་བོའི་དངོས་པོ་མིན་པ་དང་། སྐྱོར་བ་དང་། འབྲལ་བ་དང་། མང་བོའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་
དང་། གནས་པ་སྟེ། སྐྱེས་བུའི་ཆོས་བཅུའོ། །ཞེས་བཤད་ལ། དོན་ནི་རིམ་བཞིན་ཤེས་པ་

ཡོད་པ་ཉིད་དང་། ཆ་ཤས་མེད་པའི་གཅིག་ཉིད་དང་། འོན་ཏེ་ཡུལ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་
 དང་། གཙོ་བོ་ལས་གཞན་ཡང་ཡིན་འོན་ཏེ་ཤེས་བྱ་ཡང་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་དོན་ཉིད་
 དང་། དབང་སོགས་བདག་གི་བ་ལས་གཞན་ཉིད་དང་། ལས་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་བོ་མ་
 ཡིན་པ་དང་། ཚ་བའི་རང་བཞིན་དང་སྒྱུར་བའི་སྒྲོན་པ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་སྒྱུར་
 བ་དང་། བྱ་བ་དང་འབྲལ་བ་དང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བ་དང་། མཐའ་མེད་པས་
 ཉག་ཏུ་གནས་པ་ལ་བྱེད་དམ་སྒྲུལ་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བྱངས་མ་རྟེན་པས་དབྱེད་
 དགོས་སོ། །སྒྲེས་བྲུས་རང་བཞིན་དང་སྒྱུར་བའི་སྒྲོན་པ་ཡུལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ནི་རྣམ་
 བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དེ་ལ་འབྲས་བྲུ་རབ་ཏུ་བྱེད་པས་ན་རང་བཞིན་
 འོ། །སྐབས་གང་དུ་བྱེད་ཅེ་ན། སྒྲེས་བྲུའི་འདོད་པ་མཐོང་བའི་དུས་སུའོ། །གང་གི་ཆེ་སྒྲ་
 ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འདོད་པ་སྒྲེས་པ་དེའི་ཆེ་
 སྒྲེས་བྲུའི་འདོད་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་དང་སྒྲེས་བྲུ་སྒྱུར་ཞིང་། དེ་ནས་གཙོ་
 བོས་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་འབྲིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཕ་༽མིག་སོགས་ཤེས་བྱ་ཉེར་བཞི་བོ་དེ་ལས་གཞན་བདག་ཡིན་པར་བསམ་
 ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས། གཞན་པ་དག་ཅེས་པ་ནི་ཡི་གེ་ནོར་རོ། །དེ་ལ་ཤེས་རིག་གི་
 སྒྲེས་བྲུ་བདག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་དང་། མིག་སོགས་ཤེས་བྱ་ཉེར་བཞི་བདག་གི་བར་
 སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི། སྒྲེས་བྲུ་ཆོས་ཅན། བདག་ཡིན་ཏེ། བཅིང་
 ཐར་གྱི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་ལ། བྲངས་ཅན་གྱི་སྒྲུས་
 ཆོད་དང་ཞེ་འདོད་གཉིས་ལས། སྒྲུས་ཆོད་ནི། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ།
 འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མལ་ཆ་དང་སྟན་བཞིན། ཞེས་སྒྲ་བར་བྱེད་ལ།
 དེའི་ཞེ་འདོད་ནི། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། བདག་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། དང་བོ་ཉིད་ནས་བདག་དོན་བྱེད་དེ། ཞེས་མི་འགོད་པ་ཅི་
 ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་པས། དཔེ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་ཉེས་པ་བརྗོད་ནས། ཉགས་

ཆོས་གཉིས་ལྟན་གྱི་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་ཏེ། དངོས་སུ་སྤྲོས་ཆོད་ལ་དཔེ་
 ལ་ཆོས་རྗེས་འགྲོ་བྱེད་པར་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་གྲུབ་ཅིང་། ཞེ་འདོད་ལ་དབང་སོགས་
 བདག་གི་བར་གྲུབ་པ་ཅིག་འདོད་ནས། ཟོལ་སྦྱར་དེ་ལྟར་སྤྲོས་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་
 གྲངས་ཅན་གྱིས། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྩ་བའི་སྦྱར་བ་དེ་ཉིད་འགོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། མིག་
 སོགས་འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་
 པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་དང་། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་
 གྱི་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་ཤིང་བསགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་མིག་སོགས་ཞེས་པ་ནི།
 གྲངས་ཅན་པས་ཤེས་བྱ་ཉེར་བཞི་བོ་ཐམས་ཅད་བདག་དོན་བྱེད་པར་སྦྱབ་དགོས་མོད་
 གྱི། འོན་ཀྱང་མིག་སོགས་དབང་བོ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་རྣམས་བདག་གི་བར་
 གྲུབ་ན། གཞན་དག་གྱང་འབད་མེད་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དང་བོ་ཉིད་ནས་ཉེར་
 བཞི་བོ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ན། ཆོས་ཅན་ཕྱི་ཆོལ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་མི་འགྲུབ་
 པས། དེའི་ཕྱིར་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་མིག་སོགས་དབང་བོ་དང་།
 གཟུགས་སོགས་ཡུལ་རྣམས་བདག་གི་བར་སྦྱབ་འདོད་ནས། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། ཞེས་
 སྤྲོས་པ་ཡིན་པས། ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག དེ་ཡང་གྲངས་ཅན་
 པས། ཤེས་རིག་གི་སྦྱེས་བྱ་བཅ་པོ་མིན་གྱི། གཞན་ཐམས་ཅད་བཅ་པོར་འདོད་པས།
 ཤེས་རིག་གི་སྦྱེས་བྱ་ལ་ནི་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཟེར་ལ། གཞན་རྣམས་ལ་འདུས་
 བསགས་ཞེས་ཟེར་ཏོ། །དེ་བས་ན། འདུས་བསགས་ཀྱི་དོན་གྱང་། རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དུ་
 འདུས་པའི་སྒོ་ནས། རུལ་དུ་མ་བསགས་པ་ལ་བརྗོད་ལ། དེ་ལས་བསྐྱོད་པ་ནི། འདུས་པ་
 མ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། འདུས་བསགས་ནི་བཅ་པོའི་དོན་ལྷོག་གོ། ཤེས་རིག་གི་སྦྱེས་བྱ་
 ཁོ་ན་ཤེས་བྱ་ཉེར་བཞི་བོའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། ཤེས་བྱ་ཉེར་བཞི་ནི་ཤེས་རིག་གི་སྦྱེས་
 བྱའི་ཡུལ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེས་ན། མིག་སོགས་ནི། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་བདག་
 དེའི་ཡུལ་ཡིན་པས། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན། མིག་སོགས་

འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཆོས་ཅན། ཞེས་པ་ནི། མིག་སོགས་བདག་གི་ཡུལ་ཆོས་ཅན་
 ཞེས་པ་ལོ། །བདག་ནི་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ཤེས་བྱ་ཉེར་བཞི་བོ་ཐམས་ཅད་
 གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡང་ཡིན་པས། འདུས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདུས་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཞེས་པ་ནི་གཞི་མཐུན་གྱི་སྒྲ་ཡིན་གྱི། རྒྱག་སྒྲ་མ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ན། འདུས་པ་
 མིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གཞན་དོན་བྱེད་དེ་ཞེས་པ་ནི། བཅ་པོ་མིན་ཞིང་། ཡུལ་ཅན་ཡིན་པ།
 རང་ལས་གཞན་པའི་བདག་དེའི་དོན་བྱེད་དེ། ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་བྱེད་དེ། ཞེས་པ་
 ནི། འདིར་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་བསམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མལ་ཆས་སྦྱེས་བུའི་གྲང་
 བ་སྦྱོབ་པ་སོགས་གྱི་དགོས་པ་སྦྱབ་པ་ལྟར། བདག་དེ་ཉིད་དབང་བོ་ལྡེའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་
 ལྡེལ་ལོངས་སྦྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས། དབང་སོགས་རྣམས་བདག་གི་དགོས་པ་
 སྦྱབ་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་བདག་གི་དོན་བྱེད་པའི་དོན་ཏུ་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན། བདག་
 གི་དོན་བྱེད་དེ། ཞེས་པ་ནི་བདག་གི་དགོས་པ་སྦྱབ་སྟེ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཅིང་། བདག་
 གི་དགོས་པ་སྦྱབ་པ་དེ་ཉིད་བདག་གི་བའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པས་དེར་བསྦྱབས་པས་དབང་
 སོགས་བདག་གི་བར་བསྦྱབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟེ་བདུན་གྱི་རྒྱུ་ཏུ་བཤད་
 དོ། །

༼བ༽རང་བཞིན་གང་ཞིག་རྟོགས་མེད་པ། ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་བསྐྱེད་བདག་
 ཉིད། དེ་ལས་བསྐྱོག་པས་སྦྱེས་བུ་ཉིད། འདི་དག་རྟག་ཏུ་གོམས་པར་བྱ། ཞེས་ཅུ་བའི་
 རང་བཞིན་ནི་སེམས་དང་མི་ལྡན་པས་ཡུལ་རྟོགས་པ་མེད་པ། ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་
 ལྡན་པ། འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། སྦྱེས་བུ་ནི་དེ་ལས་བསྐྱོག་པར་བཤད་
 དོ། །གཞན་ཡང་། ཅུ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱད་པར་ཏུ་མ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་ས་མ་སྦྱེས་པ། གང་
 ཏུ་ཡང་ཐིམ་པ་མེད་པས་རྟག་པ། ལས་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ། ལོངས་སྦྱོད་པར་བྱ་བའི་རང་
 བཞིན་ཡིན་པས་ན་ཡུལ། སྦྱེས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱན་མོང་ཏུ་ལོངས་སྦྱོད་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་པས་སྟེ། ཆ་ཤས་མེད་པས་གཅིག་བྱ། ལྟ་ཡུལ་ས་སྟེང་བར་སྤང་ཐམས་ཅད་ཏུ་བྱུང་

པ། ཡོན་ཏན་གསུམ་ཤས་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་ཆ་མཉམ་པ། ལྷ་མི་ལ་སོགས་པ་གང་གི་ཡང་
མངོན་སུམ་དུ་མ་གྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་དང་ལུན་པར་འདོད་དོ།

༼མ༽ཏཱི་ལྷ་ལ་ནི་རྟོག་གི་འབར་བ་དང་། སྐབས་འདིའི་འགྲེལ་བཤད་ནི་ཤེས་
རབ་སྒྲོན་མེད་འགྲེལ་བཤད་དོ། ༼ཙ༽བའི་རང་བཞིན་ནི་སྒྲོ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་
གཞན་བདུན་དང་མི་འདྲ་སྟེ། ཙ་བའི་རང་བཞིན་ནི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པ་ཡིན་
ལ། སྒྲོ་ལ་སོགས་པ་གཞན་བདུན་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

༼ཙ༽བྱད་པར་ཆད་ཕྱིར་རྗེས་འགྲོའི་ཕྱིར། ༼ཀ༽པའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པའི་
ཕྱིར། ༼ཁ༽དང་འབྲས་བུ་དབྱེར་ཡོད་ཕྱིར། ༼ར༽བཞིན་སྣ་ཆོགས་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། ༼མི་
གསལ་བ་ཡི་རྒྱ་ཡོད་དོ། ༼ཞེས་པ་ལ། ༼བྱད་པར་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་ནོ། ༼མི་
གསལ་བའི་རྒྱ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སོ། ༼ཆད་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ནི་རྟགས་
ལྟོ། ༼ཞེས་ནམ་འགྲེལ་རྟེན་ཆེན་དུ་བཤད་དོ། ༼དེ་ལ་རིགས་པ་དང་བོད་དོན་འཆད་པར།
རྟེན་ཆེན་ལས། གཙོ་བོ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། ༼བྱད་པར་ནམས་ལ་ཆད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
རོ། ༼འཇིག་རྟེན་འདི་ན་གང་ལ་བྱེད་པ་བོ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཆད་ཡོད་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་
ན་རྩ་མཐུན་དག་འཇིམ་གོང་ལས་བྲེའུ་ཆུང་བཅུ་གོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་དང་ལུན་
པའི་བྱམ་པ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། ༼ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བ་འདི་དག་ཀྱང་སྒོ་
གཅིག་དང་། ང་རྒྱལ་གཅིག་དང་། དེ་ཅམ་ལྷ་དང་། དབང་བོ་བཅུ་གཅིག་དང་། འབྱུང་
བ་ལྷ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆད་དང་ལུན་པར་མཐོང་ངོ་། ༼དེའི་ཕྱིར་གང་ལས་ཆད་དང་ལུན་པའི་
གསལ་བ་སྒྲེ་བར་བྱེད་པའི་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་བསྐྱབ་པར་
བྱའོ། ༼ཞེས་དང་། དེ་ཡང་བྱད་པར་ཆད་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། དོན་བསྐྱས་ན་འབྱུང་བ་ལྷ་དང་།
དབང་བོ་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་མཐུན་སྟེ་ཆོན་སྟེ་ཆོན་ལ། རིགས་གཅིག་པའི་སྐྱ་སྒོ་
འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་རྒྱ་མི་གསལ་བའི་གཙོ་བོ་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་སྟེ། ༼ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ༼རིགས་པ་གཉིས་པའི་དོན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རིགས་པ་འདི་ལས་

ཀྱང་གཙོ་བོ་ཡོད་དེ། བྱད་པར་རྣམས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་རིགས་
 དང་ལྡན་པར་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་བྱམ་པ་དང་ཁམ་སྐྱེས་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་འཛིན་པའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་
 དེ་དག་ནི་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གསལ་བའི་བྱད་པར་
 འདི་ཡང་བདེ་བ་དང་། སྦྱག་བསྐྱེད་དང་། རྩོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་དང་ལྡན་པར་
 དམིགས་སོ། །གང་ལས་ཞེ་ན། རབ་ཏུ་དང་བ་དང་། གཏུང་བ་དང་། བྱམ་པ་ལ་སོགས་
 པའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་སྤྲིང་སྤྲོབས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ནི། རབ་ཏུ་དང་
 བ་དང་། ཡང་བ་དང་། ཞེན་པ་དང་། འཕེལ་བ་དང་། དགའ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་གྱི་
 འབྲས་བྱ་ནི། གཏུང་བ་དང་། རླེན་པ་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། རེངས་པ་དང་། རྒྱུ་བ་
 རྣམས་ཡིན་ནོ། །ལྷན་པའི་འབྲས་བྱ་ནི། བྱམ་པ་དང་། རླིབ་པ་དང་། རྩོམ་པ་དང་། རྣམ་
 པར་འཆེ་བ་དང་། ལྷེ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ནི། རབ་ཏུ་དང་བ་དང་། ཡང་བ་ལ་སོགས་པ་དམིགས་པ་དེ་ལྟ་བུས་ན།
 འདི་ནི། བདེ་བ་དང་། སྦྱག་བསྐྱེད་དང་། རྩོངས་པ་རྣམས་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་གནས་
 ལུགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ངས་པར་བྱུངོ། །དེས་ན་འདི་དག་ནི་རབ་ཏུ་དང་བ་ལ་
 སོགས་པའི་འབྲས་བྱ་ལས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཏུ་བྱུང་བ་ཉིད་ཏུ་
 བྱུང་བོ། །དེ་བྱུང་བ་ན་ཡང་བྱུགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཙོ་བོ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་བྱུང་བོ། །ཞེས་དང་། ས་དང་རྩ་དང་དབང་བོ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བའི་
 བྱད་པར་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཡོན་ཏན་གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་རྒྱས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་
 པ་ཡོད་དེ། ཡོན་ཏན་གསུམ་ཀྱི་རིགས་ཆ་མི་མཉམ་པ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་མཛོད་སུམ་གྱིས་
 མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཉིད་གངས་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་
 རོ། །རིགས་པ་གསུམ་པ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གཞན་ཡང་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལས་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། འཛིག་ཉེན་འདི་ཉིད་ན། གང་ཞིག་

དོན་གང་ལ་འཇུག་པ་དེ་ནི། དེ་ལ་རུས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཐ་ག་བ་སྒྲམ་བྱ་བྱེད་པ་ལ་
 འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་གིས་གསལ་བ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་གཙོ་བོའི་རུས་པ་
 ཡོད་དེ། ཞེས་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ཇེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྦྱི་
 གཞན་མེད་ན་གཅིག་ས་བོན་གྱི་འབྲས་བྱ་དེ་ས་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་འབྲས་བྱར་
 འཇུར་བ་མིན་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱིས་ལྷ་གྲུ་བསྦྱེད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ས་སོགས་ལ་མེད་
 ས་སོགས་གྱིས་ལྷ་གྲུ་བསྦྱེད་པའི་རང་བཞིན་དེ་ས་བོན་ལ་མེད་པས་རང་བཞིན་གིན་ཏེ་
 ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། རུས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་ཐ་དད་ན། རུས་པ་དེ་དག་གང་ལ་
 འཇུག་པའི་གཞི་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་ཐ་དད་དགོས་པས་གཞི་གཅིག་ལ་རྩ་བུ་མས་
 རུས་པ་གཅིག་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པར་འཇུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཁོ་བོ་ལྟར་ན་ས་
 རྩ་བུ་ས་བོན་སོགས་སྦྱི་གཙོ་བོའི་རང་དུ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིས་ས་བོན་གྱིས་ལྷ་
 གྲུ་བསྦྱེད་པའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སས་ལྷ་གྲུ་བསྦྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡང་ཡིན་
 པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་རྩ་བུ་མ་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཀྱང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་
 པས་འབྲས་བྱ་གཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རིགས་པ་བཞི་
 བའི་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལས་ཀྱང་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། རྩ་དང་འབྲས་བྱ་
 རྣམ་པར་དབྱེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཛིག་ཉེན་འདི་ན་རྩ་དང་འབྲས་བྱ་དག་གི་རྣམ་
 པར་དབྱེ་བ་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། འཛིམ་པའི་གོང་བྱ་ནི་རྩ་ཡིན་ལ། བྱམ་པ་
 ནི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་འཛིམ་པའི་གོང་བྱ་ལས་ཐ་དད་པའི་རོ་བོ་ཡིན་
 ཏེ། འདི་ལྟར་བྱམ་པས་སྦྱང་ཅི་དང་། རྩ་དང་འོ་མ་འཛིན་པར་རུས་གྱི་འཛིམ་པའི་གོང་
 བྱས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བྱ་འདི་དག་མཐོང་ནས།
 གང་ལས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྩ་གཙོ་བོ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་
 བོ། །ཞེས་དང་། རྩ་དང་འབྲས་བྱ་དབྱེར་ཡོད་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། རྩ་བུ་སོགས་གཙོ་བོའི་
 རང་དུ་རང་བཞིན་འབྲས་པ་མ་ཡིན་ན། རྩ་ཆོགས་འགའ་ཞིག་ལས་འབྲས་བྱ་ནས་གྱི་ལྷ་
 གྲུ་འབྱུང་ལ། འགའ་ཞིག་ལས་མི་འབྱུང་བའི་རྣམ་དབྱེ་མི་འཐད་པས་མི་གསལ་བའི་

གཙུག་པོ་རྒྱུ་ཡོད་དགོས་ཞེས་པ་སྟེ། ཞེས་བཤད་དོ། རིགས་པ་ལྔ་བའི་དོན་བཤད་པ་
 ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རིགས་པ་འདི་ལས་ཀྱང་གཙུག་པོ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་སྣ་ཆོགས་དབྱེར་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རང་བཞིན་སྣ་ཆོགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལ་བརྟུན་དེ།
 འདི་དག་ནི་འཇིག་པའི་དྲུས་ན་འགའ་ཞིག་ཏུ་དབྱེར་མེད་པར་འགྱུར་རྟེ། འདི་ལྟར་
 འབྱུང་བ་ལྔ་ནི། དེ་ཅམ་ལྔ་ལ་དབྱེར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། དེ་ཅམ་དང་དབང་བོ་དག་ནི་
 ང་རྒྱལ་ལ། ང་རྒྱལ་ནི་སྟོ་ལ། སྟོ་ནི་གཙུག་པོ་ལ་དབྱེར་མེད་པར་འགྱུར་རོ། དེའི་ཕྱིར་དེ་
 ལྟར་ན། འཇིག་པའི་དྲུས་སུ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གང་ཏུ་དབྱེར་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་།
 ཐིམ་པར་འགྱུར་བའི་གནས་ཞིག་མེད་ན་ནི། འདི་དག་འཇིག་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་
 བས་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་ཞིག་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་གཙུག་པོ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཙུག་
 པོ་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་དག་འགོག་ཚུལ་ཆད་ཆེན་
 དཀའ་འགྲེལ་དང་ནམ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། རྟོག་གེ་འབར་བར་
 གཙུག་པོ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ལྔ་གསུངས་པ་ནི་འདི་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་སྟེ། ཅ་
 བར། གཙུག་པོ་ཡོད་དེ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི། རྗེས་སུ་འགོ་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་ཕྱིར། དབྱེར་བྱེད་པའི་
 རོ་བོའི་ཕྱིར། རྒྱས་ཕྱིར་སྣ་ཆོགས་རོ་བོའི་ཕྱིར། རི་སྐད་སྐྱས་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། སྟོན་ཆག་
 པ་ཡི་དྲུམ་སོགས་ལྟར། དེ་བཞིན་དབྱེ་བ་དེ་དང་ལྟན། དེས་ན་དབྱེ་བ་རྒྱ་དང་
 བཅས། ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར། སྟོང་སྟོངས་དང་རྒྱལ་དང་ཐུན་པ་ནམས་ཆ་མཉམ་པ་མི་
 གསལ་བ་ནི་གཙུག་པོ་སྟེ་ཆོས་ཅན་ནོ། དེ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་ཆོས་ཏེ་བསྐྱབ་པར་
 བྱ་བའོ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བསྟོམས་པ་ནི་ཕྱོགས་སོ། སྣ་ཆོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ལྔ་ནི་གཏན་ཆོགས་ཏེ། ཞེས་དང་། གང་དང་གང་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་། ཡོངས་
 སུ་འགྱུར་བ་དང་། དབྱེར་བ་དབྱེད་པའི་རོ་བོ་དང་། རྒྱས་པ་དང་། སྣ་ཆོགས་ཀྱི་རོ་བོ་ཡོད་
 པ་དེ་དང་དེ་ནི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྟོན་ཆག་པའི་དྲུམ་སུ་བཞིན་
 ནོ། རྒྱུ་པ་ཆག་པའི་དྲུམ་སུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ས་ཉིད་འགོ་བ་ཡོད་ལ། ཅན་དན་ཀྱི་
 དྲུམ་སུ་ལའང་ངོ་ཉིད་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ལྟ་བུ་ནི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ངེས་པའོ། ཡོངས་སུ་

འཇུར་བ་ནི་བྱམ་པ་གྱི་དུམ་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཇུར་པ་ཉིད་དང་། ཅན་དན་དུམ་བྱར་ཇུར་
 པ་ལྟ་བུའོ། །བྱ་བ་དང་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ནི་བྱམ་པ་ནི་གྱི་དུམ་གྱི་བྱེད་པ་བོ་ཡིན་ལ་ཅན་
 དན་ཡང་དུམ་བྱའི་ཡིན་ནོ། །རྒྱས་པ་ཡང་བྱམ་པས་གྱི་དུམ་སྦྱིད་པ་དང་། ཅན་དན་གྱིས་
 དུམ་བྱ་མངོན་པར་སྐྱབ་པར་རྒྱས་པའོ། །ཡང་སྣ་ཆོགས་གྱི་ངོ་བོ་ནི་བྱམ་པའམ། ཅན་དན་
 གྱི་སྤང་བོ་གཅིག་ལས་དུ་མ་དང་དུ་མའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་གྱི་དུམ་དང་། ཅན་དན་གྱི་དུམ་
 བྱ་ལ་སོགས་པར་འབྱུང་བར་འཇུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་
 དེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དབྱེ་བ་དེ་དང་ལྡན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྗེས་སུ་འགོ་
 བ་ལ་སོགས་ཏེ། འདི་ནི་ཉེ་བར་སྦྱོར་བའི་ཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་དབྱེ་བ་ནི་རྒྱ་དང་
 བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་མཐུག་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་བུའི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོག་
 གི་ཆ་ལྟ་བོ་འདི་ནི་གྲངས་ཅན་གྱིས་ཉེ་བར་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་
 ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བ་རྣམས་རང་རང་གི་བྱེ་བྲག་གམ་དབྱེ་བ་དུ་མ་ལ་རྗེས་
 སུ་འགོ་བའི་རྟགས་གྱིས་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་
 སྐྱབ་པ་དང་། རྗེ་བྱམ་གྱི་དུམ་དུ་འཇུར་བ་ལ་གྱི་དུམ་དུ་མ་ཇུར་པའི་གནས་སྐབས་གྱི་
 དངོས་པོ་ཞིག་སྡོན་དུ་སོང་དགོས་པ་ལྟར་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོངས་འཇུར་རམ་
 རྣམ་འཇུར་ཡིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་མ་ཇུར་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་དགོས་པ་
 དང་། རྗེ་བྱམ་ནི་བྱེད་པ་བོ་དང་གྱི་དུམ་ནི་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལྟར་རྣམ་འཇུར་ཐམས་ཅད་
 ཀྱང་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བའི་བྱེད་པ་བོ་གཅིག་ཡོད་དགོས་པ་དང་།
 གསལ་བ་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་ལ་རང་འབྲས་བསྦྱིད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་ལྟར་གསལ་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱང་འབྲས་བྱ་ཡིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་བསྦྱིད་པའི་རྒྱས་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་
 གཅིག་ཡོད་དགོས་པ་དང་། ཅན་དན་གྱི་སྤང་བོ་གཅིག་དུམ་བྱ་སྣ་ཆོགས་སུ་འཇུར་བ་
 ལྟར་དངོས་པོ་གཅིག་སྣ་ཆོགས་གྱི་ངོ་བོར་འཇུར་བ་ལ་སྣ་ཆོགས་པའི་ངོ་བོར་མ་ཇུར་
 པའི་གནས་སྐབས་སྡོན་དུ་སོང་དགོས་པ་བཞིན་དུ། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བ་
 རྣམས་ཀྱང་སྣ་ཆོགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྣ་ཆོགས་པའི་ངོ་བོར་མ་ཇུར་པའི་

རང་བཞིན་གཅིག་ཡོད་དགོས་ཞེས་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་ཡང་ཅན་དན་གྱི་སྤྲོད་བོ་ཉིད་དུ་མ་
བྱུང་གྱུར་པ་ན་སྤྲོད་ཡོད་པའི་ཅན་དན་གྱི་སྤྲོད་བོ་དགག་ནས་སྤྲོད་མེད་པའི་ཅན་དན་
གྱི་དུམ་བུ་གསར་དུ་སྦྱེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྤྲོད་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱད་པར་མི་མངོན་པར་
གྱུར་ནས་དུམ་བུ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱད་པར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། ཅན་དན་གྱི་དུམ་བུ་
ལ་སྤྲོད་བོའི་བྱད་པར་མི་གསལ་བར་ཡོད་ལ། སྤྲོད་བོ་ལ་དུམ་བུའི་བྱད་པར་མི་གསལ་
བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅན་དན་གྱི་སྤྲོད་བོ་དུམ་བུ་དུམ་བུར་གྱུར་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཅན་
དན་གྱི་སྤྲོད་བུ་ཡོད་དེ། སྤྲོད་བོ་དེའི་སྟོབས་དང་གཟུགས་དང་སྤང་ཆད་ཉེ་བར་གནས་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དུམ་བུར་མ་བྱས་པའི་སྤྲོད་བོ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་སྟོབས་ཉེ་བར་
གནས་ཏེ། །ནད་སེལ་བའི་ངི་རོའི་རྒྱས་པ་ནི་སྤྲོད་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཉེ་
བར་གནས་ཏེ། དཀར་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཁ་དོག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྤང་ཆད་ཉེ་བར་
གནས་ཏེ། སྤྲོད་བོ་ཆེ་ཆུང་གིས་དུམ་བུ་མང་ཉུང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཏེ། དུ་
མ་སྟོང་བོ་ལས། ཅན་དན་དུམ་བུར་གྱུར་པ་ལ། །ཉམས་པ་མིན་པར་རྟོགས་བྱ་སྟེ། །སྟོབས་
དང་གཟུགས་དང་ཆད་ལ་སོགས། །ཉེ་བར་གནས་ཏེ་བདག་ཉིད་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

། ཆོ་གྲངས་ཅན་གྱི་གཞུང་ལས། མེད་མི་བྱེད་ཕྱིར་རྒྱ་ལེན་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་
འབྱུང་བ་མེད་ཕྱིར་དང་། །རྒྱས་པས་རྒྱས་ཅན་བྱེད་ཕྱིར་དང་། །རྒྱ་ཡོད་ཕྱིར་ནི་འབྲས་
བུ་ཡོད། །ཅིས་པའི་གཏན་ཆོགས་ལྡས་རྒྱའི་དུས་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་སྤར་བཤད་པ་
ལྟར་གྲུབ་པ་ལ། ཅ་ཤེར། གལ་ཏེ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ནམས་ཀྱི། །ཆོགས་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་
ནི། །ཆོགས་ལ་གཟུང་དུ་ཡོད་རིགས་ན། །ཆོགས་པ་ཉིད་ལ་གཟུང་དུ་མེད། །ཅིས་གསུངས་
པ་ལྟར། ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་པ་ལ་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་མེད་
དེ། དེ་ལ་དེ་ཡོད་ན་ནི་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་རིགས་པ་ལ་གཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན་བུམ་པ་ལ་སྤྲོད་བུ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་གྲངས་ཅན་གྱིས། ཏ་
ཅང་རིང་ཕྱིར་ཉེ་ཕྱིར་དང་། དབང་བོ་ཉམས་ཕྱིར་ཡིད་མེད་ཕྱིར། །ཆ་སྤྲོད་ཕྱིར་དང་སྦྱིབ་

ཕྱིར་དང་། ཟིལ་གཞོན་ཕྱིར་དང་འབྲེས་ཕྱིར་རོ། ཞེས་ཡོད་ན་གཟུང་དུ་ཡོད་པས་མ་
 བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་མི་དམིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་རྣམས་པ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་
 བ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་སྐུན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཁྱེད་ཀྱིས། དེ་ལ་རྟ་ཅང་རིང་བའི་
 ཕྱིར་དམིགས་པར་མི་འཇུག་བ་ནི་དཔེར་ན་བྱ་ཞིག་གོང་འདི་ནས་གོང་གཞན་དུ་འཕྱར་
 བ་མི་དམིགས་ཀྱང་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་རྟ་ཅང་ཐག་རིང་བའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་ལྟ་
 བུའོ། གཤམ་རྟ་ཅང་ཐག་རིང་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་ཤེ་ན། ཉེ་ཕྱིར་དང་
 ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུལ་ཏེ། དཔེར་ན་ལྟ་བུ་བྱིན་གྱི་མིག་ལ་མིག་སྤྲུལ་གནས་པ་མི་དམིགས་ཀྱང་
 དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྟ་ཅང་ཐག་ཉེ་བའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། གཤམ་རྟ་ཅང་ཐག་
 ཉེ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་ཤེ་ན། དབང་བོ་ཉམས་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུལ་ཏེ།
 དཔེར་ན་སློབ་པས་ལྟོངས་ཞེས་སྤྲུལ་པའི་སྐྱེ་འོན་པས་མི་ཐོས་ཀྱང་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་
 གྱི། དབང་བོ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། གཤམ་དབང་བོ་མ་ཉམས་པས་དེ་
 ཅིའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་ཤེ་ན། ཡིད་མེད་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུལ་ཏེ། དཔེར་ན་མདའ་མཁན་
 གྱི་ཉེན་གོར་ནས་རྒྱལ་བོའི་ཕོ་བྲང་དུ་བསྐྱོད་པ་ན་མདའ་མཁན་མདའི་ལས་ལ་སེམས་
 གཡེངས་པས་མི་དམིགས་ཀྱང་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཡིད་ངེས་པར་མི་གནས་པའི་
 ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། གཤམ་ཡིད་ངེས་པར་གནས་པ་དེས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་
 ཤེ་ན། ཆ་སྤྱི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུལ་ཏེ། དཔེར་ན་དུ་བ་དང་རྩལ་དང་ཁྱེད་རྣམས་ལ་སོགས་པ་
 བྱམ་མཁའ་ལ་ཡོད་པ་དག་མི་དམིགས་ཀྱང་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཆ་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་མི་
 དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། གཤམ་ཆ་སྤྱི་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་ཤེ་ན། བསྐྱིབས་
 ཕྱིར་དང་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུལ་ཏེ། དཔེར་ན་སབ་མ་དང་རྩིག་པ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱིབས་པའི་
 བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དག་མི་དམིགས་ཀྱང་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། བསྐྱིབས་པའི་ཕྱིར་མི་
 དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། གཤམ་མ་བསྐྱིབས་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་ཤེ་ན། ཟིལ་གཞོན་
 ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུལ་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་གཟུང་དང་རྒྱ་སྐར་དང་སྐར་མའི་
 འོད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་དག་མི་དམིགས་ཀྱང་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཟིལ་གྱིས་གཞོན་

པའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་ཟེལ་གྱིས་མི་གནོན་པ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་
ཤེ་ན། འདྲེས་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུལ་ཏེ། དཔེར་ན་ཕུག་རྩོན་དང་སྲན་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་
འདྲ་བ་མང་པོ་འདྲེས་པ་དག་མི་དམིགས་ཀྱང་དེ་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། འདྲ་བ་འདྲེས་པའི་
ཕྱིར་མི་དམིགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་འདི་ན་དངོས་པོ་ཡོད་ཀྱང་མི་དམིགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་
པ་བརྒྱད་ཀྱིས་གཞུང་དུ་མེད་པ་དག་མཐོང་བས་དེས་རེ་ཞིག་གཞུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
དཔེར་ན་བུམ་པ་ལ་སྤྲུལ་བ་བཞིན་དུ་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་པ་ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་མུ་
གུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་གཞུང་བར་བྱའོ། །འོན་ཏེ་གཞུང་དུ་མེད་
པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ཏ་ཅང་རིང་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་པ་
ཉིད་ལ་འབྲས་བུ་མུ་གུ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གཞུང་བར་བྱ་བ་མ་ངེས་
པའི་ཕྱིར་དབུ་མ་བའི་གཏན་ཆོགས་དེ་ལ་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིན་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ཇ༽རྒྱམ་འཇུར་ཉེར་གསུམ་གྱི་སྒྲེ་རིམ་འདི་ནི་བརྟུན་སྒྲེས་མ་གཏོགས་པའི་
སྒྲེ་གནས་གཞན་གསུམ་གང་རུང་གི་ཉེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་འཆི་བའི་ཆོ་གང་ཟག་དེའི་
རྒྱམ་འཇུར་ཉེར་གསུམ་སྒྲེ་བའི་རིམ་པ་ལས་བསྐྱོད་སྒྲེ་ཐིམ་ནས་གཙོ་བོ་དང་སྒྲེས་བུ་
འབའ་ཞིག་ལུས་པ་ན་གང་ཟག་དེ་གི་འཕྲོས་པར་འདོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་སྤྲོད་པ་
མའི་མངལ་ལྟ་བུ་སྒྲེ་གནས་གཞན་གསུམ་གང་རུང་དུ་སྒྲེ་བའི་ཆོ་གཙོ་བོ་ལས་ཆེན་པོ་
སྒྲེ་དེ་དང་དེའོ་སྤྲུལ་པའི་སྒྲོ་སྒྲེ་ཞིང་། དེ་ལས་ངའོ་སྤྲུལ་པའི་ང་རྒྱལ་སྒྲེ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་
དེ་ལ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་བོ་རྒྱམ་པར་འཇུར་བ་ལས་ཇུར་པའི་ང་རྒྱལ་སྤྲོད་སྤྲོད་བས་
ཤས་ཆེ་བ་ལས་དབང་བོ་བཅུ་གཅིག་སྒྲེ་ཞིང་། འབྲུང་བ་ལས་ཇུར་པའི་ང་རྒྱལ་སྤྲོད་པ་
ཤས་ཆེ་བ་ལས་སྤྲོད་པ་སོགས་པའི་དེ་ཙམ་ལྟ་སྒྲེ་བ་དང་། རྒྱལ་ལས་ཇུར་པའི་ང་རྒྱལ་གཡོ་
བ་ཤས་ཆེ་བ་ནི་ང་རྒྱལ་སྤྲོད་པ་གཉིས་ཀའི་གྲོགས་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཙམ་ལྟ་ལས་འབྲུང་བ་
ལྟ་སྒྲེ་བར་འདོད་དོ། །འོ་ན་མེར་མེར་བའི་དུས་སུ་འང་ས་སོགས་ཁམས་ལྟ་དང་གཞུགས་

སོགས་དོན་ལྟ་དང་ལུས་དབང་སོགས་ཡོད་པ་ཡིན་པ་ལ། གངས་ཅན་གྱིས་རྣམ་འགྲུར་
ཉེར་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་རིམ་འདོད་ཚུལ་འདི་གང་ལ་བསམ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྐགས་སྒྲ་མེད་གྱི་
ལུགས་ལ། མེར་མེར་བོ་ལ་ས་སོགས་འབྱུང་བ་བཞི་ཡོད་ཀྱང་། ཐོབ་མཆེད་སྤང་གསུམ་
དང་རྒྱང་མེ་ཚུ་ས་སོགས་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་གྱི་ཉེན་བྱེད་པའི་
རྣམ་པ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱང་མེ་ཚུ་སའི་སྐྱེ་རིམ་ཡིན་པར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་
གསུངས་པས། དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་རིམ་ལ་འཁྲལ་གཞི་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན་
ནམ་དབྱད་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་གངས་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་
ནི་གངས་ཅན་སྐྱེ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། དེའི་གངས་ཅན་གྱིས་ས་སོགས་བཞི་རང་བཞིན་རྣམ་
འགྲུར་གཉིས་ཀ་དང་། དེ་ཙམ་ལྟ་རྣམ་འགྲུར་ཁོ་ནར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་
དེ། འགྲེལ་ཆེན་ངི་མེད་འོད་ལས། འདིར་སྐྱ་སྟེགས་པ་རྣམས་གྱི་རང་བཞིན་ཉི་ཤུ་ཙུ་
བཞིའི་བདག་ཉིད་དང་སྐྱེས་བྱ་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ཙུ་བའི་རང་བཞིན་ནི་རྣམ་པར་
འགྲུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་བཞི་བའི་གནས་སྐབས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་
ནམ་མཁའི་ཁམས་སོ། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་བདུན་ནི་རང་བཞིན་དང་རྣམ་པར་འགྲུར་
བ་སྟེ། ས་དང་རྒྱ་དང་མེ་དང་རྒྱང་དང་ཡིད་དང་སྒོ་དང་ང་རྒྱལ་ལོ། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་
ནི་རྣམ་པར་འགྲུར་བ་སྟེ། དབང་བོ་ལྟ་དང་། ལུས་ལྟ་དང་། ལས་གྱི་དབང་བོ་ལྟ་དང་།
མཆོག་གི་དབང་བོ་སྟེ། རང་བཞིན་དང་རྣམ་པར་འགྲུར་བ་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞིའོ། །འདིར་སྐྱེས་
བྱ་འདི་བྱབ་བྱེད་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་ཡང་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་འགྲུར་བ་
ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྐྱ་སྟེགས་པ་རྣམས་འདུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་
སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་བཞི་བའི་གནས་སྐབས་བསྐྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་ཁམས་སོགས་ལ་
ཙུ་བའི་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
དག་ལ་ཕྱི་ནང་གཞན་གསུམ་སྒྲོལ་ཚུལ་སོགས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། གལ་ཆེ་བའི་བཤད་པ་
མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་མིན་པས་མ་སྒྲིམ་སོ། །

༼ཕ༽ཆད་ཆེན་དཀའ་འགྲེལ་ལས། སྒོ་ཡང་འདི་བྱམ་པའོ། །སྒྲུལ་བུའི་ཞེས་ཡུལ་
 རེས་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ང་རྒྱལ་ནི། བདག་ནི་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའོ། །བདག་ནི་ལྷ་
 ན་སྒྲུག་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཅན་ནོ། །ཡིད་
 ནི་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཏེ། འདི་ལྷ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱིས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་
 བྱོང་གཞན་ན་སྟོན་མོ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཐོས་ཏེ། དེར་བདག་འགྲོ་བར་བྱ་ན་ཅི་དེ་ན་བྱ་རམ་
 དང་ཞོ་ཡོད་དམ། འོན་ཏེ་ཞོ་གཅིག་བྱ་ཡོད་ཅེས་དེའི་ཀྱན་ཏུ་རྟོག་པར་འཇུག་བ་དེ་
 ལྷ་བུའི་རྟོག་པ་འཇུག་པ་ནི་ཡིད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ལྷ་བས་ན་སྒོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། ཡིད་
 རྣམས་ཀྱི་པན་ཚུན་གྱི་བྱད་པར་ནི་དེ་ལྷ་བུ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

༼ཞ༽སྟོང་སྟོབས་ནི་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པས་ཡིད་ལ་སྟོང་
 སྟོབས་ཤས་ཆེ་བར་འཇུག་པ་ན་ཡིད་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་ལ། དེའི་གཟུགས་བརྟན་སྦྱེས་
 བྱ་ལ་འབྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྒོའི་མེ་ལོང་ལ་ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་འཕོས་པ་དེ་
 མེ་ལོང་གཉིས་པ་ལྷ་བུའི་སྦྱེས་བྱ་ལ་འཕོས་ཀྱང་སྦྱེས་བྱ་གཞན་དུ་མི་འཇུག་ཏེ། དཔེར་
 ན་ཚུ་མི་གཡོ་བའི་ནང་དུ་སྐྱབས་པའི་གཟུགས་བརྟན་འཕོས་ཀྱང་ཚུ་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་མི་
 འཇུག་བ་བཞིན་ཟེར་བ་དང་། མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་པ་ལྷ་བུའི་སྒོ་ལ་བྱིན་ས་ཡུལ་གྱི་
 གཟུགས་བརྟན་དང་། ནང་ནས་སྦྱེས་བྱའི་གཟུགས་བརྟན་འཕོས་ཀྱང་སྦྱེས་བྱ་ལ་འཇུག་
 བ་མེད་དེ། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ལ་བྱད་བཞིན་གཟུགས་བརྟན་འབྱུང་ཡང་བྱད་བཞིན་མི་
 འཇུག་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ། འདོད་ཚུལ་དང་པོ་འཆད་པར། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས།
 སྟོང་སྟོབས་ནི་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་བསྟན་པའོ། །སྦྱེས་པ་ནི་ལྷག་པར་འཇུག་
 པ་སྟེ། གང་ལ་སྟོང་སྟོབས་དེ་སྦྱེས་པ་ཡོད་པ་དེ་ནི་ཡིད་ལས་སྟོང་སྟོབས་སྦྱེས་པ་ཅན་
 ནོ། །ཡིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པར་འཇུག་པ་ན་རྟོགས་པའི་གཟུགས་བརྟན་སྦྱེས་བྱ་ལ་འབྱུང་
 བར་འཇུག་བ་ནི་ངེ་ལྷར་ཚུ་མི་གཡོ་བ་ལ་སྐྱབས་པའི་གཟུགས་བརྟན་མཐོང་བར་ཐུར་ཀྱང་།
 འཇུག་བ་ནི་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱེས་བྱ་ལས་འཇུག་བ་མེད་ཀྱང་

སྒྲོས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དོན་གྱི་གཞུགས་བརྟན་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར་ལ། གྱུར་པ་ནམ་
ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། གཉིས་པ་འཆད་པར། ཡང་ན་སྒྲོས་དོན་རྟོགས་པའི་
རྗེས་སུ་ཡང་བྱེད་པས་མེ་མོང་གི་གཞུགས་བརྟན་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་
འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན། ཞེས་སོ། །

༼ཟེ༽རྗེའི་སྤྲུལ་གྱི་སྤྱོད་པ་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་དུ་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རྣམ་གངས་
ལ་བདེ་སྤྱད་བཏང་སྒྲོམས་གསུམ་ཞེས་བྱུང་ཡང་། བཏང་སྒྲོམས་ནི་བདེ་སྤྱད་གཉིས་ཀྱི་
ཤུགས་བརྟན་བྱེད་ན་མ་གཏོགས་ཆུ་གཞུང་གང་ནའང་མི་སྤྲང་སྟེ། ཆུ་གཞུང་རྣམས་སུ་
བདེ་སྤྱད་གཉི་སྤྱད་གསུམ་ཞེས་པ་མ་གཏོགས་བཏང་སྒྲོམས་ཞེས་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
ཞེས་པའོ། །

༼འ༽རྣམ་འགྲེལ་ལས། འགའ་ཞིག་བདེ་སོགས་ཕྱི་རོལ་ན། གནས་ཉིད་དང་
ནི་སེམས་མེད་དང་། གཞུང་བར་སྤྲོ་སྟེ། ཞེས་གངས་ཅན་གྱིས་བདེ་སྤྱད་སོགས་ཕྱི་རོལ་
ན་གནས་པ་དང་། སེམས་མེད་པའི་བཅའ་པོ་དང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་དོན་ཡིན་པར་
འདོད་པར་གསུངས་ལ། འདི་ནི་བདེ་སོགས་ལ་ཕྱི་རོལ་ན་གནས་པ་དང་། དབང་བོའི་
ཡུལ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བདེ་སྤྱད་གཉི་སྤྱད་གསུམ་གང་རུང་ལ་ཕྱིའི་ཡུལ་དང་
དབང་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་དོན་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་དོན་མིན་ཏེ། རྣམ་འགྱུར་ཉེར་གསུམ་
གང་རུང་ཡིན་ན་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་
པས་བྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གངས་ཅན་གྱིས་བདེ་སྤྱད་ཕྱིའི་བཅའ་པོར་འདོད་
ཅེས་པ་ནི་བདེ་སྤྱད་ནི་མྱོང་བ་པོ་ལ་མེད་པར་བྱང་བྱའི་ཡུལ་ལ་འཛོག་པའི་དོན་ཡིན་
པས། ནང་གི་བདེ་སྤྱད་ཡོད་པར་འདོད་དོ། གངས་ཅན་གྱིས། མིག་སོགས་ནང་གི་སྒྲེ་
མཆེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདེ་སྤྱད་གཉི་སྤྱད་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་ཏེ། བདེ་སྤྱད་གཉི་
སྤྱད་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གསེར་གྱི་རྒྱ་ནི་གསེར་དང་ལྡན་པས་གསེར་
གྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་རོ། འོན་ཀྱང་ཅ་བའི་རང་བཞིན་ནི་ཡོན་ཏན་

གསུམ་དང་ལྷན་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ཅན་མིན་པས་བྱལ་པ་མ་ངེས་པར་འཇུར་བའི་ཕྱིར། བདེ་སྤྱད་གཏི་མུག་གསུམ་ལྷན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་དགོས་སམ་དབྱེད་པར་བྱའོ། རྟགས་སྤྱབ་ཚུལ་ནི། དེ་དག་ཆོས་ཅན། བདེ་སྤྱད་གཏི་མུག་གསུམ་དང་ལྷན་ཏེ། བདེ་བ་དང་ལྷན་པ་གང་ཞིག་སྤྱད་བསྐྱེད་དང་ལྷན། གཏི་མུག་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་བོ་བྱལ་སྟེ། བྱོད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རངས་པ་དང་མགུ་བ་དང་ཀུན་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་མྱོང་བ་དང་ཞི་བའི་སེམས་འགའ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རངས་དང་མགུ་དང་ཀུན་དགའ་དང་། བདེ་དང་ཞི་བའི་སེམས་ཉིད་དག ལམ་འགའ་ཡང་ནི་སྤང་གུར་པ། དེ་དག་སྟོང་སྟོངས་ཡོན་ཏན་ནོ། ཞེས་སོ། རྟགས་པ་བྱལ་སྟེ། བྱོད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མི་དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དང་མུ་ཅན་དང་འབྲས་འདོད་དང་མི་བཟོད་པའི་སེམས་འགའ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་དགའ་བ་དང་ཡོངས་སུ་གདུང་དང་། མུ་ཅན་འདོད་དང་མི་བཟོད་དག རྟག་དུ་སྤང་བའི་གཏན་ཆོག་གིས། དེ་དག་རྒྱལ་གྱི་རྟགས་སུ་འདོད། ཅེས་སོ། རྟགས་པ་བྱལ་སྟེ། བྱོད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཚོངས་པ་དང་གཏི་མུག་པ་དང་བག་མེད་པ་དང་གཉིད་སྟོབ་དང་གཡེལ་བའི་སེམས་འགའ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚོངས་དང་དེ་བཞིན་གཏི་མུག་དང་། བག་མེད་གཉིད་དང་གཡེལ་བ་དག ལམ་འགའ་ཡང་ནི་སྤང་གུར་པ། དེ་དག་སྤྲོད་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། ཞེས་སོ། །

༼ཡ༽འདིར་འགྲེལ་བས་བཤད་དོ་ཞེས་པ་ནི་ཤེར་སྟོན་འགྲེལ་བཤད་ལས་བཤད་ཅིས་པ་སྟེ། འགྲེལ་བཤད་དེ་ལས། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེ་འགའ་ཞིག་ལ་ཆུང་མ་བྲམ་ཟེ་མོ་ཞིག་དང་དམངས་མོ་ཞིག་གཉིས་ཡོད་ལ། བྲམ་ཟེ་མོ་ལ་ནི་བྱ་བཅུ་གཅིག་བཅས་ལ། དམངས་མོ་ལ་ནི་བྱ་ལྔ་བཅས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་བྲམ་ཟེ་ལྟ་བུ་ནི་ནམ་པར་འཇུར་བ་ལས་གུར་པའི་ར་རྒྱལ་ཡིན་ལ། བྱ་བཅུ་གཅིག་ལྟ་བུ་ནི་དབང་བོ་བཅུ་གཅིག་པོ་དག་ཡིན་ནོ། དམངས་མོ་ལྟ་བུ་ནི་འབྲུང་བ་ལས་གུར་པའི་ར་རྒྱལ་ཡིན་ལ། བྱ་ལྔ་བྱ་བུ་ནི་དེ་ཙམ་ལྟ་བོ་དག་ཡིན་ནོ། བྲམ་ཟེ་ལྟ་བུ་ནི་རྒྱལ་ལས་གུར་པའི་ར་རྒྱལ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བྱུང་

བའི་ཕྱིར།

།ར།ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཆོག་སྟེ་རྩ་བའི་རང་བཞིན་ནི་མངོན་
 རྒྱུ་གིས་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་ལ། མངོན་རྒྱུ་གི་ཡུལ་དུ་གང་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་
 སྦྱོམ་ལྟ་བུར་གྱིན་ཏུ་གསོག་སྟེ་བརྟན་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །འོ་ན་ལྷན་བྱིན་ལྟ་བུ་དེ་མངོན་
 རྒྱུ་གི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ན་གཤམ་རིག་གི་སྦྱོས་བྱ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་འགལ་ཞིང་།
 མངོན་རྒྱུ་གི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་ན། དང་སྟོང་ལེར་སྦྱས་ཆངས་པ་སྦྱིབ་ནི་མཐོང་གི་དེའི་
 གཙོ་བོ་དེ་ནི་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྦྱས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བས་དབྱད་པར་བྱའོ། །རྩ་
 ལྷན་མི་རྟག་མ་ཁྱབ་པ། བྱེད་བཅས་དུ་མ་བརྟན་པ་འགོ། །ཆ་ཤས་དང་བཅས་གཞན་
 དབང་གསལ། རྟོག་པ་དག་ནི་མི་གསལ་བའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལྷོ་ཀ་ཆེན་
 ལས། དེ་ལ་དོན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། གསལ་བ་ཉིད་ནི་རྩ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། གཙོ་བོས་རྩ་
 དང་ལྷན་པ་ནི་སྟོང་། ཞེས་བྱ་བ་ནས། དེ་ཅམ་གྱིས་རྩ་དང་ལྷན་པ་ནི་འབྱུང་བའོ་ཞེས་བྱ་
 བའི་བར་རོ། །མི་གསལ་བ་ནི་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གང་ལས་ཀྱང་མ་སྦྱོས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གསལ་བ་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱིབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལྟར་མི་གསལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྦྱིབ་དང་མི་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་གཙོ་བོ་
 དང་། སྦྱོས་བྱ་དེ་དག་ནི་ལྟ་ཡུལ་དང་། ས་སྟེང་དང་བར་སྤང་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པ་
 ཉིད་གིས་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་གསལ་བ་ནི་མི་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་མ་ཁྱབ་པ་ཡིན་
 བོ། །རི་ལྟར་འཁོར་བའི་ཆོ། སྟོང་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། དབང་བོའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་བྱེད་
 པ་རྣམ་པ་བརྟུག་སུམ་དང་ལྷན་པ། སྤ་བའི་ལུས་ལ་བརྟན་པའི་གསལ་བ་འཁོར་བ་དེ་
 བཞིན་དུ། མི་གསལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཁྱབ་པ་ཉིད་གིས་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ཉིད་
 དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་དང་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་བྱ་གི་གསལ་བ་རྣམ་པ་མི་
 འདྲ་བ་དུ་མ་དམིགས་ལ། མི་གསལ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཡོད་
 པ་ན་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་རྩ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསལ་བ་ནི་དེ་ལ་བརྟན་པ་ཡང་ཡིན་

ཏེ། གང་ཞིག་གང་ལས་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་གསལ་བ་ནི་དེ་
ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པས་གང་ཡང་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསལ་
བ་ནམས་ནི་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་པའི་ཆོ་གཙུག་བོའི་ངང་དུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
རོ། །འདི་ལྟར་འཇིག་པའི་ཆོ། འབྱུང་བ་ནམས་ནི་དེ་ཙམ་ལ་ཐིམ་མོ། །དེ་ཙམ་ནི་དབང་
བོ་ལ་ཐིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཞིན་ཐིམ་ནས་མཐར་གཙུག་བོའི་
ངང་དུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལས། རྣམ་འགྱུར་དག་འཇུག་
པ་དང་ཞོག་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ན། གཙུག་བོ་ནི་གང་ལ་ཡང་ཐིམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ལ་རྒྱ་མཚད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསལ་བ་ནི་ཆ་ཤས་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དང་། རེག་
དང་། རོ་དང་། གཟུགས་དང་། སྤྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཙུག་བོ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉག་པ་གཅིག་སྤྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དཔེར་
ན་པ་གསོད་པ་ན། བུ་ལ་རང་དབང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། གསལ་བ་ནི་རྒྱུའི་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་གཞན་དབང་ཡིན་ནོ། །མི་གསལ་བ་དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཉག་རྒྱ་རྒྱ་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ལ༽ཞོག་པ་ཡིན་པ་དེ་འོ་མ། །འོ་མ་གང་ཡིན་དེ་ཞོ་ཞེས། །དྲག་པོ་ལེན་གྱིས་
བསྟན་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་འབྱེད་པའི་བྱེད་གནས་པའང་བཤད། །ཅེས་སོ། །དྲག་པོ་ལེན་ནི་
ལྟའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་དང་། འབྱེད་པའི་བྱེད་གནས་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་
སམ་སྟེ་མོ། །ཆོད་ཆེན་དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཡང་རྒྱ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་
ཆོས་དང་ལྡན་པ་ནི་གསལ་བ་ཡིན་ལ། བསྟོག་པ་ནི་མི་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གང་ཡིན་
བརྟེན་པ་དེ་ཡང་བྱིས་པའི་ཆོག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་ཞིག་གང་ལས་རང་བཞིན་ཐ་མི་དང་
པ་དེ་ནི་དེ་ལས་བསྟོག་པར་མི་རིགས་ཏེ། བསྟོག་པའི་མཆན་ཉིད་ནི་ངོ་བོ་གཞན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཐ་དང་པའི་ཐ་སྟོང་ཆད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
རྒྱལ་དང་། ལྷན་པ་དང་། སྤྱི་བདག་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་པན་ཚུན་ཐ་དང་

པར་ཁས་སྒངས་པ་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་ཁོ་ནར་འཇུར་བ་དང་། ལྷ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་
 རོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འཇུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པར་ཐལ་བར་འཇུར་
 རོ། །ཐ་མི་དད་པར་ནམ་པར་གཞག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་གཅིག་པ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་གསལ་བའི་རོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་མི་གསལ་
 བ་ཡང་གསལ་བའི་རོ་བོ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དང་ལྷན་པར་
 འཇུར་བ་དང་། གསལ་བ་ཡང་མི་གསལ་བའི་རོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་དང་མི་
 ལྷན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་དང་ལྷན་པར་འཇུར་རོ། །དེ་ནི་རང་གི་རོ་བོ་བཞིན་དུ་ངེས་
 པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འཇུར་རོ། །གཞན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན་རྗེས་
 སུ་འགོ་བ་དང་ལྷོག་པ་ངེས་པ་རྟོགས་ན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་འབྱུང་གྱི། གང་
 གིས་གཙོ་བོ་ལས་ཆེན་པོ་དང་། ཆེན་པོ་ལས་ང་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་པར་
 འཇུར་བ་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་
 བ་དང་ལྷོག་པ་རྟོགས་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་
 ལས་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཐ་སྙད་འདི་ནི་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །གང་གིས་
 གཙོ་བོ་ལས་འབྲས་བུའི་བྱད་པར་སྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་པར་འཇུར་བ་རྟག་པ་ལ་ནི་
 རྒྱུའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ནི་རིམ་དང་རིམ་མ་ཡིན་པ་དག་གིས་
 གོན་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་རྒྱ་དང་ལྷན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་དང་
 གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཡིན་པ་བཀག་པ་དང་། འདི་སྐྱམ་དུ་གང་གིས་རོ་བོ་ཐ་དད་པ་
 མེད་པ་ན་དེ་འགལ་བར་འཇུར་བ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་སྤྲན་མེད་པའི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བས་རྒྱ་
 དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་མི་འདོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་གཙོ་བོ་སྤྱལ་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་
 པ་བཞིན་དུ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོར་ཡོངས་སུ་འཇུར་བར་འགོ་བས་ཆེན་པོ་ལ་
 སོགས་པ་དེ་དག་གི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ལ། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་གཙོ་
 བོ་དེ་ཡོངས་སུ་ལྷུང་པའི་རོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་བསྟན་ནོ། །ཡོངས་
 སུ་འཇུར་བ་ཡང་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་ཐ་མི་དད་ཀྱང་འགལ་བ་མེད་

དོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ན། ཞེས་པས་གྲངས་ཅན་གྱི་ལན་དང་། དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ་ཡོངས་སུ་འཇུག་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་འཇུག་བ་ན་སྡུ་མའི་
 རོ་བོ་ཡོངས་སུ་དོར་ནས་སམ། ཡོངས་སུ་མ་དོར་བར་ཡིན་གྲང་། གལ་ཏེ་མ་དོར་བར་
 ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་གནས་སྐབས་འཆོལ་བར་འཇུག་ཏེ། ཆན་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་གནས་
 སྐབས་ན་ཡང་ཡང་ཆོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་དམིགས་པར་ཐལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ཡོངས་སུ་དོར་ནས་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ་རང་གི་རོ་བོ་ལས་ཉམས་པར་ཐལ་
 བར་འཇུག་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གཞན་སྡུ་མ་འགག་ཅིང་། སྡུ་ན་མེད་པའི་རང་
 བཞིན་གཞན་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་སུ་ཇུར་པ་འགའ་ཡང་མི་འགྲུབ་པོ། ཞེས་
 པས་སྡུ་མའི་རོ་བོ་དོར་མ་དོར་བརྟགས་ནས་བཀག་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཡོངས་སུ་ཇུར་
 པའི་མཆན་ཉིད་ནི་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་འཇུག་བར་བརྗོད་ལ། གཞན་དུ་འཇུག་བ་དེ་ཡང་
 རྟོགས་གཅིག་གིས་སམ། བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཇུག་བ་ཡིན་གྲང་། རེ་ཞིག་
 རྟོགས་གཅིག་གིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ལ་རྟོགས་གཅིག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་
 ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་སྐྱེ་བ་ན་སྡུ་མ་འཇིག་པར་ཐལ་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་དེ་ཉིད་གཞན་དུ་འཇུག་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཆན་
 ནི་རང་བཞིན་གཞན་སྐྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པས་རྟོགས་གཅིག་གམ་ཐམས་ཅད་
 ནས་འཇུག་བརྟགས་ནས་བཀག་པ་དང་། ཅི་སྟེ་ཡང་ཆོས་ཅན་རྣམ་པར་གནས་པ་ལ་
 ཆོས་གཞན་ལོག་པས་ཆོས་གཞན་སྐྱེ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་འཇུག་བར་བརྗོད་ཀྱི། རང་བཞིན་
 གཞན་དུ་འཇུག་བ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྒྲུལ་དུ་སེམས་ན། ཞེས་པས་གྲངས་ཅན་གྱི་ལན་
 དང་། འདི་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འཇུག་པ་དང་ལྟོག་པའི་ཆོས་དེ་ཆོས་
 ཅན་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཇུར་པ་ཞིག་གམ། དོན་གཞན་དུ་མ་ཇུར་པ་ཞིག་ཡིན་གལ་
 ཏེ་དོན་གཞན་དུ་ཇུར་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆོ། ཆོས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རི་ལྟར་འདི་ཡོངས་སུ་འཇུག་བ་ཞེས་བྱ། དོན་གཞན་དུ་ཇུར་པའི་སྒྲུལ་བྱ་དང་རྟ་
 དག་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ན་གཡོ་བ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་རོ་བོའི་བྱམ་པ་ལ་

སོགས་པ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་
ན་སྐྱེས་བུ་ཡང་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཆོས་ནི་
ཆོས་ཅན་རང་བཞིན་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་མིན་བརྟགས་ནས་བཀག་པ་དང་། གལ་ཏེ་
དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་གཉིས་སྟེ་བ་དང་འཇིག་པས་དེ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་བཞག་
གི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་པས་གྲངས་ཅན་གྱི་ལན་དང་། མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་
དང་མེད་པ་དག་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ན་དེ་དང་འབྲེལ་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་
འབྲེལ་བར་འགྱུར་ན་ཡོད་པ་ལའམ། མེད་པ་ལ་ཡིན་གྲང་། རེ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ནི་རང་བཞིན་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་མ་ལུས་པ་ཐོབ་པས་སྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
འགའ་ལ་ཡང་རག་ལས་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་པ་ལ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་
ཉེ་བར་བརྗོད་པའི་མཆན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགའ་ལ་ཡང་
བརྟེན་པ་ཉིད་ཏུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་རི་བོང་གི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ནི་འགའ་ལ་ཡང་བརྟེན་པར་མི་རིགས་སོ། །ཆོས་གཞན་ཐ་དད་པ་སྟེ་བ་དང་འཇིག་པ་
ན་ཁྱེད་ཅག་གིས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་རྣམ་པར་འཛོག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་
ན། གང་ལ་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཇེས་
སུ་འཇུག་པ་ན་དེ་ལ་ཁྱེད་ཅག་གིས་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་རྣམ་པར་གཞག་ལ། ཆོས་ཅན་
ལས་ ཆོས་དག་ཐ་དད་པ་ན་རང་བཞིན་གཅིག་ཇེས་སུ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ནི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཡིན་ལ། ཆོས་ལས་དེ་ཡང་
ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པ་ཇེས་སུ་འཇུག་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །འཇུག་པ་དང་ལྟོག་པའི་ཆོས་གཉིས་ལས་ཐ་དད་པའི་ཆོས་ཅན་དམིགས་པའི་
མཆན་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པ་མཐོང་བའི་ལམ་ཏུ་འཇུག་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་འདྲ་
བ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་མེད་པའི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་དོན་གཞན་ཏུ་མ་
གྱུར་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཆོས་ཅན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་ལས་ཐ་མི་དད་
པའི་ཕྱིར་སྟེ་བ་དང་འཇིག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་གཉིས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་གྱི་རང་གི་ངོ་

བོ་བཞིན་དུ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ཅན་ནམ་ཆོས་སུ་
འགྱུར་བ་ཡིན། ཆོས་གཉིས་ཆོས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་ཅན་ཐ་མི་དང་པའི་ཕྱིར་གནས་
སྐབས་ཅན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་བཞིན་དུ་ལྷོག་པ་ཡང་མེད། རྒྱུ་བ་ཡང་མེད་དོ། ཆོས་གཉིས་
པས་ཆོས་ཅན་གཞན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་བཞིན་དུ་སྲ་ན་མེད་པ་རྒྱུ་
ཞིང་སྲ་མ་འདིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཅིག་འགའ་ཡང་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་མི་འགྲུབ་
བོ། རྟེན་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་དབང་གིས་ཀྱང་བྱེད་ཅག་གི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཐ་
སྟོད་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པས་ཡོད་མེད་གང་ལ་འབྲེལ་བརྟགས་ནས་བཀག་པ་
ཡིན་ནོ། །

༼ཤ༽མེད་པ་མི་རྒྱུད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆིགས་ལྡན་རྒྱུའི་དུས་སུ་འབྲས་
བུ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པས། འདིར་གཏན་ཆིགས་གསུམ་གྱིས་སྐྱབ་ཅིས་པ་དཔེ་མ་དག་གོ།

༼ས༽ཅི་སྟེ་གཙོ་བོའི་ངོ་བོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་ཉིད་དུ་ནམ་པར་གནས། རྟེན་ལ་
དབང་ཕྱག་འདི་རྩལ་དང་། ལྷན་ན་འབྲེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། སྟིང་སྟོབས་ཤས་ཆེར་
འཇུག་པ་ལ། གང་ཆེ་རྟེན་པར་བྱེད་པ་ན། རྟེན་ཆེ་འདིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། གནས་
པའི་རྒྱ་མཆན་ཉིད་དུ་འགྱུར། གང་ཆེ་སྟན་པའི་རྩལ་པ་ནི། ཤས་ཆེན་པོ་དང་སྦྱོར་བ་
ན། རྟེན་ཆེ་འདི་ནི་འགོ་བ་ཀྱན། འདིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་གྲགས། རྟེན་རྩལ་དང་
སྟིང་སྟོབས་སོགས། དངོས་ནམས་འདི་ཡི་ལྷན་ཅིག་བྱེད། རིམ་པ་ཁོ་ནར་འབྱུང་འགྱུར་
ཏེ། རྟེན་ཕྱིར་འབྲས་བུ་རིམ་མེད་ཡིན། ཞེས་སོ། །

༼ཏ༽རང་རྒྱུ་བ་མེད་ཅིང་འབྲེན་གནས་འདིག་པའི་རྒྱ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་
གྱུར་པའི་རྩལ་སྟན་སྟིང་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཞེས་
པའོ། །

༼ཨ༽ཆད་ཆེན་དཀའ་འགྲེལ་ལས། རི་ལྟར་ལོང་བ་མིག་དང་ལྷན་པའི་རྒྱུས་བུ་

དང་འབྲེལ་བ་ལས་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐིམ་
པར་འགྱུར་བ་སེམས་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དང་ཕྱད་པ་ལས་སེམས་པ་ཅན་བཞིན་དུ་ཆོས་
ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྦྱོན་མེད་དོ། དེ་སྐད་
དུ་ཡང་། སྐྱེས་བུ་མཐོང་བའི་དོན་དུ་དང་། ཉན། འཁོར་བར་བྱས། ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་
ནོ། ཞེས་སོ། །

༼ ༡༽ སྐྱེས་བུ་འཆིང་བ་གསུམ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་ནི། ཉྱེག་གེ་འབར་བ་
ལས། འཁོར་བ་ན་ཡུལ་ལ་སྲིད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་བུ་དང་རང་བཞིན་ལ་གཅིག་པ་ཉིད་
དུ་སྒྲིངས་པ་ཡོད་ལ། ཤེས་པ་ལྷག་པར་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་ན་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་
སྟུང་མས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཡང་གཞན་ལ་བདག་ཀྱང་གཞན་ནོ་ཞེས་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ན་ས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དང་། ཐིག་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་ནམས་
ལྷོག་པར་འགྱུར་བས་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་འཆིང་བ་ལས་ཐར་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་གྲངས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་གི་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། སྐྱེས་བུ་ལས་རང་བཞིན་གྲོལ་བའི་
ཐར་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འདི་ལས་དང་བོ་སྲིད་པ་ན། རང་བཞིན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་བུས་
སྦྱད་པར་བྱ་བའི་དོན་ནམ་པ་སྣ་ཆོགས་པ་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར་
ནོ། གྲོལ་བའི་དུས་ན་ནི་བདག་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་འདིའི་མ་ཡིན་ལ། སྐྱེས་བུ་འདི་ཡང་བདག་
གི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་སྐྱེས་པ་ན་ཡུལ་གྱི་ཡོངས་སྦྱོད་རི་སྟེང་
སྐྱེས་བུ་ལ་སྦྱོན་པར་བྱ་བ་དེ་བདག་གིས་བྱིན་པས་དེས་ན་བདག་གི་དོན་བྱས་པ་ཡིན་
ཞིང་། སྐྱེས་བུ་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བུ་ལས་རང་བཞིན་གྲོལ་
བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། །

༼ ༢༽ རྣམ་འབྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་ལས། གྲངས་ཅན་པ་དག་རང་བཞིན་འགྱུར་བ་
ལས་བྱུང་བའི་མཆན་ཉིད་ནི་ལྷ་བརྒྱའོ་ཞེས་སྐྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་མཁུ་བ་ནི་དགུའོ། འབྲུ་
པ་ནི་བརྒྱད་དེ། ལུས་པ་ནི་ཉི་ཤུ་ཙ་བརྒྱད་དོ། བྱིན་ཅི་ལོག་པ་ནི་ལྷ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ལྷ་

བཅུ་ལྔ་ཁྲི་ལྔ་བཅུ་དང་། ལྔ་བཅུ་དང་། ལྔ་བཅུ་དང་། ཆར་འབབ་པ་དང་། ལེགས་པར་བརྒྱལ་
 བ་དང་། གཞན་མ་ཡིན་པ་དང་། མིག་བཟང་བ་དང་། འོད་ཅན་དང་། ལྷས་མཆོག་ཅེས་
 བྱ་བ་ནི། མགུ་བ་དགུ་ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སུ་མཉེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཛིན་
 ཆེན་གྱི་དེ་ཡང་རང་བཞིན་ལས་འབྲས་སུ་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུས་བྱས་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་
 འོ། ཞེས་དེ་ལྟར་གང་གིས་མཐོང་བ་དེ་ནི། ཡོངས་སུ་དགའ་བ་ཐར་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ཡུལ་ལས་རྒྱུ་བར་འགྱུར་བ་ནི་ཆུ་ཞེས་བྱའོ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་འབྲས་སུ་འཐོབ་གྱི།
 རྒྱུས་བྱས་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་འོ་ཞེས་ཤེས་ནས་ཐར་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་
 དགའ་བ་རྒྱུ་བར་འགྱུར་བ་ནི་ཆུ་ཆུན་ཞེས་བྱའོ། །དུས་ཀྱི་འབྲས་སུ་འཐོབ་གྱི་རྒྱུས་བྱས་
 བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་འོ་ཞེས་ཤེས་པ་སོགས་ནི་ཆུ་བོའ། །སྐལ་བས་འབྲས་སུ་འཐོབ་གྱི་རྒྱུས་
 བྱས་བྱས་པ་མ་ཡིན་འོ་ཞེས་ཤེས་པ་སོགས་ནི་ཆར་འབབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡུལ་ལ་སོགས་
 པ་ཉེ་བར་སྐྱབ་པའི་རྒྱུན་མཐོང་ནས་གང་ཐར་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་དགའ་བ་
 དེ་ནི་ལེགས་པར་བརྒྱལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཀུན་ཏུ་བསྐྱེད་བའི་རྒྱུན་མཐོང་ནས་ཐར་པ་ལ་
 སོགས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་དགའ་བ་དེ་ནི། གཞན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱའོ། ཉེ་ལྟར་ཐར་པ་
 སོགས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་དགའ་བས་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་དེ་ཐར་པ་མཐོང་བ་ནི་མིག་བཟང་
 བ་ཞེས་བྱའོ། །དབང་བོ་ལས་འདས་པ་མཐོང་བ་ནི་འོད་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པར་འཆོ་
 བའམ་རྒྱུན་མཐོང་ནས་ཐར་པ་སོགས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་དགའ་བ་དེ་ནི། ལྷས་མཆོག་ཅེས་བྱ་
 རྟེ། དེ་དག་ནི་མགུ་བ་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་འོ། ཉེ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ལས་རྒྱུ་བའི་གྲུབ་པ་
 ནི་བརྒྱུད་དེ། འདི་ལྟར་རྒྱུ་བ་བོ་དང་། ལེགས་པར་རྒྱུ་བ་བོ་དང་། རྒྱུ་བའི་མཐར་
 ཕྱིན་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། མགུ་བར་གྱུར་པ་དང་། ཉམས་
 དགའ་བ་དང་། མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྟེ། ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 དང་། རང་གཞན་ལ་ཕན་པ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། ཉེ་ལྟར་ཤེས་པ་གང་
 དཔུང་པ་བྱས་ནས་རྒྱུ་བ་ནི། རྒྱུ་བ་བོ་ཞེས་བྱའོ། ཤོས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གི་ཤེས་པ་
 ནི། ལེགས་པར་རྒྱུ་བ་བོ་ཞེས་བྱའོ། །བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ལྷ་མས་

བསྟན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་སྒྲོལ་བའི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་བ་དང་
 ཆ་བ་ལྡོག་པའི་ཐབས་ཤེས་པ་ནི་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ནང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱང་དང་
 མཁྲིས་པ་དང་བད་ཀན་ལ་སོགས་པའི་ནད་གང་བདག་ཉིད་དམ་སྒྲ་མ་ལས་སྐྱེས་པའི་
 ལྡོག་པའི་ཐབས་ཤེས་པ་གྲུབ་པ་དེ་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་དང་
 བོ་འབྱུང་བ་ལས་ལྷུང་པའི་མི་དང་། རྩོལ་སོང་དང་། རི་དྲགས་དང་། སྤུལ་ལ་སོགས་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་བྱུང་ཞིང་། སྐྱེས་པས་འཛིགས་པ་དང་། འཐབ་ཅོད་དང་། དེག་པ་ལ་
 སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་རྣམས་བཅོས་པའི་ཐབས་ཤེས་པ་གྲུབ་པ་དེ་ནི་མགྲུབ་རྒྱུར་
 པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་བདེ་བ་ལ་དམིགས་པ་ལ་
 སོགས་པས་ཆངས་པར་སྒྱུད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཉམས་དགའ་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་
 གང་ལྡང་བ་དང་། ཕྱག་འཆལ་བ་དང་། སྐྱ་དང་ཁ་སྤྱོད་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི། ཉག་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ནི་གྲུབ་པ་བརྒྱད་ཡིན་
 བོ། །ཡང་འོན་པ་དང་། མཛེན་དང་དང་། དམུས་ལོང་གི་ངོ་བོ་དང་། བེམ་པོ་ཉིད་དང་།
 ཇི་མི་ཞིམ་པ་ཉིད་དང་། བྱམ་པོ་ཉིད་དང་། ཉག་སྐམ་ཅན་དང་། མ་ནིང་དང་། ལག་པ་
 ཉམས་པ་དང་། རྒྱགས་པ་དང་། ཤེས་པ་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དག་གིས་གངས་རི་
 ལྟ་བ་བཞིན་དུ། ལྷགས་པ་དང་། མིག་དང་། ལྗེ་དང་། ལྷ་ལ་སོགས་པ་དང་། ངག་དང་།
 ལག་པ་དང་། ཀླང་བ་དང་། བཤང་ལམ་དང་། འདོམས་ཞེས་བྱ་བའི་དབང་བོ་ལ་གཞོན་
 པ་འདི་དག་ནི་རྣམས་པ་བཅུ་གཅིག་གོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚུ་རྒྱན་མ་ཡིན་
 པ་དང་། ཚུ་བོ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆར་འབབ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལེགས་པར་བརྒྱལ་བ་
 མ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་དང་། བཟང་བོ་མ་ཡིན་པ་དང་། འོད་ཅན་
 མ་ཡིན་པ་དང་། ལུས་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་བཞིན་ཉག་ཏུ་ཡོད་
 དུ་བྱིན་ཀྱང་ངོ་མ་ཤེས་པས་ཐར་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དགའ་བ་མི་སྐྱེ་བ་ནི། ཚུ་མ་ཡིན་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས། རྣམ་པར་འཛོལ་མཐོང་ཡང་ཐར་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དགའ་
 བ་མི་སྐྱེ་བ་ནི། ལུས་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོལ་བ་བོ་

མ་ཡིན་པ་དང་། ལེགས་པར་སྒྲོལ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གྲུབ་པ་བརྒྱད་
 ལ་གཞོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤེས་པ་གང་དབྱུང་པ་བྱས་ནས་སྦྱོར་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྒྲོལ་བ་
 བོ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རི་སྲིད་གཡོ་སྦྱུང་དང་སེར་སྣ་སོགས་ལ་རིགས་པའི་དོན་མི་
 དམིགས་པ་ནི་རྟག་ཏུ་དགའ་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་སྟེ་དེ་ལྟར་
 བ་འདི་དག་ནི་རྩས་པ་ཉི་ཤུ་ཙ་བརྒྱད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྩས་པ་བརྒྱ་གཅིག་
 དབང་བོ་བརྒྱ་གཅིག་དང་གྲངས་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བར་གསུངས་པས་ན། རྣ་བ་དང་ལྷགས་
 པ་དང་མིག་དང་ལྗེ་དང་སྣ་དང་། ཀླང་བ་དང་བཤང་ལམ་དང་འདོམས་དང་ལག་པ་
 དང་ངག་དང་། ཡིད་ཅེས་བྱ་བའི་དབང་བོ་ལ་གཞོན་པ་འདི་དག་ནི་རྩས་པ་བརྒྱ་གཅིག་
 གོ་ཞེས་འདོན་ན་འགྲིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམ་པ་ལྔ་ནི་
 འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷན་པ་དང་། རྩེད་པ་དང་། རྩེད་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཤིན་ཏུ་ལྷན་པར་གྱུར་
 པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 གི་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། གཞན་མ་ཡིན་པ་ལ་གཞན་གྱི་སྒོ་དང་། ལེགས་པ་
 མ་ཡིན་པ་ལ་ལེགས་པར་ཡང་དག་པར་སྦྱབ་པ་དང་། བདེ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་བདེ་བར་
 མངོན་པར་ང་རྒྱལ་བ་དང་། མི་རྩས་པ་ལ་རྩས་པར་མངོན་པར་ང་རྒྱལ་བ་དང་། མི་
 བཟོད་པ་ལ་བཟོད་པར་ཡིད་ཆེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་དག་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམ་པ་ལྔ་
 ཡིན་པར་གྲངས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱི་གཞུང་མཆན་ཉིད་ལྔ་བརྒྱ་བ་ལས་བསྟན་པར་བཤད་
 ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཆིང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ཐར་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་དེ་ཉིད་
 ལས། དེ་ཡང་སྦྱོས་བྱ་བཅིང་བ་གསུམ་གྱིས་བཅིངས་པ་ལས་འཁོར་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་
 ཉིད་ལས་གྲོལ་བས་ཐར་པ་རྣམ་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་ནི་ཐར་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་འཆིང་
 བ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་འཆིང་བ་དང་། འགྱུར་བའི་འཆིང་བ་དང་། རྟོར་
 གྱི་འཆིང་བའོ། །དེ་ཡང་རེ་ཞིག་རྟོར་གྱི་འཆིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བྱིས་པའམ་ཆངས་པར་
 སྦྱོད་པའམ། རྟགས་ན་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་རྟོར་རྟེན་པས་འཆིང་བ་ཡིན་ཏེ།
 རི་ཅམ་རྟེན་པ་དེ་ཅམ་དུ་སྲིད་པ་འཕེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །འགྱུར་བའི་འཆིང་བ་ཞེས་བྱ་

བ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནམས་དེ་དང་དེ་ལ་ལྟ་བ་སོགས་སུ་འདོད་པས་སྤྲོད་དང་རེག་བྱ་
 དང་རྩོད་དང་གཞུགས་དང་ངི་ནམས་ཀྱི་དབང་བོ་འཇུར་བར་བྱེད་ཅིང་། དབང་བོ་ཡུལ་
 ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉང་ཏུ་ཡང་དག་པར་གནས་པར་མི་འཇུར་བས་
 འཆིང་བ་ཞེས་བྱའོ། །རང་བཞིན་གྱི་འཆིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལྟ་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དང་མི་
 དང་ཏུ་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱིས་ལུས་གང་དག་གཞན་དང་གཞན་ནམ་པ་སྣ་
 རྒྱུ་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་འཇུར་བའི་བདག་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་བ་སྟེ། བདེ་བ་དང་། སྤྱུག་
 བསྐལ་དང་། རྩོལ་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཉིད་དེ་ཉིད་ངར་འཛིན་པ་
 དང་། དེ་ཙམ་དང་། དབང་བོའི་བྱེད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་སྣ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་འཇུར་བ་ལས་བྱུང་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འཁོར་བར་འཁོར་བ་ན་ཡུལ་ལ་སྟེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱེས་བྱ་
 དང་རང་བཞིན་ལ་གཅིག་པ་ཉིད་ཏུ་རྩོལ་པ་ཡོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཉིད་ཡུལ་
 ཐམས་ཅད་ལ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ནམ་འཇུར་སྣ་རྒྱུ་ལས་ཀྱི་འདི་སྤྱུལ་བར་
 མ་ཤེས་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལས་བྱས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བྱ་བ་སྦྱེད་པ་
 དང་། བདག་ཉིད་དེ་དག་ཡོངས་སྟོད་པ་སོགས་སུ་བབྱུང་བས། བདག་ཉིད་ཡུལ་ནམས་
 ལ་སྟེད་པའི་གཞན་དབང་ཏུ་འཇུར་ཏེ། འཁོར་བར་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆེ་སྒྲ་མས་
 ཉེ་བར་བསྟན་པ་དང་། ཐོས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲས་བྱ་དག་
 སྤྱུལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱེས་བྱ་ནི་སྦྱེད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་སུ་ངེས་
 པའི་ཤེས་པ་ལྟག་པ་སྦྱེས་པར་གྱུར་པ་ན། འབྲས་བྱ་དག་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡུལ་
 རྒྱུ་ལས་ཀྱི་འདི་དག་སྤྱུལ་བར་བྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡང་གཞན་ལ་བདག་ཀྱང་གཞན་
 རོ་ཞེས་རྟོགས་ནས། བདག་ཉིད་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོངས་སུ་ངོམས་པར་འཇུར་བའི་
 ཕྱིར། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷའི་མིག་བསྦྱེད་དེ། རང་བཞིན་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་པ་
 ན། བདག་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་བའི་ངི་མ་བྲལ་ནས་ནམ་འཇུར་སྣ་རྒྱུ་ལས་
 པ་འདི་དག་གི་གནས་ལུགས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་དམ་པ་རང་བཞིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 མཛོན་སུམ་ཏུ་མཐོང་ནས་རང་བཞིན་ཡང་སྤྲོད་སྦྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རང་བཞིན་ལས་

སློང་དང་། དེ་ལས་ང་རྒྱལ་དང་། དེ་ལས་དེ་ཙམ་ལྟ་དང་། དབང་བོ་བརྩ་གཅིག་དང་། དེ་
ཙམ་ལྟ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་ཉེ་བར་སྦྱལ་བར་བྱེད་པའི་འཇུག་པ་ཉེ་བར་བསྦྱས་ཏེ། རང་
བཞིན་ཡན་གར་བར་གནས་ཤིང་། དེའི་ཆེ་རྒྱལ་འབྱོར་བའི་སློང་རྩ་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་འཇུག་
ཀྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤང་བ་ལོག་སྟེ། ས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དང་། མིག་ལ་སོགས་
པའི་བྱེད་པ་རྣམས་ཐོག་པར་འཇུག་བས་རི་སྐད་བཤད་པའི་འཆིང་བ་གསུམ་ལས་གྲོལ་
ཏེ། རྒྱུས་བྱ་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྟོང་པ་མེད་ཅིང་། བྱེད་པ་མེད་པར་གནས་པ་དེའི་ཆེ་ཐར་པ་
ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། གངས་ཅན་པ་དག་གིས་བཅིངས་པ་དང་། ཐར་པའི་ཚུལ་
རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼གཤེད་ཉིད་ཉི་ཤུ་ལྟ་ཤེས་ན། ༽རལ་བའམ་མགོ་རྒྱུ་ཙེད་པན་ཅན། ༼གནས་ནི་
གང་དང་གར་གནས་ཀྱང་༽ ༼གྲོལ་འཇུག་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད། ༽ཅེས་སོ། །

༼ང་༽འཇུག་རྒྱུ་ཆེན་མོར། རྒྱུས་ཟིན་པའི་ས་བོན་སྤར་ཡང་བཏབ་ནས་རྒྱེ་
བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འཇུག་བ་སྟེ་འདོད་ན་ནི། རྒྱུ་མཆན་གང་གིས་ས་བོན་བཏབ་
ནས་རྒྱེ་བ་བཀག་ནས་ཐུ་བྱ་རྒྱེ་བར་འདོད་པ་སྤར་ཡང་ས་བོན་དེ་རྒྱེ་བ་ལ་གཤགས་ཅི་
ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པས། ཐུ་བྱ་དང་ལ་སོགས་པས་སྟོང་བྱ་དང་སྦྱབས་འཆའ་བ་སོགས་ཀྱི་
རྒྱེ་བ་འཇིག་རྟེན་འདིར་གཏན་རྟེན་པར་མི་འཇུག་རོ། །སྟོན་གཞན་ཡང་ས་བོན་དེ་ཉིད་
བར་མ་ཆད་པར་སྲིད་པའི་མཐར་ཐུག་པར་རབ་ཏུ་རྒྱེ་བ་ཉིད་དུ་འཇུག་ཏེ། རྒྱུས་ཟིན་པ་
དེ་ཉིད་སྤར་ཡང་རྒྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། ༼དེ་ནི་འབྲས་བུའི་རིགས་འདྲ་རྣམས་མི་རྒྱེ་བ་
དང་༽ རྒྱུའི་རིགས་འདྲ་རྣམས་བར་མ་ཆད་དུ་རྒྱེ་བའི་སྟོན་གཉིས་བསྟན་ནས་རིགས་པ་
དང་འགལ་བ་བརྗོད་པའོ། ༼ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ཅེ་ཅུ་གོ་རྒྱུའི་ས་བོན་ཡུངས་འབྲུ་ཙམ་གྱི་ནང་ན་རྒྱང་གྲགས་ཁེབས་པའི་
ཤིང་ལྗོན་པ་ཡོད་པ་དང་༽ རྒྱུས་པ་བྱད་མེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ན་བྱ་གཅིག་ཡོད་པའམ།

བྱ་གཅིག་གི་ལུས་ཀྱི་ཆ་གཅིག་སྐྱེས་པ་དང་ཆ་གཅིག་བྱད་མེད་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་
དང་། རྩ་ཡི་ནང་ན་སྐྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་མ་ཐོས་པ་དང་། ཉགས་ཆལ་ལ་མེ་ཆེན་འབར་
བ་ཡོད་ཀྱང་མ་མཐོང་བ་སོགས་སོ། །གཞན་ཡང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྩ་སོགས་ཅེ་ན་སྤང་
ཆེན་བརྒྱ། རྩོན་ཆེ་མ་མཐོང་ཡོད་དོ་ཞེས། །དེ་སྐད་གྲངས་ཅན་ཕྱགས་ལས་གཞན། །དོ་
མཚར་བཅས་པ་སུ་བརྗོད་ཅོང་། །རྩ་ནི་ལན་བརྒྱར་རྣམ་བྱེ་ཡང་། །དོ་བོ་གང་ཞིག་སྤང་
གྱུར་བའི། །དོ་བོ་དེ་ནི་སྤར་མི་སྤང་། །རི་ལྟར་དེ་ནི་ཡོད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་
འཇུག་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་རྩ་ལ་འབྲས་གནས་ན། །ཟན་ཟ་མི་གཙང་ཟ་བར་འགྱུར། །རས་
ཀྱི་རིན་གྱིས་རས་བལ་གྱི། །ས་བོན་ཉོས་ལ་བཤོ་བར་གྱིས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

།ཆེན་ཉག་གེ་འབར་བ་ལས། འདི་ཡི་ལྷོག་པའང་རིགས་མིན་ཏེ། །མང་བོ་དག་
དང་ཐུན་མོང་བྱིར། །རི་ལྟར་རྩེ་གཅིག་གི་གྱུར་ཀྱང་། །ཆོགས་པ་དག་གི་བྲན་བཞིན་
འདོད། །ལོངས་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བའི་རང་བཞིན་ནི་དང་བོ་སྤྱོད་པའི་
རྩ་རོལ་དུ་སྐྱེས་བྱས་ཏེ་བར་སྤྱད་པས་བདག་གིས་དོན་བྲས་ཟེན་ཏོ། །ཞེས་ལྷོག་པར་
འགྱུར་བ་ན་རང་བཞིན་ནི་གཅིག་ཅིག་ཡིན་ལ། །སྐྱེས་བྱ་ནི་མང་བོ་ཡིན་པས་དེས་ན་
འདིར་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་ལས་གྲོལ་དུ་ཟེན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དུ་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱེས་བྱ་
མང་བོས་ཐུན་མོང་དུ་བཅིངས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྐྱེས་བྱ་གཅིག་གི་བས་དེ་ལ་བཅེ་
བ་དང་བལ་དུ་ཟེན་ཀྱང་དེ་ལས་གཞན་པ་འཆོ་བའི་སྐྱེས་བྱ་དག་ལས་གྲོལ་བ་མེད་
དོ། །ཞེས་སོ། །

།རྩ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་སྤྱོད་གྱུར་ནས། །རང་གི་ལུགས་ཀྱིས་སྤྱོད་སྤེད་ཀྱང་། །སྐྱེས་
པའི་སྤྱོད་རྣམས་མེད་མིན་ཏེ། །བྱེད་དུ་སྤྱོད་འགྲེང་བུམ་འདྲ་བཞིན། །འདི་ལྟར་གྲགས་
ཏེ་དབང་བོས་ཀུན་ལ་དག་བོ་གསོད་པར་བྱེད་པའི་མཆོན་ཆ་འཕང་མདུང་བྱིན་པ་
དང་། །དེས་དེ་སྤྱོད་སྤྱོད་གསོད་པའི་བྱིར་སྐྱེས་ནས་བཟུང་རོ། །ཡང་ཀུན་ས་འདིགས་
བྱེད་སྤེད་བྱ་ནགས་ཀྱི་སྤྱོད་མོ་ལས་སྐྱེས་པ་སྤྱོད་དུ་འགྲེང་བ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྱ་

བ་དང་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་འཐབས་པ་ན་རི་སྲིད་དུ་དེས་ཀན་པམ་པར་བྱས་པ་ལས།
 ཀནས་འཕང་མདུང་དེ་སྐྱ་ཁྱེན་དུ་འགྲེང་བ་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་གསད་པའི་ཕྱིར་འཕངས་
 པ་དང་། སྐྱ་ཁྱེན་དུ་འགྲེང་བ་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་སྦྱལ་གྱི་གཞུགས་སུ་བསྐྱར་ནས་གནས་པ་
 ན་འཕང་མདུང་དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་སྤིང་གི་གཞུགས་སུ་བསྐྱར་ནས་གནས་སོ། །ཡང་
 སྐྱ་ཁྱེན་དུ་འགྲེང་བ་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་བྱི་ལའི་གཞུགས་སུ་བསྐྱར་ནས་གནས་པ་ན་འཕང་
 མདུང་དེ་ལྷག་པའི་གཞུགས་སུ་སྐྱར་ནས་ཉེ་བར་གནས་སོ། །སྐྱ་ཁྱེན་དུ་འགྲེང་བ་བྱམ་
 པ་ལྟ་བུ་མེར་བསྐྱར་ན་འཕང་མདུང་ཡང་ཚུའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱར་ནས་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ།
 དེ་བཞིན་དུ་དེས་གང་དང་གང་གི་གཞུགས་སུ་བསྐྱར་ནས་ཉེ་བར་གནས་པ་ན། འཕང་
 མདུང་དེ་ཡང་དེའི་གཤེད་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེའི་གཞུགས་སུ་བསྐྱར་ནས་རྗེས་སུ་
 འབྲེལ་རྟེ། ཚུང་མའི་གཞུགས་སུ་སྐྱར་ནས་དེས་སྐྱ་ཁྱེན་དུ་འགྲེང་བ་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་བསད་
 པར་སྐྱར་པའི་བར་དུ་འབྲུང་བ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱང་ནམ་གངས་གཞན་ཉེ་
 བར་བབྱང་ནས་ཉེ་བར་གནས་པ་ན་དེ་དག་ལ་ཡང་། སྐར་སྐྱས་པའི་སྟོན་དག་བཞོག་
 པར་དཀའ་བ་ཡིན་གྱི་མེད་པ་མ་ཡིན་རྟེ། འདི་ལྟར་ན་སྐྱ་ཁྱེན་དུ་འགྲེང་བ་བྱམ་པ་ལྟ་
 བུ་ལ་འཕང་མདུང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་བཞིན་དུ། རི་སྲིད་ཁྱོད་གཞན་ནམ་
 པར་མནན་པའི་ཕྱིར་སྐྱོ་བ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ། ཡང་སྟོན་དེ་དང་བཅས་པ་ཡིན་རྟེ། སྟོན་
 ཅི་ཞིག་ཅི་ན། གལ་ཏེ་རྒྱས་པའི་ངོ་བོར་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་དཔེ་མེད་པ་ཡིན་ལ།
 གསལ་བའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་གསུངས་སོ། །

༼ཉ༽ད་ནི་ཅ་ཆིག་གི་ཆིག་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྐར་བཤད་པའི་དྲང་སྟོང་
 སེར་སྐྱ་དང་། དྲང་སྟོང་མཚོད་འོས་དང་། ལྟ་ཆེན་དབང་ལྷག་དང་། སྟོན་པ་ཆུ་ལྷང་
 རྒྱམས་གངས་ཅན་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། སྟོན་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་བོས་བཤད་པ་ལྟར་
 དངོས་པོ་འབྲུང་བའི་རྒྱ་གངས་ངེས་པར་སྐྱ་བས་སམ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལྟར་དེ་ཉིད་

ཉེར་ལྷའི་གངས་ཀྱི་འཇུག་པའམ། གངས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་གྲོལ་བར་འདོད་པས་གངས་
ཅན་དང་། རྒྱུ་ལྷན་ཐམས་ཅད་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་རྒྱུ་བར་སྤྲོ་བས་རང་བཞིན་རྒྱུར་
སྤྲོ་བ་དང་། དང་སྤོང་མེར་རྒྱའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བས་མེར་རྒྱུ་བ་དང་། སོགས་སྤྲོས་གཙོ་བོ་
མི་གསལ་བ་རྒྱུར་འདོད་པས་གཙོ་བོ་བ་སོགས་རྣམས་གངས་སོ། །དབྱེ་ངོ་ནི་མེར་རྒྱུ་ཅམ་
ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞིང་དབང་ཕྱག་ལྟར་མི་འཛིན་པས་ན་རྒྱུ་ལྷན་ཐམས་ཅད་རྒྱའི་དྲུས་
ན་ཡོད་པ་རྒྱུན་གྱིས་མངོན་པར་གསལ་བར་འདོད་པའི་གངས་ཅན་ལྟ་མེད་པ་དང་།
དབང་ཕྱག་སྟོན་པར་འཛིན་པའི་གངས་ཅན་ལྟར་བཅས་རྒྱུ་འབྲས་མཐའ་དག་རང་
བཞིན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་རྣམས་འཇུག་ཐ་དད་དུ་འགྲོ་བ་ནི་དབང་ཕྱག་གི་བྱིན་རྒྱལས་ལ་
སྟོས་པར་འདོད་པ་གཉིས་ཏེ། ཕྱི་མ་ནི་སྟོན་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་
ལྷགས་ཡིན་ནོ། །མངོན་སུམ་ཆད་མ་ནི་ན་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་བོ་ལྟ་རྣམས་ཡིད་
གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་སྤྲོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་འཇུག་བཞིན་པ་ལ་
འདོད་ཅིང་། ཡིད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དོན་ནི། ཡིད་དང་དབང་བོ་ལྟན་ཅིག་བྱི་
རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའམ། དབང་བོའི་འཇུག་པ་ཡིད་གྱིས་རིག་པར་བྱེད་པ་ལ་
འདོད་དོ། །དབང་བོ་འཇུག་པ་ལ་རྒྱུན་བཅས་རྒྱུན་མེད་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་
བོ་རྒྱུན་བཅས་ནི་ལྷགས་བསྐྱེད་པ་ན་མེ་ལྷགས་རྣམས་གཅིག་མིན་ཀྱང་རྣམས་གཅིག་པ་
ལྟར་འབྲང་བ་བཞིན་དུ། རྒྱུས་བྱས་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཁྱོད་བ་ན་སྤོང་མེ་ལོང་ལ་བྱི་ནས་
ཡུལ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་དང་ནང་ནས་རྒྱུས་བྱའི་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བས་ཡུལ་དང་
རྒྱུས་བྱ་གཉིས་འབྲས་པ་མིན་ཀྱང་འབྲས་པ་ལྟ་བུར་སྤྲང་བ་དང་། རྒྱུན་མེད་ནི། རྒྱུས་བྱ་
ནི་སྟོན་མེད་འོད་ལྟ་བུར་ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་དང་འབྲས་པ་ལྟ་བུར་
སྤྲང་བ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའོ། །ཆད་མའི་མདོའི་འགྲེལ་བཤད་ལྟར་ན་དབང་བོའི་
འཇུག་པ་དང་རྒྱུས་བྱ་གཉིས་འབྲས་པ་ལྟ་བུར་སྤྲང་མི་སྤྲང་ལ་བྱེད་ཅིང་། སྟོན་མེད་འོད་
གྱིས་མཆོན་པའི་དོན་ཡང་དབང་བོའི་འཇུག་པ་ལ་བྱེད་པར་སྤྲང་ངོ། །རང་དོན་རྗེས་
དཔག་ནི། འབྲེལ་བ་བདུན་གྱི་འབྲེལ་གཞིའི་དངོས་པོ་གཅིག་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་

གཅིག་ཤོས་དཔོག་པའི་སྒོ་ལ་བྱེད་ལ། འབྲེལ་བ་བདུན་ནི། བྱ་དང་རྒྱལ་བོའམ་གཙོ་བོ་
 དང་སྦྲེས་བྱ་ལྟ་བུ་ཉོན་དང་ཉོན་བདག་གི་འབྲེལ་བ་དང་། འོ་མ་དང་ཞོའམ་གཙོ་བོ་
 དང་སྦྲེས་བྱ་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྲུལ་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་། ཤིང་རྟ་དང་དེའི་ཡན་ལག་
 གམ་དེ་ཅམ་ལྟ་དང་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྟ་བུ་འབྲས་བྱ་དང་རྒྱའི་ངོ་བོའི་འབྲེལ་བ་དང་། རྩ་
 མཁན་དང་བྱམ་པའམ་སྦྲེས་བྱ་དང་གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་རྒྱ་མཚན་དང་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་
 འབྲེལ་བ་དང་། ཡལ་ག་དང་ཤིང་ངམ་དེ་ཅམ་ལྟ་དང་འབྲུང་བ་བཞི་ལྟ་བུ་ཡན་ལག་
 དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་། དུར་བ་དང་དུར་མའམ་རྩལ་དང་སྤྱིང་སྤྱོད་ལྟ་
 བུ་ལྟ་བུ་ཅིག་སྤྱོད་པའི་དངོས་པོའི་འབྲེལ་བ་དང་། སྦྱལ་དང་སྤྱོད་མོང་ངམ་ཤས་ཆེ་ཆུང་དུ་
 བྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལྟ་བུ་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་གྱི་འབྲེལ་བ་སྟེ་བདུན་ནོ། །དཔེ་
 གཉིས་གཉིས་ཀྱི་དང་བོ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དང་། གཉིས་པ་རྣམས་བསྟན་བཅོས་ལ་
 གྲགས་པའི་དཔེར་བཤད་དོ། །གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ལ་སྦྱབ་ངག་ཡན་ལག་ལྟ་བུ་ལྟ་
 བུ་རང་ཕྱོགས་བསྦྱབ་པ་གཙོ་བོར་བྱུར་པ་རྣམ་པར་ལྟན་པ་དང་འགལ་བ་བརྟེན་པའི་
 ཐལ་འགྱུར་ལྟ་བུ་གཞན་ཕྱོགས་བཀག་པ་གཙོ་བོར་བྱུར་པ་བསལ་ཏེ་འོངས་པ་གཉིས་
 ཡོད་ལ། དབང་ཕྱག་ནག་པོའི་རྒྱུད་དང་གཞུང་ལྷགས་སུམ་ཅུ་བ་དང་མཚན་ཉིད་ལྟ་
 བུ་བ་སོགས་ལྷང་ཆད་མར་འདོད་དོ། །རྩལ་སྟན་སྤྱིང་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་
 འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པས་ན་བྱ་བ་མེད་པ་དང་དགེ་མི་དགའི་བྱེད་པ་བོ་མ་ཡིན་
 པ་དང་། མི་འགྱུར་བས་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་འདུས་བསགས་མིན་པས་ཤེས་རིག་
 དང་། བདེ་སྟུག་ལ་སྤྱོད་པས་ཟ་བ་བོ་སྟེ་བྱེད་པར་དུ་མ་དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་གི་
 བདག་ཡོད་ཟེར། དེ་ལ་འཆིང་བ་ལས་མ་གྲོལ་བར་དུ་སྤྱིའི་སྒྲོར་གནས་པ་དང་། དེ་ལས་
 གྲོལ་ཆེ་སྤྱིའི་སྒྲོར་མི་གནས་པའི་བདག་གཉིས་ཡོད་ལ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། ཤེས་པ་
 དང་རིག་པ་དང་སྦྲེས་བྱ་དང་བདག་དང་། སོགས་སྐྱུས་ཞིང་ཤེས་པ་དང་སེམས་པ་ཅན་
 སོགས་སོ། །གཙོ་བོ་སོགས་ཉེར་བཞི་འདུས་བསགས་ཡིན་པས་བཅུ་པོ་ཡིན་ལ། རྩ་བའི་
 རང་བཞིན་ནི་དགེ་མི་དགེ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་པ་བོ་དང་མི་འཇིག་པས་རྟག་པ་དང་ཆ་ཤས་

མེད་པས་གཅིག་ཕྱ་དང་། སྐྱེས་བུའི་ལོངས་སྤྱད་བྱ་ཡིན་པས་ཡུལ་དང་རྣམ་འཇུག་
 ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་དང་རྟག་ཏུ་མི་གསལ་བ་དང་། རུལ་ཐུན་སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 གསུམ་ཆ་མཉམ་པའི་ཤེས་བྱར་འདོད་དོ། མིང་གི་རྣམ་གངས་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་
 ལུགས་དང་དོན་དམ་པ་དང་རང་བཞིན་རྣམས་གཙོ་བོའི་རྣམ་གངས་སུ་རྣམ་ངེས་དར་
 རྒྱུ་ལས་བཤད་དོ། ཁོན་ཀྱང་སྐྱེས་བུ་ཡང་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། ཆེན་
 བོ་སོགས་བདུན་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རྣམ་གངས་ཡིན་ཀྱང་དོན་གཅིག་མིན་ནོ། རྩ་
 བའི་རང་བཞིན་ལས་ཆེན་བོ་སྟོ་སྟེ་ཞིང་། སྟོ་དེ་ནི་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་པ་དང་
 འབྲ་ཞིང་། དེ་ལ་ཕྱི་ནས་ཡུལ་དང་ནང་ནས་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་བརྟན་ཕྱད་པའམ་
 འབྲེས་པ་ནི་སྐྱེས་བུས་ཡུལ་འཇལ་བའམ་རྟོགས་ཚུལ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། ཡོན་ཏན་
 གསུམ་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གངས་ནི། སྤྱིང་སྟོབས་རུལ་ཐུན་གསུམ་དང་། ཆགས་སྤང་ཚོངས་
 གསུམ་དང་། བདེ་སྤྱག་གཉི་སྤྱག་གསུམ་སོགས་སོ། སྟོ་ལས་ང་རྒྱལ་གསུམ་སྟེ་ཞིང་།
 དང་བོ་རྣམ་པར་འཇུག་བ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལས་དེ་རྩོ་གཟུགས་རེག་སྒྲའི་དེ་ཙམ་ལྟ་སྟེ་
 ཞིང་། དེ་ལས་རིམ་བཞིན་ས་ཚུ་མེ་རྒྱང་ནམ་མཁའ་སྟེ་འབྱུང་བ་ལྟ་སྟེ་དལ། གཉིས་པ་
 སྤྱིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལས་ངག་དང་ལག་པ་དང་རྒྱང་བ་དང་རྒྱབ་དང་འདོམས་ཀྱི་
 དབང་བོ་སྟེ་ལས་ཀྱི་དབང་བོ་ལྟ་དང་། མིག་དང་ན་བ་དང་སྒྲ་དང་ལྗེ་དང་པགས་པའམ་
 ལུས་ཀྱི་དབང་བོ་སྟེ་སྟོའི་དབང་བོ་ལྟ་དང་། གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་
 དབང་བོ་སྟེ་དབང་བོ་བརྩ་གཅིག་སྟེ་ཞིང་། གསུམ་པ་ཐུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ནི་སྤྲ་མ་དེ་
 གཉིས་ཀའི་འཇུག་བྱེད་ཡིན་པར་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་དང་རྣམ་ངེས་དར་རྒྱུ་གཉིས་
 ཀར་བཤད་དོ། སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་གཞུང་སྤྱང་དངས་པ་ལྟར་ཐུན་པ་
 ཤས་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་ལས་དེ་ཙམ་ལྟ་སྟེ་བ་དང་། རུལ་ལས་ཐུར་པའི་གཡོ་བ་ཤས་ཆེ་བའི་
 ང་རྒྱལ་ནི་དེའི་འཇུག་བྱེད་ཡིན་པར་བཤད་པ་ནི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་དང་འགལ་མི་
 འགལ་དཔུང་པར་བྱའོ། གཙོ་བོ་ནི་རང་བཞིན་ཁོ་ན་དང་། ཆེན་བོ་སོགས་བདུན་ནི་
 རང་བཞིན་རྣམ་འཇུག་གཉིས་ཀ་དང་། དབང་བོ་བརྩ་གཅིག་དང་འབྱུང་བ་ལྟ་སྟེ་བརྩ་

དུག་ནི་ནམ་འགྱུར་ཁོ་ན་དང་། རླུང་ལྷ་ནི་རང་བཞིན་དང་ནམ་འགྱུར་གང་ཡང་མ་ཡིན་
 པ་སྟེ་སྤྱི་བཞི་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཅིག་གིས་བྱ་ཉེར་ལྟ་གཙོ་བོ་དང་བདག་གིས་རིག་གི་
 རླུང་ལྷ་གཉིས་སུ་སྤྱད་པར་བཤད་པ་ནི་གཉིས་ཏུ་འབྱུང་བར་གཤམ་པར་གྱིས། མི་གསལ་
 བའི་གཤམ་བྱ་ཡིན་པས་ན་སྤྱི་གཙོ་བོ་དང་གཤམ་རིག་གི་བདག་གཉིས་བདེན་གྲུབ་གྱི་
 དངོས་པོ་དང་། གསལ་བས་ན་གཞན་ཉེར་གསུམ་བརྟན་པ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོར་
 འདོད་དོ། རླུང་བའི་ཚུལ་ནི་རྒྱུའི་དྲུས་ན་ཡོད་པ་རྒྱུན་གྱིས་མངོན་པར་གསལ་བར་འགྱུར་
 བ་དང་། འཇིག་པའི་ཚུལ་ནི་འབྲས་བྱ་ནམས་རང་རང་གི་རང་བཞིན་ལ་ཐིམ་པའམ་
 དེའི་རང་དུ་ཞི་བར་གྱུར་པ་ལ་བྱེད་དོ། གྲངས་ཅན་ལྟར་བཅས་གྱི་ལྷགས་ནི། རྫོད་
 བཅུད་སྣ་ཆོགས་འདི་གཙོ་བོ་ཅམ་ལས་འབྱུང་བ་མིན་ཏེ། གཙོ་བོ་ལ་སེམས་མེད་པའི་
 ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། སེམས་མེད་ན་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་བོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱབ་པ་ཡོད་དེ།
 བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་བོ་མེད་པར་འབྲས་བྱ་ཚོམ་པར་བྱེད་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རླུང་ལྷ་ནི་
 བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་བོར་མི་རུང་སྟེ། དེའི་ཆེ་མི་གཤམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཆེ་སྟོ་མ་རླུང་པའི་
 ཕྱིར་དང་། སྟོས་ངེས་པ་མེད་པར་རླུང་ལྷ་སྟོན་ཏོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རིས་ན་ལྟ་
 ཆེན་དབང་ཕྱག་དང་གཙོ་བོ་གཉིས་པན་ཚུན་སྟོན་ནས་འབྲས་བྱ་སྣ་ཆོགས་རླུང་པར་
 བྱེད་དོ། རྩ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རྩལ་
 ཤས་ཆེར་འཕེལ་བའི་ཆེ་དབང་ཕྱག་གིས་རླུང་ལྷ་འབྱིན་པའི་རྒྱ་དང་། རྫོང་སྟོབས་ཤས་
 ཆེར་འཕེལ་བའི་ཆེ་གནས་པའི་རྒྱ་དང་། ལུན་པ་ཤས་ཆེར་འཕེལ་བའི་ཆེ་འཇིག་པའི་རྒྱ་
 བྱེད་ཅིང་། རྫོད་བཅུད་མཐའ་དག་རླུང་པའི་རྒྱ་དབང་ཕྱག་དང་གཙོ་བོ་གཉིས་དྲུས་
 ཏུ་ཡོད་ནའང་རྩལ་ལུན་སྟོང་སྟོབས་གསུམ་ཤས་ཆེ་ཆུང་དུ་འགྱུར་བའི་རིམ་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་རླུང་གནས་འཇིག་གསུམ་རིམ་གྱིས་བྱེད་པ་ནི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། ཞིས་
 ཟེར། རླུང་ལྷ་ལྷུལ་ལ་ལོངས་སྟོང་པར་འདོད་པ་ན་གཙོ་བོས་ནམ་འགྱུར་སྣ་ཆོགས་
 རྒྱལ་ནས་སྟོབས་པར་བྱས་པ་ལས་གང་གི་ཆེ་ཆགས་པ་ཆུང་བ་ཉིད་གྱིས་རླུང་ལྷ་ལྷུལ་
 ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་པས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་ན་རིམ་གྱིས་བསམ་

གཟུགས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་ཞིང་། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷའི་མིག་ཐོབ་སྟེ།
 མིག་དེས་གཙོ་བོ་ལ་བལྟས་པ་ན་གཙོ་བོ་དེ་གཞན་གྱི་བྱད་མེད་ལྟར་ངོ་ཚ་བར་ལྟར་
 པས། བདག་ལ་མི་འགྲོ་ཞིང་འབྲལ་བར་འཇུག་ལ། དེའི་ཆེ་ནམ་འཇུག་ཐམས་ཅད་སྟེ་
 བའི་རིམ་པ་ལས་བསྐྱོད་པའི་སྟོན་གཙོ་བོ་ལ་ཐིམ་ནས་མི་གསལ་བར་ལྟར་པའི་ཆེ་
 བདག་འབའ་ཞིག་ལུས་པ་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་དོ། །ལམ་སོགས་ཞེས་པའི་སོགས་
 སྐྱུ་དེ་ཉིད་ཉེར་ལྷ་སྟེ་དང་བྱད་པར་དུ་གཙོ་བདག་གཅིག་གཅིག་གིས་སྟོང་བར་
 བསྐྱེད་པའི་ལམ་སོགས་སྟུང་པ་ཡིན་ཞིང་། བདག་འབའ་ཞིག་ལུས་པའི་ཐར་པ་དང་
 རང་བཞིན་བདག་ནས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་གཉིས་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་དང་། དེའི་བྱི་མ་ནི་
 རྩ་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་བདག་ལས་ཐར་པའི་དོན་ཡིན་པས། བདག་གནས་ཞེས་གས་
 འཕུལ་བྱུང་བ་ཡི་གེ་མ་དག་གོ། །སྟར་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ལྷ་བཅུ་དང་འཆིང་བ་དང་
 ཐར་པ་གསུམ་གསུམ་དང་། སོགས་སྐྱུ་དེ་ཉིད་ཉེར་ལྷ་ཤེས་ན་གནས་གང་དུ་ཆ་ལུགས་
 གང་གིས་གནས་ཀྱང་ཐར་པར་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་ནམས་སྟུང་དོ། །དེ་དག་
 དགག་ཚུལ་ནི། རྒྱའི་དུས་ན་ཡོད་ཀྱང་སྟར་སྟེ་ན་སྟེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་
 བར་འཇུག་བ་དང་། སྟེད་བྱེད་རྟག་པ་དང་དེ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་
 ཉེར་གསུམ་ཐོག་པ་འགལ་འདུ་དང་། སྟོན་ཅི་བཅ་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར་བདེ་སྟག་མི་ཐོང་བར་
 འཇུག་བ་དང་། གཙོ་བོ་དང་བདག་ནི་ཀུན་ལ་བྱབ་པའི་བྱིར་ན་ཆ་ཤས་མེད་པ་འགལ་
 བ་དང་། སྟེས་བུ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་འཇུག་ཞིང་། སྟེས་བུ་
 རྟག་པ་ཡིན་པ་ལ་འཆིང་བ་དང་གྲོལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མི་སྲིད་པར་འཇུག་རོ། །ཞེས་
 པའོ། །གྲངས་ཅན་དང་མེར་སྟེ་བའི་བྱབ་མཐའ་ཆད་བསལ་གྱི་སྐབས་སོ། །

ལེབ་བཞི་བ། ཚངས་སྟགས་བཞིའི་སྐབས།

༼ ༡ ༽ ཚངས་པ་བ་ལ་བྲམ་ཟེ་ཞེས་པ་ནི་ལྷ་ཚངས་པའི་སྐད་དོད་བྲམ་ན་བྱར་
ཆག་པའི་བྲམ་ཟེ་ཡིན་གྱི། དེ་མིན་པའི་ཚངས་པར་སྟོད་པས་ན་བྲམ་ཟེ་ཞེས་པ་ལྷ་
བྱ་བྲམ་ན་བྱར་ཆག་པའི་བྲམ་ཟེ་ཐམས་ཅད་འདིར་བྱས་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་
རོ། །དེས་ན་འདིའི་བྲམ་ཟེ་ནི་ཚངས་པའི་ཁ་ལས་བྲམ་ཟེ་སྟེ་བར་བཤད་པ་ལྟར་རང་
ཉིད་ཚངས་པའི་བྱར་ཁས་ལེན་པའི་བྲམ་ཟེ་ལ་བྱེད་དེ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟམ་
མོ། །དེ་ལྷ་ན་ཡི་གེ་ཆད་པར་མངོན་ནོ། །

༼ ༢ ༽ བསྐལ་བ་དང་བོར་གྲོང་ལས་ཕྱི་རོལ་གནས་དབེན་པར་ཚངས་པར་སྟོད་
ཅིང་འདོད་ཚུང་ཆོག་ཤེས་བསྟེན་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་དགའ་བདེ་ཐོབ་པ་ལ། བྲམ་ཟེ་
ཞེས་པའམ། ཚངས་པའི་བྱར་ཁས་ལེན་པས་ན་བྲམ་ཟེ་ཞེས་པ་གཉིས་ཡོད་ཅེས་པའི་
དོན་ནོ། །

༼ ༣ ༽ ཚངས་པ་བ་ལ་རིག་བྱེད་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་གཉིས་ཡོད་པར་བྱང་ཚུབ་
བཟང་བོས་བཤད་ཅེས་པ་ཡིན་གྱི། རིག་བྱེད་པ་མང་བོ་ཡོད་ཅིང་བྱེ་བྲག་པ་ནི་གཉིས་
ཙམ་ཡོད་ཅེས་པ་ལྷ་བྱར་གོ་བར་མི་བྱའོ། །

༼ ༤ ༽ འདིག་རྟེན་སྟོང་བའི་ཆོ་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་
ནམས་ཏྲག་པ་ཡིན་པས་མི་འདིག་པར་སོ་སོར་གནས་ལ། གང་གི་ཆོ་དབང་ཕྱག་ཆེན་
པོ་ལ་འདིག་རྟེན་སྤུལ་བར་འདོད་པའི་སྟོ་སྟེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་ལས་ཡོངས་
སྤྲ་སྟོན་པའི་དབང་གིས་དང་བོར་རླང་རྩལ་སྤྲ་རབ་གཉིས་སྟོར་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་རླང་
རྩལ་སྤྲ་མོ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཞེས་བྱའོ། །རླང་རྩལ་གསུམ་སྟོར་བ་ལ་རླང་རྩལ་སྤྲ་མོ་གཉིས་
ཀྱི་རྩལ་སྤྲ་མོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྷ་བྱའི་རིམ་པས་རླང་རྩལ་ནམས་འབྲས་བྱའི་རྣམ་ཚུལ་པར་

བྱེད་དེ་རྒྱུད་གི་སྤང་བོ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཤིང་། དེའི་སྤྲོད་དུ་ཚུ་རུལ་ནམས་སྤར་ལྟར་སྦྱོར་
བས་ཚུའི་སྤང་བོ་ཆེན་པོ་ཆགས་པ་དང་། དེའི་སྤྲོད་དུ་སའི་དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་དང་།
དེའི་སྤྲོད་དུ་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་སྤར་གྱི་རིམ་པ་ལྟར་གྲུབ་པར་གྱུར་ཅིང་། མའི་
སྤང་བོ་ཆེན་པོ་དེའི་དབྱས་སུ་དབང་ཕྱུག་གི་མངོན་པར་འདོད་པས་ཚངས་པའི་སྒོ་ང་
ཆེན་པོ་འོད་འབར་ཞིང་ཞེས་སོགས་འདིར་དངས་པ་ལྟར་གོ་སྤོ། ། རྒྱེ་གནས་གསུམ་
ནི་ཁྱབ་འཇུག་གི་ལྟེ་བའི་པར་དང་། མའི་དབྱས་སུ་དབང་ཕྱུག་གི་སྒོས་སྦྱུལ་བའི་སྒོ་
ང་དང་། ཚུའི་ནང་དུ་དབང་ཕྱུག་གི་ས་བོན་འཕངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གསེར་གྱི་སྒོ་
ང་གསུམ་ཡིན་ནམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། ། ཚངས་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི། ལས་གྲིས་མ་
འཕངས་པས་རང་བྱུང་། གསེར་སྒོང་ལས་རྒྱུས་པས་གསེར་གྱི་མངལ། ཁྱབ་འཇུག་གི་
ལྟེ་བའི་པད་མ་ལས་རྒྱུས་པས་པར་ལྷའི་རྒྱེ་གནས། འཇིག་རྟེན་གྱི་དང་བོའི་པ་ཡིན་པས་
འཇིག་རྟེན་མེས་པོ་ཞེས་སོགས་མིང་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཅིག་བཤད་དོ། །

༼པ་༽སྐལ་ལྷན་ནི་བསྐལ་བ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མིང་ཡིན་ལ། རང་
བྱུང་སོགས་བདུན་ནི། བསྐལ་བ་འདིའི་དུས་བདུན་ལ་མིང་མི་འདྲ་བ་བདུན་འབྱུང་བར་
བཤད་དོ། འཇིག་རྟེན་གྱི་མ་བརྒྱད་ནི། ཉི་མའི་མ་སོགས་བཞི་དང་ཚངས་པའི་ཁ་དང་
དཔུང་བ་དང་བརྒྱ་དང་རྒྱ་དང་མཐིལ་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །

༼པ་༽ཁ་ཅིག་གིས་མའི་སྟོག་གི་ཨེ་ཤལ་ནས་མ་ཡར་བཅད་དེ་ཨ་ཤ་མ་རྟ་དང་
ཨེ་རྟ་མཆོད་སྦྱོར་དུ་བཤད་ཅེས་པའོ། །

༼པ་༽དབྱུ་མ་སྤྲོད་བོར། རྒྱུས་བྱ་མི་བཟད་པས་བྱས་པ། རིག་བྱེད་འདི་ནི་
གཞལ་བྱ་སྟེ། འབྱུང་བོ་འཆོ་དང་ཆང་འཕྱང་བརྟན། རྒྱུ་ཕྱིར་མ་གའི་བསྟན་བཅོས་
བཞིན། ཞེས་བཀག་པར་མཛད་ནས། རིག་བྱེད་ལས་སྟོག་གཅོད་ཆོས་སུ་རྒྱ་བའི་ཚུལ་
འཆད་པར། འགྲེལ་བ་ལས། མིག་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན། པར་

སེག་ལ་སོགས་པ་སྐྱོད་ཀྱི་གནས་ན་གནས་པ་དེ་དག་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ནི་འདི་ལྟར་
 གྲག་སྟེ། ས་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གྲོག་མ་ལ་སོགས་པ་བསད་པ་ནི་ཆོས་
 མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བ་ལང་བསད་ན་རུ་བཅེགས་པ་ལ་བཞེན་ནས་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་
 བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱགས་ཀྱི་སྒྲིང་བསྟེགས་པས་བདུགས་ན་གནས་མཐོན་པོ་
 གོང་མའི་ནམ་མཁར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱད་མེད་
 ཐམས་ཅད་ནི་གཏུན་དང་མེ་ཉོག་དང་འབྲས་བུ་དང་གཡོས་ཟིན་པའི་ཟས་དང་། ལྷས་
 བྱ་བའི་འབབ་སྟེགས་དང་། ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་པས་མ་དང་
 སྲིང་མོ་དང་བུ་མོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བགྲོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་ལེགས་
 པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་པའི་མ་གཞི་གྲུབ་པའི་མཐའ་དེ་དང་རིག་བྱེད་ལ་བྱད་
 པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་པས་སྒྲས་པ། རིག་བྱེད་འཆོ་བ་གང་བསྟན་
 པ། །བསྟན་བཅོས་གཞན་དུ་སྦྱད་ཀྱི་ཡུར་ཀྱང་། །དེས་ནི་སྟོན་བྱས་མི་འགྱུར་བར། །གཞན་
 དུ་སྐྱེ་བདག་གིས་བསྟན་ཏེ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྒྲ་ཅིས་བསྐྱེད་བར་བྱའོ་ཞེས་
 བྱ་བ་དང་། བ་ལང་ཡང་གསད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལ་སྐྱེས་བུ་
 དང་། ཉ་དང་། བ་ལང་དང་། ར་རྒྱམས་བསྟེག་ཅིང་གསད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་འདིར་
 བྲངས་པ་ལྟར་རོ། །འཁྲིག་པ་ཆོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ནི། བགྲོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་
 བགྲོད་པར་བྱ་བ་ཡང་རྗེས་སུ་གནད་ངོ་། །ཞེས་བ་ལང་གི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཅན་གྱི་མཆོད་
 སྦྱོན་ལས་བསྟན་ཏེ། བམ་ཟེས་བ་ལང་གི་མཆོད་སྦྱོན་བྱས་ནས་ལོ་གཅིག་གི་བར་དུ་
 བ་ལང་གི་བརྒྱལ་ཞུགས་ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། བ་ལང་བཞིན་དུ་ཆུ་བདུང་ཞིང་རྩ་ཡང་
 བཅད་པར་བྱ་ལ། མ་ལ་ཡང་བཞོན་པར་བྱ། མའི་སྒྱུན་རྒྱ་ལ་ཡང་བཞོན་པར་བྱ། རང་
 གི་རིགས་ལ་ཡང་བཞོན་པར་བྱ་སྟེ། གང་དང་གང་དུ་ཞུགས་ཤིང་འདུག་པ་དང་རྟེན་པ་
 དེ་དང་དེ་ལ་སྦྱད་ཅིང་བ་ལང་བཞིན་དུ་སྦྱོད་ན་འདིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་བར་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་པན་པའི་ཡལ་ག་ལས་ཀྱང་བ་ལང་
 གི་ཆོས་བཞིན་དུ་རྒྱང་ལག་བཞི་བརྒྱགས་ཤིང་གདོང་ཐུར་དུ་བསྟར་བརྒྱག་ལ། དེའི་མོ་

མཚན་ལ་བསྐྱམས་ལ། བྲམ་ཟེའི་གདོང་གིས་ནམ་མཁའ་ལ་བལྟ་བར་བྱའོ། ཅིའི་ཕྱིར་
འདི་སྐད་དུ་བསྟན་ཅེ་ན། ལམ་ཡངས་པ་འདི་ནི་ལྟར་འགྲོ་བའི་ལམ་སྟེ། གང་བྱ་དང་
ལྟན་པ་དེ་འདི་ནས་སོང་ནས་ཐུང་ན་མེད་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། བྱོལ་སོང་ནི་ལོ་ཆུན་
གཞོན་མི་བལྟའོ། ཉེ་བཞིན་དུ་ངས་ཀྱང་མ་ལ་ཡང་འཁྲིག་པ་སྤྱད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་
པས་འདོད་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་ལ་ནི་བདེན་པའི་ཆོག་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ལ། རོ་ཆ་དང་ཡང་ཤིན་དུ་བྲལ་བར་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཉེ་ལ་ཡང་མཚོད་སྤྱོད་བྱེད་
པས་འཁྲིག་པ་མངོན་པར་འདོད་ན་གཞོན་རྩ་མ་དང་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། ལྟར་དུ་ཤུགས་
ཀྱིས་སྤྱད་ཅིང་མཉམ་དུ་བསྐྱབས་ལ་དེ་ཉིད་དུ་བཞག་གོ། རྒྱག་དུ་བྱ་མཚོག་བཞིན་དུ་
བྱའོ། གང་བྱད་མེད་ཆུན་པོ་ལ་སྤྱད་ན་ནི་དེ་ནས་གཞོན་རྩ་མ་ལ་མཚོད་སྤྱོད་བྱེད་པས་
འཁྲིག་པར་བྱ་སྟེ། རི་ལྟར་ས་ཀྱ་ནི་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ན་ཀྱ་ཙེ་འདོན་ཅིང་ཆོལ་བར་བྱེད་
པ་ལྟར་དེ་ཡང་ཀྱ་ཙེ་འདོན་པར་བྱེད་རྒྱུ་ཡང་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་སྤར་རི་ལྟར་
བསྟན་པ་ལྟར་ས་བོན་སྤྱག་པར་བྱའོ། ཉེ་ལ་བདག་པོས་ཀྱང་སྤྱོད་པ། གང་ལས་སྤྱོད་
བྱའི་ས་བོན་འབྱུང་བ་འདི་ལ་ཁྱོད་དགའ་བར་གྱིས་ཤིག་འདི་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་ཡིན་ནོ། གང་
བཟུ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གནས་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་གནས་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་ནང་དུ་ངའི་ཕོ་
མཚན་འདིས་བརྟེན་པར་བྱའོ། ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཆང་འབྱུང་བ་
ཆོས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་ནི། ཆང་བཅུང་བར་ཡང་བསྟན་ཏེ། འོར་བྱ་སྤྱད་པ་ལ་བསྐྱས་པའི་
མཚོད་སྤྱོད་པར་ཏ་ཀའི་དུམ་བུ་ལས། ཆང་འདི་འབྱུང་ཡང་ཉམས་པར་མི་འཇུག་ཏེ།
འདི་ནི་སྤྱོད་དགའི་བདག་པོས་སྟོབས་བསྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འདི་ལྟ་བུར་རིག་ནས་ཆང་
འབྱུང་བ་ནི་སྤྱོད་དགའི་བདག་པོས་སྟོབས་བསྤྱོད་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ཞེས་བསྟན་
པ་དང་། ཞེས་དང་། ཀྱ་བ་ཆོས་སུ་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་ནི། བརྟུ་བར་ཡང་འབྱུང་སྟེ། དན་པར་
བྱེད་པའི་བཟུབ་པའི་འཁོར་ལོ་ལས། ཉི་མ་བདུན་དུ་ལྟོགས་ན་དམངས་རིགས་ཀྱི། ཉི་མ་
བཟུ་གཉིས་པ་ལ་རྗེའུ་རིགས་ཀྱི། ལྷ་བྱེད་ཡིན་ན་རྒྱལ་རིགས་དག་གིའོ། རྟོག་ལ་ཐུག་
ན་ལན་གཉིས་སྤྱོད་པའོ། གང་དག་སྟོག་ནི་གཟུང་བའི་ཕྱིར། ཤིག་པའི་ལས་དག་བྱེད་

པ་དེ། །དེ་ནི་ཆོས་འདོད་མེད་ཞེས་བྱ། །རྒྱ་དུས་ཆོས་འདི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་བྱ་བ་དང་།
 དེ་བཞིན་དུ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོངས་པས་བྲམ་ཟེའི་དོན་དུ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་
 འདོད་ལ། བྲམ་ཟེའི་སྟོབས་དང་བྲལ་བར་ལྷུང་པས་དམངས་རིགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་
 སྦྱོང་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་བྲམ་ཟེ་རང་གི་རྣམས་རང་གིས་སྦྱོང་ཅིང་འཛིན་པ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཞེས་དང་། བརྟན་སྐྱ་ཆོས་སུ་སྐྱ་བ་ནི། བརྟན་དུ་སྐྱ་
 བ་ཡང་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། རྟོན་གྱི་མས་ཀྱང་རྗེས་སུ་གནང་། བས་ཀྱང་རྗེས་སུ་གནང་།
 སྟན་ལྷས་ཀྱང་རྗེས་སུ་གནང་། མངལ་གཅིག་པས་ཀྱང་རྗེས་སུ་གནང་། རིགས་གཅིག་
 པས་ཀྱང་རྗེས་སུ་གནང་ཞིང་། དེ་དག་གིས་འདི་ལྟར་འདོད་པ་ཡིན་པས་རྟོན་ནི་མཐོ་
 རིས་སུ་འགོ་བར་འཁྱུར་རོ་ཞེས་སྐྱ་བར་བྱེད་ཀྱང་། ཁྱོལ་སོང་ནམས་ནི་སེམས་ཀྱན་ཏུ་
 རྫོངས་པ་ཡིན་པས་གནང་བ་སྟེར་བ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། རང་གི་དགེ་བའི་ལས་
 བྱས་པ་མེད་པར་མཐོ་རིས་སུ་འགོ་བ་ཡང་མེད་དོ། །མཆོད་སྦྱིན་དེ་ནི་དུ་ཁྱོལ་སོང་ལ་
 འདི་རྟེན་ཀྱང་རྫོང་པར་བྱེད་དེ། རྟོན་ནི་སོག་ནི་རྒྱུད་དུ་འཁྱུར་བ་ཡིན། བྲག་ཆུར་ཡིན།
 རུས་པ་ནི་སར་ཡིན། ཡིད་ནི་ལྷ་བར་ཡིན། མིག་ནི་ཉི་མར་ཡིན། ལྟ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
 བྲམ་མཁར་ཡིན་ནོ། །བྲམ་མཁར་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐྱ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་
 སྟེག་མཁར་པོས་རྟ་གསོད་པར་བྱེད་པ་ན་འདི་ལྟ་བུའི་སྟགས་བརྗོད་ཅིང་སྐྱ་བར་བྱེད་
 དོ། །རྟོན་འདིར་གསོད་ཅིང་འཆིང་བ་མ་ཡིན་གྱི། འདི་ལྟ་བུའི་སྦྱོང་པ་དང་བྲལ་བ་ལྟའི་
 གནས་སུ་སྦྱོན་བྱས་པའི་ལས་བཟང་པོས་སྦྱང་དུ་སྦྱག་པ་དང་གྲོགས་ནམས་དང་ལྟན་
 ཅིག་ཏུ་མཆོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཉི་མས་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ནམ་པར་འཆོ་
 བར་བྱེད་བཞིན་དུ་ཡང་བྱེད་འཆི་བར་མི་འཁྱུར་རོ་ཞེས་བརྟན་དུ་སྐྱ་བར་བྱེད་དོ། །ཁྱོལ་
 སོང་ཉོན་མོངས་དེས་དེའི་དོན་ཡང་གོ་བར་མི་འཁྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཆོ་
 ག་ལས་འདི་རྟེན་སྐྱས་ཏེ། འདིར་བདག་གིས་མེ་ལ་མཆོད་སྦྱིན་བྱས་སོ། །སྟོག་གི་མཐར་
 ཐུག་པ་ནམས་འདོད་འཛོའི་བའམ་ལྟའི་བུ་མོར་འཁྱུར་རོ། །བཅིངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་
 རྣམས་གཅིག་གམ། བརྟུའམ། བརྟུའམ། སྟོང་ངམ། བྲིའམ། འབུམ་མམ། བྱེ་བའམ། དུང་

ཕྱར་རམ། ས་འདིའམ། མཐོ་རིས་ལ་དབང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲ་ཡང་སྟེག་སྦྱིན་བྱས་
 པའི་སྟེག་མཐར་ཐུག་པ་དེ་ནམས་འདོད་འདོའི་བར་འགྱུར་བའམ་ལྟའི་བྱ་མོར་འགྱུར་བ་
 མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་དེ་ལས་འཁྲི་ཤིང་ཉི་མ་ཞེས་བྱ་བ་རྟོག་
 བརྟུང་བ་ནི་རིག་བྱེད་བཟླགས་ན་དེ་ཉན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྒྲ་བར་བྱེད་ལ། རྟོ་ལ་ནི་ན་
 བའི་དབང་སོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤང་ཅི་མྱོང་བར་བྱེད་པ་དང་། བག་སྒྲ་
 བྱེད་པ་དང་། མངལ་ཉི་བར་ལེན་པ་དང་། བྱ་བཅས་པ་དང་། མཆོད་སྦྱིན་གྱི་དུས་སུ་
 བརྟུང་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་བུ་
 ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་རྟུན་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །རིག་བྱེད་ལས་སྤྱོད་པ་པལ་ཆར་
 ནི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ངག་བཀྲལ་བ་མང་དུ་བརྟུང་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལྟ་ཆངས་
 པས་ནི་ཁྱོད་བསྐྱེད་དོ། །ཐ་སྐར་གྱི་བྱ་ནི་དཔུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་ནི་ལག་པ་དག་གོ། མེ་
 ལྟ་མཆོད་པའི་ཁས་ནི་ཁྱོད་སྤངས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་བུའི་སྦྱིན་
 བདག་བསྐྱེད་པ་འབའ་ཞིག་གི་ཕྱིར་བཅོས་མ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་ཆངས་པས་ཅི་ལྟར་དེའི་
 ཕྱིར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཅིང་། ཅི་ལྟར་དེ་དང་ཉི་བར་འོང་བར་འགྱུར།
 དེ་བཞིན་དུ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་དུ་སྦྱར་ལེན་པར་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་
 ཆངས་པ་དེ་ནི་རྒྱ་ཆར་གཙང་བར་བྱེད། ཅེས་སོགས་འདིར་དྲངས་པ་ལྟར་ལ། ལེགས་
 ལུན་གྱིས་ཞེས་སོགས་དོན་མེད་པའི་ཆོག་ཉི་ཆེ་འབྱུང་ཞེས་པའི་ལེགས་ལུན་གྱིས་ཞེས་
 པ་ནི་ཡི་གེ་ལྟག་གོ། །རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། འདི་ལྟར་བྲགས་ཏེ། རྒྱེད་ཤུའི་བདག་པོ་
 བསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཆངས་པའི་ཁ་ནས་སྦྱེས་སོ། །དེས་མཆོད་སྦྱིན་གཅིག་བྱེད་པའི་དུས་
 སུ་ཆངས་པ་སྦྱན་དྲངས་པ་དང་དེ་མ་འོངས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱེད་ཤུའི་བདག་པོས་རང་གི་
 བྱ་མོ་གཞོན་ཅུ་ནམས་སོ་ཉར་བཏང་ངོ་། །དེ་ནམས་ཀྱི་ལ་ལས་ནི་ལག་པ་ནས་དྲངས།
 ལ་ལས་ནི་ཅོ་རྟོ་ནས་དྲངས་ཏེ་ཆངས་པ་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་གནས་སུ་བྱུར་རོ། །དེ་གཞོན་ཅུ་
 མ་ནམས་ཀྱི་ལུས་དང་རིག་པར་གྱུར་པ་ན་འདོད་པས་སེམས་ཚུལ་པར་གྱུར་ནས་ཁྱ་བ་
 འབྱུང་ངོ་། །དེ་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པའི་སྟེག་གཟར་གྱིས་སྤངས་ནས་བསྟེག་བྱ་བཞིན་དུ་

མེད་ནང་དུ་སྤྲུགས་སོ། །དེ་ནས་འབར་བའི་ཕྱང་བས་ཀྱན་ནས་འཁོར་བཞིན་དུ་སྤྲུབ་པ་
ངན་སྤོང་དང་། ཡང་གིར་ས་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་ལྷག་མ་དུ་བའི་ནང་དུ་ལྷས་པ་ལས་
ཨ་ཏི་བྱང་ངོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེས་ན་འདིར་ཡང་སྐྱེ་དགའི་བདག་པོ་ལས་སྐྱེས་པ་རང་
གི་ཆ་མོ་ལ་འདོད་པའི་སེམས་སྐྱེས་ནས་བྱང་བའི་ཁྱ་བ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁ་ཡིན་པར་
འདོད་པའི་མེད་ནང་དུ་ལྷག་པར་བྱེད་པས་སྦྱོན་པའི་སྦྱོད་པ་དང་འབྲ་བ་ཚངས་པ་ལ་
ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

༼མ་ཤེས་སྦྱོན་འགྲེལ་བཤད་ལས། ལྷ་ལས་ངས་བརྗོད་ནི་རི་བོ་ངས་པ་ཞེས་
བྱ་བར་བྱས་ལ། ལྷ་ཆོག་དག་ནི་རི་བོ་སྣ་པ་ཞེས་བྱ་བར་བྱས་ལ། སྤྱད་སྤྱང་ཉི་མའི་
རྒྱད་ནི་རི་བོ་སྐལ་ལྷན་སྤྲུག་རོན་ཅན་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། རིག་བྱེད་བྱེད་པ་
བོ་ནི་འདིར་བཤད་པ་དང་། དཔྱོད་པ་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཉོག་གེ་འབར་བར་བཤད་པ་དང་།
ནམ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་དུ་སངས་རྒྱས་པ་དང་གཟེགས་ཟན་པའི་ལྷགས་ལ་རིག་བྱེད་བྱེད་
པ་བ་མི་འབྲ་བར་བཤད་པ་སོགས་མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་དགོས་པ་རྒྱུང་བས་མ་སྦྱོས་སོ། །

༼ཅེ་བྱེད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་བར། འདི་ལྟར་རྗེས་སུ་ཐོས་ཏེ། ལྷ་
དང་། ལྷ་པ་སྣ་ཞེས་བྱ་བ་ལྷ་མ་ཡིན་སྤྲུག་གཉིས་ཤིག་བྱང་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་
ཚངས་པ་བསྐྱབས་ཏེ། འདིག་ཉེན་གསུམ་གྱིས་མི་གསོད་པར་གྱུར་པ་དང་། བདག་ཅག་
ལྷས་ཙམ་ཐ་དད་ཀྱི། སེམས་ནི་དེ་ལྷ་མ་ཡིན་པར་ཐ་དད་པ་མེད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་
བྱ་བ་དང་། ཚངས་པས་ཀྱང་མཆོག་བྱིན་ནོ། །དེ་ནས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་ལས་
ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་བྱ་བ་ལ་ཁྱགས་པར་གྱུར་ཏོ། ། ལྷ་ནམས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་བསད་པའི་
ཐབས་ལ་དཔྱོད་པར་གྱུར་པ་དང་། ཚངས་པས་སྤྲས་པ། དེ་དག་གཅིག་ལ་གཅིག་གསོད་
པའི་ཐབས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྤྲས་པ་དང་ལྷ་ནམས་ཀྱི་རང་གི་ལྷས་ལ་ཏིལ་འབྱུ་
ཏིལ་འབྱུ་ཙམ་བྱིན་ནས། དེ་ལས་ཐིག་ལའི་མཆོག་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷའི་བྱ་མོ་ཞིག་བསྐྱེད་
ནས། དེ་ལ་ཡང་ཚངས་པ་ལ་བསྐྱོར་བ་བྱེད་དུ་བརྒྱག་པ་དང་། དེ་དེའི་གཟུགས་ལ་ཡིད་

ནམ་པར་གཡེངས་པས་ལྷ་བ་ན། རོ་ཚ་བར་གྱུར་པས་གདོང་བཞི་སྒྲུལ་བར་གྱུར་ཏེ། །དེ་
བཞིན་དུ་ལྷ་ཆེན་པོ་ཡང་དེ་དང་འབྲ་བར་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གདོང་བཞི་སྒྲུལ་
བར་གྱུར་ཏེ། །དེ་བས་ན་ལྷ་ཆེན་ཐིག་ལེའི་མཆོག་མ་ལ། རབ་རྩ་ཆགས་པས་གདོང་བཞི་
བྱུང་ཞེས་སྒྲོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །

། ཚེ་ཤར་རྩབ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་དང་བྲལ་བས་ཆ་མེད་དང་། རྒྱེ་
འཇིག་མེད་པས་ཉག་པ་དང་། སྒྲའི་རང་བཞིན་ཏེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ཚངས་པ་སྟེ་སྟོང་
བཅུད་བྱེད་པ་སོ་དང་། མཆོག་སྟེ་ཨོ་ཀྱི་བདག་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་
པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོའི་ཆོགས་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་རབ་རྩ་ཤེས་པར་
བྱལོ། །

། རྒྱུ་འདས་པ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆ་དང་བྲལ་བས་ཐོག་མར་སྒྱེ་བ་དང་ཐ་
མར་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཚངས་པ་དེ་ནི་སྒྲའི་དེ་ཉིད་དེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རོ་སོ་དང་
ཨ་ཨ་མ་གསུམ་འདུས་པས་ཡི་གེ་གང་ཡིན་པ་དེ། གང་ལ་རྫོད་པར་བྱེད་པའི་རོ་སོ་ཐ་
སྟོང་དང་བརྫོད་པར་བྱ་བའི་དོན་ཀྱི་དངོས་པོར་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

། སྒྲུ་ཆ་ཚངས་པ་དང་ནོར་ལྷ་སྟེ་བྱུང་འཇུག་གིས་སྒྲུར་སྒྲངས་པ་སྟེ་དབྱངས་
ཀྱིས་ཁ་འདོན་བྱེད་པའི་གསང་བའི་སྒྲགས་ཨོ་ཞེས་བྱ་བ། ཚངས་པའི་ཡི་གེ་དེ་ཉིད་
ནི། ཡོད་པ་སྟེ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་བྱབ་པ་ཡིན་ཞིང་། ཡི་གེ་དེ་ནི་ཚངས་གསུམ་སྟེ་ཨ་ཨ་
མ་གསུམ་འདུས་པའམ་རྩལ་ཐུན་སྟོང་སྟོབས་གསུམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་དང་། གསལ་བ་
དང་ཤིན་རྩ་སྤྱ་བར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
པལོ། །ཉོག་གེ་འབར་བར། ཡོད་དེ་ཀུན་ལ་བྱབ་པ་ཡིན། ཞེས་བྱུང་བས། འདིར་ཡེ་ཤེས་
ཞེས་པ་དཔེ་དག་མ་དག་དབྱད་དགོས་སོ། །

། ཞེ་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་བརྫོད་འདོད་ཀྱི་ཀུན་སྟོང་གི་དབང་གིས་བྱི་

ལ་མེད་གེ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཡང་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་མིན་པར་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་
འདོད་དོ།

༼ཟེ༽དེ་ལ་སངས་རྒྱས་པས་སྐྱའི་ཆངས་པ་དེ་སྟོན་པོ་སོགས་སུ་ཡོངས་སུ་གྱུར་
པའི་ཆེ་སྐྱའི་རང་བཞིན་བཏང་ནས་འགྱུར་རམ་མི་གཏང་བར་འགྱུར། དང་པོ་ལྟར་ན།
ཡི་གེ་ཉིད་དང་བྲལ་འགྱུར་ཏེ། །ཐུར་ཡོད་དག་ནི་འཇིག་གི་རོ། །ཞེས་སྐྱའི་རང་བཞིན་
དང་བྲལ་བ་དང་ཐུར་ཡོད་པ་འཇིག་པའི་གྱིར་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་འཇིག་མེད་
པའི་དམ་བཅའ་ཉམས་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འོན་པ་ལ་ཡང་གསལ་བོར་
ནི། །སྐྱ་ཡི་བདག་ཉིད་ཐྱོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་འོན་པས་ཀྱང་སྟོ་སོགས་མཐོང་བའི་ཆེ་
སྐྱ་གསལ་བར་ཐོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་འགོག་པ་ན། སྐྱའི་ཆངས་
པ་སྐྱ་བ་དག་ན་རེ། ཇི་ལྟར་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་དག་པ་ལ་རབ་རིབ་ཀྱིས་མིག་བསྐྱེད་
པའི་སྐྱེ་བོས་རབ་རིབ་སྣ་ཆོགས་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་རྫོམ་པ་སྟེ་འཇིན་པ་
ལྟར་བདུད་ཅི་སྟེ་འཇིག་པ་མེད་ཅིང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སྐྱའི་ཆངས་པ་འདི་ནི་མ་རིག་
པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་སྐྱོའི་མིག་བསྐྱེད་པའི་སྐྱེ་བོས་རྟོག་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བར་སྣང་ནས་
སྟོ་སེར་སོགས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོར་རྣམ་པར་འགྱུར་བར་རྫོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར།

༼འ༽སྐྱའི་ཆངས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི། ཆད་ཆེན་དཀའ་འགྲེལ་ལས།
གང་ཞིག་གང་གི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
བུམ་པ་དང་ཁམ་པོར་དང་སྐྱག་མ་ལ་སོགས་པ་འཇི་བའི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་འཇི་བའི་
རྣམ་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་དང་། འཇི་བའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་གྲགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་
ཆོགས་སོ། །གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དོན་ཐམས་ཅད་སྐྱའི་
རྗེས་སུ་བྱེད་པར་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་སྐྱེ་
བ་ན་སྐྱའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། སྐྱ་ཡི་རྗེས་འཇུག་མ་གཏོགས་

གང་། ཤེས་དེ་འདི་ག་ཉིན་ན་ཡོད་མིན། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་དང་ནི། །ལྷན་པ་བཞིན་
དུ་གནས་པ་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གདགས་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་སྤང་རྣམ་པ་དང་
ལྷན་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པོ། །དེ་གྲུབ་པ་ན་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱང་གྲུབ་པ་ཁོ་ན་སྟེ།
དེའི་རང་བཞིན་ཉིད་ནི་དེ་ཅམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

། ཡ་། དབང་ལྷག་པ་འདོད་ཆགས་སྦྱོད་པ་དང་། ལྷག་འཇུག་པ་ཞེ་སྤང་སྦྱོད་པ་
དང་། ཚངས་པ་བ་གཉི་ལྷག་སྦྱོད་པར་བཤད་པ་ཡོད་དོ། །

། ར་། དབང་བོས་ཤིན་ཏུ་མི་རིག་པའི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི། སློབ་དཔོན་
བྱང་ཆུབ་བཟང་བོས་ཚངས་པ་བའི་སྐབས་སུ་སྦྱོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཚངས་པས་སྦྱུལ་
བར་འདོད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་པར་སྤང་ངོ་། །ཀླང་བ་དང་བོ་གསུམ་གྱིས་འཁྲིག་
པའི་བདེ་བ་ལམ་དུ་བྱེད་ཚུལ་གང་ནས་བཤད་པའི་བྱངས་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ནས་
ལམ་བདེ་བ་དེ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་བོས་འཁྲིག་པའི་བདེ་བ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་ཀྱས་པའི་
བྱད་མེད་དང་འདུས་ནས་དབང་བོ་གཉིས་རབ་ཏུ་བསྦྱོད་པའི་སྦྱོར་བ་ཀྱས་པ་ཅན་བྱས་
པ་ལས་འབྱུང་བའི་ཐ་མ་སྟེ་ཁམས་འཛག་པའི་དུས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་།
ཚངས་པའི་ངོ་བོར་བཤད་པ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་སློམ་སྟོབས་ཀྱིས་བདེ་བ་དེ་རྒྱན་
མི་འཆད་པར་འབྱུང་ཚུལ་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་བདེ་བ་
དེ་ཐར་ལམ་དང་ཐར་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་གང་སྤང་ཐམས་ཅད་
ཚངས་པའི་སྦྱུལ་བར་ལྟ་བུའམ་བདེ་བ་དེའི་རྣམ་འགྱུར་དུ་ལྟ་ཚུལ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་
ཀྱིས་བདེ་བ་དེ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ནས་བཞིས་ལམ་དེའི་ཆེ་བ་དང་། ཐ་མ་
གསུམ་གྱིས་དེའི་དུས་སུ་རྣམ་ཉོག་དགག་ཚུལ་བཤད་དམ་སྟུམ་མོ། །

། ལ་། ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྟོང་ཉིད་དང་། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དེ་སྟོང་

ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བར་འདོད་པ་ནམས་ཀྱི་བདེ་སྟོང་སྒྱུར་ཚུལ་ནི་ཆངས་པ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁ་
དོག་མ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་པའོ།

༼ག༽ཁྱབ་སྤྱོད་ཞེས་པས་དབྱེ་བའང་འཆད་ཅིས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་གཉིས་ཞེས་
པ་དཔེ་མ་དག་གོ། སྐྱེ་ཅེ་གསུམ་གྱི་ཆད་ཅམ་ཞེས་པའང་དཔེ་ལ་ལར་སྐྱེ་ཅེ་འབྱམ་གྱི་ཆ་
ཅམ་ཞེས་བྱུང་ངོ་། །གཞུང་འདིར་བདག་ལུས་མེད་དུ་འདོད་མཁན་གྱང་བཤད་པས་ན།
བྲམ་ཟེ་མཆོག་སྤྱོད་པ་བདག་ཆེ་ཆུང་ལུས་མེད་འདོད་པ་གསུམ་ཡོད་དམ་དཔྱད།

༼ས༽དབྱུ་མ་སྟོང་པོ་ལས། རིག་བྱེད་མཐར་སྒྲས་སྒྲས་པ་ནི། །འདུས་བྱས་སྟོང་
བར་སྒྲ་བ་ཡི། །ཕྱི་རོལ་བ་ལ་བདག་རིག་དགོན། །བདག་སྤང་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད། །ཅིས་
འདུས་བྱས་སྟོང་བ་སྟེ་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་འདིག་པར་སྒྲ་ཞིང་། རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐར་
ལྟ་བ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་རིག་བྱེད་ནས་བཤད་པའི་བདག་རིག་
པ་ཤིན་ཏུ་དགོན་ཞིང་། འཆིང་གྲོལ་གྱི་རྟེན་ཏུ་གྱུར་པའི་བདག་རྟག་པ་ལ་སྤར་བས་
སངས་རྒྱས་པ་ནམས་ལ་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་ཞིང་། བདག་རྟག་
པ་འཆད་པར། ཟུན་པ་ལས་གཞན་སྟེས་བྱ་ནི། །ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཉི་མའི་འོད། །དབང་
ཕྱག་ཆེན་པོ་བདག་དེ་ཉིད། །མཁས་པས་ཤེས་ན་འཆི་མེད་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཁམས་
གསུམ་ལ་ཟུན་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ལས་འདས་པས་ན་ཟུན་པ་ལས་གཞན་ཞེས་ཟེར་
ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། མི་བདེ་བར་གྱུར་ཅིང་མི་བདེ་བར་བྱེད་པས་ན་ཟུན་པ་སྟེ།
རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་ཆ་བསགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་དུ་སྤྲིད་པའོ། །ཁམས་གསུམ་
ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་པའི་ཟུན་པ་དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པ་ཞེས་
བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ན་ཟུན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་
རོ། །ཟུན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ན། རྟེན་བྱ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །འདིར་རྟེན་བྱའི་སྐྱེ་དོན་ལ། འདིག་པའི་སྟོན་རོལ་ནས་ཡོད་པ་ནི།
སྤར་ནས་མི་འདིག་པར་འོང་བ་དང་། གཉིད་ལོག་པ་ལས་གཞན་པ་ནི། འདིག་རྟེན་

འཇིག་པའི་དུས་སུ་མི་འཇིག་པ་དང་། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བའི་དུས་སུ་འབྱུང་བ་
 ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བྱས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་གནས་པར་བྱེད་པས་ན་སྦྱོང་བར་བྱེད་
 པ་དང་། ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེས་བྱས་བྱུང་བར་བྱེད་པས་ན་འགོངས་པར་
 བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་དང་ལྟན་པས་སྐྱེས་བྱ་ཞེས་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་ལས་ལྷག་
 པ་ཡིན་པས་ན་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་ཅན་ཡིན་པས་ཉི་མའི་འོད་
 དམ། འབྱུང་བོ་སྟེ་སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཉག་ཏུ་སྐྱེས་བྱ་འདིར་འགོ་བ་སྟེ་ཐིམ་ས་དང་
 སྟོན་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཉག་ཏུ་སྐྱེས་བྱ་འདིས་འགོ་བ་སྟེ་འབྱུང་ས་ཡིན་པས་བདག་
 ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཀུན་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
 པས་དབང་ཕྱག་ཅེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་བྱ་དེ་མཁས་པ་རྣམས་ལྷའི་མིག་གིས་
 མཐོང་ན་འཆི་མེད་དེ་ཐར་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱེས་བྱ་དེ་ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་ཅན་
 ཡིན་ཡང་དེ་གསེར་མདོག་ཏུ་མཐོང་བ་ནི་གོལ་བའི་ཉགས་སུ་འདོད་དོ། །དེ་དག་ལས་
 ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་པའི་དོན་འཆད་པར། ཉོག་གེ་འབར་བ་ལས། ཉི་མ་ནི་འོད་སྣ་ཆོགས་
 པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དཀར་པོ་དང་སྟོན་པོ་དང་ཞེས་སོགས་དང་། སྟོན་བཅུད་
 ཀུན་ལ་བྱུང་བའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། འདི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་
 པ་ཡིན་ན་བྱེད་པ་བོ་རི་ལྟར་ཡིན། རིང་ན་གནས་པ་ཡིན་ན་གང་གི་དབང་ཕྱག་ཡིན་
 ཞེན་ས་རིང་ན་གནས་སུ་བེན་ཀྱང་ཀུན་ལ་བྱུང་བ་ཉིད་ཏུ་སྦྱས་པ། འབྱུང་འགྱུར་བྱུང་
 དང་བྱུང་བ་དག་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བྱ་ཡིན་འདོད་དེ། །དེ་ནི་ཕྱི་ནང་རིང་བ་དང་། །དེ་
 ནི་ཉི་དང་དེ་ལས་བྱེད། །གང་མི་ལ་སོགས་པ་འདས་པར་གྱུར་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་
 མཐོང་བར་གྱུར་པའི་གཟུགས་དང་། གང་ཕྱིས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་
 བྱས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ནས་གནས་པའམ། ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་འདིས་བྱུང་བ་
 ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་སྟེང་གི་ཚྭ་གས་ནི་འདིའི་མགོ་བོ་ལོ། །ཞེས་པ་ནས། ཀླང་བ་གཉིས་
 ནི་བྱུང་འབྱུག་གོ། །ཁ་དོག་རྣམས་ནི་ཁྲག་གོ། །དེ་ནི་ཕྱི་དང་ནང་དང་རིང་བ་དང་ཉི་བ་
 ན་གནས་པ་ཡིན་པས་དུས་ཐམས་ཅད་ཏུ་འགོ་བ་དང་། འོང་བ་དང་སྟོན་པར་བྱ་བ་

ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ན་བྱ་བ་དུ་
མ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་དང་། མི་བདེ་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དཔེའི་
སྒོ་ནས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དེ། སྲིད་པ་སྣ་ཆོགས་དེ་ལས་སྦྱེས། །དར་གྱི་སྲིན་བུའི་སྦྱང་པ་
བཞིན། །རི་ལྟར་སྲིན་བལ་བྱེད་པའི་སྲིན་བུ་སྲིན་བལ་གྱི་སྣལ་མ་མང་བོ་སྦྱང་པར་བྱེད་
ཀྱང་འགྱུར་བ་ཡང་མེད་ལ་བདེ་པ་ཡང་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱེས་བྱས་ཁམས་གསུམ་དུ་
སྦྱང་པར་བྱེད་དུ་བཅིན་ཀྱང་འགྱུར་བ་ཡང་མེད་ལ་བདེ་པ་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་
སྲིད་པ་འབའ་ཞིག་གི་རྒྱར་མ་བདེ་གྱིས། སྲིད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡང་བྱེད་པ་བོ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་སྒྲུས་པ། མཁས་པ་དེ་ཡི་ཆར་ཐིམ་པ། །ཡང་སྲིད་ལེན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་གི་
ཆོ་མཁས་པ་བསམ་གཏན་ལ་རྣལ་འབྱོར་བས་སྒོ་གྲོས་གྱི་མིག་གིས་དེ་མཐོང་བར་གྱུར་
པ་ན་དེ་ཉིད་དུ་ཐིམ་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་ནི་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན་པས་ཡང་
སྲིད་གྱི་འགོ་བར་སྦྱེས་ཤིང་སྐྱབ་བསྐྱལ་གྱི་སྣོད་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་
ཡང་། འཆི་བཅས་རྣམས་ལ་བདུད་ཅི་མེད། །མེ་ལ་གང་བ་རི་བཞིན་ནོ། །དེས་ནི་བདུད་
ཅི་སྦྱེས་བྱ་ཉིད། །མ་ཉོགས་བདུད་ཅི་ཡོད་མི་རིགས། །ཞེས་སྦྱེས་བྱ་མ་མཐོང་ན་ཐར་པ་
མེད་པ་དང་། གང་ལས་མཆོག་གྱུར་གཞན་མེད་ཕྱིར། །གང་ལས་དམ་པ་གཞན་མེད་
ལ། །འདི་ལས་སྤྲ་གྱུར་གཞན་མེད་པས། །སྣ་ཆོགས་དེ་དག་རྒྱ་གཅིག་ཉིད། །ཞེས་སྦྱེས་
བྱ་དེའི་མཐུ་ཆེ་བའི་བསྐྱགས་པ་དང་། དེ་ནི་སྤྲ་དང་རགས་དང་ལྷན། །ཡང་ལྷན་གཙོ་
བོ་དབང་རྒྱར་བ། །རབ་བྱེ་འདོད་པའི་མཐར་ཐུག་གང་། །རྣལ་འབྱོར་རི་ལྟར་འདོད་པར་
འགོ། །ཞེས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་། དེར་ནི་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །བདག་ཉིད་དུ་ནི་
འདུས་པར་མཐོང་། །བྱིས་དང་མཁས་དང་གདོལ་བ་དང་། །བྲམ་ཟེ་སོགས་རྣམས་མཉམ་
པ་ཉིད། །ཅེས་སྣོད་བརྒྱད་རྣམས་བདག་དེར་འདུས་པ་དང་། །བདག་དེ་མཐོང་ན་བྱིས་པ་
དང་མཁས་པ། །གདོལ་བ་དང་བྲམ་ཟེ། །སྤྲིག་པ་དང་བསོད་ནམས་མཉམ་པར་བཤད་པ་
དང་། །བྲམ་པ་འབྱུང་ཞིང་འཛིག་པ་ལྟར། །ནམ་མཁའི་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་མིན། །ལྷས་ཅན་
འབྱུང་ཞིང་འཛིག་པ་ལྟར། །དེ་བདག་ཡིན་པས་བདག་མི་འདོད། །ཅེས་བྲམ་པ་སྦྱེ་འཛིག་

བྱེད་ཀྱང་བྱམ་པའི་ནམ་མཁའ་སྐྱེ་འཇིག་མི་བྱེད་པ་ལྟར་ལུས་ཅན་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་ཀྱང་
 བདག་སྐྱེ་འཇིག་མི་བྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་། བྱམ་པ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ཐ་དད་ཀྱང་དེ་དག་
 གི་ནམ་མཁའ་ཐ་དད་མིན་པ་ལྟར་ལུས་ཐ་དད་ཀྱང་བདག་ཐ་དད་མིན་པར་བཤད་པ་
 བྱི། བྱམ་པའི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་གཅིག་དུ་མའོ་ཞེ་ན་བྱམ་པ་དག་ཆག་ན་དབྱེར་
 མེད་གཅིག་ཉིད་དུ། ཐམས་ཅད་མཉམ་པར་འཇུག་བར་འདོད། ཞེས་སོ། །གཞུང་འདིས་
 བྱམ་པ་གཅིག་ཆག་པའི་ནམ་མཁའ་དང་། བྱམ་པ་གཞན་ཆག་པའི་ནམ་མཁའ་གཉིས་
 ལ་བྱད་པར་མེད་པ་ལྟར་བྱམ་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་ཀྱང་དེ་དག་གི་ནམ་མཁའ་
 ལ་བྱད་པར་མེད་པར་བཤད་དོ། དེས་ན་འདིར་བཅིང་གོལ་གྱི་བདག་བྱམ་པ་ལ་ཆགས་
 ན་མ་ཆགས་པའི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་ཞེས་པ་མ་དག་སྟེ། བྱམ་པ་ཆག་ཀྱང་ནམ་མཁའ་
 མ་ཆག་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་སྟོར་ན་འགྲིག་པའི་བྱིར། ཇི་ལྟར་བྱམ་སོགས་ཐ་དད་ཀྱང་། ས་ལ་
 ཐ་དད་འགའ་ཡང་མེད། དེ་བཞིན་ལུས་ནི་ཐ་དད་ཀྱང་། བདག་ལ་ཐ་དད་འགའ་ཡང་
 མེད། ཅིས་བདག་གཅིག་ཕྱ་སྐྱབ་པ་དང་། ཇི་ལྟར་བྱམ་པའི་ནམ་མཁའ་གཅིག་རྟུལ་
 དང་དུ་བས་བསྐྱབས་པ་ན། ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་མ་ཡིན་ལྟར། བདེ་སོགས་དེ་བཞིན་
 བདག་ལ་མིན། ཞེས་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་བདེ་
 སྐྱུག་སོ་སོར་ཁྱོང་ཚུལ་དང་། བདག་མ་ཤེས་ཤིང་མ་རྟོགས་པས། ཁྱི་ལམ་ལོངས་སྟོད་
 ང་རྒྱལ་བཞིན། ལས་རྒྱུས་བསོགས་ཤིང་དགེ་བ་དང་། ཁྱི་དགའི་འབྲས་ཕྱ་སྟོད་པ་
 ཡིན། ཞེས་ཇི་སྲིད་དུ་བདག་མ་ཤེས་པ་དེ་སྲིད་དུ་དགེ་མི་དགའི་ལས་བསགས་པ་དང་།
 བདེ་སྐྱུག་ཁྱོང་བར་བཤད་པ་དང་། ལུས་ལ་གནས་ཀྱང་མ་ཆགས་དང་། སྟོད་པར་བྱེད་
 ཅིང་མི་གོས་ཏེ། འདོད་བཞིན་སྟོད་ཀྱང་རྒྱལ་བོ་བཞིན། རྟིག་པས་གཞོད་པར་མི་འཇུག་
 རོ། ཞེས་ལུས་གནས་ཀྱང་མ་ཆགས་པ་དང་། དུལ་ལ་སྟོད་ཀྱང་མ་གོས་པ་དང་། རྟིག་
 པ་བྱེད་ཀྱང་མི་གཞོད་པར་བཤད་དོ། གཅིག་ཕྱ་རྒྱབ་ཉག་པ་སྟེ། ཚངས་མཆོག་
 འཆི་བ་མེད་པའི་གནས། རྣལ་འབྱོར་བ་ཡིས་གོམས་བྱས་ན། དེ་ནི་ཡང་སྲིད་ལེན་མི་
 འཇུག། ཞེས་བྱད་པར་བདུན་ལྟན་གྱི་བདག་སྟོམ་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་

ནི་རྟག་པར་རྟག་མེད་པ། ངག་གི་སྒྲིབ་ཡུལ་གང་མ་ཡུར། སྒོ་ནི་དབྱེ་བས་སྒྲགས་ནམས་
 གྱིས། རྟེན་ལ་ཆོག་ཏུ་སྒྲུབ་བར་བྱེད། ཅེས་སྒོ་དང་ཆོག་གི་སྒྲིབ་ཡུལ་མིན་ཀྱང་ཆངས་
 པ་དང་བདག་དང་དབང་ཕྱག་སྒྲགས་སུ་ཐ་སྟན་འདོགས་ཚུལ་བཤད་དོ། འདོད་ཚུལ་
 དེ་དག་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་ནི། རྟག་གི་འབར་བ་ལས། རིག་བྱེད་ལས། རང་
 བྱུང་བྱེད་པ་མེད་པ་བོང་ཆོད་མེད་པ་སྟེ། སྤུན་པ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲིས་བྱ་ནི། སྒྲིས་བྱ་
 བྱང་སྒོང་ཆེན་པོ་ཉི་མའི་མདོག་སྤུན་པ་ལས་གཞན་ཡུར་པ་དེ་རིགས་ན། འཆི་བ་མེད་
 པར་འཇུར་ཏེ་བདག་གིས་རྟགས། སྒྲི་མེད་གནས་འགོ་བ་ལ་ལམ་གཞན་མེད། ཅེས་བྱ་
 བ་དང་དེ་བཞིན་དུ། དེ་ནི་སྤུན་ཡུར་སྒྲི་གནས་ནམས་ན་གཅིག་བྱ་གནས། རྟེན་ཅུས་
 པ་འདི་དག་ཡང་དག་བསགས་པ་ཡིན། རྟེན་གཙོ་བོ་མཆོག་དང་ལྷ་དང་བསྟོན་བྱ་
 སྟེ། བདག་ངེས་བཟུང་ནས་ཤིན་ཏུ་ཞི་བར་འགོ་བར་འཇུར། གང་ལས་མཆོག་ཏུ་ཡུར་
 པ་གཞན་པ་འགའ་ཡང་མེད། གང་ལས་སྤུན་དང་གཙོ་བོར་ཡུར་པ་གཞན་པ་འགའ་ཡང་
 མེད། མ་བཀག་བསྒྲིབས་པ་མེད་པར་ལྷ་དེ་གཅིག་བྱ་གནས། སྒྲིས་བྱ་དེ་ཡང་ཀྱན་ལ་
 རྒྱབ་ཅིང་རྒྱས། སྤུན་པ་ལས་ཀྱང་སྤུན་ཞིང་ཆེ་བས་ཆེ། འགོ་ནམས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་རྒྱབ་
 བས་གནས། ལྷ་དང་བྱུང་བས་མཆོད་སྒྲིབ་མེད་པར་མཐོང་། ཁམས་ནམས་དང་བ་གཙོ་
 བོའི་ཆེ་བ་ཉིད། རྟེན་བཞིན་དུ། ལུས་མེད་པ་ཡི་ལུས་ལ་ནི། ཀྱན་ཏུ་གནས་མེད་གནས་
 པ་ནི། ཆེན་པོ་གཙོ་བོའི་བདག་ཉིད་དེ། ཤེས་ནས་མཁས་པ་ལྷ་དང་མེད། རྟེན་བཞིན་
 དུ། གཡོ་བ་དེ་ཡིན་མི་གཡོ་དེ། རིང་བ་དེ་ཡིན་ཉི་བ་དེ། རང་ཡང་དེ་ཡིན་ཐམས་ཅད་
 གྱི། གཉི་ག་དེ་ཡིན་བྱེད་ལ་ཉིད། རྟེན་བཞིན་དུ། དར་གྱི་སྤོང་བའི་སྤུན་པ་བཞིན། རྒྱ་
 ཤེལ་རྟོག་བའི་རྒྱ་བཞིན་དུ། རྒྱ་གྲོ་ཡན་ལག་རྒྱ་རྒྱ་བཞིན། རྟེན་ལུས་ཅན་ཀྱན་གྱི་
 རྒྱ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྒྲགས་པ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ལས་མཐོང་བའི་ཆོད་མས་སྒྲིས་བྱ་མཐོང་
 བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱིས་ཉམས་པར་བྱ་བར་མི་རུས་སོ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་མཐའ་སྒྲིབ་ནམས་ཀྱིས་བཀོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

༼༩༽བ་ནི་བ་ཐག་ནམས་ཀྱི་བཞིན། །ཞེས་པ་ལ། ཚད་ཆེན་ལས། བ་རྒྱ་བ་ལང་
རང་བཞིན་གྱིས། །སྤལ་མའི་རྒྱ་རུ་མི་འདོད་དེ། །གང་ཕྱིར་སློག་ཆགས་ཟ་འདོད་པས། །ཁ་
རྒྱ་ཡིས་ནི་བ་བ་བྱེད། །ཅེས་བཤད་ལ། སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱིས། བ་ཞེས་བྱ་
བའི་སློག་ཆགས་ཀྱིས་རང་གི་ལྟོ་བ་ནས་འབྱུང་བའི་བ་སྤྱན་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་དེར་འགོ་བ་
ཞིག་ལ་བཤད་དོ།

༼ཁ༽ས་དང་མེ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ཚད་ཆེན་ལེའུ་
བརྒྱ་གཅིག་པའི་གཞུང་ཡིན་ལ། དོན་ནི། ས་རྒྱ་མེ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་རྟག་པའི་འཇུག་
ཡུལ་དུ་འཇུར་བ་འདི་ནམས་ཤེས་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དང་ཤེས་པ་དེ་རྟག་པ་དང་
གཅིག་པའི་བདག་ཡིན་ཞེས་གཞན་གསང་བ་བ་དག་ཀྱང་སྤྱོད་བར་བྱེད་ཅེས་པའོ། །ས་
སོགས་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྤྱབ་པའི་རིགས་པ་སྟོན་པར། གཟུང་བའི་མཆན་ཉིད་
དང་ལྡན་པའི། །ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེའི་དོན་ནི། དཀའ་འགྲེལ་ལས། འདིའི་ཚད་མ་གང་
ཡིན་ཞེ་ན། གཟུང་བའི་མཆན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་ཏེ། གང་གིས་དེ་དག་
སྤང་བར་འཇུར་བ་ས་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་གཟུང་བའི་མཆན་ཉིད་
དུ་ཇུར་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་དང་རྩལ་ཕྱ་རབ་ནམས་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཤུགས་ཀྱིས་ས་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྤང་
བའི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱེད་དེ། འདི་དག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ས་ལ་སོགས་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་དོན་གཞན་དང་རྩལ་ཆ་མེད་མི་སྲིད་
པས་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྤྱབ་ཅེས་པའོ། །གཟུང་བ་དོན་གཞན་མེད་པས་ནམ་
རིག་ཅམ་སྟེ་བདག་ནི། ལུས་ལ་གནས་ཀྱང་མ་ཆགས་དང་། །སྟོད་པར་བྱེད་ཀྱང་མ་གོས་
ཏེ། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ངི་མས་མ་བསྐྱད་པ་དང་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་པས་རྟག་དུ་ནམ་པར་
དག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་རྟག་དུ་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དང་། བདག་
མཐོང་ན་སྤངས་པ་དང་འདོར་བ་མེད་པར་འཇུར་བས་ན་བདག་གི་རང་བཞིན་ཚངས་

པ་མུ་ངན་མེད་པ་སྟེ་འདས་པ་ལ་ཉག་ཏུ་གནས་པར་བྱས་ཤིག་ཅེས་པ་ལོ། །

༼ག༽གལ་ཏེ་སྤྱི་ཡིན་འདི་ཆེ་མིན། ༼ཆེན་པོ་ཡིན་ན་སྤྱི་བ་མིན། ༼ཞེས་སོགས་
སངས་རྒྱས་པས་བཀག་པ་ན། ས་རོལ་པོས་ལན་བཏབ་ཚུལ་ནི་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས།
འདིར་ས་རོལ་པོས་སྤང་བོ་ཆེ་དཔེར་ཉི་བར་འགོད་པར་བྱེད་དེ། དམུས་ལོང་མང་བོ་
ཞིག་སྤང་བོ་ཆེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པར་འདོད་ནས་འདུས་པ་ལས་གང་སྟོ་ལ་རེག་པ་དེ་
དག་གིས་ནི་སྤང་བོ་ཆེ་ནི་གཤོལ་མདའ་འདྲ་བ་ཞིག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་སོ། །གང་རྒྱུ་
བ་ལ་རེག་པ་དེ་དག་གིས་ནི་གཏུན་ཤིང་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་ལོ། །གང་རྒྱ་བ་ལ་རེག་པ་དེ་
དག་གིས་ནི་ཞིབ་མ་དང་འདྲ་བར་རོ། །གང་དང་གང་གིས་སྟོགས་གང་ལ་རེག་པར་སྐྱར་
པ་དེས་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཏུ་སྤང་བོ་ཆེ་རྟོགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་ལ་ཡང་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་ཞིག་ཏུ་ལྟ་བར་བྱེད་དོ། །ཁ་ཅིག་གིས་ནི་
ཀུན་ལ་བྱབ་པར་རོ། །གཞན་དག་གིས་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆད་ཅུང་དུ་ལོ། །ཡང་གཞན་དག་གིས་
སྤང་བ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅུང་ཡིན་ནི་སྟོན་དུ་སེམས་ཏེ། ༼སྤང་བོའི་རང་གི་ངོ་བོ་བཞིན་དུ་གཅིག་
ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ལ་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་བཞིན་དུ་དུ་མ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནི་ཞེ་ན། ༼ཞེས་
སོ། །ལན་དེ་འགོག་ཚུལ་ནི། གཅིག་ཉིད་དུ་མའི་ངོ་བོ་རུ། ༼སྤང་བོའི་དཔེ་འདི་མི་རེགས་
ཏེ། ༼སྟོན་ནི་སྤང་དུ་མི་འདོད་ཕྱིར། ༼སྟོན་ཆོགས་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཉིད་མིན། ༼ཞེས་སོགས་
སོ། །རྒྱས་པར་དཔུ་མ་སྟེང་བོ་རྩ་འགྲེལ་དང་། ཆད་ཆེན་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

༼ཁ༽ཆངས་སོགས་སྟོན་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། ལྟ་
ཆངས་པ་དང་སོགས་སྐྱས་སྐྱེ་དགའི་བདག་པོ་སོགས་ཆངས་པ་བའི་སྟོན་པ་ཡིན་ལ།
ཆངས་པ་བ་དང་བྲམ་བེ་དང་རིག་བྱེད་པ་སོགས་རྣམ་གྲངས་དང་། འདིག་ཉེན་ཆགས་
པའི་ཆེ་ཆངས་པ་དེ་ལྟ་ཆེན་དབང་ཕྱག་གིས་སྐྱུ་བའི་པད་མའི་སྟོང་བཞོལ་བ་ལས་
སྐྱེས་ཤིང་། དེའི་མིང་ནི་བསྐལ་བ་གཞན་ལ་སྐལ་ལྡན་ཞེས་བྱ་ལ། བསྐལ་བ་འདིའི་དུས་
བདུན་ལ་རིམ་བཞིན་རང་བྱུང་དང་ཆངས་པ་དང་སྐྱེ་དགའི་བདག་པོ་དང་པརྒྱའི་སྐྱེ་

གནས་དང་གདོང་བཞི་བ་དང་མེས་པོ་དང་གསེར་གྱི་སྤྲིང་པོ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྒྱུ་
 དགའི་བདག་པོ་བྱང་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་མ་བརྒྱད་བརྒྱུད་ཅིང་། ཞལ་བཞི་ལས་རིག་
 བྱེད་བཞི་བྱང་ཞིང་། ཁ་ལས་བྲམ་ཟེ་དང་། དཔུང་བ་ལས་རྒྱལ་རིགས་དང་། བརྒྱ་དག་
 ལས་རྗེའུ་རིགས་དང་། ཀླང་མཐིལ་དག་ལས་དམངས་རིགས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ཆ་བཞི་ལས་མི་
 རིགས་བཞི་སྦྲེས་ཤིང་། དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་བཅུད་སྦྱལ་བས་འཛིག་རྟེན་བྱེད་པ་བོར་གྱུར་
 ཏོ། །རིག་བྱེད་ནི་སྤྲུལ་གྲང་མ་བྱས་པས་རང་བྱུང་དང་། དེར་བཤད་པའི་ཨ་ཤ་མེ་རྩ་སྟེ་
 རྟེན་མཆོད་སྦྱོར་ནི་ཆངས་པ་སྦྱབ་པའི་ཐབས་མཆོག་ཏུ་འདོད་དོ། །འདི་དག་ནི་ཆངས་
 པ་བ་སྦྱུང་འདོད་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་བྱེ་ན་བརྗོད་པ་སོགས་གསུམ་ལས།
 བརྗོད་པ་ནི། ཆངས་པ་རྟག་ཞི་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། འདིའི་རྩ་བར་སོགས་སྦྱ་མེད་
 པས་ན་འགྲེལ་བར་སོགས་སྦྱས་དབང་བོ་སོགས་སྟོན་པ་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་རོ། །བརྗོད་
 སྟོན་པ་དང་། སྦྱ་བྱེད་པ་དང་སྦྱའི་ཆངས་པ་སྦྱ་བ་སོགས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །སྟོན་
 བཅུད་སྦྱ་ཆོགས་སྦྱེ་བའི་གཞི་བྱེད་པའི་སྦྱའི་ཆངས་པ་སྦྱ་ཞིང་། འདི་ནི་ཨ་ཁུ་མ་གསུམ་
 འདུས་པའི་ཨོ་ཡིག་དང་། གཞུང་ལ་ལར་ཨོ་རིང་བོའང་བྱང་བ། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་
 བཞིན་དང་། ཆ་ཤས་མེད་པ་དང་རྟག་པ་དང་ཡུལ་ལ་དངོས་དབང་གིས་བདེན་པར་
 འཇུག་པ་ཞིག་གོ། །བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྦྱའི་ཆངས་པ་གཅིག་ཕྱའི་རང་
 བཞིན་ཡིན་ཀྱང་མི་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱིས་སྦྱོའི་མིག་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་སྟོ་སེར་
 དཀར་དམར་སོགས་གཟུང་འཛིན་སྦྱ་ཆོགས་སུ་སྦྱང་དོ། །མེ་ལ་ཕྱགས་སྟེག་པ་སོགས་
 བྱི་དང་། བྱུང་མེད་ཀྱི་རྩ་གཞི་ཐབ་ཏུ་ཁམས་འཛག་པའི་ནང་གི་སྦྱོར་སྟེག་གཉིས་ལམ་
 དུ་བྱེད་ཅིང་། ཁམས་འཛག་པའི་དུས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་རགས་པ་ལོག་པའི་བདེ་སྟོང་ཐར་
 པར་འདོད་དོ། །ཆོད་མ་རིག་བྱེད་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དང་མངོན་རྗེས་ཆོད་མར་འདོད་
 པ་གཉིས་ཡོད་དོ། །རིག་བྱེད་མཐར་སྦྱ་ནི། ཆངས་པ་སོགས་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། རིག་བྱེད་
 བཞིའི་མཐར་སོན་པར་སྦྱ་བས་རིག་བྱེད་མཐར་སྦྱ་དང་། བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁོ་
 བོ་མཆོག་ཅེས་སྦྱ་བས་བྲམ་ཟེ་མཆོག་སྦྱ་དང་། རིག་བྱེད་ནས་བཤད་པའི་སྦྲེས་བྱ་གཅིག་

ཕ་སྟོད་བཅུད་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱུར་སྣ་བས་སྦྱེས་ཕྱ་རྒྱུར་སྣ་བ་སོགས་ནམ་གངས་སོ། །རི་
 རབ་ལྟར་བསྟན་པར་མི་རྣམས་ཤིང་སྟོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་དང་སྤྱི་ཆེ་འབྲུམ་
 གྱི་ཆ་ཙམ་དུ་ཕྱ་བ་དང་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་དང་། མི་འཇིག་པའི་རྟག་པ་དང་། འཇིག་པའམ་
 ཐིམ་པར་མི་འཇུར་བའི་རྣམས་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྦྱེས་ཕྱ་དང་། ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་ཅན་
 ཡིན་པས་ཉི་མའི་མདོག་ཅན་དང་། ལྷན་པ་སྟེ་ཁམས་གསུམ་ལས་འདས་པའི་བདག་ཁོ་
 རས་སྟོད་བཅུད་སྦྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་དང་འགོ་བ་འཆིང་གོལ་དང་བདེ་སྦྱག་དང་
 མཐོ་དམན་སྣ་ཆོགས་བྱེད་ཅིང་། གང་གི་ཆོ་རྒྱལ་འབྱོར་བས་བདག་དེ་སྟོམ་ནས་ལྷའི་
 མིག་གིས་བདག་དེ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ཆོ་རྒྱལ་འབྱོར་བ་དེ་བདག་དེ་
 ཉིད་དུ་ཐིམ་པར་འཇུར་ལ་དེ་ཉིད་གོལ་བ་ཡིན་ནོ། །གསང་བ་བ་ནི། ཆངས་པ་ལ་སོགས་
 པ་ནི་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། རིག་བྱེད་གསང་བ་བ་དང་གཉིས་མེད་ལྟ་བ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་
 གྱི་ཆངས་པ་སྣ་བ་སོགས་ནམ་གངས་སོ། །བདུད་ཅི་ཐིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རིག་བྱེད་ནི་
 ལྷང་ཆད་མ་དང་། རྣམ་ཤེས་གྱི་ཆངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པ་དང་རིག་པ་དང་རྟག་པའི་
 བདག་ཆ་ཤས་མེད་པ་དང་། དེ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཤེས་བྱ་མེད་པས་ངོ་བོ་གཉིས་
 མེད་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞིག་ཏུ་འདོད་དོ། །རྩ་བར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པ་ཡི་
 གེ་ནོར་རམ་སྟམ་ཡང་དཔྱད་དགོས་སོ། །དེ་དག་དགག་པ་ནི། མི་ཐམས་ཅད་ཆངས་པ་
 ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་རིགས་བཞི་མེད་པར་འཇུར་བ་དང་། མི་ཕོ་ཕོ་ཐམས་ཅད་པ་གཅིག་
 ལས་སྦྱེས་པའི་མིང་སྲིང་ཡིན་པས་ན་དེ་དག་འཁྲིག་པ་སྟོད་ཆོ་མིང་སྲིང་ཀུན་སྟུང་པར་
 འཇུར་ལ། དེ་ལྟར་ལྟ་སྟོའི་ཆོས་ལ་འདུག་པས་བྲམ་ཟེའི་ཆོས་ལྷགས་ཐམས་ཅད་འཇུར་
 བ་དང་། ལྷགས་གསོད་པ་སོགས་འཆོ་བ་ཆོས་ཡིན་ན་དཔུལ་བར་སྦྱེ་བའི་རྒྱ་གང་ཡིན་
 ཉེ་མེད་པར་འཇུར་བ་དང་། སོགས་སྣམས་སྤྱི་ཆངས་པ་དང་སྦྱེས་ཕྱ་ཉི་མདོག་དང་རྣམ་
 ཤེས་གྱི་ཆངས་པ་སོགས་འགོག་ཚུལ་སྟུང་པ་ཡིན་ནོ། །ཆངས་སོགས་བཞིའི་གྲུབ་མཐའ་
 ཆད་བསལ་གྱི་སྐབས་སོ། །

ལེའུ་ལྷ་བ། བྱུང་འབྱུང་པ་དང་དཔྱད་པ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས།

༼ག༽ནོར་ལྷ་དང་མེད་མེད་ཀྱི་བྱ་དང་ཐ་གུའི་སྟོ་ཅན་དང་འབྱུང་པ་བཅུ་བ་
དང་པད་དཀར་མིག་སོགས་བྱུང་འབྱུང་གི་མིང་དྲུག་ཅུ་ཡོད་པར་མངོན་བརྗོད་ལས་
བཤད་ཅིང་། བྱུང་འབྱུང་ཅིས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་གཞོན་པ་སྣ་ཆོགས་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་
བྱུང་འབྱུང་སྟེ། འདིས་ས་གསུམ་པོ་གཞོན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅིས་བྱ་ལ་ཞེས་སྟོན་དཔོན་
ཤེས་རབ་གོ་ཆས་བཤད་དོ། །

༼ང༽བྱུང་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་བར། འདི་སྐད་ཐོས་ཏེ། བྱུང་འབྱུང་
གི་གཉེན་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་ས་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཆང་འབྱུང་ཞིང་འབྱུང་ན། ཇི་ཙམ་
ན་དང་སྟོང་གནས་ངན་དེར་ཉེ་བར་སོང་བ་དང་། མ་འགགས་པས་བསམ་པ་ཁོ་བོས་
དང་སྟོང་འདི་ལ་ཙེ་འདི་བར་བུའོ་སྣམ་ནས། བྱུང་མེད་ཀྱི་གཞུགས་སུ་བྱས་ནས་དེའི་
ཐད་དུ་སོང་སྟེ། དེ་ལ་གྲུས་པ་དང་བཅས་པས་རྗེ་ས་བྱས་ནས་སྟོ་བར་གཞོང་བ་སྐྱབ་
ནས་གཡོགས་ཏེ་བཅིངས་པ་བསྟན་ནས། ཁོ་མོའི་དཀྱུ་འདི་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད། འདི་ལས་
ཅི་ཞིག་འབྱུང་བར་འཇུག་ཞེས་སྟོན་པ་དང་། དང་སྟོང་དེས་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྟོབས་
ཀྱིས་བཞུས་པ་ལས་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཁྱོ་བ་དག་པོ་སྟེས་པར་ཐུར་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཁོང་ནས་
ལྷགས་ཀྱི་གཏུན་གང་གིས་བྱུང་འབྱུང་གི་རིགས་མ་ལུས་པ་བཟླ་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་
བར་ཐུར་ཅིག་ཅིས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་དམོད་པ་བཏབ་པོ། །དེ་ནས་ཅི་ཙམ་ན་ལྷགས་ཀྱི་
གཏུན་བྱུང་བར་ཐུར་པ་དང་། བིལྱའི་རིགས་ཐམས་ཅད་འོངས་ཏེ་ལྷགས་ཀྱི་གཏུན་དེ་
ཆུ་དང་རྩོལ་བརྟར་ཏེ། དེ་འདམ་དང་བྱེ་མ་འདམ་བུའི་རྩིང་གི་ནང་དུ་བོར་རོ། །དེ་ཡང་
འདམ་བུའི་ཆལ་དུ་ཐུར་རོ། །ཡང་ལྷགས་ཀྱི་གཏུན་དེ་ལས་མདེའུ་ཙམ་ཞིག་ལུས་པར་
ཐུར་པ་དང་། འདིས་ཅི་ཞིག་རྒྱས་པར་འཇུག་སྣམ་ནས་ཆུར་བོར་རོ། །བོར་བའི་འོག་
ཏུ་ཉས་མིན་ནས་དེ་ཡང་ཆུའི་ནང་དུ་ཆུད་དེ། ཉ་བས་བྱེར་ནས་རྩོན་པ་ཆན་པོ་ཞིག་

ལ་བཙེངས་སོ། །དེས་ཀྱང་ཉ་དེ་བཤས་པ་དང་། ལྷགས་ཀྱི་མདེུ་བྱང་ནས་དེ་མདའི་
 མདེུར་བཏགས་སོ། །རི་ཙམ་ན་དམོད་པས་ཉེ་བར་བཙེམ་པའི་འཇིག་པས་དུས་འགའ་
 ཞིག་གི་ཆོ། རིང་གི་དོགས་དེར་བྱབ་འཇུག་གི་རིགས་རྣམས་ཆང་འཐུངས་པས་ར་རོ་བ་
 དང་། དམོད་པས་རྣམ་པར་འཕྱལ་བས་ཚོད་པ་ཆེན་པོ་བྱང་བར་གྱུར་ནས་འདམ་བུའི་
 དབྱུག་པས་པན་ཚུན་ཉེ་བར་སྒྱན་པར་བྱེད་ན། དེ་ན་མེད་པས་བྱབ་འཇུག་མ་གཏོགས་
 པ་དེའི་རིགས་རྣམས་རྣམ་པར་འཇིག་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བྱབ་འཇུག་གི་བསམས་པ།
 ངའི་རྒྱུང་མའི་ཆོགས་སྤྱི་དྲུག་སྟོང་གོང་བྱིར་སྟོ་ལྷན་ན་གནས་ཀྱི། དེ་དག་གལ་ཏེ་དམོད་
 པ་འདིས་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་གཞིན་པ་བྱེད་པའམ། གཞན་དག་གིས་ཕྱོགས་པར་
 གྱུར་པ་སྤིང་སྒྱུ་མ་ནས། དེར་སྤིང་སྒྱུ་བ་བཏང་ངོ་། །དེས་ཀྱང་དེ་རྣམས་སྤངས་ལ་བྱབ་
 འཇུག་གི་ཐད་དུ་བྱིར་ཏེ་འོང་ངོ་ཞེས་ཏེ་ཆས་སོ། །རི་བྲག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཏམ་དེ་
 ཐོས་ནས་མཆོན་ཆ་སྒྲ་ཆོགས་པ་ཐོགས་ཏེ། སྤིང་སྒྱུ་བ་ཀྱི་ཐད་དུ་འཐབ་པའི་བྱིར་ལྷགས་
 པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྤིང་སྒྱུ་བ་ཀྱི་མཆོན་ཆ་མ་ལུས་པ་ཟད་པར་བྱས་ནས་དེ་ཐམས་
 ཅད་ཕྱོགས་སོ། །བྱབ་འཇུག་གིས་དེ་ཐོས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་གདུང་བ་བསྐྱོག་པར་མི་རུས་
 པས་སེམས་གདུང་བཞིན་དུ་ཐུང་ན་དེ་བསལ་བའི་བྱིར་དགོན་པར་སོང་ངོ་། །དེར་ཆང་
 ཆིང་ཤིན་ཏུ་སྒྱུག་པོ་ཞིག་ཏུ་ཐུང་ན་ཀྱི་དབང་གིས་ལུས་ཐམས་ཅད་ནས་འདུག་སྟེ། ཀྱང་
 བ་བརྒྱུང་བའི་མཐེ་བོང་བསྐྱོད་པ་དང་། རི་ཙམ་ན་རྩོན་པ་རྒན་པོ་དེ་རི་དྲགས་གཤོར་
 བའི་བྱིར་ནགས་ཆལ་དུ་ཞུགས་ཏེ། རི་དྲགས་བལྟ་བའི་བྱིར་སེམས་བསྐྱོད་ཅིང་གནས་པ་
 དང་། མཐེ་བོ་བསྐྱོད་པ་དེ་རི་དྲགས་ཀྱི་རྩ་བ་འགྲལ་བ་ཡིན་ནོ་སྒྱུ་མ་ནས་མདའ་བསྒྱན་
 པ་དང་དེ་སྟོག་དང་བལྟ་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་བྱུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་། བྱད་པར་འཕགས་
 བསྐྱོད་ལས། རྒན་པོས་སྒྱུར་བའི་འཇིགས་ཤེས་ནས། བྱབ་འཇུག་གིས་ནི་བཙེམ་བསྐྱུག་
 བཏང་། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། འདི་ལྟར་རྗེས་སུ་ཐོས་ཏེ། རྒན་པོས་སྒྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་
 ལྷ་མ་ཡིན་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དེ་བྱད་པར་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་ལ་སྒྱུད་པས་ཆངས་པ་ཆེན་
 པོ་ལས་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་པའི་མཆོག་སྤངས་ནས་དེས་བསམས་

པ། བྱམ་འཇུག་ནི་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བར་འདོད་ཅེས་ཐོས་ཀྱི་དེ་བས་ནི་དེ་དང་བོར་བརྟུག་
པར་བྱ་སྟེ། དེ་བརྟུགས་ནས་གཤམ་མེད་པར་ས་གསུམ་རྣམ་པར་གནས་པར་བྱའོ། །སྟུམ་
ནས་བྱམ་འཇུག་བསད་པའི་ཕྱིར་བཅོན་པར་བྱེད་པ་དང་བྱམ་འཇུག་ནི་བཅོམ་བརྟུག་
ནང་འདུག་གོ། །ཞེས་ཐོས་ནས་རིང་བོ་ཉིད་ནས་དབྱུག་པ་ཆེན་པོ་གཅིག་འཕངས་ཏེ།
དེའི་རྗེས་ལ་བདག་ཉིད་ཆས་སོ། །དེ་ནས་དབྱུག་པ་འཕངས་པའི་སྐྱེ་ཐོས་པས་དེ་འོང་
བར་བྱམ་འཇུག་གིས་ཤེས་ནས། འཆི་བའི་འདིག་པས་བཅོམ་བརྟུག་བཏང་སྟེ། རྒྱ་མཚོའི་
ནང་དུ་སྒྲོར་ལྷན་གྱི་གྲོང་བྱང་ཡོད་པ་དེར་སོང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ཅ༽ལྷ་ནང་ང་ནི་བརྒྱ་བྱིན་ཏེ། །དབང་བོའི་ནང་ན་ཡིད་ཡིན་ལ། །འབྱུང་བའི་
ནང་ན་སེམས་ཡིན་ཞིང་། །ང་ནི་བདེ་བྱེད་བྲག་པོའང་ཡིན། །སྲིན་པོ་གནོད་སྦྱིན་ནང་
ནོར་བདག་ཁོར་ལྷའི་ནང་ན་མེ་ལྷ་ང་། །རི་བོའི་ནང་ན་ང་རི་རབ། །ཞེས་བྱུང་ངོ་། །

༼ཆ༽དྲོག་གེ་འབར་བ་ལས། བྱམ་འཇུག་པ་དག་ནི་འདི་སྐད་དུ་རྫོང་པར་
བྱེད་དེ། སྐལ་ལྷན་ནོར་ལྷ་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ། འགྲོ་
བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་བོ་ཐར་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་འདོད་པའི་ལྷ་དང་། ཡང་དག་པ་
འདྲན་པར་བྱེད་པ་དང་། མི་འགག་པ་དང་། ནོར་གྱི་ལྷ་དང་སྟོབས་བཟང་དང་། འཆི་
མེད་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་ནི་གཙོར་གནས་པར་བྱེད་ལ། ཀུན་གྱི་བདག་ཉིད་དང་།
ཀུན་ལ་ཁྱེད་པ་དང་། ཀུན་ལ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཡིན་པར་སྐྱེ་ལ། དེ་རང་ཉིད་
ཀྱང་འདི་སྐད་དུ། །ང་ནི་མེ་ཆུ་ལྷང་ཡང་ཡིན། །བཟའ་བཏུང་སྦྱེད་ལྟའི་བདག་པོའང་
ང་། །ང་ནི་བྲམ་ཟེའི་ལུས་སུ་གནས། །སྦྱོད་པ་བོ་ཡིན་སྦྱིན་པོ་ཡང་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་སྦྱའོ། །ཞེས་སོ། །

༼ཇ༽ཤང་མཐོང་དུལ་གང་ཡང་སྲིད་དུ། །ཞེས་སོགས་ནི་བྱམ་འཇུག་གི་ལྷ་
རྗེས་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ལྟའི་མིག་གིས་མཐོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ནི་ཡང་སྲིད་མཛོན་པར་

འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་པའོ།

༼༡༽ ཉལ་སོགས་པའི་འདུག་པ་བརྒྱའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། སྡོན་རིག་བྱེད་བཞི་རྒྱ་
མཚར་རྩབ་པ་ན། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱབ་འདུག་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཁྱབ་འདུག་ཉའི་
གཟུགས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚར་ཞུགས་ནས་རིག་བྱེད་བཞི་སྤངས་ནས་ལྷ་རྣམས་ལ་བྱིན་པ་
དང་། སའི་ལྷ་མོ་ས་ཆེན་པོའི་ཁྱུར་གྱིན་ཏུ་ཕྱི་བས་མནན་ནས་བདག་གིས་ཁྱུར་འདི་
འདེགས་པར་མི་རྩས་ཞེས་ལྷ་རྣམས་ལ་གསོལ་བ་ན། ཁྱབ་འདུག་རྩས་སྤེལ་གྱི་གཟུགས་
ཀྱིས་ས་ཆེན་པོའི་འོག་ནས་བཏེགས་པ་དང་། སག་ཚློད་གྱི་གཟུགས་སུ་གྱུར་ནས་མཆེ་
བས་ས་སྤྲོད་ཏུ་བཏེགས་པར་བཤད་དོ། རྟོག་གི་འབར་བར་ཡང་། སག་གི་གཟུགས་སུ་
གྱུར་ནས་བཏེགས་པའི་ཆེ་གང་ཏུ་གནས་ནས་བཏེགས་པ་ཡང་སྤྲོས་ཤིག་ཅེས་དགག་
པས་ན། འདིར་སག་ཚློད་གྱི་གཟུགས་ཀྱིས་ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་མན་ཆད་མནན་པར་
བཤད་པ་དཔྱད་དགོས་སོ། །དེས་ན་རྩས་སྤེལ་གྱིས་འོག་ནས་བཏེག་པ་དང་སག་ཚློད་
ཀྱིས་སྤྲོད་ནས་འཐེན་པར་འདོད་དམ་སྟུང་མོ། །ཁྱབ་འདུག་རྩོ་སྤྲོད་མི་དང་རྩོ་སྤྲོད་སེང་
གའི་གཟུགས་སུ་གྱུར་ནས་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་བོ་འགོ་སྤྲོད་གསེར་ཅན་བསད་པའི་ཚུལ་
ནི། ལྷ་ལས་སྤུལ་བྱུང་གི་བསྟོན་འགྲེལ་ལས། འགོ་སྤྲོད་གསེར་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལོ་བདུན་
འབྱམ་གྱི་བར་དུ་དཀའ་ཐུབ་སྤྱད་ནས་མཚོག་ཐོབ་པ་ནི་བྱེད་ཉིན་མོའམ་མཚན་མོའམ།
ནང་ངམ་ཕྱི་རོལ་ལམ། སའམ། བམ་མཁའ་འམ། འོག་གམ་སྤྲོད་ཏུ་སེང་བར་མི་འགྱུར་བ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་མཚོན་ཆ་དང་། དབྱུག་པ་དང་། མི་དང་ལྷ་དང་དུད་འགོ་རྣམས་ཀྱིས་
མི་གསོད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་མཚོག་བྱིན་ནོ། །དེ་ལས་ལན་འགའ་ཞིག་ན་དཔག་ཆད་ལྷ་
ཁྱབ་པའི་འཁོར་གྱི་འདུས་པ་དང་འདུག་པ་དང་། དེར་ལ་ལ་ཞིག་ལུས་གྱི་བྱེད་ནི་མིའི་
གཟུགས་ལ། ལུས་གྱི་བྱེད་ནི་སེང་གའི་གཟུགས་སུ་རྒྱལ་བོའི་སྟོན་འདུག་གོ་ཞེས་ཐོས་
པ་དང་། དེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་ངོ་མཚར་སྤྲོས་པར་གྱུར་ནས་སེང་སྟེ་འཐབ་པའི་བྱིར་
སྤྲོད་ནོ། །དེ་ནས་འཐབ་པ་ན་ཉིན་མཚན་གྱི་མཚམས་སུ་སྟོའི་གཏན་པ་ལ་སྤངས་ཏེ།

དབྱུས་མོ་ལ་བཞག་ནས་འགྲོ་སྐྱོད་གསེར་ཅན་གྱི་བྱང་སྤེར་མོས་དལ་ཏེ་བསད་པར་གྱུར་
 ཏོ། །ཞེས་སོ། །མིའུ་ཐུང་དུ་སྐྱུ་ལ་ནས་ལྷ་མིན་གྱི་རྒྱལ་བོ་སྟོབས་ལྡན་བསྐྱུས་པ་ནི། བྱང་
 པར་འཕགས་བསྟོད་ལས། བྱུང་འདུག་མིའུ་ཐུང་གཟུགས་བསྐྱུར་ནས། །གཡོ་ཐབས་ཀྱིས་
 བྱི་སྟོབས་ལྡན་བསྐྱུས། །ཁྱོད་ནི་གཡོ་ཡང་མཁྱེན་གྱུར་ལ། །གཞན་དག་ལ་ཡང་བསྐྱུ་མི་
 མཛད། །ཅེས་པའི་འགྲེལ་བར། འདི་ལྟར་ཐོས་ཏེ། སྟོབས་ལྡན་ཞེས་བྱ་བའི་ལྷ་མ་ཡིན་
 ཞིག་བྱུང་བ་དང་། དེས་རང་གི་ས་རོལ་གཞོན་པས་ཁམས་གསུམ་མ་ལུས་པ་རྣམ་པར་
 མནན་པ་ན་བྱུང་འདུག་གིས་བསམས་པ། ངས་འདི་དང་ལྷན་ཅིག་གཡུལ་སྟོད་པར་མི་
 ཅུས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་སྐྱེས་བུའི་ཚོལ་བ་སྤྲོད་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན་ངས་པར་སྐྱུ་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱུ་བར་བྱའོ། །སྐྱམ་དུ་རྣམ་པར་བསམས་ནས།
 བདག་ཉིད་བྲམ་ཟེ་མིའུ་ཐུང་ཞིག་གི་གཟུགས་སུ་སྐྱུ་ལ་ནས་སྟོང་མོའི་བདག་ཉིད་ཅན་
 དུ་བྱས་ཏེ་སོང་ནས། རྒྱལ་བོ་སྟོབས་ལྡན་རྟའི་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པའི་བརྒྱལ་ཁྲགས་ལ་
 གནས་པའི་ཆོ་སུ་ཞིག་གང་ཞིག་ཅི་ཞིག་འདོད་གང་ལ་ཅི་ཞིག་སྦྱིན་པར་བྱ། ཞེས་ཟེར་
 བ་ལ་བཙོན་པ་དེའི་ཐད་དུ་བྱོན་ནས། ས་དང་མའི་ཕྱིར་མེ་ལ་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པས་དེའི་
 དོན་དུ་ས་ཕྱོགས་གོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆད་སྟོང་ངོ་། །ཞེས་སྐྱས་པ་དང་། དེས་སྐྱས་པ། འདི་
 ཅམ་ཞིག་གིས་ཁྱོད་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་དུ་ན་སྤང་བོ་དང་
 རྟ་དང་ཤིང་རྟ་དང་གསེར་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་སྟོངས་ཤིག་དང་། དེ་ངས་དགག་པ་
 མེད་པ་དང་། བྱང་པར་དང་བཅས་པ་སྦྱིན་པར་བྱའོ་ཞེས་སྐྱས་ཀྱང་འདོད་པར་མ་གྱུར་
 ཏོ། །དེ་ནས་དེས་སྐྱས་པ། གཡལ་ཏེ་དེ་ལྟར་འདོད་ན་རེ་ཞིག་གོམ་པ་གསུམ་ཡང་བྱིར་ཅིག་
 ཅེས་སྐྱས་པ་དང་། བྱུང་འདུག་གི་གོམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་རྒྱང་
 བ་གཅིག་བརྒྱངས་ནས་གོམ་པ་གསུམ་པའི་གནས་མ་རྟེན་པ་དང་། དམ་བཅས་པ་ལས་
 ཉམས་པར་བྱས་པའི་དོར་ཐབས་ཁས་སྒྲངས་པས་ཡིད་ཁྱུམ་པར་གྱུར་པ་དང་། འཛིགས་
 པ་ཆེན་པོས་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བཙོམ་པར་གྱུར་པས་སྟོབས་ལྡན་
 བཟུང་ལྷོ་ས་འོག་དུ་བཙེངས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱལ་བོ་ཤིང་རྟ་བརྒྱབ་པའི་བྱ་ར་མ་ཏ་

འཇ་དགའ་བྱེད་དུ་སྦྱལ་ནས་རང་གི་ཚུང་མ་སྲིན་པོ་ལང་ཀ་མགྱིན་བཅུས་འཕྲོག་པ་ལ་
 སྤུ་ཏུ་ལྷ་མཁྱེན་ལ་གྲོགས་བཅོལ་ཏེ་ལྷ་མགྱིན་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་སྲིན་པོ་མང་བོ་
 བསད་པ་དང་། རྩ་མཉམ་པའི་བྱ་དགའ་བྱེད་དག་སྟེ་ཅན་དུ་སྦྱལ་ནས་རྒྱལ་རིགས་
 བཅད་པ་ནི། བྱད་པར་འཇགས་བསྟོད་ལས། དགའ་བྱེད་སྟོག་གཅོད་བྱེད་པའི་
 མདས། །འཛིག་རྟེན་རྒྱལ་རིགས་མེད་བྱས་ནས། །གྲགས་པ་ཐོབ་པ་གང་ཡིན་དེ། །ཁྱོད་གྱི་
 བསྟན་ལ་གྲགས་པ་མིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། འདི་ལྟར་རྗེས་སུ་ཐོས་ཏེ། བྱད་སྟོང་རྩ་
 ལྷ་ན་དག་ནི་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ཚུང་མ་རྩལ་ཅན་མ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། དེའི་བྱ་ནི་དགའ་བྱེད་
 ཅེས་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་དཔའ་བ་ཞིག་ཡོད་ལ། ཡང་དེའི་ཆེ་སྲིད་སྦྱབ་བྱེད་ཚོམ་ཞེས་བྱ་བའི་
 རྒྱལ་བོ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེ་བ་ལང་གི་ཆོགས་གྱི་གནས་སུ་སྟོང་བ་དང་། བྱད་སྟོང་མིས་
 བྱིན་ཞེས་བྱ་བ་འཐབ་མོ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་བྱུང་དུ་སྟོང་སྟེ། ལེར་
 བའི་སྦྱས་རྩ་ལྷ་དག་ནི་འདོད་པ་ཞེས་གྱི་བ་ཞིག་ཡོད་པ་སྒྲག་པ་དང་། རྒྱལ་བོ་སྲིད་སྦྱབ་
 གྱིས་ངོས་པ་ན། མིས་བྱིན་གྱིས་སྦྱས་པ། རྩ་ལྷ་ནི་བྱ་འཕྲོད་སྟོང་པའི་གཞུ་རྒྱུད་བརྒྱུ་
 པས་འདི་སྒྲག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ངན་སྟོང་གི་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་དགའ་བྱེད་
 གྱི་པ་རོལ་གཞོན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་བསྒྲགས་པ་སྦྱས་པ་དང་དེ་ཁྱོས་ནས་ཅི་ནས་
 གྲང་དགའ་བྱེད་དང་ལྷན་ཅིག་འཐབ་པར་བྱ་བའི་ང་རྒྱལ་སྦྱེས་ནས་བསྟོ་གནས་སུ་སྟོང་
 སྟེ། བེའུ་སྟོགས་པ་དང་དགའ་བྱེད་བསམ་གཏན་ལ་གནས་པའི་ལུས་གྱི་སྟོང་དུ་སྦྱལ་ཤི་
 བ་བསྒྱུར་རོ། །རྩལ་ཅན་མ་ནི་ངང་ཚུལ་བཟང་བོ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་མེ་ཏོག་འཕྱར་སྟོང་བ་
 ན་ཤིང་ནམས་རང་ཉིད་འདུད་པར་བྱེད་དོ། །དེས་རྒྱལ་བོ་མཐོང་ནས་ཡིད་ཆགས་པར་
 བྱུར་པ་དང་། དེ་ནས་བཅམས་ཏེ་ཤིང་ནམས་འདུད་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་རྩ་ལྷ་ན་དག་ནི་
 བསམ་གཏན་གྱི་སྟོབས་གྱིས་ཤེས་པ་དང་། ཚུང་མ་ལ་ཁྱོས་པས་དགའ་བྱེད་ལ་མའི་མགོ་
 བོ་ཆོད་ཅིག་ཅེས་སྦྱས་པ་དང་། དེས་གྲང་པས་ཆོག་ཏུ་བསྟོས་མ་ཐག་མགོ་བཅད་པར་
 བྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་པ་མགུ་སྟེ་བྱ་མཆོག་སྟོང་སྟེ་ཤིག་ཅེས་བྱས་པ་དང་། དེས་གྲང་བདག་གི་
 མ་སྒྲར་འཆོ་བར་མངོན་ཅིག་ཅེས་པའི་མཆོག་སྒྲངས་ནས་དེ་འཆོ་བར་བྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་

བཅམས་ཏེ་དེ་ཁྲིམ་པས་དགའ་བྱེད་ཀྱི་བདག་གིས་འཇིག་རྟེན་དུ་རྒྱལ་རིགས་གཅིག་
ཀྱང་མེད་པར་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅས་སོ། །དེའི་འོག་དུ་དག་སྟོ་ཐོགས་ཏེ་ཆས་ནས་རྒྱལ་བོ་
སྲིད་སྐྱབ་དང་ལྷན་ཅིག་གཡུལ་སྤྲད་ནས་ངི་ཙམ་ན་དེ་ལ་ལག་པ་སྟོང་ཡོད་པ་དག་སྟོས་
ཐམས་ཅད་བཅད་དེ་ས་ལ་ལྷག་པར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་མགོ་བཙུགས་ནས་རྒྱལ་རིགས་
ནམས་ཅད་ནས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་ཁྱེད་གས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་དུ་རྒྱལ་རིགས་ནམས་མེད་
པར་བྱས་སོ། །ཞེས་སོ། །ནག་པོའི་མིང་ཅན་ནི། ལྷ་ལས་སྤུལ་བྱུང་གི་བསྟོན་འགྲེལ་དུ། ར་
མ་ཤ་ནི་སྟོབས་ལྡན་སྤྲོད་པ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གནས་ནས་གཤོལ་གྱིས་ས་དུད་དེ་མཐོ་དམན་
དུ་བྱས་པ་དང་ཚུ་མིག་དང་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བར་ལྷུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་།
ཐ་མ་གཉིས་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ར་མ་ཤས་སྲིན་པོ་བྱེ་བ་དཔག་དུ་མེད་པ་བསད་པས་སྤིག་
པ་དེ་སྐྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཚྱོད་པའི་དུས་སུ་འཇིག་རྟེན་འདིར་ལྷ་པ་འཇུག་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་གཟུགས་སུ་འབྱུང་བར་འཁྱུར་རོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་པ་དག་སྟོགས་སོ། །ཀཾ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི་འདི་ལྷར་ཐོས་ཏེ། བྲམ་བེ་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་བྱ་ཀཾ་ཞེས་བྱ་བ་ཐ་མར་འབྱུང་བར་
འཁྱུར་ལ་དེ་ནས་ནི་དུས་ལྡོག་པར་འཁྱུར་རོ་ཞེས་བེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིར་
དང་བོ་གསུམ་ནི་གཏམ་རྒྱུད་རྟིང་བ་ལ་བརྟེན་ལ། གཞན་ནམས་དྲང་སྟོང་གདུག་པས་
བྱས་པར་བཤད་ཀྱང་། རྒྱང་ལའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། འདིར་ཕྱི་རོལ་དུ་ཉ་ལ་སོགས་པའི་ལོ་
རྒྱུས་ཆངས་པའི་དྲང་སྟོང་གདུག་པ་ནམས་ཀྱིས་བྱིས་པ་ནམས་སྐྱུ་བའི་སྤྲད་དུ་བཀོད་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དཔུལ་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་སྟེ། ཞེས་འཇུག་པ་བཙུག་ཆངས་པའི་དྲང་སྟོང་
གདུག་པ་ཅན་ནམས་ཀྱིས་བྱས་པར་གསུངས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་སྤྱུ་སྐྱབ་པ་ནི་འཇུག་པ་
དགྲ་བ་དང་རིགས་ལྡན་ནི་འཇུག་པ་བཙུག་བར་བཤད་པ་ནི། སྟོན་པ་བྱོན་རྗེས་ཀྱི་ལྷ་པ་
འཇུག་པ་ནམས་ཀྱིས་སྤར་གྱི་རིག་བྱེད་ལ་ཡོད་པ་ལྷར་བཙོས་ནས་རྩན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་
སྐྱར་བ་ཡིན་གྱི། སྟོན་གྱི་རིག་བྱེད་ནམས་ལ་མེད་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལེའུར་བཤད་
དོ། །འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་རྗོང་མེ་ཐང་བར་ཉ་ནས་མིའུ་མུང་གི་བར་ལྷ་དང་མཐུན་པར་
མངལ་གྱི་གནས་སྐབས་ལྷ་ལ་སྐྱར་ནས་ལྷག་མ་མ་སྐྱར་ལ། དུས་འཁོར་ལས་ནི་འཇུག་པ་

བཅུ་ག་དང་ལྔ་བ་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །དང་བོའི་སྒྲིབ་ཚུལ་ནི།
 མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྲིབ་ནས་འཕོ་བའི་ལྷ་བ་དང་བོ་ལ་ཁྱ་ཁྱག་གི་འབྱུང་བ་བཞི་
 རིམ་གྱིས་སྒྲིབ་པས་དབྱིབས་ཉིད་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཆོ་སྒྲོག་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་
 ཆོགས་སོ། །འཕོ་བ་གཉིས་པ་ལ་སྒྲོག་རྒྱུ་སྙིང་གཉིས་སྙིང་འོག་ཏུ་བྱེ་བའི་འོག་མ་ལས་
 བྱུར་སེལ་སྒྲིབ་ཤིང་། མའི་རང་བྱུང་གི་ཁྱག་དང་བྱུར་སེལ་འབྲེས་ཏེ་སྒྲིབ་པ་ལས་ཉིད་
 རྣམ་པ་དོར་ནས་རུས་སྒྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཁྱ་ཁྱག་གི་གཟུགས་ཅན་དེ་
 རིམ་གྱིས་འཕེལ་བས་འཕོ་བ་གསུམ་པ་ལ་བྱུར་སེལ་གྱིས་རུས་སྒྲུལ་གྱི་སྐབས་དེ་
 བསྐྱམས་པར་བྱས་ནས་མཉམ་གནས་གྱི་རྒྱུ་བསྐྱེད་དེ་སྙིང་དུ་ཁ་བལྟས་པའི་ཕག་མོད་
 གྱི་ལུས་འབྲུ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ནས་ཁྱ་ཁྱག་གིས་བསྐྱོས་པའི་བྱུང་བོ་མཉམ་གནས་
 གྱི་རྒྱུ་གི་སྒྲིབ་པར་བྱས་ནས་འཕོ་བ་བཞི་བ་ལ་གདོང་སྙིང་དུ་བལྟས་པ་དོར་ནས་འོག་
 ཏུ་ཁ་བལྟས་ནས་མིའི་སེང་གའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །མཉམ་གནས་གྱིས་སྒྲིབ་པར་
 བྱས་པ་ལས་ནི་ཁྱེན་རྒྱུའི་རྒྱུ་བསྐྱེད་ནས་ཁྱ་ཁྱག་གི་འབྱུང་བ་རྣམས་འཕེལ་ཞིང་ཁྱེན་
 རྒྱུའི་རྒྱུ་གིས་དབང་དུ་བྱས་པས་འཕོ་བ་ལྷ་བ་ལ་བྱུང་བོ་ལྷ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བྱས་ཏེ་
 འགོ་བ་དང་མིའུ་བྱུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཁྱེན་རྒྱས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་བསྐྱེད་
 དེ། དེས་ལུས་གཡོ་འགྲུལ་བྱེད་པར་བཤད་དོ། །རྒྱུ་འདིར་མིའུ་བྱུང་མངལ་གྱི་གནས་
 སྐབས་དང་སྒྲིབ་ལ། དུས་འཁོར་ནས་བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་དང་སྒྲིབ་རོ། །དེའི་ཚུལ་ནི།
 མངལ་དུ་ཉིང་མཆམས་སྒྲིབ་བའི་ཁྱ་རུལ་རྣམ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ཆོགས་པ་ལ་བྱུང་འཇུག་
 ཅེས་ཐ་སྙད་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ནི་ལྷ་བ་དང་བོ་གཉིས་ལ་ཉ་རོ་ཉི་ཏུ་ལྟར་དམར་བས་ཉིད་
 རྣམ་པ་དང་། དེ་ནས་ལྷ་བ་གཉིས་ལ་ཡན་ལག་ལྷ་འབྱུར་དུ་དོད་པ་རུས་སྒྲུལ་གྱི་རྣམ་པ་
 དང་། དེ་ནས་ལྷ་བ་གཉིས་ལ་ལུས་སྒྲིབ་བོ་ཕག་གི་རྣམ་པ་དང་། ལྷ་བ་བདུན་པ་ནས་
 བཙའ་བའི་ཉིན་ཞག་གི་བར་མིའི་སེང་གའི་དང་ཆོས་མཐུན་སྒྲིབ་ཏེ། མིའི་སེང་གའི་དེ་སེན་
 མོས་འགོ་སྒྲོང་གི་ལྟོ་བྲལ་བ་དང་འབྲུ་བར་བཙའ་བའི་ཆོ་ལག་པས་མིའི་སྒྲིབ་གནས་རྣམ་
 པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཙའ་བ་ནས་སོ་སྒྲིབ་པའི་བར་མིའུ་བྱུང་དང་། སོ་སྒྲིབ་ནས་སོ་

ལྷུང་བའི་བར་དག་སྟ་རྒྱ་མ་དང་། སོ་ལྷུང་བ་ནས་ལོ་བཅུ་དྲུག་གི་བར་རྒྱལ་བོ་རྒྱ་མ་ཉ་
དང་། ལོ་བཅུ་དྲུག་ནས་སྐྱ་དཀར་སྐྱེ་བའི་བར་ནག་བོ་དང་། སྐྱ་དཀར་སྐྱེས་པ་ནས་འཆི་
བའི་ཉིན་ཞག་གི་བར་སངས་རྒྱས་དང་། འཆི་བའི་ཉིན་ཞག་གི་འབྱུང་བ་ཐིམ་པའི་
གནས་སྐབས་ནི་རིགས་ལྷན་དང་སྦྱོར་བར་འགྲེལ་ཆེན་ནི་མེད་འོད་དུ་གསུངས་སོ། །

༼ ༡༽ བྱེད་པ་བོ་ནས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བར་དོན་བརྒྱད་བཤད་པ་འདི་ནི་འགྲེལ་
ཆེན་ནི་མེད་འོད་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། སྦྱིར་བྱམ་འཇུག་པ་ལ་སྦྱན་རས་
གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ལྟར་བྱམ་འཇུག་སྟོད་བཅུད་བྱེད་པ་བོར་འདོད་པ་
དང་། འགྲེལ་ཆེན་ནི་མེད་འོད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱལ་ཆ་མེད་སྟོད་བཅུད་བྱེད་པ་བོར་
འདོད་པ་གཉིས་ཡོད་པར་འདིར་བཤད་ཅིང་། དུས་འཁོར་རྒྱུ་ཆེན་ལས། འདིར་དེའི་
ནང་དུ་འདུས་པ་སྤྱི་ཚོས་སྐྱ་བ་ལྟ་བུ་བྱམ་འཇུག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་བྱེ་བྲག་པ་དང་
རིག་པ་ཅན་པ་དག་གི་འདོད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱེད་པ་བོ་ཡོད་པ་དང་ཞེས་པ་ནི་འཇིག་
རྟེན་ཐམས་ཅད་ཚོམ་པ་བོའི་བྱེད་པ་བོ་རྒྱལ་ཕྱན་ཉག་པ་ཆ་མེད་ཡོད་པ་ལ་བཤད་
དགོས་ཀྱི། ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་བོ་ཆངས་པའམ་བྱམ་འཇུག་ཡོད་པ་དང་ཟེར་བ་དོན་མ་
ཡིན་ཏེ། འོག་ཏུ་འདི་དག་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་ཕྱན་ཆ་མེད་བྱེད་པ་བོ་ཡིན་པ་ལ་
དགག་པ་གསུངས་ཀྱི་བྱམ་འཇུག་བྱེད་པ་བོ་ཡིན་པ་ལ་དགག་པ་མ་གསུངས་པའི་བྱིར་
རོ། ཞེས་སྤྱི་ཚོས་སྐྱ་བའི་འདོད་པ་དེ་བྱམ་འཇུག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་བྱེ་རིག་གཉིས་
ཀྱི་འདོད་པར་བཤད་པ་དང་། དེའི་བྱེད་པ་བོ་ཡང་རྒྱལ་ཆ་མེད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱི། བྱམ་
འཇུག་ལ་མི་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །

༼ ༢༽ དབུ་མ་སྟོང་བོ་ལས། དབང་བོ་དག་དང་དབང་དོན་དག་ཅིས་སོགས་ཀྱི་
དོན་ནི། མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་བོ་རྣམས་དབང་བོའི་དོན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་
རུས་སྒྲུལ་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་སྟོད་པར་བྱེད་པ་ལྟར་རབ་ཏུ་བརྒྱུག་ཅིང་བསྐྱུས་ནས་ངི་
ལྟར་བསྟན་པའི་ཡི་གེ་ཨོ་ཆད་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ཡིད་ལ་བསམ་ན་བྱམ་འཇུག་ལ་གྲུས་

པ་དེ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འགྲེལ་བར་བཤད་དོ། །

༼དེ་དབུ་མ་སྒྲིང་བོར། འཕོ་དང་བསམ་གཏན་བྱང་འབྱུང་འཇུག་ །གཟུང་
བར་བྱ་དང་བརྟག་པ་དང་། ཉིང་འཛིན་ཞེས་བྱ་ནལ་འབྱོར་གྱི། །ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་
བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་བྱང་བས་འདིར་རང་བཞིན་ཤེས་བྱ་ཞེས་པ་མ་དག་གོ། འཕོ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ཡན་ལག་དྲུག་ལྡན་གྱི་རྒྱུང་གི་ནལ་འབྱོར་ཞིག་འདོད་མོད་ཀྱང་། མཛོད་
ལས། འདོད་ཉེན་གྱི་བའི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་རོལ་པ་ལ་བགྱང་བ་ལ་སོགས་
པའི་བསྐྱེམ་ཚུལ་དྲུག་ཙམ་ཡང་མེད་ན་སོར་སྤྱད་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་དྲུག་ག་ལ་
ཡོད། དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་བོས། འདི་དག་ལ་ནི་དགག་པ་ཙམ་ལས་
ཡན་ལག་དྲུག་པའི་རྒྱུང་གི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ནི་མེད་དོ། །ཞེས་དབུགས་འབྱུང་རྒྱབ་དགག་
པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ཡན་ལག་དྲུག་ལྡན་གྱི་རྒྱུང་གི་ནལ་འབྱོར་མེད་པར་གསུངས་སོ། །

༼ན་ེ་རྒྱུང་པན་ལྟར་ལུས་སེམས་དབྱེར་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ལུས་ལས་ཡན་
གར་བའི་རྣམ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པས་ན། རྒྱུང་པན་པས་ལུས་ལས་ཡན་གར་བའི་རྣམ་
ཡོད་བདག་ཁས་མི་ལེན་པར་མཛོན་ཞིང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་དུ་མ་ཡོད་པས་རྒྱུང་པན་
གྱིས་རང་རྒྱ་བྱུང་བའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཁས་ལེན་ཚུལ་ལ་དབྱེད་གཞི་རྒྱུང་བྱེད་ཡོད་
དོ། །རིག་པ་ཅན་གྱིས་བདག་ཏུ་པ་དེ་བདེ་སྤྱག་ཉམས་ཐྱོང་དང་འབྲེལ་བ་ནི་བདག་
ཟ་བ་བོ་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བདག་རང་གི་ངོ་བོས་བདེ་སྤྱག་ཐྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
གཞན་དུ་ན་བདག་རྗེས་སུ་འགོ་ལྡོག་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་མི་ཏུ་པར་ཐལ་
བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་རང་གིས་ཡུལ་མི་ཤེས་ཀྱང་ཤེས་པ་དང་འབྲེལ་བས་
ཤེས་པ་བོ་དང་མཐོང་པ་བོ་སོགས་སུ་འཛོག་གོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ། གཟེགས་ཟན་གྱིས་ནི་ཤེས་
ལས་བདག། གཞན་དང་བྱུང་པར་ཡོངས་སུ་བརྗོད། །ཁྱོད་གྱིས་དེ་ནི་ཤེས་མེད་ན། ཤིང་
དང་འབྲེལ་བར་ཐལ་འགྱུར་གསུང་། །ཞེས་སློབ་དཔོན་མཐོ་བཙུན་གྱུབ་རྗེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །དེའི་པ་བས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་དེ། བདག་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ནི་ལྡོག་

པ་དང་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོ་བོ་ནི་མི་ལྷོག་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་སེམས་པ་ཅན་གྱི་དོ་
 བོར་འདོད་ཅིང་། སེམས་པ་ཅན་དེ་ཡང་གྲངས་ཅན་ལྟར་སྒོ་ལས་གཞན་མིན་པར་སྒྲིབ་
 མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ། །གཞན་དག་བདག་ནི་ལྷོག་པ་དང་། རྗེས་འགྲོ་བདག་ཉིད་
 ཅན་གྱི་ནི། སེམས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་ཏུ་འདོད། སེམས་པའི་སྒོ་ཡི་མཚན་ཉིད་ཅན། ཞེས་
 སོ། །སྐབས་འདིརི་ལྷོག་པ་ནི་སྤར་ཡོད་ལྷོག་པ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་
 དུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པས་ན་བདག་གཅིག་སྤུ་ལ་ལྷོག་པ་དང་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་གཉིས་
 གཅིག་ཆར་དུ་རི་ལྟར་ཡོད་ཅེ་ན། གཞི་གཅིག་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་
 ན་སྤུ་ལ་གཅིག་ཉིད་འབྲིལ་བའི་གནས་སྐབས་ལོག་ནས་དང་བོའི་གནས་སྐབས་འབྱུང་
 བའི་སྐབས་གཉིས་ཀར་སྤུ་ལ་གྱི་དོ་བོ་མ་ལོག་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟར་བདག་ནི་དུས་
 ཉམས་ཏུ་སེམས་པ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཉམས་པ་གཅིག་སྤུ་ཡིན་ན་ཡང་བདག་གི་དོ་བོ་མ་
 ལུས་པ་ལྷོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། རིག་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལྟར་བདག་གི་དོ་བོ་མ་
 ལུས་པ་དུས་ཀྱན་ཏུ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བདག་གི་བདེ་
 སྤྱད་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལྷོག་པ་ཡོད་ལ། སེམས་པ་ཅན་གྱི་དོ་བོ་དུས་ཐམས་
 ཅད་དུ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར། དཔེར་ན་སྤུ་ལ་འབྲིལ་གནས་སྐབས་
 ན། ལྷོག་ཅིང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ནི། དང་བོའི་གནས་སྐབས་བྱུང་ན་ཡང་། སྤུ་ལ་ཉིད་དུ་ནི་
 རྗེས་འཇུག་འཇུག། རྟེན་བཞིན་བདག་ནི་ཉམས་ཏུ་ནི། སེམས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་
 ཡང་། རྟེན་བཞིན་ལྷོག་པ་དང་། ཀྱན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའང་མིན། འོན་ཀྱང་འདི་
 ཡི་བདེ་སྤྱད་སོགས། མཚན་ཉིད་གནས་སྐབས་ལྷོག་འཇུག་ཞིང་། རྟེན་དག་ལྷོག་ཅིང་
 རྟེན་འཇུག་ཡང་། སེམས་ཉིད་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་འཇུག། ཞེས་སོ། །གཏན་དུ་འདིག་ན་
 བྱས་ཆུད་ཐོས། མ་བྱས་ཐུད་པ་དག་ཏུ་འཇུག། རྟེན་གཅིག་ཅན་ལའང་སྤྱད་བསྐྱེད་
 དང་། རྟེན་སོགས་ལོངས་སྤྱོད་མེད་པར་འཇུག། ཞེས་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་མཐའ་གཅིག་
 ཏུ་ལྷོག་པར་ཁས་ལེན་ན་ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཐོས་པ་དང་མ་བྱས་པ་དང་ཐུད་པར་འཇུག་
 ལ། རིག་པ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལྟར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་ཁས་ལེན་ན་བདག་

བདེ་སྤྱད་མྱོང་བ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀ་དོར་ནས་ཕྱོག་པ་དང་རྗེས་
 འཇུག་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱེས་བྱ་ཞིག་ཁས་སྦང་བར་བྱ་སྟེ། འབྲིལ་བ་
 དང་དྲང་བོ་གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྦྱུལ་བཞིན་ནོ་ཞེས་གཞོན་ནུ་མ་ལེན་གྱིས་
 བཤད་དེ། དེ་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་དོར་ནས་ནི། ཕྱོག་དང་རྗེས་འཇུག་བདག་ཉིད་ཅན། སྦྱེས་
 བྱ་ཞིག་ནི་ཁས་སྦང་བྱ། འབྲིལ་བ་སོགས་ལ་སྦྱུལ་བཞིན་ནོ། ཞེས་སོ། འདྲ་བྱེད་པ་
 བོའི་གནས་སྐབས་ནི་ཟ་བ་བོ་མ་ཡིན་ལ། ཟ་བ་བོའི་གནས་སྐབས་ནི་བྱེད་པ་བོ་མ་ཡིན་
 པས་བྱས་པ་ཚུད་ཟོས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོན་ཁྱོད་ལ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བྱེད་པ་བོ་དང་
 ཟ་བ་བོ་ནི་གནས་སྐབས་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྦྱེས་བྱ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་
 སྦྱོན་དེ་འབྲམ་མི་འཇུག་ཅེས་འཆད་པར། བྱེད་པོ་ཉིད་དང་ཟ་བོ་དག་སྦྱེས་བྱའི་གནས་
 ལ་དེ་མི་བརྟེན། འདྲ་བྱེད་སྐལ་ལྷན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། བྱེད་པོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་འབྲས་ཐོབ། ཅེས་
 སོ། ཁས་སྦྱོན་པོ་འདི་སྤར་ཤེས་སོ། ཁས་སྦྱོན་པོ་འདི་ད་ལྟ་ཡང་རིག་གོ་ཞེས་བྱེད་པ་
 བོ་གཅིག་ཁོ་ནས་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་བོ་དང་རིག་པ་བོ་ངོ་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བདག་
 ཡོད་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། རིགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་པས་བདག་མེད་
 པར་སྐྱབ་པ་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་བཤད་པ་ནི། རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་སྦྱེས་བྱ་འདི། འདྲ་
 ཤེས་པ་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས། བདག་མེད་པ་ལ་རབ་
 ཏུ་གཞོན། ཅེས་སོ། འདྲ་ཤེས་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་བདག་རྟོག་པར་སྐྱབ་པ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་
 པར་ཤེས་པར་གྱིས། བདག་གིས་རིག་གོ་ཞེས་ཤེས་པ་བོ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཚོལ་བ་
 གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྦྱང་བ་ཡིན་ལ། ངས་རིག་གོ་སྦྱམ་པའི་སྒྲིའི་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་
 པ་བོ་དེ་ལ་བདག་འདྲིག་གམ་སངས་རྒྱས་པས་ཀུན་བརྟགས་པའི་འདྲིག་པའི་ངང་ཅན་
 གྱི་ཤེས་པ་འདྲིག་དང་བོ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་འཚམ་པ་སྟེ་འགྲིག་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་
 པ་ལྟར་ན་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་དཀའ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྟོན་པར། བདག་རིག་
 བྱེད་དོ་ཞེས་བདག་སྟོས། ཤེས་པ་བོ་ནི་རྟོགས་བྱེད་ན། གཤམ་ཏེ་དེ་ནི་འགའ་ཡིན་
 བཅ། གཅིག་ཏུ་འདྲིག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན། གཅིག་ཏུ་མི་རྟོག་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། གཤམ་ཏེ་དེ་

ཡུལ་བདག་ཡིན་ན། །དེ་ཆེ་མ་ལུས་འཆམ་པར་འགྱུར། །སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་ཤེས་ཚུགས་
ལ། །ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བར་དཀའ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

༼པ༽དབུ་མ་སྟོང་བོར། ཆགས་སོགས་སྟོན་གྱིས་ཉམས་པའི་ཕྱིར། །སྟེས་བྱའི་
ཆིག་ནི་རྩན་ཉིད་ཡིན། །རིག་བྱེད་སྟེས་བྱས་མ་བྱས་ཕྱིར། །དེས་ན་ཆད་མར་གཟུང་
བར་བྱ། །བྱེད་པོ་མི་བྲན་པར་འདོད་ཕྱིར། །རིག་བྱེད་སྟེས་བྱས་མ་བྱས་ལོ། །བརྟུང་ནས་
འོངས་པ་མ་ཆད་ཕྱིར། །དེས་ན་ལུང་ཡིན་དེ་མེད་ན། །སྐྱེ་ཏྲག་དབྱངས་ཀྱིས་གསལ་བར་
བྱེད། །དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཏྲག་པ་ཉིད། །དོན་ལ་རྟོག་པ་དང་ལྟན་ལ། །རྟོགས་པར་རབ་ཏུ་
སྟེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་བྱང་བས་ན། །འདིར་ལུང་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་བྲངས་
པ་ནི་འགྲེལ་ཆིག་ཡིན་གྱི་རྩ་ཆིག་མིན་ནོ། །ཆིག་ནམས་དོན་ལོག་པ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩ་
མི་ཤེས་པ་དང་བརྟེན་བཅེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ནམས་སྟེས་བྱ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།
སྟེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཆིག་ཡིན་ན་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
དཔྱད་པ་བས་རྫོང་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པར། །ནམ་འགྲེལ་ལས། ཆིག་ནམས་ལོག་པ་
ཉིད་ཀྱི་རྩ། །ཉེས་ནམས་སྟེས་བྱ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར། །སྟེས་བྱས་མ་བྱས་བདེན་དོན་ཅན། །ཞེས་
ནི་ལ་ལ་རྫོང་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས། ཆིག་ནམས་དོན་བདེན་པ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྩ་
ཤེས་རབ་དང་བརྟེན་བཅེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནམས་སྟེས་བྱ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། །སྟེས་
བྱས་མ་བྱས་པའི་ཆིག་ཡིན་ན་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སངས་
རྒྱས་པས་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་རིགས་པས་འགོག་ཚུལ་འཆད་པ་ནི། ཆིག་ནམས་བདེན་པ་
ཉིད་ཀྱི་རྩ། །ཡོན་ཏན་སྟེས་བྱ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར། །སྟེས་བྱས་མ་བྱས་ལོག་པའི་དོན། །ཅིས་
མིན་ཞེས་ནི་གཞན་དག་བརྫོང་། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་ནི་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པའི་རྩ་
དང་། །དོན་ནི་དབུལ་ཐོངས་སེལ་བའི་ནོར་དང་། །འདོད་པ་ནི་འདོད་ཡོན་ལཱའི་ལོངས་
སྟོང་དང་། །ཐར་པ་ནི་ངན་སོང་ལས་གྲོལ་བའི་ཆངས་པ་སོགས་ཏེ་སྟེ་བཞི་འབྱུང་བའི་
ཁུངས་སུ་གྱུར་པའི་རིག་བྱེད་ནི་ཆོས་ཅན། །སྟེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། །བྱེད་པ་པོ་མི་

དན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པས་བྱེད་པ་བོ་མི་དན་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ།
 རིག་བྱེད་གྱི་སྟགས་ནམས་དང་སྲོང་བརྒྱད་པ་དང་མིའུ་མུང་དང་མིའུ་ལྷ་དང་སྣ་ཆོགས་
 བཤེས་གཉེན་ནམས་ཀྱིས་བྱས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞེད་པ་ལ། དཔྱོད་པ་བ་ན་
 རེ། སྟོན་གྱི་དང་སྲོང་ནམས་ཀྱིས་སྒར་ནས་ཡོད་པའི་རིག་བྱེད་རྗེས་སུ་འདོན་པ་ཡིན་
 གྱི་གསར་དུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ད་ལྟ་རིག་བྱེད་འདོན་པའི་སྐྱེས་བུ་འདི་
 སློབ་དཔོན་གཞན་ལས་མ་ཐོས་པར་རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་དང་ཆོག་དང་ཆོག་གི་བཀོད་
 པ་བརྗོད་པའི་རྣམས་པ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་གཞན་དག་ཀྱང་གཞན་ལ་མ་སྟོས་
 པར་དེ་བརྗོད་པའི་རྣམས་པ་མེད་པས་ན། ད་ལྟ་རིག་བྱེད་འདོན་པ་བོ་ཆོས་ཅན། འདོན་
 པ་བོ་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། འདོན་པ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པས་རིག་
 བྱེད་འདོན་པའི་སྐྱེས་བུའི་ཐོག་མ་མེད་པར་གྲུབ་ལ། ཐོག་མ་མེད་པའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་
 བྱས་མ་བྱས་པར་འགྲུབ་ཅིང་། སྐྱེས་བུས་མ་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་པའི་རྟགས་ལས་བདེན་
 པའི་དོན་ཅན་དུ་འགྲུབ་པོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་མེད་ན། སྐྱེས་རྟག་དབྱངས་ཀྱིས་གསལ་
 བར་བྱེད། ཅིས་སོགས་གྱི་དོན་ནི། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། དེ་འདས་ཤིང་མེད་པར་གྱུར་
 པ་ནི་མེད་པ་སྟེ། རིག་བྱེད་ཅིས་བྱ་བའི་ལུང་དེ་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ཡང་མཐོ་རིས་
 ནི་ཡོད་དོ། །ཐར་པ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་ལུང་ལས་ནམ་པར་ཤེས་སོ། །སྟོན་མེད་པའི་ཆོས་
 ཀྱང་རྟགས་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་བོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་མཐོང་བར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ན་ཡང་། རིག་བྱེད་གྱི་ལུང་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ནི་ཡོད་
 དོ་ཞེས་ནམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རིག་བྱེད་ལས་གཞན་དུ་ནི་དམིགས་པར་མི་
 འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ཁོ་ན་ཆད་མ་ཡིན་ནོ། །གང་སངས་རྒྱས་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་
 ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱིས་སྐྱེ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་
 པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར། སྐྱེས་རྟག་དབྱངས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱེད། །དོན་དང་འབྲེལ་
 བ་རྟག་པ་ཉིད། །དོན་ལ་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་ལ། །རྟོགས་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །སྐྱེ་ནི་
 རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །སྐྱེ་ནི་རྟག་ཏུ་གནས་ཡིན་ལ། །དེ་ཡང་གནས་དང་བྱེད་པ་དང་

འབད་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འབྱུང་བའི་དབྱངས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་བྱས་
 པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་སྐྱ་ནི་བཟོད་མ་ཐག་ཏུ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་ཡང་། དེ་
 ལྟར་ཡང་གང་དོན་དང་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་འབྱོར་བ་ཡིན་པས་དེ་ཉག་
 པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་བ་ལང་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་ནི་ནོག་དང་སྒྲིག་ཤལ་ལ་སོགས་པ་དང་
 ལྟན་པའི་དོན་དང་ཉག་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་དོན་དུ་ངེས་པར་གཟུང་བར་བྱ་
 བ་དེ་ནི་སྐྱ་ཉིད་ལས་དོན་དུ་ངེས་པར་འཛིན་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི་སྐྱ་མེད་པར་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་སྐྱ་ནི་ཉག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་། ལན་གཅིག་
 འཇུག་ཕྱིར་གོམས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིས་ཀྱང་ཤེས་ཕྱིར་དེ་བཞིན་དུ། །མཉན་བྱ་ཡིན་ཕྱིར་སྐྱ་
 ཉིད་བཞིན། །སྐྱ་ནི་ཉག་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། འབྲེལ་བར། སྒྲིག་ཤལ་དང་རྩ་མ་
 དང་ནོག་དང་མིག་པ་དང་རྩ་དང་ལྟན་པའི་རིལ་བོ་ལ་ལན་ཅིག་བ་ལང་ཞེས་བཟོད་
 པ་ན་ཡིད་ཆེས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་བཟོད་པ་གཉིས་པ་ལ་བསྟོས་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། གང་གི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱས་
 ཤིང་འདྲིས་པར་བྱས་པ་ལས་བཟོད་པ་མེད་པ་འབྱོར་བས་དོན་དང་བཅས་པར་ཉག་ཏུ་
 སེམས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་མིང་དང་འབྲེལ་བར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེ་ཡང་
 སྤང་ཅིང་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ན། ལྟན་བྱིན་དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པ་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར་དང་། ཉག་ཏུ་ན་བའི་དབང་བོས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དབང་བོ་གཞན་
 ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །ཉག་པ་ཉིད་ནི་
 དེའི་ཆོས་སོ། །ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བསྟོམས་པ་ནི་ཕྱོགས་སོ། །ལན་ཅིག་གིས་འཇུག་པ་
 དང་གོམས་པ་དང་ཡང་ཤེས་པ་འབྱུང་བ་དང་མཉམ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞི་ནི་
 གཉན་ཆོགས་སོ། །སྐྱ་ཉིད་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དཔེ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ཐ་དད་དུ་ཆད་ཅིང་
 གནས་པའི་བ་ལང་སྟོན་པོ་དང་སོ་སོར་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་བྱ་
 བ་ནི་རྩལ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱན་མོང་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། བ་ལང་གི་རྩལ་ནི་ཐ་
 དད་དུ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྐྱ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡང་ཉག་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཉག་ཏུ་སྐྱ་དང་

འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཡང་རྟག་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 གྲུང་བཤད་དོ། །རྣམ་འབྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་ལས་གྲུང་། རིག་བྱེད་པ་དག་གིས་ཡི་གེ་རྟག་
 པར་འདོད་པའི་རྒྱ་དག་ནི། ཡི་གེའི་སྐད་དོད་ཨུར་ཞེས་པ་འཇུག་མེད་ལ་འཇུག་པས།
 དེའི་དོན་ངོ་བོ་མི་འཇུག་བ་ལ་བསམས་ནས་ཡི་གེ་མི་འཇུག་བའི་རྟག་པར་འདོད་པ་
 ཡིན་ལ། རང་ལུགས་ལ་ཡི་གེའི་གདངས་ཀྱི་རྣམ་པ་རིགས་གཞན་དུ་མི་འཇུག་བ་ཡིན་
 ཏེ། མེད་རང་བཞིན་ཆ་བ་ལས་མི་འཇུག་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དབྱ་མ་
 ལྷིང་བོར། གཏན་ཆེགས་སྒྲས་པས་གཏན་ཆེགས་ཀྱིས། །ལམ་གསུམ་པོ་ནི་སྤྲུལ་འབྱེན་
 ཏེ། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་བྱེད། །རང་གི་ལུགས་ནི་གསལ་བྱེད་གང་། །ལོང་བ་
 ཀླང་བའི་ཆོད་དཔགས་ཀྱིས། །ཉམ་ངའི་ལམ་དུ་རྒྱག་པ་ལྟར། །རྗེས་སུ་དཔག་པ་གཙོ་བོར་
 འཛིན་ནམས། །ལྟར་བར་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་འབྲེལ་བར་ལམ་གསུམ་པོ་སྤྲུལ་
 འབྱེན་པར་མི་རུང་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ། རྟིང་དང་ཤེས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས། །ཞེས་སོགས་ཆེགས་
 བཅད་འདི་བྲངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི། རྩལ་འཇུག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་དང་། རྒྱས་
 པའི་གཞུང་ཤེད་བྱའི་ཆོས་དང་། ཆངས་པའི་ཆོས་རིག་བྱེད་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་
 དང་། གསོ་བ་རིག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆངས་པ་དང་ལྟལ་འཇུག་གི་བཀའ་ཡིས་གྲུབ་པའམ་
 ལུང་གིས་གྲུབ་པ་བཞི་བོ་དེ་ནི་རིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེད་ནས་གཞོམ་
 པར་མི་བྱ་སྟེ། ཤེད་བྱའི་ཆོས་བྲང་སྟོང་རྒྱས་པའི་དང་། བ་ཤེ་ཡའི་ཆེག་ནི་རིག་བྱེད་
 ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་ལ་དོན་བདེན་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པས་རྒྱན་པར་སྒྲ་
 བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆངས་པ་གསོད་བྱེད་དུ་འཇུག། །ཞེས་དུས་འཁོར་འབྲེལ་བཤད་
 རྗེས་སོ་སོ་ཆོས་སྟོང་གིས་མཛད་པ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་ཡིན་ནམ་སྟུམ་མོ། །རྟིང་དང་ཞེས་
 སོགས་དང་ལོང་བ་ཀླང་བའི་ཞེས་སོགས་ཆེགས་བཅད་གཉིས་འདིར་དཀྲུག་གཅིག་དུ་
 བྲངས་ཀྱང་ཆེགས་བཅད་དང་བོ་ནི་སྤྲུལ་སྟེགས་པའི་གཞུང་དང་གཉིས་པ་ནི་དབྱ་མ་ལྷིང་
 བོ་ལས་བྱུང་ངོ་། །

༼ཕ༽ཆངས་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་ན་གཟི་བརྗིད་ཆེ་བར་འགྱུར་ལ། ལྷ་ཆེན་
དབང་ཕྱག་ཐོབ་ན་མཐུ་སྟོབས་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། བརྒྱ་ཕྱིན་དང་ཁྲབ་འཇུག་ཏུ་
འགྱུར་ན་དེ་བཞིན་ཏེ་མཐུ་སྟོབས་ཆེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ལྷ་དང་གཞོན་སྦྱིན་ཏུ་འགྱུར་ན་
སྤྲན་རྣམས་བདེ་བ་སྟེ་ལོངས་སྟོང་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཡོད་པ་དེའི་
ཕྱིར་ལྷ་དེ་དག་ཐོབ་པའི་ཐབས་གང་དག་སྣ་ཆོགས་ཡོད་པ་རྣམས་བྱ་སྤྲོ་བ་དག་ལྟ་ཅི་
སྟོས་ཏེ། བྱ་དཀའ་བ་དག་ཀྱང་བྱ་བར་འོས་པ་སྟེ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། ། དེ་དག་སྐྱབ་པའི་
ཐབས་ཀྱང་མེ་ལྷ་བཞེན་པས་ཆངས་པ་དང་། དབྱུག་གུ་ཅེ་གསུམ་ལ་མཆོང་བས་དབང་
ཕྱག་ཆེན་པོ་དང་། བྱ་བའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་གཏོགས་འདོད་དེ་ཁྲབ་འཇུག་དང་། བྱིའི་
བརྒྱལ་ཁྱགས་ཀྱིས་སྦྱིན་ཏུ་འཁོར་བ་སྟེ་འགྱུར་བར་འདོད་དོ། ། རྒྱུ་ཕན་ལྟ་བུ་རེ་
གཉིས་མ་གཏོགས་པ་སྟེ་སྟེགས་བྱེད་པལ་ཆེར་གྱིས་རིག་བྱེད་ནས་ལྷ་དེ་དག་སྐྱབ་པའི་
ཐབས་སྣ་ཆོགས་བཤད་པ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་འདོད་དོ། ། ཞེས་པའོ། །

༼བ༽འདི་ན་འགའ་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་མེད། །གང་ཕྱིར་འདི་ནི་མ་མཐོང་
ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་སངས་རྒྱས་ལ། །བརྟགས་པ་འདིག་ཏེན་གྲུས་བྱའི་
ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་གསུང་ཡང་ཆད་མ་མིན། །བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་བཞིན་ནོ། །རྟོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་མཁྱེན་མིན། །སྦྱོར་བྱ་ཡིན་ཕྱིར་གཞན་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་
གསུང་ནི་ཆད་མ་མིན། །ལྷ་བ་གསུམ་པོ་སུན་འབྱེན་ཕྱིར། །དི་ལྟར་གང་སྤྲོ་དེ་དེ་
ལྟར། །གཅེར་བྱར་རྒྱ་བའི་ལྷ་བ་བཞིན། །ཞེས་པ་པལ་ཆེར་གོ་སྤྲོ་ཞིང་། །ལྷ་བ་གསུམ་ཞེས་
པའི་འགྲེལ་བར་གསུམ་ལ་ལྷ་བ་ནི་ལྷ་བ་གསུམ་སྟེ་གྲུབ་པའི་མཐའ་གསུམ་མོ་ཞེས་པ་
ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ལ། གང་སྟོང་ལྟས་བཞེན་དམ་པས་འདོད། །ལམ་རྟིང་བཟང་བོ་
རིག་དོན་འདི། །ཕྱི་རོལ་དམངས་རིགས་བྱད་མེད་གཞུགས། །འདྲིན་པས་རིགས་ལྡན་
གསུམ་འདི་སྤངས། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། །ལྷ་ཆངས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། །གཞུང་དང་། །བ་
ཤེ་སྦྱི་ལ་སོགས་པ་སྐབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེན་པ་དང་། །དམ་པ་སྟེ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

འདྲི་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི། ཏུས་རིང་བོ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་པས་རྟིང་བའོ། །བཞུད་
པར་བྱ་བས་ན་ལམ་མོ། །དགའ་བ་བསྐྱེད་པས་ན་བཟང་བའོ། །རིགས་པས་འཐད་པས་
ན་རིགས་པ་དང་ལྷན་པའི་རིག་བྱེད་གྱི་དོན་ནི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་བྱད་མེད་གྱི་གཟུགས་
འཛིན་པ་དམངས་རིགས་སངས་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་སྟོང་བར་བྱེད་
དོ། །སྟོན་དངགས་དང་། མཆོད་སྦྱིན་དང་། སྲིད་སྲུང་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་གསུམ་
ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་གྱིས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡང་བསྐྱུས་ཤིང་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཐམས་
ཅད་གྱི་ཡང་རྩ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྟོན་དངགས་དང་མཆོད་སྦྱིན་དང་སྲིད་སྲུང་
གི་རིག་བྱེད་གསུམ་ལས་བཤད་པའི་ལྟ་བ་གསུམ་ལ་བྱེད་དམ། ལམ་གསུམ་པོ་ནི་སྟོན་
བྱེད་པ། །ཆོངས་པ་ཁྲབ་འཇུག་བདེ་བྱེད་རྣམས། །ཉོན་མོངས་བདག་ཉིད་སྟོང་མཐོང་
བས། །གང་ཕྱིར་གསུམ་འདི་སྤང་བའི་རིགས། །ཞེས་པ་ལྟར་ལྟ་གསུམ་གྱིས་བཤད་པའི་
ལྟ་བ་གསུམ་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

༼མ༽བྱས་པའི་བྱགས་བཞི་བཅུ་ཅ་བརྒྱད་ནི། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། དེ་ལ་དང་
བོ་མངལ་ཉེ་བར་སྤངས་པའི་ཏུས་སུ་མངལ་གྱི་ཟླ་བ་དང་བོ་ལ་ཨོ་ཁྲབ་འཇུག་མངལ་
ཡིན་ནོ། །ཏ་སྟོན་གཟུགས་སྦྱངས་སོ། །ཆོངས་པས་ས་གཅོད་པར་བྱེད་དོ། །སྦྱི་དགྲའི་
བདག་པོས་ནི་མངལ་སྤེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་རྣམས་ཀྱན་གྱིས་མངལ་ཏུ་འགོད་པར་བྱེད་
ཅིང་། །དེ་རྣམས་ཉིད་གྱིས་སྟོང་ཞིང་འཆོ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་རྣམས་དང་ལྷ་ཐ་སྐར་གྱིས་
མངལ་རྫོགས་པར་སྟེར་བར་བྱེད་དོ། །ཟླ་བ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་ནི་སྦྱིས་བྱའི་ཆ་
བྱད་ཏུ་བྱས་པས་སོ། །ཟླ་བ་དྲུག་པ་ལ་ནི་གཙུག་ཏྱར་དབྱེ་བ་བྱས་སོ། །སྦྱི་བའི་ཏུས་ན་ཆོ་
ག་བཞིན་ཏུ་བསྐྱངས་པ་དང་། སྦྱིས་མ་ཐག་ཏུ་མར་དང་སྤང་ཅི་བྱངས་བ་དང་། ཉེ་མ་
བཅུ་བ་ལ་མིང་བཏགས་པ་དང་། ཟླ་བ་བཞི་བ་ལ་ཉེ་མ་བསྟན་པ་དང་། ཏུག་པ་ལ་ཟས་
བྱིན་པ་དང་། ལོ་གཅིག་གམ་ཟླ་བ་གསུམ་ནས་གཙུག་ཕྱད་བཅིངས་པ་དང་། མངལ་
ཏུ་ཁྲུགས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ལོ་བརྒྱད་ན་སྟོན་ཏུ་གནས་ཤིང་བརྟལ་ཁྲུགས་ལྡ་དང་

ཉེ་བའི་བརྒྱལ་ཁྱེད་ལྷ་པ་སྤངས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་བརྒྱལ་ཁྱེད་ལྷ་པ་མཉམ་པ་
དང་། ཨ་པོ་ཉི་མུ་དང་། མི་ལ་བྱ་བ་རྣམས་དང་། བཟའ་བ་རྣམས་དང་། སྤྲོ་མ་རྣམས་
ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པ་དང་། རུས་གསུམ་དུ་འཁོར་འཕྱང་བྱ་བ་དང་། བསྐྱུས་པ་དང་།
མཆོད་སྦྱིན་དང་། ཉེར་རེག་དང་། རྒྱུང་འབྱུང་བ་དང་། གཞུག་པ་དང་། རིག་བྱེད་རྒྱུགས་
པར་བཞགས་པ་དང་། བག་མ་སྤངས་པ་དང་། བཞི་བ་བྱས་པ་དང་། སྦྱིན་སྲེག་དང་། མེ་
བསྐྱངས་པ་དང་། མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་བྱེད་པ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱ་བ་གཅིག་ལོན་ནས་མཆོད་
སྦྱིན་བྱས་པ་དང་། ཁྱོལ་སོང་བཅིངས་པ་དང་། རྒྱ་བ་བཞི་བའི་ཉི་མ་ལྷོག་པའི་དང་བོ་
ལ་ཉེར་གནས་ཀྱི་ལས་དང་། བརྒྱད་པ་གསུམ་པ་བྱས་པ་སྟེ། ལོ་མ་དང་། འོ་མ་དང་། ཤ་
དང་། འཁྱུར་བས་མཆོད་སྦྱིན་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་བྲམ་ཟེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་
ཤུགས་བཞི་བརྒྱ་རྒྱ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་དང་། བསྟན་བཅོས་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་འབྱ་
དང་། ཁྱོལ་སོང་དང་། མར་དང་། རྒྱུང་མ་དང་། འབྲེལ་བའི་ལས་རྣམས་བྱས་པའི་ཡོན་
ཏན་གྱི་ལམ་ལས་གཞན་གྱིས་གྲོལ་བ་འཕྱོང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྷང་ལས་
བྱུང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །

༼ཅ༽རྒྱ་བ་བཞི་བཞི་ཞིང་རྒྱ་བ་བཞི་བ་ཞེས་བྱ་བའི་མཆོད་སྦྱིན་དང་། རྒྱ་བ་
དུག་དུག་ཅིང་ལྷུགས་འདོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་དང་། གསོ་བ་ཞེས་
བྱ་བའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཆེ་མ་དང་བྱ་སྤྱིང་སོགས་འདོད་ལོག་སྦྱོད་པར་བཤད་པ་དང་།
འདིར་སེའུ་བྲ་མིན་ཞེས་བྱུང་ལ་དཔེ་ལ་ལར་སྟོ་ཏ་མ་ནི་ཞེས་ཀྱང་བྱུང་བའི་མཆོད་སྦྱིན་
གྱི་ཆེ་ཆང་བག་མེད་པར་འཕྱང་བ་ལ་སོགས་པས་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བར་བཤད་པས་
ན་རིག་བྱེད་ནི་བྱེད་པ་བོས་བྱས་པར་མ་ཟད། བྱེད་པ་བོ་ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བའི་སྟོག་
ཅན་ཞིག་གིས་བྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྦྱུན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཁྱེད་ལྷ་པ་གྱིས་
གསུངས་སོ། །ལྷུགས་ཁ་འདོགས་པ་ནི་ཁ་སྒྲུའི་སྟོ་བསྐྱབས་ནས་གསོད་པ་དང་། ཁྱོལ་སོང་
བཅིངས་པ་ནི་ཡན་ལག་ལྷ་གཡོ་མེད་དུ་བཅིངས་ནས་གསོད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གང་

ཕྱིར་སྒོ་ཀུན་བསུབས་ནས་ནི། །བརྒྱུད་ནས་རྣམ་མེད་བྱུང་སྤང་དག །མཆོན་ཆ་རྣམས་པོས་
གསོད་པ་ལ། །དེ་ལ་སྤྲུགས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་བཀའ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟ་ཡིས་གསང་
བའི་ཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་དཔེ་འགའ་ཞིག་ཏུ་རྟ་ཡིས་གཙང་མའི་ཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བྱུང་ངོ་། །མཆོད་སྤོང་གཟུགས་པོ་ནི་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པའི་གནས་སུ་ཤིང་སྤོང་རིང་བོ་
བཅུགས་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་ལ་ནི་བྲམ་ཟེ་བསད་ཅེས་སོགས་ནི་མི་གསོད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་
བྱེད་ཚུལ་ལོ། །

༼ཆ༽མངལ་སྒོར་ལྷུས་བལྟགས་པའི་དོན་ཡིན་པས། །འདིར་ལྷུས་ལྷེག་ཅེས་
པ་ཡི་གོ་ནོར་རམ་སྟམ། །འཁྲིག་པ་ལྷུག་པར་སྦྱོད་པ་ནི་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་སྦྱོད་པ་
དང་། བ་སྤང་ནི་ལོ་ཆུན་གཞོན་དང་མ་དང་སྤིང་མོ་ཡིན་མིན་ཁྱད་པར་མེད་པར་འདོད་
པ་སྦྱོད་པ་ལྟར་བྱུང་མེད་ཆུན་གཞོན་དང་མ་དང་སྤིང་མོ་ཡིན་མིན་ཁྱད་པར་མེད་པར་
སྦྱོད་པའི་དོན་ནོ། །གྲོ་ཏམ་མེ་ནི་བྱུང་མེད་དེ། །ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་སྟེ། བྱུང་མེད་ནི་མེ་
ཡིན་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། །གཞུང་དག་པར་གྲོ་ཏམ་བྱུང་མེད་མེ་ཉིད་ཡིན་
ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་མེད་དེའི་ཉེར་གནས་ཏེ་མོ་མཆོན་ནི་ཐབ་ཁྱད་དང་། །དེར་སྦྱེས་
ཏེ་མོ་མཆོན་གྱི་ཉེ་འཁོར་དུ་སྦྱེས་པའི་སྦྱ་ནི་དུ་བ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན་པས། །དེར་སྦྱེས་བྱ་
ནི་དུ་བ་ཡིན་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་སྟེ། །རྟོག་གོ་འབར་བར། །དེར་སྦྱེས་སྦྱ་ཞེས་བྱུང་བའི་
ཕྱིར། །དེའི་ནང་ཁྱགས་པ་སོལ་བའོ། །ཞེས་པའི་ཁྱགས་པ་ནི་མེའི་མིང་ཡིན་པས་ཟག་
བྱེད་ཀྱི་ནང་གི་རྩོ་བའི་རེག་བྱ་ལ་བྱེད་དམ་སྟམ། །ལྷའི་ས་བོན་ཞེས་པ་ནི་པོའི་ས་བོན་
ཁུ་བ་སོགས་སུ་སྦྱར་བར་བྱའོ། །རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། །བཟ་ཤིས་བྱེད་པའི་དུས་སུ། །ཁྱོས་
ཆུང་མ་ལ་འདི་སྐད་སྦྱ་བར་བྱ་སྟེ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཉེར་གནས་སྤང་ཅིས་བྱུག་པར་བྱ། །འདི་ནི་
སྦྱོ་དགའི་བདག་པོའི་ཁ་གཉིས་པ། །གང་ཕྱིར་སྦྱེས་བྱ་ནམས་ནི་འབྱུང་འཁྱུར་ཕྱིར། །ཀུན་
གྱིས་མཐོང་བྱ་མིན་ནོ་ལྷ་མོ་ཁྱོད་སྦྱ་སྦྱ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱ་མེའི་ཉེར་གནས་སྤང་ཅིས་བྱུགས་
ནས། །དེ་ནི་ལྷེ་ཡིས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། །སྦྱོ་དགའི་བདག་པོའི་ཁལ་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རོ། །རང་གི་པོ་མཚན་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོས་དེའི་ནང་དུ་བསྐྱབས་པ་ལས་བདུད་ཅི་
འབྱུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པས་སྦྱོང་བའི་བདག་པོའི་བྱ་བ་ཡིན་
ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་འདི་ནི་བདུད་ཅིའི་ཚུ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་བུ་ལས་སྦྱོས་པ་དེ་བྲམ་ཟེ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་དང་། གང་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སྦྱོས་པ་དེ་ནི་དམངས་རིགས་སོ། །ཞེས་བྱང་
བས་ན། བྲམ་ཟེ་ནི་ནང་གི་སྦྱོན་བསྐྱེད་བྱས་པ་ལས་སྦྱོས་ཤིང་། བྱས་པའི་ཤུགས་ཞེ་
བརྒྱད་ཀྱིས་སྦྱོང་ཞིང་འཆོ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་དོ། །ནང་གི་མཚན་སྦྱོན་བྱས་པའི་
སྒོ་ནས་བྱ་བ་སྦྱོང་པ་ནི་མཐོ་རིས་སུ་འགོ་བའི་ཐབས་ཡིན་པར་རིག་བྱེད་ལས་བཤད་
པས་ན་བྱ་མེད་པ་ལ་མཐོ་རིས་སུ་འགོ་བ་མེད་ཅེས་ཟེར་རོ། །

༼རྟོ་རྒྱ་དང་བོ་སྟན་དངགས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ལ་ཞུགས་ཆད་ནི། མཚན་སྦྱོན་བྱེད་
པའི་ཐོག་མར་སྟན་དངགས་མང་བོས་མེ་ལ་བསྟོད་པ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་སྟན་པའི་གཞུང་ནི།
ལྟའི་ནང་ན་མཚན་ཏུ་གྱུར་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། གཞུང་འདི་བྱེད་པ་བོ་ནི་ལོ་མ་ཅན་དང་
ཤིང་ཤུག་སོགས་སྟོན་ཀྱི་བྱང་སྟོང་ནམས་སོ། །རྒྱ་གཉིས་པ་མཚན་སྦྱོན་ཀྱི་རིག་བྱེད་ལ་
ཞུགས་ཆད་ནི། དངོས་སུ་མཚན་སྦྱོན་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་སྟན་པའི་གཞུང་ནི། མཚན་
སྦྱོན་ལ་ཁྱོད་འདོད་དོ་ཞེས་སོགས་ཏེ། གཞུང་འདི་བྱེད་པ་བོ་ནི། རྩི་ལྟ་ལ་དང་ཀ་ན་
སོགས་སྟོན་ཀྱི་བྱང་སྟོང་ནམས་སོ། །རྒྱ་གསུམ་པ་སྟོན་སྟངས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ལ་ཞུགས་ཆད་
ནི། ལྟེན་སྦྱོར་སྟུར་ལེན་པ་སྟེ། དེ་སྟན་པའི་གཞུང་ནི། མེ་ཚུར་སྦྱོན་སྟེག་རྩིས་ནམས་
ཞེས་སོགས་ཏེ། གཞུང་འདི་བྱེད་པ་བོ་ནི། སྐ་ལ་དང་སད་ཀྱི་མི་སོགས་སྟོན་ཀྱི་བྱང་
སྟོང་ནམས་སོ། །རྒྱ་བཞི་བ་ངེས་བརྗོད་ཀྱི་རིག་བྱེད་ལ་ཞུགས་ཆད་ནི། ལས་བསྐྱབ་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་གསལ་འདེབས་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་སྟན་པའི་གཞུང་ནི། ལྟ་མོ་མངོས་མ་བདག་
ལ་མངོན་པར་བཅེ་བར་གྱིས། ཞེས་སོགས་ཏེ། གཞུང་འདི་བྱེད་པ་བོ་ནི་རྟོག་གི་འབར་
བར་མ་བཤད་དོ། །དེ་བཞི་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སྦྱོན་སྟེག་གི་ཐོག་མར་མེ་ལ་བསྟོད་པ་དང་།
སྦྱོན་སྟེག་གི་རྩིས་འདུས་བྱས་པ་དང་། ལྟེན་སྦྱོར་ཅན་གྱི་སྟེགས་དབྱངས་ཀྱིས་ཁ་འདོན་

བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲིག་རྒྱས་འབྱུང་བ་དང་། ལས་བསྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་
བ་བཞི་ལ་བྱེད་དམ་སྒྲུལ་སྟེ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །འོར་ལྷ་ནི་བརྒྱད་དེ་རྗེས་སུ་བསྐྱགས་
པའི་ཐེབ་སྦྱར་ཡི་གེ་བརྒྱད་པ་སྦྱར་ལེན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྒྱུ་བ་དང་བོ་སྟེ་ཐོ་རངས་
ཀྱི་དུས་སུ་ཐོད་པ་བརྒྱད་དུ་ཁུར་བ་བརྒྱད་བཞག་ནས་མཆོད་པ་དང་། རྟག་པོ་ནི་བརྒྱ་
གཅིག་སྟེ་གསུམ་སྐྱགས་ཀྱི་ཐེབ་སྦྱར་ཡི་གེ་བརྒྱ་གཅིག་པ་སྦྱར་ལེན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་
རྒྱུ་བ་གཉིས་པ་སྟེ་ཉིན་བྱེད་ཀྱི་དུས་སུ་ཐོད་པ་བརྒྱ་གཅིག་དུ་འཁུར་བ་བརྒྱ་གཅིག་
བཞག་ནས་མཆོད་པ་དང་། ཉི་མ་ནི་བརྒྱ་གཉིས་ཉེ་ལྷག་ཉིད་ཐེབ་སྦྱར་ཡི་གེ་བརྒྱ་
གཉིས་པ་སྦྱར་ལེན་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྒྱུ་བ་གསུམ་པ་སྟེ་ཐུན་གསུམ་པའི་དུས་སུ་ཐོད་
པ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་འཁུར་བ་བརྒྱ་གཉིས་བཞག་ནས་མཆོད་པ་བྱེད་ཅིས་པའོ། །ཡང་ན་
རྒྱུ་བ་གསུམ་ནི་མེ་གསུམ་ལ་སྦྱར་བའི་ཐ་མ་སྟེ་ཕྱོགས་ཀྱི་མེ་ནི་རྟ་གདོང་གི་མེ་ཡིན་
ནམ་སྒྲུལ། མགོ་གཉིས་ནི་མཆོད་སྦྱོར་བྱེད་པ་བོ་དང་དེའི་རྒྱུ་བའོ། །ལག་པ་བདུན་ནི་
ཐེབ་སྦྱར་བདུན་ཉེ། དེ་ལ་ག་ཡ་ཉིད་ཐེབ་སྦྱར་ཡི་གེ་དུག་པ་ནི་དུས་དུག་གོ། །ཨ་མེ་ན་
གའི་ཐེབ་སྦྱར་ཡི་གེ་བདུན་པ་ནི་རྒྱུ་བ་བདུན་འོ། །ཨ་རུ་ཐུ་པའི་ཐེབ་སྦྱར་ཡི་གེ་
བརྒྱད་པ་ནི་འོར་ལྷ་བརྒྱད་དོ། །བྱི་རྟ་ཉིད་ཐེབ་སྦྱར་ཡི་གེ་དགུ་བ་ནི་གཟའ་དགུའོ། །མད་
ཀ་ཉིད་ཐེབ་སྦྱར་ཡི་གེ་བརྒྱ་བ་ནི་ཕྱོགས་བརྒྱའོ། །ཉི་ཟླ་བའི་ཐེབ་སྦྱར་ཡི་གེ་བརྒྱ་གཅིག་
པ་ནི་རྟག་པོ་བརྒྱ་གཅིག་གོ། །རྟ་ཉིད་ཐེབ་སྦྱར་ཡི་གེ་བརྒྱ་གཉིས་པ་ནི་ཉི་མ་བརྒྱ་
གཉིས་སོ། །འདི་དག་ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལག་པའོ། །

༼ཕྱེད་པའི་ལ་སྐྱོགས་པའི་ཡམ་ཤིང་བདུན་ནི་ཟས་བདུན། ག་ཡ་ཉི་ལ་སྐྱོགས་
པའི་ཐེབ་སྦྱར་བདུན་ནི་ལྷེ་བདུན། རྒྱུ་བ་བདུན་ནི། ལེགས་ལྷན་རྒྱུ་བའི་དབྱུ་མ་
རིན་ཆེན་སྦྱོར་མེར་དངོས་སུ་རྒྱངས་པའི་ཐུ་སྟེགས་པའི་སྟོན་པ་སུམ་རུ་རྩ་གཅིག་གི་
ནང་ནས། དབང་བོ་ནས་ས་ལ་དགའ་བའི་བར་ལ་བྱེད་པ་དང་། འབྲི་ཀྱན་དང་ཨང་གི་
ར་བ་སྐྱོགས་ལ་བྱེད་པའི་བཤད་རྒྱལ་གཉིས་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་བྱུང་བའི་དང་བོ་ལ་

དབང་བོ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཅན་བརྒྱད་གསུངས་པས་དབྱད་པར་བྱའོ། །ཟས་བདུན་ནི་
སྲིག་རྩལ་དང་མྱེ་བདུན་ནི་རྩལ་འབྲུལ་བའི་སྲིག་དང་བྲང་སྲོང་བདུན་ནི་རྩལ་འབྲུལ་
ཡུལ་གྱི་ལྷའི་བྲང་སྲོང་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྟེ། བྱིས་བདུན་འདྲེན་ཚུལ་རྟོག་གོ་འབར་བར་
མ་བྱུང་བས་འདིར་ཡང་མ་བཤད་དོ། །ཉིན་ཞག་བདུན་ནི། ཡང་རྒྱ་རྩ་དང་སྦྱིན་སྲིག་
དང་མེ་བསྟན་པ་དང་ཞེས་སོགས་རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས་གསུངས་པ་འདིར་སྦྱིན་དང་
མེ་དང་ཞེས་བྱུང་བ་དཔེ་མ་དག་གོ། ཡང་རྒྱ་རྩ་ལ་སོགས་པ་བདུན་ནི་ཉིན་ཞག་གི་མིང་
དང་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་བདུན་ནི་ཉིན་མཚན་གྱི་ཆའི་མིང་ཡིན་མིན་ནི་དབྱད་པའི་གཞི་
ཡིན་ལ། ས་ལ་སོགས་པའི་སྦྱེ་གནས་བདུན་ནི་བསང་གཏོར་གྱི་ཚུ་སྣོད་ཡིན་ནམ་སྟེ།
མོ། །

༼ཞེད་བང་ཤེས་ནི་དབང་དོན་སྤྱད་པ་ལས་སྦྱེས་དགོས་ན་ཐག་རིང་བོའི་
གཟུགས་མཐོང་བའི་མིག་དབང་དེ་གཟུགས་དེ་དང་སྤྱད་པའི་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་
ན། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། བྲངས་ཅན་དག་ཡིད་མ་གཏོགས་པའི་དབང་བོ་ལྷ་བོ་དག་
ནི་ཡུལ་དང་སྤྱད་ནས་འདྲིན་པར་འདོད་དེ། འདི་ལྟར་མིག་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་པ་
ནི་གནས་ནས་སྦྱི་རོལ་རྩ་འཕོས་ནས་ཡུལ་འདྲིན་པར་བྱེད་དོ་ཟེར་བ་དགག་པའི་ཕྱིར།
མིག་ནི་ཡུལ་དང་སྤྱད་མ་ཡིན། །དབང་བོ་ཡིན་ཕྱིར་ཡིད་བཞིན་དང་། །རྒྱན་ཕྱིར་རྒྱ་
དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། །ཡང་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བར་སྦྱས་སོ། །ཞེས་
པ་ལྟར་དཔྱོད་པ་བས་ཀྱང་དབང་བོ་གནས་ནས་སྦྱི་རོལ་རྩ་འཕོས་པར་འདོད་དམ་སྟེ།
མོ། །འོན་ཀྱང་། རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས། །ལ་ཅིག་མིག་གི་འོད་ཟེར་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་སོང་
ནས་འདྲིན་པར་བྱེད་དོ་སྟེ། རྩ་སེམས་པ་དེ་དགག་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ། མིག་ནི་འོད་
ཟེར་ལྷན་མི་རིགས། །དབང་བོ་ཡིན་ཕྱིར་དབང་གཞན་བཞིན། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིག་ནི་
འོད་ཟེར་དང་ལྷན་པར་མི་རིགས་ཏེ། དབང་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་བོ་གཞན་བཞིན་ཏེ།
རི་ལྟར་ན་བས་ཀྱང་སྦྱ་ཐག་རིང་བོར་འཇུག་པ་ཐོས་ལ། ཡིད་ཀྱིས་ཀྱང་ཡུལ་དཔག་ཆད་

སྟོང་གིས་བསྐལ་བ་དག་ཀྱང་ཤེས་མོད་ཀྱི། དེ་དག་འོད་ཟེར་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་
བཞིན་དུ་མིག་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ་བས་དེ་འོད་ཟེར་དང་ལྷན་པར་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་
དེ་ལྟར་མིག་གི་དབང་བོ་འོད་ཟེར་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ན། འོ་ན་རི་ལྟར་བྱི་ལ་དང་ལྷག་
པ་དག་ལྟར་ཁྲོད་ན་མིག་དག་ལས་སྟོན་མེ་ལྟར་འབར་བ་འབྱུང་བར་སྤང་ཞེ་ན། དེའི་
ཕྱིར་བཤད་པ། མཆན་མོ་རྒྱ་བའི་མིག་འབྲས་སྤང་། །དབང་བོ་སྤང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་
བ་ནི་ལྟར་ཁྲོད་ན་མཆན་མོ་རྒྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་མིག་གི་འབྲས་བྱ་སྤང་བར་བཤད་ཀྱི་དབང་བོ་
ནི་མི་སྤང་སྟེ། དེ་ནི་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་
ཡང་བཟང་བོ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སྦྲེས་བྲུས་མེ་ལོང་གི་རོས་ལ་བལྟས་པའི་ཆེ་མིག་གི་
འོད་ཟེར་མེ་ལོང་ལ་སོག་པ་དེས་རྩེ་རང་གི་བྱད་གཟུགས་མཐོང་བར་འདོད་མཁན་དེ་
རྒྱལ་དཔོག་པ་ཡིན་པར་དབྱུ་མ་རྒྱན་འགྲེལ་བཤད་དུ་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་ལྷུ་ལྷུ་གྱི་ཕྱོགས་
སུ་སོང་བའི་མིག་གི་འོད་ཟེར་དེ་མིག་དབང་ཡིན་ན་རྩེ་བྱད་གཟུགས་མཐོང་བའི་ཆེ་
དབང་དོན་མ་སྤྲད་པར་འཇུག་ཞིང་། འོད་ཟེར་དེ་མིག་དབང་མིན་ན་མིག་དབང་ལྷུ་
གྱི་ཕྱོགས་སུ་མ་སོང་བས་དབང་དོན་སྤྲད་པའི་རྩལ་རི་ལྟར་ཡིན་དཔུང་དགོས་སོ། །

༼ཟེ༽ཆད་མའི་མདོའི་དར་རྒྱུ་ལས། དཔྱོད་པ་བ་ན་རེ། རྩེས་དཔག་དང་། སྒྲ་
བྱང་དང་། ཉེར་འཇལ་དང་། དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཆད་མ་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་པར་མདོར་མ་
མཆོན་ཏེ། མདོན་སུམ་སྟོན་འགོ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་མཚུངས་པས་ཆད་མར་
ཤེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མ་བྱེད་ཞེ་ན། ཞེས་ཕྱོགས་སུ་དང་། རྩེས་དཔག་མདོར་མ་
མཆོན་པའི་རྒྱ་མཆན་དགག་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རྩེས་དཔག་སོགས་མདོན་སུམ་ཆད་མ་
སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས་སྦྲེས་པས། ཆད་མར་ཤེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་གོ་སྒྲ་བས་མཆན་ཉིད་མ་
བརྟེན་པ་ཡིན་པས། མདོན་སུམ་གྱི་རྩེས་སུ་སྦྲེས་པའི་བྲན་པ་དང་། འདོད་པ་དང་། ཞེ་
སྤང་དང་རྩེ་ལ་བ་ལ་སོགས་པའང་ཆད་མར་འཇུག་བར་ཐལ། མདོན་སུམ་སྟོན་དུ་སོང་བ་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

༼འ༽གང་གི་ཆེ་བ་མེན་གྱི་དབྱིབས་གཟུགས་ཅི་འདྲ་ཞེས་གྲོང་དུ་གནས་པའི་
 མི་དག་གིས་ངེས་པ་ན་བ་སྒང་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྲོག་ན་གནས་པའི་
 མིས་སྐྱུས་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཉེར་འཇལ་ཡིན་པར་དཔྱོད་པ་བ་ཟན་པོ་རྣམས་ལ་གྲགས་པ་ཡིན་
 མོ། །ཞེས་པའོ། ཉེར་འཇལ་བ་སྒང་གྲགས་ལུན་པ། ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་སྟེ། གཞུང་དུ།
 ཉེ་བར་འཇལ་བར་གྲགས་ལུན་པ། ཞེས་བྱུང་བས་སོ། །མངོན་རྗེས་གཉིས་ལས་གཞན་
 པའི་ཚད་མ་ཡོད་དེ། རྗེན་བྱེད་གྱི་སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པར་བརྗོད་བྱའི་དོན་རྟོགས་
 པའི་སྟོ་དེ་སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བྱེད་པ་པོས་མ་བྱས་པའི་
 རིག་བྱེད་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཡིད་ཆེས་པའི་སྐྱེས་བྱའི་ཆོག་ལས་བྱུང་བའི་ཚད་མ་གཉིས་
 ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་ནི། ཚད་ཆེན་ལས། གཞན་ནི་སྐྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། ཤེས་པས་དོན་རྟོག་
 སྐྱ་ལས་བྱུང་། །དེ་ཡང་བྱེད་པོས་མ་བྱས་པའམ། ཡང་ན་ཡིད་ཆེས་ཆོག་ཡིན་ཟེར། ཞེས་
 བྱུང་ངོ་། །འདིར་བྲངས་པའི་ལུང་ལ་ཡིག་ནོར་ཡོད་པའང་དེས་ཤེས་པར་གྱིས། འདི་
 ནི་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡི། །ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་མངོན་སུམ་མིན། །རྗེས་དཔག་ཏུ་ཡང་མི་
 འཐད་དེ། །དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བྲལ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་མ་གཏོགས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་བཤད་དོ། །ཡུལ་དུས་གང་དུ་ཚད་མ་དུག་པོ་གང་རུང་གིས་ཡོངས་སུ་བཅད་
 པའི་དོན་དེ་གཞན་དུ་སྟེ་དེ་མིན་པར་འདྲིན་པའམ་དེ་ཡིན་མིན་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བའི་སྟོས་
 འཇུར་དུ་མེད་པར་ངེས་པ་རྟེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མ་མཐོང་བའི་དོན་གཞན་རྟོགས་པ་དེ་
 དོན་གྱིས་གོ་བའི་ཚད་མར་འདོད་པ་ནི། ཚད་མ་དུག་ཏུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་
 ལ་དབྱེ་ན་མངོན་སུམ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་དོན་གྱིས་གོ་བ་སོགས་དུག་ཡོད་དེ། མས་
 སྟེག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཐེ་ལ་སྟེག་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་དོན་གྱིས་གོ་བ་ལྟ་
 བུ་མངོན་སུམ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་གྱིས་དོན་གྱིས་གོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚད་ཆེན་ལས། དེ་ལ་
 སྟེག་པ་མངོན་སུམ་རིག་ །ཐེ་ལ་སྟེག་པའི་རྒྱས་ཡོད་དང་། ཞེས་སོ། །རྗེས་དཔག་སྟོན་
 དུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་དེ་ཡོད་དེ། ཡུལ་གཞན་དུ་ཕྱིན་པའི་རྟོགས་ཀྱིས་ཉི་མ་འགོ་བར་རྗེས་
 སུ་དཔག་པ་ལས་ཉི་མ་ལ་འགོ་བའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་དོན་གྱིས་གོ་བ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཉི་མ་འགྲོ་བར་རྗེས་དཔག་ལས། །དེ་ཡི་རྒྱས་པ་ལ་སྦྱོར་བས། །ཞེས་
 སོ། །ལྟ་སྦྱོན་ཆོན་པོ་ཉིན་པར་ནི། །མི་བཟེས་སོགས་ཆིག་ཐོས་པ། །མཆན་མོ་བཟེས་
 པ་ནི། །ཐོས་ལས་དོན་གྱིས་གོ་བར་བཤད། །ཅིས་བཅུད་ལེན་མ་འགྲུབ་པའི་ལྟ་སྦྱོན་ཆོན་
 པོ་ཉིན་པར་བཟེས་མི་བཟེས་པའི་ཆིག་ཐོས་པ་ལས་མཆན་མོ་བཟེས་པར་གོ་བ་ལྟ་བུ་ནི་
 སྒྲ་བྱང་སྡོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་དོན་གྱིས་གོ་བར་བཤད་དོ། །བ་ལང་བ་མིན་དང་འབྲ་
 བར་རྟོགས་པས་བ་མེན་ལ་བ་ལང་མཆོན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཉིར་
 འཇལ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་དེ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི། །བ་མེན་གྱིས་མཆོན་བ་ལང་
 གང་། །ཤེས་པས་བཟུང་བ་རྒྱས་པ་ཉིད། །ཉི་བར་འཇལ་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི། །རྒྱས་པ་
 ཉིད་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱེད། །ཅིས་སོ། །དོན་གོ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་དོན་གྱིས་གོ་བ་
 ནི། །སྒར་དངུལ་གྱི་སྟོ་ལྷིར་བ་ལ་བུམ་བུ་སྒྱུར་ནས་བྱིས་གསེར་གྱི་སྟོ་ལྷིར་བ་མཐོང་
 ཆེ་བུམ་པའོ་སྟུམ་པའི་སྟོ་སྦྱེས་པ་ན་སྒར་གྱི་བུ་སྒྱུར་བའི་ཆིག་ལ་སྟོ་དེ་བསྐྱེད་པའི་
 རྒྱས་པ་ཡོད་པར་དོན་གྱིས་གོ་བ་ལས། །སྒར་ཡང་བུ་སྒྱུར་གྱི་ཆིག་དེ་མི་རྟག་ཡིན་ན་
 བ་སྦྱད་གྱི་དུས་སུ་མི་འགྲོ་བས་བུ་སྦྱོར་བའི་ཆིག་དེ་རྟག་པ་ཡིན་པར་དོན་གྱིས་གོ་བ་
 ལྟ་བུ་སྟེ། །བརྗོད་པ་སྒྲ་བོའི་རྒྱས་པ་ལས། །གཞན་དུ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །དོན་གྱིས་
 གོ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར། །དེ་ལས་གཞན་པ་འགྲོ་བ་མིན། །སྒར་ཡང་དོན་གྱིས་གོ་བ་
 གཞན། ཉིད་གྱིས་སྒྲ་ནི་རྟག་ཉིད་དེས། །གང་ཕྱིར་རྟག་པ་མིན་ན་བུ། །མ་སྦྱད་ལ་ནི་
 རྗེས་འདྲུག་མིན། །ཞེས་སོ། །ཆད་མས་ངས་པའི་དངོས་མེད་པས། །ནག་པ་བྱིམ་ན་མེད་
 པ་ཡི། །བྱེ་བྲག་ལས་ནི་བྱི་རོལ་ན། །ཡོད་པར་འགྲུབ་ཅིས་གང་སྦྱས་པ། །དངོས་མེད་དེ་
 ལས་བྱུང་བ་གཞན། །དོན་གྱིས་གོ་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་ནག་པ་མ་ཤི་བ་བྱིམ་ན་མེད་
 པས་བྱི་རོལ་ན་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་ནི་དངོས་མེད་སྡོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་དོན་
 གྱིས་གོ་བར་བཤད་དོ། །དཔྱོད་པ་བས་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པའི་རོ་བོ་དང་མེད་པའི་རོ་བོ་
 གཉིས་འདོད་ལ། །དེའི་མེད་པའི་རོ་བོ་ལ་ནི་མདོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་མ་གཞན་
 ལྟ་བོ་འཇལ་བྱེད་དུ་མི་སྦྱེ་སྟེ། །མདོན་སུམ་ལ་སོགས་པའི་ཆད་མ་ལྟ་བོ་ནི་དངོས་པོའི་

ཡོད་པའི་ངོ་སོ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་པོའི་མེད་པའི་ངོ་སོ་དེ་ལ་ཆད་མར་
སོང་བའི་སློན་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། དངོས་པོ་གང་ཞིག་ངོ་
སོ་ལ། ཞེས་སོགས་སོ། ལྷན་མེད་པ་སོགས་བཞི་བོ་གོ་སླ་ཞིང་། དེ་བཞི་ག་དངོས་པོར་
འདོད་དོ། གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པར་བརྗོད་དེ། ཞེས་པའི་འཕྱོར། དེ་ལས་གཞན་དངོས་
མེད་ཅིང་དེའི། བདག་ཉིད་གཞན་ལ་མེད་པས་སོ། ཞེས་རྟ་དང་བ་ལང་པན་རྩལ་མེད་
པར་བཤད་པ་སོགས་ཡོད་པས་ན། འདིར་བྲངས་པ་ལ་ནས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱད་ཆིག་
ཡོད་ན་བཟང་ངོ་། །

༼ཡ༽དུག་གི་བྲང་སྲོང་བྱང་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་ཆངས་པའི་དབུལ་བ་སྤྲད་པ་
སོགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་མ་བཤད་པར་བྱང་སྟོམས་སུ་བྱས་ནས། ལུ་བ་པ་རྩ་
ར་ག་བའམ་སྤྲན་དབུང་པའི་ཆད་མ་འདོད་རྩལ་བཤད་པར་བྱ། ཞེས་པའོ། །དེའི་འདོད་
རྩལ་ནི། རྩམ་འབྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་ལས། རྩ་ར་ག་བའམ་སྤྲན་དབུང་པ་ན་རེ། རིགས་པ་དང་།
མི་དམིགས་པ་དང་། ཞེས་གྲགས་པ་དང་། སྤྱི་པ་དང་། སྤྲུལ་སེམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆད་
མ་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོད་དོ། ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པས་དེའི་འབྲས་བུ་
རྟོགས་པ་ནི་རིགས་པའི་ཆད་མ་སྟེ། འདི་རྟོག་བཅས་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་མིན་ལ། དེའི་
རྟེན་དུ་རྒྱུར་པའི་རྟགས་ལ་དཔེ་མེད་པས་རྗེས་དཔག་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་མེད་པའི་
རྒྱུ་མཆན་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ནང་ཆན་མ་ཡིན་པའི་དཔེ་བསྟན་རྒྱུ་མེད་ལ། ནང་
ཆན་དེ་ཉིད་དེའི་དཔེར་བསྟན་ན། དེ་ལའང་དེའི་ནང་ཆན་གཞན་ཞིག་དཔེར་བསྟན་
དགོས་པས་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་དམིགས་པ་མེད་པས་དེ་
མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི། མ་དམིགས་པའི་ཆད་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྗེས་དཔག་མ་ཡིན་
པའི་རྒྱུ་མཆན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བོ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་དག་གིས་བསྟན་པའི་གྲགས་པ་བརྒྱད་པ་
ནི་ཞེས་གྲགས་ཀྱི་ཆད་མ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིང་ལྗོན་པ་འདི་ལ་གཞོད་སྤྱོད་གནས་སོ་ཞེས་
པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །ཆོགས་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་ན། ཆོགས་པ་ཅན་ཡོད་པར་

རྟོགས་པ་ནི་སྤྲོད་པའི་ཚད་མ་སྟེ། སྟོང་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ན་བརྒྱ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་བཞིན་
ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། རྒྱ་མཆན་གང་ཡང་མེད་པར་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་ངོ་སྟུང་དུ་སེམས་པ་
ལས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་སྟུང་སེམས་པའི་ཚད་མ་སྟེ། དཔེར་ན་གཞོན་ནུ་མ་དག་དེ་རིང་
བདག་གི་མིང་པོ་འོང་ངམ་སྟུང་པ་ན་འོངས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ།

༼ར༽ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་བསྟོན་འགྲེལ་ལས། འཇིག་རྟེན་འདིར་ལྷ་མ་ཡིན་
ནག་ཁྲ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཀུན་གཏོང་ཞེས་བྱ་བ་པ་ལོ་གཞོན་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་
གཉིས་ཤིག་བྱུང་བ་དང་། དེ་དག་པན་ཚུན་དེགས་པའི་དབང་གིས་མི་མཐུན་པར་སྐྱར་
ལ། དེས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་རོ། རྩོད་པ་ནི་བྱུང་འཇུག་གིས་
དེའི་རྩོད་པ་མི་བཟོད་པས་གསོག་པའི་ཐབས་ལ་བཙོན་པར་བྱེད་དོ། རི་ཅམ་དུ་དུས་
གཞན་ཞིག་གི་ཆེ་བྱུང་འཇུག་འཁོར་ལོ་ཐོགས་ཏེ། བྱུང་ཁྲ་བོའི་གན་དུ་སོང་ནས་དེ་དང་
ལྷན་ཅིག་འཐབ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། དེ་ནས་དེའི་དབྱུག་པས་བསྐྱུན་ཏེ། ལུས་སྣང་པར་
སྐྱར་པས་བྱུང་འཇུག་འདར་ཞིང་ཞུམ་པ་དང་འབྲོ་བར་རྩོམ་པ་དང་། གནས་གཞན་མ་
རྟེན་པས་ཀུན་གཏོང་ཉལ་བའི་ཁྲིའི་འོག་དུ་ཞུགས་པར་སྐྱར་རོ། རི་ཡང་མཐུགས་པར་
འོང་ནས་གར་སོང་སྐར་བྱུང་ཞིག་ཅེས་སྟུང་པ་དང་། ཀུན་གཏོང་གཉིད་སད་པར་སྐྱར་
རོ། སད་ནས་ཀྱང་དེ་འོངས་པ་མཐོང་ཞིང་ཁྲིའི་འོག་ནས་སྐྱོབས་ཤིག་ཅེས་ཉམ་ཐག་
པའི་སྐྱོ་ཐོས་ཏེ་བསམ་པ། འདི་ནི་ངས་པར་ཁོ་བོ་བསད་པའི་ཕྱིར་འོངས་ལ་ངའི་བསྟོན་
བཀུར་བ་ནི་སྐྱག་ནས་ཁྲི་འདིའི་འོག་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་བསམས་ནས། གཞན་
ཀྱིས་བརྟན་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལྟ་བུ་སྤྲོད་ཤིག་གིས་བཟོད་པར་རུས་ཞེས་སྐྱོ་ཞིང་མཆོན་ཆ་
སྐངས་ཏེ་ལངས་ནས་དེ་དག་པན་ཚུན་འཐབ་པར་སྐྱར་པ་དང་གཉིས་ཀ་ཤི་བར་སྐྱར་
རོ། ཞེས་སོ།

༼ལ༽ལྷའི་རྩེ་བོ་རྣམ་ཏེ་ལྷས་མཆོག་སྟེར་བ་དང་ཆོག་མངའ་སྟེ་བདེན་ཆོག་
གྲུབ་པ་ནི་བདེན་ན་མཆོན་ཆ་འཇིན་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་པའོ། གཞན་

ཡང་། དབང་ཕྱག་གི་ནི་བཀའ་ངེན་གྱིས། །རྒྱ་མ་ཤ་ལ་བྱེ་བ་སྤྲལ། བྱིད་དང་བཅས་
 པའི་གསུམ་གྱི་ལོར། །དེ་འདིར་ཆེ་བྱོན་བརྟུན་མིན་ཅི། །འབྲུམ་སྤྲལ་བཞི་བཅུ་ཙ་གསུམ་
 དང་། །ཁྲི་སྤྲལ་གཉིས་ཀྱི་ལོ་ནམས་ནི། །རྫོགས་ལྡན་ལ་སོགས་དུས་བཞི་ཡི། །ལོ་ཡི་
 གངས་སུ་རབ་དུ་བསྐྱུགས། །ཞེས་སོགས་དང་། །གསུམ་ལྡན་རྒྱ་མ་ཤ་སྦྱེས་ཤིང་། །གསུམ་
 ལྡན་རྒྱ་མ་ཤ་བསད་པའང་། །ཞེས་དབང་ཕྱག་གིས་རྒྱ་མ་ཤ་ལོ་བྱེ་བ་སྤྲལ་གསུམ་དང་
 ས་ཡ་སྤྲལ་ལྡེ་ཆེ་བྱོན་པ་དང་། ས་ཡ་སྤྲལ་བཞི་དང་འབྲུམ་སྤྲལ་གསུམ་དང་ཁྲི་སྤྲལ་
 གཉིས་ཀྱི་ལོ་ནི་རྫོགས་ལྡན་ལ་སོགས་པའི་དུས་བཞིའི་ཆད་དུ་བསྐྱུགས་པ་དང་། །རྒྱ་མ་
 ཤ་གསུམ་ལྡན་དུ་སྦྱེས་ནས་གསུམ་ལྡན་གྱི་དུས་སུ་ཤི་བ་འགལ་བ་སོགས་དང་། །མིའི་
 ལྷས་ཆད་གཞུག་པ་ལྟ་བུར་བཤད་པ་དང་། །སྤང་ཆེན་འབྲུམ་སྤྲལ་བརྟུན་ཙ་ཙ་བཞི་
 དང་། །རླུང་གི་ཤྱགས་ཅན་གྱི་རྟ་བྱེ་བ་སྤྲལ་བཅོ་བརྟུན་ལ་སོགས་པའི་དཔྱད་ཆོགས་ཡན་
 ལག་བཞི་དང་། །ན་ཆུང་ཉུག་རུམ་བཅུན་མོ་ནམས་སྟོང་སྤྲལ་དགུ་བཅུ་ཙ་དུག་དང་། །སྦྱེ་
 དགུ་ནམས་ཀྱི་བྲན་གཡོག་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་བཅས་པའི་འཁོར་ལོ་
 བརྒྱུར་བའི་རྒྱལ་བོ་སྟོབས་པོ་ཆེ་ནི། །ཆུར་དཔག་ཆད་བཅུ་གཉིས་དང་ཞེད་དུ་དཔག་
 ཆད་དགུའི་ཆད་ལྡན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཨ་ཡོ་རྟའི་ནང་དུ་ཤོང་བ་ནི་གྲོག་སྐྱར་གྱི་ཆད་དུ་སྤང་
 ཆེན་གྱི་བྱ་ནམས་ཤོང་བར་སྐྱབ་བ་བཞིན་དུ་རྟུན་སྐྱེ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་རྒྱལ་
 བོ་སྟོབས་ལྡན་རྒྱལ་སྲིད་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་གྱིས་རི་བོ་མཛུ་རས་སྐབ་ཤིང་
 བྱས་ནས་འོ་མའི་རྒྱ་མཆོ་བསྐབ་པ་ལས་རྟ་མཐོང་ཐོས་དང་། །སྤང་བོ་ཆེ་ས་བསྐྱངས་དང་།
 །ནོར་བུ་ཀོ་སྟུ་ལྟ་དང་། །ཤིང་ཡོངས་འདུ་ས་བརྟོལ་དང་། །ལྷ་མོ་ཨ་པ་ས་ར་རྒྱས་བྱང་དང་།
 །བྱམ་འཇུག་གི་ཆུང་མ་ལྷ་མོ་དཔལ་མོ་དང་། །ནམ་མཁའི་རླབ་བ་དང་། །ལྷའི་བདུད་ཅི་དང་།
 །ནག་པོ་བཅེགས་པའི་དུག་ནམས་བྱང་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོག་ནམས་མི་
 བདེན་ཏེ། །དེའི་སྟོན་ནས་བྱམ་འཇུག་ཆུང་མ་དཔལ་མོ་དང་ལྡན་ལ། །ནམ་མཁའ་ལ་རླབ་བ་
 རྟག་དུ་གནས་པས་ན་སྟོབས་ལྡན་གྱི་སྲིད་ལ་བསྐབ་པ་དང་། །མཛུ་རས་བསྐབ་ཤིང་བྱས་
 པ་གང་སྟེ་མི་འཐད་ཅིང་། །གལ་ཏེ་མཛུ་རས་རྒྱ་མཆོ་བསྐབ་ན་མཛུ་ར་ལ་གནས་པའི་

གནོད་སྐྱོན་ལ་སོགས་པའི་བྱིས་གང་སྟེ་བཞིག་ཅིང་ཆུད་ཚོས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཞེས་
པའོ། །རྒྱུང་གྲགས་བྱེད་པའི་ས་ཆ་ལ་གྲོང་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་དང་ཁྱི་ཕྲག་གཉིས་དང་
སྟོང་ཕྲག་ལྷ་གནས་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོག་པལ་ཆེར་མི་བདེན་པས་སྒྲུ་ར་
ཏ་དང་རྒྱ་མའི་སྟོན་དག་སྟེགས་པས་བྱས་པ་རྣམས་ཆོག་སྟེ་བྱི་པན་ཚུན་འགལ་བར་
མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །

༼ཤ༽ལྷ་རྩལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་མེད་སོགས་སུ་བརྗོད་དུ་མེད་ལ། ཉ་ལ་སོགས་པའི་
ངོ་བོ་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དེ་གཉིས་གཞན་ཡིན་པར་འདོད་དུ་བེན་ཁྱུང་། དེ་ལྷ་ན་
ལྷ་རྩལ་གྱི་ངོ་བོ་འཆི་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཉ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་འཆི་བ་མེད་
པར་བསྟན་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་
གཞན་མ་ཡིན་ན་ཡང་ཉ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ལྷ་རྩལ་གྱི་
ངོ་བོ་ཡང་མ་ཞི་བར་འགྱུར་ཏེ། གལ་ཏེ་ངོ་བོ་གཅིག་ནི་ཞི་བའི་བདག་ཉིད་དང་། ངོ་
བོ་གཅིག་ནི་མ་ཞི་བ་ཡིན་ན་བདག་གི་ལུས་ཀྱི་བྱེད་ནི་གཞན་ལ་མི་འགོ་ལ་བྱེད་ནི་
གཞན་ལ་འགོ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་པའི་བྱེད་མེད་འཕྱོན་མ་ཡང་བསྟགས་པར་བྱ་བ་ཉིད་
དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །

༼ས༽བྱེད་པས་ནི་མཐོ་རིས་གནས་སུ་མི་འགོ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ནི། བྱེད་ན་
མཐོ་རིས་སུ་མི་འགོ་བ་དང་། གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་ཆངས་པར་སྦྱོད་པའི་དང་སྟོང་ནི་ཙོ་
དེ་ནི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དབུས་བརྗོད་ནས་ལྷའི་གནས་སུ་འགོ་བར་བཤད་པ་འགལ་
བ་དང་། ལྷ་པ་འཇུག་ཀྱན་མཆེན་ཡིན་པ་ལ་ནང་འགལ་སྟོན་པ་གོ་སྟའོ། །རྒྱལ་བོ་སྟོབས་
ལྷན་གྱི་དུས་སུ་འོ་མའི་རྒྱ་མཆོ་བསྟུབས་པ་ལས་ལྷ་བ་སོགས་བྱུང་བའི་བ་མི་འཐད་དེ།
དེའི་སྟོན་དུ་རྒྱལ་བོ་ཨན་རྩ་ཀའི་དུས་སུ་ཉི་ཟླ་དང་གཟའ་སྐར་སོགས་ཡོད་པའི་བྱིར་
ཞེས་བཀག་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། རྒྱ་མཆོ་བསྟུབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷ་བ་དེ་རྒྱ་སྐར་ལ་ལོངས་
སྦྱོད་པའི་ལྷ་བ་འདི་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ནི་དབང་ཕྱག་གི་སྤྱི་བོའི་ལྷ་བ་ཡིན་པས་སྟོབས་ལྷན་

གྱི་གོང་ན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཆོག་དེ་ཉིད་མི་འཐད་དེ། དབང་ཕྱག་གི་སྤྱི་བོའི་སྐྱབ་པ་དེ་ཉིད་
 སྡོན་ཨན་རྟ་ཀ་ལ་ཡོད་པ་ལ་དེ་ཐོབ་པར་མཛོན་པར་འདོད་པས་ཨན་རྟ་ཀ་དབང་ཕྱག་
 གིས་བསད་དེ་མི་བར་ཐུར་རྟོ། སྟོབས་ལྡན་གྱི་དུས་སུ་ནག་པོ་བཅེགས་པའི་དུག་བྱང་བ་
 དེ་ཉིད་ནི་དབང་ཕྱག་གིས་མིད་པས་མགིན་པ་སྡོན་པོར་སོང་ཞེས་པ་དེ་ནི་བདེན་པ་མ་
 ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བོ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་དུས་སུ་ནག་པོ་བཅེགས་པའི་དུག་བྱོས་ནས་དབང་ཕྱག་
 མགིན་པ་སྡོན་པོར་སོང་བའི་ཕྱིར་སྟོབས་ལྡན་མ་བྱང་བའི་སྤར་ཨན་རྟ་ཀའི་འཐབ་མོ་
 ལ་དབང་ཕྱག་མགིན་སྡོན་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འཇུར་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། དེ་
 བཞིན་དུ་རྒྱལ་བོ་སྟོབས་ལྡན་གྱི་དུས་སུ་ས་བསྐྱངས་དང་མཐོང་ཐོས་དང་དཔལ་མོ་དང་
 ཀློས་ལྷ་དང་བདུད་ཅི་རྣམས་བྱང་བ་དེ་ནི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན། ཨན་
 རྟ་ཀའི་གཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེ་ལྷ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་མཆོན་ཆ་འཛིན་པ་དང་
 རང་རང་གི་བཞོན་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་པ་ལས་དབང་བོའི་བཞོན་པ་ས་བསྐྱངས་ཀྱང་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ། གྲང་སྟོང་གཏུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགལ་སྟོང་སྐྱས་པ་ལྟར་
 ཨན་རྟའི་དུས་སུ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་བདེན་མོད་ཀྱི་བར་སྐབས་སུ་གྲང་སྟོང་དུར་བྲ་ས་
 གནས་ངན་ལེན་གྱིས་དམོད་པ་བཏབ་པས་ལྟའི་དབང་བོའི་འབྱོར་བ་ས་བསྐྱངས་སོགས་
 རྒྱ་མཆོར་ཞུགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ནི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་བོའི་དམོད་པས་ལྷ་
 གཞན་བྱུང་འཇུག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྱོར་བ་ཉམས་པར་མི་འཇུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཞན་ཡང་། འོག་ཏུ་ཞུགས་ནས་ས་ཆེན་བཏེགས་པར་རུས་པ་ཡིན་ན་གྲང་སྟོང་གི་
 དམོད་པས་རང་གི་བཙུན་མོ་དཔལ་མོ་དང་ནོར་བུ་ཀློས་ལྷ་སོགས་ས་འོག་ཏུ་འགོ་བ་ལ་
 འཛིན་པར་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ངེ་ལྷ་བུ་སྟེ་རྒྱ་མཆོན་མེད་པས་མི་འཐད་ཅེས་པ་དང་།
 བྱུང་འཇུག་ལ་གྲུས་པ་རྣམས་ཉམས་པར་མི་འཇུར་ན་བྱུང་འཇུག་ལ་གྲུས་པའི་ཆུང་མའི་
 ལན་བུ་ནས་བཟུང་སྟེ་དགས་བྱིར་བ་འགལ་བ་དང་། དེ་ལ་གྲུས་པའི་བཤེས་དང་གཉེན་
 དང་བུ་རྣམས་ཉམས་པར་ཐུར་ཏེ་རིགས་རྒྱུད་ཆད་པ་འགལ་ཞེས་པའོ། །

༼༥༽རྣམ་འགྲེལ་ལས། ལ་ཅིག་སྤྱོད་སྤྱོད་ཕྱིར་ན་སྤྱོད། །ཟད་མིན་ཞེས་སྤྱོད་སྤྱོད་
 དེ་ལྟོག་ལ།། ཐེ་ཆོས་ཟ་བ་དེ་ཕྱིར་འབྱུང་། ཞེས་པ་ལྟར་དག་སྤྱོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱོད་
 བའི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་རོལ་བོ་ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་སྤྱོད་པ་ནི་ལྟོག་བྱུང་སྤྱོད་པ་
 ལ་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་མེད་པར་ངེས་མི་དགོས་པ་དང་། མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཡོད་པར་
 མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་བྱུང་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་སྤྱོད། མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་མ་མཐོང་
 བ། །ཅམ་གྱིས་འབྲས་སྤྱོད་མཐོང་བ་ལས། །གཏན་ཆོག་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཆད་ལྟར་སྤྱོད་། ཆོག་
 ལས་ཆགས་ཅན་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཞིན། ཞེས་འབྲས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོས་ཅན་ལ་མཐོང་ཞིང་རྟགས་
 དེ་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་གཏན་ཆོག་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་དཔོག་
 པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་གཏན་ཆོག་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་ལྟོག་སྤྱོད་པ་ཡིན་པར་
 སྤྱོད་པའི་མཐུན་དཔེར་ཆོག་ལས་ཆགས་ཅན་ཏུ་སྤྱོད་པ་བཀོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྤྱོད་
 བས་རྟགས་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་བྱུང་སྤྱོད་པར་འདོད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ནི། གལ་ཏེ་རྟགས་ཀྱི་ལྟོག་བྱུང་ངེས་པ་ལ་རྟགས་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་
 མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་ངེས་དགོས་ན། རྟགས་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་མཐའ་དག་
 ལ་ཡོད་ན་སྤྱོད་ཏུ་རུང་བ་ལ། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རྟགས་དེ་སྤྱོད་ཀྱི་མི་མཐུན་
 སྤྱོད་སྤྱོད་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ཆོལ་
 ཀྱིས་རྟགས་ཀྱི་ལྟོག་བྱུང་ངེས་པ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་ཕྱི་ཆོལ་ཀྱིས་རྟགས་དེ་ཉིད་གང་ལས་ལྟོག་
 པའི་གཞི་མི་མཐུན་སྤྱོད་སྤྱོད་མཐའ་དག་ངེས་དགོས་པར་འཇུག་རོ་སྤྱོད་པའོ། །དག་སྤྱོད་པ་
 ལས་ཆགས་ཅན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ནི་འདོད་པ་དང་འདོད་ཆགས་དོན་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་དག་སྤྱོད་པ་ལས་སྤྱོད་འདོད་ཡོད་པར་དཔོག་པས་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱང་
 ཡོད་པར་སྤྱོད་སྤྱོད། འདོད་པ་དང་འདོད་ཆགས་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ནང་
 བ་སངས་རྒྱུས་པའི་ལྷགས་ལ་ལྟོག་བྱུང་ངེས་པ་ལ་ལྟོག་གཞི་མཐའ་དག་ངེས་མི་དགོས་
 ཏེ། དེ་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་ལ། །ངེས་པར་འདི་ལ་གཞི་མི་འདོད། །དེ་དག་མེད་
 བའང་དེ་མེད་ཅེས། །བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་དེ་རྟོགས་ཕྱིར། ཞེས་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་

བའི་དབང་གིས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་གི་བྱ་བ་པ་ངས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་རང་གཉིས་པོ་འདི་
 ལ་ལྗོག་བྱ་བ་འབྲུག་པ་ལ། ཉགས་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་མི་མཐུན་དཔེ་མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་
 རེས་དགོས་ཀྱང་། རེས་པར་ཉགས་ཀྱི་ལྗོག་གཞི་མི་མཐུན་སྟེགས་མཐའ་དག་རེས་པ་ལ་
 ལྟོས་དགོས་པར་མི་འདོད་དེ། མི་མཐུན་སྟེགས་མཐའ་དག་མ་རེས་ཀྱང་། བསྐྱབ་བྱའི་
 ཆོས་དེ་དག་མེད་ནའང་ཉགས་དེ་མེད་ཅེས་པའི་འབྲེལ་བ་དཔེ་ལ་བསྟན་ཅིང་། སྐྱབ་
 ངག་གིས་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་ཉགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་རེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉགས་
 མི་མཐུན་སྟེགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་རེས་ཀྱི་ལྗོག་བྱ་བ་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་
 པས་སོ། །སྐྱ་སོགས་ཞེས་པའི་སོགས་སྐྱས་སྐྱེས་བྱའི་ཉགས་ཀྱིས་སྟོན་ཟད་མིན་པར་སྐྱབ་
 པ་སོགས་སྟུང་ཅིང་། ཉགས་དེ་དག་བྱ་བ་པ་འབྲུལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལྗོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཙམ་
 འདྲེན་པའི་ཉགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟན་མོང་དུ་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །དམ་བཅའ་ལ་
 མཐའ་བཅད་ནས་འགོག་པ་ནི། ཉག་ཉིད་ཕྱིར་རམ་ཐབས་མེད་ཕྱིར། །ཡང་ན་ཐབས་
 བྱི་མི་ཤེས་ཕྱིར། །སྟོན་རྣམས་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཅེས། བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་གྲང་ན། །རྟུ་
 ཡོད་ཕྱིར་དང་རྟུ་ཡི་ནི། །གཉེན་པོ་གོམས་པས་ཟད་ཕྱིར་དང་། །རྟུ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་
 པ་ཡིས། །དེ་ཤེས་པ་ཡང་གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་བཀྲག་པ་གསུམ་
 དང་དོན་ཐོབ་ཀྱི་བཀྲག་པ་གཉིས་ཏེ་བཀྲག་པ་ལྷས་འགོག་པ་སྟེ། །གཞུང་གི་ཆོག་དོན་ནི།
 །རྟེན་ཆེན་ལས། ཉེས་པ་ཟད་པ་མི་སྲིད་པའི་རྟུ་མཆོན་སྟོན་ཆགས་སོགས་རྣམས་ཉག་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རམ་མི་ཉག་ཀྱང་དེ་སྟོང་བའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ་ཡང་ན་ཐབས་
 བྱི་ཡོད་ཀྱང་སྐྱས་ཀྱང་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རམ་བསྐྱབས་ན་ཤེས་པར་རུས་པ་ཡིན་ཀྱང་
 དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡོད་ཀྱང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མི་
 སྲིད་པའི་ཕྱིར། །སྟོན་རྣམས་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་གྲང་ན་དེ་དག་
 ཉག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྟུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། །སྟོང་བའི་ཐབས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྟུ་ཡི་
 བྱི་གཉེན་པོ་གོམས་པས་མ་ལྷས་པར་འཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཐབས་ཡོད་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། །རྟུ་ཡི་རང་བཞིན་ཤེས་པ་ཡིས་དེའི་གཉེན་པོ་དེ་ཤེས་པའང་གྲུབ་པ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། འོན་ཏེ་གཉེར་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅེ་ལྷན་སྤྱད་བསྐྱེད་གཞིམ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་འོན་ཏེ་གཉེར་བ་ཡོད་པར་བསྐྱབས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཐབས་སྟོན་པ་མེད་པ་
མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོབ་པ་ཉིད་གཟིགས་ལམ་གསུང་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱབ་པར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བརྟགས་པ་ཕྱི་མ་འདི་གཉིས་འོན་ལ་ཐོབ་ཀྱང་བསྐྱབས་ཟིན་མ་ཐག་
པ་དང་། སྐྱབ་པར་འགྱུར་མ་ཐག་པ་ཡིན་པས་འདིར་དངོས་སུ་མ་བཞུགས་པའོ། ། ཞེས་པ་
ལྟར་རོ། །འདིར་དངས་པ་ལ། ཡང་ན་ཐབས་ནི་མི་ཤེས་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྒྱུ་བ་མ་བྱུང་
བ་ནི་ཡི་གེ་ནོར་རོ། །སྐྱིར་ན་གྲུབ་འགྲེལ་ཆེན་མོ་འདིར་ཡིག་ནོར་ཤིན་ཏུ་མང་བོ་ཡོད་པ་
ནམས་བྲིས་མ་ལངས་པས་པལ་ཆེར་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱས་སོ། །

༼ཨ༽ཆད་ཆེན་ལས། སྟོ་བྱར་ངི་མ་སྤངས་པ་ཅན། སེམས་ཅམ་རང་རིག་པའི་
ངོ་བོ། ཞེས་བྱུང་ངོ་། །གཞུང་འདི་ནི། གང་དག་གཉེན་པོ་ཉེར་གནས་ན། ཞེས་སོགས་
ཀྱི་གཞུང་ལས་ཕྱིས་བྱུང་བས་ན། འདིར་ཞེས་དང་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་གཅོད་ཆོག་ཆད་
དོ། །གང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉེ་བར་གནས་པ་ན་འགྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་གཉེན་
པོའི་ཕྱོགས་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་བ་ན་ཤིན་ཏུ་འགྲིབ་སྲིད་པས་བྱས་སྟེ། དཔེར་ན་གསེར་གྱི་ངི་
མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉེ་
བར་གནས་པ་ན་འགྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའོ། །

༼ཀ༽གནས་སྐབས་གང་ལ་ཆགས་ཅན་འདོད། །དེ་འདྲ་ཞེ་སྤང་ཅན་མི་
འགྱུར། ཞེས་པ་དེ་ཆགས་སྤང་གཉིས་ཀ་གཅིག་ཆར་མཛོན་ཏེ་མི་འགྱུར་བའི་ཤེས་བྱེད་
ཡིན་ཞིང་། ངི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཁྱུགས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཏུ་ཡང་དོན་གྱིས་
འབྲེལ་མོད་ཀྱང་། དངོས་ཀྱི་དོན་ནི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། གནས་སྐབས་གང་ལ་བད་ཀན་ལྷག་
པར་འཕེལ་བཞིན་པའི་གང་ཟག་དེ་འདྲ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཆེ་ཞེ་སྤང་ཅན་ཏུ་མི་འགྱུར་
བར་ཐལ། དེའི་རྒྱ་མེད་ཅིང་ཆགས་པ་དྲག་པོ་ཅན་ཁོ་ནར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་
པར་ཐལ། ཆགས་སྤང་དེ་གཉིས་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་མཚུངས་པར་འགལ་བའི་ཕྱིར།

འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། འདི་ལ་ཞེ་སྒང་མི་འབྲུང་བ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེས་འགའ་ཞེ་སྒང་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སྤྲུང་མཁྱིམ་བད་ཀན་གྱི་ནད་
གསུམ་དང་དུག་གསུམ་རྩུ་འབྲས་སུ་གྲུབ་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་འཕེན་པའི་སྐབས་ཡིན་ནོ། །

༼ཁ༽རྩམ་འགྲེལ་ལས། གོ་མས་ལས་བྱད་པར་འགྱུར་ན་ཡང་། །མཚོངས་དང་
རྩུ་ཡི་བྱོད་བཞིན་དུ། །རང་བཞིན་ལས་འདས་མིན་ཞེ་ན། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། །བཙེ་བ་
དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་གོ་མས་པར་བྱས་པ་ལས་ཅུང་ཟད་བྱད་པར་དུ་འགྱུར་ན་
ཡང་ཆད་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ལས་འདས་ནས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་མིན་
ཏེ། དཔེར་ན་མཚོངས་པ་གོ་མས་པས་ཅུང་ཟད་བྱད་པར་དུ་འགྱུར་ཡང་མཐའ་མེད་དུ་
མི་འཕེལ་བ་དང་། རྩུ་ཡི་བྱོད་ཅུང་ཟད་བྱད་པར་དུ་འགྱུར་ཡང་མཐའ་དམར་འབར་བར་
འགྱུར་བ་མིན་པ་བཞིན་དུ་འོ་ཞེ་ན། །ཞེས་ཕྱོགས་སུ་འོ་ཚོད་པ་བསྟན་ལ། །མཚོངས་པ་དང་
རྩུ་ཡི་བྱོད་ལ་རྟགས་ཀྱི་བྱད་པར་རྟེན་བརྟན་པ་དང་འབད་ཚོལ་སྐྱར་མ་འབའ་ཞིག་ལ་
མི་སྟོས་པར་གོ་མས་པས་རིགས་འབྲས་སུ་མ་མ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་བྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་
གཉིས་མ་ཆང་བས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མིན་ལ། །བཙེ་བ་དང་ཤེས་རབ་སོགས་སྟོམ་
པ་ལ་དེ་ཆང་བས་མི་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་ལ། །བྱས་ཏེ་གལ་ཏེ་སྒྲར་ཡང་ནི། །འབད་ཚོལ་
ལ་ནི་སྟོས་འགྱུར་རམ། །རྟེན་མི་བརྟན་པ་ཉིད་འགྱུར་ན། །བྱད་པར་དག་ནི་མི་འཕེལ་
ན། །རང་བཞིན་དེ་འབྲས་པ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། །རྩམ་པར་ལེའུ་གཉིས་པ་རྩ་
འགྲེལ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །གོ་མས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཚོངས་པ་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་
མེད་ན། །ཆད་ཆེན་ལས། །ཡང་ན་མཚོངས་པ་ལ་ཡང་ནི། །རང་རྩུ་ཉིང་འཛིན་ལས་བྱང་
བའི། །བྱད་པར་གྱིས་ནི་རབ་ཀྱི་མཐར། །ཕྱིན་པ་ཉིད་དུ་འདྲོད་པ་ཡིན། །ཡིད་མཁྱོགས་
རྩུ་འཕྲུལ་ཞེས་བྱ་བ། །མཚོག་གྱུར་དེ་ལྟར་གྲགས་པ་ཡིན། །གང་ཞིག་དགོས་པ་ཙམ་གྱིས་
ནི། །གཙོ་བོ་རིང་དུ་གཤེགས་པར་མཛད། །ཅེས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིད་མཁྱོགས་
འགོ་བ་ཞེས་གྲགས་པའི་རྩུ་འཕྲུལ་དེ་གོ་མས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་

གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་དང་མི་འགལ་ཏེ། མཆོངས་པ་ནི་མཆོངས་པ་གོམས་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མེད་ཀྱང་རང་རྒྱད་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གོམས་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

༼ག༽གང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉེ་བ་ན་འགྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ན་ཙམ་
ནས་འབྱེན་རྒྱས་པའི་གཉེན་པོ་ཡོད་པས་བྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་གསེར་གྱི་རི་མ་ལ་སོགས་
པ་བཞིན། ཉན་སྒྲིབ་ཤེས་སྒྲིབ་སོགས་ཀྱང་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་
ན། །གང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་གཤམ་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཤིན་ཏུ་འགྲིབ་པ་ཡོད་
པས་བྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་མཚན་མོའི་ཕུན་པ་བཞིན། ནང་གི་ཕུན་པ་ཡང་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་གཤམ་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཁོ་ཞེས་པའོ། །འདིར་ཕུན་པ་བཞིན་ཞེས་བྱུང་བ་
དཔེ་མ་དག་གོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཆར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་གཤམ་བྱེད་ཀྱི་
ནང་གི་ཕུན་པ་འབྲལ་རུང་དུ་བྱུབ་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་
རང་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་སྟེ་ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་པར་བྱུབ་པ་དང་། ཡང་
ན་ཉེན་བརྟན་པ་སོགས་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཀྱང་བྱུབ་ཅེས་
པའོ། །ཤེས་རབ་དེ་ནི་འཕེལ་བར་འཇུར་བ་ཡོད་པས་ན་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་། དབང་བོ་
ལས་འདས་པའི་དོན་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་འཇུར་ཞིང་། ཡིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ན་དེ་དག་གོམས་པ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་ན་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་འཇུར་བ་ཡོད་ལ།
ཡུལ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཤེས་རབ་ནི་དོན་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་
ན་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཡོད་པའི་
རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཆར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བྱུབ་
ཅེས་པའོ། །

༼ད༽ཆད་མའི་མདོའི་དར་རྒྱུ་ལས། དཔྱོད་པ་བ་ནམས་ནི་དོན་ལ་ཡོད་པ་
དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་བོ་དང་། མིག་གི་དབང་བོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་སྤང་ནས་

སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་བུའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་བོ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་དེ་དང་། མངོན་སུམ་མོ་
ཞེས་ཟེར་དོ། སྒོ་སྐྱེས་པའམ་སྒོ་སྐྱེ་བ་ཞེས་ལས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱེ་བས་བྱད་པར་
དུ་བྱས་པའི་སྒོ་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཡང་ན་སྒོས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱེ་བ་མངོན་སུམ་མོ་ཞེས་པའོ། །ཕྱད་པ་ནི་དབང་
བའི་དོན་འདུས་པའོ། །དབང་བོ་ཞེས་པས་ཡིད་ཀྱང་བསྐྱུས་ཏེ། བདག་དང་ཡིད་ཕྱད་པ་
ལས་བདག་གི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་སྒོ་མངོན་སུམ་དུ་གེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཐོགས་སྒྲུབ་འདོད་
པ་བསྟན་དོ། །དེ་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཉིད་
ལས། མངོན་སུམ་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ་དེ་ལ་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཡོད་པ་
དང་ཞེས་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། ཡོད་པའི་བསལ་བྱ་མེད་པ་སྟེ། དོན་དེ་ཡོད་པར་
རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དེ་མེད་པ་སེལ་བར་བྱེད་ལ་ཕྱད་ཅེས་པ་ཕྱད་པར་རྟོགས་པ་
ལས། དོན་དེ་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་བ་སྟེ། ཡོད་པར་རྟོགས་ཤིང་མེད་པ་སེལ་བྱས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། དབང་དོན་ཕྱད་པ་སྒྲོས་པ་བྱབ་ཆུང་བར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས།
མངོན་སུམ་ཀྱི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་དབང་བོ་དུས་ཀྱན་དུ་དོན་དང་ཕྱད་ནས་མངོན་སུམ་ཀྱི་
སྒོ་སྐྱེད་ངང་ན། མཆན་ཉིད་མཆན་གཞི་ལ་མ་བྱམ་པར་འཇུག་ཏེ། དབང་བོས་དོན་བར་
དུ་མ་ཆོད་པ་ཕྱད་ནས་འདྲིན་པས་བྱད་པར་འདོད་པ་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པར་ཐལ།
མིག་དང་ན་བའི་དབང་བོས་གཟུགས་སྐྱབ་པར་དུ་ཆོད་པ་དང་། རང་ལས་བོངས་ཆོད་
ཆེན་པོའང་འདྲིན་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཕྱད་ནས་འདྲིན་ན་རི་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཆེན་
པོ་འདྲིན་པར་མངོན་སུམ་ཀྱི་མཐོང་བ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་དང་། སྒོའི་སྐྱེས་པ་ཞེས་
སྒྲོས་པ་ལ་རྣམ་བཅད་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དབང་དོན་ཕྱད་པ་ལས་
སྐྱེས་པའི་སྒོ་མངོན་སུམ་དང་། ཡོད་པ་དང་ཕྱད་པ་སོགས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ཀྱི་སྒོའི་རྒྱུའི་
གཙུག་པོ་གསུངས་པ་རྒྱ་བརྒྱུད་པ་བོར་ནས་སྒོ་ཆད་མའི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་གང་ལས་སྒོ་བ་
པའི་དོན་དང་ཕྱད་པའི་དབང་བོ་དེ་ཆད་མར་འདོད་པའོ། །ཅི་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་དོན་ཁོ་ན་
ཁྱོད་འདོད་པའི་མངོན་སུམ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའམ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་སྒོའི་སྐྱེ་བ་

ཞེས་སམ། དབང་དོན་ཕྱད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སློ་དེ་ཞེས་ཅི་བསྟན་ཏེ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་
 པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། ཞེས་སོ། སློའི་སྐྱེས་པ་ཞེས་སྟོས་པ་དོན་མེད་ཅེས་འགོག་ཡུལ་གྱི་
 རྟོགས་སྔ་ནི་དཔྱད་པ་བའི་གཞུང་གི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ཡིན་ལ། དེའི་མངོན་སུམ་གྱི་
 ཆད་མ་འདོད་ཚུལ་ནི། དབང་དོན་ཕྱད་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མའི་རྒྱར་བརྗོད་པ་བོར་
 གས་དོན་དང་ཕྱད་པའི་དབང་བོ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་
 པའི་སློ་ནི་ཆད་མའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པས་ན་ཆད་འབྲས་རྣམས་ཐ་དད་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་
 ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དཔྱད་པ་བའི་གཞུང་ལས་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་གྱི་
 ཟུར་ཏུ་སློའི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་སློ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །

༼ཅ༽སྐྱེ་བྱུང་ལ་སོགས་པའི་ཆད་མ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་ཆད་མ་ལ་
 མངོན་རྟེན་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཟེར་བ་ལ། ལན་སྟེན་པ་མངོན་རྟེན་གཉིས་ལས་གཞན་
 པའི་ཆད་མ་སྐྱང་སུམ་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་སྐྱེ་བྱུང་ལ་སོགས་
 པ་ནི་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་དང་མི་ལྟན་པའམ། གལ་ཏེ་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་དང་ལྟན་
 ཡང་མངོན་རྟེན་གཉིས་པོ་འདིའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའོ། འདི་ནི་
 རྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་འདི། མཐོ་རིས་འདོད་པས་མཆོད་སྦྱིན་
 བྱའོ། ཞེས་པའི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོད་སྦྱིན་ལས་མཐོ་རིས་བྱུང་བར་རྟོགས་པའི་སློ་
 འདི་ནི་ཆོས་ཅན། མངོན་རྟེན་གང་རུང་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གྱུར་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་
 མངོན་སུམ་མ་ཡིན་ལ། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པས་རྟེན་དཔག་གི་མཆན་
 ཉིད་དང་བལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་མངོན་རྟེན་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བྱུང་ཆད་མ་ལས་
 བྲངས་པའི་རྟོགས་སྔའི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་པའི་གཞུང་ཡིན་པར་སྟངས་བས་ན། འདིར་སྐྱེ་
 བྱུང་ཆད་མ་འགོག་པའི་གཞུང་ཏུ་དྲངས་པ་དཔྱད་དགོས་སོ། སྐྱེ་བྱུང་ཆད་མ་འགོག་
 ཅེས་པ་ཡང་མུ་སྟེགས་པས་སྟོ་བཏགས་པའི་མངོན་རྟེན་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བྱུང་

ཚད་མ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་སྤྱི་བྱུང་ཚད་མ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་པས་སྤྱི་
བྱུང་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་ཏུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཚད་མ་བསྟུ་མེད་ཅན་
ཤེས་པ། འདྲི་བྱེད་ལྟས་པར་གནས་པ་ནི། མི་བསྟུ་སྤྱི་ལས་བྱུང་བ་ཡང་། མཛོན་པར་
འདྲི་བ་སྟོན་ཕྱིར་རོ། སྤྱི་བ་བོ་ཡི་བྱེད་པའི་ཡུལ། འདྲི་བ་མཛོན་ལ་རབ་གསལ་བ། འདྲི་
ལ་སྤྱི་ནི་ཚད་མ་ཉིད། འདྲི་བ་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཅན་མིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༼ཆ༽བ་ལང་མཐོང་ནས་ཕྱིས་འབྲོག་ན་གནས་པའི་བ་མེན་མཐོང་བ་ན་
མགིན་པ་རྒྱུ་པའི་རྣམ་པ་ལས་གཞན་ཡན་ལག་པལ་ཆེར་བ་ལང་དང་འབྲེད་བར་སྦྱང་
ངོ། འདྲི་ཆེ་བ་མེན་མཐོང་བའི་མིག་ཤེས་ནི་དེའི་གཞུགས་ཅམ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་
མཛོན་སྟུ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་ཕྱགས་འདི་བ་ལང་དང་འབྲེད་བ་ནི་མཛོན་སྟུ་ཀྱིས་གྲུབ་
ཅིང་། བ་ལང་ཕྱགས་འདི་དང་འབྲེད་བ་ནི་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མས་རྟོགས་པར་
བཤད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་བ་མེན་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་དེའི་བ་ལང་དང་འབྲེད་བ་ནི་
དབང་བོའི་སྟོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་ལ། བ་ལང་ཉེ་བར་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་དེའི་བ་མེན་དང་
འབྲེད་བ་ནི་ཉེ་བར་འཇལ་བའི་ཚད་མས་གཞལ་བར་དཔྱོད་པ་བས་འདྲི་དོ། གཞུང་དུ།
མགིན་པ་རྒྱུ་པའི་རྣམ་པ་ལ། ཞེས་བྱུང་ཞིང་། དཀའ་འགྲེལ་དུ་ཡང་མགིན་པ་རྒྱུ་པ་
ནི་སྟོག་ཤལ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བའོ། ཞེས་བཤད་པས། འདིར་མི་བློ་རྒྱུ་པའི་རྣམ་
པ་ལ། ཞེས་བྲངས་པ་ནི་དཔེ་མ་དག་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། འདྲི་བ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་
ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་སྟོན་པར། གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་ཆེན་ཡང་། འདྲི་བ་དེ་ཡི་ཕྱགས་
ཉིད་དུ། མཚུངས་པའི་རྣམ་ཤེས་གང་སྦྱེས་པ། འདྲི་བ་དཔེ་ནི་བ་ལང་གཞུགས། ཞེས་
དང་། དེའི་གཞལ་བྱ་སྟོན་པར། དེ་ཕྱིར་བྱེད་བྱ་ཅན་ཉིད་དུ། འབྲེད་བས་གང་ཞིག་བློ་
པ་དེ། འབྲེད་བ་ཉིད་ལ་དེ་བཞེན་ནས། ཉེ་བར་འཇལ་བས་གཞལ་བྱར་འགྱུར། ཞེས་བ་
མེན་དང་འབྲེད་བས་བྱེད་བྱ་ཏུ་བྱས་པའི་བ་ལང་གི་གོང་བྱའམ། ཡང་ན་བ་ལང་ལ་བཞེན་
པའི་འབྲེད་བ་ནི་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། འདིར་བྲངས་

པ་ལ་རྒྱུ་བ་དང་བོ་ཆད་པ་དང་། གཞུང་དོན་བཤད་པ་ཡང་དབྱེད་གཞི་ཆེ་བར་སྦྱང་
 རོ། །ནང་བ་སངས་རྒྱས་པའི་རང་ལྷགས་ལ་དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་
 ཡིན་པར་སྟོན་པ་ལ། དེ་ནི་དེ་རྣམས་ཡུལ་ཡིན་དུ། ཟིན་ཀྱང་ཉེར་འཇལ་རྗེས་དཔག་
 ཉིད། རྒྱལ་གསུམ་པོ་ཡི་རྟགས་ཉིད་ལས། སྦྱོར་པ་འདི་ལྟར་ཤེས་བྱ་སྟེ། གང་ཞིག་བ་
 ལང་འདྲ་བར་ནི། ཤོས་པའི་ཡུལ་གྱི་བ་མེན་ཏེ། བར་འཛིན་པ་ཡི་གནས་སྐབས་ཀྱི། བ་
 མེན་སྟོག་གནས་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྦྱོར་ཏེ་དག་གི་སྦྱོད་ཡུལ་རང་གི་མཚན་
 ཉིད་ཡིན་དུ་ཟིན་ཀྱང་ཉེར་འཇལ་ནི་རྗེས་དཔག་གི་ཁོངས་སུ་འདུས་ཏེ། རྒྱལ་གསུམ་
 པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །དེའི་སྦྱོར་བ་ནི་དཔེར་མཚན་ན། བ་མེན་
 ནི་བ་ལང་འདྲའོ་ཞེས་ཤོས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཕྱིས་བ་མེན་མཐོང་བའི་ཆེན་མཐོང་
 བཞིན་པའི་གོང་བུ་འདི་ཆོས་ཅན། བ་མེན་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྦྱོར་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། བ་
 ལང་དང་དབྱིབས་གཟུགས་པལ་ཆེར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བར་དུས་ཀྱི་སྟོལ་ཤར་
 བའི་བ་མེན་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དོན་དེ་ལྟར་ཆད་ཆེན་དཀའ་འགྲེལ་ལས་བཤད་
 རོ། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་ཡིན་ན་ནི། ཆད་མ་བཞི་བོའང་བྱེད་ཀྱིས་བསལ། ཞེས་པ་ནི།
 གནས་མ་བུ་བས། མངོན་སུམ་ནི་རྗེས་དཔག་ལས་གཞན་ཆད་མ་གཉིས་པ་དང་བཅས་
 པ་ཡིན་ཏེ། ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྗེས་དཔག་བཞིན། ཞེས་ཆད་མ་ལ་མངོན་
 རྗེས་སུ་གངས་ངེས་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་བཀོད་པ་ལ། འོ་ན་བྱེད་ཀྱིས་ཆད་མ་ལ་
 བཞིར་གངས་ངེས་པའང་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མངོན་སུམ་ནི་རྗེས་དཔག་
 དང་ཉེར་འཇལ་དང་སྦྱོར་བ་ལས་གཞན་ཆད་མ་གཉིས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆད་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་བཞིན། ཞེས་བརྗོད་ཅུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མགོ་མཚུངས་
 བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་གཞན་ལ་ནི་འཇུག་ཕྱིར་ཡང་། གཉིས་པ་དོན་ལ་རྟོགས་པ་
 མིན། ཞེས་པའི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། མཚན་མོ་ཟན་ཟའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིན་མོ་ལ་སོགས་
 པའི་ངག་གི་དོན་གཞན་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་ན། ཉིན་མོ་ལ་སོགས་པས་
 ཟ་བ་བཀག་པ་ཉིད་ན་ཉེ་བར་ཟད་པའི་ཕྱིར་གཞན་མཚན་མོ་ཟ་བ་དེ་ཉིད་བསྟན་པར་

བྱ་བར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དོན་གཉིས་པ་རྟོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་དང་། དེ་
འདིར་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དཀའ་འབྲེལ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་རྟོག་
པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་བསལ་བྱིན་པ་དེའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པར་འཇུག་པས་
དེ་ལས་ལྷོག་པའི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་སོགས་
དང་། རྣམ་པ་ལ་བས་འདོད་པའི་ཚད་མ་ལྟ་དང་འདི་དང་འདྲ་བའི་འཁྲུལ་བ་དང་བཅས་
པ་དུ་མ་དག་ཚད་མར་མི་སྦྱར་ཏེ། དེ་དག་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་པར། འདི་འདྲའི་འཁྲུལ་བཅས་དུ་མ་དག་ཚད་མར་མི་སྦྱར་ཐལ་འགྱུར་
ཕྱིར། ཞེས་སོགས་སོ། །

༼༩༽བྲམ་བེེ་ལ་གཉིས་སྐྱེས་ཞེས་པ་ནི་བྲམ་བེེའི་ཕོ་མོ་གཉིས་ལས་སྐྱེས་པས་
དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པ་དང་སྣ་ཚོགས་བཞེས་གཉེན་སོགས་བྲམ་བེེའི་ཕོ་
ལས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གོ་འབར་བར་བྱངས་པ་ལས། རྩལ་དང་རྩལ་གྱི་སྡེ་དག་
དང་། ཞེས་པ་ནས། གཞུང་ནི་ཚོམ་པར་བྱེད་པ་ཡི། །ཀླུ་བྲམ་བེེའི་བྱང་སྟོང་ཡང་། །ལྷ་བ་
པ་ཆེན་པོ་ཀླུ་ཡིས། །གདོལ་བ་མོ་དང་ཉལ་ལས་སྐྱེས། །ཉ་བ་ཡི་ནི་བྱ་མོ་ལ། །པ་ནི་
མཆོག་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བས། །ཉལ་ལས་བྱང་སྟོང་གྲིང་ལམ་སྐྱེས། །དེ་ཡང་བྲམ་བེེ་ཞེས་
བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོགས་མང་ཡང་མ་སྦྱོས་སོ། །དོན་དམ་བཞེན་པ་ལས། གཉིས་སྐྱེས་
རིགས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དབང་གིས་ཡང་དག་བཞུག། །དང་བོ་པས་ནི་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པ་
དང་། །ཕྱི་ནས་མས་ནི་མངལ་གྱི་དབང་གིས་གྲགས་པར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་མངལ་ནས་
སྐྱེས་པའི་ངེས་པས་གཉིས་སྐྱེས་འགྱུར། །གཞན་དུ་ན་ནི་དམངས་རིགས་དབང་གིས་མི་
མ་ཡིན། །མངལ་ནས་སྐྱེས་པས་བྱིས་པ་དང་ནི་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །མངལ་གྱི་ནང་ནས་ཚངས་
པའི་སྐྱད་པ་བྱུང་བ་མིན། །དེ་ནམས་ལ་ནི་ཆོ་ག་འདི་ཉིད་བྱས་ནས་སུ། །གཉིས་སྐྱེས་
མིང་གི་རྒྱ་རུ་མགྲིན་པར་རབ་ཏུ་མིན། །གཉིས་སྐྱེས་ཉིན་གཅིག་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་
རང་བཞིན་ཅན། །ཆོ་ག་བྱས་པའི་སྐྱད་པས་གཞན་མར་གྱུར་པ་ནི། །གཉིས་སྐྱེས་མ་ལུས་

ནམས་ལ་ཙུང་འདྲིའི་དོན་དུ་སྟེ། རྫོངས་པའི་བསམ་པ་སྣ་ཆོགས་ཨེ་མ་ངོ་མཚར་ཆེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼༡༽ རྟོན་ལྟ་སྟེ་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ནི། རྟོན་ལྟ་སྟེ་བ་ཞེས་འདུག་དང་སྟེ་མ་སྟེ་བ་དང་གཞོན་ལྟ་མ་ལེན་སོགས་བྱས་འདུག་པའི་སྟོན་པ་དང་། བྱས་འདུག་པ་དང་སྟེ་བ་བ་དང་སྟེ་ཆོས་སྟེ་བ་སོགས་བྱས་འདུག་པའི་ནམ་གངས་དང་། རྟོན་པ་ལ་མན་པའི་ཡལ་ག་དང་མཆན་མོ་ལྟ་བུ་སོགས་ལྷང་ཆད་མཐོ། །ལྟ་བྱས་འདུག་ནི་བྱད་མེད་མང་བོ་སྟེ་ཁྱི་དུག་སྟོང་གིས་བསྐྱོར་ཞིང་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་སྟོར་ལྷན་གྱི་གོང་ཁྱེར་ན་གནས་པར་འདོད་དོ། ཞི་མ་དང་སོགས་སྟེ་སྟེ་བ་དང་རྒྱང་འོད་ཟེར་དང་ལྷན་པ་དང་རིག་བྱེད་སྟན་ཆོག་དང་ལྟ་དབང་བརྒྱ་བྱིན་སོགས་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་མཆོག་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་བྱས་འདུག་ང་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟེ་སྟེ་བ་དང་། ང་བྱམ་ཟེའི་ལུས་ཀྱིས་སྦྱིན་སྲེག་བྱེད་པ་བོ་དང་ཟ་བ་བོ་ཡང་ཡིན་ནོ། ཞེས་ཟེར་རོ། ཞི་སོགས་མཆོག་ང་ཞེས་འདོན་དགོས་པས་མཆོག་དེ་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་གོ། བྱས་འདུག་པའི་ངོ་བོ་ལ་གཉིས་ལས། ཞི་བ་ལྟ་རྟེན་གྱི་ངོ་བོ་ཡོད་མེད་སོགས་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བ་བསྐྱོམ་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འདོད་དོ། མ་ཞི་བ་ས་སྟེང་གི་ངོ་བོ་ལ་ཉ་དང་རུས་སྟེ་ལ་དང་པག་ཞོད་དང་མིའི་སེང་གེ་དང་མིའུ་མུང་དང་ཤིང་རྟ་བཅུ་བའི་བྱ་དགའ་བྱེད་དང་རྩ་མེད་ཨ་མེད་ལྟ་བུ་དགའ་བྱེད་དང་ནག་པོའི་མིང་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་ཤྲུག་ཐུབ་པ་དང་རིགས་ལྷན་ཀའི་ཅེ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱལ་བའི་འདུག་པ་བཅུས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། རིག་བྱེད་བཞི་རྒྱ་མཚོར་རུབ་པ་བཏོན་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་རྒྱ་མཚོར་བྱིང་བ་བཏོགས་པ་དང་། ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་མན་ཆད་མནན་པ་དང་། ལྟ་མིན་གྱི་རྒྱལ་བོ་འགོ་སྟོང་གསེར་ཅན་བསད་པ་དང་། ལྟ་མིན་གྱི་རྒྱལ་བོ་སྟོབས་ལྷན་ལ་གོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ས་སྟོང་ཞེས་བསྟུས་པ་དང་། སྟོན་པོ་ལང་ཀ་མཁྱིན་བཅུ་བསད་པ་དང་། རྒྱལ་བོ་སྟོན་སྦྱབ་བསད་ནས་རྒྱལ་རིགས་བཅད་པ་དང་། རྒྱ་བོ་བཞི་ཕྱོགས་ཀྱན་དུ་བྲངས་པ་སོགས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་པ་དང་། སྟོན་པོ་མང་

བོ་བསད་པའི་ཕྱིག་པ་སྦྱངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་མང་བོ་བརྒྱལ་བར་བྱེད་པར་འདོད་
དོ། །འཛིག་རྟེན་ཚོམ་པའི་བྱེད་པ་བོ་རྩལ་སྤན་ཏྱག་པ་ཆ་མེད་ཡོད་པ་དང་། བདག་ཏྱག་
པ་ཡོད་པ་དང་། དེས་བྱས་པའི་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ཡོད་པ་དང་། ཏུས་ཏྱག་དངོས་ཡོད་
པ་དང་། ས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ནམ་མཁུ་ཡོད་པ་དང་། སྙིང་སྟོབས་ལ་སོགས་
པའི་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྩ་བར་ཐིམ་པའི་སྟོན་ནས་
ཉམས་པའམ་ཞིག་པའི་སྟོང་བ་ཉིད་ཡོད་པ་དང་། བྱེད་པ་བོ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བས་
བྱས་པའི་འབྲས་བྱ་བ་དེ་སྤྱུག་སྟེར་བའི་རྒྱ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །འཕོ་བ་སོགས་ཡན་ལག་
དྲུག་ལྟན་ཀྱི་རྒྱུད་གི་ནལ་འབྱོར་དང་། ཞོ་ཡིག་ཆད་གསུམ་ལྟན་བསྟོམ་ན་བྱུང་འཇུག་
གིས་གྲོལ་བའི་དངོས་ཤུབ་སྟེར་བར་འདོད་ཅིང་། འཁོར་བ་ཉམས་པའམ་སྟོངས་པའི་
ཐར་པ་ཡོད་པར་འདོད་པས་ན། འཁོར་བ་རེ་ཞིག་པའི་མཐའ་ཅན་དུ་འདོད་དོ། །རྒྱལ་
དཔོག་པ་ནི་དཔྱོད་པ་བའི་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། སྟོད་པ་བ་དང་རྒྱལ་དཔོག་པ་ནི་ནམ་གངས་
སོ། །བདག་ནི་གངས་ཅན་ལྟར་སྟོ་ལས་དོན་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྟོའི་ངོ་བོ་དང་། དབང་
ཕྱུག་པ་ལྟར་བཅ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་རིག་གི་རང་བཞིན་དང་། སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་མི་
ཏྱག་པ་མ་ཡིན་པར་ཏྱག་པའི་ངོ་བོ་དང་། རྒྱུད་པ་ལྟར་ལུས་སེམས་དབྱེར་མེད་མ་ཡིན་
པར་ལུས་ལས་ཡན་གར་བའི་རྣམས་ཡོད་དང་། རིག་པ་ཅན་པ་ལྟར་མཐའ་གཅིག་དུ་རྗེས་
སྤྱུ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པར་བདེ་སོགས་སྟོང་བའི་ངོ་བོ་ནི་ལྟོག་པ་ཡོད་ལ་སེམས་པ་ཅན་ཀྱི་
ངོ་བོ་ནི་ཏུས་ཐམས་ཅད་དུ་མི་ལྟོག་པར་རྗེས་སྤྱུ་འགྲོ་བར་འདོད་དོ། །དྲི་མ་ཤེས་རིག་
གི་སྦྱེས་བུའི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པས་སྟོན་ཟད་པའི་ཀླན་མཁྱེན་མེད་ལ། མཐོ་རིས་
ཀྱི་ཆངས་པ་ལྟ་བུ་ངན་སོང་ལས་གྲོལ་བས་ཐར་པར་འདོད་ན་ཡང་སྤར་མི་ལྟོག་པའི་
ཐར་པ་མི་འདོད་དོ། །རྟོག་གི་འབར་བ་སྤར་བྱངས་པ་ལྟར་བྱས་པའི་ཤུགས་བཞི་བརྒྱ་ཙུ་
བརྒྱད་ནི་བྲམ་ཟེར་འཇུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། རུ་བཞི་ནི་རིག་བྱེད་བཞི། ཀླང་བ་གསུམ་
ནི་ཐོ་རངས་ལ་སོགས་པའི་ཏུས་གསུམ་མམ་སྦྱིན་སྟེག་གི་མེ་ལ་སོགས་པ་གསུམ། མགོ་
བོ་གཉིས་ནི་མཆོད་སྦྱིན་བྱེད་པ་བོ་དང་དེའི་རྒྱུད་མཐའ་ཡི་གེ་ཞོ་དང་དབྱངས་ཀྱི་སྟེབ་

སྒྱུར་གཉིས། ལག་པ་བདུན་ནི་ཕྱེབ་སྒྱུར་བདུན། གསུམ་ནས་བཅིངས་པ་ནི་སྒྲིང་ཁ་དང་
མགྱིན་པ་དང་མགོ་བོ་ནས་དང་། བྱ་མཆོག་ནི་ཡི་གེ་ཨོ་དང་། ང་རོ་ནི་ནང་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་
པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་རིག་བྱེད་ཀྱི་བྱུང་པར་མང་བོ་དང་། གཞན་ཡང་། ཤིས་བརྗོད་དང་
བསྟོད་པ་དང་ཆོ་ག་གསུམ་མཐུ། ཟས་བདུན་ནི་བསྐྱེད་ཆས་བདུན། ལྷེ་བདུན་ནི་ཕྱེབ་
སྒྱུར་བདུན། བྱང་སྒོང་བདུན། བྱིས་བདུན། ཉིན་ཞག་བདུན་དུ་ལན་བདུན་དུ་མཆོད་པ་
དང་། རྒྱུ་གནས་བདུན་དུ་མར་གྱིས་ཆོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་བདུན་ཆོན་བདུན་གྱིས་མཆོད་
སྒྱུན་བྱེད་པར་འདོད་དོ། །མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་དང་དཔེ་ཉེར་འཇལ་དང་སྒྲུབ་བྱུང་
དང་དོན་གྱིས་གོ་བ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོད་མ་སྟེ་སྒྲུར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཆོད་མ་དུག་
དང་། ཁ་ཅིག་སྟེ་སྤྱབ་པ་རྩོ་ར་ཀ་བས་རིགས་པ་དང་སྤྱིད་པ་ཅན་དང་མ་དམིགས་པ་
དང་གྲགས་པ་དང་སྒྲུམ་སེམས་པའི་ཆོད་མ་སོགས་འདོད་དོ། །དེ་དག་དགག་པ་ནི། བྱབ་
འཇུག་ནི་སྟོད་བཅུད་ཀུན་ལ་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་བློས་པ་འགལ་ཞིང་འཇུག་པ་བཅུ་
རྒྱུན་པར་སྤྱབ་པ་དང་། སྤངས་ཉོགས་མཐར་སྤྱག་པར་འགོ་བ་ཡོད་པའི་རྟགས་གྱིས་རིམ་
བཞིན་ཉེས་པ་བཟད་པ་དང་ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་པར་སྤྱབ་ཅིས་པའོ། །བྱབ་འཇུག་པ་དང་
དཔྱོད་པ་བའི་སྤྱབ་མཐའ་ཆོད་བསལ་གྱི་སྐབས་སོ། །

ལེབ་བྱུག་པ། དབང་ལྷུག་པ་དང་བྱེ་རིག་གི་སྐབས།

༼༡༽ ལྟ་ཆེན་གྱི་བཅུན་མོ་ལ་དབུ་མ་ཞེས་པ་ཡིག་ནོར་ཡིན་ནམ་སྒྲུམ་སྟེ།

གཞུང་དུ་མར་ཟུ་མ་ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་ཆེན་གྱི་དཀའ་ཐུབ་ལ་མ་རངས་པའི་ཆོག་
ཟུ་ཞེས་བརྗོད་པས་ཟུ་མ་ཞེས་པར་གྲགས་པའི་ཕྱིར།

༼ཐ༽འཆི་མེད་མཛོད་ལོ་རྒྱུ་བ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་བསྐྱར་བ་དང་
དཔལ་འདྲིན་གྲེས་མཛོད་པའི་མཛོད་བརྗོད་ཞུ་ལོ་རྒྱུ་བ་ཆོས་སྦྱིང་བཟང་པོས་བསྐྱར་
ལ། དེ་གཉིས་གྱིས་བི་རུ་བཟླ་སྣ་ཆོགས་མིག་དུ་བསྐྱར་ཞིང་། གཞན་པལ་ཆེར་གྱིས་
མིག་མི་བཟང་དུ་བསྐྱར་ལ། སྦྱིར་ན་མིག་ངན་པའམ་མིག་མི་བཟང་དང་ནམ་གཞོད་
མིག་གམ་མིག་དུག་མ་དང་མི་མཐུན་མིག་སོགས་སུ་བསྐྱར་དུ་རུང་བར་བཤད་ཅེས་
པའོ། །དེ་དག་ལས་མིག་མི་བཟང་དུ་བསྐྱར་ན་གོ་རྒྱ་ཆེ་སྟེ། ཐུབ་བཀུན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མས།
ཡུལ་འཁོར་སྤང་ལ་ཆོར་དུག་ཡོད་པས་དེས་གཞན་ལ་གཞོད་དོགས་ནས་སྟན་གྱི་བྱ་
གར་མེ་ཏོག་གི་རྒྱན་པོས་བཀག་སྟེ། རང་གིས་བི་ལྷང་སྤང་བ་ལ་བཙོན་ཞིང་། ཡུམ་གྱི་
སྤིང་བུས་སྐྱས་ཀྱང་གཞན་གྱི་སྐྱ་ཆོར་མི་གཞུག་པ་ཡིན་པ་དང་། འཕགས་སྦྱིས་པོར་རེག་
དུག་ཡོད་པས་གཞན་གྱི་རེག་པ་བསྐྱང་ཕྱིར་རལ་གྱི་སྤངས་ཐབས་སུ་འདྲིན་པ་དང་།
མིག་མི་བཟང་ལ་མིག་དུ་མཐོང་དུག་ཡོད་པས་ཕྱག་གི་མཆོད་རྟེན་ལ་ལྷ་བ་དང་། རྣམ་
ཐོས་སྐྱས་ལ་ཁ་རྒྱངས་ཀྱི་དུག་ཡོད་པས་ཞལ་རང་བབས་སུ་བཙུམ་པའོ། །ཁྱོད་རྣམས་
སློ་མ་རུང་བས་བསྟན་པ་དང་དགེ་འདུན་ལ་གཞོད་ན་དེ་ལ་གདུག་པ་འདི་བཞིན་ཡོད་
ཅེས་མཆོན་བྱེད་དུ་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་འབྲི་དགོས་ཞེས་དམ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས་
སོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་མིག་མི་བཟང་ཞེས་པ་མ་དག་པ་ཡིན་ཅིང་། མིག་མི་བཟང་ཅེས་དུག་
ཤུལ་གྱི་དོན་ཡིན་ཟེར་མོད་ཀྱང་། མིག་དུག་ཡོད་ཕྱིར་མིག་མི་བཟང་ཞེས་སྐྱས་ཀྱང་སྦྱོན་
མེད་པར་མ་བཟད། རྒྱ་སྐད་ལ་བི་རུ་བཟླ་ཞེས་མིག་ངན་ཟེར་རྒྱུར་འདུག་པས། མིག་མི་
བཟང་ལེགས་པར་མཛོན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

༼ད༽བྱེ་རིག་གཉིས་ལ་ཆངས་པ་བ་དང་། ལྷ་མ་འཇུག་པ་དང་། དབང་ལྷན་པ་
གསུམ་ག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་ཆངས་པ་བ་ཡོད་པར་སློབ་དཔོན་

བྱང་ཆུབ་བཟང་བོས་བཤད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལ་བྱབ་འཇུག་པ་ཡོད་པར་དུས་འཁོར་
 རྒྱུ་ཆེན་ལས་བཤད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལ་དབང་ཕྱུག་པ་ཡོད་པར་བོད་སྡེ་གྱི་མང་བོ་
 དང་ཞི་བ་འཆོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་ཚངས་པ་བ་དང་བྱབ་
 འཇུག་པ་དང་དབང་ཕྱུག་པ་གསུམ་ཡང་ནང་པན་ཚུན་མི་འགལ་ཏེ། དུས་འཁོར་ནས་
 བཤད་པའི་ཚངས་སོགས་གསུམ་སྡེ་མ་སྡེ་མ་སྡེ་སྡེ་དང་གྱི་མ་གྱི་མ་གྱི་མ་གྱི་བྲག་ཡིན་པ་ལྟ་བུར་
 འགྲེལ་ཆེན་ངི་མེད་འོད་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚངས་པ་བའི་ནང་དུ་སྐྱུའི་ཆོས་སྒྲིབ་
 འདུས་པར་བཤད་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་པས་བྱབ་འཇུག་པའི་འདོད་པ་ཡང་ཁས་ལེན་པ་
 དང་། ལྷ་གསུམ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས་ཀྱང་།
 བྱབ་འཇུག་པའི་འདོད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཅིས་སྒྲོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིར་གཟུགས་
 ཞེས་པ་རང་བཞིན་དུ་བསྐྱར་དགོས་ཤིང་། ལྷ་གསུམ་པོ་རང་བཞིན་གཅིག་སྟེ། སྐྱེ་ཆངས་
 པ། ཐུགས་བྱབ་འཇུག་གསུང་དབང་ཕྱུག་ཆེ་ཞེས་སྒྲིབ་པའི་ཆོག་ལས་སོ། ཞེས་གསུངས་
 སོ། །

༼ན༽ གང་ཞིག་སྤྱི་ལུ་གཅིག་ཕ་སྟེ་གནས་འདུག །དེ་ཡིས་འདི་ཀྱན་སྟེ་ཞིང་
 འཛིག་པར་བྱེད། །དེ་ནི་དབང་བདག་མཆོག་སྟེ་ལྷ་མཆོད་བྱ། །ཡོན་ཏན་བྱེད་པ་ཤིན་
 ཏུ་ཞི་བ་ཐོབ། །སྟེ་བ་བོ་འདི་ཤེས་པ་ཡོད་མིན་ཏེ། །བདག་གི་བདེ་སྐྱུག་བདག་ལ་རང་
 དབང་མེད། །དབང་ཕྱུག་གིས་བཏང་ཡང་ན་གཡང་ས་འཕ། །མཐོ་རིས་དག་ཏུ་འགོ་བ་ཁོ་
 བར་འཇུག། །ཞེས་བྱང་ངོ་། །དེའི་ཆོགས་བཅད་དང་བོས་སྤྱི་བ་དང་ཡང་བ་དང་བདག་
 པོར་ལྷ་པ་དང་དབང་དུ་ལྷ་པ་དང་གར་ཡང་བྱིན་པ་དང་མཆོད་པར་བྱ་བ་དང་
 འདོད་དགུར་ལྷན་པ་དང་དགའ་མགུར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དབང་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་
 བལྟར་ཏེ། གང་ཞིག་སྟེ་ལྷ་ཆེན་དབང་ཕྱུག་ཆ་སྤྱི་ལུ་ལྷ་པ་གཅིག་ཕ་སྟེ་སྤོངས་གྲོགས་
 གཞན་མེད་པའི་རང་དབང་ཅན་སྟེ་གནས་སུ་འདུག་པ་སྟེ་སེམས་ཅན་སྟེ་བའི་གནས་
 མངལ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིས་འདི་ཀྱན་ཏེ་འཛིག་ཏེན་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྟེ་ཞིང་འཛིག་པར་

བྱེད་ཅིང་། ལྷ་ཆེན་དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ལ་དབང་གུར་པའི་བདག་པོ་དང་མཆོག་
 རྟེན་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་འོད་དང་གཟི་བུ་ཡིན་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཟེལ་གྱིས་མནན་
 ཅིང་གསལ་བས་ལྷ་ཡིན་པ་དང་། འབྲུང་བོ་ཀུན་གྱིས་མཆོད་པར་བྱ་བ་དང་རྩལ་ལྷན་
 རྟེན་སྦྱོབས་གྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལ་འདོད་དགུར་དབང་བྱེད་པ་དང་ཤིན་ཏུ་ཞི་བའི་
 ཐར་པ་རང་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་ཅིང་གཞན་ལ་སྟེར་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ཡང་རྒྱུ་
 བ་དང་ཐོས་སྤྲ་བ་དང་། གཉིས་པས་ཡང་བ་དང་། དབང་བདག་ཅེས་པས་བདག་པོར་
 གུར་པ་དང་། མཆོག་སྦྱིན་ཞེས་པས་དབང་དུ་གུར་པ་དང་། ལྷ་ཞེས་པས་གར་ཡང་བྱིན་
 པ་དང་། མཆོད་བྱ་ཞེས་པས་མཆོད་པར་བྱ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་བྱེད་པ་ཞེས་པས་འདོད་
 དགུར་ལྷན་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཞི་བ་ཐོབ་ཅེས་པས་དགའ་མགུར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་
 བསྟན་པར་སྦྱོར་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་གྱིས་བཤད་དོ། རྒྱུ་ལག་གཤོང་སོགས་
 ལུས་གྱི་ཆ་སྤྲ་མོ་ཅུང་ཟད་གཡོ་བ་ཅིམ་གྱིས་བཅུད་གྱི་འཛིག་རྟེན་མང་བོ་སྦྱེ་འཛིག་བྱེད་
 པ་ལ་དབང་བ་ནི་དེའི་སྤྲ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། ལག་པ་དག་དང་རྒྱུ་ལག་པ་དང་། ཞེས་
 སོགས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཕྱིའི་ས་ཆ་མེ་རླངས་སོགས་སྟོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་སྦྱེ་གནས་འཛིག་
 གསུམ་བྱེད་པ་ལ་དབང་བ་ནི་དེའི་ཡང་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། མཁའ་དང་རླངས་དང་ས་
 དང་ནི། ཞེས་སོགས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་དང་སྟོད་གྱི་འཛིག་རྟེན་གཉིས་ཀ་སྦྱེ་
 གནས་འཛིག་སོགས་ལ་དབང་བ་ནི་དེའི་བདག་པོར་གུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། འབྲུང་
 བོ་ཀུན་ལ་དབང་བྱེད་ཅིང་། ཞེས་སོགས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འབྲུང་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་མན་
 གཞོད་བྱེད་པ་ལ་དབང་བ་ནི་དེའི་དབང་དུ་གུར་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། བདག་ལ་རག་
 ལུས་རང་དབང་ཅན། ཞེས་སོགས་ལྟར་རོ། དུལ་དང་བཟའ་བཅའ་སོགས་ཡིད་གྱིས་
 གང་བསམ་པར་བྱིན་པ་ནི་དེའི་གར་ཡང་བྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། དུལ་དང་བཟའ་
 བ་བཅའ་བ་དང་། ཞེས་སོགས་སོ། འདིར་རྒྱུ་ལག་པ་གསུམ་པར། མི་འདོད་པས་ཞེས་པ་
 དཔེ་མ་དག་སྟེ། ཡིད་གྱིས་རྗེས་འགོ་མི་སྟོད་པས། ཞེས་འདོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་
 གང་དུ་འགོ་བར་ལུས་ཀྱང་མི་སྟོད་པར་དེར་འགོ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ལྷ་

ནམས་ཡིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ། རྒྱལ་བོ་ནམས་ཆེག་གིས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ། རྒྱལ་
འབྱོར་བ་ནམས་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པར་ཤེར་སྒྲོན་
འགྲེལ་བཤད་དུ་བཤད་དོ། །འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ན་འབྱུང་བོ་ཀྱན་
གིས་མཆོད་ཅིང་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་པར་འོས་པ་ནི་དེའི་མཆོད་པར་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་
ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གསུམ་ན་མཆོག་གྱུར་ཅིང་། ཁྱེད་སོགས་སྤྲས་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱལ་ལྷན་
སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལ་འདོད་དགུར་དབང་བསྐྱུར་བ་ནི་དེའི་འདོད་དགུར་
ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། སྤྱིང་སྟོབས་རྒྱལ་དང་ལྷན་པ་གསུམ། ཁྱེད་སོགས་སྤྲས་པ་
བཞིན་ནོ། །རང་ཉིད་ཞི་བ་ཐོབ་ཅིང་གཞན་ལ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་གང་འདོད་སྟེར་བ་
ནི་དེའི་དགའ་མགུར་གནས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། ཐར་པའམ་ཡང་ན་ལྷའི་ལུས། ཁྱེད་
སོགས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །སྐྱེ་བ་བོ་འདི་ཁྱེད་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ལུས་དང་དབང་སོགས་
མ་སྐྱེས་པའི་སྐྱབས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པས་སྐྱེས་བྱས་བྱིན་གྱིས་སྟོབས་མི་རུང་བས་ན་
བདག་གི་བདེ་སྐྱབས་བསྐྱེད་སེལ་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་རང་དབང་མེད་ལ། དབང་སྐྱབས་
གི་འདོད་པས་གཡང་ས་ངན་སོང་ངམ་མཐོ་རིས་སུ་འགོ་བར་འགྱུར་ཁྱེད་པའོ། །

༼པ༽དཀའ་བསྐྱོག་མ་ནི་བཙུན་མོ་ལྷ་མ་སྟེ། རོ་སྤྲད་ཀྱི་འཛོ་སྒྲེག་གིས་དབང་
སྐྱབས་ཡང་དང་ཡང་དུ་དཀའ་བྱུང་ལས་ཉམས་པར་བྱས་པས་དེ་ལྟར་བཞེད་དོ། །དབང་
སྐྱབས་གི་བྱ་ཆེ་བ་ཆོགས་བདག་དང་། རྒྱུང་བ་གཞོན་ཏུ་གདོང་དུག་གཉིས་ལས། དང་
བོའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། དབང་སྐྱབས་གི་རྒྱུང་མ་ལྷ་མ་དང་གང་གྲ་གཉིས་ལས་གང་གྲ་ལ་བྱ་
གཅིག་སྐྱེས་པ་ལྷ་མས་ལྟར་བྱིན་པས་གང་གྲས་བྱ་ལ་མགོ་མེད་ཟེར་ནས་མ་བསྟན་པ་
ལ་ལྷ་མ་ཁྱོས་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྤྲས་པས་མགོ་མེད་པར་གྱུར། སྤྲས་ལ་ལ་
ཞུས་པས་མགོ་བྱང་དུ་བསྟན་པའི་རོ་གང་རྟེན་གྱི་མགོ་སྐྱུར་ཅིག་བྱས་པས་སྤང་བོ་ཆེའི་
རོ་ཞིག་ལས་མ་རྟེན་ནས་དེའི་མགོ་སྐྱུར་བས་སྤང་བོ་ཆེའི་མགོ་ཅན་དུ་གྱུར་པར་གྲགས་
སོ། །གཉིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། ལྷ་ཆེན་ཨ་ལྷ་དང་དགའ་མགུར་སྟོད་པའི་ཆེ་མེ་ལྷ་དེར་བྱིན་

པ་ན་དེ་མཐོང་ནས་ལྷ་ཆེན་ཁྲིམ་ཏེ། རང་གི་ཁྱ་བ་མེ་ལྷ་ལ་སྤྱག་པ་དང་། དེ་མེད་ཁྱ་བ་
ཡིན་པས་མེ་ལྷ་ཆེན་པར་གྱུར་ནས་རྒྱ་མཚོ་འདྲི་ཅིང་འདམ་བུའི་ཚལ་དུ་གནས་པ་
དང་། སྤྱིན་བླ་མ་གྱི་རྒྱ་མཚོར་ཁྲིམ་བྱས་ནས་གྲང་བར་གྱུར་པས། མེ་འབར་བ་དེ་མཐོང་
ནས་གན་དུ་སོང་བ་དང་། རྩོམ་པའི་རིག་པས་བྱ་ཆགས་པ་ལས་དུམ་བུ་བླ་མ་ལྷོས་པ་
སྤྲོད་གཅིག་དུ་བཅུག་པ་ལས་གཞོན་ལྷ་སྐྱེམ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ལ། སྤྱིན་བླ་མ་རེ་རེ་ནས་
ངའི་བུ་ཡིན་ནོ། །ངའི་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྤྲོད་ཀྱི་མ་སྤོབ་པའི་ཆེ། དེས་མ་རྣམས་མགྱ་
བར་བུ་བའི་ཕྱིར་གདོང་དུག་བསྟན་པར་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །རི་བོ་ཏེ་སེ་ན་དབང་ལྷན་
ཆེན་པོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་བར་བྱུང་ཞིང་།
ལྷ་ལས་ཕུལ་བྱུང་གི་བསྟོད་འགྲེལ་དུ་ཆེན་འདི་ནི་རི་ལྷ་བ་བཞིན་མ་བྱུང་བས། འདིར་
བསྟོད་འགྲེལ་གཉིས་ལས་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་གོ།

༼ཕ་༽ཆད་ཆེན་ལས། ཤེས་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ནི། །རང་གི་འབྲས་བུ་ཚྱོམ་
མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི། གང་སེམས་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་
བོ་མེད་པར་རང་གི་འབྲས་བུ་མི་ཚྱོམ་པས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་རྩ་མཁན་དང་བུལ་བའི་
འཛིན་པའི་གོང་བུས་བུམ་པ་མི་ཚྱོམ་པ་བཞིན། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་དང་རྩལ་ཕྱ་རབ་ལ་
སོགས་པ་ཡང་སེམས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་། རྩ་བ་མ་སྤྱག་པ་དང་
གསལ་བྱེད་པ་དང་འོད་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་དབང་ལྷན་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་བཞོད་པ་
རྣམས་ཆད་ཆེན་ཅ་འགྲེལ་ལས་བཤད་ཀྱང་མངས་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །དབུ་མ་སྤྲིང་
བོར། འཛིན་པ་ཅན་གང་ཞོར་ལྡན་དང་། །ཞེས་སོགས་བྱུང་སྟེ། དོན་ནི། འཛིན་པ་སྟེ་སེར་
སྤྱ་ཅན་གང་ཡིན་པ་ཞོར་དང་ལྡན་པ་མཐོང་བ་དང་། དགེ་བ་ཅན་ཡང་གཞན་གྱི་འཆོ་
བཅས་ཏེ་སྤྲོད་མོས་འཆོ་བ་མཐོང་ལ། ཆོས་མིན་ཅན་འགའ་ཞིག་གོ་འཕང་མཐོན་པོ་ལ་
གནས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དབང་ལྷན་གིས་བྱས་པར་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་།
ཡོན་ཏན་གྱི་ཞོར་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཆེ་མུང་བ་དང་། ངན་པའི་སྤྱོད་པ་ཅན་རྣམས་ཆེ་

རིང་བ་དང་། གཏོང་བའི་བསམ་པ་ཅན་རྣམས་དབུལ་བོར་གྱུར་པ་མཐོང་བས་ན། དབང་
ཕྱུག་གིས་བྱས་པར་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དགེ་མི་དགའི་ལས་ཅམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་
དེ་དག་འཆོལ་བར་མཐོང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

༼བ༽ལམ་རྒྱལ་རྣམས་དང་དེ་ཉིད་ལྷ་དང་མཆོག་གི་གོ་འཕང་མ་ལུས་པ་ཡང་
གཞན་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་ལུས། །རིག་པ་བདག་ཉིད་དམ་པའི་ཞི་བ་ཉིད་དང་རྣམ་གསུམ་
གནས་ན་གནས་ཕྱིར་སྦྱོར་དང་གཏོང་བའི་དངོས། །ཐིག་ལའི་དབྱེ་བ་ཞི་བ་ཉིད་དང་
མཐའ་དག་ལུས་ལ་གནས་པ་བཅུ་གཉིས་མདུད་པའི་དབྱེ་བ་སྟེ། །འདི་དག་ཐམས་
ཅད་གང་དུ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་ནི་ངེས་པར་ཞི་བ་བ་ཡི་བསྟན་པའོ། ། ཞེས་དུས་འཁོར་
ཀྱི་བསྐྱུས་རྒྱུད་ལས་དབང་ཕྱུག་པའི་འདོད་པ་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ལམ་རྒྱལ་རྣམས་
ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་ལམ་མིག་ལ་
སོགས་པའོ། ། དེ་ཉིད་ལྷ་དང་ཞེས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཆོགས་
ཏེ་ནམ་མཁའ་རྒྱང་མེ་ཆུ་ས་ལྟོ། །མཆོག་གི་གོ་འཕང་ཞེས་པ་ནི་རྒྱལ་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ཁམས་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སོ། །མ་ལུས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཁམས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་
འདྲེས་པར་གྱུར་པའོ། །ཡང་གཞན་ནི་ཞེས་པ་ནི་འོག་མ་འདྲེན་པའི་ཆོག་ཡིན་ནམ་
དབྱུང་དོ། །སྤྲུགས་ཀྱི་ལུས་ཞེས་པ་ནི་ལྡོ་ལི་ཀླ་ལིའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ་སྤྲུགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་
དོ། །རིག་ཅེས་པ་ནི་དགའ་བ་སྦྱོད་པའི་སྦྱ་ཅལ་རྒྱལ་ཅུ་ཅུ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་འདོད་
པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །བདག་ཅེས་པ་ནི་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོག་པའོ། །དམ་པའི་ཞི་
བ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་ཞི་བའི་དེ་ཉིད་དེ་ཞི་བ་དབང་ཕྱུག་དེ་ཉིད་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་
ལ་བྱབ་པའོ། ། དབང་ཕྱུག་གཟུགས་སྤངས་པ་དེའི་རྣམ་གསུམ་གནས་ན་གནས་པ་ནི་
ལུས་ངག་སེམས་གསུམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་ལམ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོར་
བ་སྟེ་འདུས་པ་དང་འཆི་བའི་དུས་སུ་གཏོང་བའི་དངོས་ཏེ་འབྲལ་བར་བྱེད་དོ། །ཐིག་
ལའི་དབྱེ་བ་ཞི་བ་ཉིད་དང་ཞེས་པ་ནི་འཛིག་བདེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ཁྱ་བའི་

མཚན་ཉིད་དེ་ཉིད་ཞི་བ་དབང་བླུག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །མཐའ་དག་ལུས་ལ་གནས་
 པ་ཞེས་པ་ནི་དབང་བླུག་ཉིད་རྒྱ་བ་དང་མི་རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པའོ། །བཙུ་གཉིས་
 མདུད་པའི་དབྱེ་བ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་སྟོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ལ་གནས་པའི་བྱིམ་བཙུ་
 གཉིས་ཏེ་ནང་གི་འཕྲོ་ཆེན་བཙུ་གཉིས་རྣམས་མདུད་པའི་སྐྱུ་གསུངས་ཏེ། བྱིམ་བཙུ་
 གཉིས་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་ལོ་དང་ལྟོ་བྱང་དུ་བཞུད་པ་གཉིས་དང་དགུན་དབྱིད་
 དབྱར་དུས་གསུམ་དང་། དགུན་དབྱིད་དབྱར་སྟོན་ཏེ་དུས་བཞི་དང་། དགུན་དགུན་སྐྱད་
 སོགས་དུས་དྲུག་དང་སྐྱབ་བ་དང་ཡར་དང་མར་གྱི་ཕྱོགས་དང་ཉིན་ཞག་དང་ཆུ་ཆོད་
 དང་ཆུ་སྐང་དང་དབུགས་ཏེ། ཅིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སྟེ་སྟེ་གས་ཀྱི་
 གྲུབ་པའི་མཐའ་གང་དུ་རབ་དུ་བཤད་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་རིས་པར་ཞི་བ་བ་ཡིས་བསྟན་
 པ་སྟེ་དབང་བླུག་པའི་འདོད་པའོ། །ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །བྲུབ་མཐའ་རྩ་བར། ཁམས་
 དང་སྒྲགས། འདོད་པ་བདག་དང་ཞི་བའི་དེ་ཉིད་ལ། ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར། དེ་ཉིད་
 ལྷ་སྟེ་ནམ་མཁའ་སོགས་ཁམས་ལྷ་དྲུག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སུ་འདྲེས་པ། ཁམས་ཀྱི་དེ་
 ཉིད་དང་། ཨ་སྤེང་ཀ་སྤེང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དང་། དགའ་བ་
 སྦྱོད་པའི་རྒྱ་རྩ་ལྷ་དྲུག་ཅུ་ཅུ་བཞི་ནི་འདོད་པའི་དེ་ཉིད་དང་། བདག་རྟག་པ་བདག་གི་
 དེ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པའི་ཞི་བའི་དེ་ཉིད་དེ་ལྷ་བོ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པ་ནི་དབྱུད་གཞི་ཆེ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལྷ་ནི་ནམ་མཁའ་རྒྱང་མེ་རྒྱ་སའི་ཁམས་ལྷ་ལ་
 བྱེད་པར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལྷ་དང་ཞེས་པ་ནི་
 རྣམ་མཁའ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཆོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་
 བསྟན་རྒྱུ་རྒྱུད་ལས། དེ་ཉིད་ལྷ་དང་མཆོག་གི་གོ་འཕང་མ་ལུས་པ་ཡང་གཞན་ནི་སྒྲགས་
 ཀྱི་ལུས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ཉིད་ལྷ་ཞེས་མིང་ཅམ་གསུངས་ཀྱང་། སྒྲགས་དང་
 བདག་དང་འདོད་པ་དང་ཞི་བའི་དེ་ཉིད་བཞི་དངོས་སུ་གསུངས་ནས་ཁམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་
 དངོས་སུ་མ་གསུངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་ལྷ་དང་ཞེས་པ་མདོར་བསྟན་
 པ་དང་མཆོག་གི་གོ་འཕང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་ལྷའི་གྲངས་འདྲེན་གསུངས་པ་ཡིན་

ན་དེ་ཉིད་ལྷ་དང་ཞེས་པའི་དང་སྤྲུལ་མ་འབྲེལ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་གྲུབ་འགྲེལ་
 ཆེན་མོ་འདིར། ཁམས་སོགས་དེ་དང་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སུ་འབྲེལ་པ་སོགས་བྱུང་པར་
 གྱི་ཆོས་དེ་དང་དེར་རྟོགས་པ་ནི་དེའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་
 ཁམས་ཀྱི་ཆོགས་རྣམས་མཆོག་གི་གོ་འཕང་དུག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཆེ་འབྲེལ་པར་
 རྟོགས་པ་ནི། ཁམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་དབྱངས་
 གསལ་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་སྤྲུལ་ཀྱི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་པ་བཞིན་
 རོ། །ཞེས་ཁམས་སོགས་བྱུང་གཞི་དང་དེ་དག་གི་བྱུང་པར་གྱི་ཆོས་ཞིག་དེ་དང་དེའི་
 དེ་ཉིད་དུ་བཤད་ནས། སྤྲུལ་ལོས་ཁམས་དང་དེ་ཉིད་གཞི་མཐུན་དུ་བཤད་པ་དགག་པ་
 ཡང་དབྱུང་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྤང་བར་དེ་ལྟར་མ་བཤད་ལ། འགྲེལ་ཆེན་ངི་
 མེད་འོད་དུ་ཡང་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། བྱང་བ་སངས་རྒྱས་པས་བྱམ་པ་དང་བྱམ་པའི་
 རྟོང་ཉིད་འགལ་བར་འདོད་པའི་རིགས་པ་འདི་ལ་སྦྱོར་མི་དགོས་སམ་སྟེ་མོ། །འོན་
 ཀྱང་མཐའ་གཅིག་དུ་བཤད་ཚུལ་དེ་དག་མི་འཐད་ཟེར་བ་མིན་གྱི། རང་གི་གོ་ཆད་དང་
 མི་མཐུན་ཀྱང་གཞན་དང་མཐུན་ཆེད་དུ་སྦྱོར་སོར་བཞག་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་གཟུ་
 བའི་ཆོས་སུ་གནས་ཁུལ་བྱས་པ་ཡིན་པས། འདི་དང་གོང་འོག་རྣམས་སུ་འདི་འདྲ་བྱུང་
 ཆད་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲུགས་ཁྲེལ་མ་གནང་བར་སྦྱོགས་སུ་མ་ལྟར་བའི་སྤྲུགས་
 དགོངས་རྣམ་པར་དག་པས་ཆར་གཅོད་རྗེས་འདྲིན་མཛོད་ཅིག

༼མ་ཤེས་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཞེས་པ་བཞི་ལས། ཞེས་པ་ནི་ཡིག་ནོར་བུར་
 རྟེ། དུས་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཤེས་པ་བཞི་ལས་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱག་
 རུས་ཅན་མཉམ་སྦྱོར་བས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཛག་བདེ་ལམ་དུ་བྱེད་པ་བོ་དེ་བདེ་
 ཆེན་འབྲེན་རུས་པའི་བྱུང་མེད་དང་སྦྱོར་བས་ཁམས་འཛག་པའི་བདེ་བ་གཉིས་མེད་
 དེ་འགྲན་ཐུག་མེད་པ་སྦྱོས་པ་དེ་ཉིད་བསྟོམས་སྟོབས་ཀྱིས་ནང་དུ་བརྟན་པར་གནས་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་རྟོག་དགག་པའི་འབྲིག་བདེའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱོས་པ་ལ་ཐར་པར་བཤད་

དོ། །དང་བོར་སེམས་ནི་མཉམ་བཞག་པས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རྟོག་གི་འབར་བ་
ལས། འདི་ལ་རྣལ་འབྱོར་བས་དང་བོར་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སེམས་སུ་བྱས་ལ། སྤྲི་
སྒོ་དབང་བོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱམས་ཏེ། སྤ་བ་རྟག་པ་ཆ་ཤས་མེད་པ་ཞི་བ་ལ་དམིགས་པར་
བྱ་སྟེ། ཆད་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ཡི་གེ་མོ་བརྗོད་ཅིང་། ས་ལ་སོགས་པ་བརྟན་བཅས་
ལས་བརྟན་པ་བཞིན་དུ་གཟུང་བར་བྱ་ཞིང་སེམས་ལ་གཟུང་ན། བསམ་གཏན་གྱི་མིག་
གིས་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཞིང་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་
ལྟར་རོ། །

། ཅེ་དབང་ཕྱུག་གི་མཆན་མ་ལྟར་བཟུང་ནས་མཆོད་པ་བྱེད་པའི་སྲོལ་དང་
བོར་བྱུང་ཚུལ་ནི་བྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་འགྲེལ་བར་བཤད་ཡོད་དོ། །དབང་ཕྱུག་
པ་ཡི་བརྟན་པ་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཇག་བདེ་ལམ་དུ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ཕྱོགས་གསུམ་
དུ་ཁ་བཞུ་བའི་བརྟུལ་ཁྱུགས་དང་མིག་གི་ལྟ་སྟངས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་ཚུལ་བཤད་དོ། །ལྟ་
མོ་རིན་ཆེན་གནས་འདི་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས། འཇག་བདེ་འབྲེན་ཚུལ་དང་དེ་བསྟོམ་
སྟོབས་ཀྱིས་བརྟན་པར་གནས་ཆད་དང་བདེ་བ་དེ་ཉིད་བརྟོག་གི་སྒྲིབ་ལྟལ་མིན་
པ་དང་བརྟན་པར་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་ཇེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་སྦྱེས་ནས་སྟོ་འདོགས་ཐམས་ཅད་འཛོམས་ཏེ་གྲོལ་བ་ཐོབ་
ཚུལ་སོགས་བཤད་དམ་སྟུམ་ཡང་ཆོག་འབྱུ་ཞིབ་དུ་གཉེར་བའི་འགྲེལ་བ་མི་འདུག་པས་
མ་སྟོས་སོ། །

། ཆེ་རྣམ་རྟོག་རྒྱ་མཆན་བཅས་པའི་ཕྱིར། །རྣམ་སོགས་མཐོང་བས་གྲོལ་བར་
ནི། །རི་ལྟར་འུག་པ་མི་འདོད་པ། །དེ་བཞིན་འུག་པ་བ་མི་འདོད། །ཅེས་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་
བྱད་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་བཞིན་དུ་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ཐར་པར་འདོད་ན་རྣམ་
རྟོག་མེད་པ་ནི་རྣམ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གི་དོན་འཛིན་པ་མི་སྲིད་པས། ཐམས་ཅད་
མཐོང་བར་འདོད་པའི་ཐུབ་པ་འུག་པ་ཡང་གྲོལ་བར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །རྣམ་ལ་སོགས་

པ་མཐོང་བས་རྣམ་རྟོག་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། དེའི་གཞུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་འུག་པ་
བ་རྣམས་ཀྱང་རྗེས་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་གི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་གོམས་པས་ཐར་པ་ཐོབ་
པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །ཡུལ་ནི་རྣེ་ཞེས་པ་ནི་རིགས་གཉེར་གྱི་མིང་ཡིན་
པས་དེའི་དར་རྒྱུ་ཡོད་དམ་སྟུམ་མོ། །འོན་ཀྱང་རྣམ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་ལས། འུག་པའི་
བརྒྱུ་འུགས་སྒངས་པའི་ཕྱིར་འུག་སྟུག་པ་སྟེ་བྱེ་བྲག་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པས།
སྟུག་ཆང་བའི་བཤད་རྒྱུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་པར་གསུངས་པ་དཔྱད་དགོས་སོ། །

༼ཇོ་བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ནི་བདག་དང་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་བོ་དང་ཡིད་
དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་སྤང་པ་ནི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དངོས་འབྲེལ་
གཉིས་དང་བརྒྱད་འབྲེལ་བཞི་སྟེ་དུག་གོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་སྟུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་
པས་དབང་བོ་དང་དོན་དུ་སྤང་པ་ཆད་མར་ཁས་ལེན་ལ། གཞན་དག་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་
བདག་དང་ཡིད་དུ་སྤང་པ་ཆད་མའོ་ཞེས་ཟེར་རྟོ། །ཆད་མ་དེ་ལས་གང་གྲུབ་པ་ཡོད་
པ་ཉིད་དང་བྱམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་བྱམ་པའོ་སྟུམ་པ་དང་
གཟུགས་སོ་སྟུམ་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྗེས་དཔག་ལས་ཆད་མ་གཞན་མངོན་
སྟུམ་དང་ཆད་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་དང་
བྱམ་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་ཉི་ཆེ་བའི་བྱད་པར་གཟུང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་གསལ་བ་འདྲིན་པ་དང་། རྗེས་བྱམ་པ་སོགས་དང་ཡོན་ཏན་སྟོན་པོ་སོགས་
དང་ལས་འགོ་བ་སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་འདྲིའོ་སྟུམ་དུ་འདྲིན་པ་ནི་མངོན་སྟུམ་ཞེས་སྦྱར་
བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དབང་བོའི་མངོན་སྟུམ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་དཀར་བོའོ་ཞེས་སོགས་
བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་སྦྱར་ནས་འདྲིན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་པའི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་
པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་བལྟ་བའི་དོན་ཅན་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱད་
གཞི་བྱད་ཆོས་སྦྱར་ནས་འདྲིན་པ་ནི་ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ཡིན་གྱི་དབང་ཤེས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཆད་མའི་མདོའི་དར་རྒྱུ་ལས་བཤད་དོ། །ཆད་མའི་མདོའི་གཞུང་ལྔ་

མ་ན་ཕྱགས་སྒྲིའི་འདོད་པ་བཤད་ལ། གཞུང་ཕྱི་མ་ན་དེ་དགག་པའོ། །འབྲེལ་བ་ལ་སྦྱར་
འབྲེལ་དང་འདྲ་འབྲེལ་གཉིས་ཡོད་ལ། དེ་ལ་ཡང་སྦྱར་འབྲེལ་བཞི་དང་འདྲ་འབྲེལ་
གཉིས་ཏེ་བླ་མོ། །དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་ནི། མིག་གི་དབང་བོ་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་
བྱམ་པ་ལྟ་བུ་སྦྱར་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། མིག་དབང་དང་བྱམ་པ་ལ་འདྲ་བའི་གཟུགས་
ངི་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྦྱར་བ་ལ་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། མིག་དབང་དང་བྱམ་པའི་
གཟུགས་སོགས་ལ་འདྲ་བའི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྦྱར་བར་འདྲས་པ་ལ་
འདྲ་བའི་འབྲེལ་བ་དང་། མིག་དབང་དང་ས་ཕྱགས་བྱམ་ལྟོང་ལྟ་བུ་སྦྱར་བའི་བྱང་པར་
དང་བྱང་པར་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྟེ་སྦྱར་འབྲེལ་བཞིའོ། །སྦྱར་འབྲེལ་གཉིས་པ་ནི་འདྲ་
བའི་འབྲེལ་བ་དང་། སྦྱར་འབྲེལ་གསུམ་པ་ནི་འདྲས་པ་ལ་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བ་སྟེ་འདྲ་
འབྲེལ་གཉིས་སོ། །

༼ཕ༽དབང་དོན་ཕྱད་པ་སྟོས་པས་ཟླ་བ་གཉིས་སྤང་གི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་
ཡིན་པ་བསལ་ཞིང་། ཤེས་པ་སྟོས་པས་བཅ་པོས་བསྐྱས་པའི་བདེ་སོགས་མངོན་སུམ་
ཡིན་པ་བསལ་ལ། ཉགས་ཀྱི་སྟོན་ན་དང་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་ན་བསྟན་པར་མི་རུས་
པས་ཐ་སྟད་དུ་བྱ་བ་མིན་པ་ཞེས་སྟོས་ཤིང་། འབྲུལ་བ་མེད་པ་ཞེས་པས་སྒྲིག་རྒྱ་ཚུར་
འཛིན་སོགས་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་བསལ་བར་འདོད་དོ། །

༼ཞ༽ཆད་མའི་མདོའི་དར་ལྗེ་ལས། ཉགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རང་མཚན་
འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་དེ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་གསུམ་སྟེ་རྒྱ་སྒྲ་
མ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་ལྟག་མ་ཡིན་པས་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་པའི་རྗེས་དཔག་ནི་སྒྲ་
མ་དང་ལྟན་པ་དང་འབྲས་བུ་ལས་རྒྱ་དཔོག་པའི་རྗེས་དཔག་ནི་ལྟག་མ་དང་ལྟན་པ་
དང་ཟླ་བ་རི་ལ་རུབ་པ་མཐོང་བ་ལས་ཉི་མ་ཡང་དེ་ལྟར་འཇུག་བར་དཔོག་པ་ལྟར་ཆོས་
གཅིག་མཐོང་བ་ལས་གཞན་ཤིན་ཏུ་སྟོན་གྱི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་སྦྱར་མཐོང་བ་ཅན་ནོ། །དོན་
ནི། མངོན་སུམ་གྱིས་ཉགས་ཆོས་དང་དེའི་འབྲེལ་བ་གཟུང་བའི་དེ་མ་ཐག ཉགས་ཅམ་

མཐོང་བས་རྟགས་ཅན་རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྡུ་མ་མངོན་སུམ་དང་མཚུངས་པས་སྡུ་
མ་དང་འབྲ་བ་དང་སྡུ་མ་ཅན་ཞེས་བྱ་ལ། ཤིང་སྤང་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་དང་གཟུགས་
མཚུངས་པ་ལས་ཤིང་རྟག་གཅིག་རྫོ་སྐྱར་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ན། འབྲས་
བྱ་ལྟག་མ་ནམས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པར་དཔོག་པ་ནི། ལྟག་མ་དང་འབྲ་བ་ཞེས་
བྱའོ། །ལྟག་མ་ནི་འབྲས་བྱ་སྟེ། ཤིང་སྤང་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པ་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་རྫོ་
སྐྱར་བ་འདི་ལ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཞེས་
པའང་སྒོས་བཀྲགས་པ་མ་ཡིན་པར་འབྲེལ་གཞི་ཆོས་གཉིས་ལས་རྗེས་ལོགས་སུ་བབྱང་
དུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོར་འདོད་དོ། །

༼ཟེ༽དར་རྟེན་དེ་ཉིད་ལས། སྡུ་མ་དང་ལྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ལ་སྡུ་མ་དང་
མཚུངས་པ་སྡུ་མ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་འགྱུར་བས་སམ་འདི་ལ་སྡུ་མའི་ཆོས་ཡོད་པ་སྡུ་མ་དང་
ལྟན་པའོ་ཞེས་ལྟན་པའི་སྐྱར་འགྱུར། དང་བོ་ལྟར་ན། རྗེས་དཔག་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྡུ་མ་
ལྟ་བུའོ་ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་མིང་སྐྱར་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་
སྡུ་མ་ལྟ་བུར་སྤིང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་སྡོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་
དུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། འདི་ལ་རྒྱ་ཡང་ཡོད་པས། དེ་ལས་འབྲས་བྱ་
དཔོག་པའི་ཤེས་པ་སྡུ་མ་དང་ལྟན་པ་ཞེས་ལྟན་པའི་སྐྱེ་སྐྱར་བ་འཐད་པ་མིན་པར་ཐལ།
རྒྱ་ལས་འབྲས་བྱ་དཔོག་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དངོས་རྒྱས་དངོས་འབྲས་
དཔོག་ན་སྟོགས་ཆོས་མ་གྲུབ། བརྒྱད་རྒྱས་དཔོག་ན་བྲུབ་པ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
ལྟག་མ་དང་ལྟན་པའི་རྗེས་དཔག་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྟག་ལྟན་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་
ལྟག་མ་ལྟ་བུར་རམ། ལྟག་མ་དང་ལྟན་པས་ལྟག་ལྟན་ཞེས་ལྟན་པའི་སྐྱེ་སྐྱར་བ་གཉིས་
ཀ་ལ་ཡང་བཐད་པའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཤིང་སྤང་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་
བྱ་རྫོ་སྐྱར་བར་མཐོང་བ་ལས་མངོན་སུམ་ཕྱི་མ་ནམས་ཀྱང་དེ་དང་ཡུལ་མཚུངས་པས་
ལྟག་མ་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་མཚུངས་པ་ཅམ་གྱིས་རྫོ་

མཚུངས་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྒྱ་ལྷན་མ་དང་ལྷན་པས་ལྷན་མ་དང་ལྷན་པར་
འཇུར་ལ། དེ་ཡང་ལྷན་པ་དང་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བ་ལས་རྟོགས་པར་འཇུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྷ་
ན་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤེས་པ་ཡང་ལྷན་མ་དང་ལྷན་པར་འཇུར་ན་དེ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱ་
ལྷན་མ་དང་ལྷན་པ་ལས་ལྷན་ལྷན་དུ་འཇུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་ལྷན་མ་དང་ལྷན་
པས་ལྷན་མ་དང་ལྷན་པའི་གཏན་ཆེགས། ལྷན་འདྲ་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་གཞན་ལས་
ཀྱང་རྟོགས་པར་མི་འཇུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས་རྟོགས་དེ་མི་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། འབྲེལ་བ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པའི་སློ་ནས་རྟོགས་དང་རྟོགས་ཅན་གྱི་ཤེས་
པ་སྐྱེ་བ་རུ་མཐོང་བའི་སློ་ནས་ཀྱང་། འབྲས་བུའམ་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ། ཞེས་
བཀག་པས། དེའི་ཕྱོགས་སྤྲོས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མེ་རྟོགས་སུ་བཀོད་ནས་དུ་བ་དང་། དུ་
བ་རྟོགས་སུ་བཀོད་ནས་མེ་སྐྱབ་པ་སོགས་མིན་ནོ་ཞེས་པའོ། འདི་དག་གི་ལྷན་ལྷན་
དང་རྣམ་འབྲེལ་གྱི་ལྷན་ལྷན་གྱི་བྱད་པར་ནི་རྣམ་འབྲེལ་ལས། གང་ཞིག་མ་མཐོང་བ་
ཅམ་གྱིས། ལྷོག་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་བྱེད་པ། ཇེ་ནི་ཐེ་ཆོམ་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར། ཇེ་ལ་ལྷན་མ་ལྷན་
ཞེས་བརྗོད། ཅེས་པའི་ཁྲིམ་ཆེན་ལས། ལྷན་ལྷན་གྱི་རྟོགས་ཀྱི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། རིགས་པ་
ཅན་པ་གང་དག་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་སྤྲོས་མ་དང་ལྷན་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལས་རྒྱ་
དཔོག་པ་ལྷན་མ་དང་ལྷན་པའོ། ཞེས་ལྷན་ལྷན་གྱི་དོན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་ནས་
རང་ལུགས་ཀྱི་ལྷན་ལྷན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞུག་པ་ནི། གཞན་དག་གིས་རྟོགས་གང་ཞིག་
མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ལྷོག་བྱབ་བའོ་ཞེས་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་བྱེད་
པའི་རྟོགས་དག་སྐྱབ་པ་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷན་མ་དང་ལྷན་པའི་རྟོགས་ཞེས་
བརྗོད་རིགས་ཏེ། བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་གང་ཞིག་ བྱོད་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
མཐོང་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ལྷོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

༼འདེམས་བཅད་པའི་གནས་རྣམས་གདོན་མི་བར་ཁས་བླངས་པར་བྱས་
ནས། ཞེས་འདིར་བྲངས་པའི་འཕྲོར། ཞེས་གསུངས་སོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཆེག་ཆད་དོ། ཞིབ་

མོ་རྒྱལ་འཐག་གི་འགྲེལ་བར། གཞན་དག་འདིར་ཁྱོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚད་མ་དང་།
 ཞེས་པ་ནས། གདོན་མི་བླ་བར་ཁས་སྒྲངས་ནས་གཏམ་དུ་བྱེད་ཀྱི། སྒྲོང་བ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་
 རྒྱལ་གྱིས་ནི་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་
 དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། གཞན་དག་སྟེ་རིགས་པ་ཅན་དག་ན་རེ། འདིར་
 ཁྱོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཚད་མ་སོགས་ཆིག་དོན་བཅུ་དྲུག་ཁས་སྒྲངས་ནས་པན་ཚུན་
 འབེལ་གཏམ་བྱེད་དགོས་པ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་པ་རྒྱལ་གྱིས་ཚད་མ་ལ་སོགས་
 པའི་དོན་ཁས་ལེན་པས་ཁྱོལ་བའི་འོས་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའོ། ཆིག་དོན་བཅུ་དྲུག་པོ་
 དེ་དག་གིས་ཆོས་རྒྱལ་བདེན་པར་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་
 མ་གྲུབ་ཅེས་པ་མི་འཐད་དེ། ཚད་མ་དང་གཞལ་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་རྒྱལ་
 བདེན་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཡོད་མེད་དང་ཡིན་མིན་ལ་
 ཐེ་ཆོམ་བླ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེ་ཆོམ་བདེན་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོས་པ་
 གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པའི་ཆེ་དོན་དེ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་ཐེ་ཆོམ་
 ཟུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོས་པ་དེ་ཉིད་བདེན་པར་ཡོད་དེ། དོན་གང་གི་ཆེད་དུ་
 རྒྱ་སྐྱབ་པ་ལ་འབད་པས་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་ལྟར་བུམ་པའི་དོན་དུ་རྩ་
 མཁན་འཇིམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེ་དེ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་ཡང་བདེན་པར་
 མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་རུང་སྟེ། དོན་གང་ཞིག་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ནི་དེའི་དཔེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབ་པ་ཁྱོད་ལྟར་ཅིག་གཏམ་སྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཁྱོལ་བ་
 མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཐད་མི་འཐད་སོ་སོར་བྱེད་པའི་གྲུབ་
 མཐའ་དང་། དམ་བཅའི་དོན་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཆང་བའི་སྐྱབ་དག་ཁས་
 ལེན་དགོས་པ་ལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་ཅེས་མ་འབྲེལ་བའི་ཆིག་འབའ་ཞིག་
 སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་ལྷ་ལྷན་གྱི་སྐྱབ་དག་བདེན་པར་ཡོད་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁས་
 ལེན་དགོས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅའ་བའི་ཕྱིར་དམ་
 བཅའ་ཁས་སྒྲངས་པར་མངོན་ལ། དེ་ལྟར་དམ་བཅའི་དོན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྷག་

མ་རྒྱལ་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་ཟེར་བ་མི་
འཐད་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་དོན་དུ་དཔྱད་པར་བྱེད་པའི་རྟོག་གེ་དང་། དཔྱད་པའི་
དོན་ཁོང་དུ་ཐུད་པའི་གཏན་ལ་ཕབ་པ་གཉིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་།
བྱོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་མི་འཐད་དེ་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་ཟེར་བའི་ཚེད་པ་
འདི་ཕྱགས་དང་མི་མཐུན་པའི་ཚེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱོད་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་མེད་
ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དོན་ལ་བརྟུན་པའི་བརྗོད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱོད་
ཀྱིས་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་ཐུང་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་སྒྲུབ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་རྒྱུ་ལ་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། བྱོད་ཀྱིས་བདེན་མེད་སྒྲུབ་ཕྱིར་དུ་བཀོད་པའི་གཏན་ཆོགས་རྣམས་ལྟར་སྒྲུབ་
འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མ་གྲུབ་ཅེས་སྒྲུབ་པ་ནི་ཆོག་དོར་ཏེ་
བསྟོན་འདིང་བའི་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱོད་ཀྱིས་བདེན་གྲུབ་འགོག་ཕྱིར་དུ་བཀོད་
པའི་ཐལ་འགྱུར་རྣམས་ལྟག་ཆོད་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲུབ་
བྱོད་རྒྱུ་ལ་བ་ཆར་གཅོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ།

༼ཡ༽ཆད་མའི་མདོའི་རྣམ་བཤད་མཐར་འཛིན་གསུང་འདོམས་ལས། བྲེ་བྲག་
པ་རྣམས་ན་རེ། འདི་ནི་བ་ཡང་ཁོ་ན་ལོ། །ཉ་ཁོ་ན་ལོ་སྒྲུབ་དུ་འཛིན་པ་མདོན་སྒྲུབ་ཡིན་ལ།
མདོན་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལས་བལྟ་བར་བྱ་བའི་དོན་གཞན་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་
སློ་དེ་དག་ནི་རྟགས་ལས་བྱུང་བ་རྗེས་སུ་དཔག་པའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་གང་ཡིན་
ཞེན། ཉིན་མོར་བྱེད་པ་ཤར་བ་མཐོང་བ་ལས། དོན་གཞན་སྒྲུབ་པ་གསལ་བ་བཞིན་དུ་
བསྐྱེད་བྱའི་འབྲས་སུ་དང་། གསལ་བར་བྱ་བ་འདི་ནི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། གསལ་བྱེད་
འདིས་དཔོག་པར་བྱེད་པའོ་ཞེས་རྒྱ་ལས་འབྲས་སུ་དཔོག་པ་དང་། འབྲེལ་བ་བཟུང་བ་
ལས་འབྲེལ་བ་ཅན་དཔོག་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། མེ་དུ་ལྟ་སུ་ལྟན་པའི་འབྲེལ་
བ་དང་། བ་ཡང་དང་རྩ་ལྟ་སུ་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་ལོ། །དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ལས་འདུ་བ་
ཅན་དཔོག་པ་དང་། འདུ་བ་ཡང་གཉིས་ཏེ། གཟུགས་དང་རིག་བྱ་ལྟ་སུ་འབྲས་སུ་དང་།

འབྲས་བུ་གཞན་འདྲ་བ་དང་། ཀླང་ལག་ལྟ་བུ་རྒྱ་དང་རྒྱ་གཞན་འདྲ་བའོ། །འགལ་ཁྲམ་
འགལ་ཁྲམ་གཞན་དཔོག་པ་འགལ་བ་ཅན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་དཔེ་མ་བྱུང་བ་བྱུང་བའི་
འགལ་ཁྲམ་དཔོག་པ་རྒྱུང་དང་སྤྱིན་སྦྱོར་བ་ལས། ད་ལྟ་མེད་པའི་ཆར་བའི་ལས་དཔོག་
པར་འདོད་པ་དང་མ་བྱུང་བས་བྱུང་བ་དཔོག་པ་ཆར་བའི་ལས་ཡོད་བཞིན་པ། རྒྱུང་
དང་ཆར་བ་སྦྱོར་བ་ལས་དང་། བྱུང་བས་བྱུང་བ་དཔོག་པ་ནི། གཤེར་བ་རྒྱ་ལོན་འཆིང་
བ་སྟེ། གཤེར་བའི་འབྲས་བུ་རྒྱན་པ་དང་འགལ་བས་གཤེར་བ་དང་འགལ་བར་གོ་བ་ལྟ་
བུའོ། །མ་བྱུང་བ་མ་བྱུང་བས་དཔོག་པ་ནི། ལྷང་ཁུའི་བྱམ་པ་ཆོས་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་ངོ་
བོར་བྱུང་བ་ལ། བྱབ་ཟིན་གྱི་བྱམ་པ་མེད་དང་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་
གྲུབ་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་ལ་ཡིག་འོར་བྱུང་བའང་ཤེས་པར་གྱིས།

༼ར༽དེ་ཉིད་ལས། རིག་པ་ཅན་པ་ན་རེ། དཔེར་བཞིན་པ་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་
དེ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ནི་གཏན་ཆོག་སོ་ཞེས་པ་གཏན་ཆོག་ཡང་
དག་གི་མཆན་ཉིད་དང་བསྐྱབ་བྱ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་ལས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡོད་པ་
དཔེ་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་དེ། དཔེར་ན། སྤྱི་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། སྦྱོ་ལྡན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱམ་པ་བཞིན། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་ཡང་སྦྱོ་ལྡན་འོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་མི་རྟག་ཅེས་པ་ལྟ་
བུའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་དང་། བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ནི། སྐྱབ་བྱེད་འདི་ལ་ཡོད་པས་དེ་དང་
ལྡན་པའི་ཆོས་བཞིན་པ་སྐྱབ་དག་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་གཏན་ཆོག་ས་
སོ་ཞེས་ཆོད་པར་བྱེད་དོ། །སྤྱ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བཞིན་ན། ས་ཁོ་ན་དེ་དང་ལྡན་པར་གོ་
བ་ལྟར་བསྐྱབ་བྱ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཞེས་པས་གཏན་ཆོག་གོ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཟེར་
རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་འགོག་ཚུལ་རྣམ་བཤད་དེ་ཉིད་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་ཡོད་དོ། །

༼ལ༽གཟེགས་ཟན་གྱི་མིང་གཞན་དྲང་སྟོང་འུག་པས་ཞེས་རྣམ་གྲངས་སུ་
གསུངས་པ་དབྱེད་དགོས་ཏེ། ལེགས་ལྡན་ཕྱི་མའི་གཞུང་གྲུབ་འགྲེལ་དུ་དྲངས་པ་ལས།
གཟེགས་ཟན་དང་འུག་པ་དང་ཞེས་སོ་སོར་བགྲངས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རྣམ་གྲངས་

ཡིན་ཀྱང་སོ་སོར་བཟངས་པ་མི་འགལ་ན་སྤར་སྟག་ཆང་བ་དགག་པ་དང་འགལ་དོགས་སོ། །

༼ཤ༽ཇས་དགུ་ཆོས་ཅན། ཇས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རང་ཉིད་ཆོས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པར་རང་རྒྱ་ཐུབ་ཅིང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པ་ཆོས་གཞན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཇས་གྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། བྱ་བ་དང་ལྡན་པ། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ། འདུ་བའི་རྒྱར་རྒྱར་པ་ཞེས་གཞུང་དུ་མར་བཤད་དོ། །འདི་ལ་བདག་ཕྱོགས་མཁའ་དུས་བཞི་བྱ་བ་མེད་པར་རྟོག་གི་འབར་བར་གསུངས་པ་དང་། ཡིད་གྱི་ཇས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་མ་བཤད་ཅེས་ནམ་ངེས་དར་ལྷིག་ཏུ་བཤད་པའི་དོན་གང་ཡིན་དཔུང་གཞི་ཅུང་ཟད་ཡོད་དམ་སྟུམ་མོ། །རང་གི་སྟོང་དུ་ཡོན་ཏན་ཐ་དད་པ་དག་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདུ་བའི་རྒྱར་རྒྱར་པ་ནི། འདུ་བའི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །འདིར་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་དང་ཡིད་དང་ལྷ་ནི་མ་བྲལ་པ་དང་། བདག་ཕྱོགས་མཁའ་དུས་བཞི་ནི་བྲལ་པའི་ཇས་སུ་བཤད་པ་ནི་ནམ་ངེས་དར་ལྷིག་དང་རྟོག་གི་འབར་བའི་དགོངས་པར་སྤང་ལ། འོན་ཀྱང་ནམ་འགྲེལ་ལྷིག་ཆེན་ལས། བཅས་མཁའ་སོགས་ལྷ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བའི་ཇས་ཞེས་བྱའོ། །ས་ལ་སོགས་བཞི་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཇས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དཔུང་དོ། །ས་སོགས་བཞི་ནི་རིམ་བཞིན་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྡན་གསུམ་ལྡན་གཉིས་ལྡན་གཅིག་ལྡན་དུ་བཤད་པས་ན། རེག་གཟུགས་རོ་ངི་བཞི་ནི་རིམ་བཞིན་ས་སོགས་བཞི་དང་ས་རྒྱ་མེ་གསུམ་དང་ས་རྒྱ་གཉིས་དང་ས་ཁོ་ནའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྟོག་གི་འབར་བའི་ལུང་འདི་ཡང་རེག་བྱ་དང་གཟུགས་དང་རོ་དང་ངི་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་ནོ་ཞེས་འདོན་ན་དག་པར་མངོན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གངས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་དང་། ལྡན་པ་ནི་ཞེས་པ་དང་མ་འགྲིག་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཆོག་དོན་རྒྱག་གི་ལས་ནི་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་དང་ཡོན་ཏན་ལ་རྟག་མི་རྟག་གི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་ཆོག་དོན་གཞན་བཞི་རྟག་པར་བཤད་པ་ནི་ལས་ལེན་དུ་མི་རུང་བས་ཡི་གེ་ནོར་རམ་ཇི་ལྟར་ཡིན་དཔུང་དགོས་ཏེ། ཇས་ལ་རྟག་མི་

ཉག་གི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་སོགས་བཞི་ལ་ཉག་མི་ཉག་གི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་རྒྱུ་ཆེན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱིས་རགས་པ་མི་ཉག་པར་ཁས་སྐྱངས་པར་གཞུང་ཀུན་མཐུན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།

༼ས་༽དེ་དག་གི་དོན་རྒྱུ་ཆེན་ལས། བདག་ནི་ལུས་དབང་སློ་གསུམ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་རྣམས། སློ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཉེན་དུ་གྱུར་ཅིང་། ཡོན་ཏན་དེ་རྣམས་རང་ལ་འདུ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ། སེམས་མ་ཡིན་པའི་རྩོ་བོ། མི་འཇིག་པ། ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པར་འདོད་ལ། སྐྱེས་བྱ་དང་གང་ཟག་ཀྱང་དེའི་རྣམ་གྲངས་སོ། །བདག་དེ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བདག་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པར་གྱུར་ན། དེའི་ཆོ་ཤི་ནས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དེ་སྤྱི་ཡིན། གཞན་གྱིས་བྱས་པ་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལས་བྱས་པ་ཚུད་ཐོས་ཤིང་མ་བྱས་པ་དང་སྤྲད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ལས་བྱེད་པ་བོ་དང་འབྲས་བྱ་ཟ་བ་བོར་གྱུར་པའི་བདག་ངས་པར་བཟྱག་པར་བྱའོ། །གལ་དེ་བདག་ཉག་པ་ཡིན་ན་ལས་བྱེད་པ་དང་འབྲས་བྱ་ཐོང་བར་ངེ་ལྟར་འཐད། དེར་མ་ཟད་བདག་ཉག་པ་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བར་ཡང་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། བདག་རང་གི་རྩོ་བོས་ལས་བྱེད་ཅིང་འབྲས་བྱ་ལོངས་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་དང་འབད་པ་དང་བྱེད་པར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་བདག་ལ་འདུ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གིས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་བྱེད་པ་ལ་བདག་གིས་ལས་བྱེད་པར་བརྗོད་ཅིང་། བདག་ལ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་ཐོང་བ་འདུ་བ་ཉིད་བདག་འབྲས་བྱ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བདག་ལ་འདུ་བའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ཉིད་བདག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བའི་དོན་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ཉེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལྟ་སྐྱེན་ན་མ་ཡང་གཟུགས་ལ་ལྟ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ལྟ་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་རིས་མཐུན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། ལུས་དང་དབང་བོ་དང་སློ་དང་ཆོར་བ་སྤྲ་ན་མེད་པ་དག་དང་འབྲེལ་བ་བདག་ལ་གསར་དུ་འདུས་པ་ནི་བདག་དེའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་

པར་བཟོད་དོ། །དེ་ཡང་ལུས་དང་དབང་བོ་དག་ཕྱད་པ་ནི་ལྷན་པ་ཡིན་ལ། ལྷན་པ་དེ་
ཡང་བདག་ལ་ལྷན་ཞིང་། སློ་ལ་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱད་དག་འདུ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བདག་
ལ་འདུ་བའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ལྷན་པ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ།
མ་མཐོང་བའི་ལས་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་རྣ་བའི་བྱ་ག་ནི་བདག་དང་ལྷན་
ལ། དེ་དང་ཡང་ནམ་མཁའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྣ་བ་ལྷན་པ་ལྟ་བུའོ། །སློན་ཉི་བར་སྤངས་
པའི་ལུས་དང་དབང་བོ་དང་སློ་དང་ཆོར་བ་རྣམས་དང་བྲལ་བ་ནི་བདག་འདིའི་འཆི་
བར་བཟོད་དོ། །བདག་དེའི་གསོན་པ་ནི། ལུས་དང་བཅས་པ། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་
པའི་ལས་གསོག་པ་ལ་སྦྱོས་པའི་ཡིད་དང་ལྷན་པ་གང་ཡིན་པའོ། །འཆོ་བ་ནི། བདག་
ལ་འདུས་པའི་མིག་དང་ལུས་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱིར་བདག་འདི་ལ་འཆོ་བར་
རྟོག་ཅིང་བཟོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུའི་རྟེན་དང་། འབྲས་བུ་བྱེད་པ་བོ་བདག་ལ་
འདུས་པ་དག་ལ་གཞོད་པ་ནི། བདག་ལ་གཞོད་ཅིང་འཆོ་བའི་དོན་རྟོ། །གལ་ཏེ་བདག་
རྟག་པ་ཡིན་པས་བདག་ལ་ལུས་དང་དབང་བོ་གསར་དུ་འདུ་བ་དང་སྤང་ཡོད་འབྲལ་
བ་སོགས་མི་རུང་ན། རྣམ་མཁའི་ཁམས་ལ་ཡང་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་འདུ་འགོད་བྱེད་
པར་མི་འཇུག་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ ༥ ༽ ཀྱུན་དུ་སོང་བའི་བདག་འདོད་མཁན་ནི། གཟེགས་ཟན་གྱིས་ནི་ཤེས་ལས་
བདག་ །གཞན་དང་བྱབ་པར་ཡོངས་སུ་བཟོད། །ཞེས་པ་ལྟར་བྱེ་བྲག་པ་དང་། སྤྱིས་བུའི་
ལུས་ཙམ་གྱི་བདག་འདོད་མཁན་ནི། གཅེར་བུས་ལུས་ཀྱི་ཆད་བཞིན་དུ། །སློག་ནི་ཁྱུ་
དང་རྒྱས་པར་སྤྲ། །ཞེས་པ་ལྟར་གཅེར་བུ་བ་དང་། རུལ་ཙམ་གྱི་བདག་འདོད་མཁན་
ནི། ལུས་ལས་ལུས་གཞན་དག་དུ་ནི། །སྤྱི་བའི་སློག་ནི་འཕོ་ཞེས་གྲགས། །ཞེས་པ་ལྟར་
རོ། །དེ་འདོད་མཁན་ནི་རིག་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་སྟེ། བྱབ་སྤྱི་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་
རྟོ། །ཁྱུ་པ་དང་རྒྱས་པའི་དོན་ནི། ལུས་ཆེ་བ་ལེན་པ་ན་བདག་རྟག་པ་ཆེ་བར་འཇུག་བ་
དང་། ལུས་ཆུང་བ་ལེན་པ་ན་བདག་རྟག་པ་ཆུང་བར་འཇུག་བའོ། །

༼ཨ༽ཁྱེ་བྲག་པའི་ལྷགས་ཀྱི་ནང་གི་བདག་ནི་ལུས་ཀྱི་ཁོང་ན་གནས་ཤིང་།
 མིག་སོགས་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་བོ་དང་། ངའོ་སྒྱུ་པའི་རྟོག་པའི་སྒྲང་ཡུལ་དང་ང་ཞེས་
 པའི་སྒྲ་འདུག་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ། དགེ་མི་དགེའི་འབྲས་བུ་བདེ་སྒྲུག་ཟ་བ་བོ་དང་། རྣམ་
 རྟོག་བཟང་ངན་དུ་མ་རང་སྟེང་དུ་འདུ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཞིག་གོ། བྱིའི་བདག་ནི་ལུས་དང་
 དབང་བོ་དང་ཕྱད་པའམ་འབྲེལ་བ་སྟེ་ལུས་ལེན་པའི་སྒོ་ནས་ནང་གི་བདག་ལ་ཕན་
 འདོགས་པའོ། །རིག་པ་ཅན་པའི་ལྷགས་ལ། སྟོག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་བདག་
 ནི་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཡིད་ཅམ་ལ་བྱབ་པའི་བདག་ནི་
 རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཅམ་དུ་འདོད་པ་མ་གཏོགས་བདག་བྱི་ནང་གི་དབྱེ་བ་མི་འདོད་དམ་སྒྱུ་
 མོ། །

༼ཀ༽ན་བ་མ་ཕྱག་པ་ན་རེ། སྒར་བཤད་པའི་ཆོག་དོན་དུག་པོའི་ཡུལ་ཅན་
 བདག་གི་མངོན་སུམ། རྗེས་དཔག་ཉེར་འཇལ། སྒྲ། དན་པ། རོ་ཤེས་པ། བྱབ་པས་མཐོང་བ།
 གཙུག་ལག་ཐེ་ཆོམ། བྱིན་ཅི་ལོག་མ་ངེས་པ། ཁྱི་ལམ། ཁྱི་ལམ་གྱི་མཐའི་ཤེས་རབ་སོགས་
 ཆོས་ཅན། ལུས་དང་དབང་བོ་དང་སྒོ་ལས་ཐ་དད་པའི་རིག་པར་བྱེད་པས་རིག་པར་བྱ་
 བ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱལ་རག་ལས། སྒྱེ་བ་དང་ལྷན། སྒྱི་དང་། བྱང་པར་དང་ལྷན། རྟོགས་པའི་
 བདག་ཉིད་དང་། ཤིན་ཏུ་ལྷུར་བ་དང་། འཇིག་པ་དང་། འདུ་བྱས་བསྐྱེད། ཤེས་པ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། སྒྱེས་བུ་གཞན་གྱི་སེམས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པས་བདག་སྐྱབ་པར་བྱེད་དེ། ཆད་
 ཆེན་ལས། ང་ཤེས་བྱ་བའི་རྒྱས་པ་དང་། ལུས་ལ་སོགས་ནི་ཐ་དད་པའི། །རིག་པར་བྱེད་
 པས་རིག་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱིར་དེ་ལས་གཞན་པ་བཞིན། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་བྱབ་པས་མཐོང་
 བ་ནི་སྐར་མ་ཤེས་པའི་བསྐྱར་བཅོས་སོགས་སྟོན་པ་དང་། གཙུག་ལག་ནི་སྟོབས་པའི་
 ཤེས་པ་དང་། མ་ངེས་པ་ནི་ཡུལ་མ་ངེས་པ་དང་། ཁྱི་ལམ་ནི་ཁྱི་ལམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་དང་
 བོར་བྱང་བའི་ཤེས་པ་དང་། ཁྱི་ལམ་གྱི་མཐའི་ཤེས་པ་ནི་ཁྱི་ལམ་ན་ཡང་ཤེས་པ་གཞན་
 བྱང་བ་དེ་ཡིན་པར་དཀའ་འབྲེལ་དུ་བཤད་དོ། །བདེ་བྱེད་བདག་པོ་ནི། འདོད་པ་དང་

སྤང་བ་སོགས་ཆོས་ཅན། འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཏེ། དངོས་སོ་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞུགས་སོགས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་འདོད་སྤང་སོགས་ལ་རྟེན་
 ཡོད་པར་བསྐྱབ་ནས་རྟེན་དེ་རྩིས་གཞན་བརྒྱུད་སོ་ཡིན་པར་བཀག་པ་ན། འདོད་སྤང་
 སོགས་ལ་རྩིས་གཞན་བརྒྱུད་སོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་རྟེན་ཡོད་པར་འགྲུབ་པས་བདག་
 ཡོད་པར་འགྲུབ་སོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདོད་པ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །དེ་
 དག་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཉིད། །དངོས་ཉིད་ཡིན་པས་འབྲས་ཉིད་ཕྱིར། གཞུགས་བཞིན་
 ཉིད་ཀྱི་སྦྱེས་བུ་དེ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གསལ་བྱེད་པ་ན་རེ། ལྷ་སྦྱིན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་
 སོགས་འདྲིན་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་དང་དུ་མ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་གཅིག་ཡོད་དེ། བདག་གིས་
 ཞེས་པའི་ཤེས་པས་མཆོམས་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གར་མཁན་གྱིས་སྦྱིན་མ་བསྦྱོད་
 པ་ན་འདིར་འདུས་པའི་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གོས་འཕང་བར་བྱའོ་ཞེས་བརྗོད་བྱས་པ་
 ན། སྦྱོས་བུ་རྣམས་ཀྱི་གོས་འཕང་བར་བྱའོ་སྦྱུང་པའི་ཤེས་པ་དུ་མའི་རྒྱ་གར་མཁན་གྱིས་
 སྦྱིན་མ་བསྦྱོད་པ་གཅིག་བུ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་འདིས་གཞུགས་སོགས་འདྲིན་
 པའི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་ཐུན་མོང་གི་རྒྱ་གཅིག་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ན། རྒྱ་གཅིག་སོ་དེ་ཡང་
 བདག་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་བདག་ཡོད་པར་གྲུབ་སོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
 གཞུགས་སོགས་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །གཅིག་དང་དུ་མའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱང་། །ང་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཤེས་པ་དང་། །དེ་དག་མཆོམས་ནི་སྦྱོར་ཉིད་ཕྱིར། །གར་མཁན་སྦྱིན་འབྲུག་
 གཡོ་བ་ལ། །མང་སོ་དག་གི་ཤེས་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་། རིགས་པ་འདི་ལྟ་
 བུས་བདག་སྐྱབ་པར་བྱེད་དེ། བདག་ཅེས་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། ལུས་དབང་ཡིད་སློ་ཆོར་
 བའི་ཆོགས་ལས་མ་གཏོགས་པ་གཅིག་བརྗོད་དེ། གཅིག་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བུམ་པའི་
 སྒྲ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཏེ། འདིས་ནི་བདག་སྤང་སོ་དང་མཆོན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་
 བར་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །ཡང་གསོན་ལུས་ཆོས་ཅན། བདག་དང་བཅས་ཏེ། སློག་དང་ལྡན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཏེ། རྒྱས་པར་རྣམ་འབྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ཁ༽ཞིག་ཆེན་ལས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཐིང་ལྟ་བུ། ཉུག་གང་གིས་དཔག་པར་བྱ་
 ཞེན། དབང་བོ་ལྟ་དང་ཡུལ་ལྟ་སྤྲད་པ་ཅིག་ཅར་ཉེ་ཡང་། ཤེས་པ་ལྟ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་
 བའི་ཉུག་ལས། དབང་བོ་དང་དོན་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ།
 དེ་ལ་ཡིད་ཅེས་བརྗོད་དོ་ཞེས་སྒྲུས་ཏེ། ཀྲང་མིག་གི་མདོ་ལས། ཤེས་པ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བ་
 བྱི་ཡིད་ཀྱི་ཉུག་སོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། དེ་ཡང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ལྷས་ཅན་གྱི་རྣམ་ཉུག་
 པར་འདོད་ལ། རྒྱ་བའི་སྒྲོར་ཁྱུགས་དུས་མིག་གི་སྒྲོར་མ་ཁྱུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་
 ཁྱབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཉི་ཆོ་བར་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ལྷང་འདིས་ཡིད་མ་ཁྱབ་
 པའི་རྣམ་སྤྱོད་ལོ་དོ། །དེ་དག་གི་སྐྱབས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་ཡི་གེ་ཤིན་ཏུ་ནོར་བ་
 བྱུང་བ་ནམས་ཞིག་ཆེན་དང་བསྐྱར་ནས་ཁྱུག་དག་མ་བྱས་ཕྱིན་མགོ་བསྒྲོར་བ་ལས་གོ་
 བ་སྟེར་རྒྱ་ཅི་ཡང་མི་སྤང་ངོ་། །ནམ་མཁའི་རྣམ་ཐིང་དེ་ཉིད་ལས། སྐྱ་ནི་མཉན་པར་བྱ་བ་
 ཞེ། །དེ་ཡང་ནམ་མཁའ་ཁོ་ནའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཀྱི་རྣམ་གཞན་ལ་ནི་མི་བརྟེན་ནོ། །འདི་
 ཅིས་མདོན་ཞེན། གང་སྐྱེ་འདིག་དང་ལྷན་པ་དེ་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་པས་ཁྱབ། དཔེར་
 ན་མར་མེ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། སྐྱ་ཡང་སྐྱེ་འདིག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་སྐྱ་རྣམས་
 ཞིག་ལ་བརྟེན་པར་གྲུབ་ལ། ནམ་མཁའ་ལས་གཞན་པའི་རྣམས་ལ་བརྟེན་པ་ཞིགས་པ་ན།
 ནམ་མཁའ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ལ་བརྟེན་པ་རི་ལྟར་ཞིགས་ཤེ་
 ན། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་ན་ས་སོགས་གང་ཡོད་དུ་སྐྱ་ཡོད་
 དགོས་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་སོགས་བཞི་ལས་ལོགས་སུ་ཆད་པར་སྐྱ་ཐོས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །བདག་གི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་དུ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། བདག་གཞན་དུ་མས་སྤྱོད་མོང་དུ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚྭ་གས་དུས་ཡིད་གསུམ་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་བས་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དུས་ཀྱི་རྣམ་ཐིང་དེ་
 ཉིད་ལས། དུས་ཀྱི་རྣམ་ཐིང་ལ་ཡོན་ཏན་གང་ཞེན། ཀྲང་མིག་གི་མདོ་ལས་འབྱེ་བ་དང་། ལྷ་
 བ་དང་། ཅིག་ཅར་བ་དང་ཅིག་ཅར་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡུན་རིང་བ་དང་ལྷུང་དུ་ཞེས་
 བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དུས་ཀྱི་ཉུག་ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཞེ། དེ་ཡང་ལོ་

དང་ཟླ་བ་དང་ཉི་མ་ལ་སོགས་པས་ཇས་ཐ་དད་ཅིང་། ཡུན་རིང་བའི་མུར་བའི་སྐྱམ་པ་
སོགས་སུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་སྤང་ཡུལ་དུ་ཐུར་པ་ནི་ཡུན་རིང་བ་དང་མུར་བ་སོགས་
ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་གང་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེན་དེ་ལ་དུས་ཞེས་བྲོ། ཞེས་ཡུན་རིང་མུར་མུར་
བུལ་སྡེ་བྱི་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟགས་ལས་དུས་གྱི་ཇས་ཡོད་པར་རྟགས་པར་
བྲོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྟོགས་གྱི་ཇས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལས། རྟོགས་གྱི་ཇས་རི་ལྟ་བུ། དེ་
ལ་ཡོན་ཏན་གང་བརྟེན་ཞེ་ན། འདི་ཤར་རོ་སྐྱམ་པ་ནས་འདི་སྤང་ངོ་འོག་གོ་སྐྱམ་པ་
ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་བརྒྱའི་སྤང་ཡུལ་དུ་ཐུར་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཤར་ལ་སོགས་པར་
བརྟེན་ལ། དེ་དག་ལུས་ཅན་གྱི་ཇས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་རྟེན་དེ་ལ་རྟོགས་ཞེས་བརྟེན་
དོ། ཤར་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་གཞན་དུ་དོན་གང་གིས་སྐྱབ་ཅེ་ན། ཤེས་པ་ཇས་ཐ་དད་
པའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། དེ་དག་སྟོན་པར་ཆད་ཆེན་
ལས། འཇིག་པ་ལ་སོགས་གཏན་ཆོགས་གྱིས། སྐྱ་ནམས་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཡིན། དེ་
ནི་ནམ་མཁའ་འཇུག་བ་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། སྐྱ་དཀར་གཉེར་མ་ལུས་རྩལ་སོགས། ཐུར་
ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱིར་འདིར། གང་ལས་མཆན་ཉིད་མི་འདྲ་རྒྱ། དེ་ནི་དུས་ཞེས་
བྱ་བར་འདོད། ཤར་དང་གཞན་སོགས་སྟོ་ནམས་ལས། རྟོགས་ཉིད་ཇེས་སུ་དཔོག་པ་
ཉིད། ཤེས་པ་རིམ་གྱིས་སྟེ་བ་ལས། ཡིད་ཀྱང་ཇེས་སུ་དཔག་པར་འདོད། གཟུགས་ལ་
སོགས་པའི་ཤེས་པ་ནི། རིམ་གྱིས་སྟེ་བྱིར་གཟུགས་སོགས་ལས། གཞན་པའི་རྒྱ་ལ་སྟོན་
པ་སྟེ། དབུར་ན་ཤིང་རྟ་སོགས་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོག་དོན་ནི་གོ་བར་ཟད་
དོ། བྱབ་མཐའ་ཅ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་ཡིད་གྱི་ཇས་དེ་སྟོ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ནི་ཁས་ལེན་
དུ་མི་རུང་བས་ཡི་གེ་ནོར་རམ་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ཡིད་གྱི་ཇས་ནི་བཅ་པོ་དང་སྟོ་ནི་ཤེས་
པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་ཆེན་ལས་བཤད་པའི་བྱིར་རོ།

༼ག༽ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར་བཞིའི་ནང་གི་འདུ་བ་དང་འབྲལ་བ་ན་ཡང་དེའི་
རྒྱ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། སྤར་མ་ཕྱད་པ་འདུ་བ་དང་སྤར་ཕྱད་པ་བྱེ་བའི་རྒྱ་གང་ཡང་མི་

བྱེད་པའི་དོན་ནོ། །ལྷོས་པ་མེད་པ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱུ་ཆེན་ལས། ལྷོས་པ་མེད་པ་ནི་རྟགས་
 ལ་མི་ལྷོས་པ་ལོ། དེ་ཡང་ཡོན་ཏན་ནི་རྣམས་ཀྱི་རྟགས་ཡིན་ལ། རྣམས་ནི་རྟགས་ཅན་ཡིན་ཏེ།
 ཡོན་ཏན་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་ལས་རྣམས་སྐྱབ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པས་རྣམས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོན་ཏན་ལ་ནི་ཡོན་
 ཏན་གཉིས་པ་མི་བརྟེན་པས་ཡོན་ཏན་ནི་རྟགས་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པས། འདིར་
 རྟགས་མཆན་ལ་མི་ལྷོས་པ་ཡིན་གྱི། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ལ་མི་ལྷོས་པའི་དོན་མིན་པར་
 བཤད་པའང་དཔུང་དགོས་སོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་གྲངས་འདྲེན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སློ་ལྷ་
 གཅིག་ཏུ་སློམ་ཞིང་། དང་སྐྱས་བསྐྱས་པའི་ཕྱི་གཤེར་ལ་སོགས་པ་བདུན་བགྲངས་ནས་
 ཉེར་བཞིར་ཐུར་པ་ནི་ཆད་ཆེན་དཀའ་འགྲེལ་གྱི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་ལ། སློ་ལྷ་སོ་སོར་
 བགྲངས་ནས་ཕྱི་སོགས་བདུན་མ་བགྲངས་པར་ཉེར་ལྟར་ཐུར་པ་ནི་རྟོག་གོ་འབར་བའི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆོལ་བའི་ལེའུ་དང་ཤེར་སློན་འགྲེལ་བཤད་དང་རྣམ་ངེས་དར་
 རྒྱུ་གསུམ་གྱི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་རྣམས་འཇུར་བྱུང་དམ་ཡིག་འོར་བུང་
 བ་མ་གཏོགས་ལྟར་གྱི་འདྲེན་ཚུལ་གཉིས་ལས་བྱུར་བ་མ་བུང་བར་སྤང་ངོ། །གཟུགས་
 ཇི་རོ་རེག་གྲངས་ཆད་དང་། ཞེས་སོགས་བྲངས་པ་ནི་སྐྱ་དང་ལྟན་པ་གཉིས་མ་བགྲངས་
 པར་རྩོ་བ་བགྲང་བ་དང་། ཉེར་གསུམ་བགྲངས་ནས་ཉེར་བཞིར་ཞེས་བཤད་པས་ཡི་གེ་
 མ་དག་གམ་དཔུང་དགོས་ཤིང་། རྟོག་གོ་འབར་བའི་བྱེ་བྲག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་
 པའི་ལེའུ་བྲངས་པ་ལས་སོ་སོ་བ་མ་བུང་བ་དང་། འདིར་བྱེ་བྲག་པའི་མདོ་བྲངས་པ་ལས་
 བྲངས་དང་ཆད་དང་འདོད་པ་གསུམ་མ་བུང་བ་ནི་ཡི་གེ་འོར་བ་ཡིན་གྱི་བཤད་ཚུལ་མི་
 མཐུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གོ་འབར་བར་སོ་སོ་བ་བགྲང་ལ། ཆད་ཆེན་དཀའ་འགྲེལ་ཏུ་
 བྱེ་བྲག་པའི་མདོ་བྲངས་པ་ལས་བྲངས་ཆད་འདོད་པ་གསུམ་བུང་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ནི་
 སློ་ལྷ་སློམ་ནས་ཕྱི་སོགས་བདུན་བགྲང་བའི་བཤད་ཚུལ་ལོ། །འདིར་མཐའ་བཞི་དགག་
 པའི་སྐབས་སུ་རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས་ཡོན་ཏན་ནི་ཤུ་ཅུ་བཞི་སྟེ་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་སྟེ།
 རྟོག་གོ་འབར་བ་རང་ཉིད་ལས། ཡོན་ཏན་ནི་ཤུ་ཅུ་ལྷ་ཞེས་བུང་བའི་ཕྱིར། འདི་དང་སྐྱབ་

རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་དང་ནམ་ངེས་དར་ལྷིག་གསུམ་ལས་སྒོ་ལྷ་སོ་སོར་བབྲང་
ནས་མྱི་སོགས་བདུན་མ་བབྲངས་པར་ཉི་ཤུ་ཙུ་ལྷར་བཤད་དོ། །ནམ་འགྲེལ་ལྷིག་ཆེན་དུ་
བྱེ་བྲག་པའི་མདོ་ནས་བཤད་པའི་གཞུགས་ནས་འབད་པའི་བར་བཙུ་བདུན་དང་། དང་
སྐྱས་བསྐྱས་པ་ནི་མྱི་སོགས་བདུན་ལས་གཤེར་བ་མ་གཏོགས་པ་དུག་སྟེ་ཉེར་གསུམ་
བབྲངས་ནས། སྐབས་གཞན་དུ་རྩོ་བ་དང་གཤེར་བ་ཡང་ཡོན་ཏན་དུ་བཤད་པས་དེ་
གཉིས་དང་ཉི་ཤུ་ཙུ་བཞིར་བཤད་པ་ནི་ཡི་གེ་མ་དག་གམ་ངེ་ལྷར་ཡིན་དཔུང་གཞི་ཤིན་
དུ་ཆེ་སྟེ། ཉེར་ལྷ་བབྲངས་ནས་ཉེར་བཞིར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཤེར་བ་ནི་དང་སྐྱས་
བསྐྱས་པར་ཆད་ཆེན་དཀའ་འགྲེལ་ལས་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་
ཉེར་བཞིའམ་ཉེར་ལྷའི་བྲངས་ལ་རྩོ་བ་བབྲང་བའང་དཔུང་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼དང་༽གཞུགས་སྐྱེ་བྱི་རོ་རིག་བྱེ་ལྷ་ནི་རིམ་བཞིན་མིག་སོགས་དབང་བོ་ལྷའི་
གཞུང་བྱ་དང་། རིམ་བཞིན་ས་ཆུ་མེ་གསུམ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། ས་ཁོ་ན་དང་། ས་
ཆུ་གཉིས་དང་། ས་སོགས་བཞི་གའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ནོ། །བྲངས་ནི་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་
ཐ་སྟད་འཇུག་རྒྱར་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་བྱམ་པ་གཅིག་ནི་བྱམ་པ་
ཡང་མ་ཡིན། བྱམ་པ་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཡང་མ་ཡིན། བྱམ་པ་ལས་རྩིས་ཐ་དད་ཅིང་ཆེ་མེད་
པའི་བྱམ་པ་ལ་བྱམ་པ་གཅིག་ཅེས་པའི་སྐྱ་འཇུག་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ། སྐྱ་དེའི་དངོས་ཀྱི་
བརྗོད་བྱ་དང་། བྱམ་པ་གཅིག་གོ་སྟམ་དུ་འདྲིན་པའི་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའོ་
ཞེས་འདོད་ཅིང་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེས་རིགས་བསྟེན། ། བོངས་ཆད་
ནི། རྩིས་གང་ལ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟད་འཇུག་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལ་དབྱེ་
ན། ཆེན་པོ་དང་། ཆུང་དུ་དང་། རིང་པོ་དང་། སྤང་དུ་འོ། །ཆེན་པོ་ནི་གཉིས་ཏེ། ཉག་པ་
དང་མི་ཉག་པའོ། །ཉག་པའི་ཆེན་པོ་ནི། ནམ་མཁའ། དུས། རྩོགས། བདག་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་
ཏན་དུ་གྱུར་པའི་ཆེན་པོ། །མི་ཉག་པའི་ཆེན་པོ་ནི། རུལ་ཕྲན་གསུམ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་
བརྩམས་པའི་རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། །ཆུང་དུ་ཡང་གཉིས་ཏེ།

རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་འོ། རྟག་པའི་ཆུང་བ་ཅི། རྟལ་ཕྱན་ཡིད་ལ་རྒྱུ་པའི་མཆན་ཉིད་
 ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནོ། མི་རྟག་པའི་ཆུང་བ་ཅི། རྟལ་ཕྱན་གཉིས་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་ཡན་
 ལག་ཅན་དང་བོད་ཡོན་ཏན་ནོ། རྟལ་ཕྱ་རབ་གསུམ་ཡན་ཆད་འབྱར་བའི་རྩལ་ལ་རིང་
 བོད་ཡོན་ཏན་ལྡན་ལ། རྟལ་ཕྱན་གཉིས་འབྱར་བའི་རྩལ་ལ་སྤང་བའི་ཡོན་ཏན་མི་རྟག་
 པ་བརྟེན་ཅིང་། རྟལ་ཕྱ་རབ་རེ་རེ་བ་ལ་རྟག་པའི་སྤང་བ་བརྟེན་པར་འདོད་ལ། འཛམ་
 མཁའ་སོགས་ལ་རིང་སྤང་གི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པར་མ་བཤད་དོ། ཆེ་ཆུང་སོགས་ཆད་གྱི་
 ཡོན་ཏན་ནི་བྱམ་པ་ལ་མཆོན་ན། བྱམ་པའི་ཆེན་པོ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། བྱམ་པ་ལས་
 རྩལ་ཐ་དད་པ། བྱམ་པ་ལ་ཆེན་པོ་ཞེས་པའི་སྤྲུལ་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ། བྱམ་པ་ཆེན་པོ་
 ཞེས་བརྗོད་པའི་སྤྲུལ་པའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་། དེ་ལྟར་འདྲིན་པའི་རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་
 ཏུ་གྱུར་པའི་དངོས་པོ་ལ་འདོད་དོ། བྱམ་པ་ལ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་མེད་ན་ཆེན་པོའི་སྤྲུ་
 འབྱུག་པ་རྒྱ་མེད་ཏུ་འགྱུར་བས་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ཡང་བྱམ་པ་ལས་རྩལ་གཞན་ཡིན་
 པར་བྱམ་འདྲིན་རྟོག་པ་དང་། བྱམ་པ་ཆེན་པོར་འདྲིན་པའི་རྟོག་པ་གཞུང་བྱ་ཐ་དད་
 པའི་རྟགས་ཀྱིས་འབྲུབ་པོ་ཞེས་སྤྲུལ་ཞིང་། དེས་གཞན་དག་ཀྱང་མཆོན་པར་བྱའོ། འདྲིར་
 ཆུང་བ་ཅི་རྟལ་ཕྱ་རབ་གཅིག་པ་དང་ཞེས་སོགས་ལ་ཡིག་ནོར་ཡོད་དམ་སྟུམ་མོ། སོ་སོ་
 བ་ནི་བྱམ་པ་སྟུམ་བུ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། བྱམ་པ་དང་སྟུམ་བུའི་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་བྱམ་སྟུམ་
 གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་ཀ་ལས་རྩལ་ཐ་དད་པ། བྱམ་སྟུམ་གཉིས་ཀ་ལ་ལྡན་པ་
 ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། བྱམ་སྟུམ་གཉིས་པན་ཚུན་སོ་སོ་བར་འབྲེད་པའི་སྤྲུ་སྤྲུའི་དངོས་ཀྱི་
 བརྗོད་བྱ་དང་། སྤང་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ། འདི་མེད་ན་བྱམ་སྟུམ་སོགས་སོ་སོ་བར་ཤེས་
 པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ལྡན་པ་ནི། གང་སྤྲད་པའི་རྩལ་ནམས་སྤྲད་པའམ་བར་
 མེད་པར་འདྲིན་པའི་ཤེས་པའི་སྤང་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། སྤྲད་པའི་རྩལ་དེ་དང་དེ་བར་
 མེད་པར་བརྗོད་པའི་སྤྲུལ་པའི་དངོས་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་པའོ། འདྲིར་ན་སྟུམ་བུ་ལ་ཡོད་པའི་སྟུལ་
 མ་པན་ཚུན་འདབ་འབྱར་ཏུ་གནས་ཤིང་སྤྲད་པ་དག་ལ་བར་མེད་པར་འདྲིན་པའི་སྤྲུ་
 སྤྲུའི་རྒྱ་ནི། སྟུལ་མ་དེ་དག་པན་ཚུན་སྤྲད་པའི་ལྡན་པ། སྟུལ་མ་དེ་དག་ལས་དོན་

གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །སྤུངས་མ་རྣམས་སྤང་པ་ཉིད་སྤུངས་མ་ལས་
 གཞན་དོན་ཡིན་ཏེ། སྤུངས་མ་འདྲིན་པའི་ཤེས་པ་དང་། སྤུངས་མ་རྣམས་སྤང་པའོ་སྤུངས་དུ་
 འདྲིན་པའི་ཤེས་པའི་གཞུང་བྱ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །རྣམ་དབྱེ་ནི། རྣམ་
 གང་སྤང་མ་བྱེ་བ་ལས་ཕྱིས་བྱེ་བར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་སྤང་པ་ཞིག་པའམ། སུན་ཚུན་བྱེ་
 བར་འདྲིན་པའི་ཤེས་པའི་སྤང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་བྱེ་བྱེ་ཆོས་དེ་དག་ལས་མ་གཏོགས་
 ཤིང་། དེ་དག་གི་ཆོས་ཀྱང་ཡིན་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད་ལ། འདི་མེད་ན་སྤང་བར་མེད་པའི་
 རྣམ་གཉིས་ཕྱིས་བྱེ་བ་ན་བར་དང་བཅས་པར་འདྲིན་པའི་སྟོ་སྟེ་བའི་རྒྱ་མེད་པར་འགྱུར་
 རོ། །སོ་སོ་བ་དང་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། རྣམ་དབྱེ་ནི་རྣམ་སུན་ཚུན་སྤང་སྤང་པ་ལས་
 ཕྱིས་བྱེ་བ་ཞིག་དགོས་ལ། སོ་སོ་བ་ནི་དང་བོ་ནས་རྣམ་སོ་སོར་ཡོད་ཅིང་མ་སྤང་པ་ཞིག་
 གི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་ལ། གཞན་ནི་ཀ་བྱམ་ལྟ་བུ་
 ལ་མཆོན་ན། གང་གི་ཆེ་ཀ་བྱམ་ལྟ་བུ་ཅིག་གནས་པ་ན་བྱམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཀ་བ་ལ་ལྟོས་
 ཏེ་གཞན་ནོ་སྤུངས་དུ་འདྲིན་པའི་ཤེས་པ་སྟེ་བའི་རྒྱ་དང་། དེ་ལྟར་འདྲིན་པའི་ཤེས་པའི་
 སྤང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་བྱམ་པའི་ཆོས་བྱམ་པ་ལས་རྣམ་གཞན་དུ་གྱུར་པའོ། །གཞན་མིན་
 པ་ནི་དེ་འདྲའི་ཆེ་བྱམ་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་མིན་པར་འདྲིན་པའི་ཤེས་
 པ་སྟེ་བའི་རྒྱ་དང་ཤེས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་བྱམ་པའི་ཆོས་བྱམ་པ་ལས་
 རྣམ་གཞན་དུ་གྱུར་པའོ། །བྱངས་ནས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་བར་བདུན་ནི་གཞུགས་ཅན་
 ཁོ་ནའི་ཆོས་ཡིན་པས་མདོན་སྤུངས་ལ་སྤང་དུ་རུང་བར་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་མདོ་ལས་བཤད་
 ཏོ། །སྟོ་ནི་ཤེས་པ་དང་བདེ་བ་ནི་སེམས་པ་དང་སྦྱག་བསྐྱེད་ནི་ཡོངས་སུ་གདུང་བ་དང་
 འདོད་པ་ནི་ཆགས་པ་དང་སྤང་བ་ནི་ཞེ་སྤང་དང་། འབད་པ་ནི་ཚོལ་བ་སྟེ། བདེ་བ་མན་
 ཆད་ལྡོ་བོ་ནི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པ་བཅའ་པོར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། ཤེས་པ་
 ཡིན་ན་མིག་གིས་གཞུགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་མཐོང་བའི་ཆེ་བྱེའི་གཞུགས་མཐོང་བའི་མིག་
 ཤེས་དང་ནང་དུ་སེམས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྟེ་བར་འགྱུར་ནའང་།
 རྒྱུད་གཅིག་ལ་ཤེས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་སྟེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཕྱི་བ་ནི་

ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་གསུམ་ལྡན་རགས་པའི་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་གི་མཐུས་ཐུར་དུ་འགོ་
 བའི་བྱ་བ་འདྲེན་པའོ། །གཤེར་བ་ནི་རྒྱན་པའི་ངོ་བོ་རྒྱུད་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཞིང་། རྩོ་བ་ནི་
 མེད་ཡོན་ཏན་དང་། ལྷུ་མ་པ་ནི་མར་ལ་སོགས་པ་ས་དང་རྒྱ་མཚོ་པའི་རྣམས་འགའ་ཞིག་
 གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཅན་དག་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་ཏེ།
 ཤེས་པ་ཐ་དད་པའི་གཟུང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདུས་བྱས་པ་ནི་གསུམ་
 རྟེན། རྟེན་གསུམ་དང་། བག་ཆགས་དང་། གནས་པ་འདྲིག་པའོ། །རྟེན་གསུམ་ནི་ས་རྒྱ་མཚོ་སྤྱང་ཡིད་
 དེ་ལྷན་ཅན་གྱི་རྣམས་ལྡོ་བོ་ལ་འབད་པས་རྩོམ་པའི་བྱད་པར་ལ་སྟོས་པ་ལས་སྦྱེས་པ་སྟེ།
 དཔེར་ན་མདའ་འཕངས་པའི་ཆེ་འབད་པའི་བྱད་པར་གྱིས་བསྦྱེད་པའི་མདའ་བར་དུ་
 མི་ལྟར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ཡང་མདའ་དང་མདའ་འཕེན་པའི་འབད་
 རྩོལ་སོགས་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་གྱུར་པའོ། །བག་ཆགས་ནི་རང་གི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་
 ལས་སྦྱེས་ཤིང་། འབྲས་བུ་ཤེས་པ་སྦྱེད་པར་རྟུས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའོ། །དེ་ཡང་སྤྲར་
 མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ་དག་ལ་བྱིས་དྲན་པ་སྦྱེ་བའི་རྟགས་ལས་
 ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ། མཐོང་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་བག་ཆགས་མ་བཞག་ན་བྱིས་དྲན་པར་མི་
 འཇུར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །གནས་པ་འདྲིག་པ་ནི། ལྷན་ཅན་གྱི་རྣམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཞིག་
 འབད་པས་གཞན་དུ་གནས་པར་བྱེད་ཀྱང་འབད་པ་བཏང་བ་ན་དེ་ཞིག་ནས་སྤར་རི་ལྟ་
 བ་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཏ་ལའི་ལོ་མ་སོགས་ལྷན་རིང་བོར་བལྟ་བ་
 པ་འབད་པས་བརྒྱུད་ཡང་། འབད་པ་བཏང་བ་ན་སྤར་བལྟ་བ་པ་དང་མཐུན་པར་གནས་
 པར་འཇུར་བའི་བྱེད་པ་བོ་ལྟ་བུའོ། །ཆོས་ནི། ལྷན་དང་། དབང་བསྐྱར་བ་དང་། ལྷན་བར་
 གནས་པ་དང་། ལྷ་མའི་བྱིམ་དུ་གནས་པས་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་དང་། རྟགས་སུ་གནས་
 པ་དང་། མཆོད་སྦྱིན་དང་། སྦྱིན་སྟེག་དང་། སྦྱིན་པ་སོགས་ལས་མ་མཐོང་བའི་འབྲས་
 བུ་བདེ་བ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་ལས་སོ། །གང་ཆོས་སུ་བཤད་པའི་ལས་རྣམས་ལས་ཐོག་པ་
 མ་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་སྟུག་བསྐྱེད་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་ལས་ནི་ཆོས་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་
 ལྟར་རྟེན་ཆེན་ལས་བཤད་དེ། རྩོ་བ་བཟང་བའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་ཉེར་ལྟོ། །དེ་དག་ལས་

གཟུགས་སོགས་བཞི་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ས་སོགས་བཞི་ལོ་གང་རུང་གི་ཡོན་ཏན་
 དང་། སྤྲོ་ནི་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་དང་། གངས་ནས་གཞན་མ་ཡིན་པའི་བར་བདུན་
 ནི་ཡིད་དང་ཚྭ་གས་དང་དུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤོ་དང་། བདེ་སྤྱད་དང་། འདོད་སྤང་
 དང་། ཆོས་དང་ཆོས་མིན་དང་། འབད་པ་དང་། འདུ་བྱས་ཏེ་དགུ་ནི་བདག་གི་ཡོན་ཏན་
 ཏུ་བཤད་དོ། སྤོ་སྤར་བྱེ་ན་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གསུམ་དང་། འདུས་བྱས་ལ་གསུམ་
 ཏུ་བྱེ་ན་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བཅོ་ལྔ་འཇུར་རོ། སྤྱི་གཤེར་རྩོ་སྤྱུམ་བཞི་ནི་སྤར་བཤད་
 ཟིན་ཏོ། འདོན་གངས་སོགས་བདུན་ནི་ཡིད་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཏུ་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ།
 དེ་བདུན་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ནའི་ཆོས་སྤྱུ་གཤད་པ་གང་ཞིག་ཡིད་ཚྭ་གས་དུས་གསུམ་རྟག་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ཡིད་ཚྭ་གས་དུས་གསུམ་དེ་གཟུགས་དང་རྟག་པ་གཉིས་
 ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

༼ཅ༽འདེགས་པ་ནི། སྤོང་ཚྭ་གས་ཀྱི་ལྷན་པ་དང་། འོག་ཚྭ་གས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལས་
 སྤྱིས་ཤིང་། འོག་ནས་སྤོང་ཏུ་འདྲེན་པའི་བྱ་བ། གདེག་བྱ་དང་། འདེགས་བྱེད་གཉིས་
 ཀ་ལས་རྣམས་གཞན་ཏུ་ཐུར་པའོ། སྤོང་གི་རྣམ་དབྱེ་དང་འོག་གི་ལྷན་པ་ལས་སྤྱིས་ཤིང་
 གཞན་བྱ་དང་། འདོག་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པ་སྤོང་ནས་འོག་ཏུ་འབབ་པའི་
 བྱ་བའི་ངོ་བོ། སྤྱིས་བྱའི་ཚོལ་བ་ལས་སྤྱིས་པ་ནི་འདོག་པའོ། བསྐྱུམ་པ་ནི། དབྱུང་བ་ལ་
 སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམས་དང་བོ་འཁྱོག་པོ་ཉིད་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱར་ཐུར་པ་
 སྟེ། བསྐྱུམ་བྱ་དང་སྐྱུམ་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ལས་སོ། བརྒྱུད་བ་ནི། གང་
 གི་མཐུས་རྒྱུད་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམས་འཁྱོག་པོར་གནས་པ་དང་བོ་ཉིད་
 ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བརྒྱུད་བྱ་དང་རྒྱུད་བྱེད་གཉིས་ཀ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་བྱ་བའི་
 ངོ་བོར་ཐུར་བའོ། འཁྱོ་བ་ནི། འཁྱོ་བྱ་དང་འཁྱོ་བ་བོ་གང་ལས་ཀྱང་མ་གཏོགས་པའི་
 ལས་ལྷལ་དང་ཚྭ་གས་ལ་སོགས་པ་གཞན་དང་གཞན་ཏུ་བྱིན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱར་ཐུར་
 བའོ། རྟེ་ཡང་། ལས་དང་བོ་བཞི་ནི། ལྷལ་དང་ཚྭ་གས་ངེས་པ་ཅན་ཀྱི་ནམ་མཁའ་སོགས་

དང་ལྷན་པ་དང་། རྣམ་དབྱེའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། འགྲོ་བ་ནི་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དུས་ཚྭ་གས་
ཐམས་ཅད་པའི་ལྷན་པ་དང་རྣམ་དབྱེའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤར་དུ་འགྲོ་བའི་ཆོ། དེ་
དུས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ནི། ལུབ་ཀྱི་ཚྭ་གས་ལས་དབྱེ་བའི་རྣམ་དབྱེའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ཤར་ཚྭ་གས་དང་
ཐད་པའི་ལྷན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

༼ཆ༽སྤྱི་ནི་གང་ལ་རང་ཉིད་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆོས་དེ་ལ་ཐུན་མོང་གི་སྐྱོ་སྒོ་
འཇུག་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ལྷན་པའི་སྤྱི་དང་། ཉི་ཆེ་བའི་སྤྱི་གཉིས། དང་
བོ་ནི། ཡོད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་རྗེས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་གསུམ་པོ་མཐའ་
དག་ལ་འཇུག་ཅིང་། གསུམ་པོ་ལས་གཞན་ལ་མི་འཇུག་ལ། གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་ཡོད་
པའོ་སྟེ་ཤར་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་སྤྲང་ཡུལ་དང་། དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྐྱོ་དོན་དུ་གྱུར་པ་
སྐྱོ་སྒོ་དེ་དག་གི་རྒྱར་གྱུར་པ་སྟེ། འདི་ནི་སྤྱི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་བྱེ་བྲག་མ་ཡིན་ནོ། ཉི་ཆེ་བའི་
སྤྱི་ནི། རྗེས་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་ཉིད་དང་། ལས་ཉིད་དང་། བ་ལང་ཉིད་དང་། ཤིང་ཉིད་
ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྗེས་ཉིད་ནི་རྗེས་ཁོ་ནའི་སྤྱི་ཡིན་ལ། ཡོན་ཏན་ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་
ཁོ་ནའི་སྤྱི་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིར་ཉི་ཆེ་བའི་སྤྱི་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བ་ལང་ཉིད་ནི་
བ་ལང་མ་ཡིན་ཞིང་། བ་ལང་ལས་རྗེས་གཞན་དུ་གྱུར་པ་བ་ལང་ངོ་སྟེ་ཤར་པའི་སྤྱི་འཛིན་
ཤེས་པའི་རྒྱ་དང་སྤྲང་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཅིང་། དེ་འདྲའི་སྤྱི་སྐྱོ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་དང་སྐྱོ་དོན་
དུ་གྱུར་ཏོ། །བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་ལྷན་བྱེད་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱོ་ནས་རྗེས་སུ་འགྲོ་
བའོ། །འདི་ནི་བྱེ་བྲག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། རང་གི་གསལ་བ་རྣམས་བ་ལང་མ་ཡིན་པ་ལས་བྱེ་
བྲག་དུ་འབྱེད་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ཉི་ཆེ་བའི་སྤྱི་གཞན་དག་ཀྱང་མཆོན་
ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དཀར་ཟལ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བའི་ཆེ་བ་ལང་ངོ་སྟེ་ཤར་པའི་
ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ནི་དབང་བོའི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་ཡིན་ལ། མིག་གིས་བ་ལང་
མཐོང་བའི་ཆེ་བ་ལང་ངོ་སྟེ་ཤར་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་དབང་ཤེས་ཡོད་
ན་ཤེས་གཉིས་ཅིག་ཅན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་དགོས་ནའང་། དེ་ལྟར་འཐད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །

དེ་བས་ན་བ་ལང་ཉིད་ཅེས་པའི་བ་ལང་གི་སྒྱི་དེ་ནི་བ་ལང་གི་སྒྱི་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་
སྒྲུང་ཡུལ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་འདྲའི་སྒྱི་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གལ་ཏེ་བ་
ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་ལ་བ་ལང་ངོ་སྟམ་པའི་ཤེས་པ་སྒྱེ་བའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་
མེད་ན། རི་ལྟར་དཀར་ཟལ་དང་ནག་སྒྲུར་ལ་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྒྱེ་
བ་ལྟར། དཀར་ཟལ་དང་ཚན་དན་ལའང་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྒྱེ་བར་
འཇུག་དགོས་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྒྱེ་བའི་
རྒྱ་ཐུན་མོང་བ་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐུན་མོང་གི་སྒྲི་སྒྲོ་འདུག་པའི་
ཉགས་ཀྱིས་དེའི་རྒྱར་ཐུར་པའི་སྒྱི་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ཡང་གསལ་བ་རྣམས་ལས་རྩལ་
ཐ་དད་པར་ཤེས་པ་རྩལ་གཞན་གྱི་གཟུང་བྱར་ཐུར་པའི་ཉགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པོ། །དེ་ལྟ་
ན་གསལ་བ་རྣམས་ལས་རྩལ་གཞན་ཏུ་ཐུར་པའི་སྒྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ཡང་སྒྱི་མི་ཉག་པ་ཡིན་ན་སྒྱི་ཞིག་རྩེས་ཀྱི་གསལ་བ་རྣམས་སྒྱི་མེད་
ཏུ་འཇུག་བས་ཉག་པར་འདོད་དོ། །

། ༩ ། བེ་ཐར་གྱི་ལུགས་དགག་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མི་འགོ་དེ་ན་ཡོད་པ་
མིན། བྱིས་ཡོད་ཆ་དང་ལྷན་པའང་མིན། ཞེས་སོགས་གསར་བྱང་གི་གསལ་བ་ལ་སྒྱི་
མེད་པར་ཐལ་བའི་རིགས་པས་དགག་པ་དང་། བེ་ལུ་ཀའི་ལུགས་དགག་པ་ནི། དེ་ཉིད་
ལས། གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་རིགས་ཡོད་ན། གཅིག་ཏུ་གསལ་བས་དེ་གསལ་ཉིད། ཅེས་སོགས་
བ་ལང་གི་སྒྱི་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་གསལ་བས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཏུ་གསལ་བར་ཐལ་བའི་
རིགས་པས་དགག་པ་རྣམས་རྒྱ་ཆེན་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

། ༡༠ ། བྲག་ནི་རྩལ་སྤྲ་རབ་དང་བདག་སྟོགས་ཏུས་ནམ་མཁའ་སོགས་ཉག་
པའི་རྩལ་ལའང་འདུག་པ་འཁོར་བའི་མཐར་ཐུར་པའི་གྲོལ་བའི་བདག་ལ་ཡོད་པའི་
མཐའ་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་དེ། མདོར་ན། ཆོས་གང་གིས་རང་གི་རྟེན་དེ་གཞན་ལས་བྱུང་
པར་ཏུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ནི་བྲག་གམ་བྱུང་པར་ཏུ་འདོད་དེ། འདི་མེད་ན་

ཆོས་གང་ཡང་གཞན་ནས་བྱུང་པར་དུ་གོ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེས་ན། ནམ་
མཁའ་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་གྱུར་ཅིང་། ནམ་མཁའི་ཆོས་ནམ་མཁའ་དེ་རྣམས་གཞན་ས་ཚུ་
སོགས་ཐམས་ཅད་ལས་བྱུང་པར་དུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ནམ་
མཁའི་བྱེ་བྲག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདྲུབ་ནི། ཡུལ་སོ་སོ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་རྟེན་
དང་བརྟེན་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས། འདི་ལ་འདི་ཡོད་པའོ་སྟམ་དུ་འདྲིན་པའི་
ཤེས་པའི་གཞུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་ཅིང་། རྟེན་རྣམས་སོགས་དང་བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་གཉིས་
སྤང་ཅིང་འབྲེལ་བའི་ཆར་གྱུར་པའི་ཆོས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ལས་རྣམས་ཐ་
དད་དུ་གྱུར་པའོ། །དཔེར་ན་བྱམ་པ་ལ་གཞུགས་ཡོད་དོ་སྟམ་དུ་འདྲིན་པའི་ཤེས་པའི་
གཞུང་དོན་དུ་གྱུར་པ། བྱམ་པ་དང་གཞུགས་སྤང་ཅིང་འབྲེལ་བའི་ཆ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་མེད་
ན་བྱམ་པ་དང་གཞུགས་སྤང་པ་ནའང་བྱམ་པ་ལ་གཞུགས་ཡོད་དོ་སྟམ་པའི་ཤེས་པ་མི་
སྟེ་བའམ་ཡང་ན་མ་སྤང་པ་ན་ཡང་སྟེ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱམ་པ་དང་གཞུགས་གཉིས་ཀ་
ལས་རྣམས་གཞན་ཡིན་ཏེ། བྱམ་པ་འདྲིན་པ་དང་བྱམ་པའི་གཞུགས་འདྲིན་པའི་ཤེས་པ་
གཉིས་ཀ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་ཤེས་པའི་གཞུང་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ལྷན་པ་དང་འདྲུ་
བ་གཉིས་ལ་བྱུང་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ལྷན་པ་ནི་ཆོས་སྤང་པ་གཉིས་བར་མེད་པར་འདྲིན་པའི་
ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་ལ། འདྲུ་བ་ནི་རྟེན་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་པར་འདྲིན་པའི་སྒོའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ་
བྱུང་པར་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏོ། །ཞེས་ཀྲིལ་ཆེན་ལས་བཤད་དོ། །འདིར་རྣམས་ལྟ་ལས་གཞན་
ཞེས་པ་ནི་རྣམས་སོགས་ཆོག་དོན་ལྟ་ལས་གཞན་པའི་དོན་ཏོ། །ཀྲིལ་ཆེན་དུ་སྤང་པ་ནི་
འབྲེལ་བ་ཡིན་པར་བཤད་ལ། འདིར་འབྲེལ་བ་ནི་འདྲུ་བ་ཡིན་པར་བཤད་པས། འབྲེལ་
བ་ནི་ཆོག་དོན་དུག་གི་ནང་ཆོན་གྱི་འདྲུ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ཉེར་བཞིའི་ནང་ཆོན་གྱི་
ལྷན་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

༼༡༽རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་ཚོས་པའི་ཚུལ་ནི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་འབྱུང་
བ་བཞིའི་རྩལ་སྤྲུལ་རབ་རིགས་མི་མཐུན་པ་རྣམས་པན་ཚུན་སྤང་པས་ལྷན་པ་ཙམ་སྟེད་

གྱི་རྒྱས་མི་སྦྱོང་དེ། རིགས་མི་མཐུན་ནམས་ཚྭ་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་པ་གྲུབ་པའི་མཐའ་
 ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་ལའང་། སའི་རྒྱས་དང་ཆུང་
 རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རགས་པའི་རྒྱས་བཞི་ཡོད་ལ། དེའི་སའི་རྒྱས་ནི་སའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱིས་
 བཅུམས་ཞེས་སོགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་སའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ལྟ་བུའི་རྩལ་སྤྲན་རིགས་
 མཐུན་རྒྱས་ཐ་དད་པ་དག་ཡུལ་འདབ་འབྱར་དུ་སྤྲད་པ་ན། ཐོག་མར་རྩལ་སྤྲན་ནམས་
 བན་ཚུན་སྤྲད་པའམ་ལྷན་པ་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་རྩལ་སྤྲན་དེ་ནམས་ལས་དོན་གཞན་
 དུ་གྱུར་པ་སྦྱོང་དེ། གཞན་དུ་ན་རྩལ་སྤྲན་ནམས་བན་ཚུན་སྤྲད་ཅེས་པའི་ཐ་སྣང་རྒྱ་
 མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་འོག་དུ་ཡན་ལག་ནམས་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་
 ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྒྱས་སྦྱོ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་དག་ཆོགས་པ་ན་དེ་
 དག་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མི་སྦྱོ་ན། རི་ལྟར་བྱམ་པའི་ཡན་ལག་
 གི་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་བ་དག་ལ་བྱམ་པའི་ཐ་སྣང་མི་བྱེད་པ་ལྟར་ཡན་ལག་དག་
 ཆོགས་པ་ན་ཡང་། བྱམ་པའི་ཐ་སྣང་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །རྩལ་སྤྲན་གཉིས་སྤྲད་
 པ་ལས་ནི་ཡན་ལག་ཅན་དང་བོ་རྩལ་སྤྲན་གཉིས་པའི་མིང་ཅན་སྦྱོའོ། །དེ་ནི་མངོན་
 སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ནི་རྩལ་སྤྲན་ཞེས་གྲུང་ཐ་སྣང་དུ་བྱའོ། །རྩལ་
 སྤྲན་དུ་མ་སྤྲད་པས་བསྦྱོང་པའམ། ཡན་ལག་ཅན་དང་བོ་ལྟ་བུ་ཡན་ལག་ཅན་གཞན་
 གྱིས་བསྦྱོང་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་
 ནི་རགས་པ་ཞེས་ཐ་སྣང་བྱའོ། །དེས་ན་འབྱུང་བ་བཞིའི་རྒྱས་ཁོ་ནས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་
 རྒྱས་ཚྭ་པར་རྩས་གྱི་རྒྱས་གཞན་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྒྱས་ཚྭ་པར་མི་རྩས་ལ། ཡན་
 ལག་ནི་གསུམ་ཡོད་དེ། རྩལ་སྤྲ་རབ་རེ་རེ་བ་དང་། རྩལ་སྤྲན་གཉིས་སྤྲད་པས་བཅུམས་
 པའི་ཡན་ལག་ཅན་དང་བོ་དང་། རྩལ་སྤྲན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྤྲད་པས་བཅུམས་
 པའི་ཡན་ལག་ཅན་རགས་པའོ། །དེ་དག་ལས་དང་བོ་ནི་ཡན་ལག་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་
 གཉིས་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་ཀའོ། །དེ་དག་གིས་བཅུམས་པའི་ཡན་ལག་
 ཅན་ཡང་གསུམ་སྟེ། རྩལ་སྤྲན་རེ་རེ་བས་བཅུམས་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་དང་བོས་

བརྩམས་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་རགས་པས་བརྩམས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ནོ། རྩལ་ཕྱན་
རེ་རེ་བ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་དང་རགས་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་ཅན་དང་བོ་
ནི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཀྱང་མངོན་སུམ་ལ་མི་སྤང་བས་རྩལ་ཕྱན་ཞེས་བྱའི་རགས་པ་མ་
ཡིན་ཞིང་། ཡན་ལག་ཅན་རགས་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་
པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། རྩལ་ཕྱན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ།

༼ཐ༽རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། རྩ་སྐར་དང་དུས་ངེས་པ་ལ་མཐོང་བར་སྒྱུད་པར་
བྱེད་པའི་མི་མཐོང་བ་ནི་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་ལ། དེའི་དོན་དུ་སྟེན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ཆོས་
ཞེས་བྱའོ། ཞེས་འདིར་བྲངས་པ་དང་ཆེག་ཅུང་བད་མི་འབྲ་བ་ཡོད་དོ། །གང་ལྟར་ཡང་
དོན་ནི་པ་རོལ་སྒྲིབ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་ཆན་གྱི་བདེ་སྟུག་གཟའ་སྐར་གྱིས་བྱེད་པར་ལྟ་
བ་བཞིན་དུ་གཟའ་སྐར་བཟང་བོ་མཆོད་སྦྱོར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་མ་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་བདེ་
བ་སྟེར་བར་བྱེད་པ་ལ་ཆོས་སུ་བཤད་དམ་དཔུང་པར་བྱའོ།

༼ད༽དབང་ཕྱུག་གིས་ཆངས་པའི་མགོ་བཅད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། རྩེ་དགའི་
བདག་པོ་གསལ་བ་མཆོད་སྦྱོར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ལྟ་ཐམས་ཅད་ཆོགས་པ་ན། ལྟ་ཆེན་
ཐོད་པའི་ཐོང་བས་མགོ་ཉནན་ཅིང་། ཐལ་བས་ལུས་བསྐྱས། ཐོད་པ་ཐོགས་ཏེ་སྦྱོན་པའི་
བརྒྱལ་ཁྱུགས་ཀྱིས་ཤིན་དུ་འཕྱི་བར་འོངས་པ་མཐོང་ནས། ཉི་རྒྱལ་གྱིས་གད་མོ་ཤོར། ཉི་
སྐལ་གྱིས་མིག་བཅུ་མ་པས། ལྟ་ཆེན་ཁྱོས་ཏེ་ཉི་རྒྱལ་གྱི་སོ་ལྷང་། ཉི་སྐལ་གྱི་མིག་ལྷང་
བར་བྱས་པས། ལྟ་ཐམས་ཅད་ཁྱོས་ནས་རང་བཞིན་ངན་པ་འདི་གང་ནས་སྦྱོས་པ་ཡིན་
ཞེས་སྒྲིམ་པ་ན། ཆངས་པས་གདོང་གཅིག་སྒྲུལ་ནས་འདིའི་རྩེ་བ་ངས་བརྗོད་ཅེས་སྒྲིམ་
པ་དང་། ལྟ་ཆེན་ཁྱོས་ཏེ་ཆངས་པའི་མགོ་དེ་སེན་མོས་བཅད་པར་གྲགས་སོ། །དེ་ལྟར་
རྟོག་གི་འབར་བར་བཤད་དོ། །དེ་ཉིད་ལས། དེ་དག་གཅིག་སྦྱོར་མེད་ཅེ་ན། ཆངས་པས་
ཆངས་བསད་ངེ་ལྟ་བུ། གཅིག་ཉིད་རབ་དུ་བཀག་པའི་ཕྱིར། གཅིག་ཉིད་ཡིན་པར་མི་
རིགས་སོ། །བདག་ལ་དབྱེ་བ་མི་རིགས་པས། གསུམ་ཉིད་དུ་ཡང་ངེ་ལྟར་འབྱུར། ཞེས་

བྱང་བས། འདིར་བྱངས་པའི་རྒྱུ་པ་དང་ཐོ་ལ་ཡིག་ནོར་བྱང་ཞིང་། བར་གྱི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཀྱང་ཆད་དོ། །གཞན་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། ལས་བྱེད་དབང་ཕྱུག་ཡིན་ཞེ་ན། །དེ་ཡང་དཔུལ་བ་དག་ཏུ་འཛོད། །དེ་མིན་གཞན་དག་འཛོད་ན་ནི། །བྱས་ཉམས་མ་བྱས་འཕྲད་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སན་རྩྭ་ཟ་བས་འདིགས་པ་ཡིས། །བདེ་བ་རྟེན་དགའི་དུད་འགོ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཐག་ཅིང་གཙོད་འབྱེགས་པའི། །སྤྱུག་བསྐལ་གྱིས་གཟིར་དཔུལ་བ་དང་། །མི་རྣམས་སྤྱི་རྒྱ་ནད་དག་དང་། །སྤྱུག་བསྐལ་བྱུག་རྩའི་རྩ་བོ་དོད་ནས། །དགའ་འགྱུར་གང་ཡིན་དག་པོ་ཞེས། །མིང་དོན་ལྡན་པ་དེ་ཕྱག་འཛམ་། །ཞེས་དང་། །སྤྱུག་བསྐལ་རྩ་ནི་དབང་ཕྱུག་ན། །དེ་ནི་རྟག་ཕྱིར་བཅོས་སུ་མེད། །དེས་ན་སྤྱུག་བསྐལ་ཐར་འགོ་བར། །དབང་ཕྱུག་ནམ་ཡང་འགྱུར་མ་ཡིན། །འདིས་ནི་ལྷག་མཁའ་དགག་བྱས་ཕྱིར། །ཚངས་པ་བྱབ་འཇུག་བདག་སྤྲུལ། །མི་རིགས་ཕྱིར་ན་དབང་ཕྱུག་སོགས། །བཏགས་ལ་སློ་ནི་དགའ་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །

༼ན་༽ཞི་བ་བྱང་སྤོང་ཞེས་སོགས་རྩ་བའི་ཆོག་དོན་ནི། །ཞི་བ་ཐོབ་པས་ན་ཞི་བ་རྟེན་དབང་ཕྱུག་དང་ལྟ་ཆེན་གྱི་བཙུན་མོ་བསྐྱེད་བའི་བྱང་སྤོང་རྒྱུ་པ་ཞི་བ་དབང་ཕྱུག་པའི་སྟོན་པ་དང་། །དབང་ཕྱུག་པ་དང་གདོད་ནས་སྤྱིད་པ་འབྱིན་པས་ཡེ་སྤྱིད་དེ་ལྟ་ཆེན་གྱི་རྩེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱིར་ཡེ་སྤྱིད་པ་དང་ཞི་བ་བསོགས་དབང་ཕྱུག་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཅོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་གྲངས་ཅན་ལྟར་བཅས་དང་གསལ་བྱེད་པ་དང་རྩ་བ་མ་ཕྱག་པ་གསུམ་ཡོད་ལ། །དབང་ཕྱུག་སྤྱི་བསྐྱེགས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ཆེ་བཅེགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ནི་ལྷང་ཆད་མཐོ། །ལྟ་ཆེན་དབང་ཕྱུག་ནི་སྤྱི་བ་དང་ཡང་བ་དང་བདག་པོར་གྱུར་པ་དང་དབང་དུ་གྱུར་པ་དང་གང་ཡང་ཕྱིན་པ་དང་མཆོད་པར་བྱ་བ་དང་འདོད་དགུར་ལྡན་པ་དང་དགའ་མགུར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་དང་ལྡན་ཞིང་། །གངས་རི་ཆེན་པོ་ཉི་མེ་ལ་གནས་པར་བཤད་དོ། །སྤྱེའུ་བཞིན་སྤོང་ཅིང་ལས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། །བུམ་སོགས་བཞིན་དབྱིབས་བྱུང་པར་བ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་

དང་། དག་ལྟ་བཞིན་དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲིན་ཅན་ཆེ་རིང་བ་དང་། དགེ་བ་
 ཅན་ཆེ་ཐུང་བ་སོགས་དང་། སེར་སྣ་ཅན་ཕྱག་པ་དང་། གཏོང་སེམས་ཅན་དབྱུལ་བ་
 སོགས་འཆོལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་དགེ་མི་དགའི་ལས་ལས་གཞན་པའི་སྟོན་བཅུད་
 གྱི་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པ་བོ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ཡང་དབང་ཕྱག་ཡིན་པར་
 གྲུབ་པོ། སྟོན་བཅུད་བྱེད་པ་བོ་དང་། བདག་རྟག་པ་དང་ལས་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་
 དང་ཡོན་ཏན་དང་ཞིག་པའི་སྟོང་བ་སོགས་སྤར་བྱུང་ལྟུག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་
 རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་རྣམས་ལ་འཕྱག་པར་བྱེད་པའི་ལམ་མིག་ལ་སོགས་
 པ་དུག་དང་། རྣམ་མཁའ་རྒྱང་མེ་རྒྱ་སའི་ཁམས་ལྷ་སྟེ་ཁམས་གྱི་དེ་ཉིད་དང་། དབྱངས་
 གསལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྤྲུགས་གྱི་དེ་ཉིད་དང་། དགའ་བ་སྟོན་པའི་རྒྱ་རྩལ་དུག་
 རྩ་རྩ་བཞི་སྟེ་འདོད་པའི་དེ་ཉིད་དང་། བདག་རྟག་པ་སྟེ་བདག་གི་དེ་ཉིད་དང་། ཐམས་
 ཅད་ལ་བྱུང་བའི་དབང་ཕྱག་ཞི་བའི་དེ་ཉིད་དེ་དེ་ཉིད་ལྟ་དང་། ཞི་བ་དབང་ཕྱག་དེ་ནི་
 བཅུད་གྱི་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་ལུས་ངག་སེམས་གསུམ་ལ་གནས་པས་སྐྱེ་བའི་ཆོ་ལམ་
 དུག་སོགས་སྟོར་བ་སྟེ་འདྲ་བའི་རྒྱ་དང་། འཆི་བའི་དུས་སུ་གཏོང་བ་སྟེ་འབྲལ་བའི་རྒྱ་
 བྱེད་པ་དང་། ལུས་ལ་གནས་པའི་བྲིམ་བཅུ་གཉིས་ཏེ་ནང་གི་འཕོ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ལ་
 མདུད་པའི་སྐྱེས་བསྐྱེད་པ་དང་། སད་པ་དང་གཉིད་འཕྱག་དང་མི་ལམ་དང་འཁྲིག་དུས་
 གྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཤེས་པ་བཞི་ལས། བཞི་བ་འཁྲིག་པའི་བདེ་བ་གྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐར་པའི་
 གོ་འཕང་ཡིན་པར་སྐྱབ་དང་། བྱུང་ལྟུག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རྒྱང་གི་རྣལ་
 འབྱོར་དང་དུག་པོ་སྟེ་དབང་ཕྱག་གི་ལིང་གའི་ཆེ་ནས་དབང་བསྐྱར་བར་བྱེད་པ་དང་།
 བྱུད་མེད་རྒྱས་ལྡན་དང་སྐྱར་ནས་ཁམས་འཛིག་པའི་བདེ་བ་སོགས་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་གྱི་
 ལམ་དུ་འདོད་དོ། །སྦྱིར་དབང་ཕྱག་པ་ལ་བྱེ་རིག་གཉིས་དང་གྲངས་ཅན་དང་ཆོངས་པ་
 བ་དང་བྱུང་ལྟུག་པ་སོགས་མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་དབང་ཕྱག་
 པ་ནི་བྱེད་པ་བོ་དང་བདག་སོགས་བདུན་འདོད་པ་དང་། ཡོངས་གྲགས་གྱི་བྱེ་རིག་
 གཉིས་གྱིས་ཆོག་དོན་དུག་དང་ཡོན་ཏན་ཉེར་བཞི་སོགས་འདོད་པའི་ཐ་སྟོན་འགལ་བ་

དང་དོན་ཀྱང་མི་མཐུན་པས། དེ་འདྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་པ་དེ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་པ་
 དང་རིག་པ་ཅན་སོགས་མ་ཡིན་ནོ། །བྱེ་བྲག་པའི་སྟོན་པ་ནི་བྱང་སྟོང་ལྷག་པ་དང་བྱང་
 སྟོང་གཟེགས་ཟན་དང་། རིག་པ་ཅན་པའི་སྟོན་པ་ནི་བྱང་སྟོང་རྒྱ་མཚོ་མིག་སོགས་དང་།
 རྣམ་གྲངས་ནི་གཟེགས་ཟན་པ་དང་རྒྱ་མཚོ་མིག་པ་དང་ལྷག་པ་བ་དང་ལྷག་ཕྱུག་པ་དང་
 ལྷང་ཅམ་པ་སོགས་ཅི་རིགས་སྦྱར་རོ། །དབྱེ་བ་ནི་གཟེགས་ཟན་གྱིས་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་
 གསལ་བའི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བྱེ་བྲག་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་མིག་གིས་བྱས་པའི་རིག་
 པའི་ལྷ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རིག་པ་ཅན་གཉིས་དང་
 ལྷང་ཅམ་པ་དང་གསུམ་ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །ཆོག་གི་དོན་བྱུག་པོ་དེ་མདོན་རྗེས་
 ཉེར་འཇལ་སྐྱེ་བྱུང་ཆད་མ་བཞི་པོ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་འཇལ་བར་འདོད་པ་ལས། མདོན་
 སུམ་ཆད་མ་ནི། བདག་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་དང་དོན་ཕྱད་པ་དེ་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་
 བྱུག་ཡོད་ཅིང་། ཕྱད་པ་དེའི་ངོ་པོ་ནི་དབང་དོན་སོགས་ལས་དོན་གཞན་པའི་བཅའ་པོར་
 འདོད་པ་ནི་བྱེ་བྲག་པའི་ལྷགས་དང་དབང་པོ་དང་དོན་ཕྱད་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཤེས་པ་
 བྱུང་བར་ཉེ་ཐ་སྟོན་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་འདྲིན་རྟོག་སྟེ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཞེན་རིག་མདོན་
 སུམ་ཆད་མར་འདོད་པ་ནི་རིག་པ་ཅན་པའི་ལྷགས་སོ། །རིག་པ་ཅན་པའི་ལྷགས་ལ།
 རྟགས་ཆོས་དང་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རང་མཆན་པ་འདྲིན་པའི་མདོན་སུམ་དེ་སྟོན་
 ཏུ་སོང་བ་ཅན་གྱི་རྗེས་དཔག་ལ་རྩུ་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་སྐྱེ་མ་ཅན་དང་། འབྲས་བུ་
 ལས་རྩུ་དཔོག་པ་ལྷག་ལྷན་དང་། ཆོས་གཅིག་མཐོང་བ་ལས་གཞན་ཤིན་ཏུ་གློག་ཐུང་
 དཔོག་པ་སྦྱར་མཐོང་བ་ཅན་ཉེ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་གསུམ་དང་། བྱེ་བྲག་པའི་ལྷགས་
 ལ། འདི་ནི་བ་ལང་ཁོ་ནའོ། །འདི་ནི་རྟ་ཁོ་ནའོ་སྟེ་མ་པ་ནི་མདོན་སུམ་ཡིན་ལ། མདོན་
 སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལས་བལྟ་བར་བྱ་བའི་དོན་གཞན་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་སྟོན་
 རྗེས་དཔག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རྩུ་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་དང་། འབྲེལ་བ་བཟུང་བ་ལས་
 འབྲེལ་བ་ཅན་དཔོག་པ་དང་། དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ལས་འདུ་བ་ཅན་དཔོག་པ་དང་།
 འགལ་ཁྲུས་འགལ་ཁྲུ་གཞན་དཔོག་པ་སྟེ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་བཞིར་བཤད་དོ། །འོན་

ཀྱང་འདྲིར་གསུམ་གསུམ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་བར་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱད་དམ་སྟམ་
མོ། རྒྱས་འབྲས་བྱ་དཔོག་པའི་ལྷག་ལྡན་གྱི་གཏན་ཆོགས་དེ་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་
པ་དང་། སོགས་སྐྱས་བསྐྱད་པ་རྟོག་གཏེ་ཆོག་དོན་བཅུ་དྲུག་དང་། ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་གྱི་
སྐབ་དག་ལྟ་བུ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་ཏུ་འདོད་ལ། ཉེར་འཇལ་གྱི་ཆད་མ་ནི་བ་ལང་
དང་འབྲ་བས་བ་མིན་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུའོ། རྒྱ་བྱང་ཆད་མ་ལ་ཤེས་པ་དང་ལྷང་
གཉིས་ལས། ལྷང་ནི་ཞི་བ་སྟེ་དབང་ཕྱག་གིས་བྱས་པའི་རྒྱད་དེ་ཞི་བའི་མངོས་སྐྱར་
སོགས་དང་། དྲང་སྲོང་ལྷག་པས་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་གསལ་བའི་མདོ་མིང་གཞན་འདིག་
རྟོན་མིག་མདོར་གྲགས་པ་དང་། རྒྱང་མིག་གིས་བྱས་པའི་རིག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་
བསྟན་བཅོས་སོགས་སོ། རྗེས་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་དང་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་དང་འདྲུ་བ་
སྟེ་ཆོག་གི་དོན་དྲུག་པོ་བདེན་གྲུབ་གྱི་དངོས་པོའམ་གཞི་ཡིན་ལ། དེའི་དང་པོ་རྗེས་ལ་
ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་སྟེ་འབྱུང་བཞི་དང་ཡིད་དང་ནམ་མཁའ་དང་ཕྱོགས་དང་བདག་དང་དུས་
ཉེ་རྗེས་དགུ་ལས། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་ཡིད་དེ་ལྔ་ནི་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཕྱིར་མ་ཁྱབ་པའི་རྗེས་
དང་། བདག་ཕྱོགས་མཁའ་དུས་བཞི་ནི་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པའི་རྗེས་
སོ། གཟུགས་ངི་རོ་རེག་སྟེ་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྡན་དང་། གཟུགས་རོ་རེག་སྟེ་ཡོན་ཏན་
གསུམ་ལྡན་དང་། གཟུགས་རེག་སྟེ་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལྡན་དང་། རེག་བྱ་ཅམ་སྟེ་ཡོན་
ཏན་གཅིག་ལྡན་གྱི་རྗེས་ནི་རིམ་བཞིན་ས་དང་རྒྱ་དང་མེ་དང་རྒྱང་སྟེ་འབྱུང་བ་
བཞིའོ། ཆོག་དོན་གཞན་ནི་རྟག་པ་དང་ཡོན་ཏན་ལ་རྟག་མི་རྟག་གི་ཆ་གཉིས་དང་
ལས་ནི་མི་རྟག་པ་ཁོ་ནར་བཤད་ཀྱང་རྗེས་ལ་རྟག་མི་རྟག་གི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་ཆད་
ཆེན་དཀའ་འགྲེལ་དང་ནམ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་སོགས་ལས་བཤད་དོ། འབྲས་བྱ་བདེ་སྐྱག་
ཟ་བ་བོ་དང་རྒྱ་དགེ་མི་དགེ་བྱེད་པ་བོ་དང་འདྲུས་མ་བྱས་དང་མི་འདིག་པའི་རྟག་པ་
དང་ཤེས་པ་མིན་པའི་བེམ་པོ་དང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་དང་བྱ་བ་མེད་པའི་བདག་
རྗེས་ཡོད་འདོད་ལ། བདག་ཀྱན་ལ་ཁྱབ་པ་དང་རྩལ་སྤྲ་རབ་གྱི་ཆད་ཅམ་དུ་འདོད་པ་ནི་
རིམ་བཞིན་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པའི་ལྷགས་སུ་ཁ་ཅིག་འདོད་ལ། རང་ལྷགས་ནི་

བྱེ་བྲག་པས་བདག་ཀྱན་ལ་བྱབ་པར་འདོད་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པས་སྦྱིར་བདག་ནི་
ཀྱན་ལ་བྱབ་ཀྱང་། ཡིད་ཅམ་དང་འཕྲོད་འདྲུ་འབྲེལ་བའི་བདག་ནི་རྩལ་སྤར་བ་གྱི་
བོངས་ཚད་ཅམ་དུ་འདོད་པའི་བྱད་པར་ཡོད་དོ། །རྩ་བའི་དཔེ་ལ་བྱ་བྱེད་ཅེས་པ་ཡིག་
ནོར་ཡིན་པས་བྱ་བེད་ཅེས་འདོན་པར་གྱིས། ཡིད་གྱི་རྩལ་ནི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་
རྟོག་བཅས་དང་ཡུལ་ཅན་དང་སྒྲོ་ཡིན་པར་བཤད་ཀྱང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དབྱད་གཞི་
ཡོད་དམ་སྟམ་སྟེ། ཡིད་ནི་རྩལ་དང་སྒྲོ་ནི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་བཤད་པའི་བྱིར་དང་།
ཡིད་ནི་བཅའ་པོ་དང་སྒྲོ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །རྩལ་ནི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པ་
དང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་འདྲུ་བའི་རྒྱར་གྱིར་པ་སྟེ་བྱད་པར་གསུམ་ལྡན་ཡིན་ལ།
རྩལ་ལ་བརྟེན་པ་དང་ཡོན་ཏན་གཞན་དང་མི་ལྡན་པ་དང་འདྲུ་འབྲེལ་གྱི་རྒྱ་མི་བྱེད་པ་
དང་རྟགས་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་སྟེ་བྱད་པར་བཞི་ལྡན་གྱི་དོན་ནི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཞིང་། དེ་
ལ་དབྱེ་ན་ཉེར་བཞི་ཡོད་པར་ཀ་ཤིས་བཤད་ལ། ཉེར་ལྔར་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་
དོ། །གཟུགས་སོགས་ལྔ་དང་སྦྱི་གཤེར་རྩོ་སྦྱམ་བཞི། །བྱངས་ཚད་སོར་དབྱེ་ལྡན་གཞན་
གཞན་མིན་བདུན། །སྒོ་དང་བདེ་སྦྱག་འདོད་སྤང་འདུས་བྱས་འབད། །ཆོས་དང་ཆོས་
མིན་དགུ་སྟེ་ཉེར་ལྔར་བཟུང་། །ལས་ནི་འདེགས་པ་དང་འཛིག་པ་དང་བསྐྱམས་པ་དང་
བརྒྱངས་པ་དང་འགོ་བ་སྟེ་ལྔའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆ་དང་ཆ་ཅན་དང་། ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་
ཏན་ཅན་དང་། བྱ་བྱེད་དང་། བཟོན་མཚོན་སོགས་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་དོན་གཞན་
པའི་རྩལ་ཡོད་དུ་འདོད་དོ། །རྩལ་དང་ཡོན་ཏན་དང་ལས་གསུམ་ལ་རྩལ་སྤར་འགོ་ཞིང་
གསུམ་པོ་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཤེས་བྱ་ནི་སྦྱི་ཡིན་ལ། སྦྱི་བྱེ་བྲག་འདྲུ་བ་གསུམ་
ནི་མ་སྦྱིས་པ་དང་བྱབ་པ་དང་རྟག་པ་དང་ཆ་མེད་དང་བྱ་བ་མེད་པ་དང་རྩལ་ལ་བརྟེན་
པ་དང་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པ་དང་ལས་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་བྱད་པར་བརྒྱད་ལྡན་དུ་བཤད་
ཀྱང་། དེ་གསུམ་གང་རུང་ལ་བྱད་པར་བརྒྱད་ཚང་བས་མ་བྱབ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་
པའི་ཉེ་ཆོ་བའི་སྦྱི་དང་དེའི་བྱེ་བྲག་ལྟ་བུ་དེ་རྩལ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། རང་གི་
རྟེན་དེ་གཞན་ལས་བྱད་ལྷགས་པ་སྟེ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་

པའི་གཞུང་ཡུལ་ནི་བྱེ་བྲག་དང་། རྟེན་ལ་བརྟེན་པ་ཡོད་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་
 གཞུང་ཡུལ་དུ་ཐུར་པའི་དོན་ནི་འདུ་བ་སྟེ། དེ་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གོ་ས་ཐ་དད་པའི་
 ལྷན་འབྲེལ་དང་གོ་ས་ཐ་མི་དད་པའི་འདུ་འབྲེལ་གཉིས་ཡོད་པར་རྣམ་ངེས་དར་རྒྱུ་ཏུ་
 བཤད་ཀྱང་། རྒྱུ་ཆེན་དང་མཐུན་མི་མཐུན་ལ་དབྱུང་གཞི་ཡོད་པར་སྐར་བཤད་ཟིན།
 སྟོད་བཅུད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་དང་བོར་ཆགས་པའི་ཆོ་ནམ་མཁར་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་སྤ་
 རབ་རྟག་ཅིང་ཆ་ཤས་མེད་པ་རྣམས་སོ་སོར་གནས་པ་དེ་ཉིད། དབང་ཕྱུག་གིས་འཛིག་
 རྟེན་སྤུལ་བར་འདོད་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་གྱི་ལས་གྱི་དབང་གིས་
 དང་བོར་རྒྱུང་རྩལ་སྤ་རབ་གཉིས་འབྱར་བ་སོགས་ཀྱི་རིམ་པས་ཆགས་ཚུལ་སྐར་བཞིན་
 དང་། ལྷན་དང་སོགས་སྐྱས་དབང་བསྐྱར་དང་བསྐྱུང་གནས་དང་སྤྲ་མའི་བྱིམ་དུ་གནས་
 བས་ཆངས་པར་སྟོད་པ་སོགས་ཆོས་སྤུ་འདོད་དོ། །འཁོར་བར་འཁོར་བ་ནི་རི་སྤྱི་དུ་སྟོ་
 ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དགུ་བོ་དེ་བདག་དང་འདུ་འབྲེལ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱི་དུ་ཡིན་ལ།
 ཐར་པ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། ལམ་སྟོམ་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་
 ཏན་དགུ་བདག་དང་འདུ་བའི་འབྲེལ་བ་བཅད་ཅིང་བྲལ་ཏེ་བདག་ཡན་གར་བར་
 གནས་པ་དེའི་ཆོ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་ཐར་པའི་
 རྒྱ་ཡིན་པས་ཁ་ཅིག་དེ་ཐར་པར་འདོད་པ་ནི་འཁྲུལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དགག་པ་
 ནི། དབང་ཕྱུག་རང་ལ་དད་པའི་གང་ཟག་ལ་དགའ་བ་སྟེར་བ་དང་། རང་ལ་མ་དད་པ་
 རྣམས་ལ་སྐྱག་པ་སྟེར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྲུངས་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་སྟོད་
 བཅུད་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་བོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དབང་ཕྱུག་ལ་མ་གུས་པའི་སངས་
 རྒྱས་པ་རྣམས་ལ་བདེ་སྦྱིད་བྱུང་བ་དང་། དབང་ཕྱུག་ལ་གུས་པ་རྣམས་ལ་སྐྱག་བསྐྱེལ་
 བྱུང་བ་མཐོང་ལ། དེ་དག་བྱེད་པ་བོ་དབང་ཕྱུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་ཕྱུག་དེ་མི་
 དགེ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་བོ་ཡིན་ན་སྐྱག་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་ལྷན་སྟོད་པའི་
 ཕྱིར་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དབྱལ་བར་འཆོད་པར་འགྱུར་རོ། །དབང་ཕྱུག་གིས་སྟོད་བཅུད་བསྐྱེད་
 པ་ནི་སྟོད་བཅུད་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་སྟོ་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་ན་དབང་ཕྱུག་འདོད་པ་དེའི་

གཞན་དབང་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་རང་དབང་དུ་སྡོད་བཅུད་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པར་
འགྱུར་ལ། འདོད་པ་ལ་སྟོས་པ་མིན་ན་དབང་ཕྱུག་གི་འདོད་པ་ལས་འབྱུང་བར་ཁས་
སྲངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དབང་ཕྱུག་བརྟན་གཡོ་ཀུན་ལ་བྱབ་པ་ཡིན་ན་ཆ་ཤས་མེད་
པར་ལུས་སྲངས་པ་འགལ་ཞིང་། དབང་ཕྱུག་ཉག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྡོད་བཅུད་མཐའ་
དག་ཉག་ཏུ་སྐྱེ་བའམ་གཏན་ནས་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །དབང་ཕྱུག་བྱེ་རིག་
གསུམ་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཚད་བསལ་གྱི་སྐབས་སོ། །

ལེའུ་བདུན་པ། གཅེར་བྱ་བའི་སྐབས།

༼པ༽འདིར་རྒྱལ་བ་དམ་པ་ལྟ་ཆེན་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དབྱེད་བྱ་སྟེ། རྣམ་
འགྲེལ་རྟེན་ཆེན་ལས། དང་སྟོང་རྒྱལ་བ་དམ་པ་སྟོན་པར་འདྲིན་པས་རྒྱལ་བ་བ་ཞེས་བྱ་
བ་དང་། ཞེས་པས་སོ། །

༼པ༽རྒྱལ་བ་དཔོག་པ་སྟེ་དཔྱོད་པ་བས་བདག་བདེ་བ་ཕྱོང་བའི་ངོ་བོ་སྤར་ཡོད་
པ་ལྟོག་ན་ཡང་སེམས་པ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ནམ་ཡང་མི་ལྟོག་པར་དུས་ཀུན་ཏུ་རྗེས་སུ་འགོ་
བར་འདོད་པ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་བ་བ་སྟེ་གཅེར་བྱ་བ་ཡང་བདག་གི་གནས་སྐབས་སམ་
རྣམ་གྲངས་ནི་ལྟོག་ན་ཡང་རྣམ་སམ་རང་བཞིན་ནི་ནམ་ཡང་ལྟོག་པ་མེད་པར་དུས་
ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐྱེས་བྱ་དང་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་
ཅན་དུ་སྒྲུའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེའི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་རྣམ་གྱི་ངོ་བོས་ནི་གནས་

སྐབས་ཐ་དད་ལ་གནས་སྐབས་ཅན་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བདག་ཉིད་
ཡིན་ལ། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ངོ་བོས་ནི་གནས་སྐབས་རེ་རེ་ལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ལོག་པའི་
བདག་ཉིད་ཡིན་པར་སྤྲོད། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིས་གྲུབ་འགྲེལ་དུ་བྲངས་པའི་ལུང་
ཡིག་ནོར་བའང་དག་པར་གྱིས། རོན་ནི། ལྷ་དང་མིར་སྦྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ཐ་དད་
ཡིན་ལ། གནས་སྐབས་ཅན་བདག་ནི་རྗེས་ཀྱི་ངོ་བོས་གཅིག་ཡིན་ལ། རྣམ་གྲངས་ཀྱི་
ངོ་བོས་ཐ་དད་ཡིན་པར་འདོད་ཅེས་པའོ། །འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ལས། སྟོག་ནི་
ལུས་ཀྱི་ཆད་དེ། དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྲིད་པ་དག་གི་ཉག་པའི་སྟོག་གི་ཐར་བའོ། །ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། རྒྱུ་ཆེན་ལས། དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྟོག་ཉག་
པ་ཉིད་འཁོར་བ་བོའི་བདག་དང་ཐར་པ་ཐོབ་པ་བོའི་བདག་ཏུ་སྦྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་
ཏེ། བདག་དེ་གཉིས་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཀྱང་རྗེས་ཀྱི་ངོ་བོས་གཅིག་ཡིན་པའི་དོན་ནོ། །
འདིར་བྲངས་པའི་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་ལུང་འདི་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ། །

༼བཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་བྱམ་པ་ལྷ་བྱ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ཡོད་
པ་ཅམ་དུ་འདྲ་བའི་ངོ་བོ་ནི་སྦྱི་དང་། སྟམ་བྱ་ལ་སྟགས་པའི་ཆོས་གཞན་དང་མི་འདྲ་
བའི་ངོ་བོ་ནི་གསལ་བ་ཡིན་ཞིང་། བྱམ་པ་ལྷ་བྱ་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་རང་མ་གཏོགས་
པའི་ཆོས་གཞན་ལས་ལྡོག་པའམ། དེ་དག་དང་མི་འདྲ་བའི་ངོ་བོ་དུ་མ་ཡོད་པས་ན།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ནོར་བུ་གཟེ་འབར་རམ་ཁྱ་བོའི་ཁ་དོག་བཞིན་དུ་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཅན་དུ་
འདོད་ལ། དེ་ཡང་བྱམ་པ་ལྷ་བྱ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ཡོད་པ་ཅམ་དུ་མཚུངས་པའི་
ངོ་བོ་ནི་རྗེས་སུ་འབྱུག་པའི་སྟོའི་གཟུང་ཡུལ་དང་། སྟམ་བྱ་ལ་སྟགས་པའི་ཆོས་གཞན་
དང་མི་འདྲ་བའི་ངོ་བོ་ནི་ལྡོག་པའི་སྟོའི་གཟུང་ཡུལ་ཡིན་ཅིང་། བྱམ་པའི་ངོ་བོ་དུ་མ་
དེ་རྟོགས་པ་བོའི་བྱེ་བྲག་གམ་རི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་བྱམ་འདྲིན་མདྲོན་སྟམ་གྱིས་
གཅིག་ཆར་རམ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པར་འདོད་དོ། །

༼མེད་པའི་དེ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་ལ་སྟུར་ཕྱོར་ཀ་པའི་སྐབས་སུ་

བཤད་པ་ལྟར་མཐུན་དཔེ་མེད་པས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་གི་བྱས་པ་མེད་ཅིང་། གཞན་དུ་
མི་འཐད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་ཚུལ་གཅིག་ཙམ་འདོད་དོ།

༼ཙ༽དཔེར་ན། ལྷ་སྦྱིན་གྱི་བདག་གི་རྩལ་དང་བདག་གི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་
ཡུལ་དང་དུས་དང་རང་བཞིན་གྱི་སྒོ་ནས་ཐ་མི་དད་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་
ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་གནས་ཤིང་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་གྲངས་དང་
མིང་དང་མཚན་ཉིད་དང་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། བདག་གི་རྩལ་ནི་གྲངས་
གཅིག་དང་རྣམ་གྲངས་ནི་བདེ་བ་དང་སྦྱག་བསྐལ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་གྲངས་དུ་མ་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མིང་ཐ་དད་པ་ནི་གོ་སྐྱེ་ཞིང་། རྩལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་རྗེས་སུ་
འཇུག་པ་དང་རྣམ་གྲངས་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་ལྗོག་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་གི་རྩལ་སེམས་
པ་ཅན་གྱིས་དོན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་བྱེད་ལ། རྣམ་གྲངས་ནི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་
བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་ཅིང་། དེ་དག་ནི་དཔེར་བྱས་པ་དང་གཟུགས་སོགས་
བཞིན། ཞེས་བཀོད་ནས། བྱས་པ་དང་གཟུགས་སོགས་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པར་བཤད་པའི་
སྐབས་སུ། དཀའ་འགྲེལ་ལས། བྱས་པས་ཚུ་ལེན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་ནི་གོས་དམར་བོ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་
དེ་ཡི་གོ་དག་མ་དག་དང་དོན་གང་ཡིན་བཅའ་བར་བྱའོ།

༼ཙ༽སློག་དང་དུས་དང་ནམ་མཁའ་ནི་རྟག་པའོ། ཞེས་པ་ལ་འདིར་མི་རྟག་
པའོ་ཞེས་བྲངས་པ་སོགས་ཡིག་ཞོར་མང་ཡང་བྱིས་མ་ལངས་པས་བཞག་གོ། རྩལ་དུག་
གི་ནང་ནས་སློག་དུས་ནམ་མཁའ་གསུམ་རྟག་པ་དང་། གང་ཟག་བསོད་སྤྱིག་གསུམ་མི་
རྟག་པར་འགྲེལ་ཆེན་འཇུར་མངས་སུ་གསུངས་པ་ལྟར་ན། བདག་དང་སློག་ལ་སོགས་
པ་པལ་ཆེར་རང་བཞིན་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་མི་རྟག་པ་ཡིན་མིན་དང་། བྱད་པར་དུ་
བདག་རྟག་ལ་གང་ཟག་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་བདག་དང་གང་ཟག་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་
པ་ནི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་དགོས་སོ།

༼ ༩ ༽ རྟོག་ནི་རྟུག་གི་ལུས་ལ་ཆ་ཤས་སོ་ཞེས་པ་ནི་ས་སོགས་རྟུག་གི་ལུས་ལ་
 རྟོག་ཡོད་པའི་དོན་ནོ། །འདིར་འབྲས་བུའི་ལུས་ཞེས་བྲངས་པ་ནི་དཔེ་མ་དག་སྟེ། འགྲེལ་
 ཆེན་དུ་འབྱུང་བའི་ལུས་ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཉིད་སྣང་བ་ལས་ཀྱང་། འབྱུང་བའི་ལུས་
 ཞེས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་འབྲས་བུའི་ལུས་ཞེས་པའི་བཤད་པ་བྱེད་དེ། ཡི་གེ་མ་དག་པའི་རྗེས་
 གྱུ་འབྲང་བ་འབྲའོ། །ཞེས་དེ་འབྲའི་ཡིག་ནོར་སྲིད་ཅམ་དུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། ད་ལྟའི་
 འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ཡི་གེ་ནོར་བར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་དུ་རྟོག་ཅན་གྱི་སྟེ་རྟུག་
 དང་རྟོག་གེ་འབར་བ་སོགས་སུ་རྟོག་ཅན་གྱི་སྟེ་དགྲར་བཤད་པ་ནི་ཡོངས་ལ་སེམས་
 མེད་དུ་གྲགས་པ་རྣམས་སེམས་ལྡན་དུ་སྐྱབ་ཆེད་དང་དབང་བོ་གཅིག་ལྡན་དང་གཉིས་
 དང་སོགས་ཀྱི་མཆན་གཞི་ངོས་འཛིན་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། རྟོག་ཅན་
 ལ་རྟུག་གམ་དགྲར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི་ལེགས་པར་སྣང་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་
 ལས་ཀྱང་དཔུལ་བ་སོགས་འགྲོ་བ་ལྷ་བཤད་ཅིང་། དུང་དང་ཉ་ཕྱིས་དང་སྲིན་གྱི་མེ་དང་
 ཀླང་བཞི་བ་དང་བྱ་ལ་སོགས་པ་མང་བོ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་ཆུ་མེ་སྒྲུང་པན་ཚུན་
 རེག་པའི་རྒྱན་གྱིས་འཕེལ་འགྲིབ་སྣ་ཆོགས་སུ་འཇུར་བའི་ཕྱིར་རེག་པའི་དབང་བོ་འཕ་
 ལུས་དབང་དང་ལྡན་པར་འགྲུབ་བམ་སྟམ། མིག་དང་ན་བ་དང་སྣ་དང་ལྗེའི་དབང་བོ་
 དང་ལྡན་པའི་ཤིང་སོགས་ཡོད་པར་འདོད་པས་དབང་བོ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སྟེན་ཤིང་
 ཡང་ཡོད་དོ། །

༼ ༡༠ ༽ འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་ལས་ལྟག་མེད་པས། དེ་ཞིག་ན་རྟོག་ཆགས་
 ཐམས་ཅད་གང་ལ་གནས། དེས་ན་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་རྟག་པ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་
 སོ། །

༼ ༡༡ ༽ དངོས་པོ་བརྩ་བཞི་ལྷང་མ་བསྟན་པ་དང་། འཁོར་བའི་ཐོག་མ་མི་མངོན་
 ཞེས་རང་ཉིད་མི་ཤེས་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་རྣམས་ཀྱིས་བཙེམ་ལྡན་འདས་
 ལ་སྐྱར་བ་གདབ་པའི་ཕྱིར་ཤུག་འཁྱུང་བའི་སྟེ་མེད་ཀྱི་མཛེས་མ་བསད་ནས་བཙེམ་ལྡན་འདས་

གྱི་འཆག་སར་བོར་བ་དེ་སྤར་མ་སྒྲན་པ་དང་། བྲམ་ཟེའི་བུ་མོ་མངོས་མས་ཤིང་གི་
 གཞོང་བུ་སྟོ་བར་སྒྲན་ཏེ་གཡོགས་ནས་སྒྲི་བོ་སལ་བོ་ཆེའི་མདུན་དུ། དགེ་སྦྱོང་གྲོ་ཏ་
 མས་བདག་སྒྲུམ་པར་བྱས་སོ་ཞེས་སྒྲུར་བ་བཏབ་པ་མ་བསྒྲོག་པ་དང་། ཁྱོད་ཁྱེད་པ་ཏ་ལ་
 སུ་ཏ་མེའམ་ཚུས་འདི་ག་པར་གསུངས་པས་གང་གིས་འདི་ག་པ་མ་ཤེས་པ་དང་། བྲམ་ཟེ་
 རྣམས་ཀྱིས་མགོན་དུ་བོས་ཏེ་དབྱར་ཁས་སྒྲངས་པའི་རྗེས་སུ་དེ་དག་གིས་བསྟེན་བཀྱར་
 མི་བྱེད་པར་སྒྲི་བ་གསུམ་དུ་ཏ་ཆས་ནས་རུལ་བོས་པའི་ཕྱིར་དེ་མ་ཤེས་པ་དང་། སྟོན་
 པ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སྤྱ་ལའི་གྲོང་དུ་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ན་བདུད་ཀྱི་
 བར་ཆད་ཀྱིས་བསོད་སྟོམས་མ་རྟེན་པར་ལྷུང་བཟེད་འཁྱུད་བཞིན་དུ་ཕྱིར་ལོག་པའི་
 ཕྱིར་དེ་མ་ཤེས་པ་དང་། རྗེའི་འཁྱུལ་འཁོར་འཕངས་པ་མ་ཤེས་པ་དང་། སྒྲང་བོ་ཆེ་
 གོར་སྦྱོང་དུང་དུ་འོངས་པ་མ་ཤེས་པ་དང་། དགེ་འདུན་དབྱེན་བྱེད་པར་འཁྱུར་བའི་ལྷ་
 སྒྲིན་རབ་དུ་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྒྲུ་མ་མཁན་བཟང་བོས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་
 མཐོ་འཆམ་པའི་ཕྱིར་འཁོར་ཀྱི་འབྱམས་དང་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་སོགས་སྒྲུ་མ་སྒྲུལ་ནས་
 བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པ་ལ་མ་ཤེས་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་འདོག་པ་དང་། ལྷག་སྦྱོང་དང་
 རིང་འཕུར་ཤི་བ་མ་ཤེས་པར་དེ་གཉིས་ད་ལྟ་གང་ན་ཡོད་སྟུང་པ་ལ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་
 གཉིས་ཤི་ནས་ཞག་བདུན་དང་ཞག་གསུམ་ལོན་ཞེས་སྒྲན་པ་དང་། ལྷ་སྟེ་ད་ལྟ་གང་ན་
 ཡོད་ཅེས་ཆེད་པ་དང་། ཤིང་གི་སྤང་བོ་ལྷ་བུའི་མདོ་སྟེ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞབས་
 ལ་སང་ལྷང་གི་ཆལ་བ་བྱུག་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིན་ཚྱོད་བ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་སུན་འབྱེན་པའི་ཕྱ་སྟེགས་པ་དཔྱོད་པ་བ་དང་གཅེར་བུ་བ་དེ་དང་དེ་ལྟ་
 བུ་འབྱུང་ཞེས་ལུང་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དཔྱོད་པ་བའི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པའི་ཤར་སྟོན་འབྲེལ་བཤད་
 ལས། ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་ཀྱན་ཤེས་མིན། ཤེས་བྱེད་གཞན་ཡོད་ཐུག་པ་མེད། གཅིག་
 གིས་རྒྱ་དང་མི་རྒྱ་བ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱར་མི་རུས། སྦྱོར་བ་དམིགས་སུ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ཀྱན་ཤེས་ག་ཡིན། རིག་བྱེད་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། རྫོག་

བ་གང་དག་མི་སྲིད་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་དག་ན་མི་རྣམས་དང་། །ཐུ་སྟེགས་བྱེད་ལའང་
 ཀུན་མཁྱེན་མེད། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་སྦྱོར་བའམ། །གལ་ཏེ་མི་ཤེས་ཀུན་རིག་མིན། །མ་
 འོངས་པ་དག་མི་ཤེས་ཕྱིར། །ཀུན་རིག་མེད་པ་ཁོ་ནར་སེམས། །གང་ཕྱིར་ཀུན་མཁྱེན་
 སུན་འབྱིན་པ། །ཁོ་བོ་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་མ་ལྟར། །རྟོ་སྦྱོགས་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ཡི། །ལྟས་
 བྱིན་བསྟུས་པར་ལྟར་ཕྱིར་དང་། །སྤང་བོའི་དཔང་བོ་འོང་བ་ཡི། །མ་འོངས་པ་དག་ཤེས་
 མ་ལྟར། །སྦྱར་འདེབས་མངོས་ལུན་གསོད་པ་དང་། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་བསྟན་མ་ལྟར། །གང་
 ཕྱིར་དང་བོ་ཉིད་ནས་ནི། །དགེ་སློང་བསྐྱེད་བ་མ་བྱས་ཕྱིར། །བདུད་ཀྱི་ལས་ནི་མི་ཤེས་
 པས། །སྤྲུལ་འདི་གྲོང་དུ་ཞུགས་པ་དང་། །བྲམ་ཟེ་བརྟེན་པར་ལྟར་ནས་ནི། །ནས་རུལ་བྱིན་
 པ་ཟོས་པར་ལྟར། །བསྐྱབ་གཞི་འཆའ་བའི་སྟོན་རོལ་དུ། །ལྟང་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་
 དག།ཅིའི་ཕྱིར་ན་བྱས་མ་ལྟར། །དེ་ཕྱིར་མ་འོངས་ཤེས་པ་མིན། །ན་ཆོད་དང་ནི་རིགས་
 དང་རུས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་ལུན་པ་དང་། །ཐོས་དང་ཤེས་དང་འབྲས་བྱ་ཡིས། །ཐུག་
 པའི་རྒྱུ་ལ་ཕྱག་བྱར་རིགས། །གང་ལ་ཡིད་གཉིས་སྦྱོར་བ་ཡི། །ཆོས་དེ་སུ་ཞིག་སྦྱོར་བར་
 འདོད། །སེམས་ཅན་སྐལ་ལུན་མི་ཤེས་ཤིང་། །ད་ལྟར་བྱུང་བའང་མི་ཤེས་ཕྱིར། །ལྟ་བ་
 དང་ནི་བཟང་སྟེའི་ཆོགས། །ད་ལྟ་ག་ལ་འཁོད་ཅེས་འདི། །ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྟན་པའི་
 ཕྱིར། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཤེས་མ་ལྟར། །གང་ཕྱིར་རེངས་བྱེད་སྦྱུ་རུལ་ཤེས། །ཤི་བ་དག་ཀྱང་
 ལྟས་བསྟན་པ། །དེ་ཕྱིར་འདས་པ་མི་ཤེས་པས། །དེས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མིན། །གྲོང་
 ཁྱིམ་འཇིག་པར་འཁྱར་བ་ནི། །མེའམ་རྒྱས་ནི་མ་ངེས་པས། །ཐེ་ཆོམ་ཅན་གྱི་ཆོག་ཅན་
 ནི། །ཀུན་མཁྱེན་མིན་པར་གསལ་བར་ངེས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་ལྟར་ན། །གཞན་
 ལ་འདི་བ་མི་རིགས་གང་། །དེས་ནི་དགེ་སློང་ཆོགས་རྣམས་ལ། །ད་ལྟ་ཅི་སྦྱོར་འཁོད་ཅེས་
 འདི། །ཐུ་སྟེགས་འདི་དག་རྩོམ་མེད། །ང་ནི་ལུས་ཅན་མཆོག་ཡིན་ཞེས། །བདག་བསྟོད་
 གཞན་ལ་སྟོད་བྱེད་པ། །དི་ལྟར་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པར་འདོད། །ངས་ནི་སྟོན་བྱུང་མ་ཡིན་
 པའི། །འཕགས་ལམ་རྟོང་བོ་ཐོབ་ལྟར་ཅེས། །སྦྱ་བྱི་འགལ་བའི་ཆོག་སྦྱ་བ། །དི་ལྟར་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པར་རིགས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཟ༽འཇུག་པའི་འབྲེལ་བཤད་ཀྱི་འཇུར་ལས། དགེ་སློང་སྐྱབས་ལ་སོགས་
པ་ཞེས་འབྱུང་ལ། དེའི་དོན་གཅེར་བྱ་བའི་དགེ་སློང་ནམས་ལ་འཆད་དོ། །སློང་བ་བ་ནི་
བསམ་གཏན་པའི་མིང་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་པ་དཀར་བོ་ཞེས་པའི་རང་སྡེ་ཕུང་བོ་
རྩམ་ཡོད་བྱེད་པ་བོར་སྐྱབས་བ་ཞིག་གོ། ཞེས་འཇུག་རྒྱུ་ཆེན་མོར་གསུངས་སོ། །

༼འ༽ཆུ་ནག་ན་ལྷ་སྐྱེན་ལུགས་ཀྱི་ཏ་ཤང་འགའ་རེ་ཡོད་པར་གྲགས་ཤིང་། ཆུ་
གར་དཀྲ་ར་ནའི་ཡུལ་དུ་ཤ་མི་བ་དང་འོ་མ་མི་འབྱུང་བ་སོགས་ལྷ་སྐྱེན་ལུགས་ཀྱི་
དགེ་འདུན་ཀྱི་དགོན་སྡེ་གསུམ་ཡོད་པར་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །བསྟན་པ་སྡེ་དར་བྱི་
དར་དང་། བྱི་དར་ལ་ཡང་སྟོད་དང་སྟོད་ནས་གསོས་ཚུལ་སོགས་མངས་པས་འདིགས་
ནས་མ་བྲིས་པས་ཆོས་འབྱུང་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིར་ཡེ་ཤེས་སྙིང་བོ་དེ་
ལེགས་ལྷན་ཡབ་སྲས་ལས་ལོགས་སུ་བཤད་པ་དང་། འཕགས་སེང་ཡབ་སྲས་ཞེས་པའི་
ཐ་སྟོད་བཤད་པ་དག་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ཡོངས་གྲགས་ལ་དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ཞིང་འཕགས་
སེང་གཉིས་སྐྱའི་བསྟན་ཚུལ་སོགས་ལ་ཚོད་པས་ཡབ་སྲས་ཀྱི་ཐ་སྟོད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
སྟམ་སོ། །བོན་གྱི་ཐེག་པ་དགུ་ལ་འདིར་བཤད་པ་དང་མི་འདྲ་བའི་བཤད་ཚུལ་ཡོད་ཀྱང་
དོན་ཚུང་བས་མ་སྟོན་སོ། །

༼ཡ༽བདག་གི་རྩམ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་འདིག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་འཇུར་བར་
འདོད་པ་ལ། འོ་ན་བདག་གི་རྩམ་དེ་བདག་གི་ནམ་གངས་ཕྱི་མ་དང་འབྲེལ་བ་ན་སྤར་
ཀྱི་ངོ་བོ་དོར་རམ་མ་དོར། གལ་ཏེ་དོར་ན་བདག་གི་རྩམ་ཉག་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་ཉམས་
པར་འཇུར་ལ། སྤར་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་དོར་ན་བདག་གི་རྩམ་ཡོངས་སུ་འཇུར་བར་ཁས་སྐྱངས་
པ་ཉམས་པར་འཇུར་ཏེ། སྤར་ཕྱི་གཉིས་ཀར་བྱད་པར་མེད་ན་ཡོངས་སུ་འཇུར་བ་མ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོག་པའི་ཆོ། ལྷོགས་སྤར་ན་རེ། ནམ་གངས་སྤར་ཕྱི་དང་འབྲེལ་
བའི་རྩམ་སྤར་ཕྱི་གཉིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། ནམ་གངས་སྤར་ཕྱི་ཐ་
དད་པས་བྱད་པར་དུ་འཇུར་བ་ཡིན་ཏེ། རྩམ་དང་ནམ་གངས་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་རྣམ་དང་རྣམ་གྲངས་གཉིས་འདིག་མི་འདིག་དང་རྣམ་
སྒྲུབ་འགྲོ་བ་དང་ལྗོན་པའི་མཆན་ཉིད་ཐ་དད་པའི་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་
དབྱེར་མེད་པའི་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

༼ར༽ལྟ་བུ་བཅུ་བཞི་ལྷང་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། བདག་དང་འདིག་ཉེན་
ཉག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ན་གྲངས་ཅན་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་ནས་རང་བཞིན་གཞན་
དུ་མི་འགྱུར་བར་འོང་བ་ཡིན་སྟེ་དུ་གོ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་གཉིས་མི་ཉག་པ་ཡིན་པར་
གསུངས་ན་རྒྱང་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་མེད་པར་དེ་གཉིས་སྐྱོ་བར་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་
སྟེ་དུ་གོ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཉག་མི་ཉག་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པར་གསུངས་ན་གཅེར་བུ་བ་
ལྟར་རྣམ་ནི་ཉག་པ་དང་རྣམ་གྲངས་ནི་མི་ཉག་པ་ཡིན་སྟེ་དུ་གོ་བར་འགྱུར་བ་དང་།
དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་གསུངས་ན་གནས་མའི་བུ་བཞིན་དུ་ཉག་མི་ཉག་གང་
དུ་ཡང་བཅོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཡོད་དོ་སྟེ་དུ་གོ་བར་འགྱུར་གྱི། དེའི་ངོས་པ་ཁྱེས་པ་
བོ་ནི་རང་རྒྱ་བའི་བདག་དང་དེའི་འོངས་སྐད་བྱའི་འདིག་ཉེན་གཉིས་མེད་པ་ཡིན་པས་
ཉག་མི་ཉག་གང་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་དུ་གོ་བའི་སྟོང་རུང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་
ལན་ལྷང་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་མཐའ་ལྟན་སོགས་ལ་རིགས་སྒྲིལ་བྱས་ནས་ཤེས་
པར་གྱིས། དེས་ན་དེ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་གྱི་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་
བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །འཁོར་བའི་ཐོག་མ་མི་མངོན་གསུངས་པའང་དེ་ཡོད་ཀྱང་མི་སྣང་
བ་མེན་གྱི་མེད་པས་མི་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། བྱམ་མཁའའི་ངི་རོ་མི་སྣང་བ་བཞིན་ནོ། །འཁོར་
བའི་ཐོག་མ་མེད་དེ། ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། ཞེས་པ་ལྟར་ཀུན་ཉོན་
གསུམ་ལ་སྐྱེ་བྱའི་རིམ་པ་མེད་པར་འཁོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱ་དང་སྟོང་དང་ནས་
དང་ནས་ཐུག་སོགས་སྐྱེ་བྱའི་རིམ་པ་མེད་པར་འདིག་ཉེན་ན་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཤིན་དུ་མངོས་མ་བསད་པ་མ་གསུངས་ཤིང་སྐྱབས་མ་མངོན་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱབ་
པའི་མཐུས་རྒྱས་ན། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷུ་དུ་འདུལ། ཞེས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་

དེའི་ལས་ཀྱི་མཐུ་བསྐྱོད་ཀྱི་མེད་པས་ཡིན་གྱི། མི་མཁྱེན་པ་མིན་ཏེ། འདྲུམ་པ་མཛད་པའི་
 རྒྱ་རིས་པ་ན་ཉི་མ་བདུན་པ་ལ་བཛྲོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བྲམ་ཟེའི་བྱ་མོ་
 སྐར་བ་བཏབ་པ་མ་བསྐྱོད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཐག་པ་ཆད་ཐུར་ནས། ཤིང་གཞོང་ས་ལ་ལྷུང་
 བ་ནི། །རྒྱལ་བཅས་སྐྱེ་བོའི་འཁོར་མཐོང་ནས། །དེ་དག་ངོ་མཚར་ཆེ་བར་ཐུར། །ཞེས་
 སོགས་ལྟར་རྒྱལ་བ་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་བོ་མང་བོའི་མདུན་དུ་ཐག་པ་ཆད་ནས་ཤིང་གི་
 གཞོང་བྱ་ས་ལ་ལྷུང་ནས་བརྟུན་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་དུ་སྟོན་པར་འཇུག་བས་མ་གསུངས་
 པ་ཡིན་ནོ། །བསོད་སྟོམས་ཆད་པ་ནི། །ཆོགས་རྒྱ་ཆེར་བསགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་
 བསོད་སྟོམས་ཆད་པ་བྱུང་ན་བདག་ལྟ་བུ་དགེ་ཅ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས་སྟམ་དུ་རྗེས་
 འདུག་ནམས་སེམས་པ་དང་། བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ལྟ་དང་ལྟའི་བྱ་གཞན་
 དག་གིས། སྟོན་པ་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ལ་བལྟས་པ་ན་ཆོས་འབའ་ཞིག་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། སེམས་ཞུམ་པའམ་ཡིད་མི་བདེ་བར་ཐུར་པ་ཅུང་ཟད་ཅམ་
 ཡང་མེད་པས། ལྟའི་བྱ་སྟོང་ཕྱག་བདུན་ཅུ་སེམས་རབ་ཏུ་དང་བས་ཆོས་ཐོས་ནས་ཆོས་
 ཀྱི་མིག་དག་པར་འཇུག་བས་དགོས་པ་དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་ནི་བདུད་
 ལས་རྒྱལ་ཟིན་པས་བདུད་ཀྱིས་བར་ཆད་བྱ་བར་མི་རུས་སོ། །དབྱར་རྒྱ་གསུམ་དུ་ནས་
 རུལ་གསོལ་བ་ནི། བྲམ་ཟེ་ནམས་ཀྱིས་མགོན་དུ་བོས་ནས་བྱིས་བསྟེན་བཀུར་མི་བྱེད་པ་
 མཁྱེན་ཀྱང་། བྱང་སེམས་ལྟ་བུ་སྤྲིག་གོགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྲིག་པའི་ལས་བྱས་ནས་
 དུད་འགོར་སྐྱེས་པའི་རྟ་ལྟ་བུ་སྤྲིན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་དེར་གཤེགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟ་ལྟ་
 བུ་བོ་དེ་དག་གི་དོན་དུ་བྱང་སེམས་ཉི་མའི་སྤྲིང་བོ་སྟོན་ལམ་ཀྱི་དབང་གིས་བསམ་
 བཞིན་དུ་རྟ་ཅང་ཤེས་སུ་སྐྱུལ་ནས་སྟོན་པ་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་ལ་རྒྱ་བ་གསུམ་དུ་
 རྟ་ཆས་ནས་རུལ་འབྱུལ་དུ་བརྟུག་པའི་དགེ་བའི་ཅ་བས་དེ་དག་སྟོན་གྱི་སྐྱེ་བ་རྗེས་སུ་
 དྲན་ཞིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མངོན་དུ་ཐུར་ནས་རིམ་གྱིས་འཆི་འཕོས་ཏེ་དགའ་ལྡན་གྱི་
 ལྟར་སྐྱེས་ཏེ། སྐར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཚོན་པ་བྱས་ཤིང་ཆོས་ཐོས་ནས་ལྷ་མེད་
 བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་ཐུར་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྟ་རྗེ་ཡང་རང་སངས་རྒྱས་སུ་འཇུག་བར་

ལུང་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྷན་བྱིན་གྱིས་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་རྩོད་འཕེན་པ་མི་མཐུན་པ་མིན་
 ཏེ། མཐུན་ཀྱང་འགྲོ་བ་ལ་སྐྱོད་པའི་དགོས་པ་གཟིགས་ནས་བདེ་སྟོམས་སུ་བཞག་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སྟོགས་རྩོད་འཕེན་པ་དེ་གཞོན་སྦྱིན་ལག་ན་རྩོད་རྩེས་བར་སྤང་ལ་བྱེ་མར་བྱས་པ་
 དེ་གཞོན་སྦྱིན་ཀྱིས་བེད་སྤྱོད་གི་ལུས་ལ་བཟེད་པས་དེ་གི་འཕྲོས་ནས་ལྷན་སྦྱེས་ཏེ་ཞག་
 མ་ལོན་པར་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་རྩུང་དུ་འོང་ནས་ཕྱག་འཆའ་ཞིང་ཆོས་ཐོས་པས་
 བདེན་པ་མཐོང་བ་དང་། སྟོགས་རྩོད་དུ་མ་བྱས་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་ཞབས་ལ་ཆ་བྱང་
 བ་གདངས་པར་གྱུར་པའི་སྦྱོར་གྱི་དོན་དུ་ཆོང་དཔོན་ཞིག་གིས་ཅན་དན་ས་མཆོག་
 ལུལ་བ་དེ་རང་སངས་རྒྱས་ཅན་དན་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བར་ལུང་བསྟན་པ་དང་། ཡང་
 སྦྱོར་དེ་གདངས་པར་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་བྱང་མེད་གཅིག་གིས་རང་གི་འོ་མ་བཞོས་ཏེ་
 ལུལ་བ་དེ་རང་སངས་རྒྱས་འོ་མ་སྦྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བར་ལུང་བསྟན་པ་དང་།
 གཞན་ཡང་། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ནམས་དང་ནི། སྟོང་ཕྱག་དག་ནི་ཉན་སྟེད་གྱིས། །དད་པའི་
 དབང་པོ་སོགས་ཐོབ་ནས། །སྲིད་པ་ལས་ནི་གྲོལ་བར་གྱུར། །ཞེས་པ་ལྷན་འགྲོ་དོན་མཐའ་
 ཡས་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤང་བོ་ཆེ་ནོར་སྦྱོང་འོངས་པ་མི་མཐུན་པ་མིན་ཏེ། རྒྱལ་
 བོའི་ཁབ་ཏུ་བྱིས་བདག་ཅིག་གིས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་འཁོར་དང་བཅས་པ་གདུགས་
 ཆོད་ལ་སྦྱུན་བྱངས་པའི་ཆོ། ལྷན་སྦྱིན་གྱིས་རྒྱལ་བོ་མ་སྦྱེས་དགའི་སྤང་ཆེན་གདུམ་པོ་
 ནོར་སྦྱོང་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཅད་པས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཕྱག་གཡས་པའི་
 མཐིལ་ནས་སེང་གེ་རལ་བ་ཅན་ལྷ་སྦྱུལ་ཞིང་། སྟོན་པའི་ཞབས་གྱི་རྩུང་མ་གཏོགས་པ་
 སྟོགས་ཐམས་ཅད་མེ་ལྷེ་འབར་བས་བྱབ་པར་སྦྱུལ་བས། སྤང་ཆེན་དེ་འབྲོས་པར་
 བརྒྱམས་ཀྱང་འབྲོས་པའི་སྟོགས་མ་རྟེད་པར་འདུལ་ཞིང་ཁུམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་གྱི་ཞབས་གྱི་རྩུང་དུ་སོང་བ་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་འཁོར་ལོའི་མཆན་གྱིས་
 བརྒྱན་པའི་ཕྱག་མཐིལ་གྱིས་དེའི་མགོ་ལ་བྱུགས་ནས་ཆོས་གསུངས་པས། སྤང་ཆེན་དེ་
 སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་རབ་ཏུ་དད་པས་རིམ་གྱིས་དུད་འགྲོའི་སྦྱེ་གནས་ལས་ཐར་ནས་
 ལྷན་སྦྱེས་ཤིང་། ཞག་མ་ལོན་པར་སྟོན་པའི་རྩུང་དུ་འོང་ནས་ཆོས་ཐོས་པས་བདེན་པ་

མཐོང་བར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མཁྱེན་བཞིན་དུ་གཤེགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷས་
 བྱིན་གྱིས་སྒྲིགས་རྒྱུ་ལས་པ་དང་ནོར་སྒྲིང་ཐད་པ་སོགས་རྒྱས་པར་འདུལ་བ་ལུང་
 གཞི་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྷ་སྒྲིན་དགེ་འདུན་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མ་
 མཁྱེན་པར་རབ་རྒྱ་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྒྲིན་ཁྱིམ་ན་གནས་ན་སྟོབས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་བོར་གྱུར་ནས་བསྟན་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པ་དང་། རབ་རྒྱ་
 བྱུང་ན་སྟོན་པ་དང་བསྟན་པ་ལ་གཞོན་པ་གང་ཡང་བྱེད་མི་རུས་པར་གཟིགས་ནས་
 རབ་རྒྱ་བྱུང་བ་མ་བསྒྲིག་པའི་ཕྱིར། སྒྲུ་མ་མཁན་བཟང་བོས་སྒྲུ་མའི་བསྟེན་བཀུར་བྱེད་
 པ་མི་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་ཀྱང་སྒྲུ་མ་མཁན་བཟང་བོས་སྟོན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་
 མཐོང་ཞིང་ཆོས་ཐོས་པས་བསོད་ནམས་སོགས་པར་གཟིགས་ནས་བསྒྲིག་པར་མ་མཛད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་སྒྲུ་མའི་བཟང་བཅའ་དེ་དངོས་གནས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་
 སྟོན་པ་འཁོར་བཅས་གསོལ་བར་གནང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྒྱས་པར་སྒྲུ་མ་མཁན་བཟང་
 བོ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །ལྷག་སྒྲིང་དང་རིང་འཕྱར་གྱི་བ་མི་མཁྱེན་
 པ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་སྟོན་པ་ཡིན་པར་འདིག་ཉེན་ན་གྲགས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་སྟོན་པ་
 མ་ཡིན་ཞིང་། བདག་ཉིད་སྤྲོད་མེད་པའི་སྟོན་པ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་
 ཉིད་ཀྱི་ཉམས་སུ་སྒྲིང་བའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ནི་མཁས་པ་ཤེས་པ་དང་ལྷན་པས་རིག་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་ཡིན་པས་
 རི་ལྷར་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བགོ་བཤའ་མཛད་ཅིང་བྱས་པ་མཁྱེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེར་
 འདུས་ཤིང་ཆོགས་པའི་ལྷ་ལྷ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐོག་མར་རིང་འཕྱར་
 དང་ལྷག་སྒྲིང་ལ་ཆོས་བཤད་པར་བྱའོ་སྟུམ་པ་དང་། ལྷ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཀྱི་སྐབས་གནང་བའི་སྤྲགས་ལ་བལྟས་ནས་རིང་འཕྱར་གྱི་ནས་ཞག་བདུན་ལོན་
 པ་དང་། ལྷག་སྒྲིང་གི་ནས་ཞག་གསུམ་ལོན་ནོ་ཞེས་གསོལ་བ་ན། ཨེ་མའོ་དེ་གཉིས་ཤི་
 བ་དེ་ཤིན་རྒྱ་ཏེ་བོར་མ་སྟེས་ཏེ། ཆོས་འདུལ་བ་འདི་མ་ཐོས་སོ་སྟུམ་དུ་དགོངས་པར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ལྷར་ན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་

ཀྱང་དགོངས་པ་ལ་མ་ཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་མི་མཁྱེན་པར་མཛོད་འགྲེལ་དུ་བཤད་པས།
 རིང་འཕུར་སོགས་ལ་ཆོས་བཤད་པར་བྱའོ་སྟུང་པ་དང་། ལྷ་ཅམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐབས་
 གནང་བའི་ཐུགས་ལ་བལྟས་ནས་དེ་གཉིས་ཤི་འཕོས་སོ་ཞེས་གསལ་བ་སོགས་འཐད་པ་
 ཡིན་ཀྱང་། གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་ལྟར་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དགོངས་སོ་ཞེས་
 ལྷ་ཅམས་ཀྱིས་སེམས་པར་ལྟར་པར་བྱིན་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་མ་གཏོགས། སྟོན་པས་ཐོག་མར་
 རིང་འཕུར་དང་ལྷག་སྟོད་ལ་ཆོས་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་དགོངས་པའང་མ་ཡིན་ཞིང་།
 སེམས་ཅན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོད་ཡུལ་དུ་ལྟར་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡོད་པའང་མ་ཡིན་
 ཞེས་འདོད་དམ་ཞིབ་ཆ་གཞན་ཞིག་ཡོད་དུང་པར་བྱའོ། ལུ་ལྷེ་དང་ལྷ་གང་ན་ཡོད་ཅེས་
 ཟེད་པར་མཛོད་པའང་དེ་དག་ལས་གཞན་རྣམས་རེ་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་སྟོད་མ་ཡིན་པ་དང་
 ཆོས་ཀྱི་སྟོད་དཀོན་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་གྱི་མི་མཁྱེན་པ་མིན་ནོ། ཤིང་གི་ཕུང་བོ་
 ལྷ་བུའི་མདོ་སྤེལ་བསྟན་པ་ཡང་བསམ་པ་ངན་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སྦྱོང་དུག་ཅུ་དང་། ཆོ་བད་
 པའི་དགེ་སྦྱོང་དུག་ཅུ་དང་། འདོད་ཆགས་ཤིན་ཏུ་དུག་པའི་དགེ་སྦྱོང་དུག་ཅུ་ངན་སོང་
 དུ་སྟེ་བར་གཟིགས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པར་མཛོད་དེ། དེ་རྣམས་
 ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ཐོས་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་འགྲོ་བར་སྐྱེས་པར་ལྟར་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་བཤད་དེ། འདིའི་དོན་དུང་བཅའ་བར་
 བྱའོ། །སེང་ལྷེང་གི་ཆལ་བ་བྱུག་པ་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་དུ་བསྟན་པ་ཡང་འགྲོ་བ་འདུལ་
 བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཉན་
 ཡོད་དུ་སྲིད་པ་ཐ་མའི་གང་ཟག་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ། དེའི་དགྲར་ལྟར་པའི་གང་ཟག་ཉི་ཤུས་
 གསོད་པར་འདོད་པ་ལས། གང་ཟག་བཞི་བཅུ་བོ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱི་སྟུན་སྲར་ལྷགས་པའི་ཆོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེང་ལྷེང་གི་ཆལ་བ་
 ཞིག་བསྟན་ནས་འདི་ནི་ངའི་ཞབས་ལ་འདུག་པར་འཇུག་རོ་ཞེས་བཀའ་སྤྲུལ་བ་དང་།
 མོ་ལྷལ་གྱི་བུ་བདག་གིས་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁམས་གཞན་དུ་བསྐྱུར་བར་བཞུའོ་ཞེས་སེང་
 ལྷེང་གི་ཆལ་བ་ལ་འདུག་པས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁམས་རབ་

ཏུ་གཡོས་པར་གྱུར་ཀྱང་། མེད་ལྗོངས་གི་ཆལ་བ་དེའི་སྤྲི་ཆེ་མོ་ཉན་ར་བཤགས་ཅམ་ཡང་
 བསྐྱོད་པར་མི་རུས་སོ། །དེའི་ཆེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕྱག་གཡས་པས་ཞབས་བབྱང་
 རས་མེད་ལྗོངས་གི་ཆལ་བ་དེའི་སྤྲི་བ་ཏུ་བཞག་པ་དང་། དེས་རྩོམ་ཆེའི་སྤྲི་བོ་ལྟར་ཕྱག་
 པར་གྱུར་རྟོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ངས་སྡོན་རྒྱ་མཆོའི་ནང་ཏུ་ཆོང་བ་ཞིག་
 མདུང་གིས་བརྒྱབ་ནས་བསད་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་ལྟག་མ་འདི་ཡིན་ལོ་ཞེས་གསུངས་
 པས། གསོད་འདོད་ཀྱི་གང་ཟག་ཉི་ཤུ་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་ཉིད་ལ་ཡང་ལས་རྣམས་སྤྲིན་པར་
 འཇུག་ན་བདག་ཅག་ལ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་སྒྲུམ་ནས་སྡོན་པའི་མདུན་ཏུ་ཉེས་པ་བཤགས་ཤིང་།
 ཆོས་ཐོས་པས་གང་ཟག་བཞི་བརྒྱས་ཡེ་ཤེས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་གྱུར་ཅིང་། སྟག་
 ཆགས་སྟོང་ཕྱག་སྒྲུམ་རྩ་རྩ་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་སུན་འབྲིན་པའི་གང་ཟག་གི་མིང་རིགས་སོགས་མ་བསྟན་
 ཀྱང་ལུང་བསྟན་པར་མཛད་དེ། བསམ་པ་ངན་པ་སེམས་པ། སྤྲོ་བ་ངན་པ་སྤྲོ་བ། དྲ་བ་
 ངན་པ་བྱེད་པའི་བྱིས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་སུན་ཕྱང་བ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྱོད་ཁྱེད་གང་གིས་འདིག་པ་མི་མཐེན་པར་མེད་མ་རྒྱས་འདིག་ཅེས་ཐེ་ཆོམ་ཅན་གྱི་
 ཆོག་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆ་འགའ་ཞིག་ནི་མེས་འདིག་པ་དང་། ཆ་འགའ་ཞིག་ནི་
 རྒྱས་འདིག་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་ལེན་ངེས་ཡིན་ནམ་ཞེས་པ་ལ་བྱེ་ནས་ལུང་བསྟན་པ་མ་
 གཏོགས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པར་མི་རུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡོན་མ་བྱུང་
 བའི་འཕགས་ལམ་རྒྱུད་བ་ཐོབ་གསུངས་པའང་ནང་འགལ་མེད་དེ། འཕགས་ལམ་ནི་སོ་
 སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་སྡོན་མ་བྱུང་བ་དང་སྡོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཤེགས་
 རྒྱལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་འདུལ་བ་ལུང་བཞི་དང་ཐབས་
 ལ་མཁས་པའི་མདོ་དང་རྟོག་གི་འབར་བ་དང་ཤེས་རབ་སྡོན་མེའི་འགྲེལ་བཤད་སོགས་
 ལས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

༼ལ༽རྒྱལ་བ་དམ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆིག་དོན་ནི། དང་སྟོང་རྒྱལ་བ་དམ་པ་
 དང་། རྒྱ་མཆོག་དང་། རྟོང་རིས་དང་། སྟོང་གྱི་སྡེ་དང་། འཕེལ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་གཅེར་
 བྱ་བའི་སྟོན་པ་ཉི་ཤུ་ཙུ་ཡོད་པར་སྟོབ་དཔོན་གེས་རབ་གོ་ཆས་བཤད་དོ། །མིང་གི་
 རྣམ་གྲངས་ནི། རང་གི་སྐྱེ་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པར་བྱིས་པས་ཐར་པར་འདོད་པས་བྱེད་
 བྱེད་པ་དང་། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དང་སྟོང་མཆོད་འོས་སྟོན་པར་འདྲིན་པས་མཆོད་འོས་
 པ་དང་། གོས་མེད་པས་གཅེར་བྱ་བ་དང་། རྣམ་མཁའི་གོས་ཅན་དང་། བཟའ་བཅའ་
 སོགས་གསོག་འདྲིན་མི་བྱེད་པར་ལྡོམ་བྱ་བྱེད་པས་ཀྱུན་ཏུ་རྒྱ་དང་། འཆོ་བ་ནི་སྟོག་
 ཡིན་ལ་སྟོག་དེ་བདག་ཏུ་སྤྲུལ་སམ། ལུས་འཆོ་བ་ཅམ་ལས་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་བདག་
 གིར་མི་འདྲིན་པས་འཆོ་བ་བ་དང་། གཅེར་བྱ་ལ་ངོ་མི་ཆ་བས་འདྲིན་མེད་པ་དང་ཐལ་
 བ་བ་སོགས་སོ། །སྟོག་སྟེ་བདག་ནི་རང་རང་གི་ལུས་དང་བོངས་ཆད་མཉམ་པ། རྩས་
 ཉག་པ་ཡིན་ལ་རྣམ་གྲངས་མི་ཉག་པ་ཡིན་ཞིང་། བདག་དང་སྟོག་དང་འཆོ་བ་དང་
 རྒྱུས་བྱ་དང་གང་ཟག་དང་འགྲོ་བ་སོགས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་འདོད་དོ། །མདོན་སྲུལ་
 གྱི་ཆད་མ་ལ་སྦྱི་འཇལ་བའི་རྟོག་བྲལ་དང་གསལ་བ་འཇལ་བའི་རྟོག་བཅས་གཉིས་
 ཡོད་པར་འདྲིན་བཤད་ཀྱང་ཁྱུངས་འཆོལ་དགོས་སམ་སྟུམ་པ་དང་། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་
 སྦྱོར་ན་ཡང་སྦྱི་འཇལ་བའི་རྟོག་བཅས་དང་གསལ་བ་འཇལ་བའི་རྟོག་བྲལ་ཞེས་བཤད་
 བ་འགྲིག་གམ་སྟུམ་པས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །རྩེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་བྲལ་པ་ཡོད་མི་དགོས་
 ཤིང་། རྟོགས་ཆོས་ཀྱང་གཞན་དུ་མི་འཐད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་གྱི་ཚུལ་གཅིག་
 པར་འདུས་པས་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་ཉགས་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་དུ་མི་འཐད་ལ།
 རྩེས་དཔག་ཆད་མ་ནི་ཚུལ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱས་བྱེད་སྐར་མའི་བསྟན་
 བཅོས་ལ་སོགས་པ་ལྷང་ཆད་མར་འདོད་དོ། །དུས་འཁོར་གྱི་སྐོར་ནས་བཤད་པའི་ཆིག་
 གི་དོན་དགུ་ནི། སྟོག་ཅན་གང་ཟག་དང་། སྟོག་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནི་གང་ཟག་མ་ཡིན་
 པ་དང་། ཟག་པ་ལས་དང་། འོག་ནས་འཆད་པའི་སྡེམ་པ་ལྟ་དང་། མི་དགེ་བ་སྤངས་
 པ་དང་། ཉེས་པར་སྤྲོ་བ་སྲུལ་ཉན་དུག་ཙུ་ཙ་གསུམ་པོ་དག་གིས་བརྟགས་པའི་ལྟ་ངན་

ནམས་ནི་བཅིངས་པ་དང་། འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟ་བུའི་ཐར་པ་དང་། འདི་ནས་འཇིག་
 རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྣ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་སྟེ་དགུས་ཤེས་བྱ་
 ཐམས་ཅད་འདུས་པར་འདོད་པ་ནི་ཤམ་གྱི་ལའི་གཅེར་བྱ་བའི་ལྷགས་ཡིན་པར་གྲུབ་
 མཐའ་ཆེན་མོར་བཤད་དོ། རྟོག་གི་འབར་བ་དང་ཆད་ཆེན་ཅ་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་
 ཆིག་གི་དོན་དགུ་ནི། སྟོག་སྟེ་སྣར་བཤད་པའི་བདག་དང་། ཟག་པ་ནི་དགེ་མི་དགའི་
 ལས་ནམས་ཏེ། འདིས་ཟག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་ལང་ལས་དགེ་མི་དགེ་གང་གིས་
 གྲང་འཁོར་བར་བྱེད་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀྱི་འང་ཟག་པའོ། སྟོམ་པ་ནི། ཟག་པ་
 འགོག་པ་ཉིད་དེ། ལས་གསར་བ་གང་ཡང་མི་སྟོག་པའོ། རེས་པར་ཀ་བ་ནི། སྟོམ་པ་
 དེ་ཉིད་དང་། ཟས་མི་བ་བ་དང་། སྟོམ་མི་བརྟུང་བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། སྦྱོར་བ་
 དང་། ལུས་གཏུང་བ་དང་། སྐྱ་འབལ་བ་ལ་སྟོགས་པ་དཀའ་ཐུབ་དང་བཅས་པས་སྟོན་
 ཉེ་བར་བསགས་པའི་ལུས་ཀས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཆིང་བ་ནི་
 རེས་པར་སྐྱ་བ་སྐྱ་བ་བྱེད་དུག་ཅུ་ཅ་གསུམ་པོ་དག་གིས་བཏགས་པའི་ལོག་པར་ལྟ་
 བའོ། ལས་ནི་ནམ་པ་བཞི་སྟེ། ཕྱིས་ཕྱོང་བར་འཇུག་བ་དང་། མིང་དང་། རུས་དང་། ཆེ་
 ཞེས་བྱ་བ་དག་གོ། སྟོག་པ་ནི། ཆོས་མ་ཡིན་པ་དག་གོ། བསོད་ནམས་ནི་ཆོས་སོ། ཐར་
 པ་ནི། དཀའ་ཐུབ་ལ་སྟོགས་པས་སྣར་བྱས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་བྱས་ཤིང་། ལས་
 གསར་བ་མ་བསགས་པས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་ན་འདུག་པའི་གནས་འཇིག་
 རྟེན་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཞོའམ་ཀྱ་སྟེང་ལྟར་དཀར་བ། སྟོག་ཡོད་པས་དངོས་པོ་ཡིན་
 ཅིང་། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བས་དངོས་པོ་མེད་པའང་ཡིན་པ། གཏུགས་དཀར་པོ་གྲེན་
 ལ་བསྐངས་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་ཡོད་པ་དེར་འགྲོ་བ་སྟེ་དགུས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་འདུས་
 པར་འདོད་པ་ནི་འཕགས་ལུལ་གྱི་གཅེར་བྱ་བའི་ལྷགས་སུ་འདིར་བཤད་དོ། ཆིག་གི་
 དོན་ཀྱང་གྲང་རྩལ་ནི་རྟག་པ་དང་ནམ་གངས་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། འདས་པ་དང་ད་
 ལྟར་བ་དང་མ་འོངས་པའི་དུས་ཏེ་རྩལ་ཡོད་གསུམ་དང་། སྟོག་དང་གང་ཟག་དང་དུས་
 བམ་མཐའ་དང་བསོད་ནམས་དང་སྟོག་པ་སྟེ་རྩལ་དུག་ཅེས་དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་

ཇི་མེད་འོད་དུ་བཤད་དོ། ས་དང་རྩ་དང་མེ་དང་རྩ་དང་ནགས་ཀྱི་བདག་པོ་སྟེ་ལྷོན་
 ཤིང་དང་ནས་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་འབྲུ་ནམས་ཏེ་དུས་འཁོར་གྱི་སྐོར་ནས་བཤད་པའི་
 སྟོག་ཅན་གྱི་སྟེ་དུག་གམ། ས་རྩ་མེ་རྩ་ལྷོན་ཤིང་ལྷ་དང་། སྟོན་བྱ་དང་གྲོག་མ་དང་
 བྱང་བ་དང་མི་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་སྟེ་རྟོག་གི་འབར་བ་སོགས་ལས་བཤད་པའི་སྟོག་ཅན་གྱི་
 སྟེ་དགུའོ། །དེ་དག་ལས་ས་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ནི་དབང་བོ་གཅིག་པ་སྟེ། རེག་པའི་དབང་
 བོ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོན་བྱ་དང་། དུང་དང་། ཉ་ཕྱིས་དང་། སྟོན་བྱ་པད་པ་ལ་
 སོགས་པ་ནི་དབང་བོ་གཉིས་པ་སྟེ། རེག་པ་དང་། རོའི་དབང་བོ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ།
 གྲོག་མ་དང་སྟོན་གྱི་མེ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་བོ་གསུམ་པ་སྟེ། རེག་པ་དང་། རོ་དང་།
 ལྷའི་དབང་བོ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་བ་དང་། སྤང་བྱ་དང་། སྤང་བྱ་མཆུ་རིང་ལ་
 སོགས་པ་ནི་དབང་བོ་བཞི་པ་སྟེ། རེག་པ་དང་། རོ་དང་། ལྷ་དང་། མིག་གི་དབང་བོ་དང་
 ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། མི་དང་རྐང་བཞི་བ་དང་བྱ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་བོ་ལྷ་བ་སྟེ། རེག་
 པ་དང་། རོ་དང་། ལྷ་དང་། མིག་དང་། རྩ་བའི་དབང་བོ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 ཟེར་རོ། །སྟོན་པ་ནི་ལྷ་སྟེ། གཅེར་བྱ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་སྟོད་ལམ་གྱི་སྟོན་པ་དང་། མི་
 སྤྲུལ་པའི་ཡིད་དམ་འཆའ་བ་སོགས་སྐད་གྱི་སྟོན་པ་དང་། གཞན་ལ་སྟོང་མོ་སྟོད་པ་འབའ་
 ཞིག་གིས་འཆོ་བ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བའི་སྟོན་པ་དང་། བསོད་སྟོམས་བསྐྱངས་པ་ཆུད་ཐོས་
 སུ་མི་འདོར་བའི་སྟོན་པ་དང་། སྤང་གཡབ་དང་རིལ་བ་ལ་སོགས་པ་འདྲིན་པ་ཉེ་བར་
 རབ་ཏུ་གནས་པའི་སྟོན་པའོ། །ཁ་ཅིག་ཁས་སྤངས་པ་མི་འདོར་བ་ཟེར་ལ། རྩ་མི་འཇུར་
 དང་འཇུར་མངས་སུ་བསྐྱངས་པ་མི་འདོར་བའི་དོད་ལ་ལེན་པ་སྟོན་པ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ།
 དེ་ལྟར་ན་འཆོ་ཙམ་ལས་ལྷག་པ་ལེན་པ་སྟོན་པའོ། །ཉེ་བར་རབ་ཏུ་གནས་པའི་དོད་ལ་
 འཇུར་མངས་སུ་འདོམས་སྟོང་བར་འདྲིན་པའི་སྟོན་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན་འདོམས་
 དཀྱིས་ཀྱང་སྤངས་པའི་གཅེར་བྱའི་དོན་ཏོ། །བརྟུལ་ཞུགས་ལྷ་ནི། དང་བོ་གཞན་ལ་
 འཆོ་བ་མེད་པ་དང་། གཉིས་པ་རྩུབ་སྤངས་པས་བདེན་པར་སྤྲོ་བ་དང་། གསུམ་པ་རྩུ་བ་
 སོགས་སྤངས་པས་བྱིན་པ་ལེན་པ་དང་། བཞི་བ་མི་ཆངས་སྟོད་སྤངས་པས་ཆངས་པར་

སྟོད་པ་དང་། ལྷ་བ་གོས་ཙམ་ཡང་མི་འདྲིན་པས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
 སུ་གཏོང་བའོ། །ཡེ་ཤེས་ལྷ་ནི། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་སྒོ་གོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་
 བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཚམས་དང་བཅས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་མཚམས་ཞེས་
 འཆད་ལ། གཞན་དག་སྐྱབ་བཞིའི་མཚམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སམ། ཡང་ན་འཇུག་མངས་སུ་
 མཐའ་ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་ཐར་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཡིད་ཀྱི་
 རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཡོངས་སུ་ཆོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མོ་དང་ཅིས་ལ་སོགས་པའི་
 ཡེ་ཤེས་སོ། །སྟོད་པའི་དབྱེ་བ་ནི་བཅུ་གསུམ་སྟེ། བརྒྱལ་ཁྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྒར་བཤད་པ་
 ལྷ་དང་། སྒྲིམ་པའི་དབྱེ་བ་སྒར་བཤད་པ་ལྷ་དང་། ལྷས་ཀྱི་གསང་བ་མེ་ལྷ་བསྟན་པ་དང་
 གི་གྲར་འདུག་པ་སོགས་དང་། དག་གིས་གསང་བ་སྒྲགས་བསྐྱབ་སོགས་དང་། སེམས་
 ཀྱིས་གསང་བ་རང་གི་ལྷགས་ཀྱི་ཐར་པའི་ལམ་སྒྲིམ་པའོ། །འདི་དག་ཐར་པ་ཐོབ་བྱེད་
 ཀྱི་ལམ་དུ་འདོད་དོ། །ཐར་པ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པའི་འདྲིག་རྟོག་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
 གཟུགས་ཡིན་ལ། འགྲོ་བ་ལྷ་ནི། དཔུལ་བ་དང་དུད་འགྲོ་དང་མི་དང་ལྷ་དང་ཐར་པའི་
 འགྲོ་བའོ། །ལྷས་ལྷ་ཞེས་པ་ནི། མི་ལ་སོགས་པ་ཁམས་ཀྱི་ཁ་བས་ཅན་ཀྱི་ལྷས་དང་། ལྷ་
 རྣམས་ཀྱི་འོད་ཀྱི་ལྷས་དང་། སྟོག་གི་རང་བཞིན་ཅན་ནགས་ཀྱི་བདག་པོ་ལ་སོགས་པ་
 དུག་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལྷས་དང་། རྩལ་སྐྱེས་ནི་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་རྩལ་སྐྱེས་ཉིད་དེ་དེ་
 དག་གི་ལྷས་དང་། མཐའ་གནས་སྐབས་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལྷས་སོ། །འགྲོ་བ་འདི་དག་
 གྲང་དབང་བོ་གཅིག་ལྟར་སོགས་སྒར་བཤད་པའི་སྟོག་ཅན་ཀྱི་སྒྲེར་འདུས་སོ། །འཆིང་
 བ་ནི་ལྷ་ངན་སུམ་ཉན་དུག་ཅུ་ཅུ་གསུམ་དང་། ལས་ནི་ཆོ་དང་སོགས་སྐྱས་རུས་དང་
 མིང་དང་ཕྱིས་ཚྱོད་འཇུག་ཏེ་བཞིའོ། །ཐུབ་འབྲེལ་ལས་ཆོ་སོགས་ཞེས་པས་ལས་ལྷག་
 མ་ལྷས་སོགས་འདོན་པའོ་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་སྟེ། རུས་སོགས་འདོན་པའོ་ཞེས་བཤད་
 དགོས་པའི་བྱིར། གཅེར་བྱ་བ་ལྟར་ན་སྐར་མའི་བསྟན་བཅོས་མ་བརྒྱམས་པ་དང་།
 དཔྱད་པ་བ་ལྟར་ན་མཆོད་སྦྱོར་སྤྱང་སོགས་རིག་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མ་བརྒྱམས་
 པ་དང་། གཅེར་དཔྱད་གཉིས་ཀས་སྐྱབ་མོང་དུ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་དངོས་པོ་བཅུ་བཞི་

ལུང་མ་བསྟན་པ་དང་། འཁོར་བའི་ཐོག་མ་མི་མངོན་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་
མཁུན་མེད་པ་དང་། དགུན་དུས་སུ་ཉལ་བ་སྟེ་གཉིད་སོགས་པ་དང་། དབྱར་དུས་སུ་
སྟོ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་ཤིང་དང་སོགས་སྐྱས་ས་ཚུ་མེ་རླུང་སོགས་སེམས་ལྡན་དུ་སྦྱབ་
བོ། །འཕགས་ལུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཐུ་སྟེགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཉེར་ལྔ་སོགས་དང་། བོད་དུ་
བྱུང་བའི་བོན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་སྤང་མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་ཤེས་པའི་
གནད་དེ་དགོས་པ་ཚུང་བས་ན་རྩ་བ་འདིར་མི་སྟོ་སྟེ་མ་བཤད་དོ། །དེ་དགག་པ་ནི། རྩ་
དང་རྩམ་གྲངས་ནི་པན་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའམ་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་མེད་ཅེས་དབྱད་
ན་རྩས་དང་རྩམ་གྲངས་ཀྱི་བྱད་པར་འདིག་འགོ་བ་དང་། ཐར་པ་རྩལ་སྤྲ་རབ་བསགས་
པའི་གཞུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལས་ཟད་ཀྱང་གྲོལ་བའི་དོན་མེད་པ་དང་། བདག་ནི་ལྷས་
བཞིན་དུ་ཆེ་ཆུང་དུ་འགྱུར་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བས་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་ཉམས་
པ་དང་། ཚུལ་གཅིག་པའི་རྟགས་སྟོར་ལ་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྩིས་དཔག་བསྐྱེད་པའི་
རྒྱས་པ་མེད་པས་ཚུལ་གཅིག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཁས་ལེན་པ་འགལ་བ་སྟེ་མི་འཐད་
དོ། །ཞེས་པའོ། །གཅེར་བྱ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཆད་བསལ་གྱི་སྐབས་སོ། །

འདིར་སྐྱས་པ། བྱ་རམ་ཤིང་པའི་གསུང་གི་འོད་ཟེར་གྱིས། །མཆོག་དམན་སྟེ་
འགྲོའི་ཞག་ལྡན་ཡོངས་བྱབ་ཆོ། །ཚོངས་པའི་ཁོལ་བོ་རྒྱ་ཀ་ཡི་གཞུང་། །ཐུན་པའི་ཁྱང་
བྱར་ཡིབ་ལས་གཞན་དུ་ཅི། །ཐུ་སྟེགས་གཞུང་ལྷགས་བོང་བུའི་འོ་མ་ནི། །ཡིད་གཞུངས་
མཁས་པའི་རིགས་པས་བསྐྱབ་པའི་ཆོ། །དོན་མེད་ནོར་འཁྲལ་བཤད་ཅི་སྟོ་བ་ལས། །དོན་
ལྡན་མར་གྱི་ཉིང་ཁྱས་རིང་དུ་དབེན། །རང་གི་དོན་དུ་གཞན་ལ་འཆེ་བ་དང་། །གཞན་གྱི་
དོན་དུ་རང་སྟོག་འདོར་དགོས་པའི། །ཕྱི་ནང་སྟོན་པའི་བྱད་པར་འདི་མཐོང་ན། །མཆོག་
དམན་འབྱེད་ཆོས་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་འགྲེལ་
དཀའ་གནད་མདུད་གྲོལ་སྟོ་གསལ་གཅེས་ནོར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་ལེའུ་དང་བོ་བདུན་གྱི་
སྐབས་བྱས་ཟིན་ཏོ། །དགེའོ།

༡༡། །བྱབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་འགྲེལ་དཀར་གནད་མཐུད་ཁྲེལ་སྒྲོ་
གསལ་གཅེས་ནོར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་དངོས་སྐྱ་བའི་སྐབས་བཅུགས་སོ། །

ལེའུ་བརྒྱད་པ། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་སྐབས།

༡༡། །སྐ་མ་ཐུབ་པའི་དབང་བོ་འཕགས་པའི་འཁོར་ཆོགས་དང་བཅས་པ་ལ་
ཐུག་འཆལ་ལོ། །འདིར་བྱེ་སྐྱའི་ཐུབ་མཐའི་བྱར་མཆན་དགོད་པ་ལ།

། ཀཤེ་རིགས་ལྷན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་རང་གི་ལྷ་བའི་འདོད་པ་མདོར་
བསྟན་པ་ལས། བྱེ་བྲག་སྐྱ་དང་ཞེས་སོགས་དང་། སྐྱ་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐྱལ་བ་རིགས་
ལྷན་པས་དཀར་བོའི་འགྲེལ་ཆེན་ངི་མེད་འོད་དང་། ཐུག་ན་རྡོ་རྗེས་བདེ་མཆོག་ཙ་
རྒྱུད་དུས་འཁོར་གྱི་ལྷགས་སུ་བཀྲལ་བ་ཐུག་རྡོར་བསྟོད་འགྲེལ་དང་། བྱང་སེམས་རྡོ་རྗེ་
སྤྱིང་བོས་ཀྱེ་རྡོར་གྱི་བསྐྱས་རྒྱུད་དུས་འཁོར་གྱི་ལྷགས་སུ་བཀྲལ་བ་རྡོ་རྗེ་སྤྱིང་འགྲེལ་ཏེ་
གསུམ་ག་དུས་འཁོར་གྱི་ལྷགས་སུ་བཀྲལ་བ་དང་། མཛད་པ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཡིན་པས་སེམས་འགྲེལ་སྒྲོར་གསུམ་དུ་གྲགས་པའི་ནང་ཆན་རྡོ་རྗེ་སྤྱིང་འགྲེལ་ལས། དེ་
ནས་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་གཞུང་། ཞེས་སོགས་དང་། འཕགས་པ་ལྷའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་བོ་ཀྱན་
ལས་བརྒྱས་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ནི་ཞེས་སོགས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བ་སྟོབ་དཔོན་

བྱང་ཆུབ་བཟང་པོས་མཛད་པ་ལས། ཡང་དག་པར་བསྐྱས་ན་ཞེས་སོགས་ཏེ། ལུ་སྟེགས་
པ་ལྟར་ལུས་ངག་གིས་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པར་འཆིང་གྲོལ་ནི་ཡིད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་པར་
འདོད་པས་ན་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཡིད་འདོད་ཅེས་པར་འགྲེལ་བ་དེར་བཤད་དོ། །

༼ཁ༽དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་བའི་འགྲེལ་བ་སྟོབ་དཔོན་ལྟ་བུ་སྟེ་པའི་རྡོ་རྗེས་
མཛད་པ་ལས། མདོ་སྟེ་བྱེ་བྲག་ཅེས་སོགས་དང་། མངའ་བདག་མི་ཉི་བའམ་གཉིས་མེད་
རྡོ་རྗེའམ་ཨ་ལྷ་རྩུ་ཀྱི་བ་ཞེས་བྱ་བས་མཛད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱང་བ་ལས།
ཐེག་པ་ནི་གསུམ་སྟེ་ཞེས་སོགས་བྱང་འདི་གཉིས་ནི་ཨ་མ་ན་སེའི་ཆོས་སྐྱོར་ནི་ཤུ་ཙུ་
བྱག་ཅེས་གྲགས་པའི་ནང་ཆན་ཡིན་ནོ། །

༼ག༽དམ་ཆོས་པད་དཀར་དང་བདེན་པ་བོའི་ལེའུ་སོགས་མདོ་བརྒྱད་བྲངས་
ནས་མཐར་ཐུག་གི་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་འཕྲོར། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཞེས་པ་ནས་ཐེག་
པ་གསུམ་དུ་མ་བཟད་དེ། སྟོང་བོ་བཀོད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་བ་ལས། རྣམ་པར་སྤང་བྱེད་
དཔལ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་ནས་ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན་
འོད་འཕྲོ་དཔལ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཏོག་གི་རྒྱལ་བོ་མདོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་
ཏུ་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་བཀོད། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་
མེད་པ་དག་ནི་རང་བྱང་ཆུབ་ལ་བཀོད། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་ནི་ཤུགས་
དང་ལྡན་པའི་སྟོབས་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་ལ་བཀོད། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་
ཐེག་པ་བཅུ་གསུམ་སོགས་བཤད་དོ། །

༼ང༽འདི་དང་པར་ཕྱིན་གྱི་ཡིག་ཆར་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ན་གྲུབ་
མཐའ་སྟོབ་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་ལ། འོན་ཀྱང་ཕྱི་ནང་གི་བྱང་
པར་སྐྱབས་འགོས་འབྱེད་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྟོབ་པའི་བྱང་པར་ལྟ་བ་བཀར་
བརྟགས་ཐུག་ཏུ་བཞི་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱིས་འཛོག་པར་དེང་སང་གྲགས་ཆེ་བ་དང་།

ལྷང་སྤྱི་ཁྱབ་མཐའ་སོགས་སུ་ནང་བ་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ནང་བའི་ཁྱབ་མཐའ་སྤྲེལ་བ་ཡིན་
མི་དགོས་པར་བཤད་དོ། །

༼ཅ༽མདོ་ལྷེ་སོགས་སུ་མ་བསྐྱུས་དང་། །ལམ་གཞན་ཉི་བར་སྟོན་ཕྱིར་
ཡང་། ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་གསུང་མིན་ཏེ། །རིག་བྱེད་མཐའ་ཡི་ལྟ་བ་བཞིན། །ཞེས་པ་
ལྟར། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷེ་སྟོན་ཆོས་ཅན། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷེ་སྟོན་
གསུམ་དུ་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཁྱེད་དང་སྤྱང་གནས་དང་སྤྲུགས་བསྐྱེད་པས་འདག་
གྲོལ་ཐོབ་པ་སོགས་ལམ་གཞན་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་རིག་བྱེད་མཐའ་བས་སྤྲེལ་བ་
བཞིན། ཞེས་ཟེར་བ་དང་། །ཆད་པར་ལྟ་བ་ངེ་བཞིན་དུ། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་སྐྱར་འདེབས་
པས། །ཞེས་པ་ལྟར། །དེ་ཆོས་ཅན། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ལས་འབྲས་
དང་བདེན་བཞི་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་སོགས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་ཅེས་
སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཕྱིར། །རྒྱང་ཕན་པས་སྤྲེལ་བ་བཞིན། །ཞེས་ཟེར་བ་དང་། །ལྷེ་བ་བཙོ་
བརྒྱད་ཁོངས་སུ་ཡང་། །གཏོགས་པ་མེད་པས་མ་ཡིན་ངེས། །ཞེས་པ་ལྟར། །དེ་ཆོས་ཅན།
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ལྷེ་བ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་གཞུང་དུ་མ་བསྐྱུས་པའི་
ཕྱིར། །རིག་བྱེད་མཐའ་བས་སྤྲེལ་བ་བཞིན། །དེ་ཆོས་ཅན། །བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། །བཀའ་བསྐྱེད་དང་བོད་སྐབས་སུ་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་དང་། །ཕྱིས་ཕྱི་བར་
ལྷུར་པ་ན་ཡང་བཀའ་བསྐྱེད་གཉིས་པ་བྱེད་པ་བོ་སོགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་དང་། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་པ་ཡིན་པར་སྟོན་པས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཞེས་པ་
དང་འགལ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་བོས་བྱབ་པ་དང་། །ལེན་པའི་རྣམ་ཤེས་སྟོན་
པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་འགལ། །སངས་རྒྱས་ལྟ་བུ་ཡོངས་མི་
འདལ། །ཞེས་སྟོན་པས་ལྟ་བུ་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་
དང་། །ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལྟར་བསྟན་པ་དང་། །དགྲ་བཙོམ་པ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་
སྤང་བ་དང་། །བྱིས་པ་ལ་ཕྱག་བྱ་བར་སྟོན་པ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་ལ་ལྷག་པར་བསྐྱགས་པ་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་མཁའི་མངོན་ལ་སོགས་པའི་
 བྱང་རྒྱུ་སེམས་པའི་སྟོན་ལམ་རྣམས་ཀྱང་ཆེག་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱུ་ཐུབ་པ་
 སྤྱུལ་བ་ཡིན་པར་སྤྲོ་བས་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལོག་པ་ཡིན་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཉག་རྩ་མཉམ་གཞག་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡང་མ་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་མང་
 བོ་ལས་འབྲས་བྱ་མེད་པའི་བསྐྱགས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱིག་པ་ཤིན་རྩ་ཆེ་བ་ཡང་
 རྩ་བ་ནས་འབྱེན་པར་སྤྲོ་བས་ལས་ལ་འབྲས་བྱ་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་
 རྩ་རྒྱས་པ་ཡང་གཞན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། གྱི་གྱིའི་མི་ལམ་གྱི་དབྱེ་བར་ཡང་མ་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེས་པར་
 བདུད་ཀྱིས་སྤྱོད་པོ་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་པ་རྣམས་བསྤྱོད་པའི་ཕྱིར་སྤྲོ་ཆོགས་མང་བོ་
 བཅུམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདི་དག་ལ་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར་བྱང་སེམས་བདེ་
 བར་འགོ་བར་བཤད་པས་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་དང་འགལ་ཞེས་པ་ནི་
 རྟོག་གི་འབར་བར་མ་བྱུང་བས་ཁྱུངས་འཆོལ་དགོས་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། ཆོས་
 གྱི་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་དག་
 བཙུམ་པ་སངས་རྒྱས་པར་ལྷང་བསྟན་པ་དེ་བྱུང་འདས་ཞི་བ་དང་འགལ་བའི་ཤེས་
 བྱེད་རྩ་གསུངས་པ་ཡང་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་དངོས་སུ་མ་བྱུང་ངོ་། །ལས་འབྲས་མེད་
 པའི་བསྐྱགས་པ་སྟོན་པ་དང་ཞེས་པ་ནི་ཡི་གེ་ནོར་བར་མངོན་ཞིང་། ཤིན་རྩ་རྒྱས་པའི་
 མདོར་ཡང་ཆད་ལྟ་སྟོན་པ་དང་ཞེས་པ་ཡང་ཡིག་ནོར་ཡིན་ནམ་དུང་དགོས་ཏེ། རྟོག་
 གི་འབར་བར། ཤིན་རྩ་རྒྱས་པ་ཡང་གཞན་ཉིད་སྟོན་པ་དང་། ཞེས་བྱུང་ཞིང་། ལན་གྱི་
 གླུ་བས་སུ་ཡང་། ཤིན་རྩ་རྒྱས་པ་ཡང་གཞན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་དོན་
 གྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་མིང་གིས་ཤིན་རྩ་རྒྱས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཤིན་རྩ་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་ཡིན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལྷག་པར་ཤིན་རྩ་རྒྱས་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་རྩ་ཉན་ཐོས་
 གྱི་ཐེག་པ་ལ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཤིན་རྩ་རྒྱས་པ་གཞན་ཞིག་འདོད་ན་
 ནི་མིང་ཙམ་འདོད་ལ་རག་གོ། །བདག་ཅག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རབ་མ་ལུས་པ་

ནམས་ནི་གཞུང་དང་དོན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་དེ།
 ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་མེད་པར་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་འབའ་
 ཞིག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ་ཚོད་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཀྱི་གྱིད་མི་
 ལམ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡང་མ་བསྟན་ཞེས་པ་ལ། དཔེ་འགའ་ཞིག་ཏུ་དབྱེ་བར་ཡང་མ་བསྟན་
 ཞེས་བྱུང་བ་ནི་དག་སྟེ། ཀྱི་གྱིད་མི་ལྟས་ལྟང་བསྟན་པའི་ཆོ་ཤུག་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་
 སྡེ་བ་བཙུག་དུ་གྱུས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསྟན་པའི་དབྱེ་བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་
 དགོས་པ་ལ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། གླུང་གཉིས་སྡེའུ་གཉིས་ཅན་དན་བྱེ། །ལྷུ་མ་ར་
 ཁྲོམ་པ་འཐབ་མོ་རས། ཞེས་པ་ལྟར་ཀྱི་གྱིད་མི་ལྟས་བཅུ་ཡོད་པ་གཞན་ལས་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །གཞུགས་ལ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོ། །རང་རིག་ཉིད་ཏུ་ཡོད་པས་ཀྱང་། །མངོན་
 སུམ་གཞོད་པ་གང་ཡིན་ངེས། སྡེ་མེད་སྤྲུ་བ་དེ་ལ་གཞོད། །ཅེས་པ་ལྟར། རང་གི་རྒྱུད་
 ཀྱི་གཞུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་དབང་བོའི་མངོན་སུམ་དང་འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་
 དག་པར་གྲགས་པས་ཀྱང་བདེན་པའི་སྡེ་བ་མེད་པར་སྤྲུ་བ་ལ་གཞོད་པ་དང་། སྤྱིད་པ་
 ནམས་ནི་དེ་ཉིད་དུ། སྡེ་མེད་ཅེས་བྱའི་བྱུང་པར་གྱིས། །མངོན་སུམ་དང་ནི་གྲགས་པ་
 དག་ །གཞོད་པ་འདི་ལ་མེད་ཅེ་ན། ཞེས་པ་ལྟར། དེ་ཉིད་དུ་འམ་དོན་དམ་པར་སྡེ་བ་
 མེད་ཅེས་དོན་དམ་པའི་བྱུང་པར་སྤྲུ་བས་གཞོད་པ་མེད་ཅེས་ཟེར་ན། བཟོད་མིན་
 ལ་ཡང་ཡང་དག་ཏུ། །བཟོད་པར་བྱ་སྟེ་བྱུང་མེད་ཕྱིར། །བྱུང་མེད་གཞན་བཞིན་ཟེར་བ་
 ཡི། །སྟོན་བཅས་ཆོག་ཀྱང་སྟོན་མེད་འགྱུར། ཞེས་པས། བཟོད་བྱ་མིན་པའི་བྱུང་མེད་
 ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་བཟོད་བྱ་ཡིན་ཏེ། བྱུང་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རང་གི་
 རྒྱུང་མ་བཞིན། ཞེས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་སྟོན་བཅས་ཀྱི་ཆོག་ཀྱང་སྟོན་མེད་
 པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་པའི་བྱུང་པར་སྤྲུ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞད་གད་བྱས་སོ། །གཞན་
 ཡང་། བདེན་པ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་མིན། །དེ་ཉིད་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །ནམ་མཁའི་
 ལྟ་ཡིས་བསྟན་པ་ལྟར། །དེ་ཉིད་ཡིན་པར་མི་འདོད་དོ། ། ཞེས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་དུ་
 སྤྱག་བསྐུལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་མཐོང་ཟེན་སྟོམ་པས་

ཀྱང་མུང་འདས་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་ཆོག་ཡོད་པར་གྲགས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བས་
མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཙམ་སྒྲིམ་པས་བྱང་ཚུབ་མ་ཐོབ་
པར་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ། །བདེན་པ་མཐོང་བ་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་མིན་
ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་སྡེ་སྣོད་
ནས་བསྟན་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཞན་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མི་
རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའི་ལྷས་བསྟན་པའི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་བཞིན་ཏེ། ནམ་མཁའི་ལྷས་གསེར་གྱི་སྣོད་དུ་གསེར་གྱི་ཁབ་ཀྱིས་གྲོག་མ་ཕྱག་ནས་
གསོད་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། གསོད་པ་བོ་ཡང་ཐར་པའི་ས་བོན་བསགས་པ་
དང་། བ་ལང་ལ་སོགས་པ་བསད་པ་དང་སྦྱེད་པར་བྱེད་པའི་མ་ལ་ཉལ་བོ་བྱས་པ་ནི་
མཐོ་རིས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་བསྟན་ཞེས་གྲགས་པ་དང་འདྲའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །

༼ཆ༽བདག་བསྐྱུང་བའི་ཐབས་སྟོན་པར། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་ཆེས་མཁས་གང་
ཡིན་འདིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། །མ་ལུས་དེ་ཉིད་མཆོག་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཀྱན་
མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་གཞན་མིན་པ། །དེ་ཕྱིར་ངང་སྤང་རང་ཉིད་ཀྱི་བཞག་མདོ་སྡེ་གང་
ཡིན་དེ་མི་དཀྱུག་ །ཐུབ་ཚུལ་བཞིག་ཕྱིར་དེ་ཡང་དམ་ཆོས་ལ་ནི་གཞོད་པ་བྱེད་པར་
འགྱུར། །ཉོན་མོངས་མོངས་དག་ནམས་ཀྱིས་འཕགས་ལ་སྐྱར་བ་དང་། །དེས་གསུངས་
ཆོས་ལ་བརྟེན་གང་དེ་ཀྱན་ཞེན་ལྷས་བྱས། །དེས་ན་ཞེན་ལྷའི་ངི་ཅན་དེ་ལ་སྒོ་མི་
སྐྱར། །ཁོས་གཙང་ཆོན་གྱིས་ནམ་འགྱུར་སྐྱམ་གྱིས་གོས་པ་མིན། །ཞེས་དང་། ཉམས་པའི་
རྒྱ་སྟོན་པར། སྒོ་དམན་ཕྱིར་དང་དཀར་མོས་བྲལ་ཕྱིར་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར།
དམ་ཆོས་མོངས་པས་སྐྱབ་པའི་བདག་ཕྱིར་ངང་དོན་དེ་ཉིད་ངས་འདྲིན་ཕྱིར། །རྟེན་ལ་
བརྟེན་ཕྱིར་ལྷ་བའི་དབང་ཕྱིར་ཆོས་སུན་འབྱེན་པ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་འདྲིན་
བསྐྱངས་ཕྱིར་མོས་པ་དམན་ཕྱིར་དབྱ་བཙེམ་ནམས་ཀྱི་ཆོས་སྤང་བྱེད། །ཅེས་དང་།
ཉམས་པའི་འབྲས་བུ་སྟོན་པར། རི་ལྷར་ཟབ་མོའི་ཆོས་ནམས་དེ་བཞིན་མཁས་པ་ནམས་

གྲིས་མེ་དང་ནི། །མི་བཟད་སྤྱུལ་གདུག་གཤེད་མ་དང་ནི་ཐོག་ལའང་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་མི་
 བྱ། །མི་སྤྱུལ་དག་དང་རྫོ་རྗེའི་མེ་ནི་སྟོག་དང་བྲལ་བ་ཙམ་བྱེད་དེ། །དེ་ལས་མནར་མེད་
 རྣམས་ཀྱི་འགོ་བ་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་པར་འགོ་མི་འཇུག། །གང་ཞིག་ཡང་ཡང་སྤིག་གྲོགས་
 བསྟེན་པས་སངས་རྒྱས་ངན་སེམས་ལྷན་ལྷུར་དང་། །པ་མ་དག་བཙུག་གསོད་པར་བྱ་བ་
 མིན་བྱེད་མཆོག་ཆོགས་འབྱེད་པའི་མི། །དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ངེས་པར་བསམ་ན་ལྷུར་དུ་དེ་
 ལས་ཐར་འཇུར་གྱིས། །གང་ཞིག་ཡིད་ནི་ཆོས་ལ་སྤང་བ་དེ་ལ་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་
 གསུངས་ཏེ། ཆོག་དོན་ནི་གོ་སྤོའོ། །མདོ་སྤེ་རྒྱན་ལས། སྤར་ལུང་མ་བསྟན་ལྷན་ཅིག་
 བྱང་། །སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་གྲུབ་པ་དང་། །ཡོད་དང་མེད་ན་ཡོད་མེད་དང་། །གཉེན་པོ་དང་
 ནི་སྤྲོ་གཞན་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 ལྟ་མིན་པར་བྱས་འགའ་ཞིག་གིས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བར་ཆད་བྱས་པ་ཡིན་ན་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་སྤར་ལུང་སྟོན་དགོས་པ་ལ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་དང་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ཐེག་པ་ལྷན་ཅིག་བྱང་བ་ཡིན་གྱི། བྱས་འགའ་ཞིག་གིས་གསར་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ནི་རྟོག་གེ་བའི་སྟོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པས། བྱས་
 རྟོག་གེ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་གསར་དུ་བཤད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་བྱས་གཞན་
 ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན་དེས་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པར་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ཡོད་ན་ཐེག་ཆེན་སྤེ་སྟོད་འདི་བཀའ་ཡིན་པར་
 གྲུབ་སྟེ། འདི་ལས་གཞན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འོན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་
 མེད་ན་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཡང་མེད་པས་ཐེག་ཆེན་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤེ་སྟོད་ལ་
 བཀའ་ཡིན་མིན་གྱི་བྱད་པར་འབྱེད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་འདི་བསྟོམས་ན་
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གནས་སུ་ལྷུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་གཉེན་པོར་འཇུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འདི་སྤྲོ་འདི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པས་སྤྲོ་འདི་བཞིན་པར་
 བརྒྱུད་ནས་བཀའ་མ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་པའོ། །རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས་
 ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐེག་ཆེན་ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་བསྟན་

ན། རྟེན་ལ་ཀྱན་ཏུ་ཚྭ་ངས་པ་ནམས། རབ་ཏུ་སྤང་བས་སྦྱོད་པར་བྱེད། ཡོན་ཏན་སྦྱོན་དག་
 མི་ཤེས་པའམ། ཡོན་ཏན་སྦྱོན་ཏུ་འདུ་ཤེས་པའམ། ཡང་ན་ཡོན་ཏན་སྤང་བ་ཞིག་ཐེག་
 པ་ཆེ་ལ་སྦྱོད་བྱེད་གང་། གཞན་ལ་གཞོན་པ་སྦྱོན་དང་ནི། གཞན་ལ་པན་པ་ཡོན་ཏན་
 ཏུ། ཤེས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། སྦྱོད་བྱེད་ཡོན་ཏན་སྤང་ཞེས་བརྗོད། ཅེས་སོགས་
 དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ཞིག་ལས། སྦྱིང་རྩེ་སྦོན་བཏང་སྦྱོད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་རི་མ་
 མེད་བཤད་པ། སེམས་ཡོད་སུ་ཞིག་དེ་ལ་སྦྱོད། ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེར་རབ་ཟབ་ལ། སྦྱིད་ལྷག་
 བདག་ཉིད་མ་སྦྱངས་པ། བདག་གཞན་དག་ནམས་ཚྭ་ངས་པ་ཡིས། འདི་ན་ཐེག་པ་ཆེ་
 ལ་སྦྱོད། སྦྱོན་དང་ཚུལ་བྱིམས་བཟོད་བཅོམ་འགྲུས། བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་སྦྱིང་རྩེ་
 བདག་ཐེག་ཆེན་ཡིན་ན་དེ་ཡི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཉེས་བཤད་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་སོགས་
 དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་སྦྱེ་མེད་བསྟན། གཞན་གྱི་ཟད་པ་སྦྱོང་བ་ཉིད། ཟད་དང་མི་སྦྱེ་
 རྟོན་ཏུ་ནི། གཅིག་པས་དེ་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱིས། ཞེས་པ་ནས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་
 ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྦོན་ལམ་དང་། སྦྱོད་པ་ཡོངས་བསྡེ་མ་བཤད་དེས། བྱང་
 ཚུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཚུབ་ཕྱིར། རྟེན་ནམས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་བཤད། རྟོན་འདི་ལ་ནི་རྒྱལ་བ་ལས། ལྷག་པའི་ཆོད་མ་གཞན་སུ་
 ཡོད། རྟེན་དང་འཕགས་པའི་བདེན་དོན་དང་། བྱང་ཚུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ལྷན་པ་
 ཡི། ལམ་ནི་ཉན་ཐོས་ཐུན་མོང་ལས། སངས་རྒྱས་འབྲས་བྱ་གང་གིས་ལྷག་བྱང་ཚུབ་
 སྦྱོད་ལ་གནས་པའི་དོན། མདོ་སྡེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྦྱུལ། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་སྦྱུལ་
 བ། རྟེན་ཕྱིར་མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་གཟུང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་སྦྱུབ་པ་
 དང་། སྦྱོད་འདུག་ལས་ཀྱང་། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། སྦྱོང་ཉིད་མཐོང་བས་
 ཅི་ཞིག་བྱ། གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི། མེད་པར་བྱང་ཚུབ་མེད་པར་
 གསུངས། གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་མ་གྲུབ་ན། སྦྱོད་ཀྱི་ལུང་ནི་རི་ལྷོང་གྲུབ། གང་ཕྱིར་གཉིས་
 ཀ་ལ་འདི་གྲུབ། རང་བོ་སྦྱོད་ལ་འདི་མ་གྲུབ། རྟེན་གང་གིས་ནི་དེར་ཡིད་ཆེས། རྟེན་
 ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་མཚུངས། གཞན་གཉིས་འདོད་པས་བདེན་ན་ནི། རིག་བྱེད་སོགས་

ཀྱང་བདེན་པར་འགྱུར། ཐེག་ཆེན་ཚོད་བཅས་ཕྱིར་ཞེ་ན། །ལུང་ལ་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་
 དང་། །ལུང་གཞན་ལ་ཡང་རང་གཞན་དག་ཚོད་བཅས་ཕྱིར་ན་དོར་བྱར་འགྱུར། །ཞེས་
 སོགས་དང་། དག་གང་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག་དེ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱུ་གསུངས་འདོད་
 བ། ཐེག་ཆེན་པལ་ཆེར་བྱེད་ཅག་གི་མདོ་དང་མཚུངས་འདོད་མིན་ནམ་ཅི། །གལ་ཏེ་མ་
 གཏོགས་གཅིག་གིས་ནི། །ཐམས་ཅད་སྟོན་དང་བཅས་འགྱུར་ན། །མདོ་མཚུངས་གཅིག་
 གིས་ཐམས་ཅད་ནི། །རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ཅིས་མ་ཡིན། །དག་གང་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་
 ལ། །སོགས་པས་གཏིང་དཔགས་མ་གྱུར་པ། །དེ་ནི་བྱོད་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པས། །གཟུང་བྱ་
 མིན་པར་སྤྱོད་ཞིག་བྱེད། །ཅིས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་བཀར་སྤྱོད་སྟེ། །ཆོག་དོན་ནི་པལ་
 ཆེར་གོ་སྤྱོད་བ་དང་མང་དོགས་ནས་མ་བྱིས། །དབུ་མ་སྟོང་པོར། ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱུ་
 གསུང་ཡིན་ཏེ། །བདག་མེད་ལ་སོགས་སྟོན་པ་དང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་
 ཆེ། །སྟོན་ཕྱིར་སྟོབ་མའི་ཐེག་པ་བཞིན། །ཞེས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྡེ་སྟོད་ཆོས་ཅན། །སངས་
 རྒྱུ་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། །བདག་མེད་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་། །དཀོན་
 མཆོག་གསུམ་གྱི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་སྟོན་པའི་ཕྱིར། །དཔེར་ན་སྟོབ་མའི་ཐེག་པ་སྟེ་ཉན་
 ཐོས་གྱི་སྡེ་སྟོད་བཞིན། །ཞེས་པའི་དོན་ཅན་ནོ། །འདིར་ཐེག་པ་ཞེས་པ་ནི་བརྗོད་བྱའི་
 དོན་དང་རྗོད་བྱེད་ཆོག་གི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱ་སྟེ། །རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། །འབྲས་བྱ་
 དང་བཅས་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་དུག་ཅིས་བྱ་བའི་ལམ་དང་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་
 གཙུག་ལག་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱིར་ཞོལ་ཆད་མས་གཞོད་
 པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡིས་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་ཉིད། །ཅིས་སྡེ་སྟོད་གསུམ་དུ་མ་བསྐྱས་པའི་
 ཕྱིར། །ཞེས་པའི་གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སྡེ་སྟོད་དེ་སྡེ་སྟོད་གསུམ་དུ་བསྐྱས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྡེ་སྟོད་དུ་བསྐྱར་པའི་བདེན་པ་བཞི་དང་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་
 དང་། །སྟོབས་བརྒྱ། མི་འདིགས་པ་བཞི། །སོ་རིག་བཞི། །སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་
 སོགས་འདུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ནང་དུ་བསྐྱར་པའི་ཕྱིར་དང་། །དེ་རྣམས་བསྟོམས་པས་
 ཉན་མོངས་པ་སྟོང་བར་མཚུངས་ཤིང་། །བྱད་པར་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དེ་རྣམས་མི་

དམིགས་པར་བསྐྱེམས་པས་ཤེས་སྤྱི་བ་སྤྱོད་བ་དེ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་
 པའི་བདེན་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་ཡང་འཇུག ཉོན་མོངས་པ་འདུལ་བ་ལ་ཡང་སྤང་། ཉོན་
 འབྱུང་གི་ཆོས་ཉིད་དང་ཡང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྡེ་བ་བཙེ་བརྒྱད་སོ་སོའི་ལུང་
 རྣམས་རང་རང་གི་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག་པ་དང་འདུལ་བ་ལ་སྤང་བ་སོགས་ཡིན་ཀྱང་། སན་
 རྒྱུན་འགལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་སྤྱན་མོང་མིན་པ་འགའ་ཞིག་ནི་ཉོན་ཐོས་
 ཀྱི་མདོ་སྡེ་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། འདུལ་བ་ལ་མི་སྤང་བ་སོགས་ཡིན་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་
 པོའི་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གནས་བདུན་བརྒྱལ་སྤང་། སྤྱོད་བ་
 ཉིད་ཏུ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱུ་ལས། རང་གི་མདོ་
 ལ་འཇུག་པ་དང་། །རང་གི་འདུལ་ལ་སྤང་ཕྱིར་དང་། །ཟབ་པའི་ཕྱིར་དང་རྒྱ་ཆའི་
 ཕྱིར། །ཆོས་ཉིད་དང་ནི་འགལ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྤྱད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མ་
 བསྐྱེམ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱང་མ་གྲུབ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སྡེ་སྤྱོད་ནི་ཀུན་
 བཟང་དང་འཇམ་དཔལ་དང་གསང་བདག་དང་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 བསྐྱེམ་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་སྡེ་སྤྱོད་སྤྱད་པ་པོ་ནི་ཉོན་ཐོས་མ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་སྤྱན་
 མོང་མིན་པའི་དོན་རྣམས་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤིང་ཤ་བའི་ཆལ་
 ཀྱི་མདོ་ལས། ཀུན་དགའ་བོ། ཤིང་ཤ་བའི་ཆལ་འདི་ལ་འདབ་མ་ངེ་སྟེད་ཡོད་པ་བས་
 ལྟག་པར་མང་བའི་ཆོས་ངས་རྟོགས་པར་གྱུར་ན་ཡང་ཁྱེད་ལ་ནི་ངས་མ་བསྟན་ཏེ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་དགའ་བོ་ཐེག་དམན་ཀྱི་མདོ་སྡེ་འགའ་ཞིག་བསྐྱེམ་པ་
 ཡིན་གྱི། མདོ་སྡེ་ཀུན་གྱི་སྤྱད་པ་པོར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ལྷ་མ་ཀུན་དགའ་
 བ་ཏེ་ལི། །སྤྱག་བསུལ་སྤང་བོས་བ་དང་། །འཆར་བྱེད་སྤྱོད་བ་འཆར་བ་དང་། །གང་བོ་
 སྤངས་པ་རམ་པ་དང་། ལྷ་ངན་འདས་དང་ལུལ་འཁོར་སྤྱོད་། །ཞེས་བྱ་གཞན་ཡང་འགྲོ་
 བའི་མདོ། །རྩ་བའི་སྤྱད་པར་མ་ཆང་བས། །རྒྱས་པར་མིན་པར་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་
 ལྟར། ལྷ་མའི་མདོ་ལས། སྟོན་པའི་ཉོན་ཐོས་འཇམ་བུའི་སྤྱིང་ན་གནས་པ་རྣམས་ལས་

ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འདྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི་བཙུན་པ་སྤྲོ་མ་མ་གཏོགས་པ་དགེ་སྤྱོད་
 གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཀུན་དགའ་བོའི་མདོ་ལས་ཀུན་དགའ་བོས་ཆོས་
 སུང་སྤྱོད་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ལྟག་ནི་བཙུན་ལྷན་འདས་ལས་བཟུང་། སྤྱོད་ཕྱག་གཉིས་ནི་
 དགེ་སྤྱོད་གཞན་དག་ལས་བཟུང་བར་བཤད་པས། ཀུན་དགའ་བོ་མདོ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་
 བཟུང་བ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་སྟེ། སྤྱོད་པས་ལོ་བཞི་བཅུ་ལྟག་པར་ཆོས་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་
 དགའ་བོ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྟག་ཙམ་དུ་སྤྱོད་པའི་ཐད་དུ་ཆོས་སུང་སྤྱོད་ཕྱག་བརྒྱད་ཅུ་ལྟག་ཐོས་
 པ་དང་། རང་གི་སྤོན་རོལ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྟག་དུ་གསུངས་པའི་ཆོས་སུང་ལས་སྤྱོད་ཕྱག་གཉིས་
 ཙམ་ཞིག་དགེ་སྤྱོད་གཞན་དག་ལས་ཐོས་པར་གསུངས་པས་གཞན་མ་བཟུང་བར་ཤེས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ལོ་ཉི་ཤུ་སྤྱོད་མར་ཆོས་སུང་གཉིས་སྤྱོད་ལས་མང་བ་གསུངས་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ལོ་ཉི་ཤུ་སྤྱོད་མར་ཆོས་སུང་གཉིས་སྤྱོད་ཙམ་གསུངས་པ་དང་། ལོ་ཉི་ཤུ་ཕྱི་མར་ཆོས་
 སུང་བརྒྱད་ཁྲི་ལྟག་གསུངས་པ་ཡིན་ན་སྤྱོད་མ་ལ་ཕྱི་མའི་བཞི་བཅུའི་ཆ་ལས་ཀྱང་ཉུང་
 བའི་ཆོས་གསུངས་པར་གྱུར་པས་མི་རིགས་པར་རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས་བཤད་པའི་
 ཕྱིར། པ་ཏ་ལའི་མདོ་ལས་རྟ་ཅང་ཤེས་བཟང་བོའི་རྟའུ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
 བཞུན་ཏེ་ཞེས་མིང་ཙམ་བྱུང་བའི་མདོ་དེར་སང་མི་སྤྱང་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་
 སུང་བོ་བཞུན་པའི་མདོ་ལས། བཙུན་ལྷན་འདས་རི་ངོས་བཟང་ལ་གཤེགས་པའི་ཆེ་
 གཅེར་བྱ་བ་དག་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ཞིག་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་དེ་དེར་སང་མི་སྤྱང་
 བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ། ས་བའི་མདོ་ལས་བཙུན་ལྷན་འདས་རྒྱལ་བོའི་ཁབ་ན་བཞུགས་
 པའི་ཆེ་ཀུན་དུ་རྒྱ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ཞིག་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། འཆར་བྱེད་གྱི་
 མདོ་ལས་ཆོར་བ་བཞི་བཞུན་པའི་མདོ་ཞེས་མིང་ཙམ་བྱུང་བ་དང་། སྤྱོད་བ་ཉིད་གྱི་མདོ་
 ལས་ང་སྤྱོད་བ་ཉིད་ལ་མང་དུ་གནས་སོ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་མདོ་ཞིག་ཀུན་དགའ་
 བོ་བདག་གིས་ཐོས་པར་བཤད་པ་དང་། འཆར་བའི་མདོ་ལས་དུས་གཅིག་དུ་ཐམས་ཅད་
 ཤེས་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐོང་བའི་དགེ་སྤྱོད་ངམ་བུམ་ཟེ་ཞེས་སོགས་བཞུན་པའི་མདོ་
 ཞིག་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། གང་བོའི་མདོ་ལས་ཀུན་དགའ་བོས་བྱམས་མའི་བྱ་གང་

བོ་སྔོན་གསར་བར་གྱུར་པ་ན་ཟབ་ཅིང་ཟབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་སྤྲོ་བར་བཤད་པ་དང་།
 སྤངས་པའི་མདོ་ལས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་བསྟགས་པ་བསྟན་པའི་
 མདོ་མཛད་པར་བཤད་པ་དང་། རམ་པ་ཀའི་མདོ་ལས་བྱིམ་ན་གནས་པའི་ཉེས་དམིགས་
 བསྟན་པའི་མདོ་མཛད་པར་བཤད་པ་དང་། ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་
 སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་བ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ཤིང་
 གཡོ་བ་མེད་པའི་ཞི་བ་རྟོགས་ནས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་ཀུན་དགའ་བོས་བཅོམ་ལྡན་
 འདས་ཀྱི་ཐད་ནས་མདོན་སྤྲུམ་དུ་ཐོས་པར་བཤད་པ་དང་། ཡུལ་འཁོར་སྦྱིང་གིས་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་བཞི་བོ་བསྟན་པར་བཤད་པ་དང་། འགྲོ་བའི་
 མདོ་ལས་བྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་ཀུན་དགའ་ར་བ་བྱས་པའི་ཕན་ཡོན་
 བསྟན་པའི་མདོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐད་ནས་མདོན་སྤྲུམ་དུ་ཐོས་པར་བཤད་པའི་མདོ་
 དེ་དག་དེང་སང་མི་སྤང་བའི་བྱིར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མི་སྤྲོ་བའི་མདོ་ལས་སྤར་མོ་ལུ་
 གཡེ་གྱི་བྱ་ལ་འཕགས་པའི་མི་སྤྲོ་བ་བསྟན་པར་གསུངས་པ་དང་། གནས་པར་བྱ་བའི་
 མདོ་ལས་འཕགས་པའི་གནས་པ་བསྟན་པའི་མདོ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་
 རྣམས་ཀྱང་དེང་སང་མི་མཐོང་བའི་བྱིར་དང་། ཡོངས་སུ་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་
 ལྟ་བུ་མདོ་གཅིག་ཕྱི་ཡང་འདོན་པ་ཐ་དད་པ་མང་བོ་ཡོད་པའི་བྱིར་ན་ད་ལྟ་ཉན་ཐོས་སྡེ་
 བ་ལ་ཡོད་པའི་མདོ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྒྱས་པ་མིན་པ་སྟེ་མ་ཆང་བ་
 ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྩ་བའི་སྤྱད་པ་བོ་འོད་སྤང་ལ་སོགས་པས་བྱས་པ་ནི་འདི་
 ལྟར་ཉམས་ཏེ། སྡེ་བ་སོ་སོའི་མདོ་རྣམས་འདོན་པ་ཐ་དད་པའི་བྱིར་དང་། ལུང་གི་ཆོག་
 དེ་དག་གི་དོན་བསྟུས་རྣམས་ཀྱང་འདོན་པ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་
 མ་གཏོགས་ཤིང་མི་འགལ་བ་མང་ལ་དུ་འཇུག་པ་དང་དགའ་བ་ཅན་དང་ཆེད་མཐར་
 ཐུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཅན་རྣམས་ཉེ་བར་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་ཡང་
 འཆོལ་བར་འགྱུར་བས་ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཆང་བར་བཞུགས་པར་ངེ་ལྟར་ཡོད་
 ཆེས་པར་བྱས། ཐོས་པ་རྒྱུད་པ་ལས་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ཡང་བརྒྱའི་བར་དུ་ཡོད་དོ་

ཞེས་ཐོས་སོ། །གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་གསུང་རབ་གཞན་ཡིན་ན་ཐེག་དམན་གྱི་
 སྤྱད་པར་བྱེད་པས་ག་ལ་སྤྱད་པར་འགྱུར་ཏེ། སན་ཚུན་འགལ་བས་ན་སྤྱད་པར་བྱེད་པ་
 ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་མེད་བསྟན་པའི་མདོ་ནི་མང་བཀྱར་བས་ཁས་མི་ལེན། བར་
 སྲིད་དང་སྲིད་པ་བདུན་བསྟན་པའི་མདོ་ནི་ས་སྟོན་སྡེ་བས་མི་འདོད། དེ་བཞིན་དུ་
 འདུལ་བ་ལས་ཀྱང་དུས་མིན་པར་བྱ་རམ་བཟའ་བ་ནི་གནས་མའི་བྱ་ལྟར་ན་བཀག་པ་
 དང་ཡོད་སྟེ་ལྟར་ན་གནང་ངོ། །གཞན་ཡང་། ཁ་ཅིག་ནི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་
 ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་འདོད། ལ་ལ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་སུ་འདོད། གཞན་དག་ནི་ས་འདི་
 བསྐལ་བའི་བར་དུ་གནས་པར་འདོད། ཁ་ཅིག་ནི་མུང་འདས་རྣམས་ཡོད་དུ་འདོད། ལ་ལ་
 ནི་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད། ཁ་ཅིག་ནི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་
 འདོད། ལ་ལ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འདོད་པ་སོགས་སྡེ་བ་སོ་སོའི་གསུང་རབ་
 རྣམས་ཀྱང་སྣ་ཆོགས་སུ་གྱུར་པ་ལྟར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྟོན་ཀྱང་ཉན་ཐོས་གྱི་སྡེ་སྟོན་དང་
 ཆོག་ཟིན་འགལ་བ་མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པ་མི་འགལ་བ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་བཞེད་དོ། །རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ལྷ་མ་ཀུན་དགའ་འོད་ཟེར་དང་། །སྤྱག་
 བསུལ་སྤང་སྟོན་ས་སྟོན་དང་། །འཆར་ཀ་སྟོང་ཉིད་ཚུ་ལས་སྦྱེས། །གང་བོ་ས་མཆོ་ཚུ་
 ཤིང་དང་། །མུ་ངན་འདས་དང་ཡུལ་འཁོར་སྦྱིང་། །འགྲོ་བའི་མདོ་དང་དེ་བཞིན་
 གཞན། །ཡང་དག་བསྟུས་པའི་གཞི་ཉམས་ཕྱིར། །མཐའ་དག་མིན་པར་རྟོགས་པ་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་བ་ནི་སྤར་བཤད་པ་དང་དོན་འདྲའོ། །གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་དེ་རྒྱན་མ་ཆད་པས་རྟག་པ་ཞེས་བསྟན་གྱི་མི་འགྱུར་བའི་རྟག་པར་མ་
 བཤད་ལ། རྒྱན་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཡང་རྟག་པའི་སྐྱེ་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱུང་ནི་
 རྒྱན་དུ་འབབ། མེ་ནི་རྟག་དུ་འབར་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བྱབ་
 པའོ་ཞེས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པས་ཡིན་གྱི། བྱབ་འཇུག་ལྟར་
 ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པ་ནི་མ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྟིང་བོ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ནི། རྟོང་ཉིད་མཆོན་མེད་སྟོན་མེད་སོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡིན་གྱི། ཉང་གི་བྱེད་པའི་སྐྱེས་བུ་རྟག་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱལ་པ་
 ལྟ་བུ་ནི་མ་ཡིན་ཞིང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་འཁོར་བར་འཇུག་ཞོག་གི་རྒྱར་
 གྱུར་པ། རྒྱ་ལྷང་ཆེན་པོའི་རྒྱན་ལྟར་རྟག་དུ་འཇུག་ཀྱང་། སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས་རྒྱན་
 གིས་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། བདག་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་མུ་ངན་
 ཡོངས་མི་འདུལ། ཞེས་པ་ཡང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་གི་ས་ལ་བཀོད་པར་
 སློན་ལམ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་འདོད་པ་ལྟར་གཏན་དུ་མུ་ངན་ལས་འདས་
 པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། བྱད་ཤིང་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་གྱིས་མེ་འབར་བ་དང་ཤི་བ་ལྟར་
 གཤུལ་བྱ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་གྱིས་སྐྱེ་བལྟམས་པ་དང་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཛད་
 པ་མི་སློན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པའི་བྱང་འདས་མངོན་དུ་
 མ་མཛད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལྷང་བསྟན་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རིགས་ལ་དགོངས་ནས་ལྷང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ལས་དང་ཉན་
 མོངས་སྤངས་ན་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་སྐྱེ་བ་དུ་མར་བརྒྱད་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་
 པོའི་རྒྱ་ཆོག་གིས་གཉིས་བསགས་ནས་འཆང་རྒྱ་བར་འཁྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ན་བདག་
 ཉིད་ཉན་ཐོས་སུ་སྤུལ་བ་ལྷང་བསྟན་པའམ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆ་བྱད་འདྲིན་པ་ཤུ་རིའི་བུ་ལ་
 སོགས་པའི་མིང་གིས་བཙོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རི་སྐད་
 དུ། གཅིག་ནི་ངེས་པར་ཞུགས་པ་དང་། །གཞན་དག་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །མ་ངེས་རྣམས་ལ་ཐེག་གཅིག་བསྟན། ཞེས་བྱང་བ་
 བཞིན་ནོ། ཞེས་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་བཤད་དེ། གཞུང་འདི་ནི་འཁྱུར་བྱད་མ་གཏོགས་
 པ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ལ་ཅིག་དག་ནི་བྱངས་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་
 བཅས་སྟུང་ཞིང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆ་བྱད་འདྲིན་པའི་ཤུ་རིའི་བུའི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་
 ཞེས་པ་ནི་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལྟར་ན་མཆོག་ཟུང་ནང་གི་ཤུ་རིའི་བུ་ཡིན་མིན་ལ་
 དཔྱད་རྒྱ་ཡོད། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྟོད་ལས་དག་བཅོམ་པ་ལ་སྤྲད་པ་མེད་དེ། མདོ་ལས་
 ཡུངས་དཀར་དང་རི་རབ། མེ་བྱུར་དང་ཉི་མ། ལྷ་དང་སང་གོ། ཞེ་རལ་དང་ཅན་ནན་

བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱད་པར་བསྟན་པ་ནི་རང་བཞིན་བརྗོད་
 པ་ཡིན་གྱི། སྤྲད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བ་ཡང་གི་མིག་རྗེས་ཀྱི་ཆུ་དང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ། ཡུངས་
 དཀར་གྱི་ནང་སྤྱོད་བྱས་ཐོས་པའི་བྱ་ག་དང་ནམ་མཁའ་ཚད་མཉམ་པར་སྤྲོ་ན་བཞད་
 གད་དུ་འཇུག་པ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཡོན་ཏན་མཉམ་པར་སྤྲོ་བ་ཡང་དེ་
 དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་ཕྱག་བྱ་བར་བཤད་པ་ཡང་མི་རིགས་པ་མེད་དེ།
 འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་བྱིས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་པ་
 ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དང་། སོ་ཐར་གྱི་སྤོམ་པ་སྤངས་པ་དང་། བྱང་སྤོམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་
 སྤྱིང་པོའི་བར་དུ་བསྐྱམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་བྱིས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་འཛིན་
 པ་ནི་སྤྱུལ་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་བོ་ཀ་པི་ན་འདུལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱབ་དབང་
 གིས་འཁོར་བསྐྱར་དུ་སྤྱུལ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་སྟོན་པོའི་གཟུགས་
 འཛིན་ཅིང་རྒྱ་སྤྱོད་ཆོགས་ཐོགས་པ་དང་། མཉམ་ཡོད་དུ་བྲམ་ཟེ་རྒྱ་ཅན་འདུལ་ཕྱིར་དུ་
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚངས་པ་གདོང་བཞི་བ་རལ་བ་ཅན་དུ་སྤྱུལ་བ་དང་། འབའ་ཤི་ཏའི་
 རིགས་ཀྱི་བྲམ་ཟེ་མོ་འདུལ་ཕྱིར་དུ་བྲམ་ཟེའི་གཟུགས་སུ་སྤྱུལ་ནས་བྱད་མེད་ཤི་བའི་རོ་
 བབྱང་སྟེ། འདི་ནི་བདག་གི་རྒྱུང་མའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཀོ་ས་ལར་མགར་མཁན་
 འདུལ་ཕྱིར་དུ་མགར་མཁན་དུ་སྤྱུལ་ནས་རྩ་རྩ་བརྟུང་བ་དང་། ཅེ་ལའི་རི་བོ་འདུལ་བའི་
 རོན་དུ་རི་བོའི་གཟུགས་སུ་སྤྱུལ་ནས་པི་ལྷང་སྤངས་ཤིང་བརྟུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་
 མཁན་དང་། རྩལ་མགར་དང་། སྟོབས་འགྲེད་པའི་གཟུགས་དང་། རྩོན་པ་མི་སྤྱུག་པ་
 སོགས་ཀྱི་གཟུགས་དང་། སྟོད་པ་དང་། སྤྲོ་བ་ལྟར་མཛད་ན་ཡང་སྟོན་པ་ཉན་ཐོས་དང་
 བཅས་པ་ཕྱག་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་མི་འཇུག་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རི་རྒྱུད་
 དུ། རྒྱ་ཆུ་གྱིས་བརྒྱན་པར་གྱུར་ཀྱང་ཆོས་སྟོད་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟ་
 བུའོ། །ཀལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བྱིས་པ་ལ་བྱིས་པ་ཁོ་ནས་ཕྱག་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། རབ་བྱུང་གིས་
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཡོན་ཏན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་བྱའི་རྟགས་ལ་ནི་མ་ཡིན་པས་ཡོན་
 ཏན་བྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་བྱིས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱིས་དབུལ་བའི་རབ་བྱུང་དག་

གིས་ཕྱག་བྱ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་མེད་པའི་རྟགས་འདྲིན་ནི་ཆར་བ་མེད་པའི་
 སླིན་དང་ཆུ་མེད་པའི་ཁྲོན་པ་དང་མུ་གུ་མི་འབྱུང་བའི་ས་བོན་བཞིན་དུ་སྤྲད་པའི་
 གནས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩེ་བ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཀྱང་རབ་བྱུང་གིས་
 བྱང་སེམས་ལ་ཕྱག་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སལ་ཆེན་རྩེ་བའི་ནང་ཆོན་དོན་གྲུབ་
 པ་རྣམས་རིག་འདྲིན་གྱི་རྩེ་སྣོད་འདོན་པ་ལས། བྱམས་པ་ལ་ཕྱག་མཆོད་བྱེད་ན་ང་ལ་
 ཕྱག་མཆོད་བྱས་པར་འཇུག་བ་དང་། ང་སྟོན་པར་འདྲིན་པ་དག་གིས་བྱང་སེམས་བྱམས་
 པ་ལ་ཕྱག་མཆོད་བྱ་དགོས་པར་བཙོམ་ལུན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཐོས་ནས་དགྲ་
 བཙོམ་པ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུས་དུས་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་གིས་རྒྱལ་ཆ་བ་
 བྱམས་པ་ལ་བསྟོད་ཕྱག་བྱས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 མཉམ་པར་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འདྲིན་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་
 སྟོན་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡང་དག་པར་ཤེས་ཤིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་སྟོན་པ་
 དང་། ཉན་རང་གི་སྟོན་ཡུལ་དུ་མ་ཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་གསུངས་པ་ཐོས་ནས།
 འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་བསྟོད་ཕྱག་བྱས་པར་སལ་ཆེན་རྩེ་
 བའི་ཤར་རི་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩེ་སྣོད་ནས་བྱུང་བ་དང་། བྱང་སེམས་
 ང་བ་ཅན་གྱི་བསྐྱེད་པ་མཛད་པ་ཐོས་ནས། འོད་སྤང་ཆེན་པོས་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་
 ཕྱག་བྱས་པར་སལ་ཆེན་རྩེ་བའི་རུབ་རི་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩེ་སྣོད་
 ལས་བྱུང་བ་དང་། སྟོབས་དང་མངོན་ཤེས་དབང་ཐོབ་པ། ཞེས་སོགས་དང་། སངས་རྒྱས་
 སྟོབ་པ་གང་རྣམས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྫོགས་པ་གྲུ་ཆེན་པོ་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་
 ཕྱག་བྱས་པར་སལ་ཆེན་རྩེ་བའི་ནང་ཆོན་དང་བོའི་ལམ་པ་པོ་བྱང་དཔལ་ཡོན་ཅན་ན་
 གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་རྩེ་སྣོད་ལས་བྱུང་བ་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་
 བསྐྱེད་པ་མཛད་པ་ཐོས་ནས་ཀུན་དགའ་བོས་དེ་ལ་ཕྱག་བྱས་པར་སལ་ཆེན་རྩེ་བ་
 གངས་རི་བ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུས་རབས་ཀྱི་རྩེ་སྣོད་ལས་བྱུང་བ་དང་། འོད་སྤང་ཆེན་པོས་སྤུབ་
 པའི་རྒྱུས་རབས་ལ་བསྟོད་ཕྱག་བྱས་པར་སལ་ཆེན་རྩེ་བའི་མདོ་ལྗོངས་ཀྱི་རྩེ་སྣོད་ལས་བྱུང་

པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་པའི་སྐབས། འཛིག་ཏེན་ཀུན་གྱིས་ཕྱག་བཞུགས། ཞེས་
 སོགས་དང་། གོ་ཆ་ཆེན་པོའི་གོ་བོས་ནས། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་དབང་ཐོབ་ཅིང་། ཞེས་
 པ་ནས། སངས་རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་མ་གཏོགས་པའི། ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་ཏེན་
 བེ། འགས་ཀྱང་ཕྱག་མི་བྱ་བ་མིན། ཞེས་བྱང་མེས་ལ་སངས་རྒྱལ་མ་གཏོགས་པ་
 ཐམས་ཅད་གྱིས་ཕྱག་བྱ་བར་གནས་བརྟན་པ་འཛིགས་མེད་རི་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ལས་བྱུང་བ་དང་། མཉན་ཡོད་དུ་ཆོ་འཕྱུལ་ཆེན་པོ་
 བཞུན་པ་མཐོང་ནས་ཤུ་རིའི་བྱས་བྱུང་པའི་སྦྱོར་རབས་ལ་ཕྱག་བྱས་པར་བཏགས་པར་
 སྤྱོད་པའི་མང་དུ་ཐོས་པ་བརྣམས་ཀྱི་ཆོ་འཕྱུལ་གྱི་མདོ་དང་། དེའི་ཆོ་གང་བོས་དེ་ལ་ཕྱག་
 བྱས་པར་མཆོད་ཏེན་པའི་ཆོ་འཕྱུལ་གྱི་མདོ་དང་། དེའི་ཆོ་འོད་སྤང་གཞོན་ཅུ་དང་འོད་
 སྤང་ཆེན་པོས་དེ་ལ་ཕྱག་བྱས་པར་བུང་གནས་ཆེན་པོ་མཆོད་ཏེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་
 འཕྱུལ་གྱི་མདོ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཤུ་རིའི་བྱས་བྱུང་པའི་སྦྱོར་རབས་ལ་ཕྱག་བྱས་པར་
 འོད་སྤང་པའི་པར་བྱིན་གྱི་ལམ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཆོ་དང་ལྷན་པ་རི་བ་ཏུས་དེ་ལ་ཕྱག་
 བྱས་པར་གོས་དམར་བའི་གསུང་རབ་ལས་དང་། ཀུན་དགའ་བོས་དེ་ལ་ཕྱག་བྱས་པར་
 མང་བོས་བཀུར་བ་ཀུ་རུ་ཀུ་ལིར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལས་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་
 དེ་ལ་ཕྱག་བྱས་པར་སྟོན་པའི་ཆོ་མས་བརྒྱད་པ་ལས་དང་། ཉག་པོ་འཆར་ཀས་དེ་ལ་
 ཕྱག་བྱས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་སྤྱོད་པའི་གསུང་རབ་ལས་དང་། མར་མེ་མཛད་གྱིས་ལུང་
 བཞུན་པའི་ཆོ་སྟོན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་བྱང་མེས་དེ་ལ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་
 ཏེན་གྱིས་ཕྱག་བཞུགས་པར་ཆོས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་དང་། ཀུན་དགའ་
 བོས་སྟོན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་བྱང་མེས་དཔལ་ལ་ཕྱག་བཞུགས་པར་ཡོད་སྤྱོད་
 ཆོས་མདུ་དུ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར་རོ། བྱང་མེས་ཀྱི་སྦྱོར་པ་ཅན་གྱི་ཁྲིམ་
 པ་ཀུན་ལ་རབ་བྱུང་གིས་ཕྱག་བྱ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། གང་དག་ས་ལ་ཁྱེད་པ་
 དང་ལུང་བཞུན་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་རི་བོང་དང་ངང་བའི་རྒྱལ་བོ་ལ་སོགས་པའི་དུད་འགྲོར་
 རྒྱུར་པ་ལ་ཡང་ཕྱག་བྱ་བ་ཡིན་ན་མི་ལ་སོགས་པར་རྒྱུར་པ་ལ་ལྷ་ཅི་སྟོན་ཞེས་བཤད་

དོ། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱི་བྱིམ་པ་ཀུན་ལ་རབ་བྱུང་གིས་ཕྱག་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་
བཤད་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་མ་སྐྱེས་པ་ལ་བྱེད་དམ་དབྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
རྟོགས་པ་མེད་དུ་བྱིན་ཀྱང་དེའི་རྟོན་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་བརྟན་པར་སོང་ན་ཕྱག་བྱ་བ་
ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟོག་གོ་འབར་བ་ལས་གསུངས་པ་དང་། སྦྱོང་འཇུག་ལས་ཀྱང་།
བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་འཇིག་རྟོན་ལྟ་མིར་བཅས་པ་ཀུན་གྱིས་ཕྱག་བྱ་
བའི་ཡུལ་དུ་འཇུག་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༼༤༽དགོ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་ལྷན་ཉིད་ནི། །ཞེས་པ་ནས། ས་བཅུ་བའི་མདོ་ལ་
སོགས་པ་པལ་ཆེར་འབྱུང་སྟེ། །ཞེས་པའི་བར་ཤེར་སྟོན་འགྲེལ་བཤད་ལས་བྱུང་ཞིང་།
དགོ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་ལྷན་སྟོན་དག་གི་འཇིག་རྟོན་སྐྱབ་བའི་ལྷན་གྱི་གཞི་ཆེན་པོ་ཞེས་
པ་ནི་ཡི་གེ་མ་དག་སྟེ། དགོ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་ལྷན་པ་དག་གི་འཇིག་རྟོན་འདས་སྐྱབ་སྟེའི་
ལྷན་སྟོན་གྱི་གཞི་ཆེན་པོ་ལས་ཞེས་གཞུང་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། སྟོབས་དང་མདོན་ཤེས་
དབང་ཐོབ་པ། །ཞེས་སོགས་དང་། གོ་ཆ་ཆེན་པོའི་གོ་བཤོས་ནས། །ཞེས་སོགས་གྱི་གཞུང་
ཆོན་གཉིས་ནི་རྟོག་གོ་འབར་བར་བྱངས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། འདིར་དཀྲུག་གཅིག་
ཏུ་བྱངས་པ་ལ་བསམ་ནས་འགྲེལ་བཤད་དུ་བྱངས་པའི་གཞུང་དུ་གོ་བར་མི་བྱའོ། །

༼༥༽སངས་རྒྱས་ལས་བྱུང་སེམས་ལ་ལྷག་པར་བསྐྱེད་པ་མཛད་པའི་དགོས་
པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གཅིས་པ་དང་། རྒྱ་བྱུང་སེམས་ལ་མཛོད་པས་ཀྱང་
འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ལ་མཛོད་པར་དོན་གྱིས་འགོ་བ་དང་། སྐྱབ་ཀྱི་སྟོན་ཤིང་ལྟར་ཆུང་
བའི་དུས་སུ་ལྷག་པར་གཅིས་སྐྱབ་སུ་བྱས་ཏེ་སྦྱོང་དགོས་པ་དང་། འཁོར་དུ་ཉེ་བའི་
གདུལ་བྱ་རིགས་ཅན་གསུམ་ཐེག་ཆེན་ལ་སྐྱར་བའི་དགོས་པ་བཞི་ཡོད་པར་འཇུག་པའི་
རྟོག་ཆེན་དུ་བཤད་དོ། །ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱི་སྟོན་ལམ་སོགས་ཀྱང་ཆོག་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ།
འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ད་ལྟ་མི་མཐོང་བ་ནི་དགོ་བའི་རྩ་བ་དབུལ་བ་ནམས་ལ་
ཉམས་པར་འཇུག་བའམ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མཐོང་སྟེ། ཡི་དཀའ་ནམས་ལ་ཆུ་བོ་གཞུ་

བསྐྱམ་པའམ་ནག་གམ་མེ་མ་སྤར་དུ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་ལས་
 རྟོར་གྱི་ཆར་པ་བ་ཀྱང་དགེ་རྩ་མ་བསགས་པ་རྣམས་ལ་ནམ་མཁའ་ལ་མེད་པར་འགྱུར་
 བའམ། ཐོག་ལ་སོགས་པར་གྱུར་ནས་འབབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་སེམས་ཅན་རང་
 གི་ལས་ཁོ་ནས་འབྱོར་བ་དང་རྒྱད་པར་གྱུར་ན་བྱང་སེམས་ལ་གཞན་ལ་པན་པའི་རྟུ་
 པ་མེད་དམ་ཞེན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་ནམ་མཁའ་ཆོགས་པ་ལས་
 ལྷ་གྲུ་འབྱུང་གི་དེ་དག་མ་ཆང་ན་མི་འབྱུང་བ་ལྟར། གཏོང་བ་དང་། སེར་སྒྲ་སྤངས་པ་
 དང་། འདྲོད་པ་མེད་པ་མང་དུ་གོམས་པ་དང་། མཉམ་པའི་སེམས་དང་། འདྲོད་པ་ལ་
 སྦྱིན་པ་རྒྱུགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ལན་ལ་རེ་བ་མེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་འདྲོད་པ་མེད་
 པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་པའི་སྦྱིན་པ་ལས་ནི་གཞན་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་ལས་རྟོར་གྱི་ཆར་འབབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི། དེ་དག་མ་ཆང་ན་
 མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཐུབ་པ་ཡང་སྤྲུལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། འོག་མིན་ན་བཞུགས་པའི་
 ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་སྤྲུལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བུ་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་དེ་
 སྤྲུལ་བ་མིན་པར་སོ་སྦྱོར་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་འཛམ་གླིང་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱར་མཛད་པ་
 བཅུ་གཉིས་སྟོན་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་བས་འདྲོད་པ་ལ་
 དགའ་བའི་དབང་གིས་སྤྲུལ་པར་མཛད་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བར་འགྱུར་
 ཞིང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་མེད་ན་ཕྱིན་དུག་མེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མེད་པར་
 འགྱུར་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་ཅིང་མཐུ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྤྱོད་
 བལྟམས་པའི་ཆེ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་བ་ཆེན་པོས་གསལ་བར་གྱུར་ན་ཡང་
 ཐོས་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཇིག་དང་སྟོམས་འཇུག་ལ་དབང་མ་ཐོབ་པ་དང་ཉོན་མོངས་
 མཛོན་གྱུར་པ་མ་སྤངས་པ་ནི་འགལ་བ་དང་། སྤྱོད་བལྟམས་མ་ཐག་དུ་གོམ་པ་བདུན་དུ་
 གཤེགས་པ་དང་བདག་གི་སྦྱོར་བ་ཐ་མ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ན་ཡང་སྤྱོད་བལྟམས་ཤིང་
 དབང་བོ་སྤྱིན་པ་ན་འདྲོད་པའི་དགའ་བ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་བག་མེད་པར་གྱུར་པ་ནི་
 འགལ་བ་དང་། རང་གཞན་གྱི་སྦྱོར་བ་དུ་མ་རྗེས་སུ་བྲན་པས་སངས་རྒྱས་འོད་སྤང་ལས་

ཆངས་པར་སྦྱང་པ་སྦྱང་ཅིང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་ལམ་གོམས་པར་བྱས་ནས་དགའ་ལྡན་དུ་
 ལྷའི་རིགས་དྲུག་ལ་བོས་ནས་འདིར་བྱོན་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་ན་ཆ་འཆི་བའི་ཆོས་
 ཉིད་མི་མཐུན་པ་དང་། ལུ་སྟེགས་ཅན་ལས་ཐར་ལམ་བཅའ་བ་དང་། དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་
 གདུང་བ་ལམ་དུ་འདུ་ཤེས་པ་ནི་འགལ་བ་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དཀའ་བ་
 སྦྱང་པ་ཡང་ཚུལ་བསྟན་ཡིན་ན། ང་སྟོན་བྲམ་ཟེ་སྤྲ་མར་གྱུར་པའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་འོད་
 སྤང་ལ་དགེ་སྦྱོང་མགོ་དགའ་བྱང་ཚུབ་ག་ལ་ཡོད། བྱང་ཚུབ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ལས་ཀྱིས་ལོ་དྲུག་ཏུ་དཀའ་བ་སྦྱང་པར་
 གསུངས་པ་དེ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། གང་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་
 ཟས་སྦྱིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཞེས་པའི་སྤྱོད་ཐོས་ནས་བ་སྦྱ་ལངས་ཤིང་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་
 དང་བདེ་བ་སྦྱིས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་མཐོང་བར་འདོད་པར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བྲམ་
 ཟེ་སྤྲ་མས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ཡང་སྦྱེ་བ་གསུམ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པར་གྱུར་
 ཏོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་ཞིང་འཆི་བདག་ཀྱང་པམ་པར་བྱས་ན་
 ཡང་མཐར་བྱེད་པའི་དགྲ་བོའི་གནོད་པ་དང་འབྲེལ་ཏེ་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆོ་ཆད་ཅུམ་དུ་
 ཡང་མ་གྱུར་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་མཐའ་ཡས་པར་སོག་གཅོད་སྤངས་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་
 བོ་མཐའ་ཡས་པ་གཞན་ལ་བཏང་བར་མཛད་ན་ཡང་། ལྷ་དང་མི་སྟོང་སྤག་དུ་མ་སྦྱེ་
 སྤགས་སྣ་ཆོགས་འདོན་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་གཡོ་བའི་མར་མའི་ཅེ་མོ་ལ་རྒྱང་གི་ཤུགས་
 ཀྱིས་བརྒྱབ་པ་ལྟར་མི་ཉག་པའི་རྒྱང་ཤུགས་དྲག་པོས་བརྒྱབ་ནས་ཆའི་མཐའ་མི་ཉག་
 པའི་ཚུ་སྦྱིན་གྱི་སྟོར་ཁྱེད་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་སྦྱ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་སྤངས་པ་ལ་སྦྱན་མངའ་ནས་འཆོ་བྱེད་ལ་སྦྱན་འདྲི་བ་སོགས་ཀྱང་འགལ་བའི་ཕྱིར་
 དང་། གནས་བཟན་བ་ཀྱལ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལྷག་ལོན་ཀྱང་མགོན་བ་ཅུམ་ཡང་མ་བྱུང་བ་
 ནི་ནད་པ་ལ་ཨ་རུ་ར་གཅིག་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུར་གསུངས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྦྱིན་
 པའི་པར་བྱིན་རྫོགས་པ་ལ་སྦྱན་མི་མངའ་བ་ནི་ལྟ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟླ་བ་
 ཐ་དད་ཀྱི་གཞུང་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱལ་བ་སྟོན་པ་ཡོད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞེན་

པའི་རྩོན་པ་འདུལ་ཕྱིར་དུ་རྩོན་པའི་གཟུགས་སུ་སྦྱུལ་བ་དང་། མི་དབང་པར་སྦྱེས་
 འདུལ་ཕྱིར་དུ་ཆུན་པོའི་གཟུགས་སུ་སྦྱུལ་བ་དང་། ལྷའི་མིག་གིས་ཅི་མཐོང་ཞེས་ངེས་པ་
 ན་མ་འགགས་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱུལ་བ་དང་སྲིད་པ་བར་མའི་སེམས་ཅན་
 བྱངས་མེད་པ་མཐོང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་ཏུ་མཉམ་
 བཞག་པ་ཡིན་ཀྱང་སྡོན་གྱི་སྡོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་མཛད་པ་ལྷུན་གྱིས་བྱུང་བར་
 འཇུག་བ་ཡིན་ལ། ཉིན་མཚན་དུས་དྲག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཟིགས་པར་
 གསུངས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་
 སྡོད་ལས་མཐོང་ཆོས་ལ་པན་ཡོན་མང་དུ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་དེ་གང་ཟག་འགའ་
 ཞིག་ལ་མ་བྱུང་བ་ནི་ཉི་མ་ཤར་བའི་ཆེ་སྐར་མ་ཤིན་ཏུ་མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་བར་མི་
 འཇུག་བ་ལྟར། དད་པ་དང་ལྷག་བསམ་ཉམས་ཤིང་མི་དགེ་བ་ཤིན་ཏུ་སྟོབས་དང་ལྡན་
 པས་དགེ་ཆ་བེལ་གྱིས་གཞོན་ཏེ་རེ་ཞིག་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཤིན་ཏུ་
 རྒྱུད་ཏུ་ལ་ཡང་འཇིགས་པར་ལྟ་ཞིང་དགེ་ཆ་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་
 གི་བ་དང་འཇིན་པ་སོགས་ལ་ངེ་སྐད་བཤད་པའི་པན་ཡོན་རྣམས་གདོན་མི་བ་བར་
 འབྱུང་སྟེ། སྡེ་སྡོད་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་སྦྱེ་ཆ་ན་འཆི་དང་བྲལ་
 བའི་བདུད་རྩིའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ངེས་པ་བཞིན་ནོ། འོ་ན་དེ་ནི་དཔེ་དོན་མི་མཆོངས་
 ཏེ། སྡེ་སྡོད་གསུམ་དུ་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་བསྟན་པས་དེ་གོམས་པར་བྱ་བས་བྱང་རྒྱུ་
 ཐོབ་ཅིང་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་ཡང་དཀའ་བ་མ་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་དུ་ཡི་གེ་
 དང་དོན་ཤེས་པར་མི་རུང་བའི་གཟུངས་སྟགས་ལ་སོགས་པ་པན་ཡོན་མང་བོ་ཅན་གྱིས་
 པ་སྦྱ་བར་བྱེད་པ་བསྟན་པ་ནི་རིག་བྱེད་དང་འདྲའོ། མ་བསྟོམས་པར་སྦྱོན་ཟད་པ་མེད་
 དེ། དེའི་རྩ་བ་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། འཆོ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། གསང་སྟགས་
 ཀྱིས་ཀྱང་ཐེག་པ་ཟད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་གཞན་གྱིས་བཛྲོད་པའི་ཕྱིར། ལྷ་སྟོ་
 ལ་སོགས་པའི་སྐད་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཟུངས་སྟགས་ལ་སོགས་པ་ཡི་
 གེ་སྦྱར་བ་ཙམ་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། གཟུངས་སྟགས་ནི་བསྟོམ་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་

ཡིན་པར་སྒོ་མཐའ་ཡས་པའི་གཟུངས་དང་། ལྷ་རྒྱལ་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་སྤྲིག་པ་ཞི་བར་བྱེད་ཀྱས་ཏེ། བསྒོམ་པའི་ནམ་པ་ཡོད་པས་དེའི་
ཙྴ་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། མི་སྤྲུག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམ་པ་བཞིན་ནོ། །གསང་སྤྲུགས་
ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསང་བ་སྟོན་པའི་སྤྲུག་པའི་ཡི་གེ་སྦྱོར་བ་ངོ་
བོས་བསྒོམ་པ་ལ་རབ་རྒྱ་འདུག་པ་རྒྱད་ལ་གནས་པས་རི་ལྟར་འདོད་པའི་དོན་གྲུབ་ཀྱས་
ཏེ། མཐུ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་བཞིན། རིག་སྤྲུགས་
ཀྱང་ཕྱིན་རྒྱུག་དང་བདེན་པ་བཞི་དང་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་སོགས་སྟོན་པའི་ཡི་གེ་དང་
དོན་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་དང་མངོན་རྟོགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་
དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་ཀྱས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར།
བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །རིག་པས་ཆོག་གང་དག་གི་དོན་རྟོགས་པར་མ་ཟུར་
པ་ནི་དེ་དག་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྐད་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། ལྷ་ལྷ་གཞོད་སྦྱིན་
ལ་སོགས་པའི་སྐད་གྱིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། ཆོས་ཉིད་སྟོན་པར་མི་བྱེད་པ་ཡང་མ་
ཡིན་པས་དམ་ཆོག་རིག་པ་དང་གཟུངས་ཐོབ་པ་ནམས་ཀྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། གསང་བ་
སྒོ་བྲོས་ཀྱི་མདོ་ལས། གང་འདི་ན་སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་།
ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ནམས་ལ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་ནམས་གྱིས་ནི། ཨེ་ནེ་དང་། ཨེ་ནེ་
དང་། དམ་པོ་དང་། དེ་དམ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་བརྗོད་དོ། །ཞེས་བྱུང་བ་བཞིན་
ནོ། །དེས་ན་གཟུངས་སྤྲུགས་སོགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མན་ངག་བཞིན་རྒྱ་
ངག་རྒྱ་བརྗོད་པ་དང་། བསམ་པ་དང་། བསྒོམ་པས་སྤྲིག་པ་རྒྱ་དང་བཅས་བ་ཞི་བར་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྤེལ་སོགས་པའི་གསུང་
རབ་བཞིན་ནོ། །སྤྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡང་ཙྴ་བ་ནས་འབྱེན་པ་ཡོད་དེ། ལས་ནམས་
བསྐྱལ་བ་བརྒྱུད་ཡང་ནི། རྒྱུད་མི་བླ་བའང་། ཞེས་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུད་ཡང་དང་། འང་སྤྲུག་
ཉམས་པ་ཡོད་པར་སྟོན་ཏེ། སྟོབས་བཞི་དང་ལྷན་ན་སྤྲིག་པ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་ཡང་
ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོགས་དང་རྒྱས་ནི་རྟེན་ལྗུར་

ན། ཁྱེས་པ་ནི། དཔེར་ན་ས་བོན་མ་ཉམས་པ་དང་། ས་རྩ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཆོགས་པ་
 ལས་དུས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་ཐུ་གུ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། ས་བོན་ཉམས་པའམ་རྒྱུ་མ་ཆང་
 ན་མི་འབྱུང་བ་ལྟར། དགེ་མི་དགེའི་ལས་མཐུ་མ་ཉམས་པ་དང་པན་གཞོན་གྱི་སེམས་
 ཅན་དང་ཡུལ་དང་ལུས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཆོགས་པ་ལས་མཐོང་ཆོས་ལ་སོགས་པ་
 དུས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་དུ་བདེ་སྦྱག་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི། དགེ་བ་ནི་
 ལོག་ལྟ་དང་ཁོང་ཁྱོས་ཉམས་པ་དང་མི་དགེ་བ་ནི་སྟོབས་བཞེས་ཉམས་པའམ་རྒྱུ་མ་
 ཆང་ན་བདེ་སྦྱག་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཡང་ངན་
 འགྱོར་འགྱོ་བའི་ལས་རྣམས་དེ། །འདིར་ནི་མགོ་བོ་ཆ་བ་ཅམ་དུ་འཇུག། ཁྱེས་པ་ལྟར།
 དམ་ཆོས་འདྲིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དཔུལ་བར་ཐོང་ངེས་གྱི་ལས་ཀྱང་ཆེ་འདིར་མགོ་བོ་ཆ་
 བ་ཅམ་དུ་འཇུར་བ་ལྟ་བུ་སྦྱག་བསུལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བར་འཇུར་ཞིང་། དུས་ཀྱང་
 གཞན་དུ་འཇུར་ན་ཅ་བ་ནས་འབྱིན་པར་ཡང་ལེགས་པར་བྱབ་སྟེ། སྤྱིག་པའི་འབྲས་བུ་
 དཔུལ་བའི་སྦྱག་བསུལ་ཐོང་དགོས་པ་ལས་དེ་གཏན་མ་ཐོང་བར་ཐུར་པས་ཤིན་ཏུ་ཅ་
 བ་ནས་ཐུང་བ་ཡང་ཡིན་ལ། མགོ་བོ་ཆ་བ་ལ་སོགས་པ་ཆེ་འདི་ལ་འབྱུང་བས་འབྲས་བུ་
 གཏན་མེད་པར་འཇུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གཉེན་པོས་ཐོང་ངེས་གྱི་སྤྱིག་པ་
 ཡང་ཟད་པར་འཇུར་ན། སྟོན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་ནི་མ་གཏོགས་སོ། ཁྱེས་
 གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དཔུས་ལོང་དང་མིག་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་རྣམ་སྤྱིན་བྱབ་
 པའི་གནས་སྐབས་ན་ད་ལྟར་གྱི་གཉེན་པོས་ཐུང་དཀའ་ལ། འབྲས་བུ་མ་བྱབ་པའི་རྒྱུ་
 སྐབས་ན་བསྐྱོག་སྤྱོད་པ་ལ་དགོངས་པར་བཤད་དེ། མདོར་ན་གཉེན་པོས་འདག་པར་
 འཇུར་མ་འཇུར་གཉིས་གསུངས་པ་ནི་བྱེ་སྤྱོད་ལྟར་མ་ངེས་པ་དང་ངེས་པའི་ལས་ཀྱི་བྱད་
 པར་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འབྲས་
 བུ་བྱབ་པའི་ཆེ་ན་མ་ངེས་པའི་ལས་ཀྱང་བསྐྱོག་དཀའ་ལ། འབྲས་བུ་མ་བྱབ་པའི་རྒྱུ་
 སྐབས་ན་ངེས་པའི་ལས་ཀྱང་བསྐྱོག་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སོར་བྱེད་དང་མ་རྒྱུས་དག་
 དང་བདེ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བཞེན་ནོ། །འོ་ན་མ་རྒྱུས་དག་དང་བདེ་བྱེད་ལ་གཉེན་པོ་

སྐྱེས་ཀྱང་སྤྲིག་པ་མ་ཟད་པར་མནར་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་
 ཆེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་དེར་སྐྱེ་བར་བསྐྱེན་པ་ཡིན་གྱི། ལས་ནམས་ལྷག་མ་མ་ལུས་
 པར་མ་ཟད་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དར་གྱི་ཕོ་ལོང་བརྒྱབས་པ་ལས་འཕར་བ་བཞིན་དུ་དེར་
 སྐྱེས་ཤིང་ཐར་པ་ཡིན་ལ། དཔུལ་བའི་མེ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་རེག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
 ན་སྤྲིག་པ་རྩ་བ་ནས་འབྱེན་པ་དང་། ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་ཟད་པ་དང་། མ་ལུས་པར་
 དག་པ་སོགས་ཡིན་ཀྱང་འབྲས་བྱ་གཏན་མེད་པར་འཇུག་མི་དགོས་ཏེ། ལམ་རིམ་ལས།
 མ་ལུས་པར་དག་པའི་དོན་ནི་འབྲས་བྱ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་འབྱེན་པ་མ་ལུས་པར་དག་པ་
 ཡིན་གྱི། ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་སོགས་ནི་ཆེས་རིང་དུ་འགོ་བ་ཡིན་པས་དང་བོ་ནས་མ་
 གོས་པ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མི་དགེ་བ་འདག་པ་ལའང་དེའི་བྱེད་པ་གང་
 ཡིན་ཐམས་ཅད་འདག་མི་དགོས་པ་དང་འདྲ་བར་དགེ་བ་བཅོམ་པ་ལའང་དེའི་བྱེད་པ་
 གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་འདོམས་མི་དགོས་སམ་སྟུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་
 ཀྱང་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་མགོ་བོ་ཆ་བ་ཅམ་གྱིས་འབྲས་བྱ་ཡོད་ཀྱང་རྩ་བ་ནས་ཕྱང་བ་
 མི་འགལ་བ་དང་། མ་སྐྱེས་དགའི་མཆོམས་མེད་གྱི་ལས་ཀྱང་མ་ལུས་པར་ཟད་པར་
 གསུངས་པ་དང་། རྗེ་གྲང་ཐང་བས་མ་སྐྱེས་དགའ་མཆོམས་མེད་གྱི་ལས་ཀྱི་ནམ་སྤྲིན་
 དཔུལ་བའི་སྤྲུག་བསུལ་མི་ཁྱོང་ཡང་འབྲས་བྱ་ཅམ་མ་ལུས་པར་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཞིབ་ཆ་དགོས་པར་གསུངས་པ་སོགས་ལ་དབྱད་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་མ་སྤྲོས། ཐབས་ལ་མཁས་
 པ་ནམས་ལ་སྤྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡང་ཟད་པར་འཇུག་ལ། ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་
 ནམས་ལ་སྤྲིག་པ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་དུ་ཡང་ནམ་སྤྲིན་འབྱེན་པར་བྱེད་དེ། རྒྱ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་
 རྩ་བ་གཅིག་སྤྲུགས་པ་ཤེས་པར་མི་འཇུག་ལ། ཁྱོར་གང་ཆུ་ལ་རྩ་བ་གཅིག་སྤྲུགས་
 པ་བརྟེན་དུ་མི་རུང་བ་དང་འདྲའོ། །རི་རྒྱུད་དུ། རིང་ཆེན་ནང་དུ་རྩ་བ་གཅིག་
 སྤྲུགས། །རི་ལྷོ་རྒྱ་ཆེན་དུ་མི་འདོད་མིན། །ཁྱོར་གང་ཆུ་ལ་རྩ་བ་གཅིག་
 སྤྲུགས། །ཁྱོར་གང་ཆུ་ཆེན་དུ་འདོད་མི་འཇུག། །དེ་བཞིན་གང་གིས་བསོད་ནམས་རྒྱ་
 ཆེན་བསགས། །མི་དེ་སྤྲིག་པའི་དུག་ནི་ཆུང་ལྟར་པས། །གང་ཕྱིར་ངན་འགོ་དག་ཏུ་

འཁྲིད་མི་རུས། སློང་དེ་ནས་ནི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་ཡིན། གང་དག་བསོད་ནམས་རྒྱུ་ཅ་
མ་བསགས་ཤིང་། མི་དགེ་མང་དུ་ཡང་ཡང་བསགས་པའི་མི། བྱེ་ཆོམ་མེད་པར་ཤིན་ཏུ་
རྒྱུ་བས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་དེ་ནི་འོག་ཏུ་འཁྲིད་པར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་སོ། འོ་ན་
སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་སྤིག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱེད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ལ་སངས་ལྷེད་གི་ཆལ་བ་བྱུག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་བསྟན་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་
ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་འདུལ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མི་དགེ་བའི་རྣམ་སྤྲིན་རྒྱུ་ཅད་ཀྱང་མི་མངའ་སྟེ། སྤྱི་ཆེ་མོས་
གཟུགས་པའི་ཆད་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཅམ་གྱིས་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་
ཡང་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་འདུག་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ན་སྟོན་མཐའ་དག་ཟད་པའི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ལྟ་ཅི་སྟོས་པར་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྟོན་ལས་གཞན་དོན་དུ་སྟོག་གཅོད་སོགས་གནང་བ་ཡང་རིག་
བྱེད་ལས་འཆོ་བ་ཆོས་སུ་སྤྱོད་པ་དང་མི་འདྲ་སྟེ། གཞན་མཆོམས་མེད་ལ་སོགས་པ་བྱེད་
པ་ལ་མདོན་པར་ཕྱོགས་པ་མཐོང་ནས། བདག་དཔུལ་བར་སྟེ་བ་ནི་སྤྱི། འདི་སྟུག་
བསུལ་བར་མ་ཟུར་ཅིག་སྟམ་པའི་དགེ་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར་དགེ་བ་
ཡིན་ནོ། རིན་ཆེན་ཏོག་དང་རྩ་བ་སྟོན་མ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་མང་བོར་སྤིག་
པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ཡང་རྩ་བ་ནས་འབྱེན་པར་བསྟན་ལ། སྡེ་བ་གཞན་དག་གི་མདོ་ལས་
ཀྱང་སྟེ་བསྟན་པའི་མཆོད་རྟེན་སོགས་ལ་ཕྱག་སོགས་བྱེད་ན་བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་
འཇིག་རྟེན་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྟེ་བར་འཁྱར་བ་ལ་སྤྱི་བ་ཐ་མ་བ་མ་གཏོགས་པ་
གཞན་མཆོམས་མེད་བྱས་པ་ལའང་སྟེ་མི་རུང་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ཞིང་བོར་བ་
མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། འདུལ་བ་ལས་ཀྱང་ལྷུང་བ་ཡེ་མི་འབྱེན་པ་དང་། ལྷུང་བ་
བྱང་ཡང་ཆོས་བཞིན་དུ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ནི་ལྷུང་བ་མེད་པར་ཆེད་དུས་
བྱས་པར་གསུངས་པས་སོ། གང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉེ་བ་ན་འགྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་
པ་དེ་ནི་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་དང་འཕྲད་ན་གཏན་ཟད་པ་ཡང་སྤྱི་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་

ན་གསེར་གྱི་གཡའ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་གཉེན་པོའི་ཚྭ་གས་ཉེ་བ་ན་འགྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། །ལས་ནམས་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུ་ཡང་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་གཉེན་པོའི་ཚྭ་གས་བསྐྱེད་པ་མེད་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། མྱོང་ངེས་ཀྱི་ལས་ཞེས་པ་ཡང་གཉེན་པོའི་ཚྭ་གས་བསྐྱེད་པ་མེད་ན་མྱོང་བར་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། མ་ངེས་པའི་ལས་སུ་གསུངས་པ་ནི་གཉེན་པོ་མ་བསྐྱེད་པ་ཀྱང་ནམ་སྒྲིབ་མྱོང་བར་མ་ངེས་པའི་དོན་ཡིན་པར་རྒྱན་སྒྲུབ་དུ་བཤད་དོ། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་གཞན་བསྟན་ཀྱང་སྒྲིབ་མེད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྡོད་ནི་གཞུང་དང་དོན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཡིན་འདི་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་དབྱེ་བ་མ་མཛད་པས་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཚྭ་གས་ལ་ལྷང་རིགས་ཀྱི་གཞོན་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། གྱི་གྱིའི་མི་ལྟས་བསྟན་པ་ན། སྤྱུ་སྤྱབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་སྡེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྲེས་པར་འཇུག་རྟོགས་བསྟན་གྱི། ཐེག་དམན་དང་ཐེག་ཆེན་གཉིས་སུ་གྲེས་པར་འཇུག་རྟོགས་མ་བསྟན་པ་ནི་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མོས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་དང་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྡེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དང་སྤྱན་མོང་དུ་བསྟན་པའམ། ཡང་ན་ཐེག་པའི་དབྱེ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྤྱུ་སྤྱབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་ཐེག་པ་ཐ་དད་དུ་གྲེས་པར་འཇུག་རྟོགས་སྟོན་མི་དགོས་པས་ན་མ་བསྟན་ལ། བསྟན་པ་ཐ་དད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་སྤྱུ་སྤྱབ་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེའི་བསྟན་པ་ལ་སྡེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་གྲེས་པར་འཇུག་རྟོགས་བསྟན་པས་སྒྲིབ་མེད་དོ། །ཤིར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་དང་མོ་ཕོས་མི་ཟད་པ་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་མང་བོར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་རྒྱར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་ལམ་གཞན་བསྟན་པ་མེད་ལ། གང་གྲུ་སོགས་རྒྱ་བོ་བཞི་ལ་ཁྱུས་བྱས་པ་དང་། འཕྲང་བ་དང་། ལྷགས་ནས་གནས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱར་འཇུག་བཞི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་རྒྱལ་མ་རྟོག་པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུས་ཡིན་གྱི། ཁྱུས་བྱས་པས་འདག་གྲོལ་ཐོབ་

པར་འདྲོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱང་གནས་ལ་སོགས་ལ་ཡང་ལུས་ལ་སོགས་པ་སྤྱངས་ནས་
རིག་སྤྲུགས་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་གསུངས་ཀྱི། ལུ་སྤྲུགས་གཅེར་བྱ་བ་ལྟར་དཀའ་བྱུང་ཅམ་
ཀྱིས་གྲོལ་བར་འདྲོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

༼༡༽དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། རང་གི་སྤྲེ་བ་གང་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་
དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོའི་ཆོག་འཆད་པ་ན་སྤྲད་པ་དང་ཉུང་བའི་དོན་ལ་
སོགས་པ་འཆད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ངན་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། དབུས་དང་
ད་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་ན་མི་བརྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་དངོས་པོ་དག་ནི་དངོས་པོ་
མེད་པ་མང་བས་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། སྟོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐར་མ་སྐྱེས་པ་དང་འདས་
པར་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཤད་པ་འདི་ཡང་གལ་ཏེ་སྤྲེ་བ་དབུ་མ་པར་བྱས་
པའི་སྤངས་པས་གཞན་གྱི་དབང་ཡང་དག་པར་ཡོད་པར་བྱུང་ན་ནི་ཁོ་བོའི་སེམས་
རངས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཏུ་ནི་ཁྱེ་བླ་མ་ཏུ་སྤྲོ་བ་དང་གནས་མ་བུའི་ཚུལ་གྱི་རྗེས་
སྤྱེ་འབྲངས་ནས། འདི་ནི་ལྟར་གྲངས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དགག་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་འདི་བཤད་མི་རྒྱས་པ་ཅི་ཡོད། ཡང་ན་བཤད་པ་འདི་ནི་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་
སྟོ་མི་ཞིབ་པའི་སྤྲུག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཏུ་ཟད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་སེམས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། རང་གི་སྤྲེ་བ་བཅུན་པ་དགེ་སྤྱང་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྤྲེ་
བ་དག་ན་རེ། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་སོགས་སྤྲུགས་
པའི་དགག་སྤྲེ་ནི། ཡོད་པ་དག་ནི་འགོག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དགག་སྤྲེ་བཏུན་ལས་
སྤྲད་པའི་དགག་སྤྲེ་ལ་བྱེད་དེ། སྤྱང་ན་པ་ལ་སྤྱེ་མེད་ཅེས་པ་བཞིན་ཏུ་འདུས་བྱས་
རྣམས་དངོས་པོ་ངན་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་མེད་ཅེས་བཤད་དེ། དེ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་
དབུས་དང་ད་ལྟར་གྱི་གནས་སྐབས་ན་མི་བརྟན་པ་སྟེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ངན་པའི་
དོན་བཤད་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར། གཞུང་ཏུ་མི་བརྟན་ཞེས་བྱང་ཡང་དཔེ་མ་དག་གམ་སྟུམ་
མོ། །ཡང་ན་དེ་ཉུང་བའི་དགག་སྤྲེ་ལ་བྱེད་དེ། དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྣམས་

གཉིས་ལས་མེད་པའི་དུས་མང་བ་དང་ཡོད་པའི་དུས་ཉུང་བས་དངོས་པོ་མེད་ཅེས་
བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྤར་མ་སྦྱེས་པ་དང་ཕྱིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འདས་པ་སྟེ་དགག་པས་
དངོས་པོ་ཡོད་པའི་དུས་ཉུང་བས་ན་དེ་ལ་ཉུང་བའི་དོན་བཤད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར། རྟོག་
ཉུང་བ་ལ་རྟོག་མེད་ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞུང་དུ་འདས་པར་ཞེས་བྱུང་ཡང་འདས་པས་
ཞེས་བཤད་ན་དཔེ་དག་པར་འགྱུར་རམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །བཤད་ཚུལ་འདི་ཡང་སྤར་
དབུ་མ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཅེས་རིགས་པས་དཔྱད་པར་བྱས་པའི་
དོན་སྤངས་པ་སྟེ་བཀག་ནས་གཞན་དབང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པར་ཡོད་པར་
རིགས་པས་ལེགས་པར་གྲུབ་ན་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་ལེན་ཚུལ་འདི་ལ་ཞི་
བ་འཆོ་ཁོ་བོའི་སེམས་རངས་པ་སྟེ་དགའ་བར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་ན་སྟེ་དེ་ལྟར་སྦྱབ་མི་
ཐུབ་ཀྱང་དངོས་སྤྱོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བཤད་ན་བྱེ་སྤྱོད་དང་
གནས་མ་བུ་ལྟར་དངོས་པོ་མེད་ཅེས་པ་ནི་གྲངས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་སྟེགས་པས་སྒོ་
བཏགས་པའི་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དགག་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་
ཞིག་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་པས་བཤད་ཚུལ་གཞན་ཞིག་བྱས་པའི་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཡང་
ན་བཤད་ཚུལ་འདི་ནི་གདུལ་བྱ་སྒོ་དམན་པའི་སྒྲག་པ་བསལ་ཏེ་གཟུགས་མེད་སྤྱོད་མེད་
ཅེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་མི་རྟག་པའི་གདམས་ངག་ཏུ་ཁྱེར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འདི་ལྟར་
བཤད་དུ་རུང་བ་ཡིན་གྱི། མདོའི་དགོངས་དོན་ནི་བཤད་ཚུལ་དེ་དག་ཏུ་ཟད་དོ་ཞེས་མི་
སེམས་སོ། །ཞེས་པའོ། །

༼ཐ༽ཐེག་ཆེན་བཀའ་ཁས་ལེན་པའི་བྱེ་སྤྱོད་པར་ངོ་བོའི་གཏམ་རྒྱུད་ཀྱིས་
ཤེས་ཚུལ་ནི། ཁྱོད་ནི་སྟེ་བ་བཙོ་བརྒྱུད་ཀྱི། །ཀུན་གྱི་སྦྱི་ལ་བཞུགས་པས་ན། །ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་ནི་ལྷང་ཡང་ལེན། །ཞེས་པ་ལྟར་སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོགས་རིས་མེད་པར་གཞུག་
གི་རྒྱན་དུ་འཛིན་པར་གསུངས་པས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ཐེག་ཆེན་ལ་སྤང་བ་ཞིག་
ཡིན་ན་སྦྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་དོ་རྟེ་ཐེག་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་སྦྱངས་པའི་

ཚོད་མེད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་པ་རྩོམ་ཆེ་ལྟ་བུ་གཙུག་གི་རྒྱན་དུ་འཛིན་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

༼ད༽རྒྱུད་སྤྲེལ་མར། ཆོས་ལ་ཁོང་སློབ་དག་ལྟ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བར།
མདོར་བསྡུས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་ན་སེམས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་འདི་གསུམ་ཡོད་དེ།
སྲིད་པ་འདོད་པ་དང་། སྲིད་པ་དང་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མཛོན་པར་
མི་འདོད་པའོ། །དེ་ལ་སྲིད་པ་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཐར་པའི་
ལམ་དང་ཞེ་འབྲས་པ་ཡོངས་སུ་བྱ་རན་ལས་མི་འདའ་བའི་རིགས་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་
འཁོར་བ་ཉིད་འདོད་ཀྱི། བྱ་རན་འདས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དང་། དེར་
ངེས་པར་ལྷུང་བ་ཆོས་འདི་བ་ཉིད་དེ་དག་ལས་ཁ་ཅིག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྤང་
བ་སྟེ། གང་གི་དབང་དུ་མཛད་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ང་ནི་དེ་དག་གི་སྟོན་པ་མ་
ཡིན་ལ། དེ་དག་གྲང་ངའི་ཉན་ཐོས་མ་ཡིན་ནོ། །ཤྱ་རིའི་བྱ་དེ་དག་ནི་སྟན་པ་བས་གྲང་
ཆེས་སྟན་པ་ཆེན་པོར་འགོ་བ་སྟན་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའོ་ཞེས་ང་སྤྲོདོ། །ཞེས་གསུངས་
པའོ། །དེ་ལ་སྲིད་པ་དང་བྲེལ་བར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་
ཞུགས་པ་དང་། ཐབས་ལ་ཞུགས་པའོ། །དེ་ལ་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡང་རྣམ་པ་
གསུམ་སྟེ། འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་ཙ་ར་ཀ་དང་། ཀྱན་དུ་རྒྱ་དང་། གཅེར་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་རྣམ་པ་དུ་མའི་སྟེ་སྟེགས་པ་མང་བོ་དང་། དེ་དང་མཐུན་པར་སྦྱོད་པ་ཆོས་འདི་
བ་ཉིད་དད་པ་ཡོད་ཀྱང་། ངེས་པར་གཟུང་དཀའ་བའི་ལྟ་བ་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་དག་གྲང་
གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འོན་དམ་པ་ལ་མི་མོས་པ་གང་ཟག་དུ་ལྟ་བ་སྟེ། གང་ལ་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་མོས་པ་མེད་པ་ནི་སྟེ་སྟེགས་པ་དག་དང་བྱུང་པར་མེད་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་གང་
དག་དེའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྟོལ་ཡང་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་བར་འགྱུར་བ་གང་གི་དབང་
དུ་མཛད་ནས། འོད་སྤང་གང་ཟག་དུ་ལྟ་བ་རི་རབ་ཙམ་ནི་སྤྲེལ། མཛོན་པའི་ང་རྒྱལ་
ཅན་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཐབས་

ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་མཐུན་པ་ཡང་དག་པར་
 དེས་པ་ཉིད་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་ལ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་མཐུན་པའོ། །དེ་གཉིས་
 ཀ་མངོན་པར་མི་འདོད་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པ་མཆོག་ཏུ་
 དབང་བོ་རྣམས་པོའི་སེམས་ཅན་ཏེ། གང་དག་འདོད་ཆེན་པོ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ཡང་མི་
 འདོད་ཅིང་། ལྷ་སྟེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ལ་ཡང་མ་ཡིན་
 ལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལྟར་ཐབས་དང་ལྟན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ།
 འོན་ཀྱང་འཁོར་བ་དང་ལྷ་སྟེགས་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པའི་ལམ་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་ལ་
 ལྷ། དེ་དག་མི་གནས་པའི་ལྷ་སྟེགས་ལས་འདས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཉི་ལྔ་
 ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་འཁོར་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱོར་བ་ཅན་སྟོང་རྗེ་དང་ལྷག་པའི་
 བསམ་པ་བརྟན་པ་རབ་ཏུ་གནས་པ་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
 སེམས་ཅན་གང་དག་སྤྱི་པ་འདོད་པའི་འདོད་ཆེན་པོ་དང་། དེར་དེས་པར་སྦྱང་བའི་
 ཆོས་འདི་བ་ཉིད་དེ། དེ་གཉིས་ནི་ལོག་པ་ཉིད་དུ་དེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་བོ་ཞེས་
 བཤུ་། གང་དག་སྤྱི་པ་དང་བྲལ་བར་འདོད་ཀྱང་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ལ་དེ་
 དག་ནི་མ་དེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་བོ་ཞེས་བཤུ་། གང་དག་སྤྱི་པ་དང་བྲལ་བར་
 འདོད་པ་ཐབས་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་ལ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་མངོན་པར་མི་འདོད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་
 ཐོབ་པའི་ལམ་དུ་ཁྱེད་ཀྱི་ལ་དེ་དག་ནི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་དེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་
 བོ་ཞེས་བཤུ་ཞེས་བཤུ་རོ། །འདིར་བྲངས་པ་ལས། ཉེས་པར་བཟུང་བ་འདྲིན་པ་སྟེ། ཉེས་
 པ་ནི་ཡི་གེ་ནོར་ཏེ། གཞུང་དུ་དེས་པར་གཟུང་དཀའ་བའི་ལྷ་བ་འདྲིན་པ་སྟེ། ཉེས་བྱུང་
 ཞིང་། དེ་ནི་ལྷ་བ་ལོག་པར་ཁྱེད་ཀྱི་ལས་རྗེས་སུ་གཟུང་དཀའ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞུང་འདིར་སེམས་ཅན་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་གསུམ་དང་། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་བརྒྱད་
 ཡོད་པར་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་ཀྱང་སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་བོ་གསུམ་དུ་བསྒྱུས་པར་
 གསུངས་སོ། །འདིར་བཤད་པའི་སྤང་བོ་གསུམ་ནི། མཛོད་ལས། འཕགས་དང་མཆོམས་
 མེད་བྱེད་པ་དག ཡང་དག་ལོག་པ་ཉིད་དུ་དེས། ཉེས་པ་དང་མི་འདྲེལ། བདེ་བ་ཅན་

དུ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཞིང་བཀོད་ཀྱི་མདོ་སྟོན་ལས་གསུངས་པ་ཡང་འདིར་བཤད་པའི་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་
བྱེད་དེ། མཛོད་ནས་བཤད་པའི་དེ་ལ་བྱེད་ན་རང་རེའི་ཡིག་ཆར་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྒྲིབ་
པའི་སོ་སོ་སྒྲུབ་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་འགྲིག་དཀའ་བར་འགྱུར་བས་སོ་སྒྲིབ་སྟེ། འོན་
ཀྱང་གཞུང་མང་བསྐྱར་ནས་དབྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཏུ་སྒྲུབ་རོ། །

༼ན༽སྟོབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་བཟང་བོས། འདི་ནི་སྟོབ་པ་དང་། འཕགས་པ་
བཟང་བོ་སྟོབ་པ་ལ་སྟོན་པའི་མདོ་སྟོན་ཅན་སྒྲིབ་པ་ལས་ལེན་ཅིང་མདོ་སྟོན་དེ་
དག་གི་རྒྱུ་ལྟར་ལྟོས་ན་མདོ་སྟོན་བ་སྟེ། ཞེས་དང་། འདི་ལྟར་དག་པ་ཡང་དག་
པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྟོན་པ་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་ཉན་ཐོས་
ཡིན་པས་ལོ་བརྒྱད་ཁྲིམ་སྒྲར་ལྟར་བའི་ཕྱིར་མཁས་པ་ལོ། ཁྱེ་བླ་མ་ཏུ་སྒྲིབ་པ་དག་ནི་ཞི་
བའི་དབྱིངས་དེར་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མར་འདའ་བར་
བྱེད་དེ། ཉིང་ངེ་འདྲིན་གྱི་ལྷས་ཐོབ་ནས། །བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་དེ་མི་སངས། ཅེས་གསུངས་
པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་ནི་ཐོག་པ་ཆེན་པོ་བ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དེ། ལྟར་དང་སྟོན་རྒྱུ་
ཆེན་པོ་དག་དང་ལྟར་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་བཤད་པ་ནི་དབྱེད་གཞི་ཆེ་སྟེ། མདོ་སྟོན་བ་ནི་
བྱེ་སྒྲིབ་མདོན་པ་སྟེ་བདུན་བཀའ་ལས་སྒྲངས་ནས་དེའི་རྒྱུ་ལྟར་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་
པར་མདོ་དངོས་གནས་པའི་རྒྱུ་ལྟར་བའི་ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་ཡིན་པས་མདོ་སྟོན་བ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། སྟོབ་པ་དང་བཟང་བོ་སྟོབ་པ་སྟོན་པའི་ཐོག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་སྟེ་སྟོན་ཅན་སྒྲིབ་པའི་ལེན་པའི་ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་འདྲིན་དཀའ་བའི་
ཕྱིར་དང་། ཁྱེ་མདོ་གཉིས་ཀ་ལྟར་མེད་དབྱིངས་སུ་ཞུགས་པའི་དབྱ་བཅོམ་པར་བཤད་
པ་ནི་དགོངས་པ་འཆོལ་དགོས་པ་ཡིན་གྱི་སྟེ་བཞེན་པར་ལས་ལེན་ཏུ་མི་རུང་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཐུབ་མཐའ་གོང་མས་དེ་གཉིས་ལ་དབྱ་བཅོམ་པ་ལྟ་ཞོག་འཕགས་པའང་མེད་
པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཤད་ཚུལ་འདི་དང་། རྒྱུ་བཅུན་མི་ཏི་བས་བྱེ་སྒྲིབ་ཉན་

ཐོས་དང་མདོ་སྡེ་བ་ཐེག་ཆེན་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལ་བོད་སྟོན་སྡེ་ཕྱི་མང་བོ་དང་བྱང་
པར་སྟག་ལོས་དགག་པ་བྱས་པ་ལ་མདོ་སྡེ་བའི་གྲུབ་མཐའ་བྱར་བ་མཛད་པའང་དབྱང་
དགོས་སོ། །

༼པ༽ཕུང་བོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ནི་སྤར་བཤད་
ཟིན་ལ། དོན་དེ་ཉིད་ཤེར་མདོའི་དགོངས་གཞིར་མདོ་སེམས་སྟན་མོང་དུ་འདོད་མི་
འདོད་སོགས་ལ་བཤད་ཚུལ་མང་བོ་ཡོད་པ་རྣམས་སེམས་ཅམ་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་
དོ། །

༼པ༽ཡེ་ཤེས་སྣང་བོའི་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པའི་འགྲེལ་བ་ལས། དུས་གསུམ་རྩེས་
ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྒྱ་ཡོད་པར་སྟུང་བའམ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། དེའི་དོན་ནི། དུས་གསུམ་ནི་རང་
ཉིད་གཞི་གང་ལ་འཛོག་པའི་རྩེས་སྟུང་ཀྱི་དངོས་པོ་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་འདོད་པའི་
དོན་ཏེ། དཔེར་ན་མུ་གུ་ལ་དབྱེ་ན་རང་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དུས་གསུམ་ཡོད་ཅིང་། མུ་གུ་
ནི་སྤྱི་དང་དེར་གྱུར་པའི་དུས་གསུམ་ནི་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱ་གཞུང་འགའ་
ཞིག་གི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན། ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་བྱར་དུ་གཟུང་དུ་ཡོད་
པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། ཆོས་གཞན་ཀྱི་ཆ་ལ་བཏགས་ཅམ་ཀྱི་དོན་འཛོག་མི་ཤེས་པས་ཆོས་
རྣམས་ཡོད་པར་འཛོག་ལུགས་ནི་སྟེ་སྟེགས་བྱེ་བྲག་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་རྩེས་དང་
མཐུན་ཤས་ཆེ་བས་བྱེ་བྲག་རྒྱ་སྟུང་ཞེས་བྱ་བར་བཤད་ཀྱང་རུང་བ་ལྟ་བུར་སྤང་ངོ་། །

༼པ༽བྱེ་བྲག་བཤད་མཆོ་ཞེས་པ་ནི་དོན་དཔེའི་གཟུགས་སུ་བཀོད་པའི་སྟན་
ངག་གི་གཟུགས་ཅན་ཀྱི་རྒྱན་ཡིན་ཀྱི། རྒྱ་མཆོ་ཞེས་པ་མིང་གི་བྱར་གཅིག་མ་ཡིན་པར་
མཁས་པ་ཁ་ཅིག་བཤད་དོ། །

༼པ༽ཤར་དང་རྒྱབ་དང་གངས་རིར་གནས། །འཛིག་རྟེན་འདས་པར་སྟུང་
བའི་སྡེ། །བཏགས་པར་སྟུང་བའི་སྡེ་བ་དང་། །ལྷ་ཆོན་དགེ་འདུན་པལ་ཆེན་པ། །གཞི་

ཀུན་པ་དང་འོད་སྤངས་སྟེ། །ས་སྟོན་སྟེ་དང་ཆོས་སྤངས་སྟེ། །མང་ཐོས་གོས་དམར་སྟོབ་མ་
 དང་། །རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་སྤྲེལ་བའི་སྟེ། །ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྲེལ་བ་ཡིན། །རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་
 གནས་འཛིགས་མེད་གནས། །གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་གནས་བརྟན་པ། །ས་སྟོགས་རིས་
 དང་སྤངས་བ་བ། །གནས་མ་བྱ་ཡི་སྟེ་རྣམས་ནི། །ཀུན་གྱིས་བཀྱར་བ་རྣམ་པ་གསུམ། །ཡུལ་
 རོན་སྟོབ་དཔོན་བྱེ་བླ་གཉིས། །ཐ་དད་རྣམ་པ་བཙུག་གསུངས། །ཞེས་དུལ་ལྟས་
 མཛད་པའི་སྟེ་བ་ཐ་དད་པ་བསྟུས་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། །འདི་ནི་བཙུན་པ་དབྱིག་བཤེས་
 གྱིས་མཛད་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐ་དད་པ་རིམ་པར་བསྐྱག་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་
 བསྟུས་པ་ཡིན་པས་སྤངས་བཟང་བར་བཤད་དོ། །ལོ་ངི་མཁན་པོའི་ལུགས་ནི། །འོད་
 སྤངས་ས་སྤངས་ཆོས་སྤངས་དང་། །གཞི་ཀུན་པ་སྟེ་ཡོད་སྤྲེལ་བཞི། །ཤར་རྩལ་གངས་རི་རྣམ་བྱེ་
 སྟེ། །བཏགས་སྤྲེལ་འདས་སྤྲེལ་པལ་ཆེན་དུག །གོས་དམར་སྤངས་བ་གནས་མའི་བྱ། །མང་ཐོས་
 ཀུར་ཀུལ་མང་བཀྱར་ལ། །རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་དང་འཛིགས་མེད་རི། །གཙུག་ལག་ཁང་གནས་
 གནས་བརྟན་གསུམ། །ཞེས་གཟུང་དོ། །དུལ་ལྟ་དང་ལོ་ངི་མཁན་པོའི་ལུགས་གཉིས་
 ནི་རྩ་བའི་སྟེ་བ་བཞི་ལས་བཙུག་དུ་གྱེས་ཚུལ་ཡིན་ལ། །རྩ་བའི་སྟེ་བ་གཅིག་ལས་
 བཙུག་དུ་གྱེས་ཚུལ་ནི་སྟོན་ཡོད་སྤྲེལ་གཅིག་བྱ་ཡོད་པ་ལས་དུས་ཕྱིས་སྤྲེལ་འདོན་
 ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་གཞན་རྣམས་གྱེས་པར་སྟོབ་དཔོན་ཤུག་འོད་གྱིས་བཤད་
 དོ། །རྩ་བའི་སྟེ་བ་གཉིས་ལས་བཙུག་དུ་གྱེས་ཚུལ་ལ་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་
 ལས་དང་བོ་གྱེས་པའི་དུས་ནི་དཔེ་འགའ་ཞིག་ལས་རྒྱལ་བ་འདས་ནས་ལོ་དུག་བརྒྱ་
 དང་། །ལ་ལར་ལོ་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་དང་། །ལ་ཅིག་ལས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་དུག་ན་གྱེས་
 པར་གསུངས་པའི་ཐ་མ་དག་པར་བཤད་དོ། །པལ་ཆེན་ཐ་སྟོན་གཅིག་པ་དང་། །འདས་
 སྤྲེལ་མང་ཐོས་བཏགས་སྤྲེལ་དང་། །མཛོད་རྟེན་ཤར་རི་རྩལ་རི་བ། །བརྒྱུད་པོ་པལ་ཆེན་སྟེ་བ་
 ཡིན། །གངས་རི་ཡོད་སྤྲེལ་གནས་མའི་བྱ། །ཆོས་མཛོག་མང་སྟོན་བཟང་བོའི་ལམ། །ཆོས་
 སྤྲེལ་འོད་སྤངས་ཀུན་གྱིས་བཀྱར། །ལྷ་མ་བ་སྟེ་གནས་བརྟན་བཅུ། །ཞེས་གཟུང་དོ། །བཤད་
 ཚུལ་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་གཞི་ལྟས་དག་འདུན་གྱི་དབྱིན་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པའི་

གཞི་ལྟ་ནི། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། གཞན་ལ་ལན་གདབ་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་གཉིས་དང་། ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་དང་། བདག་ཉིད་གསོ་བར་བྱེད་པ་ནི་ལམ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བཀོད་པའི་འཁོར་ལོ་ལས། གཞན་གྱིས་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་དང་། མི་ཤེས་པ་དང་། སོམ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱིས་ནམ་པར་དཔྱོད་པ་དང་། ལམ་སྐྱེ་འབྱེན་པ་དང་བཅས་པ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན་ལོ་ཞེས་གནས་ལྟ་རྒྱུ་ལྟོས་སུ་བརྟུན་ཅིང་། ཞེས་བྱུང་རོ། །པལ་ཆེན་ཐ་སྟད་བ་ལང་གནས། མང་ཐོས་བཏགས་སྐྱེ་མཆོད་རྟེན་པ། རྟུག་ནི་པལ་ཆེན་སྟེ་བར་བཤད། གངས་རི་ཡོད་སྐྱེ་ནམ་བྱེ་སྐྱེ། མང་སྟོན་ཆོས་སྤྲས་གོས་དམར་བ། འོད་སྤང་འཕོ་བ་གནས་མའི་བྱ། ཆོས་མཆོག་ལམ་བཟང་མང་བཀྱར་བ། བཅུ་གཉིས་གནས་བརྟན་སྟེ་བར་གསུངས། ཞེས་གཟུང་རོ། །རྩ་བའི་སྟེ་བ་གསུམ་ལས་བཙུ་བརྒྱད་དུ་བྱེ་བའི་དུས་སོགས་ནི་གཉིས་ལས་བཙུ་བརྒྱད་དུ་བྱེ་བའི་བཤད་ཚུལ་དང་བོ་དང་འབྲེལ་བའི་གྲངས་འབྲེན་ཚུལ་ནི། ཐམས་ཅད་ཡོད་སྐྱེ་མཆོད་སྟེ་བ། མང་བཀྱར་ཆོས་མཆོག་བཟང་བོའི་ལམ། ཁྲོད་ཁྲོད་རྟུག་པ་ཞེས་བྱ་བ། གནས་བརྟན་སྟེ་བ་ནམ་པ་རྟུག པལ་ཆེན་ཤར་རི་རུབ་རི་བ། རྒྱལ་རི་གངས་རི་མཆོད་རྟེན་པ། རྟོན་གྲུབ་པ་དང་བ་ལང་གནས། བརྒྱད་པོ་པལ་ཆེན་སྟེ་བ་ཡིན། ས་སྟོན་འོད་སྤང་ཆོས་སྤྲས་པ། གོས་དམར་བ་སྟེ་ནམ་པ་བཞི། རྟེན་བྱེ་སྐྱེ་བའི་སྟེ་བ་སྟེ། གསུམ་ལས་བཙུ་བརྒྱད་གྲུས་པའི་ལུགས། ཞེས་གཟུང་རོ། །

༼རྩ་༽རྟོག་གེ་འབར་བར་རབ་བྱུང་གིས་བྱང་སེམས་ལ་ཕྱག་བྱ་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་པལ་ཆེན་སྟེ་བའི་ནང་ཆོན་དོན་གྲུབ་པ་དང་། ཤར་རི་བ་དང་། རུབ་རི་བ་དང་། བཟང་བོའི་ལམ་པ་དང་། གངས་རི་བ་སོགས་ཀྱི་ལུང་གིས་གྲུབ་པའི་རྩིས་སུ་དེའི་དོན་བསྟར། འདི་ག་རྟེན་འདས་པ་ཞི་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འདི་ག་རྟེན་ལས་འདས་པར་སྐྱེ་བ་དང་། དོན་གྲུབ་པ་དང་། ཤར་རི་བ་དང་། རུབ་རི་བ་དང་། བཟང་བོའི་ལམ་པ་དང་།

གངས་རི་བ་སྟེ་པལ་ཆེན་པ་རྒྱག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་དུལ་ལྟ་དང་རྟོག་གི་འབར་བའི་བཤད་
 ཚུལ་གསུམ་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པས་བཤད་ཚུལ་གཞན་མེད་ཟེར་མི་རུང་བར་
 གསུངས་ཤིང་། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བཀོད་པའི་འཁོར་ལོ་ལས་ཀྱང་དེ་དག་གང་
 དང་ཡང་མི་མཐུན་པའི་བཤད་ཚུལ་གཞན་ཞིག་བྱང་ཡང་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་ལ།
 གཞུང་འདི་བསྟན་འཇུག་གི་དཀར་ཆག་དུ་མར་བཅུན་པ་དབྱིག་གི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་
 མཛད་པར་གསུངས་ལ། དུལ་ལྟའི་སྟེ་བ་ཐ་དད་པ་བསྐྱུས་པའང་བཅུན་པ་དབྱིག་བཤེས་
 གྱིས་མཛད་པའི་གཞུང་ཐ་དད་པ་རིམ་པར་བཞག་པའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ལས་བསྐྱུས་
 པར་ཁོ་རང་ལས་གསུངས་ཀྱང་གཞུང་འདི་དང་མི་མཐུན་པས་དབྱིག་བཤེས་ཀྱི་བཤད་
 ཚུལ་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་དམ་དཔུང་པར་བྱའོ། མཁས་པ་ཁ་ཅིག རྟོག་གི་
 འབར་བར་སྟེ་བ་སོ་སོའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཤད་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་
 གྲངས་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པ་དང་རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་སྤྱོད་པ་
 དང་རྒྱར་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཏེ་ཀ་བ་བཞི་རྣམས་གྲངས་སུ་བཤད་ཀྱང་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་གསུམ་དོན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། ཐ་མ་ནི་ཡོད་སྟེ་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་སྤྱོད་པ་
 དང་རྒྱར་སྤྱོད་པ་དང་ཁ་ཅིག་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཏེ་ཀ་བ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་བ་དང་། ཞེས་དང་པོ་གསུམ་
 དོན་གཅིག་ཡིན་པས་ཁ་ཅིག་ཅེས་མ་སྟོས་ལ་ཐ་མ་ནི་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་ཁ་ཅིག་
 ཅེས་སྟོས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱོད་པའི་སྐབས་སུ་འདྲེ་ཉིད་ལས། དེ་རྣམས་ཉིད་ལས་ཁ་
 ཅིག་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཏེ་རི་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཏེ་ཀ་བ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་ཐ་མ་ལ་ཁ་
 ཅིག་དང་དགར་ཆོག་གི་སྐྱ་གཉིས་ཀ་བྱང་ལ་དང་པོ་གསུམ་ལ་མ་བྱང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 བཤད་པ་ནི་བདེན་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་འདིར་ཁ་ཅིག་ཅེས་པ་ནི་ཡོད་སྟེ་བྱེ་བྲག་ཁ་ཅིག་
 ལ་མིང་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཏེ་ཀ་བ་ཟེར་ཞེས་མིང་འདོགས་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཁ་ཅིག་
 གིས་ཡོད་སྟེ་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཏེ་ཀ་བ་ཟེར་ཞེས་མིང་འདོགས་མཁན་ལ་སྤྱོད་ན་ལེགས་པར་
 སེམས་སོ། ཞེས་པའོ། འོན་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་སུ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་

མི་རུང་སྟེ། དཔེར་ན་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྟེ་དང་ནམ་པར་བྱེ་སྟེ་སྟེ་བ་ནམ་གྲངས་སུ་བཤད་
ཀྱང་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་སྟེ་བཤད་ཀྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་
རྣམས་ཡོད་དུ་འདོད་པས་ཐམས་ཅད་ཡོད་སྟེ་དང་འབྲས་བུ་མ་ཕྱུང་བའི་འདས་པ་དང་ད་
ལྟར་བ་ནི་རྣམས་ཡོད་དང་འབྲས་བུ་ཕྱུང་བའི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ནི་བཏགས་
ཡོད་ཅེས་ནམ་པར་བྱེ་ནས་སྟེ་བས་ནམ་པར་བྱེ་སྟེ་སྟེ་བར་ལེགས་ལུན་གྱིས་བཤད་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་སྡེ་མའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་དུལ་ལྟ་སོགས་གྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

༼ཆ༽ལེགས་ལུན་ལྟར་རྩ་བའི་སྟེ་བ་གཉིས་སུ་འདོད་མཁན་ལ་ལུགས་གཉིས་
ལས་དང་བོས་སལ་ཆེན་པར་བརྒྱད་དང་། རྩ་བའི་སྟེ་བ་གསུམ་དུ་འདོད་མཁན་གྱིས་དེ་
དང་མི་འབྲ་བ་བརྒྱད་དང་། རྩ་བའི་སྟེ་བ་གཉིས་སུ་འདོད་མཁན་གྱི་ལུགས་གཉིས་པས་
དུག་དུ་བྱས་པ་བཞིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པས། འདིར་སྟོབ་དཔོན་གཉིས་སུ་འདོད་
མཁན་ཞེས་པ་ཡི་གེ་མ་དག་གོ། ༼དྲཱ་གེ་འབར་བར་སྟེ་བ་བཙེ་བརྒྱད་གྱི་སྟེ་བཤད་
གསུངས་པ་ནི་རྩ་བའི་སྟེ་བ་གཉིས་སུ་འདོད་མཁན་དང་བོའི་ལུགས་ཡིན་ལ། དེར་སྟེ་བ་
སོ་སོའི་འདོད་ཚུལ་བཤད་པ་ནི་རྩ་བའི་སྟེ་བ་གཉིས་སུ་འདོད་མཁན་གཉིས་པའི་ལུགས་
ཡིན་པས་ཕན་ཚུན་བསྟེ་མི་རུང་བ་དང་། བཞི་དང་གསུམ་དུ་འདོད་མཁན་སོགས་
ལུགས་གཞན་ལ་སྦྱར་དུ་མི་རུང་བར་བཤད་དོ། །

༼ཇ༽དེར་འདུས་ཚུལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟེ་སྟོན་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་
བདེན་པ་བཞི་དང་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་དང་སྟོབས་བརྒྱ་དང་མི་འདིགས་པ་བཞི་
སོགས་སྟེ་བ་བཙེ་བརྒྱད་གྱི་གཞུང་དུ་འང་མདོར་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པའི་དོན་
ཡིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟེ་སྟོན་དེ་སྟེ་བ་བཙེ་བརྒྱད་གྱི་གཞུང་དུ་རང་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་
བསྟུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

༼མ༽མང་བཀྱར་སྟེ་ལྷས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་ཞེས་དེང་སང་

རྒྱུ་ལྷ་འགྲུག་ཀྱང་དབྱེད་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། ཏུལ་ལྷ་དང་ལེགས་ལྷ་གི་བཤད་ཚུལ་གསུམ་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་ཞིང་། ལོ་ངི་མཁན་པོས་མང་བཀུར་སྟེ་ལཱ་འཁྲིལ་སྟེ་གསུངས་ཀྱང་དེང་སང་ཡོངས་སུ་གསུངས་པའི་མང་བཀུར་སྟེ་ལྷ་དང་འདྲིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོ་ངི་མཁན་པོས། གོས་དམར་བ་དང་སྤྱང་བ་བ་དང་ཀྱུ་ཏུ་ཀྱུ་སྟེ་བ་དང་མང་ཐོས་པ་དང་གནས་མའི་བྱ་ལྷ་ལ་མང་བཀུར་སྟེ་ལྷ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་དེ་ལྷས་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པར་མ་བཤད་ལ། རྩ་བའི་སྟེ་བ་གཉིས་སུ་འདྲོད་མཁན་དང་བོའི་སྐབས་སུ་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་གནས་བརྟན་པའི་སྟེ་བ་བཅུ་ལས་གནས་མའི་བྱ་དང་བཟང་བོའི་ལམ་པ་དང་ཀྱུན་གྱིས་བཀུར་བ་དང་ཆོས་སྤྱོད་པ་དང་སྤྱོད་མ་པ་ལྷས་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་པར་བཤད་ཀྱང་དེ་ལྷ་ལ་མང་བཀུར་སྟེ་ལཱ་འཁྲིལ་སྟེ་མ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ།

༼ཞ༽ལྷ་སྟེགས་པས་བདག་རྟག་པར་སྟོབ་བཏགས་པ་ལྷར་ཐལ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་སྤྱང་བོ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ལ། གང་ཟག་ཏུ་མར་ཐལ་བ་དང་སོགས་སྤྱོད་གང་ཟག་མི་རྟག་པར་ཐལ་བ་དང་སྤྱང་བོ་བཞིན་ཏུ་འཆི་ཆེ་རྒྱན་ཆད་པར་ཐལ་བ་དང་ལས་བྱས་པ་རྒྱུད་ཐོས་པར་ཐལ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་སྤྱང་བོ་དེ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་སྤྱང་བོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་རིགས་པས་སྤྱོད་པའོ། །ལྷ་གིས་སྤྱོད་པ་ནི། ལྷས་སྟོག་རྩལ་གཅིག་གམ་ཐ་དད་ཡིན་ཞེས་ཁྱེས་པ་ལ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལན་ལྷང་མ་བརྟན་པ་དང་། རྩལ་ཏེ་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དང་། འདི་ཤེས་བྱེད་ཏུ་འགྲོ་ལྷགས་ནི་མདོ་ལྷ་མའི་སྐབས་སུ་བྱུང་གཞི་མེད་པའི་ངི་བ་ཡིན་པས་ལྷང་མ་བརྟན་པ་ཡིན་ཟེར་ན་མདོ་ཕྱི་མ་དང་འགལ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྷ་ན་སྟེ་བ་འདི་དག་གིས་རྩལ་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཁས་སྤངས་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་མོ། །ཁྱེས་ནི་སྤྱང་བོ་ལྷ་དང་ཁྱེས་ཁྱེས་བ་ནི་གང་ཟག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་། འདི་ཤེས་བྱེད་ཏུ་འགྲོ་ལྷགས་ནི་གང་ཟག་སྤྱང་བོ་ལས་ཐོས་པར་ཐལ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་སྤྱང་བོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཏུ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ། །

བོ་དེ་ཉིད་ཡིན་ན་ཁྱར་ནི་ཁྱར་བྱིར་བར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་གསལ་བྱེད་པས་སྒྲུས་པ།
བདག་མེད་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟུགས་བདག་མ་ཡིན། ཆོར་བ་བདག་མ་ཡིན་
ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
ན་དེ་དག་མ་ཡིན་པའི་བདག་ཡོད་པར་གོ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་གཡོན་པས་མི་
མཐོང་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་གཡས་པས་མཐོང་བ་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །བདག་མེད་ན་བདག་
མེད་དོ་ཞེས་སྒྱིར་འགོག་དགོས་ཀྱི། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་བྱད་པར་སྒྱུར་ནས་
དགག་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་གིས་མ་མཐོང་ན་མིག་གཡོན་
པས་མ་མཐོང་ཞེས་གཡོན་པའི་བྱད་པར་སྒྱུར་བ་དགོས་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་
བརྗོད་དུ་མེད་པའམ་གཞན་ཡིན་པ་གང་ཡིན་ཀྱང་རུང་། བདག་ནི་ངེས་པར་ཡོད་དོ་
ཞེས་ཟེར།

༼ཟེ་ཆད་ཆེན་དཀའ་འགྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་ཐ་
དད་པ་ནམས་ཀྱི་བྱེད་པ་བོ་དང་། རང་གིས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་འདོད་པ་དང་
མི་འདོད་པའི་བྱ་བ་བོ་དང་། གང་ཡང་སྤང་བོ་ལྷ་མ་ཡོངས་སུ་དོར་ནས་སྤང་བོ་གཞན་
ལེན་པས་འཁོར་བ་བོ་དང་གྲོལ་བ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་བདག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་ནི་
བདག་གི་མཆན་ཉིད་དོ། །འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གང་ཟག་ལ་འདོད་པའི་ཕྱིར་མིང་ལ་
ཚོད་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱང་ཞིང་། གནས་མ་བྱུ་ལ་སོགས་པ་དག་གིས་ནི་
ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ཡང་ཆད་ཆེན་དཀའ་འགྲེལ་ལས་བྱུང་དོ། །

༼འཕྲིག་ལ་ཏེ་གང་ཟག་སྤང་བོ་ལས་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་ན་འདས་སོགས་
གསུམ་དང་འདུས་མ་བྱས་དང་བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་ཤེས་བྱ་ལྟར་བཤད་པ་མི་རིགས་
པར་འགྱུར་ཏེ། བརྗོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་ནི་འདས་སོགས་ལས་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པས་
ཤེས་བྱ་ལྟར་བར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

༼ཡ༽བདག་སྤྱོད་ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་བཤད་ཅེས་གསུངས་ཀྱང་གང་ཟག་ཏུ་སྤྱོད་བཞེས་པས་བདག་སྤྱོད་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤྱོད་གསུངས་པ་དང་ཤེར་སྤྱོད་འགྲེལ་བཤད་དང་རྒྱུད་སྤྱོད་དར་རྒྱུ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་སོ། །

༼ར༽གང་ཟག་རྣམས་ཤེས་བྱུག་གི་ཤེས་བྱར་འདོད་ཚུལ་ནི་མཛོད་འགྲེལ་ལས། གང་ཟག་རྣམས་པར་ཤེས་པ་གང་གིས་རྣམས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན། དུག་ཅར་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུ་བྱས་པས་ཤེས་པ། གལ་ཏེ་མིག་གི་རྣམས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་གཟུགས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་དམིགས་པར་བྱེད་ན་ནི། གང་ཟག་མིག་གིས་རྣམས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཛོད་པར་བྱ་ལ། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་རྣམས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བར་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་དམིགས་པར་བྱེད་ན་ནི་གང་ཟག་ཡིད་ཀྱིས་རྣམས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཛོད་པར་བྱ་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མང་བཀྱར་སོགས་སྟེ་བ་ལྟས་གང་ཟག་གི་བདག་དང་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དུ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་མང་སྟེ། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་དེ་དག་ནི་བཛོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཅམ་འདོད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མི་འདོད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཟག་ཀྱང་རྣམས་བཏགས་གང་དུ་འང་ཁས་མ་སྤྲངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཟུར་དང་བོ་ནི་དེ་དག་གིས་གང་ཟག་སྤང་བོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་བཛོད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། སྤང་བོ་དང་གཅིག་ཏུ་བཛོད་ན་བདག་དུ་མར་འཁྱུར་བའི་གཞོད་པས་ན། བདག་བཛོད་དུ་མེད་པ་བསྟོན་པ་མཛོད་ཞེས་སྤྱོད་བར་ཆད་མའི་དེ་ཉིད་ཅ་འགྲེལ་ལས་བཤད་པས་གྲུབ་ལ། ཉགས་ཟུར་བྱི་མ་ནི། མཛོད་འགྲེལ་ལས། གང་གནས་མའི་བྱ་རྣམས་གང་ཟག་ཡོད་པར་འདོད་པ་རྒྱུ་ལ། འདི་ནི་རེ་ཞིག་དཔྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།

ཅི་དེ་དག་རྣམས་སྤྱི་འདོད་དམ། འོན་ཏེ་བཏགས་པར་འདོད། ཅེས་པ་ནས། དེ་ནི་རྣམས་སྤྱི་
 ཡོད་པ་ཁོ་ན་འང་མིན་ལ། བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པས་
 གྲུབ་པོ། ཉེས་ན་མང་བཟུར་སྡེ་ལྷན་ལས་འབྲས་ཀྱི་ཉིན་གང་ཟག་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པར་
 ཁས་ལེན་གྱི་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་མི་ལེན་ལ། རྟོག་གི་འབར་བ་སོགས་ལས་ཀྱང་
 གང་ཟག་ཏུ་སྦྲོ་བ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་སྦྲོ་བ་ཞེས་མ་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ཉེས་ཕྱིར་འཇུག་པ་ལས། ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་
 བརྗོད་མེད་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་འདོད། ཅེས་གསུངས་པ་ནི། ཐལ་འཇུར་བ་ལྟར་ན་
 རྣམས་ཡོད་ཁས་སྤངས་པར་སོང་བའི་དོན་ཡིན་གསུང་ངོ་། འཇུག་མགོན་ས་པཏ་དང་རྗེ་
 བཅུན་རེད་མདའ་བ་དང་རྗེ་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷང་སྐྱུ་རོལ་བའི་རྩོམ་སོགས་
 ཀྱིས་སྡེ་བ་དེ་དག་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་དང་གང་ཟག་རང་སྐྱུ་བྱུ་བའི་རྣམས་ཡོད་
 དུ་འདོད་ཅིང་། ལྟ་བ་བཀར་བཏགས་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་མི་ལེན་པས་ལྟ་བའི་སྟོན་ས་
 ནང་བ་སངས་རྒྱས་པར་མི་འདོག་ཀྱང་སྐྱབས་གནས་དང་ཚུལ་སྤྲོས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ས་
 སངས་རྒྱས་པར་འདོག་པར་བཤད་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་ལྷང་སྐྱུའི་གྲུབ་མཐའ་། རྡོ་ལྷན་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་པའི་ལུང་གིས་སྤང་བོ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་
 གང་ཟག་ཁས་མི་ལེན་པར་བསྐྱབས་པས་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་འདོད་པར་
 བསྐྱབ་མི་རུས་ཏེ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་པའི་དོན་ལྟོགས་
 པས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་སྤང་བོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་སྤྱར་པའི་བདག་མེད་པའི་དོན་དུ་
 བཀལ་བའི་ལྷགས་ཀྱིས་ལུང་དེས་སྤྱིར་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་འདོད་པ་ལ་
 མི་གཞོད་པར་འདོད་པར་སྤང་བས། ཅི་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་འདོད་པའི་
 སྐྱབ་བྱེད་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཉེས་མ་རྒྱན་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་
 པར་གསུངས་པའི་དོན་གངས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ལྷགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དགག་པའི་དོན་
 དུ་གནས་མ་བྱ་བས་འདོད་པར་བཤད་དོ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་རྣམས་སྤྱི་ཡོད་པ་ཁོ་
 ན་འང་མིན་ལ། བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གནས་མ་བྱ་བའི་འདོད་པ་

བརྗོད་སྐབས་གསུངས་པས་ཀྱང་ལུགས་དེས་གང་ཟག་རྩལ་བཏགས་གང་དུའང་ཁས་མ་
སྤངས་པར་བསྐྱབ་མི་རུས་ཏེ། དེ་ནི་དེའི་གོང་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྩལ་སྤོང་པར་འདོད་དམ།
བཏགས་པར་ཡོད་པར་འདོད། ཅེས་ངེས་ནས་ཚྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱོན་བརྗོད་པ་ན་དེས་
རྩལ་བཏགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་སྐྱ་ན་ཡང་འགོག་ཚུལ་འདི་ལྟར་བྱེད་ཅེས་གསུངས་
པ་ཡིན་གྱི། གནས་མ་བྱུ་བའི་རྩ་བའི་ཁས་ལེན་ལ་གང་ཟག་རྩལ་བཏགས་གང་དུའང་
ཁས་མི་ལེན་པར་བསྐྱན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོག་དེ་ཀའི་རྩལ་སྤོང་པ་ལ་ཁོ་
ནའི་སྐྱ་སྐྱར་ལ། བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་ཁོ་ནའི་སྐྱ་མ་སྐྱར་བ་ལའང་རུས་པ་འདོན་
ལུགས་ཤིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞན་དུ་ན། བརྗོད་འགྲེལ་ལས་ལུང་དེ་ཀའི་འོག་ཏུ།
གང་ཟག་རྩལ་སྤོང་པ་འགོག་པའི་ལུང་དང་རིགས་པ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པ་ན་མས་
ཚྱོགས་སྐྱ་མ་ལ་གཞོད་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། དེར་མ་ཟད། བརྗོད་འགྲེལ་དུ་གང་
ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་སྦྱོན་པའི་གཟུགས་ཅན་སྣང་བོའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་མང་དུ་
བྲངས་པའི་རྩལ་སྤོང་པ་དེ་དག་ནི་གཞུང་འདི་ཚད་མར་མི་བྱེད་པ་ཉིད་དོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན་འདི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྤྱེ་བ་མི་འདོན་ཏོ། ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་དེ་དག་
གིས་གང་ཟག་རྩལ་སྤོང་པ་འདོད་པར་འགྱུར་ལ། འཇུག་པ་རྩ་བའི་ལྱི་ལུང་དོན། ཐལ་
འགྱུར་བའི་རིགས་པས་སྤུལ་ནས་གང་ཟག་རྩལ་སྤོང་པས་སོང་བའི་དོན་དུ་
བྱེད་པའང་འཐད་པར་མི་སེམས་ཏེ། ཚུལ་དེ་ནི་མང་བཀྱར་སྤྱེ་ལྟར་མ་ཟད་བྱེ་སྐྱ་ཀྱན་
ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གང་ཟག་བདེན་པར་འདོད་
པས། བདེན་པའི་དོན་ཚུགས་སྤུབ་དང་། དེ་ཡང་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་རྩལ་སྤོང་པ་
དེ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རིགས་པས་འཕུལ་རུས་པས། མང་བཀྱར་སྤྱེ་ལྟར་ཁོ་ན་དམིགས་
ཀྱིས་བཀར་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད། འདིས་གང་ཟག་རྩལ་སྤོང་
འདོད་པར་རྩེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསལ་བར་བཤད་དེ། འཇུག་པའི་རྩལ་བཤད་
ཆེན་མོ་ལས།

འདི་དག་གི་འདོད་པ་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་གང་ཟག་དེ་རྩལ་སྤྱོད་པར་ཡང་
 འདོད་དེ། ལས་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་བོ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱག་གི་བ་བ་བོ་
 ཉིད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བར་བཅིངས་པ་དང་མུང་འདས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐར་
 པ་བོའམ་གྲོལ་བ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབྱ་མ་འདུག་པ་ལས་
 ཀྱང་། གང་ཟག་རྩལ་སྤྱོད་འདོད། ཅིས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། རྩལ་སྤྱོད་པར་སྦྱ་
 བ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི་རྩལ་སྤྱོད་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེས་དང་། རྩལ་སྤྱོད་
 དུ་འཇུག་རོ་ཞེས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་ཚྭ་གས་སྡེ་མར་བརྗོད་པའི་གཞུང་
 ཉིད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚྭ་གས་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པའི་སྐབས་སུ་ཁོང་ན་
 གནས་པའི་དོགས་པ་སྒོར་བ་དང་། མཐའ་གཞན་འགོག་པ་སོགས་བྱེད་ཀྱི་ཚྭ་གས་སྡེའི་
 གཞུང་འགོད་པའི་ཆེ་ཁོ་རང་གི་འདོད་ཚུལ་ཁོ་ན་དྲང་བོར་སྦྱ་བ་ནི་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་
 ལྷགས་སྒོལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འཇུག་བའི་རིགས་པས་འཕུལ་མཆོམས་ཅོམ་མིན་པར་
 ཤིན་ཏུ་གསལ་ལོ། །གཞན་ཡང་གནས་མ་བྱ་བའི་ལྷགས་ལ། གང་ཟག་དེ་ཕྱང་བོ་སོགས་
 ཀྱི་ལེན་པ་བོ་དང་འདོར་བ་བོའི་རྩལ་སྤྱོད་པས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འདོད་ལ།
 ཕྱང་བོ་རྣམས་རྒྱར་བྱས་ནས་གང་ཟག་འདོག་ཀྱང་དེས་གང་ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་མི་
 འཇུག་བར་འདོད་པ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་ནང་འགལ་བསྟན་ནས་གང་
 ཟག་བཏགས་ཡོད་དུ་བསྐྱབས་པ་མཛོད་འགྲེལ་གྱི་གནས་དབྱ་བ་ན་གསལ་བར་ཡོད་
 པས་ཀྱང་། ལྷགས་འདིས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་སྤྱོད་དུ་འདོད་པ་གསལ་བར་
 འབྲུབ་བོ། །ཡང་བཙམ་ལྟར་འདས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་
 གདུལ་བྱ་ཡུན་རིང་བོར་སྤྲུལ་གྱི་ལྟ་བུ་ལ་གོམས་པས་བདག་མེད་པའི་ཆོས་བསྟན་
 པ་ལ་སྒྲག་ནས་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་མི་འདུག་པ་རྣམས་ལ་རེ་ཞིག་གང་ཟག་གི་
 བདག་ཡོད་པར་བསྟན་པས་དེ་དག་གི་དོན་དུ་འཇུག་བར་དགོངས་ཏེ་གསུངས་པར་སྤྱ་
 ཐུབ་ཡབ་སྲས་དང་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་བཤད་པས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་
 པའི་ནང་བ་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ཡང་གང་ཟག་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྩལ་སྤྱོད་ཀྱི་བདག་

ཡོད་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པ་ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས། ཇི་སྐད་དུ། དགེ་སྤྱོད་
 དག་སྤང་བོ་ལྟ་ནི་ཁྱེད་ཀྱི། ཁྱེད་འཁྱེད་པ་བོ་ནི་གང་ཟག་གོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ།
 འདི་ནི་གང་ཟག་རང་སྐྱ་བྱུ་བ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཇིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེད་པའི་རོང་
 དེ་མེད་པར་མ་བརྟན་པར། ཁྱེད་འཁྱེད་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་གསུངས་པས། ཆོག་
 ལ་དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་དོན་ནི་རྣམ་ཡོད་དོ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། གནས་
 མ་བྱ་བས་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པ་ཡང་དངས་མ་ཐག་པའི་ལུང་དེ་ལ་བརྟེན་
 པར་མཛོད་འགྲེལ་གྱིས་ཤེས་སོ། ཞེས་པ་ནས། སྤེལ་བ་འདི་དག་རང་སྤེལ་དང་ནང་བ་
 ཅམ་ཡིན་ཀྱང་ནང་བའི་བྱུ་བ་མཐའ་སྐྱ་བ་དངོས་མིན་ནོ་ཞེས་སྐྱ་བ་ལ། དངོས་སུ་དབྱུག་
 པ་སོགས་ཀྱི་གཞོད་བྱེད་མ་བྱུང་བྱིན་རིགས་པས་གཞོད་པ་འབབ་དཀའ་བར་འཇུག་
 གོ་ཞེས་བཤད་དོ། དེ་ལྟར་གཉིས་ལས་རེ་ཞིག་ལྷགས་སྤེལ་པ་ལ་དབྱུང་རྒྱ་ཡོད་དེ། མང་
 བཀྲར་སོགས་སྤེལ་སྤེལ་བ་བཀར་བཏགས་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་དགོས་ན་འདུས་བྱས་
 ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་འཇུག་པར། ཁ་ཅིག་དེ་ཉིད་གཞན་
 ཉིད་རྟག་མི་རྟག། ལ་སོགས་བརྗོད་མེད་གང་ཟག་རྣམ་ཡོད་འདོད། ཁ་ཅིག་གང་ཟག་རྟག་
 མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
 དང་། གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་གང་ཟག་འདུས་བྱས་མ་བྱས་གང་དུ་ཡང་མི་འདོད་ཟེར་
 བ། ཆོད་ཆེན་དཀའ་འགྲེལ་ལས། ཇི་སྐད་དུ་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་གང་ཟག་གཅིག་སྐྱེ་སྟེ།
 འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་སྤེལ་བ་
 དེ་དག་གི་ལྷགས་ལ་གང་ཟག་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་བར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 ཁ་ཅིག་ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། སྤེལ་བ་དེ་དག་གང་ཟག་འདུས་བྱས་སུ་མི་འདོད་དེ། མཛོད་
 འགྲེལ་ལས། གང་ཟག་འདུས་བྱས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་པ་
 ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་མི་འདོད་པའི་ཐལ་བ་འཕངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ཟེར། ལྷགས་བྱི་མས་སྤེལ་བ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་པས་ནང་བའི་
 བྱུ་བ་མཐའ་སྐྱ་བ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའང་དབྱུང་དགོས་ཏེ། དེ་དག་གིས་གང་ཟག་མི་

རྟག་པར་མི་འདོད་པ་དང་། འདུས་བྱས་ལ་སྐད་ཅིག་མ་དང་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པའི་
 དབྱེ་བ་འདོད་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་མི་འདོད་པར་བཤད་པ་མེད་ལ།
 བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཁས་ལེན་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་འདོད་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། བདག་སྤང་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འདོད་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་གསུངས་
 པ་དང་འགལ་བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལྟར་ཆད་ཆེན་དཀའ་འགྲེལ་ལས་གསལ་བར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་དག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་
 འདོད་ཀྱང་གང་ཟག་ཆོས་སུ་མི་འདོད་པས་དེ་བདག་མེད་དུ་འདོད་མི་དགོས་ཉེ། མཛོད་
 འགྲེལ་ལས། དེ་དག་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་འདི་ཡང་
 མེད་དམ། གང་ཟག་ནི་ཆོས་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ལ་ཆོས་ལས་གཞན་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱའོ་ཞེས་
 བྱ་བར་འདོད་པར་ཁྱུར་ན། དེ་ལྟ་ན་ནི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བར་མི་འགྲུབ་སྟེ།
 གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྦྱང་། ཞེས་ངེས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
 པའི་ལུང་གིས་གང་ཟག་ཆོས་སུ་མི་འདོད་ན་རྣམ་ཤེས་རྒྱལ་གི་ཤེས་བྱར་འདོད་པ་དང་
 རང་འགལ་ཡིན་ཉེ། ཡིད་དང་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྦྱེ་བར་མདོ་ལས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་ཤེས་རྒྱལ་གི་ཤེས་བྱར་འདོད་པའི་
 སྐབས་སུ་འང་གང་ཟག་ཆོས་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། གཞན་ཡང་། ཟླ་བ་
 དེ་དག་གིས་གང་ཟག་རྣམས་ཡོད་དུ་འདོད་པར་འཇུག་པ་ཙུ་འགྲེལ་དང་འཇུག་རྟེན་ཆེན་
 མོ་སོགས་ལས་བཤད་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་གང་ཟག་བཙུག་པ་འཕམ་སྒྲོས་ཆ་ཤས་
 སོ་སོར་བསལ་བ་ན་རང་འདྲིན་གྱི་སྒྲོ་མི་འདོར་བའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འདོད་དམ། རང་སྒྲོ་
 ཡུལ་དུ་འཆར་བ་རང་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གཞི་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ལ་
 མི་བཞུགས་པར་རང་དབང་དུ་འཆར་བའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱ་
 སྟེ། དང་བོ་ལྟར་ན་གང་ཟག་ཆ་མེད་ཀྱང་འདོད་དགོས་པར་འཁྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་
 སྤར་མཛོད་འགྲེལ་བྱངས་པ་ལྟར་གང་ཟག་རྣམ་ཤེས་རྒྱལ་གི་ཤེས་བྱར་འདོད་ཚུལ་དང་
 འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་རོ།

༼ལ༽ནམ་རིག་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་ནི། གཡེང་དང་སེམས་མེད་པ་ཡི་
ཡང་། །དགེ་དང་མི་དགེ་རྗེས་འབྲེལ་གང་། །འབྱུང་བ་ཆེན་མས་རྒྱུ་བྱས་པ། །དེ་ནི་
ནམ་རིག་བྱེད་མིན་བརྗོད། །ཅེས་པ་ལྟར། གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་སེམས་གཡེང་
མ་གཡེང་དང་སེམས་ཡོད་མེད་དེ་གནས་སྐབས་བཞིར་ཡོད་པ་དང་། རོ་བོའི་བྱུང་པར་
ནི་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་རྗེས་འབྲེལ་ཏེ་རྒྱུ་ཆགས་
པ་དང་། རྒྱུའི་བྱུང་པར་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་རྒྱུ་བྱས་པ་སྟེ་བྱུང་པར་བཞི་ལྟན་ཀྱི་
ཆོས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་པའི་གཞུགས་དང་ལས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའོ། །སྤྱོད་བཤད་ཀྱི་བྱུང་
པར་རང་ཀུན་ནས་སྤོང་བའི་སེམས་གང་ཟག་གཞན་ལ་ནམ་པར་རིག་པར་མི་བྱེད་པ་
ཞེས་བསྟན་ནས་བྱུང་པར་ལྷ་ལྟན་དུ་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །འདི་ལ་མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
འབྲེལ་བཤད་ཀྱི་བསྟན་ཚུལ་གོ་དཀའ་བ་དང་ཁ་ཆེའི་འདུས་བཟང་གིས་དགག་བཞག་
བྱས་ཚུལ་དང་དེ་ལ་དགག་ལན་བྱས་ཚུལ་སོགས་སྟོན་བྱ་མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་མངས་པས་
འཛིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

༼ཤ༽དངོས་པོ་དུ་མ་གཅིག་ཏུ་སྤྱངས་པའམ་འདུས་པས་སྤང་བོ་ཞེས་བརྗོད་
དེ། གཞུགས་འདས་སོགས་གསུམ་དང་། བྱི་ནང་དང་། རགས་སྤང་དང་། ངན་པ་བྱ་ཞོམ་
དང་། ཐག་ཉེ་རིང་ན་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ་གཞུགས་སྤང་གི་གྲངས་སྤྱོད་
འགོ་བར་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་འདྲ་བའི་གཞུགས་བཅུ་གཅིག་གི་ངོས་འཛིན་
ལ་བཤད་ཚུལ་མང་ཞིང་། སྤང་བོའི་དོན་ལ་བྱེ་མདོ་སེམས་ཅམ་པའི་ཚོད་ཚུལ་མང་ལ།
བྱེ་སྤྱོད་གཞུགས་དང་གཞུགས་སྤང་ཡིན་བྱུང་མཉམ་དང་། སྤང་བོ་རྗེས་ཡོད་དུ་འདོད་
པ་དང་། མདོ་སྟེ་བས་གཞུགས་དང་གཞུགས་སྤང་ཡིན་བྱུང་མཉམ་མ་ཡིན་ཞིང་། སྤང་
བོ་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་སོགས་དང་། བན་ཚུན་ཚོད་ལན་བྱས་ཚུལ་སོགས་མང་བོ་
ཡོད་པ་ནམས་མཛོད་རང་འབྲེལ་འབྲེལ་བཤད་གཉིས་དང་བཅས་པ་ཞིབ་དུ་བལྟས་ནས་
ཤེས་དགོས་སོ། །གཞུགས་སོགས་ཡུལ་དུག་ནི་དམིགས་རྒྱུན་དང་མིག་སོགས་དབང་བོ་

དུག་ནི་བདག་ཀྱི་ཕྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་སྤར་མེད་སྟེ་ཞིང་མཆེད་
 པ་རྒྱས་པ་སྟེ་རྒྱན་གནས་པར་ཕྱེད་པའི་སྒོར་ཁྱུར་པས་ན་སྟེ་མཆེད་ཅེས་བརྗོད་ཅིང་།
 ལྷགས་འདིར་ཡུལ་གྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་རེ་རེ་ནས་དབང་བོའི་ཡུལ་དང་། དབང་བོའི་རྩལ་སྤྲ་
 རབ་རེ་རེ་ནས་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཉིན་དུ་བཤད་དོ། ཁོས་དེ་དང་དེའི་རིགས་ཡིན་པས་ན་
 ཁམས་ཞེས་བྱ་ལ། རིགས་ཞེས་པ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུའམ་ས་བོན་གྱི་དོན་དུ་མཛོད་
 ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་བཤད་ཀྱང་ཁས་ལེན་པར་རུང་མི་རུང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ལྷགས་
 འདིར་མིག་དང་མིག་ཁམས་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་ན་དགྲ་བཙེམ་ཐ་མའི་མིག་ཀྱང་མིག་
 ཁམས་སུ་འདོད་དགོས་ཀྱི། དེ་གཉིས་ལ་ཟུ་བཞི་ཡོད་པར་ཀུན་བདུས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་
 མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། སེམས་བྱུང་ལ་སྤང་བོ་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་ན་སེམས་བྱུང་གཅིག་གམ་
 རིལ་འདྲིན་གྱི་ཚྭངས་པ་བསྒྲིག་པ་དང་དད་སོགས་དབང་བོ་ལྟ་ནི་བོ་རྣམས་རྗེས་སུ་
 འདྲིན་པ་དང་ཆིག་གི་སྒྲོས་པ་བསྒྲིག་པ་ལ་འདོད་པ་སྟེ་དགའ་བ་རྣམས་རྗེས་སུ་འདྲིན་
 པ་སྟེ་དགོས་པ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་སྤང་བོ་ལྟ་དང་། གཞུགས་ལ་སྟེ་མཆེད་བཅུར་བྱེ་བས་
 ན་གཞུགས་གཅིག་གམ་རིལ་འདྲིན་གྱི་ཚྭངས་པ་བསྒྲིག་པ་དང་དད་སོགས་དབང་བོ་ལྟ་
 འབྲིང་བོ་རྣམས་རྗེས་སུ་འདྲིན་པ་དང་ཆིག་གི་སྒྲོས་པ་འབྲིང་བོ་ལ་འདོད་པ་སྟེ་དགའ་
 བ་རྣམས་རྗེས་སུ་འདྲིན་པ་སྟེ་དགོས་པ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་སྟེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་།
 སེམས་ལ་ཁམས་བདུན་དུ་བྱེ་བས་ན་སེམས་གཅིག་གམ་རིལ་འདྲིན་གྱི་ཚྭངས་པ་བསྒྲིག་
 པ་དང་དད་སོགས་དབང་བོ་ལྟ་རྩལ་བོ་རྣམས་རྗེས་སུ་འདྲིན་པ་དང་ཆིག་གི་སྒྲོས་པ་
 རྒྱས་པ་ལ་འདོད་པ་སྟེ་དགའ་བ་རྣམས་རྗེས་སུ་འདྲིན་པ་སྟེ་དགོས་པ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་
 ཁམས་བཙེམ་བརྒྱུད་ཅེས་མདོ་ལས་བསྟན་ཏོ། ཁོ་དཔུལ་བརྒྱུད་དང་ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་
 གཉིས་དང་སྤྲིང་བཞིའི་མི་དང་འདོད་ལྟ་རིགས་དུག་སྟེ་འདོད་པ་ཉི་ཤུར་མཛོད་ལས་
 བཤད་ཅིང་། དེའི་སྟེང་དུ་གངས་དཔུལ་བརྒྱུད་དང་སྤྲིང་སྤན་བརྒྱུད་བསྟན་ནས་འདོད་
 པ་སོ་དུག་ཅེས་མདོན་པ་གོང་མར་བཤད་ལ། མདོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀར་གཞུགས་
 ཁམས་གནས་རིགས་བཅུ་བདུན་དང་ས་སྟེར་བཙེམ་བརྒྱུད་དུ་བཤད་དོ། ལྟ་མ་ཡིན་འགོ་

བ་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་པར་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ལ། མི་དང་དུད་འགོ་ལ་སྦྱེ་
གནས་བཞི་དང་། ལྷ་དང་དམུལ་བ་དང་བར་སྲིད་པ་ནི་རྩུས་སྦྱེས་ཁོ་ན་དང་། ཡི་དྲགས་
ལ་མངལ་སྦྱེས་རྩུས་སྦྱེས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ཁམས་ཀྱི་བས་ནི་འདོད་པ་ཁོ་ན་དང་བས་
གཞན་གསུམ་ནི་ཁམས་གསུམ་ན་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །ལམ་བདེན་དུ་མ་གཏོགས་པའི་
འདུས་བྱས་དང་བྲག་བཅས་དོན་གཅིག་ཡིན་ལ། བྲག་མེད་ཀྱི་འདུས་བྱས་དང་ལམ་
བདེན་དོན་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། ལམ་བདེན་ལ་སྤང་བོ་ལྡེ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །

༼ས༽འདིར་འགོག་བདེན་ཡང་བྲག་མེད་དུ་འདོད་པའང་ཡོད། ཅས་པའི་ཆོག་
གི་རྩུས་པས་འགོག་བདེན་བྲག་བཅས་སུ་འདོད་པའི་རང་སྤེལ་བ་ཡོད་པ་ལྷ་བྱར་གྱུར་
པས་དཔེ་དག་མ་དག་དམུག་དགོས་ཏེ། འགོག་བདེན་བྲག་བཅས་སུ་འདོད་པ་ནི་ལོག་
འདོད་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་རང་སྤེལ་བ་གཏན་མི་སྲིད་
པའི་བྱིར། གཟུགས་ཅན་གཞན་ལ་པར་མི་སྦྱིབ་པར་མ་བཟང་གཟུགས་གཞན་གྱིས་ཚུར་
མི་སྦྱིབ་པའི་རྟག་རྩུས་ནི་ནམ་མཁའ་ཡིན་གྱི་ཐོགས་རེག་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ནི་མ་
ཡིན་ལ། ཞོང་འོག་ཞི་རགས་སམ་བདེན་བཞི་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་པའི་སྟོབས་གྱིས་རང་
གི་ངོས་སྒྲུལ་གྱི་སྤང་བྱ་འགོག་པའི་རྟག་རྩུས་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དང་། ཤེས་རབ་
གྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པར་རྒྱན་མ་ཆང་བའི་སྟོབས་གྱིས་མ་འོངས་པ་སྦྱེ་བ་ལ་
གཏན་དུ་བཞགས་བྱེད་པའི་རྟག་རྩུས་ནི་སོ་སོར་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །

༼ཏ༽ནམ་མཁའ་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་དོན་གཅིག་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀ་
འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ཀྱང་། ཁམས་དྲུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དྲུག་ཆན་དང་བོའི་ནམ་
མཁའི་ཁམས་དེ་སྤང་ཐུག་གང་རུང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་
དུ་བྱེ་སྤྱོད་འདོད་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་བྱེ་སྤྱོད་ནམ་
མཁའ་དང་ནམ་མཁའི་ཁམས་དོན་མི་གཅིག་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

༼ཨ༽ཆད་མ་ཀྱན་བརྟམ་ལས་ཚྡོད་སྐྱབ་སྒོའ་དཔོན་གྱི་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་
ནི་ཚྡོད་སྐྱབ་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་མིན་གྱི། དེར་བཤད་པའི་དོན་
ནམས་བྱེ་སྐྱ་ལྔ་རབས་པའི་ལྷགས་ཡིན་པས་ན་སྒོའ་དཔོན་གྱི་རང་ལྷགས་མ་ཡིན་ཞེས་
པ་ཡིན་ཞིང་། ཚྡོད་སྐྱབ་ཕྱོགས་སྤར་བྱས་ནས་དགག་པའང་མཛད་དོ། །

༼ཀ༽དག་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་
ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སོ་བདུན་ནི་བྱང་ཆུབ་
ཀྱི་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་བཤད་དོ། །

༼ཁ༽གོང་འོག་གི་དད་པ་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ཆད་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་འོག་གི་ཐ་དད་
པ་ནམས་རྣམས་རིགས་སོ་སོ་བ་མིན་པས་ན་རྣམས་བཅུར་འདུས་པར་བཤད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྣམ་བཅུ་ནི། དད་དང་བཅོན་འབྱུང་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཏིང་འཛིན་བཏང་
སྟོམས་དགལ། རྟོག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་སྒྱུངས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། རྣམ་གང་དུ་ཆོས་
གང་འདུས་ཚུལ་སོགས་ནི་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་ནམས་དང་སྐྱབས་བཞི་
བའི་མཐའ་དཔྱོད་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱང་ཕྱོགས་སྡེ་ཆན་བདུན་ནི་གོ་རིམ་
བཞིན་ཏེ་བྱ་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་ནི་ཆོགས་ལམ་དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་
ནི་སྦྱོར་ལམ་བྱོད་དང་། རྒྱ་འཕུལ་རྒྱུ་བ་བཞི་ནི་སྦྱོར་ལམ་ཆེ་མོ་དང་། དབང་བོ་ལྔ་
ནི་བཟོད་པ་དང་། སྟོབས་ལྔ་ནི་ཆོས་མཆོག་དང་། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་ནི་སྟོམ་
ལམ་དང་། འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བཅུད་ནི་མཐོང་ལམ་ནས་ཐོབ་པར་བཤད་པ་ཡིན་
པས་ན། མཐོང་དང་སྟོམ་ལ་རབ་ཏུ་བྱ། ཞེས་བྲངས་པ་ནི་ཡི་གེ་ནོར་ཞིང་། གཉེས་གྱིས་
མི་སྒོའ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས། ཞེས་གཞུང་སྤེལ་དང་དཀྱུས་གཅིག་ཏུ་བྲངས་པའང་དཔེ་
མ་དག་པ་ཡིན་པར་མ་ཟད་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལྟ་བུར་ཡང་སྤང་བས་དཔྱད་དགོས་ཏེ།
སྟོམས་འདུག་དབང་བོ་འབྱས་ནམས་གྱིས། སྒོའ་པ་ཡོངས་རྒྱུགས་ཞེས་བྱའོ། །གཉེས་གྱིས་
མི་སྒོའ་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས། ཞེས་པ་ནི། སྡེ་ཆན་བདུན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་

གཞུང་གི་སྤྲོ་བུ་འོང་། སློབ་པ་རྫོགས་ཕྱིན་གྱི་ཆོས་གསུམ་དང་མི་སློབ་པ་རྫོགས་ཕྱིན་གྱི་ཆོས་གཉིས་བཤད་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སློབ་པ་ལྷ་དང་མི་སློབ་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་སོགས་ནི་མཛོད་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཤེས་དགོས་ཀྱི་འདིར་བྲིས་མ་ལངས་སོ།།

སྐབས་འདིར་མཛོད་ལུང་བྲངས་ཀྱང་བྱང་སྟོགས་སྡེ་ཆན་བདུན་ལམ་དང་སྦྱར་ཆེ་དང་བོ་གསུམ་ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དང་། དབང་བོ་ལྷ་བྱོད་ཆེ་དང་། སློབས་ལྷ་བཟོད་མཆོག་དང་། ཐ་མ་གཉིས་རིམ་བཞིན་མཐོང་སྟོམ་དང་སྦྱར་བ་ནི་དབུས་མཐའི་བཤད་ཚུལ་དང་གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ལུགས་ཡིན་གྱི་སྐབས་འདིར་མི་རྒྱུད་བས་ན་འདི་ནི་ཡི་གེ་ནོར་བ་ཡིན་ནམ་དུས་ཕྱིས་མཛོད་ལུགས་མི་ཤེས་ཤིང་གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་རྒྱས་ཡོད་པ་ཞིག་གིས་ཆོག་བཅོས་པ་གང་རུང་དུ་ངེས་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ་དོན་རགས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་འཁྲུལ་བ་ག་ལ་སྲིད་སྟུང་མོ། །

༼ག༽བདེན་པ་མཐོང་བར་འདོད་པས་དང་བོར་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤང་བར་བྱེད། དེའི་འོག་དུ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐོས་པ་དང་། ཐོས་པའི་དོན་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསམ་པ་དང་། བསམ་པའི་དོན་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟོམ་པ་ལ་རབ་དུ་སྦྱོར་བར་བྱེད་དོ། །ཐོས་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནི་རིམ་བཞིན་མིང་ཁོ་ན་དང་མིང་དོན་གཉིས་ཀ་དང་། དོན་འབའ་ཞིག་ལུལ་དུ་བྱེད་དེ། དཔེར་ན་སྟོང་རྒྱལ་ལེགས་པར་མ་ལོ་བས་པའི་ཆེ་ཆུང་ནང་དུ་འཇུ་བར་བྱ་བ་མི་གཏོང་བ་ཁོ་ན་དང་། ཅུང་ཟད་ལོ་བས་པའི་ཆེ་རེས་འགའ་གཏོང་ཞིང་རེས་འགའ་འཇུ་བར་བྱེད་པ་དང་། ལེགས་པར་ལོ་བས་པའི་ཆེ་འཇུ་བར་བྱ་བ་ལ་མི་སྟོས་པར་རྒྱལ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༼ང༽ཉན་ཐོས་སྦྱར་བ་ནི་ས་བོན་འདེབས་པ་དང་། འབྲུ་སྦྱེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཆགས་པ་བཞིན་དུ་ཆེ་དང་བོར་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དང་། གཉིས་པར་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། གསུམ་པར་འཕགས་ལམ་བསྐྱེད་དེ། ཆོས་ཉིད་འདི་ལ་རྒྱུད་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འཇུག་རོ། །འདི་ལའང་ཀུན་

དགའ་བོའི་ཆ་བོ་དཔེར་བྱས་ནས་དོགས་པ་གཅིད་དགོས་པ་ཡོད་དོ། །

༼ཅ༽རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དག་ནི། །རྣམ་པ་ལྷ་སྟེ་
རིགས་དང་ལམ། །གཞན་ཡང་ཀུན་ནས་འབྱུང་བ་དང་། །གནས་དང་དེ་བཞིན་བརྗོད་
པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རང་རྒྱལ་ལ་རིགས་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་ལྷ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་རང་
རྒྱལ་ལ་དབྱེ་བ་ལྷ་ཡོད་ཅེས་པ་མིན་ནོ། །

༼ཆ༽བཤད་ཚུལ་འདི་ནི་བསྐྱལ་བ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་བསྐྱལ་བ་གཞན་
ན་ཆེ་ལོ་བཅུ་པའི་དུས་སྤངས་སངས་རྒྱས་བྱོན་པ་ཡོད་པར་བྱ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་དུ་མདོ་
བྲངས་ནས་བཤད་དོ། །

༼ཇ༽སྟོན་པ་དང་རྒྱད་གཅིག་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་མགོ་
དང་རྒྱུ་ལག་ལ་སོགས་པ་བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལན་ལ་རེ་བ་མེད་པར་སྟོང་
རྗེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་བྱིན་པར་བྱེད་པས་བྱིན་པའི་པར་བྱིན་རྫོགས་པ་དང་། །འདོད་
ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་བཞིན་དུ་གཞན་གྱིས་ཡན་ལག་བཅད་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སེམས་
མི་འཁྲུགས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པའི་པར་བྱིན་རྫོགས་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་སྐར་
རྒྱལ་ལ་ཞག་བདུན་དུ་རྒྱུ་བ་གཅིག་གིས་འགྲེང་སྟེ། །སྟེས་བྱ་བྱ་མཆོག་ཁྱོད་འབྲའི་དགེ་
སྦྱོང་ཆེན་པོ་གཞན་དག་ལྟ་ལྷུ་ལ་ས་ལ་མེད། །ཅེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་བསྟོད་པས་
བཅོན་འགྲུས་ཀྱི་པར་བྱིན་རྫོགས་ཤིང་བསྐྱལ་བ་དགའི་ཆོགས་ཀྱང་འདུམ་པ་དང་། །དེ་
མ་ཐག་པ་རྗེ་རྟོ་ལྟའི་ཉིང་ངེ་འདྲིན་གྱི་ཆེ་བསམ་གཏན་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་བྱིན་
རྫོགས་པར་འདོད་དོ། །

༼ཉ༽བདེན་བཞི་ལ་ལན་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་ཤིང་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་བསྐྱོར་
ཚུལ་ནི། །འདི་ནི་སྤྱད་བསྐྱལ་འཕགས་པའི་བདེན་པའོ། །དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་
ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་བསྐྱུས་པ་གསུམ་དང་། །བསྐྱུས་པ་དེ་རེ་རེ་ལ་མིག་སྟེས་

སོ། །ཤེས་པ་སྦྱིས་སོ། །རིག་པ་སྦྱིས་སོ། །སྒོ་སྦྱིས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་ཏེ།
བདེན་པ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་འདྲའོ། །སོ་སོར་བྱེ་ན་བསྐྱེས་པ་བརྒྱ་གཉིས་དང་རྣམ་
པ་ཞེ་བརྒྱད་བྱང་ཡང་གསུམ་ཚན་དང་བརྒྱ་གཉིས་སུ་ཆོས་མཐུན་པའི་བྱིར། བསྐྱེས་
པ་གསུམ་དང་། རྣམ་པ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་བཤད་དེ། གཉིས་དང་གནས་བདུན་ལ་མཁས་
པའི་དགེ་སྤྱོད་བཞིན་ནོ། །བསྐྱེས་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་ལམ་དང་
སྒོམ་ལམ་དང་། མི་སྒོམ་ལམ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་པ་རྣམས་ལུགས་འདིའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་
འདོད་ཚུལ་ཏེ། མཛོད་རང་འགྲེལ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །ཤུབ་མཐའ་གོང་མ་དང་མི་
འདྲ་བའི་བྱང་པར་ཡང་འདིས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཤུབ་མཐའ་གོང་མས་བསྐྱེས་པ་གསུམ་
རེ་རེ་ལ་བདེན་བཞིན་སྒོ་ནས་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱ་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད་རྣམ་གྲངས་
སུ་འདོད་ཀྱི། བྱེ་སྤྱོད་ལྟར་མིག་སྦྱིས་སོ་ཞེས་སོགས་ལ་རྣམ་གྲངས་སུ་མི་འདོད་པའི་བྱིར་
དང་། བསྐྱེས་པ་བརྒྱ་གཉིས་དང་རྣམ་གྲངས་ཞེ་བརྒྱད་མི་འདོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་
ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

༼ ༡༽ རྟོན་པ་སྤུབ་པའི་དབང་བོ་དེ་ལོ་རིལ་བོ་བརྒྱད་ཅུ་དང་ལོ་ངོ་བརྒྱད་
ཅུ་ཅ་གཅིག་གི་བར་དུ་གང་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་ནི། བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ཆེན་པོ་
ལས། ཆོས་འཁོར་གནས་དང་ཡངས་པ་ཅན། །ས་དཀར་ཅན་དང་ལྷ་ཡི་གནས། །བྱིས་པ་
གསོད་དང་རྟོ་ཤེས། །འབྲོག་གནས་མཆོད་ཉེན་རི་དང་ནི། །འོད་མའི་ཆལ་དང་དབྱར་
བཅས་དང་། །ཁེར་སྦྱ་ཡི་ནི་གྲོང་བྱིར་ཏེ། །འདི་རྣམས་སུ་ནི་སྤུབ་པ་ཡི། །སྦྱིས་མཆོག་
ལོ་རེ་ལོ་རེ་བཞུགས། །འབར་བའི་སྤྱག་གི་གནས་སུ་གཉིས། །སྤྱོད་ཀྱི་ནགས་སུ་ལོ་བཞི་
སྟེ། །རྒྱལ་བོའི་ཁབ་ཀྱི་གྲོང་དུ་ལ། །དཀར་བ་སྤྱད་པ་ལོ་དུག་སྟེ། །ཉི་ཤུ་ཅ་གསུམ་མཉུན་
ཡོད་དུ། །ཉི་ཤུ་ཅ་དགུ་ཁབ་གནས་སུ། །རྒྱལ་བ་དེ་ལྟར་བརྒྱད་ཅུ་ལ། །སྤུབ་མཆོག་དམ་
པ་རྒྱ་ངན་འདས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བཞུགས་པ་ཡི། །བསོད་ནམས་གནས་ནི་དེ་དག་
ལ། །རྟག་དུ་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད། །ཤུས་པས་འདུད་དེ་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་

རྟོ།

༼ཐ༽མེམས་ཅམ་པས་འགོག་བདེན་རྩལ་ཡོད་དུ་འདོད་པར་ཤེས་རབ་སྒྲོན་
མེད་འགྲེལ་བཤད་དུ་བཤད་པ་ལ་དོགས་པ་གཅོད་ཚུལ་རྩེ་གུང་ཐང་བས་མཛད་པའི་
བདེན་བཞིའི་རྣམ་བཞག་ལས་ཤེས་པར་གྱིས།

༼ད༽ལྷག་མེད་གྱི་ཆེ་རིག་པ་འདོད་མཁན་གྱི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཡོད་པར་འདི་
དང་པར་ཕྱིན་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་གཉིས་ཀར་བཤད་ཀྱང་ཤེས་བྱེད་གསལ་བོ་མི་སྤང་ལ།
བྱེ་སྤྲོས་རྒྱུན་གྱི་མི་རྟག་པ་འདོད་ཚུལ་དང་ཡང་འགྲིག་དཀའ་བར་སྤང་བས་དབྱུད་གཞི་
ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཡང་མང་དོགས་ནས་མ་སྒྲོས།

༼ན༽བེམ་པོ་ནི་ཐོགས་བཅས་དང་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་ཐོགས་མེད་གྱི་
ཁམས་ཡིན་དགོས་པས་ན་དེ་གཉིས་གྱི་གཞི་མཐུན་འདྲིལ་དཀའོ།

༼ད༽ལྷག་མོས་རང་གི་སྤྱག་གྲུ་གནས་གཞན་དུ་འཁྱེར་བའི་ཆེ་སོ་རྒྱབ་དྲགས་
ན་མཆེ་བས་སྤྱག་གྲུའི་ལུས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། སོ་རྒྱབ་ཞན་པར་གྱུར་ན་སྤྱག་གྲུ་ས་ལ་
ལྷང་བར་འགྱུར་བས་ན་དྲག་ཞན་རན་པས་འཁྱེར་བ་ལྟར་ལུས་སྟོག་རྩལ་གཞན་ཞེས་
བཞུན་ན་བདག་ལྟ་བུ་རྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རྟག་པར་ལྟ་བའི་མཆེ་བས་ཐར་ལམ་གྱི་
ལུས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། ལུས་སྟོག་རྩལ་གཅིག་ཅེས་བཞུན་ན་འཆི་ཆེ་སྟོག་རྒྱུན་ཆད་
པར་བརྒྱང་ནས་ལས་དགེ་མི་དགེའི་སྤང་འདོར་གྱི་སྤྱག་གྲུ་འདིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རྒྱལ་བས་བཤད་ཚུལ་རན་པས་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་
དེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ལྟ་བའི་མཆེ་བས་རྒྱས་པ་དང་། ལས་རྣམས་འདིགས་པ་ལ་ལྟོས་
ནས། ལྷག་མོས་སྤྱག་གྲུ་འཁྱེར་བ་ལྟར། རྒྱལ་བས་ཆོས་ནི་སྟོན་པར་མཛད། བདག་ཡོད་
ཉིད་དུ་ཁས་སྤངས་ནས། ལྟ་བའི་མཆེ་བས་རྒྱས་པར་གྱུར། ཀྱུན་རྫོབ་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་
ནས། དགེ་བ་སྤྱག་གྲུ་ཉམས་བྱེད་འགྱུར། ཞེས་དང་། མེད་ཕྱིར་བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་

སློག་པའི་ཉིད་གཞན་དུ་མ་གསུངས་སོ། །བཏགས་པའང་མེད་དུ་འགྱུར་འོང་བས། མེད་
དོ་ཞེས་ཀྱང་མ་གསུངས་སོ། །ཕུང་བོའི་རྒྱན་ནི་གང་ལ་དགེ། མི་དགའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་
ཉིད། ཉིད་ལ་སློག་ཅེས་བྱ་སྟེ་དེ། སློག་མེད་བསྟན་པས་མེད་པར་འགྱུར། སློག་ཅེས་བྱ་
བ་ཕུང་བོ་ལ། བཏགས་ཅམ་ཞེས་ཀྱང་མ་གསུངས་ཏེ། ཉིད་ཆེའི་སྤྱོད་པ་དེ་འདྲ་སྟེ། སྟོང་
ཉིད་རྟོགས་པའི་སྐལ་ལྷན་མིན། འདི་ལྟར་གནས་པས་བདག་ཡོད་དམ། མེད་ཅེས་ངི་
བ་འདི་བ་ཡི། བསམ་པ་ལ་སྟོན་མ་གསུངས་ཏེ། ཡོད་ན་ཅི་ཕྱིར་ཡོད་མི་གསུངས། ཞེས་
གསུངས་སོ། །

༼ཕ་༽ལྟེ་བདུན་རྒྱན་དུ་བྱེ་སྤྱོད་བ་ལྟར་ན་མིག་དབང་གིས་གཟུགས་མཐོང་ལ་
མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་མ་མཐོང་བ་དང་། མདོ་ལྟེ་བ་ལྟར་ན་མིག་དབང་གིས་དེ་མ་
མཐོང་ལ་མིག་ཤེས་ཀྱིས་དེ་མཐོང་བར་བཤད་ཀྱང་། འདི་དང་མདོད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་
གཉིས་ཀར་མིག་དབང་གིས་ཀྱང་དེ་མཐོང་བས་མིག་ཤེས་ཁོ་ནས་མཐོང་བ་མིན་ཞེས་
ཁོ་ནའི་སྤྱོད་སྤྱུར་བས་ན་མིག་དང་མིག་ཤེས་གཉིས་ཀས་གཟུགས་མཐོང་བར་བཤད་པ་
ལྟ་བུར་སྤང་ལ། དབུ་པར་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་དག་ལས་ཀྱང་རྟོག་གི་འབར་བ་དང་བརྒྱ་
བའི་འགྲེལ་བ་དངས་ནས་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བར་གསལ་བར་བཤད་དོ། འོན་
ཀྱང་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བར་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀས་འདོད་པ་མཐུན་ན་སྟོབ་དཔོན་
ཀྱིས་ལོ་ཞེས་མ་རངས་པའི་ཆོག་བཀོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བས་ན་མི་འདྲ་བའི་
ཁྱད་པར་ཞིག་འདྲིལ་དགོས་སོ། ཉིད་ལ་ཚོད་ཚུལ་མང་ཡང་མདོ་ལྟེ་བའི་སྐབས་སུ་འཆད་
དོ། འདིར་མིག་གཡས་གཡོན་ལ་རྣམ་ཤེས་སོ་སོ་བ་གཉིས་འདོད་པར་བཤད་ཀྱང་།
མདོད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་མིག་གཡས་གཡོན་ལ་རྣམ་ཤེས་སོ་སོ་བ་གཉིས་བརྟེན་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། རྟེན་དབང་བོ་སོ་སོར་ཆད་ཀྱང་བརྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་ནི་ཡུལ་ན་མི་གནས་པའི་
ཕྱིར་སོ་སོར་ཆད་མི་དགོས་པར་གསུངས་པ་ནི་མདོད་འགྲེལ་དང་མཐུན་པས་ལེགས་
པར་སྤང་དོ། །

༼བ༽ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོར། རང་སྡེ་འགའ་ཞིག་ཡན་ལག་དང་ཆ་ཤས་འདུས་
 པ་ཙམ་ཡོད་ཀྱི། དེ་དག་ལས་ཐ་དད་པར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཆ་
 ཤས་ཅན་མེད་པར་སྣ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལས་འབའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་བྱེད་པ་བོ་མེད་
 པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས་ཐ་དད་པར་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཡོད་
 ཀྱི་ཉེ་བར་ལེན་པ་བོ་མེད་དོ། ཞེས་སྣ་བ་དེ་དག་ནི་འདིག་ཉེན་པའི་ཀྱན་རྒྱུ་ལ་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་དུ་སྣ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཚྭ་གས་སྣ་བ་ནི་སྐབས་འདིའི་བྱེ་སྣ་དེ་
 ཡིན་ལ། དེ་དག་གིས་རྩལ་སྤྲ་རབ་དུ་མ་བསགས་པའི་ཆོ་རགས་པ་ཞེས་བཏགས་ཙམ་
 གྱི་དོན་འདྲིལ་མི་ཤེས་ལ། བྱེ་བྲག་པ་ལྟར་རགས་པ་ཞེས་པའི་རྣམས་དོན་གཞན་སྦྱེ་བར་
 མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་བྱམ་འདྲིན་དབང་མདོན་གྱིས་བྱམ་པའི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྩལ་
 སྤྲ་རབ་དུ་མ་སྤང་བར་འདོད་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྩལ་དུ་མ་བསགས་པའི་ཆོ་ཡན་
 ལག་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་དབང་མདོན་འདིའི་ཡུལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། མདོ་སྡེ་བས་སྡོ་
 རྩལ་སྤྲ་རབ་བསགས་པ་དེས་སྡོན་འདྲིན་དབང་མདོན་ལ་རང་འབྲའི་རྣམ་པ་གཏད་
 བས་འགགས་པས་དབང་མདོན་དེས་རང་དུས་ན་འགགས་ནས་མེད་པའི་སྡོན་པོ་དེ་
 བརྒྱད་ནས་རིག་ཅིང་དངོས་སུ་སྡོན་པོའི་འབྲ་རྣམ་དེ་རིག་པར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་མ་
 ཡིན་ཞིང་། འབྲ་རྣམ་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་དངོས་སུ་རྗེན་ཆེར་ཏེ་གཅེར་བྱར་རིག་པའི་
 དོན་ཡིན་ཏེ། རྗེ་རྒྱ་རིས། རྣམ་པ་མེད་པའི་དབང་སྦྱེས་སྟོ། རྩལ་སྤྲ་བསགས་པ་དངོས་
 སུ་རིག་ཀྱིས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། དབང་བོ་སྟེ་དབང་བྱེད་པ་རྣམས་ལས་སྦྱེས་པའི་
 སྟོ་མདོན་སུམ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོ་གྲོས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མེད་པས། དེ་དག་གི་བཞིན་དུ་རྣམ་
 པས་བར་དུ་ཆོད་པ་བཏགས་པ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་རྩལ་སྤྲ་ཏེ་རྩལ་སྤྲ་རབ་
 བསགས་པ་སྤང་བོའི་རིགས་ཏེ་ཤེས་པ་ཡིན་ཀྱི། གཞན་གྱི་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་ཅན་ནི་
 མ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམས་ནི་དབང་བོ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ན་རི་ལྟར་དེ་དག་སྤང་
 དུ་བྱང་ཞེན། དེ་དག་རེ་རེ་བ་ནི་དབང་བོ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་སོགས་འདིར་
 བྲངས་པ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཉེ་རིང་ལ་སོགས་བྱུང་པར་

གིས། གསལ་དང་མི་གསལ་མི་རུང་ངོ་། ཞེས་སོགས་མདོ་སྡེ་བས་འགོག་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་བྱེ་སྤྲོ་སྤྲོ་བའི་བྱེ་དང་ཕར་གིས་སྤྲོ་སྤྲོ་བྱེ་དང་ཕར་དང་། ཉེ་རིང་གི་བྱེ་དང་ཕར་གིས་སྤྲོ་སྤྲོ་བྱེ་དང་ཕར་དང་། སྤྲོ་བ་གསལ་མི་གསལ་གི་བྱེ་དང་ཕར་གིས་སྤྲོ་སྤྲོ་བྱེ་དང་ཕར་དང་། སྤྲོ་བ་ཕྱུགས་གི་བྱེ་དང་ཕར་གིས་སྤྲོ་སྤྲོ་བྱེ་དང་ཕར་དང་། མཐོང་མེད་ལས་གི་བྱེ་དང་ཕར་གིས་སྤྲོ་སྤྲོ་བྱེ་དང་ཕར་ཚུལ་དང་དེ་དག་སོ་སོ་འགོག་ཚུལ་རྣམས་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པར་བཤད་པའི་དོན་དབྱེ་མའི་མཐའ་དབྱེད་དུ་འང་མདོར་བསྡུས་ཅིང་བཤད་ཀྱང་གོ་དཀའ་བར་སྤང་བས་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་སྐབས་འདིར་མ་སྤྲོས་སོ། །

༼མ༽ཐལ་འཇུག་བ་མ་གཏོགས་པ་ནང་བའི་བྱེ་མཐའ་སྤྲོ་བ་ཐམས་ཅད་གིས་གཞི་གང་ལ་དེ་དང་དེའོ་ཞེས་མིང་གིས་བཏགས་པའི་དོན་བཅའ་ནས་རྟེན་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡོད་པར་འདྲི་པ་ཡིན་གི་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད་ན་ཡོད་པར་འདྲི་མི་རྒྱས་པ་ནི་འདྲ་ཡང་མདོ་སྡེ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྣམས་གིས་རང་དབང་བའི་རྣམ་ལོགས་སུ་མ་བྱེ་པར་གཞན་གི་ཆ་ལ་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་འདྲི་མི་རྒྱས་ལ། བྱེ་སྤྲོ་ཅང་བཏགས་དོན་འཆོལ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་བའི་ཡོད་པ་འདྲི་མི་རྒྱས་པར་ཐམས་ཅད་རྣམ་བྱེ་ཏུ་འདོད་ཅིང་། ཡན་ལག་འདུས་པ་ཅིང་ལས་མ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཆ་ཤས་ཅན་དང་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཅིང་གི་མེད་དགག་མི་འདོད་པ་སོགས་ཀྱང་འདི་ལ་བྱེ་གོ། །

༼ཙ༽མཛོད་ནས་བཤད་པའི་སེམས་བྱུང་ནི་ཞེ་དུག་སྟེ། དེས་པའི་སེམས་བྱུང་སྟེ་ཆུ་ལྷ་དང་། མ་དེས་པའི་སེམས་བྱུང་བརྒྱུད་ཡོད་པས་སོ། ཞེ་ཆུ་ལྷའི་དང་བོ་སེམས་གི་ས་མང་ནི། ཆོར་དང་སེམས་པ་འདུ་ཤེས་དང་། འདུན་དང་རེག་དང་སྒོ་བྱོས་དམ། ཡིད་ལ་བྱེད་དང་མོས་པ་དང་། ཉིང་དེ་འདྲིན་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ། ཞེས་པ་ལྟར་དང་། གཉིས་པ་དགེ་བའི་ས་མང་ནི། དད་དང་བག་ཡོད་ཤིན་ཏུ་སྤྲུངས། བཏང་

སྟོམས་ངོ་ཆ་ཤེས་ཁྲིལ་ཡོད། ཁྱེད་ཀྱི་ཉམས་ལུས་ཀྱི་འཆོ་དང་། བཙུག་ལྟུང་དག་གི་
 ལ་འབྱུང་། ཞེས་པ་དང་། གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་ནི། མོངས་དང་བག་མེད་
 ལེ་ལོ་དང་། མ་དད་པ་དང་སྐྱུགས་དང་མོད། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་རྟག་ཏུ་འབྱུང་། ཞེས་
 པ་དང་། མི་དག་གི་བའི་ས་མང་ནི། མི་དག་ལ་ནི་ཁྲིལ་མེད་དང་། རྩོམ་མེད་པའོ། ཞེས་
 པ་དང་། ཉོན་མོངས་རྒྱུ་དུའི་ས་བ་ནི། ཁྲོ་བ་དང་། འཁོན་དུ་འཛིན་དང་གཡོ་དང་
 ནི། ལྷག་དོག་འཆིག་འཆབ་སེར་སྣ་དང་། སྦྱ་དང་རྒྱགས་དང་རྩམ་འཆོ་ནི། ཉོན་མོངས་
 རྒྱུ་དུའི་ས་བ་རྩམས། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ལས་ཞེས་པ་ནི་གོ་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་ཏེ། སེམས་
 བྱུང་གང་ཞིག་སེམས་གང་གི་གོ་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེའི་ས་བ་ཞེས་བྱའོ། རྩེ་
 ཆུང་དང་བོ་བཞི་ལ་ས་མང་ཞེས་མང་བོའི་སྦྱ་སྦྱར་ལ། ཉོན་མོངས་རྒྱུ་དུའི་ས་བ་ལ་
 མང་བོའི་སྦྱ་མ་སྦྱར་བ་ནི། དང་བོ་བཞི་འཁོར་དུ་ལྷན་པའི་སེམས་ངོས་འཛིན་པའི་ཆེ་
 རིམ་པ་བཞིན་སེམས་ཐམས་ཅད་དང་། དག་སེམས་ཐམས་ཅད་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་
 ཀྱི་སེམས་ཐམས་ཅད་དང་། མི་དག་གི་བའི་སེམས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་མང་བོའི་སྦྱ་
 སྦྱར་དགོས་ལ། ཉོན་མོངས་རྒྱུ་དུའི་ས་བ་ལ་དེ་ལྟར་བཤད་རྒྱ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་
 ཡིན་གྱི། སེམས་བྱུང་ཁོ་རང་གྲངས་མང་ཏུ་གི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མ་ཡིན་
 བོ། ཁྲོ་སྐྱེས་བཅུ་ནི་ཅ་ཉོན་དུག་གི་ནང་ནས་མ་རིག་པ་ཅམ་དང་མཆོངས་ལྷན་ཡིན་
 པས་ཀྱོགས་རྒྱུང་བ་དང་། སྟོམ་སྤང་ཁོ་ན་ཡིན་པས་སྤང་བྱ་རྒྱུ་བ་དང་། ཡིད་ཤེས་ཁོ་
 ན་ཡིན་པས་ཉེན་རྒྱུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དུ་ཞེས་བྱ་ལ། ཉོན་མོངས་ཆེན་པོའི་ས་མང་དུག་
 ནི་དེ་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་ཞེས་བཤད་དོ། རྩེ་ཆུང་ལྷན་པའི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཤད་
 རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ཐུན་མོང་བ་ཞིག་ཡོད་པས་ན་ངེས་པའི་རྩེ་ཆུང་དུ་བྱས་ལ། འདོད་ཆགས་
 ཁོང་ཁོང་རྒྱལ་ཐེ་ཆོམ་རྟོག་པ་དཔྱོད་པ་གཉིད་འགྱོད་པ་སྟེ་བརྒྱུད་ནི་གཞན་དང་ལྷན་
 ཅིག་ཏུ་བཤད་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ཐུན་མོང་བ་མེད་པས་ན་རྩེ་ཆུང་དུ་མ་ངེས་པར་བཤད་པ་
 ཡིན་ནོ། མཐོང་ནས་བཤད་པའི་སེམས་བྱུང་ཞེ་དུག་གི་སྟེང་དུ་བརྟེན་དེས་དང་ཤེས་
 བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་རྩམ་གཡེང་དང་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་གཉི་ལྷག་མེད་པ་སྟེ་

ལྷ་བསྐྱེད་ན་ས་སྤེལ་དང་ཕུང་པོ་ལྷའི་རབ་བྱེད་དང་ཀྱན་བརྒྱས་སོགས་ལས་བཤད་པའི་
 སེམས་བྱུང་ལྷ་བརྒྱ་ཙུ་གཅིག་ཏུ་འཁྱུར་ཞིང་། མཛོད་ལུགས་ལ་བརྟེན་ངེས་ལ་སོགས་
 པ་ལྷ་ནི་དྲན་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་རྣམས་སུ་རང་ཡིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 བསྐྱེད་པས་ལོགས་སུ་མ་བཤད་དོ། ། འདིར་སེམས་བྱུང་ང་གཅིག་ཅེས་བཤད་ཀྱང་། ཉོན་
 མོངས་ཆེན་པོའི་ས་མང་དུག་གི་སྤྱུགས་པ་མ་གཏོགས་ལྷ་དང་བརྟེན་ངེས་དང་ཤེས་
 བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་རྣམ་གཡེང་དང་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དང་། ལོག་པར་མོས་པ་སྟེ་
 ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་བརྒྱར་ཆོས་མཛོད་པ་ལས་བཤད་ཅེས་མཛོད་འགྲེལ་དུ་བྱུང་
 ཞིང་། སེམས་ཀྱི་ས་མང་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ས་མང་ཡིན་མིན་ལ་སྤྱི་བཞི་བཅིས་ནས།
 སྤྱུགས་པ་སྦྱོད་པ་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་ལྷུང་དུ་སྦྱེད་པར་འཁྱུར་གྱི་མོད་པ་སྦྱོད་པ་
 ནི་དེ་ལྷ་མ་ཡིན་པས་སྤྱུགས་པ་མ་དྲངས་པར་གྲགས་ཞེས་བཤད་པ་མ་གཏོགས། ལྷ་བརྒྱ་
 ཙུ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་མེད་ལ། ཉོན་མོངས་རྒྱུད་དུ་འཁྱུར་བ་བརྒྱ་གཅིག་ཅེས་འདིར་བྱུང་
 ཡང་ཁྱོ་སོགས་བརྒྱའི་སྟེང་དུ་གང་བསྐྱེད་པ་ཡང་མི་གསལ་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་བརྟེན་
 ངེས་སོགས་སེམས་ཀྱི་ས་མང་ཡིན་པས། ལོགས་སུ་དྲངས་མི་དགོས་པར་མཛོད་འགྲེལ་
 དུ་བཤད་པའི་བྱིར་འདིར་སེམས་བྱུང་ལྷ་བརྒྱ་ཙུ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་མཛོད་རང་
 ལུགས་མ་ཡིན་ཞིང་། གང་ནས་བཤད་པའི་ཁྱུངས་ནི་འཆོལ་དགོས་པ་ལྷ་བྱུར་སྤྱང་ངོ་། །

། ཆོ་ཤོབ་པ་དང་། མ་ཐོབ་པ་དང་། སྐལ་མཉམ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པ་བ་
 ཞེས་བྱ་བའི་རྣམས་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་དང་། འགོག་པའི་སྟོམས་
 འཇུག་དང་། རྟོག་དབང་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། སྐྱ་བ་དང་། གནས་པ་དང་། འཇིག་པ་དང་།
 མིང་གི་ཆོགས་དང་། ཆོག་གི་ཆོགས་དང་། ཡི་གེའི་ཆོགས་ཏེ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་བརྒྱ་
 བཞི་བཤད་པས་འདིར་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་བརྒྱུན་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་པ་ཡིན་ནམ།
 ཡང་ན་སེམས་མེད་གསུམ་གཅིག་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བཞི་གཅིག་དང་།
 ཆོགས་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བགྲང་བ་ཡིན་ནམ་སྟམ། མཛོད་པ་གོང་མར་ལྷུར་གྱི་བརྒྱ་

བཞིའི་རྩེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། འབྱོར་འབྲེལ་དང་། འགྲོག་པ་དང་།
གོ་རིམ་དང་། ཏུས་དང་། ཡུལ་དང་། གངས་དང་། ཆོག་པ་ལྟེ་དགུ་བསྟན་ནས་ལྟན་
མེན་འདུ་བྱེད་ཉེར་གསུམ་དུ་བཤད་ཅིང་། མ་ཐོབ་པ་སོ་སྟེ་དང་། སྐལ་མཉམ་རིས་མཐུན་
གི་མིང་གིས་བསྟན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་གཞན་གྱི་ཆ་ལ་བཏགས་ཅིམ་དུ་གསུངས་
སོ། །ལུགས་འདིར་དེ་དག་ཆོས་གཞན་གྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པ་ཅིམ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ངོ་
བོ་བྱར་དུ་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། དཔེར་ན་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་ལས་
ལོགས་སུ་རང་གི་ངོ་བོ་གཟུང་དུ་ཡོད་པ་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ལྟན་བྱེད་གི་རྣམས་ལ་འདོད་པ་
དང་། སྐལ་མཉམ་ཞེས་པ་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་
སེམས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོ་འཇུག་པ་དང་སེམས་ཅན་ཞེས་ཐ་སྟད་འདོགས་པའི་གཞིར་
ཀྱུར་པའི་རྣམས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལས་ལོགས་སུ་བཟུང་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་འདོད་པ་ལྟ་
བུའོ། །ཕུང་སོགས་ཆོས་གྱི་སྐལ་མཉམ་ཀྱང་འདིས་རིགས་འགྲེས་ཤིང་། འདོད་ཚུལ་དེ་
དག་ཤེས་ན་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་བའི་སྒྲ་བཤད་ལ་གོ་བ་སྟེར་རོ། །འོན་ཀྱང་བྱེ་བྲག་པའི་ཆོག་
གི་དོན་དུག་གི་ནང་ཆོན་གྱི་སྒྲི་ནི་གཅིག་ཡིན་ལ། འདིའི་སྐལ་མཉམ་ནི་སེམས་ཅན་སོ་
སོ་ལ་རེ་རེ་ཡོད་པས་མི་འདྲའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །མཆོན་ཉིད་བཞི་ནི། སྟེ་བས་མཆོན་གཞི་
འདུས་བྱས་དེ་སྟེད་པར་བྱེད་པ་དང་། གནས་པས་དེ་གནས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆ་བས་
དེ་རྩིང་བར་བྱེད་པ་དང་། མི་རྟག་པས་དེ་འདིག་པར་བྱེད་པའི་རྣམས་འདུས་བྱས་དེ་དང་
ཏུས་མཉམ་དུ་སྟེ་ཞིང་རང་གི་ངོ་བོ་འདུས་བྱས་དེ་ལས་ལོགས་སུ་གཟུང་དུ་ཡོད་པའི་
རྣམས་བྱབ་ཏུ་འདོད་དོ། །འོ་ན་མདོ་ལས། འདུས་བྱས་སྟེ་བར་ཡང་མདོན་འོ། །འདིག་པར་
ཡང་མདོན་འོ། །གནས་པ་གཞན་དུ་འཇུར་བ་ཉིད་དུ་ཡང་མདོན་འོ། །ཞེས་མཆོན་ཉིད་
གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་གནས་པ་དང་ཆ་བ་བསྟུས་ཏེ་མཆོན་ཉིད་གཅིག་
ཏུ་གསུངས་སོ། །དེའི་དགོས་པ་ནི། གནས་པ་ནི་ཆགས་པའི་གཞི་ཡིན་པས་དེ་ལ་མ་
ཆགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་དཔལ་དང་འདྲ་བའི་གནས་པ་དང་སྟོན་གམ་དང་འདྲ་བའི་
ཆ་བ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བསྟན་པར་འདོད་དོ། །ཁ་ཅིག་གནས་པ་གཞན་དུ་འཇུར་བ་ནི་

ཀ་བའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ནི་གསུམ་ཁོ་ན་སྟེ། གནས་པ་ནི་གཞི་དེ་འདུས་བྱས་སུ་མཆན་པའི་མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་ལས་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་གང་དག་འདུས་བྱས་རྣམས་ཀྱི་དུས་འཕོ་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་མཆན་ཉིད་དུ་གསུངས་ཏེ། རྒྱེ་བས་འདུས་བྱས་རྣམས་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟར་བར་འཕོ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཀ་བ་དང་མི་རྟག་པས་ད་ལྟར་བ་ནས་འདས་པར་འཕོ་བར་བྱེད་དེ། ཀ་བས་ཉམ་ཆུང་བར་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པས་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནགས་ཐིབས་པོར་ཞུགས་པའི་མི་གཅིག་ལ་དགྲ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། གཅིག་གིས་ཐིབས་པོ་ནས་འབྱེན་པར་བྱེད། གཉིས་ཀྱིས་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པས་ཉམ་ཆུང་བར་བྱས་ཏེ་གསོད་པ་དང་འབྲེལ། ཞེས་བེར་རོ། རྒྱེ་སོགས་བཞི་ཡང་འདུས་བྱས་ཡིན་པས་རྒྱེ་སོགས་གཞན་ཡོད་པར་འཇུག་བའི་ཕྱིར་མཆན་ཉིད་ཐུག་མེད་དུ་འཇུག་རོ་ཞེ་ན། རྒྱེ་བའི་རྒྱེ་བ་དང་། གནས་པའི་གནས་པ་དང་། ཀ་བའི་ཀ་བ་དང་། འཇིག་པའི་འཇིག་པ་སྟེ། རྗེས་མཐུན་གྱི་མཆན་ཉིད་བཞི་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཅ་བའི་རྒྱེ་བས་མཆན་གཞི་འདུས་བྱས་དང་རང་མ་གཏོགས་པའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་དང་རྗེས་མཐུན་གྱི་མཆན་ཉིད་བཞི་སྟེ་ཆོས་བརྒྱད་རྒྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། རྒྱེ་བའི་རྒྱེ་བས་ཅ་བའི་རྒྱེ་བ་གཅིག་ལ་རྒྱེད་པར་བྱེད་ལ། གནས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེས་རིགས་འགྲེས་པའི་ཕྱིར་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་ཅེས་འདོད་དོ། ཁ་དོ་སྡེ་བས། མ་རིག་པས་ལྟོངས་པའི་བྱིས་པ་རྣམས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་ལ་བདག་དང་བདག་གིར་མདོན་པར་ཞེན་པ་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱན་དེ་འདུས་བྱས་དང་རྟེན་འབྱུང་དུ་བསྐྱན་བཞེད་ནས། གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། ལྟ་བུ་མ་གཅིག་ལ་རྒྱེ་སོགས་བཞི་རྗེས་གཞན་རྒྱེས་པར་མ་གསུངས་ཏེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་རྒྱན་དང་པོ་ནི་རྒྱེ་བ་ཡིན། རྒྱན་ཆད་པ་ནི་འཇིག་པ་ཡིན། རྒྱན་དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ནི་གནས་པ་ཡིན། རྒྱན་སྔ་ཕྱིའི་བྱེ་བྲག་ནི་གནས་པ་གཞན་དུ་འཇུག་བའི་ཀ་བ་ཡིན་ཞིང་།

དེ་ཡང་སྐྱེ་བར་བྱ་བ་དང་འཇིག་པར་བྱ་བ་ཞེས་སོགས་བྱ་བ་དང་སྐྱར་ནས་འདུས་བྱས་
 དེ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཤད་དགོས་ཀྱི། བྱེ་སྐྱས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་འཇིག་པར་
 བྱེད་པ་ཞེས་སོགས་བྱེད་པ་ལོ་དང་སྐྱར་ནས་འདུས་བྱས་དེ་ལས་རྩལ་གཞན་དུ་གྲུབ་པར་
 བཤད་པ་ལྟར་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། སྟོན་མེད་ལས་བྱུང་སྐྱེ་བ་
 སྟེ། རྒྱུན་གནས་དེ་ཆད་འཇིག་པ་ཡིན། རྒྱུན་གྱི་སྡུ་ཕྱིའི་བྱེ་བྲག་ནི། གནས་པ་གཞན་དུ་
 འགྱུར་བར་འདོད། གནས་པ་མེད་ན་འཇིག་པར་འགྱུར། དེ་ཡང་འཇིག་འགྱུར་དེ་ཡི་
 ཕྱིར། ཉེ་ཡི་དེར་རྟོག་དོན་མེད་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། འདུས་བྱས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་
 ལ་སྐྱེ་སོགས་བཞི་རྩལ་གཞན་སྐྱེས་པར་མི་འདོད་ཀྱང་འདུས་བྱས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་
 གི་སྐྱེ་སོགས་བཞི་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། སྐྱད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྐྱར་མེད་པ་བྱུང་བ་ནི་སྐྱེ་བ་
 དང་། དུས་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པ་ནི་འཇིག་པ་དང་། སྐྱ་མའི་རིགས་འབྲུག་གནས་པ་ནི་
 གནས་པ་དང་། སྐྱད་ཅིག་སྐྱ་མ་ལས་ཕྱི་མ་མཆན་ཉིད་མི་འབྲུག་བ་ནི་ཆ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འོ་ན་སྐྱད་ཅིག་སྐྱ་ཕྱི་འབྲུག་བར་སྐྱེ་བའང་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་
 ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་བོ་ཞེ་ན། སྐྱ་ཕྱི་འབྲུག་ཡང་ཁྱད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྡོ་རྗེ་
 ས་ལམ་ལྟ་བུ་འཕངས་པ་དང་མ་འཕངས་པ་དང་། འཕངས་པ་ལའང་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་
 གིས་སྐྱར་བ་དང་ཆེས་སྐྱར་བ་དང་བྱལ་བ་དང་ཆེས་བྱལ་བའི་དུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་དེའི་
 འབྱུང་བ་ནམས་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱེ་བྲག་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དོ། མདོ་སྟེ་
 བའི་ལྷགས་ལ་སྐྱེ་སོགས་བཞི་འཇོག་ལྷགས་གཉིས་བྱུང་བ་ནི། སྐྱ་མ་ནི་རྒྱུན་ལ་འཇོག་
 པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་སྐྱད་ཅིག་ལ་འཇོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་སོ། བྱེ་སྐྱས་མཆན་ཉིད་བཞི་
 ནི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་གནས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་སོགས་བྱེད་པ་ལོ་འདོད་པས་ན་དེ་
 དག་གིས་གཞུགས་སོགས་འདུས་བྱས་སུ་མཆོན་པ་ན་སྐྱེ་བ་སོགས་ཡིན་པས་མི་མཆོན་
 ཀྱི། རང་སྐྱེད་བྱེད་སོགས་དོན་གཞན་ཡོད་པས་འདུས་བྱས་སུ་མཆོན་ལ། མདོ་སྟེ་བས་
 མཆན་ཉིད་བཞི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་འཇིག་པའི་བྱ་བ་
 སོགས་ལ་འདོད་པས་ན་དེ་དག་གིས་གཞི་འགའ་ཞིག་འདུས་བྱས་སུ་མཆོན་པ་ན་རང་

སྦྱིད་བྱེད་སོགས་དོན་གཞན་ཡོད་པས་མི་མཚན་པར་རང་སྦྱི་བ་སོགས་ཡིན་པས་
 མཚན་ཏེ། མདོ་སྤེལ་བས་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞི་གཞུགས་སོགས་ལས་རྩལ་
 གཞན་ཡིན་པ་དགག་པ་ན་བྱེ་སྤྱོད་མཚན་གཞིའི་ཚོས་དེ་ཉིད་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་ངི་
 ལྟར་རུང་ཞེས་བརྗེད་པའི་ལན་དུ། མདོ་སྤེལ་བས་ནོག་སོགས་འདུས་པ་དང་སྤྱོད་པ་ནི་བ་
 ལང་དང་སའི་ཁམས་ལས་རྩལ་གཞན་མིན་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟར་སྦྱི་བ་ལ་
 སོགས་པ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་བར་མཛོད་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཚ་བའི་མཚན་ཉིད་
 བཞི་དང་རྩལ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་འདོད་པ་ནི་ཁ་ཆེ་བྱེ་སྤྱོད་ལྷགས་
 ཡིན་ལ། སྦྱི་བ་དང་ལྷན་པ་དང་གནས་པ་དང་ཆ་བ་དང་མི་རྟག་པ་དང་ལོག་པའི་རྣམ་
 གྲོལ་ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་གང་རུང་དང་ངེས་འབྱུང་ངེས་འབྱུང་མ་ཡིན་པ་གང་རུང་
 སྟེ་ཚ་བའི་མཚན་ཉིད་བདུན་དང་། སྦྱི་བའི་སྦྱི་བ་སོགས་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་བདུན་
 སྟེ་བཅུ་བཞི་འདོད་པ་ནི་མང་བོས་བཀྱར་བ་བའི་ལྷགས་ཡིན་པར་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མེ་
 དང་ཚ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས་བཤད་དོ། ཚ་བའི་སྦྱི་བས་མཚན་གཞི་འདུས་བྱས་དང་རང་
 མ་གཏོགས་པའི་ཚ་བའི་མཚན་ཉིད་དུག་དང་མཐུན་པའི་མཚན་ཉིད་བདུན་ཏེ་ཚོས་
 བཅུ་བཞི་སྦྱིད་པར་བྱེད་ལ། སྦྱི་བའི་སྦྱི་བས་ཚ་བའི་སྦྱི་བ་གཅིག་ཕུ་སྦྱིད་པར་བྱེད་པ་
 སོགས་ཁ་ཆེ་བའི་ལྷགས་ཀྱིས་རིགས་འགྲེལ་བྱས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། གཞུགས་སོགས་
 རང་གི་ངོ་བོ་བཟུང་ཡང་ངི་སྦྱིད་དུ་སྤྱོད་པའི་སྦྱི་བ་དང་བྱིས་མེད་པའི་འཇིག་པ་
 ལ་སོགས་པ་མི་ཤེས་པ་དེ་སྦྱིད་དུ་གཞི་དེ་འདུས་བྱས་སུ་མི་ཤེས་པའི་བྱིས་སྦྱི་སོགས་
 མཚན་ཉིད་བཞིས་གཞུགས་སོགས་འདུས་བྱས་སུ་མཚན་པ་ཡིན་གྱི། གཞུགས་སོགས་
 རང་གི་ངོ་བོ་མཚན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། གཞུགས་སོགས་དང་དེ་དག་གི་སྦྱི་སོགས་
 རྣམས་རྩལ་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། གལ་ཏེ་བྱེ་སྤྱོད་འདོད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་ཚོས་
 གཅིག་ཕུ་དུས་གཅིག་དུ་སྦྱིས་པ་དང་གནས་པ་དང་ཆས་པ་དང་འཇིག་པར་ཐལ་བར་
 འཇུར་ཏེ། ཚོས་དེའི་སྦྱིད་པར་བྱེད་པ་བོ་སོགས་བཞི་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ཟེར་བ་ལ། བྱེ་སྤྱོད་ན་རེ། བྱེད་པ་བོ་བཞི་གཅིག་ཆར་བྱུང་ཀྱང་བྱེད་པའི་དུས་ཐ་དད་

པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དེ། དང་བོར་སྐྱེ་བས་སྐྱེད་པར་བྱེད། དེའི་རྗེས་སུ་གནས་པས་གནས་
 པར་བྱེད། དེའི་རྗེས་སུ་ཆ་བས་ཆ་བར་བྱེད། དེའི་རྗེས་སུ་མི་རྟག་པས་འཇིག་པར་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐྱེ་བ་ནི་མ་འོངས་པས་བྱ་བ་བྱེད་ལ། གནས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་ད་
 ལྟར་བས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་མདོ་སྡེ་བས། སྐྱེ་བ་མ་འོངས་པས་བྱ་བ་
 བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་འོངས་བ་རྗེས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་རྗེས་སུ་ཡོད་ན་ཡང་སྐྱེ་བ་
 མ་འོངས་པས་བྱ་བ་བྱེད་ན་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 འདུས་བྱས་གང་ཞིག་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་ནི་མ་འོངས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ནི་ད་
 ལྟར་བ་དང་། བྱ་བ་ཞིག་པ་ནི་འདས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལས་བྱུང་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། གསུམ་པ་བཟང་སྟེ་བྱ་བ་ཡིས། །དུས་རྒྱུས་རྒྱུས་བཞག། ཅེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐྱེ་བ་དེ་མ་འོངས་པའི་གནས་སྐབས་ན་བྱ་བ་བྱེད་ན་ད་ལྟར་བའི་
 གནས་སྐབས་ན་བྱ་བ་ཞིག་པར་འགྱུར་བས་ན་ད་ལྟར་བའི་མཆན་ཉིད་དང་འགལ་བའི་
 ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་སོགས་བཞི་དུས་མཉམ་དུ་རང་རང་གི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་ན་ནི་འདུས་བྱས་
 སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྤྱི་དེ་དུས་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་དང་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་འཇིག་
 པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞི་རིམ་གྱིས་བྱ་བ་ལ་འཇུག་ན་ནི་མཆན་གཞི་
 འདུས་བྱས་དེ་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། དེ་སྐྱོན་ན་རེ། ཁོ་
 བོ་ཅག་གི་སྐད་ཅིག་མ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་
 བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྲུབ་ཟིན་པའི་སྐད་ཅིག་དེ་ལས་ལྷག་ཏུ་མི་སྟོན་པའི་དོན་
 ཡིན་གྱི་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་པའི་དོན་མིན་པས་བྱེད་ཀྱིས་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་མི་འཇུག་
 ཅེས་ཟེར་ན། མདོ་སྡེ་བས་སྐྱེ་སོགས་བྱེད་པ་བོ་བཞི་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་ཀྱང་བྱ་བ་བཞི་
 རིམ་གྱིས་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན་ཞེས་ངོས་པ་ལ། དེ་སྐྱོན་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་གི་
 དབང་གིས་རིམ་གྱིས་བྱེད་དེ། དང་བོར་སྐྱེ་བ་སྟོབས་ལྡན་དང་དེའི་རྗེས་གནས་པ་
 སྟོབས་ལྡན་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་མདོ་སྡེ་བས་དེ་ལྟར་གནས་པ་སྟོབས་
 ལྡན་ཡིན་པ་ལས་ཕྱིས་སྟོབས་དང་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་ནས་མཆན་གཞི་འདུས་བྱས་དང་

ལྷན་ཅིག་ཏུ་མི་རྟག་པས་འདྲིམས་པར་འཇུག་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེས་ངེས་པ་
 དང་། དེ་ལ་བྲེ་སྤྲེལ་ན་རེ། གནས་པས་རང་གི་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པའི་ཆོ་རུས་པ་ཟད་ནས་
 གཏན་ཏུ་གནས་པར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེ་བས་རང་གི་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་
 བསྐྱེད་ཟིན་ན་རུས་པ་ཟད་པས་སྤར་ཡང་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་
 ལ། མདོ་སྤེལ་བ་ན་རེ། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། སྐྱེས་ཟིན་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པས་ན་སྐྱེ་
 བས་རང་གི་བསྐྱེད་བྱ་སྤར་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་། གནས་པས་མཚན་གཞི་འདུས་བྱས་དེ་
 གཏན་ཏུ་གནས་པར་བྱ་བ་ལ་སྐྱོན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་པ་ནི་འདིག་པའི་བགེགས་
 བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་པ་ལ་བགེགས་བྱེད་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། དེ་
 ལ་བྲེ་སྤྲེལ་གནས་པ་ལ་བགེགས་བྱེད་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་པ་ལ་ཆ་བ་དང་མི་རྟག་
 པས་བགེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། མདོ་སྤེལ་བས་དེ་ལྟར་ཆ་བ་དང་མི་རྟག་པ་
 སྟོབས་ལྷན་ཡིན་ན་སྟོན་ཏུ་གནས་པས་བྱ་བ་བྱེད་ཏུ་མི་སྟེར་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། གནས་
 པའི་བྱ་བ་ལོག་པའི་ཆོ་ཆ་བ་དང་མི་རྟག་པ་ཡང་མི་གནས་ལ་མཚན་གཞི་འདུས་བྱས་
 ཀྱང་མི་གནས་ན་སྤྲུག་པ་ལ་བྱ་བ་རི་ལྟར་བྱེད་པར་འཇུག། ཡང་ན་ཆ་བ་དང་མི་རྟག་
 པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། གནས་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཆོ་འདུས་བྱས་དེ་གནས་ལ་ཡལ་
 བར་བཏང་བའི་ཆོ་མི་གནས་པ་ཡིན་པས་ན་མི་གནས་པ་འདི་ཉིད་དེའི་འདིག་པ་ཡིན་
 གྱི་འདིག་པར་བྱེད་པ་ལོ་ལོ་གས་སུ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཆོས་སྐྱེས་པ་
 གཅིག་ལ་མི་འདིག་པ་ནི་གནས་པ་དང་འདིག་པ་ནི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། གཅིག་ལ་ཆ་
 བ་ནི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་ཏུ་མི་སྲིད་དེ། ཆ་བ་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་དེ་གཞན་ཏུ་འཇུག་པ་ལ་
 འདྲིམ་དགོས་ལ། གཞན་ཏུ་འཇུག་པ་ནི་ཆོས་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་འགལ་ཞིང་ཆོས་དེ་ཉིད་
 ཡིན་པ་ནི་གཞན་ཏུ་འཇུག་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་དེ་འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་ན་
 བྱི་ཆ་མི་འཇུག། གཞན་ཏུ་འཇུག་ན་དེ་གཞན་ཉིད། །དེ་ལྟ་བུས་ན་དངོས་གཅིག་ལ། ཆ་
 ཞེས་བྱ་བ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མང་བཀུར་སྤེལ་བ་ན་རེ། གཟུགས་ནི་འདིག་
 པའི་རྒྱ་དང་ཕྱད་ནས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདིག་པར་བྱེད་དེ། བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་

ཐོ་བ་ལ་སོགས་པས་འདིག་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ།། དེས་ན་གཟུགས་ནི་དུས་གཞན་གྱི་བར་
 དུ་གནས་ལ། སེམས་སེམས་བྱུང་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་ལོ། ཞེས་ཟེར་རོ། དེ་ལ་མདོ་
 ཟླ་བ་ན་རེ། དུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འདིག་པ་ནི་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པའི་འདིག་རྒྱ་གཞན་
 གིས་བྱེད་དགོས་ན་དེའི་མཆན་ཉིད་མི་རྟག་པ་བརྟགས་པའི་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་
 ཞིང་། སེམས་སེམས་བྱུང་ནམས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་འདིག་ན་གནས་པ་དང་
 འདིག་པ་གཅིག་ཆར་བྱེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། དེས་ན་འདུས་
 བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་འདི་དག་རྒྱན་ལ་འདོག་པ་ནི་འཐད་པ་ཡིན་ཞིང་མདོའི་དོན་ལེགས་
 པར་དངས་པ་ཡིན་ལོ། གཞན་ཡང་། སྐྱེ་བ་མ་འོངས་པས་མ་འོངས་པ་བསྐྱེད་ན་མ་
 འོངས་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཆར་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་སྤྲུལ་རྒྱ་དང་རྒྱུན་དག་
 མེད་པར་ནི། སྐྱེ་བས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མིན། ཞེས་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་པ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་
 ཁོ་ནས་མ་འོངས་པ་མི་བསྐྱེད་ཟེར། དེ་ལ་མདོ་ཟླ་བས་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་པ་ཡོད་ན་འབྱུང་
 ལ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་རྒྱུན་ཁོ་ནའི་མཐུ་ཡིན་གྱི་སྐྱེ་བས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་
 ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་བཙུན་པ་གོ་ཆ་མཐའ་ཡས་ན་རེ། མིག་ནི་གཟུགས་སོགས་མེད་པར་
 མིག་ཤེས་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་མེད་པར་ཆོས་མི་
 བསྐྱེད་ཀྱང་ཆོས་དེའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། མདོ་ཟླ་བ་ན་རེ། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་
 ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཡོད་ཀྱང་ལོང་བ་དང་ལོང་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་མིག་ཤེས་སྐྱེ་མ་སྐྱེའི་
 བྱང་པར་གྱིས་མིག་དབང་གི་རུས་པ་དཔོག་རུས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་རྣམས་བྱལ་ནི་དེ་ལྟར་དཔོག་
 དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་གཟུགས་སྐྱ་ལྟ་བུ་མདོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞིང་། མིག་
 རྒྱ་ལྟ་བུ་དངོས་པོའི་སྟོབས་སྤྲུགས་ཀྱི་རིགས་པའི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་སྤྲ་མོ་འགའ་ཞིག་ལྟ་བུ་ཡུང་གིས་བྱལ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་བྱེ་
 སྤྲ་ན་རེ། སྐྱེ་བ་རྣམས་བྱལ་རིགས་པའི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། སྐྱེ་
 བའི་རྣམས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་མེད་ན་སྐྱེ་བའོ་སྤྲུལ་པའི་སྟོ་དོན་མཐུན་མེད་པར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་ལ་གཟུགས་སོ་སྤྲུལ་པའི་སྟོ་སྐྱེ་བ་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ལ་

སྤྲོ་བ་ཡིན་གྱི། གཞུགས་ལ་སྐྱེ་བའོ་སྤྲོ་བ་འདི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་སྤྲོ་བ་
 མ་ཡིན་ཏེ། ཚེར་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྐྱེ་བའོ་སྤྲོ་བ་འདི་སྤྲོ་
 བའི་ངེས་པར་སྐྱེ་བའི་རྣམས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ལ་སྤྲོ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། སྐྱེ་བ་
 རྣམས་གཞན་མ་ཡིན་ན་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཞེས་དུག་སྤྲོ་བ་པར་ཡང་མི་འཇུག་ཏེ།
 དཔེར་ན་གཞུགས་ཀྱི་གཞུགས་ཞེས་མི་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་
 རྒྱ་བ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྤྱར་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ལ། མདོ་སྤྱེ་བས། འོ་ན་
 དེ་ལྟ་ན་བདག་མེད་པའོ་སྤྲོ་བ་འདི་སྤྲོ་བ་པའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་
 རྣམས་དོན་གཞན་གཅིག་ཀྱང་འདོད་དགོས་པར་འཇུག་ལ། གཅིག་ལ་སོགས་པའི་གྲངས་
 དང་། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་བོངས་ཚད་དང་། ཐ་དད་པ་དང་། ལྷན་པ་དང་། རྣམ་དབྱེ་
 དང་། གཞན་དང་། གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། གཞུགས་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་སྟེགས་
 བྱེ་བྲག་པས་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་ཁས་སྤངས་དགོས་པར་འཇུག་ཏེ། དེ་དག་གི་སྤྲོ་བ་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གཞུགས་ཀྱི་གྲངས་དང་གཞུགས་ཀྱི་བོངས་ཚད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་དུག་སྤྲོ་བ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཞུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཞེས་
 དུག་སྤྲོ་བ་མི་རུང་བར་འཇུག་ཏེ། གཞུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་གཞུགས་ལས་རྣམས་
 གཞན་ཡིན་པར་བྱེ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་
 བ་ཁོ་ན་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ཞེས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྣམས་གཞན་མ་ཡིན་
 ལ། ཚེར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བ་ལས་བྱེ་བྲག་དུ་བྱེ་བའི་ཕྱིར་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ཞེས་དུག་
 རྒྱ་སྤྲོ་བ་ཏེ། དཔེར་ན་ཙན་དན་གྱི་དྲི་དང་མཆི་གཏེལ་ལས་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །གནས་པ་ལ་
 སོགས་པ་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་སྤྱར་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་བྱེ་སྤྱོད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་སྐྱེ་ན་
 འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་སྐྱེ་བར་འཇུག་རོ་ཞེ་ན། མདོ་སྤྱེ་བ་ན་རེ། སྐྱེ་བ་ནི་མ་བྱུང་བ་ལས་
 བྱུང་བ་ཡིན་ན་འདུས་མ་བྱས་ནི་རྟག་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་འོ། །ཡང་ན་ཁྱོད་རང་གི་
 ལུགས་ལའང་འདུས་བྱས་ཁོ་ན་སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་གྱི་འདུས་མ་བྱས་དེ་དང་མི་ལྷན་པ་ནི་
 ཚེས་ཉིད་མ་གཏོགས་པ་གཏན་ཚིགས་གཞན་མེད་པ་ལྟར། སྐྱེ་བ་རྣམས་གཞན་མེད་ཀྱང་

འདུས་བྱས་ཁོ་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི་འདུས་མ་བྱས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་དེ་དང་འདྲའོ། །ཡང་ཁྱོད་
རང་གི་ལྷགས་ལའང་སྐྱེ་བ་དང་ལྡན་པར་མཚུངས་ཀྱང་གཞན་གྱི་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་གཞན་
བསྐྱེད་པར་མི་རྣམས་པ་ལྟར། སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་རྒྱེན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་
འདུས་མ་བྱས་བསྐྱེད་པར་མི་རྣམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་བྱེ་སྤྲོད་ན་རེ། སྐྱེ་སོགས་
རྣམས་སྤྱུ་སྤྱུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རི་དྲགས་དག་ཡོད་ཅེས་ཏེ་ནས་མི་ཚོ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤང་
བྱ་དག་ཡོད་ཅེས་ཏེ་ལ་དུ་མི་བཟའ་བ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་སྤྲོད་པ་དག་ཡོད་ཅེས་ཏེ་
ལྷང་དོར་དུ་མི་རུང་བས་ན། སྐྱེན་བརྗོད་པ་རྣམས་ལ་ལན་གདབ་པར་བྱ་ལ། སྤྱུབ་མཐའི་
རྣམས་སྤྱུ་འབྲང་བར་ཡང་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་ཟེར།

༼ཇ༽ཆོག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་
འདུས། །ཞེས་པའི་གང་སྤེལ་དུ་མིང་ཆོག་ཀྱང་མཚོན་པ་ཅམ་སྟེ། གཉིས་ཀས་ཀྱང་མིང་
ཆོག་ཡི་གའི་ཆོགས་གསུམ་ག་བཀའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱང་
རིམ་པ་ལྟར་ལྡན་མིན་མེད་པ་དང་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །དེའི་
དོན་ནི་ཆོགས་གསུམ་བཀའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པ་གཉིས་ཀ་མཐུན་ཀྱང་གཅིག་ནི་
ཆོགས་གསུམ་སྐྱེ་སྤྱིའི་སྤེང་བར་འདོད་པས་ལྡན་མིན་དང་། གཅིག་ནི་དེ་གསུམ་ངག་
གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་རང་མཚན་ལ་འདོད་པས་གཟུགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའོ། །དེས་ན་མིང་
ཡིན་ན་འདུ་བྱེད་དང་། ཆོག་ཡིན་ན་གཟུགས་སྤྱུ་འདུས་ཞེས་ངེས་པར་མི་བྱའོ། །རྒྱལ་བོ་
སྤྲུལ་སྤྱུ་ཡང་གང་སྤེལ་དང་མཐུན་པ་ལས་བྱུང་པར་དུ་ཆོས་མངོན་པ་བ་རྣམས་བཀའི་
ངོ་བོ་གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་ཀར་འདོད་ཅེས་འཆད་དོ། །དེ་གཉིས་ལས་སྤྱེ་
མ་བྱེ་སྐྱེ་དང་བྱི་མ་མདོ་སྟེ་བའི་འདོད་པ་དང་མཐུན་ཏེ། སྟེ་བ་འདི་གཉིས་ཀས་ཀྱང་།
བཀའི་ངོ་བོ་ཆོགས་གསུམ་དུ་འདོད་དགོས་ལ། དེ་གསུམ་ཡང་བྱེ་སྐྱེ་ལྡན་མིན་རྣམས་སྤྱུབ་
དང་། མདོ་སྟེ་བ་སྐྱེ་རང་མཚན་པ་ལ་འདོད་པར་བཤད་པས་སོ། ། ལྷགས་དེ་གཉིས་
ཀྱིས་ནི་བསྟན་བཅོས་བཅའ་པོའི་ངོ་བོར་འདོད་ལ། རྟོག་གེ་བ་རྣམས་ནི་དངོས་ཀྱི་རྫོད་

བྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་དང་ཞེན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་སྤྱོད་རང་མཚན་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསེར་སྤེང་ལས་གསུངས་སོ། །མཛོད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་དུ་གསེར་སྤེང་སོགས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་ལ། རྗེ་གྲུང་ཐང་བས་ཞིབ་ཆ་གང་ཡིན་ཞེས་བྲག་སྤྱོད་ཀྱི་མཛོད་ཀྱང་མ་རྟོག་པར་སྤང་བས་དཔྱད་དགོས་ཤིང་། མཐའ་དཔྱད་དེར་མདོ་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་གཟུགས་སུ་བཤད་ཀྱི་སྤང་བའི་ཆར་མ་བཤད་ཅེས་པའང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། སྤང་བོ་བྲག་སྤྱོད་ཡོད་དུ་འདོད་པ་ལྟར་ན་རྩལ་ཕྱ་རབ་སྤང་བོ་གཅིག་གི་ཚུགས་ཡིན་པར་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ལས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་དོན་ནི་རྩལ་ཕྱ་རབ་གཟུགས་སྤང་གི་ཆ་ཡིན་པར་བསྟན་ཞེས་མཐའ་དཔྱད་དེ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས་བཀའ་བསྟན་བཅོས་གཟུགས་སྤང་ཡིན་པར་ཡང་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཕ་ཤྱོད་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡི་གེ་དང་བ་ལང་གི་མིང་ལའང་འཇུག་པས་མིང་དང་ཡི་གེ་མི་འགལ་བར་བཞེད་ཅིང་། ཞེས་དང་། མཛོད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་དུ་འང་དབྱངས་སོག་དུ་ཞུགས་པས་གསལ་བྱེད་མིང་བྱེད་པར་བཤད་པ་དང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གང་སྤེལ་ལས་དེ་དག་གིས་དེར་ཡི་གེ་ཀ་ལ་སོགས་པའི་མིང་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ལུང་བྲངས་སོ། །འདི་ནི་དཔྱད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། གང་སྤེལ་ལས། ཤྱོད་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡི་གེ་ག་དང་ཡི་གེ་ཨོ་དང་ཆེག་བྲག་གི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྤྱོད་ནི་གོ་རིམ་འདིས་དོན་དགུ་དག་ལ་མཚམས་བཅད་པ་ཞེས་ཆེག་བྲག་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཞིང་། དེ་དག་གིས་དེར་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པའི་མིང་ཞེས་སོགས་ཀྱང་རང་འགྲེལ་ལས། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱང་ཡི་གེ་འབྲུའི་ཡན་ལག་དག་གི་མིང་དག་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་འབྲུའི་ཡན་ལག་རྣམས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་རྣམས་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། རི་ལྟར་ན་མིང་ཐོས་པ་བྲིས་པས་གོ་བར་འགྱུར་ཞེས་ཡི་གེ་རྣམས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནི་ཡི་གེའི་འབྲུ་རྣམས་བྱས་པ་ཡིན་པས། ཡི་གེ་རྣམས་ནི་དེ་དག་གི་མིང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཡིན་པས་ན་ཚུགས་སྤེལ་འདོད་ཚུལ་བཀོད་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པས་སོ། །བྱེ་

སྒྲུལ་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་ལྷན་མིན་རྣམས་གྲུབ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་གི་ཆོགས་གསུམ་
 ཡང་ལྷན་མིན་རྣམས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ལ། མདོ་སྡེ་བས་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་གསུམ་ནི་སྡེ་རྒྱུ་
 སོགས་སྤྲད་པ་ལས་བྱུང་བའི་དག་སྒྲུ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་གཞུགས་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་སྤྱིར་
 ལྷན་མིན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བྱེ་སྒྲུལ་དེ་གསུམ་དག་སྒྲུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གསུམ་དག་སྒྲུ་ཙམ་
 ཡིན་ན་བརྗོད་བྱའི་དོན་གོ་བྱེད་ཏུ་མི་འཇུག་བར་ཐལ་བའི་སྤྱིར། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། དག་སྒྲུ་
 ནི་མིང་ལ་འཇུག་པ་སྟེ་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་གསུམ་གསལ་བར་བྱེད་པའམ་སྒྱེད་པར་བྱེད་
 ལ། མིང་སོགས་ཀྱིས་དོན་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་ཟེར། མདོ་སྡེ་བ་ན་རེ། ཁོ་ལོ་ཅག་
 གྲུང་དག་སྒྲུ་ཙམ་ཁོ་ན་དོན་གོ་བྱེད་ཏུ་མི་འདོད་ཀྱི་ཀ་ལ་སོགས་པའི་ཡི་གེའི་བདག་
 ཉིད་སྒྲུ་གང་གིས་དོན་གོ་བར་འཇུག་བའི་དག་སྒྲུ་དེ་ཉིད་དོན་གོ་བྱེད་ཀྱི་དག་ཡིན་པར་
 འདོད་དེ། དཔེར་ན་སྒྲུ་བ་བོས་གོ་ཞེས་པ་དོན་དགུ་ལ་མཆོམས་བཅད་པས་ན་གོ་ཞེས་
 པའི་དག་སྒྲུ་དོན་དགུའི་གོ་བྱེད་ཏུ་འཇུག་བ་ལྟ་བུ་ལ་འདོད་པའི་སྤྱིར། མིང་ཆོག་ཡི་གེ་
 གསུམ་ནི་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲུ་ཙམ་ཁོ་ནའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཀྱི་སྒྲུ་ལས་ཟུར་ཏུ་གཟུང་
 ཏུ་ཡོད་པའི་རྣམས་སུ་འདོད་པའི་དགོས་པ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་། དག་ནི་མིང་ལ་འཇུག་
 ཅས་པའི་དོན་གང་ཡིན། དག་སྒྲུས་དོན་གོ་བྱེད་ཀྱི་མིང་སྒྱེད་པར་བྱེད་དམ་གསལ་བར་
 བྱེད། གལ་ཏེ་སྒྱེད་པར་བྱེད་ན་ཁྱུ་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་པའི་དག་སྒྲུས་གྲུང་མིང་
 བསྒྱེད་པར་འཇུག་ལ། འོ་ན་ཏེ་དག་སྒྲུ་ཙམ་ཀྱིས་མིང་མི་བསྒྱེད་ཀྱི་དག་སྒྲུ་ཁྱད་པར་
 ཅན་ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་སྒྲུ་སྒྲུ་བ་བོས་བརྟུན་གསལ་པས་ཁྱད་པར་ཏུ་བྱས་པ་
 དེས་མིང་བསྒྱེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་ཏུ་ཇུག་པའི་དག་སྒྲུ་ཁྱད་པར་ཅན་
 དེ་ཉིད་དོན་རྗོད་བྱེད་ཏུ་འདོག་དགོས་ཀྱི་དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ལྷན་མིན་ཀྱི་རྣམས་
 འཆོལ་བའི་དགོས་པ་མེད་ལ། གལ་ཏེ་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་དག་སྒྲུ་ཙམ་ཀྱིས་
 རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་གསལ་བར་བྱེད་ན་ནི་ཁྱུ་མཆོག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོད་པའི་དེས་གྲུང་
 དེ་གསལ་བར་བྱེད་པར་འཇུག་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་དག་སྒྲུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཀྱིས་དེ་གསལ་བར་
 བྱེད་ན་ནི་དག་སྒྲུ་དེ་ཉིད་དོན་རྗོད་བྱེད་ཏུ་འཇུག་ཀྱི་རྣམས་གཞན་པ་བརྟུག་པའི་དགོས་

པ་མེད་དོ། ཞེས་ཟེར། གཞན་ཡང་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་བརྒྱ་བཞི་ལྔ་ལྔ་བྱ་མང་བོ་
ཡོད་ཀྱང་མང་དོགས་ནས་མ་བྲིས་ཏེ། སློ་བྲོས་ཀྱི་མིག་ཡོད་ན་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་
བཤད་ནམས་ཞིབ་ཏུ་སློབ་ཤིག་དང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།

༼ཞ༽ཡུལ་དབུས་ཀྱི་ཁྱེ་བླ་ཏུ་སྤྱོད་པ་དག་ནི་འདུས་མ་བྱས་བཞིར་འདོད་པས།
གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་ཁྱེ་བླ་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཕྱོགས་ལ་ཡང་སྦྱོར་བ་མེད་
པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པར་དང་ལྷན་པའི་ཉན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདུས་མ་བྱས་
ཉིད་ཡོད་པར་བྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར་འདུས་མ་བྱས་བཞི་བོ་དག་ནི། ཞེས་སོགས་འདིར་
བྲངས་པ་ལྟར་བྱུང་བའི་འཕྲོད་ཀྱི་འདི་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་མོད་ཀྱི་སྟེང་
རྒྱ་དང་བྲེལ་བར་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཅའ་དགོས་སམ་སྟུང་མོ།

༼བ༽པར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་
ཏེ་ཞེས་བྲངས་པ་ནི་དཔེ་མ་དག་སྟེ། གཞུང་ཏུ་འདིར་བྲངས་པ་ལྟར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱོད་ཀྱི་གཟུགས་ལུས་ལ་བྱེད་དམ་གང་ཟག་ལ་བྱེད།
སྐབས་འདིའི་བྱེད་པར་དག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་སུ་འདོད་མི་འདོད་
གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདིའི་གཟུགས་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆེན་བྲངས་པ་ལྟར་གཟུགས་ལུས་ལ་བྱེད་
ཀྱི་གང་ཟག་ལ་མི་བྱེད་དེ། སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འདོད་པའི་ནང་བའི་
ཐུབ་མཐའ་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་སུ་མི་འདོད་ན་རང་
ཉིད་སངས་རྒྱས་པར་འདོད་མི་རིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འདུལ་བ་ལུང་སོགས་
ལས་སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་སུ་བཤད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བོ་ཡོད་པ་མཐོང་བཞིན་
ཏུ་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་ཞེས་འདོད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བྲང་སྟོང་ནམས་ཀྱིས་སྤྱོད་
བཞུགས་པའི་དུས་སུ་བྱིས་ན་གནས་ན་འཁོར་བསྐྱུར་དང་བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་
ཏུ་བྱུང་ན། སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་ལུང་བསྟན་པ་དེ་བྱེད་ལྟ་ཞོག འདིག་ཉན་པལ་
བ་དང་ཕྱི་ནང་ཀུན་ལ་རྒྱུང་ལྟར་གཟུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་པ་ཤུག་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་

མ་ཡིན་ན་མཛོད་འགྲེལ་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་ལ་གནས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མ་
 ཡིན་པར་འགྱུར། དག་བཅོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དག་སྒོང་དུ་བྱེད་པའི་ཚུལ་
 གྲིམས་ཁོ་ན་ཡང་དག་སྒོང་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་སྐབས་འདིའི་བྱ་སྒྲུབ་ལ་མི་འདོད་པའི་
 ཐལ་བ་འཕངས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐབས་འདིའི་
 སངས་རྒྱས་ཡིན་མིན་ཚོད་པའི་གཞི་གཟུགས་ལུས་ཁོ་ནར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་
 ལ་སྤང་བོ་ལྡོད་པར་འགྲེལ་བཤད་རྒྱལ་སྐས་མར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསེར་སྤང་
 ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་དང་དག་འདུན་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ལུས་ནི་སྤྲུག་བདེན་ཡིན་པས་
 སངས་རྒྱས་དང་དག་འདུན་མིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སྤྲུག་བདེན་ཡིན་
 ན་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ན་སྟོན་པ་ཤུག་སྤྱབ་པ་
 ཡང་སྤྲུག་བདེན་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་
 བ། སྐབས་འདིའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་མིན་ཚོད་པའི་གཞི་ལ་སྤང་བོ་ལྡོད་ཀྱང་། མཛོད་
 འགྲེལ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་སྤྲུག་པ་དང་བྱི་མར་ཡང་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་
 དངོས་བསྟན་གྱི་གཟུགས་སྐྱེ་ནི་གཟུགས་ལུས་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་། གསེར་སྤང་གི་དགོངས་
 པ་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་འཕངས་འབྲས་ཡིན་ན་སྤྱབ་མཐའ་གོང་འོག་ཚོད་མེད་དུ་སྤྲུག་བདེན་
 དུ་འདོད་དགོས་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་མེད་དོ། །

༼འདེའགྱུར་མི་འདྲ་བ་མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་ལ་དོན་བཤད་
 ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཆེར་མེད་དེ། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་རྟག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་
 པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་དང་མི་རྟག་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གང་ཟག་གི་
 བདག་གིས་སྟོང་ཞིང་ལས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་བོ་དབང་སྤྲུག་ལ་སོགས་པ་མེད་
 པ་དང་། དབང་བོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་འདྲ་རྣམ་མ་ཤར་བར་རྒྱལ་སྤྲུལ་རབ་
 བསགས་པའི་དོན་དངོས་སུ་རྟོག་ཆེར་དུ་རིག་ཅིས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ལ་ཐ་
 མ་གཉིས་ལ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་མང་བོ་ཡོད་པ་ལྟར་དོན་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའང་མང་

བོ་ཡོད་དེ། ལ་ཆེའི་གཞུང་གི་ཚུ་གཏེར་གྱི། གྲེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་གཞུང་འདོད་འཇུག། ཞེས་
 པ་འདི་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀུན་ལས་བདུས་པ་ལོ་རྒྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་ལས།
 སློ་ལྷན་ཞེས་བྱ་ལ་ཆེ་ཡི། གྲེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་གཞུང་དུ་བཤད། ཅིས་དང་འགྲེལ་བར། འདི་
 ལྟ་བུ་ནི་ཕྱི་རོལ་པ་ལ་སྟོན་ཏེ་སློ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་བྱ་བར་བཤད་བ། ཞེས་སློ་ལྷན་ཞེས་པ་
 གྲེ་སྤྱོད་ཁོ་རང་ལ་སྐྱར་རོ། འདིར་ཆོས་བཤེས་འཇུག་ལས་ཞེས་པ་དང་། སློ་ལྷན་ཞེས་བྱ་
 མཁས་པ་ཡིས། ཞེས་སོགས་དཔེ་མ་དག་གོ། བདེར་གཤེགས་གཞུང་ཙུ་བའི་འཇུག་ལས།
 ལ་ཆེ་གྲེ་བྲག་སྤྱོད་པ་ཡི། གཞུང་འདི་ཡིན་པར་མཁས་ཅན་མས་བཞེད། ཅིས་དང་། འགྲེལ་
 བར་ཙུ་ཆོག་བྲངས་པ་ལས། ལ་ཆེ་གྲེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་གཞུང་། ཇི་ལྟར་སློ་དང་ལྷན་ཅན་མས་
 བཞེད། ཅིས་དང་། འགྲེལ་བ་རང་ལས་ཀྱང་། ལ་ཆེ་བ་ཅན་མས་ཀྱི་གཞུང་སྟེ་མདོན་པར་དེ་
 ལྟ་དེ་ལྟ་བུའི་རོ་བོར་སློ་དང་ལྷན་པ་མཁས་པ་ཅན་མས་བཞེད་དེ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 ལ་ཆེ་གྲེ་སྤྱོད་པའི་གཞུང་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་སློ་ལྷན་མཁས་པ་ཅན་མས་བཞེད་ཅིས་སློ་ལྷན་
 ཅན་མཁས་པ་ཞེས་པ་གཞུང་དོན་འཆད་མཁན་ལ་སྐྱར་གྱི་གྲེ་སྤྱོད་ཁོ་རང་དང་མ་སྐྱར་
 བའི་ཕྱིར་དང་། སྤར་ལྟར་ཚུ་གཏེར་ཡོད་མེད་ཀྱི་བཤད་པ་གཉིས་ཀྱང་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། སྐབས་འདིར་རྩོམ་རྒྱུ་ཅིག་མའི་དོན་མདོ་སྟེ་བ་ལྟར་བཤད་པའི་དགོངས་པ་
 གང་ཡིན་བཅའ་དགོས་སོ། །

༼ཡ༽སྟེ་བ་སོ་སོའི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་ཚུལ་ནི་རྟོག་གི་འབར་བ་
 ལས། དེ་ལ་ཐ་སྟོན་གཅིག་པ་ཅན་མས་ཀྱི་དམ་ཆོག་གི་ཙུ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་
 འདས་ཅན་མས་ནི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། སྤར་བྱས་པའི་བསྟོམ་པས་
 སྤང་བར་བྱ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ནི་ལས་ཀྱི་ཅན་པར་སྟོན་པར་འཇུག་རོ་ཞེས་བྱ་བའི་
 བར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གྲེ་བྲག་བཞོད་པའི་འཁོར་ལོ་ལས། དེ་
 དག་གི་གཞིའི་གཞུང་ལུགས་དང་། བར་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཅན་མས་ཅན་པར་བཤད་པར་
 བྱའོ། ཇི་ལ་དགེ་འདུན་པ་ལ་ཆེན་པོའི་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ཐ་སྟོན་གཅིག་པའི་སྟེ་དང་། འཛིག་

རྟེན་འདས་སྤྲི་ལྡོ་དང་། རྩ་གཤམ་རིས་ཀྱི་སྤྲེའེས་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཞིའི་གཞུང་ལུགས་
 དག་ཡོད་དེ། ཞེས་པ་ནས། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྲོ་བའི་སྤྲི་ལུགས་
 དག་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཏུལ་ལྷའི་སྤྲེ་བ་ཐ་དད་པ་བསྐྱུས་པ་ལས། དེ་ལ་
 འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་སྤྲོ་བའི་སྤྲེ་བ་རྣམས་ནི་འདི་སྐད་ཟེར་རྟེ། ཐུབ་པ་ནི་འདིག་
 རྟེན་ལས་འདས་པ། ཞེས་པ་ནས། ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་བརྗོད་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། བརྗོད་ཏུ་
 མེད་པའོ་ཞེས་ཟེར་རྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་གསུམ་ནང་པན་ཚུན་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་
 བ་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་པར་འདོད་ན་གཞུང་དེ་དག་ཏུ་བལྟ་བར་བྱ་ཞིང་། ཏུས་
 གསུམ་འདོད་ཚུལ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡོད་སྤྲོ་ལ་བཞིན་བྱེ་བ་དང་། གཞན་ཡང་། རྟེན་འདོད་
 ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དང་། བདེན་པ་མདོན་རྟོགས་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སོགས་ནང་གསེས་
 ཀྱི་ཁྱད་པར་སྤྲོ་མོ་རྟོག་གི་འབར་བར་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། འདིར་བྲངས་པའི་རྟོག་གི་
 འབར་བའི་གཞུང་ལའང་ཡི་གེ་ཆད་པ་དང་ཡི་གེ་ནོར་བ་འགའ་བྱུང་བྱུང་བ་རྣམས་
 རྟོག་གི་འབར་བ་དང་སྤྲེ་བ་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་གཉིས་དང་བསྐྱུར་ནས་ཁྱུས་དག་བྱ་
 དགོས་ལ། གོང་སྒོས་ཀྱི་གཞུང་གསུམ་ལའང་གཅིག་ལ་མེད་ཀྱང་གཅིག་ཤོས་ལ་ཡོད་
 པ་དང་གཅིག་ལ་མི་གསལ་ཡང་གཅིག་ཤོས་ལ་གསལ་བ་རྣམས་གཞུང་དེ་རྣམས་ལས་
 ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་ཡི་གེའི་སྤྲོ་རྟ་ཅང་ཆེ་བར་འགྱུར་ཞིང་དགོས་པའང་དེ་ཙམ་མི་
 ཆེ་བས་མ་བྲིས་སོ། །

ད་ནི་རང་སྤྲེ་བྱེ་སྤྲོ་མདོ་སེམས་དབྱུ་མ་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་འཆད་དེ་
 སངས་རྒྱས་པ་རང་གི་སྤྲེ་བ་ལ་བྱེ་སྤྲོ་དང་མདོ་སྤྲེ་བ་དང་། སེམས་ཙམ་པ་དང་དབྱུ་མ་
 བཞིན་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་རྟེ། ཤུག་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་ལྟ་བ་དང་། ཐེག་
 པ་བཞི་བ་མེད་པར་མདོ་རྒྱུད་ཏུ་མ་དང་མཁས་གྲུབ་ཏུ་མས་གསུངས་པས་སོ། །དབྱེ་བ་
 ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་འདི་བཞི་དང་བསྐྱུ་བ་ནི་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཐེག་དམན་དང་དབྱུ་
 སེམས་གཉིས་ཐེག་ཆེན་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བར་བསྐྱུས་པ་སྟེ་དབྱེ་བསྐྱུའི་ཚུལ་གཉིས་བཤད་

པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། བོད་ཁ་ཅིག་གི་མདོ་གཉིས་ཉན་ཐོས་དང་སེམས་ཅམ་པ་རང་རྒྱལ་
 དང་དབྱུ་མ་བ་ཐེག་ཆེན་པ་སྟེ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་པ་དང་། བྱུ་མ་ཐམ་འགྲུན་ཤེས་
 མཁན་པོས། མདོ་སྟེ་བ་ཁྱེ་སྤྱི་ནང་དུ་བསྐྱུས་ནས་བྱུ་མ་ཐམ་འགྲུན་དུ་འདོད་པ་དང་།
 ཁ་ཅིག་གནས་མ་བུ་ཁྱེ་སྤྱི་ལས་གཞན་དུ་བྱས་ཏེ་བྱུ་མ་ཐམ་འགྲུན་དེ་བ་རྣམས་འཁྲུལ་
 བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་གཉིས་ཀས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟེ་སྟོན་ནས་བཤད་པའི་
 ཀྱན་གཞི་ཉན་ཡིད་དང་བདེན་མེད་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་དང་། བྱང་སེམས་ས་བརྒྱ་དང་ཐེག་ཆེན་ནས་བཤད་པའི་ཆོས་ལོངས་སྤྱུལ་
 བའི་སྒྲུབ་གསུམ་དང་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་མང་པོ་དང་། སོགས་སྤྱི་དེ་ཉིད་ནས་བཤད་
 པའི་གཟུངས་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོ་ཐམ་འལ་པ་སོགས་མི་འདོད་པ་དང་། ཐེག་
 ཆེན་གྱི་མདོ་རྣམས་སྟོན་དུས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་སྟེ་བས་བཀར་མི་འདོད་ལ་ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་ཁྱེ་
 རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀར་འདོད་པར་བྱགས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །གཞུང་གི་བླ་མ་བཤད་
 མཆོག་ཙམ་པོར་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་བྱུ་མ་ཐམ་འགྲུན་བའི་ཕྱིར་དང་། དུས་གསུམ་རྗེས་ཀྱི་ཁྱེ་
 བླ་མ་ཡིན་པར་སྤྱི་བའམ། སྟེ་སྟེགས་ཁྱེ་བླ་མ་ལྟར་རྗེས་སུ་བྱེ་ཆོས་མང་དུ་སྤྱི་བས་ན་
 ཁྱེ་བླ་མ་དུ་སྤྱི་བར་བཏགས་པ་དེ་ལ་སྟེ་བ་བཙུག་གིས་ཚུལ་ནི། རྩ་བའི་སྟེ་བ་བཞི་
 ལས་བཙུག་གིས་ཚུལ་དང་གཉིས་ལས་བཙུག་གིས་ཚུལ་གཉིས་དང་། སོགས་
 སྤྱི་རྩ་བའི་སྟེ་བ་གཅིག་དང་གསུམ་ལས་གྱིས་ཚུལ་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །རྩ་བའི་སྟེ་
 བ་བཞི་ལས་བཙུག་གིས་ཚུལ་ལའང་དུལ་ལྟ་དང་ལོ་ངོ་མཁན་པོའི་ལྷགས་གཉིས་
 ལས། དུལ་ལྟའི་བཤད་ཚུལ་ནི། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱི་བ་དང་། སལ་ཆེན་པ་
 དང་། གནས་བརྟན་པ་དང་། མང་པོས་བཀྱར་བ་སྟེ་རྩ་བའི་སྟེ་བ་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་
 དུ་སྟེ་བ་བདུན་དང་ལྟ་དང་གསུམ་དང་གསུམ་དུ་གྱེས་པར་སྟེ་བ་ཐ་དད་པ་བསྐྱུས་པ་
 ལས་གསུངས་ཤིང་། ཡང་ན་རྩ་བའི་སྟེ་བ་གཉིས་ལས་གྱིས་ཚུལ་ལའང་བཤད་ཚུལ་
 གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་དགེ་འདུན་པལ་ཆེན་པ་ལ་བཙུག་དང་གནས་བརྟན་པ་ལ་བརྟུན་
 གྱིས་པ་ནི་སྟོན་ལོགས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །སྟེགས་ལོས་སྟེ་བ་བཙུག་པོ་དེ་ཀྱན་

བྱེ་བྲག་སྤྱི་བའི་སྡེ་བར་ཁས་སྦངས་པ་དང་། ས་སྟོན་པ་དང་དཔེ་སྟོན་པ་སོགས་མདོ་སྡེ་
 བར་ཁས་སྦངས་ནས་སྡེ་བ་བཙུག་ཏུ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་གཉིས་ཀྱི་འདུས་པར་འདོད་པ་
 བྱི་འགལ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་བ་བྱེ་སྤྱི་ནང་དུ་བསྐྱུས་ཚུལ་ནི། མདོ་སྡེ་བར་གྱུར་པའི་དགེ་
 ཚུལ་དགེ་སྦྱོར་རྣམས་ཙུ་བའི་སྡེ་བ་བཞི་བོ་གང་རུང་གི་དགེ་ཚུལ་དགེ་སྦྱོར་དུ་འདུས་
 པ་ཙམ་ལ་བྱེད་ན་བསྐྱུ་བྱ་ཏུ་ཅང་རྒྱ་རྒྱུང་བའི་སྟོན་འབྱུང་སྟེ། དབུ་མ་བ་དང་སེམས་
 ཙམ་པར་གྱུར་པའི་དགེ་ཚུལ་དགེ་སྦྱོར་རྣམས་ཀྱང་ཙུ་བའི་སྡེ་བ་བཞི་བོ་གང་རུང་གི་
 དགེ་ཚུལ་དགེ་སྦྱོར་དུ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྦྱོར་ཀྱང་སྡེ་
 བ་བཙུག་ཏུ་གཞུང་དུ་འདུས་པར་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་རྒྱལ་
 རྒྱགས་གྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཡང་བསྐྱུ་བྱ་རྒྱུང་བའི་སྟོན་འབྱུང་རོ། །རྟོག་གི་འབར་
 བར་ཙུ་བའི་སྡེ་བ་གཉིས་ལས་བཙུག་ཏུ་གྲེས་ཚུལ་དང་བོའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་
 གནས་བཟན་པ་བཅུའི་ནང་ཆོན་གྱི་མང་པོས་བཀྱར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡེ་བ་ལྷན་རྒྱས་
 བཏགས་དང་རྟག་མི་རྟག་དང་སྤང་བོ་ལས་རོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་སོགས་གང་དུ་ཡང་
 བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཡོད་པར་སྤྱོད་པ་ཡང་། མི་འཇིག་པའི་རྟག་པ་དང་ཆ་ཤས་མེད་
 པའི་གཅིག་སྤྱོད་དང་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པའི་རང་དབང་ཅན་ཏེ་བྱད་ཆོས་གསུམ་ལྷན་གྱི་
 བདག་མེད་པར་འདོད་ཅིང་། སྤྱབ་པའི་ལྷང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གཅིས་པར་འཇིག་པ་
 བྱི་རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་བ་ཀྱན་དང་མཚུངས་པས་གཞན་སྡེ་བ་གཏན་མིན་ལ་ནམ་
 མཁའ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་རྒྱས་དང་དངོས་པོར་འདོད་པའི་རང་སྡེ་བ་ཡིན་པས་
 བྱེ་སྤྱི་ལས་སྤྱབ་མཐའ་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གཞི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་བཞག་ནི། ཀུན་རྫོབ་
 དང་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་དང་། གཞུགས་དང་ཆོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་
 བྱེད་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བོ་སྟེ་ལྷ་དང་། མིག་དང་། རྣ་བ་དང་། སྤྱ་དང་། ལྷེ་དང་།
 ལྷས་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། གཞུགས་དང་། སྤྱ་དང་། ཇི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་
 དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་བཅུ་གཉིས་དང་། མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་རྟེན་དང་། གཞུགས་
 རྣམ་ཆོས་ཀྱི་བར་ཡུལ་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་

ཁམས་ཀྱི་བར་བརྟེན་པ་སྟེ་བཙེ་བརྒྱད་དང་། དམུལ་བ་དང་། ཡི་དྲགས་དང་། ཏུང་
འགྲོ་དང་། མི་དང་། ལྷ་སྟེ་འགྲོ་བ་ལྔ་དང་། ཁམས་དང་། རེག་པ་དང་། སེམས་པ་དང་།
སེམས་ཀྱི་ཟས་ཏེ་བཞི་དང་། དམིགས་མཚུངས་གང་རུང་གི་སྟོན་པ་ཟག་པ་རྒྱས་སུ་རུང་
མི་རུང་གི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་དང་། འདུས་བྱས་གཟུགས་སོགས་ཕྱང་བོ་ལྔ་
དང་། འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་དང་སོ་སོར་བརྟག་འགོག་དང་སོ་སོར་བརྟག་མིན་གྱི་
འགོག་པ་སྟེ་གསུམ་དང་། ཁམས་རེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་དྲུག་ཚན་དང་བོའི་ནམ་མཁའི་
ཁམས་ནི་སྤང་ལུན་གང་རུང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་དང་།
རྩལ་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ནི་ཆ་བཅས་མིན་ཞིང་པན་ཚུན་རེག་པ་མིན་པར་འདོད་དོ། །ཡུལ་ཅན་
མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་དང་། ལམ་ནི་ཆོགས་སྒྱུར་མཐོང་སྟོན་མི་སྟོབ་ལམ་
ལྔ་དང་། སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུལ་དང་། བསམ་
གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་སྦྱིན་ཏེ་དྲུག་དང་། འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་ནི། འཕགས་པ་
བརྒྱད་པ་དང་། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཞུགས་པ་དབང་བོ་རྒྱལ་ལྗོན་གཉིས་དང་། དེའི་
འབྲས་གནས་གཉིས་དང་། ལྷ་དང་མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྒྲེ་གཉིས་དང་། ཆོ་གཅིག་
བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་དང་། སྒྲེས་ཅམ་ཉིད་ནས་འདའ་བ་
དང་། འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ་དང་། འཕར་
བ་གསུམ་དང་། སྤིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་དང་། གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོ་དང་། མཐོང་
ཆོས་ཞི་དང་། ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། བསེ་རུ་ལྷ་བྱ་སྟེ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་དང་། རྒྱན་
ཞུགས་ཞུགས་འབྲས་གཉིས་དང་། ཕྱིར་འོང་ཞུགས་འབྲས་གཉིས་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་
ཞུགས་འབྲས་གཉིས་དང་། དག་བཙོན་ཞུགས་འབྲས་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དང་། དགའ་ལྡན་
ཀྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཛད་པ་བརྒྱ་གཉིས་ལ་ཁྲིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་
གི་མཛད་པ་དང་། སོ་སྒྲེ་དང་འཕགས་པའི་མཛད་པ་དང་། བྱང་སེམས་དང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པའི་ཆ་གཉིས་གཉིས་བྱེ་བ་རྣམས་རྫོགས་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དངོས་
ཀྱི་མཛད་པ་རྣམས་ཆར་སྦྱིན་པ་ཡིན་ལ། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་

སྤྱག་བསྐལ་གྱི་སྤང་བོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱང་འདས་མངོན་དུ་མངོན་པ་གསུམ་གར་
 བཅ་རིག་གི་རྒྱན་ཆད་དེ་ཞི་བའི་དབྱིངས་འབའ་ཞིག་ལྷས་པར་འདོད་པ་ནི་འབྲས་བུའི་
 རྣམ་བཤག་ཡིན་ནོ། །དངོས་སུ་བཅོམ་པའམ་གཞིག་པ་སྟེ་སྟོས་ཆ་ཤས་སོ་སོར་བསལ་བ་
 ར་རང་འདྲིན་པའི་སྟོ་འདོར་བ་དང་མི་འདོར་བའི་ཆོས་ནི་རིམ་བཞིན་ཀྱན་རྒྱུ་རྒྱུ་དང་
 དོན་དམ་བདེན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། མངོན་པ་སྟེ་བདུན་བཀའ་མ་ཡིན་ན་མངོན་པའི་
 སྟེ་སྟོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས། དགེ་སྟོང་སྟེ་སྟོན་གསུམ་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 སྟེ་བདུན་བཀའ་ཡིན་པ་དང་། ལྷང་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་གསུམ་
 ཆོགས་པའི་སྐྱ་སྐྱ་ཡིན་པས་ན་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་ཞིང་། མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ལ་
 དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གསུམ་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་རང་རིག་
 མངོན་སུམ་མེད་པ་དང་། མཚུངས་ལྷན་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་སོགས་དུས་
 མཉམ་པའི་རྒྱ་འབྲས་མཆན་ཉིད་པ་དུ་མ་ཡོད་ཅིང་། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
 གཞུགས་ནི་གཞུགས་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། དབང་ཤེས་རྣམས་འདྲ་རྣམ་མེད་པར་ཡུལ་
 ལ་དངོས་སུ་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །སྤང་བ་གཞུགས་ཀྱི་གཞི་དང་། གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི་
 དང་། འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་གཞི་དང་། གནས་སྐབས་ལྷན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་
 ཀྱི་གཞི་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་སྟེ་ལྷ་ག་དངོས་པོ་དང་རྣམས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་།
 སངས་རྒྱུ་ཀྱི་གཞུགས་སྤང་དེ་སངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་དང་། གང་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱུ་ནི་མི་སྟོབ་པའི་ཆོས་ཁོ་ནར་འདོད་དོ། །སྟེ་བ་སོ་སོའི་སྤྱན་
 མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོད་ཚུལ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ལགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱི་གཞུང་དབུ་མ་སྟོང་བོ་
 ཅ་འགྲེལ་དང་སོགས་སྐྱས་ཤེར་སྟོན་འགྲེལ་བཤད་དང་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་བཞོད་
 པའི་འཁོར་ལོ་དང་སྟེ་བ་ཐ་དད་པ་བསྐྱས་པ་རྣམས་ལྟོས་ཤིག་དང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་པའོ། །འདིར་སྐྱས་པ། ཁ་ཆེ་བྱེ་སྐྱའི་གཞུང་ལུགས་རྩིང་ཆེན་པོ། ཁ་ཆུང་གཏིང་ཟབ་
 འདིགས་སུ་རུང་བ་དེར། ཁ་ཅིག་སྐྱག་ནས་དཀྱིལ་དུ་མི་འཇུག་པར། ཁ་ནས་གང་ཐོན་
 ཆབ་ཀྱི་ཆོག་ཤེས་བྱས། །དེ་ཕྱིར་རྣམ་དཔྱོད་ལྷས་རྩལ་མི་དམན་ཞིང་། །ལྷས་དང་ཉག་

སྒྱུར་བཙོན་པ་མི་སྟོད་པའི། རྟོགས་དག་ཐོས་བསམ་རྟེན་ལ་ལེགས་བསྒྱུན་ནས། ཆོས་
མདོན་སྟེད་མོས་ཚལ་དུ་བྱིན་པར་གྱིས། ཁམས་བྱའི་གནས་དུག་གཙོ་བྱས་ཆོས་རྣམས་
ལ། ཁམས་པར་འདོད་ན་གྱི་ནར་མི་སྟོད་པར། ཁམས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གཞུང་དེ་
ཉོན་ཅིག་ཅེས། ཁམས་དབང་དུ་མ་མགིན་དབྱངས་གཅིག་གིས་འདོམས། ཞེས་བྱུབ་
མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་འགྲེལ་དཀའ་གནད་མདུད་གྲོལ་སློ་གསལ་གཅེས་ནོར་ཞེས་བྱ་
བ་ལས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་བའི་སྐབས་བྱས་ཟིན་ཏོ། །

ལེའུ་དབུ་བ། མདོ་ལྡེ་བའི་སྐབས།

ཕྱ ཉོན་པ་བྱུབ་པའི་དབང་བོ་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་ཕྱོགས་སྒྲུང་ཆོས་
བྲགས་སོགས་ཙུ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་བྲག་འཆལ་ལོ། དུས་དང་གནས་
སྐབས་ཀུན་ཏུ་རྗེས་སུ་གཞུང་དུ་གསོལ། འདིར་མདོ་ལྡེ་བའི་བྱུབ་མཐའི་བྱར་མཆན་
དགོད་པ་ལ།

༼ཀ༽སྟོན་ཕྱག་པ་དང་འཕགས་པ་བཟང་བོ་སྟོད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་
ལ་བཏག་དཔུང་བྱེ་སྐྱའི་སྐབས་སུ་བྱས་ཟིན།

༼ཁ༽དཔེ་སྟོན་ལྡེ་བ་ན་རེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཞེས་པ་ནི་ཡིག་ནོར་ཡིན་པར་
མདོན་ནོ། །

༼ག༽མདོ་སྡེ་བ་ལ་སྒོ་ང་བྱེད་ཆལ་བ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་འདིར་བཤད་
པ་ལྟར་ལུང་སྒྲུའི་གྲུབ་མཐའ་ཡང་བཤད་མོད་ཀྱང་། རྗེའི་གསུང་བཞིན་རྒྱལ་ཆབ་ཆོས་
རྗེས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་བརྗེད་བྱང་ལས། མདོ་སྡེ་བ་ལ་སྒོ་ང་བྱེད་
ཆལ་བ་སོགས་གསུམ་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། ལྷན་པར་དུ་དབུ་མ་རྒྱན་ལས། དཀར་
བོ་དག་ལ་སོགས་པ་ལ། །ཤེས་པ་དེ་ནི་རིམ་འབྱུང་སྟེ། །མགྲོགས་པར་འབྱུང་བྱིར་སྒྲུན་
བོ་དག །གཅིག་ཆར་སྒྲུམ་དུ་ཤེས་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་དེར་གྱུར་པའི་སྒོ་ང་བྱེད་ཆལ་བའི་
འདོད་པ་བཀོད་པ་དང་། ལྷག་མའི་སྒྲུལ་སོགས་པའི་སྟོ། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་དུག་
གིས་དེའི་འདོད་པ་དགག་པར་བཤད་པས་དབྱུད་དགོས་སོ། །དེ་དག་ལ་སྒོ་བྱ་མང་ཡང་
འོག་དུ་རིམ་གྱིས་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

༼ང༽དེ་མོ་རྒྱུང་བ་སྟེ་རས་ཁྲ་བོ་བཟམ་པ་མཐོང་བའི་ཆེ་ཁྲ་བོ་དེ་ལ་ཡོད་པའི་
ཁ་དོག་གི་གངས་དེ་བཞིན་དུ་རིགས་མཐུན་པའི་སེམས་མང་བོ། རི་སྟེ་གཅིག་ཆའི་
ཚུལ་གྱིས་སུ་སྟེ་གལ་ཏེ་གཅིག་ཆར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བར་འདོད་ན་ཞེས་པའོ། །ཚྭ་གས་
སྔ་འདི་ནི་མདོ་སྡེ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་བྱི་དོན་དང་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སུ་འདོད་མཁན་
ཞིག་ཡིན་པར་འགྲེལ་བཤད་ལས་བཤད་པས་བྱེ་སྒྲུ་དང་སེམས་ཅམ་པ་མ་ཡིན་ལ། རོ་བོ་
ཉིད་མེད་པར་སྒྲུ་བ་ནི་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་ལས་མ་བཀག་པའི་བྱིར་དང་། གཞན་སྟེའི་ལྷགས་
ནི་གཞུང་འདིའི་རྗེས་སུ། བྱི་གཞུང་རྣམས་ལའང་རྣམ་ཤེས་ནི། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བཀག་
པའི་བྱིར་རོ། །འདིར་གཞན་དེའི་ལྷགས་ནི་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ཅ༽བདེར་གཤེགས་གཞུང་གི་རང་འགྲེལ་དུ། རི་མོ་རྒྱུང་བ་མཐོང་བའི་
ཆོ། །ཞེས་སོགས་གྱི་ལུང་དྲངས་པ་མི་སྣང་བས་ན། རོ་བྱ་རིས་ལུང་འདི་དག་སེམས་ཅམ་
པ་ལ་ཡང་སྒྱུར་བར་འདིར་བཤད་པའི་དགོངས་པ་འཆོལ་དགོས་སོ། །

༼ཆ༽འཇུག་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་ལྷགས་གསུམ་བྱང་བར་འདིར་

བཤད་པ་ལྟར་དབུ་མའི་མཐའ་དབྱེད་དུ་འང་བཤད་མོད་ཀྱང་། ཟུང་བ་ཐུག་མེད་དུ་
ཐལ་བ་དང་ཡུལ་གཞན་མི་གཙོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་
པས་ཟུང་བ་དོན་གཞན་བཀག་པ་མ་གཏོགས་ལྷགས་གསུམ་བཤད་པ་ནི་འཇུག་པ་རང་
འགྲེལ་དང་འཇུག་རྒྱུ་ཆེན་མོ་གཉིས་ཀར་མི་གསལ་བས་དབྱད་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ།

༼༩༽རས་ཁྲ་བོའི་སྤྲང་གི་དཀར་བོ་ལ་སོགས་པ་འདྲིན་པའི་མིག་གི་ནམ་ཤེས་
དུ་མ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་ཡང་མཁྱོགས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སོ་སྤྲེ་སྤྲེན་བོ་དག་གཅིག་ཆར་
འབྱུང་ངོ་སྟུམ་དུ་སེམས་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ལྷགས་འདི་ནི་ནམ་འགྲེལ་ལས་ཕྱོགས་སྟར་
བྱས་ནས་བཀག་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་བཞིན་འབབ་པ་དེ་ཉིད་ལ། །རི་ལྟར་རིམ་མིན་འདྲིན་
མི་འཇུག། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ནམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་རིམ་གྱིས་སྤྲེ་ཡང་འཇུག་པ་
ཟུར་བས་གཅིག་ཅར་སྤྲེ་བར་སྤང་ཞེས་པའི་འདོད་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནམ་ཤེས་
གྱི་འཇུག་པ་ཟུར་བ་གཅིག་ཆར་དུ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ནམ་འགྲེལ་དུ་བཀག་ཅེས་
འཇུག་རྒྱུ་ཆེན་མོར་གསུངས་པའང་ཆད་མའི་མདོའི་དར་རྒྱུ་དུ་བཤད་པ་ལྟར། རིམ་
བཞིན་འབབ་པ་དེ་ཉིད་ལ། །ཞེས་སོགས་གྱི་གཞུང་དེ་ལ་བྱེད་དགོས་གྱི། རྟོག་བཅས་
རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡིད། །གཅིག་ཅར་དུ་ནི་འཇུག་ཕྱིར་རམ། །ཞེས་སོགས་དང་། མགལ་
མེ་ལ་སོགས་ཟུར་འཇུག་པའི། །རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་གཞོད་པ་ཅན། །ཞེས་སོགས་གྱི་གཞུང་
ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞུང་ཕྱི་མ་དེས་འཇུག་པ་ཟུར་བ་གཅིག་ཅར་དུ་འཁྲུལ་བའི་
རྒྱར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་བཀག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཆེན་དང་ནམ་བཤད་སོགས་སུ་
བལྟས་ན་གསལ་ལོ། །འདི་དག་ཞིབ་ཆ་དང་བཅས་པ་ཁོ་བོས་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་པས་
འདིར་མ་སྟོས་སོ། །

༼༡༠༽ངོ་བོའི་བྱད་པར་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་དང་། སྤང་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་སྤྲན་
མོང་མ་ཡིན་པར་སྤང་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་བྱད་པར་སྤྲ་རྟོག་གི་སྤང་ཡུལ་ལས་འདས་
པ་དང་། བྱེད་ལས་གྱི་བྱད་པར་རང་འདྲིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་བཞི་ནི་རང་མཆོན་གྱི་

ཁྱད་ཆོས་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་པ་བཞི་ནི་སྤྱི་མཆན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཆད་མ་གཉིས། འདྲ་བྱེད་རྣམ་དང་མི་རྣམས་ཕྱིར། ཞེས་དང་། འབྲ་
དང་མི་འབྲ་ཉིད་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་ཡི་ཡུལ་དང་ཡུལ་མིན་ཕྱིར། རྒྱ་མཆན་གཞན་ནི་ཡོད་
པ་ན། སྒྲ་ཡི་ཡོད་དང་མེད་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་རྒྱུ་ཆེན་སོགས་
ལས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། ཁོ་བོས་ཀྱང་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༼ ༡༽ ཐ་དད་དངོས་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས། འདྲ་གཅིག་ཏུ་ནི་སྤྱང་བའི་
སྒྲོ། གང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡིས། གཞན་གྱི་ངོ་བོ་སྤྱི་བྱེད་པ། སྤྱི་བྱེད་དེས་བདག་ཐ་
དད་ཀྱང་། ཐ་དད་པ་ཉིད་སྤྱི་བ་པ་ཡིས། འདྲོས་རྣམས་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས། ཐ་དད་
མིན་པ་ལྟ་བུར་སྤྱང་། ཞེས་ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་ཤིང་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་
རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་གསལ་གྱི་དོན་རྣམས་རིགས་གཅིག་ཏུ་སྤྱང་བའི་སྒྲོ་ཤིང་གི་
སྤྱི་འདྲིན་དེ། གང་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤྱང་བའི་སྒྲ་དོན་སྤྱང་
ཡུལ་དུ་བྱས་པ་དེ་ཡིས། གཞན་ཤིང་གསལ་རྣམས་གྱི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་གཟུང་
ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བ་ལ་སྤྱི་བ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྒྲོ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ཞིང་། དེས་
ཤིང་གསལ་རྣམས་བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་ཐ་དད་པ་ཉིད་བསྤྱི་བས་པས་ན་ཤིང་
གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྡོག་པའི་ངོ་བོ་འགའ་ཞིག་གིས་རང་
བཞིན་ཐ་དད་མིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་སྤྱང་བ་ཡིན་ལོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

༼ ༢༽ གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་བས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་
པར་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། ས་བོན་ལ་སོགས་པ་
ནི་ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ལ་པན་འདོགས་རྣམས་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གལ་
ཏེ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་ཅི་སྟེ་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་
དམིགས་པ་དེ་ལྟར་འཕྱར་ཏེ། ཡུལ་རྩུབ་པ་ནི་སྒྲོ་མ་འཁྲལ་བ་ལ་མི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
འཆད་པར། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་རྣམས་མེད་ན། ཞེས་སོགས་བྱུང་། གལ་ཏེ་སྤྱི་མཆན་གྱིས་

ཀྱང་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པས་ན་རང་སྤྱི་ཀུན་ལ་དོན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དེ་ཡོད་དོ་
 ཞེན། སྤྱི་ཡི་མཆན་ཉིད་ལ་རང་ཡོད་མེད་གྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་མི་འཁྲུལ་བའི་སྒོ་ནས་
 རང་འཛིན་སྒོ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་ཆད་མས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་རང་འཛིན་
 ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་མིན་ནོ། སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པ་སྤྱི་ལས་སྤྱི་ན་སྤྱི་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་མི་
 འཁྲུལ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་གཟུགས་འཛིན་མིག་སྒོ་དེ་མིག་དང་གཟུགས་སོགས་
 ལ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་མི་འཁྲུལ་བ་བཞིན་ནོ། ཞེས་འཆད་པར། གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་དེ་ཡོད་
 བ། ཞེས་སོགས་བྱུང་། རིགས་པ་དེས་འཆད་འཇུག་གི་སྒོ་དེ་དག་བརྟུལ་པ་དང་ཀུན་
 སྒོང་གི་ཚོལ་བ་སོགས་ནང་གི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་གི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་
 རྗེས་དོན་གཞན་སོགས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་བྱེད་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་བྱམ་པའོ་སྟུང་
 པའི་སྒོ་ནི་བྱམ་པའི་ཡན་ལག་རྣམས་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ལས་སྐྱེས་པ་
 དང་། འདེགས་འདོག་སོགས་བྱ་བ་ལ་རྟོག་པའི་སྒོ་ནི་བྱམ་པ་སོགས་ལས་རྗེས་ཐ་དད་
 པའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། བ་སྐྱང་ངོ་སྟུང་ཏུ་རྟོག་པའི་སྤྱི་སྒོ་ནི་བ་སྐྱང་
 གི་གསལ་བ་རྣམས་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་བ་སྤྱི་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། བརྒྱ་སྒོང་སོགས་
 སུ་རྟོག་པའི་སྒོ་ནི་སྤང་བ་སོགས་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་གྲངས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལས་
 སྐྱེས་པར་འདོད་པ་དག་མི་འཐད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པར། དེས་ནི་བརྟུ་
 དང་ཚོལ་བ་སོགས། ཞེས་སོགས་བྱུང་ངོ་། འདིའི་ཕྱོགས་སུ་སྤྱི་བའི་བསམ་ཆོད་ལགས་
 པར་ཤེས་པ་ནི་སྒོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་པ་ལ་གལ་ཆེ་བར་སྤྱང་བས་བྱེ་
 བྲག་པའི་བྱུབ་མཐའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་བྱིན་ཏོ། །

༼དེ་ཀྱངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་བྱུབ་པའི་དོན་
 བེ། རྒྱན་གྱིས་མངོན་པར་གསལ་བའི་ཤེས་བྱ་དེ་མཐར་འཇུག་ཆོན་རི་མོ་ནམ་མཁའི་
 དབྱིངས་སུ་ཡལ་བ་ལྟར་སྤྱི་གཙོ་བོའི་ངང་ཏུ་ཐིམ་པའམ་ཞི་བར་འཇུག་ཏུ་རུང་བས་ན་
 ཀུན་རྫོབ་དང་། ཉག་ཏུ་མི་གསལ་བའི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཤེས་བྱ་དེ་རྣམ་པ་གཞན་ཏུ་

འཇུར་བ་མེད་པས་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ཞིང་། བྱེ་སྐྱའི་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་
དང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། བཅོམ་པའམ་སྒོས་ཆ་ཤས་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་
རང་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོར་དུ་རུང་བའི་ཆོས་དེ། ཐག་རིང་བོ་ནས་ཐོ་ཡོར་ལ་མིར་འཛིན་
པའི་སྒོ་ཐག་ཉི་བར་འཇུར་བ་ན་འདོར་བ་ལྟར་དེ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་
རུང་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་། བཅོམ་པའམ་བསལ་བ་ན་རང་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདོར་དུ་མི་
རུང་བའི་ཆོས་དེ་དེ་ལས་ཕྱོག་པས་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་ལ། མདོ་སྡེ་བའི་
ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། རང་ལས་གཞན་པའི་ཡིད་
བྱེད་སོགས་སྐྱ་དང་རྟོག་པས་བཞག་ཅམ་དུ་གྲུབ་པ་དེ་ཀུན་རྫོབ་དང་། སྐྱ་དང་རྟོག་པས་
བཟགས་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་རང་གི་སྟོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་དུ་
གྲུབ་པ་དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེས་ན་འོག་མས་ཀུན་རྫོབ་དུ་གྲུབ་ཟེར་མོད་
ཀྱང་། བོང་མས་གཞལ་བ་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་སོང་བ་དང་། དོན་དམ་
པར་གྲུབ་པ་འགོག་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་སྐྱ་བར་འཇུར་བས་ན་བོང་འོག་ལྟ་བུ་མཐོ་དམན་
འཆོལ་བའི་སྒྲིན་མེད་པ་ནི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པར་སྣང་ངོ་། །

༼ན་ཤེས་གཞན་སྟོང་སོགས་མི་འདོད་ཅེས་པ་ཡི་གེ་ཆད་པའམ། ཡང་ན་གཟུང་
འཛིན་རྣམས་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་ལ་བཤད་དགོས་སོ། །

༼པ་ཤེས་ཀུན་བརྟུས་སུ་བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་བ་དེ་ས་བརྩ་བ་བར་བཤད་པ་
མ་གཏོགས་སོ་སྐྱེར་བཤད་པ་མི་སྣང་བས་ན་འདིར་སྲིད་པ་ཐ་མ་བའི་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་
བཤད་གསུངས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་བརྩ་
བཤད་པའི་སྐྱབས་སུ་ལོངས་སྐྱའི་འཁོར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་བྱུང་པར་བཤད་པས་
ན་ལོངས་སྐྱ་མ་བཤད་ཅེས་པའང་དབྱུང་པར་བྱའོ། །

༼པ་ཤེས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་སྡེ་སྟོད་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ཚུལ་ལ་བཤད་

པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་བྱུང་བ་ནི་རྟེན་གཞི་མདོའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་པར་བྱིན་མཐའ་
དཔྱིད་དུ་གསུངས་པ་དང་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དོན་པར་བྱིན་གྱི་མཆན་
འགྲེལ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། འཕགས་པ་སྟོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤྱན་མོང་
གི་མདོའི་དགོངས་པ་གཙུག་པོར་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཡོད་པར་འཇམ་དཔལ་རྩ་
རྒྱུད་ལས། བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་བྱའི་བྱིར། །མདོ་ཡི་དེ་ཉིད་དོན་སྤྱད་བྱེད། །ཅེས་
གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །

༼བཤེད་ཀྱི་སྤྱི་འདྲིན་གྱི་སྒོ་དེ་ཡིས་རི་ལྟར་ཀྱུན་བཏགས་པ་ཤིང་མ་ཡིན་
པ་ལས་ལྷོག་པར་སྤང་བ་དེ་ནི། དམ་པའི་དོན་དུ་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་དེ་
འདྲིན་གྱི་སྤྱི་སྒོ་དེ་སྤང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྱུལ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཤིང་གི་སྤྱི་སྒོ་དེ་ལ་
ཤིང་གསལ་རྣམས་རང་བཞིན་འདྲེས་པར་སྤང་བས་ཤིང་གསལ་རྣམས་རང་བཞིན་
འདྲེས་དགོས་ནའང་། ཤིང་གསལ་རྣམས་ནི་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་རྒྱུ་མི་འགོ་
ཞིང་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་བྱིར་ཞེས་འཆད་པར། དེ་ཡིས་རི་ལྟར་ཀྱུན་
བཏགས་པ། །ཞེས་སྟགས་དང་། མེ་རྟོག་འདི་ལྷུའུ་སྟོན་པོའ་ཞེས་བཙུང་བ་དེའི་ཆེ་མེ་
རྟོག་དེའི་བྱུང་ཆོས་ལྷུའུ་དང་སྟོན་པོ་གཉིས་རྒྱུ་ཆ་སོ་སོར་མེད་ཀྱང་རྟོག་པ་ལ་
ལྷུའུ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དང་སྟོན་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་གཉིས་ཐ་དད་པར་
སྤང་བའི་སྟོན་པ་མེ་རྟོག་དེ་ལྷུའུ་དང་སྟོན་པོའི་གཞི་མཐུན་དུ་གཞག་ཅུས་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་གྱི། མཉན་བྱ་དང་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་བྱས་པ་དང་བྱས་པ་ལྟ་བུ་རྟོག་
པ་ལའང་སོ་སོར་མི་སྤང་བའི་ལྷོག་པ་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་བཞག་མི་ཅུས་པར་སྟོན་
པ་ལ། དེ་ཆེ་སྒོ་ཡི་ངོར་བྱས་ནས། །གཞི་མཐུན་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སྟགས་དང་།
སྐྱ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་གང་ལ་བརྟེན་བཏགས་པའི་དོན་དེ་སྟོན་ལ། བརྟེན་དེ་ནི་ཐ་སྤྱད་གྱི་
ཅུས་སྤྱོད་གོ་བའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་དཀར་ཟལ་ལ་བ་ལང་གི་བརྟེན་
བའི་ཆེ་རྟོག་སྟགས་འདུས་པའི་གོང་བུ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་གཞན་སེལ་ལ་

བད་མ་བྱས་པར་དཀར་ཟལ་གྱི་རྩམ་གཅིག་ཕུ་དེ་ལ་བ་ལང་གི་བད་སྒྱུར་བ་ཡིན་ན་བད་
 ཏུས་གྱི་དཀར་ཟལ་གྱི་རྩམ་གཅིག་ཕུ་དེ་ཉིད་ཕྱིས་ཐ་སྙད་གྱི་ཏུས་སུའང་འོང་དགོས་པ་
 ལ། ཐ་སྙད་གྱི་ཏུས་དེའི་ཆེ་སྒར་བད་བྱེད་པའི་ཏུས་གྱི་དཀར་ཟལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་དེ་
 འགགས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་སེལ་བདའི་ཡུལ་དུ་མེད་པར་གསལ་བ་ཁོ་ན་ལ་
 བད་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པར། སྒྲ་རྒྱམས་ཀྱིས་ནི་བདར་བཏགས་སྟོན། ཞེས་
 སོགས་དང་། སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་སོགས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་མ་བྱུང་ཀྱང་རྟོག་
 པ་ལ་རི་ལྟར་བྲགས་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱམ་བཞག་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི། སྒྲ་བྱས་མི་
 རྟག་སོགས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་སོ་སོར་བྱེ་བའི་རྒྱམ་བཞག་དང་ཐ་དད་ཅི་འདྲ་བ་གཞི་
 མཐུན་དང་ཐ་དད་མིན་པ་ཅི་འདྲ་བ་སྤྱིའི་རྒྱམ་བཞག་དེ་དག་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་
 སམ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་ལ་ནི་མ་བརྟག་པར་འཛིག་རྟེན་རྟོག་པ་ལ་རི་ལྟར་
 བྲགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ཞིང་། རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་དེ་བཞིན་ཁོ་ནར་
 བརྟེན་ནས་ནི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པ་ཀུན་རྒྱམ་པར་བཞག་པ་དེ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་
 ཐུག་གི་དམ་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མཁས་པ་རྒྱམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་འཆད་པར། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་རྒྱམ་བཞག་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

༼མ་ཤྲུབ་བྱེད་ཐུགས་རྗེ་གོམས་ལས་དེ། ཞེས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐྱབ་པར་
 བྱེད་པ་ལ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྐྱག་བསྐྱལ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
 དང་བོར་སྡོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་
 རྒྱ་ལས་འབྱུང་བ་མིན་པར་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་སྐྱག་བསྐྱལ་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་རྒྱམ་
 པ་ཅན་གྱི་སྤྱིང་རྗེ་སྤྱིའི་བ་དུ་མར་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་འབྱུང་ལ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
 དེ་ཉིད་ཀྱང་སྤྱིའི་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་རྟེ།
 ཀུན་མཁྱེན་ཐོབ་པ་ནའང་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྤྱིའི་བ་ལ་ཏུས་
 རྒྱམ་ཡང་ཡོལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མཐར་ཕྱིན་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་

བཤད་དོ། །ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་བདག་མེད་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལན་གྲངས་
 གི་རྣམ་པ་དུ་མར་སྟོང་རྗེ་དང་སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་མང་པོ་དང་འབྲེལ་བར་
 བྱས་ནས་བསྐྱེད་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡུན་རིང་བོའི་དུས་སུ་གོམས་པར་
 བྱས་པ་ལས་གང་ཟག་དེ་ལ་སྦྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དག་རབ་ཏུ་གསལ་བར་མཁྱེན་པའི་
 མཐར་ཐུག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཐུགས་གྲང་
 གསལ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པར་མ་ཟད། ཉོན་
 མོངས་ཀྱི་རྒྱའི་བག་ཆགས་ཤེས་སྦྱོབ་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་དོན་
 ལ་འཇུག་པ་ཅན་གྱི་སྤྱབ་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་
 སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི་ཤེས་སྦྱོབ་སྤངས་མ་སྤངས་འདི་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 འཆད་པར། རྣམ་པ་དུ་མར་ཐབས་མང་པོ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་གོམས་པ་ལས། དེ་ལ་སྦྱོན་
 དང་ཡོན་ཏན་དག་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། དེས་ན་ཐུགས་གྲང་གསལ་བའི་
 ཕྱིར། རྒྱ་ཡི་བག་ཆགས་སྤངས་པ་ཡིན། སྤྱབ་ཆེན་གཞན་དོན་འཇུག་ཅན་གྱི། བསེ་རུ་
 ལ་སོགས་བྱད་འདི་ཡིན། ཞེས་གསུངས་སོ། ཤེས་ཆེན་གཞན་དོན་འཇུག་ཅན་གྱི། ཞེས་
 འདིར་བྲངས་པ་ནི་དཔེ་མ་དག་གོ། རྟོང་ཉིད་ལྟ་བུས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། རྟོམ་པ་ལྟག་མ་དེ་
 དོན་ཡིན། ཞེས་བདག་དང་བདག་གི་བས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྟོམ་
 པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་གྱི། རྟོམ་པ་ལྟག་མ་མི་རྟག་པ་དང་སྟུག་བསྐྱེད་
 བ་བསྟོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དེ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ངེས་པར་བསྟོམ་
 དགོས་པའི་སྦྱོན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་
 གྱི། རྟོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་བདེན་པ་བཞི་དང་དེའི་བྱད་ཆོས་མི་རྟག་
 སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་མཐོང་བེན་གོམས་པར་བྱས་པས་ཉོན་
 མོངས་ཟད་ནས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་གྱི། དེ་དག་རྒྱ་མ་བསྐྱེད་པའི་རང་བཞིན་
 མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་མཐོང་ཞིང་གོམས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་ཅེས་ཉན་ཐོས་
 གྱེ་བས་འདོད་པར་བཤད་དོ། །གནས་པ་བསྐྱེད་པའི་གཞུང་གི་དོན་འོག་རྒྱ་འཆད་དོ། །

༼ཙ༽སློབ་དཔོན་བྱང་བཟང་གིས་བྱེ་སྤྱོད་ཉན་ཐོས་དང་མདོ་སྡེ་བ་ཉན་ཐོས་དང་
 ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་ཀར་བཤད་ཅིང་། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་བ་ཐེག་པ་གང་དང་སྦྱར་བ་མི་
 གསལ་ལ། དབྱ་མ་བ་ཐེག་ཆེན་པར་བཤད་དོ། །ཨ་ལ་རྩ་ཉི་བའམ་མི་ཉི་བས་ཉན་ཐོས་
 ལ་མཆོག་འབྲིང་ཐ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཐ་མ་ནི་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་འདོད་མཁན་
 དང་། འབྲིང་ནི་ལྟ་བ་སྤར་དང་འབྲ་ཞིང་གཞན་དོན་ཅུང་ཟད་བྱེད་པར་འདོད་པ་དང་།
 མཆོག་ནི་ཁ་ཆེ་བྱེ་སྤྱོད་ཡིན་ཞིང་། ཐ་མ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཉིད་དུ་འགྱུར། འབྲིང་
 ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར། མཆོག་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་
 ཅིང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་མཆོག་རྣམས་དང་འབྲ་ཞིང་བསྐལ་
 བ་གངས་མེད་བཞི་འདས་པས་སངས་རྒྱས་པར་བཤད་ལ། སར་བྱིན་ཐེག་པའི་རྣལ་
 འབྱོར་བ་ལ་གསུམ་ལས་ཆུང་དུ་ནི་མདོ་སྡེ་བ། འབྲིང་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་བ་སྟེ། དེ་
 ལ་རྣམ་བཅས་རྣམ་མེད་གཉིས་ཡོད། ཆེན་པོ་ནི་དབྱ་མ་བ་སྟེ། དེ་ལ་རྩ་མ་ལྟ་བུ་གཉིས་
 སུ་མེད་པར་སྤོང་བ་དང་། རབ་རྩ་མི་གནས་པར་ཡོད་པ་གཉིས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བཤད་
 པ་རྣམས་ལ་སྟག་ལོ་སོགས་བོད་སྟོན་མང་བོས་གྲུབ་མཐའ་དང་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་ཞོར་
 ཞེས་དགག་པ་བྱས་ཤིང་། མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་རྟོག་གིས་འཕགས་
 ཡུལ་གྱི་གྲུབ་ཐོབ་མཆོག་རྣམས་དགག་པར་མཛད་པའི་སྤྱགས་སྟོབས་མི་བསྐྱེད་ཅིང་།
 གཞུང་དེ་དག་སྤྱི་ཐོབ་པར་བཤད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། དགོངས་པ་གཞན་དུ་བཀྲལ་
 ཐབས་ཀྱང་མ་རྟོག་པར་མ་འོངས་པ་ན་གྲུབ་ཆེན་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་
 རྟོགས་པའི་མཆོག་སྤོང་བའི་དོན་དུ། ཡབ་གཅིག་མཁྱེན་གཉེར་གཉིས་དང་དབྱངས་
 ཅན་ཞབས། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་སྟག་པའི་ལྟ་ལ་གསོལ་བཏབ་མཛད་
 པར་སྤང་དོ། །

༼ཙ༽མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མ་ཆང་བ་དང་འགལ་བ་དང་། ཐབས་མིན་དེ་ལྟར་
 མ་བསྟར་བྱིས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ནི་ཐེག་པ་འདི། ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་མིན། །ཞེས་བྱང་

བས་ན་འདིར་དངས་པའི་གཞུང་གི་ཡི་གེ་འོར་བའི་འཇུག་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། གཞུང་
 འདིའི་དོན་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གཏན་ཆིགས་བརྒྱད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་བཀའ་སླབ་པ་ན།
 ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ན་རེ། ཐེག་ཆེན་བཀའ་མ་ཡིན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་མེད་པའི་སྟོན་མེད་དེ།
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་དབང་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་སངས་རྒྱས་དང་། དབང་འབྲིང་
 གིས་བསྐྱེད་པ་རང་རྒྱལ་དང་། དབང་རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཉན་ཐོས་སྡེ་འཇུག་བའི་
 ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་
 མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལས་བདག་ཉིད་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་
 འཇུག་བའི་ཐབས་ཅི་མ་བསྟན་ཀྱི། གཞན་དོན་གྱི་བྱ་བ་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པ་ལ།
 ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ན་རེ། བདག་ཉིད་གྲོལ་བར་འཇུག་བའི་ལམ་དེ་ཉིད་གཞན་ལ་བཤད་ན་
 གཞན་དག་གྱང་གྲོལ་བར་འཇུག་བས་གཞན་དོན་གྱི་བྱ་བ་མ་ཆང་བ་མེད་ཅེས་ཟེར་ན།
 གང་ཉན་པའི་གང་ཟག་དེ་དག་གྱང་བདག་ཉིད་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོར་ཀྱི། གཞན་
 དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པས་འདི་ལ་གཞན་དོན་ཆང་བ་འགལ་གསུངས་པ་
 དང་། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་ལ་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་ཆང་
 བར་ཡོད་དེ། འདི་ཉིད་བསྐྱལ་བ་བྱངས་མེད་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་སངས་རྒྱས་དང་།
 བསྐྱལ་བ་བརྒྱུད་བསྐྱེད་པ་རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོ་གསུམ་དུ་བསྐྱེད་པ་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འཕྲོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་ན། འདི་སྤྱོད་བྱང་ཆུབ་འཕྲོག་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཉམས་ལེན་འདི་ལ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་དང་། ཐབས་མ་ཡིན་པ་ཡུན་རིང་ཐོབ་བསྐྱབས་ནའང་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་མི་
 འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རྩ་ལ་ཡུན་རིང་ཐོབ་བཞོས་ན་ཡང་འོ་མ་མི་འབྱུང་བ་དང་།
 བྱེ་མ་ལ་ཡུན་རིང་ཐོབ་བཞིས་ན་ཡང་མར་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུངས།
 དེ་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ན་རེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོད་པ་དངོས་སུ་
 གསལ་བར་མ་བཤད་ཀྱང་ཡི་གེ་དང་ཆིག་གཞན་གྱིས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་བཤད་པས་ན་
 ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་ས་དང་

པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོང་པ་རི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་
ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་འདི་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ཆོས་
གཏན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའོ། །དབྱིག་གཉེན་ལེགས་ལྡན་སོགས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་
བུའི་སློན་ཐོས་ཐེག་ཆེན་བཀར་སྐྱབ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གྲགས་ཆེ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་ན་
ཆགས་ཆེ་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་རོ། །ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་
གོ་སློའོ། །

༼ཇ༽རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཡོད་པར་
འདིར་བཤད་པ་ལྟར་གཞུང་གཞན་ནས་ཀྱང་བཤད་པ་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱིས་རང་གི་ལམ་དེ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ལམ་དུ་ནོར་བ་དང་རང་ཉིད་ཐེག་ཆེན་གང་ཟག་
ཏུ་ནོར་བ་སོགས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་ཞིབ་ཆ་རི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་དགོས་སོ། །

༼མ༽ཤེགས་པ་བྱུང་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་པ་སྟེ་བདུན་དང་། དོ་ཉ་མཛོད་ལ་
སོགས་པ་སྟིང་བའི་སྟོར་དུག་དང་། ལྟ་བུ་དཔྱད་སེལ་ལ་སོགས་པ་ཨ་མ་ན་སེའི་ཆོས་
སྟོར་ཉེར་དུག་སྟེ་བོད་ན་བྱུང་སྟིང་ཨ་མ་ན་སེའི་ཆོས་སྟོར་ཞེས་གྲགས་པ་ལས། སྟིང་
བའི་སྟོར་དུག་གི་ནང་ཆོན་གནས་པ་བསྐྱུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོབ་དཔོན་ལྟ་བུ་ཅིག་སྟེས་
པའི་རྡོ་རྗེས་མཛོད་པ་ལས། འཕགས་པ་བདེན་པ་བཞི་བོ་ཡང་། །འདི་ལ་སྟོ་དང་ལྟ་
པས་བསྟོམ། །ཡང་དག་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས། །ཆོགས་མ་རྟོགས་ན་ཡོད་མ་ཡིན།
མངོན་དུ་བྱེད་པ་མི་བྱ་སྟེ། །བྱས་ན་ཐེག་པ་དཔལ་པར་འགྱུར། །ཞེས་མདོ་སྟེ་བའི་ལྷགས་
ལ་ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་མེད་པས་ན་བདེན་བཞི་དང་
དེའི་བྱང་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་པོ་སྟོ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཀྱང་བསྟོམ་
དགོས་མོད། འོན་ཀྱང་གངས་མེད་གསུམ་ཀྱི་ཆོགས་མ་རྟོགས་པར་སྟོ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་
པ་མི་སྟིད་པས། ཆོགས་བསགས་པ་གཙོ་བོར་མ་བྱས་པར་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གཙོ་
བོར་བསྟོམ་ནས་བར་སྐབས་སུ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་མུང་འདས་མངོན་དུ་མི་བྱ་སྟེ། དེ་

ལྟར་བྱས་ན་ཐེག་པ་དམན་པར་ལྷང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་དང་། ཟབ་མོའི་
 རིམ་ལ་གོམས་པ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་ཙུ་བ་སྟོང་རྩེ་ཡིན། །སྟོང་རྩེ་ཙུ་བ་རབ་སྦྱར་བས། །བྱེ་
 བྲག་སྐྱ་བའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཐེག་ཆེན་རིམ་པས་གོམས་པ་ཡིས། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཅིས་མི་འགྱུར། །གཞན་དུ་མདོ་སྡེ་བས་རྫོགས་པའི། །སྟོང་རྩེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་ཡིན། །གང་
 ཕྱིར་དབུ་མ་དང་བྲལ་བས། །དེ་ལའང་སངས་རྒྱས་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་ཟབ་མོའི་ལམ་
 གྱི་རིམ་པ་གོམས་པས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ནི་ཙུ་བ་སྟོང་རྩེ་ཆེན་པོ་ལ་ཉེན་དགོས་
 ཤིང་། །བྱམས་སྟོང་རྩེའི་ཙུ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀྱན་སྟོང་བྱས་ནས་སྦྱིན་
 པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོད་པས་བསྐྱུས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དེ་རིམ་པས་གོམས་ན་བྱེ་བྲག་
 སྐྱ་བ་ཡང་རྫོགས་བྱང་འཐོབ་པར་ཅིས་མི་འགྱུར་ཏེ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། །གཞན་དུ་
 སྟོང་རྩེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་མ་གོམས་ན་མདོ་སྡེ་བའི་ལྟ་བ་ཙམ་བསྟོམ་པས་རི་ལྟར་
 ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མ་ཉེད་པར་
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དེ། །དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིན་པོ་ཆའི་
 སྤང་བར་བཤད་པ་ལྟར་ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་དུ་སྐྱ་བ་ལ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ཐ་
 མ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་། །འབྱིང་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི།
 །སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་ལ། །ཉན་ཐོས་བྱེ་སྐྱ་རབ་དང་རང་རྒྱལ་བྱེ་སྐྱ་དང་ཐེག་ཆེན་
 ཐ་མ་མདོ་སྡེ་བ་དང་འབྱིང་རྒྱལ་འབྱོར་སྦྱོད་པ་དང་རབ་དབུ་མ་བ་རྣམས་སངས་རྒྱས་
 སུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་འདོད་ཚུལ་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་ཡང་། །སྟོབ་དཔོན་
 ལྟན་སྦྱིས་དོ་རྩེ་དེ་མི་ཉི་བའི་སྟོབ་མ་ཡིན་པར་འདིར་བཤད་ཅིང་། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་
 བའི་འགྲེལ་བ་མཛད་མཁན་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་
 ཡིན་པས་ན་སྟོབ་དཔོན་དེས་རྩེ་བཅུན་མི་ཉི་བའི་དེ་ཉིད་རིན་སྤང་ལ་དགག་པ་བཏང་
 བ་ཡིན་མིན་དབྱུད་དགོས་ཤིང་། །གང་ལྟར་ཡང་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་ཐེག་པ་སོ་སོར་
 བྱེ་བ་ལ་དགག་པ་མཛད་པ་ནི་གདོན་མི་ཟེཏོ། །གནས་པ་ཙམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །ཐེག་
 པ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་འབའ་ཞིག་དགྲ་བཙེམ་དང་། །དབུ་མ་བས་ཀྱང་

མཐོང་བའོ། ཐེག་ཆེན་སྤྱི་ཆེ་སྦྱོར་བ་ལས། རྒྱུན་སོགས་ལམ་ནི་ལྷག་པར་འགྱུར། རྒྱག་
བསྐལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་རྣམས། གནས་པའི་དབྱེ་བས་གཞན་དུ་འགྱུར། ཞེས་གནས་
པ་སྟེ་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་ཐེག་པ་སོ་སོར་བྱེ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་རབ་འབའ་
ཞིག་བསྐྱེམ་ན་དབྱེ་མ་བས་ཀྱང་དགྲ་བཅོམ་པར་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་སངས་རྒྱས་པར་
མི་འགྱུར་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དེ་ལམ་གཞན་ལས་བྱད་པར་འཕགས་ཆོས་དང་།
གྲུབ་མཐའ་སོ་སོས་བདེན་བཞི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་བཤད་དོ། འདིར་དྲངས་པ་
ལ་དེའི་རྒྱུ་བ་བཞི་བ་ཆད་པ་དང་། བོད་འོག་ཏུ་དྲངས་པའི་གཞུང་དེ་དག་ལ་ཡིག་
ནོར་བྱུང་བ་རྣམས་དྲངས་མ་ཐག་པའི་གཞུང་དེ་དག་དང་བསྟར་ནས་དག་པར་བྱའོ། །

༼ཞ༽རྒྱུང་ཕན་གྱི་ཐུང་འདས་ཞེས་པ་ནི་གང་ཟག་གི་ནས་རིག་པ་རྒྱན་ཆད་པ་
ལ་འདོད་གྱི། དེས་ཐར་པ་ཁས་སྒྲངས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུང་ཕན་པས་ཐུང་འདས་རྣམས་སུ་
མེད་པར་འདོད་པར་སྒྱུན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱིས་བཤད་པ་ནི་གཏན་མེད་པའི་
དབང་དུ་བྱས་པར་རྗེ་གྲུང་ཐང་བས་གསུངས་ཀྱང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་ཏེ། ཐུང་
འདས་ལུས་སེམས་ཟད་ཅོམ་གྱི་དངོས་མེད་ཡིན་པར་འདིར་རྒྱུང་ཕན་པའི་གྲུབ་མཐའི་
སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་བྱིར།

༼ཟ༽གཞུང་ཆན་ལྷ་པོ་དེ་ནི་འགྱུར་བཟང་ངན་སྣ་ཆོགས་གྱི་དབང་གིས་ཆོག་
མི་འདྲ་བ་སྣ་ཆོགས་སུ་གྱུར་པ་མ་གཏོགས་དོན་འདྲ་བ་དང་རྒྱ་དཔེ་ཡང་པལ་ཆེར་
ཆོག་འདྲ་བ་ཡིན་ནམ་སྟམ་ཞིང་། དེ་དག་གི་དོན་འོག་ཏུ་རྒྱས་པར་འཆད་པར་འགྱུར་
བས། འདིར་མདོར་བསྡུས་ཅོམ་ཚུགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་ལས་མིག་དང་
གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུགས་
དང་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་ན་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་
དུ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་གཟུགས་དེས་བཞག་པའི་འདྲ་རྣམ་
མངོན་སུམ་དུ་སྤང་བའི་སྟོན་ནས་གཟུགས་མངོན་སུམ་དུ་སྤང་བར་འཛིག་རྟེན་ན་ཐ་

སྒྲིབ་འདོགས་ཤིང་གདགས་པ་ལྟར་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། བྱེ་བྲག་སྐྱོ་བ་ལྟར་
གཟུགས་འདྲིན་དབང་མདོན་གྱིས་གཟུགས་དེ་ནམ་མེད་རྒྱུ་ཆར་མདོན་སྐྱེ་དུ་སྒྲིབ་
བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར། ཤེས་པ་ནམ་བཙས་སྦྱིད་བྱེད་ནི། །དབང་བོའི་སྦྱོད་ལྷལ་
སྒྲིབ་བ་མིན། །ཞེས་རང་འདྲིན་དབང་བོའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་འདྲ་ནམ་དང་བཙས་པ་
སྦྱིད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་དབང་བོའི་སྦྱོད་ལྷལ་གཟུགས་སོགས་ལྟ་བུ་ནམས་དབང་བོའི་མདོན་
སྐྱེ་ལ་ནམ་མེད་རྒྱུ་ཆར་སྒྲིབ་བ་མིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་ཆོས་ཕྱི་མ་བཞིའི་
རྒྱུ་བ་དང་བོ་དང་གཉིས་པ་ནམས་ཀྱང་འདི་དང་དོན་དང་འདྲ་བར་མདོན་ནོ། །འོན་
ཀྱང་འདྲམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་གི་འགྲེལ་བ་སྒྲིབ་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པར། རང་གི་རིག་
པ་སྦྱིད་བྱེད་པ། །བལྟ་བུ་སྦྱོད་ལྷལ་ནམ་པར་ནི། །ཞེས་པའི་དོན་སྐར་བཤད་པ་དང་
མི་འདྲ་བར་བཤད་ཅིང་། ཅ་ཆོག་ལ་ཡང་དགག་སྒྲིབ་མ་བྱུང་བས་དབྱུང་པར་བྱ་དགོས་
ལ། ལྷུ་མཐའ་ཆེན་མོ་འདྲིན་དབང་བོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པར། མཐོང་
བ་དབང་བོའི་ལྷལ་མིན་ཏེ། །ཞེས་པ་ཅ་འགྲེལ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་ནམས་འོག་ཏུ་དབྱུང་པར་
བྱའོ། །འདུས་མ་བྱས་གསུམ་མོ་གཤམ་བྱ་དང་འདྲ་བར་རྒྱས་སུ་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི། མོ་
གཤམ་བྱ་དང་ནམ་མཁའ་མཚུངས། །འགོག་པའང་ནམ་མཁའ་མཚུངས་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། གཞུང་ཕྱི་མ་བཞིའི་རྒྱུ་བ་གསུམ་པ་དང་བཞི་བ་ནམས་ཀྱང་འདི་དང་
དོན་འདྲའོ། །སེམས་དང་མི་ལྟན་པའི་འདུ་བྱེད་ནི་བཅ་པོ་སྟེ་རྒྱས་སུ་མེད་ཅེས་སྟོན་
པར། འདུ་བྱེད་བཅ་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཞུང་ཕྱི་མ་བཞིའི་རྒྱུ་བ་ལྟ་
བུ་ནམས་ཀྱང་འདི་དང་དོན་འདྲ་བར་བཤད་དགོས་ཏེ། རྩོ་རྒྱ་རིས། རིགས་མིན་འདུ་
བྱེད་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། རིགས་མིན་ཏེ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་
གྱི་སྤང་བོ་རྒྱས་སུ་ཡོད་པ་མིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བའི་དཔེ་འགའ་ཞིག་ཏུ། སེམས་
དང་མི་ལྟན་འདུ་བྱེད་མེད། །ཅེས་ཀྱང་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་རྒྱས་སུ་མེད་
པ་ནི་གཞུང་དེ་དག་གི་རྒྱུ་བ་ལྟ་བུ་བའི་དོན་ཡིན་པར་མདོན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རྒྱུ་ཆེན་དེ་
ཉིད་སྒྲིབ་བར་འདུ་བྱེད་བཅ་པོ་ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་པས་མདོ་སྡེ་བའི་ལྷགས་ལ་ལྟན་མིན་

འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པོའི་གཞི་མཐུན་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱགས་ལ་བྱེ་སྤྲེའི་ལྷགས་
ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་བསྟན་ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱང་། མངོན་ཅ་འགྲེལ་
སོགས་དང་རྩོམ་རྒྱུ་རི་དང་བྱང་བཟང་དང་སྟན་ཞབས་སོགས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཅ་ཆེག་
གི་དོན་བཀྲལ་བའི་ཆེ་དེ་འདྲ་བའི་བཤད་པ་བྱུང་ཅམ་ཡང་མ་བྱུང་བས་དབྱེད་གཞི་
ཆེའོ། །དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་སྐྱེ་བྱེད་སྤྲེའི་དགག་པ་ནི་འདས་པ་དང་། དངོས་པོ་གཞན་
ཞིག་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུན་མ་ཆང་བའི་དབང་གིས་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་རེ་ཞིག་
མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་ནི་མ་འོངས་པ་དང་། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ནི་ད་ལྟར་བ་ཞེས་འདྲི་ག་
དགོས་ཀྱི། བྱེ་སྤྲེའི་ལྷན་མ་འོངས་པ་ནས་ད་ལྟར་བ་དང་ད་ལྟར་བ་ནས་འདས་པར་འཕོ་བ་
མེད་ཅེས་སྟན་པར། དུས་གསུམ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའང་མེད། ཅེས་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་
བྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་དབྱེད་པའི་དོན་ནི་འདི་དང་འདྲའོ། །རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་
པ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུགས་ལ་གཞུགས་མཆན་ཉིད་པ་ཡོད་པ་
མིན་ཞེས་སྟན་པར། ཐོགས་པ་མེད་པའི་གཞུགས་ཡོད་མིན། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་
ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་བདུན་པའི་དོན་ཡང་འདི་དང་འདྲའོ། །དམན་མིན་ཐོགས་མེད་
གཞུགས་སུ་ནི། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། དམན་མིན་ནི་རྩལ་སྤྲེའི་དབང་དེ་ཉིད་ཐོགས་པ་
དང་བྲལ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱིས་འདུས་པའི་གཞུགས་སུ་མདོ་སྤྲེའི་བས་འདོད་པར་
བཤད་ཀྱང་། ཅ་འགྲེལ་འདི་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར་ལོ་རམ་སྟུང་སྟེ། འདིའི་རྒྱ་དཔེ་ལ་དགག་
ཆེག་གཉིས་ཡོད་པར་མངོན་ལ། དགག་ཆེག་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་ས་ལོ་རམ་དེ་ལྟར་གྱུར་
པའི་ཕྱིར་དང་། རྩལ་ཐོགས་མེད་པའི་གཞུགས་ཡོད་མིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་ན་
ལེགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསགས་པའི་གཞུགས་མེད་མིན་ཞེས་པ། ཞེས་པའི་འགྱུར་ཡང་
དགག་ཆེག་ཡོད་ས་ལོ་རེ་ཉེ། བསགས་པ་མིན་པའི་གཞུགས་ཡོད་མིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་
འགྱུར་ན་སྤྲེའི་བཤད་པ་དང་དོན་འདྲ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྟུང་ཡང་། སྟོབ་དཔོན་བྱང་
བཟང་གིས་གཞན་དུ་བཤད་དེ། དེའི་འགྲེལ་བར། ཤེས་པ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་སྐྱེ་
ན་དེའི་ཆེ་རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པ་བ་དག་དང་བྱེད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། དེའི་བྱེད་པར་

ཡང་བསགས་པའི་གཞུགས་མེད་མིན་ཞེས་སྒྲོས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གུད་ན་རྩལ་
 སྤྱོད་བསགས་པ་གོང་བུའི་གཞུགས་མེད་པ་ནི་མིན་ལོ་ཞེས་འདོད་པ་སྟེ། ཞེས་ཤེས་པ་
 རྣམ་བཅས་སུ་འདོད་ཀྱང་རྩལ་བསགས་པའི་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པས་ན་སེམས་ཅམ་པ་
 དང་མི་འབྲེལ་ཞེས་པ་གཞུང་དེའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་སྒྲོབ་དཔོན་
 དེའི་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཆོག་ཟིན་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། འདུས་
 བྱས་བཅ་པོ་ཡོད་མིན་ལ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། དངོས་པོ་རྣམས་ཤེས་པ་དང་བཅ་པོ་
 འབྲེས་པར་སྒྲུང་གི་རེ་རེ་ཞིག་སྒྲུང་བར་མི་རུས་པས་ན། འདུས་བྱས་བཅ་པོ་ཡོད་མིན་
 ལ། འདུས་གསུམ་དག་གྱང་ཁས་མི་ལེན། ཞེས་སྒྲུས་སོ། བཅ་པོ་ནི་འདུས་ནས་བྱས་
 པར་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་ལ་འདུ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩལ་
 དང་རྩལ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། ཞེས་བཤད་པ་དང་། སྒྲོ་བྱུག་པ་དང་བཟང་བོ་
 སྦྱོད་པ་སོགས་སྒྲུ་རི་བཞིན་པར་འདོད་པས་ན་མདོ་སྡེ་བར་བཤད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་བ་
 ཞི་བའི་དབྱིངས་ལས་ལོ་བརྒྱད་ཁྲིས་སྒྲར་ལྷང་བ་དང་བྱེ་སྒྲུས་དེར་བསྐྱལ་བ་གྲངས་
 མེད་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་འདའ་བར་བྱེད་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཆོག་ཟིན་
 ལྟར་ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་བཤད་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
 བཅ་ལྟོག་དང་། ཞེས་པ་ལའང་རྩ་བའི་དཔེ་འགའ་ཞིག་དུ། བཅ་རིག་དང་ཞེས་བྱུང་
 བ་དང་། འགྲེལ་བར། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་བཅ་པོ་དང་ལྟོག་པའི་ངོ་བོ་བརྟགས་
 པ་མ་ཡིན་པས་ན་དུས་གསུམ་རྒྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཞེས་བཤད་པ་སོགས་སྒྲུ་ཆོགས་
 ཡོད་ཀྱང་སྒྲར་བཤད་པ་ལྟར་གཞུང་སྒྲུ་ཕྱི་དེ་དག་དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན་ནམ་སྟམ་ཏེ་
 སྒྲོ་ལུན་རྣམས་ཀྱིས་དབྱད་པར་བྱའོ། བདེ་གཤེགས་གཞུང་གི་རབ་བྱེད་རྩ་བའི་འཇུར་
 ལས། རང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རིགས། རྒྱུ་ལོ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོད་ལུལ་མིན། ཞེས་
 སོགས་འདིར་བྲངས་པ་ལྟར་ཡང་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་ཙེ་ནིའི་པར་མའི་རྩ་བ་ལས། རང་
 གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རིག་ རྒྱུ་ལོ་ལས་ལྟར་སྒྲུང་བ་མིན། རྣམ་མཁའ་མོ་གཤམ་
 བྱ་དང་མཚུངས། འགོག་པ་གཉིས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་བཞིན། སེམས་དང་མི་ལུན་འདུ་

བྱེད་མེད། །དུས་གསུམ་དུ་ནི་རྗེས་འདུག་མེད། །ཐོགས་བཅས་གཟུགས་མིན་ཡོད་མ་
ཡིན། །མདོ་སྡེ་བ་ཡི་མཁས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་བྱུང་ཞིང་། ཀླང་བ་བདུན་པའི་དགག་ཆིག་
དང་བོའི་ཡོད་ས་ནོར་བས། ཐོགས་བཅས་མིན་པའི་གཟུགས་ཡོད་མིན། །ཞེས་འདོད་
དགོས་པ་མ་གཏོགས་འཇུག་ཡང་བཟང་སྤང་ངོ་། །

།འདི་འདི་དག་རྗེ་རྒྱ་རིའི་བཤད་ཚུལ་བཀོད་པར་སྤང་ཡང་རྒྱ་གཞུང་དེ་ལས་
ཀྱང་གོ་དཀའ་བར་སྤང་བས་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་ཤིང་འདུས་ནས་
བྱས་པའི་དངོས་པོ་འདི་དག་ནི། རྟག་ཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུས་པའི་རྟག་ཅིག་ཁོ་ནར་གནས་
པའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་འདུས་བྱས་ནམས་འཇིག་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་མཐོང་
ལ། དེ་དག་ངོ་བོ་གང་གི་སྟོན་མཐར་འཇིག་པར་འཇུག་བའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་འདུས་བྱས་
དེ་རྒྱུས་ཙམ་ཉིད་ནས་ཡོད་པས་ན་རྒྱུས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཁོ་ནར་འཇིག་པར་འཇུག་བའི་
ཕྱིར་དེ་དག་རྟག་ཅིག་མར་གསལ་ལོ། །རྒྱུ་བའི་ངོ་བོ་ཡང་གཞན་ཡིན་ལ་མཐར་འཇིག་
པའི་ངོ་བོ་ཡང་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་རུས་ཏེ། ངོ་བོ་དེ་གཉིས་དངོས་པོ་
ལས་ཐ་མི་དད་ཡིན་ན་ཐ་མི་དད་པར་ཐལ་བ་དང་། དངོས་པོ་དེ་ངོ་བོ་དེ་གཉིས་ལས་ཐ་
མི་དད་ཡིན་ན་ཐ་དད་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་ལྟར་ན་རང་གི་ཁས་
སྲངས་དང་འགལ་ཞིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་རྟག་ཅིག་མ་མིན་པ་ནི་ཉམས་སོ། །གལ་
ཏེ་རི་ལ་སོགས་པ་རེ་ཞིག་གནས་པ་ནམས་རེ་ཞིག་གནས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་རང་
གི་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་རྒྱུས་དུས་སུ་རང་བཞིན་ངེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་
ལྟར་མཐར་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་ན་ནམ་ཡང་མི་གནས་པར་མི་འཇུག་རོ། །དེའི་ཕྱིར་
རྟག་ཅིག་གཉིས་སུ་གནས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་རྒྱུས་པ་ཡིན་ན་དེ་རྟག་ཅིག་དང་
བོའི་ཆེ་རྟག་ཅིག་གཉིས་སུ་གནས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པ་ལྟར་རྟག་ཅིག་གཉིས་
པའི་ཆེ་ཡང་རྟག་ཅིག་གཉིས་སུ་གནས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་དགོས་པས་ན་ནམ་
ཡང་འཇིག་པར་མི་འཇུག་རོ། །གལ་ཏེ་རི་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་བརྟན་པའི་རང་བཞིན་

ཅན་དུ་རང་གི་རྒྱལ་བསྐྱེད་པས་མཐར་ཡང་ངོ་བོ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་མོད། འོད་གྲང་
 འགོག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་གཞན་གྱིས་འཇིག་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་མི་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ན་འགོག་བྱེད་ཉེ་བར་གནས་ཀྱང་འཇིག་
 པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་པའི་རང་ཅན་མ་ཡིན་ཡང་དེས་འཇིག་པར་བྱེད་
 དོ་ཞེས་པ་ནི་ལྷས་བྱིན་མི་འཆི་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཡང་འཆི་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་
 ལྷར་རང་ཆོག་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དང་བོར་འཇིག་པའི་རང་ཅན་མ་ཡིན་ཡང་
 འགོག་བྱེད་ཉེ་བ་ན་འཇིག་པའི་རང་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྤར་གྱི་མི་
 འཇིག་པའི་རང་བཞིན་དེ་འགོག་བྱེད་ཉེ་བ་དེའི་ཆེ་རྒྱས་སུ་འགོ་འཕམ་མི་འགོ། གལ་ཏེ་
 འགོ་ན་མི་འཇིག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་འཇིག་པ་ཡང་ཡིན་ཞེས་འགལ་བ་འདྲ་བར་འགྱུར་ལ།
 རྒྱུ་སྤྱི་མི་འགོ་ན་རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་ཅན་གཉིས་སྐྱེ་འགག་ཐ་མི་དད་པས་ན་
 སྤར་གྱི་དངོས་པོ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གང་ལ་འཇིག་པའི་རང་ཅན་བསྐྱེད་
 པར་བྱེད་དེ། འཇིག་པའི་རང་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉམ་མཁའི་
 མེ་ཏོག་འཇིག་པའི་རང་ཅན་དུ་བསྐྱེད་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འཇིག་པའི་རང་
 ཅན་མ་ཡིན་ན་འཇིག་པར་མི་རུང་བ་དང་གཟུགས་སོགས་འདུས་བྱས་ནས་འཇིག་པ་
 ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན། དེ་དག་རང་གི་རྒྱ་ལས་འཇིག་པའི་རང་ཅན་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བའི་
 ཕྱིར་སྐྱེས་པའི་དེ་མ་ཐག་ཁོ་ནར་འཇིག་དགོས་ཤིང་། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེད་ཅིག་མར་འབྲུབ་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །དེས་ན་འདིར་རི་སོགས་རེ་ཞིག་གནས་པ་དག་རྒྱ་འབྲས་དེ་ལྷར་
 བསྐྱེད་ཟེར་ན། འོ་ན་སྐྱེ་བ་གནས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱ་འབྲས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་དེ་ཁོ་
 ན་མཐར་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ཡི་གེ་ཤིན་ཏུ་ནོར་བ་ཡིན་ཏེ། རི་སོགས་རེ་ཞིག་
 གནས་པ་དག་རྒྱས་དེ་ལྷར་བསྐྱེད་ཟེར་ན། འོ་ན་དེ་ནམ་ཡང་མི་གནས་པར་མི་འགྱུར་
 བར་ཐལ། རྒྱས་ངེ་ལྷར་བསྐྱེད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྷར་མཐར་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྷ་བྱུར་
 འདོན་ན་ཡི་གེ་དག་པར་འགྱུར་རོ། །

༼ཡ༽བྲེགས་ནས་སྤར་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་མེན་ལ་སྤར་གྱི་དེ་ཉིད་འདིའོ་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་

༼ར༽འདིར་དྲངས་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་ཀླུའི་བྱ། །ཞེས་པའི་རྒྱུ་བ་ཆད་
དོ། །དེ་དག་ཚྭ་པ་བོ་འཕགས་པ་མིན་པར་མདོ་སྤྱོད་བ་པལ་ཆེར་གྱིས་འདོད་པར་བྱབ་
བསྟན་གྱི་དོར་ལས་བཤད་མོད་ཀྱང་། གང་ནས་བཤད་པའི་ཁྱད་པ་འཆོལ་དགོས་མི་
དགོས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

༼ལ༽ཤེར་མདོའི་དགོངས་པ་བཤད་ཚུལ་འདི་ནི་སྤར་བྱེ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་
པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༼ཤ༽བོད་སྤར་རབས་པའི་ལུགས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་འཆོལ་ཚུལ་སྤར་
ཆོགས་ཡོད་པ་ནམས་དྲི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་དང་མཁས་བྱབ་ཇེའི་དབྱུ་མའི་ལྷ་
ཁྱིད་དང་ཕྱག་ཆེན་གྱི་ཁྱིད་སོགས་སྤར་བསྟན་ནས་ཇེ་བཅུན་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་བཀའ་
དྲིན་ཇེས་སྤར་པར་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་མདོན་པ་མཉན།
མ་མཐའ་ཡང་སྤར་བོ་ལྷའི་རབ་བྱེད་མཉན་ཞེས་དགོན་པ་བས་གསུངས་པ་དེ་ལམ་རིམ་
ཆེན་མོར་དྲངས་སོ། །

༼ས༽ལྷ་སྤྱོད་ཀྱི་བྲག་པས། རགས་པའི་རྣམ་ཚྭ་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ནམས་
པན་ཚུན་སྤར་དེ་ཆོགས་ནས་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རགས་པ་ཚྭ་པར་འདོད་ལ། སྤྱོད་
དཔོན་དགོ་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྤྱོད་བ་ཁ་ཅིག་གིས། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་ནམས་ཁབ་ལེན་གྱིས་མ་རེག་ཀྱང་ལྷགས་གཡོ་བར་
བྱེད་པ་ལྟར། པན་ཚུན་རྣམས་ཀྱི་མཐུས་འདྲིན་གྱི་འབྱར་བ་མ་ཡིན་པས་ན་བར་ཡོད་ཅིང་
བསྐྱོར་ནས་གནས་པ་ཙམ་དུ་འདོད་དེ། ཐ་དད་ཕྱོགས་ནས་མང་བོ་དག་ །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པས་སོ། །དེའི་ཆོག་དོན་ནི། ལྷགས་གོང་ལྷ་བྱ་ནི་ཐ་དད་ཕྱོགས་ཏེ་ཕྱོགས་སོ་
སོ་ནས་རྩལ་མང་བོ་དག་དབྱུས་རྩལ་འགའ་ཞིག་ལ་ཀུན་ནས་བསྐྱོར་བ་ཙམ་དུ་གནས་

པར་ཟད་ཀྱི། རྩལ་སྤྲ་རབ་དེ་ནི་ཆ་ཤས་དང་བཅས་པའི་བདག་ཉིད་ནི་མིན་ལོ་ཞེས་
 པའོ། །འདིར་བར་ཡོད་ཅིང་མ་འབྱར་ལ་ཕན་ཚུན་གྱིས་བསྐྱོར་ཏེ་གནས་པར་འདོད་
 ཅེས་པ་ནི་ཡི་གེ་གོང་འོག་ནོར་རམ་སྟེ། ཕན་ཚུན་མ་འབྱར་ལ་བསྐྱོར་ཏེ་གནས་པར་
 འདོད་ཅེས་འདོན་ན་གོ་བདེ་བའི་ཕྱིར། བཅུན་པའི་མིང་ཅན་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྡེ་བ་
 ལ་ཅིག་གིས། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམས་ཕན་
 ཚུན་མ་རེག་ཀྱང་བར་མེད་པས་རེག་པར་འདུ་ཤེས་སོ་ཞེས་འདོད་དེ། དབྱ་མ་རྒྱན་རང་
 འགྲེལ་ལས། ཡང་ན་མང་པོ་དག་བར་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམས་མི་རེག་ཀྱང་
 བར་མེད་པས་རེག་པར་འདུ་ཤེས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ། ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་ལས་
 ཀྱང་། བཅུན་པ་ན་རེ། རྩལ་རྣམས་ནི་མི་རེག་ཀྱང་བར་མེད་པས་རེག་པར་འདུ་ཤེས་སོ་
 ཞེས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་བྲངས་པའི་གཞུང་གི་ཡིག་
 རྩལ་དག་པར་བྱ་ཞིང་། འབྱར་བ་དང་ནི་བསྐྱོར་བའོ། །བར་མེད་རྣམས་པར་གནས་ཀྱང་
 རུང་། ཞེས་པ་ནི་སྤྲ་ཀྱི་ལྷགས་གསུམ་དང་རིམ་བཞིན་སྦྱར་བར་གསུངས་སོ། །

༼ ༡༽ དམིགས་བརྟག་ཙུ་འགྲེལ་ལས་འདི་ལྟར་བཤད་པ་མི་སྣང་ཞིང་། རྩལ་
 ལྟའི་འགྲེལ་བཤད་ལས། རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམས་ནི་ཡང་དག་པའི་དོན་དུ་ན་རྣམས་སུ་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆ་ཤས་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་ན་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་
 བར་འཇུར་ལ། ཆ་ཤས་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོག་ན་ཡང་གིབ་མ་དང་སྐྱིབ་པ་ལ་སོགས་པ་
 མེད་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འཇུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་རྒྱ་ཉིད་ལྟ་གཤམ་ཡིན། ཞེས་པ་
 ཅུམ་ལས་མི་གསལ་ཞིང་། འདི་ནི་རིགས་པས་མཐའ་གཞན་བཀག་པའམ་རྩལ་སྤྲ་རབ་
 ཆ་ཤས་སུ་འདོད་པའི་མདོ་སྡེ་བའི་ལྷགས་བཀག་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་རྒྱུ་ཡོད་དམ་སྟེ་
 མོ། །

༼ ༢༽ རྩལ་སྤྲ་ཀྱི་ཆོགས་པ་ན་རྩལ་སྤྲ་རབ་བདུན། ལྷགས་རྩལ་ཀྱི་ཆོགས་པ་
 ན་དེ་ཞེ་དགུ། རྩལ་ཀྱི་ཆོགས་པ་ན་དེ་སུམ་བརྒྱ་ཞེ་གསུམ། རི་བོང་གི་རྩལ་ཀྱི་ཆོགས་

པ་ན་དེ་ཉིས་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་དང་ཉག་མ་གཅིག ལྷག་རྩལ་གྱི་ཚོགས་པ་ན་དེ་སྤྱག་
སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཙུ་བདུན། སྤང་རྩལ་གྱི་ཚོགས་པ་ན་དེ་འབུམ་ཕྲག་གཅིག་སྤྱག་
གཅིག་སྟོང་ཕྲག་བདུན་བརྒྱ་ཕྲག་རྩལ་དང་བཞི་བརྒྱ་ཙུ་བདུན། ཉི་ཟེར་རྩལ་གྱི་ཚོགས་པ་
ན་དེ་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱད་དང་ཉི་སྤྱུ་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་བཞི་བརྒྱ་ཙུ་གསུམ་ཡོད་པ་སོགས་
སུ་སྦྱར་རོ། །

༼ ༡༽ ཐལ་མོ་སྦྱོར་བ་ལྷ་བྱ་ལུས་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་མིག་ཤེས་ལ་བསྟན་
རྩལ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་རང་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སེམས་དེ་གང་ཟག་གཞན་ལ་
རིག་པར་བྱེད་པ་དང་། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་བསྟན་རྩལ་མེད་ཀྱང་ཐོགས་བཅས་
གྱི་གཟུགས་ན་བའི་རྣམ་ཤེས་ལ་མཉན་རྩལ་ཡོད་པའི་སྟོན་ནས་རང་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
པའི་སེམས་དེ་གཞན་ལ་རིག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་རིག་མིན་པའི་གཟུགས་ནི་དེ་
གཉིས་གང་ཡང་མིན་པས་ན་རང་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་སེམས་དེ་གཞན་ལ་རྣམ་པར་
རིག་པར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་རིག་མ་ཡིན་པ་ཞེས་འདྲ་བ་སྟོན་པའི་དགག་ཆོག་གིས་
བསྟན་ཏོ། །

༼ ༢༽ རྣམ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་ནི་སྦྱལ་བྱེད་གྱི་མདོ་ལས།
ཀུན་དགའ་ར་བ་གཙུག་ལག་ཁང་། མལ་སྟན་འཆོ་བ་ནར་མ་དང་། སྟོ་བྱར་ནད་པ་
ནད་གཡོག་དང་། ཡུལ་ངན་བྱུང་ཆེ་སྦྱིན་པ་ནི། རྣམ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་
བདུན། ཞེས་དགེ་འདུན་ལ་ཀུན་དགའ་ར་བ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་དང་། མལ་སྟན་
དང་། ནར་མའི་འཆོ་བ་སྦྱལ་བ་དང་། སྟོ་བྱར་གྱི་མཐོན་པོ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པ་དང་།
ནད་པ་ལ་ནད་གཡོག་བྱས་པ་དང་། ཡུལ་ངན་པ་སྦྱ་གེ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བའི་ཡུལ་དེའི་
སྟོང་བ་པོ་ལ་སྦྱིན་པ་བཏང་བ་སྟེ་བདུན་གསུངས་སོ། རྣམ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་
བསོད་ནམས་བདུན་ནི་མདོ་དེ་ཉིད་ལས། བཞུགས་དང་གཤེགས་རྩོམ་ལམ་ཞུགས་
དང་། སྦྱིན་པ་ཐོས་དང་མཐོང་བ་དང་། ཆོས་ཐོས་བསྐྱབ་པའི་གཞི་འཛིན་ལ། དགའ་

དང་དད་པ་བསྐྱེད་པ་ནི། །རྩལ་ལས་མ་བྱུང་བསོད་ནམས་བདུན། །ཞེས་སངས་རྒྱས་བྱང་
སེམས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་གནས་ཆེ་གེ་མོ་དེར་བཞུགས་ཡོད་
ཅེས་པའི་གཏམ་ཐོས་ནས་དགའ་བ་དང་དད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ་
ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཉིད་གནས་དེ་ལས་གནས་གཞན་དུ་གཤེགས་པར་
ཚུམ་པའི་གཏམ་དང་། གཤེགས་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་གཏམ་དང་། གཤེགས་ནས་གནས་
གཞན་དུ་བྱིན་པའི་གཏམ་ཐོས་ནས་དགའ་བ་དང་དད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་
ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཉིད་རང་གིས་མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་དགའ་བ་དང་དད་པ་
བསྐྱེད་པ་དང་། ཆོས་མང་དུ་ཐོས་པའི་གང་ཟག་ལ་དགའ་བ་དང་དད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་།
བསྐྱེད་པའི་གཞི་འདྲིན་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་གང་ཟག་ལ་དགའ་བ་དང་དད་པ་བསྐྱེད་པ་
སྟེ་བདུན་གསུངས་སོ། །

། གཤེགས་པ་ལྟ་བུའི་དོན་ནི། མདོ་ལས་གཞུགས་ཅན་གྱི་སྟེ་མཆེད་བཅུ་ལ་
གཞུགས་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་ཞིང་། ཡིད་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ལ་གཞུགས་ཅན་མིན་པའི་ཁྱད་
པར་སྦྱར་ལ། ཆོས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་ལ་གཞུགས་ཅན་མིན་པའི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བ་ནི་དེ་ལ་
གཞུགས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་གཞན་རྒྱ་མཆོན་
འགོད་རྒྱ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

། རྩལ་དེ་གསུང་པ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་བཞི་ནི་རྩ་བའི་ཆོག་ཟེན་ལ་ཐོན་ཞིང་བྱི་མ་
བཞི་ནི་སོགས་སྐྱས་བསྐྱེད་པའི་དོན་འགྲེལ་བས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །

། ཅེ་རྒྱུད་གཞན་ཟ་བ་པོ་ནམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་པན་བཏགས་པའི་ཁྱད་
པར་གྱིས་ཡིད་གཞན་དང་ལྡན་པའི་སྦྱིན་པ་པོའི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་པར་
དེ་ལྟར་འཐོབ་ཅེས་བྱེ་སྐྱས་ཚུད་པའི་ལན་དུ་མདོ་སྡེ་བ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུད་གཞན་གྱི་ཁྱད་
པར་གྱིས་རྒྱུད་གཞན་ལ་ཆོས་གཞན་ནམ་རིག་མིན་པ་དེ་ལྟར་སྟེ་ཞེས་མགོ་མཚུངས་

བྱས་སོ། །ལྷ་བའང་སྤྲུལ་པ་དང་འདྲ་ལ་ཞེས་པ་ནི། རིགས་པ་ལྷ་བའི་ལན་དུ་ཚྭ་གས་སྤྲུལ་པ་
དང་འདྲ་བར་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡོད་པས་ན་དེ་
ལ་གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་བྱད་པར་མ་སྒྱུར་ཞེས་འདོད་མོད་ཀྱང་། དེ་གཟུགས་མཆན་
ཉིད་པ་ཡིན་མིན་ལ་ཁས་ལེན་མི་མཐུན་ནོ་ཞེས་པའོ། །

༼ཆ༽ཐོགས་པ་སྟེ་རང་གི་ཡུལ་དུ་གཞན་འབྱུང་བའི་བགེགས་བྱེད་པ་གང་ལ་
མེད་པ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུགས་དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་
མེད་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་འཇུག་བཅས་ན་གོ་བདེའོ། །

༼ཇ༽གཟུགས་སོགས་དབང་བོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། མཐོང་བ་
དབང་བོའི་ཡུལ་མིན་ཏེ། ཞེས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་བ་དང་བཅས་པ་དྲངས་པ་ནི་དཔུང་
རྒྱ་ཆེ་བར་སྤངས་སྟེ། གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་འདྲ་
རྣམ་དང་བཅས་པར་སྐྱེ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་དབང་མངོན་གྱིས་རྣམ་མེད་
རྟེན་ཆར་དུ་སྤངས་བ་མིན་པར་སྒྱུབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུགས་སོགས་དབང་བོའི་
ཡུལ་མིན་པར་སྒྱུབ་པ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་རྣམ་པ་དང་བཅས་པར་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
སྒྱུབ་བྱེད་དེ་འབྲེལ་མེད་དུ་འཇུག་བའི་ཕྱིར་དང་། བེམ་པོ་སྤངས་དུ་མི་རུང་ཕྱིར། ཞེས་
པ་ཡང་། མིག་སོགས་དབང་བོ་ལྷ་བེམ་པོ་ཡིན་པས་ཡུལ་སྤངས་མི་རུང་ཞེས་པ་མིན་གྱི།
གཟུགས་སོགས་ལྷ་བེམ་པོ་ཡིན་པས་རང་ཉིད་གསལ་བའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་
མངོན་གྱིས་རྣམ་པ་མེད་པར་ཁོ་རང་གསལ་བར་སྤངས་མི་རུང་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ། བེམ་
པོ་སྤངས་དུ་མི་རུང་ཕྱིར། ཤེས་པ་རྣམ་པ་བཅས་པ་སྐྱེ། ཞེས་འགྲེལ་བ་དེར་དྲངས་པའི་
གཞུང་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་བར་ལུང་དེ་དྲངས་མ་ཐག་དུ། དེ་ལྟར་ན་མདོ་
སྟེ་བ་འདི་དག་ནི་ཤེལ་དག་པ་དང་དུང་གི་ཆོན་གྱི་ཁ་དོག་དུ་བསྒྱུར་བ་ལ་སྐྱེས་བྱས་ལྟ་
བའི་ཆེ་ཞེས་སོགས་འོག་དུ་འཆད་པར་འཇུག་བ་ལྟར་ཤེལ་དང་ཆོན་གཉིས་དཔེར་བྱས་
ནས་དབང་མངོན་གྱིས་འདྲ་རྣམ་དངོས་སུ་སྟེ་བར་ཆད་མེད་པར་སྤངས་བ་དང་གཟུགས་

སོགས་ཡུལ་རྣམས་གཞུགས་བརྟན་གྱི་ཚུལ་དུ་སྤང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་གི་
མ་འདི་སྤར་གཞན་ལུགས་བཀག་པའི་བྱུང་དོན་མིན་ན་དེ་ལྟ་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་འབྲེལ་
མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྐྱམ་མོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ནི་སློ་གསལ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱད་པ་
འཇུག་ཆེད་དུ་དོགས་པ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། འདི་ཁོ་ན་ལྟར་འཐད་དོ་སྐྱམ་དུ་ཚིངས་ཞེན་
བྱས་པ་མིན་པས་གཞུར་གནས་མཁས་པས་ཐུགས་ཁྲེལ་མ་གནང་བར་ལེགས་པར་རྟོག་
དཔྱད་གནང་སྟེ་ཆར་གཙོད་རྗེས་འདྲིན་གང་འོས་པའང་གནང་རོགས་མཛད།

༼ ༡༽ འདིར་མཛོད་ལས་ཞེས་པ་ཡིག་ནོར་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་མཛོད་
འབྲེལ་ལས། འོ་ན་གང་མདོ་ལས། གང་མིག་གིས་གཞུགས་རྣམས་མཐོང་ནས་ཞེས་
གསུངས་སོ། །དེར་ནི་དགོངས་པ་ནི་དེ་ལ་རྟེན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཡིད་
ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡིད་ནི་འདས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་མི་ཤེས་སོ། །ཞེས་མདོ་བྲངས་ནས་དགོངས་པ་
ལེན་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་ལེན་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། བྱེ་སྐྱས་ཀྱང་མིག་གིས་གཞུགས་མི་མཐོང་ན་མདོ་དང་འགལ་ཞེས་ཚོད་
གྱི། མཛོད་དང་འགལ་ཞེས་ཚོད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

༼ ༢༽ ཁ་ཆེ་བྱེ་སྐྱས། མིག་གིས་གཞུགས་མཐོང་ཞིང་གཞུགས་ལ་ལྟ་བ་ཡིན་ལ།
རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་གཞུགས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པས་མཐོང་བ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་བྱད་
པར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། མདོ་སྡེ་བས། མཐོང་བ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ལ་བྱད་པར་
མེད་དེ། གང་གིས་གཞུགས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞུགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
སོགས་མཐོང་བ་དང་ཤེས་པ་གཉིས་བྱད་པར་ཡོད་མེད་ལ་མདོ་སྡེ་བ་དང་ཁ་ཆེ་བྱེ་སྐྱས་
ཚོད་པའི་དོན་རྣམས་མཛོད་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད་རྣམས་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་ཡོད་པ་དེ་
དག་ཏུ་ལྟོས་ཤིག་དང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

༼ཐ༽ལོང་བ་ལ་རྩ་རྒྱུན་གཞན་ཡོད་ཀྱང་གཟུགས་མི་མཐོང་བས་ན་གཟུགས་
མཐོང་ལ་ལྟག་པར་དབང་བྱེད་པའི་མིག་དབང་ཡོད་པར་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྗེས་སུ་
དཔོག་སྟེ། རང་གི་དོན་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །དམིགས་པར་དབང་བྱེད་ཕྱིར་དབང་དུག།
ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

༼ད༽འགོག་བདེན་སོགས་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་རྗེས་སུ་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་
ཚིང་ཚུལ་མང་བོ་བྱུང་བ་རྣམས་ནི། འདུས་བྱས་འབྲལ་བཅས་འབྲས་སུ་ཡིན། །འདུས་མ་
བྱས་ལ་དེ་དག་མེད། ཅེས་པའི་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་
སྟེ། འདིར་ཆོག་གི་སྤྱར་ཆེ་བས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

༼ན༽འཇིག་རྟེན་བརྟག་པའི་གཞུང་འདིའི་དོན་ནི། བདག་མེད་ལྟ་སུ་མེད་
དགག་དངོས་ལྟལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒྲ་རྟོག་འདི་ནི་དགག་བྱའི་བདག་ཡོད་པ་འགོག་པ་
ཅམ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་བདག་མེད་ཡོད་པ་དེ་དངོས་ཤུགས་གང་དུ་ཡང་ལྟལ་
དུ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་དུང་གི་ཁ་དོག་ནག་པོ་མིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲས་ནག་
པོ་འགོག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དཀར་པོ་མིན་ཞེས་མ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །དེས་
ན་ལེགས་བཤད་སྟིང་བོའི་དཔེ་འགའ་ཞིག་དང་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་འདིར། དཀར་པོ་
མིན་ཞེས་མ་བརྗོད་བཞིན། ཞེས་བྱུང་བ་ཡི་གེ་ནོར་ཞིང་། བདེན་པར་མེད་བྱས་པའི་
ཆེ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ཅམ་ལས་སྦྱིར་མེད་པར་མི་སྦྱབ་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་སྦྱབ་པ་མི་
འགལ་ལོ། ཞེས་པ་ཡང་བྱེ་སྒྲ་མེད་དགག་མེད་པར་ཁས་ལེན་པ་འགོག་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་
གསུངས་ཀྱི་གཞུང་ལ་སྦྱོར་ཆེ་བདེན་མེད་ཡོད་པར་མི་འབྲུབ་ཀྱང་བདེན་མེད་དུ་སྦྱབ་
པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་བཤད་དགོས་ཏེ། ཅུ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། འདི་ནག་པོ་
མིན་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་ནག་པོ་བཀག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་དཀར་པོར་
མ་བརྗོད་ཅེས་གསུངས་པས་དཀར་པོར་བརྗོད་པ་བཀག་གི་ནག་པོ་བཀག་པ་ཅམ་དེ་
མ་བརྗོད་ཅེས་འགོག་པ་གལ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པ་འདི་ནི་ཡོད་

པ་འགག་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་ཅེས་ཡོངས་སུ་
འཇིན་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དགོས་པས། རང་བཞིན་ཡོད་པ་བཀག་ཙམ་དེ་ཆིག་དེས་
མ་བཟོད་པ་དང་སློ་དེས་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་རྟགས་ཀྱིས་མི་སྐྱབ་ཅེས་སྟོན་པ་མིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས། འདི་ནི་ཡོད་ཉིད་
འགོག་པ་སྟེ། །ཞེས་སོགས་དེ་སྐྱབ་སྐྱབ་ཀྱི་གཞུང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ལེགས་བཤད་སྟོང་བོར་
ཡང་གསུངས་ཤིང་། ཅ་ཤེ་རྒྱུ་ཆེན་དུ་འཇིག་རྟེན་བརྟག་པ་ལས་ཞེས་བྲངས་པ་དང་།
ལེགས་བཤད་སྟོང་བོར། ལུང་འདི་འཇིག་རྟེན་བརྟག་པ་ན་ཡོད་ཅེས་སྐྱབ་རས་གཟིགས་
བརྒྱལ་བྱགས་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འཇིག་རྟེན་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་
སང་བསྟན་འཇུར་ན་མི་སྤང་ཞིང་བོད་དུ་འཇུར་མ་འཇུར་མི་ཤེས་སོ། །གཞན་སེལ་གྱི་
རྣམ་བཞག་ནི་ཅ་འབྱུག་གི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་དང་ལེགས་བཤད་སྟོང་བོར་གསལ་བར་
གསུངས་འདུག་པས་དེ་དག་དུ་སྟོན་ཤིག

༼པ་༽བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ནི་སློས་དངོས་སུ་དགག་བྱ་གཞན་བྱམ་པ་
མ་ཡིན་པ་སེལ་བའི་གཞིའམ་དགག་གཞི་ཡིན་པས་གཞན་སེལ་ལམ་དགག་པ་ཞེས་བྱ་
ལ། རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་ནི་དགག་བྱ་གཞན་བྱམ་པ་མ་
ཡིན་པ་སེལ་བྱེད་དམ་འགོག་བྱེད་ཡིན་པས་གཞན་སེལ་དང་དགག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་
ཞིང་། ཆད་མའི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་བོས་བྱམ་པ་ཞེས་བཟོད་པའི་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་
བཟོད་བྱ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་དེ་
ནི་དགག་བྱ་གཞན་བྱམ་པ་མ་ཡིན་པ་སེལ་བའི་ཆའམ་བཀག་ཆ་ཡིན་པས་གཞན་སེལ་
དང་འགག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྟོན་གྱི་སློབ་དཔོན་དག་གིས་མེད་དགག་ཐམས་ཅད་དགག་
བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཙམ་དུ་བྱུང་པར་མེད་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་པ་ནི་འདིར་
བྲངས་པའི་ཤུག་སློབ་གཞུང་གི་དོན་ཡིན་ལ། དེར་བཤད་པའི་གཞན་སེལ་གསུམ་ལ་
དགག་བྱ་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་པར་མེད་ཀྱང་རིམ་བཞིན་དགག་གཞི་དང་འགོག་བྱེད་དང་

བཀག་ཆ་ཡིན་པས་ན་གཞན་སེལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། སྦྱིར་དགག་པ་ནི་
སྦྱོས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་རང་མ་ཡིན་པ་བཅད་
པ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ལ་དགག་བྱ་བཅད་པ་ཙམ་དགག་པ་མིན་ལ། ཆོས་ཉིད་དང་དོན་
དམ་བདེན་པ་ལྟ་བུ་སྦྱོས་དགག་བྱ་དངོས་སུ་མ་བཅད་ཀྱང་དེའི་དོན་སྦོལ་འཆར་བ་
ན་སྦྱོས་པ་བཅད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འཆར་བ་རྣམས་དགག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྗེ་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོས་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ནི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྦྱ་བའི་གཞུང་ཡིན་པས་
སྐབས་འདིར་དོན་དམ་བདེན་པ་དགག་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་སོགས་ཀྱང་
ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག

༼པ་༽དེ་དག་གསལ་བ་ཡིན་ན་སྔོན་པོ་སོགས་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལ་མ་ལྟོས་
པར་ཡང་གསལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཞེས་པ་འདི་རྗེ་རྒྱ་རིའི་གཞུང་ལྟར་བཀོད་པ་
ཡིན་ལ། དེའི་དོན་ནི། དཔེར་ན་ལྷ་ལྡན་སྔོན་པོ་དེ་སྔོན་པོ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ནི་རང་འདྲིན་
ཤེས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་དེ་དག་རང་
འདྲིན་ཤེས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གསལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའོ།

༼པ་༽རྗེ་རྒྱ་རི་དང་རྒྱུ་ཆེན་དེ་ཉིད་སྣང་བ་སོགས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་ཞེས་པ་
ནི་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སུ་སྦྱབ་ཚུལ་སོགས་འདྲ་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། འདུ་བྱེད་བཅའ་པོ་ཡོད་
མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་རྟེན་བཀག་གསུམ་གྱི་དོན་བཤད་ཚུལ་སྦོལ་དཔོན་བྱང་བཟང་དང་
མི་འདྲ་བར་སྣང་བཤད་ཟིན་ནོ། །ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སུ་འདོད་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བའི་
ལུགས་ལ་སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འདྲིན་དབང་མངོན་གཉིས་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་སྔོན་པོ་
དང་སྔོན་པོ་དེས་བཞག་པའི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཏེ་སྔོན་
པོའི་རྣམ་པ་གཉིས་འདྲ་བ་སྟེ་རྩ་འབྲས་ཡིན་པས་ན་འབྲས་བུ་འདྲ་རྣམ་གསལ་བར་
སྣང་བ་ལ་རྩ་སྔོན་པོ་གསལ་བར་སྣང་བར་འདྲིག་ཉིན་ན་ཐ་སྟོད་གདགས་པ་ཙམ་གྱིས་
དོན་ཆོར་བ་སྟེ་མྱོང་བར་གདགས་སུ་བྱང་ཞེས་སྔོན་པར། ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སྟོགས་ལ་

ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་རྣམ་ཤེས་གྲུབ་མཐའ་སྟེ་བ་
སུ་ཞིག་མི་འདོད་པ་དེའི་ལུགས་ལ་གང་གསལ་བར་སྤང་བས་ཕྱི་དོན་གསལ་བར་སྤང་
བར་ཐ་སྟོད་གདགས་སུ་རུང་བའི་འདྲ་རྣམ་འདི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་ཕྱི་དོན་
རིག་པར་འཛོག་ལུགས་མེད་ཅེས་སྟོན་པར། དོན་གྱི་རྣམ་པས་བསྐྱར་ལྟན་པའི། །ཞེས་
སོགས་འབྱུང་ངོ་། །

༼མ༽དོན་རིག་གང་ཡིན་སོ་སོར་རིག་མཛོན་སུམ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་དོ། །དེ་ནི་
གང་གིས་དོན་རིག་ཡིན། །དེ་འདྲ་ལས་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟར་མདོ་སྡེ་བས་སྟོན་འཛོན་དབང་
མཛོན་དེ་སྟོན་པོ་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བར་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟོན་པོ་དེ་སྟོན་འཛོན་
དབང་མཛོན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཅིང་དེས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་གྲུབ་སྟེ། སྟོན་པོ་དང་སྟོན་
འཛོན་དབང་མཛོན་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ།
སེམས་ཅན་པས། དེ་ལྟ་ན་ཁ་ཁྱེད་འཛོན་མིག་ཤེས་དེ་ཁ་བོའི་ཁ་དོག་དང་རྣམ་པ་འདྲ་བར་
སྐྱེ་དགོས་པས་ཁ་བོའི་སྟེང་གི་སྟོ་སེར་དཀར་དམར་སོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་
འདྲ་རྣམ་གདོན་མི་བླ་བར་འབྱུང་དགོས་པ་ལ། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ཁྱེད་
མིག་ཤེས་ལ་ཤར་བའི་འདྲ་རྣམ་དེ་ཁ་བོ་འཛོན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གཅིག་དང་རྣམས་
ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་སྟེ་དེའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་མང་བོ་ཡོད་
པ་ནི་རིགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་དེ་ཡི་མཐུ་སྟེ་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཕྱི་དོན་
ཡོད་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེས་རྣམ་པར་གཞག་པ་མེད་དེ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་འཆད་
པར། ཤེས་གཅིག་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་བྱུང་།

༼ཅ༽ཁ་བོ་ལ་ལྟ་བའི་ཆེ་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་
ཡིན་ན་དཀར་བོ་ལ་སོགས་པ་ཁ་དོག་སྟེ་གཅིག་ཤེས་པ་ལའང་ཐོག་མ་སྟེ་ཆུ་རོལ་དང་
དབུས་དང་པ་རོལ་གྱི་མཐའ་ཐ་དད་པས་ན་དམིགས་པ་སྟེ་ཆོགས་སྤང་བའི་རྣམ་ཤེས་
རིགས་མཐུན་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་སྟོན་པར། དེ་ལ་ཡིན་ན་

དཀར་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་བྱུང་།

༼ཆ༽སྣ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་ལ་སྤང་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྣ་ཆོགས་གཉིས་མེད་ལྟར་མི་འདོད་ན་གནས་སྐབས་གང་དུ་ཡང་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་གཅིག་བུ་སྟེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པའོ།

༼ཇ༽ལྷུ་ལྷུ་ལའི་འདབ་མ་འབྲིགས་པའི་དཔེ་འགོད་མཁན་དང་མགལ་མེད་འཁོར་ལོའི་དཔེ་འགོད་མཁན་གཉིས་ལྷགས་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། ཟེར་ཞེས་ལན་གཉིས་སུ་སོ་སོར་སྟོན་ཤིང་དཔེ་དོན་སྦྱོར་ཚུལ་སོ་སོར་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་དབུ་གཞི་ཆེ་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དུ་ཟེར་ཞེས་ལན་གཉིས་སུ་སྟོན་ཀྱང་སྡེ་མ་ལ་ལྷག་བཅས་དང་ཕྱི་མ་ལ་རྫོགས་ཆོག་སྐྱར་བས་ཆོག་སྡེ་མས་དཔེ་ཕྱི་མ་འདྲེན་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལྷུ་ལྷུ་ལའི་འདབ་མ་བརྒྱ་འབྲིགས་པ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་ཐུར་བའི་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་དངོས་སོ་ལ་ཡང་གཅིག་ཅར་རོ་སྟམ་དུ་ཤེས་སོ་ཞེས་འདྲོར་ཏེ། དཔེར་ན་མགལ་མེད་འཁོར་ལོ་མཐོང་བ་བཞིན་ཏེ། མཐོང་བ་དེ་ནི་ཐུར་དུ་བསྐྱོར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྡེ་མ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐུར་བའི་དཔེ་དང་ཕྱི་མ་ནི་གཅིག་ཅར་དུ་འཁྲུལ་བའི་དཔེར་བཀོད་པ་ཡིན་པས་སོ་སོར་བཀག་པ་ཡིན་གྱི་ལྷགས་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་སྤང་བཞིན་སྟོགས་རྣམས་ལ་རྟོག་དཔྱད་སྟེ་བའི་ཆེད་དུ་དོགས་པ་བཀོད་པའོ། །དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་བརྗེད་བྱང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་ཚུལ་འདི་སྟོང་བྱེད་ཆལ་བའི་འདོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། འདི་ལ་སྟོང་བྱེད་ཆལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། སྣ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པའི་ཁས་ལེན་གྱི་ཚུགས་གཅིག་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་གཅིག་ཆར་མི་སྟེ་བར་འདོད་པ་དང་། གཟུང་འདྲིན་གྲངས་མཉམ་པའི་ཁས་ལེན་གྱི་ཚུགས་གཅིག་ཁྲ་འདྲིན་མིག་ཤེས་གྱིས་ཁྲ་བོ་ལ་ལྷ་བའི་ཆེ་ཁྲ་བའི་ཆོགས་པ་ན་ཡོད་པའི་དཀར་དམར་སོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྣམ་

ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་ན་སྒོ་ང་བྱེད་ཆལ་ལམ་བྱེད་གསལ་གྱི་ཐ་
སྟོན་འདོགས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །

༼ཕ༽མིག་གིས་རྣམ་ཤེས་གཙོ་བོར་དུ་མ་ཞེས་པ་ཡིག་ནོར་ཡིན་པས་མིག་ཤེས་
གཙོ་འཁོར་དུ་མ་ཞེས་འདོན་པར་བྱའོ། །

༼ཞ༽ཆུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་ནི་འབྲས་བུའི་སྤྱོད་ལ་རྒྱ་མེད་པས་
དེའི་ཆེ་འབྲས་བུ་ལ་པན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་དུས་ཕྱིས་ཀྱང་འབྲས་བུ་གྲུབ་
ཟིན་པས་དེའི་ཆེ་པན་པ་ཉེ་བར་མི་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་
འབྲས་བུའི་སྤྱོད་ལ་རྒྱ་ཡོད་པར་གྲུབ་བོ། །རྒྱ་མཆན་དེའི་ཕྱིར་རང་འཛིན་སྒོ་དང་བཅས་
པ་སྟེ་དུས་མཉམ་ཡིན་ན་སྒོ་དེའི་གཟུང་དོན་མིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར། མེད་པ་སྤར་
རྒྱས་མེད་ཕྱིར་དང་། ཕྱིས་ཀྱང་ཉེ་བར་མི་སྦྱོར་བྱིན། །རྒྱ་རྣམས་ཐམས་ཅད་སྤར་ཡོད་
ཡིན། །དེ་ཕྱིར་རང་སྒོ་བཅས་དོན་མིན། །ཞེས་བྱུང་། དེ་གཉིས་དུས་ཐ་དད་པས་རི་ལྟར་
འཛིན་ཞེ་ན་རིགས་པ་ཤེས་པ་ཡིས་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་འཛོག་རྒྱས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ནི་ཤེས་པ་
དེའི་གཟུང་དོན་གྱི་འཛོག་བྱེད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་སྟོན་པར། དུས་ཐ་དད་པས་
རི་ལྟར་འཛིན། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་ངོ་། །

༼ཟ༽འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ལས་
ཉམས་པ་མེད་པར་འདོད་དོ། །སྤངས་པ་སྤར་མི་ལྟོག་པའི་རྒྱ་མཆན་རྒྱས་པར་ཆད་མ་
གྲུབ་པའི་ལེའུ་ལས། བཤད་ཟིན་ལམ་དེ་གོམས་པ་ལས། །གནས་ལྟར་གལ་ཉེ་གནས་ལྟར་
ཀྱང་། །ལམ་བཞེན་སྟོན་ནི་འབྱུང་ཞེ་ན། །མ་ཡིན་རྒྱས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་།
འཆོ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ལོག་གིས། །འབད་དུ་འཛིན་ཀྱང་མི་
བརྟོགས་ཏེ། །སྟོ་ནི་དེ་ཕྱོགས་འཛིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་། ཉེས་པ་རྣམ་པར་འགག་
པ་ནི། །སྤྲ་ཞིང་སྤར་ཡང་སྐྱེ་མེད་དེ། །དེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འབྲལ་མེད་དང་། །ཐལ་བ་

བཞིན་དུ་མ་ངེས་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼འ༽བསམ་གཏན་དང་བོ་གསུམ་གཤི་ཡན་ལག་གི་བདེ་བ་ནི་ལུས་ཚེར་ཡིན་
ཏེ། མདོ་ལས། བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་སྤྱོད་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བཞི་བ་ན་གིན་
སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་མང་ཞིང་འཕེལ་ཆེ་བ་ཡོད་ཀྱང་བདེ་བ་ཡན་ལག་རྩ་མ་བཞག་པའི་རྩ་
མཆན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་ཚེར་བ་བདེ་བ་དང་མཐུན་པའི་གིན་སྤངས་མེད་པའི་
ཕྱིར་གིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་ཡན་ལག་རྩ་མ་བཞག་གོ་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ན་
དེ་འདྲ་བའི་གིན་སྤངས་ཡོད་པས་དེའི་ཡན་ལག་གི་བདེ་བ་གིན་སྤངས་སུ་འགྱུར་བས་
ན་བྱེ་སྤྱེ་བྱེད་རང་གི་ཁས་སྤངས་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བཏང་སྟོམས་
ཀྱིས་བཅོམ་པས་དེ་ཡན་ལག་རྩ་མ་བཞག་གོ་ཞེ་ན། བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་
གསུམ་པའི་གིན་སྤངས་ཀྱི་བདེ་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་
ལུས་ཚེར་ཁོ་ནར་གྲུབ་པོ། །དེའི་ཕྱིར་ལུགས་འདིར་གོང་མའི་ལུས་ཤེས་དེ་འོག་མའི་
ལུས་དབང་ལ་བརྟེན་པ་དང་འོག་མའི་ལུས་དབང་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་ཡུལ་དུ་
བྱེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་བོ་གསུམ་གཤི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཡོད་པ་དང་།
ལུས་ཤེས་དང་རེག་བྱ་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་མ་བྱུང་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་བོའི་ཡན་
ལག་ལྷ་གཅིག་ཅར་མི་འབྱུང་བ་སོགས་མངོན་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་
པ་ནམས་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཆོག་མངས་སུ་དོགས་ནས་རྒྱས་པར་མ་བྲིས་པས་
མངོན་འགྲེལ་དང་འགྲེལ་བཤད་ནམས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །

༼ཡ༽ས་སྟོན་པ་སོགས་བྱེད་ལ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱལ་སྐས་མར། འདི་ནི་དཔེས་
སྟོན་པ་ནམས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲགས་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར་དཔེས་སྟོན་པ་སོགས་ཞེས་
བཤད་དགོས་པ་ལ་ཡིག་ནོར་བྱུང་བ་ཡིན་ནམས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་
ཡིན་དཔྱད་དགོས་སོ། །

༼ར༽འདི་ལ་མདོ་སེམས་ལྟར་ན་ཆོར་བ་གཅིག་དགོས་ལ་ཞེས་པ་ནི། ཆིག་གོང་འོག་གི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟག་ན་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་གི་དགའ་བ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་བྱེ་སྐྱེས་དེ་ཤིན་སྤངས་སུ་མི་འདོད་པས་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར། བདེ་བ་ཟེར་རྒྱུ་ལ་འདི་ལ་ཞེས་ཡི་གེ་ནོར་བར་ཤེས་པར་གྱིས། དགའ་བ་དང་དད་པ་གཉིས་ལ་སྦྱ་བཞི་འཛོག་ཚུལ་མཛོད་འགྲེལ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོར་ཡང་བཤད་ཡོད་དོ།

༼ལ༽སྤང་ཡུལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཆད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་སྐྱབ་པ་དང་། འཇུག་ཡུལ་མདོན་སྒྲིག་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཆད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་སྐྱབ་པ་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི། ཆད་མའི་སྤང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ཐམས་ཅད་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཆད་མ་ཐམས་ཅད་མདོན་རྗེས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སྟོན་པར། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཆད་མ་གཉིས། ཞེས་བྱང་། གཉིས་པ་སྟོན་པར། གང་ལ་དོན་གྱི་རྒྱས་པ་ལས། རྗེས་འགོ་ལྡོག་པ་ཅན་གྱི་སྟོ། ཞེས་པ་ནས། མདོན་སུམ་སྒྲིག་དུ་གྱུར་པ་ལས། གཞལ་བྱ་གཞན་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཉིད་གྱིས། ཆད་མ་གཉིས་སུ་བཞེད་པ་དང་། ཞེས་བྱང་དོ།

༼ཤ༽མིང་དང་ཞེས་པས་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པ་དང་། རིགས་སོགས་ཞེས་པས་དོན་སྦྱོར་རྟོག་པ་ངོས་བཟུང་ཞིང་། ཡང་སྤྲ་མ་རང་ལུགས་ཀྱི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་བཏགས་པ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་དང་འདྲ་བར་སྟོན་པའོ། གཞན་གྱིས་བཏགས་པའི་རྟོག་པའི་བདག་རྒྱུན་རིགས་ཀྱི་སྐྱ་བ་ལང་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་སྐྱ་དཀར་བོ་དང་། བྱ་བའི་སྐྱ་འཆོད་པ་དང་། རྩས་ཀྱི་སྐྱ་འབྱོར་འབྲེལ་དང་འདྲུ་འབྲེལ་གཉིས་གྱིས་དབྱེ་བས་དབྱུག་པ་ཅན་དང་རྩ་ཅན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། གཞན་དག་གིས་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་སོགས་དོན་གཞན་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་སྐྱས་བཞེད་ཅིང་དབང་ཤེས་གྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འཛིན་པས་དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་དོ། །རང་ལུགས་ལ་སྐྱ་དེ་དག་གི་

བདག་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བྱང་གཞི་བྱང་ཆོས་གཟུང་ཡུལ་དུ་
བྱེད་ཅིང་། དེ་ཡང་མིང་དང་བསྐྱེད་ནས་འདྲིན་པས་མིང་སྦྱོར་རྟོག་པའོ། །བདེ་ལ་བྱང་
བའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བར་མ་ཟད་བདེ་ལ་མ་བྱང་བ་རྣམས་ཀྱི་བརྟེན་བྱ་དང་རྟོག་བྱེད་
འདྲེན་རུང་བ་འདྲིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་བསྟན་ཏོ། །རྩ་ཆོག་འདི་ལྟར་ན།
སྟོན་འདྲིན་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱབས་ནས་དེ་དང་མ་འཁྲལ་བ་ཆོགས་པས་
མངོན་སུམ་དུ་མཆོན་པའི་མཆན་ཉིད་རྗེས་བརྟེན་གྱི་སྦྱ་དང་མཆོན་བྱ་སྦྱབ་པའི་སྦྱས་
བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་དེས་ལས། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲལ་བ། ཞེས་པ་ལྟར་ན།
མཆན་གཞི་བྱབ་ཟིན་རྗེས་སུ་བརྟེན་ནས་མཆན་ཉིད་མ་འཁྲལ་བ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་སྦྱབ་
པའི་སྦྱས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་
གསུམ་པར་རྒྱས་པར་བཀག་པ་རྣམས་མངས་པས་འདིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

༼ས༽དུ་བའི་རྟགས་ལས་མེ་ཡོད་པར་རྟོགས་ཟིན་མ་བརྟེན་པར་ཡང་ཡང་ཤེས་
པའང་ཆད་མ་སྤང་གསུམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཆད་མར་འཇུག་
བས་ཆད་མའི་གྲངས་སྤྱག་པ་མེད་པར་འཇུག་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དབྱེད་པ་དང་འདོད་པ་
དང་ཞེ་སྤང་སོགས་ཆད་མ་སྤང་གསུམ་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །

༼ཏ༽ཐུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་མི་དད་པའི་དོན་ནི་སྟོ་རིག་གི་མཆན་འགའ་
ཞིག་ཏུ་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་དེས་ཤེས་སམ་དབྱེད་ཤེས་འདྲེན་ཚུལ་ཐ་མི་དད་པའི་དོན་དུ་
བཤད་པ་ལྟར་ཡང་རུང་མོད། འོན་ཀྱང་ཤུག་སྟོས། ཐུབ་པ་ནི་ཆོས་མ་ཐོབ་པ་ལས་འབྲེལ་
བའོ། །བདེ་བ་ནི་ཐོབ་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པའོ། །ཞེས་ཐུབ་པ་ནི་སྤང་མེད་པ་སྦྱོ་བ་དང་
བདེ་བ་ནི་རྒྱན་གནས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ལྟར། ཆད་མ་དང་དེའི་རྒྱན་ཕྱི་མར་ཇུག་
པའི་དབྱེད་ཤེས་གཉིས་ནི་རྒྱ་དང་བོའི་སྦྱོ་བ་དང་རྒྱན་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་གནས་པ་དང་
རྒྱན་ཆད་པའི་འདིག་པ་རྣམས་དོན་སོ་སོ་བ་མེད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐུབ་པ་
དང་བདེ་བ་ཐ་མི་དད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྤང་མེད་

པའི་སྐྱེ་བ་དང་སྡེ་མའི་རྒྱན་གནས་པ་དང་རང་དབང་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་འཛིག་པ་
རྒྱལ་ས་སོ་སོར་འཛིག་ལུགས་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐྱེ་གནས་འཛིག་
གསུམ་སོ་སོར་འཛིག་རྒྱ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལུས་རྟེན་གཅིག་པའི་གང་ཟག་སྡེ་
བྱི་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་གནས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྒྲིབ་བའི་སྐྱེ་བ་དང་སྟོག་དབང་གི་རིས་མཐུན་
མ་དགག་པའི་གནས་པ་དང་རིས་མཐུན་འདོར་བའི་འཆི་བ་གསུམ་སོ་སོར་འཛིག་རྒྱ་
མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཤེས་པ་གང་ཡུལ་གང་ལ་སྟོས་ཏེ་སྐྱོད་འཛིན་པ་དེ་ནི་སྤང་ཡུལ་
དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་འཛིག་བྱེད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པར། ཤེས་གང་གང་ལ་སྐྱོད་འཛིན་
འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

༼ཨ༽སྐྱོད་འཛིན་པར་སྤང་བ་དང་འཛིན་རུ་སྤང་བའི་བྱེད་པར་བཤད་
པ་འདི་ནི་རྒྱལ་ངེས་དར་རྒྱལ་ལས། བཟོད་བྱ་ཟོད་བྱེད་འཛིན་པའི་དོན་དང་འཛིན་རུང་
བའི་དོན་གང་ཡིན། རུང་བ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། བརྟེན་ལ་མ་བྱང་བའི་
གང་ཟག་གི་རྟོག་པ་གཅིག་གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བྱི་དང་དོན་བྱི་གཉིས་ཀྱི་དབང་གཅིག་
དུ་ཆོགས་པ་སྟེ། བྱམ་པ་ཞེས་བཟོད་པ་ནི་སྐྱོར་རང་མཚན་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འགགས་ཀྱང་
གྲག་པའི་རྒྱལ་པ་ཅན་ཤར་བ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བྱི་དང་སྐྱེ་བྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་
དེ་ཉིད་ལ་སྟོན་ཞེས་ཞབས་ཞུས་པའི་དོན་བྱི་ཤར་བ་དང་། ཡང་ཐོག་མར་དོན་བྱི་ཤར་
ནས་རྟོག་པ་དེ་ལ་སྐྱེ་བྱི་ཤར་བ་སྟེ་གཞི་གཅིག་གི་སྐྱེ་བྱི་དང་དོན་བྱི་གཉིས་རྟོག་པ་
གཅིག་གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་ལྟར་པ་ནི་བཟོད་བྱ་ཟོད་བྱེད་འཛིན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་
གཉིས་གང་རུང་རེ་རེ་ཤར་བ་བརྟེན་ལ་མ་བྱང་བ་དང་བྱིས་པའི་རྟོག་པ་སོགས་ནི་འཛིན་
རུང་བ་ཡིན་ལ་དེ་དག་སྤྱད་པའི་དོན་དུ་རུང་བ་སྟོས་སོ། །བརྟེན་ལ་བྱང་བའི་རྟོག་པ་གང་
ཡིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོད་ཀྱི་སྐྱེ་གཉིས་ཀྱི་གཟུང་ཡུལ་དུ་འཆོགས་པའི་ངེས་པ་མེད་
དེ། མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་ལ་སོགས་པའི་དོན་ལེགས་པར་གོམས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་
སྐྱེ་བྱི་ལ་བསྟོས་པ་མེད་པར་དོན་བྱི་ལེགས་པར་འཆར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཤད་ཚུལ་འདི་ལ་ཟེ་བདུན་རྒྱན་དུ་བཀག་པ་མཛད་པ་ལྟར་ལྷང་
 གྱུ་བྱུང་མཐའ་ཡང་། སྐྱ་དོན་ཞེས་པ་གང་ལ་བྱ་སྒྲུལ་ན། བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་མདུན་ན་
 འདུག་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་གསེར་བུམ་བུམ་པར་སྤང་བ་དེ་དང་སྤང་བ་དེ་ཉིད་བུམ་པ་
 མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་གཉིས་ཀའོ། །ཞེས་དང་། སྐྱ་དོན་ཞེས་པ་སྤར་བཤད་པ་
 ལྟར་ཡིན་གྱི་སྐྱ་སྐྱི་དང་དོན་སྐྱི་ཞེས་སོ་སོར་ཕྱལ་ནས་འཆད་རྒྱ་མིན་པར་རྩེ་ཡབ་སྤྲས་
 རྣམས་ཀྱིས་ལན་དུ་མར་བཤད་ལ། ཕྱིས་དུས་ཀྱི་རང་རེའི་མཁས་པ་པལ་མོ་ཆེས་སྐྱ་དོན་
 འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་རྟོག་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་སྤྲས་པ་ལ་བརྟེན་ལ་མ་བྱང་བའི་བྱིས་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པས་མ་ངེས་པའི་སྐྱོན་སྤྲས་ནས་རང་ལུགས་འཛིན་སྐབས་སྐྱ་དོན་འདྲེས་
 རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་རྟོག་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་འཛིན་པའི་ཞིབ་ཆ་མཛད་པ་ནི་
 དོན་རྒྱུད་བར་སེམས་ཏེ། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལས་མཆན་ཉིད་དང་མཆན་གཞི་སོགས་
 ཀྱི་རྣམ་བཞག་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་དོན་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་སོགས་ཀྱི་དོན་ཞོག་
 ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་དག་གི་
 འཛིན་ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མཐའ་དག་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་ལ་ཆང་མི་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་ཁྱད་རང་རྣམས་ཀྱིས་བུམ་པའི་སྐྱ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་
 པའི་ཞེན་རིག་བུམ་འཛིན་རྟོག་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་སྤྲས་པའང་མི་འཐད་པར་འཇུག་ཏེ།
 ལྟ་ཞིར་བ་ལ་བུམ་པའི་ཐ་སྙད་མ་གྲགས་ཤིང་ཐ་སྙད་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པའི་ཡུལ་དུས་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པས་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་
 བརྟེན་ལ་མ་བྱང་བའི་བྱིས་པ་ལ་བུམ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དུ་སྐྱོ་འདོགས་པའི་ཐ་
 སྙད་ཀྱི་གཞིར་སྤང་བ་དང་། དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་ཞེན་པའི་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་པར་
 བྱི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བུམ་པ་དེ་འདྲའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གཞིར་
 རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སྤང་བའི་སྤང་ཚུལ་དེ་དོན་སྤྲས་ལྟར་ན་འཐད་ལྟར་དང་། རྣམ་
 རིག་པ་ལྟར་ན་འཁྲལ་བ་ཡིན་པར་དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་དང་དེའི་མཐའ་དཔྱད་རྣམས་
 ཀྱིས་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། གསུང་རབ་དེ་དག་

ཀྱང་དོ་རྗེའི་ཆོག་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བཀའ་པ་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །འོ་
ན་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གང་འཐད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྐུ་མཆོག་ནམས་ཀྱི་
བཞེད་པ་ཡིན་ཀྱང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་གསུང་བེན་དང་ཆོག་བེན་མཐུན་མི་མཐུན་
ཀྱི་བཟླ་དབྱེད་བྱས་ནས་མི་མཐུན་པ་འདོར་བ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་པར་སེམས་མོད།
འོན་ཀྱང་དོན་འདི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསལ་བར་གསུང་བ་མི་སྤང་བས། རང་
སྟོབས་ཀྱིས་ཐུགས་སྐྱོམ་དམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལ་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་ནམ་དབྱེ་
བྱེད་པ་ནི་བདག་ལྟ་བུ་ལ་འོས་པ་མིན་ཞིང་། ལྷག་ཏུ་བཤད་ཚུལ་དེ་གཉིས་རྗེ་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོའི་ལྷགས་བཤད་གནང་བ་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ངེས་པ་མེད་དམ་སྟུམ་པས་རེ་
ཞིག་བཞག་གོ། །གཞུང་ཆེན་མོ་ནམས་སུ་སྤྲོད་ཞེས་བྱུང་བའི་དོན་སྐྱེ་སྐྱེ་དང་དོན་སྐྱེ་
ཞེས་སོ་སོར་སྤལ་ནས་འཆད་མི་འཆད་གང་ཡིན་ཀྱང་བྱུང་། རྟོག་པའི་སྤང་ཡུལ་ལ་སྤྲོ་
སྐྱེ་དང་དོན་སྐྱེ་ཞེས་སོ་སོར་འདོག་རྒྱ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་ལས།
རྟོག་པ་ལ་རྗེད་བྱེད་སྤྲོ་སྐྱེ་དང་བརྗོད་བྱེད་སྤང་བ་ནི་ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་མིག་ཅེས་
དང་། དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱེད་དང་རྗོད་བྱེད་དོན་སྐྱེ་དང་སྤྲོ་སྐྱེ་དངོས་མེད་ཏུ་དོན་སྤྲོ་ནམས་
ལ་གྲུབ་བེན་པས། ཞེས་སོགས་རྟོག་པ་ལ་རྗེད་བྱེད་ཀྱི་སྤྲོ་སྤང་བ་སྤྲོ་སྐྱེ་དང་བརྗོད་བྱེད་
དོན་ཏུ་སྤང་བ་དོན་སྤྲོ་སྤང་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བཀའ་སྤྲུལ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྗེ་བདུན་
ལ་འཇུག་སྟོ་ལས་ཀྱང་། སྤྲོ་སྐྱེའི་མཆན་ཉིད། རྟོག་པ་ལ་མིང་ཏུ་སྤང་བ་གང་ཞིག་དངོས་
པོ་མ་ཡིན་པ། དཔེར་ན་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྲོ་སྤང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་དང་མིང་སོགས་བརྗོད་པའི་སྤྲོ་དོན་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་ཞེས་སོགས་
བྱུང་བ་འདི་ཡི་གེ་ནོར་བ་ཡིན་མིན་གཟུར་གནས་ནམས་ཀྱིས་དབྱེད་དགོས་ཏེ། འདིའི་
སོགས་སྤྲོ་ཡོད་ས་ནོར་བར་སྤང་ཞིང་། མིང་སོགས་བརྗོད་པའི་སྤྲོ་དོན་ཞེས་པ་དང་སྤྲོ་
དོན་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་ཞེས་པའི་ཐ་སྤྱད་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་ནམས་སུ་མ་གྲགས་པ་
དང་། སྤྲོ་བྱུང་ཆད་མ་འགོག་པ་ཞེས་པ་ལེའུ་དེའི་མིང་མ་ཡིན་པ་དང་། མཐར་འཁྱོེན་
གདུང་སེལ་ཞེས་པའང་དར་རྒྱུ་དེའི་མིང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མིང་དང་རིགས་

སོགས་སྒྱུར་བའི་སྤྱོད་གྱི་འཇུག་ཚུལ་རྒྱས་པར་ཚད་མ་མདོའི་གཞན་སེལ་བརྟག་པའི་
 དར་རྒྱུ་མཐར་འཛིན་གདུང་འཛུལ་སྤྱོད་ལྟ་བུར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུར་འདོན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་ལ་སྒྱུར་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། སྤྱོད་རྟོག་པ་དང་དོན་སྒྱུར་རྟོག་
 པ་གཉིས། དང་བོའི་མཆན་ཉིད་བརྟུན་གྱི་མིང་དང་ཐ་སྙད་གྱི་དོན་གཉིས་སྒྱུར་ནས་
 འཛིན་པའི་ཤེས་པ། དཔེར་ན་ཡལ་འདབ་ཅན་ནི་ཤིང་རོ་སྒྲུལ་པའི་སྒྲོ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་
 པའི་མཆན་ཉིད། བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་སྒྱུར་ནས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ། དཔེར་ན་སྦྱེས་བྱ་
 དབྱག་པ་ཅན་ནོ་སྒྲུལ་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ལྟ་བུའོ། །རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་
 བ། སྤྱོད་རྟོག་པ་སྒྲུང་བ་དང་། དོན་སྤྱོད་རྟོག་པ་སྒྲུང་བ་དང་། གཉིས་ཀ་སྒྲུང་བའི་རྟོག་པ་
 གསུམ། དཔེ་རིམ་བཞིན་བརྟུན་ལ་མ་བྱང་བའི་རྒྱུད་གྱི་བྱམ་པའི་སྤྱོད་རྟོག་པ་
 དང་། བརྟུན་ལ་མ་བྱང་བའི་སྦྱེས་བྱའི་རྒྱུད་གྱི་བྱམ་པའི་དོན་སྤྱོད་རྟོག་པ་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་ལྟ་བུ་དང་།
 བརྟུན་ལ་བྱང་བའི་སྦྱེས་བྱའི་རྒྱུད་གྱི་བྱམ་པའི་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སྟེ་བདུན་ལ་འཇུག་
 སྒྲོ་ལས་བཤད་དོ། །

། ཀ། རྟོག་པ་དམིགས་རྟོག་གཞུགས་དང་དེ་མ་ཐག་རྟོག་དབང་མདོན་གཉིས་
 ཀ་འདས་མ་ཐག་ཏུ་སྦྱེ་བའི་དོན་ནོ། །

། ཁ། དབང་མདོན་ཡིད་མདོན་གཉིས་སྐད་ཅིག་རེ་རེར་སྟེལ་མར་སྦྱེ་བར་
 འདོད་པ་དང་། དབང་མདོན་སྐད་གཅིག་གཉིས་པ་ཕྱིན་ཆད་ཡིད་མདོན་དུ་འདོད་པ་
 དང་། དབང་མདོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡིད་མདོན་སྦྱེ་བས་དེ་ཕྱིན་
 ཆད་དབང་ཡིད་རང་རིག་མདོན་སྒྲུལ་སྟེ་འགྲོས་གསུམ་པར་འདོད་པ་དང་། དབང་
 མདོན་གྱི་རྒྱུན་མཐར་ཡིད་མདོན་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཡུན་ཆད་ཅན་སྦྱེ་བར་
 འདོད་པ་སྟེ་ཆད་མ་སྟེ་བདུན་རྗེས་འབྲང་གི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པའི་བཤད་ཚུལ་བཞི་
 ལས། རྗེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་བཞི་བ་འཐད་པར་བཞེད་ཅིང་དེང་སང་པལ་ཆེར་
 དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་རོ། །རྗེ་མཁས་བྱུང་གིས་བཤད་ཚུལ་གསུམ་པ་འཐད་པར་བཞེད་

ཅིང་། མདོན་སྐྱམ་ལེའུ་ལས། བྱ་བ་བསྐྱབས་ཅན་ལས་ལ་ནི། །ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་མི་
བྱེད་ལ། །དབང་སྟོ་ཅན་ནམ་གཞན་དག་ནི། །སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་རི་ལྟར་འདོད། །ཞེས་
པས་འགྲོས་གསུམ་པ་གསལ་བར་བསྟན་ཞེས་ནམ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་དུ་བཤད་དོ། །འགྲོས་
གསུམ་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་གཞུང་འདིའི་ཆོག་དོན་མི་འདྲ་བར་བཤད་ཚུལ་
མངས་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །ལྷང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཅམ་པས་དབང་མདོན་
ཡིད་མདོན་གཅིག་ཆར་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དང་། ཐལ་འཁྱར་བས་དབང་མདོན་གྱིས་
བྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ཡིད་མདོན་དུ་འདོད་པ་སོགས་འདིར་བསྟན་ཡིད་མདོན་འདོད་
ཚུལ་མང་ངོ་། །

༼ག༽ཡུལ་དུ་སྤང་ལས་གཞན་གྱུར་པའི། །ཞེས་སོགས་འདི་དབྱུ་མ་སྟོང་བའི་
གཞུང་ཡིན་པས། འདིར་ཡེ་ཤེས་སྟོང་བོས་ཞེས་པ་དང་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པ་ཞེས་
པ་ཡི་གེ་འོར་རམ་སྟུང་མོ།

༼ང༽ནམ་ངེས་ལས་ཞེས་པ་ཡི་གེ་མ་དག་སྟེ། འདི་ཆད་མ་ཀྱན་བདུས་ཀྱི་
གཞུང་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་དོན་ནི་ཡུལ་ཤེས་རྟོགས་པའི་ནམ་པའི་བྱེ་བྲག་ལས་ཚུལ་
གཉིས་པ་ཅན་དུ་སྐྱབ་པར་མ་ཟད་སྡོ་སེར་སོགས་འདྲིན་པའི་དབང་ཤེས་དུ་མ་དེ་དུས་
བྱིས་མི་འདྲ་བར་བྲན་པ་ལས་ཀྱང་དངོས་སུ་སྟོ་གཟུང་ནམ་དང་འདྲིན་ནམ་གྱི་ཚུལ་
གཉིས་པ་ཅན་དུ་གྱུབ་པ་དང་ཤྱགས་ལ་རང་རིག་ཀྱང་གྱུབ་སྟེ། གཟུང་བའི་ནམ་པ་
འདྲིན་ནམ་གྱིས་མ་ཐུངས་པར་ཡུལ་ཅན་བྲན་པ་འདི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་
པའོ། །

༼ཅ༽ནལ་འབྱོར་ནམས་ཀྱི་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་
པའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བསྟོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་ནས་སྐྱེ་བྱིད་དོན་སྐྱེ་གང་
དང་ཡང་མ་འདྲེས་པའི་དོན་ཅམ་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་ནི། རལ་འབྱོར་མདོན་

སུམ་ཡིན་ཏེ། ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་པའི་དོན་
རྟོགས་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྟོན་པར། རྣལ་འབྱོར་
རྣམས་ཞེས་སོགས་བྱུང་། འདིར་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྟེ། ཞི་ལྷག་བྱང་འབྲེལ་ལ་
བརྟེན་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ཡི་གེ་ཆད་པ་ཡིན་ཏེ།
གཞན་དུ་ན་ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་དང་བོ་ལྷ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་
ཐལ་བའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ནི་ཆད་མ་མདོའི་དར་རྒྱུ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་
བཀོད་པར་སྤང་ལ། དེར་ཡང་དག་པའི་དོན་ཞེས་པའི་བྱད་པར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར། འདིར་
རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་ཆད་མ་ཁོ་ནར་གསུངས་པའི་དགོངས་
པ་བཅའ་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་སྤང་བཅས་སྤང་མེད་ག་ལ་རུང་ཞེས་པ་ནི་ལྷགས་འདིར་
རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེར་རང་མཆན་སྤང་དགོས་པས་དེ་ལ་གཉིས་སྤང་ཅུབ་པ་ཡང་
མི་སྲིད་ན་སྤང་བ་མེད་པ་ག་ལ་རུང་སྟེ། མཉམ་བཞག་སྤང་མེད་དུ་འདོད་པ་ནི་ཐལ་
འཇུག་བར་ཁས་འཆེ་བའི་བོད་སྤྱ་རབས་པའི་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ།

༼ཆད་ཀྱི་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡོངས་སྤྱབ་དུ་འདོད་པའི་སེམས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་
གིས་མངོན་སུམ་གྱི་སྤང་ལུལ་དངོས་པོར་འདོད་དེ་རྣམ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་ལས་ཀྱང་
ལྷགས་དེ་རང་ལྷགས་སུ་མཛད་དོ། །རྒྱས་པར་རྒྱུ་ཆེན་དེ་ཉིད་དང་རྩེ་གྲང་ཐང་བའི་
བདེན་བཞིའི་རྣམ་བཞག་ལས་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག

༼ང་༽བུམ་པའི་རྩལ་རྣམས་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་བུམ་པའོ་
སྟམ་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་འཇུག་པས། བརྟེན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཀུན་རྫོབ་དུ་
ཡོད་པ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་ཆད་མ་ཀུན་བཅུས་ཀྱི་དར་རྒྱུ་ལས་བཤད་དོ། །

༼ཉ་༽ཕྱོགས་ཆོས་དང་ཕྱོགས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན་དེའི་ཆ་སྟེ་བསྐྱབ་བྱའི་
ཆོས་ཀྱིས་རྟགས་ལ་བྱབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ཆང་བ་ནི་གཏན་ཆོགས་ཡང་དག་གི་མཆན་

ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཏན་ཆོག་ས་ཡང་དག་དེ་ནི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆོག་ས་
རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བྱངས་ངེས་ཏེ། ཉག་ས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ནི་ཚྭ་གས་
ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་གསུམ་པོ་དེ་ཁོ་ན་ལ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་རང་མ་དམིགས་
པ་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་གཏན་ཆོག་ས་ནི་གཏན་ཆོག་ས་ལྟར་སྤང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་
པར། ཚྭ་གས་ཆོས་དེ་ཆས་བྱབ་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་ཆོག་ས་བཅད་གཅིག་བྱུང་ངོ་། །འདྲིར་
འགལ་མ་ངེས་མ་གྱུབ་པའི་ཉག་ས་གསུམ་ཞེས་པ་ལ་བཞི་ཞེས་ཡི་གེ་ནོར་བ་བྱུང་ངོ་། །

༼ ༡ ༽ ཆད་མ་ཀུན་བརྟུས་ལས། སྤྱ་རྟག་བྱས་པའི་ཕྱིར་ལྷས་ཅན། ཕྱིར་དང་
གཞལ་བྱ་མིན་ཕྱིར་རོ། །ལྷས་ཅན་མིན་ཕྱིར་མཉན་བྱ་ཕྱིར། མིག་གིས་གཟུང་བྱ་ཕྱིར་
མི་རྟག་ བཅས་པ་ལྟར་དུག་ལས། དང་པོ་ནི་ཚྭ་གས་ཆོས་གཅིག་སུ་ཅན་ཡིན་པར་གོ་
སྟེ། །གཉིས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པའི་འདྲོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚྭ་གས་ཆོས་མ་གྱུབ་ཅིང་། ལྟོག་
བྱང་དོན་ལ་ཡང་མ་གྱུབ་པས་ཚུལ་གཉིས་མེད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མིན་པའི་
རྣམས་ཀྱི་ཆད་ལ། དངོས་མིང་དང་། རུལ་ཕྱ་རབ་རྟག་པ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་འདྲོད་པས་
རྣམས་འགོ་གཅིག་སུ་ཅན་ནོ། །ཞེས་དར་རྟེན་ལས་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི་ཚུལ་གཞན་
གཉིས་མ་གྱུབ་ལ། ལྟོག་པ་གཅིག་སུ་ཅན་ནོ། །ཚུལ་གཉིས་གཉིས་པའི་དང་པོ་ནི། བྱེ་
བྲག་པའི་འདྲོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཚྭ་གས་ཆོས་དང་རྣམས་འགོ་ཅམ་གཉིས་གང་ལ་ཐུན་མོང་
གྱུབ་ཅིང་། ལྟོག་པ་མ་གྱུབ་པའོ་ཞེས་དར་རྟེན་ལས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་ཚྭ་གས་ཆོས་
དང་མི་མཐུན་ཚྭ་གས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱི་ལྟོག་པ་ཅན་དང་། ཐ་མ་ནི་ཚུལ་གཞན་
གཉིས་གྱུབ་ཅིང་ཚྭ་གས་ཆོས་མ་གྱུབ་པར་གོ་སྟེ། །ཚྭ་གས་ཆོས་ཅན་གྱི་གཏན་ཆོག་ས་
དགའའི་འཁོར་ལོ་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། རིགས་གཉེར་རྩ་འབྲེལ་ནས་བཤད་པའི་
ཚུལ་བཞི་དང་ལྟའི་གཏན་ཆོག་ས་འདྲོད་ཚུལ་དེ་རྩ་གཞུང་གང་ནས་བཤད་པའི་བྱངས་
འཆོལ་དགོས་སམ་སྟུམ། གཞན་རྣམས་སྤར་བཤད་བྱིན་ཏོ། །

༼ ༢ ༽ ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་གང་དག་ཆོ་འདི་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ཁོ་ནས་

འགྲོ་བར་འགྱུར་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་དུ་
ཡོད་ཅེ་ན། སྤྲུལ་པ་བཞི་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ལས་བྱི་རོལ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོས་འདི་
བ་ཡིན་ཀྱང་སྟོན་ཞི་གནས་སྟོད་སྟོད་པ་དབང་བོ་རྒྱལ་བོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དབང་བོ་
རྣེ་ཡང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་མ་སྤྲིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱི་མ་ལ་བྱང་
ཆུབ་འཕྲོ་བ་པར་འདོད་ཅིང་ཆོ་འདི་ལ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལམ་རིམ་
ཆེན་མོའི་ཞི་གནས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་གསལ་བར་བཀའ་སྩལ་འདུག་པས་དེར་བལྟ་བར་
བྱུང་།

༼དེ༽སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འབྲས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་འདོད་ཚུལ་གཉིས་ཏེ།
ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་སྟོད་པ་མ་འབྲས་པ་དུག་དང་རྟོགས་པ་མ་འབྲས་པ་དུག་དང་ཡེ་
ཤེས་མ་འབྲས་པ་གསུམ་དང་འཕྲིན་ལས་མ་འབྲས་པ་གསུམ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་འདོད་པ་
དང་། ཉན་ཐོས་སྟེ་བས་སྟོབས་བཅུ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ་སྟེ་གས་
རྩེ་ཆེན་པོ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་འདོད་པའོ། །སྟོབས་བཅུ་ནི། གནས་དང་གནས་མིན་མཐུན་
པའི་སྟོབས་དང་། ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། བསམ་གཏན་རྣམ་ཐར་
སོགས་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། དབང་བོ་མཆོག་དཔན་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། མོས་
པ་སྣ་ཆོགས་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། ཁམས་སྣ་ཆོགས་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། ཀུན་
འགྲོའི་ལམ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། སྟོན་གྱི་གནས་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། འཆི་འཕོ་
སྟེ་བ་མཐུན་པའི་སྟོབས་དང་། ཟག་ཟད་མཐུན་པའི་སྟོབས་ཏེ་བཅུའོ། །དེ་དག་གི་ངོ་བོ་
དང་སའི་བྱད་པར་རྣམས་ནི། མཛོད་ལས། གནས་དང་གནས་མིན་ཤེས་པ་བཅུ། ཞེས་
སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱུང་། རང་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟོན་ཆོགས་སུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་
དང་། རང་ཉིད་སྤངས་པ་སྟོན་ཆོགས་སུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། བར་དུ་གཙོད་པའི་
ཆོས་གསུངས་པ་དང་། དེས་པར་འབྲིན་པའི་ལམ་གསུངས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་སྟེ་
བཞི་བོ་དེ་དག་གི་བྱད་པར་ཡང་། མཛོད་ལས། རི་ལྟར་སྟོབས་ནི་དང་བོ་དང་། །བཅུ་

བ་གཉིས་པ་བདུན་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། སློབ་མ་གུས་པར་ཉན་པ་ལ་མི་ཆགས་
 པ་དང་། གུས་པར་མི་ཉན་པ་ལ་མི་སྤང་བ་དང་། གུས་མ་གུས་འདྲེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་
 ཆགས་སྤང་འདྲེས་པར་མི་འབྱུང་བའི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གསུམ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
 གུན་རྗེ་བ་སློབ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་དང་ལྡན་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་བྱུང་པར་བརྟུང་
 ཀྱི་སློབ་ནས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་དོན་ཐ་དད་པར་བྱུངོ། ཤངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཆོགས་
 དང་ནི། ཆོས་སྐྱེ་འགོ་བའི་དོན་སྟོང་པས། མཉམ་པ་ཉིད་དེ་སྐྱེ་ཆེ་དང་། རིགས་དང་
 སྐྱེ་བོངས་ཆོད་ཀྱིས་མིན། ཞེས་པའི་རྒྱ་ཐུན་ཆོགས་བྱུང་པར་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། ཆོགས་
 གཉིས་མཐའ་དག་ཡང་དང་ཡང་དུ་གོམས་པ་དང་། ལུན་རིང་བོར་གོམས་པ་དང་། བར་
 ཆད་མེད་པར་གོམས་པ་དང་། གུས་པ་ཐུགས་དྲག་པོས་གོམས་པ་སྟེ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་
 ཕྱིར། དེའི་འབྲས་བུ་ཐུན་ཆོགས་བྱུང་པར་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཐུན་ཆོགས་དང་།
 སྤངས་པ་ཐུན་ཆོགས་དང་། མཐུ་ཐུན་ཆོགས་དང་། གཟུགས་སྐྱེ་ཐུན་ཆོགས་ཏེ་བཞི་དང་
 ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕན་འདོགས་པ་ཐུན་ཆོགས་བྱུང་པར་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། ངན་སོང་
 གསུམ་དང་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐལ་ལས་འགོ་བ་རྣམས་གཏན་དུ་ཐར་པར་མཛད་པ་
 བཞི་འཕ། ཡང་ན་འགོ་བ་རྣམས་ཐེག་པ་གསུམ་དང་བདེ་འགོ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པ་
 བཞི་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མཛོད་འགྲེལ་དང་འགྲེལ་བཤད་དག་ལས་གསལ་བར་
 བཤད་པ་བཞིན་དུ་མཛོད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ལས་ཀྱང་བཤད་པས་ན། འདིར་དེ་གསུམ་རེ་
 རེའང་གསུམ་གསུམ་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་བར་མདོན་ནོ། ཡེ་ཤེས་ཐུན་ཆོགས་བྱུང་པར་
 བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། མ་བསྟན་པར་མཐུན་པ་དང་། མ་ལུས་པར་མཐུན་པ་དང་། རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དང་། མ་འབད་པར་མཐུན་པ་སྟེ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། སྤངས་
 པ་ཐུན་ཆོགས་བྱུང་པར་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དང་།
 གཏན་དུ་སྤངས་པ་དང་། བག་ཆགས་དང་བཅས་ཏེ་སྤངས་པ་དང་། སྟོམས་འཇུག་གི་
 སྐྱིབ་པ་དང་བཅས་ཏེ་སྤངས་པ་སྟེ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། མཐུ་ཐུན་ཆོགས་བྱུང་པར་
 བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། མེད་པ་སྐྱལ་བ་དང་། ཡོད་པ་བསྐྱར་བ་དང་། ལུན་རིང་དུ་གནས་

པར་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་དང་། སྐྱེ་ཆེ་གཏོང་འདྲིལ་ལ་མངའ་བཞེས་པ་སྟེ་བཞིའམ། ཡང་
ན་བསྐྱེབས་པ་ལ་གཤེགས་པ་དང་། ཉམ་མཁའ་ལ་གཤེགས་པ་དང་། ཤིན་རྒྱ་རིང་བ་ལ་
ཐུར་དུ་གཤེགས་པ་དང་། རྒྱུ་རྒྱུ་མང་བོ་འཇུག་པར་མཛད་པ་སྟེ་བཞི་དང་ལྷན་པའི་
ཕྱིར། གཟུགས་སྐྱེ་སྤྱན་ཆོགས་བྱང་པར་བཞི་དང་ལྷན་ཏེ། མཆན་སོ་གཉིས་དང་། དཔེ་
བྱད་བརྒྱད་ཅུ་དང་། སྟེང་མེད་གྱི་བྱའི་སྟོབས་དང་། སྐྱེ་གདུང་རྩི་རྩི་ལྟར་སྤྲོ་བ་སྟེ་བཞི་
དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སངས་རྒྱས་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་ཡིན་ཀྱང་སྤྲོ་བ་ཤད་
པའི་སྤྱན་ཆོགས་གསུམ་དུ་བསྐྱེས་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་དད་པ་དང་གྲུས་པར་བྱེད་ན།
འབྲས་བུ་འབྱིན་པར་ངེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། འབྲས་བུ་མཆོག་
རྒྱ་མང་བ་དང་། འབྲས་བུ་མཆོག་རྒྱ་ཐུར་བ་སྟེ་མཐོང་ཆོས་ལ་སོགས་པར་ཐོང་བ་དང་།
འབྲས་བུ་མཐའ་བཟང་བ་སྟེ་ཐུང་འདས་འཐོབ་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བཙུག་
ལྷན་འདས་ནི་བསོད་ནམས་གྱི་ཞིང་སྤྲོ་ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །

ད་ནི་མདོ་སྟེ་ཆད་མར་སྐྱེ་བས་མདོ་སྟེ་བ། །ཞེས་སོགས་གྱི་ཆོག་དོན་འཆད་དེ།
གཙོ་བོར་མདོ་སྟེ་ཆད་མར་བྱས་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྐྱེ་བའི་ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་ཡིན་པས་ན་
མདོ་སྟེ་བ་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་དེ་ལ། དབྱེ་རོ་ནི་མདོ་རྩ་འགྲེལ་སོགས་སུ་བཤད་
པའི་ལུང་གི་རྒྱུ་འབྲས་དང་མདོ་དང་སྟེ་བདུན་སོགས་སུ་བཤད་པའི་རིགས་པའི་རྒྱུ་
འབྲས་གཉིས་དང་། གཟུང་འདྲིལ་གྲངས་མཉམ་གཅིག་ཅར་བ་དང་། རིམ་འབྱུང་བ་
དང་། སྐྱེ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་སྟེ་རྣམ་པ་འདོད་ཚུལ་གྱི་སྟོན་སྒྲུལ་ཡོད་དོ། །གཞིའི་
འདོད་ཚུལ་ནི། དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་དོན་དམ་
པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དང་དེ་ལྟར་མི་རྒྱས་པའི་ཆོས་སོ། །ཕྱང་བོ་ལྷ་དང་ཁམས་བཙུ་
བརྒྱད་དང་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱ་གཉིས་གྱི་འདོད་ཚུལ་པལ་ཆེར་བྱེ་སྐྱེ་དང་མཐུན་ཀྱང་། ཕྱང་
བོ་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པས་གཟུགས་དང་གཟུགས་སྤང་ཡིན་བྱུང་མཉམ་མ་ཡིན་
པ་དང་། མིག་དང་མིག་ཁམས་གཉིས་ལ་སྐྱེ་བཞི་ཡང་འདོད་དམ་སྟུམ་མོ། །འདུས་བྱས་

ཐུང་བོ་ལྷ་དང་འདུས་མ་བྱས་གསུམ་མམ་བཞིའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་ཡོད་མོད་ཀྱི། དེ་དག་ཏུ་
 གངས་ངེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་སྐྱ་དོན་སྐྱིད་དང་སྐྱིད་དང་གཞི་མཐུན་དང་། གཅིག་དང་ཐ་
 དད་དང་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་སོགས་འདུས་མ་བྱས་མང་བོ་ཡོད་པས་སོ། །ཞེས་
 པ་ནི་གཞིའི་རྣམ་བཞག་གོ། །ལུས་དང་ཆོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་བླན་པ་ཉེར་བཞག་
 བཞི་དང་། ཀྱན་ཉོན་སྐྱེས་པ་སྤོང་བ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་མི་སྐྱེད་པ་དང་། རྣམ་བྱང་སྐྱེས་
 པ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་
 དང་། འདུན་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་སེམས་དང་དཔྱོད་པའི་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱ་བ་བཞི་
 དང་། དད་པ་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་བླན་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གྱི་དབང་
 བོ་ལྷ་དང་། དད་པ་ནས་ཤེས་རབ་གྱི་སྟོབས་ལྷ་དང་། བླན་པ་དང་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་
 འབྱེད་དང་བཙོན་འགྲུས་དང་དགའ་བ་དང་ཤིན་སྦྱངས་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་བཏང་
 སྟོམས་ཡང་དག་བྱང་ཚུབ་གྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་རྟོག་
 པ་དང་ངག་དང་ལས་མཐའ་དང་འཆོ་བ་དང་ཚོལ་བ་དང་བླན་པ་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 ཡང་དག་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་། གཟུགས་ཅན་
 གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་དང་གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་བལྟ་བ་དང་གཟུགས་སྟུག་པ་དང་
 རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་ཅི་ཡང་མེད་དང་སྲིད་ཅེ་དང་
 འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ཏེ་བརྒྱད་དང་། བསམ་གཏན་དང་བོའི་སྟོམས་འཇུག་ནས་འགོག་
 པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་བར་མཐར་གནས་སྟོམས་འཇུག་དགུ་དང་། རྟོགས་རིགས་མི་འབྲ་
 བ་མེད་ཀྱང་བཅེ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་དང་ས་དང་པར་ཕྱིན་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་
 མཆོག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་སྟེ། སལ་ཆེར་མཛོད་དང་མཐུན་ནོ། །ཉན་རང་
 གཉིས་ལ་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་དང་ཉན་ཐོས་ལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་དང་རང་རྒྱལ་ལ་
 ཆོགས་ན་སྟོད་པ་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་གཉིས་དང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མཛོད་ལྟར་
 འདོད་པ་ནི་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་རྒྱེན་ཆོགས་ཤིང་འདུས་བྱས་པའི་དངོས་
 པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་དང་། མདོན་པ་སྡེ་བདུན་བཀའ་མ་ཡིན་པར་བྱས་ཤིང་། མདོན་

པའི་སྡེ་སྣོད་དུ་གྱུར་པའི་བཀའ་ནི་མདོ་སྡེ་དང་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་ནང་དུ་གནས་
 པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་ཐོར་བྱ་ཐོར་བྱར་འཆད་པའི་མདོ་རྣམས་
 ཡིན་ལ། བཀའ་བསྟན་ལ་སོགས་པའི་ལུང་ནི་ཆོག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་གཞུགས་སུ་
 འདུས་སོ། །སྤྱི་རབ་རྒྱལ་ལ་སྤྱོད་ཆ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པ་གཉིས་
 དང་། རྣམ་རིག་མིན་པའི་གཞུགས་རྣམས་སུ་མེད་ཅིང་མིག་དབང་གཞུགས་ཅན་ཆད་མ་
 མིན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དངོས་པོར་མེད་ཅིང་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་
 བཅས་པོ་སྡེ་རྣམས་སུ་མེད་པའི་བཏགས་ཡོད་དང་། དབང་བོའི་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་འབྲུ་རྣམ་
 དང་ལྷན་ཞིང་། དེ་ལ་ལྷགས་གསུམ་སྟེ། བླ་བོ་ལ་བལྟས་པའི་ཆེ་སྡེ་སེར་དཀར་དམར་
 སོགས་གཞུང་བའི་རྣམ་པ་དང་གྲངས་མཉམ་པའི་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་
 གཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དང་། དེའི་ཆེ་དེ་དང་གྲངས་མཉམ་པའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་
 མཐུན་དུ་མ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དང་། དེའི་ཆེ་བླ་བོའི་སྟངས་ཀྱི་ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་
 པ་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལ་འཆར་བ་མི་འགལ་བས་ན་བླ་བོའི་རྣམ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་
 ལ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དང་གསུམ་མོ། །དེ་དག་ལས་དང་བོ་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྣམས་འབྲང་
 གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། བར་བ་ནི་ལུང་གི་རྣམས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་བ་ཁོ་ནའི་ལྷགས་སུ་བཤད་
 དེ། སྐབས་བྱེད་གསལ་བར་མ་བཤད་པས་ན་བཏགས་དགོས་སོ། །རྒྱ་འབྲས་མཆན་ཉིད་པ་
 ལ་དུས་མི་མཉམ་པ་ཞིག་དགོས་ལ། དག་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་སྤངས་རྟོགས་ལས་མི་ཉམས་
 པས་བྱུང་བའི་བསམ་གཏན་དང་བོ་གསུམ་གྱི་ཡན་ལག་གི་བདེ་བ་ནི་ལུས་ཤེས་སུ་
 གྱུར་པའི་ཆོར་བ་ཡིན་པས་ན་སྒྲོམ་སྒྲོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ལུས་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་
 གྱི་ཡན་ལག་དུ་རུང་ངོ་། །མདོན་སུམ་ལ་དབང་མདོན་ཡིད་མདོན་རྣལ་འབྱོར་མདོན་
 སུམ་རང་རིག་མདོན་སུམ་བཞི་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་མདོན་སུམ་གྱི་སྤྲང་ཡུལ་ལ་མི་རྟག་
 པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་གྱིས་བདག་
 གིས་དབེན་པའི་འདུ་བྱེད་དངོས་སུ་དང་བདག་མེད་སྤྱོད་ལ་རྟོགས་སོ། །བྱང་འཕགས་
 ལ་མཉམ་བཞག་པ་ཡིན་དགོས་པ་ནི་མདོན་ལྷགས་དང་མཐུན་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཆོས་སྐྱ་དང་གཟུགས་ཕུང་གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་སུ་འདོད་པ་ནི་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །འདིར་སྐྱས་པ། མདོ་སྡེ་ཆད་མ་ཁ་བའི་རི་སུལ་དུ། །མདོ་དང་སྡེ་
བདུན་རིགས་པའི་སྡེ་ཁྲི་ཉལ། །མདོ་དོན་སྐྱབ་བྱེད་མཁས་མང་འཕྲོག་བྱེད་རྣམས། །མདོ་
ཙམ་མིན་པར་ལན་བརྒྱར་བསྐྱགས་པར་འོས། །དེ་སྤྱད་སེམས་ཀྱིས་དབུལ་འཕོངས་སེལ་
བྱེད་དངོས། །འཁོར་ལོ་དང་བོའི་དགོངས་དོན་ཡིད་བཞིན་ནོར། །འཆོལ་ཕྱིར་རྣམ་དཔྱེད་
བཙུན་པའི་གྱུར་ཁྱུགས་ཏེ། །རིགས་གཞུང་འོ་མཆོའི་པ་མཐར་འགྲོ་བར་གྱིས། །བདག་
ཉིད་ཆེན་པོས་རྣམ་འགྲེལ་གསར་གཟིགས་ཆོ། །དད་པ་ཤུགས་དྲག་འཁྱུངས་ཤིང་སྐྱུན་
ཆབ་ཀྱང་། །རྒྱན་མི་འཆད་པར་ཉག་ཏུ་འོང་ཞེས་པའི། །ཟུང་བྱང་རྣམ་ཐར་མཆོག་དེ་
དྲན་པར་རིགས། །ཞེས་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་འགྲེལ་དཀའ་གནད་མདུད་གྲོལ་སློ་
གསལ་གཅིས་ནོར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་མདོ་སྡེ་བའི་སྐབས་བྱས་བྱིན་ཏོ། །

ལེའུ་བཙུ་བ། སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས།

༥ རྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་བོ་རྒྱལ་ཆབ་མི་པམ་མགོན་པོ་སློབ་དཔོན་ཐོགས་
མེད་སྐྱ་མཆེད་སོགས་ཅ་བརྒྱད་ཀྱི་སླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །ཆེ་རབས་
ཀུན་ཏུ་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ། །འདིར་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་བྱར་མཆན་དགོད་
པ་ལ།

༼ཀ༽གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་སློབ་ཏུགས་

པའི་ཚྭ་གས་རྣམས་སྐབ་པའི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་དོན་
 ཡིན་ན་སྟོན་པའི་དགོངས་དོན་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་གང་ཡང་རུང་
 བ་ཞིག་གི་དངོས་ཟིན་གྱི་དོན་ལ་ཆད་མའི་གཞོན་པ་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྟོན་པའི་
 དགོངས་པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་ཆད་མའི་གཞོན་པ་མི་འཇུག་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་
 ན་གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པ་དེ་མདོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གི་དོན་ཡིན་ཀྱང་སྟོན་
 པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་
 ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་ལས། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཡང་ཡིན་ལ་གསུང་བ་བོའི་དགོངས་པ་
 ཡང་ཡིན་པ་དང་། གསུང་བ་བོའི་དགོངས་པ་མིན་ཀྱང་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་དུ་བཞག་
 དགོས་པ་གཉིས་ཡོད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། མདོ་གང་ཡང་རུང་
 བ་ཞིག་གི་དོན་ཡིན་ན་སྐབ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། མདོ་སྟེ་དགོངས་
 འགྲེལ་གྱི་དོན་ཡིན་ཀྱང་སྟོན་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་མི་དགོས་པར་ཐལ་འཇུག་བའི་
 སྐབས་ཀྱི་ལེགས་བཤད་སྟོང་བོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རང་གི་མཆན་
 ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་ན་མཆན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བ་སྟེ་བར་
 དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ནི། དེ་ལྟར་གང་མཐོང་ཐམས་ཅད་ལ་མིན་གྱི་སྟོ་མཆོག་
 དང་མི་ལྟན་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་
 དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི་སྟོན་པའི་བཞེད་པ་མིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཐལ་
 འཇུག་བའི་ལུགས་ལ། རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་ན་མཆན་ཉིད་གསུམ་
 ག་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འཇུག་བ་ནི་མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་ཡིན་ཀྱང་སྟོན་པའི་
 བཞེད་པ་མིན་ལ། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་
 པར་མཐོང་ན་མཆན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྐྱར་འདེབས་སུ་འཇུག་བ་ནི་མདོའི་དོན་དང་
 སྟོན་པའི་བཞེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྟོག་གཅོད་གནང་བ་
 མེད་པ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་སྟེ་སྟོད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ཀྱང་སྟོན་པའི་དགོངས་པ་མིན་ལ། གདུལ་
 བྱ་ཐེག་དམན་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྟོག་གཅོད་ནམ་ཡང་གནང་བ་མེད་པ་ནི་མདོའི་དོན་དང་

སྟོན་པའི་དགོངས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་
བཤད་སྟོང་བོ་ལས། གལ་ཏེ་རྣམ་རིག་པས་བཀའ་བ་དེ་མདོའི་དོན་ཡིན་ན་དེ་དང་
མི་མཐུན་པར་དབྱུ་མ་བས་བཀའ་བ་ཡང་མདོའི་དོན་ཡིན་པས། གསུང་བ་བོ་ལ་ནང་
འགལ་ཡོད་པར་འཇུག་ཞིང་མདོའི་དོན་བཀའ་པར་ཡང་འཇུག་རྩིས་ན། འོ་ན་རྒྱུ་
ལ་སྟོས་ཏེ་སློག་གཅོད་ལ་གནང་བ་མེད་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནམ་
མིན། མིན་ན་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུ་གི་སྡེ་སྟོད་ལ་སློག་གཅོད་ལ་གནང་བཀའ་གི་བྱད་པར་
མེད་པར་འཇུག་རོ། །ཡིན་ན་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོས་ནས་སློག་གཅོད་ལ་གནང་
བ་ཡོད་པ་ཡང་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྡེ་སྟོད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་གསུང་བ་བོ་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་
པར་འཇུག་རྩིས་སྐྱེས་ན་ལན་ཅི་ཡོད། གདུལ་བྱ་ཐེག་དམན་ལ་སྟོས་ཏེ་སློག་གཅོད་ལ་
ནམ་ཡང་གནང་བ་མེད་ལ། ཐེག་ཆེན་ཀྱི་བྱད་པར་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོས་ཏེ་གནང་བ་ཡོད་
པ་གསུང་བ་བོའི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཅན་
རེ་ཞིག་ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་པར་བཤད་པའི་སྟོད་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱའི་སྟོ་ལ་སྟོས་
ཏེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པ་ཡོད་ལ། ཟབ་མོའི་དོན་རྟོགས་པར་གོ་བའི་སྟོད་རུང་
གི་གདུལ་བྱ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པ་མེད་པ་ལ་ཅི་
ཞིག་འགལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཁ་ཤིང་ལྟར་ནད་པ་ན་བ་ལ། སྐྱེན་པ་སྐྱེན་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། ཁངས་རྒྱས་
དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། སེམས་ཅམ་དུ་ཡང་རབ་དུ་གསུངས། ཞེས་ནད་པ་སོ་སོ་ལ་
སྐྱེན་སྟེར་བ་ནི་སྐྱེན་པའི་རང་དབང་གིས་མ་ཡིན་གྱི། ནད་པའི་ནད་ཀྱི་ཚུལ་དང་བསྐྱེན་
དགོས་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་ཡང་སྟོན་པའི་རང་
ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་མིན་གྱི། གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་གསུངས་
ཏེ། འདི་ལ་དོགས་གཅོད་ཐལ་འཇུག་བའི་སྐབས་སུ་འཆད་དོ། །བར་སྟོད་པ་དག་ངི་
ལྟ་བར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་སྲུང་བཤད་ཟིན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཆོལ་ཞིང་དོན་དུ་

གཉེར་བའི་གང་ཟག་ལ་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སྤང་ཁམས་སྦྱེ་མཆེད་སོགས་ཐམས་ཅད་ཡོད་
 ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང་། ཏུས་ཕྱིས་ནི་དོན་འདུས་བྱས་ནམས་སྦྱེ་འདིག་བྱེད་པར་རྟོགས་
 ཤིང་འཁོར་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པར་འཇུར་བ་ལ་སྤང་ཁམས་སྦྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་རང་
 བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་འཆད་པར། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བ་
 ལས། དེ་ཉིད་འཆོལ་ལ་ཐོག་མར་ནི། ཐམས་ཅད་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་བྱ། རྟོན་ནམས་
 རྟོགས་ཤིང་ཆགས་མེད་ལ། ཕྱིས་ནི་ཐམས་ཅད་དབེན་པའོ། ཞེས་བྱང་ངོ་། འདིས་
 འདིར་བྱངས་པའི་གཞུང་གི་ཡིག་ནོར་དག་པར་གྱིས། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། བསོད་ནམས་
 འདོད་པས་སྟོང་བ་ཉིད། ཀྱུན་ཆེ་བརྗོད་པར་བྱ་མིན་ཏེ། ཀྱུན་མིན་གནས་ལ་སྦྱར་
 བའི་སྟོན། ཏུག་ཏུ་འཇུར་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་དང་། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་
 དང་། ཀྱུན་མིན་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཏེ། ཉན་གྱི་དབང་གིས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། སྟོན་
 ཞེས་བྱ་བར་འཇུར་མིན་ནམ། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོག་དོན་ནི་གོ་སྟོན་ལོ། །

༼ག༽འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་འདིས་འཕགས་པ་སྤྱུ་སྤྱུ་འབྱུང་ཏུས་དང་
 མཚན་དང་ཆོས་སྒྲ་དང་བོ་སྟོག་པ་སོགས་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་དང་། ཤེར་
 ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྟོག་པའི་སྟོབས་གྱིས་ས་དང་བོའི་རྟོགས་པ་བརྟེན་ཚུལ་དང་སྦྱེ་ཆེ་ཆད་
 དང་རིག་སྟགས་བྱུ་བའི་མཐུས་འགོ་དོན་བྱེད་ཚུལ་དང་གཏམ་ཆོགས་དང་བསྟོད་
 ཆོགས་དང་སྟོན་དབྱེད་དང་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སོགས་སྟོན་ཆོགས་དང་བྱད་པར་ཏུ་
 རིགས་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་མཛད་ཚུལ་དང་། ལྷ་
 ངན་ལས་འདས་ནས་བདེ་བ་ཅན་ཏུ་འབྱོན་པ་དང་མ་འོངས་པ་ན་སྤྱུལ་བའི་སྦྱོར་འདོད་
 ཁམས་སུ་འཛང་རྒྱ་ཚུལ་ནམས་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པར་ནི་ནམ་ཐར་དང་ཆོས་
 འབྱུང་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ལང་གཤེགས་ལས། སོ་སོ་རང་རིག་ཐེག་པ་ནི། རྟོག་
 གེ་བ་ཡི་སྦྱོད་ལུལ་མིན། ཁགོན་པོ་འདས་པའི་འོག་ཏུ་ནི། འདྲིན་པར་སྤྱུ་འཇུར་བཤད་
 ཏུ་གསོལ། ཞེས་མཉམ་བཞག་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུལ། སྒྲ་རྟོག་གི་སྟོན་

པ་ཞི་བའི་ཐེག་པ། སྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་སུ་ཞིག་གིས་འཛིན་ཁུས་པའི་ལན་དུ།
 བདེ་གཤེགས་མུ་ངན་འདས་པའི་འོག་ཚུལ་རྣམས་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དེ། དུས་དག་
 འདས་ནས་འབྱུང་བ་ནི། སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཁྱེད་ཤེས་བྱས། ཞེས་བདེ་གཤེགས་མུ་ངན་
 ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་རྣམས་འཛིན་
 པར་འགྱུར་བའི་གང་ཟག་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་དུས་དག་འདས་ནས་འབྱུང་བ་དེ་ནི། མཆན་
 གཞན་སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཞེས་པ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་ཁྱེད་ཀྱིས་ཤེས་པར་
 བྱས་ཤིག་དང་བདག་གིས་བཤད་པར་བྱའོ་གསུངས། ལྟོ་ལྟོགས་བེ་ཏའི་ཡུལ་དུ་ནི། དགེ་
 སྟོང་དཔལ་ལྡན་ཆེར་གྲགས་པ། དེ་མིང་ལྟ་ཞེས་འབོད་པ་སྟེ། ཡོད་དང་མེད་པའི་
 ལྟོགས་འཛིག་པ། རང་ཡི་ཐེག་པ་འཛིག་ཏེན་དུ། ལྟ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། རབ་
 ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱབས་ཏེ། བདེ་བ་ཅན་དུ་དེ་འགྲོ་ལོ། ཞེས་ཀྱང་གར་ལྟོ་ལྟོགས་བེ་དར་
 ལྟ་སྟེ་འཇག་མ་སྟེ་བའི་ཡུལ་དུ་ནི་སྟེས་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་དགེ་སྟོང་དུ་གྱུར་པའི་
 མིང་དཔལ་ལྡན་ཞེས་གྲགས་པ། དེའི་མིང་གཞན་འཛིག་ཏེན་ན་ལྟ་ཞེས་འབོད་པ་སྟེ་
 ཞེས་པའམ། སྟོན་གསལ་ཆག་འགྱུར་ལས། དེའི་མིང་ཡང་ན་ལྟ་སྐྱབ་སྟེ། ཞེས་པ་ལྟར་
 གྱིས། གང་དུ་བཟུང་ན་སྤང་བར་འགྱུར་བའི་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ལྟོགས་ཏེ་མཐའ་
 གཉིས་འཛིག་པ་སྟེ་སྤངས་པའི་རང་ཡི་ཐེག་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟེ་གོང་ན་མེད་པའི་
 ཐེག་ཆེན་ཀྱི་ལམ་མཐར་ཐུག་འཛིག་ཏེན་འདིར་རབ་སྟེ་གསལ་བར་བཤད་ནས་རབ་ཏུ་
 དགའ་བའི་ས་དང་པོ་བསྐྱབས་ཏེ་བདེ་བ་ཅན་ཀྱི་ཞིང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བར་གསུངས་
 སོ། །ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་སྟོན་གསལ་དུ་བྱངས་པ་ནི་འདི་དང་འགྱུར་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་
 ཞིང་། འོན་པར་ཚུལ་ཡང་མཆན་འགྲེལ་ལས། ཆོག་རྒྱུ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱིས་དྲི་བ་ནི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་འོན་མཐར་ཐུག་པའི་ལྟ་བ་དང་སྤར་བཤད་པའི་བྱུང་འདུག་གཉིས་ཀ་
 ལ་བསམ་ནས་དྲིས་སོ། ཞེས་དང་། ལྟ་མེད་ཐེག་ཆེན་རབ་བཤད་ནས། ཞེས་པ་ནི་མདོ་
 ལྟེ་དང་རྒྱུད་ལྟེའི་ལྟོགས་གཉིས་ཀ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། སློབ་
 དཔོན་བྱང་བཟང་གི་གཞུང་བྱངས་པ་འདིར་ལོ་བཞི་ཉན་ལོན་པ་ན་ཞེས་པ་ཡིག་ཅོར་

ཡིན་ཏེ། གཞུང་རང་ལས་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལོན་པ་ན་ཞེས་བྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ང་༽ལྷང་འདིའི་ཆོགས་བཅད་དང་བོས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་འབྱུང་དུས་
དང་མཆན་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྡོད་ལ་མཁས་པར་བསྟན་ལ། དེ་ནས་གཅིག་གིས་
མདོ་ལ་བྱང་ངེས་འབྱེད་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བསྟན་
བཅོས་རྒྱས་པ་ས་སྡེ་ལྷ་སོགས་ཚོམ་པར་བསྟན་ཞིང་། དེ་ནས་གཅིག་གིས་ལྷག་པའི་ལྷའི་
རིག་ཐུགས་གྱི་མཐུས་སོ་གོས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ནས་གཅིག་གིས་བསྟན་པ་
ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་དོན་བསྟན་
པའི་བསྟན་བཅོས་སྡོམ་ནམ་པ་གཉིས་ཚོམ་པ་དང་སྐྱེ་ཆེ་ཆད་དང་བྱི་མར་ཡུལ་གང་
དུ་འཁྱུངས་ཚུལ་བསྟན་ནས། ཆོགས་བཅད་ཐ་མས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་
འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་འཁོར་བའི་སྟོན་གྱིས་མ་གོས་པར་དུས་ཡུན་རིང་བོར་བདེ་བ་
མཐའ་ལས་པ་སྤྱོད་ལྟེ་མཐར་སླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བསྟན་ཏོ། །ང་ནི་མྱ་ངན་འདས་
འོག་དུ། ཁོ་ནི་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། ཞེས་པའི་རྟེན་བ་འདི་གཉིས་གཞུང་རང་ལས་མ་
བྱང་ཞིང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་དུ་བྱངས་པ་མི་སྣང་ལ། དགོངས་འགྲེལ་འགྲེལ་ཆེན་
དུ་གཞུང་འདི་བྱངས་ནས་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པའི་ཆེ་བྱོན་པའི་
བཤད་པ་བྱས་ཀྱང་འགྲེལ་ཆེན་དེའི་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་ཆོག་ཟིན་ལྟར་ཁས་ལེན་
དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་དེར་འཕགས་པ་སྐྱེ་བྱུང་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་
ཉིས་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་བྱོན་པར་བཤད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་ས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་
པས་མཛད་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་དེ་
སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ལོན་པའི་དུས་སུ་བྱོན་པར་ཁས་ལེན་ན། སྟོན་པ་འདས་
ནས་ལོ་བདུན་བརྒྱ་ལོན་ནས་བརྒྱད་བརྒྱར་མ་ལོན་པའི་དུས་སུ་བཙུགས་པའི་འགྲེལ་
ཆེན་ངི་མེད་འོད་དུ། རོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། ཞེས་སོགས་མདོན་རྟོགས་
རྒྱན་གྱི་ལྷང་བྱངས་པ་དང་མི་འགྲིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་སྡོད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་མཛོད་

དང་མི་འདྲ་བའི་སྐྱོན་སྤོང་མཛད་པ་དང་ཡང་འགྲིག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁ་ཅིག་
འདོད་པ་བདེན་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་། གྲུབ་མཐའ་རྩ་འགྲེལ་འདིར་དགོངས་འགྲེལ་འགྲེལ་
ཆེན་ལྟར་བཤད་ཅིང་། ཀུན་གཞི་དཀའ་འགྲེལ་དུ་འང་འགྲེལ་ཆེན་དེའི་བཤད་པ་བཀོད་
ནས་དགག་པ་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དབྱད་གཞི་ཆེད། །

། ཅེ་དང་ངས་འདི་ལྟར་མཛད་པ་མདོ་སྤེ་དང་ཞེས་པ་ཡི་གེ་མ་དག་སྟེ། མདོ་
འདི་དང་ཞེས་ཉི་ཆོག་སྟོན་ཉི་བཤད་མ་ཐག་པའི་སྟོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་སྐྱོན་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

། ཆེ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ད་ལྟ་བུ་ལྟར་འཇུག་གི་ནང་ན་ཡོད་པའི་
ཡུམ་གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་གཞོན་འཛོམས་དེ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་ཡིན་ཏེ།
དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་ལས་ཞེས་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་དུ་ལྷང་དངས་པ་རྣམས་
ཡུམ་གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་དེར་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མན་ངག་རྗེས་འབྲང་དུ། སྒྲ་མའི་མན་
ངག་ལས། གཞུང་འགྲེལ་གཞོན་འཛོམས་གསལ་བར་བྱ་བར་འདོད། ། ཅེས་དངས་པ་
དང་། ཡུམ་གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་ལས། སྒྲ་མའི་ལྷང་གིས་བདག་ལ་པན་པའི་ཕྱིར། །འདི་
ཡི་གཞུང་འགྲེལ་གཞོན་འཛོམས་བྱ་བར་འདོད། ། ཅེས་པ་གཉིས་འཇུག་མི་འདྲ་བ་མ་
གཏོགས་པ་གཞུང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞེད་དོ། །མན་ངག་རྗེས་འབྲང་མཁན་
པོ་ཞི་བ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཀྱང་དབྱིག་གཉེན་གྱི་དགོངས་པ་དབྱ་མར་བཀྲལ་བ་དང་།
ཡུམ་གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་དེ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་དུ་བཤད་དེ། དོན་དེ་ལྟར་
གསེར་སྤང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། མན་ངག་རྗེས་འབྲང་དུ་ནི། ཉི་ཁྱི་
གཞུང་འགྲེལ་དུ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ལྷང་ཤེས་བྱེད་དུ་དངས་ནས་འཆད་པས་དེའི་ལྷགས་དང་
འགལ་བ་སྒྲ་མི་རྒྱས་ལ། རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་མ་ཞེན་པར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་འཛིན་མི་
རྒྱས་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སེམས་ཙམ་དུ་བཟུང་བ་བཞིན་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་ཡང་དང་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བཤད་

ནས། བྱང་གི་ཤེས་བྱ་ལ་བརྟེན་ནས། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་བཀྲོལ། །ཞེས་བྱ་
 བ་སྐྱེན་སྦྱང་བའོ། །ཞེས་སོགས་དབྱིག་གཉེན་གྱི་དགོངས་པ་དབྱ་མར་བཀྲལ་པའི་བཤད་
 རྒྱལ་བཀོད་པའི་རྗེས་སུ། དེས་ན་སློབ་དཔོན་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཚྱུགས་སྤང་ལྟ་བུ་ལོག
 གང་ཟག་པལ་བར་གྲགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་འདིས་འདི་རྟོགས་འདིས་འདི་ལས་མ་
 རྟོགས་ཞེས་རང་དབང་དུ་རྒྱུད་ཆེད་གཟུང་བར་ག་ལ་རུས། དེ་ལྟ་ན་ཡང་དེ་དག་གིས་
 གཞུང་ལུགས་ནས་བཤད་ཆེད་ནི་རྣམ་རིག་ཅམ་དུ་བཀྲལ་ནས་དེ་ཉིད་དབྱ་མའི་དོན་
 དུ་འཆད་པར་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་པལ་མོ་ཆེ་ལ་གྲགས་ཤིང་གྲགས་པ་ལྟར་ཡང་སྤང་སྟེ།
 ཞེས་ཟུར་བུ་མཛད་པའི་ཚྱུགས་སྤང་ནི་ཞི་བ་འབྱུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ཉི་ཁྱི་
 གཞུང་འགྲེལ་དུ་སྐྱེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དངས་པར་བཤད་པ་ཡང་། ཡུམ་གསུམ་གཞོད་འཛོམས་
 སུ། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །ཞེས་སོགས་དང་། དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་སྐྱེ་བ་དག
 །མི་འཐད་པ་ནི་གང་ཡིན་པ། །ཞེས་སོགས་གཞུང་ཆེན་པ་གཉིས་དངས་པ་དེ་ལ་བསམ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་དེ་བོད་དུ་འཇུག་བ་མི་སྤང་བས་དེའི་ནང་
 དུ་སྐྱེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་མ་དངས་པ་ནི་བདག་ལྟ་བུའི་མདོན་སུམ་གྱི་སྦྱོད་ལུ་
 མ་ཡིན་མོད་ཀྱང་རིགས་པས་སྐྱབ་དུ་ཡོད་དེ། དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་དུ་རྒྱ་ཆེ་
 བའི་ལམ་ལྟ་བུ་དབྱ་སེམས་སྤྱན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་སྐྱེས་བྱེད་ཀྱི་
 ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་དངས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་མོད་ཀྱང་། དེ་དངས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་
 སྐྱེས་བྱེད་དང་ལྟ་བའི་འགངས་མཐུན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འགོ་ངེས་ཀྱི་ལུང་དེར་དངས་པར་
 མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་གྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་སེམས་
 ཅམ་དུ་བཀྲལ་བར་ཆོག་གསལ་དང་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་དང་ཤེར་འབྱུང་དང་བྱད་
 རྟེན་སྤྱིས་བཤད་པ་ལྟར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་རང་ལུགས་སུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་
 པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ནི་འགྲན་ཆེ་དང་བྲལ་
 བའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས། མེ་འབར་བའི་འཕོག་འབྱེན་དུ་རྒྱ་སྐྱེད་པ་ལྟར་རང་
 ཉིད་མདོའི་དོན་སེམས་ཅམ་དུ་བཀྲལ་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་སྐྱེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་དེ་འབྱུངས་

པར་མི་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་དུ་ཡུམ་གསུམ་གཞོད་འཛོམས་
དེ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ན། གསེར་སྤང་ལས། མན་
ངག་རྗེས་འབྲང་དུ་ཡང་ཉི་མའི་གཞུང་འགྲེལ་ཞེས་གྲགས་ཀྱི་ཡུམ་གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་
ཞེས་པ་མི་སྤང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི། མན་ངག་རྗེས་འབྲང་
དུ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་དུ་བཤད་པ་དེ་ཉི་མའི་གཞུང་འགྲེལ་ཡིན་གྱི་ཡུམ་
གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་མིན་ཞེས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དབྱིག་གཉེན་གྱི་གཞུང་འགྲེལ་ནི་ཉི་མའི་
གཞུང་འགྲེལ་ཞེས་གྲགས་ཀྱི་ཡུམ་གསུམ་གཞུང་འགྲེལ་ཞེས་འཕགས་ཡུལ་བ་སྟུ་ལ་ཡང་
མ་གྲགས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མན་ངག་རྗེས་འབྲང་དུ་ཡང་ཞེས་པའི་ཡང་
སྒྲིའི་དོན་བཤད་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼༩༽བརྒྱུད་སྟོང་དོན་བསྟུས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྟོང་ཉིད་བཙུ་བཤད་ཚུལ་ནི་
དབྱས་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བཙུའི་གཉེན་པོར་སྐྱབ་པ་
ལ་གདམས་པའི་མདོའི་འགྲེལ་ཚུལ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་མདོ་འགྲེལ་ཚུལ་རྣམས་
ཐེག་བསྟུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི་གསེར་སྤང་གི་དོན་ཡིན་པས་ན། སྟོང་ཉིད་བཙུ་
བཤད་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བཙུའི་གཉེན་པོར་སྐྱབ་པ་ལ་གདམས་པའི་མདོའི་འགྲེལ་
ཚུལ་དབྱས་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞེས་སྒྲུབ་བ་གཏན་མིན་ནོ། །དོན་དེ་དག་གསལ་བར་
བཤད་དགོས་ཀྱང་ཡི་གེ་མངས་པས་འདིགས་ནས་མ་བྲིས་ཏེ། རྒྱས་པར་གཞུང་དེ་རྣམས་
སུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་པར་བྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་
མི་རུང་བས་ན་མཐའ་དཔྱོད་ཀྱི་ཆོག་ལོར་བ་ཡིན་ནམ་དཔྱད་པར་གྱིས་ཤིག།

༼༡༠༽ལྷ་བརྒྱུ་ཐ་མ་ཞེས་པ་གཞོད་འཛོགས་མཁན་པོས་རྟགས་ཙམ་འཛིན་
པའི་དུས་དང་། ཞི་བ་འཚོས་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྷ་བརྒྱུ་ཕྱག་བྱི་མ་ལྷ་ལ་
འདོད་པ་ནི་གསེར་སྤང་གི་དོན་ཡིན་པར་མ་ཟད། གཞོད་འཛོམས་རང་ལས་ཀྱང་ཤིན་
ཏུ་གསལ་བར་བཤད་ཡོད་པས་ན། པར་བྱིན་སྐབས་དང་བའི་མཆན་དུ་བཤད་ཚུལ་འདི་

ལ་བཀག་པ་མཛད་པའི་དགོངས་པ་བཅའ་བར་བྱའོ།

༼ ༡༽ འདིའི་གཞན་སྟོང་གི་ཚུལ་གྲངས་ཅན་ལྟར་ཡིན་ཞེས་པའང་དབྱང་
དགོས་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་པོར། གཞོད་འཛོམས་ཀྱིས་བཤད་པ་ནི་རྟོག་པ་ལ་རྫོང་བྱེད་
སྒྲི་བྱེད་བཞིན་བྱ་དོན་སྒྲི་སྒྲུང་བ་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མིག་དང་། གཟུང་བ་གཟུགས་
ཀྱི་སྒྲི་མཆེད་ལ་དེ་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཏུ་སྒྲུང་བ་ནི་རྣམ་བཟགས་ཀྱི་མིག་
དང་། སྒྲ་དོན་ཀྱི་སྒྲིར་གྱུར་པའི་བཞིན་པར་བྱ་བྱེད་དང་བྲལ་བས་བཞིན་དུ་མེད་ཅིང་།
མིག་གི་གཟུང་འཛིན་དུ་སོ་སོར་སྒྲུང་བར་གྱུར་པ་དང་བྲལ་ཏེ་མཉམ་བཞག་སོ་སོར་ང་
རིག་གིས་རིག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མིག་ཏུ་འདོད་པས། མིག་གི་ཆོས་ཉིད་
དེ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གིས་རིག་པའི་དོན་བཞིན་བྱ་རྫོང་བྱེད་དང་གཟུང་འཛིན་
ཏུ་སྒྲུང་བའི་གཉིས་སྒྲུང་དང་བྲལ་བ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་གི་
ཡུལ་དེ་སྟོང་ཞེས་བྱ་སྟེ་གཉིས་སྒྲུང་སྒྲ་མ་ནི་ཀུན་བརྟགས་དང་བྱི་མ་ནི་རྣམ་བཟགས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་ནས། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་ན་གཉིས་སྒྲུང་མེད་
པ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རེ་རེ་ལ་གསུམ་
གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་ནས་སྟོང་གཞི་རྣམ་བཟགས་དགག་བྱ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱིས་
སྟོང་བ་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་བཤད་པས་རྣམ་བཟགས་ཀྱི་མིག་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་མིག་
གིས་སྟོང་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་དུ་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མཉམ་གཞག་གི་ངོ་ན་སྒྲ་མ་གཉིས་
ཀྱིས་བྱི་མ་སྟོང་བ་མདོའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ཡང་ལེགས་པར་མི་སྒྲུང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་གྲངས་ཅན་གྱི་གཞན་སྟོང་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་ན་རྗེ་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོས་སྟོགས་སྒྲ་ངོས་མ་བེན་པ་དང་བཀག་པ་མཛད་པ་ཡང་འབྲེལ་མེད་དུ་འཇུག་
བའི་ཕྱིར་རོ།

༼ ༢༽ ལུས་ཀྱི་རྣམ་རིག་ནི་མིག་སོགས་ཁམས་ལ། ལུས་ཅན་གྱི་རྣམ་རིག་ནི་
ཉོན་ཡིད། ཟ་བ་བོའི་རྣམ་རིག་ནི་ཡིད་ཁམས། དེས་ཉེ་བར་སྤྱད་པར་བྱ་བའི་རྣམ་རིག་

ནི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་གྱི་ཁམས་དྲག་དང་། དེ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་རིག་ནི་རྣམ་
 ཤེས་གྱི་ཁམས་དྲག་དང་། དུས་གྱི་རྣམ་རིག་ནི་འཁོར་བའི་རྒྱན་བར་མ་ཆད་པར་འཇུག་
 པ། གངས་གྱི་རྣམ་རིག་ནི་བགྲང་བ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་རིག་ནི་སྤྱོད་གྱི་འཇིག་རྟེན། ཐ་སྙད་
 གྱི་རྣམ་རིག་ནི་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་བཞི། བདག་གི་རྣམ་རིག་ནི་བདག་དང་
 བདག་གི་བ་དང་། གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ནི་གཞན་དང་གཞན་གྱིར་འཛིན་པའི་ཡུལ། བདེ་
 འགྲོའི་རྣམ་རིག་ནི་ལྟ་དང་མི། ངན་འགྲོའི་རྣམ་རིག་ནི་ངན་སོང་གསུམ། འཆི་འཕོ་བའི་
 རྣམ་རིག་ནི་འཆི་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། རྒྱུ་བའི་རྣམ་རིག་ནི་རྒྱུ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཏེ་
 རྣམ་རིག་བཅོ་ལྔའོ། །དེ་དག་གི་ངོས་འཛིན་བཤད་སྒྲུར་ལས་འདི་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་
 བར་བཤད་ཀྱང་། བཤད་མ་ཐག་པ་འདི་ནི་དབྱིག་འབྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་སྟེ་ཐེག་བསྐྱུས་
 དང་མཐུན་ནོ། །རྣམ་རིག་བཅོ་ལྔ་ལས་དང་པོ་དགུ་ནི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་ཆགས་དང་།
 དེ་ལས་གཉིས་ནི་བདག་ལྟའི་བག་ཆགས་དང་། ཐ་མ་བཞི་ནི་སྲིད་པ་ཡན་ལག་གི་བག་
 ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་ཞིང་། རྣམ་རིག་བཅོ་ལྔས་ཁམས་གསུམ་དང་འགྲོ་བ་ལྔ་དང་རྒྱུ་
 གནས་བཞི་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་གཞན་དབང་གི་བདག་ཉིད་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་
 པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་རིག་བཅོ་ལྔའི་རྣམ་པར་རིག་པ་ཅམ་ཉིད་ཡང་
 དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་བསྐྱུས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟོར་བའི་དོན་
 སྤང་བའི་གནས་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གི་མཆོན་ཉིད་ཏུ་ཐེག་བསྐྱུས་
 ལས་བཤད་དོ། །སེམས་ཅམ་པའི་གཞུང་ཏུ་གཞན་དབང་ངོས་འཛིན་པའི་སྐབས་ཏུ་
 མར། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྟོག་ཅེས་པ་གཞན་དབང་སྤྱིའི་མིང་ལྟ་བུར་བཤད་
 པ་ནི། མ་དག་པའི་གཞན་དབང་རྣམས་གཉིས་སྤང་འཁྲུལ་རྟོག་གི་སྤང་ཆ་ཡིན་པས་
 དེ་ལྟར་བཤད་དམ། དག་མ་དག་གི་གཞན་དབང་ཐམས་ཅད་གཉིས་སྤང་འཁྲུལ་རྟོག་
 གིས་གཟུང་འཛིན་གྱི་དངོས་པོར་འཛོག་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་གང་ཡིན་དཔུང་པར་
 བྱའོ། །ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་ནོར་བའི་དོན་སྤང་བའི་གནས་ཞེས་པ་ནི་བྱེད་དོན་མེད་
 ཀྱང་ཡོད་པར་འཁྲུལ་པའི་གཞི་ཡིན་པའི་དོན་ཏོ། །རྣམ་རིག་དང་པོ་གསུམ་ནི་ནང་གི་

ཁམས་རྒྱག་དང་། དེས་ཉེས་པར་སྦྱད་བྱའི་རྣམ་རིག་ནི་ཕྱི་འཁམས་རྒྱག་དང་། དེ་ལ་ཉེ་
བར་སྦྱོད་པའི་རྣམ་རིག་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་རྒྱག་དང་། རྣམ་རིག་ལྷག་མ་བཅུ་ནི་དང་
བོ་ལྷའི་རབ་རྒྱ་དབྱེ་བ་ཡིན་པར་ཐེག་བསྟུས་ལས་བཤད་དོ། དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
རྣམ་རིག་བཅོ་ལྔར་བསྟུས་ཤིང་། བྱད་པར་རྒྱ་རྣམ་རིག་དང་བོ་ལྷར་བསྟུས་པ་ཡིན་པས།
འདིར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་རིག་དགྲའི་བདག་ཉིད་རྒྱ་འདོད་ཅེས་པ་ནི་དེ་འདྲ་ཞིག་
ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་ནང་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རྒྱ་ཐུབ་ཅེས་པ་དང་མི་འདྲའོ། །

༼དེ༽བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་ཐོབ་དང་། །ཞེས་སོགས་ལྟར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དང་བསམ་གཏན་པ་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་མོས་པའི་
དབང་གིས་ས་གསེར་རྒྱ་སྒང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཞི་ལྷག་གི་རྣལ་འབྱོར་བ་རྣམས་
ལ་དོན་གཅིག་སྤྱད་ཇི་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱས་པ་དེ་ལྟར་སྒང་བ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་དོན་ཐམས་ཅད་མི་སྒང་བར་མདོ་ལས་གསུངས་
པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་། ཡི་དྲགས་རྒྱད་འགོ་
མི་རྣམས་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཏན་ཆིགས་དང་། །འདས་སོགས་དེ་བཞིན་མི་ལམ་
དང་། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དང་། དོན་ནི་
དོན་རྒྱ་འགྲུབ་ཐུར་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་མེད་པར་གྲུབ་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར། ཡི་དྲགས་རྒྱད་འགོ་མི་རྣམས་དང་། །ལྟ་རྣམས་ཇི་ལྟར་རིགས་
རིགས་སུ། །དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །དོན་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །འདས་
སོགས་དེ་བཞིན་མི་ལམ་དང་། །གཟུགས་བརྟན་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ཡང་། །དམིགས་
པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །དེ་ལ་དམིགས་པར་རུང་ཕྱིར་རོ། །དོན་ནི་དོན་རྒྱ་འགྲུབ་ཐུར་
ན། །ཤེས་པ་རྟོག་པ་མེད་མི་འཇུར། །དེ་མེད་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད། །འཐོབ་པར་འཐད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་ཐོབ་དང་། །རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་འདི་ལྟར་
ཡང་། །མོས་པའི་དབང་གིས་ས་ལ་སོགས། །དངོས་པོ་དེ་ལྟར་དམིགས་པར་འཇུར། །འདི་

ལ་སུ་ཞིག་སྒྲོ་ལྟ་བུ་ཞིང་། ཞི་བ་གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་ཡི། ཆོས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ། ཇི་
ལྟར་དོན་རྒྱུ་སྒྲུབ་ཕྱིར་དང་། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་བ་ལ། ཇོན་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་མེད་ཕྱིར་
ཡང་། ཇོན་མེད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ། ཇི་མེད་པས་ན་རྒྱུ་རིག་མེད། ཅིས་གསུངས་
སོ། གཞུགས་བརྟན་རྒྱུ་པ་གཉིས་ནི། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གཞུགས་བརྟན་དང་
མི་སྒྲུག་པའི་ཉིང་ངེ་འཇིག་གི་སྒྲིབ་ཡུལ་གི་གཞུགས་བརྟན་གཉིས་སོ། ཤེས་པ་རྟོག་
པ་མེད་མི་འགྱུར། ཞེས་པ་ལ། འགའ་ཞིག་ཏུ། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར། ཞེས་
འགྱུར་བ་བཟང་ངོ་། སྒྲོ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་བྱང་སེམས་དང་ཞི་བ་ནི་ཞི་གནས་དང་གྲུབ་པ་ནི་
ལྟག་མཐོང་དང་། ཆོས་ཀྱི་ལྟ་བུ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་། ཇི་མེད་པས་ན་
རྒྱུ་རིག་མེད། ཅིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གི་དོན་མེད་པས་ན་རྒྱུ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལ་དོན་
དུ་བྱས་པ་ཡང་མེད་ཅིས་པ་སྟེ། གཞན་རྒྱུ་སྒྲུབ་གོ་སྟོལ།

། ཇོན་པ་སྒྲོ་བ་དཔོན་བྱང་བཟང་གི་བཤད་ཚུལ་དང་བོ་ལྟར་ན་རྒྱ་མཚོ་ནི་ཤེས་བྱ་
མཐའ་ཡས་པའི་དཔེ་དང་། བཤད་ཚུལ་གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་པ་ནས་མདོ་སྟེ་བའི་
བར་གི་སྒྲོ་འཁྲུལ་བ་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་དཔེ་དང་། རྩོམ་རིམ་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན་
སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་ཟབ་ཅིང་གཉིང་དཔག་དཀའ་བའི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །

། ཇེ་རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་ཆངས་པ་སྒྲུབ་པ་རིག་བྱེད་གསང་བ་བས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་ཆངས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེ་སེམས་ཙམ་པ་ཡིན་པ་འགོག་པའི་
ཆེད་དུ་རང་སྟེ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ།

། ཇེ་རྒྱུ་པ་དང་བཅས་པ་ནི་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུང་བོ་ལ་སོགས་པ་
རྒྱུ་ཤེས་ཀྱི་འདོད་པ་སྟེ། རྒྱུ་པ་གཞན་གྱི་དབང་དུ་སྟོན་པས་ངེ་སྒྲིབ་དུ། ལྟར་གི་ཤེས་
བྱའི་ངོ་བོ་ནི། ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྒྲུབ་གང་ཡིན་ཏེ། ཇོན་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རྒྱུ་
ཤེས་ཆོགས་དུག་དུ་སྒྲུབ་པའོ། རྒྱུ་པ་དེ་མེད་པ་ནི་སྒྲོ་བ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་

སོགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནམ་པ་ཀྱན་ཏུ་བཏགས་པ་རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྦྲ་ཤད་ལ་སོགས་
པ་ལྟར་སྦྲ་བས། འོན་ནི་དོན་དུ་འབྱུང་འབྱུར་ན། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་འབྱུར། དེ་
མེད་པས་ན་སངས་རྒྱས་ཉིད། ཐོབ་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། དེ་དེ་བཞིན་དུ། མི་རྟོག་
ཡེ་ཤེས་རྒྱ་བ་ལ། འོན་ཀྱང་སྤང་བ་མེད་ཕྱིར་ཡང་། འོན་མེད་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱ། དེ་
མེད་པས་ན་ནམ་རིག་མེད། ཅེས་བརྗོད་ཅིང་ནམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་བརྒྱད་དང་། ཁ་
ཅིག་གཅིག་ཤུར་སྦྲ་བ་སྟེ། གཅིག་ཤུ་ཉིད་ནི་ནམ་པ་དང་བཅས་པ་དག་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་
གོ་ཞེས་བྱུང་བས། འདིར་བྲངས་པ་ནི་གཞུང་ཆོག་གམ་སྤྱད་ཆོག་ཆད་དོ། །

༼བ༽འདིར་འཁོར་ལོ་གསུམ་ག་ལ་བྱད་པར་དུག་དུག་སྦྱར་བར་བཤད་ཀྱང་
འཁོར་ལོ་དང་བོའི་སྟོན་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྤྱང་ངོ་། ཀལ་ཏེ་
སྟོན་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་སྦྱོར་དགོས་ན་བདེན་པར་ཡོད་མེད་མ་བྱེ་བར་ཐམས་ཅད་ཡོད་
པར་སྟོན་པ་ཞེས་སྦྱར་རོ། རྗེ་གྲང་ཐང་བའི་བྲང་ངེས་དཀའ་འགྲེལ་དུ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་
བྱད་པར་མ་བཟངས་པར་སྒྲོར་བ་བོ་དང་ངོ་བོ་དང་ཆེ་བའི་བྱད་པར་བཟང་སྟེ་བྱད་
པར་བརྒྱད་ལྟར་དུ་བཤད་དེ། བཙམ་ལྟར་འདས་གྱིས་ཞེས་སྒྲོར་བ་བོ། དང་བོར་ཞེས་
དུས། ཡལ་སྤྲ་ར་རྒྱ་སིར་ཞེས་སོགས་གྱིས་གནས། ཉན་ཐོས་གྱི་ཐེག་པ་ལ་ཞེས་སོགས་
གྱིས་གདུལ་བྱ། བདེན་པ་བཞི་ཞེས་སོགས་གྱིས་བརྗོད་བྱ། ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་ངོ་བོ།
ངོ་མཚར་ཞེས་སོགས་གྱིས་ཆེ་བ། གླ་ན་མཆིས་པ་ཞེས་སོགས་གྱིས་བྲང་ངེས་ཏེ་འཁོར་
ལོ་དང་བོ་བྱད་པར་བརྒྱད་ལྟར་དང་། ཟྱ་མ་གཉིས་ལ་གནས་དང་དུས་དངོས་སུ་མ་
གསུངས་ཀྱང་སྤྲ་མའི་ཤུགས་གྱིས་སྦྱོར་དགོས་པར་བཤད་དོ། ལེགས་བཤད་སྟིང་བོར་
དུས་དང་སྒྲོར་བ་བོའི་བྱད་པར་དངོས་སུ་མ་བཟངས་པར་བྱད་པར་གཞན་དུག་སྦྱར་
ཞིང་། འཕགས་པའི་ཞེས་པ་ནས་བསྒྲོར་ཏེ་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཁོར་ལོའི་ངོ་བོ་བསྟན་
པར་གསུངས་སོ། དེ་ལ་སྤྲ་ར་རྒྱ་སིར་ཞེས་པའི་སྦྲ་དོན་བཤད་ཚུལ་གསུམ། བྲང་སྟོང་
ལྷུང་བ་ཞེས་པ་ལ་བཤད་ཚུལ་གཉིས། བྲང་སྟོང་སྦྲ་བ་ཞེས་པ་ལ་བཤད་ཚུལ་གཉིས། རི་

དྲགས་ཀྱི་ནགས་ཞེས་པ་ལ་བཤད་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པ་ནམས་རྗེ་གྲང་ཐང་བའི་དཀའ་
 འགྲེལ་དུ་གསལ་ལོ། །འཁོར་ལོ་བར་བ་ནི་བྱ་རྒྱུ་དུང་བོའི་རི་ལ་སོགས་པ་གནས་
 བཞིར་འདུས་པ་བཙུ་བྱ་བྱ་གསུངས་པས་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གནས་གཅིག་དུ་རོས་
 མ་བཟུང་ངོ་། །དེ་ལ་རྒྱལ་བོའི་ཁབ་ཅེས་པ་ནི་གྲོང་བྱེད་དེ་དང་བོར་བཅིག་པའི་ཆེ་མི་
 མ་ཡིན་པ་ནམས་རྒྱལ་བོའི་ཁབ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་འདིག་པར་བྱེད་པས།
 རྒྱལ་བོ་རྒྱལ་བའི་ཤིང་རྟས་བྱིས་ཐམས་ཅད་ལྷགས་རི་གཅིག་གིས་བསྐྱོར་ནས་འདི་དག་
 ཐམས་ཅད་བདག་གི་བྱིས་ཞེས་སྐྱས་སོ། །དེ་ཕྱིན་ཆད་མ་བཤིག་པས་མིང་མ་འཕོས་
 པར་གྲོང་བྱེད་སྤྱི་མིང་རྒྱལ་བོའི་ཁབ་ཅེས་གྲགས་པར་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་དུ་བཤད་
 ཏོ། །ཡང་ལོ་རྒྱས་འགའ་ཞིག་དུ་སྟོན་གྲོང་བྱེད་དེ་ལ་མེའི་འདིགས་པ་མང་བོ་བྱུང་བས་
 གྲོང་བྱེད་དེའི་རྒྱལ་བོས་བྱིས་གང་ནས་མེའི་འདིགས་པ་འབྱུང་བའི་བྱིས་དེ་དུར་ཁྲོད་
 ཀྱི་གནས་སུ་འཛུགས་དགོས་པའི་བྱིས་པས་བྲན། རིང་བོ་མ་ལོན་པར་རྒྱལ་བོ་རང་
 གི་ཁང་བ་ནས་མེའི་འདིགས་པ་བྱུང་བས་སྐར་ཀྱི་བྱིས་མ་བཤིག་པར་རྒྱལ་བོའི་ཁང་
 བ་བྱ་རྒྱུ་དུང་བོའི་རི་ཞེས་བྱ་བའི་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་གནས་སུ་བཙུགས་སོ། །དེའི་ཆེ་དེ་ལ་
 རྒྱལ་བོའི་ཁབ་ཅེས་གྲགས་པ་ཕྱིས་རིམ་གྱིས་གྲོང་བྱེད་དུ་གྱུར་ཁྱད་སྐར་གྱིས་མིང་མ་
 འཕོས་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ། །བྱ་རྒྱུ་དུང་བོའི་རི་ཞེས་པ་ལ་བཤད་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་
 པ་གྲང་ཐང་དཀའ་འགྲེལ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་རོ། །བྱིས་པ་དང་རབ་བྱུང་གི་ཕྱོགས་གཉིས་
 ཀྱི་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་དང་གཟུགས་སྐྱུ་དང་ཆོས་སྐྱུས་པན་འདོགས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
 གནས་གཉིས་སྟོས་པར་རྒྱ་འགྲེལ་ནམས་སུ་བཤད་ཅིང་། བྱང་སེམས་ནམས་སྤྱི་ཞེ་ལ་
 མི་གནས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གནས་གཉིས་སྟོས་པར་བཤད་པ་ཡང་ཐོས་སོ། །འཁོར་
 ལོ་ཐ་མ་ནི་ཡངས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་གནས་བདུན་དུ་འདུས་པ་བརྒྱད་ལ་གསུངས་
 པས་གནས་གཅིག་ཁོ་ནར་མ་ངེས་པར་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་
 ལོ་དང་བོ་ལ་གནས་ཀྱི་མིང་གསུངས་ལ་བྱི་མ་གཉིས་ལ་མ་གསུངས་པ་ནི་གནས་གཅིག་
 དུ་གསུངས་པ་དང་མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མིན་ནམ་སྐྱུ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་པར་

ཕྱིན་མཐའ་དཔྱད་ལས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ལྟ་བུ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཚུལ་བསྟན་པ་
 རས་ཐུང་ན་ལས་འདའ་ཚུལ་གྱི་བར་དུ་གསུངས་པར་ལུང་ཞེ་བཞིས་གྲུབ་པར་བཤད་
 པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱལ་བོ་ཆེན་པོ་གཞུགས་ལ་སྦྱོར་བ་ཡང་ཡོད།
 འདིག་པ་ཡང་ཡོད་ཅེས་སོགས་གྱི་མདོ་དེ་མ་ག་རྒྱའི་མཆོད་རྟེན་རབ་བཏུན་གྱི་སྦྱུག་
 མའི་ཆལ་དུ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་མང་བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཕྱི་མ་གཉིས་
 ལ་དུས་གྱི་བྱད་པར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པའང་མིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། གྲུབ་དོན་གྱི་མདོ་
 ལས། ཆོས་གྱི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྒྲོར་ཏེ། ཞེས་དང་། གསུམ་པ་བསྒྲོར་ཏེ། ཞེས་པས་
 ཕྱི་མ་གཉིས་གྱི་དུས་གྱི་བྱད་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་གཉིས་པ་དང་
 གསུམ་པ་ཞེས་པ་དུས་ལ་མ་སྦྱར་ན་དུས་གྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་བཞག་
 པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལེགས་བཤད་སྤྱིང་བོར། དགོངས་འགྲེལ་ལས་
 འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་གསུངས་པ་ནི་འཁོར་གྱི་འདུ་ཐེབས་དང་སྟོན་པའི་སྦྱོར་ཆའི་
 ཆོགས་ལ་སོགས་པས་འདྲིག་པ་མིན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་ངོས་ནས་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདག་
 མེད་པའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷང་
 སྦྱོར་གྲུབ་མཐའ་། དུས་གྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་བཞག་པ་བཀག་ནས་རང་
 ལུགས་རྒྱུད་ཞེ་སྦྱོར་ནམ་ལྟར་བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་སྒོ་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་བཞག་
 པ་ཡང་མཁས་པའི་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཅུ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དགོངས་འགྲེལ་
 ལས་དུས་དང་བོར་ཞེས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་བསྒྲོར་ཞེས་པ་དང་། གསུམ་པ་
 བསྒྲོར་ཏེ་ཞེས་པ་རྣམས་གྱི་དོན་བཤད་དུ་མི་རུང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་
 དོན་འཁོར་ལོ་གསུམ་བསྒྲོར་བའི་དུས་ལ་མ་སྦྱར་ན་གཞུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཁྱེས་པ་ནས་
 གསུངས་པ་ལྟར་གང་ཟག་གཅིག་བྲིད་པའི་རིམ་པ་ལ་ཡང་སྦྱོར་མི་རུང་བས་དོན་བཤད་
 ཚུལ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་བོ་ལས། འདི་ནི་གང་ཟག་གཅིག་
 དང་བོར་ཐེག་དམན་དུ་བྲིད་དེ། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡུལ་ཐེག་ཆེན་ལ་བཙུད་ནས་
 མཐར་སངས་རྒྱས་འཕྲོལ་བར་བྱེད་པའི་རིམ་པ་ཡིན་ལ། ཆོས་འཁོར་གསུམ་ནི་ཐེག་པ་

ཆེ་ཆུང་གི་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་ཐ་དད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་གོང་གི་ལུང་དོན་ནི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དང་ངེས་ཀྱི་བྱད་པར་ནམས་དུས་ཀྱི་
 རིམ་པས་འཛོག་པ་མིན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 གོང་དུ་དངས་པའི་ལུང་དེའི་འཕྲོར། དང་བོར་སྒྲ་ར་རྒྱ་སིར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
 གསུངས་ཤིང་ཕུང་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཉུང་ཤས་ཅིག་མ་གཏོགས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་
 པ་མ་བཀག་ཅིང་བདེན་པར་ཡོད་པ་མང་དུ་གསུངས་པའི་སྒྲོར་གཅིག་གོ། དེ་ནས་ནམ་
 དབྱེ་མ་མཛད་པར་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཀག་པའི་སྒྲོར་
 གཅིག་གོ། དེ་ནས་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་དང་བོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཅིང་གཞན་
 གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་སོ་སོར་བྱེ་བའི་སྒྲོར་གཅིག་བྱུང་བས་དེའི་
 དབང་དུ་མཛད་པ་སྟེ། སྟོན་ཚུལ་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་སྟེ་གཞན་ནམས་
 འདིའི་དང་ངེས་དཔྱོད་པའི་གཞིར་འོང་དོན་མེད་དོ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་གསུམ་པར་གསུངས་པའི་མདོ་
 ཐམས་ཅད་ངེས་དོན་དུ་བསྐྱབས་ནས་གཞན་སྟེའི་རིགས་ཅན་བདག་དུ་སྐྱ་བ་ལ་ཞེན་
 པ་ནམས་དང་བའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་འགའ་ཞིག་སྐྱ་ངེ་བཞིན་པར་འདོད་ཅིང་། ཞེས་
 དང་། དེ་ལ་གཞན་དག་གིས་ནི་མདོ་འདིས་དང་ངེས་བྱེ་བ་ལྟར་ཡིན་ན་ཚུགས་སྐྱ་མས་
 སྐྱ་བ་ལྟར་འཇུག་རོ་སྐྱམ་ནས་དང་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་སྐྱ་ངེ་བཞིན་པ་མིན་ནོ་ཞེས་འགོག་གོ།
 དེ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་མདོ་འདིར་མདོ་སྟེ་ལ་འགལ་སྔོང་གི་དྲི་བ་བྱུང་ལུགས་དང་དེ་ལ་
 སྟོན་པས་ལན་བཏབ་ལུགས་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་ངེས་སུ་བཞག་ལུགས་ནམས་ལ་
 ཞིབ་དུ་མ་བརྟགས་པར་དང་ངེས་ཀྱི་ནམ་དབྱེ་བྱས་པའི་སྐབས་ཅམ་ཞིག་ལ་ཚོད་པར་
 སྒྲུང་ངོ་། ཞེས་གཞན་ལུགས་བཀག་པས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ལུང་སྐྱ་མའི་ཕུང་བོ་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོས་ཉུང་ཤས་ཤིག་མ་གཏོགས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་བཀག་ཅིང་བདེན་
 པར་ཡོད་པ་མང་དུ་གསུངས་པའི་སྒྲོར་གཅིག་གོ། ཞེས་པའི་དོན་ལ། པཎ་ཆེན་བསོད་
 གྲགས་ཀྱིས་གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ཤན་ཤོར་བར་བཤད་པ་ནི་མཉན་པར་མི་འོས་པའི་

གཏམ་ཡིན་ལ། སྤང་ངེས་ནམ་འབྲེད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་དུ་འང་ཐུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉུང་
 ཤས་ཤིག་སྟེ་འགྲེལ་རྒྱུ་བདུན་བཅུ་མས་གཞིར་བྱས་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་བཞག་
 པར་བདེན་པར་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་ཡང་སྔ་མའི་བཤད་རྒྱུན་
 བཀོད་པ་ཡིན་ནམ་དཔྱད་དགོས་ཏེ། ཐུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉུང་ཤས་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་
 བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་བཞག་ཅེས་པའི་དོན་དེ་ཐུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉུང་ཤས་ཤིག་བདེན་
 པར་གྲུབ་པ་མ་བཞག་པའི་དོན་དུ་བཤད་ན་མ་གཏོགས་ཞེས་པའི་ཆོག་སྒྲུབ་བའི་དགོས་
 པ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་དེའི་དོན་ནི་ཐུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉུང་
 ཤས་ཤིག་ལ་བདེན་གྲུབ་བཞག་པ་མ་གཏོགས་གཞན་པལ་ཆེར་བདེན་པར་ཡོད་པར་
 གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཉུང་ཤས་ཤིག་གི་སྟངས་
 དུ་འགོག་རྒྱ་བདེན་གྲུབ་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གནང་
 བའི་ལྷ་ཁྲིད་བསྟུས་པ་ལས། མདོ་སྟེ་མང་བོར་གང་ཟག་བདེན་པ་བ་འགོག་ཅེས་པ་
 དང་། གཞི་བསྟུ་བར་དོན་དམ་པ་དང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟུ་བ་དང་། མདོ་
 རྒྱུན་དང་མདོ་འགྲེལ་རྣམས་སུ་རྒྱས་ཡོད་འགོག་ཅེས་པ་ཀུན་དོན་གཅིག་པས། ཞེས་
 དང་། ལེགས་བཤད་སྟངས་ལོ་ལས་ཀྱང་། རི་སྤྱིད་དུ་གང་བདེན་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་
 དེ་ལ་བཅིངས་གྲོལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བཞག་པས་མི་ཆོག་པ་དེ་སྤྱིད་དུ་
 ཁ་ཅིག་མི་བདེན་ལ་ཁ་ཅིག་བདེན་པའི་རྣམ་དབྱེ་མཛད་དགོས་ཏེ། བདག་མེད་པའི་
 རྒྱུགས་རེ་བསྟན་ནས་རིམ་གྱིས་འཁྲིད་དགོས་ལ་རྒྱ་འབྲས་འདོག་པའི་གཞི་མེད་ན་
 ཉི་ཆེ་བའི་སྟངས་བ་དེ་ཡང་གཞག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གང་ཟག་ལ་རང་
 བཞིན་བཞག་ནས་ཐུང་བོ་ལ་པལ་ཆེར་མ་བཞག་པ་དང་། གཟུང་འདོན་རྒྱས་གཞན་
 བཞག་ནས་གཉིས་སྟངས་ལ་རང་བཞིན་མི་འགོག་པའི་ཚུལ་གསུངས་སོ། །ཞེས་གསལ་
 བར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དངོས་
 སམ་དེ་དང་བཙོད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་རྒྱུགས་མཐུན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དེ་འཁོར་ལོ་དང་
 བོའི་འདོག་བྱེད་དུ་བཤད་པ་ཡང་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བདེན་བཞིའི་ཆོས་

འཁོར་དེ་འཁོར་ལོ་དང་བོར་འཛོག་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་བདེན་
བཞིན་ཆོས་འཁོར་དངོས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་འཁོར་ལོ་དང་བོར་སྐྱབ་མི་རུང་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཚེད་གཞི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། འཁོར་ལོ་གསུམ་དུས་
ཀྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་འཛོག་པ་ནི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་
བཤད་སྙིང་བོ་ལས། རྒྱགས་ལ་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་འཁོར་
ལོ་གསུམ་དང་སྐྱར་བའི་བྱང་ངེས་སུ་འགྱུར་ཚུལ། ཞེས་དང་། དུས་སྔ་ཕྱིར་གསུངས་པའི་
འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་བྱང་ངེས་བྱས་པ། ཞེས་སོགས་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བཀའ་སྩལ་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱས་པར་དཀའ་འབྲེལ་ཚོམ་འཕྲོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རྒྱགས་ལ་གནས་པའི་དོན་ཞེས་པ་ལ། རྗེ་གྲང་ཐང་བའི་པར་ཕྱིན་དང་ལེགས་
བཤད་སྙིང་བོའི་མཆན་འབྲེལ་གཉིས་ཀར་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་རིས་
ལན་གྱི་མདོའི་རྒྱགས་བསྟན་གྱི་དོན་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། དཀའ་འབྲེལ་ཚོམ་འཕྲོ་ལས།
འཁོར་ལོ་གསུམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དང་མདོ་ཆན་གསུམ་མིང་དོན་སྦྱོར་དགོས་པ་ནི་སྤར་
གྱི་མདོའི་རྒྱགས་བསྟན་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ནི་པར་ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་
དུ་བཀའ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་དང་བོ་གཉིས་
ལ་བྱི་བ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཐ་མ་རྒྱགས་ལ་བསྟན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་རྒྱགས་ལ་གནས་
པའི་དོན་ཞེས་སོགས་བྱངས་པའི་འབྲེལ་བ་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི།
རྗེ་གྲང་ཐང་བ་རང་གི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་སྟེ། རྒྱགས་བསྟན་གྱི་དོན་དེ་འཁོར་
ལོ་གསུམ་དང་སྐྱར་བའི་བྱང་ངེས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་བྱས་པའི་ཆོག་ནི་གྲུབ་དོན་
གྱི་མདོ་དེ་ཡིན་པར་ལེགས་བཤད་སྙིང་བོར་གསུངས་པ་ལ་སྤྲོད་མི་རུས་ལ།
དེས་ན་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་དེ་འཁོར་ལོ་གསུམ་དང་སྐྱར་ཞེས་པ་དང་། འཁོར་
ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྙད་དང་མདོ་ཆན་གསུམ་མིང་དོན་སྦྱོར་དགོས་པ་དེ་ཉིད་འཁོར་ལོ་
གསུམ་དང་སྐྱར་བའི་བྱང་ངེས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ཞེས་བཤད་དགོས་པར་འགྱུར་བ་ལ་དེ་

མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་ཡོད་པར་སྟོན་པ་དང་བདེན་
 པར་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་གཉིས་བྲང་དོན་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་ཡོད་
 མེད་ལེགས་པར་བྱེ་བའི་མདོ་སྡེ་གཅིག་ངེས་དོན་ཡིན་པ་ནི་སྤར་གྱི་ངེས་ལན་གྱི་མདོའི་
 རྒྱགས་བསྟན་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་ལས། མདོ་སྡེ་
 གཉིས་བྲང་དོན་དང་གཅིག་ངེས་དོན་དུ་སྤར་བཤད་པ་རྣམས་གྱི་རྒྱགས་གྱིས་ཤེས་པར་
 འཕྱར་རོ། རྒྱགས་ལ་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད། ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། མདོ་
 སྡེ་གཉིས་བྲང་དོན་དང་གཅིག་ངེས་དོན་ཡིན་པར་དངོས་སུ་བཤད་པའི་རྒྱགས་གྱིས་
 དོན་གཞན་ཞིག་ཤེས་རྒྱ་ཡོད་པར་བཤད་ཅེས་པ་ཡང་ལེགས་པར་མི་སྤང་སྟེ། རྒྱགས་
 གྱིས་ཤེས་རྒྱའི་དོན་མ་སྟོས་པར་རྒྱགས་གྱིས་ཤེས་པར་འཕྱར་རོ་ཞེས་བཤད་ན་གཞི་
 མེད་གྱི་བཤད་པར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལྟ་ཞོག་བདག་ལྟ་བུས་ཀྱང་
 དེ་ལྟའི་བཤད་པ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྡེ་གཉིས་བྲང་དོན་དང་གཅིག་ངེས་དོན་
 ཡིན་པར་དེ་ཡན་ཆད་དུ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡན་ཆད་དུ་ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་མདོའི་དགོངས་གཞི་
 དང་དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་གཉིས་དངོས་སུ་གསུངས་ཀྱང་བྲང་དོན་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོང་
 དངོས་སུ་སྤར་བ་མེད་ལ། གཞན་གཉིས་ལ་བྲང་ངེས་གྱི་བྱད་པར་དངོས་སུ་བཤད་དམ་
 སྟམ་པའི་དོགས་གནས་ཅམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་
 གསུངས་པའི་མདོ་ལ་ངེས་ལན་དངོས་སུ་མཛད་པར་ཐལ་བར་འཕྱར་བའི་ཕྱིར་དང་།
 ལེགས་བྱེ་ངེས་དོན་དུ་དངོས་སུ་བཤད་ན་རང་ཉིད་གྱིས་ཆ་བྱེ་ནས་སྟོན་པའི་ངེས་དོན་
 གཅིག་ཡོད་པར་དོན་གྱིས་འབྲུབ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ངེས་ལན་གྱི་
 མདོའི་སྐབས་སུ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་མ་བྱེ་བའི་མདོ་སྡེ་གཉིས་བྲང་དོན་
 དང་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་བྱེ་བའི་མདོ་སྡེ་གཅིག་ངེས་དོན་དུ་དོན་གྱིས་
 བཤད་པ་དེ་ཉིད་བྱུང་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་མདོ་སྡེ་གསུམ་ལ་རིམ་བཞིན་དུས་གྱི་རིམ་པའི་
 སྟོན་ས་བཞག་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟོང་སྤར་ནས་འཁོར་ལོ་དང་བོ་གཉིས་བྲང་

དོན་དང་མ་ཅེས་དོན་དུ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ནི་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་བོའི་དགོངས་
 པ་ཡིན་པར་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་པར་བྱན་མཐའ་དཔྱད་དུ་བྱགས་
 ལ་གནས་པའི་དོན་ཞེས་སོགས་དངས་པ་ཡང་བཀའ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་
 གྲངས་ངེས་པ་ནི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གྲུབ་དོན་གྱི་གཞུང་གི་བྱགས་བསྟན་ཡིན་
 པར་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བཀའ་ཐམས་ཅད་འཁོར་ལོ་གསུམ་དུ་གྲངས་
 ངེས་པར་དགོངས་འགྲེལ་ངེས་ཞུས་ཀྱིས་བྱགས་ལ་བསྟན་པར་བཤད་པའི་དགོངས་པ་
 ཀང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་དགོངས་པ་འདི་ལྟར་གསུངས་པར་བྱ་སྟེ། ངེས་ལན་གྱི་མདོའི་སྐབས་
 སུ་དང་དོན་གྱི་མདོ་གཉིས་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་གཅིག་སྟེ་མདོ་ཆན་གསུམ་བྱགས་ལ་
 བསྟན་པ་དེ་ལ་གྲུབ་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་དུས་ཀྱི་རིམ་པའི་སློ་ནས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་
 སྟད་དངོས་སུ་སྒྱུར་བས་ན། དུས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་གཞན་
 རྣམས་ལ་ཡང་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཐ་སྟད་སྒྱུར་བ་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་པའི་
 ཕྱིར། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་དང་ལེགས་བྱའི་
 ཆོས་འཁོར་དུ་བརྗོད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་སློ་ནས་འདོག་དགོས་ཀྱང་། དེ་གསུམ་ལ་འཁོར་ལོ་
 དང་བོ་བར་ཐའི་ཐ་སྟད་སྒྱུར་བ་ནི་དུས་ཀྱི་རིམ་པ་ཁོ་ནས་འདོག་དགོས་ཀྱི། བརྗོད་བྱའི་
 སློ་ནས་འདོག་ན་དང་བོ་ཞེས་པ་འཁོར་ལོ་དང་བོའི་བརྗོད་བྱ་ལ་བྱེད་པ་སོགས་འབྲེལ་
 མེད་ཀྱི་གཏམ་སྒྲ་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༼མ་༽རིགས་མེད་ལ་མདོན་མཐོའི་འཁོར་ལོ་ཟུར་དུ་བསྒྲོར་བ་མིན་ཀྱང་དེ་
 ལ་མདོན་མཐོ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མ་གསུངས་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རིགས་ཆད་རྣམས་
 མདོན་མཐོ་ཐོབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ལོག་སྲིད་ཅན་ལ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་འཁོར་བསྒྲོར་བ་མིན་པ་དང་། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་
 གསུངས་པའི་བཀའ་རྣམས་སྐབས་འདིར་ཆོས་འཁོར་དུ་འདོད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཞིབ་
 ཆ་ཡོད་དམ་སྟུམ་མོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཟུར་དུ་བསྒྲོར་བ་མིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་

གྱི་སྡེ་སྟོང་ལས་ཟུར་དུ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྡེ་སྟོང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་ཉན་
ཐོས་གྱི་སྡེ་སྟོང་ལ་དམིགས་ནས་ལམ་སྟེན་པར་ཀུན་བརྟུས་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཅ༽དུས་དང་བོར་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་བ་གསུངས་ཀྱང་དེ་ནི་ཐུན་མོང་གི་སྣང་བ་
གཙུག་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དུས་ཐ་མར་གསུངས་པའི་མདོར་འཛོག་དགོས་ལ། དེ་
བཞིན་དུ་མདོ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་རིགས་འགྲེལ།

༼ཆ༽ཕྱོགས་མཐུན་དོར་གཙོད་ཅེས་གསུངས་པ་དབྱེད་དགོས་ཏེ། རྡོ་རྗེ་གཙོད་
པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་ཟེར་མཁན་ཀྱང་ཡོད་དོ། །

༼ཇ༽གཞན་ན་ཞེས་པ་ཡིག་ནོར་ཡིན་ཏེ། དབྱེ་མ་བས་གཞལ་ན་ལང་གཤེགས་
ཞེས་སོགས་འདོན་དགོས་སོ། །

༼མ༽གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་ཞེས་པའི་གང་ཟག་ལ་མཆོག་དམན་སྣ་ཆོགས་
ཡོད་ཀྱང་། གཙུག་ཆེར་ཚུལ་འཆོས་ཅན་ངན་པ་བཟང་ལྟར་བརྟུས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་མི་
རིགས་པ་དང་། རྒྱང་པན་ལ་སྦྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྟོན་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱི་བའི་ནང་ཆན་
འཛིག་རྟེན་པའི་གསང་ཆོག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྒྱང་པན་སྟེགས་པའི་གསང་ཆོག་
འདོན་པ་ཁོ་ན་ལྟར་ལེན་པ་ལྟར་ཆོག་ཁོ་ན་ལྟར་ལེན་པར་མི་རིགས་པ་དང་། གལ་ཏེ་
འཛིག་རྟེན་ཆད་མ་ཡིན་ན་ནི། འཛིག་རྟེན་དེ་ཉིད་མཐོང་བས་འཕགས་གཞན་གྱིས། ཁྱི་
དགོས་འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ལྷན་པོ་ཆད་མར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
པ་ལྟར། རང་ལྟ་མཆོག་འདི་ན་ཏེ་རང་གི་དབང་མདོན་ལ་ངེ་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གནས་
ལུགས་མཐར་ཐུག་དུ་འདི་ན་པར་མི་རིགས་པ་དང་། ཐོས་པ་ལྟར་ལེན་པའི་གང་ཟག་
ལྟར་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་འདི་ན་པ་མི་རིགས་པར་བཤད་དོ། །

༼ཉ༽ཆོས་ཀུན་ཚུབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་ཐོས་པ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་གང་བཤད་པ་

ཐམས་ཅད་བདེན་པར་བབྱང་ནས་ཆིག་དོན་ལ་བརྟག་དབྱང་མ་བྱས་ན་ཡང་དག་ལྟར་
སྤང་གི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པས་ན། དེར་དུས་སུ་ཆུད་མི་བ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྟོན་པ་
དང་པོ་དང་། དེ་མི་བརྗེད་པར་འདྲིན་པའི་དུས་སུ་ཆིག་འབའ་ཞིག་སྤྱར་ལེན་ན་དོན་
མི་བརྗེད་པར་འདྲིན་པ་ལས་ཉམས་པར་གྱུར་པས་ན། དེར་དུས་སུ་ཆུད་མི་བ་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་རྟོན་པ་གཉིས་པ་དང་། དོན་ལ་ཉེ་བར་རྟོག་པ་སྟེ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་
པའི་བསམ་བྱུང་གི་ཆོ་ཀུན་རྫོབ་ཅམ་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་དོན་དམ་ལ་བསམ་བྱུང་གི་ངེས་པ་
མི་རྟོན་པས་ན། དེར་དུས་སུ་ཆུད་མི་བ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟོན་པ་གསུམ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཏེ་ཐར་ལམ་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་ཐོས་བསམ་དང་བསྟོམ་བྱུང་
གི་རྟོག་པ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་འདྲིན་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་གསལ་སྤང་མཐར་ཕྱིན་
པའི་བླ་མ་ཉེ་གྱི་ཡེ་ཤེས་རྟོན་པར་མི་འགྱུར་བས་ན། དེར་དུས་སུ་ཆུད་མི་བ་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་རྟོན་པ་བཞི་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །

༼བཟེ་རིགས་པ་ཆད་མ་ནི་ཆོས་ལ་རྟོན་པ་དང་། དོན་ཆད་མ་ནི་དོན་ལ་རྟོན་པ་
དང་། རྟོན་པ་ཆད་མ་ནི་ངེས་དོན་ལ་རྟོན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆད་མ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་
པ་དང་གོ་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཆད་མ་ཞེས་པ་ནི་མི་བསྐྱུ་བའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། །མི་
བསྐྱུ་ཞེས་པ་ཡང་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་སོ་སོར་ཤེས་དགོས་ཀྱི། སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་
མཐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་མི་བྱའོ། །

༼འདེ་སྤྱར་ཐང་དཔར་མ་ལས། འདི་ནི་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་དེ།
དེས་ཆད་མ་དང་ལྟན་པའི་དོན་ནི་སྟོན་པ་ཆད་མར་མང་དཔས་ངེས་པར་བྱས་ཤིང་རྣམ་
པར་བྱེ་བ་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་འདིར་བྱངས་པ་དང་ཅུང་མི་འདྲ་བར་བྱུང་ངོ་། །

༼ཡེ་གང་ལ་རྟོན་པ་བཞི་ནི། གཙུག་ལག་སྟེ་གསུང་རབ་དང་། སྐུ་ཐེན་གྱི་
དོན་མིན་པའི་དགོངས་དོན་དང་། ལོག་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པར་ངེས་

པའི་དོན་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་བཞི་དང་། གང་ལ་མི་རྟོན་པ་བཞི་
ནི། གཙུག་ལག་གི་ཆོས་སྤྱོད་བའི་གང་ཟག་དང་། སྐྱ་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་དང་། ལོག་
པར་བསམས་པས་དོན་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱངས་པ་དང་། སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་
གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་བཞི་ལ་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་བཤད་དོ།

། རྟོན་ལ་རྟོན་ཞེས་པའི་དོན་གྱི་དབྱེ་བའང་རིགས་པ་བཞི་པོ་དེར་འདུས་
སོ། །

། ལ་ཉིད་དང་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་བ་ཡིན་པས། འདི་བའི་སྐབས་སྐྱ་ཇི་བཞིན་
པ་རྣམས་ངེས་དོན་དང་ཞེས་འདོན་དགོས་སོ། །

། ཤ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དགེ་བའི་གང་ཟག་ཅེས་པ་ནི་བྱང་སེམས་སོ་སྐྱེ་ལ་བྱེད་
དམ་སྒྲམ་སྟེ། སྐྱེས་རབས་སོགས་སུ་བྱང་སེམས་ལ་དགེ་བའི་སྐྱས་བཤད་པ་མང་བའི་
བྱིར་རོ། །

། ས། ཤེས་པའི་གང་ཟག་ནི་འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་གང་ཟག་བྱང་པར་ཅན་
ལྡེའི་ནང་ཆོན་ཀྱན་གྱིས་ཤེས་པའི་གང་ཟག་ལ་བྱེད་དམ་སྒྲམ་སོ། །

། ཏ། ལས་ཞེས་པ་ཡིག་ནོར་བ་ཡིན་པས། ཏ་ཅང་དེ་ཙམ་ལ་མཆོག་ཏུ་མི་འདྲིན་
ཞེས་འདོན་དགོས་སོ། །

། ཏ། ཏེང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་ཏུ་སྒོ་གྲོས་མི་བདུན་པའི་མདོ་
བྱངས་པ་ལས། ཡི་གེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་
ཆུབ་གྱི་སྒྲིང་བོ་ལ་ཐུག་གི་བར་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་བསྟན་
པའོ། །དོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་སེམས་གྱི་སྒྲིང་ཅིག་མ་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་
གྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མདོན་པར་རྟོགས་པར་འཆང་བྱ་བ་སྟེ། མདོར་ན་

གང་ཚོས་ཀྱི་སྤང་སྟེ། ཞེས་པ་ནས། བཟོད་དུ་མེད་པའི་དོན་དེ་ནི་དོན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་བསྟན་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཡི་
གེ་དང་། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཡོན་ཏན་ལ་དོན་དུ་བྱས་པའམ། གདུལ་བྱའི་
ཁམས་བསམ་པ་བག་ལ་ཉལ་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་བཀའ་ལ་ཡི་གེ་དང་། རྣམ་
མཐུན་གྱིས་གཟིགས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མིང་ཚིག་ཡི་གས་བཟོད་དུ་མེད་པའི་ཚོས་ལ་
དོན་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ་མོ།

༼གཤམ་ཆོག་ལ་མི་རྟོན་པ་དང་བྱང་དོན་ལ་མི་རྟོན་པ་གཉིས་མི་སྒྲིལ་ཆུལ་ནི།
སྐབས་འདིར་ཆོག་ལ་མི་རྟོན་ཞེས་པ་གཙོ་ཆེར་ཆོག་འདོན་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་
འཛིན་པ་ལ་བྱེད་ལ། བྱང་དོན་ལ་མི་རྟོན་ཞེས་པ་སྤྱི་རིམ་བཞིན་པའི་དོན་ཙམ་གྱིས་ཆོག་
པར་མི་འཛིན་པ་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་མ་ནི་མི་བཟུང་པར་འཛིན་པའི་གནས་སྐབས་
དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཆུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པས་མི་སྒྲིལ་ཞེས་བཤད་
དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ། གཞི་གྲུབ་ན་ངས་དོན་གྱིས་བྱུང་། བྱང་
དོན་མེད་ཟེར་བ་ཤས་ཆེ་བས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱི་ཆང་གཞན་གྱི་ཡིག་ཆ་
འགའ་ཞིག་ལས། སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པར་སྤྱི་བ་ལྟར་བྱང་
དོན་ཀྱང་རྒྱུ་དང་ངས་དོན་དོན་དམ་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ན་དོགས་པ་མེད་དོ། །

༼ཁ་ཤེད་འདི་ནི་འཕེན་བྱེད་བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས་དང་འཕེན་བྱེད་མི་གཡོ་བའི་
ལས་དང་ཆར་གཅིག་པའི་རྒྱ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལ་བྱེད་དེ། འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་
ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟེ་མོ། །

༼གཤམ་ཆོག་ཡོན་ནི། ལྷང་གི་ཚོས་ལ་མོས་པ་དང་། ཐུབ་པའི་དགོངས་དོན་དཔྱོད་
པ་དང་། གཞན་ལས་དོན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པར་ཐོས་པ་དང་། འཛིག་རྟོག་ལས་འདས་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཏེ་བཞི་ལས་བརྟན་པ་སྟེ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བར་བཤད་

དོ། སྟོད་པ་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་བས། དགོངས་པ་ཟབ་མོ་དཔྱད་པ་ལས་མི་ཉམས་པ་དང་།
ཞེས་དང་། མོས་དང་ནམ་པར་དཔྱད་པ་དང་། ཞེས་འདོན་དགོས་སོ། །

༼དེ༽རིགས་པ་དངོས་ནི་ཡུལ་ཅན་ཆད་མ་ལ་བྱེད་པར་ཀུན་བརྟམ་དར་རྒྱུ་
ལས་བཤད་ཀྱང་། ལམ་རིམ་ལས། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ནམས་འབྱུང་བ་རྒྱ་
དང་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པའོ། །འདི་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དང་དེ་དག་གི་གཞི་ནམས་
སོ་སོའི་སྒོ་ནས་ཆོལ་བའོ། །བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ནི་མེས་སྲེག་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་
སོགས་ཆོས་ནམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པའོ། །འདི་ཡང་འདི་ནི་ཆོས་སོ། །འདི་
ནི་བྱེད་པའོ། །ཆོས་འདིས་ནི་བྱ་བ་འདི་བྱེད་དོ་ཞེས་ཆོལ་བའོ། །འཐད་པས་སྐྱབ་པའི་
རིགས་པ་ནི་ཆད་མ་དང་མི་འགལ་བར་དོན་སྐྱབ་པའོ། །འདི་ཡང་ཅི་འདི་ལ་མངོན་སྲུང་
དང་རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་གི་ཆད་མ་གསུམ་པོ་ཡོད་དམ་མེད་སྟུང་དུ་
ཆོལ་བའོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ནི་མེ་ཆ་བ་དང་རྒྱ་རྒྱན་པ་སོགས་ལ་དེ་དག་གི་ཆོས་
ཉིད་དུ་འཛིག་ཉེན་ན་གྲགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྲབ་པའི་ཆོས་ཉིད་
དང་། གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་མོས་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་
སེམས་པར་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ཆོལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ཅེ༽གསེར་མེད་ལས། སངས་རྒྱས་ལ་བརྟམ་པའི་གཉེན་པོར་ནི་དགོངས་པ་
དང་བོ་བཤད་པ་དང་། ལུང་གི་ཆོས་ལ་བརྟམ་པའི་གཉེན་པོར་ནི་གརྒྱའི་ཁྱུང་གི་བྱེ་མ་
སྟེད་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ན་གཞོད་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་
པ་སྐྱེའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ཐེག་བསྐྱུས་སུ་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་ལ་
བཤད་ལ། དེའི་དོན་བཤད་སྐུར་དུ་ལུང་ལས་དོན་གཞན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཆོས་
ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པར་བཤད་དོ། །ལེ་ལོའི་སྐྱིབ་པའི་གཉེན་པོར་ནི། དུས་གཞན་
ལ་དགོངས་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྒྲོའོད་ཀྱི་མཆན་སྟོན་
པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །རྩུང་ཟད་

ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་འདྲིན་པའི་གཉེན་པོར་ནི། ལ་ལར་སྦྱིན་སོགས་སྦྱང་ལ་གཞན་ཏུ་
བསྐྱུགས་པ་ལྟ་བུའོ།། འདྲིན་ཆགས་ལ་སྦྱོང་པའི་གཉེན་པོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་
འབྱོར་བ་བསྐྱུགས་པ་ལྟ་བུའོ།། ཁ་རྒྱལ་ལ་སྦྱོང་པའི་གཉེན་པོར་སངས་རྒྱས་ལ་ལའི་
ཕུན་ཆོགས་བསྐྱུགས་པ་ལྟ་བུའོ།། འཁྱོད་པའི་གཉེན་པོར་གང་དག་སངས་རྒྱས་བྱང་
སེམས་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་དེ་དག་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོའ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།། མ་ངས་པ་སྒྲིག་
པའི་སྦྱིབ་པའི་གཉེན་པོར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལྷང་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བཤད་
པ་ལྟ་བུའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ། །

། ཆེ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་མེད་པར་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལ་མཆོག་
དང་དམ་པ་དང་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་སྦྱིང་བོ་མེད་པ་ལ་སྦྱིང་བོར་ཤེས་
པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞི་བསྟན་ཏོ། །གཙང་བདེ་རྟག་
བདག་ཏུ་འདྲིན་པ་ལས་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པ་
ལས་མི་ཉམས་པ་ནི་བྱིན་ཅི་ལོག་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་
མཐོང་ལམ་བསྟན་ཏོ། །སྒྲོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་སྤང་བའི་བྱིར་ཏུ་དཀའ་སྦྱོང་ཏུ་
མས་བདག་ཉིད་ཤ་ཐང་བར་བྱས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པས་རབ་ཏུ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
འདིས་ས་གཉིས་པ་ནས་བཅུ་བའི་བར་གྱི་སྒྲོམ་ལམ་བསྟན་ཏོ། །རྐང་བ་ཐ་མས་དེ་ལྟར་
བྱས་ན་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་ཏེ། དོན་འདི་ལྟར་སྒྲོ་ལྟར་འགྲེལ་
བཤད་ཏུ་བཤད་དོ། །

། ཇེ་འདི་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་སོ་ཞེས་དགོངས་གཞི་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་
དགོངས་པ་དང་། འདིའི་ཆེད་ཏུ་གསུངས་སོ་ཞེས་དགོས་པ་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་ལྷུ་
དགོངས་ཞེས་སྒྲ་རི་བཞིན་མིན་པའི་མདོ་གཅིག་ལ་འདྲིན་ཚུལ་ཐ་དད་པས་བཞག་པ་
ཡིན་པས་དགོངས་ལྷུ་དགོངས་དོན་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དགོངས་གཞི་ནི་
སྟོན་པས་ཐུགས་ལ་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་གདུལ་བྱ་པ་རོལ་བོ་ལ་མི་ལྟོས་ཤིང་། དགོས་

༼ཉ༽སྐྱེ་རིམ་བཞིན་པ་མིན་པའི་མདོ་ཡིན་ན་བསྐྱུར་བ་ལྡེམ་དགོངས་དང་དོན་གཞན་དགོངས་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། གསེར་སྤེང་ལས། འོ་ན་ཐམས་ཅད་བསྐྱུར་བ་ལྡེམ་དགོངས་སུ་འགྱུར་ཞེ་ན། འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རི་ལྟར་བྱེ་ཞེ་ན་ལྟོག་པ་ཙམ་གྱིས་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་མིན་ན་དགོངས་ལྡེམ་དགོངས་ཀྱང་འགལ་བར་འགྱུར་ལ། དགོངས་པ་དང་བོ་ཡང་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན་དེ་ཡང་མིན་ཏེ། རྒྱན་འགྲེལ་ལས། སྐྱེ་རིམ་བཞིན་པ་མིན་པར་བཤད་པ་ནམས་དེའི་དཔེར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །མ་དེས་པ་ལྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ལྡེམ་དགོངས་དང་དོན་གཞན་ལ་དགོངས་པ་དང་མཚན་ཉིད་ལྡེམ་དགོངས་གསུམ་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནའི་འདོད་པར་གསེར་སྤེང་ལས་གསུངས་པ་ནི། དང་བོའི་མཚན་གཞིར་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པ་བཞག་པ་དེ་སེམས་ཙམ་པ་ཁོ་ནའི་འདོད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་འོ། །

དུ་བར་སྲིད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་དགོངས་ཏེ་བརྩམས་ཏེ་སྦྱོར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་
པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །མིག་དང་གཞུགས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུགས་མཐོང་བའི་
མིག་ཤེས་འབྱུང་བར་བསྟན་པས། མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཞུགས་མཐོང་བ་ལ་གང་ཟག་གིས་
གཞུགས་མཐོང་བར་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། མིག་ཤེས་ལས་རྣམས་ལོགས་སུ་གཞུང་དུ་
ཡོད་པའི་གཞུགས་མཐོང་བ་བོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་དགོས་པའང་
ཡོད་པར་བཤད་དོ། །

༼ཐ༽ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ་སྐྱབ་ནས་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་སྤྱོད་གི་ལས་སྦྱོར་གསོག་པར་གསུངས་པ་འདི་ཕྱི་རོལ་
ཀྱི་དོན་དུ་གྱུབ་པའི་གཞུགས་སོགས་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ་ཡང་སྦྱོར་དུ་རུང་བས་
དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུང་འདི་བྲངས་སོ། །

༼ད༽གང་ལ་དགོངས་ནས་ཕྱི་དོན་གྱི་སྦྱོ་མཆེད་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་
དགོངས་པའི་དོན་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དུ་མི་རུང་ལ། ཕྱི་
དོན་གྱི་སྦྱོ་མཆེད་ཡོད་པ་ཐེག་དམན་གྱི་མདོའི་དོན་ཡིན་པར་ལོགས་བཤད་སྟོང་བོར་
གསུངས་འདུག་པས། འདི་དགོངས་གཞི་དང་དགོངས་པ་མི་གཅིག་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་
འགྲིག་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་དཔེ་དག་མ་དག་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

༼ན༽ཀློག་བརྟགས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྱུབ་པས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པར་བཤད་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྱུབ་པའི་དོན་ཡང་མིང་དང་བརྗོད་པ་
ལྟོས་མེད་དུ་མ་གྱུབ་པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྒྲ་བ་ལྟར་རང་ངོས་ནས་
མ་གྱུབ་པ་ལ་མི་བྱེད་དོ། །གཞན་དབང་ནི་རང་དབང་གིས་མི་སྦྱོ་བས་སྦྱོ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པར་བཤད་དེ། རང་དབང་གིས་མི་སྦྱོ་བའི་དོན་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་མེད་པར་མི་སྦྱོ་བ་ལ་
བྱེད་དོ། །ཡོངས་གྲུབ་ནི་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་དགག་བྱའི་བདག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་

པས་རབ་རྩ་བྱེ་བ་ཙམ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་དོ།

༼པ༽ལྷ་གྲུ་མ་འོངས་པ་རང་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ལྷ་གྲུ་འདས་པ་བསྐྱར་
ནས་ལྷ་གྲུའི་བདག་ཉིད་དུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ལྷ་གྲུ་ད་ལྟར་བ་རང་གྲུབ་པའི་དུས་གཉིས་
པར་མི་སྐྱོད་པ་དང་། ཕྱིས་པས་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་རྩ་ཞེན་པ་ལྟར་མེད་པ་དང་།
གཟུང་འཛིན་རྩལ་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་ལྟར་མེད་པ་སྟེ་བརྒྱད་ལ་དགོངས་པར་མདོ་སྟེ་རྒྱན་
ལས་གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ལ་དགོངས་
པར་ཀུན་བརྟུས་ལས་གསུངས་སོ། །

༼པ༽གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ན་གཞན་
དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་གཉིས་མེད་ན་ཀུན་བརྟགས་ཀྱང་མེད་
པར་འགྱུར་ཏེ། ཀུན་བརྟགས་འདོགས་པའི་གཞི་དང་འདོགས་པ་བོའི་ཐ་སྟོད་ཀྱང་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །མེད་པར་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་མདོར་བསྟན་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དུ་
ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་ཅིང་། མཆན་ཉིད་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་རྒྱས་བཤད་དེ་བཏགས་པ་དང་
ཀུན་རྟོག་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བུ་གསུམ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼པ༽ལན་གྱི་མདོའི་སྐབས་སུ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་
སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་ལེགས་
བཤད་སྟོང་བོ་ལས། གཞན་དབང་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ཡོད་
པས་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་གསུངས་པ་གཞན་དབང་ལ་དགོངས་པ་མིན་ལ། གཞན་དབང་
པལ་ཆེར་ཀུན་ཉོན་གྱིས་བསྐྱུས་པས་ཆོག་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞིར་མ་མཛད་པ་ནི་མདོ་
འདིའི་དགོངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་དྲང་ངེས་རྣམ་འབྱེད་གྱི་
མཐའ་དཔྱོད་དུ་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་གཞན་དབང་གཉིས་ལ་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་
སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་བསྟན་མ་བསྟན་གྱི་བྱད་བྱེ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་

ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་ལན་གྱི་མདོའི་
སྐབས་སུ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་རྣམས་པ་གསུམ་སོ་འདི་དག་ཉིད་ལ་དགོངས་
ནས་ཞེས་སོགས་དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱི་ལེའུ་ལས་བྱུང་བའི་གཞུང་འདིས་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ག་མ་སྐྱེས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞིར་དངོས་སུ་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ངོ་ནང་བ་ལ་སྐྱོན་བསྟན་པ་དག་གིས་ཀྱང་གཞོད་
པར་གསུངས་པའི་དོན་དཀའ་འགྲེལ་ཚོམ་འསྐྱོལ་ས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་མངས་སུ་
དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

༼མ༽འདུས་བྱས་མ་འོངས་པ་རང་དབང་གིས་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད། འདུས་
བྱས་ད་ལྟར་བ་རང་དབང་གིས་མ་སྐྱེས་པ། འདུས་བྱས་འདས་པ་རང་དབང་གིས་སྐྱེས་
ནས་མ་འགགས་པ། རང་དབང་གིས་སྐྱེས་པའི་ངི་མ་གདོད་མ་ནས་མེད་པས་གཞོད་མ་
ནས་ཞི་བ། རང་དབང་གིས་སྐྱེས་པའི་ངི་མ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་རང་བཞིན་
གྱིས་བྱང་འདས་ཞེས་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །འདིར་བྲངས་པའི་རྒྱན་གྱི་ལུང་ལ། ངོ་བོ་ཉིད་ནི་
མེད་པ་ཡིས། །ཞེས་པའི་རྟེན་བཞུགས་པ་ཆད་དོ། །

༼ཙ༽སྐྱེ་མེད་བརྒྱད་ནི། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་བོ་དང་། དེ་
ཉིད་ནི་སྤྲུལ་སྤྲེལ་སྐྱེས་ཟིན་པ་སྤྲུལ་དེའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་གཉིས་པ་དང་། གཞན་
ནི་འཁོར་བ་ན་སྡོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མི་སྐྱེ་བ་དང་སྤྲུལ་འགགས་པ་དང་རིགས་
མཐུན་པ་སྐྱེ་བས་ཆོས་སྡོན་མེད་པ་མི་སྐྱེ་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་གསུམ་པ་ཞེས་
བགྲང་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ། འདིར་གཉིས་པ་དེ་ཆད་པ་དང་། གསུམ་པ་དེ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་
སོ་སོར་བགྲངས་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་བེར་རྒྱུ་ལ་འགག་པ་མེད་ཅེས་པ་རྣམས་དཔེ་
མ་དག་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མཁས་པའི་དབང་སོ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཙམ་ལ་འཁྲུལ་བ་
མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྲང་ངེས་རྣམས་འབྱེད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་ཏུ་ཡང་དེ་ལྟར་མ་བཤད་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་དང་བོ་བས་སྦྱེ་མེད་བརྒྱད་ལ་འཛིགས་སྐྱག་སྦྱེ་ཚུལ་མེད་པས་དེ་
 དག་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ལ་མོས་པའི་བཟོད་
 པ་སྒྲིམ་ཚུལ་ནི། དད་པའི་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། མངོན་དུ་བྱ་ཡུལ་བདག་མེད་
 གཉིས་དང་། འདོད་པའི་ཡུལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུ་ཆེན་པོ་དང་། སྤང་དོར་གྱི་
 ཡུལ་ལེགས་སྤྱད་ཉེས་སྤྱད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བྱ་དང་། བསྒྲིམ་པའི་ཡུལ་ཐོབ་
 བྱའི་དོན་བྱང་རྒྱབ་དང་། དེ་འཐོབ་པའི་ཐབས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་ལམ་དང་།
 ཐོས་བསམ་གྱི་ཡུལ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་དམ་ཆོས་ཏེ། དེ་རྣམས་
 ལ་ཚྭགས་རིས་མེད་པར་མོས་པ་སྦྱོད་པའོ། །ཞེས་ལམ་རིམ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་མི་མོས་
 པ་དང་ཡིད་མི་ཆེས་པ་བསལ་བ་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པའང་ཡོད་པས། ངེས་
 པར་སྤར་འཛིགས་སྐྱག་ཡོད་པ་སེལ་བ་ཞིག་མི་དགོས་ཀྱང་། སྦྱེ་མེད་བརྒྱད་ལ་འཛིགས་
 སྐྱག་ཀྱང་སྦྱེ་བྱེད་ཀྱི། སྦྱེ་མེད་དང་བོ་དང་གསུམ་པ་ལ་ཐོག་མ་མེད་ཚུལ་སྒྲོར་མ་ཤོང་
 བའི་དབང་གིས་དང་། གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་གཅིག་འཛིན་དང་རྟག་འཛིན་ལྟར་སྦྱོས་ཀྱི་
 དབང་གིས་དང་། བཞི་བ་དང་རྒྱག་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་དང་།
 ལྷ་བ་ལ་ལས་འབྲས་ལ་ཚོངས་པའི་དབང་གིས་དང་། བདུན་པ་ལ་བདག་ཆད་པར་འདུ་
 ཤེས་པའི་དབང་གིས་དང་། བརྒྱད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་
 པའི་ཡོན་ཏན་སྒྲོར་མི་ཤོང་བའི་དབང་གིས་འཛིགས་སྐྱག་སྦྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
 སྤར་བཤད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དགོངས་གཞི་བརྒྱད་དམ་བརྒྱ་གཅིག་དང་སྦྱེ་མེད་
 བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ལས་འབྲས་དང་མི་རྟག་སོགས་བརྒྱ་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་
 སྒྲོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཚྭགས་སུ་བསྐྱས་པས་དེ་དག་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་ཏུ་འབྱེད་
 དགོས་ཀྱི། འཁོར་ལོ་བར་མཐའ་གཉིས་ལ་འགལ་བ་སྤོང་བའི་ལན་ཁོ་ནར་གོ་བར་མི་
 བྱའོ། །

༼ཆོ༽གང་ཟག་གསུམ་གྱི་ཆོས་དབྱིངས་མཚུངས་པ་དང་། གང་ཟག་གསུམ་

བདག་མེད་པར་མཚུངས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་མཚུངས་པ་
དང་། རིགས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱང་ལམ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པ་དང་། བསམ་པ་གཉིས་ཐོབ་
པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་བ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་ལན་དུ་མར་ཟུངན་ལས་འདའ་
ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་དེ་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཐེག་པ་གཞན་མེད་
པ་སྟེ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་བདུན་འོ། །འདྲིར་དགྲུར་
གསུངས་པ་དཔེ་མ་དག་གམ་སྟུང་སྟེ། བསམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པ་སོ་སོར་བགྲངས་ཀྱང་
དགྲུར་མི་འཇུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་བཤད་དང་གསེར་སྤེང་གཉིས་ཀར་བསམ་པ་
གཉིས་ཐོབ་པ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་བདུན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དོན་ནི་གསེར་
སྤེང་ལས། བསམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ས་དང་བོ་ནས་བདག་
དང་སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་
བརྟེན་པ་དང་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་རེ་ཞིག་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་
ན་དེ་བཏང་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཞུགས་ཏེ་དེའི་ཟུང་འདས་ཐོབ་པ་ན། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་སྡོན་བདག་གིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པས་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་
དགོངས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བདག་སྡོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་
པ་སྤྱད་པས་འཛང་རྒྱ་བར་འཇུར་རོ་སྟུང་པའི་བསམ་པ་མཚུངས་པ་ཐང་ཅིག་ཅམ་རྟེན་
པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཇ་༽ཉན་ཐོས་རིགས་མ་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་ཁ་བྱངས་པ་དང་བྱང་སེམས་རིགས་
མ་ངེས་པ་གཞན་དག་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་ཆེད་ཅེས་འདོན་དགོས་པས། ཁ་བྱང་བའི་
ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་རོ། །

༼མ་༽མེད་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ཀུན་བརྟགས་དང་། སྤྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་
དཔེ་བརྒྱད་ཀྱིས་གཞན་དབང་དང་། རྣམ་བྱང་བཞིས་ཡོངས་བྱབ་བསྟན་པར་ཐེག་
བསྟུས་ལས་བཤད་པའི་དོན་ནི། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ལྡས་

ཀུན་བརྟགས་བསྟན་པ་ནི་སྤྲུལ་ཐིམ་ལ་མེད་རྒྱུའི་ཀུན་བརྟགས་བསྟན་པ་དང་དགོངས་
 འོན་ལ་རང་རང་གི་དགག་བྱ་ཀུན་བརྟགས་འགོག་པ་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་
 མོ། །དཔེ་བརྒྱད་ཀྱིས་གཞན་དབང་བསྟན་ཚུལ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ན་ཡུལ་དུ་རི་
 ལྟར་དམིགས་སྟམ་པ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་མ་དང་། དོན་མེད་ན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་
 རི་ལྟར་སྤྲུལ་པ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་རྒྱ་དང་། དོན་མེད་ན་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ལ་རི་
 ལྟར་སྤྲུལ་པ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་མི་ལམ་དང་། དོན་མེད་ན་དགེ་མི་དགེའི་འབྲས་བྱ་
 འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་རི་ལྟར་འབྲས་བྲམ་པ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྟན་དང་།
 དོན་མེད་ན་ནམ་ཤེས་སྣ་ཆོགས་རི་ལྟར་འབྲུང་སྟམ་པ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་མིག་ཡོར་དང་།
 དོན་མེད་ན་ཐ་སྟད་སྣ་ཆོགས་རི་ལྟར་བརྗོད་སྟམ་པ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་བྲག་ཆ་དང་། དོན་
 མེད་ན་ཡང་དག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྤྲུལ་རི་ལྟར་འབྲུང་སྟམ་པ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་
 རྒྱ་ཁྲ་དང་། དོན་མེད་ན་བྱང་སེམས་ནམས་བསམ་བཞིན་དུ་སྤྲོད་པར་རི་ལྟར་སྤྲུལ་དུ་
 སོམ་ཉི་ཟ་བ་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་བ་ལྟ་བུར་བསྟན་ཏོ། །ནམ་བྱང་བཞི་ནི། རང་བཞིན་
 གྱི་ནམ་བྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཇི་མ་མེད་པའི་ནམ་བྱང་མུང་འདས་དང་། དེ་ཐོབ་
 པའི་ལམ་ནམ་བྱང་ལམ་བདེན་དང་། དེ་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་པ་ནམ་བྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 རྩེ་སྤྲོད་དོ། །དང་བོ་གཉིས་ནི་ཡོངས་ཀྱི་དངོས་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་དེ་རྟོགས་པའི་
 ཡུལ་ཅན་དང་རྒྱ་ཡིན་པས་དེར་བརྟགས་སོ། །བཙུང་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཅི་ལ་དགོངས་ཏེ་
 འཁོར་འདས་མི་དམིགས་པར་གསུངས་ཤེ་ན། འཁོར་འདས་གཉིས་བྱེ་བྲག་མེད་པ་ལ་
 དགོངས་ནས་བསྟན་ཏེ། གཞན་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་ཉིད་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ཆོས་
 ནི་འཁོར་བའོ། །ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ནི་མུང་འདས་སོ། །ཆོས་མངོན་པའི་མདོ་ལས་
 ཆོས་ནི་གསུམ་སྟེ། ཀུན་ཉོན་དང་ནམ་བྱང་དང་དེ་གཉིས་ཀའི་ཆར་གཏོགས་པའོ། །ཞེས་
 གང་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཤེ་ན། གཞན་དབང་ལ་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་
 པ་ནི་ཀུན་ཉོན་གྱི་ཆར་གཏོགས། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་ནི་ནམ་བྱང་
 གི་ཆར་གཏོགས། གཞན་དབང་ནི་གཉིས་ཀའི་ཆར་གཏོགས་པ་སྟེ། འདི་ལ་དགོངས་

ནས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ས་ཁོང་ན་གསེར་ཡོད་པའི་ཆེ་སའི་ཁམས་ལ་མེད་པའི་ས་
 དམིགས་ལ། ཡོད་པའི་གསེར་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་ལ་མེས་རེག་ན་གསེར་ནི་སྤང་ལ་ས་
 ནི་མི་སྤང་ངོ་། སའི་ཁམས་སར་སྤང་བ་ནི་ལོག་པ་དང་གསེར་དུ་སྤང་བ་ནི་ཡང་དག་
 པའོ། རྟེན་པས་ན་སའི་ཁམས་ནི་གཉིས་ཀའི་ཆར་གཏོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྣམ་པར་རིག་
 པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་མ་རེག་པའི་ཆེ་དེ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པའི་ངོ་
 བོ་ནིད་དུ་སྤང་གི་ཡང་དག་པ་ཡོངས་སུ་བྱུང་པའི་ངོ་བོ་ནིད་དུ་མི་སྤང་ལ། རྣམ་པར་
 ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་རེག་པ་ན་དེ་ཡང་དག་པ་ཡོངས་སུ་
 བྱུང་པའི་ངོ་བོ་ནིད་དུ་སྤང་གི་ལོག་པར་ཀུན་བརྟགས་པའི་ངོ་བོ་ནིད་དུ་མི་སྤང་ངོ། རྟེ་
 ལྟ་བུས་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ་གཞན་དབང་གི་
 ངོ་བོ་ནིད་དེ་ནི་གཉིས་ཀའི་ཆར་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལ་ལར་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟག་གོ་ཞེས་བསྟན། ལ་ལར་མི་རྟག་གོ་ཞེས་བསྟན། ལ་ལར་རྟག་མི་
 རྟག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་གང་ལ་དགོངས་ཤེ་ན། གཞན་དབང་གི་ངོ་
 བོ་ནིད་ཡོངས་སུ་བྱུང་པའི་ཆོས་རྟག་པའོ། ཀུན་བརྟགས་པའི་ཆོས་མི་རྟག་པའོ། གཉིས་
 ཀའི་ཆོས་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ལ་དགོངས་ནས་བསྟན་ནོ། རྟེ་
 བཞིན་དུ་བདེ་བ་དང་སྦྱག་བསྐལ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་
 དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། སྟོང་བ་དང་མི་སྟོང་བ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། བདག་
 དང་བདག་མེད་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བ་དང་གཉིས་སུ་མེད་
 པ་དང་། ངོ་བོ་ནིད་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། རླུང་པ་དང་མ་
 རླུང་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། འགགས་པ་དང་མ་འགགས་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་
 པ་དང་། གཞོན་མ་ནས་ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་
 བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་མ་འདས་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་ལྷ་
 འདས་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་རྟག་སོགས་གསུམ་ལ་བསྟན་པ་བཞིན་
 དུ་ངོ་བོ་ནིད་གསུམ་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། འདི་ནི་ཐེག་བསྟུན་གྱི་ཆོག་བསྟུན་ནས་

བཀོད་པའོ། །འདི་དག་ལ་ཞིབ་ཆ་ཡང་དགོས་སོ། །

༼ཞ༽གཏུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་ངོར་བཅོམ་ལྷན་འདས་དེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
སྟོན་པ་རེ་ཞིག་བཏང་སྟོམས་སུ་མཛད་པ་ཅན་གྱི་དོན་མེད་པར་མཐུན་ཀྱང་མ་མཐུན་པ་
ལྟར་སྤང་ཆེན་གཟེགས་སྤངས་ཉིད་མཛད་ནས་འཇིག་རྟེན་ལ་ཐུགས་ནི་བཅེ་བ་འབའ་
ཞིག་གིས་གྱི་རོལ་དབྱུང་ལ་འཇུག་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་རྒྱུ་ཆེན་གྱི་
བཤད་པའོ། །ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་ཉན་ཐོས་གྱི་རིགས་ཅན་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་
རྟེན་པ་རིལ་བོར་འཇིན་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་ལྷོག་པའི་ཐུགས་དགོངས་
འབའ་ཞིག་གིས་ཞེས་བཤད་དོ། །

༼ཟ༽དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་ནི་རང་རིག་པ་
ཅམ་གྱིས་མིན་གྱི་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྱེད་དོ། །གཉིས་སྤང་ཡང་སྟོད་
པ་སྟེ་བརྟུན་པ་ཡིན་པས་དེས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡང་བརྟུན་པར་འགྱུར་ལ། གཟུང་
འཇིན་གྱི་རྣམ་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། གཉིས་སུ་སྤང་བའི་
མཆན་ཉིད་ཀྱང་རི་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་མེད་པས་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ་
ཞེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་བོར་གསུངས་ཤིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩ་འབྲས་མཆན་མཆོན་
བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་སོགས་སུ་གཉིས་ཆོས་སོ་སོར་བྱེ་བའི་སྟོན་ནས་དངོས་རྣམས་ཐ་དད་
གནས་པ་འདི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་གྱི་སྟོན་ནས་འོངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་
དད་དུ་སྤང་བའི་རྟོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། རྟོག་པ་དེས་བཞག་པ་ཡིན་ལ། རྟོག་པ་དེ་ནི་
བསྐྱེད་པའམ་འཁྲུལ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་ཆོས་དེ་དག་གི་ཐ་དད་པའི་རྣམ་བཞག་རྣམས་
ཀྱང་བསྐྱེད་པའམ་སྟོན་བཏགས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཟུང་དང་འཇིན་པའི་རྣམ་པ་ལས་
མཆན་ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། གཟུང་འཇིན་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་རྟོག་པས་
བཞག་པའི་གཉིས་ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་ཅིང་རྟོག་པས་བཞག་པའི་གཉིས་
མོས་གྱི་རྣམ་བཞག་ཐམས་ཅད་སྟོན་བཏགས་ཡིན་པ་དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་ཆོས་

སོ་སོར་བྱེ་བའི་མཆན་ཉིད་དམ་ཅན་བཞག་དེ་ལྟར་དུ་བདེན་པས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རབ་དུ་བཤད་དོ་ཞེས་ནམ་འགྲེལ་རྒྱུ་ཆེན་དུ་བཤད་
ལ། དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་གནས་པའི་སྤང་ཞེན་ནི་གཟུང་
འཛིན་དེ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྤང་ཞིང་ཞེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་དེ་ཅམ་དུ་ཟད་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྤང་ཞིང་ཞེན་པ་དེ་ནི་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་ཉིད་
ཡིན་ན་གཟུགས་སོགས་རང་སྤང་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་ལས་རྣམས་ཐ་དད་དང་། ནམ་ཤེས་
རང་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ལས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྤང་ཞིང་ཞེན་པ་དེ་དག་ཀྱང་མ་རིག་
པས་བསྐྱད་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་དགོས་སོ། །མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་བྱ་མཆོན་པའི་ཆེ་
མཆོན་བྱ་གཟུགས་སོགས་གཟུང་བྱའི་ཕྱོགས་སུ་ཕར་ཆད་པ་དང་། མཆན་ཉིད་གཟུགས་
རུང་སོགས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་སྟོའི་ཕྱོགས་སུ་ཕར་ཆད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་གཟུང་བ་དང་
འཛིན་པའི་ནམ་པར་སྤང་བ་ལས་མ་གཏོགས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མཆོན་བྱ་མཆོན་
པའི་ཚུལ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དེས་ན་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དང་མཆན་
ཉིད་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཤར་མདོ་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རང་
བཞིན་མེད་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་བསྟུས་ནས་
བཀོད་པའོ། །

༼འ༽ནམ་འགྲེལ་འདིའི་ལུགས་ལའང་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་སྤྲ་ཅི་བཞིན་པའི་ངས་
དོན་ཡིན་ཞེས་པའོ།

༼ཡ༽སྤང་བོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་སྤར་ལེའུ་དང་
བོའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༼ར༽དངོས་པོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་ཏེ། རྒྱན་མཁན་པོས། དངོས་
ནམས་ཐ་དད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་ཤོ་ལོ་ཀ་གསུམ་དེ་དབུ་སེམས་མདོ་ནི་བ་གསུམ་དང་སྦྱར་

བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དབྱ་མ་བ་ནི་སེམས་ཅམ་པ་རྣམ་རྒྱན་པ་ལ་དབྱ་མ་
བར་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས་བཤད་དོ། །འདིར་བཤད་པ་
དང་མི་མཐུན་པར་ལྷང་སྐྱ་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་བཀར་ཁས་ལེན་
པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་ཡོད་པར་རྒྱུད་ཟླ་དར་རྒྱུ་དང་སྦྱོད་འཇུག་དར་རྒྱུ་སོགས་སུ་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ལུང་བོ་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །ཞེས་སོགས་མདོ་སྡེ་བས་
ཤེར་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ཚུལ་དུ་འཆད་པ་ནི་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། གཞུང་
འདི་དོན་སྒྲི་དང་ཐུན་མོང་བར་གསུངས་པ་ནི་ཆོགས་བཅད་འདིས་བསྟན་པའི་དོན་
ཅམ་མདོ་སྡེ་བས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པར་རྗེ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་གསུངས་
ཤིང་། ཡ་མ་རིས་ཐེག་པ་ཐ་ཤལ་བའི་འདོད་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་མཁས་གྲུབ་རྗེས་བཀག་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ཀྱང་ཞེས་པས་སེམས་ཅམ་པས་བཤད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཉིས་པ་
ཞིག་ཡིན་པར་བསྟན་ཞེས་རྒྱལ་ཆབ་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ཀས་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་
པར་དུ་རྗེའི་གསུང་བཞིན་རྒྱལ་ཆབ་རྗེས་བཀོད་པའི་ཆད་མའི་བརྗེད་བྱང་ཆེན་མོར་
གཞུང་འདི་མདོ་སྡེ་བ་ལ་སྦྱར་བ་མི་འཐད་པར་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་
ནི་ལྷང་སྐྱ་གྲུབ་མཐའི་ཆོག་བསྟུས་ནས་བཀོད་པའོ། །

༼ལ༽རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བྱུང་པར་བཞི་གསུངས་པའི་དང་བོ་ནི། ལུས་
ལས་བྱུང་པར་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེའི་དོན་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྣང་བས་ཆོལ་བར་གྱིས་
ཤིག་གཉིས་པ་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གིས་ཟིན་པ་ནི་གདགས་གཞི་དང་། གསུམ་པ་ཆོས་ཉིད་
ཀྱིས་འཐོབ་པ་ནི་ཐོབ་ཚུལ་དང་། བཞི་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉམས་དེ་འོངས་པ་ནི་རྒྱན་
ནམ་དུས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཉེ་གོ་སྟེ། །

༼ཤ༽དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་ཐེག་བསྟུས་དང་ཉན་ས་གཉིས་ཀྱན་གཞི་བཤད་
མ་བཤད་ཀྱི་དབང་གིས་གདགས་གཞི་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ནི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་
དགོངས་པར་སྣང་ངོ་། །རིགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ལ་བྱུང་པར་གསུམ་ལས། ཕྱ་བ་དང་རགས་

པ་གཉིས་ནི་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་ནི་གདགས་གཞི་
ལས་རྣམས་ལོགས་སུ་གཟུང་དུ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ། རིགས་ཡོད་ཀྱང་མུང་
འདས་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་བཞི་སྟེ། མི་ཁོམ་པར་སྐྱེས་པ་དང་། བག་མེད་པ་དང་། ལོག་པར་
ཞུགས་པ་དང་། སྐྱིབ་པའི་ཉེས་པའོ། དེའི་ཐ་མ་ལ་རྣམ་སྐྱིན་དང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
པའི་སྐྱིབ་པ་གསུམ་ཡོད་དོ། རྒྱུད་འདས་ཐོབ་པའི་རྒྱུན་གཉིས་ཏེ། གཙོ་བོ་དང་། དམན་
པའོ། གྲང་བོ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞན་གྱི་སྐྱ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། རྒྱུན་
དམན་པ་ནི་མང་བོ་ཡོད་དེ། རང་འབྱོར་ལྡང་དང་། གཞན་འབྱོར་ལྡང་དང་། དགོ་བའི་
ཆོས་ལ་འདུན་པ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དང་། དབང་བོ་
སྒྲོམ་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་ཆོད་རིག་པ་དང་། ཉམ་གྱི་ཆ་སྟོད་སྦྱང་ལ་མི་ཉལ་བར་བཙོན་པ་
དང་། ཤེས་བཞིན་དུ་སྦྱོད་པ་དང་། དབེན་པར་གནས་པ་དང་། སྐྱིབ་པ་ལྡན་པར་དག་
པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡང་དག་པར་གནས་པའོ། རིགས་ལ་གནས་པའི་ཉུགས་དུག་
ནི་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། གང་ཟག་ཉེར་གསུམ་ལས། མ་ཞུགས་པ་ནི་སྐྱེས་བྱ་དམ་པ་
ལ་བརྟེན་པ་དང་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་སོགས་མ་བྱས་པ་དང་། ཞུགས་པ་ལ་ངེས་པར་
བྱུང་མ་བྱུང་ནི་འཕགས་ལམ་སོགས་ཐོབ་མ་ཐོབ་དང་། དབང་བོ་རྒྱལ་འབྲིང་ནོ་གསུམ་
ནི་སྐྱེ་ལྟར་དང་། འདོད་ཆགས་སྦྱོད་པ་སོགས་གསུམ་ནི་དེ་གསུམ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། མི་
ཁོམ་པར་སྐྱེ་བ་སོགས་བརྒྱད་ནི་ལྟར་བཤད་པའི་མི་ཁོམ་པར་སྐྱེས་པ་སོགས་བཞི་དང་
དེའི་བསྐྱོག་ཕྱོགས་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དང་། ཐག་ཉེ་རིང་ནི་རྒྱུད་འདས་ཐོབ་པ་ལ་ཉེ་རིང་
དང་། ཡོངས་སུ་སྐྱིན་མ་སྐྱིན་ནི་ཆོ་འདིར་འཕགས་ལམ་ཐོབ་པར་རུས་མི་རུས་དང་།
རྣམ་པར་དག་མ་དག་ནི་རྒྱུད་འདས་མངོན་དུ་བྱས་མ་བྱས་གཉིས་སོ། །

༼ས༽འདིར་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱད་པར་བཅུར་བཤད་ལ། གསེར་མེང་ལས་དབང་
བོ་དང་ཞུགས་གནས་དང་སྟེ་སྟོད་ཀྱི་བྱད་པར་མ་བབྲངས་པར་བདུན་དུ་གསུངས་ཏེ།
དབང་བོ་ནི་རིགས་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་བསྐྱས་ཤིང་། ཞུགས་གནས་དང་སྟེ་སྟོད་ནི་ཡང་དག་

པར་འགྲུབ་པའི་ནང་དུ་བསྟུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ ༩ ༽ སའི་དངོས་གཞིར་བཅོད་པ་འདི་ལ་གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་སྒྲ་མ་ནམས་བཅོད་འབྲིང་མན་ཆད་བསྐྱེད་པ་ལ་བཞེད་དེ། དེ་ཡང་བཅོད་ཆེན་ནས་ཆོས་མཆོག་དང་མཐོང་ལམ་བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེ་ལ། འདིས་ཆེ་དེ་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེད་མི་ཅུས་པས་སོ་སྟམ་པའོ། །ཞེས་གསེར་བྲིང་ལས་གསུངས་སོ། །

༼ ༡༠ ༽ འདི་དང་དབྱ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་སོགས་སུ་སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་ཐོས་པའི་ཆེ་དེ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་བཤད་དེ། ལྷ་མཆན་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་ལ་དགྲ་བཅོམ་མ་ཐོབ་ཅེས་དགྲ་བཅོམ་གཅིག་ཕྱི་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཞེད་དོ། །གསེར་བྲིང་ལས། འབྲས་བུ་ནི་དང་བོ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་མིན་ཏེ། མངོན་པའི་སྤྱོད་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་ནས་འདོད་པར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་མི་སྤྱིད་ལ། འདི་སྤང་བྱ་ལྟག་མའི་དབང་གིས་འདོད་པར་སྐྱེ་དགོས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ ༡༡ ༽ རང་བཞིན་གྱིས་དབང་བོ་ཙྏ་འབྲིང་བརྒྱལ་གསུམ་ལ་རིགས་ངེས་ཞེས་སྐྱར་བའི་དགོས་པ་མེད་པས། སྐབས་འདིའི་དཔེ་དག་མ་དག་དབྱད་དགོས་སོ། །

༼ ༡༢ ༽ འདིར་ཆོགས་སྤྱོད་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱའི་ཆོགས་བསགས་མ་བསགས་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་ལ། གསེར་བྲིང་ལས། ཆོགས་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱང་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱའི་ཆོགས་གསོག་དགོས་པར་བཤད་དམ་སྟམ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་གསུམ་གྱིས་ཆོགས་གསོག་པའི་དུས་ནི་མངོད་ལས། བསེ་རུ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱས། །ཞེས་དང་། ས་ལས་ཀྱང་དེ་ལ་བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་ཆོགས་གསོག་པར་གསུངས་ནས་གཞན་གཉིས་ལ་བཤད་པ་མེད་དོ། །སྒྲ་མ་ནམས་ན་རེ། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་བརྒྱ་ཡི་སུམ་གཉིས་དང་སུམ་ཆ་ཞེས་ཟེར་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་ཉིས་བརྒྱ་དང་སུམ་བརྒྱའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། སྐབ་བྱེད་མེད་པས་

དོར་བར་བུའོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན། ས་ལས་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཕྱ་མོ་ནམས་ཀྱང་བསྟན་ལ་ཆོགས་གསོག་པའི་དུས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ལ་བཤད་ནས་གཞན་གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བ་མ་བཤད་པ་དང་། ཇི་ན་ལན་བསབ་པ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ནམས་ནི་བསྐྱལ་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱའི་ཆར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྦྱིར་གསུངས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུས་མཚུངས་གསུང་བ་ལྟར་འཐད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

། གཤེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱི་ནས་ཁྱི་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་དུ་བཤད་པས་འདོད་པའི་ཉེན་ཅན་ཡིན་པར་གྲུབ་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དགོ་འདུན་ཉི་ཤུའི་དབྱེ་བ་མི་རུང་ཞེས་པ་སྟེ། ཀུན་བདུས་ལས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཁམས་གསུམ་ག་དང་། བྱང་སེམས་འདོད་གཟུགས་གཉིས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་སངས་རྒྱས་གཉིས་འདོད་ཉེན་ཅན་དུ་བཤད་པས་སོ། །གསེར་ཕྱེང་ལས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉེན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཡོད་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ་དེ་རང་རྒྱལ་ལ་སྦྱོར་དགོས་མི་དགོས་དཔུང་པར་བུའོ། །

། རང་སྦྱོར་བཤད་ནི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པས་ལོགས་སུ་མ་བགྲངས་པར། གསེར་གྱི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་དང་རིན་པོ་ཆའི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་གཉིས་སུ་བྱེ་ནས་དགྲར་བྱས་ཤིང་། དེ་རེ་རེ་ལ་བཞིར་བྱེ་ནས་བཞི་ཆན་དགྲ་ཆོགས་བཅད་རེ་རེས་བསྟན་པར་འགྲེལ་བར་བཤད་དོ། །རྒྱ་ཁམས་ཐ་དད་པ་དང་། རྒྱུན་མོས་པ་ཐ་དད་པ་དང་། དེས་པར་སྦྱབ་མི་སྦྱབ་ཐ་དད་པ་དང་། འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པར་བསྦྱབས་པ་ཡིན་པས་ན། འདིར་རིགས་ཐ་དད་པས་འབྲས་བུ་ཐ་དད་པར་བསྦྱབས་པ་ལྟ་བུར་བཤད་པ་དཔུང་དགོས་སོ། །

། རྒྱ་ཅེ་བཞི་ཆན་གསུམ་པ་ནི། རང་བཞིན་དང་རྒྱས་རིགས་དང་། ཉེན་དང་བཞིན་པའི་ངོ་བོ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་དང་། ཡོན་ཏན་སྒྲིལ་ཞིང་འབྱུང་བས་ན་རིགས་ཞེས་པའི་སྦྱོར་བཤད་དེ་བཞི་ཡིན་ནམ་སྟུམ་སྟེ། རང་བཞིན་དང་ནི་

རྒྱས་པ་དང་། །དེ་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་། །ཡོད་མེད་ཉིད་དང་ཡོན་ཏན་ནི། །སྒྲོལ་
བའི་དོན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

།ཆ། །བཞི་བ་ནི། སྒྱུར་བའི་སྒྲོན་རྒྱལ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་སྤྲིང་རྩེ་བ་དང་། ཐེག་
ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། དཀའ་སྤྱད་ལ་བཟོད་པ་དང་། སྤྱིན་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་
སྤྱོད་པ་སྟེ་བཞི་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པར་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་རོ། །གཞན་
ནམས་གོ་སླ་ཞིང་། ཉེས་དམིགས་བསྟན་པའི་གཞུང་ནི། ཉོན་མོངས་གོམས་དང་གྲོགས་
ངན་དང་། །འཕོངས་དང་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དང་། །མདོར་ན་རིགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་
ནི། །རྒྱལ་པ་བཞི་རུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

།ཇ། །གནས་སྐབས་རིགས་ཆད་བཞི་ནི། གཅིག་ཏུ་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། །དགེ་
ཅ་ཀུན་ཏུ་ཆད་པ་དང་། །ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་ཅ་མེད་པ་དང་། །དགེ་ཅ་དམན་པ་
ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པའོ། །

།༨། །ཁ་ཅིག་སྒྲུ་སོགས་ཕྱིར་ན་སྒྲོན། །ཞེས་སོགས་དང་། རྟག་ཉིད་ཕྱིར་རམ་
ཐབས་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ནི་བྱབ་དབྱེད་དགག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །

།༩། །གཟུགས་ནས་རྒྱལ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དང་དེའོ་
ཞེས་མིང་དང་བརྟན་བྱས་པ་དང་དེ་དང་དེའོ་ཞེས་རྟོག་པས་བཏགས་པ་རྒྱལ་ཆོས་དེ་
དང་དེའི་སྟོང་ལྷགས་སུ་མ་སོང་བ་ཡིན་པས་ན། ཆོས་དེ་དག་མིང་དང་བརྟན་བྱས་པ་
དང་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་རང་གི་སྟོང་ལྷགས་སུ་མ་གྲུབ་པ་ནི། ཆོས་དེ་དག་
སྒྲུ་རྟོག་གི་འབྲུག་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་
སྒྲུ་རྟོག་གི་འབྲུག་གཞིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་།
དེར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་འཛིན་ཡིན་ནོ། །

༼ཐ༽འདྲགས་པའི་ཆིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་ཆིག་གིས་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་
ཉིད་ལ་བྱའི། འདྲགས་བྱེད་ཀྱི་ཆིག་ལ་མི་བྱ་བར་ལེགས་བཤད་སྟོང་བོར་གསུངས་སོ། །

༼ད༽གཞན་ཡང་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་པས། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་
འདོན་དགོས་སོ།།

༼ན༽དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་སྒྲ་ནི་སྒྲར་འདེབས་ཀྱི་ཆིག་དང་དེ་ལྟར་གཟུང་བའི་
རྟོག་པ་ནི་སྒྲར་འདེབས་དངོས་ཡིན་པའི་ཞིབ་ཆ་དགོས་སོ། །

༼པ༽བཏགས་པའི་ཆིག་གི་མཚན་མའི་གཞི་ནི་བཏགས་པའི་ཆིག་གི་མཚན་
མའི་རྟེན་ཞེས་པས་བཤད་དེ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གདགས་གཞིའོ་ཞེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་
བོར་གསུངས་ཤིང་། དེར་བཞེད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡང་
དག་པའི་དངོས་པོ་ལ་ཞེས་ངངས་པས། འདིར་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་ཆིག་ཆད་དོ། །

༼ཕ༽ཤེས་བྱ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནི་ཕྱི་དོན་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
བདེན་པར་མེད་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་ཅེས་པ་ནི་ཐལ་འཇུར་བ་
སོགས་དང་། རྣམ་ཤེས་བདེན་པར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཕྱི་དོན་ཡང་བདེན་པར་ཡོད་ཅེས་
པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྟེ་བའི་འདོད་པའོ། །

༼བ༽སྒྲོ་སྒྲར་གྱི་མཐའ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ལ་མེད་པས་བྱབ་པ་དང་། རིགས་པ་
ཡང་དག་ནི་འཐད་པ་དང་རིག་པ་ཡང་དག་ནི་སྒྲོ་ཡིན་པས་དོན་མི་འདྲ་ཞེས་པའོ། །

༼མ༽གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། ཀུན་བཏགས་དོན་དམ་པར་
མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པས་ན། དེ་དག་གི་བསྒྲགས་ཐོགས་ཀྱི་མཐའ་
དང་བྲལ་བའི་ལམ་དེ་ནི་དབྱ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ཡིན་པས། འདིར་ཡོད་པས་མེད་
པས་ཡོད་པས་མིན་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་རྣམས་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་

ཚུལ་གྱིས་ཡོད་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་བདག་ས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་
ལ་དེར་ཡོད་པར་སྒྲོ་བདག་ས་ནས་དགག་བྱའི་མཆོམས་ལེགས་པར་མ་བྱིན་པ་སྤངས་པ་
དང་། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཡིན་པ་ལ་དེར་མེད་ཅེས་སྒྲུར་བ་
བདག་ནས་དགག་བྱའི་མཆོམས་ལེགས་པར་མ་བྱིན་པ་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པ་ནི་
མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་སྤྲ་མ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་
མཐའ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ནི་སྒྲུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོད་མཐའ་
དང་མེད་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རབ་རྟ་བྱེ་བ་ཡང་ཡིན་ཞིང་། འདི་
འདྲ་བའི་སྒྲོང་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའི་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་པོ་སྤྲ་མ་
དེ་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་མེད་པ་ལས་གྲོལ་ཞེས་པ་གཏན་མིན་པ་ཤེས་དགོས་
སོ། །

༼ཅེ་ཤེས་པར་དཀའ་བའི་ཤེར་མདོའི་ཆོག་ཐོས་ནས་དགོངས་གཞི་ཅན་དུ་མི་
ཤེས་པར་སྒྲོ་རི་བཞིན་པར་བབྱང་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྟོག་པས་བདག་ས་པ་ཅམ་
མ་གཏོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཡིན་པས། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི།
གདགས་གཞི་མེད་ན་འདོགས་པ་ཡང་མེད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་ས་པ་ཅམ་ཡིན་
པ་དང་དེ་ཉིད་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་པས་ཆད་ལྟའི་གཙོ་བོར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་འོ། །

༼ཆེ་ལྟོག་བྱ་མཐའ་ཉེར་དུག་དང་བུལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་བཅུ་གསུམ་ཞེས་
དེང་སང་རྒྱུར་ལྟར་བྲགས་པ་འདི་ནི། ལྷོགས་དུས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་འཇམ་
དབྱངས་བཞད་པའི་དོ་རྩེས་སྐབས་འདིར་དབུ་མའི་ལམ་བཅུ་གསུམ་གྱི་གྲངས་ཅམ་
གསུངས་པ་དང་འོག་ནས་ལམ་བཅུ་གསུམ་རེ་རེ་ལ་དབུས་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་
མཐར་འཛིན་གཉིས་གཉིས་སྒྲོར་དགོས་པར་གསུངས་པའི་རྒྱུན་གྱིས། བདག་ལྟ་བུའི་

སྒྲིབ་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཟབ་ཅིང་གཏིང་དཔག་དཀའ་
 བའི་མཆོ་ཆེན་པོར་རྣམ་དཔྱད་གྱུ་ཆུང་གིས་བག་ཚ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་སྐལ་ལྷན་
 དུ་གྱུར་པས་བཀའ་རྒྱུ་གཞུང་བར་དཀའ་བ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་དབྱུང་མཐའ་རྩ་
 འགྲེལ་དང་འགྲེལ་བཤད་དང་འོད་སྤྲུང་གི་ལེའུ་རི་རྣམ་བཤད་དང་བསྐྱར་ནས་གཟུ་པོར་
 གནས་པའི་སྒྲོས་རྒྱུ་ཟད་དཔྱད་པ་ལ། དབྱུང་མཐའ་ལས། ཐ་དད་པ་དང་གཅིག་མཐའ་
 དང་། ལྷ་སྤྲེགས་ཉན་ཐོས་གཉིས་ཀ་དང་། གང་ཟག་ཆོས་ལ་སྒྲོ་འདོགས་དང་། སྐྱུར་
 འདེབས་མཐའ་རྣམ་གཉིས་གཉིས་དང་། མི་མཐུན་སྤྱོད་དང་གཉེན་པོའི་མཐའ། ཉག་
 དང་ཆད་པར་འདུ་ཤེས་དང་། གཟུང་དང་འཛིན་དང་ཀུན་ཉོན་མོངས། རྣམ་པར་བྱང་
 ལ་གཉིས་དང་གསུམ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ། དེ་ནི་རྣམ་པ་བདུན་དུ་
 འདོད། དངོས་ཡོད་དངོས་མེད་ཞི་བྱ་དང་། ཞི་བྱེད་སྐྱེད་བྱེད་ལ་འཛིགས། གཟུང་
 དང་འཛིན་དང་ཡང་དག་ཉིད། ལོག་པ་ཉིད་དང་བྱེད་དང་མིན། སྐྱེ་བ་མེད་དང་མཉམ་
 པའི་དུས། དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་ཀྱི་མཐའ། ཞེས་བདག་སྤྲུང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་མཐའ་
 དང་བདག་སྤྲུང་སྤྱོད་པ་གཅིག་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་རྟག་གོ་
 ཞེས་པ་སྤྲེགས་ཅན་གྱི་མཐའ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མི་རྟག་གོ་ཞེས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 མཐའ་གཉིས་དང་། བདག་རྣམས་སུ་ཡོད་ཅེས་པ་གང་ཟག་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་གཉིས་
 དང་། སེམས་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་དང་བརྟེན་པ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ཞེས་པ་ཆོས་ལ་སྒྲོ་
 འདོགས་པའི་མཐའ་དང་སེམས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་སྐྱུར་བ་འདེབས་
 པའི་མཐའ་གཉིས་དང་། མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་དང་
 བརྟེན་པ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ། ཞེས་པ་མི་མཐུན་སྤྱོད་ཀྱི་མཐའ་དང་དགེ་
 བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་དང་བརྟེན་པ་ལྟར་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཞེས་
 པ་གཉེན་པོའི་མཐའ་གཉིས་དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་ཤེས་བྱ་དང་བརྟེན་བྱའི་ངོ་
 པོར་དོན་དམ་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་རྟག་པའི་མཐའ་དང་དེ་གཉིས་ཤེས་བྱ་དང་བརྟེན་

བྱའི་ངོ་བོར་གཏན་ནས་མེད་དོ་ཞེས་པ་ཆད་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་། ཀུན་བྱང་གི་རྟེན་
 འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའོ་ཞེས་པའི་མཐའ་
 གཉིས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དྲི་མ་ཁྱུགས་
 པའི་ཀུན་ཉོན་ཀྱི་མཐའ་དང་གདོད་མ་ནས་སློ་བའི་དྲི་མས་ཀྱང་མ་བསྐྱད་པའི་རྣམ་
 བྱང་གི་མཐའ་གཉིས་ཏེ་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་
 གཉིས་རྣམ་པ་བདུན་ནི། བདག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཡོད་དོ་ཞེས་པ་དངོས་པོར་རྣམ་པར་
 རྟོག་པའི་མཐའ་དང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་དོ་ཞེས་པ་དངོས་པོར་མེད་པར་
 རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་། ཀུན་ཉོན་གསུམ་ཇི་ལྟར་སྤང་བ་དང་བཅོམ་པ་
 ལྟར་སྤང་བར་བྱ་བའོ་ཞེས་པ་ཞི་བར་བྱ་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་དང་སྟོང་བ་ཉིད་
 ཇི་ལྟར་སྤང་བ་དང་བཅོམ་པ་ལྟར་སྟོང་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པར་རྣམ་པར་
 རྟོག་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་སྐྱག་པའི་གནས་སོ་ཞེས་པ་སྐྱག་བྱེད་དུ་རྣམ་
 པར་རྟོག་པའི་མཐའ་དང་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་འཇིགས་པར་འོས་སོ་ཞེས་པ་དེ་ལ་འཇིགས་
 པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་། གཟུགས་སོགས་སྤྱོད་ན་ཀྱི་གཟུང་བའོ་ཞེས་
 གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་དང་མིག་ཤེས་སོགས་སྤྱོད་ན་རིག་པའོ་ཞེས་པ་
 འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་
 དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་
 དང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་། ཡེ་ཤེས་ནི་
 མི་ཤེས་པ་སྟོང་ངོ་སྟུང་པའི་སྟོ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་འཇུག་གོ་ཞེས་པ་བྱེད་པར་རྣམ་པར་
 རྟོག་པའི་མཐའ་དང་ཡེ་ཤེས་ནི་སྟོ་སྟོན་དུ་མ་བཏང་བར་འཇུག་པས་མི་ཤེས་པ་སྟོང་
 བའི་མཐུ་མེད་དོ་ཞེས་པ་མི་བྱེད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་། མི་ཤེས་པ་
 ནི་ཡུན་རིང་བོར་གནས་པས་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་མཐུ་མེད་དོ་ཞེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་
 པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་དང་གལ་ཏེ་སྐྱེས་ཀྱང་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་མི་ཤེས་པ་
 དེས་བསལ་མི་རྒྱས་པས་ཡེ་ཤེས་དང་མི་ཤེས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་གནས་པར་འགྱུར་

རོ་ཞེས་པ་དུས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་གཉིས་ཏེ་བདུན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་
 སྤར་བཤད་པའི་མཐའ་གཉིས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་མཐའ་གཉིས་རྣམ་
 པ་བདུན་ཏེ་མཐའ་གཉིས་བཙུ་ལྷ་བཞུག་ཏེ། འགྲེལ་བཤད་ལས། བཙུ་ལྷ་བོ་འདི་དག་ནི་
 མཐའ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟེ། འདི་དག་སྤངས་པས་དེ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། མཐའ་གཉིས་སོ་སོར་བྱེ་ན་སུམ་ཅུ་དང་། དེ་དག་སྤངས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ནི་
 བཙུ་ལྷ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་སྤང་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དུ་རྟོགས་པའི་དབུ་
 མའི་ལམ་དང་དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གི་བདག་རྟག་མི་རྟག་གང་ཡང་མིན་པར་རྟོགས་
 པ་དང་། གང་ཟག་རྣམས་སུ་མེད་པའི་བཏགས་ཡོད་དང་། སེམས་ཡང་དག་པ་ཡིན་ཀྱང་
 རི་ལྟར་སྤང་བ་དང་བརྗོད་པ་ལྟར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཀྱན་བྱང་རི་ལྟར་སྤང་
 བ་དང་བརྗོད་པ་ལྟར་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཤེས་བྱ་དང་བརྗོད་
 བྱའི་ངོ་བོར་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཀྱན་བྱང་གི་རྟོན་འབྲེལ་
 གཟུང་འདྲིན་རྣམས་གཞན་དུ་མེད་པ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་ལ་སོགས་པའི་དོན་སློ་བྱར་བའི་
 སྤྱི་མས་སྐྱབ་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱི་མས་དབེན་པར་རྟོགས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་སྟེ་
 བརྒྱད་དང་། ཆོས་རྣམས་བདག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོར་མེད་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་ངོ་
 བོར་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཀྱན་ཉོན་དང་སྟོང་བ་ཉིད་
 རི་ལྟར་སྤང་བ་དང་བརྗོད་པ་ལྟར་ཞི་བྱ་དང་ཞི་བྱེད་དུ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། སྟོང་
 ཉིད་སྒྲག་པའི་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་འདིགས་པར་མི་འོས་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་
 དང་གཟུགས་འདྲིན་དབང་མདོན་སོགས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
 སོ་སོར་རྟོག་པའི་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་མཐའ་གཅིག་དུ་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པ་མ་
 ཡིན་པ་དང་། དེ་ཤེས་ནི་སྟོ་སྟོན་དུ་མ་བཏང་ཡང་མི་ཤེས་པ་སྟོང་བའི་མཐུ་ཡོད་པ་དང་།
 མི་ཤེས་པ་ནི་ཡུན་རིང་བོར་གནས་ཀྱང་རྒྱབ་རྟོན་ཆད་མ་མེད་པས་གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་སྟེ་
 རུང་ཞིང་ཡེ་ཤེས་དེས་སེལ་རྒྱས་པར་རྟོགས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་རྣམ་པ་བདུན་ཏེ་བཙུ་
 ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་དབུ་མའི་ལམ་བཙུ་ལྷ་དང་མཐར་འདྲིན་སུམ་ཅུ་བཤད་པ་

མ་གཏོགས་དབུ་མའི་ལམ་བཙོ་ལྷ་དེ་བཅུ་གསུམ་དུ་བསྐྱས་པ་དང་མཐར་འཛིན་སྐྱུ་ཅུ་
 དེ་ཉིད་རྒྱག་ཏུ་བསྐྱས་པར་དབུས་མཐའ་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ལས་མ་བཤད་པར་སྤང་
 རོ། །འོད་སྤང་གི་ལེའུའི་འགྲེལ་བར། འདི་ལྟར་དབུ་མའི་ལམ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་གསུམ་དུ་
 རྫོག་ཏེ། གང་ཟག་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་རྫོག་པ་དང་། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་
 སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་དང་། སྟོང་འདོགས་པའི་མཐའ་དང་། རྒྱུར་བ་
 འདེབས་པའི་མཐའ་དང་། ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ཡང་བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོར་
 ཡོངས་སུ་བསྡོམ་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཞུགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱིས་
 སེམས་མ་ཟིན་པ་དང་། བདག་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་མོས་པའི་བྱད་པར་དང་། བདག་མེད་
 པ་སྤྲུལ་པ་དེ་བདག་མེད་པ་བྱི་མའི་རྒྱར་སྤྲུར་པ་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་དང་།
 དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་རྫོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་། གཞི་ལམ་དང་བྱ་བྱེད་ཅི་
 རིགས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལས་བསྒྲིག་པའི་དབུ་མའི་ལམ་བཅུ་གསུམ། ཞེས་དང་། འོད་
 སྤང་གི་ལེའུས་སྤང་ལྟར་དབུ་མའི་ལམ་བསྐྱས་ན་བཅུ་གསུམ་བཤད་པའི་དོན་འདིར་
 ཡང་བཤད་པའི་དབུ་མའི་ལམ་རེ་རེའི་ལྷོག་བྱ་མཐའ་འཛིན་གཉིས་གཉིས་ཏེ་ཉིད་རྒྱག་
 དང་། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་བྱད་པར་བཅུ་གསུམ་བསྟན་པ་ལ་
 དགོངས་སམ་འཛིན་སྤངས་མི་འདྲ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་བཅུ་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་
 ཤིན་ཏུ་དབྱད་དགོས་པའི་གནས་ཡིན་ཏེ། གང་ལྟར་ཡང་དབུས་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་
 མཐའ་གཉིས་གཉིས་དང་རིམ་བཞིན་སྟོར་རྩལ་མེད་དེ། དབུས་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་
 གཅིག་མ་དད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ནི་འདིར་བཤད་པའི་གང་ཟག་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་རྫོག་པ་
 དང་རྒྱུར་བ་དང་། དེར་བཤད་པའི་སྤྲུག་སྐྱེགས་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་། གང་
 ཟག་དང་ཆོས་ལ་སྟོང་རྒྱུར་གྱི་མཐའ་བཞི་དང་། མི་མཐུན་སྟོགས་དང་གཉིན་པོའི་མཐའ་
 གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ནི། འདིར་བཤད་པའི་བྱ་བྱེད་ཏུ་སྟོང་འདོགས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་ཡིན་ལ།
 དབུས་མཐའ་ལས། ཉག་དང་ཆད་པར་འདུ་ཤེས་དང་། ཞེས་པའི་ཉག་མཐའ་ནི། འདིར་
 བཤད་པའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་སྟོང་འདོགས་པའི་མཐའ་ཡིན་པས། དབུས་མཐའ་ནས་བཤད་

པའི་མཐའ་དག་པོ་དེ་འདིར་སྒྲོ་འདྲེགས་ཀྱི་མཐའ་སྟོན་པ་དང་སྒྱར་ཞིང་། དེར་བཤད་
 པའི་ཆད་མཐའ་ནི་འདིར་སྒྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་སྟོན་པ་དང་སྒྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གང་
 ཟག་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ཡོད་དེ། སུང་ཁམས་སྒྱེ་མཆེད་རྣམས་སུ་
 རྟེགས་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རང་སྒྱུ་བའི་བདག་གིས་སྟོང་བར་རྟེགས་པའི་ལམ་དེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་མེད་པར་སོ་སོར་རྟེག་པ་དང་། སེམས་ཅན་དང་། སྟོག་དང་། གསོ་
 བ་དང་། རྒྱུས་བྱ་དང་། གང་ཟག་དང་། ཤེད་ལས་རྒྱུས་དང་། ཤེད་བྱ་མེད་པར་སོ་སོར་
 རྟེག་པ་འདི་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པར་
 སྟོན་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ཡོད་དེ། རང་སྒྱུ་བའི་བདག་གིས་སྟོང་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོད་
 པར་རྟེགས་པའི་ལམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བ་ལས། ཇི་ལྟར་གང་ཟག་ལ་བདག་
 མེད་པར་སྟོན་ཅེ་ན། རྣམ་པ་གཅིག་གིས་དམིགས་པར་ཡོངས་སུ་སྟོན་ཏེ། ཞེས་ཆད་
 མཐའ་བཀག་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཆོས་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ཡོད་དེ།
 སུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བྱིས་པས་དེ་དང་དེའོ་ཞེས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལྟར་རང་བཞིན་
 གྱིས་མེད་པར་རྟེགས་པའི་ལམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་སྟོན་པའི་
 དབུ་མའི་ལམ་ཡོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་གིས་དབེན་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་རྣམ་པར་མི་
 རྟེག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ཚུལ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་རྟེགས་པའི་ལམ་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་བ་ལས། དེ་ནི་རྣམ་པ་དབུག་གིས་བྱིས་པས་ཡོངས་སུ་བཏགས་པའི་ཐ་སྙད་
 ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དག་དང་མི་འདྲ་བར་དམིགས་ཏེ། ཞེས་དཔྱད་དུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ཆོག་དབུག་གིས་དེ་བསྟན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཆོག་དབུག་གི་དོན་ཡོད་དེ། རང་གི་རྟེག་
 པས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བཏག་དུ་མེད་པས་དཔྱད་དུ་མེད་པ་དང་། གཞན་ལ་ཇི་ལྟ་བ་
 བཞིན་བཤད་དུ་མེད་པས་བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་
 ཉེན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་དུ་གཟུང་དུ་མེད་པས་སྤང་བ་མེད་པ་དང་། རྣམ་
 པར་རིག་པ་ཅན་དུ་གཟུང་དུ་མེད་པས་རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་དང་། ཉེན་མོངས་པའི་
 གནས་སུ་མི་འཇུག་བས་གནས་མེད་པར་བཤད་དོ། །འགྲེལ་བར། སྒྲོ་འདྲེགས་པའི་མཐའ་

དང་། ཞེས་པས་དབུ་མའི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་དང་། ཞེས་པས་
 དབུ་མའི་ལམ་དུག་པ་བསྟན་པ་ཡིན་མིན་དབྱེད་དགོས་ཏེ། དང་བོ་ལ་རྟག་མི་རྟག་
 བདག་ཡོད་མེད། སེམས་ཡང་དག་པ་ཡིན་མིན། ཀུན་ཉོན་ལྷན་བྱུང་། ཡོད་མཐའ་སྟེ་
 མཐའ་ལྷན་པ་དགུ་སྐྱར་བ་དེ་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་མང་བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
 ཟུང་པར་དུ་དེའི་མཐའ་ལྷན་པ་དགུའི་ཐ་མ་ཡོད་མཐའ་དང་། སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་
 སྟོན་པ་དང་སྐྱར་བའི་མེད་མཐའ་གཉིས་དབུ་མའི་ལམ་གཅིག་དང་སྐྱར་དགོས་ཀྱི།
 འདྲིན་སྒྲངས་མི་འདྲ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་སོ་སོར་དང་སྐྱར་མི་རུང་བར་སྒྲངས་བའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་དེ་གཉིས་སྟོ་སྐྱར་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་
 བྱས་ནས། དེའི་མཆན་གཞིར་དབུས་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་དབུ་མའི་ལམ་གཉིས་པ་
 ནས་དུག་པའི་བར་ལྟ་བུ་འཇག་ཅིང་། འོག་ནས་འཆད་པའི་བདག་མེད་སྣ་མ་དེ་བདག་
 མེད་ཕྱི་མའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་དབུ་མའི་ལམ་དེ་ལ་སྐྱུ་མ་མཁན་ཐོས་པའི་དཔེས་བསྟན་
 པའི་དབུ་མའི་ལམ་དང་། གཙུབ་ཤིང་ཆོག་པའི་དཔེས་བསྟན་པའི་དབུ་མའི་ལམ་གཉིས་
 སུ་བྱེ་ནས་བཅུ་གསུམ་དུ་བྱེད་ན་དབུས་མཐའ་ཙུ་འགྲེལ་སོགས་དང་ཡང་མཐུན་པས་
 ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་སྒྲུང་ངོ་། འདྲིན་ཀྱང་ཁོ་བོའི་སྒྲིངས་གཏམ་གྱིས་ཆོམ་མི་སྣ་བར་སྟོ་
 ལྟན་ལྷན་གྱིས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ཅིག འདིར་སེམས་ཅན་ཞེས་པ་ཡིག་ནོར་ཡིན་པས།
 སེམས་ཡང་དག་པ་ཞེས་སོགས་འདྲོན་དགོས་སོ། མཐའ་དེ་དག་མདོན་པར་ཞེན་པའི་
 རྒྱལ་གྱིས་ཁས་མི་ལེན། གཞན་འདྲིན་དུ་འདུག་པའི་རྒྱལ་གྱིས་མི་བརྗོད། གཞན་ལ་ཀུན་
 ཏུ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་གྱིས་མི་སྟོ་ཞེས་འགྲེལ་བར་བཤད་དོ། ཆོས་མདོན་པར་རྟོགས་པའི་
 དབུ་མའི་ལམ་ཡོད་དེ། ཀུན་བྱང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་བྱིས་པས་གཟུང་
 འདྲིན་དུ་སྟོ་བཏགས་པ་སྟར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་
 དབུས་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་ལམ་བདུན་པ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་ནོ། མི་མཐུན་སྟོགས་
 དང་འདུས་བྱས་དང་གཉེན་སོ་དང་འདུས་མ་བྱས་སུ་ཞེས་འདྲོན་དགོས་ཏེ། ལྷན་བྱང་གི་
 རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལ་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཆོས་མདོན་

རྟོགས་ཞེས་པ་ཚོགས་ལམ་གྱི་མིང་ཡིན་ཀྱང་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་པར་བཤད་པའི་སྐབས་གྱི་
 ཚོས་མངོན་རྟོགས་ཞེས་པ་མཐོང་ལམ་ལ་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་ལྟར། འདིའི་ཚོས་མངོན་
 རྟོགས་ཀྱང་འཕགས་ལམ་ལ་བྱེད་དམ་སྟམ་སྟེ། འགྲེལ་བར་སོ་སོ་རང་རིག་པར་བཤད་པ་
 དང་། འདིར་ཡང་གོམས་པ་ཡང་དག་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་བཤད་པས་སོ། །བྱང་
 རྒྱལ་ཆེན་པོར་ཡོངས་སུ་བསྡོམས་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ཡོད་དེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་སྲིད་
 ཞེའི་མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སྟོང་བ་
 ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་སྟོང་བར་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་
 དུ་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོན་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་དང་།
 རྟེན་པ་མེད་པ་དང་། འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ཚོས་རྣམས་རོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཚོས་རྣམས་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་བདུན་གྱིས་
 བསྟན་ཏེ། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་རྣམས་སྟོང་བར་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བས་སྟོང་རྗེས་འཁོར་
 བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་བསྟན། ཚོས་རྣམས་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྲིད་
 པར་མ་བཅིངས་པར་བསྟན་ནམ་སྟམ་སོ། །དེ་ལྟར་ཞུགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་སྟུག་
 བསུལ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་མ་ཟེན་པའི་དབུ་མའི་ལམ་ཡོད་དེ། ཤེས་བྱ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་
 སོགས་པའི་ཚོས་རྣམས་སྟོང་བར་བའི་རི་མས་སྐྱབ་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་རི་མས་དབེན་
 པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དབུས་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་ལམ་
 བརྒྱུད་པ་དང་གནད་གཅིག་གོ། བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་སྟོན་པའི་དབུ་མའི་ལམ་
 ཡོད་དེ། ཚོས་རྣམས་བདག་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོར་མེད་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོར་
 ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དབུས་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་ལམ་
 དབུ་བ་དང་དོན་གཅིག་གོ། མདོ་ལས་བྱང་པར་བཞིས་འདི་བསྟན་ཏེ། བདག་གཉིས་ཀྱི་
 རོ་བོར་མེད་ཀྱང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོར་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་མཐོང་བའི་བྱང་པར་
 དང་། བདག་མེད་ཅེས་པའི་དོན་གཏན་མེད་པའི་དོན་དུ་བཟུང་ན་བདག་ཏུ་ལྟ་བས་
 ཀྱང་དམན་པའི་བྱང་པར་དང་། འདིར་བདག་ཏུ་ལྟ་བས་ཀྱང་དམ་བཅའི་བྱང་པར་ཞེས་

བྱུང་བ་དཔེ་མ་དག་གོ། །ནམ་མཁའ་ལ་འཛིགས་སྐྱག་པའི་དཔེས་གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་རྟོགས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་པ་ནི། སྟོང་བ་རྣམ་པར་
འཁྱུལ་བའི་བྱུང་པར་དང་། རི་མོ་མཁན་གྱིས་གཞོད་སྦྱིན་གྱི་གཟུགས་འཛིགས་སུ་རུང་
བ་བྱིས་ནས་དེ་ལ་འཛིགས་སྐྱག་སྦྱེས་པའི་དཔེས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཀྱང་
རང་གི་རྣམ་རྟོག་ལས་བྱུང་བའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་ནི་སེམས་
རྣམ་པར་འཁྱུལ་བའི་བྱུང་པར་ཏེ་བཞིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་མེད་པ་སྡུ་མ་དེ་
བདག་མེད་ཕྱི་མའི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་དབྱ་མའི་ལམ་ལ་གཉིས་ལས། དང་བོ་སྦྱུ་མ་མཁན་
གྱིས་སྦྱུལ་བས་སྦྱུ་མ་མཁན་ཟོས་པའི་དཔེས་བསྟན་པའི་དེ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་གི་བདག་
མེད་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངེས་
ངོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་སྤང་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདི་དབྱས་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་ལམ་བཅུ་གཉིས་པ་དང་གནད་གཅིག་ཡིན་མོད་ཀྱང་
དོན་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། དབྱས་མཐའ་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་སྟོས་པའི་གཟུང་
འཛིན་རྣམས་གཞན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་པའི་གཟུང་
འཛིན་རྣམས་གཞན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་བ་ལ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་
པ་གཙུབ་གཏན་དང་གཙུབ་ཤིང་གཉིས་ལས་བྱུང་བའི་མེས་ཤིང་གཉིས་ཆིག་པའི་
དཔེས་བསྟན་པའི་དེ་ཡོད་དེ། སྟོང་ཉིད་དོན་སྦྱིའི་རྒྱལ་དུ་རྟོགས་པའི་ངེས་འབྱེད་ཆ་
མཐུན་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་དོན་སྦྱིའི་སྤང་བ་
མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དབྱས་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་ལམ་
བཅུ་གསུམ་པ་དང་གནད་གཅིག་གོ། །སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་དབྱ་མའི་ལམ་
ཡོད་དེ། དབྱས་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་ལན་བཅུ་བཞི་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་བ་ཉིད་
ཀྱི་མཐུ་སྟོན་པའི་དབྱ་མའི་ལམ་ཡོད་དེ། དབྱས་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་ལམ་བཙོ་ལྷ་བ་
དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་བྱུང་པར་བཅུ་གསུམ་གྱིས་དབྱ་མའི་ལམ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་
གསུམ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཤད་རྒྱལ་ཡིན་ལ། དེས་དབྱ་མའི་ལམ་མི་འདྲ་

བ་བུ་གསུམ་མ་བསྟན་པར་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་བྱང་པར་བུ་གསུམ་བསྟན་པའི་དབང་
 ཏུ་བྱས་ན་ཡང་བཤད་ཏུ་བྱང་སྟེ། དཔེར་ན། བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པའི་
 ལམ་ལ་བྱང་པར་ཐ་མ་བཞི་ཚང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་དང་ཚུལ་གྱི་
 བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་གཉིས་ལ་སྡེ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་བྱུང་བ་དང་། ཕྱི་མའི་
 རྩོམ་སྡེ་མའི་སྤང་བ་བྱུང་བ་དང་། དེ་གཉིས་ལ་སྟོ་སྟོན་ཏུ་མ་བཏང་ཡང་མི་ཤེས་པ་
 འཛོམས་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་མི་ཤེས་པའི་སྟན་
 པ་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་སེལ་བའི་མཐུ་རྣམས་ཚང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼རྟོ་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ཞི་ཆར་བྱེ་བའི་རིགས་པས་དབྱུང་བཅོད་ཏུ་བྱུང་བས་དོན་
 དམ་པར་ཡོད་ལ། བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ཆ་ཤས་ཏུ་མ་འདུས་པ་རྣམས་ཆར་བྱེ་བའི་རིགས་པས་
 དབྱུང་མི་བཅོད་པས་ན་དོན་དམ་པར་མེད་པར་བྱེ་སྤྱོད་འདོད་དོ། བྱེ་སྤྱོད་ལྷགས་ལ།
 གཞི་བྱུང་ན་བདེན་པར་བྱུང་བས་བྱུང་ཁྱད་དོན་དམ་པར་བྱུང་བས་མ་བྱུང་ཅེས་ཞིབ་
 ཆ་འབྱེད་མཁན་ཀྱང་ཡོད་དོ། །འདུས་བྱས་ཡིན་ན་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པས་བྱུང་
 པ་དང་། མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཡོངས་བྱུང་གཅིག་ཏུ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་
 ཞེས་པའོ། །མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། ཡོད་མིན་མེད་མིན་དེ་བཞིན་མིན་གཞན་མིན། སྟེ་དང་
 འཛིག་མེད་བྱི་བར་མི་འཇུག་ཏེ། །འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པའང་མེད། །རྣམ་
 པར་དག་འཇུག་དེ་ནི་དོན་དམ་མཚན། །ཞེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དང་།
 གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དང་། སྟེ་འཛིག་མེད་པ་དང་། བྱི་འཕེལ་མེད་པ་
 དང་། བྱི་མས་དག་མ་དག་སྟེ་དོན་དམ་བདེན་པ་བྱང་པར་ལྷ་ལྷན་ཏུ་གསུངས་སོ། །བསྟེ་
 བ་ལས་རྒྱ་མཚན་དང་རྣམ་རྟོག་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཤད་
 པ་དང་། མདོ་ལས་ལས་དང་རྣམ་སྟོན་རྣམས་སུ་ཡོད་ལ་བྱེད་པ་བོ་གང་ཟག་རྣམས་སུ་མེད་
 པར་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་བཤད་རིགས་པར་གང་ཟག་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་ཀུན་རྫོབ་
 ཏུ་ཡོད་ཅིང་རྣམས་སུ་མེད་པར་བཤད་དོ། །

༼ཕ༽ཤེས་མས་ཙམ་པས་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་བརྗོད་དགོས་
 གོ། །གལ་ཏེ་བདེན་པར་མེད་པ་ནི་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་
 བྱོད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་མི་འཐད་པར་འཇུག་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་དང་
 སྐྱེ་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ནི་དོན་བྱེད་མི་རུས་ཤིང་། སྐྱེ་བ་ནི་དོན་བྱེད་རུས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། མེད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡོད་པ་འགྲུབ་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་པའི་
 ཕྱོགས་སུ་སྐྱ་བའི་ཐལ་འཇུག་བས་སྟོང་བས་མེད་མཐའ་ཤེས་བར་འདོད་པ་དེ་ཡིན་
 བཅས་སྟམ་མོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རང་ཅག་གཉིས་
 ལ་ཚོད་པ་མེད་དེ། བྱོད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་དམ་བཅའ་བ་ཉམས་པར་འཇུག་ཞིང་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་སྐྱེ་བ་སྐྱེའོ་ཞེས་པར་ཇུར་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་
 དོ་ཞེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་པར་འཇུག་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་བརྗོད་པ་འབྲེལ་
 མེད་ཏུ་འཇུག་རོ་ཞེས་བཀག་པའི་ཕྱོགས་སུ་དངོས་སུ་འདོད་མཁན་ཡོད་ན་དེ་རང་རྒྱད་
 པ་ཞིག་ཡིན་ནམ་དཔུང་དགོས་སོ། །འོན་ཏེ་མ་བརྟག་པའི་དོན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་ཡིན་
 ནོ་ཞེ་ན། མ་བརྟག་པ་ཞེས་པ་རྟོག་པ་གཏན་མེད་ལ་བྱེད་ན་དེའི་སྒྲོ་ནས་རི་ལྟར་འགོ་བ་
 ལ་གྲགས་པར་འཇུག། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་ན་རི་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
 པ་ཡིན། ཞེས་བཀག་པའི་ཕྱོགས་སུ་ནི་ཐལ་འཇུག་བས་ཐ་སྟད་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་བརྟགས་
 དོན་བཙལ་ནས་མི་འདོག་པར་འདོད་པ་དེ་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ། །ཅི་སྟེ་འདིག་རྟོན་ན་
 གྲགས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིག་རྟོན་ཞེས་པ་བརྟན་བཙལ་སྒྲོ་མ་མཁན་ལ་བྱེད་
 ན་པན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་ཁས་ལེན་པར་འཇུག་ལ། སྐྱེ་བོ་པལ་བ་ལ་བྱེད་ན་བདག་
 མེད་དང་ལས་འབྲས་སོགས་ཁས་མ་བླངས་པར་འཇུག་རོ་ཞེས་བཀག་པའི་ཕྱོགས་སུ་ནི་
 ཐལ་འཇུག་བས་ཐ་སྟད་པའི་ནམ་གཞག་ནི་འདིག་རྟོན་ན་རི་ལྟར་གྲགས་པ་ལྟར་ཁས་
 ལེན་དགོས་པར་འདོད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་སྐྱེ་མའི་དོན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་
 ན། སྐྱེ་མ་ཞེས་པ་བདེན་སྟོང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་ན་སྤར་བཤད་པའི་ཉེས་པར་འཇུག་ལ།
 གཉིས་སྟོང་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད་ན་ཤེས་ཙམ་པ་དང་བྱུང་མེད་ཏུ་འཇུག་རོ་ཞེས་བཀག་

པའོ། ཅི་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ནི་སྤྲ་ཅམ་ཡིན་ཟེར་ན། ལེགས་བཤད་ཉེས་བཤད་ཀྱི་བྱད་པར་
 མེད་པར་འཇུར་ཏེ། བསྟན་བྱའི་དོན་མེད་ན་སྤྲ་ཅམ་ལ་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
 བཀག་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཅམ་མོ་ཞེས་པའི་ཆིག་ཅམ་ལ་རྩོད་པར་སྤང་རོ། ཅི་
 སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཞེས་པ་སྤྲའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཅི་ཡང་བྱད་པར་མེད་པར་རི་ལྟར་འཇུར་
 ཞེས་བཀག་པ་ནི་འདིར་སྤྲ་སྤྱི་ལ་བཤད་པ་ལྟར་ན། ཀུན་རྫོབ་ནི་སྤྲ་དོན་གྱི་སྤྱི་ཡིན་ན་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱད་པར་མེད་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅེས་རི་ལྟར་བྱང་སྟེ། གཞན་དབང་
 ཡོངས་ཀྱབ་གཉིས་སྤྲ་དོན་གྱི་སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་སྤང་
 བ་དང་ནམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་དོན་དེ་དག་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་སྤྲའི་ནམ་པ་བཟུང་
 སྟེ། དེ་སྐད་ཏུ་བརྫོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་འདོད་ན་ནི། དེའི་ཆོ་དོན་དམ་པ་ལ་ཡང་ཐལ་བར་
 འཇུར་ཏེ། ཞེས་སྤང་བརྟག་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་གཉིས་ཀ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ཟེར་ན་ནི། དོན་
 དམ་བདེན་པ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐལ་བར་འཇུར་ཏེ། དེ་སྤྲ་རྟོག་གི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཞེས་པའོ། །འོན་ཏེ་གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་
 མིང་ཏུ་འདོགས་ན་ནི་འདོད་དགུར་ཐོགས་ཤིག་དང་། དེས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ལ་མི་
 གཞོད་པས་རྩོད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། ཅི་སྟེ་མི་བརྟན་པའི་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དོན་
 ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཀྱབ་ཟེན་སྤྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་དངོས་པོ་ནམས་སྐད་ཅིག་མ་
 དང་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། འོན་ཏེ་མི་བདེན་པའི་
 དོན་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་རི་ལྟར་འཇུར་ཏེ། གཞི་གཅིག་
 ལ་བདེན་མི་བདེན་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཆད་མའམ་ཆད་མ་
 མིན་པ་ཞིག་ཡིན། ཆད་མ་ཡིན་ན་ནི་རི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཡིན། ཆད་མ་མིན་ན་ནི་འདི་
 ལས་རི་ལྟར་བདག་མེད་པ་འགྲུབ་པར་འཇུར་ཞེས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་
 ཆིག་ཟུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དེ་མ་རིག་པར་འདོད་པ་ལ་བརྟུང་པ་ཡིན་ནམ་དཔྱད་དགོས་
 སོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་ལ་རྩོད་ཚུལ་བཙུ་གཉིས་བཤད་པའི་ལྷ་བ་དང་དགྲ་བ་
 ནི་ཀྱབ་མཐའ་ཆེན་མོར་མ་བྱུང་ཞིང་། དོན་དམ་ལ་རྩོད་ཚུལ་གཅིག་བགྲངས་ནས་བཙུ་

གཅིག་ཏུ་བཤད་ཀྱང་དབྱ་མ་སྤང་བ་རང་ལས་ཀྱན་རྫོབ་ལ་བཅུ་གཉིས་བཤད་དམ་སྟུང་
མོ། འོན་དམ་ལ་ཚོད་ཚུལ་ནི། འོན་དམ་པ་གྱི་ན་སྟེང་ན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནི། གང་གི་
འོན་དུ་དེ་སྟུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་མུང་འདས་ནི་འོན་དམ་པར་མི་འཇུག་ཞིང་།
འོན་དམ་པ་དེ་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་འཇུག་ལ། འོན་དམ་པར་མེད་
ཅེས་པ་ངན་པ་བཀག་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་འོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་
པར་འཇུག་རོ། ཞེས་བཀག་པ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོབ་པའི་དགག་བྱ་འོན་དམ་དང་
འོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་མ་བྱེད་པར་བཀག་པ་ཡིན་ནམ་སྟུང་མོ། །

༼ཞ༽རྣམ་བཤད་རིགས་པར་ལས་དང་རྣམ་སྤྲིན་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཡོད་
པར་གསུངས་པའི་འོན་དམ་པར་ཡོད་ཚུལ་ནི་འདྲི་ཚུལ་སྟུང་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་
ཚུལ་ནི་བྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་པར་ལེགས་བཤད་སྟོང་བོར་གསུངས་སོ། །

༼ཟ༽རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་འོན་དམ་དང་ཀྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་སྟོང་དུ་རུང་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་བཤད་པ་ནི་ཀྱན་བརྟུས་
དང་མཐུན་པར་ལེགས་བཤད་སྟོང་བོར་གསུངས་ཤིང་། འཁྲལ་བའི་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་
བཅས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་གྲངས་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་འོན་
དམ་པར་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པས་རྣམ་གྲངས་པའི་འོན་དམ་པར་
ཡོད་པར་དར་ཁྲིཀ་ལས་བཤད་དོ། །

༼འ༽གཞན་དབང་ནི་བྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་མེད་པར་རང་གི་བག་ཆགས་ཁོ་ན་
ལས་འབྱུང་བ་དང་། འོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་། འདི་བའི་ལྷགས་ཀྱི་འོན་དམ་པར་སྟོབ་
རྟོག་གི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་དོ། །

༼ཡ༽ཡོད་དེ་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་པས་རྒྱ་མཚན་དེར་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་
ཞེས་འདོན་དགོས་སོ། །

༼ར༽ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་ཚུལ་གསུམ་བཤད་ཏུ་ཡོད་དེ། མིང་བདུན་བཞག་ཙམ་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། ཀྱན་ཉོན་སྒྲོང་ཏུ་རུང་བའི་དམིགས་པ་དང་། མིང་དང་བདའི་ཐ་སྟད་ཀྱིས་བཏགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཐ་སྟད་འདོགས་པའི་མཚན་མའི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་གསུམ་མོ། །བསྟུ་བ་ལས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་སྣ་མ་གཉིས་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་བོར་གསུངས་སོ། །

༼ལ༽ཙམ་སྐྱས་ཞེས་པ་ཡིག་ནོར་ཡིན་པས། དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པའི་དོན་དམ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་འདོན་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་མདོ་སྡེ་བའི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སེམས་ཙམ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་གཞལ་དངོས་པོར་འདོད་པ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །

༼ཤ༽འདི་ལ་བཤད་སྟོལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རེ་ཞིག་ཡིག་ཆའི་བཤད་ཚུལ་ནི། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་ནི་གདོན་མི་བར་ཡོད་དོ་ཞེས་སོགས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ལུལ་དངོས་པོར་བཤད་པའི་སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་མང་བོ་ཡོད་པ་ལ་འབྲུལ་ནས། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཙམ་པའི་ལྷགས་འདིས་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་རྟོགས་པས་ན་སོ་སོ་རང་རིག་པར་བཞེད་པས་ཡེ་ཤེས་རང་ཉིད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ནམ་ལུལ་ཡིན་པས་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དོན་དམ་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། ལུལ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ལུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལ་དགོངས་ནས་སོ་སོར་རང་རིག་པར་བཤད་པ་ཡིན་པས་ཡེ་ཤེས་དེ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དོན་དམ་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཏུ་བཤད་དོ། །ཕྱང་སྒྱ་གྲུབ་མཐའི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན། དོགས་པ་སྟེ་བའི་གཞི་ནི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་

གྱི་དངོས་ཡུལ་དངོས་པོར་བཤད་པའི་གཞུང་མང་བོ་དང་། སློབ་དཔོན་ཤྲུག་སློབ་བྱང་
སེམས་ཆོས་བདག་མེད་དུ་མཐུན་པས་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བའི་རང་རིག་པ་ཁོ་ན་མཐུན་
ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་སོ། །དོགས་པ་སྦྱེ་ལུགས་ནི། ཁ་ཅིག་གིས། སེམས་ཅམ་པའི་
ལུགས་འདིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་འཇལ་བའི་རང་རིག་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་
པར་བཞེད་པས། ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པའི་དངོས་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་འཛོག་
ཚུལ་གཉིས་པའི་དོན་དམ་དུ་འགྱུར་རོ་སྟུང་ན། ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ནམ་ཡུལ་ཡིན་
པས་དོན་དམ་པའོ་ཞེས་པ་ནི་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་ཅམ་གྱིས་མི་འཛོག་གི
ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་གང་ལ་སྟོས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དེ་
བཞིན་ཉིད་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་དོན་ནམ་གཞལ་བྱར་བཞེད་པ་ཡིན་
པས་ཡེ་ཤེས་དེ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་པའི་དོན་དམ་དུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་མེད་ཅེས་པའི་དོན་
དུ་བཤད་དོ། །

༼ས༽བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཤེས་རབ་གྱི་
གནས་ཏེ་རྟོན་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་མི་སེམས་པའི་སེམས་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ནི་དོན་ལ་
མི་སེམས་ཤིང་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
ཤེས། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་གནས། །སེམས་མིན་སེམས་ནི་ཁོ་ན་སྟེ། །དོན་ལ་མི་
སེམས་རྒྱས་བྱང་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མི་ཞིག་མིག་བཙུམ་པ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་མི་སྤང་བ་དང་། མི་ཞིག་མིག་བྱེ་བ་ལྟར་རྗེས་ཐོབ་གྱི་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་སྤང་བར་བཤད་དོ། །

༼ཏ༽ེ་ཆ་འགྲེལ་གཉིས་ཀར་མཐོང་ལམ་གྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
རྟོགས་པར་བཤད་དོ། །

༼ཨ༽ེ་ཡོད་མེད་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་བདག་མེད་གསུངས་ཀྱང་དགག་བྱ་

ནམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་མངོན་སུམ་གྱི་དངོས་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་སྒོར་མ་
ཤོང་བའི་དབང་གིས་མངོན་སུམ་གྱི་སྤང་ཡུལ་དངོས་པོ་ཁོ་ནར་མངོན་པར་ཞེན་པ་
ནམས་གྱི་སྒྲག་པ་སྤངས་པའི་ཆེད་དུ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་དངོས་ཡུལ་དངོས་པོར་
བསྟན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །

༼ག༽ཆོས་གང་ཞིག་སྒོའི་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ན་རང་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་
པའི་གཞི་གཞན་གྱི་ནམ་པ་ཤར་བ་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་དབང་དུ་འཆར་བ་ནི་རྣམས་ཡོད་
གྱི་དོན་ནོ། །

༼ཁ༽ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་ནམ་གངས་པའི་
རྣམས་སུ་ཡོད་པའོ། །

༼ག༽ཆོས་གང་ཞིག་སྒོའི་ཡུལ་དུ་འཆར་བ་ན་རང་དང་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་
པའི་གཞི་གཞན་གྱི་ནམ་པ་ཤར་བ་ལ་ངེས་པར་བསྟོས་པ་ནི་བཏགས་ཡོད་གྱི་དོན་ནོ། །

༼ང༽ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མིང་དང་ཐ་སྙད་འདོགས་སུ་ཡོད་པས་ནམ་གངས་
པའི་བཏགས་ཡོད་དོ། །

༼ཅ༽སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས། །སེམས་ཅན་རྣམས་དང་བཏགས་ཡོད་
པར། །ཞེས་པ་ནི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་པའི་བྱད་པར་ཡིན་
ནམ་སྟམ་མོ། །རིགས་པས་བྱབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དང་། བརྟན་པ་མི་
འགྱུར་བའི་རྣམས་ཡོད་ནི་འདུས་མ་བྱས་གྱི་ཆོས་དང་། དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་རྣམས་ཡོད་ནི་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། ཚུགས་བྱབ་གྱི་རྣམས་ཡོད་ནི་རྣམས་ཡོད་མཚན་ཉིད་པ་ནམས་
སོ། །དེ་ལས་བསྒྲིག་པའི་བཏགས་ཡོད་བཞི་ནི་གོ་སྟོན་པའོ། །

༼ཆ༽ཀུན་ཏུ་རྟོག་པས་ངི་ལྟར་ཀུན་ཏུ་རྟོག་ཅེས་པ་ནི་མདོར་བསྟན་དང་།

དམིགས་པ་གང་དང་། ཞེས་པ་ནས། སྒྲོ་འདོགས་པ་གང་གིས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་ཅེན་ཞེས་པ་
 བྱི་རྒྱས་བཤད་དེ་བྲིས་པའོ། མིང་གིས་དམིགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ལ་དེར་མཆན་མར་འཛིན་པ་དང་། ལྟ་བུ་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངག་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བ་དང་། མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་ཐ་སྟད་བཞི་བོ་
 དག་གིས་ཐ་སྟད་འདོགས་པ་དང་། མེད་པའི་དོན་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྒྲོ་འདོགས་པས་ཀུན་
 ཏུ་རྟོག་གོ། ཞེས་པ་བྱི་བྲིས་པ་རྒྱག་གི་ཡན་ཏེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་མིང་མ་སྟོན་
 པར་དོན་ལ་དེའོ་ཞེས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་མི་རྒྱས་པས་སྐྱུ་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་
 དམིགས་པ་དང་། གཞི་ཐག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱུ་ལ་སོགས་པར་མཆན་མར་འཛིན་
 པའི་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། དེས་པར་དེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ལྟ་བ་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། དེ་གཞན་ལ་སྟོན་འདོད་པ་ན་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་ངག་ཀུན་ནས་སྒྲོང་བ་
 དང་། སྐྱུ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་ཐ་སྟད་འདོགས་པ་དང་། སྐྱུ་ལ་སོགས་
 པ་མེད་པའི་དོན་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་ལུགས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཀུན་ཏུ་རྟོག་
 པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའོ།

། ༩ ། མིང་དང་བརྟེན་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པ་ནི་མིང་བརྟེན་བཞག་ཙམ་གྱིས་དོན་
 དང་། མིང་དང་བརྟེན་ལ་མ་ལྟོས་པར་འགྲུབ་པ་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའམ་
 བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབས་མིང་བརྟེན་པར་བཏགས་
 ཙམ་མ་གཏོགས་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ནི་མིང་བརྟེན་བཞག་ཙམ་གྱི་
 དོན་ཏུ་འདོད་པ་ལྟར་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །

། ༡༠ ། དེ་གསུམ་ནི་རིམ་བཞིན་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་ལྟུང་དང་
 བདག་གཉིས་སུ་ཀུན་བཏགས་པའི་གཞི་དང་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་
 ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆན་མ་ལ་བྱེད་དོ། །

༼ ༥ ༽ གནས་དབང་རྟེན་དང་དོན་གཟུགས་སོགས་དང་ལུས་དབང་སོ་གཟུགས་
ཅན་པ་རྣམས་སོ།།

༼ ༦ ༽ ཐེག་བསྟུས་ལས། དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
མཆོག་གི་དོན་ཀྱི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནི་མུང་འདས་ལ་དགོངས་སམ་
དབྱད་དགོས་སོ། །

༼ ༧ ༽ དོན་དོན་དམ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད། ཐོབ་པ་དོན་དམ་ནི་མུང་འདས། སྐབས་པ་
དོན་དམ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་མོ། །

༼ ༨ ༽ རབ་རིབ་མེད་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་སྐྱ་ཤད་བཙལ་ཡང་མ་རྟེན་
པ་ལྟར་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བདག་གཉིས་བཙལ་ཡང་མ་རྟེན་པ་ནི་བདག་མེད་པའི་དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་དོན་ནོ།།

༼ ༩ ༽ མངོན་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀར་རྒྱང་བ་གཉིས་དང་ཁྱག་པ་བཙོ་བརྒྱད་དེ་
གནས་བསྐལ་ཉི་ཤུ་དང་། སའི་དངོས་གཞི་ལས་རྒྱང་བ་མེད་པར་ཁྱག་པ་ཉི་ཤུར་བཤད་
དོ། །

༼ ༡༠ ༽ རྒྱའི་འབྲུང་ཚུལ་འདྲ་མི་འདྲ་དབྱད་དགོས་སོ། །མཛོད་ལྷང་བྲངས་པ་ལ།
མེ་ཡིས་བདུན་ནོ་དེ་ནས་ནི། །ཞེས་པའི་རྒྱང་བ་གསུམ་པ་ཆད་དོ། །མཛོད་ལས་མེ་ཆུས་
འཇིག་པ་རེ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་རྒྱང་གིས་འཇིག་པར་བཤད་པ་དང་། སའི་དངོས་གཞི་
ལས་མེ་ཆུས་འཇིག་པ་རེ་བདུན་གྱི་རྗེས་སུ་རྒྱང་གིས་འཇིག་པར་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་
འདི་ལ་དབྱད་གཞི་ཡོད་དེ། བཤད་ཚུལ་ཕྱི་མ་ལྟར་ན་དགེ་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་བསྐལ་ཆེན་
ལྷ་བཙུ་ཙ་བརྒྱད་དུ་འཁྱུར་དགོས་པ་ལ། མཛོད་དང་སའི་དངོས་གཞི་གཉིས་ཀ་མཐུན་
པར་དགེ་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་བསྐལ་ཆེན་དུག་ཙ་ཙ་བཞིར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཛོད་ལས་

དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་གྲགས་ཆེ་ཞིང་། སའི་དངོས་གཞི་ལས་ཀྱང་། ཚངས་རིས་པའི་སེམས་
ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་ནི་བར་གྱི་བསྐལ་བ་ཉི་ཤུ་ལ་བསྐལ་བ་གཅིག་ཏུ་བགྲང་བའི་
བསྐལ་བ་གཅིག་གོ། ཞེས་པ་ནས། འོད་ཚུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆེའི་ཆད་ནི་བར་གྱི་བསྐལ་
བ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་བསྐལ་བར་བགྲང་བའི་བསྐལ་བ་གཉིས་སོ། དེ་ཡན་ཆད་དེ་ལས་གཞན་
པའི་གཟུགས་ན་སྟོད་པའི་ལྷའི་རིས་རྣམས་ཀྱི་ཆེའི་ཆད་ནི་བར་གྱི་བསྐལ་བ་བརྒྱད་
ཅུ་བོ་དེའི་ཉིས་འཇུར་ཉིས་འཇུར་རོ། སྤྱིན་མེད་པ་ནི་མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་ལ་བསྐལ་བ་
གསུམ་དབྱི་བར་བྱའོ། ཞེས་མཛོད་རི་ལྟ་བུ་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་
ཉིད་ལས། རྒྱས་འཇིག་པ་ལན་བདུན་འདས་པར་ཇུར་པ་དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་མེས་འཇིག་
པ་ལན་གཅིག་འབྱུང་ངོ་། ཞེས་བྱུང་བའི་དཔེ་དག་མ་དག་དབྱུང་དགོས་སོ།

། བཤེད་བར་བསྐལ་བ་རྒྱ་ཤུག་ཏུ་ཆར་བབས་པའི་ཤེས་བྱེད་ཏུ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུར་
ཆར་འབབ་པར་གསུངས་པའི་མདོ་བྲངས་པ་འདིའི་དགོངས་པ་བཅའ་བར་བྱའོ།

། མེད་པ་ལང་སྟོད་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་མིག་གི་སྒོ་ནས་སྐྱོ་ཐོས་ཤིང་བྱི་འཇིག་ལ།
ཞེས་བྱུང་ངོ་། །

། ཅེ་གསེར་གྱི་རི་བོའི་དཔངས་དཔག་ཆད་ཁྱི་ཕྲག་ཏུ་བཤད་ཅེས་བྱུང་ངོ་། །

། ཆེ་ཞིང་བཞེ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་
པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་། གཞི་དང་སྟོང་བོ་དང་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་རབ་
འབྱམས་རྒྱ་མཆོའི་མཆམས་སྟོར་གཅིག་དང་། དེས་བརྒྱན་པའི་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཆོའི་
རྒྱད་གཅིག་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱད་བར་མ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱད་གསུམ་པ་སྟེ་ཤུག་ནི་
གོང་ནས་གོང་དུ་ཐེར་འབྱམས་དུ་འཇུར་བ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་གཅིག་གི་ཞིང་དུ་
བཤད་པ་ནི་སྤྱན་མོང་མིན་པའི་ལྷགས་སོ། །

༼ཇ༽དུས་འཁོར་གྱི་ལུགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཆགས་ཚུལ་ནི། འབྲེལ་ཆེན་ལས།
འཛིག་རྟེན་ཆགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་ལས་ལས་འཛིག་རྟེན་འབྱུང་བའི་དུས་
ཀྱི་དབང་གིས་སྟོང་བ་ནམས་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པ་ལ། སྟོང་བ་ནམས་ཞེས་པའི་དོན་ནི།
གྲུབ་མཐའ་ལ་ཁྱལ་ས་པ་དང་མ་ཁྱལ་ས་པ་སྲུ་ཡང་རུང་སྟེ། གྲུབ་མཐའི་ནམ་གཞག་བྱེད་
པ་ལ་ཁྱལ་ས་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པར་འཛིག་རྟེན་པའི་སྒོ་ལྟན་སྦྱེས་མ་བཟགས་པར་ཐ་
སྟོང་ལ་འདུག་པའི་ཐ་སྟོང་གིས་བར་སྟངས་སྟོང་བའོ་ཞེས་ཐ་སྟོང་བྱེད་ཀྱི་ཚུགས་དེ་ན་ཐ་
མལ་བའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་བོ་ནམས་ཀྱི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། སན་ཚུན་འདབ་
འབྱར་དུ་ཆོགས་པའི་བསགས་རྒྱལ་བྱུང་པར་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པ་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་སེལ་བའི་
ངོ་བོས་ནམ་པར་གནས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ས་དང་། རྩ་དང་། མེ་དང་རྒྱང་དང་རོ་སྟེ་ནམ་
མཁའི་རྩིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ངི་རོ་གཟུགས་རེག་སྒྲིའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་བ་ཅན་དང་། ངི་མ་
གཏོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཞི་བ་ཅན་དང་། གཟུགས་རེག་སྒྲིའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་པ་ཅན་
དང་། རེག་པ་དང་སྒྲིའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་ཅན་དང་། སྒྲིའི་ཡོན་ཏན་གཅིག་གི་རང་
བཞིན་ཅན་ནམས་དང་། ཞེས་པ་ལ། འདིར་དབྱེད་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། ནམ་མཁའི་
རྩིས་ཞེས་པའི་ནམ་མཁའ་ནི་གང་ཡིན། ནམ་མཁའ་དེས་འབྱུང་བ་བཞི་ག་ལ་བྱབ་པར་
བཤད་པ་དང་། ནམ་མཁའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཞེས་བཤད་པ་དང་། ལེའུ་ལྷ་བར་འཛིག་རྟེན་
འབྱུང་བའི་དང་བོའི་ཁམས་ལྷའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་ནམ་མཁའ་དེ་ཉིད་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་
མཉམ་པར་བཤད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་ངི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བཤད་པའི་ནམ་
མཁའ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལ་བྱར་མི་རུང་སྟེ། རོའི་རྩིས་ཞེས་དངོས་པོ་ཡིན་
པར་དངོས་སུ་གསུངས་ཤིང་། འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའི་རྒྱལ་སྤྱོད་ཁས་སྤྱོད་མི་རུང་
བའི་ཕྱིར་ཉེ། གཞན་དུ་ན་རྟག་རྩིས་སུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་སྤྱོད་དབང་བོའི་སྟོང་ཡུལ་ལས་
འདས་པའི་འཛིག་རྟེན་ཚོམ་པར་ཁས་ལེན་པར་འགྱུར་བས་སྦྱེགས་བྱེ་བྲག་པའི་
ལུགས་དང་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཐལ་བ་ཀྱན་མཁྱེན་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱོག་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཡང་འབྱུང་བ་བཞི་རང་རང་གི་རྒྱལ་སྤྱོད་མས་ཕྱི་མ་ལྷ་བོ་དང་བཅས་པར་བཅུམས་

ནས་རིམ་གྱིས་གོ་ས་རྒྱས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱས་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་བྱར་མི་རུང་སྟེ། དེ་ནི་
 འབྱུང་བཞིའི་རྒྱལ་དེ་དང་དེའི་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་གྱི་ཆོས་སུ་གནས་པའི་དངོས་པོ་
 ཡིན་པས། སའི་རྒྱལ་ལ་བྱབ་པའི་ནམ་མཁའི་ཁམས་དེ་སའི་རྒྱལ་དེའི་ཡོན་ཏན་ལྡ་དང་
 ཡང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཏུ་གནས་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་སའི་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་འདིག་
 རྟེན་ཚོམ་བྱེད་གྱི་རྒྱལ་བཞི་ལ་བྱབ་པའི་ནམ་མཁའ་འབྱུང་བཞིའི་རྒྱལ་དེ་དང་དེའི་ཡོན་
 ཏན་ལྡ་དང་བཞི་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེ་དག་དང་བྲལ་བར་ཡེ་ཤེས་ལེའུའི་འགྲེལ་བ་
 ཉིད་ལས། རང་རང་གི་ཡོན་ཏན་དང་བྲལ་བའོ། ཞེས་པས་གསལ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
 དེ་དང་འགལ་ལ། འདིག་རྟེན་འདིག་པའི་ཆོ་མདོན་པ་ནས་བཤད་པ་སོགས་དང་མི་འདྲ་
 བར་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་ནམ་མཁའི་སྤྱད་རིམ་རིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་བྱས་ནས། དང་པོར་འདིག་
 རྟེན་གྱི་ཁམས་སྣོད་གྱི་སའི་རྒྱལ་པན་ཚུན་ཡང་དག་པར་དབྱར་ནས་འདབ་ཆགས་སུ་
 གནས་པ་ནམས་སོ་སོར་བྱེ་ནས་རྒྱལ་འཇུག་པ་དང་། རྒྱའི་རྒྱལ་ནམས་དེ་ལྟར་བྱེ་ནས་
 མེ་ལ་འཇུག་པ་དང་། མའི་རྒྱལ་ནམས་དེ་ལྟར་བྱེ་ནས་རྒྱང་ལ་འཇུག་པ་དང་། རྒྱང་
 གི་རྒྱལ་ནམས་དེ་ལྟར་སོ་སོར་བྱེ་ནས་སྤར་འདིག་རྟེན་ཚོམ་པའི་སྤར་ལྟེ་གྱི་རྒྱལ་ལྟར་
 དབང་བོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་རྒྱལ་ཕྱན་སིལ་བྱར་གནས་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་ཀུན་
 ཏུ་སྦྱོད་པར་ཡེ་ཤེས་ལེའུར་གསུངས་པའི་ནམ་མཁའ་དེ་སྤར་འདིག་རྒྱའི་རྒྱལ་བཞི་བོ་
 རྒྱམས་གྱི་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་གྱི་དངོས་པོར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤར་ནམ་མཁའ་
 ལས་ཆགས་པར་བཤད་པ་དང་། ཕྱིས་ཞིག་ནས་ནམ་མཁའ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོད་པར་བཤད་
 པའི་ནམ་མཁའ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་པའི་གཟུགས་རྒྱམ་
 པ་ལྟའི་ནང་ནས་མདོན་པར་སྐབས་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་པ། རྒྱལ་བྱེད་གྱི་རེག་
 བྱ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱོགས་ཡིད་གྱི་རྒྱམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་བར་སྤང་སྦྱོ་བོ་སང་སང་བོར་
 སྤང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་རོའི་རྣམ་ཞེས་གསུངས་
 ལ། རོའི་རྒྱལ་ཕྱར་བ་ཅེས་པ་ནི་དེ་འདྲ་བ་དེ་ཉིད་སྟོན་རིམ་ཅེས་དབྱེ་བར་རྒྱས་གྱི་བར་ཏུ་
 མཐར་རྒྱམ་པར་བྱེ་བའི་རྒྱང་མཐར་ཡིད་དོར་སྤང་བ་ལ་རྒྱལ་ཕྱར་བ་ཅེས་པའི་ཐ་སྟོད་

བཏགས་པ་ཅམ་མོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་གཞུང་ཆེན་མོ་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་མང་དུ་
 འབྱུང་ངོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ས་ཆུ་མེ་རླང་གི་རྩལ་གོ་ས་གང་ན་གནས་པའི་གོ་ས་ཐམས་
 ཅད་དུ་ཡང་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ནམས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་བྱས་པར་བྱེད་
 པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ལེའུར། རོ་ལ་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་སྟེ་རང་རང་གི་ཡོན་
 ཏན་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ནི་དེའི་གོང་དུ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ནམས་པན་
 རྒྱན་སྦྱར་བར་འགྱུར་ཏེ། གཙུག་པོའི་དངོས་པོ་ལ་རྒྱང་དུའི་དངོས་པོ། །དེས་ན་སྤྲ་བའི་
 ཆོས་ལ་སའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་གཙུག་པོ་སྟེ་ལྷག་མ་ནམས་ནི་པལ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩལ་
 རྒྱལ་མེད་ལོ། །གཡོ་བ་ཉིད་ལ་རྒྱང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པས་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པའི་
 ཆོ་སྤྲ་བའི་ཆོས་ལ་སའི་རྩལ་གཙུག་པོར་པན་རྒྱན་སྦྱར་ཞིང་རྩལ་སོགས་གསུམ་པལ་
 བའི་རྩལ་དུ་སྦྱར་ནས་རགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཚོམ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གསུམ་
 ལའང་རིགས་འགྲེ་ཞིང་རོའམ་ནམ་མཁའི་ཁམས་སྤར་ནས་འབྱུང་བ་བཞིའི་ཡོན་ཏན་
 དང་བྲལ་བར་གནས་པ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་བར་སྤང་གི་གོ་ས་དེར་ས་རྩལ་གཙུག་པོར་སྦྱར་
 ཞིང་གཞན་གསུམ་པལ་བར་སྦྱར་བ་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་མེད་པར་འབྱུང་བ་བཞི་གའི་
 རྩལ་མཉམ་པར་སྦྱར་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། འབྱུང་བ་བཞིའི་རྩལ་ཆ་མཉམ་པ་ནམ་
 མཁའི་ཁམས་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྲ་སྟེགས་བྱེ་བྲག་པས་
 ཏྱག་པའི་རྩལ་སྤྲ་བ་ཀྱིས་རགས་པ་ཚོམ་པར་འདོད་པ་དང་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཕྱོགས་
 འདི་ལ་མཚུངས་པའི་གོ་སྐབས་རུང་བད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྩལ་སྤྲ་རབ་ཀྱང་
 རྒྱར་མཐོང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཅམ་ལ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི་ཆ་
 མེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་དུག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱས་
 པར་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི། ཁམས་དུག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ནང་ལ་སྦྱར་བའི་རྩ་དང་རླང་
 དང་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལུས་ཀྱི་མངོན་དུག་ལ་སོགས་པ་ཁམས་དུག་དང་སྦྱར་བའི་
 དབང་གིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་སུ་འཇོག་ཚུལ་ཡང་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱང་གཙུག་པོ་ནི་
 བདེ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཞེས་པ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་བེན་ན་ལྟན་ཅིག་སྦྱོས་པའི་ཡེ་ཤེས་

སྤྱ་གནས་འཇུར་རུང་ཉིད་ལ་འཛོག་པ་ལྟར་བྱི་ལ་སྦྱར་བ་ན་འང་ཡོ་དང་ཟླ་བ་དང་བྱིམ་
 དང་དུས་སྦྱར་དང་རི་དང་སྒྲིང་དང་སྒྲིད་པ་དང་ཕྱོགས་དང་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་
 རིན་པོ་ཆེ་དང་རོ་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ལ་ཁམས་དྲུག་སོ་སོར་བྱེ་བའི་དབང་
 གིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་འཛོག་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ནི་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་
 པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་པས་སྦྱིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་
 དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པས་སྟོང་བའི་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་འདིར་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་
 ཉིད་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པའི་རྩལ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་པར་གསུངས་པ་འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་རོ་བོར་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱུང་པ་ཡིན་ལ།
 འདིར་འདི་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་འབྱུང་བ་ལྗེའི་རྩལ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་
 པས་སྟོང་བའི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་གནས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པའི་
 བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རུང་ལ། རྩལ་དེ་དག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པས་མི་སྟོང་ན་དེ་དག་
 གང་ཡང་མི་རུང་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡང་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་སྤྱར་བཤད་པ་
 འཇིག་རྟེན་ཚོམ་པའི་ཐོག་མའི་ས་ཆ་མེ་རླང་ནམ་མཁའི་རྩལ་དེ་དག་ནི་འདིར་སྟོང་བ་
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོག་གི་དོན་རྣམས་སོ། །སྟོང་བའི་མིང་ཅན་རླང་སྤྱར་བཤད་དེ་རྣམས་
 ལས་འཇིག་རྟེན་འབྱུང་བའི་དུས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་དབང་གིས། རླང་ཞེས་པ་ནི་རྩལ་སྤྱར་བཤད་
 དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དང་བོར་རེ་ཞིག་རླང་གི་རྩལ་སྤྱར་བཤད་རྣམས་པན་ཚུན་འབྱར་
 བར་འཇུར་རོ། །འབྱར་བ་དེ་ལས་སྤྱར་མ་འབྱར་གོང་རང་ཉིད་ཡང་ཞིང་གཡོ་བའི་རོ་
 བོར་ཡོད་ཀྱང་གཡོས་ནས་གོ་ས་གཞན་དུ་བཤོད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་ལ། འབྱར་ནས་ཡང་
 ཞིང་གཡོ་བ་ཉིད་དུ་གོ་ས་གཞན་དུ་བཤོད་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཚོམ་པའི་རླང་ཞེས་བརྗོད་
 ནོ། །དེ་ཉིད་འཇིག་རྟེན་ཆགས་པའི་འོག་གཞི་རླང་གི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཐོག་མའི་རྩལ་ཡིན་
 གྱི། འོག་གཞི་རླང་གི་དགྲིལ་འཁོར་དངོས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེའི་རྗེས་སུ་མེའི་
 རྩལ་སྤྱར་བཤད་སེལ་བྱར་གནས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཀྱན་དུ་འབྱར་བར་བྱུར་པ་རླང་དང་
 ལྷན་པའི་སྒོག་གི་མེའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་ནི་མེའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ཐོག་མ་ཚོམ་པའི་མེ་ཞེས་

བཟོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེའི་རྗེས་སུ་ཚུའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་དེ་ནམས་འདུས་པ་ཀུན་ཏུ་འབྱར་
བར་ཐུར་པ་རྒྱང་དང་མེ་དང་ལྷན་པའི་ཆར་གྱི་ནམ་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཚུའི་དགྲིལ་འཁོར་ཚྭ་
པའི་ཐོག་མའི་ཚུ་ཞེས་བཟོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེའི་རྗེས་སུ་སའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ནམས་རིམ་
གྱིས་ཀུན་ཏུ་འབྱར་བ་ནམ་མཁའ་ལ་དབང་བོའི་གཞུང་ནམ་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་ནི་འཛིན་
མ་སའི་དགྲིལ་འཁོར་རི་སྤྱིང་དང་བཅས་པ་ཚྭ་པའི་ཐོག་མའི་ས་ཞེས་བཟོད་དོ། །དེ་
ཡང་ཐོག་མར་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པའི་ས་འཇའ་ཚོན་ལྟ་བུ་དེ་ལས་རིམ་གྱིས་རགས་སུ་སོང་
བས་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་སའི་ཁམས་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་མཆོག་ནམས་ལས་དབྱས་གྱི་ལྷན་
པོ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཁམས་འབྲིང་དང་དམན་པ་ནམས་ལས་རི་སྤྱིང་གཞན་ནམས་
རིམ་གྱིས་འབྲུབ་པར་འཇུར་ཞིང་། རོའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ནམས་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་གྱི་གོ་ས་
དག་ཏུ་བྱབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྟོང་བའི་མིང་ཅན་འཛིག་རྟེན་དང་བོར་ཚྭ་བྱེད་
གྱི་ཁམས་ལྷ་ནམས་ལས་རིམ་གྱིས་འཕེལ་ནས་འོག་གཞི་རྒྱང་དང་འབར་བྱེད་མེ་དང་
ཚུའི་དགྲིལ་འཁོར་དང་སྟེང་གི་འཛིན་མའི་དགྲིལ་འཁོར་ནམས་སུ་འཇུར་རོ། །ཚུལ་རི་
ལྟར་འཇུར་ཞེ་ན། ཚུལ་སོགས་པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ནམས་ཡང་དག་པར་འཛིན་པའི་རྒྱང་
དང་བཟུང་བ་དེ་དག་ལན་ཚུ་བཞིན་དུ་སྤྲ་ཞིང་འབྱར་བར་བྱེད་པའི་སྤྲུབ་པའི་རྒྱང་
དང་། སྤྲ་བར་ཐུར་ནས་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་ནམ་པར་འགོད་པའི་དབྱིབས་གྱི་རྒྱང་
གི་མཐུ་ལས། སྤྱིང་དང་རི་བོ་ལ་སོགས་པ་ནམས་འབྲུབ་སྟེ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་
འོག་གཞི་གསེར་གྱི་ས་ཞེས་པ་འདིར་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་རྟེན་ཆེན་དེ་ཉིད་སྤང་བར་
བཤད་དོ། །

༼ཕ༽འོག་གཞི་རྒྱང་དང་ཚུ་དང་གསེར་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་བཅེགས་པ་གཅིག་
གི་སྟེང་དུ་སྤྱིང་བཞི་བའི་འཛིག་རྟེན་བྱེ་བ་སྤྲུག་བརྒྱ་གནས་པ་ས་སྟེའི་ལྷགས་ཡིན་
ལ། མཛོད་པའི་ལྷགས་གྱིས་སྤྱིང་བཞི་བའི་འཛིག་རྟེན་རེ་རེ་ལ་དགྲིལ་འཁོར་དེ་
དག་བཅེགས་པ་རེ་རེ་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། མཛོད་དུ། འདི་འོག་སྟོང་སྤྲུག་ཉི་ཤུ་

ན། །མནར་མེད་པའོ་དེ་ཙམ་མོ། །ཞེས་བཤད་ལ། སའི་དངོས་གཞིར། འདི་ནས་འོག་ཏུ་
དཔག་ཆད་ཁྲི་ཕྱག་རྩྱག་གྱིན་པ་ན་མནར་མེད་གྱི་གནས་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། མཛོད་
པའི་ལྷགས་གྱིས་ཆ་དམུལ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་གྲང་དམུལ་བརྒྱད་གྱི་གནས་ཐད་སོ་ཐད་སོར་
གནས་པར་འདོད་ལ། སའི་དངོས་གཞིར་ཆ་དམུལ་དང་བོ་དང་གྲང་དམུལ་དང་བོ་མཐོ་
དམའ་ཐད་མཉམ་ཞིང་། དེ་ནས་ཆ་དམུལ་རྣམས་འོག་ཏུ་དཔག་ཆད་བཞི་སྟོང་བཞི་
སྟོང་གིས་ཆོད་པ་ན་རིམ་པ་བཞིན་གནས་ལ། གྲང་དམུལ་རྣམས་དཔག་ཆད་ཉིས་སྟོང་
ཉིས་སྟོང་གིས་ཆོད་པ་ན་གནས་པར་བཤད་པ་དང་ཞེས་དེ་ཉིད་སྤང་བ་ལས་བཤད་
ཀྱང་། མཛོད་ལྷགས་ལ་རྒྱང་དཀྱིལ་གཅིག་དང་ཚུ་དང་གསེར་དཀྱིལ་ཐ་དད་པར་འདོད་
དགོས་སམ་སྟམ་ཞིང་། ཁ་ཅིག་གིས་དེ་གཉིས་གྱི་མནར་མེད་གྱི་གནས་ཆད་མཐུན་པར་
བཤད་པ་ཡང་མཐོང་ངོ་། །

༼ཞ༽དུས་འཁོར་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྱི་ཆད་དང་དབྱིབས་སོགས་གྱི་
རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་པ་དང་། སྐྱ་རི་བཞིན་པར་བཤད་
པའི་སྒོལ་གཉིས་ལས། ཕྱི་མ་ནི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་། གལ་
ཏེ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་འཆད་ན་རི་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན། དེའི་ཚུལ་ནི་རྒྱུ་ཆེན་དེ་ཉིད་
སྤང་བ་ལས། དེ་ཡང་སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་མི་འཆད་པས་ནི་འདི་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་
གཞི་དང་དགོས་པ་དང་དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གསུམ་བཞེད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་
དགོངས་གཞི་ནི་འདི་ལྟར། བྱང་སྐྱེས་བྱའི་ལུས་ལ་ཁྱུ་བཞི་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཕྱི་
རོལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་ཡང་དཔག་ཆད་འབྱུང་ཕྱག་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་དུ་སྐྱེས་པའི་དཀར་ཆ་འཕེལ་བ་བཙོ་ལྷ་ལས་འོགས་པའི་དཀར་
བོའི་ཆ་བརྒྱ་རྩྱག་པ་དང་། སྐྱ་པ་ཁྱེགས་པའི་ཆ་བཙོ་ལྷ་ལས་འོགས་པའི་ནག་ཕྱོགས་གྱི་
ཆ་བརྒྱ་རྩྱག་པ་གཉིས་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་ན་སྐྱ་བ་རེ་ལ་ཆོས་ཞག་སོ་གཉིས་རེ་ངས་ཅན་
དུ་ཡོད་པར་འཇུག་བས་དེ་འདྲ་བའི་ཆ་བརྒྱ་རྩྱག་པ་གཉིས་དངོས་པོ་ལ་ཟུར་བ་མེད་

ཀྱང་། བྱ་དུ་སྒྲིམ་བུ་ཁམས་དུག་ལྡན་མངལ་སྒྲིམ་གྱི་མིའི་ལུས་ལ་དཀར་ཆ་འཕེལ་
 བའི་ཆ་བཙུ་དུག་དང་ཉམས་པའི་ཆ་བཙུ་དུག་དངོས་གནས་ལ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་
 དེ་དང་ཕྱི་ནང་ཆོས་མཐུན་སྒྱུར་བའི་ཆེད་དུ་ལྗོགས་པ་ཐ་དད་ཙམ་ལ་བཏགས་ནས་ཕྱི་
 རོལ་དུ་འང་ཆ་བཙུ་དུག་པ་གཉིས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །འདིས་མཆོན་ནས་མི་མཐུན་
 པར་བསྟན་པའི་ཆ་གཞན་དེ་དག་སལ་ཆེ་བའི་ཡང་དགོངས་གཞི་ནི་ནང་གི་ཆོས་སོ་
 སོལ། །དགོས་པ་ནི། འདིར་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཆད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རི་ལྟར་ཕྱི་
 རོལ་དེ་བཞིན་ལུས་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་དང་། འདིར་བསྐྱེད་པ་བཅད་
 ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དམ་བཅས་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་
 གཞུང་མུ་ཕྱི་དེ་དག་གིས་སྟོན་ཏོ། །འདིར་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་
 པ་ནི་བསྐྱེད་པ་བཅད་བཟར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ་ཆད་མས་ལེགས་པར་བཏགས་པ་ན་
 འདིར་རི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་དངོས་གནས་ལ་ཡང་ཡོད་པར་ཆད་མས་གྲུབ་ནས་བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས་དམ་བཅས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་འདི་ལྟར་དམ་བཅས་པ་ནི་ཕྱི་
 བྱ་སྒྱུར་བའི་སྟོན་ནང་རི་ལྟར་གནས་པ་ལེགས་པར་རྟོགས་ཏེ། དེ་དང་ཆོས་མཐུན་
 པར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམ་པ་དང་། དེ་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པའི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་རྟོགས་རིམ་བསྐྱོམ་པའི་ལུལ་ལ་གདུལ་བྱ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་དོན་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 དོན་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །རྣམ་པ་གཞན་དུ་ན་རི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དེ་བཞིན་ལུས་སུ་མི་འཇུག་ཏེ།
 མི་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ནི་མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་མི་འཐད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་སྟོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་དང་མཐུན་པར་འདིར་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་འཆད་
 པ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཆད་དེ་ལྟར་བཤད་ན་ནང་གི་ལུས་
 ཆད་དང་སྒྲིག་སྒྲུབ་འདི་ལྟར་བྱར་མེད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཆད་ལ་སོགས་པ་དང་ཆོས་
 མཐུན་སྒྲིག་སྒྲུབ་ཡང་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་མངོན་པ་ནས་བཤད་
 པ་ལྟར་མ་བསྟན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དགོས་པ་གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ལས་

ཆངས་པའི་ཡུལ་ས་གཅིག་ནི་དཔག་ཆད་བྱེ་བའི་ཁྱོན་ལོ་ཞེས་བཤད་པའི་རྩྭ་དུ་སྐྱ་
 བའི་ཆིག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དྲང་སྲོང་ཉི་མའི་ཤིང་རྩ་ལ་སོགས་པའི་མངོན་ཞེན་
 དེ་བསྐྱོག་པའི་ཆེད་དུ་གཟུང་དང་ཅིས་དང་བྱིས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་ལྡན་པའི་འཇིག་རྟེན་
 ཀྱི་ཆད་འདི་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་མངོན་དང་འགལ་བས་སངས་
 རྒྱས་རྩྭ་གསུང་བ་ཡིན་ནམ་སྐྱམ་པའི་དོགས་པའི་ལན་དུ། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པའི་
 དབང་གིས་སོ། །ཞེས་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་ཉི་མའི་ཤིང་རྩ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱ་
 རྟོགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཞེན་པའི་བསམ་པ་ལྡོག་པའི་དགོས་པའི་དབང་གིས་སོ། །ཞེས་བྱ་
 བར་བཤད་ནས། དགོས་པ་བྱད་པར་ཅན་གྱི་དབང་གིས་དངོས་གནས་ལ་མ་གྲུབ་པ་
 གྲུབ་པ་ལྟར་བཅོས་ནས་མི་བདེན་པ་གསུང་ཡང་སྟོན་ཅིང་པའི་ཁྱུངས་སུ། སེམས་ཅན་
 ཁམས་ལས་མི་བདེན་པ། བསོད་ནམས་ཆོགས་ཀྱི་རྩ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་དྲངས་པར་
 བྱ་དགོས་སོ། །འོ་ན་དངོས་གནས་ལ་མ་གྲུབ་པར་མཆུངས་པ་ལ་རིག་བྱེད་པ་འདོད་པའི་
 ཆངས་པའི་གནས་ལ་སོགས་པ་འགོག་ཅིང་འབྱམ་ཕྲག་བཞི་བའི་འཇིག་རྟེན་འཆད་པ་
 ཅི་ཞེ་ན། འབྱམ་ཕྲག་བཞི་བའི་འཇིག་རྟེན་བཤད་པ་ལྟར་དངོས་གནས་ལ་མ་གྲུབ་ཀྱང་
 དེ་ལྟར་འཆད་པའི་དགོངས་གཞི་དང་དགོས་པ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་བྱད་པར་ཅན་
 ཡོད་ལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་དེ་ལ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་
 ནི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་མདོ་ནའང་མང་སྟེ། ཐ་སྙད་དུ་འང་མེད་པར་མཆུངས་ཀྱང་མདོ་
 འགའ་ཞིག་ལས་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་བསྟན་ལ། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་གང་
 ཟག་ལན་གཅིག་ཀྱང་མ་བསྟན་པར་བཀག་པ་ལྟ་བུའོ། །དངོས་ལ་གཞོན་བྱེད་ཇི་ལྟ་
 བུ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཆད་དུས་འཁོར་ནས་གསུངས་པའི་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་
 ལྟར་དངོས་པོ་ལ་ངས་ན་ལེའུ་འདིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆད་དཔག་ཆད་འབྱམ་ཕྲག་བཞིར་
 བཤད་ཀྱང་། དེ་ཤེས་ལེའུར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆད་འབྱམ་ཕྲག་ལྟར་བཤད་པས་དེ་གཉིས་
 ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་ཁས་ལྡང་བར་བྱའམ་ཇི་ལྟར་འདོད་གང་། འབྱམ་ཕྲག་
 ལྟ་ནི་ལུས་དངོས་ལ་ཁྱུ་བཞི་དང་རལ་བ་གྲུ་དུ་འགྲང་བའི་ཆད་ལ་ཁྱུ་གང་སྟེ་ལྟ་ཡོད་

པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཅན་ནི་ཞེ་ན་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 འབྲུམ་སྤྱད་བཞིན་བཤད་པའང་ལུས་ལ་ཁྱུ་བཞི་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པའི་དགོངས་པ་
 ཅན་ཡིན་ནི་ཞེས་གསལ་བར་གྲུབ་པོ། །འདིར་སྤྱད་ཁྱུ་ལྔ་བའི་ཆད་གང་དུ་ཞེས་སོགས་
 གོང་དུ་བསྟན་པའི་དཔེའང་སྤྱད་དེ་ན་དངོས་གནས་ལ་འཁོར་ལོ་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་བོ་
 རྟེན་དང་བཅས་དོག་པ་མེད་པར་ཤོང་བའི་གོ་ས་མེད་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་གདུལ་བའི་དགོས་
 པའི་དབང་གིས་གདུལ་བྱ་དག་གི་བསམ་པའི་སྣང་ངོར་འདྲིན་ཆགས་དང་བྲལ་བའམ་
 བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མཐུ་ཐོབ་པས་བསྟན་པ་ཡིན་པས། དོན་དམ་པར་སྟེ་དངོས་པོའི་
 གནས་ཆོད་ལ་འདིར་བསྟན་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆད་ཀྱང་དེ་ལྟར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 སྒྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིང་བཙུག་གིས་ལ་སྒྲོ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ཉིད་རིགས་ལྡན་
 འཁོར་ལོ་ཅན་སྤྱིང་བཙུག་གིས་སུ་རིམ་གྱིས་བྱོན་པས་འཛོམས་པ་ལ་སོགས་པ་གང་
 གསུངས་པ་ཡང་དགོངས་པ་ཅན་ཏེ། དགོངས་གཞི་ནི་ནང་ལེའུ་མདོར་བསྒྲུབ་གསུམ་
 པའི་ཐོག་མར་འཁོར་ལོ་ཅན་ནི་རྟེན་ཅེ་ཅན་ཏེ་ལྷ་མཆོག་བདག་ནམས་ཡན་ལག་བཙུ་
 ག་གིས་འགོག་ ཅེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལྟར། དཔམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆད་
 མེད་པ་བཞི་ལ་དགོངས་ནས་སྤང་བོ་ལ་སོགས་པའི་དཔག་གི་དཔྱད་ཆོགས་ཡན་ལག་
 བཞིན་གསུངས་སོ་ཞེས་སོགས་སུ་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དགོངས་པ་ཅན་
 དུ་འཆད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ནི་ཚུལ་དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་པར་སྣང་མོད། ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཟ༽འདིར་ཉི་གི་བ་ཡིན་པ་ཉན་ཐོས་མདོན་པ་བའི་ལུགས་དང་རང་གི་བ་ཡིན་
 པ་རང་ལུགས་སུ་བཤད་དོ། །རྗེ་མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེས། ཉི་གི་བ་ཡིན་པ་ནི་གདགས་
 པ་དང་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་དང་བཅས་པའི་ལུགས་ཡིན་པར་བཤད་ནས།
 རང་གི་བ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་བཀག་པར་མཛད་དེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། མཛོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཉི་
 མ་སྟེང་ལྷ་བ་འོག་དུ་གནས་པའི་མཐོ་དཔའི་བྱད་ཡོད་པ་དང་། གནམ་གང་ལྷ་བུའི་ཆེ་
 ལྷ་ཉི་སྟེང་འོག་ཐད་ཀར་འབབ་པ་ན། ཉི་མའི་འོད་ལྷ་བའི་མཐེལ་ཐམས་ཅད་ལ་འཕོག་

ཅིང་། ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་ཤར་ནུབ་ལ་བསྐྱལ་བ་ཙམ་གྱིས་འོག་གཞི་ལ་ཉི་མ་སོག་པ་
 རེ་ཆུང་དང་། རང་གི་འོགས་ཀྱི་གྲིབ་མ་འབབ་པ་རེ་ཆེར་གྱུར་པའི་ཉི་མའི་འོད་སོག་
 པ་ནམས་འོད་དེས་བེལ་གྱིས་མནན་པས་མི་མཐོང་ལ་གྲིབ་མ་སོག་པ་ནམས་ཀྱི་སྒྲ་བའི་
 རང་མདོག་གསལ་བར་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲ་བ་དག་ནི་ལུགས་དེ་ལ་ཡང་བྱང་
 རྒུལ་སྒྲ་བ་སྟེ་རང་གི་གྲིབ་མས་འགྲིབ་པར་བཤད་པའི་གཞུང་གི་དོན་ཉི་མའི་འོད་གྱིས་
 འགྲིབ་པར་སྤང་བ་དང་། རང་གི་གྲིབ་མས་གསལ་བར་སྤང་བ་ལ་བཤད་ནས་བསྒྲིག་
 རྟེ་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་དང་། གང་སྟེལ་ལས་དེ་ནས་པ་རོལ་གྱི་དོས་སུ་རང་གི་གཞུང་མེད་
 །ཁང་གི་འོད་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་གྲིབ་མས་མཐོང་བ་ལ་བསྐྱེབ་པར་བྱས་པ་ན། སྒྲ་བ་
 དཀྱིལ་འཁོར་མ་རངས་པར་སྤང་དོ། །དེས་ན་དེའི་པ་རོལ་གྱི་དོགས་སུ་གྲིབ་མ་འབབ་
 པས་དཀྱིལ་འཁོར་མ་རངས་པར་སྤང་སྟེ། གྲིབ་མ་བབས་པ་ནི་མི་སྤང་ལ། མ་བབས་པ་
 ནི་སྤང་དོ། །ཞེས་བཤད་པ་སོགས་ལ་བལྟ་བའི་བྱ་བ་ཙམ་ཡང་མ་བྱས་པར་རང་དགར་
 སྒྲ་བ་ལ་ལུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །སའི་དངོས་གཞིའི་གཞུང་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས།
 སྒྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐའ་སྒྲོར་རྒྱུ་པོ་མཆུལ་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་གནམ་གང་གི་
 ཆེ་མི་ནམས་ཀྱི་ཚྭ་གསལ་ལ་མཆུལ་གྱི་མཐའ་བྱར་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་ཐུར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དུ་
 གནས་པ་ཡར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ནས། ཡིད་ཙམ་སྟེ་བག་ཙམ་སྟེ་དུ་བཏེག་པ་ན་སྒྲ་ཁམ་
 སྤྱོད་སྤང་བ་དང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་སྟེ་དུ་བཏེག་པས་མཐེལ་རྫོགས་པར་
 མཐོང་བ་ན་ཉ་གང་བར་སྤང་བ་དང་། སྤང་ཡང་མར་ངོ་ལ་བྱར་དེ་ཅུང་ཟད་ཅུང་ཟད་
 ཐུར་དུ་འཕྱར་ཞིང་དོས་སྟེ་དུ་ཚྭ་གསལ་པས་བྲི་བར་སྤང་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

༼འདྲེན་ཀྱི་ཆེན་དུ་དོན་དང་ཚྭ་གསལ་ལས་པའི་གསུང་ལྟར་དོགས་པ་བཀོད་ནས་
 ལན་མ་མཛད་པར་མ་ཟད། ཉི་གྲིབ་དུ་འདོད་པ་ལ་ཚྭ་གསལ་ལས་པས་བཀོད་པའི་སྒྲིབ་
 འཕྱག་པར་དགོངས་ནས་རང་ལུགས་ལ་སྒྲ་བའི་འཕེལ་འགྲིབ་ནི་ལས་ཚུལ་བསམ་
 གྱིས་མི་བྱུང་པས་སྒྲུལ་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་གྱི་རྒྱ་མཆན་གཞན་མེད་པར་

གསུངས་སོ། །

༼ཡ༽འདོད་པ་ཉི་ཤུ་དང་སོ་དྲུག་ནི་འདིར་གསལ་ཞིང་། དམུལ་བ་བཙེ་བརྒྱད་
དང་། ཡི་དྲུགས་དང་དུད་འགོ་ལ་གནས་ན་གནས་པ་དང་ཁ་འཐོར་བ་གཉིས་གཉིས་སུ་
བྱེ་བས་བཞི་དང་། མི་ལ་བཙུ་གཉིས་དང་། ལྷ་མིན་ལ་སྐྱ་གཅན་དང་མགུལ་སྤང་དང་
རབ་གཞོན་དང་ཐག་བཟང་རིས་ཏེ་བཞི་དང་། འདོད་ལྷ་དྲུག་སྟེ་བཞི་བཙུ་ཅ་བཞིར་
བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱིས་འབྲིད་པའམ། དགའ་བར་
མི་བྱེད་པའི་བྱིར་དམུལ་བ་སྟེ་ན་ར་ཀའི་དོན་ནོ། །དམུལ་བ་བཙེ་བརྒྱད་པོ་སོ་སོའི་སྐྱ་
དོན་ནི་ཤེས་པར་སྤོ། །ཟས་སྒྲོམ་ཡིད་ལ་བཏགས་པའམ། དེར་སོང་བ་ནམས་བྱིར་མི་
ལྟོག་པས་སམ། སྒྲོམ་པ་དང་ལྷན་པས་ཡི་དྲུགས་ཏེ་བྲེ་ཏའི་དོན་ནོ། །དུད་ཅིང་འགོ་བས་
ན་དུད་འགོ་སྟེ་ཏི་་་་ཀའི་དོན་ནོ། །ཡིད་ཤས་ཆེ་བས་ན་མི་སྟེ་མ་རུ་ཤའི་དོན་ནོ། །ཤིང་
འཛམ་བྱས་མཆོན་པའི་སྤིང་ཡིན་པས་འཛམ་སྤིང་དང་། སྤིང་གཞན་ལས་ཤིང་ཏ་ལ་
བདུན་སྤིད་ཀྱིས་འཕགས་པའམ། དེའི་མི་ནམས་འཛམ་སྤིང་བ་ལས་ཉིས་འཇུར་ཀྱིས་
ལུས་ཆེ་བས་ལུས་འཕགས་དང་། སྤིང་དེ་ན་གཙོ་བོར་བ་ལང་དང་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ལོངས་
སྤྱོད་པས་བ་ལང་སྤྱོད་དང་། དེའི་མི་ནམས་འཆི་བའི་ཞག་བདུན་གྱི་གོང་དུ་ཁྱོད་འཆིའོ་
ཞེས་པའི་སྐྱ་མི་སྟན་པ་ནམ་མཁའ་ལས་ཐོས་པའི་བྱིར་རམ། བི་ཤ་ཙེ་སྟེ་འདྲའི་སྐད་དུ་
སྐྱ་བའི་བྱིར་སྐྱ་མི་སྟན་དང་། ཁ་ཅིག་ལྷ་ངན་པ་དང་ཁ་ཅིག་ལྷ་དང་འབྲ་བས་ན་ལྷ་
མ་ཡིན་དང་། འདིག་ཉེན་སྤྱོད་བ་བཞི་ཡོད་པས་ན་རྒྱལ་ཆེན་རིས་བཞི་དང་། འོར་ལྷ་
བརྒྱད་དང་། དྲག་པོ་བཙུ་གཅིག་དང་། ཉི་མ་བཙུ་གཉིས་དང་། ཐ་སྐར་གྱི་སུ་གཉིས་ཏེ་
ལྷ་སོ་གསུམ་གནས་པས་སམ། རྣམ་པར་མཉམ་འབྲུལ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སོ་གསུམ་
ཡོད་པའི་བྱིར་སུམ་རུ་ཅ་གསུམ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་འཐབ་མོ་དང་བྲལ་བས་འཐབ་
བྲལ་ལམ་ལྷའི་སུ་དང་སུ་མོ་གཉིས་གཉིས་ལྷ་མོ་རེ་རེའི་བང་དུ་བརྟུས་ཏེ་སྐྱེ་བའི་བྱིར་
མཆོ་མ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དགའ་བ་དང་ལྷན་པས་དགའ་ལྷན་དང་། རང་གིས་སྐྱུལ་བའི་

འདྲི་ཡོན་གྱིས་དགའ་བའི་ཕྱིར་འབྲུལ་དགའ་དང་། གཞན་གྱིས་སྤུལ་བའི་འདྲི་ཡོན་
ལ་ཡང་དབང་བྱེད་པས་གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་དེ། དེ་དག་ནི་འཕྲིག་པའི་འདྲི་
ཆགས་དང་བཅས་ཤིང་འདྲི་ཡོན་ལྡན་རབ་རྒྱ་བྱེ་བའི་ཁམས་ཡིན་པས་འདྲི་ཁམས་
ཞེས་བྱའོ། །ཤུས་སྦྱོར་རྟག་སྦྱོར་གྱི་བཙུན་འགྲུས་གཉིས་ཀ་སྟོབས་རྒྱུ་བ་དང་། དེ་གཉིས་
གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་སྟོབས་ཆེ་བའི་རྒྱ་སྟོབས་འཇུག་
རྒྱུ་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་བསམ་གཏན་དང་བོ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་
དང་བཞི་བའི་སོ་སྦྱེད་གནས་གསུམ་གསུམ་སྟེ། ཆངས་པའི་སྤྲེང་གཏོགས་པས་ཆངས་
རིས་དང་། ཆངས་པའི་མདུན་ན་རིག་བྱེད་འདྲི་པ་ལྟར་གནས་པས་ཆངས་མདུན་
དང་། ཆངས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཆངས་ཆེན་དང་། བོང་མ་ལས་འོད་རྒྱུ་བས་འོད་
རྒྱུ་དང་། འོད་ཆད་མེད་པས་ཆད་མེད་འོད་དང་། འོད་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་འོད་གསལ་
དང་། བོང་མ་ལས་སེམས་ཀྱི་བདེ་བ་རྒྱུ་བས་བདེ་རྒྱུ་དང་། བདེ་བ་ཆད་མེད་པས་
ཆད་མེད་བདེ་དང་། བདེ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པས་བདེ་རྒྱས་ཞེས་སྦྱོར་དགོས་པ་ལ། ཀུ་ཤ་
ལ་ཞེས་པ་བདེ་བ་དང་དགེ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པས་ལོ་ཙ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་རྒྱུ་
སོགས་སུ་བསྒྱུར་རོ། །འོག་གཞི་འདབ་ཆགས་པར་མི་གནས་པས་སྤྲིན་མེད་དང་། མི་
གཡོ་བའི་བསོད་ནམས་ལས་སྦྱོར་བས་བསོད་ནམས་སྦྱོར་དང་། བསམ་གཏན་སས་
བསྐྱུས་ཀྱི་དགེ་བའི་འབྲས་བྱ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པས་འབྲས་བྱ་ཆེ་བ་དང་། བོང་མ་ལས་
དམན་པས་མི་ཆེ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་མེད་པས་མི་གདུང་བ་དང་། ཆོས་
མཐོང་བ་བཟང་བས་ཀྱ་ཤོས་སྤང་བ་དང་། ལྟ་བ་བཟང་བས་ཤིན་ཏུ་མཐོང་བ་དང་། དེའི་
བོང་ན་འཁོར་བའི་གནས་གཞན་མེད་པས་འོག་མིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་གཟུགས་ལ་འདྲི་
ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཁམས་བོང་མ་ཡིན་པས་གཟུགས་ཁམས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐེག་
ཆེན་གྱི་ལྷགས་ལ། འོག་མིན་གྱི་སྤྲེང་ན་ལོངས་སྤྱི་ཞིང་ཁམས་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་
གནས་ཞེས་བྱ་བའི་འོག་མིན་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་
སྤྲིན་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྟོན་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །མདོ་

ལས། ཚངས་རིས་དང་། ཚངས་ལྷ་ཉི་པན་དང་། ཚངས་པ་ཀྱན་འཁོར་དང་། ཚངས་ཆེན་
ཞེས་སོགས་ས་རེ་རེ་ལ་གནས་བཞི་བཞིར་གསུངས་པའི་དང་པོ་རྣམས་སྤྱི་མིང་དང་
ཕྱི་མ་གསུམ་གསུམ་ནི་སྤར་བཤད་པ་དང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་
དགོས་པར་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་བཤད་པ་ལྟར་རོ།

༼ར༽སྦྱོར་བའི་ཆོ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་ཞེས་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་
སོ་ཞེས་དང་། གཟུང་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་རགས་པ་
མེད་པ་དང་འདུ་ཤེས་སྤྱ་མོ་མེད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོགས་སུ་
བརྗོད་པའི་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་བཞིའོ།

༼ལ༽གཞི་དྲུག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྤར་དུ་མི་ལྟར་བའི་རྒྱ་
དང་། གཞོད་བྱེད་ཀྱིས་མི་གཞོད་པའི་རྒྱ་དང་། ཁམ་ཟས་ཀྱི་རྒྱ་དང་། མཚོན་ཆ་སོགས་
ཀྱིས་མ་རུང་བར་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་དང་། གཟུགས་སྤར་བའི་རྒྱ་དང་། ལུས་གནས་པ་
དང་རྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞི་ཞེས་བྱ་བར་གསུངས་སོ། དེའི་ཕྱིར་གཞི་
བཞི་བ་ནི་བདེ་བ་ཅན་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི། འཇིག་རྟེན་བདེ་ཞིང་ལོ་ལེགས་དང་། ཞེས་པ་ལྷ་
བྱ་དཔག་འཇུག་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་མེད་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་བདེ་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་
དེ་ཡིན་ནམ་སྟུང་མོ། དུས་ཆོགས་དང་། ལོ་དང་། ལྷ་བ་དང་། ལྷ་ཕྱེད་དང་། ཉིན་མོ་དང་།
མཚན་མོ་དང་། རྒྱུད་ཅིག་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཅིག་དང་། ཐང་ཅིག་དང་། ཡུད་ཅན་སྟེ་དུས་
རྣམ་པ་བརྒྱའོ། ཡོངས་སུ་བརྒྱང་བའི་དངོས་པོ་བདུན་ནི། ས་མ་སོགས་དང་། ཞིང་དང་།
བྱིམ་དང་། རྩེད་གྲུ་མ་པ་དང་། བསོད་ནམས་བྱ་བ་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་།
ནོར་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དང་བདུན་ནོ། ལུས་ཀྱི་ཡོ་བྱད་བརྒྱ་ནི། ཟས་དང་། རློམ་དང་།
བཞོན་པ་དང་། གོས་དང་། རྒྱན་དང་། བཞད་གད་དང་སྤྱ་སྟོ་དང་རོལ་མོའི་སྤྱ་དང་། སྟོས་
དང་མེ་ཉོག་ཕྱེད་བ་དང་བྱུག་པ་དང་། རྫོང་སྤྱད་དང་། རྣང་བ་དང་། རྟེན་པ་དང་བྱད་
མེད་དགའ་མགུར་སྦྱོད་པ་རྣམས་སོ། འདོད་པ་ལ་སྦྱོད་པ་བརྒྱ་ནི་སའི་དངོས་གཞིར་

དངོས་སུ་མ་བགྲངས་ཤིང་། ལུང་བར་མ་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །རྒྱན་མི་འཆད་
 པར་རྗེས་སུ་སྤྲད་པ་ནམ་པ་བརྒྱད་ནི། པ་ཆར་གྱིས་དགྲི་བ་དང་། ལུས་གྱིས་བསྟེན་
 བཀྲར་བྱ་བ་དང་། སྤྱོད་ལམ་གཞན་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་དང་། ཁ་བས་བབ་པ་དང་།
 གཉིད་ལོག་པ་དང་། འཁྲིག་པ་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་བརྒྱལ་བ་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་
 གཏམ་ནམས་སོ། །འདིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ནི་གྲགས་ཆེ་བས་གོ་བར་སྤྲོད། རྩོགས་
 གསུམ་ནི། མཛའ་མི་མཛའ་ཐ་མལ་བའི་རྩོགས་གསུམ་མོ། འདིག་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་པ་གསུམ་
 ནི། སྤྲོ་བ་དང་། གཏམ་བྱེད་པ་དང་། སོ་སོར་མགུ་བར་བྱེད་པ་དང་། བག་མ་གཏོང་བ་
 དང་། དེ་ལེན་པ་དང་། འཁོད་པ་དང་། གཡར་འབྲེན་པ་དང་། ལྷག་པར་བ་བ་དང་།
 འདུས་ཤིང་བ་བ་དང་། ཚྱོད་པ་འབྱུང་བ་ནམས་ལ་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་གྲོགས་བྱ་བ་
 ནམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གསུམ་དུ་སྤྲད་ལུགས་གང་ཡིན་དཔྱད་དོ། །གཏམ་ནམ་པ་
 གསུམ་ནི། ཆོས་དང་ལྡན་མི་ལྡན་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཏམ་གསུམ་མོ། ཉེས་ཚྱུང་ཉེར་
 གཉིས་ནི། གཞལ་སྤྲུག་ལ་སྦྱུ་བྱེད་པ་དང་། སྤང་ལ་སྦྱུ་བྱེད་པ་དང་། གཞལ་བ་ལ་སྦྱུ་བྱེད་
 པ་དང་། ལོག་པའི་ལས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། འཐབ་པ་དང་། འཆང་འབྱུང་བ་དང་། ཚྱོད་པ་
 དང་། འཁྲུང་བ་དང་། གཤེ་བ་དང་། སྤོ་བ་དང་། དམ་འཆའ་བ་དང་། བསྐྱེགས་པ་དང་།
 རྟེན་པ་དང་། གསོད་པ་དང་། འཆིང་བ་དང་། གོ་རར་འཕྱག་པ་དང་། གཅོད་པ་དང་།
 སྦྱག་པ་དང་། གཡོ་བྱེད་པ་དང་། འབྲིད་པ་དང་། དྲག་ཤུལ་དང་། རྒྱན་ཟེར་བ་ནམས་
 སོ། །ཁེམས་ཅན་གྱི་རིས་དྲུག་ཅུ་ཅ་བཞི་ནི། འགྲོ་བ་ལྟ་དང་། རིགས་བཞི་དང་། སྦྱེས་པ་
 བྱད་མེད་མ་ནིང་གསུམ་དང་། བབང་ངན་འབྲིང་གསུམ་དང་། བྱིས་པ་རབ་བྱུང་གཉིས་
 དང་། དཀའ་ཐུབ་དྲག་པོ་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་དང་། སྤྲོ་བ་དང་བར་མ་ལ་གནས་
 པ་གཉིས་དང་། ཆགས་བཅས་ཆགས་བྲལ་གཉིས་དང་། སྤང་བོ་གསུམ་དང་། སོ་ཐར་
 ལ་གནས་པ་བདུན་དང་། སྤྱོད་པ་དང་ཁ་འདོན་པ་གཉིས་དང་། ཞལ་ཏ་བྱེད་པ་དང་།
 གནས་བརྟན་དང་། བར་མ་དང་། གསར་བྱ་དང་། མཁན་སྤོབ་གཉིས་དང་། ལྷན་ཅིག་
 གནས་པ་དང་། ཉེ་གནས་དང་། སྤོ་བྱར་དུ་ལྷག་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་

དང་། རྟེན་བཀྱར་འདོད་པ་གཉིས་དང་། ཡོ་བྱད་བསྐྱངས་པ་དང་། མང་དུ་ཐོས་པ་དང་།
 མཁས་ཤིང་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་ཁྱལས་
 པ་དང་། རྩོམ་སྒྲིག་འདྲིལ་པ་གསུམ་དང་། རྒྱུ་འཕགས་གཉིས་དང་། སློབ་མི་སློབ་གཉིས་
 དང་། ཉན་རང་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་བཞི་དང་། འཁོར་བསྐྱར་རྣམས་སོ། །ཞེས་བཤད་
 རོ། །འདི་རྣམས་རེ་བཞིར་གཅིག་གིས་མ་ལོངས་པས། རྩོམ་མིན་ཅན་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་
 དང་། བསྟེན་གནས་ལ་གནས་པ་དང་། གཉུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རྩང་
 བ་གཅིག་འདྲེན་ནམ་གཞན་ཞིག་འདྲེན་དཔྱད་པར་བྱའོ། །དུས་བརྒྱད་ནི། མངལ་ན་
 གནས་པའི་དུས་དང་། བཅས་པ་དང་། བྱིས་པ་དང་། གཞོན་ནུ་དང་། ལང་ཆོ་དང་། དར་
 ལ་བབ་པ་དང་། ཆས་པ་དང་། འཁོགས་པའི་དུས་སོ། །མངལ་དུ་འབྱུག་པ་བཞི་ནི་མདྲོད་
 ལྟར་རོ། །འཆོ་བ་དུག་ནི། ཞིང་ཆོ་བ་དང་། ཆོང་བྱ་བ་དང་། རྒྱལས་གསོ་བ་དང་། རྒྱལ་བོ་
 ལ་ཞོ་ཤས་འཆོ་བ་དང་། ཡི་གེ་དང་། གྲངས་དང་། ཤོད་ཆོད་པ་དང་། ཅིས་དང་། ལག་
 ཅིས་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་བཟོའི་གནས་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུག་ཏུ་སྦྱད་
 ལུགས་གང་ཡིན་དཔྱད་དགོས་སོ། །སྤང་བ་དུག་ནི། སྤང་བོ་ཆེའི་ཆོགས་དང་། ཉ་བའི་
 ཆོགས་དང་། ཤིང་ཉའི་ཆོགས་དང་། དཔྱང་བྱ་རྒྱུད་གི་ཆོགས་དང་། རོར་གྱི་སྟོབས་དང་།
 མཛའ་བཤེས་ཀྱི་སྟོབས་སོ། །སྦྱག་བསྐལ་བདུན་ནི། རྒྱུ་ཆ་ན་འཆི་བཞི་དང་། མི་སྦྱག་པ་
 དང་ཕྱད་པ་དང་། སྦྱག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། འདོད་པས་འཕོངས་པ་རྣམས་སོ། །ང་རྒྱལ་
 བདུན་ནི། ང་རྒྱལ་དང་། ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་དང་། ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་དང་། ངའོ་སྟམ་
 པའི་དང་། མདོན་པའི་དང་། རྩང་ཟད་སྟམ་པའི་དང་། ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ལོ། །རྒྱགས་
 པ་བདུན་ནི། ཉན་མེད་པ་དང་། ལང་ཆོ་དང་། གསོན་པ་དང་། དིགས་དང་། གཟུགས་
 དང་། དབང་རྒྱུག་དང་། ཐོས་པས་རྒྱགས་པའོ། །ཐ་སྦྱད་བཞི་ནི། མཐོང་ཐོས་བྱེ་བྲག་བྱེད་
 པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཐ་སྦྱད་དོ། །འགྲོ་བ་ལྔ་དང་རྒྱུ་གནས་བཞི་དང་སྦྱོད་ལམ་བཞི་
 རྣམས་གོ་བར་སྤའོ། །ཐ་སྦྱད་ཀྱི་གཞི་མང་བོ་ནི་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་ཏེ། སའི་
 དངོས་གཞི་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ག༽འབྱུང་བ་བཞི་རེ་རེ་ལའང་འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་ཡོད་དགོས་པ་ནི་མཛོད་
 ལྷགས་ཡིན་གྱི། གྲུབ་མཐའ་གོང་མས་འབྱུང་བ་བཞི་རེ་རེ་ལ་འབྱུང་བཞིའི་ཁམས་ཡོད་
 དགོས་ཀྱང་། འབྱུང་བཞིའི་རྩལ་ཡོད་མི་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་བརྟམ་ལས།
 གཟུགས་གང་ཡིན་པ་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་
 དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དག་རྒྱུར་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཅི་ལ་དགོངས་
 ཏེ་གསུངས་ཤེ་ན། སྲིད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་སོ། །སྟོགས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་
 དངོས་པོའི་དོན་ནི་རྒྱུར་བྱས་པའི་དོན་ཏེ། འདུས་པ་གང་ལ་འབྱུང་བ་གང་དམིགས་པ་
 དེ་ནི་དེ་ན་ཡོད་དོ་ཞེས་བཛོད་པར་བྱའོ། །འབྱུང་བ་གཅིག་ལས་ཀྱུར་པའི་འདུས་པ་ཡང་
 ཡོད། འབྱུང་བ་གཉིས་ལས་ཀྱུར་པ་ཡང་ཡོད་པ་ནས་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱུར་པ་
 ཡང་ཡོད་དོ། །རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་ལ་ཡང་རྒྱུར་བྱས་པའི་གཟུགས་གང་འདུས་པ་གང་
 ལ་དམིགས་པ་དེ་ནི་དེ་ན་ཡོད་པའོ་ཞེས་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སའི་དངོས་གཞི་
 ལས། གང་ལ་གང་དམིགས་པ་དེ་ནི་དེའི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་ལ་གང་མི་དམིགས་པ་
 དེ་ནི་མེད་དོ། །སྒྲ་ནི་གཟུགས་འདུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁམས་ཀྱི་རྩལ་དུ་ཡོད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་བྱེ་སྐྱེས། ཁབ་དང་སྟོང་བྱ་ལ་རེག་བྱ་དང་། བྱེ་དང་ལན་
 ཆ་ལ་རོ་ལྟར་དམིགས་མ་དམིགས་ནི་ཤས་ཆེ་ཆུང་ཡིན་གྱི་འབྱུང་བ་རེ་རེ་ལ་འབྱུང་བ་
 ཆང་བར་ཡོད་དེ། ཐོགས་པ་དང་སྦྱད་པ་དང་སྒྲིན་པ་དང་གཡོ་བའི་བྱེད་ལས་དང་ལྷན་
 པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར།

༼ས༽ས་རྩ་མེ་རྩུང་ནམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། རེ་རེའང་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་
 གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཞིག་གསུམ་མེད་པར་རེ་རེ་མེད་ལ། གཅིག་མེད་པར་
 ཡང་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་འབྱུང་བཞི་སོ་སོར་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་འབྱུང་
 བ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱད་ཤིང་མེད་པར་མེ་རྩུ་མཆན་ཅིས་མེད་དེ་ཡོད་
 པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཡོ་ཐོགས་སྒྲིན་གསུམ་མེད་པར་རྩུ་དང་། ཐོགས་སྒྲིན་

བསྐྱུས་གསུམ་མེད་པར་རྒྱང་དང་། གཡོ་སྒྲིན་བསྐྱུས་གསུམ་མེད་པར་ས་ཡོད་པར་ཐལ་
བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཐལ་འགྱུར་བས་འདོད་དོ། །འདི་ཡང་ཁམས་བཞི་བྲལ་མི་རུང་བ་
ལ་དགོངས་སམ་བྱེ་སྐྱེ་ལྟར་འབྱུང་བཞིའི་རྒྱལ་བྲལ་མི་རུང་དུ་འདོད་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་
དགོས་སོ། །

༼༡༽ཆེ་ཆད་དང་ལྷས་ཆད་ནི་པལ་ཆེར་མཛོད་དང་མཐུན་ཞིང་། རུང་ཟད་མི་
མཐུན་པར་བྱུང་བ་ནམས་ནི་སའི་དངོས་གཞི་ལས་ཤེས་དགོས་ལ། འགའ་ཞིག་དཔེ་མ་
དག་པ་ཡིན་ནམ་སྐྱེ་པ་ཡང་ཡོད་པས་ཞིབ་རྒྱ་དཔྱད་དགོས་སོ། །

༼༢༽དེས་པའི་ལས་དག་ཚུལ་སོགས་ནི་བྱེ་སྐྱེའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༼༣༽ཁྱད་པར་བཙུལ་དཔེའི་ཁྱད་པར་མ་བཟངས་པར་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་
ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ནི་རྩ་བ་དང་མཐུན་ནོ། །

༼༤༽མི་དགེ་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་གཉི་ལྷག་གཅིག་ལྷ་འཕྲུལ་ རྩོད་སྒྲུབ་
གཉིས་སམ་ཆགས་རྩོད་སྒྲུབ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བ་ཡོད་ཀྱི། མི་དགེ་བའི་རྩ་
བ་གསུམ་ག་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བ་མི་སྲིད་དོ། །

༼༥༽མི་དགེ་བའི་འབྲས་འབྲས་མེད་པས་བཞི་ཡིན་ནོ། །སྲིད་ཅེའི་ཆེ་ཆད་
བསྐྱུས་ཆེན་བརྒྱུད་ཁྱི་དང་མནར་མེད་ཀྱི་ཆེ་ཆད་བར་བསྐྱུས་གཅིག་ཡིན་པས་འདི་ལྟར་
བཤད་མོད་ཀྱང་། ལས་གཅིག་གིས་ལྷས་དུ་མ་འཕེན་པ་དང་། རྒྱལ་ལོ་དཔའ་བས་བྱིན་
གྱིས་བྱང་སེམས་མེ་ཏྲོག་ལྷ་མཛེས་བཀོངས་པ་ལ་འགྱོད་དེ། མཚོད་རྟེན་བྱས་ནས་མཚོད་
པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱས་ཤིང་། ཉིན་རེ་ལ་དུས་གསུམ་དུ་སྤྲིག་པ་བཤགས་པ་ལོ་སྟོང་ཕྱག་
བྱེ་བ་ཕྱག་གོ་ལྷར་བྱས་ཏེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་བསྐྱུངས་ཀྱང་། ཆེ་འཕོས་ནས་
མནར་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་དང་བསྐྱུས་བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་རེ་གཉིས་སུ་མིག་བཙར་བ་སོགས་

སྤྱག་བསྐུལ་མཐའ་ཡས་པ་ཁྱོད་བར་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་བོ་ལས་གསུངས་སོ། །ཞེས་ལམ་
རིམ་ཆེན་མོ་ལས་བྱུང་བ་སོགས་ལ་འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱིས་ཞིབ་ཆ་བྱེད་དམ་
དཔུང་དགོས་སོ། །མཛོད་ལས། དགེ་འདུན་དབྱེ་ཕྱིར་བརྟུན་སྦྲེལ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་རབ་
ཆེར་འདོད། །འཛིག་ཉེན་པ་ཡི་དགེ་བ་ལ། སྤིད་ཅེད་སེམས་པ་འབྲས་རབ་ཆེ། །ཞེས་
པ་ནི་སྤྱན་མོང་བའི་ལྷགས་ཡིན་གྱི། ཐེག་ཆེན་སྤྱན་མོང་མིན་པའི་ལྷགས་ལ་དབྱེན་གྱི་
མཚམས་མེད་ལས་ཁྱེ་བའི་མི་དགེ་བའི་ལས་མང་བོ་བཤད་དམ་སྟུམ་མོ། །

༼ང་༽སངས་རྒྱས་རང་བྱུང་རང་རྒྱལ་མཁན་སྟོབ་མེད། །ཡེ་ཤེས་ཁོང་ཚུད་ཚུར་
ཤོག་སྐྱབས་འགོ་དང་། །སྟོན་པར་ཁས་སྦྲངས་དྲིས་མཉེས་ཁྱེ་ཆོས་སྦྲངས། །འཕྲིན་དང་
གསོལ་བཞིའི་ལས་དང་སྟོན་ཆོག་བཅུའོ། །ཞེས་པའོ། །

༼ཅ་༽ས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རབ་བྱུང་གི་སྟོམ་པ་གཞན་ལས་ལེན་པ་
དང་། སྐྱེས་ཅམ་ཉིད་ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་། སྤྱལ་བ་རབ་བྱུང་གི་ཆ་ལྷགས་
སྟོན་པར་བྱེད་པས་ཐོབ་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཐ་མའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱང་སེམས་ལ་
སྤྱིན་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་གཞུང་བྲངས་པ་ནི་སྤྱིན་ལྟ་བུའི་སེམས་
བསྐྱེད་ཐོབ་ན་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་མཛད་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་
ས་རྣམས་ཀུན་ལ་ཞེས་གསུངས་པས་ན་ས་རེ་རེ་ལ་དེ་གསུམ་ག་ཡོད་པར་འདོད་དམ་
དཔུང་དོ། །

༼ཆ་༽བྱིམ་པ་ཞེས་པ་བྱིམ་བདག་གི་མིང་ཡིན་ཏེ། ཏ་བ་ཞེས་པ་ཏ་བདག་གི་
མིང་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་བསྐྱལ་བ་དང་བོར་མི་ཆངས་པར་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་
བྱིམ་འབྲུབ་པ་དག་ལ་བྱིམ་པ་ཞེས་ཐ་སྟངས་བཏགས་པ་ཡིན་པས། ཕྱི་རོལ་པའི་རབ་བྱུང་
ལྟ་བུ་ནི་རབ་བྱུང་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ཀྱང་བྱིམ་པ་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་།
དེར་མ་ཟད་འགོ་བ་གཞན་ལའང་བྱིམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་སྦྱར་བ་མི་སྦྱང་ངོ་། །

༼༩༽ཐ་སྟོང་འདྲིམ་པའི་རྒྱ་དང་། ལྷོས་པའི་རྒྱ་དང་། འཕེན་པའི་རྒྱ་དང་།
ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་དང་། མངོན་པར་འབྱུང་པའི་རྒྱ་དང་། ཕྱི་མ་འདྲེན་པའི་རྒྱ་དང་།
སྐྱོ་སྐྱོ་རེས་པའི་རྒྱ་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་དང་། མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་དང་། མི་མཐུན་
པ་མེད་པའི་རྒྱ་སྟེ་བཙུར་གསུངས་སོ། །

༼༡༽མིག་ལ་བཙུ་ཆེན་མ་གཏོགས་པ་གཅིག་ནས་བཙུ་གཅིག་གི་བར་དུ་དབྱེ་
བས་ལྡ་བཙུ་ཅ་རྒྱུག་ནི་འདྲིར་གསལ་ཞིང་། རྒྱ་སོགས་བཞི་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དབྱེ་བའི་
གཞན་འདྲ་ཞིང་། གསུམ་དང་བཞི་ཆེན་ལ་ནི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། རྒྱ་བ་གསུམ་ནི། ཤ་ལ་
ཐུབ་པ་དང་། ལྷའི་དང་། རྒྱ་སྐྱུགས་པའོ། །བཞི་ནི། བརྟན་མི་བརྟན་གཉིས་དང་། རྒྱ་དང་
བརྟེན་ན་ཐོས་པ་དང་། མ་བརྟེན་པར་ཐོས་པའོ། །སྒྲ་དང་སྒྲེ་ལ་གསུམ་ནི། གསལ་མི་
གསལ་ཉམས་པའོ། །བཞི་ནི། བརྟན་མི་བརྟན་རྒྱུ་ཤེས་ཡོད་མེད་བཞིའོ། །ལྷས་ལ་
གསུམ་ནི། རོ་ཡོད་མེད་གཉིས་དང་། དབང་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་སྐྱུག་པའི་ཕྱིར་
ཀུན་དུ་འགྲོ་བའོ། །བཞི་ནི། བརྟན་མི་བརྟན་གཉིས་དང་། འོད་འབྱུང་མི་འབྱུང་གཉིས་
ཏེ་བཞིའོ། །ཡིད་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྒྱུག་ཅ་བརྟེན་ནི་འདྲིར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། གཞུགས་
སོགས་ལྡ་ལ་གཅིག་ནས་བཙུ་ཆེན་གྱི་བར་དུ་དབྱེ་བས་རེ་རེ་ལ་ལྡ་བཙུ་ཅ་ལྡ་ཡོད་པ་
རྒྱམས་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་ཏེ། སའི་དངོས་གཞིའི་ཡིད་ཀྱི་ས་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །ཆོས་ལ་བརྟེན་ཅ་བརྟེན་དང་། ཡང་གཅིག་ནས་བཙུ་ཆེན་གྱི་བར་དུ་དབྱེ་བས་
ལྡ་བཙུ་ཅ་ལྡར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་དང་བོ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནས་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་བར་
ལྡ་བཙུ་ཅ་གསུམ་དང་། ལྷོས་པ་ནས་ཆོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་བར་དང་། འདུས་མ་བྱས་
བརྟེན་དེ་ཁྱ་བརྟེན་དུ་བཤད་ཀྱང་དབྱེད་དགོས་ཏེ། ཡིད་བྱེད་ནས་རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་བར་
ཞེས་པ་ནི་སྤར་བཤད་པའི་སེམས་བྱུང་ལྡ་བཙུ་ཅ་གཅིག་ལ་བྱེད་པར་སྤར་བས་ལྡ་བཙུ་
ཅ་གསུམ་ཞེས་པ་དཔེ་དག་མ་དག་དང་། ཀུན་བདུས་ནས་བཤད་པའི་བཏགས་ཡོད་
ཉེར་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་ལྷོས་པ་ལྷོས་མིན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོང་ཡུལ་གྱི་གཞུགས་

དང་ཆོགས་པ་མིན་པ་བསྟན་པས་དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་སྒྲུབ་མིན་བར་མ་གསུམ་སོ་སོར་བཟང་
ན་ཉེར་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་དགོས་ཤིང་། ཉེར་དྲུག་ཅེས་པའི་ཐ་སྟོན་སའི་དངོས་གཞིར་
དངོས་སུ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདུས་མ་བྱས་བརྒྱད་ནི། ནམ་མཁའ་དང་། སོ་སོར་
བརྟགས་འགོག་དང་། བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་དང་། དགེ་སོགས་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་
གསུམ་དང་། མི་གཡོ་བ་དང་། ཆོར་འདུ་འགོག་པའོ། ། དེ་དག་སོ་སོར་བཟང་ན་བདུན་
བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ཙམ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཕྱི་ནང་གི་སྦྲེ་མཆེད་གྱི་དབྱེ་བ་དྲུག་བརྒྱ་དྲུག་
བཅུར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་གསུངས་པའང་དབྱེད་དགོས་སོ། །

༼ ༡ ༽ བཅོད་པ་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་སྟེ། སའི་དངོས་གཞིར་བཟོད་བ་རྣམ་པ་སྟ་
ཆོགས་ལ་འདྲིས་པས། ཞེས་བྱང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ ༢ ༽ དགེ་བ་བརྒྱ་གསུམ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་དང་། འབྲེལ་བ་དང་། རྗེས་འབྲེལ་
དང་། སྒྲོང་བ་དང་། རོན་དམ་པ་དང་། སྦྲེས་ཐོབ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། མདུན་དུ་བྱས་པ་
དང་། བན་འདོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འདྲིན་པ་དང་། གཉེན་པོ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་
དང་། རྒྱ་མཐུན་པའོ། ། མི་དགེ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ནི། རོ་བོ་ཉིད་ནས་མདུན་དུ་བྱས་པའི་བར་
བརྒྱད་དང་། གནོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འདྲིན་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་།
བར་དུ་གཅོད་པའོ། ། ལྷང་མ་བསྟན་བརྒྱ་བཞི་ནི། དགེ་བ་ལྟར་སྦྱར་བའི་བརྒྱ་གསུམ་གྱི་
སྟེང་དུ་ཉེ་བར་སྦྱད་པའི་ལྷང་མ་བསྟན་བསྟན་པའོ། ། དགེ་བ་དང་བོ་བདུན་ནི་གྲགས་
ཆེ་ཞིང་། མཆོད་ཉེན་སོགས་གྱི་མདུན་དུ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་དང་། བསྟར་བའི་དངོས་པོ་
བཞིས་སེམས་ཅན་ལ་པན་འདོགས་པ་དང་། མཐོ་རིས་སུ་སྦྲེ་བ་ཡོངས་སུ་འདྲིན་པའི་
དགེ་བ་སོགས་དང་། རྣམ་པར་སུན་འབྱེན་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོ་བརྒྱད་དང་། ལྷ་
ངན་ལས་འདས་པ་དང་། ཉེར་ཞི་ཐོབ་པའི་རྒྱད་གྱི་ཡོན་ཏན་བྱད་པར་ཅན་རྣམས་ནི་
རིམ་པ་བཞིན་དུ་མདུན་དུ་བྱས་པའི་དགེ་བ་སོགས་སུ་འདྲིན་གོ། ། འདིས་གཞན་རྣམས་
ཀྱང་རིགས་འགྲེས། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ནི་སྤང་བོ་ལྟ་དང་ཁམས་བརྒྱ་དང་སྦྲེ་མཆེད་

བཞིའི་ཕྱགས་དང་། ལུང་མ་བསྟན་ནི་ཁམས་བརྒྱད་དང་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་རིལ་བོ་དང་།
ལུང་བོ་ལྔ་དང་ཁམས་བརྒྱད་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཞིའི་ཕྱགས་སུ་ཀུན་བདུས་ལས་གསུངས་ཏེ་
མངོད་དང་མཐུན་ནོ། །

༼དེ༽མངོད་ནས་བཤད་ཚུལ་ནི། མི་དགེ་གཟུགས་དང་འདོད་གཏོགས་
པའི། ༼དགེ་བ་རྣམས་ནི་རིམ་བཞིན་དུ། ༼ནག་དང་དཀར་དང་གཉིས་ཀའི་ལས། ༼ཞེས་པ་
ལྟར་རོ། ༼ཀུན་བདུས་ལྟར་ན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་དཀར་བོ་དང་། ༼དེ་གཉིས་ཀ་ནག་བོ་
དང་། ༼བསམ་སྦྱོར་དཀར་ནག་འབྲེས་མ་ལ་བྱ་སྟེ་གྲགས་ཆེད། །

༼ན༽སྦྱིན་པའི་སྟོན་ནས་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱེད་པའི་ཆེ་དོན་དང་བྱ་བ་ཉུང་
བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཅས་པ་རྣམས་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱིན་པའི་དུས་
སུ་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྒྱལ་བར་བཤད་དམ་སྟུམ་མོ། ༼མི་དགེ་བ་བརྒྱའི་གཞི་ལ་ཞུགས་ཀྱང་
ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཆོལ་དགོས་སམ་སྟུམ་སྟེ། ༼བྱང་ས་དང་
རྣམ་སྤང་མངོན་བྱང་གཉིས་ཀར་ལུས་ངག་གི་བདུན་མ་གཏོགས་པ་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལ་
གནང་བའི་སྐབས་མ་བཤད་ལ། ༼ཆོས་ལྡན་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་མ་གཏོགས་
པའམ་ལོག་ལྟ་མ་གཏོགས་པ་དག་རྗེས་སུ་གནང་བར་བཤད་ཀྱང་གསུང་རབ་ཀྱི་ཁྱད་ས་
ཤིག་དགོས་པར་སྤང་ངོ་། ༼ཞེས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་གསུངས་པས་སོ། ༼འདི་ན་ཐེག་
བསྟུས་ཀྱི་སྐབས་གཞན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་མི་དགེ་བ་བརྒྱའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་དགོངས་
པར་བཤད་དུ་མི་རུང་སྟེ། ༼འདིའི་སྟོག་གཅོད་པ་ནི་སྟོག་གཅོད་དངོས་གནས་པར་བཤད་
སྦྱར་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼པ༽ལྟ་སྦྱིན་གྱི་འཁོར་དབྱེ་བ་ལྟ་བུ་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་གནང་ཡང་ཉན་ཐོས་ལ་སྤྲ་
མ་གནང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཞིབ་ཆ་དགོས་སོ། །

༼པ༽ཕྱག་འཆལ་བའི་ཆེ་ལུས་སྦྱར་ཙམ་བྱས་པ་དང་ཐོད་པ་ས་ལ་མ་གཏུགས་

པའི་ལས་དེས་འབྲས་བྱ་ངན་པ་བསྐྱེད་པ་ནི་ཀུན་སྒྲོང་ལ་སྐྱོན་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། བསམ་པ་དཀར་བོ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན་མི་དགེ་བའི་ལས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། །གཞན་དུ་ན། བསམ་པ་བཟང་བོས་མཆིལ་ལྷམ་ནི། །ཐུབ་པའི་དབྱ་ལ་བཞག་པ་དང་། །དེ་ཉིད་གཞན་གྱིས་བསལ་བྱས་པ། །གཉིས་ཀས་རྒྱལ་སྲིད་འཕྲོ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་སྐྱམ་ཡང་། །དོན་འདི་ནི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པའི་སྐྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་ལུང་ཚད་མ་དང་སྒྱར་ནས་དཔྱད་དགོས་སོ། །

། བཤེད་སྒྲུང་དག་ལས་གང་རུང་ཞིག་ཅེས་པ་ནི། གཟུང་འཛིན་རྩིས་གཞན་དུ་མེད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་སྣ་ཆོགས་སུ་སྒྲུང་བ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཅེས་པའོ། །

། མེད་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་སྐྱོན་བཞི་འབྱུང་བར་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་དང་བོ་ནི། བདེན་པ་མཐོང་བས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མཆན་མ་དང་མ་བྲལ་བར་ཐལ་བ་འདི་ཡིན་ལ། འདིའི་དོན་ནི་བདག་མེད་ཉོགས་པའི་སྒྲོས་བདག་འཛིན་ཟེལ་གྱིས་མི་གཞོན་པར་ཐལ་ཞེས་པའོ། །འདི་ལ་འདོད་ན། མཆན་མའི་འཆིང་བ་སྟེ་བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་དང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་སྟེ་བདག་འཛིན་གྱི་ས་བོན་ལས་གྲོལ་བ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། འདི་ལ་འདོད་ན། ཐར་པ་དང་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་ཡིན་པས་དེ་གསུམ་ནི་སྐྱོན་དང་བོར་བསྐྱུས་སོ། །བདེན་གཉིས་ལྷོག་པ་གཅིག་ཡིན་ན་སྐྱོན་བཞི་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་དང་བོ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ་བ་དང་། འདི་ལ་འདོད་ན། འབད་མེད་དུ་བྱུང་འདས་ཐོབ་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་ཡིན་པས་འདི་གཉིས་ཀྱང་སྐྱོན་གཅིག་དུ་བསྐྱུས་སོ། །སྐྱོན་བཞི་ཆན་གཉིས་པོ་འོག་དུ་འཆད་དོ། །

། ཅེ་དེ་དག་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཞུགས་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ཡིན་པས་མིན་ཞེས་

པ་ཡི་གེ་རྫོང་རོ།

༼ཆ༽དབྱས་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་དེ་ཁོ་ན་བཅུའི་ནང་ཆན་གྱི་རགས་པའི་དེ་
ཁོ་ན་ལ་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། བརྗོད་པའི་ཀུན་རྫོབ་
གསུམ་དུ་བྱ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་སྤྱར་རོ། །

༼ཇ༽གཞན་མིན་གྱི་ན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན། ༼དེ་འགོག་འཕགས་པའི་སྤྱད་ཡུལ་
དང་། ༼འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་ཕྱིར། ༼རྣམ་གྲངས་དོན་དེ་གོ་རིམ་བཞིན། ༼ཞེས་སོ། །

༼མ༽དབྱས་མཐའ་ནས། ཟ་བ་བཟའ་དང་དེ་ཡི་ལུས། ༼ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་
ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཆན་པ་གསུམ་དུ་བྱས་ཏེ། ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་དང་རྣམ་གྲང་ཕྱོགས་གཉིས་
ལ་མངོན་ཞེན་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་དྲུག་དང་། ལག་རྗེས་མི་འདྲ་བའི་དབང་
དུ་བྱས་པ་བརྒྱད་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་སྟོ་སྦྱར་བསལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་
གཉིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཟ་བ་བོ་མིག་སོགས་ནང་གི་སྦྱེ་མཆེད་
དྲུག་བཟའ་བྱ་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་ལྟེ་མཆེད་དྲུག་དབང་པོས་མ་བསྐྱས་པ་དང་རྒྱད་
ཀྱིས་བསྐྱས་པས་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀར་བཤད་པའི་དབང་བོ་དེ་ཡི་ལུས་ཏེ་དབང་རྟེན་ལོག་
པ། སྦྱེ་མཆེད་དེ་དག་གི་གནས་གཞི་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན། སྟོང་ཉིད་སྟོ་གང་གིས་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས། གང་གི་ཕྱིར་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པའི་འཕྲོ་བྱ་ཐུང་འདས་
དྲུག་ལ་མངོན་ཞེན་འགོག་པ་ནང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀ་དང་ཆེན་པོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་།
སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་
ལས། ཟ་བ་བཟའ་དང་དེ་ཡི་ལུས། ༼གནས་ཀྱི་གཞི་ནི་སྟོང་བ་ཉིད། ༼དེ་ཡང་གང་གིས་
རི་ལྟ་མཐོང་། ༼གང་ཕྱིར་དེ་ཡང་སྟོང་བ་ཉིད། ༼ཅེས་སོ། ༼སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པའི་ལག་རྗེས་
མི་འདྲ་བ་འབྱུང་ཚུལ་གྱིས་དབྱེ་བ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་དགེ་བ་གཉིས་
སྤྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་རིམ་བཞིན་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སྟོང་ཉིད་གཉིས། ཉག་ཏུ་

སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་མཐའ་ལས་འདས་པ། འཁོར་བ་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་དུ་
ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ། ལྷག་མེད་གྱི་ཆེ་གཞན་ཡལ་བར་མི་འདོར་བའི་དོན་དུ་དོར་
བ་མེད་པ། རང་བཞིན་གནས་རིགས་སྦྱང་བའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་སྦྱང་བ་ཉིད། མཆན་
དཔེ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་རང་གི་མཆན་ཉིད་སྦྱང་བ་ཉིད། སྦྱབས་སོགས་སངས་རྒྱས་གྱི་ཆོས་
རྣམས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱང་བ་ཉིད་བརྒྱད་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
ཐབས་བྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་སློ་ནས་སློམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དབྱས་མཐའ་
ལས། དགེ་གཉིས་འཛོལ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །རྟག་དུ་སེམས་ཅན་པན་བྱའི་ཕྱིར། །འཁོར་
བ་གཏོང་བར་མི་བྱའི་ཕྱིར། །དགེ་བ་མི་ཟད་བྱ་བའི་ཕྱིར། །རིགས་ཀྱང་རྣམ་པར་དག་
བྱའི་ཕྱིར། །མཆན་དང་དཔེ་བྱད་འཛོལ་བྱའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་འདག་བྱའི་
ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྐྱབ་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྦྱང་བ་ཉིད་གྱི་
ངོ་བོ་ལ་སློ་སྐྱར་བསལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ནི། དབྱེ་གཞི་བདག་མེད་གཉིས་
དང་དབྱེ་ཆོས་སྦྱང་ཉིད་བཅུ་བཞི་བོ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་དུ་མི་འཛོག་
པར་སྐྱབ་པ་རང་དབང་བར་འཛིན་པའི་སློ་འདོགས་བསལ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་
སྦྱང་བ་ཉིད་དང་། དེ་དག་དགག་བྱ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ལ་བཞག་པ་ན་གཏན་མེད་
དུ་འཇུག་སྟམ་པའི་སྐྱར་འདེབས་བསལ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྦྱང་བ་
ཉིད་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

༼ཞེ་མངོན་དུ་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་སྟེ། ད་ལྟར་རམ་སྟོན་དུ་མཐོང་བའི་
མཆན་མ་འགའ་ཞིག་ལས་ཞེས་འདོན་དགོས་སོ། །དུས་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་ཏེ། རུ་མཆོན་
ལས་ཤིང་རྟ་ཞེས་པའོ། །ནག་པོ་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་ཏེ། འོག་དང་རུ་ལས་བ་ལང་ཞེས་
པའོ། །མངོན་གྱུར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲོག་གྱུར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དཔོག་པ་ནི། ད་ལྟར་བ་ལས་
འདས་པ་དཔོག་པ་ལྟ་བུའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཕྱོགས་ལྷག་མ་དཔོག་པ་ནི།
བཟང་བརྒྱང་སོགས་བཟང་བ་ལས་ལྷག་མ་བཟང་བར་དཔོག་པ་ལྟ་བུའོ། །ཕྱིད་པས་རྟེན་

གང་ཡིན་དཔོག་པ་ནི། མི་འགྲུལ་བ་ལས་སྤང་དུ་མ་དང་ཡན་ལག་བསྐྱོད་པ་ལས་མིར་
དཔོག་པ་ལྟ་བུའོ།

༼ཟེམས་རྒྱུད་པའི་ངང་ཅན་གྱི་མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱུག་བསྐྱེད་པ་རྗེས་སུ་
དཔོག་པ་ཞེས་སྐྱར་རམ་དབྱེད་དོ།

༼འདེམ་ལས་འབྲས་བུ་དཔོག་པ་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས་ཞེས་པ་སྟེ། རྣམ་འགྲུལ་ལེའུ་
དང་བོ་ཙམ་འགྲུལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

༼ཡེམ་འོན་པར་བརྟགས་ཟིན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། མ་འོན་པར་བརྟག་པར་བྱ་
བ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཟུང་བ་ཙམ་དུ་གྲགས་པའི་དམིགས་རྟེན་དང་། ཡུལ་ལ་གནས་
པའི་དམིགས་རྟེན་ལ་མ་འོན་གྱུར་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། སྤྲན་པས་ནད་པ་ལ་སྤྲན་སྟེར་བ་
ན་སྤྲན་གྱི་ཁ་དོག་དྲི་རོ་ནི་མ་འོན་པར་བརྟགས་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། མ་འོན་པར་བརྟག་
པར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། གཟུང་བ་ཙམ་དུ་གྲགས་པའི་དམིགས་རྟེན་ཞེས་བྱའོ། །སྤྲན་
གྱི་རྒྱས་མཐུ་ནི་ནད་མེད་པར་མ་བྱས་གྱི་བར་དུ་མ་འོན་པར་བརྟག་པར་བྱ་བ་དང་། ནད་
མེད་པར་བྱས་པའི་འོག་དུ་མ་འོན་པར་བརྟགས་ཟིན་པ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་
བས་ཚུ་ལ་ས་སྐྱུལ་བ་ནི་མ་འོན་པར་བརྟགས་ཟིན་པ་དང་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་
ཡུལ་ལ་གནས་པའི་དམིགས་རྟེན་དུ་བཤད་དོ། །ཐུན་ནག་ལྟ་བུ་སྐྱབ་གཡོག་དང་། སྤྲན་
དང་ཐུགས་དང་རྩུ་འཕྲུལ་གྱིས་མི་སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་སྐར་མའི་
གཟུགས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། རབ་རིབ་དང་གཉིད་ལོག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་
བུ་སྤངས་པའི་སྐྱབ་པ་དང་བཞིའོ། །ཡུལ་ཐག་རིང་བ་དང་། དུས་ཐག་རིང་བ་དང་། ཆ་
སྒ་བས་ཐག་རིང་བ་སྟེ་གསུམ་དུ་བཤད་པས་ན། སྒ་བའམ་ཞེས་པའི་འམ་སྒ་ཞོར་བ་ཡིན་
ནོ།

༼རྟེཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི་ཙམ་པའི་རྣམ་རྟོག་སྟེ། རྣམ་རྟོག་སྐྱེ་བའི་ཙམ་བ་

ཡིན་པས་སོ། །གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དུག་ནི་མཆན་མའི་ནམ་རྟོག་སྟེ། རྣམ་རྟོག་སྟེ་
བའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་སོ། །མིག་སོགས་ཁམས་དུག་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དུག་
ནི་མཆན་མར་སྤང་བའི་རྣམ་རྟོག་སྟེ། རྣམ་རྟོག་དངོས་སམ་དེ་སྟེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་
སོ། །མཆན་མའི་རྣམ་རྟོག་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་སྐྱར་པ་ནི་མཆན་མ་འཁྱར་བའི་རྣམ་
རྟོག་དང་། མཆན་མར་སྤང་བའི་རྣམ་རྟོག་གནས་སྐབས་གཞན་དུ་སྐྱར་པ་ནི་མཆན་མར་
སྤང་བ་འཁྱར་བའི་རྣམ་རྟོག་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་བརྟག་བྱའི་ཡུལ་ཡིན་
པས་སོ། །དེ་དག་ནི་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལྟོ། །གཞན་གྱིས་བསྟན་
པའི་རྣམ་རྟོག་ནི། དམ་པ་དང་དམ་པ་མིན་པའི་ཆོས་མཉན་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་རྣམ་
རྟོག་གོ། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི། དམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་མཉན་
པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱི་རོལ་བའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས་སོ། །ཚུལ་བཞིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ནི། དམ་
པའི་ཆོས་མཉན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་འདི་བའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས་སོ། །མངོན་པར་ཞེན་
པའི་རྣམ་རྟོག་ནི། ལྟ་བུ་དུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའོ། །རྣམ་པར་
གཡེང་བའི་རྣམ་རྟོག་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་དངོས་མེད་ཀྱི་མཆན་མའི་རྣམ་གཡེང་
ལ་སོགས་པ་སྟེ། རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་རྟོག་ལྟོ། །དེ་ལྟ་ནི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་
བ་དང་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གཉིས་ཉེ་གོ་རིམ་
བཞིན་ནོ། །

༼ལ༽ལྟོ་ལྟོ་བ་ཆོས་ཅན། བྱམ་པའི་མིང་བརྟགས་པའི་སྟོན་རོལ་ནས་ཁྱོད་
ལ་བྱམ་པའོ་སྟམ་པའི་སྟོ་སྟེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱམ་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་
སྟོད་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱམ་པའི་བྱིར། བྱིར་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱམ་ན་ལྟོ་ལྟོ་བ་བྱམ་པའི་
ཐ་སྟངས་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པ་དེ་བཟའི་དབང་གིས་མ་བཞག་པར་འཁྱར་བས་བཟའི་ཡུལ་ཅན་
ཀྱི་སྟོ་ཡང་བཟའ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྟེ་བར་འཁྱར་བའི་བྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། བྱམ་བཟའ་
ཤེས་པ་ལ་བྱམ་པའི་བཟའ་སྟོར་དགོས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱམ་པའི་བྱིར། དེ་ལྟ་ན་བྱམ་

པའི་མིང་བདགས་པའི་སྡོན་རོལ་ནས་བྱམ་པའོ་སྐྱམ་པའི་སྒོ་སྒྲེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱམ་
 པ་ཞེས་བཟྍ་བྱས་པ་དེ་སྟོ་ལྷིང་བའི་བདག་ཉིད་དམ་སྟོད་ལྷགས་སུ་སོང་བ་འགལ་བའོ།
 ལུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ལ་བརྒྱ་ཕྱིན་དང་ལྟ་
 དབང་དང་གྲོང་འདྲིམས་སོགས་མིང་དུ་མ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་
 མིང་དེ་དག་གི་འདིག་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། མིང་དེ་དག་
 དངོས་དབང་གིས་འཇུག་ན་རྟོག་པ་ལ་རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་གནས་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་དོན་དེ་དུ་མར་འཇུག་རོ། །ཤར་རུབ་ཀྱི་ཉེར་སྤྲས་གཉིས་ཆོས་ཅན། གཅིག་
 ཏུ་ཐལ། བྱོད་ལ་ཉེར་སྤྲས་ཞེས་པའི་མིང་གཅིག་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བྱོད་དེའི་འཇུག་གཞིར་རང་གི་སྟོད་ལྷགས་ཀྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉེར་སྤྲས་ཞེས་པའི་
 མིང་དེ་གཉིས་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་ན་རྟོག་པ་ལ་རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་དངོས་པོ་
 ལ་གནས་དགོས་པ་གང་ཞིག་དེ་གཉིས་ཀ་ཉེར་སྤྲས་སོ་སྐྱམ་པའི་རྟོག་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་འབྲེས་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་འབྲེས་པར་འཇུག་རོ། །

༼ཤ༽ཆམ་གཡང་གི་ཆམ་རྟོག་བཅུ་ནི་ཆམ་པ་གཉིས་སུ་བསྐྱུས་ཏེ། གང་ཟག་གི་
 བདག་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་ལ་བརྟེན་པ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་
 བོ་གཉིས་ནི། སྤང་བོ་མེད་པར་ཞེན་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཆམ་རྟོག་དང་། ཉག་གཅིག་
 རང་དབང་ཅན་ཀྱི་བདག་ཡོད་པར་ཞེན་པར་དངོས་པོའི་ཆམ་རྟོག་གཉིས་སོ། །གཉིས་
 པ་བརྒྱད་ནི། གཟུང་འདྲིན་རྩལ་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་དང་། གཞན་དབང་མེད་པར་ཞེན་
 པ་སྒོ་སྐྱར་ཀྱི་ཆམ་རྟོག་གཉིས་དང་། གཞན་དབང་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་ལྡོག་པ་གཅིག་
 དང་། རོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འདྲིན་པ་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་ཆམ་རྟོག་གཉིས་དང་། གཟུགས་ཞེས་
 པའི་མིང་གི་བརྗོད་བྱ་གཟུགས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་དུ་དོན་དམ་པར་བྱུང་པར་འདྲིན་པ་དང་།
 སྒྲེ་འགག་ལ་སོགས་པའི་མིང་གི་བརྗོད་བྱ་གཟུགས་ཀྱི་བྱད་པར་དུ་དོན་དམ་པར་བྱུང་
 པར་འདྲིན་པ་རོ་བོ་ཉིད་དང་བྱད་པར་དུ་ཆམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་དང་། གཟུགས་ཞེས་

པའི་མིང་རི་ལྟར་བཏགས་པ་དེ་དག་ཐོས་པ་ན་བརྗོད་བྱའི་དོན་དུ་སྤང་བའི་སྒོ་འབྲུལ་
མེད་དུ་འཛིན་པ་དང་། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་དོན་དམིགས་པ་ན་རི་ལྟར་དམིགས་
པ་བཞིན་དུ་དེའི་མིང་དུ་སྤང་བའི་སྒོ་འབྲུལ་མེད་དུ་འཛིན་པ་མིང་རི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་
དོན་དང་། དོན་རི་ལྟར་བ་བཞིན་དུ་མིང་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །དོན་
འདི་ལྟར་ཀུན་བདུས་དར་རྒྱུ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་
གསུམ་ཡོད་དེ། སྒྲིའི་མི་རྟོག་སོགས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཆོག་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་མི་རྟོག་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
ནི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྟེ་གསུམ་
མོ། །རྣམ་རྟོག་ཐ་མ་བཞིའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནི་ཆོལ་བ་
བཞི་དང་། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེས་པ་བཞིར་འཛིག་གོ། །མིང་དང་དོན་
དག་པན་ཚུན་དུ། སྒོ་བྱར་བ་ནི་ཉིད་དུ་ཆོལ། །ཞེས་ལྟ་ལྟེན་པ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་མིང་དང་
བརྗོད་བྱས་པ་དེ་ལྟ་ལྟེན་པའི་སྟོན་ལུགས་སུ་མ་སོང་བས་མིང་དོན་ལ་སྒོ་བྱར་བ་དང་། ལྟ་
ལྟེན་པ་དེ་བྱམ་པ་ཞེས་བརྗོད་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་རང་གི་སྟོན་ལུགས་སུ་མ་བྱལ་བས་
དོན་མིང་ལ་སྒོ་བྱར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་རི་མ་དེ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་མ་ཞུགས་
པས་སྒོ་བྱར་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་ཐོབ་པ་བཞིན་ནོ། །

༼ས༽གསེར་ཕྱིང་ལས་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པར་གསུངས་ཀྱང་། སྤྱི་
མཆོག་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན་དུ་འཛིན་པ་བཀག་པ་ནི་རྗེའི་དགོངས་པ་
ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ། །བྱེ་སྐྱེལ་མ་བྱལ་པའི་རྟོགས་སུ་བཤད་པ་ཡང་། སྟོན་པོའི་རྣམ་པ་
ཆོས་ཅན། སྟོན་འཛིན་དབང་ཤེས་དང་རྣམ་གཞན་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་འཛིན་དབང་ཤེས་
དང་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྐྱ་དང་མཉན་བྱ་བཞིན། ཞེས་
དགོད་ན་མདོ་སྟེ་བ་ལ་བྱལ་བེན་སྐྱབ་པ་དང་། བྱེ་སྐྱེལ་ཆོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་མེད་ནས་མ་

གྲུབ་པའི་གཏན་ཆོག་སུ་འགྱུར་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། ཚེད་གཞི་རྟགས་དེར་མ་གྲུབ་པར་
 འགྱུར་ཞེས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་སྒྲིབ་རྣམ་
 དག་ཡིན་ན་ཁྱེད་ཀྱི་ཚེད་གཞི་དེ་རྟགས་དེ་ཡིན་པར་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀས་ཁས་སྤངས་
 པས་བྱབ་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚེད་གཞི་དེ་རྟགས་དེ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཀྱང་མ་གྲུབ་
 པའི་གཏན་ཆོག་སུ་འགྱུར་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་མདོ་སྡེ་བར་
 སྒྲིབ་སྤང་དང་དེའི་དབང་ཤེས་ཚེད་གཞིར་བྱེད་པ་ཡང་སྒྲུབ་ཆོས་ཆད་བསལ་ལོ། །ཞེས་
 པའི་དོན་ནི། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། ཁ་ཅིག་སྡོན་པོར་སྤང་བ་ཆོས་ཅན་དུ་འདོད་པ་མི་
 འཐད་དེ། སྡོན་པོར་སྤང་བ་ཆོས་ཅན་དུ་འདོད་ན་སྡོན་པོར་མིག་ཤེས་དང་ལྟན་ཅིག་
 དམིགས་ངེས་ཡིན་པའི་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཡིད་ཤེས་ལ་སྡོན་པོར་སྤང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ན་མདོ་སྡེ་བ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའི་དགོས་པ་མེད་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་
 ལས། སྡོན་པོར་མིག་ཤེས་ལ་སྡོན་པོར་སྤང་བ་ཆོས་ཅན་དུ་འདོད་ན་བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་
 རོར་ཆོས་ཅན་མི་འགྲུབ་སྟེ། བྱེ་བྲག་སྐྱ་བ་ནི་དབང་བོས་ཡུལ་འདོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་
 གྱི། མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་འདོད་པར་མི་འདོད་པས་མིག་ཤེས་ལ་སྡོན་པོར་སྤང་བ་ཞེས་
 བྱ་བ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ན་མདོ་སྡེ་བ་ཞེས་པ་མི་འཐད་པར་
 འགྱུར་ཞིང་། མདོད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་དབང་བོས་གཟུགས་མཐོང་བར་བཤད་པ་དང་
 བྱང་འགལ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་གཉིས་གང་རུང་དང་མཐུན་མི་དགོས་ཏེ། རང་
 ཉིད་ཀྱིས་སྡོན་པོ་དང་སྡོན་སྤང་དབང་ཤེས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པ་བཀག་པས།
 དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་བ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའི་དགོས་པ་གང་
 ཡིན་དཔྱད་དགོས་སོ། །ཡང་འདིར་སྡོན་པོ་དང་སྡོན་སྤང་དབང་ཤེས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་
 ངེས་མ་ཡིན་པར་བཤད་ཀྱང་། རྒྱལ་ཆབ་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ཀས་སྡོན་པོ་དང་སྡོན་སྤང་
 དབང་ཤེས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། བྱད་པར་དུ་མཁས་གྲུབ་
 རྗེས། སེམས་ཙམ་པས་ཡུལ་ཤེས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་རྣམ་གཞན་མ་
 ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། ཡུལ་གང་རང་འདོད་ཀྱི་ཤེས་པ་གང་དང་རྣམ་གཞན་མ་ཡིན་པར་

མ་གྲུབ་ན། དེས་པར་ཡུལ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཡུལ་དེ་
 རྣམས། ཡུལ་ཅན་གྱིས་པ་རྣམས་དང་རྩལ་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
 གཞུགས་སྒྲ་སོགས་རྣམས་ནི་རང་འདྲིན་ཚུར་མཐོང་དབང་གིས་ལས་རྩལ་གཞན་མ་
 ཡིན་པར་མ་གྲུབ་ན། ཚུར་མཐོང་དབང་གིས་ལ་གཞུགས་སྒྲ་སོགས་རང་ལ་རྒྱང་ཆད་ལྟ་
 བྱར་སྒྲར་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་གྱིས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་
 ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་གྲུབ་པར་འདོད་དགོས་པས། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་རང་འདྲིན་ཚུར་མཐོང་
 དབང་གིས་དང་རྩལ་གཞན་མ་ཡིན་པར། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་
 དགོས་པ་ཡིན་གྱི། ལྷན་བྱིན་གྱི་སེམས་ལྟ་བུ་ལྷན་བྱིན་གྱི་སེམས་གྱིས་པའི་མདོན་གྱིས་
 ལྟ་བུ་ལས་རྩལ་གཞན་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་མི་རུས་ཤིང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་
 བོ་སོགས་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་ཅན་སྟོན་འདྲིན་མིག་གིས་སོགས་དང་རྩལ་གཞན་ཏུ་མ་
 གྲུབ་ན། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་བས་རྩལ་གཞན་ཏུ་ལྷན་ཅིག་དམིགས་
 ངེས་ཀྱི་ཉགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། སྟོན་བོ་སོགས་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་གྱིས་པ་གང་
 ཡིན་ཐམས་ཅད་དང་རྩལ་གཞན་ཏུ་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་ཉགས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ནི། སྟོན་བོ་དེ་སྟོར་སྒྲར་དབང་
 གྱིས་དང་རྩལ་གཞན་ཐ་དད་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་པར་དགག་པ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་གྱི། མ་
 ཡིན་དགག་དང་རྩལ་གཞན་པ་སོགས་དངོས་ཀྱི་བསྒྲུབ་བྱར་འདྲིན་པ་མིན་པར་རྒྱལ་
 ཆབ་རྩལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་འདྲིར། ལ་ལ་སྟོན་བོ་དང་དེ་སྒྲར་དབང་གིས་
 ཚོད་གཞི་བཟུང་བ་མི་འཐད་དེ་ཞེས་སོགས་ནི་ཕྱོགས་སྒྲ་སྒྲ་བའི་ནང་འགལ་འགོག་པའི་
 ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི། རང་ལྷགས་ལ་སྟོན་བོ་དང་སྟོར་སྒྲར་དབང་གིས་ལྷན་ཅིག་
 དམིགས་ངེས་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་མིན་ཞེས་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། རྣམ་ངེས་དར་རྒྱུ་
 ལས། ཁ་ཅིག་སྟོན་བོར་སྒྲར་བ་ཡང་ཚོད་གཞིར་འདྲིན་པ་མི་རིགས་ཏེ། ཉེས་པ་དེ་དག་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཟེར་བ་མི་རིགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་སྟེ་གཉིས་ཀས་དབང་གིས་མ་འཇུག་
 བ་ལ་སྟོན་བོར་སྒྲར་བ་སྟོན་བོ་ཉིད་དུ་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་སྟོན་བོ་སྒྲར་བ་དང་།

སྒྲོན་པོར་སྤང་བ་བྱུང་མ་བྱེད་པའི་གཏམ་མོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་སྒྲོན་པོ་ཚད་གཞིར་བཟུང་
 རོ། །ཞེས་སྤར་བཤད་པ་དང་མི་འབྲ་བར་བཤད་དོ། །ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱི་དོན་
 ཡོད་དེ། སན་ཚུན་ཐ་དད་གང་ཞིག་གཅིག་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་སྐྱེས་ན་དེ་དང་
 ཏུས་མཉམ་དུ་གཅིག་ཤོས་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་སྐྱེས་པས་བྱབ་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 སྒྲོན་པོ་དང་སྒྲོན་འཛིན་ཤེས་པ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཡིན་པར་འདིར་བཤད་ཀྱང་
 སྐབས་ལྔ་བའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་བཀག་པ་དང་། ལྟ་སྦྱིན་དང་མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་ཀའི་
 བལྟ་བུ་སྤྱན་མོང་གི་སྒྲོན་པོ་དེ་གཉིས་ཀའི་མིག་ཤེས་ལ་སྤང་ཡང་གཅིག་ལ་སྤང་བའི་
 ཆ་དེ་གཅིག་ཤོས་ལ་མི་སྤང་བར་རིགས་རྒྱན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་བཤད་ལ། གཅིག་
 ལ་སྤང་བའི་སྒྲོན་པོ་དེ་གཅིག་ཤོས་ལ་ཡང་སྤང་བར་སྡེ་བདུན་རྒྱན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་
 སྐབས་ལྔ་བའི་མཐའ་དཔྱོད་དུ་བཤད་དོ། །

༼༡༽འདིའི་དོན་ནི། དབང་ཤེས་གཅིག་གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་རུང་ཞིང་གཟུགས་
 སྤང་བར་མ་ཆད་པའི་གཟུགས་དང་སྤང་བ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། འབྲེལ་བ་མེད་པ་
 མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་དེ་འཛིན་པའི་དབང་བོའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་རུང་བའི་མཆོན་
 ཉིད་དམ་མིག་གི་དབང་བོ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་རུང་བར་བསྐྱེད་
 པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་དམིགས་པ་སྤང་
 བ་ལ་སྒྲོས་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། སྤང་བ་མེད་པར་གཟུགས་དམིགས་པར་མི་འཇུག་
 ཏེ། འབྲས་བུ་གཟུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་གཟུགས་དང་སྦྱིག་རྒྱ་སྤང་བ་ལ་
 འཇུག་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གིས་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་ཡུར་པའི་སྤང་
 གཟུགས་རྒྱ་འབྲས་སུ་སྒྲོན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་རྣམས་གཅིག་པ་གྲངས་ཅན་གྱི་ལྷགས་
 ཡིན་གྱི་སེམས་ཅམ་པ་དང་དོན་སྣ་བའི་མཁས་པ་སུ་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
 ན་སྤང་གཟུགས་བར་མ་ཆད་པ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་སྒྲོན་པ་ན་དེ་གཉིས་རྣམས་
 གཅིག་པ་དགོས་ལ། གཟུགས་སྤང་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་ལ་སྤང་བ་སྤྲུལ་པ་ལྟགས་པ་

ལ་ལྟོས་དགོས་པས་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་གྱུར་པའི་
སྣང་གཟུགས་ཀྱི་བྱང་པར་འཆད་པ་ནི་སྟེང་གི་དུ་བ་དང་འོག་གི་མེ་ལྟར་བར་དུ་ཆོད་པ་
ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་མི་རུང་བས་སྣང་བ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་གཟུགས་དེས་
གཟུགས་འདྲིན་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་པ་དང་རོ་གཟུགས་ལྟར་སྐྱེ་མཆེད་ཐ་དད་ཡིན་ན་
ཡང་དབང་ཤེས་གཅིག་གི་གཟུང་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བས་གཟུགས་དང་སྣང་བ་ལྟན་ཅིག་
གཟུགས་འདྲིན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་
ཤེས་དེས་གཉིས་ཀ་གཟུང་བར་འགྱུར་རོ། ། ཞེས་རྣམ་ངེས་དར་ཁྱིམ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་
རོ། །

༼ཨ༽གང་ཟག་བྱེད་པ་བོ་ནས་དབང་ཕྱག་བྱེད་པ་བོར་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་
བོ་ནི་དེ་རྣམས་མིན་གྱི། སེམས་ཅམ་ཞིག་བྱེད་པ་བོར་ངས་བཤད་དོ་ཞེས་པ་ཡིན་པས།
དེའི་རྒྱུ་བ་བཞི་བ་ལ། སེམས་ཅམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་བྱང་བ་ནི་འགྱུར་བཟང་
ངོ་། །དེ་བདུན་གྱི་མཆན་གཞི་ཡང་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱུ་པ་དག་གིས་
ཀྱང་གང་ཟག་དང་རྒྱུ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་བོར་བཏགས་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་དང་། བསམ་
གཏན་པ་དཀར་བོ་ཞེས་པའི་རང་སྟེ་སྤང་བོ་རྣམས་ཡོད་བྱེད་པ་བོར་སྐྱ་བ་ཅིག་གོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལས་གཞན་གསལ་བར་མ་བཤད་ལ། གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱག་བྱེད་པ་བོར་
སྐྱ་བ་ནི་གྲགས་ཆེ་ཞིང་། ཆོག་དོན་གཞན་ནི་གོ་སྟོན་འོ། །

༼ཀ༽རྒྱུ་བ་གསུམ་པའི་རྒྱལ་རྣམས་དང་། ཞེས་པ་དང་། རིགས་པས་རྣམ་
པར་བཏགས་ན་ནི། ཞེས་པའི་རྒྱུ་བ་བདུན་པའི་དོན་ནི་ཞེས་པ་ཡིན་པས། གཞན་ཞིག་
ན་ནི་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་གམ་སྟུང་མོ། །

༼ཁ༽འབྱར་བ་དང་ནི་སྒྲོར་བའམ། ཞེས་པ་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་གཞུང་ཡིན་པས།
དབུ་མ་ཐའ་ལས་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་གོ། །དེའི་དོན་མདོ་སྟེ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་བྱིན།

༼ག༽ཆོས་བཞི་ནི། ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོ་མི་རྣམས་དང་། །ཞེས་སོགས་ལྟར་
དངོས་པོ་གཅིག་ལ་རྣམ་ཤེས་མི་མཐུན་པ་སྦྱེ་བའི་རིགས་པ་དང་། །འདས་སོགས་དེ་
བཞིན་ཆི་ལམ་དང་། །ཞེས་སོགས་ལྟར་སྦྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་མེད་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡོད་
པའི་དཔེ་དང་། །དོན་ནི་དོན་དུ་འགྲུབ་འགྱུར་ན། །ཞེས་སོགས་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ་བའི་རིགས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་ཐོབ་
དང་། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ཤེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཤེས་པ་སྟེ་བཞིས་
སྦྱི་དོན་མེད་པར་གྲུབ་པོ། །འདི་དག་ནི་སྡར་བཤད་ཟིན།

༼ང༽འདིག་རྟེན་དག་ན་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་གང་དང་
གང་ལ་དེ་དང་དེའོ་ཞེས་མིང་དང་བརྟན་བཟགས་པ་གང་ཅི་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་
ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། མིང་དང་བརྟན་བཟགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོས་དེ་དང་དེའི་སྟོང་
ལྷགས་ཡིན་པར་སྤྱབ་པས་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ཞེས་པའོ། །

༼ཅ༽ས་ཞེས་མིང་དང་བརྟན་བཟགས་པ་དེ་སའི་སྟོང་ལྷགས་ཡིན་པར་སྟོམ་
པར་མི་བྱེད་ཅེས་པའོ། །

༼ཆ༽མཆན་ཉིད་ནི་གཟུང་འདྲིན་གཉིས་དང་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་དུ་གདགས་
པའི་རྟེན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའོ། །ཐུབ་པ་ནི་གཟུང་འདྲིན་གཉིས་སུ་
མེད་པ་དང་གཟུང་འདྲིན་སྣ་ཆོགས་སུ་སྣང་བ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་མེད་ན་
ཀུན་བྱང་གཉིས་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བས་ན། །དེ་གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲངས་པས་འབྲས་བྱ་
དང་བཅས་པ་གྲུབ་པའོ། །ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་ནི་ཐོག་པ་གཅིག་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་མིན་པ་
དང་། །གང་འཁོར་བ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་གང་དུ་འཁོར་བ་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
ནི་གནས་ཡིན་ལ། །དེ་ཡང་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནི་སྤུན་མོང་བ་དང་། །སེམས་ཅན་གྱི་
ཁམས་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་བདག་ཁྱེན་གྱི་ཆ་ནས་སྤུན་མོང་

བ་དང་། གཞུང་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་སྤྱོད་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བྱི་རོལ་
 ཏུ་གྱུར་པའི་གཞུང་དོན་མེད་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་འཛིན་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གཞུང་འཛིན་
 གཉིས་སུ་མེད་པར་འཇུག་པ་དང་དྲུག་གིས་ཆོས་ལ་འཇུག་པའོ། །གཞུང་འཛིན་དང་
 བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཁྱད་པར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་།
 གཞུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་ནི་གནས་དང་།
 ཆོས་ཉིད་དོན་སྤྱི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་ལམ་ནི་ངེས་པར་རྟོག་པ་དང་། དེ་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ནི་རེག་པ་དང་། མཐོང་ཟིན་ཡང་ཡང་གོམས་པའི་སྒྲོམ་
 ལམ་ནི་རྗེས་བྲན་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་ལམ་ཉིད་དེ་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དེ་
 བཞིན་ཉིད་དང་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པ་ནི་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་ཉི་བར་སོན་པ་སྟེ་
 རྣམ་པ་དྲུག་གིས་ཆོས་ཉིད་ལ་འཇུག་པའོ། །དབྱུས་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་དེ་ཉིད་བརྒྱ་
 ལ་རིམ་བཞིན་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པར་དབྱུས་
 མཐའི་འགྲེལ་བར་གསུངས་ཤིང་། འདི་དག་གི་དོན་ཅུང་ཟད་བྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ལ་བརྒྱ་
 ལས། དང་བོ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ཆོས་ཅན། རྩ་བ་དང་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལྷག་མ་རྣམས་དེར་བསྟུས་པ་དང་། མཆན་ཉིད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལ་སོགས་པ་གསུམ་དེར་སྤང་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་གསུམ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་
 དང་ང་རྒྱལ་མེད་པ་སྤང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། གང་གི་མཆན་ཉིད་དེ་བཞིན་
 ཤེས་ན་རིམ་བཞིན་ཆོས་དང་གང་ཟག་དང་། གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་། ཡོད་པ་
 དང་མེད་པར་སྦྱོ་འདོགས་པ་དང་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྟ་བ་དག་མི་འབྱུང་ཞིང་། ངའོ་
 སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཟད་པར་འཇུག་བའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཕྱིན་ཅི་
 མ་ལོག་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོ་སྤང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་
 སྟེ། བྱོད་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་མི་རྟག་པ་དང་སྟུག་བསྐལ་བ་དང་སྟོང་བ་དང་བདག་མེད་པའི་
 དོན་བཤད་དུ་རུང་བར་ཤེས་ན་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་གི་བྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་གཉེན་
 པོ་བྱེད་ཚུལ་དེར་ཆང་བའི་བྱིར། ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་མི་རྟག་སོགས་སུ་བཤད་ཚུལ་དབྱུས་

མཐའ་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱཏོ། །བཞི་བ་ནི། དེ་གསུམ་ཆོས་ཅན། འབྲས་བྱ་དང་
 རྒྱུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་
 ཞེ། བྱོད་རེ་རེའི་སྤྲང་དུ་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་སྒྲུག་ཀྱན་གཉིས་དང་།
 རྣམ་བུར་གི་རྒྱ་འབྲས་འགོག་ལམ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བཤད་དུ་རུང་བར་ཤེས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་
 ཐེག་པས་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཐབས་སུ་འཇུག་བའི་བྱིར། དེ་གསུམ་རེ་
 རེའི་སྤྲང་དུ་བདེན་བཞིན་དོན་བཤད་ཚུལ་ཤེས་དགོས་སོ། །ལྟ་བུ་ནི། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་
 ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་རགས་སྤེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
 དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་རིམ་བཞིན་ཀྱན་རྒྱུ་གསུམ་ཀྱི་ཡུལ་
 དུ་བྱུང་བས་རགས་པ་དང་། ཡོངས་བྱུང་གཅིག་ཕྱི་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
 མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་སྤྲ་བ་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོས་འཁོར་བ་སྤྲ་རགས་ལས་ངེས་པར་
 འབྱུང་བ་ཡང་དེ་གསུམ་རིམ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་པའི་བྱིར། རྒྱག་པ་ནི། དེ་
 གསུམ་ཆོས་ཅན། བྲགས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་པས་རྒྱལ་ཆར་གཅོད་པ་སྤྲང་བའི་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཀྱན་བརྟགས་ནི་སྟོ་འཛིག་ཉེན་པའི་རོར་བྲགས་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་
 གསུམ་ག་རིགས་པ་བཞི་བོ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བྲགས་ཤིང་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། པས་རྒྱལ་
 ཆར་གཅོད་པ་ལ་དེ་དག་ལ་མཁས་དགོས་པའི་བྱིར། བདུན་པ་ནི། བདག་མེད་གཉིས་
 ཆོས་ཅན། རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོད་ཡུལ་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མངོན་
 པར་བརྗོད་པ་སྤྲང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། གང་ལ་དམིགས་ནས་བསྟོམ་པས་སྦྱིབ་
 པ་དག་པར་འཇུག་བའི་རྣམ་དག་ལམ་ཀྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ལ། རིགས་དང་
 དབང་བོ་དང་ཆོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱིས་ཐེག་པ་ཐ་དད་པར་ཇུག་ཚུལ་དང་དེ་དག་ལས་
 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དུ་བྱུང་ཚུལ་རྣམས་དེ་གཉིས་བསྟོམ་ཚུལ་གྱིས་འབྲེད་པའི་བྱིར།
 བརྟུང་པ་ནི། མིང་། རྒྱ་མཚན། རྣམ་ཉོག་དེ་བཞིན་ཉིད། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྡོ་ཆོས་
 ཅན། བསྐྱུ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ཤེས་བྱ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་སྤྲང་བའི་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེར་བསྐྱུས་ཤིང་། ཀྱན་ཉོན་དང་རྣམ་བུར་ལ་

འཇུག་པའི་རིམ་པའང་དེས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། མིང་སོགས་ལྡོ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་བསྐྱས་
 ཚུལ་ཡོད་དེ། མིང་ནི་ཀུན་བརྟགས་དང་རྒྱ་མཆན་དང་རྣམ་རྟོག་གཉིས་གཞན་དབང་
 དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་ཡོངས་སྒྲུབ་ཀྱིས་བསྐྱས་པར་
 དབྱས་མཐར་གསུངས་ཤིང་། བསྐྱ་བར་མིང་ལྡན་མིན་དང་རྒྱ་མཆན་ལ་འདུས་མ་བྱས་
 གྲང་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། ཀུན་བརྟགས་ཆོས་ལུང་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པར་བཤད་
 དེ། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་བོར། ཤེས་རབ་སྟོན་མེ་ལས། ཀུན་བརྟགས་མིང་དང་རྒྱ་མཆན་
 དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལྡོ་བོ་གང་གི་ཡང་
 ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པས་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་ཐོགས་སྒྲུབ་སྒྲུངས་པ་ནི།
 བསྐྱ་བ་ལས་དེ་ལུང་ཁོངས་སུ་མི་གཏོགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ལ། དེར་མིང་ལྡན་མིན་དུ་
 བཤད་ལ་རྒྱ་མཆན་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་གདགས་གཞིར་བཤད་ཅིང་། ཀུན་བརྟགས་དངོས་
 བོར་མེད་པས་ཆོས་བཞི་མ་ཡིན་ལ། རྟོག་པས་བརྟགས་པ་ཙམ་དུ་བྱུང་པའི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དབྱས་མཐའ་ལས་མིང་ཀུན་བརྟགས་སུ་བཤད་པ་ནི་མིང་གིས་
 བརྟགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། མིང་གི་ངོ་བོ་མིན་པར་སྟོ་བརྟན་གྱིས་བཤད་དོ། །དེར་རྒྱ་
 མཆན་གཞན་དབང་དུ་བཤད་པ་ཡང་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་ལ་དགོངས་ཏེ་དེ་ལ་འདུས་
 མ་བྱས་ཀྱང་བསྐྱ་བ་ལས་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་དབྱུང་གཞི་
 ཡོད་དོ། །དགྲ་བ་ནི། འཇུག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད། གནས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད། ལོག་པར་
 སྒྲུབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད། མཆན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད། རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་
 ཉིད། རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད། ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བདུན་
 བོ་ཆོས་ཅན། རབ་རྟུ་དབྱེ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་མ་ཞོར་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་པར་
 བརྗོད་པ་སྤང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ཀྱི་རབ་རྟུ་དབྱེ་བ་དང་དེ་དག་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་ན། མ་ཞོར་བའི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ལ་སོམ་ཉི་བརྗོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་བསྐྱས་ཚུལ་
 ཡོད་དེ། དང་བོ་གསུམ་ནི་ཀུན་བརྟགས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱས་ཤིང་། ཕྱི་

མ་བཞི་ཡོངས་སྒྲུབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པར་དབྱས་མཐར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འཁོར་བ་ཐོག་
 མཐའ་མེད་པ་ནི་འཇུག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་
 པ་གཉིས་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་
 ཅམ་དུ་ཟད་པ་ནི་རྣམ་པར་རིག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སྐྱུག་ཀྱན་འགོག་ལམ་བཞི་
 ནི་གནས་པའི་དེ་དང་ལོག་པར་སྐྱབ་པའི་དེ་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་དེ་དང་ཡང་དག་
 པར་སྐྱབ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བཞི་དང་རིམ་བཞིན་སྐྱར་དགོས་ཤིང་། སློ་བཟན་གྱིས་
 མཚན་ཉིད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ག་དང་སྐྱར་བར་སྣང་ངོ་། །དེ་དག་ཀྱང་
 མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་། རྒྱུ་ལས། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་རྣམ་བདུན་ལ། །བརྟེན་ནས་
 བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག །ཅེས་པ་ཅ་འགྲེལ་རྣམས་ལས་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཙུ་
 བ་ནི། སྤང་བོ་དང་། ལམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་དང་། གནས་དང་གནས་
 མིན་དང་། དབང་བོ་དང་། དུས་དང་། བདེན་པ་དང་། ཐེག་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་
 འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉི་བཙུ་བོ་ཆོས་ཅན། མཁས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་བདག་ཏུ་
 འཛིན་པའི་གཞི་ལ་དགོངས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་སྣང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་སྟེ།
 འདི་དག་མཁས་པར་བྱ་བའི་གནས་ཀྱང་ཡིན་ལ། དེ་བཙུ་ལ་མཁས་ན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
 གཅིག་སྤྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སོགས་བདག་འཛིན་བཙུ་བསྐྱོག་པར་འཇུར་བའི་ཕྱིར།
 བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བཙུ་ཡོད་དེ། དབྱས་མཐའ་ལས། གཅིག་དང་རྒྱ་དང་ཟ་བ་དང་། བྱིད་
 པ་དང་ནི་དབང་བསྐྱར་དང་། །བདག་པོའི་དོན་དང་རྟག་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་པ་དང་
 དག་པའི་གནས། །རྣལ་འབྱོར་ཅན་དང་མ་གྲོལ་གྲོལ། །འདི་དག་ལ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ། །ཞེས་
 སྤང་བོ་ལ་གཅིག་སྤྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ། ལམས་ལ་རྒྱུའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ། སྐྱེ་མཆེད་
 ལ་ཟ་བ་བོའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ། རྟེན་འབྲེལ་ལ་བྱེད་པ་བོའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ། གནས་
 དང་གནས་མིན་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ། དབང་བོ་ལ་བདག་པོའི་དོན་
 ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ། དུས་ལ་རྟག་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ། བདེན་པ་ལ་ཀྱན་བྱང་གི་
 གནས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ། ཐེག་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཅན་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ། འདུས་

བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་མ་གྲོལ་བ་དང་གྲོལ་བའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་
བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཀྱང་རྒྱས་པར་ཤེས་དགོས་ཀྱང་ཆེག་མང་བས་འཛིགས་ནས་
མ་བྲིས་སོ། །

༼༤༽དབྱས་མཐར་བཤད་པའི་སྐབ་པ་བཅུ་ཡོད་དེ། བྱབ་པའི་སྐབ་པ་ནི་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྤང་བའི་སྐབ་གཉིས་དང་། ཉེ་ཆོ་བའི་སྐབ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤང་བའི་ཉན་
སྐབ་དང་། ལྷག་པའི་སྐབ་པ་ནི་ཉན་མོངས་ཤས་ཆེ་བ་དང་། མཉམ་པའི་སྐབ་པ་ནི་
ཉན་མོངས་ཆ་མཉམ་པའི་དེ་དང་། ལེན་པ་དང་སྤང་བའི་སྐབ་པ་ནི་སྤྱི་ཞིའི་མཐར་
ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་སྐབ་པ་དང་། ཉན་མོངས་པའི་སྐབ་པ་ནི་ཀུན་སྦྱོར་དགྲ་དང་། དགེ་སྟགས་
བཅུ་ལ་སྐབ་པ་ནི་སྦྱོར་བ་མེད་པ་ལ་སྟགས་པའི་སྐབ་པ་སྐྱམ་ཅུ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་སོ་
བདུན་ལ་སྐབ་པ་ནི་གཞི་ལ་མི་མཁས་པ་ལ་སྟགས་པ་བདུན་དང་། བར་ཕྱིན་བཅུ་ལ་
སྐབ་པ་ནི་ཕྱག་པོ་ལ་སྐབ་པ་ལ་སྟགས་པ་བཅུ་དང་། ས་བཅུ་ལ་སྐབ་པ་ནི་ཉན་མོངས་
པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་སྟེ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་བཤ་མ་ལ་ཀུན་མོངས་ཉར་
གཉིས་དང་གནས་ངན་ལེན་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པར་གྲགས་ཀྱང་དབྱས་མཐའ་ཆ་འགྲེལ་
སྟགས་སུ་མི་གསལ་ལོ། ། གང་ལྟར་ཡང་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཀུན་མོངས་ཉར་གཉིས་
ནི་གསེར་ཕྱེང་ལས། འདི་ལྟར་ས་དང་བོ་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་མདོན་ཞེན་དང་
ངན་སོང་བའི་ཉན་མོངས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་ལྷུང་བ་སྤྱོད་མའི་འཁྲུལ་བ་དང་ལས་
ཀྱི་ནམ་པ་སྣ་ཆོགས་ལ་དང་། གསུམ་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དང་ཐོས་པའི་གཞུངས་
ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་ལ་དང་། བཞི་བ་ལ་སྦྱོམས་འཇུག་ལ་སྤེད་པ་དང་ཆོས་ལ་སྤེད་པ་
དང་། ལྷ་བ་ལ་འཁོར་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་ཕྱོགས་ཤིང་མདོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་དང་ལྷུང་འདས་ལ་གཅིག་ཏུ་མི་ཕྱོགས་ཤིང་མདོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་།
དུག་པ་ལ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་འཇུག་པ་མདོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ལ་དང་མཆན་མ་མང་བོ་འབྱུང་བ་
དང་། བདུན་པ་ལ་མཆན་མ་སྤྱོད་མའི་འབྱུང་བ་དང་མཆན་མེད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཐབས་

དང་། བརྒྱད་པ་ལ་མཚན་མེད་ལ་རྩོམ་པ་དང་མཚན་མ་རྣམས་ལ་མི་དབང་བ་དང་།
དགུ་བ་ལ་ཆོས་བསྟན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དང་ཡི་གེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་གོང་ནས་
གོང་དུ་ཤེས་རབ་དང་སྒྲིབས་པ་ལ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ལ་དང་སྒྲིབས་པའི་དབང་ལ་དང་།
བཙུ་བ་ལ་མངོན་ཤེས་ཆེན་པོ་ལ་དང་གསང་བ་ཕྲ་མོ་ལ་འདུག་པ་ལ་དང་། བཙུ་གཅིག་
པ་ལ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་མོ་དང་ཐོགས་པ་ཤིན་ཚེས་གཉིས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གནས་ངན་ལེན་བཙུ་གཅིག་ནི་ས་བཙུ་གཅིག་གི་རོས་
སྐལ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པའི་ས་བོན་ལ་བྱེད་
དམ་སྟམ་མོ། །

༼༡༽སྟོང་བ་ཉིད་ནི་མདོར་བསྟུན། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་རྣམ་གྲངས་དང་། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྟོང་ཉིད་བཙུ་བྱ་གི་བསྐྱོག་ཕྱོགས་སུ་འཛིན་པའི་
ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་བཙུ་བྱ་རེ་དང་། །ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ། གང་
ལྟར་ཡང་སྟོང་ཉིད་དེ་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་གོ། །ཡི་གེ་དོན་དང་ཡིད་བྱེད་དང་། །མི་འཕྲོ་
བ་དང་མཚན་ཉིད་གཉིས། །མ་དག་དག་དང་སྟོ་བྱར་དང་། །མི་དངང་བ་དང་ཁེངས་
པ་མེད། །ཅེས་ཡི་གེ་འབྲེལ་བ་དང་འབྲེས་པ་ལ་དོན་ཡོད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་
མ་འབྲེས་པ་ལ་དོན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཡི་གེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། གཟུང་
འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བ་ལྟར་མ་གྱུབ་པར་རྟོགས་པ་ནི་དོན་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་།
གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྤང་བའི་རྒྱ་ཀུན་གཞིའི་སྟོང་གི་ས་བོན་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་
པ་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་གཉིས་སྟོང་སྟུ་མ་ལྟ་བུར་
མཐོང་ནས་ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་སེམས་མི་གཡེང་བ་ནི་མི་འཕྲོ་བ་ལ་ཕྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པ་དང་། རྒྱུ་མཆེད་བཙུ་གཅིས་པོ་དེ་མིང་དང་བརྟན་བཟགས་པའི་རོ་བོར་རང་
གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྱུབ་པར་མིང་བརྟན་བཞག་ཅམ་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་རང་གི་མཚན་
ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་གྱུབ་པ་མེད་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་

ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་འཆན་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པ་ནི་སྤྱི་འཆན་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་
 ལོག་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཡིད་བྱེད་མ་སྤངས་པ་དང་སྤངས་པ་ལས་ཆོས་དབྱིངས་
 རྣམ་པར་མ་དག་པ་དང་དག་པར་རྟོགས་པ་ནི་རྣམ་པར་མ་དག་པ་དང་དག་པ་ལ་ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་སྤར་རྣམ་པར་མ་དག་པ་དང་ཕྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་
 གཉིས་ཀྱི་སྤྱོད་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། གཉེན་པོའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་ཀུན་ཉོན་འགྲིབ་པ་དང་རྣམ་བྱང་འཕེལ་བའི་ཆེ་ཆོས་དབྱིངས་ལ་འགྲིབ་པ་
 ཡང་མེད་འཕེལ་བ་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་མི་སྤྲུག་པ་དང་། མ་ཁེངས་པ་ལ་ཕྱིན་
 ཅི་མ་ལོག་པ་ལོ། །འདི་གཉིས་སོ་སོར་བགྲང་བའམ་རྣམ་པར་དག་མ་དག་གཉིས་སོ་སོར་
 བགྲངས་ནས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་བཅུར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་གི་བསྐྱོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
 བཅུ་ཡོད་དེ། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་སྤྲོད་དང་དོན་འབྲེལ་བར་ལྟ་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་།
 དོན་རྣམས་རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་ཡོད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། དོན་དེ་འབྱུང་
 བའི་རྒྱ་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། དོན་ལ་སྒྲོ་སྒྲུར་གྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྟ་
 བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། མིང་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏུ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་ལྟ་བའི་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་འཆན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་ལྟ་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་།
 བཀྲ་ཤིས་པ་དང་བཀྲ་ཤིས་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ལས་རྣམ་པར་མ་དག་པ་དང་རྣམ་
 པར་དག་པར་ལྟ་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། གཅིག་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པར་མ་དག་པ་དང་རྣམ་
 པར་དག་པར་ལྟ་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། ཀུན་ཉོན་དང་རྣམ་བྱང་སྤངས་པ་དང་འཕྲོ་བ་
 པ་འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བར་ལྟ་བས་སྤྲུག་པ་དང་ང་རྒྱལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ་
 སྤར་བཞིན་བདུན་པའམ་ཐ་མ་གཉིས་སུ་བགྲང་བའི་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བརྒྱད་
 སྟོང་དོན་བསྐྱུས་སུ་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བཅུ་བཤད་པ་དབུས་མཐའི་རྗེས་འབྲང་ཏུ་
 འདོད་པའི་དབང་གིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཅུ་བོ་འདི་རྣམ་གཡེང་གི་རྟོག་པ་བཅུ་དང་སྐྱར་
 བ་ནི་མི་འཐད་པར་གོ་བར་བྱལོ། །

༼ ༡༽ རྒྱལ་བའི་སྐས་ནམས་ཀྱིས་ནི་ཡོད་དང་མེད་པ་དང་། ༼སྒྲོ་འདྲེགས་སྐྱར་བའི་རྟོག་དང་གཅིག་དང་དུ་མ་ཉིད། ༼རང་དང་བྱད་པར་རྟོག་དང་མིང་དོན་ངེ་བཞིན་དུ། ༼མངོན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ཡང་དག་སྤང་བར་བྱ། ༼ཞེས་པ་ནི་ཐེག་བསྟུས་དང་འབྲེལ། ༼ཡིད་ལ་འཇིན་པ་ནམས་པ་ལྟ། ༼ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་སྟེ། ༼ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་ནམས་འབྱེད་དུ། ༼མེད་པར་འཇིན་པ་ནམས་པ་ལྟ་བཤད་པ་དང་། ༼ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་པ་ལྟ་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། ༼དང་བོའི་དོན་ནི་འགྲེལ་བ་ལས། ༼མེད་པར་འཇིན་པ་ནམས་པ་ལྟ་ནི། ༼མེད་པའི་ཆོས་འཇིན་པ་དང་། ༼མེད་པའི་གང་ཟག་འཇིན་པ་སྟེ། ༼དོན་དམ་པར་འཇིན་པའོ། ༼མེད་པའི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་འཇིན་པ་སྟེ། ༼ཆོས་ནམས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པར་འཇིན་པ་གང་ཡིན་པའོ། ༼མེད་པ་ཐ་དད་པ་འཇིན་པ་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་དག་སོ་སོ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིར། ༼མེད་པའི་སྐྱར་བ་ཉིད་འཇིན་པ་ནི་ཆོས་དང་གང་ཟག་དག་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་ཡང་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་རོ། ༼ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ༼བྱི་མ་ལྟ་ཡང་དབུས་མཐའ་ལས། ༼མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ༼ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། ༼ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། ༼ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་། ༼མངོན་ཏགས་སུ་འཇིན་པ་སྟེ་ནམས་པ་ལྟ་སྤངས་པའི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སོ། ༼ཞེས་ནམས་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཤེས་པ་ལ་དེ་དག་སྤངས་དགོས་པར་བཤད་དོ། །

༼ ༢༽ ༼ནམས་བདེན་རྩུབ་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་ཐོག་མར་འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ༼གཞི་གཅིག་ལ་མཆོན་ན། ༼བྱམ་པ་དེ་རང་གི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་དུ་མ་བསགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་པར་བྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་ཀྱན་ཀྱིས་འདོད་པ་མཐུན་ཞིང་། ༼དེའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་དུ་མ་ནི་ཡན་ལག་དང་། ༼བྱམ་པ་ནི་ཡན་ལག་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་པ་མཐུན་ལ། ༼འོན་ཀྱང་བྱམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡན་ལག་ཅན་ཀྱི་ངོས་འཇིན་ལ་འདོད་ཚུལ་སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་དེ། ༼སྟེགས་བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱི་བྱམ་པའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་

པའི་རྩལ་མང་པོ་འདབ་འབྱར་དུ་སྤང་པ་ན་ཐོག་མར་ལྷན་པ་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་སྦྱེ་བ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་དོན་གཞན་སྦྱེ་བར་འདོད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩལ་དོན་གཞན་ལ་རིགས་པས་གཞོད་པར་མཐོང་ནས། བྱམ་པའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་རྩལ་མང་པོའི་ཆོགས་པ་ཙམ་བྱམ་པ་ཡིན་གྱི། ཆོགས་པ་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པས་བྱམ་པ་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཙམ་པས་ཆོགས་པ་དེ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་གྱི། བག་ཆགས་སད་སྟོབས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱམ་པར་སྤང་བའི་སྤང་ཆ་བྱམ་པ་ཡིན་པས། བྱམ་པ་སེམས་ཀྱི་རྩལ་སུ་གྱུབ་པར་འདོད་པ་དང་། བཏོ་སྡེ་སྦྱོད་པའི་དབྱ་མ་རང་རྒྱད་པས་མཐོ་སྡེ་བ་དང་མཐུན་ཞིང་། རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་དབྱ་མ་རང་རྒྱད་པས་སེམས་ཙམ་པ་དང་མཐུན་པར་འདོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་བྱམ་པའི་ཆ་ཤས་སུ་གྱུར་པའི་རྩལ་དུ་མ་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་དང་རྟོག་པས་བྱམ་པ་ཞེས་པར་བཏགས་ཙམ་བྱམ་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་མཐོ་སྡེ་བའི་ལྷགས་ལ་དབང་ཤེས་ལ་རགས་པའི་རྣམ་པ་མི་སྤང་བར་རྗེ་རྒྱལ་ཆབ་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ཀས་བཤད་ཅིང་། བྱད་པར་དུ་མཁས་གྲུབ་རྗེས། དབང་ཤེས་ལ་སྡོན་པོ་རགས་པའི་རྣམ་པར་སྤང་བ་མཐོ་སེམས་སུ་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པར་བཤད་དོ། །རྒྱལ་ཆབ་རྗེས། ཁ་དོག་གི་རྣམ་པར་སྤང་བ་དང་། ཆ་དུ་མ་འདུས་པའི་གོ་ས་གཞོན་པའི་ཚུལ་དུ་སྤང་བ་རྣམས་རྣམ་བདེན་རྒྱན་ཚོད་པའི་གཞི་དང་། བདེན་རྒྱན་གྱི་དོན་ནི་མ་རིག་པས་བསྐྲད་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་དང་། མ་རིག་པས་བསྐྲད་པའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཤེས་པའི་གཟུང་ཡུལ་ནི་རིམ་བཞིན་སྐབས་འདིའི་བདེན་རྒྱན་གྱི་དོན་ཡིན་གྱི། སྡོ་སེར་སོགས་ཁས་ལེན་མི་ལེན་དང་། སྡོ་སེར་སོགས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཡིན་མིན་དང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་ལ་ཚོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བདེན་རྒྱན་གཉིས་ཀས་སྡོ་སེར་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དབང་ཤེས་ཡིན་པར་འདོད་པ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་ཅིང་། བཤད་ཚུལ་དེ་ནི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་

སོ། །ཡང་ནམ་ངེས་དར་རྒྱུ་ལས། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གིས་དབང་ཤེས་ལ་རགས་
པར་སྤང་བ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་བྱེ་བྲག་པས་འདྲི་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་དང་
མཚུངས་པས་ལེགས་པར་བཀག་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་རྩ་བའི་བཅེད་
གྱི་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རགས་སྤང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་མིང་ཅམ་
དུ་གསུངས་པའོ། །ཞེས་ནམ་རྒྱུན་པའི་ལུགས་ལ་དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྤང་བ་བདེན་
པར་མ་གྲུབ་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སེམས་ཅམ་ནམ་རྒྱུན་པ་ནམས་
དབང་བའི་མངོན་སུམ་ལ་རགས་པ་གསལ་བར་སྤང་བ་དང་། གསལ་བར་སྤང་བ་དེ་
ཡང་ཤེས་པའི་རྣམས་སུ་བཞེད་པས་དངོས་པོར་ཡོད་མེད་སོགས་སྐབས་འདིའི་བདེན་རྒྱུན་
གྱི་ཁྱད་པར་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཐད་ལྷན་དུ། རགས་པར་སྤང་བ་ནམ་པར་རྟོག་
པས་སྦྱལ་བར་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གསལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། རམ་པར་རྟོག་
པ་ནམས་ནི་གསལ་བར་སྤང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ཞེས་
དབང་མངོན་ལ་རགས་པ་གསལ་བར་སྤང་བ་དངོས་པོར་བཤད་པ་གཉིས་མི་འགལ་
ཚུལ་གང་ཡིན་དང་། གཞུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམས་སུ་འབྲང་སྟེ་ལྷང་སྦྱ་གྲུབ་མཐར། རགས་
པ་གསལ་བར་སྤང་བ་ཤེས་པའི་རྣམས་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་རགས་པར་སྤང་བའི་ཆ་ནི་མ་
རིག་པས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་སྤང་བའི་འཁྲུལ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འདྲི་དོ། །ཞེས་ཞིབ་
ཆ་མཛད་པ་ཡང་དབྱེད་གཞི་ཆེའོ། །དེང་སང་ནམ་ངེས་དར་རྒྱུ་ལྟར་ཁས་ལེན་པ་ཤས་
ཆེ་ཞིང་། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་བཤད་ཚུལ་ཡང་དར་རྒྱུ་དེའི་རྣམས་སུ་འབྲང་བར་སྤང་
བས། འདྲི་ཚུལ་དེ་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ན་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རམ་རྒྱུན་པའི་ལུགས་ལ། དབང་
ཤེས་ལ་སྡོ་སེར་སོགས་རགས་པར་སྤང་བ་དང་། གོ་ས་གཞོན་པའི་གཞུགས་སུ་སྤང་བ་
ནི་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་འཁྲུལ་སྤང་ཡིན་པས་ན། སྡོ་སེར་སོགས་རགས་པ་མ་ཡིན་
པ་དང་། ཁ་དོག་མ་ཡིན་པ་དང་། གོ་ས་གཞོན་པའི་གཞུགས་མ་ཡིན་པར་འཇུག་རམ་
སྟམ་པའི་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེ་བའི་དབྱེད་པ་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། སྡོ་སེར་རགས་པ་དང་ཁ་དོག་
དང་གོ་ས་གཞོན་པའི་གཞུགས་མ་ཡིན་ན་རགས་སོགས་གསུམ་མི་སྲིད་པར་འཇུག་བའི་

ཕྱིར་དང་། དབང་ཤེས་ལ་སྡོ་སེར་རགས་པ་སོགས་སུ་སྤང་བ་དེ་འབྲུལ་སྤང་ཡིན་ཀྱང་
 སྡོ་སེར་རགས་པ་སོགས་སུ་ཁས་ལེན་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་སྐྱེའི་དབང་ཤེས་ལ་
 སྡོན་པོ་རགས་པ་སོགས་སུ་སྤང་བ་དེ་འབྲུལ་སྤང་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་དབང་ཤེས་དེས་རང་
 ལས་རྒྱས་ལོགས་སུ་གྲུབ་པའི་སྡོན་པོ་རགས་པ་སོགས་སུ་སྤང་བས་དེ་འབྲུལ་སྤང་ཡིན་
 ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། སྡོན་པོ་རགས་པ་མ་ཡིན་བཞིན་དུ་རགས་པར་སྤང་བས་རགས་སྤང་
 དེ་འབྲུལ་སྤང་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་གཏན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། དུང་དཀར་
 སེར་བོར་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་དུང་གི་དབྱིབས་ལ་འབྲུལ་ཞེས་པ་ནི་དེ་དུང་སེར་གྱི་
 དབྱིབས་སུ་སྤང་བས་དབྱིབས་ལ་འབྲུལ་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། དུང་གི་དབྱིབས་ལས་དབྱིབས་
 གཞན་དུ་སྤང་བས་དབྱིབས་ལ་འབྲུལ་ཞེས་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རྣམ་བཤེན་རྩལ་གྱི་
 བྱང་པར་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། སྡོར་སྤང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དང་སྡོན་
 པོའི་རྣམ་པ་དངོས་པོར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱིས་རྣམ་བཤེན་རྩལ་དུ་བྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་
 བཤེན་རྩལ་གཉིས་ཀས་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དབང་ཤེས་སུ་འདོད་པ་མཐུན་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་རྒྱལ་ཆབ་རྒྱའི་བཞེད་པ་ལོ། །མཁས་གྲུབ་རྒྱའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། རྣམ་
 བཤེན་རྩལ་གྱི་བྱང་པར་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་དངོས་པོར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱིས་
 བྱེད་དེ། རྣམ་བཤེན་པ་དང་མདོ་སྡེ་བ་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་ལ་སྡོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་
 གཟུང་རྣམ་ཞེས་པའི་གཟུང་བ་ནི་སྡོན་པོ་དང་། རྣམ་པ་ཞེས་པ་ནི་སྡོན་འཛིན་མིག་
 ཤེས་དེ་གཟུང་བ་སྡོན་པོའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། རྣམ་རྩལ་པའི་ལྷགས་ལ་
 སྡོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ཞེས་པ་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྤང་བའི་ནམ་མཁའི་སྐྱ་
 ཤད་ལྟར་སྡོན་བཏགས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡེ་བདུན་རྒྱན་ལས། སེམས་ཙམ་པ་ལ་ཡང་
 ཤེས་པའི་གཟུང་རྣམ་རྒྱས་གྲུབ་དུ་འདོད་པ་རྣམ་བཤེན་པ་དང་། གཟུང་རྣམ་སྡོན་བཏགས་
 སུ་འདོད་པ་རྣམ་རྩལ་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། ཞེས་དང་། མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ནི་མིག་
 ཤེས་ཉིད་ཡིན་ལ། མིག་ཤེས་ལ་རྣམ་པ་ཤར་ཞེས་པའི་དོན་རང་རྒྱུ་ལས་རང་ཉིད་ཡུལ་
 ཀྱི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ལ་བྱའི། རང་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པ་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་པ་ཤར་བའི་དོན་དེ་ལྟར་འདོད་པར་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀ་མཐུན་
ཀྱང་། མདོ་སྡེ་བས་མིག་ཤེས་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་རང་རྒྱ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ལས་
སྦྲེས་པར་འདོད་ལ། རྣམ་རིག་པ་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རྣམ་པའི་ངོ་བོར་སྦྲེས་པར་
འདོད་པ་བྱད་པར་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་རྣམ་རིག་པ་ནི་རྣམ་བདེན་
པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཤད་ཚུལ་འདི་ནི་གསེར་
སྤང་དང་ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་དང་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་རྣམ་བདེན་རྩན་གྱི་བྱད་
པར་བྱར་ཅམ་བྱུང་བ་དང་མཐུན་ཤས་ཆེ་ཞིང་། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་རྣམ་བདེན་
རྩན་དང་རྣམ་པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པ་དང་རྣམ་བཅས་རྣམ་མེད་གྱི་ཐ་
སྟོད་བཏགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱོད་དོན་བཤད་སྟེ་ཞིང་། རྒྱ་གཞུང་འགའ་ཞིག་གི་ཆོག་ཟིན་
དང་ཡང་མཐུན་ཆབས་ཆེ་བར་སྤང་ཡང་། རྣམ་ངེས་དར་རྒྱུ་གི་བཤད་ཚུལ་དེ་ཡང་རྩི་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་བཞིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་ཆབ་རྩིས་དངོས་སུ་ཞུལ་
གྱིས་བཞེས་པས་ན། རྩོངས་རྒྱལ་བདག་ལྟ་བུས་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བྱར་མི་བྱང་
ཞིང་། དགོངས་པ་གཅིག་དུ་འཆད་པར་ཡང་མི་སྟོབས་སོ། །མདོ་དང་སྡེ་བདུན་གྱི་སྐོར་
ལ་རྩི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ལྷགས་བཤད་གནང་བ་མ་གཏོགས་དངོས་སུ་འགྲེལ་བ་མ་
མཛད་པས། དེང་སང་ཆད་མའི་གཞུང་གི་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཆོགས་བྱུང་བ་ལ་
དཔག་ན། རྩི་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་བོས། མི་བྱད་དུས་མཐའ་འདི་འོངས་
ཆོ། །ཁྱོད་གྱིས་མ་བཟུངས་དམ་ཆོས་ཀྱང་། ཁྱུ་དང་བྲལ་བའི་པར་རྟོག་ནི། །བ་མོས་རིག་པ་ལྟ་
བྱར་གྱུར། ཅིས་གསུངས་པ་ནི་རང་བཞིན་བརྟོག་པའོ། །

༼དེ་རྣམ་རྩན་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་སྦྲེས་ན་
རགས་པ་གཅིག་ཡིན་པའམ་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་དུ་མ་ཡིན་གྱང་ན། གཉིས་ཀ་ལྟར་ཡང་ཕྱི་དོན་
འགོག་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་གཞོད་པར་སྦྲས་པ་ལ། རྣམ་བདེན་པ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱལ་
བསགས་པའི་ལུས་ཅན་ལ་སྟོན་དེ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་གྱི། ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་

ནམ་པར་ཤེས་པ་རྩལ་མང་བོའི་ནམ་པར་སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱོན་དེ་དག་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་
བེར་རོ། །དེ་ལ་ནམ་རྩལ་པ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་ལུས་ཅན་ཞེས་པ་རུ་བེང་ངེ་བ་མེད་ཀྱི།
རྩལ་མང་བོ་སན་ཚུན་ཕྲད་ནས་བོངས་ཆད་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་ལ་ལུས་ཅན་ཞེས་བྱ་ལ།
ནམ་པར་ཤེས་པ་རྩལ་མང་བོའི་ནམ་པར་སྐྱེས་ན་ལུས་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྩལ་མང་བོའི་ནམ་པར་སྐྱེས་ན་ཕྱི་དོན་ཡིན་ན་ལུས་ཅན་དང་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ལུས་ཅན་
མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བེར་ཏེ། མངས་སྲུང་དོགས་ནས་གཞུང་མ་
བྲངས་པས་བདེ་གཤེགས་གཞུང་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།།

།ན་ཤེགས་ཏེ་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་ནམ་དེ་རྩལ་མང་བོའི་ནམ་པར་སྐྱེས་པ་
མིན་ཀྱི། རྩལ་ཆ་མེད་གཅིག་གི་ནམ་པར་སྐྱེས་པ་ཡིན་བེར་ན། ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་
ན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་བཅས་ཡིན་པ་འགལ་བ་དང་། ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་བཅས་ཡིན་ཀྱང་ཆ་མེད་ཀྱི་
གཅིག་ཡིན་ན་བྱེ་བྲག་པས་བཏགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འདོད་དེ་
ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད།

།པ་ཤེན་པར་ཤེས་པ་རགས་པའི་ནམ་པར་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྩལ་མང་
བོའི་ནམ་པར་སྐྱེས་ཀྱང་རགས་པའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །

།པ་ཤེད་བང་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་ནམ་བདེན་པར་མེད་ན་རིག་པ་ཡང་བདེན་པར་
གང་གིས་རྟོགས་པར་བྱེད། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མི་བདེན་པ་གསལ་བར་བྱེད་ན་བདེན་
པ་ཡང་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་ཏེ། བདེན་པས་ཉེས་པ་རུང་བྱང་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་ནམ་བདེན་པས་བཅད་པ་ན། རམ་རྩལ་པས། གཞུང་ནམ་རྩལ་ཆ་མེད་ཀྱི་ནམ་པར་
སྐྱེས་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་བཅས་ཡིན་པ་འགལ་ཞེས་སོགས་སྤར་ལྟར་རོ། །འདིར་ཆེད་དམ་
ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་སྟེ། ཆ་མེད་དམ་གཅིག་ཕྱར་མི་རུང་ཞེས་འདོན་དགོས་སོ། །

།པ་ཤེབ་དེན་པ་ནམས་དེ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་མི་འབྱུང་བོ་ཞེས་སོགས་འདི་

སད་པ་དང་མི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་གཉིས་ལ་བདེན་མི་བདེན་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་མེད་ལ་
བྱི་དོན་ཁས་ལེན་མཁན་དང་སེམས་ཅམ་པ་གཉིས་བཅད་པའི་གཞུང་དུ་སྣང་བས་ན་
འདིར་ནམ་བདེན་རྩུན་གཉིས་ཀྱི་ཚོད་ཚུལ་དུ་བཤད་པ་དབྱད་དགོས་སོ། །

༼མ༽རྩུན་ཅེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་
འདི་ཆོས་མཆོག་གི་ནམ་ངེས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས་བྱུང་བས། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་ཞེས་པ་
ལ་བཞེན་ནས་བྱངས་མ་ཐག་པའི་རྩ་རིམ་གཞུང་དུ་འབྱུང་བར་མི་བྱའོ། །སྐད་ཅིག་སྔ་
བྱི་མང་བོ་རང་གི་ཆ་ཤས་སུ་ལྷན་པའི་ཆ་ཅན་ལ་རྩུན་དང་། རུལ་མང་བོ་རང་གི་ཆ་ཤས་
སུ་ལྷན་པའི་ཆ་ཅན་ལ་རགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་། རགས་རྩུན་སྤྱི་ལོག་མ་འདུས་མ་
བྱས་སུ་བཤད་པའང་ཡོད་པས་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་རྣམས་སུ་
མེད་ཅེས་པ་ཡིན་དབྱད་དགོས་སོ། །སྐད་ཅིག་སྔ་བྱིའམ་ཡན་ལག་དུ་མ་ལ་ཁ་བསྐྱར་
མ་བསྐྱར་དང་། གཡོ་མི་གཡོ་དང་། བསྐྱབས་མ་བསྐྱབས་ཀྱི་འགལ་བའི་ཆོས་དུ་མ་དང་
ལྷན་པས་ན་རགས་རྩུན་ཆ་མེད་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་ཞེས་པའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་དབང་
ཤེས་ཀྱི་གཞུང་ནམ་ཆ་མེད་ཀྱི་རུལ་དུ་མའི་ནམ་པར་སྐྱེས་ཟེར་ན། འདི་ལ་ཡང་བྱི་རོལ་
ཀྱི་རུལ་ཆ་མེད་ལ་བྱག་གིས་གཅིག་ཆར་བསྐྱོར་བའི་རིགས་པས་གཞོད་པ་ལྟར་ནམ་
པར་ཤེས་པའི་རུལ་ཆ་མེད་ཀྱང་དེས་འགོག་ནས་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ནམ་བདེན་པས་
ལུས་ཅན་ཉིད་ལ་སྐྱོན་འདིར་འཁྱུར་གྱི་ཞེས་སོགས་སྐྱོན་སྤོང་སྤར་ལྟར་དང་། རུལ་རྩུན་
པས་ལུས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་རྩ་བའི་བ་མེད་ཀྱི། ཆད་ཆུང་དུ་མང་བོ་པན་ཚུན་སྤང་ནས་
ཡུལ་རྒྱས་པར་ཁྱུར་པ་ནི་ལུས་ཅན་ཡིན་ལ། དབང་ཤེས་ཆ་མེད་ཀྱི་རུལ་མང་བོའི་ནམ་
པར་སྐྱེས་ན་ལུས་ཅན་ནམ་རགས་པར་འཁྱུར་བ་ལ་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་
བམ་བཏགས་པའི་ཡོད་པར་ཐལ་བས་ན། རུལ་དུ་མའི་ནམ་པར་སྐྱེས་པ་ཡང་མི་རིགས་
སོ། །

༼ཙ༽དབང་ཤེས་ལ་རགས་པ་གསལ་བར་སྣང་བར་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ་དེའི་ཕྱིར་

གང་དང་ལྡན་པས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་རགས་པའི་རྣམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པས་
མེད་པ་གསལ་བར་བྱེད་ཅུས་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །རགས་པའི་རྣམ་པ་མེད་ན་རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ཁས་ལེན་པའི་དགོས་པ་མེད་དེ། དབང་ཤེས་རགས་པའི་རྣམ་པར་མི་
སྦྱིས་ན་རྩལ་མང་བོའི་རྣམ་པར་སྦྱེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།

།ཆོ།གསལ་བར་སྤང་བའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་ན་ཆངས་པས་
ཀྱང་དབང་ཤེས་འགའ་ཞིག་འཁྲུལ་བར་སྦྱབ་མི་ཅུས་པར་འགྱུར་དེ། དབང་ཤེས་ཐམས་
ཅད་གསལ་སྤང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

།རྟོ།གཟུང་རྣམ་མི་བདེན་ཡང་ཤེས་པའི་རྣམས་སུ་ཡོད་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཀྱང་
ཤེས་པ་མི་བདེན་པ་འགོག་མི་ཅུས་ཤིང་། གསལ་བར་སྤང་བར་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བ་ཐམས་
ཅད་བདེན་པར་སྦྱས་ཀྱང་བཞག་པར་མི་ཅུས་སོ། །ཞེས་པའོ། །འདི་ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་
གཟུང་རྣམ་སྟོ་བཏགས་སུ་ཁས་ལེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་
རྟུན་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་ཤེས་པའི་རྣམས་སུ་འདོད་ན་སྤར་གྱི་
གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་ལ་བཤད་ཚུལ་གཞན་བྱ་དགོས་སོ། །

།མ།རྟུན་བདེན་རྟུན་གྱི་བྱང་པར་སྤར་བཤད་པའི་རྒྱལ་ཆབ་རྒྱུ་ཆེད་བཞེད་པ་
ལྟར་འདོད་ན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རགས་པ་སོགས་སུ་སྤང་བ་ལྟར་བདེན་པར་ཡོད་མེད་
ནི་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་བདེན་པ་དང་རྟུན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གཟུང་རྣམ་ཁོ་རང་
བདེན་པར་ཡོད་མེད་ལ་མི་བྱེད་དེ། དབང་མངོན་གྱིས་རགས་སོགས་ལ་འཁྲུལ་བ་ནི་
དབང་མངོན་མི་བདེན་པའི་དོན་དང་། ཡུལ་ལྡན་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་
པ་ནི་ཡུལ་མི་བདེན་པའི་དོན་ཡིན་པར་འདིར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་མཆོག་གི་རྣམ་
ངེས་འགྲེལ་བཤད་ལས། དེའི་ཕྱིར་མ་རིག་པའི་ཅུས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་མི་བདེན་
པའི་རང་བཞིན་གསལ་བའི་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་གསལ་བ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དོན་
མེད་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་མི་བདེན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་མ་རིག་པའི་
བདག་ཉིད་ཏུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་མེད་པ་གསལ་བར་སྤང་བའི་དབང་མངོན་ཐམས་
ཅད་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་མ་རིག་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཏུ་བཤད་
དོ། །

། ཞེ་གསལ་བར་སྤང་བར་འདྲ་ཡང་སྤང་ཚུལ་ལྟར་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་རིགས་པའི་
གཞོད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་སྒྲིམ་སྒྲིམ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་སོགས་སུ་བཤད་དོ། །

། ཟེ་གཞོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཅི་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ནི་ཕྱི་དོན་ཡོད་
མེད་བཅེད་པའི་སྐབས་སུ་བྱུང་ལ། དོན་ནི། མི་ལམ་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལ་སང་པའི་ཤེས་
པས་གཞོད་ཟེར་བ་ལ། གཞོད་པ་ཞེས་པ་ཅི་ཡིན། མི་བདེན་པར་ཤེས་པ་ནི་གཞོད་པའི་
དོན་ཡིན་ཟེར་ན། རང་གི་ཡུལ་སྐྱབ་པ་ནི་ཤེས་པའི་ཆོས་ཡིན་ལ་གཞན་ཀྱི་ཡུལ་འཕྲོག་
པ་ནི་མའི་བདག་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སང་པའི་ཤེས་པས་མི་ལམ་ཀྱི་ཡུལ་
མེད་པ་ངེ་ལྟར་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅིས་པའོ། །

། འེ་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་ཏུ་སྤང་བ་ལྟར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། སེམས་ནི་བག་ཆགས་ཀྱི་
དབང་གིས་ཡུལ་སྤྲོ་ཆོགས་སུ་སྤང་ཞིང་། ལུས་དབང་བོ་དང་ལོངས་སྟོད་དབང་ཡུལ་
དང་གནས་དབང་ཉེན་དང་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་ཉེན་ཀྱི་རྣམ་པར་སྦྱེས་པས་ན། ཆོས་ཐམས་
ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅམ་ཏུ་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་པའོ། །གནས་པ་བསྐྱས་པའི་
གཞུང་གི་རྐང་བ་དང་བོ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་སོ་སོར་སྤང་བའི་སེམས་དེ་བག་
ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་སྦྱེས་པར་བསྟན། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་
པ་དེ་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་ཡུལ་ལས་མི་སྦྱེ་བར་བསྟན། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་
མེད་པར་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གཅིག་ཏུ་ཟད་པ་ནི་རི་དྲགས་བསེ་རུ་གྲོགས་མེད་པར་གཅིག་

ཕུར་གནས་པ་དང་འདྲ་བར་གསུངས་སོ། །སྒྲར་ཐང་པར་མར། བསེ་རུ་ལྟ་བུར་ཐུབ་
པས་གསུངས། །ཞེས་བྱུང་བས། འདིར་བེ་བུར་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་རམ་སྒྲམ་མོ། །བྱང་
རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་ལས། གཟུང་དང་འདྲིན་པའི་རྩལ་གྱིས་ནི། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྣང་
བ་སྟེ། །རྣམ་ཤེས་ལས་ནི་ལོགས་ཤིག་ན། །ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཅུང་ཟད་མེད། །དེ་ཕྱིར་ཕྱི་
རོལ་དོན་རྣམས་ནི། །དངོས་པོའི་ངོ་བོར་ནམ་ཡང་མེད། །རྣམ་ཤེས་སོ་སོར་སྣང་བ་
ནི། །གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པས་སྣང་བར་འགྱུར། །ཞེས་པས་ཕྱི་དོན་མེད་པ་གསལ་བར་བསྟན་
པ་མ་གཏོགས་རྣམ་བདེན་རྩན་གྱི་བྱུང་པར་བསྟན་པར་རྟོགས་དཀའ་བས་ན། འདིར་
ཆོགས་བཅད་དང་བོ་རྣམ་བདེན་པ་དང་། ཀང་བ་ཐ་མ་གཉིས་རྣམ་རྩན་པ་དང་སྦྱར་
བའི་དགོངས་པ་བཅའ་བར་བྱའོ། །

༼ཡ༽ཁ་ཅིག་སྟེ་རྣམ་བདེན་པས་ཤེས་རབ་རྩལ་ཏེ་རིགས་པས་གཟུང་བ་
སྟེ་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་དོན་གྱིས་སྟོང་བར་རབ་རྩ་ཤེས་ཤིང་། འདྲིན་པ་སྟེ་ནང་ཤེས་
པའི་རྣམ་སྒྲུབ་ཐུབ་པར་ལྟ་བ་སྟེ་འདོད་དོ། །ཞེས་པའོ། །ཁ་ཅིག་ཆོས་ཀྱན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
གཞུང་འདི་ནི། ཁ་ཅིག་རྣམ་པ་འཁྲུལ་བར་སྤྱ། །དཔེར་ན་མཁའ་ལ་གཟུགས་མཐོང་
བཞིན། །སེམས་ཉིད་སྣང་མེད་མཁའ་འདྲ་བ། །དོན་དམ་ཉིད་རྩ་བ་པར་འདོད། །ཁ་ཅིག་
ཆོས་ཀྱན་རང་རིག་ལུས། །སྒྲ་ཆོགས་བརྟགས་པས་རྣམ་པར་དབེན། །དཔེར་ན་མི་ལམ་
ཉམས་ཐྱོང་བཞིན། །གཉིས་མེད་ཡེ་ཤེས་ཐུབ་པར་འདོད། །ཅིས་རྣམ་རྩན་པའི་གཞུང་
དང་དཀྱུས་གཅིག་རྩ་བུང་ཞིང་། །དོན་ཡང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པས་ཁ་བསྐྱར་བའི་ཤེས་པ་མི་
འདོད་པས་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པའི་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ལུས་ཤིང་། །ཡུལ་གྱི་རྣམ་
པ་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲ་སྒྲོ་བརྟགས་པས་དབེན་ཞིང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྣང་རུབ་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཤེས་པ་བདེན་པར་ཐུབ་པར་འདོད་ཅིས་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བས་ན། འདིར་རྣམ་
བདེན་པའི་སྐབས་སྒྲ་བྲངས་པ་ཡང་དབྱད་དགོས་སོ། །

༼ར༽ནང་གི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་སྒྲ་སོགས་ནི་

སྒྲོ་སྒྲུང་དབང་ཤེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཏེ་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། དབང་ཤེས་དེའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་རྩ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དེའི་རྒྱུན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །མདོར་ན་དེ་དེའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་རྒྱུན་ཡང་ཡིན་པའི་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་
 པས་ན་དེ་དེའི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར། རང་གི་ཤེས་བྱའི་རྩ་བོ་ནི། ཞེས་
 པ་ནས། དེ་རྒྱུན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཕྱིར་རོ། ཞེས་སོ། །དམིགས་པ་ཡིན་མོད་རྒྱུན་རི་ལྟར་
 ཡིན་ཞེ་ན། གཅིག་ཆའང་མི་འཁྲུལ་ཕྱིར་ན་རྒྱུན། ཞེས་དབང་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་
 བོ་དེ་དབང་ཤེས་གཅིག་པོ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་སྒྱུར་པའི་ཆ་ཡིན་ཀྱང་། སྒྲོ་བོ་ཡུལ་
 དུ་ཡོད་ན་སྒྲོ་སྒྲུང་དབང་ཤེས་སྒྱེ། མེད་ན་མི་སྒྱེ་བའི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་མི་འཁྲུལ་བའི་
 ཕྱིར་ན་རྒྱུན་ཞེས་བཤད་དོ། །འདི་སྒྲུང་བའི་དམིགས་རྒྱུན་དང་དམིགས་རྒྱུན་བཏགས་
 པ་བར་རྣམ་ངེས་དར་རྒྱུ་ལས་བཤད་ཅིང་། རྗེ་བདུན་རྒྱུན་དུ་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་
 སྲིད་པ་དང་རྒྱ་འབྲས་ལ་རྗེས་གཞན་གྱིས་མ་བྱུང་པར་འདོད་པའི་ཆོས་མདོར་པ་བའི་
 སྒོལ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་མ་དག་གི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱོགས་སྒྲུང་ཉིད་
 ཀྱི་རང་ལུགས་མིན་པར་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་བཤད་ཚུལ་ཕྱི་མ་འདི་དབྱང་ན་དཀའ་
 རྟེ། སྒྲོ་བོ་དང་སྒྲོ་སྒྲུང་དབང་ཤེས་རྗེས་གཞན་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཉན་ཐོས་སྒྲེ་
 བ་འཛོག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་རུས་པ་འཛོག་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་ཡིན། ཞེས་ཤེས་པ་
 རྒྲ་མ་རྒྲ་མའི་སྟེང་གི་དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་དེ། རིམ་
 གྱིས་དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དམིགས་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་རྣམ་པ་འཛོག་པའི་
 རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དོ། །དེས་ན་རུས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས། འཛོག་ཕྱིར་
 ཞེས་པ་སྒྱུབ་བྱེད་དུ་སྒྱུར་བ་ཡིན་གྱི། རུས་པ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲེལ་ནས་སྒྱུབ་བྱེད་
 དུ་འགོད་པ་ནི་མ་འབྲེལ་བར་སྒྲེ་བདུན་རྒྱུན་དུ་བཤད་དོ། །འདི་ལ་རུས་པ་འཛོག་པའི་
 དམིགས་རྒྱུན་ཞེས་རྣམ་ངེས་དར་རྒྱུ་ལས་བཤད་ཀྱང་། རྣམ་པ་འཛོག་པའི་དམིགས་
 རྒྱུན་ཞེས་པའི་ཐ་སྟོད་འདོགས་ན་ལེགས་པར་ཁ་ཅིག་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །འདིར་
 དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་བཤད་པའི་གཟུང་རྣམ་ནི་གཟུང་རྣམ་བཏགས་པ་བ་ལ་

བྱེད་དགོས་ཏེ། སྡོན་པོ་དང་སྡོན་འཛིན་མིག་ཤེས་རིམ་བཞིན་གཟུང་ནམ་འཛིན་ནམ་
བཏགས་པ་བ་དང་། མིག་ཤེས་དང་དེ་མྱོང་བའི་རང་རིག་རིམ་བཞིན་གཟུང་ནམ་འཛིན་
ནམ་མཆན་ཉིད་པར་ཆད་འབྲས་ཀྱི་ནམ་བཞག་ཆེན་མོར་བཤད་པའི་མཆན་ཉིད་པ་ལ་
བྱས་ན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ནམ་བདེན་པ་སྤྱན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་སྤྱི་ལྟར་འཇུག་དབྱེད་དགོས་སོ། །དུལ་ལྟའི་གཞུང་འདི་ཡང་།
ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་ནམ་པ་གཟུང་བའི་ཆ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ་ཞེས་
པ་ནས། གཟུང་བའི་ཆ་དེ་ནི་དམིགས་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་དམིགས་པའི་
ཁྱེན་ཉིད་དུ་བཤད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་གཟུང་ཆ་འཛིན་མཁན་
ནམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་ཁྱེན་དུ་བཤད་ལ། ཞེས་འདོན་ན་ཡི་གེ་དག་པར་འཇུག་རོ། །

༼ལ༽ཤེས་པ་སྡོ་སོགས་སྣ་ཆོགས་པ། །ཤེས་པའི་བྱད་པར་གཞན་བཞེན་
མེད། །མཐོང་རྒྱས་མ་ཡིན་དེ་ཡི་ཆོ། །ནམ་དབྱེ་དོན་ལ་འཇུག་པར་འཇུག། ཤེས་གང་རི་
ལྟར་སྤང་བ་དེ། །དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་མྱོང་བ་ཡིན། །དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱི་ནམ་པ་ནི། །སྣ་ཆོགས་
གཅིག་གི་ངོ་བོར་འཇུག། ཞེས་དབང་ཤེས་ལ་སྡོ་སེར་སོགས་སྣ་ཆོགས་པ་སྤང་བའི་ཆོ།
ཤེས་པ་དེའི་བྱད་པར་ཏེ་ཆ་ཤས་ནམ་པ་དེ་ནམས་ཤེས་པ་དེ་ལས་རྩལ་གཞན་དུ་བཞེན་
པ་མེད། །གཞན་དུ་ཡོད་ན་རང་རིག་གིས་སོ་སོར་མཐོང་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མཐོང་བར་
རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཆེ་རྩལ་གྱི་རྟོག་པས་ཐ་དད་དུ་ནམ་དབྱེ་བྱེད་པ་ནི་སྣ་
དོན་ལ་འཇུག་པར་འཇུག་བ་ཅུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡོ་མ་ལ་བྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཤེས་གང་ལ་
ནམ་པ་རི་ལྟར་སྤང་བ་དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་རང་རིག་གིས་མྱོང་བས་བྱབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལྟར་ན་སེམས་ཀྱི་ནམ་པ་ནི་སྣ་ཆོགས་གཅིག་གི་ངོ་བོར་འཇུག་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །
ཞེས་བཤད་ཅིང་། གང་ཆེ་ཤེས་ཆ་དོན་དུ་ནི། །བཞག་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཡུལ་བཅས་པ། །དེ་
ཆེ་བདག་ཉིད་ཉམས་མྱོང་གང་། །དེ་ཉིད་དོན་དུ་ནམ་པར་ངེས། །ཞེས་ཤེས་པ་རང་གི་
རྩལ་གྱི་ཆ་སྡོན་པོ་དེ་ཉིད་རང་ལ་རྒྱུང་ཆད་དུ་སྤང་བ་ལ་འཇུག་གཞི་བྱས་ནས་རྩལ་གྱི་

རྟོག་པས་སྤྱི་རྩལ་གྱི་དོན་དུ་ནི་བཞག་པའི་སྤྱིར། གང་གི་ཆེ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དབང་བོའི་ཤེས་
 པ་ཡུལ་སྒྲིབ་པོ་དང་བཅས་པ་དེའི་ཆེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པོ་ཉམས་སུ་
 མྱོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྒོ་འཁྱུལ་བས་སྤྱི་རྩལ་གྱི་དོན་དུ་རྣམ་པར་ངེས་ཤིང་ཞེན་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་ལ། དེ་དག་གི་ཡང་དེ་ལྟའི་དངོས། །བཀག་མེད་གསལ་བར་སྒྲིབ་
 བ་ཉིད། ཤེས་པའི་རོ་བོའི་དོན་ཉིད་སྤྱིར། །སྒྲ་སོགས་ཞེས་བྱའི་སྒོ་དག་ནི། །སྤྱི་ཡི་སྤྱོད་
 ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། སྒྲར་སྒྲིབ་དོན་མེད་ཅན་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་ནི་ཤེས་རོ་བོའི། །དོན་
 ཉིད་ཡིན་ན་ཐལ་བར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་འདོད་ཕྱིར་སྒྲིབ་ཡོད་མིན། །ཞེས་པའི་བཀག་
 མེད་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རྟོག་པ་ལ་སྒྲ་སོགས་སུ་སྒྲིབ་བ་སྤྱི་མཚན་དུ་བསྟན། དེ་ནས་རྒྱུད་བ་
 བྱེད་དང་གཉིས་ཀྱི་སྒྲར་སྒྲིབ་དབང་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་གཟུང་རྣམ་རང་མཚན་དུ་
 བསྟན། དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲ་སོགས་ལ་རྟོག་པའི་སྒོ་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན། དེ་
 ནས་གཅིག་གིས་སྒྲར་སྒྲིབ་དབང་ཤེས་ལ་གཟུང་དོན་མེད་པར་བསྟན། དེ་ནས་གསུམ་
 ཀྱིས་དོན་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཤེས་པའི་རོ་བོ་ཡིན་ན་རང་མཚན་དུ་ཐལ་ཞེས་ཚིད་པའི་ལན་
 དུ། དོན་སྤྱི་ཤེས་པའི་རོ་བོ་མ་ཡིན་ཀྱང་དོན་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ཤེས་པའི་རོ་བོ་ཡིན་པས་རང་
 མཚན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་མེད་ཅེས་བཤད་དོ། །

༼ཤ༽སྒོ་དང་མེད་ཆལ་བ་འདི་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་ཏེ། བྱེ་སྒྲས་གཟུང་
 བ་རྟོགས་པའི་སྒོ་དང་འདྲིན་པ་རྟོགས་པའི་སྒོ་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲིས་པ་དང་ཇས་ཐ་དད་དུ་
 འདོད་པ་ལྟར། འདིས་ཀྱང་གཟུང་རྣམ་དང་འདྲིན་རྣམ་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲིས་ཤིང་ཇས་ཐ་
 དད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །འོན་ཀྱང་འདིའི་འདྲིན་རྣམ་ཞེས་པ་འདྲིན་པ་
 རྟོགས་པའི་སྒོ་ལ་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་ལ་མི་བྱེད་དེ། ལྷགས་འདིས་རང་རིག་མི་འདོད་པར་
 རྣམ་ངེས་དར་རྟེན་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཕྱིར་ཤེས་ཆ་དོན་དུ་ནི། །ཞེས་སོགས་
 ཀྱི་དོན་སྒྲར་བཤད་ཟིན་པ་དང་། གང་སྒྲིབ་དེ་འདིར་རང་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
 ཤེས་པ་ལ་གང་སྒྲིབ་བ་དེ་སྐབས་འདིར་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །རང་ལས་

རྩིས་གཞན་པའི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་སྣང་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བཤད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་བས་ན་སྒྲིང་བྱེད་ཆལ་བའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲོ་ལུགས་རི་ལྟར་ཡིན་དཔུང་དོ། །

༼ས༽ ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་རང་རིག་གིས་སྒྲིང་བར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་གཞིའི་ངོ་བོ་རང་རིག་གི་སྒྲིང་བྱ་ཅམ་དེའི་སྒྲིབས་ལས་བྱུང་བའི་རྟོག་པས་ཞེས་སོགས་འདི་ནི། བདེ་གཤེགས་གཞུང་འགྲེལ་ལས། བྱང་དུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་འདི་གཞན་ཡིན་ལ། ཕྱི་རོལ་དུ་སྣང་བ་ཡང་གཞན་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པོ་དེ་ལ་ཡང་གཉིས་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་ནི་དེ་དག་ལ་གཟུང་བ་དང་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་སྒྲིང་འདོགས་པ་དེ་ལ་དེས་སྒྲིབ་བྱས་པའི་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྩུན་པ་ཡིན་ལ། གཉིས་མེད་པ་ནི་རྩུན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ། རྟོག་པ་གཅིག་ནི་ནང་དུ་སྣང་། གཞན་ནི་ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་སྟེ། །དེ་དག་མར་མེ་གཉིས་བཞིན་དུ། གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཉིད་མ་ཡིན། །དཀར་དང་བདེ་སོགས་རིག་པ་ཡིན། །རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ངོ་བོ་ནི། །དེ་ཡི་རྒྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི། །རྟོག་པ་ཅམ་ཀྱིས་སྒྲུལ་བ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་བཀོད་པར་སྣང་ཡང་དཔུང་པར་བྱ་སྟེ། ལུགས་འདིས་རང་རིག་མི་འདོད་པར་རྣམ་ངེས་དར་རྒྱལ་ལས་བཤད་པ་དང་། འཇུག་རྒྱལ་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་འདོད་ཚུལ་འདི་རང་རིག་འདོད་པའི་མདོ་སེམས་ཀྱི་ལུགས་སུ་འཇོག་དཀའ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་དོན་ཡང་གཞན་དུ་བཤད་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་དུ་སྣང་བའི་ཤེས་པ་ནི་སྒྲིབ་འཇིག་རྟོགས་པའི་སྒྲིང་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་སྣང་བ་ནི་སྒྲིབ་འཇིག་མིག་ཤེས་ལྟ་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་སྒྲིས་པས་རྩིས་གཞན་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཀ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་རིག་པ་ཅམ་ཡིན་པས་ན་གཟུང་འཇིག་རྩིས་གཞན་དུ་མ་སྐབ་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་རྩིས་ཀྱི་རྟོག་པས་སྒྲིབ་པོ་དང་སྒྲིབ་འཇིག་ལ་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་གཟུང་བ་དང་འཇིག་པའི་ངོ་བོར་སྒྲིང་འདོགས་པ་དང་། དེས་སྒྲིབ་བྱས་པ་ལྟར་དུ་

མ་གྲུབ་པས་རྩོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་སློ་གསར་བ་ནམས་དབྱེད་པ་འཇུག་
ཆེད་དུ་དོགས་སློང་གི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། བཤད་ཚུལ་སྡུ་མ་དེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
མི་རུང་ཞེས་དགག་པ་བཏང་བ་མིན་ནོ། །

༼༡༽ སློན་པོ་དང་སློན་འཛིན་གྲུབ་དུས་མི་གཅིག་པར་འདོད་པ་ལ་སློན་བརྗོད་
པ་མིན་གྱི། གྲུབ་དུས་གཅིག་མི་གཅིག་གང་ཡིན་གྱང་རུང་དམིགས་དུས་མི་གཅིག་
པར་འདོད་པ་ལ་སློན་འཛིན་དང་དེ་ཉིད་པའི་སློ་པན་ཚུན་སློག་ཏུ་འགྱུར་ཞེས་སློན་
བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་རང་འགྲེལ་ལས། དུལ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་
གནས་པའི་ཕྱིར་སྤར་དམིགས་ལ་རིག་པ་ནི་ཕྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་དང་། དེའི་དར་
རྒྱུ་ལས་གྱང་། སློན་པོ་དང་དེ་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ལྷན་ཅིག་དམིགས་ངེས་སུ་མ་
གྲུབ་ཤི། དུལ་སློན་པོ་ནི་སློ་འཛིན་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུ་ཉི་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། དེ་
ལས་སྤར་དམིགས་ལ་སློན་པོ་རིག་པ་ནི་ཕྱིས་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། སློང་བྱེད་ཆལ་བས་སློན་པོ་དང་སློན་འཛིན་གྲུབ་དུས་མི་གཅིག་གྱང་
དམིགས་དུས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པར་དང་སང་རྒྱུར་ལྟར་གྲགས་གྱང་། འདི་ནི་རང་རིག་
ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སྤེལ་བའི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། སློང་བྱེད་ཆལ་བས་སློན་པོ་དང་སློན་
འཛིན་གྲུབ་དུས་གཅིག་ཏུ་འདོད་མི་འདོད་གང་ཡིན་གྱང་རུང་དམིགས་དུས་མི་གཅིག་
པར་འདོད་པ་དང་རང་རིག་མི་འདོད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་རྣམ་ངེས་དར་རྒྱུ་ལས་བཤད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདི་མདོ་སྤེལ་བའི་འདོད་པ་མིན་ཏེ། སློན་པོ་དང་སློན་འཛིན་
སྤེལ་བ་ཡིན་གྱང་དམིགས་བྱེད་གཉིས་གྲུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་པར་འདོད་པས་གྲུབ་དུས་
མི་གཅིག་གྱང་དམིགས་དུས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ལ། འོག་ནས་འཆད་པའི་རིགས་
པས་དེ་ཡང་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་འདི་ནི་སློན་པོ་དང་སློན་འཛིན་གྱི་བྲག་སྐྱ་
བ་ལྟར་གྲུབ་དུས་གཅིག་པ་དང་མདོ་སྤེལ་བ་ལྟར་གྲུབ་དུས་མི་གཅིག་པར་འདོད་པ་ཡིན་
གྱང་རུང་དམིགས་དུས་མི་གཅིག་པར་རང་རིག་ཁས་ལེན་པའི་འདོད་པ་འོ། །ཞེས་

མདོ་སྡེ་བ་དང་ལུགས་འདིས་སྟོན་པོ་དང་སྟོན་འཛིན་དམིགས་དུས་གཅིག་ཏུ་འདོད་
མི་འདོད་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལུགས་འདིས་གཟུང་འཛིན་རྣམས་
གཞན་དུ་འདོད་པར་ཐལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྒྱ་འབྲས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན་
འདི་ནི། གཅིག་ཆའང་མི་འཁྲུལ་ཕྱིར་ན་རྒྱུན། ཞེས་པ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་བཏགས་པ་བ་ལ་
བྱེད་དམ། ཡང་ན་རྒྱ་འབྲས་མཆན་ཉིད་པ་ལ་བྱས་ནས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་གང་
ཡིན་དཔྱད་དགོས་ཏེ། རྣམ་ངེས་དར་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། སྟོན་པོ་དང་སྟོན་འཛིན་གྱི་བྲག་སྐྱོ་
བ་ལྟར་གྲུབ་དུས་གཅིག་པ་དང་མདོ་སྡེ་བ་ལྟར་གྲུབ་དུས་མི་གཅིག་པར་འདོད་པ་ཡིན་
ཀྱང་རུང་། ཞེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གསལ་བར་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཨ༽འདི་ལ་སྣ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་སོགས་ན་རེ། སྟོན་འཛིན་དང་དེ་རྟོགས་
པའི་སྟོ་ཆོས་ཅན། སན་ཚུན་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་ཤེས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ངས་སྟོན་པོ་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་མི་བྱན་པར་ཐལ། སྟོན་འཛིན་
དེ་རང་རྟོགས་པའི་སྟོ་ལ་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ལ། འདི་བ་ན་རེ། ཐལ་
འཇུག་གི་མ་ལ་བྱལ་བ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་སན་ཚུན་སྟོག་གྱུར་ཡིན་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཀའི་
རུས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བྱན་ཤེས་ཀྱིས་ངས་སྟོན་པོ་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱན་པ་མི་འགལ་
བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་སྣ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་ན་རེ། རྒྱད་གཞན་ལ་ཡང་དེ་འདྲའི་
བྱན་ཤེས་སྟེ་བར་ཐལ། སྟོན་འཛིན་དང་དེ་འཛིན་གཉིས་སན་ཚུན་སྟོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་
ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱན་ཤེས་སྟེ་བ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདི་བ་ན་རེ། དེ་ལ་བྱལ་བ་
མེད་དེ། རྒྱད་གཞན་ལ་དེ་ལྟར་བྱན་ཤེས་བསྐྱེད་པའི་རུས་པ་མེད་ལ་རྒྱད་གཅིག་ལ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་གཞི་རྣམས་ཤེས་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་སྣ་ཆོགས་གཉིས་
མེད་སོགས་ན་རེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་རྟོགས་པ་པོ་གཅིག་གི་སྟོན་ཡུལ་དུ་མི་འཇུག་བར་
ཐལ། དེ་གཉིས་སན་ཚུན་སྟོག་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། སྦྱིར་བདག་མེད་པར་སྐྱོ་
བ་དང་། བྱད་པར་དུ་ནལ་འཁྱོར་སྟོན་པའི་ལུགས་ལ་རྣམས་ཤེས་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་

ལྷ་བ་བོ་གཅིག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རིག་པ་ནི་ཁྱོད་བའི་བདག་ཉིད་ཁོ་
ནས་གསལ་བར་ཐལ།གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། རང་རིག་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། སོགས་སོ། །

༼ཀ༽གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་རིམ་གྱིས་བྱང་ཡང་འཇུག་པ་ལྟར་བས་གཅིག་
ཆར་སྒང་བར་ འཇུག་པ་ཡིན་ཞེས་འདོད་མཁན་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །

༼ཁ༽བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་ཁྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆོར་བའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་
པ་ལྟར་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡང་རང་ཁྱོད་བའི་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་
ཡིན་ཞེས་པའོ། །

༼ག༽མཐོང་བ་ཐ་དད་པ་མེད་པར་སྒང་ན་ནི་བདེ་བའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཏུ་སྒང་
བར་འཇུར་ན། སྒང་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་བདེ་བའི་བདག་ཉིད་ཏུ་སྒང་བ་ནི་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ག་ལས་ཤེ་ན། མཐོང་བའི་སྟོན་པོ་བདེ་བའི་བདག་ཉིད་ཏུ་མ་ངེས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་རྣམ་རྟུན་པས་བཀག་གོ། །

༼ང༽ཀློག་ཆེན་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་དེ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པའི་རྣམ་
པར་ཤེས་པ་རེ་རེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟེ་བ་ལ་རྒྱས་པ་ངེས་པར་འཇུར་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རྣམ་
པར་རྟོག་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་འབྱང་བར་ཡང་དག་རྟོགས་ཀྱི་རྟོག་གཉིས་གཅིག་ཅར་སྟེ་
མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་རྩ་ཆོག་གི་རྒྱུ་བ་དང་བོ་གཉིས་ནི། དེ་
རྣམས་རིགས་མཐུན་པ་ཉིད་ལ། རྒྱས་པ་ངེས་པར་འཇུར་བ་ཡིན། ཞེས་བྱུང་ངོ་། །

༼ཅ༽སྟོ་སེར་སོགས་ཐ་དད་པས་དེ་དག་གི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྣམ་ཤེས་
རིགས་མཐུན་ཏུ་མ་གཅིག་ཆར་སྟེ་བ་ལ་གཞི་བྱེད་མེད་ན། ལུས་དབང་བོ་ལྷ་དང་།
ལོངས་སྟོད་དོན་ལྷ་དང་། གནས་དབང་རྟོན་སོགས་ཐ་དད་པས་དེ་དག་གི་གྲངས་དང་

མཉམ་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་དུ་མ་གཅིག་ཆར་སྐྱེ་བ་ལ་གཞོན་བྱེད་མེད་པར་འགྱུར་
རོ། །

། ཆ། ཞོང་དུ་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་རེ་རེ་ལ་རྣམ་བདེན་རྒྱན་གཉིས་
གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། སྐབས་འདིར་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་ལ་ཀུན་
གཞི་འདོད་མཁན་ཡོད་པར་བཤད་ཀྱང་། ལྷ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་ལ་ཀུན་གཞི་མི་
འདོད་པས་ཁྱབ་པར་བཤད་དམ་སྟུང་མོ། །

། ཇ། རྣམ་ཤེས་ལས་རྣམས་ཐ་དད་པའི་གཟུང་དོན་མེད་ལ། གཟུང་དོན་དེ་ནི་
རྣམ་ཤེས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ཕྱི་ནང་དུ་གྱུར་པ་ན། མ་རིག་པའི་དབང་གིས་
གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྤང་ངོ་། །དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྐྱོ་བཏགས་པ་
དེ་བདེན་པར་མེད་ལ། དེས་སྟོང་བའི་རྣམ་རིག་ནི་བདེན་པར་ཡོད་པར་འདོད་དེ། རྣམ་
འགྲེལ་ཀྲིཀ་ཆེན་ལས། དབང་ཤེས་རང་ཉིད་ཐྱོང་བའི་སྟོ་ནས་ཡོངས་སུ་གཙོད་བྱེད་
གསལ་རིག་གི་ཆ་ནི་ནང་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཞིང་། རང་ལ་སྤང་བ་ཕྱི་རོལ་ལྟར་
གནས་པའི་རྣམ་པ་འདི་ནི་ཆ་གཞན་གཟུང་རྣམ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས། ཤེས་པའི་གཟུང་
རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་། ཐ་དད་དུ་བདེན་པ་
ལྟ་བུར་སྤང་ཞིང་ཞེན་པ་ནི་བསྐྱད་པའམ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

། ཉ། རྣམ་ཤེས་གཅིག་སྐྱེ་འདི་དབུ་མ་རྒྱན་དུ་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་
དང་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བཤད་པ་དང་། འགྲེལ་བཤད་ལས་ཀྱང་སྤྲ་མ་གཟུང་འཛིན་གྲངས་
མཉམ་པ་ནི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ལ་མི་འདོད་ལ་ཆོགས་བརྒྱད་འདོད་པས་འདི་དང་ཁྱད་
པར་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་བདེན་པར་གྲུབ་ཅིང་། རྣམ་ཤེས་གཅིག་སྐྱེ་ལ་རྣམ་
རྒྱན་པར་མ་ཟད་རྣམ་བདེན་པ་ཡང་ཡོད་པར་བྱང་བཟང་གིས་ཀྱང་བཤད་དོ། །འདི་
བས་རྣམ་ཤེས་མི་རྟག་པར་འདོད་ལ། རྣམ་མཁའི་གོས་ཅན་གྱིས་རྟག་པར་འདོད་པ་མ་

གཏོགས་འགྲོ་བ་སྐྱོ་ལ་རྣམ་ཤེས་རེ་རེ་ལས་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་མཚུངས་པ་ཡིན་
ནོ།

༼ ༥ ༽ རྣམ་འགྲེལ་གྱི་བཤད་པ་མཛད་མཁན་འགའ་ཞིག་རང་ཉིད་ཤེས་རབ་
མཆོག་དང་ལྡན་པར་རྫོམ་ནས་རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་ལུགས་སུ་
སྐབ་པ་ན་དེ་ལྟར་གསུངས་ཏེ། ལྷ་ཆོགས་གཉིས་མེད་ཁོ་ན་སེམས་ཅམ་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་
པས་རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་ནི་དེའི་ལུགས་ཡིན་ཟེར་ཞེས་གཞན་ལུགས་བཀོད་ནས།
རྩི་རྒྱ་རི་རང་ཉིད་རྣམ་འགྲེལ་དབུ་མའི་ལུགས་སུ་བཤད་དོ།

༼ ༦ ༽ སློ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་གཅིག་ཅར་འདྲིན་པ་ཅན་དུ་གྱུར་སྟེ། སློ་གཅིག་
གིས་ཁྱ་བོ་གཅིག་ཅར་མཐོང་བ་གང་ཞིག ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་ཞེགས་པ་དེའི་
ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར། དེ་ཕྱིར་གཅིག་དོན་དུ་མ་ཅན། ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་དབང་བོ་ལ་
སོགས་བཞིན། ཞེས་པའི་རྐང་བ་འདི་ནི་འོག་ནས་བྱངས་པའི། བྱད་པར་སྦྱིས་ལྟར་མང་
བོ་དག ཅེས་པའི་མགོར་བྱང་བས་འདིར་བྱང་བ་ནི་ཡི་གེ་ནོར་ཏེ། སྦྱིར་ཀུན་མཁྱེན་
འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཐམས་ཅད་དང་བྱད་པར་གྱུར་མཐའ་
ཆེན་མོ་ལ་བྱེད་ཆོག་ཡོད་སར་བདག་སྦྱོང་དང་བདག་སྦྱོང་ཡོད་སར་བྱེད་ཆོག་སྦྱར་བ་
སོགས་ཡིག་ནོར་ཕྱ་མོ་ཤིན་ཏུ་མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་བྲིས་མ་ལངས་པས་པལ་ཆེར་
བྱང་སྦྱོམས་སུ་བྱས་སོ། །ཤེས་པ་སྦྱོ་སོགས་སྣ་ཆོགས་པ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ལྟར་
བཤད་ཅིན་ཏོ།

༼ ༧ ༽ གལ་ཏེ་དབང་བོ་ལ་སོགས་བཞིན། །བྱད་པར་སྦྱིས་ལྟར་མང་བོ་དག
།གཅིག་ཅར་སློ་ཡི་རྒྱར་འཁྱར་ཡང་། །འགལ་བ་དག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཅེས་གལ་ཏེ་བྱེ་
བྲག་པ་ཁྱོད་རང་གི་ལུགས་ལ་དབང་བོ་དང་ལ་སོགས་པས་དོན་དང་བདག་ཡིད་རྣམས་
རེ་རེས་དབང་ཤེས་མི་སྦྱོང་ཅིང་། དེ་རྣམས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་གཞན་མེད་ཀྱང་དེ་

ནམས་སྤྲད་པས་དབང་ཤེས་སྦྱིད་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུ། རྩལ་སྤྲ་རབ་རེ་རེས་དབང་
ཤེས་མི་སྦྱིད་ཅིང་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་གཞན་མེད་ཀྱང་རྩལ་སྤྲ་རབ་པན་ཚུན་འདབ་
འབྱར་དུ་སྤྲད་པའི་བྱད་པར་སྦྱི་བར་འཇུར་བའི་སྒོ་ནས་རྩལ་སྤྲ་རབ་མང་བོའི་ཆོགས་
པ་དག་གཅིག་ཅར་དབང་སྒྲིའི་རྒྱར་འཇུར་ཡང་འགལ་བ་དག་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ་
ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།

༼ན༽རྒྱུ་ཡི་དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པ། གཞུང་བ་ཞེས་བྱ་གཞན་ཅིའང་མེད། ༼དེ་
ལ་སྒོ་ནི་གང་དུ་སྤྲང་། ༼དེ་ནི་དེ་ཡི་གཞུང་བར་བཅོད། ༼ཅེས་རྒྱུ་ཡིན་པས་གཞུང་དོན་
དུ་འཇུར་ན། དབང་བོ་ཡང་དེར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། རང་གི་ནམ་ལུན་དུ་སྦྱིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་
དངོས་པོ་མ་གཏོགས་པ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཞུང་བ་ཞེས་བྱ་གཞན་ཅིའང་མེད་པས་
ན། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་དེ་ལས་སྒོ་དབང་ཤེས་ནི་གང་དུ་སྤྲང་བའི་ནམ་པར་སྦྱིས་
པའི་ནམ་པ་དེ་ཉིད་གཏོད་བྱེད་དེ་ནི་དབང་ཤེས་དེའི་གཞུང་བར་བཅོད་ཀྱི། རྒྱ་གཞན་
ནམས་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། ༼གཞུང་དེ་གཉིས་ཀྱིས་མདོ་སྤེ་བའི་འདོད་པ་བཤད་
མོད་ཀྱང་རིགས་མཐུན་པའི་ནམ་ཤེས་དུ་མ་གཅིག་ཅར་མི་སྦྱི་བར་འདོད་པ་མཐུན་པས་
འདིར་དྲངས་སམ་སྟུམ་མོ།

༼པ༽གཞུང་འདྲིན་གྲངས་མཉམ་པས། བླ་བོའི་ཁ་དོག་ལ་བཞུས་པའི་ཆོ་དེའི་
སྤྲང་གི་སྒོ་མེར་དཀར་དམར་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་མིག་གི་ནམ་ཤེས་གཅིག་ཅར་
སྦྱི་བར་མ་ཟད་དེ་དག་དང་གྲུབ་བདེ་རྣམས་གཅིག་པའི་རྩལ་རི་སྦྱིད་ཡོད་པ་དེ་སྦྱིད་ཀྱི་
ནམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྦྱི་བར་འདོད་པ་ལྟར་ན། བླ་བོའི་སྤྲང་ན་བྱི་
དང་ནང་སྟེ་པ་རོལ་དང་ཚུ་རོལ་ཀྱི་རྩལ་དང་། ལྷ་མ་དང་བྱི་མ་སྟེ་དབྱུག་དང་མཐའ་
སྒོར་ཀྱི་རྩལ་དང་། རྒྱུ་པོ་དང་རྒྱུ་པོ་མ་ཡིན་པ་སྟེ་མེར་དཀར་དམར་བོ་སོགས་ལྷལ་
སྒྲ་ཆོགས་ཡོད་པ་ལྟར། ནམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་བྱི་དང་ནང་དང་ལྷ་མ་དང་བྱི་མ་དང་
རྒྱུ་པོ་དང་རྒྱུ་པོ་མ་ཡིན་པའི་ནམ་ཅན་སོགས་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྦྱི་བར་འཇུར་

དགོས་ལ། ལྷ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་ནི་དེ་དང་མི་འདྲ་བར་བྱི་ནང་དང་སྡུ་བྱི་དང་སྡོན་
 བོ་དང་སྡོན་བོ་མིན་པའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཡུལ་སྣ་ཆོགས་པའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་
 པའི་རྣམ་ཤེས་གཅིག་ཤུ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་ཅེས་པ་སྟེ། དབྱུ་མ་རྒྱན་གྱི་
 འགྲེལ་བཤད་ལས། ཤེས་པ་རྣམས་ནི་ལྷས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་གྱིས་བྱས་པའི་སྡུ་
 མ་དང་བྱི་མ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་ཤེས་པ་རྣམས་རྩལ་སྤྲོ་མོ་བཞིན་དབྱས་ན་
 གནས་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། བྱི་དང་ནང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁྲ་བོ་འཇིན་པའི་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་མཆོན་ན། པ་རོལ་དང་ཚུ་རོལ་གྱི་རྩལ་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་ཆ་
 ལྟ་བུ་ཡུལ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། ཐོག་མཐའ་དབྱས་གསུམ་གྱི་ཆར་བྱེ་བ་ལྟ་བུ་དུས་ལ་ལྟོས་པ་
 གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། ཡུལ་
 དང་དུས་གྱིས་བྱས་པའི་ཐ་དད་ནི་བདེན་པར་ཡོད་པ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

༼པ༽འདིར་སྡུ་མ་དང་བྱི་མ་ལ་སོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཡང་བརྟགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་
 ལ། རྟོགས་པ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོར་ཐོང་བ་ཡིན་པས་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་དོན་དམ་པར་ན་ཐ་དད་པར་སྤང་བ་མ་ཡིན་ནོ། རྟོག་པ་དང་གཅིག་
 ཤོས་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་འགས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། གང་གི་ཕྱིར་རང་རིག་
 པའི་ཁོངས་སུ་མ་འདུས་ན་ནི་ཐ་དད་པ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟོགས་པ་ནི་རང་རིག་
 པའི་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྟེན་ཁོངས་སུ་འདུས་ན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་
 ལས་ཐ་དད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་འདིར་བྱངས་པ་དང་ཅུང་མི་འདྲ་བར་བྱུང་
 ངོ། རྟེན་དོན་ཡང་ཁྲ་བོ་འཇིན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡུལ་སྣ་ཆོགས་པའི་རྣམ་པར་
 སྐྱེས་པའི་ཆ་དུ་མ་དེ་མཇོན་སུམ་ལ་ཐ་དད་པར་མི་སྤང་བས་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་པ་
 མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནམ་དཔུང་དོ། ཤེས་དང་དོན་གྱི་ཐ་དད་མིན། ཞེས་སོགས་
 གྱི་དོན་ནི། མིག་ཤེས་ཡུལ་སྣ་ཆོགས་པའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་ཆ་དུ་མ་ནི་ཆ་ཅན་ཤེས་པ་
 དང་དོན་གྱི་སྟེ་ངོ་བོ་ཐ་དད་མིན་ཞིང་། སྡོན་ཏེ་དབྱས་དང་མཐའ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་

གྲིས་བྱས་པའང་མིན་ལ། སྟོན་དང་བྱི་མ་སྟེ་དབྱས་དང་མཐའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་ཆ་ནི་
མངོན་སུམ་གྱིས་ཐ་དད་པར་སྐྱབ་པར་མི་འགྱུར་བར་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ཚྣོད་པ་ནི། ཤེས་
ལས་ཐ་དད་མ་ཡིན་གྱིར། །རྣམ་པ་མང་བོར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །རྣམ་པ་ལས་ནི་གཞན་མིན་
གྱིར། །ཡང་ན་ཤེས་པ་དུ་མར་འགྱུར། །ཞེས་བཀའ་པ་ལ། །ཀུན་རྫོབ་དུ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་
སུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། །དོན་དམ་པར་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་བེད་རོ། །

། བཤེད་པ་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་དེའི་རྒྱུ་བ་དང་བོ་གཉིས་ཀྱིས་བྱིས་པས་ཀུན་
བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་བྱི་དོན་མེད་པ་དང་། །དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་
བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྤང་ཚུལ་དང་། །དེ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྤང་འཁྱུལ་ཚུལ་དང་། །ཐ་
མ་གཉིས་ཀྱིས་གཉིས་སྤང་རྒྱུ་པའི་ཡེ་ཤེས་དཔེ་དང་བཅས་པ་བསྟན་ཏོ། །

། རྟོག་ཀུན་བཏགས་པ་ཙམ་སྤྲིང་བོར་བཤད་ཀྱི་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ།
སེམས་ཙམ་དུ་བཤད་པ། །སེམས་ལས་ལོགས་སུ་གྲུབ་པའི་རྣམ་མེད་པ་དང་། །སྤང་ཡང་སྤང་
བ་ལྟར་དུ་མེད་པས་རྩ་བ་མེད་པར་བཤད་དོ། །

། ཅོད་མེད་ཀྱི་བསྟན་བཤེགས་པའི་གཞུང་དེ་དག་གི་དོན་སྤྲུལ་རྣམ་བཤེད་པའི་
སྐབས་སུ་བཤད་བྱེད།

། ཆོད་རྣམ་ཤེས་སོ་སོར་སྤང་བ་ནི། །ཞེས་འདོན་ནོ། །

། ཇོ་ཁ་ཅིག་རྣམ་པ་འཁྱུལ་བར་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་རྣམ་རྟུན་པའི་
འདོད་པ་སྤང་བཤད་པ་ལྟར་གོ་སྟོན། །

། མེད་ནང་ན་ཡོད་པ་མིན། །ཞེས་པས་རྣམ་རྟུན་པའི་འདོད་པ་བསྟན་ཏེ། །དབང་
ཤེས་སྟོ་སེར་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་མི་སྐྱེས་པའི་དོན་ནོ། །

༼ཞ༽སྒྲུ་ཆོགས་སྒྲུ་ཅན་དོན་རྣམས་ལ། གཤམ་ཏེ་གཅིག་ཉིད་མི་རིགས་ན། ་རེ་
 བྲིག་གཅིག་ཤུའི་སྒོ་དེ་ཉིད། ་སྒྲུ་ཆོགས་སུ་ནི་རི་ལྟར་སྒྲུང་། ་ཞེས་གཤམ་ཏེ་སྒྲུ་ཆོགས་སུ་
 སྒྲུང་བ་ཅན་གྱི་དོན་རྣམས་ལ་སྒྲུ་ཆོགས་དེ་དག་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་
 ཡིན་པ་ཉིད་མི་རིགས་ན། ་རེ་བྲིག་གཅིག་ཤུའི་སྒོ་དེ་ཉིད་སྒྲུ་ཆོགས་སུ་ནི་རི་ལྟར་སྒྲུང་།
 ་ཞེས་པ་སྟེ། ་སྒྲུ་ཆོགས་གཅིག་པའི་རང་བཞིན་མིན། ་ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། ་སྒྲུ་སེར་སོགས་སྒྲུ་
 ཆོགས་ཡན་ལག་ཅན་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་འགལ་ན། ་རྣམ་པ་སྒྲུ་ཆོགས་སྒོ་
 གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་འགལ་ཞེས་ཚོད་པའོ། ་དེའི་ལན་ནི། ་རི་ལྟར་རི་ལྟར་དོན་
 བསམས་པ། ་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་མདོར་བསྟན་ཏེ། ་ཁྱ་འདྲིན་མིག་
 ཤེས་ལ་སྒྲུང་བའི་སྒྲུ་སོགས་ནི་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ་རི་ལྟར་རི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་
 གྱི་དོན་གྱི་གྲུབ་ཚུལ་བསམས་པ་ན་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་དུ་གྲུབ་པ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་
 ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་དང་། ་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་བསྟན་
 བཅོས་ཆད་ལྟར་རྣམས་ལས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི། ་སྒྲུ་རི་བཞིན་གྱི་དོན་དངོས་སྟོབས་
 གྱི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་འོངས་པའི་ངས་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ་ཞེས་པའོ། ་གཅིག་
 ལ་སྒྲུ་ཆོགས་དེ་ཅིར་འགྱུར། ་སྒོ་དེ་ལ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། ་གཤམ་ཏེ་དོན་རྣམས་བདག་ཉིད་
 འདིར། ་འདོད་ན་དེ་ལ་ངས་ཅི་བྱ། ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ་གཤམ་ཏེ་དེ་ཕྱི་དོན་མིན་ན་ཡང་སྒོ་
 དེ་འདྲ་གཅིག་ལ་སྒྲུ་སོགས་སྒྲུ་ཆོགས་དེ་རང་ལས་རྒྱུ་ཆད་དུ་སྒྲུང་བར་ཅི་ལྟར་འགྱུར་
 ཏེ། ་སྒོ་མ་འཁྲུལ་བ་དེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་ཆད་དུ་སྒྲུང་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ་གཤམ་ཏེ་སྒོ་དེ་ལ་
 ་དོན་དུ་སྒྲུང་བ་རྣམས་ཤེས་པ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་འདིར་འདོད་ན་དེ་ལ་
 ་ངས་རིགས་པའི་དགག་པ་ཅི་བྱ་སྟེ། ་ཅི་འདྲ་བྱར་མེད་དོ། ་དེའི་ཕྱིར་སྒོ་དེ་ནི་རང་ལ་དོན་
 དུ་སྒྲུང་བ་དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་མ་འཁྲུལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ་ཞེས་བཤད་དོ། ་དེ་ཕྱིར་དོན་དང་ཤེས་
 པ་ལ། ་རགས་སྒྲུང་ཡོད་མིན་དེ་དག་ཉིད། ་གཅིག་ལ་བཀག་པ་ཉིད་ཕྱིར་དང་། ་མང་
 བོ་ལ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱི་མ་ལེབ་གྱི་ཁ་བོ་མཐོང་བའི་
 ་དབང་བའི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བའི་སྒྲུ་སོགས་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ་དེར་

མ་ཟད་རགས་པ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྩིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ལྷ་ཆོགས་དེ་
དག་ཉིད་ཆ་མེད་གཅིག་ལ་བཀག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ཆ་མེད་པོ་ཅན་ལ་ཡང་ཡན་
ལག་ཅན་ཡིན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་དོ། །གཞུང་ལྷག་མའི་ཆོག་དོན་
ནི་གཞན་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་གྲགས་ཆེ་བས་གོ་བར་ཡང་སྤོ།།

༼ཟེ༽ཞེ་བདུན་རྒྱན་ལས། རྣམ་རྒྱན་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་མཐའ་དག་མ་
རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤང་བ་ཡིན་པས། དེ་ལོག་ན་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་སངས་
རྒྱས་ལ་རྒྱན་སྤང་མེད་པར་འདོད་པ་ངི་མེད་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤང་བ་མ་རིག་པ་
དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པས་དེ་ལོག་ཀྱང་མི་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་
རྒྱན་སྤང་ཡོད་པ་ངི་བཅས་པ་གཉིས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་འདོད་ཚུལ་དང་། ཡང་
རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཐམས་ཅད་སྤང་མི་སྤང་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་ཚུལ་དེ་མང་དུ་བསྐྱབ་མི་
བསྐྱབ་ཀྱིས་ངི་བཅས་ངི་མེད་དུ་བཞག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་ཉོགས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པའི་རང་རྒྱད་པ་གཉིས་སུ་གྲགས་པ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་པའི་འདོད་ཚུལ་དང་། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ངི་མས་བསྐྱད་མ་བསྐྱད་ཀྱིས་ངི་
བཅས་ངི་མེད་དུ་འདོད་པ་སྟེ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་བོ་གཉིས་གྲགས་ཆེ་ཞིང་ཕྱི་མ་
འཐད་དཀའ་བར་ལྷང་སྐྱུ་གྲུབ་མཐར་བཤད་ཀྱང་། འདིར་ཐ་མ་རང་ལུགས་སུ་མཛད་
དོ། །ལུགས་དང་བོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་ཉོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་
ཀུན་རྫོབ་པའི་གཉིས་སྤང་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ངི་བཅས་ངི་མེད་དུ་བཞག་གམ་དབྱད་པར་
བྱའོ། །

༼འེ༽ངོ་ཏྲ་རིའི་གཞུང་ཆན་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། ཤེས་པའི་གསལ་རིག་གི་ངོ་
བོ་ཤེལ་སྒོང་དག་པ་ལྟ་བུར་གནས་ཀྱང་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུང་བའི་
རྣམ་པར་སྤང་བར་ངི་བཅས་ངི་མེད་གཉིས་ཀའི་འདོད་པ་མཐུན་ཡང་། གསལ་རིག་གི་
ངོ་བོ་ལ་མ་རིག་པས་བསྐྱད་མ་བསྐྱད་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་པར་བཤད་དམ་སྟུམ་མོ། །

༼ཡ༽རྟོག་པའི་ངོར་ཕྱི་དོན་གཞལ་བ། གཞུང་ནམ་ཚད་མ། རང་རིག་འབྲས་
བྱར་བྱེད་ན་ཚད་འབྲས་ཀྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་རྣམས་ཐ་དད་པར་འགྱུར་ཞིང་འགལ་
བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །

༼ར༽འབྲས་རྟོག་གསུམ་པའི་ཚད་འབྲས་ཀྱི་བྱེད་པ་འཇུག་པའི་ཡུལ་གཅིག་མི་
གཅིག་དང་། གཞུགས་རྟོགས་ན་ནང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་གཞུགས་རྟོགས་
པས་བྱབ་མ་བྱབ་ཀྱང་དབྱད་པར་བྱའོ། །

༼ལ༽སེམས་རྒྱལ་སྒྲ་ཆོགས་པའི་ནམ་པར་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་པ་རོལ་དང་ཚུ་རོལ་
ཀྱི་རྒྱལ་ཀྱི་ནམ་པར་སྐྱེས་པའི་ཆ་མི་སྲིད་པས་ཕྱོགས་བཞིའོ་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །

༼ཤ༽དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཞེས་འདོད་པ་ཡིན་ཀྱི་དམིགས་
ནམ་ཅན་ཀྱི་སེམས་ནི་མིན་ནོ། །

༼ས༽སེམས་དགའི་ནང་ཚན་ཀྱི་ལེན་པའི་ནམ་ཤེས་ནི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཉོན་
ཡིད་དང་འདྲ་ཞིང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ནི་སངས་རྒྱས་རུང་གི་སེམས་ལྟ་བུ་དང་།
ནམ་པར་སྲིན་པའི་ཀུན་གཞི་ནི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཀུན་གཞི་ནམ་ཤེས་དང་། ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་གཞི་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དུ་གྱུར་པའི་སེམས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་
ནམ་སྟུམ་མོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་ནམ་ཤེས་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དེ་རྟོགས་པའི་སེམས་
གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །

༼ཏ༽སེམས་བྱང་རྣམས་བཏགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་དེ་ལ་མངོན་པ་གོང་འོག་མི་
འདྲ་བའི་བྱང་པར་ནམས་མཆིམས་མངོད་ཀྱི་གནས་གཉིས་པ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་
ཞིང་། ལྷང་ཕྱན་ཆོགས་ནས་བཤད་པའི་སྤང་བྱའི་དབྱེ་བ་ལྷ་བཙུ་ཙ་བདུན་ནམས་རིན་
ཆེན་མེད་པའི་དར་རྒྱུ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ཨ༽རིག་དང་ཞེས་པ་དཔེ་དག་མ་དག་དབྱད་པར་བྱ་སྟེ། ཆོར་དང་འདུ་ཤེས་
སེམས་པར་ལྡན། ཞེས་འདོན་ན་འགྲིག་པར་སྣང་བའི་བྱིར།

༼ཀ༽བག་ཆགས་འཛིག་ཚུལ་གསུམ་ལས་དོན་གསང་མཁན་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་
ལྷགས་དང་བོ་འཐད་ཚྭ་གས་སུ་མཛད་པར་ཀུན་གཞི་དཀའ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་
དང་། འདིར་གསུམ་པ་མ་བཀག་པས་རང་ཡང་འདོད་པར་སེམས་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་
གཉིས་དགོངས་པ་མི་འགལ་ཚུལ་གང་ཡིན་དབྱད་དགོས་སོ། །

༼ཁ༽ནམ་བདེན་རྩུན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་བཅུ་སོགས་ནམ་འགྲེལ་དུ་བཤད་པར་
གསུངས་པ་དབྱད་པར་བྱ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་འདིར་ནམ་བདེན་པ་ལ་ལྷ་དང་ནམ་
རྩུན་པ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། བདེར་གཤེགས་གཞུང་འགྲེལ་དུ་འདིར་བཤད་པའི་
ནམ་བདེན་པ་ལྷའི་གཉིས་པ་དང་བཞི་བ་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་དང་ནམ་རྩུན་དེ་བཅས་
དེ་མེད་གཉིས་ཏེ་ལྷ་ཚྭ་གས་སྤར་བཀོད་པས། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་འདིའི་སྤྱི་བཤད་ཀྱི་
སྐབས་སུ་རྩི་རྒྱ་རིས་ནམ་བདེན་རྩུན་གྱི་ཁྱད་པར་ལྷ་ཀ་སུན་དབྱུང་བར་མཛད་པར་
གསུངས་པ་ལས་གཞན་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྣང་བས་སློ་ལྡན་ནམས་ཀྱིས་འཆོལ་
དགོས་སོ། །

༼ག༽ཡིད་བྱེད་གཞན་བཞི་བཅུ་དང་མཆན་མ་སོ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་དང་ངོ་བོ་
ནམས་སའི་དངོས་གཞིའི་མཉམ་བཞག་གི་ས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཏ་ཅང་མང་བར་
འགྱུར་བས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །

༼ང༽དབྱིག་འགྲེལ་ལས། ནམ་འབྱོར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ནམ་པ་བཙོ་བརྒྱད་དེ།
རིགས་ངེས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། ཉེན་ནམ་པར་དབྱེ་བ་དང་། མོས་པ་འཛིག་པར་
བྱེད་པ་དང་། འདུན་པ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཤེས་པ་
དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་། འབྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། མ་འབྲེས་པ་ལ་དམིགས་

པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ངེས་པ་དང་། སྒྲོམ་པའི་རྣམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཞི་གནས་
དང་ལྷག་མཐོང་གི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་དང་། བན་ཡོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། གནོད་
པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
དང་། རྒྱུ་ལྡན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། རྟེན་
དག་རྒྱས་པར་དབྱིག་འགྲེལ་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

༼ཅ༽ཡན་ལག་བཙུག་ཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ཤེས་པ་བདུན་བདུན་དང་། ཤེས་པ་
བཞི་བཞི་སྒྱུར་ན་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་བཞི་དང་བཞི་བཙུ་ཙམ་བརྒྱད་ཏུ་འགྱུར་བས་ན། དབྱུས་
མཐའ་ལྟར་སྒྲེ་རྒྱ་གཉིས་ཉིས་དམིགས་གྱི་ཡན་ལག་ཅེས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ནས་ཡན་
ལག་བཙུག་ཅིག་པོ་རེ་རེ་ལ་ཤེས་པ་བདུན་དང་བཞི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

༼ཆ༽སའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོན་བཙུག་ཉིས་ནི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆོན་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །

༼ཇ༽གནས་ལྟར་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཙུག་ཉིས་དང་། དེ་ལ་མདོ་ལས་
མིག་སྒྲ་ལུས་གསུམ་ལ་བརྒྱད་བརྒྱ་ལས་མ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་ཁ་ཅིག་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲས་ཀྱང་
ཁུངས་མི་སྒྲ་བས་མ་བྲིས་སོ། །

༼ཉ༽གནས་འགྱུར་བདུན་ནི། མདོ་གྲེ་རྒྱན་ལས། དབང་བོ་ལྔ་རྣམས་གཞན་གྱུར་
ན། རྟོན་ཀྱན་འཇུག་དང་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བཙུག་ཉིས་འབྱུང་། །འབྱོར་
བ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཡིད་ནི་གཞན་ཏུ་གྱུར་པ་ན། །འབྱོར་དང་མཐུན་སྦྱོད་མི་
རྟོག་པའི། ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་ངི་མེད་ལ། །འབྱོར་བ་དམ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར། རྟོན་བཅས་
འཛིན་པ་གཞན་གྱུར་ན། ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་ཡོངས་སྦྱོད་དག །བསྐྱར་བྱིར་ཞིང་ནི་
དག་པ་ལ། །འབྱོར་བ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །རྣམ་རྟོག་གཞན་ཏུ་གྱུར་ན་ནི། །དུས་
རྣམས་རྟག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་དང་། །ལས་རྣམས་ཀྱན་ལ་ཐོགས་མེད་ལ། །འབྱོར་བ་དམ་པ་

འཛོལ་པར་འགྱུར། ཉིན་ནི་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ན། ཁངས་རྒྱས་དྲི་མེད་གནས་ལ་ནི། མི་
གནས་མུ་ངན་འདས་པ་ཡིས། འབྱོར་བ་དམ་པ་འཛོལ་པར་འགྱུར། འཁྲིག་པ་གཞན་
དུ་གྱུར་ན་ནི། ཁངས་རྒྱས་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། མོ་མཐོང་ཉོན་མོངས་མེད་པ་
ལ། འབྱོར་བ་དམ་པ་འཛོལ་པར་འགྱུར། ཉམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་གཞན་གྱུར་ན། བསམ་
པའི་དོན་ནི་འབྱོར་བ་དང་། འགྲོ་གཟུགས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ལ། འབྱོར་བ་དམ་པ་
འཛོལ་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ ༡༽ དབྱིག་འགྲེལ་ལས། འཕྲིན་ལས་ཟབ་པ་ནི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་
པ་རིན་པོ་ཆའི་གནས་ཉིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྲོན་པར་མཛད་
པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། བཅར་ཐུག་པར་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། ཆོས་སྟོན་པའི་
འཕྲིན་ལས་དང་། སྤྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་མཛད་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་
པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་སྣ་
ཆོགས་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། ཡེ་ཤེས་མི་འཇུག་པའི་འཕྲིན་ལས་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་
བར་འབྲུབ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་བཤད་
དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ ༢༽ འཕྲིན་ལས་སོ་གཉིས་ནི། རྒྱད་ཟླ་དར་རྒྱུ་ལས། སྟོབས་བརྒྱའི་འཕྲིན་
ལས་སྟོབས་བརྒྱ་སྟེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པ་རྣམ་པ་
བརྒྱ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་བག་ཚབ་མེད་པར་བསྟན་པ་རྣམ་པ་བཞི་
དང་། མ་འདྲིས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འབྲས་བྱ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་རྣམ་པ་
བཅོ་བརྒྱད་བསྟན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་གསལ་བར་
མཛད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། འཁོར་ལོ་དང་བོའི་དོན་བཞིན་དོན་སྣ་དང་། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ནི། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་དང་བོའི་དོན་བཞིན་དུ་དོན་སྣ་གྱི་
གཉིས་དང་། རིམ་པ་ལྟར་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བ་དང་ཐ་མའི་བཤད་ལུགས་

བཞིན་དུ་དབུ་མ་བ་དང་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་གཉིས་བཞག་པའི་ཕྱིར་ན་གྲུབ་མཐའ་
 བཞི་ག་ཡང་ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ཞིང་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་
 མཆོག་དམན་གྱི་བྱད་པར་ཡང་ཡོད་པར་མཁས་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། ཐེག་ཆེན་ལ་ཐེག་
 དམན་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་
 ཀྱི་མདོ་དང་སྒྲགས་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་སུ་བསྟུས་ཏེ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྒྲགས་རེ་
 རེའང་དབུ་མ་བ་དང་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་སུ་བཀྲལ་བ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཆབ་བྱམས་མགོན་དང་
 རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་ངོན་གྱིས་མདོ་སྒྲེ་དགོངས་འབྲེལ་དང་སློ་བྲོས་
 མི་ཟད་པའི་མདོ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅམ་པ་དང་དབུ་མ་བའི་ཤིང་རྟའི་སློལ་གསར་དུ་བྱེ་
 བ་དང་། བོད་སྐད་རབས་པ་རྣམས་ལ་ལྷ་སྐྱབ་ཐོགས་མེད་དབྱིག་གཉེན་ཕྱོགས་སྤང་སྟེ་
 ཤིང་རྟའི་སློལ་འབྲེད་བཞིར་གྲགས་པ་མི་འཐད་པ་དང་། རང་ལུགས་ལ་ལྷ་སྐྱབ་ཐོགས་
 མེད་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་སྟེ་ཤིང་རྟའི་སློལ་འབྲེད་གསུམ་རུང་བར་མཁས་པ་རྣམས་
 བཞེད་དོ། །དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་པལ་ཆར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ལ་འདོད་པ་མཐུན་ཞིང་
 ཟབ་མོ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་འདོད་པ་མཐུན་པ་མིན་ནོ། །ཁམས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་རྣམ་
 རིག་ཉིད་དང་སེམས་ཅམ་དུ་སྒྲུབས་ན་རྣམ་རིག་པ་དང་སེམས་ཅམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དབྱེ་
 བ་ནི་ས་སྟེ་སོགས་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་དང་མདོ་དང་སྟེ་བདུན་ནས་བཤད་པའི་རིགས་
 པའི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་དང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་རྣམ་བདེན་པར་ཡོད་པར་འདོད་
 པའི་རྣམ་བདེན་པ་དང་། དེ་རྒྱུན་པར་འདོད་པའི་རྣམ་རྒྱུན་པ་གཉིས་སོ། །འདིར་བསྟན་
 འཁོར་ལོ་གསུམ་ལས་ལེགས་ཕྱིར་ཆོས་འཁོར་ནི་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་དང་གཞན་
 ནི་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དྲང་བའི་དོན་ནོ། །དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གང་གིས་
 བྱེད་སྒྲུམ་ན། ཉོན་པ་བཞི་དང་རིགས་པ་བཞིས་ཆོག་དོན་གཉིས་དང་། དགོངས་པ་ཅན་
 བཞི་དང་ལྡམ་དགོངས་བཞིས་གསུང་རབ་ལ་དྲང་ངེས་འབྲེད་དོ། །འདིར་བསྟན་འཁོར་
 ལོ་དང་པོ་ནི་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དྲང་དོན་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏགས་རང་གི་

མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་དང་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་དུ་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པའི་ལུང་དང་། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་སྟོན་པའི་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཀུན་བཏགས་ཐ་སྟོན་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་དོན་སྤང་བྱེད་ཀྱི་བག་ཆགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་རོལ་དོན་སྤང་གི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རེ་ཞིག་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོན་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་གཞུག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟབ་ལམ་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་མདོ་དེ་སྐྱེ་རིམ་བཞིན་པ་མིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་སྐྱེ་རིམ་བཞིན་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེ་རིམ་བཞིན་པར་གཟུང་ན་མཆན་ཉིད་གསུམ་ག་ལ་སྦྱར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །མཆན་ཉིད་གསུམ་རིམ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ལྟར་མ་སྦྱོས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་མ་སྦྱོས་པ་སོགས་སུ་གསུངས་ཤིང་། སྦྱོ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ནི། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མའི་སྦྱོ་བ་མེད་པ་དང་། སྦྱོས་ཟིན་སྐར་ཡང་དེ་ཉིད་དུ་སྦྱོ་བ་མེད་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་མེད་པ་གཞན་སྦྱོ་བ་མེད་པ་དང་། ཀུན་བཏགས་ལ་རང་མཆན་གྱིས་སྦྱོ་བ་མེད་པ་དང་། གཞན་དབང་ལ་རང་དབང་བའི་སྦྱོ་བ་མེད་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ལ་གཞན་འགྱུར་གྱི་སྦྱོ་བ་མེད་པ་དང་། ཟད་ཤེས་ཐོབ་པ་ལ་ཀུན་ཉོན་སྦྱོ་བ་མེད་པ་དང་། ཆོས་སྦྱུ་ལ་བྱད་པར་དུ་འགོ་བའི་སྦྱོ་བ་མེད་པ་སྟེ་དགོངས་གཞི་བརྒྱད་ཀྱིས་སོ། །སོགས་སྐྱས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དང་། ཡོད་མིན་མེད་མིན་སོགས་སུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་བསྟུས་པར་བཤད་དོ། །གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་དུ་མེད་པ་དང་རྒྱ་འབྲས་དང་མཆན་མཆོན་སོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་བདེན་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་དེར་བཤད་ཅིས་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེར་རང་མཆན་ཞེས་པ་དཔེ་དག་མ་དག་དཔུང་དགོས་ཏེ། འགྲེལ་བར་དེ་ལ་བཤད་པ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་འཛིན་

གཉིས་སུ་སྒྲུང་བ་ལྟར་མེད་པ་ལ་དགོངས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དཔེ་དག་པ་
 ཡིན་ན། གཟུང་འཛིན་རང་མཆན་ཞེས་ཡར་སྦྱར་རམ། རང་མཆན་རྒྱ་འབྲས་ཞེས་མར་
 སྦྱར་བ་གང་ཡིན་དང་། འོན་པཤད་ལྷགས་ཀྱང་གང་ཡིན་དཔུང་དགོས་སོ། །སྤྲ་མ་ལུང་
 གི་རྗེས་འབྲང་སེམས་ཙམ་པས་ཁམས་ཏེ་རིགས་ནི་རྒྱས་པ་སོ་སོར་ངེས་ཤིང་བདེན་པར་
 གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་རིགས་ཆད་པའི་གང་ཟག་
 གསུང་རབ་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ཞུགས་ཀྱང་སྦྱོ་ཤས་སོགས་དང་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་
 གཏན་ནས་མི་སྦྱོ་བར་འདོད་དོ། །ཕྱི་མ་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་སེམས་ཙམ་པས་སྦྱིབ་པ་
 མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་གཞོམ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡོད་པ་དང་། ཐབས་དེ་ཤེས་མཁན་
 ཡོད་པ་དང་། དེ་སྟོན་མཁན་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་དོན་གཉེར་སྦྱོ་བ་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་རིགས་
 ཆད་པ་མེད་པར་མ་ཟད་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འང་འགྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱན་
 བཏགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་སྦྱོ་འདོགས་དང་མཆན་ཉིད་གཞན་གཉིས་པོ་བདེན་
 མེད་དུ་འཛིན་པ་སྦྱར་འདེབས་དང་དེ་གཉིས་ལས་བསྒྲིག་པ་ཆོས་རྣམས་སྦྱ་རྟོག་གི་
 གཞིར་རང་མཆན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ནི་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དངོས་
 པོ་ཀྱན་བདེན་པར་གྲུབ་ན་བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཅེས་བཤད་པའི་དོན་
 ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པ་སྟེ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་འཛོག་ཚུལ་
 གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འཛོག་ཚུལ་དང་པོ་ནི་དབུ་མ་བ་དང་སེམས་ཙམ་པས་དོན་དམ་
 པར་ཡོད་མེད་ཅོད་པའི་དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། འཛོག་ཚུལ་གཉིས་
 པ་ནི། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱོང་དུ་རུང་བ་དང་མིང་དང་བཟའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཏགས་
 པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་མཆན་མའི་གཞིར་གྱུར་པ་ཡིན་མིན་གྱིས་ཀྱན་
 རྫོབ་དང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་ཡོད་བཏགས་ཡོད་ལ་
 ཡང་གཉིས་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཆོག་སྐྱམ་ངངས་ནས་དངོས་པོ་རྩལ་པར་
 གྲུབ་པར་འདོད་པ་འབྱུང་ལོ། །སྦྱ་རྟོག་གིས་གནས་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་སྦྱོ་བཏགས་པའི་ཆ་
 ནི་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་མཆན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀྱན་བཏགས་དང་རྣམ་

གྲངས་པའི་ཀུན་བཏགས་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ལ་མེད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་
 རིམ་བཞིན་འདྲིལ་གོ། །གཉིས་སྤྲང་འབྲུལ་བའི་གཞིའམ་གཉིས་སྤྲང་འབྲུལ་བའི་ངོ་བོ་ནི་
 གཞན་དབང་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་དག་པའི་གཞན་དབང་དང་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་
 གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཉོན་མོངས་
 རྣམས་འདྲིལ་གོ། །བདག་གཉིས་སུ་ཀུན་བཏགས་པ་ལྟར་གྲུབ་པས་སྟོང་བའི་དེ་བཞིན་
 ཉིད་ནི་ཡོངས་གྲུབ་དང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བདག་མེད་གཉིས་དང་། དེ་རེ་རེ་ལའང་སྟོང་
 ཉིད་ཉི་ཤུ་སྟགས་ཡོད་དོ། །སྐྱེས་བཞེད་ཀྱིས་དབྱེ་ན། སྟོང་ཉིད་དོན་དོན་དམ་དང་། ལྷ་
 འདས་ཐོབ་པ་དོན་དམ་དང་། ལམ་བདེན་སྐྱབ་པ་དོན་དམ་དང་གསུམ་ཡོད་དོ། །སྟོང་
 བཅུད་ཀྱི་འདིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆགས་པ་དང་འདིག་པ་དང་གནས་པ་སྟགས་མངོན་པ་
 འོག་མ་དང་ཆ་འདྲ་ཡང་། འདོད་པ་སོ་དྲུག་དང་གནས་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་གཟུགས་
 ཁམས་དང་། རིའི་དབྱིབས་ལ་སྟགས་པ་འདྲ་བ་མིན་ཞིང་། དེས་པའི་ལས་འདག་པ་
 སྟགས་དང་། ལྷ་བོ་ལྷ་ལ་སྟགས་པའི་དབྱེ་ཚུལ་དང་དགེ་བ་ལ་སྟགས་པའི་དབྱེ་བ་མི་
 འདྲ་བ་ཡང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་མང་བོ་ཡོད་དོ། །ཤེས་བྱར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་
 བདེན་པ་གཉིས་སུ་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་སྟོག་པ་ཐ་དད་པས་དབྱེ་བ་ལས། ཀུན་ཉོན་སྐྱེ་རུང་
 གི་དམིགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཐ་སྟོད་པའི་ཆོས་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་
 དང་། རྣམ་གྲངས་ནི། ཐ་སྟོད་བདེན་པ་དང་གཞིའི་ཆོས་སྟགས་སོ། །སྐྱེས་བཞེད་ཀྱིས་
 དབྱེ་ན། ཀུན་བཏགས་བཏགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། གཞན་དབང་ཤེས་པའི་ཀུན་རྫོབ་
 དང་། ཡོངས་གྲུབ་བཞེད་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་གསུམ་མོ། །རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་
 མཐར་ཐུག་དེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་དང་། རྣམ་གྲངས་ནི། ཆོས་ཉིད་དང་དེ་ཉིད་
 སྟགས་དང་། དབྱེ་བ་ནི་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རང་གི་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་དང་སྟོག་
 གྱུར་གྱི་དབང་གིས་ཆད་མར་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་།
 མངོན་སུམ་ལ་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ལྟར་ན་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རང་རིག་མངོན་
 སུམ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཞི་དང་། ལྷ་གི་རྗེས་འབྲང་ལྟར་ན་དབང་མངོན་ཡིད་

མངོན་འཛིག་རྟེན་པའི་མངོན་སུམ་དག་པའི་མངོན་སུམ་བཞི་དང་། དབང་མངོན་ས་
 འོག་མ་བའི་རྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ནི་གཟུང་འཛིན་རྩལ་གཞན་དུ་སྤང་བས་འཁྲུལ་པར་
 འདོད་དོ། མིང་བརྟམ་སྐྱུར་བའི་སྤྲོ་རྩལ་དུ་སྒྲིམ་བ་ལ་དེ་བུམ་པའི་སྐྱམ་པའི་སྒྲིམ་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགལ་བའི་རིགས་པ་དང་། ཆོས་དེའི་མིང་མང་
 བའི་ཕྱིར་དོན་གཅིག་བདག་མང་བོར་འགལ་བའི་རིགས་པ་དང་། མིང་གཅིག་དོན་
 གཅིག་ཤུར་འཇུག་པ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་བདག་འདྲེས་པར་འགལ་བའི་རིགས་པས་ཆོས་
 རྣམས་མིང་བརྟམ་གཞིར་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་སྐྱབ་བོ། མིང་ཆོལ་བ་
 དང་། དོན་ཆོལ་བ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་ཆོལ་བ་དང་། བྱད་པར་དུ་འདོགས་
 པ་ཆོལ་བ་བཞིས་བཅལ་བ་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་མིང་བརྟམ་གཞི་དེར་རང་གི་མཆོན་
 ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེ་མེད་དོ། །ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པོ་དང་སྟོན་
 འཛིན་དེ་རྩལ་གཞན་མིན་ནོ། །རྩལ་སྤྲ་རབ་གཅིག་ལ་ཕྱོགས་བཞི་སྟོང་འོག་ནས་སྤྲ་རྩལ་
 དུག་གིས་བསྐྱོར་བའི་ཆེ་དབུས་རྩལ་གྱི་ཤར་ངོས་རྩལ་ཕྱོགས་ལ་མི་བལྟ་ན་ཆ་ཤིས་སུ་
 འཇུར་ཞིང་། བལྟས་ན་ཤར་རྩལ་གྱི་གོ་སར་རྩལ་ཡང་ཡོད་པར་འཇུར་བས་རྩལ་རི་
 ཅམ་བསགས་ཀྱང་རགས་པར་མི་འཇུར་རོ། །རྩལ་སྤྲ་རབ་ཡིན་ཀྱང་བྱེ་སྐྱའི་འདོད་པ་
 ལྟར་ཆ་མེད་མིན་པ་ཅི་ཞིག་འགལ། མཁས་པ་མང་བོས་བཀག་པའི་ཕྱིར་དབུ་སེམས་
 ཀྱིས་ཆ་མེད་ཀྱི་རྩལ་དེ་འདོད་ཟེར་བ་ནི་འཁྲུལ་ལོ། བྱི་དོན་ཡོད་ན་མཉམ་གཞག་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཡོད་དགོས་པ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷན་གཤེར་ཕོར་གང་ལྟ་བུའི་དངོས་
 པོ་གཅིག་ལ་ལས་ཅན་གྱི་ལྷ་མི་ཡི་དྲགས་ལྟ་བུའི་ཡིད་དེ་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་རྒྱལ་མི་
 འདྲ་བ་མང་བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་བུ་གཅིག་གི་བྱད་གཟུགས་དེ་དག་གཉིན་ལ་
 ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དུ་མར་སྤང་བ་དང་། སྐྱོར་བ་སྟེ་རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་མོས་པ་ལྟར་ས་
 རྒྱར་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་བྱི་དོན་མེད་
 ཅིང་། གཟུགས་སོགས་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅམ་དུ་བདེན་པར་ཡོད་དོ། །གཟུགས་
 སོགས་དོན་རྣམས་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་མཆོན་ཀྱིས་མེད་པས་རྟོག་མེད་དབང་

ཤེས་ལ་སྒྲིག་གི་གཞིར་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པ་དེར་སྤང་བ་འཁྲུལ་བར་གྲུབ་པས་ན་
གཞུགས་སོགས་དབང་ཤེས་དེ་དང་རྣམས་གཞན་ཡིན་པ་ཞིགས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་
འཛིན་ནི་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེན་ཉེ་གཞི་རྩ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་
བདག་འཛིན་འདི་བསལ་ན་ཉོན་སྲིབ་ཤེས་སྲིབ་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཀྱན་རྟོག་ཉན་སྟེ་མང་
བོ་དང་སོགས་སྒྲས་བསྐྱུས་པ་དེ་དག་གི་ས་བོན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་
ལྟོག་པར་འགྱུར་རོ། །འདྲུག་པའི་ཤེས་པར་རགས་པར་སྤང་བ་དེ་ནམ་བདེན་རྩུབ་གཉིས་
ཀྱིས་ཚོད་པའི་གཞི་ཡིན་ཞིང་། ཚོད་རྩུལ་ནི་སྤང་བ་ལྟར་དུ་བདེན་མི་བདེན་ནམ་ཡོད་
མེད་དམ། སྤང་བ་དེ་ལ་ཚོངས་པ་སྟེ་མ་རིག་པས་མ་བསྐྱད་པ་དང་བསྐྱད་པ་ལ་མི་
མཐུན་པས་ནམ་བདེན་རྩུབ་གཉིས་ཚོད་པ་ཡིན་གྱི། དབུ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་ཡིན་མིན་
ཚོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་བདེན་རྩུབ་དང་སྤྱིར་ཡོད་མེད་དང་དངོས་པོ་ཡིན་མིན་སོགས་ལ་
ཚོད་པ་མིན་ནོ། །ནམ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། སྟོང་བྱེད་ཆལ་བ་དང་། གཞུང་
འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། སྤྱ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པའོ། །དེ་གསུམ་རིམ་བཞིན་ཤེས་
པའི་གཞུང་བ་དང་འཛིན་པ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་བྲམ་ཟེ་བདེ་བྱེད་དགའ་བ་དང་།
གཞུང་བའི་གྲངས་རི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་ནམ་ཅན་གྱི་སེམས་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྟེ་བར་
འདོད་པ་ཤྲུ་སྟོང་དང་། ལུལ་སྤྱ་ཆོགས་སྤང་བའི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་གཞུང་ནམ་གཅིག་
ཤུ་སྟེ་བར་འདོད་པ་ཆོས་གྲགས་ཞབས་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །ནམ་རྩུབ་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། རྒྱལ་བ་
ལ་གཉིས་སྤང་གི་ངི་མ་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་འདོད་པས་ངི་བཅས་ངི་མེད་དུ་གྲགས་
ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ་སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་ངི་མས་བསྐྱད་པ་དང་མ་བསྐྱད་པར་འདོད་པས་
ངི་བཅས་ངི་མེད་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནམ་རྩུབ་པའི་ལུགས་ལ་ཕྱི་དོན་ལུལ་དུ་བྱས་
པའི་ཆད་འབྲས་ཡོད་དོ་ལོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་ན་སེམས་ཅམ་
ཞེས་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་སྟེ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པའི་ངོར་ཕྱི་
དོན་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། ནམ་བདེན་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་མཚུངས་
པས་དེ་ནམ་རྩུབ་པ་ཁོ་ནར་སྤྱར་བ་འཁྲུལ་ལོ། །ཆོས་ཀྱན་སེམས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་

པའི་རྩེངས་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དང་འཁོར་བ་དང་མུང་འདས་
 རྣམས་གཅིག་ཏུ་འཁྱུར་བའི་སྐྱོན་སོགས་མང་བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སེམས་ཅམ་
 ཞེས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། མི་ལམ་ན་མིར་སྤང་བ་དེ་སེམས་ཡིན་པར་མི་སྦྱོར་བས་
 སེམས་དེ་མིན་ཞིང་སེམས་ལས་རྣམས་གཞན་པ་མིན་པ་བཞིན་དུ། སེམས་ལ་སྤང་ཞིང་
 གྲགས་པའི་ཆོས་རྣམས་སེམས་དེ་མིན་ཞིང་སེམས་ལས་རྣམས་གཞན་པ་མིན་པ་དེ་ཡིན་
 རོ། །ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ནི་རོ་བོ་མ་བསྐྱབ་ལ་ལུང་དུ་མ་བསྐྱབ་པའི་སེམས། རྟོག་པར་
 དཀའ་བས་སྤྲ་བ་དང་སྒྲིག་ཏུ་ཐུར་པ། དགེ་མི་དགེ་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྐྱོ་གཞི་
 ཡིན་པས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པའོ། །ཉོན་ཡིད་ནི་ཀུན་གཞི་དེར་དམིགས་པའི་ངར་
 སེམས་བྱད་པར་ཅན་རོ། །རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་སྐྱུ་མཆེད་
 རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་འདོད་དོ། །ཀུན་གཞི་མ་བཤད་པ་རྣམས་འདྲིན་ཚུལ་མི་འདྲ་
 བའི་རྟོག་པ་གཉིས་གཅིག་ཅར་མངོན་དུ་ཐུར་པ་མིན་པ་སོགས་ལུང་རིགས་དུ་མ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་འདོད་པ་མིན་རོ། །དེ་ནི་ཆད་མ་སྤེ་བདུན་རྗེས་འབྲང་
 གི་ལྷགས་སོ། །ཉིང་ངེ་འདྲིན་སྟོམ་པའི་ཐབས་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་དང་དམིགས་པར་
 མཁས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཡིད་བྱེད་དངོས་གཞིའི་མཆན་ཉིད་སོ་རིག་ནས་སྦྱོར་
 མཐའི་འབྲས་བུའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བར་བདུན་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཞན་བཞི་བརྒྱ་ནི།
 ཆོག་དོན་གཉིས་དང་། ལུས་སོགས་བཞི་དང་། མོས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་དང་།
 སྟོབ་སོགས་གསུམ་དང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སོགས་གསུམ་དང་། རྣམ་རྟོག་དང་བཅས་
 པའི་གཟུགས་བརྒྱན་སོགས་བཞི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དམིགས་པ་གང་ཞེ་ན།
 མཚན་མའོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། དམིགས་པ་དང་། གཞི་དང་། ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་།
 སོ་སོར་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་མཚན་མ་བཞི་དང་། གཞན་ཡང་མཚན་མ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་
 ཡོད་དེ། རང་གི་སེམས་ཀྱི་མཚན་མ་ནས་མངོན་པར་བསྐྱབ་པའི་མཚན་མའི་བར་སོ་
 གཉིས་སའི་དངོས་གཞིར་བཤད་དོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་དག་བསྐྱབ་ན་མོས་པ་ཡིད་ལ་
 བྱེད་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་སམ། སེམས་ནང་ཁོ་ནར་འདྲོག་པ་ལ་

སོགས་པའི་སེམས་གནས་དགའང་བཤད་པ་དེར་བསྐྱུས་སོ། །གཞན་ཡང་ཉེས་པ་ལྔ་སྟོང་
 བ་དང་འདྲ་བྱེད་བརྒྱད་དང་ལྔ་ལྔ་ལྔ་དང་། སོགས་སྐྱུས་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་བཞི་
 ལ་མཁས་པ་དང་། ཡིད་བྱེད་དེ་དག་ལམ་ལྔ་གང་ལ་སྦྱོར་བ་སོགས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་
 པར་བསྟན་ཏོ། །ཡོན་ཏན་སྡེ་ཆེན་བཅུ་གཉིས་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་གུངས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་
 དང་། མཐུ་སྤུལ་དུ་བྱུང་བ་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་། སར་ཕྱིན་ལྷག་ཚུལ་དང་། རྣམ་སྒྲིལ་
 གྱི་སྦྱོར་བ་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བྱུང་པར་སྟེ་བཞི་སོགས་ཀྱིས་ས་བཅུ་དང་སར་ཕྱིན་བཅུ་དྲུག་
 བྱུང་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དབང་བོ་ལྔ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོར་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་སྟེ་བཅུ་
 གཉིས་འབྱུང་བ་དང་། མིག་སོགས་དབང་བོ་ལྔ་གནས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོན་ལྔ་བོ་ཐམས་ཅད་
 ལ་འཇུག་པ་སོགས་དང་། ཡིད་གནས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་
 དག་པ་དང་། རྟོན་དང་བཅས་པའི་འདྲིན་པ་གནས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་
 དང་། རྣམ་རྟོག་གནས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡེ་ཤེས་དང་འཕྲིན་ལས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་
 མེད་པ་དང་། ཉེན་གནས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་གནས་པའི་བྱུང་འདས་དང་། འཁྲིག་པ་གནས་
 ཀྱི་རྣམ་པ་བདེ་བར་གནས་པ་སོགས་དང་། རྣམ་མཁའི་འདྲ་ཤེས་གནས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམ་
 མཁའི་མཛོད་དུ་འཇུག་པ་སོགས་ལ་འབྱོར་བ་དམ་པ་འཕྲོལ་བ་འཇུག་པ་སྟེ་གནས་
 ཀྱི་རྣམ་པ་དུན་གྱིས་འབྱོར་བ་བདུན་འཕྲོལ་བ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་སྦྱོང་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྦྱོང་དང་
 ལོངས་སྦྱོང་དང་སྦྱུལ་སྦྱོང་སྟེ་བཞི་དང་། ཆོས་ལོངས་གཉིས་དང་སྦྱུལ་སྦྱོང་གསུམ་སྟེ་སྦྱོང་
 སོགས་དང་། མཛོད་པ་བཅུ་གཉིས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱལ་ལས་བཤད་པའི་འཕྲིན་ལས་བཅུ་
 དང་། མདོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ལ་འགོད་པའི་འཕྲིན་ལས་གཉིས་དང་། མདོན་རྟོགས་
 རྒྱལ་ལས་བཤད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་དང་། གཞུང་རྒྱལ་གྱི་མདོན་པ་བཤད་པའི་
 འཕྲིན་ལས་སོ་གཉིས་དང་། གཞན་ཡང་། འདིར་མ་བཤད་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་
 གྱི་བྱུང་པར་དབྱས་མཐའ་རྣམ་འབྲེད་དང་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྲེད་གཉིས་དང་
 མདོ་སྡེ་རྒྱལ་དང་དགོངས་འགྲེལ་དང་ཐེག་བསྐྱུས་རྩ་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་ལས་བཤད་པ་
 རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །

འདིར་སྐྱུས་པ། རྣམ་རིག་གཞུང་ལུགས་མེ་ཞལ་ལམ་ཡངས་པོར། རྣམ་གསལ་
སློ་གྲོས་ངི་བཞོན་རྒྱ་བའི་མཐུས། རྣམ་མང་ལེགས་བཤད་སྣང་བའི་ཐུ་བྱད་འདི། རྣམ་
དཔྱོད་པད་ཆལ་འབྱེད་པའི་གཉེན་དུ་ཤར། འཁོར་འདས་ཆོས་རྣམས་སེམས་ཀྱི་རང་
མདངས་སུ། ཤེས་ན་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་སེམས་འདུལ་བའི། ཐབས་སུ་འབྱེར་བའི་
ཐབས་མཁས་འཕྱལ་འདེགས་འདིས། ཐུགས་རབ་མི་འཕྲོག་སློ་ལྡན་སུ་ཞིག་ཡོད། རྒྱབས་
ཆེན་ཕྱིན་དུག་བྱང་ཕྱོགས་རྣམ་ཐར་སོགས། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ལམ་ཀྱི་བྱད་པར་
རྣམས། ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་ངི་བཞིན་ཤེས་འདོད་ན། ཐོགས་མེད་གཞུང་ལ་རྟེན་ཅེས་
མཁས་རྣམས་སྤེང་། ཞེས་བྱུང་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་འགྲེལ་དཀའ་གནད་མདུད་གྲོལ་
སློ་གསལ་གཅེས་ནོར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་སེམས་ཅམ་པའི་སྐབས་བྱས་ཐིན་ཏོ། །

༡༡། །བྱུང་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་འགྲེལ་དཀའ་གནད་མཐུད་
ཐོལ་སྒོ་གསལ་གཅེས་ནོར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་དབྱ་མ་ཐལ་རང་གི་
རྒྱལ་ས་བཅུགས་སོ། །

ལེབ་བཅུ་གཅིག་ལ། དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་རྒྱལ་ས།

༡༡། །སྒོ་མ་སྒོ་བཟང་ཐུབ་དབང་འཇམ་དབྱངས་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྐས་དང་བཅས་
པ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །ཆོ་རབས་ཀྱན་ཏུ་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ། །འདིར་དབྱ་མ་རང་
རྒྱུད་པའི་བྱུང་མཐའ་བྱུར་མཆན་འགོད་པ་ལ།

། ཀུན་པོས་དུས་མཉམས་མཉམ་པ་དང་ཐོར་བསྐྱོད་ །བར་དུ་བདག་ནི་བསྐྱོད་པ་
དང་། །ཐ་མར་ལྟ་ཞིག་ཀྱན་བསྐྱོད་ལ། །གང་གིས་ཤེས་དེ་མཁས་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་ཐོར་
ལས་གསོགས་པ་དང་འབྲས་བུ་མྱོང་བའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཡོད་པར་བཞུན་པའི་སྒོ་
ནས་བསོད་ནམས་མཉམ་པ་དང་འགོའི་རྒྱ་བསྐྱོད་པ་དང་། །བར་དུ་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་བདག་
འགོག་སྟེ་ལམ་ཀྱི་སྟོན་རུང་དུ་བྱས་པ་དང་། །ཐ་མར་ལྟ་དན་ཀྱི་སྒོས་པ་ཐམས་ཅད་
བསྐྱོད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཤུ་མོ་བཞུན་ནས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་སོགས་སོ། །

། ཁ་དོར་སོང་འཁོར་བའི་སྐྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་དངོས་འདིན་ཀྱི་འདིགས་

པ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་བདེན་འཛིན་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་སྲིད་ཕུང་བོར་འཛིན་ཡོད་པ། ཇི་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། རང་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། ཇི་ལས་ཡང་ནི་སྒྲེ་བ་ཡིན། ཞེས་བདེན་འཛིན་འཁོར་བའི་གཞི་རྩ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པར་ཐལ་རང་གཉིས་ཀས་འདོད་པས་སོ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། འོན་ཀྱང་འཁོར་བའི་གཞི་རྩ་མཐར་ཐུག་མ་ལོག་པར་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཡོད་མེད་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་འདོད་པ་མི་མཐུན་ཞིང་། དེའི་དབང་གིས་སྤར་གྱི་གཞུང་གི་དོན་བཤད་ཚུལ་ལའང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དོ། །

༼ག༽ཉག་ཆད་གྱི་མཐར་ལྷུང་བས་ཕུང་བར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། བདེན་པར་ཡོད་པར་ལྷ་བས་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་ཞིང་། གཏན་ནས་མེད་པར་ལྷ་བས་ངན་འགྱོར་ལྷུང་བར་ཐལ་འགྱུར་བས་བཞེད་དེ། ཡོད་པ་བས་ནི་བདེ་འགྱོར་འགྲོ། མེད་པ་བས་ནི་ངན་འགྱོར་འགྲོ། ཞེས་དང་། ཡོད་པས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་ཏེ། མེད་པས་སྲིད་པ་འདི་ལས་མིན། ཞེས་སོ། རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན་འདི་དང་ཅུང་མི་འདྲ་བར་བཤད་དགོས་སོ། །

༼ང༽མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲེ་འགག་མེད་པར་གསུངས་པ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པར་འཛིན་པ་བཀག་པས་སྐྱར་འདེབས་བསལ། དོན་དམ་པར་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པས་སྒྲོ་འདོགས་བསལ་ནས་དབུ་མའི་ལམ་མཐའ་གཉིས་དང་བལ་བ་རབ་རྩ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་གྱི་མདོ་ངེས་དོན་ཡིན་པའི་གཞུང་བཙུགས་པར་མཛད་ཅེས་ནལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་འདོད་དོ། །

༼ཅ༽སྟོང་ཉིད་དང་རྟེན་འབྱུང་དོན་གཅིག་མིན་ཀྱང་མུ་གུ་ལྷ་སུའི་གཞི་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་བདེན་པས་སྟོང་བ་དང་རྟེན་ནས་འབྱུང་བ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། གཞི་འགའ་ཞིག་བདེན་པར་གྲུབ་ན་རྟེན་འབྱུང་མིན་པར་འགྱུར་ཞིང་། གཞི་འགའ་ཞིག་རྟེན་འབྱུང་མིན་ན་བདེན་གྲུབ་རྩ་འགོ་བའི་ཕྱིར་ནོ། །

༼ཆ༽སྒྲིའི་ཡོངས་གཙང་གི་ཡུལ་དུ་མི་འགྱུར་བས་རྟེན་མེད་པ། རང་མངོན་
སྲུང་དུ་རྟོགས་པའི་ངོར་གཉིས་སྤང་མེད་པས་དམིགས་པ་མེད་པ། རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པས་
རྟེན་གྱི་དོན་ནོ། །

༼ཇ༽མཁས་པས་དབྱས་ལའང་གནས་པར་ཡོངས་མི་བྱེད། ༼ཅེས་པའི་དངོས་
བཞུན་གྱི་དབྱས་སམ་དབྱ་མ་ལ་སྟོང་ཉིད་སྤྱོད་ཡོད་མེད་དབྱ་དགོས་ཏེ། འདིར་རྣམ་
རིག་པ་ལྟར་ཡོད་མེད་གྱི་མཐའི་སྒྲུགས་ཉི་ཆེ་བ་རེ་བཀག་པའི་དབྱས་ཞེས་རགས་པའི་
སྟོང་བ་དམིགས་གིས་བཀར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོང་ཉིད་སྤྱོད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་
སྟོ་ལྟ་སྒྲིམ་ཡོད་ཀྱང་ཀུན་བཏགས་མེད་པར་རྒྱལ་ཆབ་རྗེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ།
བདེན་འཛིན་ལྟ་སྒྲིམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་རྒྱུད་ལྟ་གི་གང་ཟག་གིས་སྟོ་དེའི་དབང་གིས་
གཞི་དེ་བདེན་གྱུ་ཏུ་དམ་མི་འཆའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་སྤྱོད་དར་རྟེན་ལས། བདག་མེད་
བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡང་རགས་པའི་བདག་མེད་བདེན་པར་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱོད་པའི་
བདག་མེད་ཆད་མས་རྟོགས་ཟིན་མ་བརྗེད་ན་དེ་འདྲའི་བདག་བཀག་པའི་བཀག་པ་
བདེན་གྱུ་ལ་གྱུ་མཐའ་འཆའ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ༼གལ་ཏེ་དགག་བྱ་སྤྱོད་བཀག་
པའི་བདག་མེད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་མངོན་གྱུར་དུ་སྟེ་ན་ལྟ་སྒྲིམ་སྲུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། ༼ཞེས་སོ། ༼དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ ༼སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཀུན་བཏགས་དེ།
སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་བཤད་གྱི། སྤྱིར་ན་དེ་འདྲའི་སྟོ་ཀུན་
བཏགས་མེད་པར་བཤད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡོངས་གྲུབ་བདེན་
པར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཀུན་བཏགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་ཙམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་
གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྱུ་ཏུ་ལྟ་བ་དེ་སྟོ་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
གཞན་ཡང་། དེ་ཡོད་དེ། བདེན་སྟོང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་ཀུན་བཏགས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་སྟེ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་བར་དུ་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྟོ་
མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས། དེ་ལ་སྟོ་ཀུན་བཏགས་མེད་པར་ཁས་སྐྱེས་ན་གཅིག་

ཤོས་ལ་ཡང་མཚུངས་པའི་བྱིར། མ་ཁྲབ་མཚམས་ཀྱི་རྟགས་བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས།
སྦྱོར་བུ་བདེན་སྟོང་སྦྱོར་མ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་ནས་ཡོངས་སྟོང་པ་བོར་བདེན་པར་འདྲིན་
པ་ཡང་བཏགས་འདྲིན་རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་ལྟན་སྦྱོར་གཉིས་ཡོད་
པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་བེར་རོ། །འོན་ཀྱང་བྱུང་མཐས་བཏགས་པ་
འགོག་པ་ནི་ལྟན་སྦྱོར་འགོག་པའི་ཡན་ལག་ཅམ་ཡིན་པས། མདོའི་སྐབས་སུ་གཙོ་ཆེར་
ལྟན་སྦྱོར་གྱི་ཞེན་ཚུལ་ལྟར་མ་བྱུང་པ་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་པར་ལེགས་བཤད་སྟོང་
བོར་གསུངས་འདུག་པས། གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དབུ་མ་ལ་ཡང་རགས་པའི་
སྟོང་ཉིད་ཡིན་མི་དགོས་སམ་སྟུམ་མོ། །

༼༡༽ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་ལས། འདི་བ་ལྟར་ན་ལེགས་ལྟན་ལ་སོགས་པའི་
རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་དོན་དམ་པར་དང་བདེན་པར་བྱུང་པའི་དོན་ཁས་ལེན་པས་དབུ་མ་
བར་མི་འདྲོག་གམ་སྟུམ་ན། ལྟོ་ལྟོར་བ་ངེས་ཀྱང་གཞི་དེ་བྱམ་པར་མ་ངེས་པ་ལ་ཚད་
མས་གདོད་སྦྱབ་དགོས་པས་དེས་གཞི་དེ་བྱམ་པར་འདོད་དོ་ཞེས་སྦྱོ་མི་རུས་པ་དང་།
བྱེ་བྲག་པས་བྱམ་པ་ལ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་རྩལ་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་
དོན་ཚད་མས་བྱུང་ཀྱང་ཡན་ལག་ཅན་རྩལ་གཞན་འདོད་པའི་བྱུང་མཐའ་བ་མིན་ནོ་
ཞེས་སྦྱོ་མི་རུས་པ་བཞིན་དུ། མཁས་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་བདེན་པར་ཡོད་པའི་བྱུང་
མཐའ་རིགས་པའི་སྟོ་དུ་མས་འགོག་ཅིང་བདེན་མེད་དུ་ལེགས་པར་ཞུལ་གྱིས་བཞེས་
པས་དབུ་མ་བ་ནི་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་བ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་བྱེ་མི་རིགས་པར་གསུངས་པ་
དང་མི་འགལ་ཏེ་བཅས་ལྟན་གྱི་དགེ་སྟོང་གིས་བཅས་པ་དང་འགལ་བར་མི་རིགས་ཀྱང་
དེ་དང་འགལ་བ་ཅམ་གྱིས་དགེ་སྟོང་མིན་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼༢༽རང་རྒྱུད་པས་ཐལ་རང་གཉིས་ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་
འགོག་པའི་དགག་བྱ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པར་འདོད་མི་འདོད་དཔུང་གཞི་ཡོད་དེ། ལེགས་
བཤད་སྟོང་བོ་ལས། ལེགས་ལྟན་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་དང་རང་ཉིད་རང་རྒྱུད་

ཁས་ལེན་མི་ལེན་མི་མཐུན་སྟམ་པ་མི་འདུག་གི་རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་པ་འོས་མེད་དུ་བྱས་
 པའི་ལུགས་སུ་སྤང་ངོ་། །དེའི་གནད་ཀྱིས་ཀྱང་རང་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་གཉིས་
 ལ་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་རང་བཞིན་འགོག་པའི་དགག་བྱ་ལ་ཡང་བྱད་པར་ཡོད་པར་
 མི་བཞེད་དོ། །ལེགས་ལྡན་གྱི་རྗེས་འབྲང་སྟུན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཁྱེད་ལ་འགྲེལ་བ་
 ཆོག་གསལ་གྱི་རྒྱས་འདུག་པས། ཤེས་རབ་སྟོན་མེར་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་བཀའ་པའི་
 འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཁྱེད་ལ་སྟོན་བཞིན་པ་རྣམས་འཇུག་མི་འཇུག་
 གི་བཤད་པ་འོང་རྒྱུར་སྤང་ཞིང་། ཞི་བ་འཆོ་དཔོན་སྟོབ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཁྱེད་ལ་སངས་རང་
 རྒྱུད་བཀའ་པའི་སྟོན་སྟོང་མཛད་རྒྱུར་སྤང་ཡང་མ་མཛད་དོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་སྟོབ་དཔོན་
 གཉིས་ཀྱིས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་བཀའ་པའི་རང་བཞིན་མེད་
 པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་ཆེས་འཐད་པ་དང་དེ་ཡང་འཇིག་
 ཉེན་ལས་འདས་མ་འདས་གྱི་ཉེན་འབྱུང་ངེས་པར་ཁས་སྲུང་དགོས་པའི་ཉེན་འབྱུང་གི་
 རྒྱ་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་དགག་བྱ་དེ་འགོག་པར་བཤད་པའི་རིགས་པ་རྣམས་རིགས་པ་
 རྣམས་ཀྱི་ཟབ་ལ་སྤྱོད་པའི་མཐར་ཐུག་དུ་སྤང་ལ། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་འགོག་པ་
 འདི་རིགས་པ་སྤྱོད་པར་སྤང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་ཞིག་ཡོད་ཆོད་
 དུ་སྤང་བའི་སྤྱིར་རོ།

༼ཐ༽ལྷ་སྐྱབ་ལས་འཕགས་པ་ལྷ་སྒར་གཤེགས་པར་བཤད་པའང་ཡོད་དོ། །

༼ད༽མདོ་ཀུན་བརྒྱས་སུ་བསྐྱལ་བཟང་བྱངས་པ་ལས། བསྐྱལ་བ་བཟང་བོ་
 འདིའི་འོག་དུ་ཐུན་བསྐྱལ་བྱུག་ཅུ་འབྱུང་། དེ་ནས་སྟན་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བར་སངས་
 རྒྱས་ཁྱིེ་འབྱུང་། དེའི་འོག་དུ་ཐུན་བསྐྱལ་བརྒྱུད་ཁྱིེ་འབྱུང་། དེ་ནས་སྐར་མ་ལྷ་བྱ་ཞེས་
 བྱ་བར་སངས་རྒྱས་བརྒྱུད་ཁྱིེ་འབྱུང་། དེའི་འོག་དུ་ཐུན་བསྐྱལ་སུམ་བརྒྱུ་འབྱུང་། དེ་ནས་
 ཡོན་ཏན་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བར་སངས་རྒྱས་བརྒྱུད་ཁྱིེ་བཞི་སྟོང་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །

༼ན༽དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་མིང་མཐུན་པའི་དགེ་སྲོང་། ཞེས་པ་དང་། ངའི་
མིང་འཆང་བའི་དགེ་སྲོང་། ཞེས་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་གཉིས་པར་གྲགས་པ་ལ་བྱེད་ཅེས་
མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གསུངས་པ་ཐོས་སོ། །

༼པ༽ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལྷན་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་འགོག་པ་
བསྟན་པ་དང་། གཞན་ཐེག་དམན་གྱི་ལྷན་ལས་ཟད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་བསྟན་པ་གཉིས་
ཟད་དང་མི་སྐྱེ་དོན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་གཅིག་པ་དང་།
དེས་ཤེས་པ་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་གཅིག་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལྷན་ལས་བཀའ་
ཡིན་པ་ལ་བཟོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

༼པ༽དེའི་སྐྱོན་གསུམ་ནི། བདག་སྐྱེ་མེད་པར་སྐྱབ་ཅུས་པའི་རྟགས་དང་དཔེ་
གང་ཡང་མ་བཟོད་པས་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་ཟད་པ་དང་། གྲངས་ཅན་གྱིས་བདག་ལས་
ཞེས་པའི་དོན་འབྲས་བྱ་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ལས་ཡིན་ན་ནི་གྲབ་ཟེན་སྐྱབ་པ་དང་
རྒྱ་མི་གསལ་བ་ཅུས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་ཡིན་ན་ནི་སྐྱེ་ལྡན་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་སྐྱེ་
བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བྱབ་པ་འགལ་བར་འཇུར་རོ་ཞེས་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་ནས་སྐྱོན་
བཟོད་པ་མ་བསལ་བ་དང་། ཆོལ་བ་གཞན་གྱི་ལྷན་ཀའི་སྐྱགས་ཡོད་པའི་ཆིག་ཡིན་པ་
དང་གསུམ་མོ། འབྲེལ་ངག་དང་པོའི་ཆིག་ཟེན་གྱི་སྐྱོར་བ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་
ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་སྐྱག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
པའོ། ལེགས་ལྡན་གྱིས་སངས་རྒྱལ་བསྐྱངས་ཀྱི་དགོངས་ཆོད་བྲངས་པའི་སྐྱོར་བ་ནི།
དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་མིན་ཏེ། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་
དང་སྐྱག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། ཇི་ལ་སྐྱོན་དང་པོ་གཉིས་ནི་དངོས་ཟེན་གྱིས་
སྐྱོར་བ་ལ་བཟོད་ཅིང་། སྐྱགས་ཡོད་པའི་སྐྱོན་ནི་གཙོ་ཆེར་དགོངས་ཆོད་བྲངས་པའི་
སྐྱོར་བ་ལ་བཟོད་དོ། སྐྱགས་ཡོད་པར་འཇུར་ཚུལ་ནི་རྩ་ཤེའི་རྟེན་ཆེན་ལས། སྐྱགས་
ཡོད་པར་ངེ་ལྟར་འཇུར་ན་སྐབས་ཀྱི་དོན་སྐྱོར་བ་དེ་ལས་བསྐྱོག་པས་འཇུར་རོ། ཞེས་

པ་ནས། འོན་དང་ཐུག་མེད་ཀྱང་རྟགས་མིན་ལ་བདག་སྐྱེ་ཡོད་ན་དོན་དང་ཐུག་མེད་
ཀྱང་རྟགས་སུ་མི་རུང་སྟེ་དེ་ཚོད་གཞིའི་སྟངས་ཏུ་གྲུབ་ན་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་
རྟོག་དེས་ན་བསྐྱོག་དོན་གཉིས་རྟགས་སོ། །དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བསྐྱོག་དགོས་ན་དངོས་
ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་ཡང་བསྐྱོག་དགོས་ཏེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རྟོག་དོན་ལ་རྟགས་བསྐྱོག་པ་
ལྟར་བྱེད་མེད་པས་བདག་སྐྱེ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་མིན་པ་བསྐྱོག་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་
དང་། དེ་ཡི་ཆེ་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་
རྣམས་པར་བཅད་པ་ཅམ་མིན་ནོ་ཞེས་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རྟོག་དོན་ལ་རྟགས་
ལས་མིན་ཞེས་པའི་དོན་བདག་སྐྱེ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་མིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་དང་
འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟོག་དོན་ལ།

། བཤེད་འདིར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གང་ཡིན་འདྲི་བའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བ་
དང་། ཞེས་པ་ནི་གངས་ཅན་ལུགས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་
པས་སྤར་བཤད་པ་དང་གནད་གཅིག་གོ། །

། མཇུག་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་སྒྱུར་བ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པ་ནི་སྤར་བཤད་པའི་
རིགས་པས་ཤེས་སྤྲོད་བསམ་བློས་སོ། །

། ཅི་ཞེས་གྲགས་ལྟར་ན། དབུ་མ་བས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ཁས་ལེན་པ་མི་
རིགས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྱུར་བ་དང་རང་དབང་
བའི་སྒྱུར་བ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིར་མོལ་གྱི་ཁས་སྤངས་ལ་མ་འཁྲིལ་པར་
ཆད་མས་དོན་གྱི་སྤོངས་ལུགས་ནས་རང་དབང་ཏུ་ཆོས་ཅན་གཉིས་དང་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་
རྣམས་གྲུབ་ཚུལ་ངེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེད་པ་གཅིག་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པར་ལེགས་བཤད་སྟངས་ཐོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རྟོག་དོན་ལ།

། ཆོས་ངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་དམ་བཅའ་ལ་བརྟགས་

ནས་སྒྲིན་བརྗོད་པ་བསལ་མི་དགོས་ཏེ། དངོས་པོ་ནམས་བདག་ལས་སྒྲེ་བ་མེད་པ་
བསྐྱབ་བྱར་བྱས་པའི་སྒྲིར་ངག་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་བརྗོད་ན་ཡང་བསྐྱབ་
བྱ་མཐུན་སྤང་བ་མེད་པས་དེ་འདྲ་བའི་ཉེས་པ་བསལ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཇ༽རང་རྒྱུད་འགོག་ཚུལ་ནི་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་བོ་དང་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་
གཉིས་ཀར་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་གསུངས་འདུག་པས་དེ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼མ༽སློབ་དཔོན་སྡེ་མ་གཉིས་པོ་དེས་འགྲེལ་བ་བྱས་པ་ནམ་རིག་ཅམ་གྱི་
གཞུང་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རམ། སྐབས་ཀྱི་དོན་མ་བརྗོད་ཅིང་ནམ་རིག་ལ་ཞེན་པ་
མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དུམ་དོན་ངི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱས་པ་མིན་པར་མཐོང་ནས་དབུ་མར་
གནས་པའི་སློབ་མདོ་དང་རྒྱན་གྱི་དོན་ནམ་པར་བྱེ་ཞེས་པའོ། །

༼ཉ༽གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྤྱོད་ཞིང་འཛིན་པ་སྟེ་ཤེས་པ་
བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མི་སྤྱོད་བ་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་བྱད་པར་དུ་བཤད་པ་
དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྲིར་ལམ་དེས་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་ནམ་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉན་རང་གི་
སྒྲིར་ལམ་ལས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་གསུངས་སོ། །

༼ཐ༽འདི་སེམས་ཅམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་སེམས་ཅམ་པའི་བྱབ་མཐའ་
ཁས་ལེན་དུ་བཅུག་ནས་ཕྱིས་དེ་འདོར་དུ་བཅུག་པར་འདོད་པའི་སེམས་ཅམ་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼འ༽བདེན་བྱབ་བཀག་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཁས་སྤངས་པའི་སྒྲོ་ནས་ལན་གདབ་
པར་འདོད་པའི་ཚོལ་བ་ངན་པ་ནི་དངོས་པོར་སྒྲིབ་བ་ནམས་སོ། །

༼ཡ༽དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་སྒྲས་པ། བྱིས་པ་འབྲིད་པའི་ཐབས་ཡིན་གྱི། འགོ་
བ་འདུལ་བའི་བསམ་པ་ཡིས། །བདེན་པར་སྒྲིབ་དེ་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ལེའུ་བཙུ་གསུམ་

པའི་ལུང་འདི་སྒྲར་ཐང་དཔར་མ་ལས། རྫོངས་པར་གྱུར་པ་མང་བོ་ཡང་། སྟོད་པ་དག་
 བྱི་འདི་འབྲ་བས། །བདེ་གཤེགས་ལམ་ནི་ཀུན་སྤངས་ཏེ། །དུམ་པའི་ལམ་ནི་སྟོན་པ་
 སྒྲར་། །འོང་བའི་མི་ནི་ལ་ལ་ཞིག། གཞན་དག་ལ་ནི་ལམ་སྟོན་བྱེད། །གང་དང་གང་
 བཏགས་དེ་དང་དེ། །འདྲི་བར་བྱེད་ནམས་དེ་མི་འདྲི། །གལ་ཏེ་རྫོངས་པའི་དབང་གིས་
 ལམ། །མི་མཐོང་དེ་ནི་སྟོན་བྱེད་ཀྱང་། །སྤིག་ཅན་གྱིས་ནི་ལམ་དེ་ཡིས། །བཏོད་པ་ཉམས་
 པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་བྱུང་བ་ནི་ཡི་གེ་འདག་གམ་སྟམ་མོ། །ཡེ་ཤེས་གྲུབ་པ་རྩོམ་
 མཁན་ནི་རྒྱལ་བོ་སྣུ་ཏི་ཡིན་པར་བསྟན་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག་དང་ཕྱག་ཆེན་གྱི་འགྲེལ་
 བ་སོགས་བོད་གཞུང་མང་བོར་བཤད་ཀྱང་། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་མཇལ་བའི་རྒྱལ་བོ་
 སྣུ་ཏི་ཞེས་གྲགས་ཆེ་བ་དེ་མིན་གྱི། དག་སྟོང་མ་དཔལ་མོའི་མིང་བོ་བོ་རྟེན་ཞེས་པ་བྱིས་
 རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ལྷ་བའི་ན་བཟའ་གསོལ་བས་ལྷ་བ་བ་ཞེས་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 ཡང་དེ་ལ་སྤྲ་མིན་མ་པར་དེ་བ་སོགས་ལྷ་ཉནས་གཞོད་པ་བྱེད་འདོད་ནས་བཅའ་ཆེ་
 ལྷ་བ་ཅམ་ལུས་པ་ལ་ཁོང་ཡིན་པར་བསམ་སྟེ་གཏུབ་ནས་སོ་སོས་བོས་ཆེ་དམོད་པ་བོར་
 བས་ཀུན་ལུག་ཏུ་བསྐྱུར་ནས་སྤར་ལྷ་བ་སྐྱུག་བཅུག་པ་མཐུད་དེ་གྲོན་པས་ལྷ་བ་བར་
 གྲགས་སོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག་འདི་སྟོ་ཏི་མིན་ཏེ། དུས་འཁོར་གྱི་རྒྱུད་བྱི་མར་དེ་གཉིས་
 སོ་སོར་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་བེར་བའང་ཡོད་དོ།

།ར་༽རྫོགས་རིམ་གྱི་བོགས་འབྲིན་གྱི་སྟོད་པ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ས་དང་རྩི་
 དང་ཤིང་ལས་བྱས་པའི་སྐྱ་གཟུགས་དང་སྤེགས་བམ་སོགས་ལ་ཕྱག་མི་བྱ་བར་གསུངས་
 པ་དང་། མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ན་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་སྟེ་རྣམ་རྟོག་ལོག་པར་གསུངས་པ་
 རྣམས་དབང་རྣེན་ལས་དང་བོ་བའི་ཉམས་ལེན་དུ་འཁྱུལ་ཞེས་པའོ། །

།ལ་༽སྤྱིར་ནི་ལྷ་བའི་འཆར་ཚུལ་མཐའ་ཡས་པ་འདི་ལྟར་སྤང་སྟེ། འགའ་
 ཞིག་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་བྱིན་ཆད་བཟང་ངན་གང་འདུག་དགག་རྒྱ་ཡིན་བེར་བའི་ཆན་པ་
 གཅིག་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་རྟོག་པ་བཟང་ངན་ཐམས་ཅད་དགག་རྒྱ་མ་ཡིན་རྟོག་

པ་ཅི་ཙམ་རྒྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ཉམས་རྟོག་རྒྱས་པ་ཡིན། དཔེར་ན་བྱུང་གིང་ངེ་ཙམ་མང་
 གིན་མེ་ལྷེ་རྒྱས་འོང་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཆན་པ་གཅིག་སྟེ་དེ་གཉིས་འགལ་བ་ལྟག་སྟོང་
 ཏོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་ནམ་རྟོག་མ་རིག་ཆེན་པོ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས་ནམ་རྟོག་ནི་མ་
 རིག་པ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཆན་པ་གཅིག་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་ནམ་རྟོག་ཆོས་སྐྱུ་ཡིན་ཟེར་
 བའི་ཆན་པ་གཅིག་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀྱང་ལྟག་སྟོང་ཏོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་ཡིད་འདི་མ་འཕྲོས་
 པར་ཅོན་ནི་གནས་པའི་ཆོ་སངས་རྒྱས་སམ་ཕྱང་འདས་ཡིན། ཅུང་ཞིག་འཕྲོས་པའི་ཆོ་
 སེམས་ཅན་ནམ་འཁོར་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཆན་གཅིག་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་ནམ་རྟོག་
 འཕྲོས་པའི་ཆོ་བརྒྱུད་པ་ངེ་ཙམ་འཕྲོས་ཀྱང་དེ་ནམས་ཀྱི་ངོ་ལ་ཅེར་ཅེར་བལྟས་པས་
 ཆོས་སྐྱུར་ལམ་ལམ་འཆར་ཟེར་བའི་ཆན་པ་གཅིག་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀྱང་འགལ་བའོ། །ཡང་
 འགའ་ཞིག་ཐུན་ཁང་དང་། ལུས་གནད་དང་། རྣམ་རྟོག་བཀག་པ་ཙམ་ལས་བྱུང་བའི་
 མཐོང་སྤང་བན་བྱན་དེ་ཆོས་སྐྱུ་ཡིན། རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་བ་ཡིན་པས་ན་
 སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་ཆོས་སྐྱུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ངོ་སྟོང་པའི་ཆན་པ་གཅིག་དང་།
 ཡང་འགའ་ཞིག་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཆོས་སྐྱུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་མཐོང་བ་མིན་གྱི་ཆོས་སྐྱུའི་སྤྱི་
 རྒྱུ་ལན་ལག་གམ་ཆ་ཤས་མཐོང་བ་ཡིན་ཟེར་བའི་ཆན་གཅིག་ ཡང་འགའ་ཞིག་དེ་
 ལྟ་བུ་ཆོས་སྐྱུ་ཡོངས་རྫོགས་དང་ཆ་ཤས་གང་ཡང་མཐོང་བ་མིན་གྱི་སྟོང་བ་ཙམ་མཐོང་
 བ་ཡིན། སྟོང་བ་ལ་ཡང་རང་སྟོང་དང་གཞན་སྟོང་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ལྷན་གྲགས་
 དང་སང་བཟང་འདོད་པའི་རང་སྟོང་ངན་པ་དེ་མིན་གྱི། དབུ་མ་བ་ཆེན་པོ་ཐོགས་མེད་
 འདོད་པའི་གཞན་སྟོང་དེ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆན་གཅིག་དང་། ཡང་གཞན་ནམས་སྤྲུ་མ་
 བཞིན་ལ། མཐོང་སྤང་དེ་རང་སྟོང་ཡིན་ཞེས་པའི་ཆན་གཅིག་སྟེ་དེ་གཉིས་ཀྱང་འགལ་
 ལོ། །ཡང་འགའ་ཞིག་སྟོང་བ་དངོས་མིན་གྱི་སྟོང་བའི་གཟུགས་སམ་མདངས་ཡིན། ཆོས་
 སྐྱུ་མ་ཡིན་གྱི་ཆོས་སྐྱུའི་ཉགས་ཡིན། དཔེར་ན་མེ་འོང་བའི་ཉགས་ལ་དུ་བ་མཐོང་བ་
 བཞིན་ནོ་ཟེར་བའི་ཆན་གཅིག་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་དངོས་
 གཞི་དེ་དང་སྟེར་བ་ཡན་ལག་དུག་གི་སོར་སྤྱད་གཉིས་གནད་གཅིག་རང་སྟོང་ཡིན།

དེའི་ཉིང་དུ་སྦྱོར་དུག་གི་བསམ་གཏན་གྱི་ལྟ་བ་གཞན་སྦྱང་གི་ལྟ་བ་འཕར་རྒྱ་ཡོད།
དེས་ན་ཕྱག་ཆེན་ལས་སྦྱོར་དུག་ལྟ་བ་མཐོ་ཟེར་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་སྤང་ཞིང་།
ཞེས་ངོ་བོ་ལྟག་བསམ་རབ་དཀར་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཤེལ་གསང་བ་བྱབ་པ་དང་། ཐབས་ཤེས་བྱབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་བྱབ་པ་དང་།
གཉིས་མེད་བྱབ་པ་དང་། གསང་ཆེན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མན་ངག་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བྱབ་
པ་དང་། ལྟན་སྦྱོར་བྱབ་པ་སྟེ་བདུན་ལ་བྱབ་པའི་སྟེ་བདུན་ཞེས་བྱ་ལ། རོ་ཏ་མངོད་
དང་། ཕྱག་རྒྱ་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་གསལ་བ་དང་། གནས་
པ་བསྐྱས་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་རིམ་པའི་མན་ངག་དང་། སེམས་ཀྱི་སྦྱིབ་
སྦྱོང་སྟེ་དུག་ལ་སྦྱིང་བའི་སྒྲོར་དུག་ཅེས་གྲགས་སོ། །ལྟ་བ་ངན་སེལ་དང་། དབྱུ་མ་དུག་
པ་དང་། ལྟ་བ་ངན་སེལ་གྱི་བླན་པ་དང་། ལྟན་སྦྱོར་བྱབ་པ་དང་། མི་ལམ་ངེས་བསྟན་
དང་། སྦྱུ་མ་ངེས་བསྟན་དང་། རབ་རྩ་མི་གནས་པ་གསལ་བར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་བརྩ་བ་སོགས་ཆོས་རྒྱུད་ཉི་ཤུ་ཙུག་ལ་ཨ་མ་ན་སའི་ཆོས་སྒྲོར་ཞེས་བྱའོ། །ཁོད་སྔ་
རབས་པའི་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ལྟ་བ་ནི་གཞུང་དེ་དག་གི་ཆོག་ཟིན་ལ་བརྟེན་
པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཡོངས་གསང་བ་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་སྟེ། དཔལ་ལྷན་འདུས་པར་
ཡོངས་གསལ་བ། ཞེས་གཞུང་དུ་བྱུང་ངོ་། །འདིའི་བསྟོམ་བྱ་བཞི་ནི། རིམ་ལྡན་གསལ་
སྟོན་ལས། ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི་དང་བོར་ཡི་གེ་འགོད་པའི་བསྐྱེད་རིམ། གཉིས་པ་ལས་རྒྱ་
ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་རང་བཞིན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆོན་པར་བྱེད་པ། གསུམ་པ་དེ་བརྟན་
པའི་དོན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོམ་པ། བཞི་བ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མངོན་
པར་བྱང་རྒྱབ་པ་སྟོམ་པ་བཞི་སྟོད་པ་དང་བཅས་པ་སྟོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼སེམས་མེ་འབར་བ་བསང་རུང་གི་ཞེས་སོགས་ནི། མདོ་ལས། བདག་རྩ་ལྟ་
བ་རི་རབ་ཅམ་དུ་གནས་པ་ནི་སྒྲ་ཡི། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་སྦྱང་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་ནི་དེ་
ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དོན་འདྲ་བས་ན་དེའི་དངོས་མེད་དུ་འཛིན་པ་ནི་

བདེན་མེད་དུ་འཛིན་པ་ལ་མི་བྱེད་པར་སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལ་བྱེད་དགོས་
སོ། །དེས་ན་གཞུང་དེའི་གོང་དུ། གལ་ཏེ་མིང་ཙམ་ཐ་དད་ཀྱང་། རྟོག་པ་ཉིད་དུ་དབྱེར་
མེད་ཕྱིར། །མཁས་པས་དངོས་འཛིན་ཡོངས་བཏང་སྟེ། །དངོས་མེད་པར་ཡང་མི་བརྟག་
གོ། །ཞེས་པ་ནི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་བྱུང་པར་མེད་ཅེས་པ་མིན་གྱི། བདེན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་
ཡིན་པས་བྱུང་པར་མེད་ཅེས་བཤད་དགོས་སོ། །

༼༡༽དེ་ཉིད་མི་ཤེས་བྲམ་ཟེ་ནི། གྱི་ན་རིག་བྱེད་བཞི་དག་འདོན། །ས་ཚུ་ཀུ་
ཤས་དག་བྱེད་དང་། །ཁྱིམ་ན་གནས་ཤིང་མེ་ལ་བསྐྱེད། །དོན་མེད་སྦྱིན་སྒྲིག་བྱས་པ་
ནི། །དུ་བས་མིག་ལ་གཞོད་པར་བས། །དབྱུ་གུ་དབྱུག་གསུམ་ལེགས་ལྡན་གཟུགས། །ཞེས་
པ་ནས། །འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་བརྟུན་པ་ཉིད་དུ་གོ། །ཞེས་པས་བྲམ་ཟེ་བ་དང་། །ཨེ་རའི་ཐལ་
བས་ལུས་ལ་བྱུགས་ནས་སྟ། །ཞེས་པ་ནས། །དབང་རྣམས་བསྐྱར་ཞིང་སྒྲ་མའི་ཡོན་རྣམས་
ལེན། །ཞེས་པས་དབང་བྱུག་པ་དང་། །སེན་མོ་རིང་ཞིང་ལུས་ལ་ངི་མས་གཡོགས། །ཞེས་
པ་ནས། །ཐར་པ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཟེར། །ཞེས་པས་མཆོད་འོས་པ་བཀག་པར་དོ་
ཉའི་འགྲེལ་བ་དུ་མར་བཤད་པས་ན། །འདིར་དབྱུག་གུ་ཆེ་གསུམ་སོགས་ཀྱིས་དབང་བྱུག་
པ་དང་། །ཨེན་རའི་ཐལ་བས་སོགས་ཀྱིས་བྱབ་འཇུག་པ་བཀག་པར་གསུངས་པ་དབྱུང་
དགོས་སོ། །ལྟན་སྦྱོར་གྱི་བདེ་སྟོང་དང་བལ་ཞིང་དཀའ་ཐུབ་ཙམ་ལ་གནས་པའི་ཐེག་
དམན་པ་དང་། །ཐེག་ཆེན་ལ་ཁྱུགས་ཀྱང་རྒྱ་པར་བྱིན་ཐེག་པ་བ་དང་། །འབྲས་བུའི་ཐེག་
པ་ལ་ཁྱུགས་ཀྱང་རྟོག་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པ་རྣམས་ནི་ལམ་དེ་ཙམ་གྱིས་འཆང་
རྒྱ་མི་རྒྱས་པར། བདེ་བའི་དེ་ཉིད་དང་ནི་བལ་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །

༼༢༽ལྟར་ཐང་དཔར་མ་ལས། གཅིག་དང་དུ་མ་མ་ཡིན་ཞིང་། །རྒྱབས་མེད་
སྤང་བ་མེད་པ་དང་། །ཞེས་བྱུང་སྟེ། །རྐང་བ་ཐ་མའི་དོན་ནི་ལྟན་སྦྱོར་གྱི་བདེ་སྟོང་རང་
དུས་ན་རྣམ་རྟོག་རགས་པའི་གཡོ་བ་མེད་པ་དང་གཉིས་སྤང་རགས་པ་མེད་པ་ལ་བྱེད་
དམ་སྟམ་མོ། །

༼ཀ༽སྤྱག་བསྐྱེལ་མ་ལུས་ཟད་བྱའི་གོ་ཆ་བགོས་ནས་ནི། ༼རྒྱལ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་བདེ་མཆོག་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡི། ༼ཞེས་ནི་བརྟན་བྱས་དེ་ལ་འབད་དེ་དབྱད་བྱས་
ལ། ༼དེ་ཡི་རང་བཞིན་བདག་གི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་བྱ། ༼ཞེས་སྣར་ཐང་དཔར་མ་ལས་
བྱུང་རྒྱུ་རྟོགས་པ་ཡི།

༼ཁ༽འདིའི་རྣམ་བཅས་རྣམ་མེད་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བརྩུ་བའི་འགྲེལ་བར་བཤད་
པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བསམ་དུ་མེད་པའི་རྫོངས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ལ་
བྱེད་དམ་སྟུང་མོ།

༼ག༽རྣམ་བཅས་མ་ཡིན་རྣམ་མེད་ཡིན། ༼ཞེས་པའི་ཕྱོགས་སྔ་སྔ་བ་ལ་གཙོ་
པོ་ལ་གཉིས་ལས། པོ་ལ་བ་ནི་དེ་ཉིད་བརྩུ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། རྣམ་པ་དང་བཅས་
པའི་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པ་འོ། ༼རྣམ་པ་བསལ་བ་ནི་རྣམ་པ་མེད་
པ་འོ། ༼རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིམ་མདོ་སྒྲེ་བ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་བ་དག་
བཟུང་བའོ། ༼རྣམ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲིམ་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པའི་
བྱེ་བྲག་དག་བསྒྲིམ་པ་འོ། ༼ཞེས་དང་། ཡང་རྣམ་བཅས་མ་ཡིན་རྣམ་མེད་མིན། ༼ཞེས་བྱ་
བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོང་པ་བ་གང་དག་གི་འདོད་པ་ཉིད་སྒྲུབ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཉི་
ལེན་པ་འོ། ༼ཞེས་སོ། ༼གཙོ་བོ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། ཡང་ན། རྣམ་བཅས་མ་ཡིན་རྣམ་མེད་
མིན། ༼ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་དབྱུ་མ་དང་རྣམ་པ་མེད་པའི་དབྱུ་མ་བསལ་
བར་བྱ་བའི་གཙོ་བོ་འདི་དག་གོ། ༼ཞེས་དང་། འདིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་སྐྱེ་མ་དམ་
པའི་མན་ངག་གི་རྒྱུ་ཀྱིས་བརྒྱུ་བའི་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་
པ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་ཉི་ལེན་བར་བསྟན་ཏེ། ༼ཞེས་གསུངས་སོ།

༼ང༽ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་སྟོང་རྟོག་ཅིག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། ༼འགྲེལ་
བའི་ལུང་འདི་ལ་སྣར་ཐང་དཔར་མར། སོ་སོར་བརྟགས་ཏེ་ངེས་པ་དང་བྱང་བའི་དོན་

ལ་ངེས་པས་ཡང་དག་པའི་དོན་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། ཞེས་བྱང་རོ། །

༼ཅ༽དེ་ལྟར་ཉེས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་པས། ༼དེ་བས་རྣམ་མེད་དེ་མ་ཡིན། ༼དེ་ནས་
སེམས་མེད་དེ་ཉིད་ནི། ༼དེ་ནི་རབ་ཏུ་བཤད་པར་བྱ། ༼ཞེས་སྒྲུང་ཐང་དཔར་མ་ལས་བྱང་
བ་ལྟར་ན། ཉེས་པའི་ཚོགས་ཞེས་པ་རྣམ་མེད་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་གྱི་སེམས་མེད་ལ་མི་སྦྱར་
རོ། །

༼ཆ༽དྲི་བ་ལྷག་བསམ་རབ་དཀར་ལས། འབྲས་བུ་མཐོ་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་
ལྷ། ༼དམའ་ན་དུད་འགྲོའི་རྒྱལ་ཉིན་མཚན་དུ། ༼འབད་པའི་སྒྲོམ་ཆེན་རྣམས་ལ་མ་བཟོད་
ནས། ༼བྱར་ཚམ་ཁྱུས་མོད་ནོངས་ན་བཟོད་པར་མཛོད། ༼ཅས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་
པ་སྒྲོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་དུད་འགྲོ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྟར་སྦྱེ་བར་གསུངས་པ་མ་
གཏོགས་པ་གཟུགས་མེད་དུ་སྦྱེ་བ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འགོག་པར་ལྟར་བར་མ་གསུངས་ལ།
གཟུགས་སྒྲུང་བཀག་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྒྲུམ་པ་ནི་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་
པ་མ་ཡིན་པས་ན་རིགས་པས་ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྒྲུམ་སྟེ་དབྱད་པར་བྱའོ། །

༼ཇ༽མན་སྟེ་ལས་རིམ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཚན་གཉིས་དང་། རྫོགས་རིམ་
ལ་ཡང་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཚན་གཉིས་སུ་བཤད་པ་རྣམས་སྐས་དོན་ཀྱང་
གསལ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། ༼དྲིལ་བུ་ཞབས་ཀྱི་རིམ་ལྡེའི་གསུམ་པ་ནོར་བུ་འགོངས་པའི་
རིམ་པར་བཤད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་དང་། དུས་འཁོར་གྱི་བསྐྱེད་རྒྱུ་སྦྱབ་ཐབས་ཀྱི་ལུང་
བཤད་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་སྐས་དོན་ལྟ་བུའི་མིག་འབྱེད་དང་འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་
སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། ༼བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་སྤང་བའི་ལུང་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ནི།
དེའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་པའི་ཉལ་ལོ་ཀ་ཀ་ལ་ཤེས་མཛད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་
སྐབས་མ་ཡིན་པས་མ་སྒྲོས་སོ། །

༼ཉ༽ལྟན་སྦྱོར་གྱི་བདེ་ཆེན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡུན་རིང་ཐོར་བསྐྱེད་པ་

ཞིག་ཡིན་ན། རང་གི་ཆའི་གནད་ནམས་སུ་དམིགས་པ་ཡང་མེད་ཅིང་། ཕྱག་རྒྱ་གཞན་གསུམ་དམིགས་པའི་རྟེན་དུ་ཡང་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ཙམ་གྱིས་ལྷན་སྦྲེས་གྱི་བདེ་བ་སྦྱང་ལུས་པས་ན་སྟོང་ཉིད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་སྒྲ་མེད་གྱི་རྒྱུད་ལྷེ་ནམས་སུ་བཤད་ཡོད་དོ། །

༼ ༡ ༽ སྟོང་ཉིད་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་མོ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ནམ་བཙས་སྟོང་གཟུགས་གྱི་ཕྱག་ཆེན་གྱིས་ལྷན་སྦྲེས་གྱི་བདེ་བ་འདྲེན་པ་ནི་དུས་འཁོར་གྱི་སྐོར་ནས་གསལ་བར་གསུངས་ལ། ནམ་མེད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་ཕྱག་ཆེན་གྱིས་ལྷན་སྦྲེས་གྱི་བདེ་བ་འདྲེན་པ་ནི་དེའི་བྱ་ཞབས་གྱི་རིམ་ལྡར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་དུ་མི་གསལ་བར་སྤྲོས་དོན་ལྷ་བའི་མིག་འབྱེད་དུ་གསུངས་པ་འདིར་བཀོད་པར་སྤང་བས་ན། ནམ་མེད་ལྷན་སྦྲེས་གྱི་བདེ་ཆེན་ཞེས་པ་དཔེ་དག་མ་དག་དཔུང་དགོས་སོ། །

༼ ༢ ༽ ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་ཅེས་པ་ནི་རྒྱལ་བོ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་རྟགས་བཏབ་པའི་ཡི་གེ་ལྟར། དེ་ལས་འདར་མི་རུང་བ་དང་བདག་པོ་གང་གི་ཡིན་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་དང་། སྐབས་འགར་ནང་གི་གསང་ཡིག་གཞན་ལ་མི་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་བྱི་རོལ་དུ་རྟགས་བྲས་པ་ལྟར་མི་མངོན་པར་སྤྲོས་པའི་དོན་དུ་ཡང་བཤད་པ་ལས། བཀའ་བརྟགས་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལྟ་བུ་ནི་དེ་ལས་འདར་མི་རུང་བ་དང་གང་གི་ཡིན་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ཆང་སྟེ། རང་བའི་གྲུབ་མཐའ་བ་ཀུན་གྱིས་འདུས་བྲས་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་འདོད་དགོས་པ་དང་། གང་ལ་དེ་བཞིའི་ཆོག་ཡོད་པའི་ལུང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན་པར་གོ་བ་གཉིས་ཀ་ཆང་བའི་བྱིར་རོ། །

༼ ༣ ༽ ཨ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡི་གེ་བསྟན་པའི་ངས་ཆོག་གིས་བཤད་ན་དོན་དེ་དག་སྟོན་པར་འཇུར་བས་ན། འདིའི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་པ་ནི་དོན་དེ་དག་མི་མངོན་པར་སྤྲོས་ནས་བསྟན་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་དཔུང་པར་བྱའོ། །

༼ན༽ལྷགས་ཁྲ་མེད་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཕྱག་ཆེན་གྱི་སྐྱུ་བསྟན་པ་ནི་སྤར་
བཤད་པ་ལྟར་བྱད་མེད་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། སར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གཞུང་དུ་སྟོང་
ཉིད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྐྱུ་བསྟན་པ་མེད་ལ། ཕྱག་རྒྱའི་སྐྱུ་བསྟན་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་
ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་འདར་མི་རུང་བའི་
དོན་དུ་བཤད་དགོས་པས་ན་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་སྐྱ་དོན་གང་ཡང་མེད་དོ། །སར་ཕྱིན་ཐེག་
པར་སྟོང་ཉིད་ལ་ཡུམ་གྱི་ཐ་སྟད་བྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ནི་མངོན་རྟོགས་ཡུམ་དང་གང་
ཟག་སྐྱུ་སུ་འདོག་ཚུལ་གསུམ་བཤད་པ་ལྟར་རམ། ཡང་ན་སྤྱན་མོང་དང་སྤྱན་མོང་
མེན་པའི་རྒྱའི་སྟོན་པ་ཐབས་ཤེས་ལ་ས་མའི་ཐ་སྟད་བྱས་པ་ལྟར་བཤད་དགོས་ཀྱི། བདེ་
ཆེན་སྦྱང་པའི་ཚུང་མའི་ཐ་སྟད་བཏགས་པ་གཏན་མེན་ལ། གཞན་ཡང་། ཕྱག་ཆེན་ཅ་
བ་ལས། ཕྱི་མ་རྟོ་རྩེའི་ལུས་ཉིད་ལ། གནད་དུ་བསྟན་སོགས་ཐབས་མཁས་ལས། །བྱང་
བའི་བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་ཏེ། །ས་ར་ཏ་དང་ལྷ་སྐྱབ་ཞབས། །རྒྱ་རོ་མི་ཉིའི་ཕྱག་ཆེན་
ཏེ། །འབྲུབ་སྟོང་སྟོར་ནས་བསྟན་པ་ཡི། །ཁྲ་མེད་རྒྱུད་སྟེའི་ཡང་སྟོང་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་
འབྲུབ་སྟོང་ནས་བཤད་པའི་ཕྱག་ཆེན་ནི་རྟོ་རྩེའི་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྟན་པ་སོགས་ཕྱི་
ནང་གི་ཐབས་མཁས་པས་རྒྱང་དབུ་མར་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་བྱང་
བའི་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་དཔེ་དོན་གྱི་འོད་
གསལ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་སྟོང་བ་ཉིད་རྒྱང་བ་ལ་མི་བྱེད་དོ། །ཕྱག་ཆེན་ཐེག་ལེ་ལས།
ཕྱག་ནི་སྟོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། །རྒྱ་ནི་འཁོར་བའི་ཆོས་ལས་གྲོལ། །ཆེན་པོ་བྱང་དུ་འཇུག་
པ་སྟེ། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་འདུག་པས་ན། འདིར་ཕྱག་དང་རྒྱ་
སོགས་སྤལ་ནས་བཤད་ཚུལ་དེ་མདོ་སྐད་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་ཞེས་གསུངས་པའི་
དགོངས་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་དགོས་སོ། །འདིར་ཡང་སྟོང་ཉིད་ལ་ཕྱག་ཆེན་དུ་བཤད་
པས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སར་ཕྱིན་ཐེག་པར་སྟོང་ཉིད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བཤད་པ་དང་
སྐད་སྐད་ཁྲ་མེད་ནས་སྟོང་ཉིད་ལ་ཕྱག་ཆེན་དུ་བཤད་པས་དེ་གཉིས་མཐུན་སྟུང་ན། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྟོད་ལས་སྦྱིན་པ་བཤད་ཀྱང་སྦྱིན་པའི་སར་ཕྱིན་མ་བཤད་པ་ལྟར། སར་

ཕྱིན་ཐེག་པར་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་མང་དུ་བཤད་ཀྱང་ཕྱག་ཆེན་མ་བཤད་པས་དོན་དེ་ལ་མདོ་
སྤྲུགས་གཉིས་མི་མཐུན་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་མོ། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་དགོངས་པ་དེ་
ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱང་། ཕྱག་ཆེན་ཅ་འགྲེལ་ལྟར་ན། མདོ་ལྷགས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ནི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། དེ་རྟོགས་ན་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བས་
ཆེན་པོའམ་མཆོག་ཅེས་བཤད་ལ། ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་སྐྱོར་གཏུ་མ། །ལྡེ་ལྡན་རོ་སྟོམས་ཡི་གེ་
བཞི། །ཞི་བྱེད་གཙོད་ལུ་ལྡོགས་ཆེན་དང་། །དབུ་མའི་ལྟ་བྱིད་ལ་སོགས་པ། །སོ་སོར་
མིང་འདོགས་མང་ན་ཡང་། །དེས་དོན་ལུང་རིགས་ལ་མཁས་ཤིང་། །ཉམས་ཐྱོང་ཅན་
ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་བས། །དབུད་ན་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འབབ། །ཅེས་ས་རྟིང་བཀའ་དགེ་
ཐམས་ཅད་དགོངས་པ་མཐུན་པར་གསུངས་སོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ ཕྱག་ཆེན་ཅ་འགྲེལ་
ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་དགོས་པའི་དབང་གིས་ལྷེམ་དགོངས་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ཡིན་ཟེར་
བའང་ཡོད་དོ། །

། སེམས་ལོངས་སྐྱོད་རྟོགས་དང་ཁ་སྐྱོར་བདེ་ཆེན་རང་བཞིན་མེད། །སྟིང་
རྩིས་ཡོངས་བཀའ་རྒྱན་མི་ཆད་དང་འགོག་པ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཡན་ལག་བདུན་
དང་། རྒྱ་ཡི་དབང་ཕྱག་གསུང་གི་དབང་ཕྱག་དང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཐུགས་ཀྱི་དབང་
ཕྱག་དང་། །རྩུ་འཕྱུལ་ཀུན་འགོ་གནས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་དང་། །ཅི་འདོད་སྐྱེད་དང་ཡོན་
ཏན་བརྒྱུད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཀྱི་དབང་ཕྱག་བརྒྱུད་དེ། དེ་གཉིས་ནི་འབྲས་
བུའི་སྐྱབས་ཡིན་ལ། སྤར་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་དབང་ཕྱག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུད་ནི་སྟོབ་པའི་
ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ནས་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །དེ་དག་རྒྱས་པར་སྟོན་གསལ་ཀྱི་མཆན་
ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

། སེམས་ཀྱི་ཁྱོད་ལ་དམིགས་ནས་སྟོམ་པས་འཕགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་པས་ཆོས་
དབྱིངས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ནི་སྟོན་རང་བཞིན་ལ་ཉོན་མོངས་ཁྱུགས་པ་དང་ད་གདོད་དེ་
དང་བྲལ་བ་གཉིས་ཀ་ཅེས་པའོ། །

༼བ༽ཆོས་གང་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་བདེན་སྟོང་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་ཞེས་པ་
ནི་དཔེ་དག་མ་དག་དབྱུང་བྱ་སྟེ། རྩོམ་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་གྱི་ཏུ་འདོད་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ནི་གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་སྟོང་
བ་ཞེས་པ་ཡང་། ཡོངས་གྲུབ་དེ་གཞན་དབང་ཀུན་བརྟགས་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཞེས་
སྒྲུབ་ན་གོ་བདེའོ།

༼མ༽ཀུན་རྫོབ་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པས་རྟོག་ངོ་ཚམ་དུ་ཡོད་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་
པའི་དོན་དང་། རྩོམ་པ་ལྟར་དོན་དམ་བདེན་པ་བདེན་གྱི་དང་གང་ལ་ཡང་མ་སྟོས་
པའི་རྣམ་ཡོད་དང་། སྟོམ་དུས་སྟག་ཆད་བའི་གྲུབ་མཐར་འཁུལ་ནས་གང་ལ་ཡང་མི་
སེམས་པ་ནི་སྟོས་བྲལ་སྟོམ་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ཅིས་པའོ།

༼ཙ༽ཐག་ཁ་སྐྱལ་འཛིན་གྱི་འཛིགས་པ་སེལ་བའི་ཆད་དུ་ཐག་པ་སྟོང་གཞིར་
བྱས་ནས་དེ་ལ་སྐྱལ་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱལ་གྱིས་སྟོང་བར་
བརྟན་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ན། དུམ་པ་ཀ་བས་སྟོང་བར་སྟོན་པ་དང་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ།

༼ཐ༽གཅིག་གིས་གཅིག་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་མིན་གྱི་
ཞེས་པ་སྟེ། ཡིན་གྱི་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་རོ།

༼ང༽ལྟག་ལོ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཆོ་སྤྲུང་ལ། རྩོམ་པ་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་
མི་ཐུང་པའི་དད་པ་ཐོབ་འདུག་ཀྱང་། བར་སྐབས་སུ་འཛིག་རྟོན་མཐུན་འདུག་ཀྱི་ཐུའི་
སྟོར་བ་དང་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐངས་ཏེ། རྩོམ་པ་ཚོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་
ལ་འགལ་བའི་ཁུར་ཆེན་བཙོ་བརྒྱུད་ཡོད་པར་བཤད་དེ། དེའི་ཚོད་ཡིག་ལས། གང་དག་
དཔལ་ལྷན་ཟླ་བའི་རྩིས་འབྲང་ནས། ཁ་དག་འཁུལ་བའི་སྤང་བ་ཆད་གྱི་ཏུ། རིགས་
པ་དུ་མས་དབྱུང་ནས་ཁས་ལེན་པ། འདི་ལ་འགལ་བའི་ཁུར་ཆེན་འདི་ལྟར་ཡོད། ཅིས་
དང་། འགལ་བ་བཙོ་བརྒྱུད་ཟེར་བ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཡུལ་ཀུན་བརྟུན་དང་ཡུལ་ཅན་

བསྐྱེད་མེད་འགལ། །ཡུལ་དེར་འཁྲུལ་དང་དེ་ལ་ཆད་མ་འགལ། །རྗེས་དཔག་ཡོད་དང་སྐྱབ་
 ངག་མེད་པ་འགལ། །མཐུན་སྣང་མེད་དང་ཆོས་ཅན་ཆད་གྲུབ་འགལ། །ཕྱི་དོན་ཆད་གྲུབ་
 རྩལ་ཕྱན་ཆ་བཅས་འགལ། །རིགས་རྒྱག་ཆད་མ་རྗེས་བཅས་ཆད་གྲུབ་འགལ། །སྐྱོ་གད་
 མེད་དང་ཁྱུང་ནག་ཡོད་པ་འགལ། །རྗེས་གྲུབ་མེད་དང་དངོས་པོ་ཡོད་པ་འགལ། །གཞན་
 སྐྱེ་མེད་དང་ས་སྐྱག་རྗེས་གཞན་འགལ། །བདེན་བརྟན་ཡོད་དང་ཡང་ལོག་མེད་པ་
 འགལ། །ཡན་ལག་ལ་དབྱད་བྱམ་པ་མི་རྟོན་དང་། །སྐྱད་ཅིག་ལ་དབྱད་ཞིག་པ་རྟོན་པ་
 འགལ། །རང་རྒྱུད་སྐྱབ་བས་རང་བཞིན་སྐྱས་པ་དང་། །རང་བཞིན་མེད་སྟོ་དེ་དོར་གྲུབ་
 པ་འགལ། །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་མ་རིག་ཡོད་པ་དང་། །ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྐྱབ་
 མེད་པ་འགལ། །གཞུང་གཞན་ནས་བཤད་ཀུན་གཞི་རང་རིག་སོགས། །འགོག་ན་དེ་
 དག་རང་ལུགས་མི་འདོད་དང་། །སྟེ་བདུན་ནས་གསུངས་ཆད་མ་མི་འདོད་ཀྱང་། །རང་
 ལུགས་ཆད་མའི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པ་འགལ། །མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་
 སུམ་དང་། །དེ་ཡིས་སྦྱོར་ལམ་རྟོགས་པར་མི་སྟེབས་འགལ། །གཞན་སེམས་ཤེས་པ་ཡིད་
 མངོན་ཡིན་པ་དང་། །བདེན་བཞི་ཤེས་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་འགལ། །ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་
 ཤེས་ཆོས་ཀུན་འཇལ་བ་དང་། །ཤེས་བྱ་བྱེད་ལ་ཆད་མ་མིན་པ་འགལ། །རྗེས་ཡོད་བདག་
 སྐྱབ་གནས་མའི་བྱར་ངེས་དང་། །རྣམ་ཤེས་བདག་སྐྱའི་དབྱ་སེམས་ཡོད་པ་འགལ། །ཞེས་
 པ་ལྟར་རོ། །ཚོད་ཡིག་དེའི་མཐུག་ཏུ། དེ་ལྟར་འགལ་བའི་ཁྱུང་ཆེན་ཡོད་པའི་རྒྱ། །རྣམ་
 དབྱད་མེད་པར་འདིག་རྟོན་ཉིད་ལས་ཞེས། །ཡང་ཡང་སྐྱས་ཀྱང་རྟོག་གེར་གོམས་པའི་
 མཐུས། །འཐད་པ་བརྟག་ནས་དབྱད་ཅིང་བསྐྱབས་པས་སོ། །ཞེས་ཀྱང་སྐྱས་སོ། །འདི་དག་
 བྱི་པའ་ཆེན་ཆོས་རྒྱན་གྱིས། །འདི་ལྟར་རྗེ་བཙུན་སྤྲ་མའི་གསུང་རབ་ལ། །ལྟར་སྣང་འགལ་
 བ་བཅོ་བརྒྱད་འཕངས་བྱས་ཏེ། །རེ་རེས་འགལ་ཁྱུང་བཅོ་བརྒྱད་སྟེ་ཉོ་བ། །བྱིད་དང་
 མཚུངས་པའི་ཆོང་དཔོན་གཞན་ཡོད་མིན། །ཞེས་འགལ་བ་ལྟར་སྣང་གི་བྱོང་བཅོ་བརྒྱད་
 གྱིས་ཆོང་བྱས་ཏེ་རིན་བཅོ་བརྒྱད་གངས་དེ་སྟེད་གྱིས་བསྐྱར་བ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་
 ལྟར། །ལྟག་ལའི་བཤད་ཚུལ་ལ་འགལ་བ་ཕྱ་མོ་ཤིན་ཏུ་མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་རགས་པ་ཙམ་

བསྐྱེད་པ་འགལ་བའི་ཁྲུ་ཆེན་ཉིད་བདུན་ཡོད་པར་འདིར་བཤད་དོ། །

༼མ༽འབྲུག་པའི་ལུང་དེ་རི་ལྷ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། སྒོ་བ་པའི་མངོན་སུམ་གཅིག་
གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་ཟེར་ན། ཁྱེད་ཀྱིས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པའི་ཚུན་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དུ་བཤད་པ་དང་
འགལ་ཞེས་པ་ནི། གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡིས་དངོས་ཀྱི་
དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་། །ཞེས་པ་དང་འགལ་བ་ལ་དགོངས་ཏེ། བྱས་པ་མི་རྟག་པ་ཡིན་
ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་ཀྱང་གཅིག་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཅིག་ཤོས་རྟོགས་མི་དགོས་
པའི་ཕྱིར་སྐྱེས་ཏེ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །

༼ཞ༽དུས་འཁོར་ནས་བཤད་པའི་སྐྱེ་ཕྱ་བ་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་
སྐྱེ་ལུས་ཀྱི་དོད་ཐུབ་དུ་བཤད་ལ། སྐྱེ་ལུས་རི་བཞིན་ཤེས་པ་ལ་ནི་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་
ཚུལ་བཞིར་བཤད་པའི་དོན་དང་། བྱད་པར་དུ་སྐྱས་མཐའི་དོན་ཤེས་དགོས་པའི་དོན་ཏེ།
དེ་དག་སྟོན་གསལ་གྱི་མཆན་དང་མཐའ་དཔྱོད་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ཟ༽ཚུགས་ཐུབ་བམ་ཇས་ཡོད་ཀྱི་དོན་ནི། བྱེ་མདོ་ལྷར་ན་ཆ་ཤས་སོ་སོར་
འབྲལ་བའི་རིགས་པའི་དབྱེད་བཟོད་དུ་བྱུང་བ་དང་། སེམས་ཅམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པ་
ལྷར་ན་ཆོས་གཞན་གཟུང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་གཟུང་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཐལ་
འཇུར་བ་ལྷར་ན་བདེན་བྱུང་བམ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བྱུང་བ་ལ་བྱེད་པས་ཚུགས་
ཐུབ་མེད་པར་བཞེད་དོ། །

༼འ༽དེའི་དོན་ནི་རྩ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། མའི་གཞུག་མའི་ངོ་བོ་བཅོས་མ་མིན་
པ་སྤར་མེད་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མིན་པ་དང་དུས་གསུམ་དུ་ཡང་མེ་ལ་མི་འབྲལ་བ། ཚུའི་
ཆ་བའམ་ཚུ་རོལ་དང་པ་རོལ་ལམ་རིང་ཐུང་ལྷར་རྒྱ་ཁྱེན་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་དེ་

ནི་མེད་རང་བཞིན་དག་ནི་ཡིན་པར་བརྟུན་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་དེ་ཉིད་
ལས། འཛིག་རྟེན་ན་བཅོས་མ་ལ་རང་བཞིན་ནམ་གཤིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པ་ནི་འདྲིར་
ཡང་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ལྟར་མེད་ཆ་བ་མེད་རང་བཞིན་ནམ་གཤིས་སུ་འཛིག་རྟེན་ན་
གྲགས་མོད་ཀྱང་དེ་ཡང་མེད་གཤིས་མ་ཡིན་ཏེ། གཤིས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དང་བཅུ་བའི་
ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། མེ་ནི་མེ་ཤེལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་སྟོན་པར་དམིགས་
ལ་དེའི་ཆ་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས། བྱས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུའི་ཆ་བ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་བར་ངས་སོ། །འདྲིར་རྒྱུའི་ཆ་བ་དང་མེད་ཆ་བ་གཉིས་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་
བྱས་པར་མཚུངས་ཀྱང་བཅོས་མ་ཡིན་མིན་མི་མཚུངས་པས་རང་བཞིན་ཡིན་མིན་ཀྱང་
མི་མཚུངས་སོ་སྟུམ་དུ་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་གྲགས་མོད་ཀྱང་། དངོས་པོར་སྒྲིབ་པ་ནམས་ནི་རྒྱ་
ཆ་བར་སྒྲིབ་པ་དང་མེ་ཆ་བར་སྒྲིབ་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲིབ་མ་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱུང་པར་མི་
འདོད་པས། འཛིག་རྟེན་ན་བཅོས་མར་འཛིག་ན་རང་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པའི་རྒྱལ་
དེ་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་རང་ལྷགས་ལ་དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ནོ། །ཞེས་འཛིག་རྟེན་ན་གྲགས་
ཆོད་དང་ཐལ་འཁྱར་བའི་ལྷགས་དང་དངོས་སྒྲིབ་པའི་འདོད་རྒྱལ་གསུམ་མི་འདྲ་བའི་
བྱུང་པར་གསུངས་པ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་སྒྲིབ་པས་རྒྱུའི་ཆ་བ་དེ་རྒྱུའི་རང་
བཞིན་དུ་འདོད་དམ་དཔུང་དགོས་སོ། །

། ཡ་ཤེས་ལ་འཁྱར་བ་ཁྱོད་གྱིས་གཞན་དབང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་སེལ་བར་
བྱེད་ན་སེམས་ཅམ་པ་ཁོ་བོས་ཀྱང་མཐའ་བཞི་སྒྱེ་འགོག་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས་ཁྱོད་
ལ་གྲགས་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་སེལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་
ལ་འཛིག་རྟེན་མི་གནོད་ན། ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། ཆོག་དོན་ནི་གོ་སྟོན་ལོ། །

། ར་ཤེས་མ་གྱིས་མི་བྱུབ་པ་ལ་གཉིས། ཐ་མལ་དུ་གནས་པའི་ལས་སྤྲ་བ་དང་།
མཐུ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་ལས་སྤྲ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུབ་པའོ། །དང་བོ་
ལ་གཉིས། བཅུད་དང་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་འབྱུབ་པའི་ལས་སྤྲ་བའོ། །དང་བོ་ནི། ལས་མི་

འདྲ་བ་དུ་མས་ལུས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་གྱུར་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་
ཡང་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ལས་ཆེ་རབས་སྡེ་མ་ལ་གནས་གང་དུ་དང་། སེམས་ཅན་ཡིན་མིན་
གྱི་དངོས་པོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་དང་། རྒྱུད་བྱུང་པར་ཅི་འདྲ་བས་དང་། རྣམ་སྤྲིན་གང་
ལ་བརྟེན་ནས་བྱས་པ་སོགས་བཞིས་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པར་བཤད་དོ། །སྟོན་གྱི་འདིག་
རྟེན་འབྲུབ་པའི་ལས་སྤྲ་བ་ནི། ཕྱི་དངོས་པོ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་འབྲུབ་པའི་ལས་སྤྲ་
བ་དང་། རྟོར་བྱ་རྒྱ་ཤེལ་ལས་རྒྱ་འབྱུང་བ་སོགས་དང་། སྤྲན་འགའ་ཞིག་བབྱང་བས་མི་
སྤང་བར་འགོ་བ་དང་། སྤྲགས་བཏབ་པས་མེས་མི་འཆིག་པ་དང་། ལུང་བ་གསུམ་གྱི་
ནང་ནས་རྟེན་གསུམ་སྤངས་ཏེ་མཐོ་སར་ཕྱིན་ནས་བདུན་པ་མན་ཆད་གྱི་རིམས་རྣམས་
སོང་ཞིག་ཅེས་བརྗོད་ནས་འཕངས་པས་རིམས་ཞི་བ་ལྟ་བུ་མཐུད་སྟུང་དང་ལྷན་པའི་
ལས་གྱི་རྒྱུད་ལྷན་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པར་བཤད་དོ། །མཐུ་བྱུང་པར་ཅན་ཐོབ་པའི་
གང་ཟག་གི་ལས་སྤྲ་བ་ནི། རྣལ་འབྱོར་བའི་མངོན་ཤེས་གྱི་མཐུས་ས་གཡོ་བ་སོགས་
དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་གྱི་དབང་བཅུད་ལས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་
ལ་སྤར་མི་ལྡང་བར་མཉམ་པར་བཞག་བཞིན་དུ། འཁོར་བ་རི་སྤྱིད་གྱི་བར་སེམས་ཅན་
གྱི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པའི་ལས་མཛད་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པར་ཀུན་བདུས་རྩ་
འགྲེལ་ལས་བཤད་དོ། །

༼ལ༽གང་ཕྱིར་སྤྱུ་གྲུ་ས་བོན་ལས་གཞན་མིན། །དེ་ཕྱིར་སྤྱུ་ཆེ་ས་བོན་ཞིག་པ་
མེད། །གང་ཕྱིར་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་དེ་ཕྱིར་ཡང་། །སྤྱུ་ཆེ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་
མི་བྱ། །ཞེས་པའི་ལུང་གིས། གང་གི་ཕྱིར་སྤྱུ་གྲུ་ས་བོན་ལས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
བྱུང་པའི་གཞན་མིན་པའི་ཕྱོགས་ལ་ས་སྤྱུ་གཞིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་འགལ་བ་དེའི་ཕྱིར་
སྤྱུ་གྲུའི་ཆེ་ས་བོན་གྱི་རིགས་བརྒྱུད་ཆད་པའི་ཞིག་པ་མེད་པ་དང་། གང་གི་ཕྱིར་ས་སྤྱུ་ག་
རང་བཞིན་གཅིག་མིན་པས་ས་བོན་དེ་ཉིད་སྤྱུ་གྲུར་འཕོས་པ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་སྤྱུ་གྲུའི་
ཆེ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པ་ལྟར། གང་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་

དེ་མི་འགགས་པ། །དེ་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་མེད་ཀྱང་འདི་རྣམ་ཕྱིར། །ཞེས་པ་ཡང་། གང་གི་
ཕྱིར་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་འགག་པའི་ཚྭགས་ལ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་འགགས་ཀྱང་སྐྱད་
ཅིག་ཕྱི་མ་གནས་པ་མི་འགལ་བ་དེའི་ཕྱིར་ཚམ་སྒྲིན་འབྱུང་བའི་བར་དུ་ལས་ཀྱི་རིགས་
བརྒྱད་ཆད་པའི་ཞིག་པ་མེད་པས་ན། ལས་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་འགགས་ནས་ཡུན་རིང་
བོ་ལོན་པ་ལས་ཀྱང་ཚམ་སྒྲིན་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པ་ཡིན་གྱི། དགེ་མི་
དགའི་ལས་ཀྱི་རིགས་བརྒྱད་ཆད་ཀྱང་ཚམ་སྒྲིན་འབྱུང་བ་ཡོད་ཅེས་པ་མིན་ཏེ། འདིར་
ཡང་། སྤྱིར་རྒྱ་ལས་འགག་པ་དང་འབྲས་བྱ་ཚམ་སྒྲིན་འབྱུང་བ་དུས་མཉམ་ཡང་། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུས་པ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། མཛོད་ལས། ལུང་བསྟན་ཕྱིས་འབྱུང་ཞེས་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་འགག་པ་དང་ཚམ་སྒྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་
འབྱུང་བ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་ནི་ལྷགས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་
ཡང་ལས་བསགས་མ་ཐག་ཏུ་ཚམ་སྒྲིན་མི་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷགས་
དེར་མི་དགེ་བ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པས་དགྲ་བཙའ་པའི་རྒྱད་ལ་མི་སྲིད་ཀྱང་དེའི་རྒྱད་ལ་མི་
དགེ་བའི་ཚམ་སྒྲིན་གསར་དུ་སྒྲིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

། ཤེད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ས་བོན་ཞིག་པ་ལས་ཟུ་གྲུ་འབྱུང་ན་ནི་ས་ཟུག་
རྒྱན་ཐ་དད་དུ་འཇུག་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཞིག་ན་རིགས་བརྒྱད་ཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ས་བོན་མ་ཞིག་པ་ལས་ཟུ་གྲུ་འབྱུང་ན་ནི་རང་བཞིན་
གཞན་དུ་མི་འཇུག་བས་ས་ཟུག་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པར་འཇུག་རོ། །

། ས་ཤེས་འཆི་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་བར་སྲིད་ཡོད་ཀྱང་མ་གསུངས་པ་མང་བར་
སྤང་བས་ཞེས་འདུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས་གསུངས་ལ། འདིར་བར་དོ་རྒྱ་དུས་ཡིན་ལ་
ཞེས་བར་སྲིད་ནི་འཆི་བའི་སྤང་བོར་བསྐྱས་པར་བཤད་དམ་དཔྱད་དོ། །སྲིད་པ་འཕོ་
བའི་མདོའི་བཤད་ཚུལ་གསལ་བར་འདུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་དུ་བཀོད་འདུག་པས་དེར་
ཤེས་དགོས་སོ། །འདིར་གཉིད་ལོག་པའི་མི་ལམ་ལྟར་དུ་པའང་ལས་དེ་དང་སྤང་བ་

ཐུན་པ་ལ་སློ་འགྲོ་བ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། སྤང་བོ་རིགས་
མཐུན་ཆོ་འདིར་གནས་པའི་ལས་ཟད་ནས། ཆོ་འདིའི་རྣམ་ཤེས་ཐ་མ་འགག་པའི་ཆོ།
ཆགས་ལྷན་སད་མ་ཐག་ཏུ་མི་ལམ་གྱི་མངོས་མ་བྱུང་། ཡིད་དེ་ལ་ཚྭགས་པ་བཞིན་དུ་
འཆི་ཁའི་ཆོ་ཆེ་བྱི་མར་གང་སྤྲིན་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་སད་པའི་ལས་དེ་ལ་ཡིད་ཚྭགས་
པར་འཇུར་གྱི་བྱུང་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་བཀོད་པར་སྤང་བས་ན། སྤང་བ་ཐུན་པ་
ལ་སློ་འགྲོ་བ་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་པར་མངོན་ཏེ། ལས་དེ་དང་སྤང་བ་མཐུན་པ་ལ་སློ་
འགྲོ་བ་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོན་ནམ་དཔུང་པར་བྱའོ། །

༼ ༩ ༽ འབྲས་བུའི་དོན་དུ་མ་དཔུང་བྱིར། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་དངོས་མཐོང་
ཞིང་། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སྦྱིན་སོགས་ལ་
བཏགས་དོན་མ་དཔུང་པར་བརྟན་པ་སྦྱ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་སློ་ནས་འཇུག་པའི་བྱིར་
དང་། དབུ་མ་བ་དང་དངོས་སྒྲ་བའི་འཇིག་རྟེན་པ་གཉིས་ཀས་ཐེ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་
པོ་བཙོ་སྒྲུག་ལ་སོགས་པའི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པར་བསྟོན་མི་རྒྱས་པར་མཐོང་ཞིང་ཁས་ལེན་
པ་ཡིན་ན་ཡང་། དངོས་སྒྲ་བས་བདེན་པར་སྒྲ་ཞིང་། དབུ་མ་བས་བརྟན་པ་སྦྱ་མ་ལྟ་བུར་
སྒྲ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །

༼ ༡༠ ༽ གཞན་དུ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་ཆད་ཐམས་ཅད་ཆད་མ་ཡིན་ན། བྱད་
མེད་མི་གཙང་བར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ལ་བྱད་མེད་གཙང་བར་ཞེན་པའི་འཇིག་
རྟེན་པས་གཞོད་པར་ཐལ་བར་འཇུར་ཞེས་པའོ། །

༼ ༡༡ ༽ ཐལ་རང་སྤུངས་ལ་ཡང་བཏགས་དོན་དཔུང་ན་མི་རྟོག་པར་འབྲ་
ཡང་ཞེས་པ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་རིགས་པས་དཔུང་དོན་ལ་
མི་འཇོག་པ་ནི་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲ་བའི་དོན་ནོ། །

༼ ༡༢ ༽ ཁོ་བོ་ཅག་ལ་བདག་ལས་སྦྱིབ་མེད་དོ་སྐྱམ་པའི་ངེས་པ་འགའ་ཞིག་དོན་

དམ་པར་ཡོད་པར་འགྱུར་ན་ཞེས་པ་དང་། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ་ཞེས་ངེས་པར་གྱུར་
པའི་ངག་འདི་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་རིམ་ཡོད་ཀྱི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་རིམ་ཡོད་
པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་རིམ་ཡོད་པའམ་མེད་པ་ཞེས་
སྒྲས་པའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

༼ག༽རིགས་པ་རྒྱག་ཅུ་བའི་སྒྲོམ་སེམས་དང་ཞེས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཉིད་
མ་མཐོང་འདིག་ཉེན་དང་། །ཟུང་ན་འདས་པར་སྒྲོམ་སེམས་ཏེ། །ཞེས་སོགས་ལ་བྱེད་དོ། །

༼ང༽ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ནམ་རྟོག་དེ་དག་ནི་ཤེས་པ་
དང་ཤེས་བྱ་སོགས་སུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒྲོས་པ་ལས་སྐྱེའོ། །བདེན་འདྲིན་ཀྱི་སྒྲོས་པ་
ནི་ཡུལ་དེ་ནམས་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་གོམས་པས་འགག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་།
དོན་དམ་པར་བརྟེན་པར་བྱ་བ་བསྒྲོག་པ་སྟེ་མེད་པ་སོགས་སོ། །

༼ཅ༽ཅ་ཤེད་ནམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་
མཚན་ཉིད་ལྷ་ལྷན་དུ་གསུངས་པའི་དང་བོ་གཞན་ལས་ཤེས་པ་མིན་པ་ནི། གང་ཟག་
གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ཅམ་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མིན་ཀྱི་རང་གིས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་
ཤེས་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །ཞེས་པ་ནས། འཕགས་པ་ནམས་གྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་སྒྲོ་
ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་མོད་ཀྱང་། དེ་ཅམ་གྱིས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ནམས་གྱིས་དེའི་རང་གི་རོ་
བོ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཟིགས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་རྟོགས་མི་རུས། ཞེས་དང་། གཉིས་
པ་ཞི་བ་ནི་རབ་རིབ་མེད་པས་སྐྱེ་ཤད་མ་མཐོང་བ་ལྟར་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་པའི་རང་
བཞིན་དང་བྲལ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་ནམས་སྒྲོ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོས་པ་དག་གིས་མ་
སྒྲོས་པ་སྟེ་མ་བརྟེན་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །བཞི་བ་ནམ་རྟོག་མེད་པ་ནི་ནམ་པར་རྟོག་པ་ནི་
སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་མཛོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་སུ་ནི་དེ་དང་བྲལ་བ་
སྟེ། ཞེས་དང་། ལྷ་བ་དོན་ཐ་དད་པ་མེད་པ་ནི་ཆོས་གཅིག་དོན་དམ་པར་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་

པ་དེར་ཚོས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཚུངས་པས་དོན་དམ་པར་དོན་སོ་སོ་བ་མེད་པ་སྟེ།
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཆ༽རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རི་ལྷ་བ་གཟིགས་ཐོར་ཕྱིན་གྱི་དངོས་པོ་རྒྱ་རྒྱེན་གྱིས་
བྱས་པ་ཅན་དེ་མི་སྤང་བར་རང་བཞིན་འབང་ཞིག་མངོན་དུ་མཛད་ཅེས་པ་དང་། ཚོས་
རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་དང་བསྐྱུ་བ་མེད་པས་བདེན་པ་ཞེས་ཐལ་
འགྱུར་བས་བཞེད་ལ། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་འདི་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བར་འདོད་དོ། །

༼ཇ༽རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན་ལས། འདིས་ནི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་འགྲེལ་ལས། རྒྱེ་མེད་
དང་ནི་སྟོང་ཉིད་དང་། །བདག་མེད་ཅེས་བྱར་སྟོང་བ་ཉིད། །བདག་ཉིད་དམན་པར་གང་
སྟོམ་པ། །དེ་དེ་སྟོམ་པར་བྱེད་པ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་རྒྱེ་མེད་དང་བདག་མེད་ལ་
བདེན་པར་བབྱང་ནས་སྟོམ་པ་འགོག་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་
བསྟོད་པ་ལས། ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་བསལ་བའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་བདུད་ཅི་སྟོན་མཛད་
ན། །གང་ཞིག་དེ་ལ་ཞེན་གྱུར་པ། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་གྱིས་ཤིན་ཏུ་སྤང། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །དེས་ན་དེ་འདྲའི་རིགས་ཀྱང་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ལས་མང་དུ་གསུངས་ལ།
ཡང་སྟོང་ཉིད་དང་བདག་མེད་དང་རྒྱེ་མེད་སོགས་སུ་བལྟས་ནས་སྟོམ་པར་ཡང་མང་དུ་
གསུངས་པ་རྣམས་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་ཤེས་པར་བྱའི་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་
བྱེད་བདག་མེད་གྱི་ངེས་པ་འདྲེན་པ་ལ་བར་ཆད་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ཉ༽ཚོས་ཉིད་སྟོས་དང་བྲལ་བ་ལ། ཤེས་པའང་སྟོས་དང་བྲལ་བར་བཞག
།ཅེས་པའི་ལུང་དེ་གཉིད་དུས་ཀྱི་སྟོད་ལམ་ལའང་སྟོར་དགོས་པས་ཉིན་མོའི་སྟོམ་དང་
མ་འབྲེལ་ལ། ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སོ། །

༼ཏ༽བསྐྱེད་རིམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྐྱེ་སྟོས་བཏགས་ནས་སྟོམ་པས་བསྐྱེད་རིམ་
རྗེས་དཔག་ཆད་མའི་ལམ་དང་། རྗེགས་རིམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ནི་དངོས་གནས་པར་

གྲུབ་པས་རྫོགས་རིམ་མངོན་སུམ་ཆད་མའི་ལམ་དུ་བཤད་དམ་སྟམ་ཞིང་། དབུ་ཆད་ནས་རྗེས་དཔག་ལོང་བ་ལག་བརྟུང་ལྟར་མི་བསྐྱོད་བར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་བརྟུང་རིམ་པའི་སྟགས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཤི་བའི་ལུས་བཞིན་མི་བསྐྱོད་བར་བཤད་དམ་སྟམ་མོ། །

༼ཐ༽ནམ་མཁའ་ལ་དངོས་པོ་སྟེ་སྟོང་གཟུགས་བསྟོམ་བྱ་ནི་མི་ལམ་ཀྱི་སྤྲང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་ཀྱི་རྩལ་སྤྲ་རབ་བསགས་པའི་བཅའ་ཆོས་ལས་འདས་པའོ། །དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་བསྟོམ་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ནམ་རྟོག་དང་བྲལ་བའི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྤྲང་བརྟན་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

༼ད༽འདིའི་དབང་མངོན་ནི། སྟོང་གཟུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོའི་རྒྱ་གཟུགས་མ་གྲུབ་པ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་སོར་སྤྲད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་གཟུགས་གསལ་བར་སྤྲང་བའི་སྟོང་ལ་བྱེད་དེ། རྒྱལ་ཆབ་རྗེའི་དུས་འཁོར་གྱི་རིམ་གཉིས་ལས། ཆད་མ་གང་ཡིན་པ་ནི་གཟུགས་བརྟན་དང་སྐྱབ་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་གཟུགས་གསལ་བར་སྤྲང་ཞིང་། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ལ་མི་བསྐྱབ་བས་མངོན་སུམ་སྟེ། ཐ་མལ་བའི་དབང་ཤེས་མ་འཁྲལ་བ་དང་འདྲ་བས་དབང་བོའི་མངོན་སུམ་ཆད་མའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཟུགས་གྲུབ་ཟིན་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་ཆད་མ་ཡང་སྤྲ་མ་དང་འདྲ་བར་བཤད་དོ། །འདིའི་ཡིད་མངོན་ནི། སོག་དབུ་མར་ཞུགས་པ་ལས་རུང་དུ་བྱེད་པའི་སོག་ཚོལ་དང་ཞུགས་ནས་གནས་པ་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་འཛིན་པའི་ཡན་ལག་གི་སྐབས་ཀྱི་དབུ་མའི་ནང་གི་རྒྱང་གསལ་བར་སྤྲང་བའི་ཡིད་ཤེས་ལ་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆད་མ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཡིད་དབུ་མའི་ནང་གི་རྒྱང་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲལ་བ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་སོ། །འདིའི་ནལ་འཕྱོར་མངོན་སུམ་ནི་མཆོག་རྒྱ་མི་འཇུག་བའི་བདེ་བ་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྗེས་ངན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་གཏུམ་མོའི་མེས་བྱང་སེམས་བཞུ་བའི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆད་མ་གང་ཡིན་པ་ནི་གཏུམ་མོའི་མེས་བྱང་

ཐུབ་ཀྱི་སེམས་བཞུ་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བའི་སེམས་རྟོག་བྲལ་མ་
འཁྲལ་བ་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ནི་
ནམ་ཀུན་མཆོག་ལྷན་གྱི་སྟོང་བ་དང་མཆོག་ཏུ་མི་འཇུག་བའི་བདེ་བ་གཉིས་ཡུལ་ཡུལ་
ཅན་དུ་ཇུག་པའི་སྒོ་ནས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡན་
ལག་གི་སྐབས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་མི་འཇུག་བའི་བདེ་བ་ཁྱོད་བའི་ཤེས་པ་ལ་བྱེད་དེ། དེ་ཉིད་
ལས། ཡང་མ་གང་ཡིན་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་མི་འཇུག་བའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བའི་ཤེས་པ་
རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲལ་བ་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིའི་
སྐུན་ལྷ་དང་མངོན་ཤེས་ལྷ་ལ་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་མ་ཡིན་
པས་མ་སྒྲིབ་སོ། །

༼ན༽ཐལ་འཇུག་བའི་སྐབས་འདིར་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་འབྲེན་མི་རིགས་པའི་
ཤེས་བྱེད་དུ་ཆོག་གསལ་གྱི་ཚོམ་པར་དམ་བཅའི་གཞུང་བྲངས་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་
བདེན་གཉིས་དང་འགྲེལ་ཆུང་དོན་གསལ་གྱི་ལུང་བྲངས་པ་ནང་འགལ་དང་། འཕགས་
པ་གྲོལ་སྡེ་འཕགས་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་རང་རྒྱུད་པར་བྱས་པ་འགལ་ཞེས་པའོ། །སོ་
སྐྱེ་ནི་གཏན་ཆོགས་ལ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་བརྟེན་པ་དང་། དམ་བཅའ་གཞན་དུ་འཇུག་
བས་མ་ངེས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པས་མ་བྱལ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་
ཀྱི་མཆོན་གཞི་བུམ་པ་དང་ཀ་བ་ལྷ་བུ་ཞིག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་
བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མ་མཐོང་བ་དང་། སྒྲོབས་པ་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པས་སྒྲོ་བ་ཅན་
དུ་བཤད་དོ། །འདིའི་ཐ་མ་ནི་ངི་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ལན་དོན་མཐུན་འདེབས་མི་རུས་པའི་
དོན་ནོ། །

༼པ༽མདོ་སྡེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་དང་གཏམ་བྱ་རིན་ཆེན་སྤེང་དང་ཡང་དག་
བསྟོད་པ་དང་། །འབད་པས་ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་འཕགས་པའི་བསྟན་ཆོས་ལས་བསྟན་ཆོག་
ལེའུར་བྱས་དེ་དང་། །རིགས་པ་རྒྱག་ཅུ་ཞེས་བྱ་ནམ་པར་འཐག་བྱས་སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་

བ་དེ་དང་། །གང་ཡང་ཚེད་པ་ནམ་པར་བརྒྱུག་པ་བཀོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་མཐོང་གྱུར་
ཅིང་། །ཉན་པ་ལ་སོགས་དེ་དག་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

༼ཕ༽ཅི་སྟེ་ཞིབ་མོར་དབྱད་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། །ཁོ་བོ་ཅག་ཆད་མ་དང་
གཞལ་བུའི་ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་བདེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནི་མི་སྤྲིའི། །འོན་ཀྱང་འདིག་ཉེན་
ན་རབ་རྒྱ་གྲགས་པ་འདི་ཚུལ་འདིས་ནམ་པར་འདོག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟམ་ན།
ཞེས་གསུངས་འདུག་པས་ཕྱོགས་སུ་སྤྲོ་བ་འདི་དངོས་སྤྲོ་བ་ཡིན་མིན་དཔྱད་པར་གྱིས།
ཐ་སྙད་རྒྱ་ཡོད་པར་འདོག་པ་ལ་དེ་ཁོ་ནར་གྲུབ་མ་གྲུབ་དཔྱད་པའི་རིགས་པ་ཞིབ་མོ་
ཅི་དགོས་ཞེས་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་སྤྲོ་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་བོ་
ནི་འདིག་ཉེན་པའི་ཕྱོགས་ཏེ་འདིག་ཉེན་པ་ལྟར་བཏགས་དོན་ལ་མ་བཏགས་མ་དབྱད་
པར་ཆད་མ་དང་གཞལ་བུའདི་དང་འདི་ཡོད་ཅེས་པའི་དམ་བཅའ་ལ་གནས་ཏེ། །ཀྱན་
རྒྱུ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་སྟེ་མིང་གིས་པར་བཏགས་ཅམ་རྒྱ་ཡོད་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཁྱོད་
གྱིས་བཀོད་པའི་འཐད་པ་སྟེ་རིགས་པ་ལྟར་སྤྲོ་དེ་འཐད་པ་གཞན་ཏེ་བཏགས་དོན་
བཅའ་ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད་པའི་རིགས་པས་བརྒྱུག་པར་བྱེད་ཅེས་པའོ། །

༼བ༽འཇུག་འགྲེལ་ལས། བསམ་གཏན་གྱི་པ་རོལ་རྒྱ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཆེས་ལྷག་
པར་འགྱུར་རོ། །སྟོ་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཕགས་པ་ནམས་སོ། །དེ་དག་གི་བདེན་པ་
ནམས་ནི་སྟོ་བཟང་བདེན་པ་སྟེ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་ནམས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། ཤེས་
པ་ཞིབ་མོས་ཁོང་རྒྱ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ནི་རང་བཞིན་ཞིབ་མོ་སྟེ། ཞེས་
སོ། །བྱང་སེམས་གྱིས་ས་ལྡ་བར་བདེན་པ་བཅུ་བཞི་ལ་མཁས་པར་གསུངས་པ་ནམས་
འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

༼མ༽ཚེད་བརྒྱུག་ལས། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་དོན་དེ་ནམས། །ཆད་མ་ཉིད་གྱིས་རབ་
བསྐྱབས་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཆད་མ་དེ་ནམས་ཀྱང་། །འི་ལྟར་རབ་རྒྱ་འགྱུབ་པ་སྟོས། །ཞེས་ཆད་

མའི་སྐབ་བྱེད་རིས་པའི་ལན་དུ། གལ་ཏེ་ཚད་མ་གཞན་ནམས་ཀྱིས། བྱུང་བོ་སྐྱམ་ན་
 ཐུག་པ་མེད། །དེ་ཡང་དང་བོ་འགྲུབ་མིན་ལ། །བར་མ་མིན་ཞིང་ཐ་མའང་མིན། །ཞེས་
 ཚད་མ་དོན་གཞན་གྱིས་འགྲུབ་བོ་སྐྱམ་ན། ཚད་མ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཐུག་
 མེད་དུ་གྱུར་ན་དང་བོ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ལ། དང་བོ་མེད་ན་བར་མ་འགྲུབ་པ་མིན་
 ཞིང་། ཐ་མའང་འགྲུབ་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དོན་དེ་ལྟར་ཚུད་བསྐྱོག་རང་འགྲེལ་ལས་
 གསུངས་པས་ན། འདིར་ཚད་མའི་དོན་གསར་རྟོགས་བཀག་པར་གསུངས་པ་དཔུང་
 པར་བྱའོ། །དོན་ཏེ་ཚད་མ་མེད་པར་ཡང་། །དེ་ནམས་གྲུབ་ན་སྐྱ་བ་ཉམས། །མི་འདྲ་ཉིད་
 དེ་དེ་ཡིན་ན། །གཏན་ཆོགས་ཁྱད་པར་སྐྱ་བར་གྱིས། །ཞེས་ཚད་མ་མེད་པར་ཚད་མ་དེ་
 ནམས་གྲུབ་ན། །ཁྱོད་གྱིས་ཚད་མས་དོན་འགྲུབ་པར་སྐྱ་བ་ཉམས་ཤིང་། དོན་ཁ་ཅིག་ནི་
 ཚད་མས་འགྲུབ་པ་དང་ཁ་ཅིག་ནི་ཚད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ན། རྒྱ་མཚན་
 གང་གིས་དེ་ལྟར་མི་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐྱ་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་
 བཀག་པ་དང་། ཇི་ལྟར་མེ་ཡིས་གཞན་བདག་ཉིད། །གསལ་བྱེད་དེ་བཞིན་རང་བདག་
 ལྟར། །དེ་བཞིན་ཚད་མ་ནམས་ཀྱང་ནི། །རང་གཞན་བདག་ཉིད་སྐྱབ་ཅེ་ན། །ཞེས་རང་
 རིག་འདོད་མཁན་ཕྱོགས་སྐར་བཀོད་པ་དང་། །སྐྱས་པ་དེ་ནི་མི་མཐུན་ཏེ། །ཐུན་ཁུང་
 ནང་གི་བྱམ་པ་བཞིན། །དེ་ལ་མི་དམིགས་མ་མཐོང་བས། །མེ་ནི་རང་ཉིད་གསལ་བྱེད་
 མིན། །ཞེས་མེ་ནི་ཐུན་པས་སྐྱབ་པ་མེད་པས་རང་ཉིད་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པར་
 གསུངས་པ་དང་། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོག་གིས་ནི། །མེ་ཡིས་རང་བདག་གསལ་བྱེད་ན། །འོ་
 ན་མེ་ཡིས་གཞན་བཞིན་དུ། །རང་ཉིད་སྟེག་པའང་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་མེས་གཞན་
 སྟེག་པ་བཞིན་དུ་རང་སྟེག་པར་ཐལ་བ་དང་། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཆོག་གིས་ནི། །མེ་ཡིས་
 རང་གཞན་གསལ་བྱེད་ན། །མེ་བཞིན་དུ་ནི་ཐུན་པ་ཡང་། །རང་གཞན་བདག་ཉིད་སྐྱབ་
 པར་འགྱུར། །ཞེས་མེས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ཐུན་པས་
 ཀྱང་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཐལ་བར་གསུངས་སོ། །

༼ཅ༽བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་ན་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་དངོས་ཀྱི་སྤྲུལ་
 པས་མངོན་སུམ་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་ནི་བཏགས་ནས་སོ། །གཞན་གྱི་ལྟར་ན་ནི་མངོན་སུམ་
 གྱི་སྤྲུལ་ཤེས་པ་ལ་དངོས་སུ་ཡིན་ལ་ཡུལ་ལ་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་
 གྲུབ་མཐའ་བ་གཞན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྲུལ་དངོས་སུ་དང་བཏགས་ནས་འབྱུག་པའི་བྱང་
 པར་གསུངས་པ་ལྟར། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ་དབང་བོའི་ཡུལ་ནི་མངོན་སུམ་དངོས་
 དང་ཡུལ་ཅན་དང་དབང་ཤེས་ནི་མངོན་སུམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། རྩ་དང་སོག་མའི་
 མེ་ཞེས་པ་ལྟར་མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པས་མངོན་སུམ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གྲུབ་མཐའ་
 སྤྲུལ་བ་གཞན་གྱི་ལྷགས་ལ། མདོ་ལས། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྟོན་པོ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་
 པོའ་སྟམ་དུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་བསམ་ནས་རྟོག་བྲལ་གྱི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་
 སུམ་དངོས་གནས་པར་འདོད་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་སྤྲུལ་བཤད་ཀྱང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྒྱ་
 ཡི་བྱིར། །དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་བོས་བྱས། །ཞེས་པ་ལྟར། དབང་བོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པས་
 ན་མངོན་སུམ་ཞེས་ཐུན་མོང་མིན་པའི་རྒྱུ་སྟོན་ནས་བཤད་པ་ལ། ཐལ་འགྱུར་བས་སྤྲུལ་
 བཤད་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་ནི་དབང་བོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པ་མི་
 རིགས་པའི་བྱིར། ཞེས་བཀག་པ་དང་། དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་པ་མེད་
 དེ། དབང་བོའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་རེ་རེ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་རྩལ་པ་མི་སྲིད་པས་
 རྩལ་སྤྲ་རབ་ལ་སྟོན་ནས་ཀྱང་གཞོད་པ་མེད་ལ། གདགས་གཞི་རྩལ་སྤྲ་རབ་ལ་བརྟེན་
 ནས་བཏགས་པའི་དབང་བོ་དེ་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་ལྟན་ཅིག་བཀག་པས་དབང་
 བོ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པ་འགོག་པ་ལ་རིགས་པའི་གཞོད་པ་ག་ལ་སྲིད་ཅེས་ཐལ་འགྱུར་བས་
 བཞེད་དོ། །

༼ཆ༽སྟོར་བའི་དུས་སུ་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་བདག་མེད་སོགས་སྟོམ་ནས་མཐར་
 ཟུན་པའི་ཆོ་རང་མཆན་ལ་གསལ་སྤང་ཐོབ་པར་མདོ་སྟེ་བས་སྤྲས་པའི་ཆོག་འདི་ནི་
 འགྲེལ་བ་མེད་པ་ཁོ་ན་སྟེ་ཞེས་པའོ། །

༼ཇ༽དབང་ཤེས་ལྡན་གཞུགས་སོགས་ཡུལ་ལྗེ་རང་མཚན་ལ་ཚད་མར་སོང་
བ་མིན་ཏེ། དེ་ལྡན་གཞུགས་སོགས་ལྡ་རང་མཚན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་གནས་པ་ལ་རང་
མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པ་བསྟུ་
བའི་ཆོས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རང་སྤང་བའི་མདོན་སྲུང་ལ་རང་མཚན་གྱིས་
མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་དེ་བསྟུ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། བསྟུ་བའི་ཆོས་ཡིན་ན་མི་བསྟུ་བའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པས་བྱབ་ཅེས་པ་
མིན་ཏེ། རྒྱས་པར་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཉེན་
གུར་ན། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་རིགས་པ་གསུམ་གྱི་
དོན་བསྟུས་ན། སྟོང་བ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡང་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འཇིག་པའི་རྒྱ་དང་
དེ་ལ་སྐྱར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
པའི་རང་བཞིན་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་བཞེན་ནས་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཐ་སྟད་བདེན་པ་དེ་མཐའ་བཞི་སྟེ་
འགོག་གི་རིགས་པས་དབྱད་བཅོད་དུ་ཐལ། དངོས་པོ་ནམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་
གྲུབ་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་གཞན་ལ་བཞེན་ནས་སྟེ་བའི་ཕྱིར། མཐའ་བཞི་སྟེ་འགོག་གི་རིགས་
པས་དོན་དམ་པའི་སྟེ་བ་མི་ཞེགས་པར་ཐལ། དེས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྟེ་
བ་མི་ཞེགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཚྭ་གས་སྤར་བྱས་ནས་བཀག་གོ།

༼མ༽སེམས་ཅན་གང་དག་དུད་འགྲོར་བསྐལ་བ་མང་བོར་ཆེ་བརྒྱལ་བར་གྱུར་
པ་དེས་ཀྱང་། ལྷ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་མ་སྟེས་པ་དང་རྟག་པའི་བདག་དེ་མ་མཐོང་
བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ངར་འདྲིན་འཇུག་པར་མཐོང་སྟེ། དེས་ན་སྤང་བོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་
པའི་བདག་འགའ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་པའོ།

༼ཉ༽མང་བོ་བཀུར་བའི་སྟེ་བ་ན་རེ། སྤང་བོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་གྲུབ་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འཇིག་ལྗེའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་སྤང་བོ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལས་
ཀྱང་ཁ་ཅིག་འཇིག་ལྗེའི་དམིགས་པར་ནི་སྤང་བོ་ལྡ་ཆར་ཡང་འདོད་ཅིང་། ཁ་ཅིག་ནི་

སེམས་གཅིག་སྤྱོད་ལ་བདག་གོ་ཞེས་འདོད་དོ།

༼ཟེ་དེའི་ཕྱིར་སྤང་བོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་མེད་དེ། སྤང་བོ་གཟུང་བ་
མ་གཏོགས་པར་བདག་དེ་ཡན་གར་དུ་འཛིན་པ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ།

༼འདེག་པ་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཆེ་ནི།
རྟག་པའི་བདག་ཅེས་ཞིག་མེད་པར་མཐོང་ཞིང་། རྟག་པའི་བདག་འདི་ནི་འཇིག་ལྷ་
ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གང་གི་ཡུལ་དུ་འང་མི་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། རྟག་པའི་བདག་
ཅེས་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་གོམས་པས། འཇིག་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་དུངས་ནས་ཀྱང་
འབྱེན་ཞེས་སྐྱབ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མཚར་རོ། ཞེས་པའོ།

༼ཡེ་བདག་དེ་བདེ་སྤྱད་སོགས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་བོ་དང་རྟག་པའི་དངོས་པོ་
དང་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་བོ་མིན་པ་དང་རྟུལ་ཕྱན་སྤྱིང་སྟོབས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་
ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་བྱ་བ་མེད་པ་ལྟ་སྟེགས་གངས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་སོ། ཞེས་
པའོ། རང་རྒྱ་སྤྱབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་ལ་ཕྱ་རགས་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཁྱད་ས་
ནི་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། གང་ཟག་རང་རྒྱ་སྤྱབ་པའི་རྣམ་ཡོད་དུ་འཛིན་པ་ནི་
གྲུབ་མཐས་སྟོ་མ་བསྐྱར་བ་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་། གང་ཟག་སྤང་བོ་དང་མཚན་ཉིད་
མི་མཐུན་པའི་གཞན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ནི་གྲུབ་མཐས་སྟོ་མ་བསྐྱར་བ་ལ་མེད་
དོ། ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། ལེགས་བཤད་སྟིང་བོ་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི། རང་
སྡེ་ཐོག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་བ་གཞན་གྱི་ལྟར་ན་གང་ཟག་སྤང་བོ་དང་མཚན་
ཉིད་མི་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་སྤྱབ་པའི་རྣམ་སུ་མེད་པ་ཅེས་ལ་འདོད་དོ། ཞེས་གསུངས་
པས། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། བདག་སྤང་བོ་དང་མཚན་ཉིད་མཐུན་པའི་རང་རྒྱ་བར་
འཛིན་པའི་སྟོ་འདོད་མི་འདོད་དང་། ལོག་ཤེས་ཡིན་མིན་སོགས་ལ་དབྱུད་རྒྱ་ཡོད་པར་
སྤང་ངོ། །བདག་སྤང་ཆེ་ཁོ་ལ་ལྟར་འཛིན་པ་ལ་དེ་གཉིས་མཚན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་

གཞན་དུ་འདྲིན་པས་མ་བྱལ་ཞེ། བདག་ཕུང་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་འདྲིན་པའི་སྒོ་ལྟན་སྒྲིལ་ཡོད་
ལ། དེ་གཉིས་མཆན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་གཞན་དུ་འདྲིན་པའི་སྒོ་ལྟན་སྒྲིལ་མེད་པར་
སྤར་བཤད་ཟིན་པའི་བྱིར། དང་བོ་བྱལ་ཞེ། ཅ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། བདག་དང་ཕུང་བོ་
རྗེ་ཁོལ་ལྟར་འདྲིན་ན་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་འདྲིན་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྟམ་ན། དེ་
གཉིས་རྩལ་གཞན་དུ་འདྲིན་པ་འདྲིན་ཏེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལ་མེད་དེ། གཞན་དུ་ན་ལྟས་བྱིན་
གྱི་ལག་པ་ན་བ་དང་གསོས་པ་ལ་ལྟས་བྱིན་ན་བ་དང་གསོས་པར་མི་འདྲིན་པར་འགྱུར་
ཏེ། ཉེར་སྤོས་ན་བ་དང་གསོས་པས་བྱམས་པ་ན་བ་དང་གསོས་པར་ཐ་སྙད་མི་བྱེད་པ་
བཞིན་ནོ། ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་ལས། བདག་དང་བདག་གི་བ་ནི་འདྲིན་
ཏེན་ན་རྗེ་ཁོལ་ལྟར་འདྲིན་པའི་བྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བདག་ཕུང་མཆན་
ཉིད་མི་མཐུན་པར་འདྲིན་པ་ཡང་། དཔེར་ན་ཁོལ་བོ་མཛེས་པ་དང་མི་མཛེས་པས་
བདག་མཛེས་པ་དང་མི་མཛེས་པར་མི་འདྲིན་པ་ལྟར། གཞུགས་ཕུང་མཛེས་པ་དང་མི་
མཛེས་པས་གང་ཟག་མཛེས་པ་དང་མི་མཛེས་པར་མི་འདྲིན་པ་དང་། ཁོལ་བོ་ན་བས་
རྗེ་བོ་ན་བར་མི་འདྲིན་པ་ལྟར། གཞུགས་ཕུང་ན་བས་གང་ཟག་ན་བར་མི་འདྲིན་པ་
དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་ཕུང་གིས་བདེ་སྟུག་ཐྱོང་བས་གང་ཟག་གིས་བདེ་སྟུག་ཐྱོང་བར་
མི་འདྲིན་པ་དང་། མིག་གིས་གཞུགས་མཐོང་བ་དང་ན་བས་སྒྲ་ཐོས་པས་གང་ཟག་གིས་
གཞུགས་མཐོང་བ་དང་སྒྲ་ཐོས་པར་མི་འདྲིན་པར་གཞུགས་སོགས་ལས་དོན་གཞན་
པའི་དེ་དག་བྱེད་པ་བོ་ཡོད་པར་འདྲིན་ཚུལ་ཆང་བ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། ལེགས་
བཤད་སྟོང་བོ་ལས། འདི་ལ་བྱི་རོལ་པས་མིག་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གང་ཟག་དུ་འདྲིན་
དུ་མི་རུང་བར་མཐོང་ནས་དེ་དག་ལས་རྩལ་གཞན་གྱི་མཐོང་བ་བོ་ལ་སོགས་པའི་གང་
ཟག་ཁས་སྤངས་ཤིང་། རང་སྡེ་གཞན་གྱིས་རྩལ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་མཐོང་ནས་རྣམ་
ཤེས་སམ་ཕུང་བོའི་ཆོས་གཞན་གང་ཟག་དུ་འདོད་ལ། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་བྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པའི་ངོ་བོ་
མེད་པར་རྟོགས་ནས་གྲོལ་བར་འཇུག་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཏེ། བཏགས་པ་ཙམ་དེ་ཉིད་

ལ་ལས་གསོག་པ་དང་འབྲས་བུ་མྱོང་བ་སོགས་ལེགས་པར་འཛོག་ཤེས་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཞེས་གང་ཟག་འཛོག་ལུགས་གསུམ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དང་པོ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་བདག་སྤང་བོ་དང་མཆན་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་འཛིན་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

།ར་༽རྣམ་པར་འཛིག་པ་འགོག་འཇུར་གྱིས། །འདུས་བྱས་ཤེས་པས་མ་ཡིན་ན། །དེ་ནི་སྤྱི་ལ་མངོན་སུམ་འཇུར། །ཞིག་ཅེས་པ་དེ་ངི་ལྟ་བུ། །ཞེས་པ་ནི། སྤང་བོ་རྒྱན་ཆད་པའི་ཆེ་ལྟག་མེད་ཅུང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་ཀྱི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་ཆེ་མ་ཡིན་པའི་འདོད་པ་བཀག་གོ། །

།ལ་༽སྟོང་ཉིད་མིན་ཀྱང་སྦྱིར་འཕགས་པ་དང་བྱད་པར་དུ་བྱང་འཕགས་ཡན་ཆད་མ་གཏོགས་པའི་འཇུག་མི་ཐུབ་པའི་སོ་སོ་རང་རིག་གི་སྟོང་ཡུལ་བདེན་བཞིའི་བྱད་ཆོས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་དགོས་ཏེ། རང་ཉིད་གྱིས་སོ་སྦྱེའི་རྒྱད་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡོད་པར་སྦྱབ་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

།ཤ་༽འཛིག་རྟེན་ན་གཟུགས་སོགས་རྟག་པར་གྲགས་ཀྱང་མི་རྟག་པར་ཆད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། མི་རྟག་སོགས་རྣལ་འབྱོར་བའི་ཀྱན་རྫོབ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་མི་རྟག་སོགས་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེན། མི་འགལ་ཏེ། འཛིག་རྟེན་པ་གཙང་བདེ་རྟག་སོགས་སུ་ཞེན་པ་ལ་བསྟོས་ནས་དེ་ཉིད་མཐོང་བར་བཞེད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

།ས་༽ཅེ་སྦྱོར་གྱི་ངོ་བོ་དང་རྟགས་སོགས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཐོབ་ན་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་དགོས་པ་ཡིན་ན། ཅེ་སྦྱོར་ཐོབ་ན་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དུ་སྦྱོ་བ་ཟད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཐོབ་ཀྱང་དཔྱལ་བར་སྦྱོ་བ་ཡོད་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་དཔྱད་དོ། །

༼ ༩ ༽ ཁྱོད་དག་བཙམ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྲིད་པ་འདི་
མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་མངོན་པ་ནས་ཀྱུ་ཚོངས་མ་
རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་ལའང་མངོན་
པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པ་ཞིག་དང་མིན་པ་ཞིག་ཀྱང་ཅི་སྟེ་མེད་
དེ་འདོད་དགོས་སོ། །

༼ ༡༠ ༽ གང་ཟག་དང་ཕྱང་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་
རྟོགས་པ་དང་ནི་བྲལ་བའི་སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་རེ་ཞིག་འགགས་པ་ཡིན་
དུ་བེན་ཀྱང་སྐར་ཡང་མངོན་གྱུར་དུ་སྟེ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་པའོ། །

༼ ༡༡ ༽ འཇུག་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེན་ལས། ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཞེས་པའི་དཔེ་ནི། དབང་
པོ་གཞན་བཞི་ལ་ལུས་དབང་བྱུང་དུ་བཞག་པའི་རྟེན་མེད་པ་བཞིན་དུ། ཉོན་མོངས་
གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཏི་མུག་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ཅིང་། དེ་དང་མི་འབྲལ་བར་
འཇུག་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བདེན་འདྲིན་གྱི་ཆགས་སོགས་
འདྲིན་ཚུལ་ནི་དཀའ་གནས་སུ་སྤང་བས་འཇུག་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེན་སོགས་ཞིབ་དུ་བལྟས་
ནས་ཤེས་པར་གྱིས།

༼ ༡༢ ༽ རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་སྟེས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་ཡང་དག་
པར་གྲུབ་པར་འདྲིན་པ་འཁོར་བའི་རྩ་བའི་མ་རིག་པར་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་
འདྲིན་དེ་ལས་གང་ཟག་གི་བདག་འདྲིན་གྱི་མ་རིག་པ་འབྱུང་བས། དེ་ལས་ཡན་ལག་
བཙུ་གཉིས་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །

༼ ༡༣ ༽ འདོད་ཆགས་ལ་སྟོད་པའི་གཉེན་པོར་མི་སྦྱག་པ། ཞེ་སྤང་ལ་སྟོད་པའི་
གཉེན་པོར་བྱམས་པ། ང་རྒལ་སོགས་ལ་སྟོད་པའི་གཉེན་པོར་ཁམས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་སོགས་
སྟོམ་པར་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་མིན་ལ། གཏི་མུག་

ལ་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་རྟེན་འབྲུང་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་ནི་ཉན་མོངས་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བྱམས་པ་དང་མི་སྤྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྒོམ་པ་ནི་བདག་འདྲིན་མོངས་པ་དང་འདྲིན་སྒྲུངས་འགལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྦྱོང་བའི་གཉེན་པོ་མིན་པར་བཤད་དོ། །

། རྟེན་བྱུང་སེམས་ཀྱི་ས་དང་བོ་བདུན་ལ་སྦྱོང་བའི་བྱུང་པར་ལ་ལྟོས་ནས་མ་དག་དག་པ་དང་། སོ་སྦྱོང་དང་སངས་རྒྱས་ལ་ལྟོས་ནས་མ་དག་དག་པའི་བྱུང་པར་གཉིས་ཡོད་དེ། རྒྱད་སྟེང་དར་རྒྱུ་ལས། ལས་ཉན་གྱི་དབང་གིས་སྦྱོང་བ་སོགས་ཀྱིས་དག་པ་དང་། སྦྱིང་རྗེའི་དབང་གིས་སྦྱོང་བ་སོགས་སྟོན་པས་མ་དག་པའམ། ལས་ཉན་གྱི་སྦྱོང་བ་བྱེད་པའི་ཆ་དེ་ཉིད་ཀྱང་སོ་སྦྱོང་ལ་ལྟོས་ནས་དག་པ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་ལྟོས་ནས་མ་དག་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་འདྲིར་རིགས་ངེས་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷས་སྒྲུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཚམ་དང་བྲག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ལྷས་ལེན་པ་མེད་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ངོ་། །འདྲིན་ཀྱང་པར་ཕྱིན་གྱི་ནམ་བཤད་ལས། ས་བདུན་པ་མན་ཆད་བས་ཀྱང་འབད་པས་བསྐྱབས་ན་མ་རིག་པ་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་བྲག་པ་མེད་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷས་ལེན་ཅུས་མོད་ཀྱི། ངང་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་བྲུབ་པ་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཙུག་པ་དང་དབང་ཐོབ་པའི་བྱུང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམས་ལ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ན། སྤྲུལ་ཡང་སྦྱིང་རྗེ་དང་སྦྱོན་ལམ་སོགས་ཀྱིས་གྲོགས་མ་བྱས་པར་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཚམ་དང་བྲག་མེད་ཀྱི་ལས་ཚམ་ལ་བརྟེན་ནས་ངང་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་ཡིད་ལྷས་ལེན་པ་མེད་པ་ལ་དགོངས་སམ་སྟུམ་མོ། །

། རྟེན་གང་ཞིག་ཤིན་ཏུ་སྣང་བ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཐབས་རྒྱ་ཆེན་པོས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་སྦྱོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པས་ལས་ཉན་གྱི་དབང་གིས་

ཉིང་མཚམས་སྒྱུར་བའི་སྐྱེ་བ་སྣང་བ་མེད་པས་གཅིག་ཤོས་འབྲས་བུ་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་མེ་
གསུམ་གཏན་འབར་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའོ་ཞེས་དར་རྒྱུ་ལས་བཤད་དེ། མེ་གསུམ་ནི།
དུས་མཐའ་དམུལ་བ་ཐ་མལ་པའི། །མེ་གསུམ་འཆི་དང་ན་བ་དང་། །ཁ་བའི་མེ་གསུམ་
རིམ་བཞིན་དུ། །དེ་དག་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཆ༽ཡིད་ལུས་དེ་གསུམ་ལ་སྡེ་མ་སྡེ་མ་ལ་སྟོས་ན་ཕྱ་རགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་
པས། རིམ་བཞིན་ཁམས་གསུམ་པའི་གཟུགས་བརྟན་དུ་གསུངས་ཤིང་། བྱད་པར་དུ་
ཡིད་ལུས་གསུམ་པ་ནི་མཐོང་བར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའམ་སྐྱུལ་བ་མ་གཏོགས་ཐ་མལ་
བའི་དབང་མངོན་གྱི་སྒྱུད་ལུལ་དུ་མ་གྱུར་པས་གཟུགས་མེད་པའི་གཟུགས་བརྟན་དུ་
བཤད་དམ་སྟུང་སྟེ། ཐོགས་འགྲེལ་ལས། འཁོར་བ་ནི་འདིར་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ན་
ཁམས་གསུམ་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་གསུམ་ཡིན་པར་འདོད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

༼ཇ༽མི་དཔོག་པ་ཞེས་པ་མགོ་དཀར་ཞིང་ལུས་སྟོབའི་རིན་པོ་ཆའི་མིང་དུ་
བཤད་པ་ཡོད། འདིར་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་དེ་འདྲ་ཡིན་ཞེས་མཐའ་གཅིག་དུ་གསུང་
དུ་མེད་པ་ལ་བཤད་དམ་དབྱད་པར་བྱའོ།

༼ཉ༽ཐབས་རྒྱ་ཆེན་པོས་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་ཁམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡང་
དག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བྱིར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་སོགས་ནམས་ལས་
འདས་པར་གྱུར་ཁྱད་། སྟོན་ལམ་དང་སྟོང་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་དང་
ཁ་བ་དང་ན་བར་སྟོན་པར་མཛད་དོ་ཞེས་དར་རྒྱུ་ལས་བཤད་དོ། །

༼ཏ༽རྟགས་ངན་གཞན་ཡང་སུན་དབྱང་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། རོ་ཤེས་
པ་དང་ཡོང་སྒྱུར་སོགས། །གང་ཡིན་སྐབས་བྱེད་འདོད་ན་ནི། །དཔེ་མེད་ཅན་ཡིན་དངོས་
ནམས་ནི། །སྐད་ཅིག་གིས་ནི་འཇིག་བྱིར་རོ། །ཞེས་སྟོན་མིང་དང་འབྲེལ་བར་ཤེས་པ་

དེ་ཡང་ཕྱིས་མཐོང་བ་ན་ལྷ་སྦྱིན་དེ་ཉིད་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངོ་ཤེས་པ་དང་། སྒྲ་སྒྲར་
ནས་ཡོད་པ་ཞིག་དོན་ལ་བརྟུན་པ་སྟེ། སྟེན་གྲུབ་ཟེན་ཅིང་གཙོད་པའི་བྱ་བ་ལ་སྦྱོར་
བ་བཞིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྟག་དངོས་ཡིན་པའི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་
འདོད་ན་ནི། དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཅན་ཏེ། དངོས་མེད་ཡིན་ན་དངོས་
པོར་མི་འཐད་ལ། དངོས་པོ་ནམས་ནི་སྐད་ཅིག་གིས་འདིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀའ་ནས།
ཚུལ་འདིས་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་རྟག་དངོས་ཡིན་པར་སྦྱབ་པའི་རྟགས་ངན་པ་གཞན་ཡང་
སྦྱར་དབྱེད་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་རྟགས་སུ་གང་བཀོད་ཀྱང་མཐུན་དཔེ་ཡང་དག་མི་
ཉིད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་དང་། གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་གསལ་བའི་དོན་ནི་ཡི་གེ་
དེ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ནི་ལྷེ་རྟག་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་
ལྷ་ན་ཡི་གེ་གསལ་བའི་རིམ་པ་ཉིད་མ་བྱས་པའི་ངག་ཡིན་པར་སྒྲས་པའི་ཕྱིར། རིག་
བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་གོ་རིམ་མ་བྱས་པའི་ངག་རྟག་པ་ཡིན་པར་འཇུག་
ལ། དེའི་ཕྱིར་ཉན་ཤེས་དེ་དག་ཀྱང་མ་བྱས་རྟག་པར་འཇུག་ཞིང་། དེ་ལྷ་ན་རིགས་
པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་སྟོ་ཐམས་ཅད་སྦྱོས་བྱ་ལ་མི་བརྟེན་པའི་རྟག་པར་འཇུག་ལ། དེ་
ལྷར་སྟོ་ནམས་ནི་སྦྱོས་བྱའི་རྟེན་ཅན་མིན་པའི་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་ལ། ཁས་སྐྱངས་
མདོན་སུམ་གྲགས་པ་དང་། རྗེས་སུ་དབག་པས་ཅིག་ཅར་གཞོད་པ་འབབ་པར་འཇུག་
རོ། །རི་ལྷར་འབབ་པར་འཇུག་ཞེ་ན། སྦྱོད་པ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས། སྟོ་ཐམས་ཅད་སྦྱོས་བྱའི་
ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་ཁས་སྐྱངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྦྱོ་ལྷན་ཀྱན་གྱི་
རྒྱ། ཞེས་པ་དང་། སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ལས་སྦྱོ། ཞེས་པས་སྟོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྦྱོས་བྱ་
ཉི་མའི་མདོག་ཅན་གྱིས་བྱས་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར། འདིར་སྟོ་སྦྱོས་བྱ་ལ་མི་བརྟེན་
པར་དམ་བཅས་པ་ནི། ཁས་སྐྱངས་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་སྒྲར་ཉེས་པ་ཆགས་
སོགས་ཐམས་ཅད་སྦྱོས་བྱ་ལ་བརྟེན་པར། ཉེས་ནམས་སྦྱོས་བྱ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར། ཞེས་པ་
ཉིད་དུ་ཁས་སྐྱངས་པ་དེ་དང་ཁས་སྐྱངས་འགལ་བས་གཞོད་པར་འཇུག་བ་ཡིན་ནོ། །སྟོ་
ཉན་ཤེས་མ་བྱས་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་དོན་ལ། མདོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པར་འཇུག་ཏེ།

འདི་ལྟར་དབང་ཡིད་ལ་སོགས་པ་ཚོགས་པའི་སྐབས་ལ་ལར་ཉན་ཤེས་སྟེ་ལ། དེ་དག་
མེད་པའི་སྐབས་ལ་ལར་མི་སྟེ་བ་རང་རང་གི་ཚུང་བས་བྱལ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉན་ཤེས་
མ་བྱས་པར་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཐ་སྟན་ལ། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཚོས་ཅན།
སྟེས་བྱས་བྱས་ཏེ། དབང་ཡིད་དང་ཕྱེ་རྒྱུ་ཀྱི་ཚོལ་བ་སོགས་པའི་བྱེད་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་
རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་སྟོབས་
ཁྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པས་གཞོད་པ་ཡིན་ལ། རིག་སྐྱ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་རྟག་པའི་
ངག་རྒྱ་ཁས་སྐྱངས་པ་ལ། ངག་ཐམས་ཅད་འདོད་པའི་དབང་གིས་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་
འཇུག་རྒྱ་བྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བྱགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་བྱལ་པའི་དོན་གྱིས་གཞོད་
པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའོ། །ལྷང་འགལ་བྱུག་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་།
ཞེས་པ་ནི། རྟོགས་སྐྱང་གི་སྟོབས་མ་དབང་བྱུག་སྟེ་ལ་སོགས་པའི་རང་སྟེ་བས། རྟགས་མི་
མཐུན་རྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་ལྟོག་ཁྱབ་ཀྱི་དོན་ཡིན་པ་ནི་སྟོབས་དཔོན་རྟོགས་སྐྱང་
གི་བཞེད་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་ན་རྟོགས་སྐྱང་རང་གི་ལྷང་དང་
འགལ་བ་བྱུག་ཡོད་པར་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འཁྲལ་བ་ཅན་གྱི་གཉེན་
པོར་ནི། མི་མཐུན་ཚོས་བརྗོད་གང་ཡིན་པ། ཞེས་པ་ནས། མི་ལྟན་འཁྲལ་བ་མེད་པ་
ཅན། ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚིགས་བཅད་ལྷ་རྩ་འགྲེལ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཚིག་གི་སྤྱར་ཆེ་
བར་འཇུར་བས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །

། ཐ། རང་སྤྱིའི་ཁྱད་ཚོས་བཞི་ཚན་གཉིས་དང་། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་
བ་ཡི། ཞེས་སོགས་མདོ་སྟེ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་བྱིན་ཏོ། །

། ད། བདག་དང་ས་ལ་ཤེས་ཡོད་སོགས། ཞེས་སོགས་ནི། མི་མཐུན་རྟོགས་ལ་
མ་མཐོང་བ་ཙམ་ལྟོག་ཁྱབ་ཀྱི་དོན་དུ་འདོད་པའི་གཞན་སྟེ་ལ་ཁས་སྐྱངས་ནང་འགལ་
ཀྱི་གཞོད་པ་བཟུན་ཏེ། རྟོག་ཆེན་ལས། རྟགས་མི་མཐུན་རྟོགས་ལ་མ་དམིགས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་མི་མཐུན་རྟོགས་ལ་མེད་པར་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི་སྟེ་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། གསོན་ལུས་ལ་བདག་དང་ས་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་དང་སོགས་པས་རྒྱ་འོ་མ་ལ་ཞོ་མ་
 དམིགས་ཀྱང་དེ་དག་མེད་པར་སྒྲུབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་པ་གསོན་ལུས་
 ལ་བདག་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། སྟོག་ལྡན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 ལ་མ་མཐོང་བས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་། རྒྱང་པན་འབྱུང་
 བ་བཞི་ལ་ཤེས་པ་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། ཆིག་སྒྲ་བས་སྒྲིས་བྱ་པ་རོལ་
 བོ་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བས་དེ་ལ་མེད་
 པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་། གངས་ཅན་འོ་མ་ལ་ཞོ་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པ་
 དང་། འདུས་བསགས་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
 མ་མཐོང་བས་དེ་ལ་མེད་པ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་ནང་འགལ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ།
 ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། སྒྲིས་བྱ་རྟག་པ་བྱེད་པོ་ཉིད། དངོས་རྣམས་རྟག་དང་དབང་
 བོ་འདས། ཞེས་སོགས་ཆིགས་བཅད་གསུམ་གྱི་དོན་ནི། དར་རྒྱུ་ལས། རིག་བྱེད་ཆོས་
 ཅན། ཆད་མས་བཀག་པའི་དོན་བཟོད་པར་ཐལ། སྒྲིས་བྱ་རྟག་པ་ལས་བྱེད་པ་བོ་ཉིད་
 དང་རྣམ་སྤྲིན་ལོངས་སྟོན་པ་བོ་ཉིད་དུ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་ཆོས་སྡུ་མ་ལ། རྟགས་རིམ་
 པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་རྟག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་བོ་ལས་འདས་པའི་
 སྒྱི་དོན་གཞན་དང་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་སོགས་དབང་བོས་གཟུང་བྱར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མི་མཉམ་པ་རྟག་པ་རྒྱར་བཟོད་པ་དང་། གནས་པ་མི་མཉམ་
 པ་གྲུབ་ཟིན་ཆེན་གྱིས་གནས་པ་དང་། འཇིག་པ་མི་མཉམ་པ་བྱིས་བྱང་གི་རྒྱས་འཇིག་
 པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཆད་མ་དང་འགལ་བ་དག་ནི་བཟོད་པར་བྱེད་པར་
 ཐལ། ཆད་མ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་བསལ་ཞིང་བཀག་པའི་སྟོན་ལུལ་ལས། ལུང་ལ་
 བཞུགས་པའི་རྗེས་དཔག་དང་འགལ་བ་ཟོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སློ་སློག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་
 ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་དང་། རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་སློག་གྱུར་དུ་འདོད་
 པ་ལ་རྗེས་དཔག་གིས་བསལ་བ་དང་། ལྷན་ལ་སོགས་པ་སྟོག་པ་འདག་བྱེད་དུ་སྟོན་
 པ་ལ་ཁས་ལྷངས་གྱིས་བསལ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་རིག་བྱེད་དེ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་

ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་གཤམ་མ་སྟེན་ཅིར་གྱིས་བདག་པོ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་མཚུངས་ཏེ།
ཆད་མ་དང་འགལ་བ་ཀུན་ཏུ་མ་བསལ་ཞིང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་འབྲེལ་བ་དང་རྗེས་
སྟེན་མཐུན་པའི་ཐབས་དང་། རྒྱུས་བྱའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་མ་བསྟན་
པར་ཚུགས་གཅིག་ལ་མི་སྟེན་བ་ཅམ་གྱིས་བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་
ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རིག་བྱེད་ཆད་མ་དང་ནི་འགས་
བྱེད་སྟེ། ལྷན་ལས་ཆོས་འདོད་དང་ནི་རིགས་སྟུགས་དྲེགས། རྟེན་པ་གཞོན་ཕྱིར་གདུང་
བ་ཚོམ་ཞེས་པ། ལྷན་པོ་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རྟེན་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ནི། དེར་རྟེན་
ལས། རྒྱུད་པ་བ་ཆོས་ཅན། ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་ལྷན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྟེན་པ་ཆད་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མ་བྱས་པ་དང་ཚུགས་གཅིག་ལ་མི་སྟེན་བའི་རྟེན་པ་གྱིས་འགལ་
བ་དུ་མ་སྟོན་པའི་རིག་བྱེད་ཆད་མར་སྟེན་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་པོ་སོགས་པའི་རྟེན་པ་
འགས་འབྲས་བྱེད་པར་སྟེན་བའི་ཕྱིར་དང་། འབབ་སྟེགས་ཀྱི་ལྷན་ལས་ཆོས་འཕེལ་
བར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་ཅུང་ཟད་མེད་ཀྱང་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སོ་ཞེས་སྟེན་
བས་དྲེགས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཀྱི་རྟེན་པ་གཞོན་པའི་ཕྱིར་དུ་མེར་མཚོང་བ་སོགས་
གདུང་བ་དུ་མ་ཚོམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནམས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། བདག་མིན་
བྱེད་གྱིས་སྐབས་པའང་མིན། རྒྱུ་མིན་བྱེད་གྱིས་སྐྱོབ་པོ་མིན། རྟེན་པ་རི་ལྟར་རྒྱུད་བྱེད་
ཡིན། དེ་ཕྱིར་གཅིག་ལས་དུ་མ་ནི། དུས་ཐ་དད་པར་སྟེན་མི་འཇུག། རྒྱུ་གཞན་དག་ནི་
ཆོགས་ན་ཡང་། འབྲས་བྱེད་སྟེན་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་གཞན་རྗེས་སྟེན་དཔོག་འཇུག་ན། དེ་
ནི་རྟེན་རྟེན་ལ་ཡོད་མིན། ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་བོ་ཆོས་ཅན། རང་གི་
ངོ་བོ་བདག་རང་དབང་བ་མིན་ཏེ། མི་རྟེན་པ་དང་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་བྱེད་གྱིས་
བསྐྱབས་པའང་མིན་པའི་ཕྱིར། བདག་རང་དབང་ཅན་དེ་ཁྱོད་བྱེད་གྱིས་སྐྱོབ་པོ་མིན་
ཏེ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟེན་པ་རི་ལྟར་རྒྱུད་བྱེད་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་
པའི་ཕྱིར། རྟེན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་བདག་རང་དབང་བ་གཅིག་ལས་སྤང་བོ་དུ་མ་ནི་དུས་

སྲ་ཕྱི་ཐ་དད་པར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྒྱ་གཞན་དག་ནི་
 ཆོགས་ན་ཡང་འབྲས་བུ་དག་ནི་རེས་འགའ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུ་དག་ལ་
 རྒྱ་གཞན་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། རྒྱ་འབྲས་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཤིག་གི་རྩིས་དེ་
 ནི་ཉག་པ་ནམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉག་པ་ལས་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་
 ཏོ། །ཞེས་པའོ། །གང་ཞིག་བདག་མཐོང་དེ་ལ་ནི། །ང་ཞེས་ཉག་ཏུ་ཞེན་པར་འགྱུར། ཞེན་
 པས་བདེ་ལ་སྤྱིད་འགྱུར་ཏེ། །སྤྱིད་པས་སྐྱོན་ནམས་སྐྱིབ་པར་བྱེད། །ཡོན་ཏན་མཐོང་
 བས་ཡོངས་སྤྱིད་པ། །ངའི་ཞེས་དེ་ཡི་སྐྱབ་བྱེད་ལེན། །དེས་ན་བདག་ལ་མཛོན་ཆགས་
 པ། །དེ་སྤྱིད་དེ་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་ཏུ་ཤེས། །བདག་གཞན་
 ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྤང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་
 འབྱུང་བར་འགྱུར། །དེས་པར་བདག་ལ་ཆགས་པ་ནི། །བདག་གི་ལ་ཆགས་མི་འབྲལ་
 ཞིང་། །ཉེས་མེད་བདག་ལ་ཆགས་པ་དང་། །བྲལ་བའི་རྒྱ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་
 ཆོགས་བཅད་སུམ་ཅུ་ལྟག་པའི་དོན་འགྲེལ་བ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་མངས་
 བས་འདིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །བདག་གི་ཉིད་ནི་མི་འདོད་ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་
 ནི། །བདག་ལྟ་མ་སྤངས་པར་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྤྱིད་ན་གྲོལ་བའི་བདག་ཁས་
 སྤངས་པ་དོན་མེད་ཏུ་ཐལ་བ་ནི། །གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་ན་བདག་གི་བ་ཉིད་ནི་མི་འདོད་ན་
 དེའི་ཟ་བ་ཐོ་བདག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། །བདག་དེ་ཉིད་རྒྱ་ལས་གསོག་པའི་བྱ་བ་
 ཅན་དང་འབྲས་བུ་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གྲོལ་བ་
 ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་གྲོལ་བ་དེའི་བདག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བས་གྲོལ་བའི་བདག་ཁས་
 ལེན་པ་ཉམས་སོ། །ཞེས་པའོ། །ཉག་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རིམ་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་
 པ་དང་། །བྱེད་དང་མི་བྱེད་པ་དག་ནི། །འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་བྱེད་པར་འགལ། །རྒྱ་དང་
 འབྲས་བུ་འང་གཅིག་པར་འགྱུར། །དེ་དག་དེ་ལས་ཐ་དད་ན། །བྱེད་པོ་ཟ་བོ་ཉམས་པར་
 འགྱུར། །རྒྱས་པ་ཡང་ནི་འབྲུབ་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ནི། །བདག་ཉག་པ་ལ་བཅིངས་ཐར་གྱི་
 གནས་སྐབས་རིམ་གྱིས་སྐྱེད་པ་འགལ་བར་ཐལ། །ཉག་པ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

འབྲས་བུ་སྦྱེད་པར་བྱེད་པ་ཅན་ཡང་འགལ་བར་ཐལ། ཉག་པ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་
དང་མི་བྱེད་པ་དག་ནི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་དགོས་
ཀྱི་རེས་འགའ་བྱེད་རེས་འགའ་མི་བྱེད་པའི་བྱེད་པར་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་དང་འབྲས་
བུའང་གཅིག་པར་འཁྱུར་བར་ཐལ། བདག་ཉག་པ་དེ་ཉིད་ལས་གསོག་པ་བོ་དང་རྣམ་
སྒྲིན་མྱོང་བ་བོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་དང་འབྲས་བུ་དེ་དག་བདག་ཉག་པ་དེ་
ལས་རྒྱས་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བདག་ཉག་པ་དེ་ཉིད་ལས་བྱེད་པ་བོ་དང་རྣམ་སྒྲིན་བཟ་
བ་བོ་ཡིན་པ་ཉམས་པར་འཁྱུར་རོ། ཉག་པས་འབྲས་བུ་ལ་པན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་
ཡང་ནི་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉག་པ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་ལྟོག་གི་རྒྱས་པ་མི་སྲིད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའོ། གཤམ་ཏེ་རིགས་ནི་ཐ་དད་དག། ཁེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། བདེ་བ་ཕྱིའི་
བཅའ་པོར་འདོད་པའི་གྲངས་ཅན་གྱིས། གཤམ་ཏེ་བདེ་སོགས་ཤེས་པ་ཡིན་ན་སྡོ་སོགས་
དང་རིགས་ནི་ཐ་དད་དག་དུ་འཁྱུར་བས་གཟུང་འཛིན་མ་ཡིན་པར་འཁྱུར་རོ་ཞེ་ན།
སྦྱེས་བུ་ནི་བདེ་སོགས་ཀྱི་འཛིན་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འཁྱུར་ཏེ། བདེ་སོགས་བཅའ་པོ་
ཡིན་ཞིང་སྦྱེས་བུ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་རིགས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། བྱུང་ཉགས་ཁས་ཏེ།
ཉགས་རྩ་བའི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། འདོད་ན་སྦྱེས་བུ་དེ་བདེ་སོགས་མྱོང་
བའི་སྒོ་ནས་བཟ་བ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། ཞེས་པའོ། བདག་ཡིད་ལྡན་པ་ཅམ་ལས་
ནི། སྦྱེ་ནའང་གཅིག་ཆར་སྦྱེ་བར་འཁྱུར། གཅིག་ལས་བྱ་བ་གཅིག་ཡིན་ནའང་། །རི་
ལྟར་མར་མེ་དུ་མས་མཐོང་། །རིམ་གྱིས་ཀྱང་རྒྱས་མེད་འཁྱུར་ཏེ། བྱིས་ཀྱང་བྱེ་བྲག་མེད་
ཕྱིར་རོ། འདི་ལུས་སྦྱེས་བུ་བཤད་པ་ཡིན། ཞེས་པ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་ཁྱོད་རང་ལྟར་ན་ཡང་
ཤེས་པ་དུ་མ་གཅིག་ཅར་སྦྱེ་བར་འཁྱུར་བར་ཐལ། བདག་ཡིད་ཉག་པ་ཕྲད་པའི་ལྡན་པ་
ཅམ་ལས་ནི་དབང་ཤེས་རྣམས་སྦྱེ་བ་ཁྱོད་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ཉག་པ་
ལ་རེས་འགའ་ཕྲད་ཅིང་རེས་འགའ་མ་ཕྲད་པའི་བྱེད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་
བྱེད་པ་གཅིག་ལས་བྱ་བ་གཅིག་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཤེས་གཅིག་གིས་ཤེས་
པ་དུ་མ་སྦྱེད་པ་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ནའང་ཅི་ལྟར་མར་མེ་གཅིག་གིས་སྦྱེས་བུ་དུ་

མས་གཞུགས་མཐོང་བའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཡིད་ཆོས་
 ཅན། རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པ་དུ་མ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཅིག་
 ཅར་དུ་མ་མི་བསྐྱེད་པ་གང་ཞིག་གྱིས་ཀྱང་སྤར་དང་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་བྱ་བ་ཤེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གསལ་ཐམས་ཅད་ཁས་སྒྲངས། ཡིད་རྟག་པས་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་
 འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི། རྒྱང་པན་པ་གང་དག་འབྱུང་བའི་རང་བཞིན་གྱི་ལྷས་
 རྟག་པས་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱངས་ཅན་པ་སྐྱེས་བྱ་རྟག་པས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་
 པར་འདོད་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པས་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཞིགས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་པའོ། །ངེས་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་ཡིན། །ངེས་པ་མེད་པ་སྦྱབ་བྱེད་མིན། །ཞེས་
 སོགས་ཆོགས་བཅད་བཞི་བཅུ་ལྟག་པས། ཐ་དད་མི་འཁྲུལ་བའི་ངེས་པ་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་
 མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་ཡིན་ལ། མི་འཁྲུལ་བའི་ངེས་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་
 སྦྱབ་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་རྟ་གྱུར་པའི་འབྲེལ་བ་མིན་ཞེས་བཤད་ནས། སྟོག་ལྟར་དེ་གསོན་
 ལྷས་བདག་བཅས་སུ་སྦྱབ་པའི་བསྦྱབ་བྱའི་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་བྱབ་པ་
 མིན་པར་བཤད་པ་སོགས་གྱིས་རྟག་བདག་རྒྱས་པར་བཀག་སྟེ། འབྲེལ་བ་དག་ནས་ཤེས་
 དགོས་གྱི། འདིར་ཆོག་ཉུང་རྣམས་འགར་ཡང་མི་ཕྱིན་པས་མ་བྲིས་སོ། །འཁྲུ་དང་པོ་ལས།
 གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡི། །དུ་མ་འབྲས་བྱ་གཅིག་བྱེད་ན། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་
 བཅད་བཞི་བཅུ་ལྟག་པས་པལ་ཆེར་བྱངས་ཅན་གྱི་སྦྱི་གཙོ་བོ་བཀག་གོ།

༼ན་ཤེ་རྩ་རྩ་རྩར་ཞེས་སོགས་དང་། ཤེས་པ་སྡོ་སོགས་སྡོ་ཆོགས་པ། །ཞེས་
 སོགས་གྱི་དོན་ནི་པལ་ཆེར་སེམས་ཅམ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་
 ཡོད་ན་ཡང་། །རྩ་རྩར་ཉམས་སུ་སྦྱོང་ཉིད་དེ། །ངེས་པའི་བདག་ཉིད་རང་ངོ་བོས། །མ་
 ཡིན་དུ་མའི་བདག་སྦྱོན་ཕྱིར། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། མདོ་སྟེ་བས་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་དོགས་
 པ་གསུམ་སྟེ། སྟོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆེ་རང་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བྱར་
 མི་འཐད་དེ། སྟོན་པོ་སྟོན་འདྲིན་མདོན་སུམ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་

ཡིན་པས་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། བདེ་སྤྱོད་བ་རང་གི་ལྷགས་ལ་རང་ལས་
རྩིས་གཞན་དུ་སྐྱར་པའི་ཡུལ་རིག་པ་གཞན་རིག་དང་། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱར་
པའི་ཡུལ་རིག་པ་རང་རིག་ཡིན་པས། རང་གི་བདག་ཉིད་སྐྱར་པའི་སྡོན་པོ་རིག་པ་
འབྲས་བུ་ཞེས་སྐྱེས་པ་ན། དེ་ལྟར་ན་སྡོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆོག་གཟུང་ནམ་ཆད་
མར་མི་རིགས་ཀྱི་འདྲིན་ནམ་ཉིད་ཆད་མར་འདོད་དགོས་ཏེ། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། ཆད་འབྲས་ཡུལ་སོ་སོར་འཇུག་ཏེ། ཆད་མས་སྡོན་པོ་གཞལ་
ཞིང་། འབྲས་བུ་རང་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་ནམས་སོ། དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་
དང་བོ་ལ་ལན་བསྟན་པ་ནི། བདེ་སྤྱོད་བ་ཁྱོད་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྡོན་པོ་སོགས་
ནི་གཞལ་བྱར་ཡོད་ན་ཡང་། ཇི་ལྟར་སྡོན་པོ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བ་ཉིད་ཀྱི་དབང་ཤེས་དེ་
ལ། སྡོན་པོ་འདོད་མི་འདོད་སོགས་སུ་སྤང་བ་ནི། བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་འདོད་མི་
འདོད་ཀྱི་ནམ་པ་སོ་སོར་ངས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཀྱི། སྡོན་པོ་རང་གི་ངོ་བོས་གཏད་
པའི་ནམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་སྡོན་པོ་གཅིག་ཉིད་ལྟ་སྦྱོན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་འདོད་
པར་སྤང་། བཟོད་སྦྱོན་གྱི་མིག་ཤེས་ལ་མི་འདོད་པར་སྤང་བའི་ཆོ། ཤེས་པ་དེ་གཉིས་
ལ་སྡོན་པོའི་རང་ངོས་ནས་ནམ་པ་ཤར་བར་འཇུག་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་སྡོན་པོ་དེ་འདོད་
པ་ཡང་ཡིན། མི་འདོད་པ་ཡང་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་མི་མཐུན་པ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་
གནས་པར་ཐལ་བའི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། གྲོ་བདག་ནམ་པར་དབྱེར་མེད་
ཀྱང་། བཟོད་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནམས་ཀྱིས། གཟུང་དང་འདྲིན་པ་སྦྱང་བ་དག བཟ་དད་
ལྷན་བཞིན་རྟོགས་པར་འཇུག། ཞེས་སྡོན་པོ་འདྲིན་པའི་སྒོ་དབང་ཤེས་རང་གི་བདག་
ཉིད་ལ་གཟུང་འདྲིན་རིག་གསུམ་རྩིས་ཐ་དད་པ་ནམ་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་གཉིས་སྤང་
འཇུག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་བཟོད་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནམས་ཀྱིས་གཟུང་བ་
དང་འདྲིན་པའི་ནམ་པ་དང་སྦྱང་བ་རང་རིག་པ་དག་ཐ་དད་པ་དང་ལྷན་པ་བཞིན་དུ་
རྟོགས་པར་འཇུག་ཞེས་བཤད་ནས། གཟུང་བ་འདྲིན་པ་རིག་པ་དག ཡོད་པ་མིན་ཡང་
གཞལ་བྱ་དང་། འཇལ་བྱེད་འབྲས་བུར་གནས་པ་འདི། ཇི་ལྟར་རྩིས་སུ་སྤང་བཞིན་

བྱས། །དེ་ལྟ་མིན་ན་སྣ་ཆོགས་ཀྱི། རོ་བོར་སྣང་ཅན་དངོས་གཅིག་ལ། །རྣམ་པ་རི་ལྟར་
བདེན་འཇུག་ཏེ། །གཅིག་པ་ཉིད་དེ་ཉམས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུང་བའི་རྣམ་
པ་དང་། འདྲིན་པའི་རྣམ་པ་དང་། རང་རིག་པ་དག་དོན་དམ་པར་ཆད་འབྲས་གཞལ་
གསུམ་དུ་ཐ་དད་པར་ཡོད་པ་མིན་ཡང་། དེ་གསུམ་གཞལ་བྱ་དང་། འཇལ་བྱེད་དང་།
འབྲས་བྱར་གནས་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི་གོང་དུ་རི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སློ་འཁྱལ་
བ་དེ་ལ་དེ་གསུམ་ཐ་དད་དུ་རྗེས་སུ་སྣང་བའི་སྣང་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཀྱན་རྒྱུ་ཅམ་ལ་
བརྟེན་ནས་བྱས་སོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་བཞག་ཏུ་
མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ནི། གཟུང་འདྲིན་རིག་གསུམ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ཆད་འབྲས་
གཞལ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོར་མེད་དེ། གཅིག་ཏུ་ཡང་མི་བདེན། དུ་མར་ཡང་མི་
བདེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རིགས་པས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ནི་མཆན་མཆོན་བྱ་བྱེད་
ཀྱི་ཆ་བདེན་པར་མེད་པ་མདོ་སེམས་སྤྱན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པ་ལྟར་མདོ་སེམས་སྤྱན་
མོང་དུ་ཁས་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །བཤད་ཚུལ་འདི་རྒྱ་ཆེན་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། ཐར་
ལམ་གསལ་བྱེད་ལྟར་གཟུང་འདྲིན་རིག་གསུམ་རྗེས་ཐ་དད་འགོག་པ་ལ་སྐྱར་ན་ཡང་
མདོ་སེམས་སྤྱན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། གཟུང་འདྲིན་རིག་གསུམ་རྗེས་གཅིག་པར་
མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་གཟུགས་སོགས་རགས་པར་
སྣང་བ་ལྟར་མི་བདེན་པ་ལ་སྐྱར་བ་ནི་དབྱེད་བྱའོ། །

༼པ་༽ཐུང་འདས་ལ་མདོན་དུ་ཕྱོགས་པར་བྱེད་པའི་སློ་དང་། རང་སྤྱིའི་མཆན་
ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་མདོན་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། བས་སྒྲོལ་མདོན་པར་
བེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། མདོའི་དོན་མདོན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་བཞིའོ། །ཁྱད་པར་བཞི་ག་
དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལ་བྱེད་ན་ཁྱབ་ཚུང་དུ་དང་། བསྟན་པ་ཅམ་ལ་བྱེད་ན་ཁྱབ་ཆེ་བར་
གསུངས་པས་རང་ལུགས་ལ་རི་ལྟར་འདྲིན་དབྱེད་དགོས་ལ། བཀའ་ཐམས་ཅད་བདག་
མེད་ལ་གཞོལ་ཞིང་འབབ་པར་གསུངས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་སྟོན་དགོས་ན།

གང་ཟག་གི་བདག་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་མདོས་བདག་མེད་སྟོན་པ་དང་། བདེན་སྲུབ་
བསྟན་པའི་མདོས་བདེན་མེད་སྟོན་པར་འདོད་དམ་དབྱེད་དགོས་སོ།

༼ཕ་༽མི་ཤེས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ། ཞེས་སོགས་ནི། རྒྱུ་ཆེན་ལས། སྲུག་བསྐལ་
ཞི་བའི་ཐབས་མི་ཤེས་བཞིན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་སྟོན་པ་ཡང་
དག་དུ་འཁྲུལ་བར་དོགས་པ་ཅན་གྱི་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་སྲུག་བསྐལ་ཞི་
བའི་ཐབས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་འཆོལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། དེ་འབྲེལ་གང་ཟག་དེས་བཤད་པའི་དོན་ལ་ནན་ཏན་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཆོལ་བའི་
ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། ལྷང་དང་དོར་བྱ་འདི་ཉིད་ནི། ཞེས་སོགས་ནི། སྲུབ་པ་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཆོས་ཅན། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱིས་ཆད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་རིགས་ཏེ། ལྷང་
བྱ་དང་དོར་བྱའི་དེ་ཉིད་འཁོར་བ་འཇུག་ཞོག་ཐབས་དང་བཅས་པ་མདོན་སྲུལ་དུ་རིག་
པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེ་ཕྱིར་གྲོལ་འདོད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་
ནི། གྲོལ་བ་འདོད་པ་དག་ཐོག་མ་མེད་པའི་རྒྱ་ཅན་རིགས་མཐུན་ས་བོན་ལས་བྱུང་
བའི་འཇིག་ལྷ་རྩ་བ་ནས་དབྱུང་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་
ཤེས། ཞེས་སོགས་ནི། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་ཤིང་བདག་གཞན་ཆ་ལས་རང་
ཕྱོགས་ལ་འཇིན་ཅིང་ཆགས་པ་དང་གཞན་ཕྱོགས་ལ་སྤང་བར་འཇུར་ལ། འདི་དག་
དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས་བདག་གི་རང་ཕྱོགས་བདེ་བའི་ཕྱིར་དང་གཞན་ཕྱོགས་སྲུག་
བསྐལ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྲོག་གཅོད་པ་དང་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་པ་ཐམས་
ཅད་འབྱུང་བར་འཇུར་རོ། ཞེས་པའོ། མི་ཤེས་སྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
དོན་ནི། མི་ཤེས་པའམ་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་
ཀྱེན་གྱི་རྒྱལ་པའི་སྐབས་འདིར་རྒྱ་ཁུ་དངོས་སྲུལ་བཅོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་དེ་
མ་ཐག་པའི་རྒྱ་མིན་པས་མ་བཅོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྲིད་པ་ཉིད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཡང་
སྲིད་ཕྱི་མར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་སྐབས་འདིར་དངོས་སྲུབ་ཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།

ཁྱོད་རང་འབྲས་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱན་ནི་བསྐྱལ་ཞིང་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་འཕེན་བྱེད་
 གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མ་ཐག་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་འགྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱུའང་ཡིན་
 པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱང་ཡང་སྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་མིན་ཏེ། སྲིད་
 པ་དེ་ཡོད་ན་ལས་ངང་གིས་ཡོད། སྲིད་པ་དེ་མེད་ན་ལས་ཡོད་ཀྱང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། དེ་ཉིད་
 ལ་ནི་དེ་འགལ་དོན། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཉིས་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཉིད་
 ཐར་པའི་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པར་གཞུང་བར་རིགས་ཏེ། བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་དང་
 བོ་དེ་དང་ང་དང་ངའི་ཞེས་སོགས་ཡང་དག་མིན་པ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སྟོ་བཏགས་ནས་
 ནི་ཡོངས་སུ་སྲིད་ཅིང་སྲིད་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་ལ། བདེན་
 བཞི་དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྟོ་འདོགས་བཅུ་དྲུག་དེ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་དོན། བདེན་བཞི་
 དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ཅན་ལེགས་བསྟོམས་ཡང་དག་ལྟ་བུ་ཡིས་
 སྲིད་པ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་འདྲོམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། ལྷུང་དང་
 རིགས་པས་རྣམ་དཔྱོད་པ། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་ནི། དང་བོར་སྟུག་བསྐྱལ་ཞི་བའི་
 ཐབས་འཛོལ་བ་དེས་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་ལྷུང་ལ་བརྟེན་པ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་
 དང་། དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་
 པར་དཔྱོད་པ་སྟུག་བསྐྱལ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་བཏགས་པས་
 འབྲལ་བར་འདོད་པ་ན། དེའི་རྒྱ་ཡོད་མེད་དང་རྒྱ་དེ་ཏྱག་མི་ཏྱག་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ལ་རྟོག་པར་མཛད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་སྟུག་བསྐྱལ་རྒྱ་མེད་དམ་རྒྱ་ཏྱག་པར་གནས་
 བ་འབྲས་སུ་སྟུག་བསྐྱལ་བསྟོན་ཏེ་མེད་པར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པའོ། འདྲ་
 བྱེད་སྟུག་བསྐྱལ་ལ་དགོངས་ནས། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བྱེད་དང་གཉིས་ཀྱི་དོན་
 ནི། སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱིས་ཡིད་གདུངས་པ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱུར་མི་འཐད་ཅེས་
 བཤད་པ་ན། དེའི་ཕྱོགས་སྔ་སྔ་བས། འོ་ན་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱིས་སྟུག་བསྐྱལ་བསྟོམ་
 པར་གསུངས་པས་བྱེད་རང་གི་སྟོན་པའི་ལྷུང་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ཚོར་བ་སྟུག་བསྐྱལ་

གྱི་སྐྱུག་བསྐལ་ཙམ་ཞིག་བསྐྱེམ་པར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི་འདུ་བྱེད་སྐྱུག་བསྐལ་ལ་
 དགོངས་ནས་སྐྱུག་བསྐལ་བསྐྱེམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེད་གྱི་འདུ་བྱེད་གྱི་སྐྱུག་
 བསྐལ་དེ་ཡང་ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་བདག་ཉག་པ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུ་ལས་
 དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འདུ་བྱེད་གྱི་སྐྱུག་བསྐལ་བསྐྱེམ་
 པའི་སློ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། སྲིད་པ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བྱེད་གྱི་ལམ་ཡིན་པས་བསྐྱེམ་བྱར་
 གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྦྱེད་པའི་རྟེན་ནམ་ཐབས་དམ་
 པ་ཡིན་པས་བསྐྱེམ་བྱར་གསུངས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་སྲིད་པ་ལས་དངོས་སུ་
 གྲོལ་བྱེད་གྱི་ལམ་དང་དེའི་ཐབས་སྤྲོད་བྱེད་གྱི་ལམ་གྱི་བྱང་པར་གང་ཞེ་ན། རྟོང་ཉིད་
 ལྟ་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི་སྐྱེམ་པ་ལྟག་མ་འདུས་བྱས་མི་ཉག་པར་བསྐྱེམས་པ་དང་། ཟག་
 བཅས་སྐྱུག་བསྐལ་དུ་བསྐྱེམ་པ་སོགས་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་སྦྱེད་པའི་
 དོན་དུ་ངེས་པར་བསྐྱེམ་དགོས་པའི་སྤྲོད་བྱེད་གྱི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །བཙེ་རང་
 ས་བོན་ལས་བྱུང་བ། །གལ་ཏེ་རང་ས་བོན་རྒྱ་ཅན། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱིས་གནོད་མེད་
 བ། །སེམས་ལ་དེ་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར། །འདི་ལྟར་གོམས་པ་སྔ་མ་དང་། །ཞེས་སོགས་
 བློ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྦྱེ་བར་ཐལ། །བཙེ་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་ཅིང་
 དེ་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མ་སྔ་མས་འཕེལ་ནས་སྤྲིང་རྩེ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
 སྦྱོན་མེད་དེ། །བཙེ་བ་རང་གི་ས་བོན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་། །གལ་ཏེ་རང་གི་ས་བོན་གྱི་
 རྒྱ་ཅན་བཙེ་བ་དེ་འཕེལ་བ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེ་སྤང་སོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་མེད་པ་
 བ་སེམས་ལ་དེ་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་ལ་ཞེ་སྤང་གིས་བཙོམ་ནས་མི་འཕེལ་
 བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བཙེ་བ་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་ནས་སྤྲིང་རྩེ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་ལ་
 བློ། །འགལ་རྒྱུན་ཞེ་སྤང་མེད་པར་མ་ཟད་མཐུན་རྒྱུན་གོམས་པ་བྱང་པར་ཅན་དགོས་ཏེ།
 འདི་ལྟར་གོམས་པ་སྔ་མ་དང་སྔ་མ་རྣམས་སེམས་ཀྱི་ཆོས་བཙེ་བ་དང་ཆགས་བྲལ་སློ་
 སོགས་གཞན་དག་གི་གསལ་བ་ཡི་ནི་རྩ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་འགལ་རྒྱུན་གྱིས་མ་བཙོམ་
 པར་ལེགས་པར་གོམས་པར་བྱས་ན་སེམས་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དག་

བཅོམ་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་དང་། འདོད་པ་ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་། མི་སྤྱལ་བསྐྱོམ་པ་ལ་
ཡིད་ལོག་གི་སློང་ངགིས་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །རྣམ་པ་དྲུ་མར་ཐབས་མང་
པོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ནི་མདོ་སྡེ་བའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་དོ། །

༼བ༽རྣལ་འབྱོར་ཤེས་པ་སྒར་བཤད་པ། །ཞེས་པའི་ཆོགས་བཅད་ནི། འདི་
ལྟར་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་རྣལ་འབྱོར་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པ། ཡུལ་གྱི་བྱུང་པར་
སྒར་ལེའུ་གཉིས་པར་བཤད་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་
དེའམ། ཡང་ན་སྒར་དབང་པོ་མདོན་སུམ་དྲུ་བཤད་པའི་ཆོས་དེ་དག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གཉིས་མེད་ཀྱི་མྱོང་བ་དེ་ལ་དམིགས་པ། དེ་ཡང་བདག་ཉེན་གྱི་བྱུང་པར་བསྐྱོམས་
སྐྱབས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ། སྒྲུང་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་རྟོག་པའི་བྲ་བ་རྣམ་པར་བསལ་
བའི་དབང་གིས་ཡུལ་གསལ་བ་ཉིད་དྲུ་སྒྲུང་བ་གང་ཡིན་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མདོན་སུམ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །འདོད་འཇིགས་ཟུང་ན་གྱིས་རྒྱུ་མཐུན་དང་། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་
བཅད་བཞིའི་དོན་ནི་རྒྱུ་པན་ཆད་བསལ་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན། དེ་ལ་སྒར་དབྱུང་
དངོས་པོ་བཞིན། །བསྐྱེད་མེད་ཅན་གང་ཡིན་དེ། །བསྐྱོམས་བྱུང་མདོན་སུམ་ཆད་མར་
འདོད། །ལྷག་མ་ཉི་བར་བསྐྱེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། དེ་ལྟར་བསྐྱོམས་སྐྱབས་ཀྱིས་
གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་རྟོག་མེད་ཤེས་པ་ཡུལ་ཡང་དག་པ་དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་
ཅན་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྒར་ཆད་མ་བྱུང་བར་བཤད་པའི་བདེན་བཞིའི་དངོས་པོ་མི་
རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པའི་དོན་རྟོགས་པའི་བསྐྱོམས་བྱུང་གི་ཤེས་པ་
རྟོག་མེད་རང་གི་གཞལ་བྱུང་སྐྱེད་པ་མེད་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྐྱོམས་བྱུང་མདོན་
སུམ་ཆད་མར་འདོད་ཀྱི། དེ་ལས་ལྷག་མ་ཟད་པར་ལ་སོགས་པ་ནི་གསལ་བར་སྒྲུང་ཞིང་
རྟོག་མེད་ཡིན་ཀྱང་། ཉི་བར་བསྐྱེད་ཅིང་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མདོན་སུམ་
ཆད་མ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །

༼མ༽མཆན་མཆོན་གཞི་གསུམ་ནི་བཏགས་དོན་ལ་མ་དབྱུང་པར་པན་ཚུན་

བཏྲོས་གྲུབ་ཙམ་དུ་བཞག་པ་མ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
པས་དབྱད་བཟོད་དུ་མ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་དོན་
དམ་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དུ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །འོན་ཀྱང་
ཆོག་གསལ་སྤར་ཐང་དཔར་མ་དང་ལེགས་བཤད་སྙིང་བོ་བགྱིས་ལྷན་དཔར་མ་སོགས་
སྟུ། ཀུན་རྫོབ་འཐད་པ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་བྱུང་བ་ལྟར་ན། མཚན་མཚན་གཞི་
གསུམ་བཏྲོས་ནས་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་ཚད་མས་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་
ནམ། ཡང་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་འགྱུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་དུ་གྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཞེས་
བཤད་དགོས་སོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ལས་གང་ཡི་གེ་དག་པ་ཡིན་དབྱད་པར་བྱའོ། །ལྷང་
དེའི་འཕྲོར། འཐད་པས་རྣམ་པར་དབྱད་པ་ན་མཆི་གྲུ་ལ་སོགས་པ་དག་ཁོ་ན་མི་སྲིད་པ་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་འཐད་པས་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། ཞེས་སྐབས་འདིའི་འཐད་པ་ཞེས་པ་དོན་
དམ་དཔྱད་པའི་འཐད་པ་ལ་གསུངས་པས་སྡུ་མ་ཡི་གེ་དག་པ་ཡིན་ནམ་སྟུ་མོ། །

༼ཙེ་དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི། །ཞེས་སོགས་རྐང་བ་གཉིས་རྟག་པ་
དང་། བསམ་མི་བྱབ་འགྱུར་འཆི་འཕོ་ཡིས། །དེ་ནི་མི་འཆི་བརྟན་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་པ་
བརྟན་པ་དང་། །བག་ཆགས་སྤྲ་མོ་ཞེས་སོགས་ཞི་བ་དང་། །ཟག་མེད་མངོན་པར་འདུ་
བྱེད་ཀྱིས། །གཡུང་རྩུང་ཕྱིར་ན་ཁ་བ་མེད། །ཅེས་པ་གཡུང་རྩུང་དང་རྒྱུར་རོ། །མི་ཟད་
ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་ཕྱིར། །གཞན་འགྱུར་མིན་བདག་རྟག་པའི་དོན། །མཐའ་ཡི་སྤྱད་དང་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །སྐབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་བརྟན་པའི་དོན། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་རང་བཞིན་
ཕྱིར། །གཉིས་མེད་ཆོས་ཉིད་ཞི་བའི་དོན། །མ་བཙོས་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཕྱིར་ན། །འདིག་མེད་
དོན་ནི་གཡུང་རྩུང་ཉིད། །ཅེས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཅ་བའི་བརྟན་བཤད་དང་མདོ་དང་རྒྱུར་
ཚུལ་སོགས་རྒྱུད་སྤྱད་དར་རྟེན་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

༼ཆེ་དེ་ལྟར་སྟག་ལོས། །སྟན་པ་སངས་རྒྱས་དང་སྤྱུ་སྤྱབ་ཟླ་གྲགས་ཀྱི་དགོངས་

བཞེད་མཐར་ཐུག་དང་དབྱེར་མེད་པའི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་མོའི་ལེགས་བཤད་དྲི་མ་
 མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲིན་གྱི་མེ་ཉླ་འཛོལ་བ་ནི། རྗེ་སྤྲེའུ་ཆེད་དུ་
 གཞན་ངོར་ཆོག་བརྒྱད་ཅུ་ཞེས་འདྲིན། འཁོར་ལ་སྤེད་ནས་ཐུར་བར་སྤོང་མའི་ཆོགས་
 མང་སྤྱད། ཡིད་བརྟན་མེད་པར་ཁ་ཆོན་བཅད་དེ་ངན་ཉླ་འདོམས། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་ཐུར་མོད། འོན་ཀྱང་ཕྱིས་སུ་རྗེ་སྤྲེའུ་ཆེད་ལ་ཞིབ་དུ་གཟིགས་ནས་མི་
 ཕྱེད་པའི་དད་པ་ཐོབ་སྟེ། ཁྱོད་སྤོང་ཉི་མ་གཞོན་ཅུའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། མདོ་དང་རྒྱན་གྱི་པད་
 ཆལ་རྒྱས་མཐོང་ནས། བདག་སྤོང་ཁེངས་པའི་ཀྱ་སྤྱད་ལྷག་པར་བྱམ། ཟབ་ཡངས་མཁྱེན་
 པའི་གཏེར་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། ཞེས་དང་། མདོ་ལྷགས་མཐའ་དག་བྱད་པར་རྡོ་རྗེ་
 ཐེག་ རྒྱུད་སྤེམ་མཐའ་དག་བྱད་པར་སྤྲེའུ་མེད་དོན། ཁིམ་གཉིས་མཐའ་དག་བྱད་པར་སྤྲེའུ་
 ལྷས་ལ། སྤོན་མེད་ལེགས་བཤད་གཏེར་ཆེན་ཁྱོད་ལ་འདུད། ཅེས་སོགས་བསྐྱགས་པ་
 མཛད་པས་གོ་ཤྲག་སོགས་ལས་བྱད་ཆེད།

༼རྡོ་འབྲུག་པ་ལས། དབྱིབས་ཞེན་དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་ཕྱིར། ཁྱོད་ལ་
 དེ་དག་ཉིད་བདག་ཅེས་འཇུག་གི། སེམས་སོགས་ཆོགས་ནི་བདག་ཉིད་འཇུག་མིན་
 ཏེ། གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་དབྱིབས་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་དབྱིབས་གང་ཟག་ཡིན་པ་བཀག་
 པ་ནི་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་མཐའ་གཞན་བཀག་པ་ཡིན་ནམ། གཟུགས་ལ་སོགས་
 པ་ཆོགས་པའི་དབྱིབས་བྱད་པར་བ་བདག་དུ་བཞག་པའི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་
 དངོས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་དུང་དགོས་ཏེ། སྤང་བོ་ལས་གཞན་བདག་གྲུབ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། བདག་ལྟའི་དམིགས་པ་སྤང་བོ་ཁོ་ནའོ། ཁ་ཅིག་བདག་ལྟའི་ཉིན་དུ་སྤང་བོ་ནི། ལྷ་
 ཆར་ཡང་འདོད་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་འདོད། ཅེས་མང་བོས་བཀྱར་བའི་སྤེམ་པ་ཁ་ཅིག་
 འདིག་ལྟའི་དམིགས་ལྷལ་ལ་སྤང་བོ་ལྷ་ཆར་དང་། མང་བཀྱར་བ་ཁ་ཅིག་སེམས་གཅིག་
 སྤང་དོད་པར་གསུངས་ལ། ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ཀྱིས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཆོན་
 གཞིར་འདོད་པ་ལྟར་ཀུན་གཞི་མི་འདོད་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ་ཞིང་། ཀུན་

གཞི་འདོད་པས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་གང་ཟག་གི་མཆོན་གཞིར་འདོད་པར་འཇུག་
 རྒྱུ་ཆེན་མོར་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །འདིག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་སྤང་བོ་ལྷ་ཆར་འདོད་མཁན་ནི། གང་སྲུ་དག་ཅིག་
 བདག་གོ་སྟམ་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་དེ་དག་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་སྤང་བོ་ལྷ་
 བོ་འདི་ཁོ་ན་ལ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་ལྟོ། །ཞེས་པའི་མདོ་ལ་བརྟེན་ཅིང་། སེམས་
 གཅིག་སྲུ་འདོད་པ་ནི། བདག་ནི་བདག་གི་མགོན་ཡིན་གྱི། །གཞན་ནི་སྲུ་ཞིག་མགོན་
 ཏུ་འཇུག། །བདག་ཉིད་ལེགས་པར་སྤུལ་བས་ནི། །མཁས་པས་མཐོ་རིས་འཐོབ་པར་
 འཇུག། །ཞེས་བདག་དུལ་བས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དང་། མདོ་གཞན་ལས།
 སེམས་འདུལ་བ་ནི་ལེགས་པ་སྟེ། །སེམས་འདུལ་བ་ནི་བདེ་བ་འདྲེན། །ཞེས་སེམས་
 འདུལ་བས་བདེ་བ་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་མདོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའོ། །ལེགས་ལྡན་གྱིས་
 ཀྱང་ལུང་ནི་མདོ་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་། དེགས་པ་ནི། སྤང་བོ་ལེན་མཁན་ནི་བདག་ཡིན་ལ་
 རྣམ་ཤེས་གྱིས་ཡང་སྲིད་ལེན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་ཤེས་བདག་ཏུ་བཞག་གོ་ཞེས་པའོ། །ཐལ་
 འཇུག་བས་ནི། གང་ཕྱིར་སྟོན་པས་སྤང་བོ་བདག་གོ་ཞེས། །གསུངས་པ་དེ་ཕྱིར་སྤང་
 བོ་བདག་འདོད་ན། །དེ་ནི་སྤང་ལས་གཞན་བདག་འགོག་པ་སྟེ། །གཟུགས་བདག་མིན་
 སོགས་མདོ་གཞན་གསུངས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མདོ་སྔ་མས་སྐྱབ་ཕྱོགས་ནས་སྤང་བོ་བདག་
 ཏུ་སྟོན་པ་མིན་གྱི། དགག་ཕྱོགས་ནས་སྤང་བོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་འདིག་ལྟ་
 ལྟན་སྟེས་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ངས་གཟུང་གིས་འགོག་པ་ཡིན་ཏེ།
 །གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་སྤང་བོ་ལྷ་རེ་རེ་ནས་བདག་མིན་པར་མདོ་གཞན་
 ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། སྤང་བོ་བདག་ཅེས་བརྗོད་ཆོ་སྤང་རྣམས་
 གྱི། །ཆོགས་པ་ཡིན་གྱི་སྤང་བོའི་ངོ་བོ་མིན། །མགོན་མིན་འདུལ་བའམ་དབང་བོ་ཉིད་
 ཀྱང་མིན། །དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་ཆོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མདོའི་དོན་སྐྱབ་ཕྱོགས་ནས་ཡིན་
 ཏུ་ཆུག་ཀྱང་སྤང་བོ་རྣམས་གྱི་ཆོགས་པ་བདག་ཏུ་བརྗོད་པ་ཡིན་གྱི། སྤང་བོ་རེ་རེ་བ་
 བདག་ཏུ་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། ཆོགས་པ་བདག་ཡིན་ན་བདག་ནི་མགོན་དང་འདུལ་བའམ་

དབང་བོ་ཉིད་ཏུ་གསུངས་ལ། བྱིད་ལྟར་ན་ཆོགས་པ་རྒྱང་བ་དེ་མགོན་མིན་ཁིང་འདུལ་
 བའམ་དབང་བོ་ཉིད་ཀྱང་མིན་ཏེ། ཆོགས་པ་ཙམ་དེ་ནི་རྣམས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་བདག་
 དེ་སྤང་བོའི་ཆོགས་པ་ཙམ་མིན་ནོ། ཞེས་པ་དང་། དེ་ཆེ་དེ་ཡི་ཡན་ལག་ཆོགས་གནས་
 རྣམས། ཤིང་རྩ་ཉིད་འཇུར་ཤིང་རྩ་དང་བདག་མཚུངས། མཛད་ལས་སྤང་བོ་བརྟེན་ནས་
 ཡིན་གསུངས་པ། རྟེན་ཕྱིར་སྤང་བོ་འདུས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན། ཞེས་སྤང་བོའི་ཆོགས་པ་
 བདག་ཏུ་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་ཤིང་རྩའི་ཡན་ལག་གི་ཆོགས་པ་རྩྱགས་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་
 རྣམས་ཤིང་རྩ་ཉིད་ཏུ་འཇུར་བའི་སྦྱོན་ཡོད་དེ། ཤིང་རྩ་དང་བདག་གཉིས་རང་གི་ཡན་
 ལག་གི་ཆོགས་པ་ལ་འདོག་མི་འདོག་མཚུངས་པར་མཛད་ལས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་
 ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་རྣམས་ལ། བརྟེན་ནས་ཤིང་རྩར་བརྗོད་པ་ལྟར། རྟེན་བཞིན་སྤང་
 བོ་རྣམས་བརྟེན་ནས། ཀྱུན་རྫོབ་སེམས་ཅན་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཛད་
 ལས་སྤང་བོའི་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཏུ་གདགས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་
 དེའི་ཕྱིར། སྤང་བོ་འདུས་པ་སྟེ་ཆོགས་པ་ཙམ་བདག་མ་ཡིན་ནོ། རྟོན་དེ་ཉིད་ཡན་ལག་
 ལྷ་ལྷན་གྱི་སྒྲུབ་ངག་གིས་གསལ་བར་བྱེད་པ་ནི་རྣམ་བཤད་ལས། གང་ཞིག་ལ་བརྟེན་
 བྱས་གང་བརྟགས་པ་དེ་ནི་བརྟགས་པ་ཉི་བར་ལེན་པའི་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ཙམ་མ་
 ཡིན་ཏེ། བརྟེན་ནས་བརྟགས་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ལས་ཇུར་པ་བཞིན་ནོ། ཇི་ལྟར་འབྱུང་
 བ་དག་རྒྱར་བྱས་ནས། འབྱུང་བ་ལས་ཇུར་པ་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དང་མིག་ལ་སོགས་
 པ་བརྟགས་མེད་ཀྱི་དེ་གཉིས་འབྱུང་བ་འདུས་པ་ཙམ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། རྟེན་བཞིན་ཏུ་
 བདག་སྤང་བོ་རྒྱར་བྱས་ནས་བརྟགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡང་སྤང་བོ་ཆོགས་པ་ཙམ་
 ཡིན་པར་མི་རུང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། རྟོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོགས་པ་དངོས་སུ་
 མ་བརྗོད་ཀྱང་དོན་གྱིས་སྦྱོར་དགོས་པ་ནི། གལ་ཏེ་མཛད་ལས་སྤང་བོ་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་
 བྱས་ཞེས་གསུངས་ན་ཆོགས་པ་གང་ཟག་ཏུ་མི་རུང་ཡང་། དེ་བཞིན་སྤང་བོ་རྣམས་
 བརྟེན་ནས། ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མེད་པས་སྤང་བོ་ཆོགས་པ་གང་ཟག་གི་རྟེན་ཏུ་འདོག་
 པའི་སྤངས་མིན་ནོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་དཔེའི་སྐབས་སུ། ཇི་ལྟར་ཡན་ལག་ཆོགས་

ནམས་ལ། ཞེས་ཡན་ལག་ཚོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིང་རྟ་བཤད་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཤིང་རྟ་
དང་དཔེ་དོན་ཏུ་སྒྲིག་པ་ན། དེ་བཞིན་སྤང་བོ་ནམས་བརྟེན་ནས། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་
ཚོགས་པ་དངོས་སུ་མ་བརྟེན་ཀྱང་དེ་འདོན་དགོས་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཁས་པའི་
དབང་བོས། མདོའི་ཆོག་ཟུར་རེའི་རྩ་པ་འདོན་ལུགས་ཡིན་པས་ཞིབ་པར་གོ་ན་སྒོ་ལ་
དགའ་བ་སྦྱུང་པའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། བྱི་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་ནམས་ཀྱི་བཤད་
ཚུལ་ནི། ལ་ཆེ་བྱེ་སྤྱད་དང་ལུང་གི་རྩེས་འབྲང་མདོ་སྤེ་བས་སྤང་བའི་རྒྱན་དང་། མདོ་སྤེ་
སྦྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་རིགས་པའི་རྩེས་འབྲང་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀྱིས་ཡིད་
ཀྱི་ནམ་ཤེས་དང་། ལུང་གི་རྩེས་འབྲང་སེམས་ཅམ་པས་ཀྱུན་གཞི་ནམ་ཤེས་དང་། རྣལ་
འབྱོར་སྦྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ཡིད་ཀྱི་ནམ་པར་ཤེས་པའི་སྤང་བའི་རྒྱན་གང་
ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པར་བཤད་དོ། གཞན་ཡང་། སྤང་བོ་ལྷ་ཆར་གང་ཟག་གི་
མཚན་གཞིར་འདོད་མཁན་གྱིས་ཀྱང་། སྤང་བོ་ལྷ་ག་གང་ཟག་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། སྤང་
བོ་ལྷ་རེ་རེ་ནས་གང་ཟག་ཡིན་ཟེར་བ་མིན་གྱི། སྤང་བོ་ལྷ་ཚོགས་པ་དང་བསྐྱེམས་པ་
གང་ཟག་ཏུ་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་
འདོད་མཁན་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་། སྤང་བོ་ལྷའི་ཚོགས་པ་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་འདོད་
པ་མིན་གྱི། སྤྱིད་པ་གསུམ་ཏུ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འཁོར་མཁན་ལ་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་ནམ་
ཤེས་འདོག་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་དོ། བཤད་ཚུལ་འདི་ལྟར་ན། གང་ཟག་གི་མཚན་
གཞི་ལ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བ་སལ་ཆེར་འདོད་པ་མཐུན་
པར་འགྱུར་རམ་དཔྱད་དགོས་སོ། རྣམ་ཤེས་དང་ནམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱན་ཞེས་པ་མི་འདྲ་སྟེ།
འདུག་པ་ལས། རྒྱན་ཅན་ནམས་དེར་པན་ཚུན་ཐ་དད་ཡོད། ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ནམ་
བཤད་ལས། དེ་ཡང་རྒྱན་ཀྱི་བྱིངས་ལས་ཏ་རུ་ནི་རྒྱས་པ་ལའོ་ཞེས་པ་ལ་རྒྱུན་བྱིན་པས་
བརྒྱུད་པས་ན་རྒྱན་ནོ། ཞེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཚུ་ལྷང་གི་རྒྱན་ལྟར་རྒྱན་ཆགས་པར་རྒྱུད་དང་
འབྲས་བུ་འབྲེལ་བར་འདུག་པ་ན། རྒྱེ་འཆི་བརྒྱུད་པས་བར་སྟོང་མེད་པར་ནམ་པར་མ་
ཆད་པར་གནས་པ། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཏུས་གསུམ་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ཅན་ལ་བྱ་

སྟེ། སྐད་ཅིག་མ་ནམས་གང་གི་ཆ་ཤས་ཡིན་པའི་ཆ་ཅན་ཡིན་གྱི་སྔ་ཕྱི་བར་མ་ཆད་པ་
 ཅམ་མིན་ནོ། ཉེ་ནི་རྒྱན་གྱི་ཆ་ཤས་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ནམས་ལ་ཡོད་པས་ན། རྒྱན་གྱི་
 ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ནམས་ལ་རྒྱན་ཅན་ཞེས་བཞོད་དེ། རྒྱན་གྱི་ཆ་ཤས་དང་
 ཡན་ལག་རྣམས་ཆ་ཅན་གྱི་རྒྱན་དེའི་ཡིན་པས་རྒྱན་ལ་དེའི་ཉི་བར་ལེན་པ་ཞེས་བཞོད་
 དེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་ནི་བྱམ་པའི་མཚུ་དང་མགིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉི་བར་ལེན་པ་ཡིན་
 པ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྣམ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་ནམས་རྒྱན་ཅན་ནམ་ཆ་
 ཤས་དང་། སྐད་ཅིག་མ་དེ་རྣམས་གང་གི་ཆ་ཤས་ཡིན་པའི་ཆ་ཅན་ལ་རྒྱན་ཞེས་བཞོད་
 པའི་ཕྱིར། སྤང་བོ་དང་སྤང་བོའི་རྒྱན་ཞེས་པ་ལའང་དེ་ལྟར་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཤེས་
 དགོས་སོ། །

༼ཕ་ཤེས་ལ་འཇུག་བས་དེ་དག་འགོག་ཚུལ་ནི། འཇུག་པ་ལས། གལ་ཏེ་ཆོགས་
 ཅམ་ཤིང་རྟར་འཇུག་ན་ནི། ཁིལ་བྱར་གནས་ལ་ཤིང་རྟ་ཉིད་ཡོད་འཇུག། གང་ཕྱིར་ཡན་
 ལག་ཅན་མེད་ཡན་ལག་དག་མེད་པས་དབྱིབས་ཅམ་ཤིང་རྟར་རིགས་མ་ཡིན། ཞེས་
 པ་ལྟར། ཤིང་རྟ་ནི་རང་གི་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ཅམ་དུ་ཡང་མི་འཐད་དོ། འདི་ལ་གཉིས་
 ལས། རིགས་པ་དང་འགལ་བ་ནི། ཡན་ལག་འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་སྤལ་ནས་སིལ་བྱར་
 གནས་པ་རྣམས་མ་ཆང་བ་མེད་པར་ཆོགས་པ་ནའང་། ཤིང་རྟ་ཡོད་པར་འཇུག་ཏེ་ཡན་
 ལག་ཆོགས་པ་ཅམ་ཤིང་རྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁས་སྤངས་དང་འགལ་བ་ནི། འདིར་
 རང་ལྗེ་དངོས་པོར་སྤྲོ་བ་དག་ཡན་ལག་ཅན་ནི་མེད་ཀྱི། ཡན་ལག་འདུས་པ་ཅམ་
 ཞིག་འདོད་པས་དེ་ལྟར་ན་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད་པར་འཇུག་ཏེ་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། ཉེས་ན་ཡན་ལག་འདུས་པ་ཡང་མེད་པས་ཡན་ལག་གི་ཆོགས་པ་ཤིང་རྟར་
 མི་འཇུག་རོ། གལ་ཏེ་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ཅམ་ཤིང་རྟར་མི་འདོད་ཀྱི། ཡན་ལག་དེ་
 རྣམས་བསྐྱེགས་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིབས་བྱད་པར་བ་དེ་ཤིང་རྟར་འདོག་གོ་སྟམ་ན། འདི་
 ལ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡན་ལག་ཅན་མེད་པར་འདོད་པས་ཡན་ལག་ཀྱང་མེད་པར་

འཇུར་བའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཅམ་གྱིང་རྟར་འཛོག་པ་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་
 པའི་སྒྲོན་ནི་ཁས་སྦངས་དང་འགལ་བའོ། །གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་དབྱིབས་གྱིང་རྟར་
 འདོད་ན་ཡན་ལག་སོ་སོ་བའི་དབྱིབས་ཡིན་ནམ། ཡན་ལག་ཆོགས་པའི་དབྱིབས་གྱིང་
 རྟར་འདོད། དང་བོ་ལྟར་ན་སྤར་མ་བསྐྱེགས་པའི་དུས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་བྱད་མེད་པའི་
 དབྱིབས་ཡིན་ནམ། སྤར་གྱི་དབྱིབས་དང་མི་འདྲ་བའི་དབྱིབས་གཞན་ཞིག་ཡིན། དང་
 བོ་ལྟར་ན། བྱོད་དབྱིབས་ཡན་ལག་རེ་རེ་སྤར་ཡོད་ཟུར། །དེ་ལྟར་གྱིང་རྟར་གཏོགས་
 ལའང་དེ་བཞིན་ན། བྱི་བར་ཟུར་པ་དེ་དག་ལ་རི་ལྟར། །དེ་ལྟར་ཡང་ནི་གྱིང་རྟ་ཡོད་མ་
 ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲོན་སྒྲོན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤར་མ་བསྐྱེགས་པ་དང་ཕྱིས་བསྐྱེགས་
 པའི་དུས་ཀྱི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་མེད་པས། སྤལ་
 བའི་ཆེ་གྱིང་རྟ་མེད་པ་ལྟར་བསྐྱེགས་པའི་ཆེ་ཡང་གྱིང་རྟ་མེད་པར་འཇུར་བའོ། །གལ་
 ཏེ་སྤར་མ་བསྐྱེགས་པའི་དུས་ཀྱི་འཕང་ལོ་ལ་སོགས་པ་ལས། ཕྱིས་བསྐྱེགས་པའི་ཆེ་ཡན་
 ལག་སྤར་མ་དེ་དག་གི་དབྱིབས་དང་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བ་ལ་གྱིང་རྟར་འཛོག་
 ན་ནི། ད་ལྟ་གལ་ཏེ་གྱིང་རྟ་ཏིང་དུས་འདིར། །འཕང་ལོ་སོགས་ལ་དབྱིབས་ཐ་དད་ཡོད་
 ན། །འདི་གཟུང་འཇུར་ན་དེ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་དབྱིབས་ཅམ་གྱིང་རྟར་ཡོད་
 མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲོན་ཡོད་དེ། སྤར་ཕྱིའི་འཕང་ལོ་དང་སློག་གྱིང་སོགས་ལ་
 དབྱིབས་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་གཞན་ཞིག་ཡོད་ན་དེ་དམིགས་དགོས་པ་ལས་རི་ལྟར་
 བལྟས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བ་དམིགས་པ་མེད་པས་དབྱིབས་སྤར་མ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིས་ཀྱི་
 དབྱིབས་གྱིང་རྟར་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡན་ལག་སོ་སོ་བའི་དབྱིབས་སོ་སོ་བ་གྱིང་
 རྟར་མི་འདོད་ཀྱི། ཡན་ལག་ཆོགས་པའི་དབྱིབས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་གྱིང་རྟར་འཛོག་གོ་སྟམ་ན།
 གང་ཕྱིར་བྱོད་ཀྱི་ཆོགས་པ་ཅང་མེད་པས། །དབྱིབས་དེ་ཡན་ལག་ཆོགས་ཀྱི་མ་ཡིན་
 ན། །གང་ཞིག་ཅི་ཡང་མ་ཡིན་དེ་བརྟེན་ནས། །འདིར་ནི་དབྱིབས་སྤར་ལྟ་ཞིག་རི་ལྟར་
 འཇུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྒྲོན་ཡོད་དོ། །འདི་ལྟར་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དབྱིབས་
 གྱིང་རྟར་མི་རིགས་ཏེ་ཆོགས་པ་རྣམས་སྤར་མ་གྱུ་བ་པས་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱིབས་

སྲུ་འདོགས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བཏགས་ཡོད་ཐམས་ཅད་འདོགས་པའི་གཞི་ནམས་
 རྩས་ཡོད་དུ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་
 རང་བཞིན་ནམ་རྩས་སྲུ་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ཆོགས་པ་ཅན་ཡན་ལག་ནམས་
 དང་། རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་ལ། དེ་དག་གང་འདོད་ན་འང་
 སྲུར་ཤིང་རྟ་ལ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་དགག་པར་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ལྷག་མཐོང་ཆེན་
 མོར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཤིང་རྟའི་དཔེ་འདིས་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་བརྒྱད་
 འདུས་པ་ཅམ་ལ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པར་འདོག་པ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་
 རྒྱལ་བརྒྱད་རྩས་སྲུ་གྲུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་འདོགས་པ་དང་
 བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་རྩས་སྲུ་གྲུབ་པའི་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་དབྱིབས་ཁྱད་པར་
 བ་ལ་འདོད་པ་ཡང་བཀག་སྟེ། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་པས་
 དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྩས་སྲུ་གྲུབ་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་
 ལྟར་ཡང་། འདུག་པ་ལས། འདིས་ནི་གཞུགས་སོགས་དེ་ལྟར་གནས་ནམས་ལ། བྱམ་སྟོ་
 ཞེས་བྱའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཉིད། །སྟེ་བ་མེད་པས་གཞུགས་སོགས་ཀྱང་ཡོད་མིན། དེ་
 ཡི་ཕྱིར་ཡང་དེ་དག་དབྱིབས་མི་རིགས། ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཤིང་རྟ་ལྟར་བྱམ་པ་རང་གི་
 ཡན་ལག་འདུས་པའི་དབྱིབས་མ་ཡིན་ན། ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་སོགས་པ་དེའི་མཆན་ཉིད་མ་
 ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་དབྱིབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟུམ་ན། གང་གི་ལྟོ་བ་ལྟོར་བ་
 དང་མགིན་པ་རིང་བ་སོགས་དེ་ནི་བྱམ་པ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱི། ལྟོ་བ་ལྟོར་བ་སོགས་ཀྱི་
 དབྱིབས་བྱམ་པར་མི་འདོད་དེ། གཞན་དུ་ན་ལྟོ་བ་དང་མགིན་པར་ཡང་འདོད་དགོས་
 པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །

༼ཞེ་ལུང་འདི་ནི་རང་རྒྱུད་པས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཁས་སྒྲངས་པའི་ལུངས་
 གསལ་ཤོས་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ལུང་འདིས་བ་སྒྲང་རྩི་མོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མཐོང་བ་ལྟར་ཀུན་
 རྩེ་བ་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་གང་ཞིག །བ་སྒྲང་རྩི་མོ་ལྟ་བུ་སོ་སྟེ་རང་ག་བས་ལུལ་

གང་སྤང་ཡང་རང་གི་སྤོང་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་བྱུང་བར་སྤང་བ་ལ་བསྟོན་དུ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། འོན་པ་ལྟས་ན། ཆོས་ཅན་མཐུན་སྤང་བའི་དོན་ནི། ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་གཉིས་ཀ་
ལ་མཐུན་སྤང་དུ་རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཆད་མས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་བྱེད་
དེ། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། མཐུན་སྤང་དུ་བྱུང་བའི་དོན་ཡང་ཕྱིར་ཆོལ་ལ་ཆད་མ་ངེ་
འདྲ་བ་ཞིག་གིས་བྱུང་བའི་ཆད་མ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་སྤོང་ཆོལ་ལ་འདྲ་བ་བྱུང་བའོ། ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་དོན་ནི། ཕྱི་ཆོལ་གྱི་ཁས་སྤངས་ལ་མ་འཁྲུལ་
པར་རང་མཚན་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཆད་མས་ཤེས་འདོད་དང་མཐུན་དཔེའི་ཆོས་ཅན་
གཉིས་དང་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་བྱུང་ཚུལ་སྟོན་དུ་ངེས་པར་བྱས་ཤིང་སུ་བསྐྱབ་བྱ་
རྟོགས་པའི་ཤིང་དཔག་སྦྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་བྱེད་དེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་ལས། ཕྱི་ཆོལ་
གྱི་ཁས་སྤངས་ལ་མ་འཁྲུལ་པར་ཆད་མས་དོན་གྱི་སྤོང་ལུགས་ནས་རང་དབང་དུ་ཆོས་
ཅན་གཉིས་དང་རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་ནམས་བྱུང་ཚུལ་ངེས་པར་བྱས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་
པའི་ཤིང་དཔག་སྦྱེད་པ་ཅིག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཕྱི་
ཆོལ་གྱི་ཁས་སྤངས་ལ་མ་འཁྲུལ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་། ཕྱི་ཆོལ་རང་ལ་བྱུགས་པའི་ཆད་
མས་བྱུང་བས་མི་ཆོག་པའི་དོན་ཏེ། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། རང་རྒྱུད་ཁས་ལེན་ན་རང་
མཚན་ལ་ཆད་མར་བྱུར་པའི་ཆད་མ་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྤང་དུ་ཁས་སྤངས་ནས་
ངེས་བྱུང་བའི་ཚུལ་གསུམ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་བས་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་དགོས་ལ། ཞེས་དང་།
རང་རྒྱུད་ཁས་མི་ལེན་ན་པ་རོལ་དངོས་པོར་སྤྲོ་བ་རང་ལ་ཆད་མ་དེ་འདྲ་བས་བྱུང་བས་
ཆོག་གི་རང་ལ་ཆད་མ་དེས་བྱུང་མི་དགོས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཟེེལ་མ་རིམ་ཆེན་མོར་དབུ་མ་བ་ལ་མདོ་ཕྱེ་སྦྱོད་པ་དང་ནལ་འབྱོར་སྦྱོད་
པའི་དབུ་མ་བ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་བཀག་པ་ཡིན་གྱི། རང་རྒྱུད་པ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་
བཀག་པ་མིན་ནོ། །

༼འཇེན་མ་པ་མེད་པའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་པ་འདི་ནི། འཁྲུལ་བའི་བག་

ཆགས་སྒྲིན་པའི་དབང་གིས་ཤར་བའི་རྣམ་པ་མེད་པ་ལ་བྱེད་དམ་སྟུང་མོ། །

༼ཡ༽བཤད་ཚུལ་འདི་བྱད་པར་དྲུག་གི་སྒྲིན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅམ་
 པས་ཀྱན་བརྟགས་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཅེས་པའི་ཀྱན་བརྟགས་ནི། གཟུགས་སོ་
 ཞེས་ངོ་བོ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་བའོ་ཞེས་སོགས་བྱད་པར་ལ་ཀྱན་ཏུ་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་
 རྟོག་ལ་བྱེད་ན་གཞན་དབང་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པར་ལྟ་བུའི་སྐྱར་འདེབས་
 སུ་འཇུག་བ་དང་། གཟུགས་སོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་བའོ་ཞེས་སོགས་བྱད་པར་
 ཏུ་བརྟགས་པའི་བརྟགས་དོན་ལ་བྱེད་ན་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པས་གཞོད་པར་འཇུག་
 བ་དང་། ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་ཏུ་བརྟགས་པའི་བརྟགས་དོན་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་མཆན་
 ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་ན་དབྱུང་བའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འཇུག་བ་དང་། ངོ་
 བོ་དང་བྱད་པར་ཏུ་བརྟགས་པའི་བརྟགས་དོན་གང་ལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་རང་རྒྱུད་པ་
 དང་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་མི་འབྲ་བའི་བྱད་པར་བཤད་པ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས་
 ཀྱན་བརྟགས་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པའི་ཀྱན་བརྟགས་ངོས་བབྱང་
 བའི་སྒྲིན་ནས་མདོའི་དོན་བཤད་པ་དང་། བཤད་ཚུལ་འདི་ལ་ཀྱན་བརྟགས་བཤད་གཞི་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཚོད་པ་སྒོང་བ་སྟེ་དྲུག་གི་སྒྲིན་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་གྲུབ་
 རྟེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་ལས། ཀྱན་བརྟགས་ལ་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲ་
 བའི་ཀྱན་བརྟགས་དེ་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་ཏུ་འདོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་མིང་ལ་བྱེད་
 ན་དེ་གཉིས་སྤང་བོར་གཏོགས་པས་གཞན་དབང་ལ་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་
 སྐྱར་འདེབས་སུ་བཤད་པས་གཞན་དབང་ལ་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པར་བཞེད་
 དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་
 འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་ངོ་བོ་དང་བྱད་པར་ཏུ་བརྟགས་པའི་དོན་དེ་མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་
 མེད་པའི་དཔེར་ཐག་པ་ལ་སྐྱལ་ལོ་སྟུང་ཏུ་བརྟགས་པའི་བརྟགས་དོན་མེད་པ་འཇོག་པ་
 མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་པ་རོལ་བོས་ཐག་པ་ལ་སྐྱལ་ལོ་སྟུང་ཏུ་བབྱང་བ་དེའི་དོན་མེད་ཀྱང་།

སྐུལ་འབྲིལ་བ་ལ་སྐུལ་ལོ་སྐྱམ་དུ་བབྱང་བའི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་
 ལ་ཆོར་བའོ་སྐྱམ་དུ་བབྱང་བའི་ཡུལ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་ལ་གཟུགས་སོ་སྐྱམ་དུ་བབྱང་
 བའི་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྐྱབས་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ཡོད་མེད་ནི་མཆོན་
 ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་ཡོད་མེད་ཡིན་པས་གཟུགས་སོགས་ལ་རོ་བོ་དང་བྱད་པར་དུ་བཏགས་
 པའི་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་མཆོན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མིན་ཞེས་པའོ། །ཅི་སྟེ་ཐ་སྙད་དུ་སྐུལ་
 འབྲིལ་བ་ལ་སྐུལ་མེད་ན་ནི་གྲགས་པས་གནོད་པར་གསུངས་ཏེ་ཐ་སྙད་དུ་སྐུལ་འབྲིལ་
 བ་ལ་འདི་སྐུལ་ལོ་སྐྱམ་དུ་བབྱང་བའི་ཡུལ་དེ་མེད་ན་ཞེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་སེལ་ན་དབུ་མ་བའི་རྩེས་
 སུ་སྐྱབས་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐུལ་འབྲིལ་བ་ལ་སྐུལ་ལོ་སྐྱམ་དུ་བབྱང་བའི་ཡུལ་
 དེ་དོན་དམ་པར་མཆོན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྐྱབས་ན་དབུ་མ་བའི་ལྷགས་སུ་འཇུག་
 ཞེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །བཞི་བ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་སྟོ་ལྷིང་བ་ལ་
 བུམ་པ་ཞེས་བཏགས་པའི་བརྟན་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་
 དབུ་མའི་རིགས་པ་དགོས་ཞེས་སྐྱབས་བ་མིན་ཏེ། རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས། རྒྱགས་པ་དང་
 འོན་པ་ལ་སོགས་པ་བརྟན་མི་ཤེས་པས་ཀྱང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཤེས་ཤིང་། བ་
 ལང་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དྲི་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་རང་གཞན་གྱི་བུ་ཤེས་རུས་
 པས་མིང་གི་བརྟན་བཞག་པ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་གནས་པ་རྣལ་འབྱོར་སྟོད་
 པ་བ་དང་དབུ་མ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲུ་བར་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ལྷ་བ་
 གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་འདི་གཟུགས་སོ་འདི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བའོ་ཞེས་སོགས་སུ་
 འདོགས་པའི་ཞེན་ཡུལ་ནི་དེས་བཏགས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་
 མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་མཆོན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་
 ཡོད་པ་འགོག་པས་དོན་དམ་པར་མཆོན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པ་མདོའི་དོན་
 དུ་འཆད་པའོ། །དེའི་ཆེ་ཀྱན་བརྟགས་ལ་མཆོན་ཉིད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཀྱན་བརྟགས་ནི་ཞེན་ཡུལ་དེ་དོན་དམ་པར་ཀྱན་བརྟགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་

མིང་དང་བདུན་བཞག་པར་གསུངས་པ་ནི་སྤྱོད་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་
 འོན་ཀྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱག་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟ་ན་གཞན་དབང་
 མཆན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་ཀྱི་ཀུན་བཏགས་མ་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་མི་གཟུང་
 སྟེ། གཞན་དུ་ན་རྣལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་ལྷགས་ལ་ཡང་གཞན་དབང་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་
 རྒྱ་བཏགས་པའི་ངོ་བོར་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཀུན་བཏགས་མཆན་ཉིད་
 ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་ཁྱད་
 པར་བཞི་བ་ལ་དོགས་པ་འགོད་མཁན་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་བཏགས་
 པའི་བདུན་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་མི་
 དགོས་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་བདུན་བཞག་པའི་ཡུལ་དོན་དམ་
 པར་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ལ། ལན་རྫོང་མཁན་ཁ་ཅིག་ན་
 རེ། དེ་ལ་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། གཞན་དུ་ན། གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་ཏུ་
 གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབུ་མའི་རིགས་པ་དགོས་པར་ཐལ། དེར་མ་གྲུབ་པ་དེ་སྟོང་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་འགྲིག་ཤིང་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དངོས་སྤྱོད་བས་ཀྱང་འགོག་རུས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་ན་རེ། ལེགས་བཤད་
 སྟོང་བོའི་ལུང་དེའི་དགོངས་པ་ཡོད་དེ། ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་བཏགས་པའི་བདུན་
 བཞག་པའི་ཡུལ་དེ་ལྟོ་ལྟོར་བའི་སྦྱོད་ལྷགས་སུ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་དབུ་
 མའི་རིགས་པ་མི་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། འོ་ན་
 མིང་བདུན་བཞག་པ་དངོས་པོའི་སྦྱོད་ལྷགས་ཡིན་པ་དང་མིང་བདུན་བཞག་པའི་ཡུལ་
 དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཁོ་ལ་མེད་པ་ལ་དབུ་མ་བའི་རིགས་པ་ངེས་པར་དགོས་པས་ཁྱབ་
 བམ་ཞེ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་མིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ནི་ལེགས་བཤད་
 སྟོང་བོའི་ལུང་དེའི་དོན་བཀོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་བཏགས་
 པའི་བདུན་བཞག་པའི་ཡུལ་ལྟོ་ལྟོར་བའི་སྦྱོད་ལྷགས་སུ་མ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན། བད་
 མི་ཤེས་ན་དོན་མི་ཤེས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ་བའོ། དོན་ཤེས་ན་བད་སྦྱོར་ཤེས་པས་ཁྱབ་

པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་ལྟར་ན། རྒྱལ་པ་དང་འོན་པ་ལ་སོགས་པ་བད་མི་ཤེས་
པས་ཀྱང་བུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཤེས་པ་དང་། བ་སྐང་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་རྒྱ་དང་
གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་རང་གཞན་གྱི་བྱ་ཤེས་ནུས་པས་གཞོད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན།
མིང་གི་སྤྲོ་རོལ་སློ་མེད་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་གཞོད་དོ། །

༼ར༽ཆུ་གཅིག་ཕུ་ལ་པ་ནི་ཡ་དང་ཞེས་སོགས་ནི་ཐེག་བསྟུས་ནས་བཤད་པའི་
བདག་མང་འགལ་བའི་རིགས་པ་དང་གནད་གཅིག་ཡིན་ལ། ཉོག་གོ་འབར་བ་སྤར་ཐང་
དཔར་མ་ལས་ཆུ་ལ་པ་ནི་ཡ་དང་། ཨ་བ་དང་། ས་ནི་ལ་དང་། ནི་ར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
པ། ཞེས་བྱང་དོ། །

༼ལ༽ལྷང་འདི་སྤར་ཐང་དཔར་མ་ལས། དངོས་རྒྱུས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་
དེ། མངོན་བརྗོད་བདག་ཉིད་སྟོང་ཕྱིར་རོ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྐྱེས་མེད་ཕྱིར། མ་སྐྱེས་པ་
དང་མ་འགགས་ཉིད། ཀྱང་ཕྱིར་མངོན་བརྗོད་ལྟར་དངོས་ནི། རི་ལྟར་བརྗོད་པ་དེ་ལྟར་
མེད། དེ་ཕྱིར་ཆོས་རྒྱུས་དངོས་མེད་ཉིད། ཅེས་བྱ་བ་སོགས་གང་སྤྲོས་དང་། ཀའན་
དབང་ཡོད་པ་ཉིད་སྤྲོས་པ། ཀྱུན་རྒྱུ་ཏུ་ནི་གྲུབ་པ་སྤྲོབ། ཀའ་ཉེ་དོན་དམ་དཔེ་མེད་
ཅིང་། ཀའན་ཆོགས་འགལ་བ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་བྱང་བ་ནི་དག་གོ་དེ་ཡང་རྒྱང་བ་
དང་བོ་དགུས་སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་ཚུལ་བསྟན་ནས་ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་བཀག་པ་སྟེ།
འགོག་ཚུལ་ནི། ཀའན་དབང་ཀྱུན་རྒྱུ་ཏུ་ཡོད་པར་བསྐྱབས་ན་གྲུབ་ཟིན་སྐྱབ་པ་དང་།
དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བསྐྱབས་ན་དཔེ་མེད་ཅིང་། མངོན་པར་བརྗོད་པའི་བདག་ཉིད་
ཀྱིས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཀའན་ཆོགས་འགལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། ཀའན་ཆོགས་
འགལ་ཚུལ་ནི། ཀའན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་ན་དེ་ཐ་སྟོད་ཀྱི་གཞིར་ཡང་བདེན་པར་
གྲུབ་དགོས་ཏེ། བདེན་གྲུབ་ནི་རྒྱུ་པ་གཞན་ཏུ་འགྱུར་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་
པར་བརྗོད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་པ་ནི་ཐ་སྟོད་ཀྱི་གཞིར་རང་གི་སྟོད་ལྷགས་
སུ་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཤ༽གཞན་དབང་མེད་ཅིང་བཏགས་པའང་མེད། ཅེས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ། །

༼ས༽སྒྲོ་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པར་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་ཞེས་
པའོ། །

༼ཏ༽འབྲམ་རྒྱུ་ཏུའང་ཕྱག་རྡོར་སངས་རྒྱས་སྒྲོང་གི་བཀའ་སླད་པ་བོར་
གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་མདོ་ལྟར་བཤད་ཅིང་། ཕྱག་རྡོར་དབང་བསྐྱར་བའི་
རྒྱུད་ཏུའང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་བཀའ་སླད་པ་བོར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་བོའི་ཁབ་ཀྱི་སྟོ་
ཕྱོགས་བི་མ་ལ་སྐྱེ་ལྷ་ཞེས་པའི་རི་ལ་རྒྱལ་སྐས་འབྲམ་ཕྱག་བརྩ་འདུས་ཏེ་འཇམ་
དཔལ་གྱིས་མདོན་པ། དུམས་པས་འདུལ་བ། ཕྱག་རྡོར་གྱིས་མདོ་སྟེ་བསྐྱེས་ཞེས་གྲགས་
ཀྱང་། མཁས་སྐབ་རྗེས་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མགོར་རྡོ་རྗེ་འཆང་རང་གིས་བསྐྱེས་པར་
གསུངས་པས་དེ་མི་འཐད་པར་བཤད་དོ། །རྒྱན་སྒྲུང་དུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ཀུན་དགའ་
བོས་བསྐྱེས་པར་ལུང་རིགས་གཉིས་གྱིས་སྐབ་པ་ནི་པར་ཕྱིན་མཐའ་དབྱེད་དུ་གསལ་
ཞིང་། གཞན་ཡང་། སྟོམ་འབྲུང་ཕྱག་རྡོར་དང་། ཏག་གཉིས་རྡོ་རྗེ་སྒྲིང་བོ་དང་། རྡོ་
རྗེ་མཁའ་འགྲོ་པག་མོ་དང་། དུས་འཁོར་རྒྱ་བ་བཟང་བོས་བསྐྱེས་པར་བཤད་པ་དང་།
ཀུན་དགའ་བོ་དང་ཀུན་བཟང་དང་ཕྱག་རྡོར་ནམས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་ཡང་ཡོད་
དོ། །གཞན་སལ་ཆེར་ཐེག་ཆེན་བཀའ་སྐབ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཐེན་ཏོ། །

༼ཨ༽ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྟེ་སྟོང་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་བསྟན་པ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་སྟེ་སྟོང་ལོགས་སུ་གསུངས་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་ཡིན་པས་ན།
འདིར་བྲངས་པའི་འགྲེལ་བ་དང་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀར་དོན་དམ་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་
པ་དཔེ་མ་དག་གོ། འདི་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་ལན་བཏབ་ཚུལ་ནི། འདུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་
ལས། དེ་ལ་སྦྱིར་ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བེར་རམ། ཐེག་ཆེན་དུ་ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་བསྟན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བེར། དང་བོ་ལྟར་ན་ནི། ཐལ་བ་དེ་ལ་བྱལ་བ་

ཡོད་ན་ནི། ཐེག་ཆེན་བསྟན་པ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་སྟོན་པར་འགྱུར་
ན། དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལས་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་རྣམས་དང་། སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་
པའི་པར་བྱིན་གྱི་སྦྱོད་པ་དང་། སྦྱོན་ལམ་དང་བསྟོན་བ་ལྟམས་པོ་ཆེ་རྣམས་དང་། སྦྱིང་རྩེ་
ཆེན་པོ་སོགས་དང་། ཆོགས་གཉིས་ལྟམས་པོ་ཆེ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུ་མད་དུ་བྱུང་
བ་སོ་སྦྱོང་དང་ཉན་རང་གིས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་སྟོན་པའི་བྱིར་ཏེ།
རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོན་ལམ་
དང་། སྦྱོད་པ་ཡོངས་བསྟོན་མ་བཤད་དེས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། བྱང་
ཚུབ་སྦྱོད་ལ་གནས་པའི་དོན། མདོ་སྡེ་ལས་ནི་བཀའ་མ་སྟུལ། ཐེག་པ་ཆེ་ལས་བཀའ་
སྟུལ་པ། རྟེན་གྱིར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། འདི་ནི་ཐེག་
དམན་གྱི་སྡེ་སྦྱོད་ནས་བཤད་པའི་ལམ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་བགྲོད་རྒྱས་པས། ཐེག་
ཆེན་གཞན་མི་དགོས་སོ་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ལ་གསུངས་ལ། བྱོད་ལྟར་ན་ཐེག་
ཆེན་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསུངས་པས་ཐེག་དམན་གྱི་གཞུང་ནས་བཤད་པས་མི་
ཆོག་ཅེས་གསུངས་དགོས་པ་ལ། དེ་མ་གསུངས་པར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་གཞན་གསུངས་
སོ་ཞེས་པའོ། གཤམ་ཏེ་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ན་ནི་དེ་ལ་ཡང་བྱུང་བ་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་
སྡེ་སྦྱོད་ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མདོར་བསྟུས་པ་ཙམ་ལས་མི་སྟོན་ལ། ཐེག་ཆེན་
ལས་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོ་དུ་མ་ནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་བྱིར་རོ། རྟེན་ཡང་
འཕགས་པའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། མཚན་མ་
མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། བྱོད་ཀྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། རྟེན་གྱི་བྱོད་ཀྱིས་ཐེག་
ཆེན་ལས། རྟེན་ཉི་ཆང་བར་བསྟན་པ་ལགས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། རྟེན་ཉི་ཆང་བ་
དང་བོ་གཉིས་ཀྱིས་མཚན་མེད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་ཉོན་མོངས་ཟད་པ་མེད་
པས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། བྱོད་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས་
མཚན་མེད་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཆང་བར་ཏེ་རྟོགས་པར་བསྟན་ཞེས་པས་ཐེག་དམན་དུ་
ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མ་བསྟན་པར་ཤེས་སོ། ཁོ་ན་དེ་བྱིར་ཞེས་པ་རྟོགས་

པར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཆན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་སྟེ་ན། མཆན་མེད་མ་རྟོགས་
 པར་ཉོན་མོངས་ཟད་པའི་ཐར་པ་མི་འཐོབ་པས་ན། ཉོན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་
 བདག་མེད་བསྟན་དགོས་ལ། དེ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱད་པར་ཡང་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་
 ཞེས་བཤད་དགོས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། ཐེག་དམན་ཀྱི་མདོ་ལས་བདག་མེད་
 ཅེས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་དགོས་པར་ཐལ་འགྱུར་
 བས་མི་བཞེད་དེ། གཞུངས་རྒྱལ་གྱིས་ཁྱེས་པ་ལས་བཤད་པའི་རིམ་པ་དང་བོའི་མདོར་
 རགས་པའི་བདག་མེད་བསྟན་པར་ཐལ་འགྱུར་བས་ཀྱང་བཞེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་
 ལེགས་བཤད་སྟོང་བོར་བལྟ་བར་བྱའོ། ལེགས་ལྡན་རང་ལུགས་ནི། རང་རྒྱ་བའི་བདག་
 དང་བདག་གི་བ་མེད་ཀྱང་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཉོན་སྐྱབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཉོན་ཐོས་
 ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས། གཞུགས་ནི་དབུ་བ་རྩོས་པ་འདྲ། ཞེས་སོགས་གསུངས་ལ། འདུས་བྱས་
 རྣམས་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཉོན་སྐྱབ་ཤེས་སྐྱབ་གཉིས་
 ཀའི་གཉེན་པོར་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལས། སྐར་མ་རབ་རིབ་མར་མེ་དང་། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པར་བཞེད་དོ། །

༼ཀ༽དབུ་བ་རྩོས་པ་ནི་འབྱར་དུ་དོད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་ཡང་སོ་སོར་བྱེན་མེད་
 པར་འགྱུར་བ་ལྟར། གཞུགས་ནི་རིལ་བོ་གཅིག་ལྟ་བུར་སྤང་ཡང་ཆ་ཤས་སོ་སོར་བྱེ་
 བའི་རིགས་པས་དབུད་ན་རིལ་འཛིན་གཞིག་པར་འགྱུར་བས་ན་བརྟགས་མི་བཟོད་པ་
 དང་། རྒྱ་བུར་ནི་བྱང་བའི་མོད་ལ་གཞིག་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཆོར་བ་ནི་སྦྱེས་པའི་སྐད་
 ཅིག་གཉིས་པར་འཇིག་ཅིང་མེད་པར་འགྱུར་བའམ། ཡང་ན་རྒྱ་བུར་རྒྱའི་རང་བཞིན་
 ཅན་ཡིན་པ་ལྟར་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་ནི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པ་
 དང་། སྒྲིག་རྒྱ་ནི་ཆུར་སྤང་ཡང་དེར་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་འདུ་ཤེས་ནི་རང་རྒྱ་བའི་བདག་གི་
 བར་སྤང་ཡང་དེར་མ་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱ་ཤིང་ནི་རྣམ་པ་དུ་མར་བཤེག་ཀྱང་སྟོང་བོ་མ་
 བྱང་བ་ལྟར་འདུ་བྱེད་ནི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་བོས་དབུད་ཀྱང་བདག་གི་བའི་

སྒྲིང་བོ་མ་རྟེན་པ་དང་། སྒྲུ་མ་ནི་ཉ་སྒྲང་སོགས་སུ་སྤང་ཡང་དེར་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་རྣམ་
ཤེས་ནི་རང་རྒྱུ་བའི་བདག་ཏུ་སྤང་ཡང་དེར་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་སྒྲུར་རོ། །

༼ཁ༽དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་སྐར་མ་དང་། རབ་རིབ་དང་། མར་
མའི་དབེ་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་སྟེ། སྐར་མས་སྤང་སྟོང་གཉིས་ཆོགས་གྱི་རང་
བཞིན། རབ་རིབ་གྱིས་སྟོང་བའི་རང་བཞིན། མར་མས་སྤང་བའི་རང་བཞིན་མཚན་པ་
ཡིན། དང་བོ་ནི། འབྱུག་པ་ལས། དངོས་ཀྱི་ཡང་དག་བརྒྱན་པ་མཐོང་བ་ཡིས། །དངོས་
རྟེན་དོ་བོ་གཉིས་ནི་འདྲིན་པར་འགྱུར། །གསུངས་པ་ལྟར། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟོང་
ན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་སྤང་ཚུལ་དང་། ཐ་སྟད་པའི་རྣམ་རྟོག་ལ་སྤང་ཚུལ་གྱི་རང་བཞིན་
གཉིས་རེ་ཡོད་པའི་སྤྲ་མ་ནི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་པ་དང་། ཕྱི་མ་ཀྱན་
རྫོབ་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན། བྱད་པར་དེ་གཉིས་ཀ་སྐར་མའི་དབེ་གཅིག་ཕྱས་མཚན་
ལུས་ཏེ། ཉིན་མོ་སྐར་མ་མི་མཐོང་བར་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་སྤང་བ་བཞིན། འཕགས་
པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཀྱན་རྫོབ་པའི་སྟོན་པ་ཅི་ཡང་མ་གཟིགས་པར་དགག་
བྱ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་སྟོང་བ་ཁོ་ན་གཟིགས་མཚན་མོ་ཐུན་པ་འཐིབས་པ་ན་སྐར་
མའི་ཆོགས་ཆེས་གསལ་བར་འཆར་བ་བཞིན། ཐ་སྟད་པའི་ཤེས་པའི་དོར་ཀྱན་རྫོབ་གྱི་
ཆོས་སྤྲ་ཆོགས་སུ་འཆར་ཞིང་། བྱད་པར་དུ་མ་རིག་པའི་སྐྱིབ་གཡོགས་དང་བཅས་པ་ལ་
མ་དག་པའི་འཁྲུལ་སྤང་སྤྲ་ཆོགས་སུ་འཆར་བ་ཡིན་ཏེ། ཟུར་ཕྱི་མ་འདི་ལ་ཐ་སྟད་པའི་
ཆད་མའི་དོར་འདྲིན་ཚུལ་དོན་མཐུན་གཅིག་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཁྲུལ་སྤང་དོན་མི་
མཐུན་གྱི་ཆ་གཉིས་སུ་འབྱེད་དགོས། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་གྱི་དབང་གིས་ཡུལ་
རང་དངོས་ནས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཤར་བའི་སྤང་བ་དེ་ནི་སྟོ་འཁྲུལ་བ་དེའི་དོ་ཁོ་ནར་ཡོད་ཀྱི།
དོན་ལ་མེད་པར་རབ་རིབ་གྱི་དབེས་སྤང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་གཙོ་བོར་
མཚན་པ་ཡིན་ཏེ། འབྱུག་པ་ལས། རབ་རིབ་མེད་ལའང་སྐྱ་ཤད་སྟོར་འགྱུར་ན། །དེ་ལྟ་
མ་ཡིན་དེ་ཕྱིར་དེ་ཡོད་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར། དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་དེ་ཉིད་དེའི་གནས་

ལྷགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཇུག་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་གནས་ལྷགས་ཆོལ་བའི་རིགས་ཤེས་
 གྱིས་དབྱད་མཐར་ཆེད་དགོས་རྒྱུ་ལ། དེའི་ངོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རབ་རིབ་
 ཅན་གྱིས་མཐོང་བའི་སྤྲ་ཤད་དེ་ངེས་པར་ཡོད་ན་མིག་ལ་སྒྱུན་མེད་པའི་གང་ཟག་གིས་
 ལྷག་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་དགོས་རྒྱུ་ལ་དེས་མ་མཐོང་བ་དེ་དོན་ལ་མ་གྲུབ་པའི་དབང་
 གིས་ཡིན་པ་དང་འབྲས་བུའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་ཀྱང་སྤྲ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་
 རྣམས་བསྟོན་མེད་དུ་འདོག་དགོས་པ་ནི། རྟོང་བྱ་ལ་མར་མེ་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མི་གནས་
 ཀྱང་། མར་དང་སྟོང་བྱ་སོགས་དུ་མ་འདུས་པ་ན་མར་མེ་འབྱུང་བ་བསྟོན་མེད་པ་བཞིན།
 ལས་དང་ཉོན་མོངས་སོགས་རྒྱ་རྒྱུན་སྤྲ་ཆོགས་འདུས་པའི་དབང་གིས་སྤྲ་པའི་སྒྲེ་བ་
 སོགས་འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྩོམ་བའི་མཆན་ཉིད་ནི་སྤྲ་མའི་
 དཔེས་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲུལ་གཞི་རྟེན་ཤིང་ཅམ་ལ་སྤྲུལ་མ་མཁན་གྱིས་ཡིད་དུ་འོང་མི་
 འོང་གི་དངོས་པོ་སྤྲ་ཆོགས་སུ་སྤྲུལ་བ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་ཞེན་དང་། འདིགས་
 སྒྲག་སོགས་སྤྲ་ཆོགས་སྒྲེའང་དོན་དངོས་གནས་ལ་ཕན་གཞོད་ཅི་ཡང་འབྱུང་དུ་མེད་པ་
 ལྟར། སེམས་ཅན་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་གྱིས་མནར་བའང་དོན་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་
 པ་མེད་བཞིན་དུ་བདེན་འདོན་གྱི་མ་རིག་པས་བསྐྲུད་པའི་དབང་གིས་ཆགས་སྤང་སྤྲ་
 ཆོགས་སྒྲེས་ཏེ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཉམས་སུ་རྩྱུང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་
 བ་ལས། རྒྱ་མ་ལུ་བྱ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་བསྐྱུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་གནས་པའི་
 དངོས་པོ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ལྟར། བྱི་རྩོ་ཕྱིར་འབྲང་བའམ།
 བྱིས་པ་ལ་སྤྲང་མོ་སྟོང་བ་བཅངས་ཏེ་བསྟན་པ་བཞིན་ཁ་བྲིད་ནས་རེ་དོགས་སྤྲ་ཆོགས་
 ལ་སྒྱུར་བ་དཔེར་བྱས་ཏེ། དོན་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་རོ་མ་ཐུངས་པར་ཞེན་པ་ལོག་
 དགོས་ཞེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཉེས་དམིགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ། མི་རྟག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉེས་
 དམིགས་སུ་ལྟ་ཚུལ་དང་། སྤྲུག་བསྐྲུལ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་ཚུལ་གཉིས།
 སྤྲ་མ་བྲེལ་བའི་དཔེས་བསྟན་ཏེ། རྩ་ཆེའི་བྲེལ་བ་སྤྲ་མོ་དེ་ཉི་འོད་ཕོག་པ་སོགས་རྒྱུན་
 ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱི་མོད་ལ་བསྐྱམ་པར་འཇུག་བ་ཤིན་ཏུ་མི་བརྟན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་

ཡིན་པ་བཞིན། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་བྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ལ་མི་སྟོན་
པར་འཛིག་པའི་རང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་པས་ཡིད་བརྟན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། འདི་ལ་
དགོངས་ནས་མདོ་དང་རྒྱན་དུ་མི་རྟག་པ་ལ་མ་མཆིས་པའི་རྣམ་པ་དང་མེད་པའི་རྣམ་
པ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དབུས་མཐར་ཡང་། མི་རྟག་དོན་ནི་མེད་དོན་དང་། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་བྱར་གྱི་དཔེས་སྟུག་བསུལ་བའི་ཚུལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་
ཏེ། རྒྱ་བྱར་ནི་དོལ་བ་ནའང་ཚུའི་རང་བཞིན་ཡལ་བ་ནའང་ཚུའི་རང་བཞིན་དུ་འགོ་བ་
ལྟར་། ཟག་བཅས་གྱི་ཆོར་བ་ནི་མདོ་ལས། གང་ཅུང་ཟད་ཆོར་བ་འདི་ནི་འདིར་སྟུག་
བསུལ་ལོ། ཞེས་པ་ལྟར། ཆོར་བ་སྟུག་བསུལ་སྟེས་ཅམ་ནས་སྟུག་བསུལ་གྱི་རྣམ་པར་
འབྱུང་། ཟག་བཅས་གྱི་བདེ་བ་རྣམས་འགགས་པ་ན་སྟུག་བསུལ་གྱི་རྣམ་པར་འགོ་བས་
འཇུར་བའི་སྟུག་བསུལ་དུ་བཤད། བཏང་སྟོམས་ནི་སྟུག་བསུལ་ཀྱང་གྱི་གཞི་བྱེད་པས་
ཁབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྟུག་བསུལ་ཞེས་བཤད་དེ། དེ་གསུམ་ག་བྱིས་པ་རྣམས་གྱི་བསམ་
དོར་བདེ་སྟུག་དང་མཆོག་དམན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་
གྱི་གཟིགས་དོར། འཁོར་བ་ཁབ་གྱི་ཅེ་མོ་ན། །བདེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །གསུངས་
པ་བཞིན་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་སྟུག་བསུལ་ལས་མ་འདས་པས།
སྟུག་བསུལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་པར་འབྱུང་བའི་
མཆོན་ཉིད་ལ། འདས་པའི་དངོས་པོ། ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ། མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་
རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པས། དང་པོ་ནི་མི་ལམ་གྱི་དཔེས་མཆོན་
པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། མི་ལམ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི། ཞེས་སོགས་
ལྟར། མི་ལམ་དུ་མིས་པའི་དངོས་པོ་དྲན་པ་ལས་འདོད་ཆགས་སོགས་སྟེའང་། དེའི་ཆེ་
མི་ལམ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་མེད་པར་མདོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་བཞིན། འདས་པའི་ལས་གྱི་
འབྲས་བུ་མྱོང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ལས་དེ་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་མི་དགོས་སོ། །རྩ་ཤེས་རབ་བྱེད་
བདུན་པར་ཡང་། མི་ལམ་ངི་བཞིན་སྟུ་མ་བཞིན། །དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་ངི་བཞིན་དུ། །དེ་
བཞིན་སྟེ་དང་དེ་བཞིན་གནས། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་འཛིག་པ་གསུངས། ཞེས་དཔེ་གསུམ་

གསུངས་པའི་མི་ལམ་གྱི་དཔེ་དེས་འདས་པ་མཆོན་པར་གྲེས་རབ་སྒྲོན་མེར་བཤད་
 པའང་འདི་དང་འབྲེལ། ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་སྒྲོག་གི་དཔེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་
 ཐོག་མར་འདི་ནས་བྱུང་། བར་དུ་འདི་ལ་བརྟེན་ཏེ་གནས། ཐ་མར་འདིར་འགོ་ཞེས་ངོས་
 གཟུང་རྒྱ་མེད་པར་ཡུད་ཅམ་ཞིག་དཀར་ལམ་གྱིས་སྤང་ནས་དེ་མ་ཐག་མེད་འགོ་བ་
 བཞིན། ད་ལྟ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་གྱི་སྤང་ཆ་ཅམ་ལས་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་
 དང་། རྒྱ་འབྲས་ངོ་བོ་གསུམ་སོགས་སྒྲོ་གང་ནས་བཅལ་ཀྱང་མི་རྟེན་པ་རིགས་གྲེས་གྱིས་
 བཏགས་དོན་བཅལ་བ་ཅམ་ནས་དམིགས་པའི་གཏད་སོ་ཞིག་སྟེ་ཡལ་འགོ་བ་སྒྲོག་མི་
 བརྟན་པ་དང་དཔེ་སྒྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་སྤྲིན་དང་དཔེ་སྒྱུར་
 རྒྱལ་ནི། རྣམ་མཁའ་སྟོང་སང་ཅམ་ལ་ཆར་འབབས་པ་སོགས་གྱི་རྒྱས་པ་མེད་ཀྱང་དེར་
 སྤྲིན་ཆོགས་པ་ལས་ཆར་འབབས་པ་དང་། དེས་ལོ་རྟོག་སྤྲིན་པ་སོགས་འབྲས་བྱ་བརྒྱད་
 མར་འབྲིན་ཐུབ་པ་བཞིན། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེར་ཡང་ལས་ཉོན་
 དང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་བག་ཆགས་སོགས་དུ་མ་ཆོགས་པ་ལས་མ་འོངས་པ་ན་རྣམ་
 སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བྱ་སྤྲིན་ཆོགས་པ་འབྱུང་རུང་ལ། དེའང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་
 གྱི། མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་དོན་དམ་པར་གྲུབ་ན་གྲངས་ཅན་གྱི་མངོན་པར་མི་
 གསལ་བའི་ཐུ་གྲུ་བཞིན་རྒྱ་དེ་ལ་འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་གནས་དགོས་པས། སྤྲིན་ལའང་
 ལོ་རྟོག་དང་ཟན་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་ཐལ་བའི་
 སྒྲོན་དུ་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་འབྲས་ཐ་སྤྲད་པ་ལ་ཕན་ཚུན་སྤྲད་པ་མི་དགོས་ཀྱང་། དོན་དམ་
 པར་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགོ་བ་ལ་བྱ་བྱེད་སྤྲད་པ་དགོས་པས་འདིར་སྤྲིན་གྱིས་འབྲས་བྱ་མ་
 འོངས་པ་སྦྱེད་པར་གསུངས་པ་འདིས་མ་འོངས་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་དོན་དམ་པར་མ་
 གྲུབ་པར་གོ་དགོས་སོ། །ཞེས་རྗེ་གྲུང་ཐང་བས་གསུངས་ཏེ། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་སོ། །

༼ག༽བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྟོང་ཞིང་། ཞེས་པ་ནས། གྱེ་མ་
 གཞན་གྱི་གནམ་པོར་འགྱུར་ཉིད་དོ། ཞེས་པ་ལྟར། ཐལ་འགྱུར་བས། གང་ཟག་རང་རྒྱ་

ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་མེད་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟོམ་པས་ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་
བཅས་པ་སྟོང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཆོས་ནམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲོ་བ་ནམས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་གིས་སྲིད་
པར་འཁོར་བ་ལ་དེའི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པ་མ་བསྟོམས་པར་རང་རྒྱ་ཐུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་
ཀྱི་བདག་མེད་སྟོམ་པས་འཁོར་བ་ལྷོག་པར་འདོད་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དཔེར་ན་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་སྐྱུལ་ཡོད་པར་འཁྲུལ་བའི་འཛིགས་པ་སེལ་ཆེད་དུ་ཁྱིམ་
དེར་སྐང་ཆེན་མེད་ཅེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀའ་པ་ལ། རང་རྒྱུད་པ་
ནམས་ན་རེ། འགྲོ་བ་ནམས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དབང་གིས་སྲིད་པར་
འཁོར་བ་དང་། གང་ཟག་བདག་མེད་དེ་ཆོས་ནམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་མ་
སོང་བ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྟོམ་
མི་དགོས་ཏེ། ཤིང་གི་ལྷག་མ་ཐག་པའི་གནས་ལུགས་མིན་ཀྱང་། འདི་ཤིང་གི་ལྷག་མ་
འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པས་ཀྱང་ཐག་ཁྲ་སྐྱུལ་འཛིན་ཀྱི་འཛིགས་པ་སེལ་རུས་
པ་ལྟར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཆོས་ནམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མིན་ཀྱང་
རེ་ཞིག་ཁྱོད་སྟོམ་པས་འཁོར་བ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་སྟོང་རུས་པ་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
འདོད་དོ། །ཡང་དངོས་སྐྱབས། ལམ་སྟོམ་པས་ཉོན་མོངས་སྟོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
ལམ་བདེན་པར་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་སྟོང་དུམ་ལ་མིར་བབྱང་བ་བཞིན་རྩལ་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། རང་རྒྱུད་པས། ལམ་རྩལ་པ་ཡིན་ཀྱང་ཁྱོད་སྟོམ་པས་
ཉོན་མོངས་སྟོང་བ་མི་འགལ་ཏེ། ཐག་ཁྲ་ཤིང་གི་ལྷག་མ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཞེས་པ་རྩལ་
ཆོག་ཡིན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྟན་པས་ཐག་ཁྲ་སྐྱུལ་འཛིན་ཀྱི་འཛིགས་པ་སེལ་རུས་པ་མི་
འགལ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་དུག་ཟོས་པར་འཁྲུལ་ནས་
སྐྱག་བསུལ་བ་ལ་སྒྲན་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སྐྱག་སྒྲན་བཏང་ནས་དུག་འབྲིན་པ་ལྟར་
བསྐྱུས་པས་དེའི་སྐྱག་བསུལ་བསལ་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དོ། །

༼ང་༽དམིགས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་བྱས་ནས། ༼མི་༽དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྒྲེ། ༼མི་
དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས། ༼མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་ཏུ་སྒྲེ། ༼ཞེས་པའི་དོན་ནི། རང་
གི་སེམས་ཅམ་དུ་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་དོན་གྱི་གཟུང་བ་མི་དམིགས་པར་
རྟོགས་པའི་སྒོ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་སྤང་བའི་འཇིག་པ་མ་འབྲུལ་བ་མི་དམིགས་
པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་སྒྲེ་བར་བསྟན་ཞེས་སེམས་ཅམ་པས་འདོད་པ་ལ། ལེགས་ལྡན་གྱིས།
ཁོ་བོ་ཅག་གི་གོམས་བྱ་མི་དམིགས་པ་ནི་གཞན་དུ་འདོད་དེ། གཟུགས་སོགས་བདེན་
པས་སྟོང་བ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཆོགས་ཐ་དད་པ་དག་ལ་ཡོད་པ་མིན་པས་
ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མ་སྒྲེས་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་རྣམས་སྤྲུལ་མེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པས་འཇིག་པའི་ཕྱིར། སྒྲུ་མ་བཞིན་དུ་དམིགས་
སྤྲུལ་མེད་པར་གོམས་པས་ཆགས་མེད་དུ་འགྱུར་གྱི། ཕྱི་དོན་ནི་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་
པ་མིན་ལོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །

༼ཅ༽འདུག་རྒྱུ་ཆེན་མོར། སྒོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་ནི་མདོ་
དེས་ཀྱང་སེམས་ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་གནས་དང་འདྲ་བ་སྟེ་དེའི་ནམ་པ་གི་བ་མ་
ལྟ་བུས་ཁ་བསྐྱར་བར་སྒྲེ་བ་ལ་འཆད་ཅིང་ཕྱི་རོལ་ཡོད་མིན་གྱིས་ཀྱང་སྒོས་ནམ་མེད་
དུ་མཐོང་བ་འགོག་པར་བཞེད་པས་ཅམ་གྱི་སྒྲས་ཕྱི་རོལ་འགོག་པ་མིན་པར་འཆད་
དོ། ༼ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ན། སྤར་སེམས་ཅམ་པའི་སྐྱབས་སྤྲུལ་མདོ་འདིའི་དོན་
བཤད་པ་དང་ཁྱད་པར་ཆེའོ། །

༼ཆ༽སེམས་ལས་དོན་གཞན་པའི་ལས་གསོག་པའི་བྱེད་པ་བོ་དང་ནམ་མེན་
མྱོང་བའི་བྱ་བ་བོའི་བདག་མེད་པ་དང་། ནམ་ཤེས་རྒྱལ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གཟུགས་
མཐོང་བ་བོའི་བདག་སོགས་མེད་པས་ན་སེམས་ཅམ་དུ་བཤད་དེ། ཅམ་སྒྲས་གང་ཟག་
གི་བདག་ལ་སོགས་པ་དགག་པ་ཡིན་གྱི་ཕྱི་དོན་དགག་པ་མིན་ནོ། ༼རྟོག་གེ་འབར་བ་
སྤར་ཐང་དཔར་མ་ལས། གཞན་སྤྲུལ་སྟེགས་ཅན་དག་གིས་ནམ་པར་ཤེས་པ་ལས་གཞན་

གི་བྱེད་པ་པོ་དང་ཟ་བ་པོའི་ཡོད་པར་བཏགས་པ་སེལ་བར་མཛད་པའི་བྱིར། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅམ་ཞེས་བསྟན་པར་མཛད་པ་ཡིན་གྱི། ཞེས་བྱང་བ་ནི་ཡི་གེ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །འདིའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པ་གང་ལ་བྱེད་པ་ནི་དབྱེད་བྱར་སྣང་སྟེ། ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་སྐབས་འདིར་ཐོགས་སྡར་བྱས་ནས་བཀག་པས་དེ་མིན་ལ། ལྷ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་སེམས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་མི་སྣང་བའི་བྱིར་རོ། །

༼༩༽གཞུགས་སོགས་ལྷ་ནི་དབང་ཤེས་ལཱའི་དམིགས་རྒྱུན་དང་དབང་ཤེས་ལྷ་ནི་དེ་དག་གི་དམིགས་བྱེད་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་རིགས་པས་གཞུང་འདྲིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ཅིང་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཡང་གྲུབ་ཅེས་པ་ཡིན་པས། འདིར་དབང་ཤེས་ལྷ་དེའི་རྣམ་སྟོན་གྱིས་ཞེས་པ་དཔེ་དག་མ་དག་དབྱེད་པར་བྱའོ། །

༼༡༽སེམས་ཅམ་པ་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་དམིགས་བཏགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། བྱི་རོལ་དོན་ནི་མེད་ན་ཡང་། །རྒྱས་པ་དང་ནི་ཡུལ་གྱི་དངོས། །གཉིས་པོ་པན་ཚུན་རྒྱར་འཁྱར་བས། །ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་འཇུག །ཅེས་བྱ་བས། བྱི་དོན་མེད་ཀྱང་སྟོན་པོའི་རྣམ་ལུན་དུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་དང་ཡུལ་སྟོན་པོའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པའི་མིག་ཤེས་གཉིས་པོ་པན་ཚུན་རེས་འགའ་རྒྱས་པ་རྒྱ་དང་རེས་འགའ་མིག་ཤེས་རྒྱར་འཁྱར་བའི་སྟོན་ནས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྒྱན་མི་འཆད་པར་འཇུག་པའི་བྱིར། དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་ཐོགས་འདི་རྣམ་པར་བཞག་ཟིན་ཏེ་ཞེ་ན། ཞེས་པའོ། །

༼༢༽སེམས་དང་སེམས་བྱང་སྟོན་ཡུལ་ཅན་ཏེ་སེམས་སེམས་བྱང་གི་ཆ་ལ་དམིགས་ནས་གཞུང་བའོ་འདྲིན་པའོ་སྟམ་པའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་པོ་དག་ནི་ཤེས་པའི་ཆ་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་གྱི་གཞུགས་སོགས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་མ་འབྲེལ་བར་འདོད་ན། གཞུགས་སོགས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཀག་པ་བྱས་ཀྱང་གཞུང་

འདྲིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་འཇུག་པར་མི་རིགས་པ་མིན་ཏེ་འཇུག་པ་སྟེ་སྟེ་བར་འཇུར་བ་ཁོ་
 བ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་དང་བྱིས་ཀྱང་གཟུགས་སོགས་བྱི་དོན་ལ་མ་བསྟོས་པར་བྱད་པར་མེད་
 པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་རྣམ་རྟོག་བཀག་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་བར་མི་འཇུར་
 རོ། །ཞེས་པའོ། ཤེར་བྱིན་བྱམས་ཁྱེས་ཀྱི་ལེའུ་ལས། ཀུན་བརྟགས་པའི་གཟུགས་རྣམས་སྟེ་
 མེད། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་རྣམས་སྟེ་ཡོད། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་རྣམས་སྟེ་ཡོད་
 མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཐ་མའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་
 དོན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེས་བཀོད་པས་ན། བྱི་རོལ་
 གྱི་ཡུལ་གྱིས་སྟོང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པ་མདོ་དེའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སེམས་ཅན་
 པས་འདོད་པ་དེ་རྟོག་གི་འབར་བར་སྟོགས་སྡར་བཀོད་དོ། །ལེའུ་འདིས་དགོངས་འགྲེལ་
 དང་འབྲ་བར་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་བྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བར་ཤེར་བྱིན་མན་ངག་ལས་བཤད་
 ཀྱང་དེ་ཐོགས་མེད་སྒྲུ་མཆེད་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་པར་ལེགས་བཤད་སྟིང་བོར་གསུངས་
 ཤིང་། ལེའུ་འདིས་མཆན་ཉིད་གསུམ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ནི་སེམས་ཅན་པ་དང་མི་འབྲ་
 བར་དབུ་མ་བའི་མཆན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འདྲི་ལུགས་ཡིན་པར་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟིང་
 བོར་ཞིབ་ཏུ་གསུངས་སོ། །སྤར་ཐང་དཔར་མ་ལས། གལ་ཏེ་རྣམ་བརྟགས་དོན་སྟོང་བས།
 རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ན། བརྟགས་པ་མ་ཡིན་དོན་ཡོད་བྱིར། ཡུལ་མེད་པར་ནི་མི་
 འཇུར་རོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བར་ཡང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་དོན་
 གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སོ་སོ་རང་རིག་པར་བྱ་བའི་ཆོས་
 ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་དོན་ཡོད་པའི་བྱིར། སྒྲ་རི་བཞིན་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་དངོས་
 བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡོད་པས་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཡོད་པའི་བྱིར་ཡུལ་ཡོད་པ་
 ཁོ་ན་ཡིན་པར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡུལ་གྱིས་སྟོང་བ་ཡིན་པར་མི་རིགས་
 སོ། །ཞེས་བྱུང་ངོ་། །མདོའི་དོན་ནི། གཟུགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་མེད། སྟོང་
 གཞི་གཟུགས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད། སྟོང་གཞི་གཟུགས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་
 སྟོང་བའི་ཆོས་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་བས་ན་རྣམས་སྟེ་ཡོད་པ་

ཡང་མིན་ལ། འཕགས་པས་སོ་སོ་རང་རིག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་
 མི་སྟོང་བས་ན་རྣམས་སུ་མེད་པ་ཡང་མིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་སྟོ་མ་བཏགས་
 པའི་ཡུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མེད་
 པ་ནི་མདོ་དཔེ་དོན་ཡིན་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་ལས། ཚུལ་
 འདི་ནི་འཕུག་འགྲེལ་ལས། སྤུལ་དེ་ཐག་པ་ལ་མེད་པས་ཀྱན་བཏགས་དང་སྤུལ་དངོས་
 ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་སྟེ་དེ་དེ་ལ་ཀྱན་ཏུ་མ་བཏགས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་
 ཡང་གཞན་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བྱས་པ་ཅན་ལ་ནི་ཀྱན་བཏགས་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་
 བཅོས་མིན་དང་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར་གསུངས་པས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ལ་
 ནི་དངོས་ཡིན་ཏེ་ཀྱན་ཏུ་མ་བཏགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། དེ་ཡང་གཞན་དབང་ཡིན་
 ལུགས་སུ་ཡོད་པའི་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་བ་དེ་གཞན་དབང་གི་ཡིན་ལུགས་ཡིན་
 པ་དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དམ་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་ན་ཡོད་པས་ཡིན་ལུགས་གཅིག་
 ཉིད་གཞི་སོ་སོ་ལ་སྟོས་ནས་ཀྱན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་སུ་འདོག་པའོ། །དེས་
 བ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་དུ་དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཆོས་
 གང་ཡང་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་བཞག་པ་དེར་ནི་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཆོས་
 མ་གྲུབ་ཀྱང་དོན་དམ་བདེན་པ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་
 རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དགོངས་པ་གཅིག་ཡིན་པས་རྒྱས་པར་ལེགས་
 བཤད་སྟོང་བོར་བལྟ་བར་བྱའོ། །

༼ཐ༽མི་ལམ་ལ་ཡང་བཏགས་མིན་པའི། རོ་བོ་ཉིད་སྟོས་མ་ངེས་འཇུག། ཞེས་
 སྐར་ཐང་དཔར་མ་ལས་བྱུང་ངོ་། དཔེ་འགྲེལ་བར། མི་ལམ་ན་སྟོ་བཏགས་པའི་ཡུལ་
 རྟེན་བྱུ་ལ་སོགས་པ་མེད་ཀྱང་གང་གི་ཆ་ལ་དམིགས་པ་སྟོ་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཡུལ་ཡོད་པས་ན་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་བཤད་ཅིང་། དཔེ་དོན་ཡང་མི་ལམ་གྱི་སྤང་བོ་ཆེ་ནི་
 སྤང་བོ་ཆེར་མ་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྟེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཡིན་པས་ན། མི་

ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མེད་པར་ནམ་ཤེས་འབྱུང་བའི་དཔེར་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་
 ཟླེ། འཇུག་པའི་ནམ་བཤད་ལས། འདིར་སེམས་ཙམ་པས་གལ་ཏེ་གཉིད་ན་ཞེས་སོགས་
 གྱིས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས་ཀྱང་
 དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་མཛད་པ་ན། ཆོས་གྱི་སྒྲེ་མཆེད་དུ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཡིད་གྱི་
 ཤེས་པས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཅིག་མི་ལམ་ན་ཡོད་པས་ནམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་མེད་པར་
 འགར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུའོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་འདིར་བྲངས་པ་
 དང་རྟོག་གོ་འབར་བ་རང་ཉིད་ལས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་གྱི་གཟུགས་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་བྱུང་བ་དཔེ་མ་དག་གོ། །དེ་ཉིད་ཅེས་པ་ཡང་མདོ་ལྟར་དམིགས་མེད་མིན་
 པའམ་ཞེས་སོགས་ཀྱང་དཔེ་དག་མ་དག་དཔུང་པར་བྱ་སྟེ། གང་ལྟར་ཡང་མི་ལམ་གྱི་
 ཤེས་པ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པ་ཡང་མིན་ལ། མི་ལམ་ནི་ཡང་དག་པའམ་དོན་དམ་པར་
 མེད་པས་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དཔེར་མ་རིགས་
 ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་མོ། །

༼དེ་ཉན་ཐོས་སྟེ་བས་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ཡན་གར་བ་ཡང་དབང་ཤེས་གྱི་ཡུལ་མིན་
 ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི། ཡིག་འོར་ཏ་ཅང་མང་བོ་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་ཞིང་།
 གང་ལྟར་ཡང་ཆོག་ཟེན་ལྟར་ན་གཞུང་ཆེན་མོ་ནམས་དང་མི་མཐུན་པར་འཇུར་བས་ན།
 འདི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དབུ་མ་སྒྲིང་བོ་ལས། ཅི་སྟེ་སྟོ་ཡུལ་ནམ་གཉིས་ཏེ། །གཅིག་
 དང་འདུས་པ་ཡིན་སྟུམ་ན། །རིགས་པས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ན། །དེ་ནི་གཉིས་ཀར་
 མི་རིགས་སོ། ཞེས་པ་ལྟར། སེམས་ཙམ་པ་ན་རེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡོད་པར་སྒྲིབ་དག་
 དབང་ཤེས་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ནམ་པ་གཉིས་ལས། རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ཡན་གར་བ་དབང་ཤེས་གྱི་
 སྟོན་ཡུལ་དུ་འདོད་དམ། རྒྱལ་སྤྱོད་པ་དུ་མ་འདུས་པ་དབང་ཤེས་གྱི་སྟོན་ཡུལ་དུ་འདོད་
 པ་ཡིན་སྟུམ་ན། །རིགས་པས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན་དེ་གཉིས་ཀ་མི་རིགས་སོ། ཞེས་དམ་
 བཅས་ནས། གལ་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ཡན་གར་བ་དབང་ཤེས་གྱི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་

ལ་གཟུགས་རྩལ་གཅིག་ཕུ་ནི། གཟུགས་སྒྲིའི་སྒྱུད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟེན་མང་ཉིད་དུ་མི་
འཇུག་ཕྱིར། རྟེན་པ་གཟུགས་སྒྱུད་ཡུལ་མ་ཡིན་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟར། གཟུགས་རྩལ་སྤྱི་
རབ་ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་
ཤེས་དེ་ལ་སྤང་བར་མི་འཇུག་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དབང་བོ་གཟུགས་ཅན་པ་བཞིན།
ཞེས་པ་དང་། གལ་ཏེ་རྩལ་དུ་མ་བསགས་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུད་ཡུལ་ཡིན་ཟེར་ན། སྤྱི་
རབ་གཟུགས་ནི་དུ་མ་སྟེ། ཁེམས་ཀྱི་སྒྱུད་ཡུལ་ཡིན་མི་འདོད། རྩལ་སྤྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྷ་བ་གཉིས་བཞིན་ནོ། ཞེས་པ་ལྟར། གཟུགས་རྩལ་དུ་མ་བསགས་པ་
ཆོས་ཅན། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་སྤྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྷ་བ་གཉིས་བཞིན། ཞེས་བཀའ་པ་ལ། སྒྲིབ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་གྱིས་
ལན་བཏབ་ཚུལ་ནི། དེ་ལ་གལ་ཏེ་པ་རོལ་པོ། བསགས་པ་མིན་པའི་གཟུགས་སེམས་
ཀྱི། སྒྱུད་ཡུལ་མིན་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ན། རྟེན་ནི་གྲུབ་པ་ཉིད་སྒྲུབ་འཇུག། ཅི་སྟེ་བསགས་
པའི་གཟུགས་ལ་ནི། གཏན་ཆོགས་མ་གྲུབ་ཉིད་འཇུག་ཏེ། གཟུགས་གཞན་དག་གི་
བསགས་པ་ནི། རྟེན་མང་སྒྲིའི་སྒྱེ་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་ལྟར། རྩལ་སྤྱི་རབ་ཡན་གར་བ་
དབང་ཤེས་ཀྱི་སྒྱུད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ན་ནི་གྲུབ་ཟེན་སྒྲུབ་པའི་སྒྲིབ་དང་། རིགས་
མཐུན་པའི་རྩལ་དུ་མ་གཞི་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་བསགས་པ་འཕྲུལ་ཆོགས་པ་དབང་ཤེས་
ཀྱི་སྒྱུད་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་ན་ནི། རྩལ་སྤྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་གཏན་
ཆོགས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲིབ་དུ་འཇུག་ཏེ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་དེ་འདྲ་བའི་བསགས་པ་རྩལ་སྤྱི་ཡོད་
དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་པ་ནི་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ཀྱང་བསགས་པ་ནི་རྩལ་སྤྱི་ཡོད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུས་བསགས་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གི་འབར་
བ་ལས། བསགས་པ་དང་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ལ་བྱུང་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རྩལ་
སྤྱི་རབ་རིགས་མཐུན་པ་དག་གཞི་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་ནི་ཆོགས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཁྲིང་བོ་
ཆེ་དང་རྟ་ལ་སོགས་པ་དང་སྒྲུབ་བ་དང་སེང་ལྷེང་ལ་སོགས་པའི་རྩལ་རིགས་མི་མཐུན་
པ་གཞི་ཐ་དད་པ་འདུས་པ་ལ་དམིགས་དང་ནགས་ཆལ་ལ་སོགས་པར་གདགས་པ་

ནི་འདུས་པ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཇི་ནི་དམིགས་ཉིད་ཡིན་འདོད་དེ།
 དེར་སྣང་སྒོ་ཡི་རྒྱར་འཁྱར་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་བཞིན་ཏེ་དེ་ཡི་ཕྱིར། བྱོད་དམ་བཅས་
 ལ་རྗེས་དཔག་གཞོད། ཅེས་པ་ལྟར། གང་དང་གང་རང་སྣང་བའི་སྒོའི་རྒྱར་འཁྱར་བ་
 དེ་དང་དེ་ནི་སྒོ་དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་བྱད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ལ་
 སོགས་པ་བསགས་པ་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་བཞིན། རྩལ་ཕྱ་རབ་དུ་མ་
 བསགས་པ་ཡང་རང་སྣང་བའི་སྒོའི་རྒྱར་འཁྱར་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་
 རྩལ་བསགས་པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟོད་ཡུལ་མིན་ཞེས་པའི་བྱོད་ཀྱི་དམ་བཅས་ལ་གཞོད་
 པར་འཁྱར་རོ། མདོ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་ལཱའི་གནས་དང་དམིགས་པ་ནི་
 བསགས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་དང་ཡང་འགལ་ལོ། ཞེས་འདོད་དོ། ཇི་ལ་
 མདོ་སྡེ་བས་ལུང་འགལ་སྟོང་ཚུལ་ནི། རྣམ་ངེས་རྒྱུ་ཆེན་ལས། རྣམ་འགྲེལ་དུ། བསགས་
 པ་དག་ནི་ཆོགས་པ་ཡིན། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་འགལ་སྟོང་བ་ན། མདོ་སྡེ་བའི་
 ལུགས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཛིན་པ་ན་ཆོགས་པའི་སྟི་དང་བྱེ་བྲག་གང་
 ཡང་གཟུང་དོན་དུ་མི་བྱེད་ལ་རྩལ་ཕྱན་སེལ་ལེ་བར་སྣང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་རགས་
 པའི་རྣམ་པ་ཡང་མི་སྣང་བ་ལ་སྡེ་མའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་རུས་ཀྱི་
 རྩལ་ཕྱན་བྱད་པར་ཅན་དུ་ཁྱར་པ་ན་དེའི་ནང་གི་རྩལ་ཕྱན་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་བསགས་པ་
 ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་འདུག་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོགས་ལཱ་བསགས་པ་ལ་དམིགས་ཞེས་
 བཤད་པ་ཡིན་ཀྱི་སྟེ་སྟོད་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་བཤད་དེ། ཞེས་དང་། དབང་
 ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་པ་དག་ན་རེ། བྱོད་རང་གི་ལུང་ལས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ལཱ་
 རྩལ་བསགས་པ་ལ་དམིགས་པར་བཤད་པས་དེ་ལ་དམིགས་ན་ཆོགས་པ་ལ་དམིགས་
 དགོས་ལ་དེ་ལྟ་ན་སྟི་ལ་དམིགས་པས་རྟོག་པར་འཁྱར་རོ་ཞེས་ཐལ་བ་རིམ་པ་གསུམ་
 འཕངས་པའི་དང་བོ་ལ་བྱུང་བ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། ཇིས་ན་འདིར། ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་ཞེས་པ་དང་། མདོ་སྡེ་བ་ལྟར་དེའི་ཆོགས་པ་
 ན་ཡོད་པའི་རྩལ་ཕྱ་རབ་རེ་རེས་ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱུ་བྱེད་པ་དེ་དག་མིན་

དང་། ཚུལ་ཡང་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རྣམས་དཔེ་དག་མ་དག་དབྱུད་པར་བྱ་སྟེ།
ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། རྒྱལ་སྤྱོད་རབ་བསགས་པའི་རེ་རེ་ནས་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་དང་དེ་
ཡང་རྣམས་ཡོད་དུ་བཞེད་པ་དང་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་ཡང་མཐར་ཐུག་པར་ཡང་བཞེད་པར་སྤང་
བས་རྒྱལ་ཆ་མེད་དམིགས་རྒྱུན་དུ་བཞེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དབང་བོའི་ཤེས་པ་ཕྱི་ནང་གི་
འབྲུལ་རྒྱ་སྤར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པ་མ་འབྲུལ་བར་བཞེད་ཅིང་ཐ་སྟོན་དུ་
མདོ་སྟེ་བ་དང་མཐུན་པའི་དམིགས་རྒྱུན་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོབ་དཔོན་ལེགས་
ལྷན་འབྲེད་ཀྱི་བཞེད་པ་བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ན༽གཞུགས་སོགས་ཤེས་པའི་མིག་གིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དཔེ་ཡང་མ་གྲུབ་ལ།
ཞེས་འདོན་ཏེ། དེས་ཡང་མ་གྲུབ་ཅེས་པ་ཡིག་ནོར་ཡིན་པས་སོ། །

༼པ༽རང་རིག་འདོད་མཁན་ན་རེ། ཤེས་པ་ལ་རང་དུ་སྤང་བ་དང་ཡུལ་དུ་སྤང་
བ་ཞེས་བྱ་བའི་ངོ་བོ་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་གི་ངོ་བོར་གནས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་ལྟ་
བྱུང་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་ཀྱི་ནོར་བུ་བཞིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤེས་ཀྱི་ནོར་བུ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་
ནི་དྲངས་ཤིང་གསལ་ལ། སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཉི་བར་བཞག་པའི་བྱད་པར་ལས་ནི་སྟོན་
པ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བ་མཆོན་དུ་བྱང་ངོ་། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཡང་རང་དུ་སྤང་བའི་
ངོ་བོ་གསལ་བ་དང་ཡུལ་དུ་སྤང་བའི་ངོ་བོ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་གཉིས་ཡོད་དོ་ཞེ་
ན། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་གྱིས། འདོད་ཚུལ་འདི་ནི་མི་འཐད་དེ། དཔེ་དོན་མི་མཐུན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ནོར་བུའི་ཤེས་སྟོན་པོ་དང་བྲུད་པའི་ཆོ་སྟོ་ལམ་པར་སྤང་བ་ནི་གཞུགས་
བརྟན་ཡིན་གྱི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་མིན་ལ། ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྤར་སྐྱེས་པ་ནི་ཤེས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཔེ་དོན་མི་མཐུན་པ་དང་། ཤེས་ནི་སྟོན་པོ་དང་བྲུལ་བའི་ཆོ་དྲངས་ཤིང་
གསལ་བར་སྤང་བ་ཡིན་ཡང་། ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བྲུལ་བའི་ཆོ་རང་གི་ངོ་བོ་དྲངས་ཤིང་
གསལ་བ་ཞིག་ལྟག་མར་ལུས་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་དང་བྲུལ་བའི་ཤེས་
པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དཔེ་དོན་མི་མཐུན་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་ཡང་དབྱུད་དགོས་ཏེ།

འདིར་བཤད་པ་དང་རྟོག་གི་འབར་བ་གཉིས་འགྲིག་དཀའ་བར་སྤང་ཞིང་། ཡི་གེ་དག་
མ་དག་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་གཞིར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༼པ༽རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་འདྲིན་ལྟན་སྐྱེས་དང་དགག་བྱ་རོས་
འདྲིན་ཚུལ་ནི། དབྱ་མ་སྤང་བ་ལས། དངོས་པོ་ཡང་དག་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དག་
ལ་ཡང་དེ་ལས་སྒྲིག་པའི་རྣམ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་འཁྲུལ་བའི་སྒྲོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་འཕ་འདིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད། འགའ་པས་པ་ལྟ་
བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་མདོ་ལས་ཀྱང་། དངོས་པོ་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །དམ་
པའི་དོན་དུ་རང་བཞིན་མེད། །རང་བཞིན་མེད་ལ་འཁྲུལ་བ་གང་། །དེ་ནི་ཡང་དག་
ཀུན་རྫོབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེས་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་
བའི་དངོས་པོ་རྒྱན་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་རྫོབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མ་
མེད་པའི་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པའི་དབང་གིས་བྱུང་ལ། དེས་ཀྱང་
སྒྲིག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་དངོས་པོའི་བདག་ཉིད་ལྟ་བུར་ཉེ་བར་བསྟན་
པ་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་དངོས་པོ་བརྒྱན་
པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་འོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
དོན་ནི། ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་སྒྲོ་འདོགས་པའི་
བདེན་འདྲིན་ལྟན་སྐྱེས་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་སྟེ་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་
ལ་ཀུན་རྫོབ་བམ་སྐྱབ་བྱེད་ཅེས་བྱ་སྟེ། བདེན་འདྲིན་འདི་རང་ཉིད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་
བ་ལ་མིག་ལིང་ཏོག་གིས་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུར་བྱེད། བདེན་འདྲིན་འདིས་སྒྲོ་གཞན་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་མཐོང་བ་ལ་གོས་ཀྱིས་འགའ་པས་པ་ལྟ་བུར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྟེ། ལང་གཤེགས་ལས།
དངོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། མདོ་འདིས་
དོན་བཤད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས། དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་རང་
བཞིན་ཡོད་པར་འཁྲུལ་བའི་སྒྲོ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་དོན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་

དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐད་དོད་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་ཡང་འཇུག་པས་སྒྲིབ་བྱེད་དོ། །དེས་གང་ལ་
སྒྲིབ་ན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་འདོད་ཅེས་པས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྒྲིབ་པས་ཀུན་རྫོབ་
བཅས་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་འདོད་ཅེས་པ་སྟེ། ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
སྟོན་པ་མིན་ནོ། །རྐང་བ་དང་བོས་བསྟན་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། རྐང་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་
བསྟན་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་མི་བྱ་སྟེ། དང་བོ་ནི། རང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་སྟེ་
བ་སོགས་སུ་གང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་གང་
གི་དོར་བདེན་པའི་བདེན་འདྲིན་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་
སོ། །བདེན་འདྲིན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་བདེན་འདྲིན་དེས་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལྟར་
ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བའི་དངོས་སྟངས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་དམིགས་ལྟལ་
གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་བརྒྱན་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ནར་ཡོད་པ་ཡིན་
ཀྱི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །སྟོ་ཀུན་བཏགས་དེ་བདེན་འདྲིན་ལས་བྱུང་བར་མ་
ཟད་བདེན་འདྲིན་དེ་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པའི་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པའི་
དབང་གིས་བྱུང་ལ། བདེན་འདྲིན་དེས་ཀྱང་སྟོག་ཆགས་གྲུབ་མཐས་སྟོ་བསྐྱར་མ་བསྐྱར་
ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་དང་སྟོག་ཆགས་
དེ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཐོང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་རྣམས་བདེན་འདྲིན་ལ་
སྤང་བའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འཇོག་མི་རུང་བས། བདེན་འདྲིན་ཀྱི་དབང་གིས་སྤང་
ཞེན་མ་བསྐྱར་བའི་སྟོ་གཞོན་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ཡོད་པ་ནི་ཀུན་
རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་དབང་ཤེས་ལ་མི་སྤང་སྟེ།
རྣམ་བཤད་ལས། བདེན་འདྲིན་དེས་བདེན་པར་ཡོད་པ་ལྟར་ཉེ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བ་
ནི་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱི་དབང་ཤེས་མིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་དགག་བྱ་བདེན་པ་
དབང་ཤེས་ལ་མི་སྤང་བར་བཤད་པ་འདྲིན་ཡང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

༼བ༽མྱིར་ན་དོན་དམ་ལ་བཤད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། དོན་དང་དམ་པ་གཉིས་
ཀ་ཡུལ་ལ་སྐྱར་བ་དང་། དོན་ཡུལ་དང་དམ་པ་ཡུལ་ཅན་ལ་སྐྱར་བ་དང་། དོན་དང་
དམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ཅན་ལ་སྐྱར་བའི་བཤད་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་ནི།
ཡུལ་ཆོས་ཉིད་དེ་དོན་ཡང་ཡིན་ལ། དམ་པ་ཡང་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ།
ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་མཆོག་ལ་དོན་དམ་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དམ་
པ་ནི་རི་ལྷ་བ་མཁུན་པའི་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། དོན་ནི་
དེའི་རྟེན་དོན་ལ་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་
ཀྱི་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པས་ན་དམ་པ་དང་། སྐྱབ་པ་སྟོང་
བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཡིན་པས་དོན་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་
པ་ཞེས་བྱའོ། །

༼མ༽དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་དོན་དམ་དང་། དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་
པའི་དོན་དམ་གཉིས་མི་འདྲ་སྟེ། དང་བོ་ནི་སྐྱར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ལ་གཉིས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཡང་དང་བོ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དཔྱད་པའི་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ཀྱི་
རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས་དེའི་དཔྱད་བཟེད་དུ་མེད་པ་ལ་དོན་
དམ་པར་མེད་ཅེས་བཞག་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་སྟོ་གཞོད་མེད་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་
བཞག་ཅམ་མིན་པར་དོན་ཀྱི་སྟོད་ལྷགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་དེར་
མེད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་བཞག་གོ། དེ་ལ་འཛོག་མཆམས་དང་བོའི་དོན་དམ་
དང་དེའི་དོར་གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། འཛོག་མཆམས་གཉིས་པའི་དོན་དམ་དང་དེར་
གྲུབ་པ་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། འདུག་པའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། དགག་བྱ་ལ་དོན་
དམ་ཀྱི་བྱད་པར་སྐྱར་བའི་དོན་དམ་ལ་གཉིས་ཤེས་དགོས་ཉེ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་
ཀྱི་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་ནས། དེས་སྐྱར་བཤད་པ་ལྟར་མ་གཅིག་དང་།
སྟོའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དོན་ཀྱི་སྟོད་ལྷགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་

པར་བཞག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་བོའི་དོན་དམ་དང་དེའི་ངོར་གྱལ་པ་ཡང་ཡོད་ལ། བྱི་མའི་
དོན་དམ་དང་དེར་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་དང་། ལྷོན་ཐུན་སྐལ་བཟང་
མིག་འབྱེད་ལས་ཀྱང་། དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དམ་ལ་འདྲིལ་མཆོམས་གཉིས་
ཡོད་པ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པ་གནད་དུ་ཆེ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་
པའི་བྱིར། འདྲིལ་མཆོམས་གཉིས་པའི་དོན་དམ་དེར་གྱལ་ན་སྤྲ་མའི་དོན་དམ་དེར་གྱལ་
པས་བྱལ་སྟེ། བདེན་པར་གྱལ་ན་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྱལ་དགོས་ཤིང་། གནས་
ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྱལ་ན་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་འཆོལ་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་
རྟོག་དགོས་པའི་བྱིར། སྤྲ་མའི་དོན་དམ་ཀྱི་ངོར་གྱལ་པ་ལ་བྱི་མའི་དོན་དམ་དེར་གྱལ་
པས་མ་བྱལ་སྟེ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བདེན་པར་གྱལ་མ་གྱལ་དཔུང་ནས་བདེན་པར་མ་
གྱལ་པ་རྟོག་པ་ཡིན་ཀྱི། བདེན་གྱལ་མ་རྟོག་པའི་བྱིར། འདི་ལེགས་པར་ཤེས་ན་གཤིས་
ལུགས་སུ་མ་གྱལ་པ་དང་དོན་དམ་པར་མ་གྱལ་བེར་བ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡོད་
པར་འདོད་ཅིང་དེ་ཉིད་གཤིས་ལུགས་དང་དོན་དམ་ཡིན་པར་སྒྲིབ་པ་མི་འགལ་བར་
ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་མ་བྱེད་པའི་དབང་གིས་གངས་ཅན་ཀྱི་མིག་གཅིག་ཕྱ་རྟོག་ལོ་
ཆེན་པོས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། རིགས་པའི་དབང་
ཐུག་ཆ་བ་ཆོས་སེང་གིས་དོན་དམ་བདེན་པ་རིགས་པས་དཔུང་བཟོད་ཀྱི་བདེན་གྱལ་ཏུ་
འདོད་པ་དང་། ཁྱོ་ལྷང་བའི་བསྟན་རིམ་སོགས་སུ་སློབ་གཅིག་ཕྱ་དེར་ལྟོག་ཆ་ནས་བྱེ་སྟེ་
རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བའི་ཡུལ་མེད་ལ་རྗེས་དཔག་ཏུ་སོང་བའི་ཡུལ་ཡོད་པར་བཤད་པ་
སོགས་བྱང་བར་ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་སོགས་ལས་བཤད་དོ། །

༼ཅ༽འདི་ནི་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་མེད་རྒྱུའི་དོན་དམ་ལ་དགག་བྱའི་
དོན་དམ་མ་བཞག་ཅེས་པ་མིན་ཀྱི། དགག་བྱའི་དོན་དམ་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དགག་
བྱལ་ཀྱི་སྒྲོས་པ་མེད་པར་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །

༼ཆ༽དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་གཉིས་སྒྲུང་ཅན་ཀྱི་སྒྲོའི་སྒྱུད་ཡུལ་ལས་འདས་

པར་བཤད་པ་དང་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱད་ཚུལ་ལྟར་དུ་མེད་པ་ནི་དོན་དམ་པར་མེད་
པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་གཉིས་ནང་འགལ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
དགག་པ་ནི་ཡི་གེའི་ཡུལ་ཏེ་སྤྲོད་ཀྱིས་བྱེད་དགོས་པས་ན། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
དགག་མི་རུང་བའམ། དོན་དམ་བདེན་པར་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཡུལ་དུ་འཇུག་
པའི་སྒྲིབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཅད་པའི་ལན་དུ། རིགས་ཤེས་ལ་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་
གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རིགས་ཤེས་རྟོག་མེད་ཀྱིས་སྤྲོད་ཀྱིས་གཟིགས་ཚུལ་ལྟར་དུ་གཉིས་
སྤང་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་རྟོགས་མི་རུས་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་
ཡུལ་ལས་འདས་པར་བཤད་ལ། རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱིས་ཡིན་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་
སྟམ་དུ་ཚུལ་བཞིན་ནམ་པར་དབྱད་པ་ན་དེས་དབྱད་ཚུལ་ལྟར་དུ་མེད་པ་ནི་དོན་དམ་
པར་མེད་ཅེས་དམ་བཅའ་བའི་དོན་ཡིན་པས་སྒྲིབ་མེད་ཅེས་པ་སྟེ། རྟོག་གི་འབར་བ་
དང་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོར་ལྷང་འདི་དངས་པ་སོགས་སྟ། ཡི་གེའི་ཡུལ་ཞེས་བྱུང་བས་ན་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་གོ།

༼ཇ༽འདིའི་དོན་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི། རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་
འདིའི་དོན་ཏེ་འཇུག་ཡུལ་ནི་དམ་པ་སྟེ་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ།

༼མ༽དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ངོར་མེད་
པ་ལ་མི་བྱེད་དེ། གཞན་དུ་ན། སྤྲོད་ཀྱིས་བདེན་གྲུབ་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་
ཤེས་རྟོག་མེད་ནི་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དམ་བཅའི་བྱུང་པར་དུ་སྒྲིབ་མི་རུང་བར་
གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་སྐལ་ན་སེང་གེ་མེད་ཅེས་པ་བཞིན་དུ་
རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་གནས་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ལ་མེད་ཅེས་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན།
རིགས་ཤེས་རང་ཉིད་བདེན་གྲུབ་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་
ཀྱིས་ཆོས་ནམས་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་བཞིན་དུ་ནམ་པར་དབྱད་པའི་དབྱད་
བཟོད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ནི་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས།

དེ་ལ་དོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི་ཡིན་ཚུལ་ལ་ངི་ལྟར་ཡིན་ཚུལ་བཞིན་དུ་
དཔྱད་པའི་རིགས་པས་ནམ་པར་དབྱད་ན་དེས་ཡོད་པར་མ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པ་ནི་སྒྲོབ་
དཔོན་འདི་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཞ༽ཞེས་ས་ནི་དོན་དམ་པར་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མིན་ཏེ་ཞེས་པ་ཡིན་པས།
པ་ནི་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་རོ། །

༼ཟ༽ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་བསྐྱུས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། ཞེས་རྟོག་གེ་འབར་བ་
ལས་བྱུང་བ་ནི་ཡི་གེ་དག་གོ། །

༼འ༽འདིའི་མཐུན་དཔེ་རྟགས་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པར་སྐྱབ་སྒྲ་བ་ཡིན་ཏེ།
ཤེས་པ་མ་བྱས་པར་འདོད་པའི་ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་མེད་ལ། ཤེས་པ་འབྱུང་བ་
བཞི་བོ་གང་རུང་དུ་འདོད་པའི་ཕྱི་ནང་སྒྲ་ཡང་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱང་པན་པས་ཀྱང་
ཤེས་པ་འབྱུང་འཇུག་དུ་འདོད་ཀྱི་འབྱུང་བའི་ངོ་བོར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར།

༼ཡ༽རྗེས་ཁྱབ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱོར་གྱི་སྐྱབ་ངག་དངོས་སུ་
བསྟན་ནས། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ནི་རྒྱལ་སྐར་ཅམ་ཡང་མེད་
པས་ན། མི་མཐུན་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྟོག་ཁྱབ་དངོས་སུ་བརྗོད་པའི་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱོར་
གྱི་སྐྱབ་ངག་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཞེས་པའོ། །

༼ར༽ས་ནི་དོན་དམ་པར་སྒྲ་བའི་ངོ་བོ་མིན་ཏེ། འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་རྒྱང་བཞིན། སའི་ལས་ནི་དོན་དམ་པར་འཇིན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱས་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཚུ་བཞིན། གཞུགས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་ནི་དོན་དམ་པར་མིག་
གིས་བཟུང་བ་མིན་ཏེ། འབྱུང་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མིག་དབང་རང་གཞུགས་
བཞིན། གཞན་ནམས་འདྲ་བ་ལ། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།

བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན། མིག་དབང་ནི་དོན་དམ་པར་གཞུགས་ལ་ལྟ་བའི་བྱེད་པ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ལྗེའི་དབང་བོ་བཞིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བོ་ལྟ་དང་། མཚན་མཚན་གཞི་གསུམ་དང་། འགྲོ་འོང་དང་། འཁོར་འདས་དང་། བདག་སྤང་དང་། འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་དང་། གཞན་དང་གཞན་མིན་དང་། འདུས་མ་བྱས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ནམས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་འགལ་ལྷོད་མིགས་པའི་གཏན་ཆོགས་ཉིད་ཀྱིས་འགོག་ཚུལ་རྒྱས་པར་དབྱུ་མ་སྒྲིང་བོ་ཅ་འགྲེལ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ལ༽དོན་དམ་པར་སྲ་བ་དང་གཞུགས་ལ་ལྟ་བའི་ངོ་བོར་གྲུབ་ན་འབྱུང་བར་མཚུངས་པ་ལ་སྲ་མི་སྲའི་བྱེད་པར་དང་དབང་བོར་མཚུངས་པ་ལ་གཞུགས་ལ་ལྟ་མི་ལྟའི་བྱེད་པར་མི་བྱུང་སྟེ། བྱེད་པར་དེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་གཏན་ཆོགས་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ་སྒྲུལ་དུ་དགོངས་ཏེ། འདི་ལྟར་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་ནི་ངེ་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་གྱི་སྒྲིའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་དོན་རང་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལྷགས་གྱི་དབང་གིས་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་དབང་དུ་ཡོད་པར་འཇུག་བས་གཞན་སྲུ་ལ་ཡང་མི་སྟོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱེད་པར་དེ་དག་དབྱེ་བར་རྒྱས་པའི་ཚད་མ་མེད་དོ། །དཔེར་ན་དུ་བ་རྒྱུ་ལ་མི་སྟོས་པར་འབྱུང་ན་ཡང་ན་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོས་པ་དང་ཡང་ན་མེ་ལ་ཡང་མི་སྟོས་པར་ཐལ་བ་འཕེན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཡོད་པ་དོན་དམ་དུ་ཡིན་ན་རྒྱ་རྒྱེན་དང་འདུས་པའི་ངོ་བོ་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡན་གར་བར་འབའ་ཞིག་པ་གནས་དགོས་ན་འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་འཇུག་ནམས་ནི་རྣམས་བརྒྱུད་འདུས་པ་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་ནི་ཕན་ཚུན་མེད་པར་མེད་ལ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་ཆོགས་པ་ལས་འབྱུང་ཞིང་དེ་དང་བྲལ་ན་རྩང་བྱེད་ཀྱང་མེད་པས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་རྣམས་སྲུ་མེད་པར་འཆད་དོ། །འདུས་པ་ལས་ལོགས་ཤིག་ན་ངོ་བོ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཡོད་ན་འབའ་ཞིག་པར་ཡོད་དགོས་པར་བསྟན་ནས་དེ་ལ་གཞོད་

པ་སྟོན་པ་ཤས་ཆེ་བར་བསྟན་གྱི། སྟོབ་དཔོན་གཞན་བཞེད་པ་ལྟར་ཆ་དང་ཆ་ཅན་ལ་
གཅིག་དང་དུ་མའི་བརྟག་པ་བྱས་ནས་འགོག་པ་ཤས་མི་ཆེད། །ཞེས་ལེགས་བཤད་སྟོང་
བོར་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཤ༽ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལས་གཞན་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་
སྟོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་གྱི་གཅིག་ཤོས་ཏེ་དེའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་
པའི་ཆོས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །དོན་དམ་པར་བདེན་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སྟེ།
ཞེས་པ་ནི། སྟོང་འབྲུལ་བའི་དོར་བདེན་པ་ཙམ་མིན་པར་རིགས་ཤེས་གྱི་དོར་མི་བསྐྱུ་བ་ནི་
དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། སྟོང་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པར་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་བདེན་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཡོད་
པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་རྒྱུད་དུ་ལས། དོན་དམ་དོན་དམ་དུ་མི་བདེན་
ན། ཀུན་རྫོབ་ཀུན་རྫོབ་དུ་མི་བདེན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲ་མ་སྒྲ་མར་མ་
གྲུབ་ན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེས་སྒྲ་ན་ནི། བདེན་པ་བཀག་པ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ན་
དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་རྣམས་བདེན་གྲུབ་དུ་འགྱུར་ཞེས་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་
པ་ནི་དགག་གཞི་ཆོས་ཅན་ལ་བདེན་པ་བཀག་པ་ཙམ་ལ་འདོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་
ཅན་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་དུ་མ་གྲུབ་པར་འཕེན་པ་ནི་རྒྱུན་པར་མ་གྲུབ་པར་འཕེན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟ་ན་ནི་ཤིན་དུ་ཡང་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཅན་སྣང་བ་རྣམས་བདེན་
གྲུབ་དུ་མེད་པ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགག་གཞི་རྣམས་བརྒྱུན་པར་འགྲུབ་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

༼ས༽སམ་བྷིནྟ་ནི་དོན་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་ལས། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་
སྐབས་འདིར་སྐྱབ་བྱེད་ལ་བྱས་ནས་ཞེས་པའོ། །གང་ཞིག་གིས་སམ་གང་ཞིག་ལ། །ཞེས་
པ་ནི། སྒྲར་དབུ་མ་སྣང་བའི་ལུང་དོན་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

༼ ༥ ༽ རྟོག་གེ་འབར་བའི་ལུང་འདི་ལྟར་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་པའི་སྒྲ་བཤད་ནི། ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མའི་ངོར་ཡོད་པ་ལ་ཡང་བཤད་དུ་རུང་ངམ་དཔྱད་དོ། །

༼ ༦ ༽ ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱ་ས་ལྗེའི་སྐབས་ལྟར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཙ་ཤེས་ལས། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བཞེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་རུས། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། །མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་བདེན་གཉིས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའི་དོན་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་བཤད་དུ་མི་རུང་བས་ན། སྐབས་འདིར་དོན་དམ་མ་རྟོགས་པར་སྐྱབ་གཉིས་སྤངས་པའི་མུང་འདས་དང་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་མི་འགྱུར་ཞེས་བཤད་དགོས་ཏེ། གཟུགས་ནི་དབྱ་བ་རྣམས་པ་འདྲ། །ཞེས་སོགས་དཔེ་ལྗེའི་དོན་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་མུང་འདས་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་རྟོགས་མི་དགོས་པར་གསལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ནམ་གཞན་ཞིག་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

༼ ༧ ༽ ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་སེམས་ཙམ་གྱི་དོན་ལྟ་དང་སྤྱི་གཙུག་པོ་དང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་རིམ་བཞིན་དངོས་སྒྲུབ་དང་སེམས་ཙམ་པ་དང་གྲངས་ཅན་དང་རྒྱུ་ཕན་ལ་སོགས་པའི་གྲུབ་མཐའི་དབང་གིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་དོན་གྱིས་དབེན་པའི་དངོས་པོ་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བཞེན་ནས་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་པའོ། །སྒྲོ་འཁྲུལ་བའི་དབང་གིས་ཀུན་བཏགས་པའི་དོན་ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ལྷང་སྐྱེ་གྲུབ་མཐའ་དེ་དག་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་པར་བཤད་ཀྱང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་དེ་དག་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

༼ཁ༽རང་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཐ་སྟད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བར་འདྲ་ཡང་
 སྤང་ཚུལ་ལྟར་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་དག་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་
 པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དངོས་ཟིན་ལ་སྤང་ཚུལ་ལྟར་དུ་དོན་བྱེད་
 རུས་མི་རུས་ཞེས་སྒྱུར་བར་སྤང་ཡང་། དེ་ནི་ཚུ་དང་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ཅམ་ཡིན་
 ཏེ། གཞན་དུ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་
 པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚ་ཤེད་རྒྱུ་ཆེན་སོགས་ལས་ཀྱང་། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་
 གང་དག་ཤེས་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་ནི་སྤང་བ་ལྟར་དུ་ཡོད་པར་
 དེས་པས་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་གཉིས་མི་འབྱེད་པར། ཡུལ་དུ་སྤང་བ་ལ་
 རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་མེད་འབྱེད་པ་ནམས། ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་མིན་ནི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། བྱི་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་བནན་པའི་དོན་ནམ་གོ་རིམ་བསྒྲིག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་
 བྱི་ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བ་སོགས་སྒྲོ་བ་བརྟགས་པ་ནམས་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཁོ་ན་ཡིན་ཀྱི་
 གཞན་མིན་ནོ་ཞེས་དེས་པར་བཟུང་བའམ་ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་
 བརྟགས་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གོ་རིམ་བསྒྲིག་པའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །དཔེ་ཁ་
 ཅིག་ཏུ་བསྟན་ཞེས་ས་མགོ་ཅན་དུ་བྱས་འདུག་ཀྱང་བནན་ཞེས་པ་ནི་དག་པར་མངོན་
 ཏེ། བནན་པ་ཞེས་པ་དེས་བཟུང་གི་བརྟུན་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་ཆོན་
 རྒྱ་བྱི་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ལོག་འཛིག་ཚུལ་ཐ་དད་པར་རང་རྒྱུད་པའི་གྲུབ་མཐར་བཤད་ཀྱང་།
 མཆོན་ཉིད་དང་མཆོན་གཞི་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པར་བདེན་གཉིས་དར་རྒྱས་ལས་
 གསུངས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་མདོ་སྟེ་སྟོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན།
 རང་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཐ་སྟད་པའི་ཤེས་པ་ལ་རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་དུ་འཛིག་ཉིན་ན་
 ཡུལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གྲགས་པའི་ཆོས་དེ། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། རང་
 གསལ་བར་སྤང་བའི་ཐ་སྟད་པའི་ཤེས་པ་ལ་རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་དུ་འཛིག་ཉིན་ན་ཡུལ་
 བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་དོན་དེ། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་

མཆན་ཉིད་དུ་འདོག་དགོས་ལ། རྣམ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་ན། རང་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཐ་སྟད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བ་གང་ཞིག་འདིག་ཉེན་ན་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གྲགས་པའི་དོན་དེ། ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། རང་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཐ་སྟད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྤང་བ་གང་ཞིག་འདིག་ཉེན་ན་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྲགས་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་དོན་དེ། ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དུ་འདོག་དགོས་ཏེ། ལྷགས་འདིས་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡར་རང་འདྲིན་པའི་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་རྒྱན་པ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མེད་བཟང་དང་རྫོ་ཏ་རི་སོགས་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་འཐད་ཀྱང་། ཞི་འཆོ་ཡབ་སྐུས་སོགས་རྣམ་བདེན་པ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཟུར་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་གིས་གཟུགས་སྐྱ་སོགས་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། བྱིས་པའི་གནས་སྐབས་ནས་བཟུང་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་ཐྱོང་བ་གང་མ་བཟླས་གཅིག་ཕུན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རང་བཞིན་ཁོ་བོས་བཀག་པ་མེད་དེ། ཞེས་དང་། དབུ་མའི་ཡིག་ཆར། འདི་དག་གིས་བྱིས་པ་ཡན་ཆད་ལ་གཟུགས་སོགས་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་འདོད་ལ། ཐལ་འཁྱར་བས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་དགག་བྱར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོར། རྣམ་འབྱོར་སྟོན་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམ་བདེན་པ་དང་མཐུན་པ་དང་མདོ་སྟེ་སྟོན་པའི་དབུ་མའི་འདི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་དོན་བྱེད་ཀྱས་ཀྱང་། རྣམ་རྒྱན་པ་དང་མཐུན་པ་དག་གི་མི་རུང་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དང་བོ་གཉིས་ནི་རང་མཆན་སྤང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འཁྱལ་མ་འཁྱལ་གྱི་ཁྱད་པར་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། ལུང་ཐ་མ་ནི་དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྤང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་ཀུས་ཏེ། ཞི་བ་འཆོས་གཟུང་འདྲིན་རི་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་

པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལས་གཟུང་འཛིན་ངེ་ལྟར་སྤང་
བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་འགོག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འགྲེལ་བཤད་དེ་ཞི་བ་འཆོས་བཅུམས་པ་
མ་ཡིན་པར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་ལས།
འགྲེལ་བཤད་དེ་ཚྣོ་མ་པ་བོ་ཞི་བ་འཆོ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡང་མིང་མཐུན་པའམ་ཁ་གཡར་
བ་ཡིན་གྱི་དབུ་མ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་ཚྣོ་མ་མཁན་ནི་མིན་ཏེ། འདིས་བསྟན་བཅོས་ཚྣོ་མ་
པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟུས་པའི་འགྲེལ་བར་བཀག་པའི་ཕྱིར་
དང་། གཟུང་འཛིན་ངེ་ལྟར་སྤང་བ་བཞིན་དུ་མེད་པར་སྤྲོ་བ་མངོན་སུམ་དང་འགལ་
ཞིང་གྲགས་པས་ཀྱང་གཞོད་པར་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས་བཤད་པ་སྤྲོ་སོར་བཞག་
གི་དོན་འཐད་ཕྱོགས་སུ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༼ག༽ ཀུན་གཞིའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་སྤྱབ་དགོངས་ཚྣོ་མ་དུས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་ཨ་ཏ་
ཀ་རས་ཀུན་གཞི་ཁས་ལེན་པར་བཤད་ཀྱང་། འདིར་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པར་བཤད་པ་
ལྟར་འཐད་དམ་སྟུམ་སྟེ། སྤྱབ་དགོངས་ཀྱི་ལེའུ་དང་བོར། ཆོས་ལྡ་དག་དང་རང་བཞིན་
གནས། །ཞེས་སོགས་དངས་ནས་རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་ཀྱི་བཤད་པ་བཀོད་ཀྱང་། ཕྱི་
དོན་མེད་པ་འཇུག་པ་རྩ་འགྲེལ་ལྟར་བཀག་ཅིང་། ཀུན་གཞི་ཡང་སྤྱབ་དགོངས་ལས།
ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདི་ཅི་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་སྟེ། ཇི་ལྟར་
དེ་ཁོ་ན་བདག་དང་བདག་གི་བར་སྟོ་འདོགས་པས་རབ་དུ་འཇུག་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་
ཅན་གྱི་ཡིད་དུ་ཐ་དད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་གནས་ངན་ལེན་
ལ་སོགས་པ་མཐའ་དག་གི་རྟེན་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ཆད་པ་དང་མཚམས་སྟོར་བ་དང་
འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་ཉམས་པ་དང་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་
རྟེན་ཉིད་ཀྱིས་ན་གནས་ངན་ལེན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འདིར་གཞི་འཆའོ་ཞེས་པས་ཀུན་
གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་
བདག་དང་བདག་གི་བར་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་ན་ཉོན་ཡིད་ཅེས་ཐ་དད་པ་རྣམ་པར་

བཞག་པ་བཞིན་དུ། རྒྱག་པ་ཡིད་ཀྱི་ནམ་ཤེས་ཁོ་ན་ལ་བག་ཆགས་བསྐྱོ་བའི་གཞི་དང་།
དགེ་ཚུ་ཆད་པ་དང་མཆོམས་སྦྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཉེན་ཡིན་པས་ཀུན་གཞི་ནམ་པར་
ཤེས་པ་ཞེས་ཐ་དད་པར་ནམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་གྱི། ཆོགས་རྒྱག་ལས་ངོ་མོ་ཐ་དད་
པའི་ཀུན་གཞི་དང་ཉེན་ཡིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བའི་ཕྱིར་
དང་། ལེན་པའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ཟབ་ཅིང་སྤྲ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་གསུལ་བྱའི་དབང་
གིས་གསུངས་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གལ་ཏེ་ཀུན་གཞིའི་ནམ་པར་ཤེས་པ་ཡོངས་
སུ་རྟོག་ན་བདག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྟོག་ཅིག་ཅེས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རྗེ་
གྲང་ཐང་བ་ནི་དོན་རགས་པ་འདི་འདྲ་ལ་འཁྲལ་བ་མི་སྲིད་པས་ན་སློ་གྲོས་དང་ལྡན་པ་
ནམས་ཀྱིས་དབྱད་པར་བྱའོ། །

༼ང་༽ས་བདུན་པར་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་བ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་
བཅས་པ་ཡང་མིན་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འདོད་པའི་བསམ་པ་མ་རྫོགས་
པས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ཡང་མིན་པར་བཤད་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པར་སྦྱོར་བྱང་གི་
སྦྱོད་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་སྦྱོད་པ་རྫོགས་པ་དང་
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་གནས་པ་ཟབ་མོ་དབེན་པ་ལ་གནས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་
བསྐྱལ་ན་དེ་ཉིད་དུ་ཐུང་ན་ལས་འདའ་བར་འཇུག་བ་དང་། མི་སྦྱོ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་
པ་ཐོབ་པ་དང་དག་བཅོམ་པ་ལྟར་ཉོན་སྦྱིབ་སྤངས་པ་དང་དབང་བཅུ་ཐོབ་པ་དང་
བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་རོ་གཅིག་པར་ཐུར་པ་ལ་སོགས་
པར་བཤད་དོ།

༼ཅེ༽ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོས་སྦྱ་ནི་སྦྱོས་པ་མེད་པ་དང་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་
ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་ཡིན་ན། ཇི་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱ་ཡིན་ལ་ཉན་ཐོས་
ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱི་མ་ཡིན་ཞེས་སྐོལ་བའི་ལན་དུ། ཚ་བར། དེ་ལས་དངོས་ཉིད་མི་
གཞན་དང་། །དེས་ནི་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱར་འདོད་

དེ། །གཞན་གྱི་མ་ཡིན་ཏེ་མ་རྟོགས། །ཞེས་པ་སྟེ། མཚན་དཔེ་མཐར་ཐུག་མངའ་བའི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལས་ཆོས་སྐྱེ་དེ་རོ་བོ་གཞན་མིན་པས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྐྱེ་འདོད་དོ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་ན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཀྱི་གཅིག་ཆར་
མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་
སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་
འདུས་པ་དག་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་སྐྱབས་སུ་ཆུད་པ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་གཞན་
ཀྱིས་དེ་དག་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་
འདོད་ཀྱི་གཞན་གྱི་ཡིན་པར་མི་འདོད་ཅེས་འཆད་པར། ཡང་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་
མ་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

།ཆད་འོག་མིན་གྱི་སོ་བྱང་དུ། །ཞེས་པ་ནས། །སྐྱེ་བ་ནམ་པ་གཉིས་སྤངས་
པས། །ཞེས་པས་ཆོས་སྐྱེ་དང་། །ཐམས་ཅད་ལ་པན་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
ཡོངས་སྐྱེ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ནམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་ལས། །ཞེས་པ་ནས།
སྟོན་ལམ་གྱི་ཤུགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱུ་ལ་བའི་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་ལ་པན་འདོགས་པར་
བཟོད་པ། །ཞེས་པ་ནས། །བདུད་འདུལ་བ་དང་། །མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་།
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱུལ་བ་དང་། །ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་
ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཉིད་འབྱུང་རོ། ། །ཞེས་པ་སྐྱུ་ལ་སྐྱེ་
བཞུག་ཏེ། །ཆོག་དོན་ནི་གོ་སྟོན། །

།རྟོ་དབུ་མ་སྟོང་བོའི་ལེའུ་བཞི་བར་ཐེག་ཆེན་བཀར་སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ། །མི་
སྐྱེ་བྱེད་པར་ཤེས་པ་ནི། །རི་བཞིན་དོན་གྱི་དོན་དམ་མིན། །ཞེས་དང་། །རི་ལྟར་སྐྱེ་བ་
ཡོད་བཞིན་དུ། །དག་བཅོམ་ཐུང་ན་འདའ་བར་རིགས། །ཞེས་སོགས་ཅུ་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་
ཟེན་ལ་འཁུལ་ནས་ཞེས་པའོ། །

༼ ༡ ༽ ཉན་རང་དག་བཅོམ་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་སྟོས་ནས་ལམ་གྱི་བཀོད་པ་མ་
རྟོགས་པ་དང་ལམ་ལ་སྟོབ་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་
པའི་བྱང་འདས་མ་ཐོབ་པ་སོགས་སུ་བཤད་དོ། །

༼ ༢ ༽ མདོ་ལས་ཉན་རང་གི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དེ་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་
ཚུབ་ཏུ་བསྟན་པ་ནི་སྐྱེ་ངི་བཞིན་པ་མིན་ཞེས་པའོ། །

༼ ༣ ༽ ཤེར་མདོ་ལས་ཆོས་སྐྱེ་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེ་བལྟ་བར་འདོད་པས་ཤེར་བྱིན་
ལ་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྐྱེ་ནི་ཆོས་སྐྱེ་དང་ཆོས་གྱི་སྐྱེ་ནི་གསུང་རབ་
ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་བྱེད་པར་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་བཤད་དོ། །

༼ ༤ ༽ སྐྱེ་གསུམ་པོ་དེ་ནི་ལྷས་ངག་ཡིད་གྱི་སྟོམ་པ་གསུམ་ལས་འབྱུངས་ཞེས་
པའོ། །

༼ ༥ ༽ ལྷ་སྟེགས་ཅན་གྱིས་སྟོབ་བྱུགས་པའི་བདག་དམ་པ་ཡང་ནམ་རྟོག་མེད་
པ་དང་རྟག་པ་དང་འཇུར་བ་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འདོད་པས་ན་དེ་དང་ཆོས་སྐྱེ་ལ་ཁྱད་པར་
ཅི་ཡོད་ཅེས་པའི་ལན་ཏུ། དེ་དག་ནི་སྤྲ་བ་དང་ཆེན་པོ་དང་གཅིག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་
ལྡན་པའི་བྱིར་སྤྲ་བ་སོགས་དང་། ཐམས་ཅད་ཏུ་སོང་བའི་བྱིར་ཉེ་རིང་ལ་ཁྱབ་པར་
འདོད་ལ། ཆོས་སྐྱེ་ནི་སྤྲ་བ་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ཅན་མ་ཡིན་
པའི་བྱིར་དང་། ལུལ་ན་མི་གནས་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །

༼ ༦ ༽ ཉན་རང་དང་ཆངས་དབང་དང་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་དང་དབང་ཐུག་
ཁྱབ་འཇུག་ལ་སོགས་པར་སྒྲུལ་ནས། དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་བཤད་དོ། །

༼ ༧ ༽ དབང་པོ་ཆེན་པོའི་གཞུ་འདྲ་བ། །འདོམ་གང་འོད་གྱིས་ཀྱན་ཏུ་

བསྐྱོར། །གཞུགས་ནས་འབར་བ་ཡོངས་རྫོགས་པའི། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ནམས་ཀྱི་
དཔལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཡོངས་སྤུལ་བྱ་མོང་བའི་མཚན་དཔེ་དང་ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་
དང་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་སོགས་བཤད་དོ། །

༼བ༽སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཐའ་དབུས་མེད་པ་བཅུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
བཅུ། དེའི་དུས་ལས་མི་འདའ་བ་བཅུ། དེའི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བཅུ། དེའི་བྱིན་
བརྒྱབས་མངོན་པར་སྐྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་བཅུ། གཞལ་དུ་མེད་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་
བཅུ། ཆེ་ཞིང་རྒྱས་པའི་ཆོས་བཅུ། བདག་ཉིད་ཆེ་བ་ཉིད་བཅུ། ཤིན་ཏུ་ནམ་པར་དག་པ་
བཅུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བཅུ། ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོའི་རིག་པ་བཅུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདྲེན་
པ་བཅུ། ཆོས་བསྟན་པའི་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་བཅུ། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱིང་བོ་བཅུ། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་མ་ཆགས་པར་གནས་པ་བཅུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱན་བཅུ། དེའི་དབང་བཅུ། དེའི་ཡོངས་
སུ་རྫོགས་པར་མཛད་པ་བཅུ། དེའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བཅུ། དེའི་དགོངས་པ་བཅུ། དེའི་
སྟོབས་བཅུ། ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་པའི་ཆོས་བཅུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་པ་བཅུ། ཆོས་
མ་ལུས་པར་མཐུན་པ་བཅུ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གནས་པ་བཅུ། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནམ་པར་དག་པ་བཅུ། དེ་ལྟར་དུ་མཐོང་བའི་ཆོས་བཅུ། དེའི་
ཉིང་ངེ་འཛིན་བཅུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་པར་བཞག་པ་བཅུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནམ་
ཐར་བཅུ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་སུམ་བརྒྱ་བོ་འདི་དག་ནི་ས་བཅུ་བའི་མདོ་
ལས་བསྟན་པར་རྟོག་གི་འབར་བ་ལས་བཤད་དོ། །

༼མ༽རང་རྒྱལ་གྱི་བྱད་པར་ལྷ་སྒར་བྱེ་སྤྱིའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༼ཙ༽སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་གྱིས་བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པ་མདོའི་དོན་མིན་
པར་བཤད་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་སྒྲ་བྲགས་ཀྱིས། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བསལ་བ་ནི། །བདེ་
ལྷག་རྟེན་ཅེས་སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱིས་གསུངས། ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཤེས་པ་བཀག་འཁྲུབ་

པས། །དང་བོར་ཤེས་བྱ་དགག་པ་མཛད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་ཕྱི་དོན་མེད་པ་
མདོའི་དོན་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། རི་སྐད་དུ། བསོད་ནམས་བསགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཉིད་
ལ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འཕྱག་པའི་ཐབས་སུ་རི་ལྟར་ཐོག་མར་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་གཏམ་སྦྱོར་བར་
མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཟབ་མོའི་དོན་རྫོགས་པ་ཐོག་མ་ནས་རྟོགས་པར་མི་རུས་པའི་
གདུལ་བྱ་རྣམས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་པ་ལ་འཕྱོད་
པར་མཛད་དོ། །དེ་འདྲ་བ་ལ་སྡོན་དུ་ཤེས་བྱ་ཕྱི་རོལ་མེད་པ་བསྟན་ན། དེའི་འོག་ཏུ་ཤེས་
པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གསལ་བ་ནི། བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟེན་ཅེས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤེས་བྱ་མེད་པ་སྟེ་ཐོག་མར་ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་ཡང་བདག་མེད་
རྫོགས་པར་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་དང་བོར་ཤེས་
བྱ་ཕྱི་རོལ་དགག་པར་མཛད་པ་ཁོ་ན་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ་ཤེས་བྱ་མེད་ན་སྟེ་ཕྱི་རོལ་
ཀྱི་བདག་མེད་པ་རིག་པ་རྣམས་ཤེས་པ་བཀག་པ་སྟེ་དེའི་བདག་མེད་པ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་
འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་བཤད་པ་མཐོང་ནས་ཞི་བ་འཆོས་ཕྱི་དོན་
མེད་པ་འཐད་པར་གྲུབ་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སྟོལ་བྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

། ཆོ་རྒྱལ་བདེན་རྒྱུན་གྱི་དོན་དང་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་དོགས་
གཙོད་སྣར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

། རྟོག་དངོས་སྒྲུབ་ན་རེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དོན་དམ་པར་
གྲུབ་པ་བཀག་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དངོས་པོར་བཞག་པ་དེ་ནི། ལུ་སྟེགས་པས་སྒྲོ་བཏགས་
པའི་དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པ་ལྟར་མིང་བདས་བཞག་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་དོན་བྱེད་པའི་
རུས་པས་སྟོང་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ། དོན་བྱེད་པའི་རུས་པས་མི་སྟོང་ཡང་འདིག་རྟེན་ན་
བཅའ་ཟེའི་ཁྱེལ་སེང་གེ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་བདེའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲར་བརྗོད་
པ་ཡིན། དང་བོ་ལྟར་ན། མདོན་སུམ་ལ་སོགས་པས་གཞོད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་ལས་ལྷ་གྲུ་
སྟེ་བ་ལ་སོགས་པ་མདོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ལྟར་འདིག་རྟེན་ན་ཡང་གྲགས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། རོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་གང་ཡིན་ཞེས་ཚིག་པ་འདི་ནི་མིང་ཅམ་
ཚིག་པར་འགྱུར་ཏེ། ཁོ་ལོ་ཅག་གིས་ཀྱང་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་བརྟེན་
དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲར་བརྟེན་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐོལ་བའི་ལན་དུ། རང་རྒྱུད་
པ་དག་ན་རེ། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་རོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱད་པ་ན་དེའི་དབྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་ན་དེ་དག་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
སྒྲར་བརྟེན་མི་བརྟེན་ཅེས་ཚིག་པ་ནི་མིང་ཅམ་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་མོད་ཀྱང་། དེ་དག་
གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས་རྣམ་པར་དབྱད་པ་ན་བརྟག་མི་བཟོད་པས་
རོན་དམ་པར་མེད་ཅེས་བྱ་ལ། རོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མ་བརྟགས་མ་
དབྱད་པར་འདིག་ཏེན་ན་གྲགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་
རྣམས་རང་འབྲས་བསྐྱེད་པའི་རོན་བྱེད་རྒྱས་པ་ནི་བསྟོན་དུ་མེད་པས་ན་དེའི་དབང་དུ་
བྱས་པའི་ཡང་དག་པ་ཡང་ཡིན་པས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་འཆད་པར། མ་
བརྟགས་གཅིག་སྤྱད་ཉམས་དགའ་བའི། ཞེས་སོགས་ཅ་འགྲེལ་བྱུང་ངོ་། །མ་བརྟགས་པ་ནི་
རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མ་བརྟགས་པ་དང་། གཅིག་སྤྱད་ནི་ཉེ་ཆོ་བའམ་ཁོ་ན་ཞེས་པ་སྟེ། དེས་མ་
བརྟགས་པ་ཁོ་ནར་ཡོད་ཀྱི་དབྱད་པ་ན་མེད་ཅེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉམས་དགའ་
བ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རོན་ཏེ། ཞིང་ལས་སྟོན་ཐོག་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་འདོད་པའི་རོན་སྐྱབ་
པར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱུད་རང་འགྲེལ་ལས། བྱིས་པའི་
གནས་སྐབས་ནས་བཟུང་སྟེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་དུ་ཁྱོང་བ་གང་མ་
བརྟགས་གཅིག་སྤྱད་ན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་རང་བཞིན་ལ་ནི་ཁོ་ལོས་བཀག་པ་མེད་དོ། ཞེས་
པ་ལྟར་རོ། །ཐུ་སྟེགས་པས་རྒྱ་མ་རྒྱུས་པ་དང་རྟག་པས་ཀྱང་འབྲས་སྤྱད་པར་འདོད་
པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་སྟེ་བ་དང་འདིག་པའི་ཆོས་ཅན་དང་རང་གི་འབྲས་སྤྱད་པའི་
རོན་བྱེད་པར་རྒྱས་པ་གཞུགས་སྐྱེལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་
ཡིན་པར་རྟོག་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །ཀུན་རྫོབ་འདི་ནི་ཐུ་སྟེགས་པས་སྟོ་བརྟགས་པའི་
གཙོ་བོ་ལྟ་བུ་སྒྲ་དང་རྟོག་པས་བརྟགས་ཅམ་ཀྱི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་མིན་གྱི། མིག་གི་

ནམ་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་མཐོང་བ་ལྟར་འདིག་ཏེན་ན་ཡང་དག་པར་གྲགས་པ་
དང་། འདོད་པའི་དོན་ཏེ་རང་འབྲས་བསྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་ཅུས་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་
ན་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡང་དག་པ་དང་། སྤར་བཤད་པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་བརྟགས་
མི་བཟོད་པས་ཀྱན་རྩེབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

༼ཕ༽དག་མི་དག་ལས་བདེ་སྤྱད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱར་གྱུར་པ་ཡང་
ཐ་སྙད་དུ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་ཆད་མས་ཉམས་སུ་མྱོང་
བའི་ཚུལ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། མངོན་སུམ་ཆད་མས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་ཚུལ་
གྱིས་གྲུབ་ན་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པས་རྒྱབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཆོར་བ་བདེ་བ་
བཞིན། ཞེས་པའོ། །འགྲེལ་བར། རང་གིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་བོར་ནས་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་གཞན་
རྟོག་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱུང་སྟེ། རང་གིས་ཉམས་མྱོང་གི་ངོ་བོ་བོར་ནས་གཞན་ཕྱི་དོན་
རྟོག་གྱུར་གཞལ་བའི་ངོ་བོ་འཆོལ་བའི་དགོས་པ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ལྷང་
འདི་དག་གིས་ཞི་བ་འཆོ་ནམ་བདེན་པ་དང་མཐུན་པར་སྐྱབ་ལུགས་རི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད་
པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་དབྱེ་མ་རྒྱན་ལས། ཅི་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་དེའི། །ནམ་
པ་འདི་དག་མེད་པ་སྟེ། །ཡང་དག་ཏུ་ན་ནམ་མེད་པའི། །ནམ་པར་ཤེས་པ་ནོར་བར་
སྤང་། །ཞེས་ནམ་རྩུབ་པའི་འདོད་པ་བཟོད་པ་དང་། གལ་ཏེ་མེད་ན་རི་ལྟ་བུར། །དེ་དག་
འདི་ལྟར་གསལ་བར་ཆོར། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་བརྒྱད་ཀྱིས་སྡོ་སེར་ལ་སོགས་
པའི་ནམ་པ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཀྱན་བརྟགས་ཡིན་པ་བཀག་པའི་གཞུང་འདི་དག་
གིས་སྟོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོ་ནམ་བདེན་པ་དང་མཐུན་པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་སྐྱབ་ཏུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། །ནམ་རྩུབ་པས། དབང་ཤེས་ནམས་སྡོ་སེར་
ལ་སོགས་པའི་ནམ་པར་མ་སྐྱེས་པ། དཔེར་ན། ཆོན་ཏེ་བར་བཞག་པས་ཁ་མ་བསྐྱར་བའི་
ཤེལ་སྟོང་དག་པ་ལྟ་བུར་གནས་པ་ཡིན་ཀྱང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བཞག་པའི་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་གི་བག་ཆགས་སྤེན་པའི་མཐུས་སྡོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་ནམ་པ་གསལ་བར་སྤང་བ་

ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲུག་རྩལ་གྱི་མཐུས་འདིམ་པའི་དུམ་བུ་རྟ་སྒང་སོགས་སུ་སྤང་བ་
 བཞིན་ནོ། དེས་ན་སྤྲུ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ནི་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྤང་བའི་སྤྲུ་ཤད་
 ལྟར་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཀུན་བརྟགས་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་དགག་པ་ལ་བརྒྱུད་ལས། རྣམ་
 པ་ཚྱུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་ནི། སྤྲུ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། གསལ་
 བར་ཆོར་ཞིང་ཚྱུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། རྣམ་པའི་
 དངོས་པོ་ལས་ཐ་དད་པས་ཏེ་རྣམ་པས་དབེན་པའི་ཤེས་པ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 འཆད་པར། གལ་ཏེ་མེད་ན་རི་ལྟ་བུར། །དེ་དག་འདི་ལྟར་གསལ་བར་ཆོར། །དེ་ཡི་དངོས་
 ལས་མ་དད་པའི། ཤེས་པ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། ཤེས་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ་བ་ནི། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་ཤེས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོད་ལ་རྣམ་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་བདེ་བ་དང་དཀར་བོ་ལ་སྤྲུ་བོ་བཞིན། ཞེས་འཆད་
 པར། འདི་ལྟར་གང་ལ་དངོས་གང་མེད། །དེ་ལ་དེར་ཤེས་ཡོད་མ་ཡིན། །བདེ་བ་མིན་ལ་
 བདེ་སོགས་དང་། །དཀར་བ་རྣམས་ལ་མི་དཀར་བཞིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །དངོས་སུ་
 རྟོང་བ་མི་འཐད་པ་ནི། རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། དངོས་སུ་རྟོང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་
 པའི་རྩལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའི་མེ་ཏོག་བཞིན་ཏེ། རྣམ་པ་འདི་ལ་ཤེས་པའི་
 གོན། །དངོས་སུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་པའི་བདག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་མཁའི་
 མེ་ཏོག་ལ་སོགས་བཞིན། ཞེས་སོ། །བརྟགས་རྟོང་མི་འཐད་པ་ནི། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རྣམ་
 པ་བརྟགས་ནས་རྟོང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་པ་ལ་ཤེས་པ་རྣམ་ལྟར་དུ་བསྐྱེད་པའི་
 རྩལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲའི་རུ་བཞིན་ཏེ། མེད་པ་རྩལ་པ་མེད་པས་ན། །བརྟགས་པའང་མི་
 རུང་རྟ་རུ་བཞིན། མེད་པ་བདག་སྤང་ཤེས་བསྐྱེད་པར། རྩལ་པ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 སོ། །རྣམ་ཤེས་འབྲེལ་མེད་དུ་ཐལ་བ་ནི། ཤེས་པ་རྟོང་བའི་ཆེ་རྣམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་རྟོང་བ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། རྣམ་པ་དང་ཤེས་པ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་གཅིག་དང་
 དེ་བྱང་གི་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཕྱིར་དེ་ཡོད་ངེས་ཆོར་བ། ཤེས་
 དང་འབྲེལ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། །བདག་མེད་དེ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །དེ་ལས་བྱང་བ་མ་

ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། རེས་འགའ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པ་ནི། རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་ལ་རྒྱ་
 མེད་ན་རེས་འགའ་འབྱུང་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བསྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ཡོད་
 བ་གཞན་དབང་དུ་ཐལ། རྒྱ་ལས་སྒྲིས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་མེད་ན་ནི་གང་ཞིག་གིས། རེས་
 འགའ་འབྱུང་བ་འདི་རུ་འགྱུར། རྒྱ་དང་ལྷན་ན་གང་ཞིག་གིས། གཞན་གྱི་དབང་ལས་
 བསྟོག་པར་འགྱུར། ཞེས་སོ། འདྲིན་རྣམ་འབའ་ཞིག་པར་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུང་
 རྣམ་མེད་ན་ནི། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། འདྲིན་རྣམ་འབའ་ཞིག་པར་ཐལ། གཟུང་རྣམ་མེད་
 པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲིན་ན། གཟུང་རྣམ་གྱིས་དབེན་པའི་ཤེས་སྒྲོང་དག་པ་ལྟ་
 བུའི་འདྲིན་རྣམ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མེད་ན་ནི་
 ཤེས་དེ་ཡང་། རྣམ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྱུར། ཤེས་སྒྲོང་དག་པ་འདྲ་བ་ཡི། ཤེས་པ་
 རབ་དུ་ཆོར་བ་མེད། ཅེས་སོ། གཞན་དབང་དུ་ཐལ་བ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཉོན་ལ་མེད་ཀྱང་
 འཁྲུལ་བའི་དབང་གིས་རྣམ་པ་སྣང་བ་ཡིན་ཟེར་ན། རྣམ་པ་ཆོས་ཅན། གཞན་དབང་
 དུ་ཐལ། འཁྲུལ་བ་ལ་རག་ལས་པའམ་འཁྲུལ་བའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་
 འཁྲུལ་བས་ཤེས་ཞེ་ན། དེ་ཅི་འཁྲུལ་ལ་རག་ལས་སམ། ཉེ་ཡི་མཐུ་ཡིས་འབྱུང་ན་ནི། ཉེ་
 ཡང་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལེགས་བཤད་སྒྲིང་བོ་ལས་
 ཀྱང་། ལུགས་འདིས་སྟོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དངོས་པོར་འདྲོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་
 པའི་བཞེད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་འགྲེལ་བས་ཐ་སྟོད་དུ་རྣམ་བཤེན་པ་ལྟར་འདྲོད་པའི་དབུ་
 མ་བཤོ། ཞེས་སྟོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དངོས་པོར་འདྲོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྣམ་
 བཤེན་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། ཡང་དག་ཀྱང་རྒྱ་ལ་འདྲོད་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་
 བཤེན་པ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་བཞེད་པ་
 ཡང་དེ་ལྟར་འགྲེལ་ཞེས་པའང་། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དུ། དེ་དག་རྣམ་པ་ལས་རིགས་
 མཐུན་པའི། ཞེས་སོགས་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དྲངས་ནས་གཟུང་འདྲིན་གྲངས་མཉམ་པ་
 བཀག་པས་ན། རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་སེམས་ཙམ་པ་སྣ་ཆོགས་གཉིས་མེད་པའི་ལུགས་
 སུ་འགྲེལ་བར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་རྣམ་བཤེན་པ་དང་མཐུན་

པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་སུ་འགྲེལ་བར་བཤད་པ་མིན་ཏེ། དབུ་མ་རྒྱན་འགྲེལ་བར། གང་གི་དངོས་ཆ་མ་ངེས་བརྟགས་ན། །ཞེས་སོགས་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དོན་བསམ་པ། །ཞེས་སོགས་ཆ་མ་འགྲེལ་གྱི་ལུང་བྲངས་ནས་བདེན་གྲུབ་གྱི་གཅིག་དང་དུ་བལ་དུ་གྲུབ་པ་ལ། དབུ་མ་རྒྱན་དཀའ་འགྲེལ་ལས། དངོས་སུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་རྒྱུ་འགྲེལ་ལ་སོགས་པར་རྒྱལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་ཚུལ་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། རིགས་པ་ཐུན་མོང་བའི་ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་གྱི་ཆོག་འདི་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་བསམས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཞ༽གསེར་ཕྱེང་ལས། ཁ་ཅིག་ནི་སྤྲ་མ་བཟང་བོ་འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེ་ལ་འདོད་པར་ཆོག་གསལ་ལས་སོ། །ཞེས་ཁ་ཅིག་གི་འདོད་པ་བཀོད་ཀྱང་དེ་ཞི་བ་འཆོ་ཡིན་པ་རྗེས་དཔོན་པ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་མོ། །

༼ཟ༽ལུང་འདིས་སང་བཟང་རྒྱུན་པ་དང་མཐུན་པར་གྲུབ་པ་ཡང་དཔུང་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་འདིའི་དོན་ནི་རྒྱུན་པའི་སྟོན་པ་རྒྱུན་ལས། གཟུང་བ་རྩིས་གཞན་མེད་ན་གཟུང་འདྲིན་རྩིས་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་འདྲིན་པ་མ་འཁྲུལ་བ་མེད་དོ་སྟུམ་དུ་རྩིས་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ངེས་པར་སེམས་པས་འདྲིན་པའི་རྒྱུན་པའི་མཚན་ཉིད་རྒྱུན་པར་རིག་པ་མ་འཁྲུལ་བར་འདྲིན་པ་ཙམ་དེ་ཡང་བསལ་ཏེ་གཟུང་འདྲིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་འདི་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །འདི་ནི་རྟོགས་པ་དེའི་ལག་རྩིས་ལ་གཉིས་མེད་གྱི་ཤེས་པ་བདེན་འདྲིན་མ་སྤངས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བདེན་ཞེན་རང་སྟོབས་གྱིས་འདྲེན་པ་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་འཆའ་བའི་དོན་དུ་མི་བྱུང་ངོ་། །སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གཟུང་འདྲིན་རྩིས་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་འདྲིན་པ་འཁྲུལ་བར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཅིང་། མ་འཁྲུལ་བར་འདྲིན་པ་ལྟོག་པ་རྩིས་གྱི་གནས་སྐབས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཙམ་ལ་རྒྱུན་པའི་རྒྱུན་གཉིས་ཀ་འདོད་པ་མཐུན་པའི་

ཕྱིར་དང་། གཞུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་འཛིན་པ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པར་རྣམ་
བདེན་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱིས་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼འ༽སློབ་དཔོན་རྗེ་རྡོ་རིའི་དགོངས་ཚུལ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལྷན་མེད་
ན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་གྲགས་དབུ་མ་བར་གྲུབ་པར་མ་ཟད། སྤྱི་ཆོགས་རྣམས་ཅན་དོན་
རྣམས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ལས་ཀྱང་ཆོས་གྲགས་དབུ་མ་བར་གྲུབ་སྟེ། གཞུང་
འདིར་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་རིགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་རྗེ་རྡོ་རིའི་ལུགས་ལ། སྤྱི་ཆོགས་རྣམས་ཅན་དོན་རྣམས་
ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་བཤད་པའི་གཞུང་ཡིན་གྱི།
དབང་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་དངོས་མེད་དུ་བཤད་པའོ། །དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྤང་
བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པའི་གཞུང་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། གཞུང་དེས་ཆོས་གྲགས་
དབུ་མ་བར་སྐྱབ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབང་ཤེས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་དངོས་མེད་སོགས་སུ་
འདོད་པའི་སེམས་ཅན་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞུང་དེ་བྲངས་ནས་ཆོས་
གྲགས་དབུ་མ་བར་གྲུབ་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་རྗེ་རྡོ་རིའི་རང་ཉིད་རྣམས་རྒྱུ་པ་དང་མཐུན་
པར་སྐྱབ་དཀའ་བར་སྤང་ཞིང་། མཁས་གྲུབ་རྗེའི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན། སྤྱི་ཆོགས་རྣམས་
ཅན་དོན་རྣམས་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དེ་རྣམས་རྒྱུ་པའི་སློབ་ཀྱི་གཞུང་ཚོད་མེད་མ་
ཡིན་པ་ནི། གཞུང་དེའི་ཆོག་དོན་སྤར་བཤད་པས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ཀྱང་སློ་
གསར་བ་རྣམས་ལ་དོགས་སློང་གི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་མཁྱེན་མེས་པོ་འཇམ་
དབྱངས་བཞད་པའི་རྗེ་རྗེའི་བཤད་ཚུལ་ལ་ལྷན་ཀའི་སྐབས་ཆོལ་བ་མིན་པའི་ཚུལ་འདི་
གོང་འོག་ཀུན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ཡ༽དངོས་པོར་མེད་པ་རྣམས་རྒྱུ་པ་ལྟར་འདོད་པའི་ཞེས་འདོན་དགོས་པས་
ན། འདིར་མེད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཆད་དོ། །

།ར།གནས་ཆོད་ལ་སྒྲེ་དབང་ཤེས་ནི་སྒྲེ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་ཁ་
མ་བསྐྱར་བར་ཤེལ་སྒྲོང་དག་པ་ཆོན་གྱིས་ཁ་མ་བསྐྱར་བ་ལྟར་གནས་མོད་ཀྱང་། ཉེར་
ལེན་ལས་སྐྱེས་པའི་དྲི་མ་སྒྲེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བཞག་པའི་འཁྲུལ་བའི་བག་ཆགས་
ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་མ་རིག་པས་སྒྲེ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དང་ཤེས་
པའི་བདག་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་དབྱེར་མེད་པར་བསྐྱེབ་པའི་དབང་གིས་སོ་སྐྱེ་ཐ་
མལ་བ་རྣམས་གྱིས་གཞན་གྱི་གཟུགས་ཏེ་ཤེས་པ་སྒྲེ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་ཁ་
བསྐྱར་བར་སྤང་ལ། དེ་ལ་མཁས་པས་རྣམ་པར་དབྱུད་པ་ན་ཤེས་པའི་གནས་ཚུལ་ངི་
ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་སྒྲེ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དང་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ནི་གཉིས་
སུ་སྒྲེ་སོ་སོར་མ་འབྲེས་པར་སྤང་ངོ་། །ཁེམས་འཁྲུལ་བའི་དབང་གིས་སྒྲེ་སེར་ལ་སོགས་
པའི་རྣམ་པ་དངོས་པོར་མེད་བཞིན་དུ་སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་
དད་དུ་ཡང་སྤང་སྟེ། དཔེར་ན་རྣམས་སྤྲུགས་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དབང་གིས་སྐྱེ་མའི་རྟ་སྤང་
བར་མ་ཟད་དེ་ཉིད་རྟ་ཡིན་པར་ཡང་སྤང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་གནས་ཆོད་
རྟོགས་པའི་མཁས་པ་ལ་ནི་སྒྲེ་སེར་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དེ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཀླན་
བཟགས་ཡིན་ཞེས་པའོ། །ཤེར་ཕྱིན་ཆོགས་བཅད་དགུ་བ་འཇུར་མི་འདྲ་བ་གཉིས་དང་
དེའི་འགྲེལ་བ་རྣམས་སུ་ལྷང་འདྲིའི་ཆོག་ལུར་ཅ་མ་ཡང་མི་སྤང་བས་ན་འདྲི་ནི་ཆོགས་
བཅད་དགུ་བའི་གཞུང་མིན་ནམ་སྟུམ་མོ། །

།ལ།ཤེད་པའི་དངོས་པོ་བདག་མེད་པ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་གནས་
དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྒྲོའི་གཟུང་དེ། །དེ་ཤེས་པར་ནི་བྱ་བ་ཡང་། །དམིགས་པ་ལ་ནི་
བརྟེན་བྱས་ནས། །མི་དམིགས་པ་ནི་རབ་དུ་སྐྱེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ། །གཟུང་འཛིན་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་དངོས་པོའི་སྟངས་གི་བདག་མེད་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་
ཆོས་རྣམས་གྱི་གནས་ལུགས་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒྲོའི་གཟུང་ལུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ཤེས་པར་བྱ་ཚུལ་ཡང་དམིགས་པ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ་ཞེས་སོགས་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་

གསུངས་སོ། །

༼ཤ༽སྐབས་འདིའི་རྩ་བ་ནི་ནག་ཆོའི་འཁྱར་ལས། འདིར་བཤད་དེ་བཞིན་གཤེགས་བཀའ་ཀྱན། ༼ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཆད་མ་ཡིན། ༼ཆད་མ་ཡིད་ཆེས་ལུང་ཡིན་ཕྱིར། ༼བཟང་བོ་དག་ནི་སྐྱབ་པར་བྱེད། ༼ཅིས་སོགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་བརྗོད་བྱ་བསྐྱེད་པའི། ༼ཞེས་པ་མི་སྣང་བ་ནི་འཁྱར་བྱུང་ཡིན་ནམ་དཔུང་དོ། །

༼ས༽ཆད་མ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་བདེན་གྲུབ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་དོན་དམ་མ་ཡིན་པར་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་དམ་བསྟན་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་བའི་གྱི་དོན་ཆད་མས་གྲུབ་པའི་དོན་མིན། ༼ཞེས་བཤད་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱེ་བའི་བཞིན་པ་ལ་བཤད་པ་ནི་འཐད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་དུ་ཡང་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་རྒྱས་པས་ཆད་མ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པ་སྐྱེ་བའི་བཞིན་པ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཆད་མ་དང་བཅས་པ་ཞེས་པའི་དོན་སྐྱེ་བའི་བཞིན་པའི་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ༼ལགས་བཤད་སྟངས་ལས། རྗེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་དོན་ཡོད་མེད་ལ་ངང་ངེས་སུ་བྱེད་ན་ཆད་མ་དང་བཅས་པས་ཆོག་ཅིས་དང་། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་བདེན་པའི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་ཆད་མ་དང་ཡང་ལྟན་ལ་རྗེ་ལྟར་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཆོས་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མིན་པར་དོན་གཞན་དུ་ཡང་ངང་མི་རྒྱས་པ་དེ་འདྲ་བའི་མདོ་སྟེ་རྣམས་ངེས་པའི་དོན་ཏེ། འདྲེན་ཚུལ་གཉིས་གང་གི་སྟོན་སྒྲུབ་ཀྱང་གཞན་དུ་ངང་བར་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། ༼ཞེས་དང་། དགག་བྱ་ལ་བྱུང་པར་སྐབས་འདིར་མ་སྐྱར་བའི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བའི་བཞིན་མིན་པས་ངེས་དོན་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མི་གཟུང་སྟེ་དཔེར་ན་འབྲུམ་ལས་དེ་ཡང་འདིག་ཉིད་གྱི་ཐ་སྟོན་དུ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མིན་ནོ། ༼ཞེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་སོགས་ལ་སྐབས་གཅིག་དུ་སྐྱར་ན་སྐབས་གཞན་དུ་དོན་གྱིས་སྐྱར་བའི་པས་དངོས་སུ་མ་སྟོན་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྐྱེ་བའི་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ། ༼ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ༼བྱེད་སྟེ། འདི་ནི་དོན་དམ་གྱི་བྱུང་པར་དོན་གྱིས་སྐྱར་བའི་མདོ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་བཞིན་པ་

མ་ཡིན་པས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་མིན་ནོ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་སེལ་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་གང་
ཞིག དེ་འདྲ་བའི་མདོ་རྣམས་སྐྱ་ཁི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ན་སྐྱ་ཁི་བཞིན་མ་ཡིན་ཀྱང་ངེས་
དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་གསུང་གིས་དོགས་པ་སེལ་དགོས་ཀྱི། སྐྱ་ཁི་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་པའི་གསུང་གིས་དེ་འདྲ་བའི་དོགས་པ་སེལ་མི་རུས་པར་མ་ཟད། འཆད་པ་ལ་མི་
མཁས་པར་ཡང་འཇུག་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོར་ཡང་། འདིའི་དོན་རི་ལྟར་
བསྟན་པ་ལྟར་གཟུང་དུ་མི་རུང་བར་དགོངས་པ་བཤད་ནས་དོན་གཞན་ལ་བྱང་དགོས་
པའམ་སྐྱ་ཁི་བཞིན་པར་གཟུང་བས་ཆོག་ཀྱང་དེ་ཅུ་ཞིག་ནི་མཐར་ཐུག་པའི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་མ་ཡིན་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་ད་དུང་དེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅའ་དགོས་པས་ན་བྱང་
བའི་དོན་ནམ་དོན་བྱང་དགོས་པའོ། ཞེས་སྐྱ་ཁི་བཞིན་པ་མིན་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་གཙོ་
བོར་བསྟན་པའི་མདོ་གང་རུང་ལ་བྱང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་བྱབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །

༼ ༩ ༽ མཆན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་བྱབ་མ་བྱབ་གྱི་བྱད་པར་བྱེ་བ་འགོག་
པར་བཞེད་ནས་དེ་ལྟར་བྱངས་སོ། ཞེས་འདོན་པར་བྱའོ། །

༼ ༡༠ ༽ རྗེ་ལོ་གཙོ་དང་དགོན་བཅེགས་གྱི་ལུང་འདི་གཉིས་དགག་བྱ་ལ་དོན་
དམ་པ་སོགས་གྱི་བྱད་པར་དོན་གྱིས་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་གཉིས་གྱི་སྐབས་གཞན་དུ་
དོན་དམ་པ་སོགས་གྱི་བྱད་པར་དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་ཆོག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ལགས་
བཤད་སྟིང་བོས་བྱབ། ཅེས་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་དོགས་པ་བཀོད་པ་ཡང་ཡོད་ལ།
དགོན་བཅེགས་འཁོར་ལོ་བར་བ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡང་དབྱུང་པའི་གཞི་ཡིན་ནོ། །ཁ་
ཅིག རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་པའི་བྱད་པར་དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་
འཁོར་ལོ་བར་བ་དེ་ནི་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདི་ཉིད་ལས།
འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བའི་མཆན་གཞིར་དགག་བྱ་ལ་བྱད་པར་མ་སྦྱར་བ་དག་
འཛིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། དེ་ནི་མཆན་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་ཅུ་མ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་མདོ་དེ་ནི་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ།
 དབུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཡུམ་གྱི་མདོ་དྲང་ངེས་ཀྱི་བྱད་པར་མི་འདྲ་ཡང་།
 འདིར་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པའི་མཆན་གཞིར་བཞེད་པ་ལ་ནི་འདྲའོ། ཞེས་རྣམ་
 བཤད་སྟེང་བོ་རྒྱན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བྱ་བ་སྟེ།
 བྱེད་ཀྱི་གཞུང་དེ་ནི་རྩ་བའི་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ཤེས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་ཁོ་ན་
 རེ། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ། འོན་དམ་པའི་བྱད་པར་དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་འཁོར་ལོ་
 བར་བ་དེ་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འོན་དམ་པར་མེད་པར་
 འཛིན་པ་དེ་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བ་སྦྱ་ཁྲི་བཞིན་པར་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟེང་བོ་ལས། དགོངས་འགྲེལ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་སྟེ་འགག་
 སོགས་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ་དེ་ཁོ་ནའོ་སྟམ་དུ་འཛིན་པའི་སྦྱ་ཁྲི་བཞིན་པར་འཛིན་
 པ་བཀག་ཀྱང་། འོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་སྦྱ་ཁྲི་བཞིན་པར་
 འཛིན་པའི་འོན་དུ་བྱས་ནས་དེ་འགོག་པ་མ་གསུངས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱ་བ་སྟེ། ལྷང་འདི་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་འོན་དམ་པར་མེད་པ་དེ་འདིར་བསྟན་
 འཁོར་ལོ་བར་བའི་དངོས་ལ་གཞོན་པ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་སྦྱ་ཁྲི་བཞིན་པ་མིན་པར་བཤད་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བའི་སྦྱས་ཟིན་
 སྦྱ་ཁྲི་བཞིན་པ་ལ་ཡོད་མེད་གཉིས་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་བསྟན་འཁོར་ལོ་བར་བ་
 ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་ལ།
 དགོངས་འགྲེལ་ལས་སྟེ་འགག་སོགས་འོན་དམ་པར་མེད་པར་འཛིན་པ་འཁོར་ལོ་བར་
 བ་སྦྱ་ཁྲི་བཞིན་པར་འཛིན་པའི་འོན་དུ་བྱས་ན་དེ་འགོག་པ་མ་གསུངས་པར་ཐལ། རང་
 རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་གྲུབ་མཐའི་དབང་
 གིས་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ལ་འོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་
 རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འོན་གཅིག་ཡིན་མིན་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཀ༽མི་སྤྱི་བ་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་སྟེ། སྤྱི་བ་སོགས་མཐོང་བ་དང་ཆོས་གསུངས་པ་མཐོང་བ་ཞེས་འདོན་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་ཚོད་ལན་གཉིས་བྱང་སྟེ། ཁ་ཅིག་ཤེར་མདོ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སུ་གསུངས་པ་བྱང་དོན་ཡིན་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལས་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཅད་པའི་ལན་དུ། དེའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་བསྟན་པ་ཡང་ཞེས་སོགས་བྱང་བ་དང་། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་དགོངས་འགྲེལ་ལས་འཁོར་ལོ་བར་བ་བྱང་དོན་དུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་དེ་ངས་དོན་དུ་སྟབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཅད་པའི་ལན་དུ། དེ་ལ་འགལ་སྒྲིལ་མེད་དེ། དེས་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་དང་ངས་དོན་དུ་སྟབ་རྒྱུའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་གཉིས་མདོ་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་ནི་དབུ་མ་སྤང་བར་བཤད་པ་དང་གཉིས་པ་ནི་དེར་མ་བཤད་པའི་ཚོད་ལན་ཡིན་ནོ། །

༼ཁ༽དོན་དམ་པའི་བྱད་པར་མ་སྦྱར་བའམ་སྦྱ་ངེ་བཞིན་པ་ཡིན་ཀྱང་ངས་དོན་གྱི་བཤད་པ་མེད་པ་ནི་བྱང་དོན་ཡིན་ལ། ཞེས་པའོ། །

༼ག༽སེམས་ཅམ་པ་ན་རེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། མདོ་ལས། དོན་ཡོད་མ་ཡིན་སེམས་ཉིད་དེ། །ཕྱི་རོལ་དོན་མཐོང་ལོག་པ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཕྱི་དོན་དོན་དམ་པར་མེད་ལ་སེམས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བཤད་པ་དང་། དགོངས་འགྲེལ་དང་སྟག་པོ་བཀོད་པ་སོགས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དོན་གྱིས་ན་སེམས་ཁོ་ན་དོན་དམ་པར་ཡོད་ཀྱི་ཕྱི་དོན་ནི་མིན་ནོ་ཞེས་སྟབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཅད་པ་ལ། རང་རྒྱུད་པས། ཕྱི་དོན་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ཐལ། མདོ་དེ་དག་ལས་སེམས་བཞིན་དུ་ཕྱིའི་གཟུགས་ཀྱང་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མགོ་མཚུངས་སུ་བཅད་པའི་ལན་དུ། སེམས་ཅམ་པ་ན་རེ། དེ་ལ་བྱབ་པ་མེད་དེ། ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་ཆད་མས་གཞོན་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་དེ་ཡོད་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མདོ་འགའ་ཞིག་ལས་ཕྱི་དོན་ཡོད་

པར་གསུངས་པ་ནི། གདུལ་བྱ་སློ་དམན་པ་རྣམས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་ཞུགས་
པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་ལྷུ་དགོངས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་རང་རྒྱུད་པས། སེམས་དོན་
དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་ཕྱི་དོན་མེད་ལ་
སེམས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་རེ་ཞིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་དུ་
རྟོགས་མི་རུས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རིམ་གྱིས་དོན་དམ་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེད་
དུ་གསུངས་པའི་ལྷུ་དགོངས་ཡིན་པར་བྱངས་ཤིག །ཅེས་བཤད་དོ། །

༼ང་༽གལ་ཏེ་དངོས་སྣ་བ་བྱེད་རང་རྣམས་ཀྱང་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་
པས་དབྱད་པ་མིན་པར། རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་
མེད་པའི་སློ་ལ་རི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ན་ནི་ཁྱ་བྱ་ཅག་འདོད་ཚུལ་
མཚུངས་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་དོན་དམ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དབྱད་ན་ནི་རྣམ་བཞག་
ཐམས་ཅད་འཁྲུག་པར་འཇུར་རོ་ཞེས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་སྤར་བཤད་པའི་གཞོད་
མེད་ཀྱི་སློ་ལ་རི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་འདི་ལ་དོན་དམ་པའི་དབྱད་པ་
མི་འཇུག་གོ། དེས་རྣམ་པར་དབྱད་པར་བྱེད་ན་དོན་གཞན་དུ་སྟེ་མེད་པར་སོང་བས་
མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པས་གཞོད་པར་འཇུར་རོ་ཞེས་པའོ། །དབྱད་ན་ཆོས་རྣམས་མི་རྟེན་
དེ། ཞེས་སོགས་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་མིན་པས་ན། གཞན་དུ་སོང་བས་གཞོད་པར་
འཇུར། ཞེས་དབྱད་ན་མི་རྟེན་པའི་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཆོག་ལྷག་
ཡིན་པ་ལ་ཡིག་འོར་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །

༼ཅེ༽མ་བརྟགས་གཅིག་ཕྱ་ཉམས་དགའ་བ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དབྱ་མའི་གཞུང་
ནས་བྱང་བའི་མ་བརྟགས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་ཐ་སྣང་པའི་ཤེས་
པ་ལ་བྱ་ཡི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མིན་ལ། རྟོག་པ་མེད་པ་ཙམ་ཡང་མིན་
ནོ་ཞེས་པའོ། །

༼ཆ༽བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། ཞེས་པ་
ཡིན་པས་ན་འདིར་ཡི་གེ་ཆད་པར་མངོན་ནོ། །

༼ཇ༽གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱིས་འདུས་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་
པའོ། །

༼ཉ༽དཀའ་འགྲེལ་ལས། རྩབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པ་སྟེ།
དཔེར་ན་བདག་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། དེའི་
རྩབ་མ་རྩབ་ནི་སྟ་སྟགས་བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱིས་རྣམས་དགུ་ལས་ས་ཚུ་མེ་རྒྱུད་ཡིད་ཀྱི་
རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཕྱིར་མ་རྩབ་པའི་རྣམས་དང་། བདག་སྟོགས་མཁའ་དུས་ཀྱི་
རྣམས་བཞི་ནི་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཕྱིར་རྩབ་པའི་རྣམས་སུ་འདོད་པ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་
སམ་སྟམ་མོ། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་ཆབ་རྒྱུ་དཔེར་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་བརྒྱུད་བྱང་ལས། གཞན་སྟེ་བས་
བཏགས་པའི་རྟག་དངོས་གཙོ་བོ་དང་། རང་སྟེས་བཏགས་པའི་རྟག་དངོས་འདུས་མ་
བྱས་གསུམ་དང་། གནས་མའི་བྱས་བཏགས་པའི་བརྒྱུད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་གཅིག་
བདེན་དགག་པ་ནམས་ནི་རྩབ་པའི་གཅིག་བདེན་དགག་ཅེས་པའི་ས་བཅད་ཀྱི་ཁོངས་
སུ་བཤད་པ་ལྟར་ལྟང་སྟེ་གྲུབ་མཐར་ཡང་བཤད་པས་ན་དེ་དག་གི་དགོངས་པ་གང་
ཡིན་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱན་ཙུ་འགྲེལ་སོགས་སུ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་མེད་ཅིང་། རྒྱུ་
རང་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་རྒྱན་གྱི་བརྒྱུད་བྱང་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། རྟེན་མ་རྒྱན་ལས། རྩལ་ཕྱན་རང་བཞིན་མེད་གྲུབ་པ། རྟེན་ཕྱིར་མིག་དང་རྣམས་
ལ་སོགས། རྟེན་དང་གཞན་སྟེས་མང་བོ་དང་། རྟེན་བཞིན་མེད་པར་མངོན་པ་
ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་སྟེས་སྟེས་པའི་སྤང་ཁམས་
སྟེ་མཆེད་དང་། གཞན་སྟེས་སྟེས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་ལ་སོགས་པ་བདེན་པའི་
རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་ཞིང་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྩལ་ཕྱན་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་
པ་དེའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་ཡོད་དེ། རང་སྟེས་གཟུགས་ཅན་བཙུ་རྩལ་ཕྱ་རབ་བསགས་པའི་

རང་བཞིན་དུ་ཁས་སྒངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྡེ་བས་ཡན་ལག་གི་རྩལ་རྩལ་ཕྱན་གྱིས་
བརྩམས་ཤིང་། གཟུགས་རྩི་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་། འདེགས་འཛོག་ལ་སོགས་
པའི་ལས་དང་། ཡོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་སྤྱི་ཆེན་པོ་དང་། ཉི་ཆོ་བ་དང་། སྡོན་པོ་ལ་སོགས་
པ་དེ་ལ་འདྲུ་བའི་བྱད་པར་ནམས་རགས་པ་ཡན་ལག་གི་རྩལ་ལ་འདྲུ་འབྲེལ་གྲུབ་པར་
ཁས་སྒངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདྲུས་མ་བྱས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡང་སྤར་བཀག་ཟིན་
པས་ན་ཁམས་བཙོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤིན་ཏུ་
གསལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །

༼༡༽གཏན་ཆོགས་དེའི་ཚུལ་སྒྲུབ་ལུགས་གཞན་ནམས་སྤྲིང་། ཕྱོགས་ཆོས་
སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆ་བཅས་སྤྱི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཆ་བཅས་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་
གཅིག་གི་གཞི་མཐུན་འགོག་པ་གཉིས་ཅུང་ཟད་དཀའ་བས་ན། རྒྱས་པར་དབྱེ་མ་རྒྱན་
ཅ་འབྲེལ་དང་རྩི་རང་གིས་མཛད་པའི་དབྱེ་མ་རྒྱན་ཀྱི་བརྩེད་བྱང་དང་ལྷང་སྤྱི་གྲུབ་
མཐའ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ལ། མདོར་བསྟུན་ན་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་བོ་ལས། བ་རོལ་
ལ་འགལ་འདྲུ་སྟོན་པའི་མཆོམས་མཐར་ཐུག་ནི། རང་གཞན་སྡེ་བས་རི་འབྲུ་ཞིག་ཁས་
སྒངས་པ་ལ་ཡང་དུས་ཀྱི་རིམ་པའམ་ཡུལ་གྱི་ཆའམ་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སོགས་ཆ་
དུ་མ་མེད་པའི་ཆ་མེད་མི་སྤྱིད་པར་བསྟན་ནས། ཆ་དུ་མ་དང་ལྷན་པར་གྲུབ་པ་ན་ཆོས་
གཅིག་ཆ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཐ་སྟོན་པའི་དོན་ལ་མི་འགལ་མོད་དོན་དམ་
པར་གྲུབ་པ་ལ་ནི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་འབྲེལ་མེད་དང་ངོ་བོ་གཅིག་
ན་ཆ་ནམས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་བ་དང་ཆ་ཅན་དུ་མར་འཇུག་བའི་གཞོད་པ་བསྟན་ནས་
ཆོས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་འགོག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཏན་ཆོགས་འདི་བྱབ་
བྱེད་དང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་བཤད་པའང་ཡོད་པ་ནི་མར་
ཕྱིན་མཐའ་དཔྱོད་དུ་གསལ་ལ། རྩི་དབྱེ་མ་རྒྱན་ཀྱི་བརྩེད་བྱང་ལས། དེ་ཡང་རྒྱ་དང་
བྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པ་ལ། དོན་དང་ཐ་སྟོན་སྤྱི་བྱེད་གཉིས་གསུངས་པས། འདི་ནི་

ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་ཐ་སྟད་སྐབ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་མིན་པས།
དོན་གྲུབ་ཟིན་པ་ཡང་དོན་ལྡོག་གི་དོན་དུ་མི་གཟུང་ངོ། །ཞེས་རང་བཞིན་མ་དམིགས་
པ་མིན་པར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཡང་དོན་གྲུབ་ཟིན་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཐ་སྟད་
སྐབ་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། མཚན་མོའི་རྒྱ་མཚར་ཆོས་ཅན། མེ་མེད་དེ། མེ་ཆད་མས་མ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མཚན་ཉིད་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་མཚན་བྱར་
འགྲོ་རྒྱུ་སྐབ་པ་དང་འདྲ་བར་གོ་བར་མི་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །འདིར་ཚོད་པ་སྤངས་ཚུལ་
སོགས་གཞན་དུ་སྟོན་ཟིན་ཞེས་པ་ནི་འཇམ་དབྱངས་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར་གྱི་བཤད་
ཚུལ་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་དུ་བཀག་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

༼ཐ༽དེའི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་གཟུགས་བརྟན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཕྱི་
ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་རྣམས་རྒྱན་རང་འགྲེལ་
དང་མཛོད་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞོག་ཁྱབ་སྐབ་ཚུལ་ནི། གཅིག་དང་དུ་
མ་མ་གཏོགས་པར། ཞེས་སོགས་ཏེ། གོ་སྐྱའོ། །

༼ད༽དངོས་སྤྲོ་བ་ན་རེ། གང་ཆད་མ་ཡིན་ན་ཡང་དག་པའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཅན་
ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་དོན་དམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་བཞིན། གཟུགས་སོགས་
འཛིན་པའི་དབང་མཛོད་ཀྱང་ཆད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་གཏན་ཆོགས་འདི་ལ་གཞི་དང་
པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་མེད་པས་ཡང་དག་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྐབ་མི་རུས་ལ། དེར་མ་
ཟད་ཡང་དག་པར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཐ་སྟད་སྐབ་པའི་གཏན་ཆོགས་འདི་ཡང་ཡོད་
དེ། ཞེས་པའོ། །

༼ན༽དེ་བས་ན་སྐྱེ་བས་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་
ནི་སྤར་ཐང་དཔར་མ་ལས་འདི་དང་ཆོག་ཟུར་མི་འདྲ་བར་བྱུང་ངོ། །གང་ལྟར་ཡང་དོན་
ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་ན་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་པའི་

ཕྱིར། མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་བ་ལྷོག་ན་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་ཡང་ལྷོག་པར་འགྱུར་
བས། གཏན་ཆེགས་མ་ངེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡང་དག་པར་སྐྱེ་
བས་མ་བྱུང་ན། མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ན་བྱ་ལ་སོགས་པ་མི་བདེན་ཡང་སྐྱེ་བར་སྤང་བའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྐྱེ་ན་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པས་བྱུང་ཀྱང་། དེ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པས་བྱུང་བར་
སྐྱབ་མི་རུང་ན། བྱུང་བྱེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་པ་སྐྱབ་པ་ལ་བྱུང་བྱེད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་
ཡོད་པ་སྐྱབ་པས་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་ལ་ཤིང་ཤ་བ་
ཡོད་པར་སྐྱབ་པས་མ་བྱུང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

༼པ༽ལྷུ་གུ་སྤར་མེད་པ་གསར་དུ་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་ན། སྤར་མེད་པ་གསར་
དུ་སྐྱེ་བ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྷོས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་ན་
རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ལྷོས་པ་མི་རུང་བས། དུས་གཅིག་ལ་མེད་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་བཞིན་དུ་དུས་
ཐམས་ཅད་དུ་མེད་དགོས་སོ། །སྤར་ཡོད་ན་སྤར་ཡང་སྐྱེ་མི་དགོས་ཏེ། རང་གི་བདག་
ཉིད་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཤེས་པ་བཞིན་ཞེས་པའོ། །

༼པ༽དངོས་པོ་ནམས་དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་རྟག་པའི་རྒྱ་ལས་
སྐྱེའམ་མི་རྟག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ། དང་བོ་ལྟར་ན་དངོས་པོ་ནམས་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་མི་སྲིད་
པར་དངོས་པོ་རིམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་
བའམ་ཡང་ན་ལན་གཅིག་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །མི་རྟག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་ན་འབྲས་
བུའི་དུས་ན་ཞིག་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེའམ། འབྲས་དུས་ན་མ་ཞིག་པ་ལས་སྐྱེ། དང་བོ་ལྟར་
ན་ཞིག་པ་དངོས་མེད་ཡིན་པས་རྒྱར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་རྒྱ་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་ཞིང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་
དུ་འགལ་ལོ། །འོན་ཏེ། མིག་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་དང་བོ་ད་ལྟ་བའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཞིང་། དེ་
ལས་མིག་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་དུས་གཉིས་པར་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་འབྲས་དུས་ན་རྒྱ་

ཞིག་ཀྱང་རྒྱུ་དངོས་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སྐད་ཅིག་སྡུ་བྱི་དེ་གཉིས་
བར་མ་ཆད་དུ་སྒྲིབ་དེ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་ཆོད་དམ་སྟོགས་གཅིག་གིས་མ་
ཆོད། དང་པོ་ལྟར་ན་དུས་མཉམ་དུ་ཐལ་བ་སོ་ན་གནས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཆ་བཅས་
སུ་སོང་བས་ཆ་མེད་ཉམས་ལ། དེའི་ཕྱིར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཉམས་པས་རྒྱ་འབྲས་དོན་
དམ་པར་གཞན་ཡིན་པ་ཞིགས་སོ། །སྐབས་འདིར་སྟོང་ཐུན་ལས། ཡང་སྤང་བ་ལས། དེའི་
ཕྱིར་སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་གིས། དོན་དམ་པར་ནང་གི་སྒྲིབ་མཆོད་གཞན་ལས་མི་སྒྲིབ།
གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ། ཞེས་པ་ནས། ཁ་ཅིག་འདི་ལ་མ་ངེས་པ་
དང་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་རྫོང་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཕྱ་
སྟོགས་ཅན་ནམས་རྒྱ་གཞན་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་དངོས་སུ་གཞན་ཉིད་ལ་སོགས་
པའི་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པ་དེ་དག་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། དངོས་པོ་
ནམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སུན་
དབྱུང་བ་བཤད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་གཞན་ཉིད་མ་གྲུབ་པས་གཞན་
ལས་མི་སྒྲིབ་ཞེས་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་གཞན་སྒྲིབ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱ་
སྟོགས་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་གཞན་སྒྲིབ་མེད་པས་གཞན་
ལས་མི་སྒྲིབ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། སྟོབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་གིས།
ཞེས་པ་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་དང་། དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་འདི་ལ་མ་ངེས་པ་དང་མ་གྲུབ་པ་
ཉིད་རྫོང་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཞེས་པ་སྐྱབས་ལེགས་ལྡན་གྱི་ཉགས་སྒྱུར་དེ་
ལ་ཆོག་གསལ་དུ་སྒྲིན་བརྗོད་པ་ལ་བསམས་པར་མངོན་ནོ། །ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་
སྟོང་པོ་ལས། ཞི་བ་འཆོ་དཔོན་སྟོབ་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་སྐྱབས་རང་རྒྱུད་བཀག་པའི་
སྒྲིན་སྟོང་མཛད་རྒྱུར་སྤང་ཡང་མ་མཛད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཚུལ་ལ་
ཞིབ་ཆ་ཅུང་ཞིག་དགོས་སོ། །

༼བཤེད་པོ་ལས་སྒྲིབ་ས་རང་ལས་སྒྲིབ་དང་དབང་ཕྱག་ལས་སྒྲིབ་ས་གཞན་

ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དང་།
དངོས་པོ་ནམས་རྒྱ་མེད་པར་སྐྱེ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆེར་མའི་རྩོལ་བ་བཞིན་ཞེས་པའི་འདོད་པ་
འགོག་ཚུལ་སྤར་བཤད་ཟིན་པ་དང་གོ་བར་ཡང་སྤྲོད། །

༼མ་ཤུ་གུ་ཆོས་ཅན། འོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་སྟེ། རང་གི་རྒྱའི་དུས་སུ་ཡོད་ན་ཡང་
འོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ། རང་གི་རྒྱའི་དུས་སུ་མེད་ན་ཡང་འོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།
ཞེས་པའི་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་སྒྲུབ་བ་དེའི་ཕྱགས་ཆོས་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི། རང་གི་རྒྱའི་
དུས་སུ་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོད་པའི་ལྷ་གུ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་
མི་སྐྱེད་དེ། རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་སྟོན་མེད་པའི་བྱད་པར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
ནམ་མཁའི་པར་བཞིན་ནོ། ཞེས་པ་དང་། འོན་དམ་པར་སྐྱེ་བའི་ལྷ་གུ་ཆོས་ཅན། སྤར་
མེད་གསར་དུ་འོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་སྟེ། རང་གི་རྒྱའི་དུས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
ནམ་མཁའི་པར་བཞིན། བྱབ་སྟེ། འོན་དམ་པར་སྐྱེ་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་དགོས་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་གཅིག་ལ་མེད་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འོན་དམ་པར་མེད་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། འོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་སྟོས་པ་མི་རུང་བས་ན་རྒྱ་རྒྱུན་ཁང་བའི་ཆེ་སྐྱེ་
ལ་རྒྱ་རྒྱུན་མ་ཁང་བའི་ཆེ་མི་སྐྱེ་བའི་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་།
ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་ལྷ་གུ་ཆོས་ཅན་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་དུས་སུ་ལྷ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པའི་བྱ་
བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ ལྷ་གུ་དང་ལྷ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ནི་འོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་རྟེན་དང་
བརྟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འཇུག་གིས་ཀྱང་འགོག་པར་བྱེད་དེ། འཇུག་
པའི་ནམ་བཤད་ལས། འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ནི་འདི་སྐྱེ་ཞེས་པའི་བྱེད་པ་བོ་
ལྷ་གུ་སོགས་ལ་བརྟེན་དགོས་པས་རྟེན་དང་བརྟེན་པའོ། །རྟེན་བརྟེན་པ་འོན་དམ་པར་
གྲུབ་ན་ནི་རང་བཞིན་གཞན་དུ་འཇུག་བ་མི་འཐད་པས། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ཡང་བྱ་བ་
རྟེན་དགོས་པས་ལྷ་གུ་སོགས་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པའི་དུས་སུ་ཡང་། སྐྱེ་བའི་བྱ་བའི་རྟེན་
དུ་ལྷ་གུ་ཡོད་དགོས་པས་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འཇུག་བ་སོགས་ཀྱིས་གཞི་དང་

པས་མི་འཐད་དོ། །ཐ་སྙད་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་ལན་ཅིག་ཉེན་བཙེན་པར་སོང་ན་དུས་ཐམས་
ཅད་དུ་འགོ་མི་དགོས་པས་མི་མཚུངས་སོ། །ས་བོན་དང་དུས་མཉམ་པའི་མྱ་གུ་སྐྱེ་བའི་
བྱ་བ་ནི། མྱ་གུ་སྐྱེ་བ་ལ་ཚྭགས་པའི་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དང་མྱ་གུ་གཉིས་སྒྲིར་ཉེན་བཙེན་
པ་ཡིན་པ་དང་། བྱ་བ་དེའི་དུས་སུ་མྱ་གུ་མེད་ཀྱང་བྱ་བ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བ་ནི། དཔེར་
ན་སྒྲིར་འབྲེལ་ཡུལ་ཁེགས་ན་འབྲེལ་བ་བོ་ཚྭགས་པ་དང་། ས་བོན་འབྲེལ་ཡུལ་དང་མྱ་གུ་
འབྲེལ་བ་བོ་ཡིན་པ་དང་། མྱ་གུའི་དུས་ན་ས་བོན་ལོག་ཀྱང་མྱ་གུ་མི་ཚྭགས་པ་མི་འགལ་
བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཅ༽མྱ་གུ་ཆོས་ཅན། འོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། འོན་དམ་པར་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་
ན་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་མི་སྐྱེ། འོན་དམ་པར་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་
མི་སྐྱེ། འོན་དམ་པར་རྒྱ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་མི་སྐྱེ། འོན་དམ་པར་རྒྱ་དུ་མ་
ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྤྱི་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་ཚྭགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་
ནི། རྒྱུན་གསུམ་དང་སྒྲུར་ཉེ་བཤད་ན། སྤྱི་དང་བོ་འགོག་པ་ནི། མིག་དབང་གིས་མིག་
དབང་གཉིས་པ་ཁོ་ན་སྐྱེད་དམ་མིག་ཤེས་གཅིག་སྤྱི་ཁོ་ན་སྐྱེད། དང་བོ་ལྟར་ན་འགོ་
བ་ཐམས་ཅད་ལོང་བར་ཐལ། མིག་དབང་ལས་མིག་ཤེས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་ལྟར་ན་འང་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལོང་བར་ཐལ། མིག་དབང་སྐྱེད་ཅིག་གཉིས་མཐུད་
ནས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་གཉིས་པ་འགོག་པ་ནི། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཚྱོང་བའི་ཆ་ནི་དེ་
མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་ལག་རྩེས་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆ་ནི་དམིགས་རྒྱུན་གྱི་ལག་
རྩེས་དང་། ཡུལ་རིས་སུ་ཆད་པ་འདྲིན་རྣམ་པའི་ཆ་ནི་བདག་རྒྱུན་གྱི་ལག་རྩེས་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། འོན་དམ་པར་རྒྱ་གཅིག་ཁོ་ནས་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་གསུམ་པ་
འགོག་པ་ནི། རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱེད་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཚྱོང་བའི་ཆ་དང་
ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆ་དང་ཡུལ་རིས་སུ་ཆད་པ་འདྲིན་རྣམ་ཀྱི་ཆ་གསུམ་པའི་ནང་
ནས་གང་རུང་གཅིག་ཁོ་ན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་གཤི་ལག་རྩེས་སུ་ཐལ་བས། མིག་

ཤེས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་གཞན་གཉིས་མི་སྲིད་པའམ་རྒྱ་མེད་དུ་སྦྱེས་པར་ཐལ་ལོ། །ལྷ་བཞི་
བ་དགག་པ་ནི། བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་གྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྤྲང་གི་རྒྱུན་གསུམ་གྱིས་བཞག་
པའི་བྱང་པར་གསུམ་པོ་དེ་དོན་དམ་པར་རྒྱུན་གསུམ་ཆོགས་པས་སྦྱེད་པ་ཡིན་ན། མིག་
ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་གསུམ་གྱིས་བཞག་པའི་ལག་རྒྱུས་གསུམ་པོ་དེ་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་མེད་
ཀྱང་སློལ་ཐ་དད་པར་སྤང་བ་ཙམ་ཡིན་ནམ། སློལ་པར་ལའང་ཐ་དད་པར་མི་སྤང་བ་
ཡིན་ནམ། དོན་དམ་པར་ཐ་དད་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་གནས་
ནས་སྤང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་རྒྱུན་པར་འགྱུར་གྱི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཉམས་
སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་རྒྱུན་གསུམ་གྱི་ལག་རྒྱུས་གསུམ་པོ་གཅིག་དུ་སོང་བས་རྒྱ་དུ་མས་
འབྲས་བུ་དུ་མ་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན་མིག་ཤེས་དང་མིག་ཤེས་ཀྱི་
བྱང་ཆོས་གསུམ་པོ་ཡང་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་དུ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་མིག་ཤེས་དང་དེའི་
བྱང་ཆོས་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ཐ་དད་མེད་དེ། དོན་དམ་པར་ཐ་དད་དུ་
ཡོད་ན་འཕགས་པའི་རི་ལྷ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐ་དད་དུ་གཟིགས་དགོས་པ་
གང་ཞིག་དེས་ཐ་དད་དུ་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར། ཟུར་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དོན་དམ་པར་གྲུབ་
ན་གནས་ལྷགས་སུ་གྲུབ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་དག་དོན་དམ་
པར་ཐ་དད་ཞིགས་ལ་དེ་ཞིགས་པས་དོན་དམ་པར་དུ་མ་ཡིན་པ་ཞིགས་པའི་ཕྱིར་དོན་
དམ་པར་རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྦྱེད་པ་ཞིགས་སོ། །

༼ཆེ་འདིའི་ས་དགུ་ནི་པར་ཕྱིན་གྱི་ནམ་བཤད་ལས། འགྲེལ་ཆེན་དུ། ས་དགུ་
ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལ་བྱས་ནས། དེ་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་དུ་སྟོན་པའི་རང་ལྷགས་དང་།
སེམས་རྟེན་ས་དགུར་བཤད་པ་ནི། བསམ་གཏན་ས་དྲུག་དང་། གཟུགས་མེད་དང་པོ་
གསུམ་ཡིན་ལ། འདིར་འདོད་པ་སོགས་དགུ་བཤད་པ་ནི། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ཁམས་གསུམ་
ལ་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པར་སྟོན་པའི་གཞན་ལྷགས་གཉིས་བཤད་དོ། །འདོད་པ་དང་
སྲིད་ཅེའི་སེམས་ལ་མི་བརྟེན་པར་བཤད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཐབས་མི་མཁས་པའི་དབང་

དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ཏེ། འགྲེལ་བ་འདྲིའི་ཆིག་ཟིན་ལྟར་ན། ས་དགུ་སྤང་བའི་
རྟེན་དུ་མཛད་པར་གསལ་ཡོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ནི་མཐའ་བྲལ་དབུས་སྤོ་
བོ་ཉིད་མེད་པས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་ཆིག་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་རྣམས་
དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་རྟག་མཐའ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་ཆད་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་
དབུས་འཐད་པར་སྤོ་བ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤོ་བས་དབུ་མ་བ་དང་
ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྤོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་དབྱེ་བ་ནི་ཐལ་འཇུག་བ་དང་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་
སྤོ་ཡོད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་དབུ་མ་བར་ཁས་འཆེ་བ་དག་ནི་མིང་དབུ་
མ་བར་བཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི་དོན་ལ་དབུ་མ་བར་མི་རུང་ངོ་། །ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཡོད་པ་
མིན་པའི་མེད་མཐའ་དང་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོར་ཡོད་པའི་རྟག་མཐའ་བཀག་ནས་
རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་བདེན་གྲུབ་རྣམས་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་དབུ་མ་ཡིན་པར་
འདོད་པ་མཚུངས་པས་ཐལ་རང་གཉིས་ཀ་དབུ་མ་བ་ཡིན་ཀྱང་། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་
དང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལྟ་བུ་རྟག་ཆད་སྤོ་མོའི་མཐའ་ཀྱན་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་
ཐལ་འཇུག་བའི་ལྷགས་ཡིན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྟན་པ་ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་
འགྲེལ་མཁན་བྱུང་བའི་རིམ་པ་ནི། སྟོན་པ་སྤུང་བའི་དབང་བོ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་
རྗེས་སུ་ལོ་བཞི་བརྒྱའི་དུས་ན་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཀྱིས་སྤྱིའི་ཡུལ་ནས་ཐེག་
ཆེན་གྱི་མདོ་ཡུམ་འབྱུང་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱུན་རྒྱངས་ནས་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་
མཐའ་གཉིས་སྤངས་པའི་དབུ་མར་བཀྲལ་བའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་བྱེ་བའོ། །ལོ་དགུ་བརྒྱ་
ལོན་པར་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དགོངས་པ་སེམས་ཅམ་དུ་བཀྲལ་བའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་བྱེ་བ་ནི་
འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བྱས་སོ། །རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་སྟོབ་དཔོན་སངས་
རྒྱས་བརྒྱུངས་ཀྱིས་ཐལ་འཇུག་བའི་ལྷགས་སུ་བཀྲལ། དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་ལྷ་བྱ་ཀ་ར་སྟེ་
ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་སྟོན་བཟུང་ནས་དགག་པ་མཛད་དེ་རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་དབུ་མ་
རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་སུ་བཀྲལ་བའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་བྱེའོ། །སྟོབ་དཔོན་རྩ་བ་བྲགས་པས་
ལེགས་ལྷན་གྱི་ལྷགས་དེ་ལེགས་པར་བཀག་ནས་རྩ་ཤེའི་དགོངས་པ་རང་རྒྱུད་པ་མན་

ཆད་དང་ཐུན་མོང་མིན་པར་བསྒྲུབ། དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོས་རང་རྒྱུད་
གཉིས་པ་སྟེ་ནལ་འབྱོར་སྦྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་གསལ་བར་བྱས་སོ། །ཁ་
ཅིག་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱུད་བཟོད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ལ་འཁྲུལ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅི་ཡང་
མེད་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་སྒྲིང་བོ་རྟག་བརྟན་སྟོན་པའི་མདོའི་ཆོག་ཟིན་ལ་བརྟེན་ནས་
ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་གཞན་ཀྱིས་སྒྲིང་བའི་བདེ་གཤེགས་སྒྲིང་བོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྟག་པའི་
བདག་སྐྱེ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་པས་ཡོད་པའི་གོ་མི་ཆོད་པས་ན་བདེན་པ་
གཉིས་ཡོད་པ་མི་འདོད་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་མེད་པར་
གསུངས་པ་ལ་འཁྲུལ་ནས་ཐལ་འཇུར་བ་ལ་རང་ལྷགས་མེད་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག་
འཇིག་རྟེན་པའི་སློ་ལྷན་སྐྱེས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཆད་མ་མིན་པར་གསུངས་པ་ལ་འཁྲུལ་
ནས་ཐལ་འཇུར་བའི་ལྷགས་ལ་ཆད་མ་མེད་པས་ན་ཆད་མས་གྲུབ་པ་མེད་ཟེར་བ་ལ་
སོགས་པ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བ་ནམས་དབུ་མ་བར་སྒྲོམ་ཀྱང་དབུ་མ་བ་མིན་
ནོ། །བྱད་པར་དུ་སྐྱབ་བ་གྲགས་པའི་ལྷགས་བབྱང་བར་སྒྲོམ་ཀྱང་། ཀུན་མཁྱེན་ཙེང་ཁ་བ་
ཆེན་པོ་ལ་ཀུན་དུ་དབྱར་འཛིན་པའི་སྟག་ལོ་ཁྱོད་རང་ལ་འགལ་བ་དང་འཁྲུལ་བ་མང་
བོ་ཡོད་དོ། །དེ་དག་གང་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡིན་
ཡང་ངེ་སྟེ་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མི་མཁྱེན་པར་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་
ན་སེམས་མེད་ཟེར་བ་ནི་ཟད་བྱེད་པ་དང་དཔྱོད་པ་བས་ཀུན་མཁྱེན་མེད་པར་འདོད་
པའི་ལྷགས་ངན་པ་དབུ་མ་བའི་ལྷགས་སུ་འཁྲུལ་ལོ། །དོན་དམ་བདེན་པ་བརྟེན་ནས་
འབྱུང་བ་དང་ཚྭགས་སྐབ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཆེས་ཆེར་འགལ་ལོ། །དགེ་མི་དགེའི་
ལས་དང་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བདེ་སྟག་འདོད་པ་དང་ནམ་སྟོན་ཏེ་ཡི་དྲགས་ཀྱི་ནག་
ཁྲག་དང་ལྷའི་བདུད་ཅི་ལ་ལོངས་སྦྱོད་པའི་དབང་མདོན་ཆད་མ་གཏན་མེད་དུ་འདོད་
པ་འགལ་ལོ། །འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་སྤྱ་གུ་ས་བོན་ལས་གཞན་མིན། །དེ་ཕྱིར་སྤྱག་ཆེ་
ས་བོན་ཞིག་པ་མེད། །ཅིས་སོགས་ལ་འཁྲུལ་ནས། མ་བརྟགས་པའི་སློ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཁོར་
འབྲས་བུའི་དུས་སུ་རྒྱ་མ་ཞིག་པར་གནས་པས་ན། བསྐལ་ཆེན་དུ་མར་མ་ཞིག་པའི་ལས་

གྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་འདོད་ན་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་དུ་འགྱུར་བས་འཁྲུལ་
ལོ། །བསགས་ནས་བསྐྱལ་བའི་བར་དུ་མི་འཛིག་པའི་ལས་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་དེ་དབུ་མ་
བའི་ལུགས་སུ་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི་འཛིག་ཉེན་གྱི་ངོར་ཡོད་གྱི་
ཐལ་འགྱུར་བ་ལ་མེད་པས་ན། རང་ལུགས་ལ་ཟབ་རྒྱས་མི་འདོད་པ་དང་དེ་བདེན་པ་
གཉིས་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལ་མཁས་པའི་དབུ་མ་བའི་ལུགས་སུ་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །མ་
བརྟགས་མ་དབྱད་པའི་ངོར་ཤེས་བྱ་ཙམ་བདེན་གཉིས་གྱི་དབྱེ་གཞིར་འདོད་པ་དང་
བརྟགས་ཤིང་དབྱད་པའི་རིགས་ཤེས་གྱི་ངོར་རྟེན་པའི་དོན་དབྱེ་བར་བཀོད་པ་འགལ་
ལོ། །བདེན་གྲུབ་གྱིས་སྟོང་བར་རྟོགས་པ་མིན་ཡང་བདག་འཛིན་སུན་འབྱིན་པའི་ཐར་
ལམ་རིགས་ཤེས་གྱིས་ལེགས་པར་དབྱད་ངོའི་སྟོན་བྲལ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་འདོད་པ་དང་
ཞི་སྟོ་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་ནས་བྱང་བ་ལྟར་འདོད་པ་འགལ་
ལོ། །ཅི་ཡང་མ་བསྟོམ་པ་སྟེ་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་དེ་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པ་ཡིན་
པར་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །ས་ལྷག་དེ་རྣམ་གཞན་ཡིན་པ་ཙམ་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་
པ་དང་བདག་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཙམ་གྱིས་བདག་སྐྱེ་མི་འདོད་པ་ནི་འགལ་
ལོ། །བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་མང་བོར་རིག་གནས་ཀྱན་ལ་བསྐྱབ་ཀྱང་འབྲས་བུ་སངས་
རྒྱས་པའི་དུས་ན་ངེ་སྟེད་པ་གཅིག་ཀྱང་མི་ཤེས་པ་ནི་ལམ་བཟོད་ལུགས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་
ཚོངས་པའི་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མེད་ཐུང་འདས་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་རང་སྣང་ལ་
གཟུགས་རིག་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བཞི་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །འདི་དག་རིགས་
པའི་འཕུལ་ཡིན་ནམ་སྟམ་སྟེ། རྟོགས་སྔ་སྔ་བས། དེ་དག་སངས་རྒྱས་རང་སྣང་ལ་མེད་
མཉམ་དང་། གཞན་ངོར་ཡོད་མཉམ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། བཅོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་
གཉིས་འདོད་པ་དང་ཆད་མ་མི་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །སྐྱབ་བྱེད་གྱི་རིགས་པ་ཡོད་པ་དང་
ཆད་མས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །འདི་དག་ཀྱང་རིགས་པའི་
འཕུལ་ཡིན་གྱི་དངོས་འགལ་མིན་ཏེ། རྟོགས་སྔ་སྔ་བས། དེ་དག་མ་བརྟགས་འཁྲུལ་པའི་
ངོར་ཡོད་མཉམ་དང་ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་ལུགས་ལ་མེད་མཉམ་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་
 སྟོབས་བརྒྱ་སོགས་ཐོབ་པ་དང་འཁོར་བ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་རྟོག་གི་བཞུགས་པར་
 གྱུར་པའི་ལས་རྒྱུད་ཉི་མེད་ཆེན་ལྷན་ཉན་མ་སྤངས་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 འདོད་པ་འགལ་ལོ། ཁྱོད་ཀྱིས་འདིག་ལྷ་ཀྱུན་བཏགས་དང་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་འདྲིན་སྤངས་
 མི་མཐུན་པར་འདོད་པ་བཀག་པས་ན། ང་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དུ་འདྲིན་པའི་
 འདིག་ལྷ་དང་ང་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདྲིན་པའི་འདིག་ལྷ་གཉིས་འདྲིན་སྤངས་མཐུན་
 པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅམ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རང་སྤྲེས་འདིག་ལྷའི་ཞེན་
 ཡུལ་སྦྱབ་པ་དང་འགོག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ་བས་འགལ་བ་དང་། བདག་མེད་སྤྲ་
 བ་དང་རགས་པ་རྟོགས་པའི་ལྷ་བ་གཉིས་འདྲིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་ན་
 འགལ་བ་འདྲུ་བར་འགྱུར་རོ། ཀྱུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པ་དང་ཕྱི་དོན་ཡོད་པར་འདོད་
 པ་འགལ་ལོ། དོན་དམ་བདེན་པ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཡིན་པ་དང་འཕགས་
 པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འདྲིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པར་འདོད་པ་འགལ་
 ལོ། མཛོན་པ་ནས་བཤད་པའི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོ་རྣལ་འབྱོར་
 མངོན་སུམ་མིན་པ་དང་དེ་ནས་བཤད་པའི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་
 འདོད་པ་འགལ་ལོ། འཁོར་བ་རགས་པའི་རྩ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཀྱི་མ་རིག་པ་དང་
 འཁོར་བ་སྤྲ་བའི་རྩ་བ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། འཁོར་བ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའི་རྩ་
 བ་ལས་རྒྱུད་དང་ཁམས་འཕྲོ་བའི་ཆགས་པ་ཞེས་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གསུམ་འདོད་པ་དང་།
 ཞི་སྟོ་གཅིག་པར་འདོད་པ་འགལ་ལོ། ཁྱོད་མའི་མདོ་དང་སྡེ་བདུན་ནང་རིག་པའི་
 བསྟན་བཅོས་ཡིན་པ་བཀག་པས་ན། དེ་དག་ལྷན་སྦྲེས་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་འདོད་
 དགོས་ལ། དེ་ལྟར་སྤྲེས་པའི་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་འགོག་པའི་བསྟན་བཅོས་གང་ཡིན་པ། ལྷ་
 ལྷན་སྦྲེས་པ་དེའི་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་འདོད་པ་འགལ་ལོ། ཀྱུན་རྫོབ་བདེན་
 པ་འཐད་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཡང་བདེན་བཞི་དང་ཞུགས་གནས་སོགས་རུང་བ་དང་
 རིགས་པར་འདོད་པ་འགལ་ལོ། གཞི་ཀྱུན་མེད་པ་སྟེ་གཞི་མེད་རྩ་བ་དུ་འདོད་པ་

དང་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་བྱུང་གཞི་དང་ཀུན་བརྟགས་སོགས་ཀྱི་གདགས་གཞི་ཁས་
སྤངས་པ་འགལ་ལོ། །པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་དེ་ཉིད་
སྟགས་སྤྲེལ་གྱི་ཆོགས་ལམ་ནས་སྤར་འཇུག་པར་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །པར་ཕྱིན་ཐེག་
པ་ནས་བཤད་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་ཟད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཁམས་འཕོ་འགྱུར་གྱི་
བག་ཆགས་ཡོད་པར་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །བརྗོད་བྲལ་དང་སྒོ་ལས་འདས་པ་དང་སྒོའི་
ཡུལ་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཁ་བྱང་དང་ཉ་ཤར་གི་ཡིག་ཆ་དང་མཐུན་པའི་སྒྲོམ་ཡིག་ངན་
པ་ནམས་ཁྱོད་འབྲལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་སམ་རང་དབང་བའི་རྟགས་
དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། རང་མཆོན་སྤང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གནོད་མེད་ཀྱི་ཆད་མས་
རྟགས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་དང་ཤེས་འདོད་དང་དཔེའི་ཆོས་ཅན་ནམས་ཆོལ་ཕྱིར་ཆོལ་
གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྤང་དུ་དོན་གྱི་སྟོད་ལུགས་ནས་རང་དབང་དུ་སྤར་བསྐྱབས་པའི་
དབང་གིས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་དགོས་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་ལྟར་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་
སྟོར་འགོད་པ་འཐད་པར་ཁས་སྤངས་པའི་དབུ་མ་བ་ནི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་དོན་
ནོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན་མདོ་སྟོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་ནལ་འབྱོར་སྟོད་པའི་དབུ་
མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ལས། སྤང་མས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་འཐད་པར་སྐྱབ་ཅིང་། ཕྱི་མས་ཕྱི་
རོལ་གྱི་དོན་འགོག་པར་བྱེད་དོ། །མདོ་སྟོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས། རང་མཆོན་
གྱིས་གྲུབ་པའི་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ཡོད་པར་བཞེད་ཀྱང་། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཀུན་
བརྟགས་མཆོན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་གཞན་དབང་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་
མེད་པ་དང་ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཆོས་ནམས་ཀྱི་ཆོས་བདག་གི་ངོ་བོ་
ཉིད་མེད་པ་ཅམ་གྱིས་རབ་རྟུ་བྱེ་བ་ཡང་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ། དེ་
འདྲ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་གཞུགས་ནས་
ནམ་མཁུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་དེ་དང་དེ་ནམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་སོ། །སྟོང་
གཞིའི་དངོས་པོ་དང་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཀུན་བརྟགས་པའི་ཆ་དང་བདེན་གྲུབ་དེས་
སྟོང་བ་ནམས་ཆོས་ཅན། རིམ་པ་བཞེན་དུ་གཞན་དབང་དང་ཀུན་བརྟགས་དང་ཡོངས་

གྲུབ་ཏུ་འདོག་སྟེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་རྒྱུན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་སྦྲེ་བ་ཡིན་གྱི། འོན་
དམ་པར་རམ་རང་དབང་དུ་སྦྲེ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་སྦྲེ་
བཏགས་པའི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉན་
ཐོས་ཀྱི་འདུལ་མངོན་མདོ་སྟེ་གསུམ་ཉེ་བ་འཁོར་འོད་སྤངས་ཀྱན་དགའ་བོ་གསུམ་གྱིས་
བསྐྱུས་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དེ་གསུམ་བྱམས་པ་འཇམ་དབྱངས་ཐུག་རྒྱུ་རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱུས་པས་
ན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བཀའ་སྤྱད་པ་བོ་ཉན་ཐོས་སུ་མི་གཅིག་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་སྦྱོང་པ་
བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དང་དེ་རྣམས་དང་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་སྤང་བརྒྱད་ཁྲི་
བཞི་སྟོང་གི་དོན་ཚང་བར་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟེ་
སྦྱོང་ལོགས་སུ་གསུངས་པ་ལ་དོན་ནམ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཐེག་དམན་གྱི་མདོར་
ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མིན་ནོ། ཐེག་ཁྲ་འབྲེལ་བ་སྤྱུལ་དུ་འདྲིན་པའི་
འདིགས་སྒྲག་ནི་དེ་སྤྱུལ་མིན་གྱི་ཤིང་གི་ལྷག་མ་ཕྱ་མོ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདྲིན་པའི་སྟོས་
བསལ་རུས་པ་བཞིན་དུ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་བསྟོམས་
པས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྟོངས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་འདྲིམས་རུས་པས་ན། ཉོན་
མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་ཏེ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ལ་ངེས་པར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
གནས་ལྷགས་མཐར་ཐུག་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་དགོས་པ་མིན་ནོ། བྱི་རོལ་སྤང་བ་
ཡོད་མིན་ཏེ། ཞེས་དོན་དམ་པར་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ལུས་དང་
ལོངས་སྦྱོང་གནས་འདྲ་བར། སེམས་ནི་སྤྲ་ཆོགས་སྤང་བས་ན། ཞེས་སེམས་གཅིག་ཕུ་
གནས་དང་ལུས་སོགས་སུ་རྒྱུར་པར་གསུངས་པ་ནི། སེམས་ནི་ཡུལ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་
གྲིབ་མ་ལྟ་བུས་ཁ་བསྐྱར་བར་སྦྲེ་བའོ། སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། ཞེས་དང་།
ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། ཞེས་པའི་སེམས་ཙམ་གྱི་སྒྲས་སེམས་ལས་
གཞན་པའི་ལས་གསོག་པའི་བྱེད་པ་བོ་དང་རྣམ་སྤྲིན་སྦྱོང་བའི་བྱ་བ་བོ་འགོག་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན་བྱི་རོལ་གྱི་གཞུང་བ་མེད་པ་མདོའི་དོན་མིན་ནོ། དབང་ཤེས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་
པ་དང་ལྡན་ཞིང་གཞུགས་སྦྲེ་སོགས་གཞུང་བ་དང་མིག་དང་རྣ་བའི་རྣམ་ཤེས་སོགས་

འདྲིན་པ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པས་ན་རིམ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །རྩལ་རིགས་མི་མཐུན་
པ་གཞི་ཐ་དད་པ་འདུས་པ་ལ་དམག་དང་ནགས་ཆལ་ལ་སོགས་པར་གདགས་པ་ནམས་
འདུས་པ་དང་བཏགས་ཡོད་ཡིན་ལ། རུལ་རེ་རེ་བ་དང་རིགས་མཐུན་པའི་རུལ་དུ་མ་
གཞི་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་བསགས་པའང་རྩལ་ཡོད་ཡིན་ཞིང་། བསགས་པ་དེའི་རུལ་
སྤྲ་རབ་རེ་རེ་བའང་དབང་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་སྒྲིབ་དུ་བྱུང་ངོ། །ཁྲ་བ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་
སྟེ་སྤང་གཞིར་བྱས་ནས་ཁྲ་གཉིས་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་
མེད་ན་མི་སྦྱེ་ཞིང་། དངོས་སུ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་སུམ་ཆ་གཉིས་དང་དོན་གྱིས་ཤེས་
བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པར་འགྱུར་ངོ། །ཡུལ་གཞན་སྤང་བ་མེད་པའི་བྱིར་ན་
ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་རང་རིག་ཤེས་པ་མིན་ནོ། །ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་
གྲུབ་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཡོད་དགོས་ཏེ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་
མ་གྲུབ་དབྱུང་པ་གང་ཞིག དེ་རྣམས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཉགས་བྱི་མ་ཁས།
རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་དེར་ཡོད་ན་བདེན་པར་གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་དེར་ཡོད་ཀྱང་
བདེན་གྲུབ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །རིགས་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་ཡོད་ཀྱང་རིགས་ཤེས་དེས་
དབྱུང་བཟོད་དུ་གྲུབ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པར་བཟོད་དེ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། རིགས་ཤེས་
ཀྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་བམ་སྟམ་དུ་དེ་ལ་དབྱུང་པའི་བྱིར། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱུང་བཟོད་
དུ་གྲུབ་པ་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་ཆད་དང་སྐབས་འདིར་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་ཏུ་གྲུབ་ཆད་
ཡིན་ནོ། །ཉགས་དང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གཉིས་ལྡན་གྱི་མཐུན་དཔེ་སྐྱབ་པར་སྤྲ་བའི་བྱིར་
དབུ་མ་སྟོང་བོ་ཅ་འབྲེལ་ལས་པལ་ཆེར་དགག་ཉགས་འགལ་སྒྲ་དམིགས་པའི་ཉགས་
སྦྱོར་འགོད་པར་མཛད་དེ། དཔེར་བཞིན་ན། དབང་བོའི་གཞུགས་ཅན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་
མིག་དབང་ནི་དོན་དམ་པར་གཞུགས་ལ་མི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ན་དབང་བཞིན་ཞེས་
སོགས་དགོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱ་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་
དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བྱེའོ། །དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་
ཟུར་གྱི་དམ་པ་ནི་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒོ་དང་། དོན་ནི་ཟག་མེད་

གྱི་སྒོ་དེས་རྟེན་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པས་མི་བསྐྱེད་
 བའི་ཕྱིར་བདེན་པ་སྟེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་
 ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སྐྱིབ་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ་བདེན་
 འཛིན་གྱི་མ་རིག་པའོ། །གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐ་སྟད་པ་རྣམས་སྟོ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེའི་
 རྩེ་བདེན་པས་ན་དོན་དམ་ལས་གཞན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །རང་གསལ་
 བར་སྤང་བའི་སྟོ་ལ་སྤང་བ་ལྟར་དུ་དོན་བྱེད་རྒྱས་པས་མཆོན་པའི་འཛིན་རྟེན་ན་ཡང་
 དག་པར་གྲགས་པའི་ཆོས་དང་། དེ་ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་དུ་དོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པས་མཆོན་
 པའི་འཛིན་རྟེན་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་གྲགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་དོན་ནི། ཐ་
 སྟད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བདེན་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་
 པ་ལ་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ། །དང་བོའི་མཆན་གཞི་ནི་
 གཟུགས་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་དང་། གཉིས་པའི་མཆན་གཞི་ནི་གཟུགས་
 བརྟན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཆད་མ་ལ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་དང་།
 མངོན་སུམ་ལ་དབང་ཡིད་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གསུམ་དང་། དེ་དག་དང་རང་རིག་
 མངོན་སུམ་བཞི་འདོད་པ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ་མདོ་ལྷོ་སྟོད་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་སྟོད་
 པའི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཀྱིས་སྐྱིབ་གཉིས་ཀྱི་བག་
 ཆགས་ཟད་པར་སྤངས་པ་དང་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པ་ནི་མདོ་ལྷོ་སྟོད་པའི་
 དབྱུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ལྷགས་དང་། དེས་སྐྱིབ་གཉིས་ཟད་པར་སྤངས་པ་དང་རྫོགས་བྱང་
 ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྟོད་པའི་དབྱུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ལྷགས་སོ། །ཆོས་
 ལོངས་སྤྱུལ་བའི་སྐྱེ་གསུམ་དང་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་
 ཡོན་ཏན་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་སུམ་བརྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་
 ཆོས་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་དུག་གསུམ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ནི་ཉོན་སྐྱིབ་དང་ཤེས་སྐྱིབ་
 ནི་བདེན་འཛིན་སྒྲོར་དགུ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཉན་རང་གི་ལམ་སྟེ་
 རྟོགས་རིགས་མཐུན་ཞིང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ནི་ཆོ་གསུམ་དང་བསྐྱེད་ཆེན་བརྒྱ་ལྟ་

བུའི་དུས་ཀྱི་ཡུན་ཚད་དང་། སྤིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སྟོབ་དཔོན་གཞན་གྱི་མན་ངག་ལ་སྟོས་
མི་སྟོས་དང་། མཚན་དཔེ་རྗེས་མཐུན་པ་མ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པའི་བྱད་པར་དང་། གཞན་
ལ་སྒྲ་བཅས་སྒྲ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་བྱད་པར་མི་འདྲ་བ་
ནམས་ཀྱིས་འབྱེད་དོ། རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་པར་ནམ་བདེན་པ་དང་མཐུན་པ་དང་ནམ་
རྒྱན་པ་དང་མཐུན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་བོ་ནི་ཞི་བ་འཆོ་ཡབ་སྲས་ཏེ་སྡོ་སེར་ལ་
སོགས་པའི་ནམ་པ་དངོས་པོར་འདོད་པའོ། གཉིས་པ་ནི་སྡོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་ནམ་པ་
དངོས་མེད་དུ་འདོད་པའི་སྟོབ་དཔོན་སང་གེ་བཟང་བོ་ལ་སོགས་པའོ། རྒྱུ་རྒྱུན་པ་
དང་མཐུན་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། རྒྱུ་རྒྱུན་ནི་བཅས་དང་མཐུན་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་རྩེ་
ཏུ་རི་དང་། རྒྱུ་རྒྱུན་ནི་མེད་དང་མཐུན་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཀམ་པ་ལི་སྟེ་ལྷ་བ་བ་ལ་
སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུམ་འབྲུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་བུ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་པ་སོགས་ཀྱི་
བྱད་པར་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་དུ་སྐྱར་བའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་ནི་ངས་དོན་གྱི་མདོ་
དང་། ཤེས་རབ་སྣང་བོ་ལྷ་བུ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་དངོས་
ཤུགས་གང་ལ་ཡང་མ་སྐྱར་བའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་ནི་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ཡིན་པར་
མཚུངས་ཀྱང་དང་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པ་ནི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ལུགས་ཡིན་པར་
འདི་བས་འདོད་དོ། །མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་འདོག་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་དང་འདྲ་ཡང་བྱི་
དོན་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་སྤུ་མ་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་སྐྱུག་པོ་
བཀོད་པ་དང་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་ལང་ཀར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་
སྐབས་སུ་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་ཚུལ་ནམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
པར་མེད་པར་རྟོགས་རྒྱས་པའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་
བོ་ཉིད་མེད་པར་བཤད་པའི་སྐབས་དང་། རེ་ཞིག་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པར་
རྟོགས་མི་རྒྱས་པར་རིམ་གྱིས་བཀྱི་དགོས་པའི་གདུལ་བྱ་པལ་བ་ལ་བྱི་དོན་མེད་ཅིང་
སེམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཏེ་ཆོག་གི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ་
དབུ་མ་བ་དང་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་སུ་འདི་བས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་མདོའི་

ཆིག་ལ་ཆ་བྱེ་བའི་བཤད་ཚུལ་ཡིན་ལ། ཆིག་ལ་ཆ་མ་བྱེ་བར་མདོ་གཅིག་གི་བརྗོད་བྱའི་
 རྟོན་ལ་ཆ་བྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱེད་ན། ཞི་བ་འཆོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་བར་བའི་
 དགོངས་པ་བཀྲལ་ཚུལ་ནི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གཙོ་བོའི་
 རྟོན་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པས་འཁོར་ལོ་བར་བའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་ཚུལ་ནི་མདོ་
 སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་པལ་བའི་རྟོན་ཡིན་པར་བཤད་དགོས་
 སོ། །རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་ལ་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་མེད་པའི་སྤོང་
 སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་ཡུལ་རང་གི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡོད་
 པ་ནི་བདེན་མེད་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀ་མཐུན་
 རོ། །དབྱུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དུ་ལང་གཤེགས་དང་ཡབ་སྲས་མཇུག་བའི་མདོ་དབང་པ་
 ལས་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཞི་བ་འཆོ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས་པལ་
 ཆེར་འབྲེལ་སྒྲུ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་སྒྱུར་འགོད་པར་མཛད་དོ། །དཔེར་བརྗོད་ན།
 བདེན་པར་གྲུབ་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་
 བདེན་པར་མེད་དེ། དཔེར་ན་མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གཟུགས་བརྟན་བཞིན་རོ། །
 བདེན་པར་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་པོ་དེར་ངེས་པས་ན་རྗེས་སུ་
 འགོ་ཞུག་གི་བྲལ་པ་གཉིས་གྲུབ་པོ། བྱུགས་ཆོས་སྒྲུབ་ཚུལ་ནི། དེ་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་
 གཅིག་མིན་ཏེ། ཆ་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དུ་མ་མིན་ཏེ། བདེན་པར་
 གྲུབ་པའི་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྡོ་རྗེ་ཟེགས་མ་དང་ཡོད་མེད་སྒྱུ་འགོག་
 དང་སྒྱ་བཞི་སྒྱུ་འགོག་དང་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ཉགས་རྣམས་ལུགས་འདིའི་བདེན་གྲུབ་
 འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་བདེན་པ་གཉིས་
 ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ལ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀ་འདོད་པ་མཐུན་རོ། །ཤས་སྒྲིབ་ཕྱ་བ་དང་
 རགས་པ་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བདེན་འདྲིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང་གཟུང་འདྲིན་
 རྗེས་གཞན་དུ་འདྲིན་པའི་སྒོ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བདེན་
 བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དང་གཟུང་འདྲིན་གཉིས་སྟོང་དང་བདེན་པར་མེད་པ་རྣམས་

རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་གསུམ་གྱི་
གཞལ་བྱ་ཡིན་པས་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་དེ་ཡིན་
ནོ། །མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་ལམ་རེ་རེ་ལ་མཉམ་གཞག་དང་རྗེས་སྐྱོབ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་གཉིས་
ཡོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་རྣམས་ལ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀ་འདོད་པ་མཐུན་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །འདིར་སྦྱས་པ། རང་མཆོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས། །རང་རྒྱུད་འཐད་པར་སྦྱ་བའི་དབུ་མའི་ལུགས། །རང་ལུགས་རི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་
ལྟར་དུ། །རང་བཟོ་སྤངས་ཏེ་མཁས་པའི་གཞུང་བཞིན་བཀོད། །སློ་ལ་སྤང་བའི་དབང་
གིས་མ་བཞག་པའི། །ཡུལ་གྱི་སྔོད་ལུགས་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི། །རྟག་ཆད་མཐར་ལྟའི་
ཐུན་པ་ཀུན་སེལ་བའི། །ཟབ་ལམ་འོད་སྟོང་འཆར་བའི་སྐྱ་རེངས་ཡིན། །ཐལ་རང་ལྟ་
བའི་ཚུན་བྱག་པའི་མེས། །མཐར་འཛིན་གྲང་རེག་སེལ་བའི་རྒྱས་མཐུ་ལ། །བཟང་ངན་
བྱད་པར་ཡོད་མེད་གང་ཡིན་ཞེས། །སར་གནས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འཕྱང་མོ་ཉུག་
།ཅེས་བྱབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆོན་འགྲེལ་དཀའ་གནད་མདུད་གྲོལ་སློ་གསལ་གཅེས་
ནོར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་བྱས་ཟིན་ཏོ། །

ལེའུ་བཙུ་གཉིས་པ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས།

ཕྱི་ཅ་བའི་སླ་མ་སློ་བཟང་བྱབ་པའི་དབང་བོ་སྐས་མཆོག་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་
འཕགས་མཆོག་ཀྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྐས་མཁས་མཆོག་ལྷ་གྲགས་སློབ་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་ལ་

གྲུབ་པས་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཆོ་རབས་ཀྱན་ཏུ་རྗེས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ། འདིར་གྲུབ་མཐའ་
སྣ་བ་ཀྱན་གྱི་ཡང་ཅེ་དཔལ་ལྡན་དབུ་མ་ཐལ་འཇུག་བའི་གྲུབ་མཐའི་མཆན་འགྲོད་པ་
ལ།

༼ཀ༽འདིའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཅེས་པ་ནི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་རྟགས་
སྒྱུར་ཞེས་པ་ཡིན་ལ། རྟགས་ཞེས་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱའམ་དམ་བཅའི་མིང་ཡིན་ཞིང་། གཞན་
ཞེས་པ་ནི་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་ལས་གཞན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ལུང་འདིའི་
དོན་ནི། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་རྟགས་སྒྱུར་འགྲོད་པར་ཁས་ལེན་པ་མི་རིགས་ཏེ། རང་
ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་བསྐྱབ་བྱའམ་དམ་བཅའ་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱས་
པར་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ཁ༽རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཁས་སྒྲངས་ན་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ཡང་
རང་གི་རང་གིས་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་མཐའ་བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་ཕ་
བཞི་གང་རུང་དུ་ཡོད་པ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་ཆེ་མཐའ་
བཞི་གང་རུང་ལས་སྐྱེ་བ་དང་གནས་ཆེ་ཕ་བཞི་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་པར་ནང་བའི་
གྲུབ་མཐའ་སྣ་བ་བཞི་ག་མཐུན་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཕ་བཞིར་ཡོད་
པ་དབུ་མའི་གཞུང་ནས་བཀག་པའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཁས་ལེན་མི་རིགས་
པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། བཞི་བརྒྱ་བ་ལས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། ཞེས་སོགས་
ཀྱི་ལུང་འདི་ཆོག་གསལ་དུ་བྲངས་སོ། །ལུང་འདིའི་དོན་ནི་ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོར། བཞི་
བརྒྱ་བ་ལས། ཡོད་དང་མེད་དང་ཡོད་མེད་ཅེས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ནི་དེའི་འགྲེལ་
བ་ལས། རྟོང་བ་ཉིད་དུ་སྣ་བ་ལ་ཡུན་རིང་བོས་ཀྱང་སུན་འབྲིན་བརྗོད་མི་རུས་པར་
བཞུན་ལ། རྟོན་ནི་རྟོང་བ་ཉིད་དུ་འང་མི་འདོད་དོ་ཞེས་སྣ་བས་ན་འདོད་པ་གང་ཡང་
མེད་པའི་ཁུངས་སུ་ངེ་ལྟར་རུང་། འཇུག་འགྲེལ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་བཏགས་པར་ཡོད་
པར་སྣ་བ་རྣམས་ལ་གཉིས་སུ་སྣ་བ་འདི་མི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཉིས་ལ་བརྟེན་

ནས་སུན་འབྱེན་པ་དང་ལན་སྟེ་བས་དབུ་མ་བ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱགས་མི་རྟེན་དོ། །དི་
 སྐད་དུ་འཕགས་པ་ལྟས། ཡོད་དང་མེད་དང་། ཞེས་སོགས་རྒྱུ་བ་བཞི་བྱངས་སོ། །དེ་
 ལྟར་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཆེགས་པའི་བཏགས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་
 དངོས་པོ་ཡོད་པར་སྟེ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་སྟེ་
 བ་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཆེགས་པར་འདོད་པ་
 གཉིས་ཀྱིས་སུན་མི་འབྱེན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱངས་པས་ན་རང་ལྟགས་མེད་པའི་ཁྱད་ས་
 སུ་མི་རུང་ལ། ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཚྭགས་ཀྱང་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་ཚྭགས་ལྟ་བུ་ཡིན་
 པར་ཤིན་ཏུ་གསལ་བས་སྤར་སྟེ་བཞི་འགོག་པ་དང་ཡོད་མེད་དུ་སྟེ་བ་སེལ་ཚུལ་གྱི་
 སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡོད་མེད་དུ་སྟེ་བ་སེལ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་
 སུ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་གཏན་ནས་མེད་པ་བཀག་པས་ན། སྟེ་བཞི་འགོག་
 ཚུལ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་གཏན་ནས་མེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་
 དང་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྤང་གསུམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འགོག་པ་ལ་སྟེར་དུ་རུང་
 ལ། ཡང་ན་དེ་ཉིད་ལས། དབུ་མའི་གཞུང་རྣམས་ནས་དངོས་པོ་འཕ་རང་བཞིན་ཡོད་
 པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་སྟེ་བཞི་ཐམས་ཅད་བཀག་ལ་
 དེར་མ་འདུས་པའི་ཆོས་ཀྱང་མེད་པས་རིགས་པས་ཐམས་ཅད་འགོག་གོ་སྟུམ་ན། འདི་
 བྱི་སྤར་བཞུན་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ལ་གཉིས་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ནི་
 བདེན་པ་གཉིས་གང་དུ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་འགོག་ལ་དོན་བྱེད་ཅུས་པའི་དངོས་པོ་ནི་
 ཐ་སྟོད་དུ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་མེད་པའང་འདུས་མ་བྱས་རྣམས་ལ་རང་གི་
 ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དངོས་མེད་དུ་འདོད་ན་ནི་དེ་འདྲ་བའི་དངོས་མེད་ཀྱང་འགོག་གོ་དེ་
 བཞིན་དུ་དེ་འདྲ་བའི་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀར་ཡང་འགོག་ལ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་
 པ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའང་འགོག་པས་སྟེ་བཞི་འགོག་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ལྟར་
 དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་སྤྱར་སྟེ་མེད་པར་སྟེ་བཞི་ག་འགོག་ན་དངོས་
 པོ་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་འགོག་པའི་ཆེ་དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བཀག་

ནས་སྤྲོད་ཡང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་བཀག་ན་ནི་ཁས་སྤངས་དངོས་སུ་
འགལ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེས་བསྒྲིན་ན་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་སྒྲིན་པ་
དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་ཚྩོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་སྒྲིང་ཐུན་ཆེན་མོ་
ལས། ཡོད་པ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན།
གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱང་གསུམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱང་
གསུམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་རྒྱད་པ་
ཅིང་མེད་ཀྱི་མངོན་པར་མཐོ་བ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་ཡང་
ཡོད་དོ།

༼གཤམ་ཏེ་ངས་དམ་བཅའ་འགའ་ཡོད། ཅེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ལྷག་མཐོང་
ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལ་ཚྩོད་སྒྲོག་ལས། དམ་བཅའ་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི། དངོས་པོ་རང་
བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་དབྱེ་མ་བས་སྒྲིས་པ་ལ་དངོས་སྒྲིས་བས་དེ་ལྟར་དམ་འཆའ་བའི་ཆོག་
དེ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་མི་འཐད་ལ། རང་
བཞིན་མེད་ན་རང་བཞིན་ཡོད་པ་འགོག་མི་ཅུས་སོ་ཞེས་བཅད་པ་ལས་འཕྲོས་པ་ཡིན་
ལ། ཞེས་པ་ནས། དེས་ན་དམ་བཅའ་ཡོད་མེད་ནི་སྒྱིར་དམ་བཅའ་ཡོད་མེད་ཚྩོད་པ་མ་
ཡིན་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་པའི་ཆོག་ལ་རང་
བཞིན་ཡོད་མེད་ཚྩོད་པ་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་བའི་དམ་བཅས་པའི་ཆོག་དེ་ལ་རང་བཞིན་
ཡོད་པར་ཁས་སྤངས་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་དམ་བཅས་པ་དང་
འགལ་བའི་སྒྲིན་ངེད་ལ་ཡོད་ནའང་། ངེད་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པས་སྒྲིན་དེ་ང་ལ་མེད་
ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་དམ་བཅའ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ།

༼ང་༼ཐལ་འགྱུར་ནི་གཞན་དོན་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྒྲིབ་ཀྱན་ལ་འགོད་
དགོས་པས་བྱུང་ཆེ་ལ། གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྒྱིར་བ་ནི་ཆོལ་བ་དབང་ནོན་འགའ་ཞིག་ལ་

འགོད་མི་དགོས་པས་བྱབ་ཆུང་བྱར་བཤད་དོ། །

༼ཅ༽ཆེན་ཉིད་འདི་བ་ཙམ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཉིན་འབྱུང་གི་མིང་ཡིན་ལ། རྩ་
འབྲས་བྱ་ལ་སྟོས་པ་ནི་ཐལ་འགྱུར་བ་ཁོ་ནས་འདོད་ཅིང་། འབྲས་བྱ་རྩ་ལ་སྟོས་པ་ནི་
ནང་བའི་བྱབ་མཐའ་སྟེན་གྱིས་འདོད་པར་བཤད་དོ། །

༼ཆ༽ཐུབ་པའི་དབང་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ།
ཁོ་ལ་བ་སྟུང་ཀྱང་ཆོས་དང་མཐུན་པར་ཁོ་ལ་བའི་སྐྱགས་མི་ཉིད་པས་སང་གའི་སྐྱ་ཆེན་
ལྟ་བུ་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྟོང་བ་ཉིད་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ་
ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མང་བོའི་སྒོ་ནས་དང་། སྐྱ་མ་དང་མི་ལམ་དང་སྒྲིག་རྩ་འབྲས་
བ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ཐེག་པ་སྟེན་ཆོགས་ཏེ་མཐར་སྐྱག་ཐེག་པ་
གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ཚུལ་སྟེན་ཆོགས་ཀྱིས་མཐའ་སྤྲ་རགས་ཀྱན་ལ་
མི་གནས་པའི་དབུ་མའི་དོན་ཉི་བར་མཆོན་པར་མཛད་དོ་ཞེས་པའོ། །

༼ཇ༽རིམ་ལྡེའི་གཉིས་པ་དགོངས་པ་སྤྲ་ན་མེད་པའི་རིམ་པའི་སྟོད་འཕགས་
པས་མཛད་པའི་འཕྲོ་ཞིག་གྲུ་བཤེས་གཉིན་ལ་གནང་བ་བྱིན་ནས་ཙོམ་དུ་འཇུག་པ་
ཡིན་པར་རིམ་ལྡེའི་གསལ་སྟོན་དུ་གསུངས་སོ། །

༼ཉ༽འདིར་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྩུ་མ་རིགས་བྱབ་
ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་ལ། སྐབས་འདིར་ཡང་། རྩུ་མའང་རྩུ་མ་ཙམ་མིན་
ཏེ། ཞེས་རྩུ་མ་ལྟ་བུའི་དབུ་མ་བ་བཀག་པའི་གཞུང་གིས་རང་རྒྱུད་བཀག་པར་གསུངས་
པས་ན། རང་རྒྱུད་པ་རྩུ་མ་རིགས་བྱབ་ཡིན་པ་ནི་བྱབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་དགོངས་པ་ཡིན་
ནམ་སྟུང་ཡང་། རྣམ་བཤད་སྟིང་བོ་རྒྱན་དུ་སྟོབ་དཔོན་སང་བཟང་རྩུ་མ་རིགས་བྱབ་
ཡིན་པར་འདོད་པ་ནི་དབུ་མ་བ་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་
དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་ཡང་། རྩུ་མ་ལྟ་བུ་དང་རབ་དུ་མི་གནས་པའི་ཐ་སྟོད་ནི་རྩུ་

གར་བའི་སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་འདྲོད་དེ། སྦྱར་དབུ་མ་བར་ཁས་འཆེ་བའི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་
 སློབ་དཔོན་འགའ་རེ་དེ་ལྟར་དུ་འདྲོད་པ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་སྤྱུ་སྤྱུ་བ་ཀྱི་རྗེས་
 སྤྱུ་འབྲང་བའི་དབུ་མ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་རིམ་ལྟར་ཡིན་གཏན་ལ་དབབ་པར་
 བྱ་ཡི་སྤྱ་མོ་རྣམས་སྤྱུ་ཞིག་གིས་བཤད་པར་བྱས། གཞན་ཡང་དོན་དམ་འདྲོད་ཚུལ་ཀྱི་
 སློ་ནས་གཉིས་སྤྱུ་བཞག་པ་ནི་ཚོངས་པ་རོ་མཚར་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་གཞག་གོ་ཞེས་ལོ་
 Gñ་བ་ཆེན་པོ་སློ་ལྡན་ཤེས་རབ་གསུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལེགས་ཏེ། དེ་དག་གི་འདྲོད་པ་
 ནི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བྱའི་དོན་ཅམ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདྲོད་པར་
 སྤྱང་ལ་རིགས་ཤེས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་མཐུན་པས་དོན་དམ་ཞེས་
 བཏགས་པར་དབུ་མ་རྒྱན་དང་སྤྱང་བ་གཉིས་ཀ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབུ་མ་
 བ་ཆེན་པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རིགས་པས་སློས་པ་བཅད་པའི་དོན་དེ་ཅམ་ནི་དོན་དམ་
 བདེན་པར་མི་བཞེད་པས་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྤྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་
 ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་བཀག་པར་སྤྱང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལམ་རིམ་ཆུང་དུ་ལས་ཀྱང་། སྤྱུ་མ་
 རིགས་གྲུབ་པས་གཞི་ཕུང་བོ་ལྟ་དུ་དང་བདེན་སྟོང་གི་སྤྱང་བ་གཉིས་ཆོགས་པ་རིགས་
 ཤེས་རྗེས་དཔག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ཅམ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདྲོད་པ་ནི། མཐུན་པའི་
 དོན་དམ་དུ་འཇུག་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་ནོ། །བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ཀྱི་
 སྤྱང་བས་སྤྱུ་གུ་སོགས་བདེན་མེད་ཀྱི་སྤྱང་བར་སྤྱུ་བ་ཡང་། གཞི་དེ་བདེན་པར་ཡོད་
 མེད་ཐེ་ཆོམ་མ་ཆོད་པའི་གང་ཟག་རྟོགས་ལྡན་ལ་ནི་དེ་ལྟར་སྤྱུ་བའི་དོན་མེད་ལ། ཐེ་
 ཆོམ་ཆོད་པ་ལ་ནི་རྟགས་དེ་རྟགས་ཡང་དག་དུ་མི་འཇུག་བ་དང་། དབུ་མ་སྤྱང་བ་ལས་
 གཅིག་དུ་བྲལ་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ཀ་རྣམ་བཅད་ཅམ་དུ་གསུངས་ཤིང་། གཅིག་དང་
 དུ་མ་མིན་པ་དང་དེ་གཉིས་སྤྱུ་མེད་པ་གང་རྟགས་སྤྱུ་བྱས་ཀྱང་འབྲ་བར་གསུངས་པ་ནི།
 མ་ཡིན་དགག་ལ་མི་བྱེད་པར་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་བཞིན་ལས་ཤེས་པས། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་
 འཆོ་ཡབ་སྲས་དང་། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་བོའི་བཞེད་པ་གཏན་མིན་ནོ། །ཞེས་
 སྤྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པས་གཞི་ཕུང་སོགས་དང་བདེན་མེད་ཀྱི་སྤྱང་བ་གཉིས་ཆོགས་དོན་

དམ་བདེན་པར་འདོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། འདི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྱུ་
མ་རིགས་གྲུབ་པས་སྤང་སྟོང་ཆོགས་པའི་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱར་ཁས་
ལེན་པར་མ་ཟད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞལ་བྱར་ཡང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་
སྤང་ལས། འཕགས་གྲོལ་དང་སྟོབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་ཙམ་མཉམ་བཞག་གི་
ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། མཉམ་བཞག་གཟུང་འདྲིན་གྱི་ནམ་པ་ཅན་དང་། ཡུལ་དང་བྲལ་
བ་གཉིས་ཀའི་ལྷགས་དམིགས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སྐབས་སུ་བཀག་ནས་བདེན་
དངོས་མེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་དགག་མཉམ་བཞག་གི་དམིགས་པར་
བཤད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། འདིར་མཉམ་བཞག་ཡུལ་སྤང་མེད་དང་
སྤང་བཅས་སུ་འདོད་པའོ། །ལྷགས་གཉིས་བཀོད་པ་ལས་དང་བོ་རབ་རྒྱ་མི་གནས་པ་
དང་གཉིས་པ་སྒྱུ་མ་རིགས་གྲུབ་པའི་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསེར་སྤང་ལས་ཀྱང་ལྟ་
བའི་སྒྲིང་བོད་སྒྲ་རབས་པའི་ལྷགས་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགག་
བྱ་བདེན་པ་ནམ་པར་བཅད་ཙམ་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལམ་རིམ་
ཆེན་མོ་ལས། དབུ་མ་བ་ཆེན་པོ་གཞན་ནམས་ཀྱང་རིགས་པས་སྟོས་པ་བཅད་པའི་དོན་
དེ་ཙམ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་བཞེད་པས་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། དེ་ནི་བརྟགས་ཤིང་དབྱད་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤང་མི་སྤང་སྟེ་མི་
སྟེ་བདག་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྟོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་དེ་ལ་དོན་དམ་ཞེས་
གཞན་ངོར་མིང་བརྟགས་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་ཀྱི་སྟོས་བྲལ་ལ་བྱེད་ཀྱི། རང་ལྷགས་
ཀྱི་མཉམ་བཞག་ནམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོར་སྟོས་པ་སྟེ་རྟོག་པའི་བྲ་བ་མཐའ་
དག་དང་བྲལ་བའི་གནས་ལྷགས་སྟོང་ཉིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲ་རབས་
པའི་ལྷགས་དེ་ནི་མ་བརྟགས་མ་དབྱད་པའི་ཤེས་ངོར་སྟེ་འགག་ཀྱན་བྱང་དགག་སྒྱུབ་
སོགས་མཆན་ཉིད་མི་འབྲ་བ་རྒྱ་མར་སྤང་ཞིང་ཤེས་ངོ་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རིགས་པའི་གཞོད་
པ་མེད་པའི་སྤང་ཆ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། བརྟགས་ཤིང་དབྱད་པ་ན་
སྟེ་འགག་སོགས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་གཞན་ངོར་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་མིང་

བདགས་ཙམ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་ཤིག་ཏུ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཞིང་སློས་ཀྱང་གཟུང་
 ཏུ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཕྱེང་ལས། སྐྱེ་དགག་ཀྱན་བྱང་དགག་སྐྱབ་
 སོགས་མཆན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་སློ་ལ་སྤང་ཞིང་ཐ་སྙད་པའི་སློ་དོ་དེར་རིགས་པའི་
 གནོད་པ་མེད་པའི་སྤང་བའི་ཆ་ཅི་སྙད་པ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། ཀྱན་རྫོབ་
 དེ་ཉིད་དབྱད་ན་སྤང་མི་སྤང་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་བདག་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་སློས་པའི་བྲ་བ་
 མ་ལུས་པས་དབེན་པས་དོན་དམ་པ་ཞེས་གཞན་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་བགྱི་བའི་ཕྱིར་
 ཏུ་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཁས་སྤངས་པ་ཙམ་སྟེ་སློས་བྲལ་ཞེས་པའང་གཞན་དོར་མིང་
 བདགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སློས་བྲལ་གྱི་ཆོས་ཤིག་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཤེས་ལུགས་དང་ཆོས་ཉིད་དང་རང་བཞིན་སློས་བྲལ་དོན་
 དམ་པའི་བདེན་པ་རྣམས་རྟོགས་ཞེས་པའི་དོན་ཡེ་ཤེས་ལ་འཛིན་པ་མཐའ་དག་ཉི་བར་
 ཞི་བས་དེ་རྣམས་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་ལ་བྱེད་ཀྱི། དངོས་སུ་ན་འགའ་ཞིག་
 འགའ་ཞིག་གིས་དམིགས་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཏུ་བྱས་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཤེས་པ་ཡུལ་ཅི་
 འདྲ་བ་དེའི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ན་རང་དུས་ན་ཡུལ་དེ་མེད་ཀྱང་དེ་རྟོགས་པར་འཛོག་པ་
 དང་འདྲ་བར་མཉམ་བཞག་གི་ཆོས་ཉིད་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མི་གནས་པ་དང་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པར་མཐའ་གང་དུ་ཡང་མི་འཛིན་པ་ན་དེ་དང་དེ་རྟོགས་པར་ཐ་སྙད་བྱས་པ་སྟེ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རིགས་པས་སློས་པ་བཅད་པའི་དོན་དེ་
 ཙམ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པར་མི་བཞེད་ཅེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་སློས་པ་བཅད་པའི་དོན་སྔ་
 རབས་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྔ་
 རབས་པས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་སློས་གཟུང་དུ་མེད་པར་འདོད་ལ། ལུང་
 འདིའི་སློས་པ་བཅད་པའི་དོན་ནི་དགག་བྱའི་སློས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ལ་རྣམ་བཅད་
 དང་ཡོངས་གཅོད་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་བྱི་མ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་བའི་དོན་ལ་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལམ་རིམ་རྒྱུད་ཏུ་ལས། སྤང་བ་ལ་དགག་བྱའི་སློས་པ་རྣམ་པར་བཅད་
 པ་ལ་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་བྱི་མ་རྗེས་དཔག་གིས་གཞལ་

བའི་དོན་ཅམ་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ཡང་དབྱ་མ་བ་ཆེན་པོ་སུ་ཡང་མི་བཞེད་
 ཏོ། །ཚུལ་འདིས་ལམ་རིམ་རྒྱས་པར་འདི་དག་གི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདིའི་ཚུགས་སྤྲོ་སྤྲོ་བས་དོན་དམ་ནི་
 དངོས་སུ་ན་སྟོ་གང་གི་ཡང་ཡུལ་དུ་མི་རུང་མོད། འོན་ཀྱང་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་
 ཉགས་ལ་བཏེན་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་སྟོས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་
 དོན་དམ་དུ་སྟོ་བཏགས་ནས་འདྲིན་པར་འདོད་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། དེ་འདྲའི་སྟོ་བཏགས་པའི་ཆ་དེ་ལ་སྟོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་ཡོངས་གཅོད་
 དང་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དག་གིས་སྟོས་བྲལ་ནི་
 སྟོས་གཞུང་དུ་མེད་པ་དང་སྟོས་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདོད་པས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་
 འཆད་ཉན་བྱེད་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་ཉགས་ལ་བཏེན་
 པའི་རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་སྟོང་དུ་སྟོས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་
 ལ་དོན་དམ་དུ་སྟོ་བཏགས་པའི་ཆ་དེ་ལ་འཆད་ཉན་སོགས་བྱེད་པས་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་
 པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་འཆད་ཉན་སོགས་བྱེད་པར་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྤང་བཏགས་
 གཅིག་དུ་བསྐྱེས་པའི་རྟོག་པའི་སྤང་བ་ལ་བརྟུག་བས་རང་མཆོན་ལ་བརྟུག་བྱེད་པར་
 སོང་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་དེ། གསེར་མེད་ལས། སྟོས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་
 དོན་དམ་དུ་བཏགས་ནས་རྣམ་བཞག་བྱེད་དེ། རྟོག་པས་སྤང་བ་དང་བཏགས་པར་བྱ་
 བའི་དོན་གཉིས་གཅིག་དུ་བསྐྱེས་ནས་རང་མཆོན་ལ་བརྟུག་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །མདོ་ལས་
 ཀྱང་། ཡི་གེ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། ཉན་པ་གང་དང་སྟོན་པ་གང་། འགྱུར་བ་མེད་ལ་
 སྟོ་བཏགས་ནས། རྟོན་ཉན་ཅིང་སྟོན་པར་འདོད། ཅེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། བཤད་ཚུལ་དེ་དག་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་རིགས་
 པས་སྟོས་པ་བཅད་པའི་དོན་ཞེས་པ་དང་ལམ་རིམ་རྒྱུད་དུ་འདྲི་སྟོས་པ་རྣམ་པར་བཅད་
 པའི་ཡོངས་གཅོད་ཅེས་པ་བདེན་སྟོང་སྟེ་མ་ལྟ་བུའི་མ་ཡིན་དགག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར།
 དེར་ཐལ། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྟོ་རྗེས་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་མཆོད་འབྲེལ་དུ་དེ་ལ་

མ་ཡིན་དགག་དང་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བཤད་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན།
དེ་གཉིས་མེད་དགག་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོང་བྱུན་ཆེན་མོར། སྒྲུང་བ་ལ་བདེན་པ་བཀག་
པའི་མེད་དགག་དོན་དམ་བདེན་པར་འདོད་པ་ཞེས་མེད་དགག་གི་བཤད་པ་མཛད་
པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་འགྲིག་དེས་ན་རྗེའི་གསུང་དེ་ལ་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་སྣ་ཆོགས་
བཤད་སྒྲུང་རོ། །རྒྱས་པར་ཁོ་བོས་བྲིས་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལས་ཤེས་པར་
བྱལོ།

༼ ༡ ༽ སྟོབ་དཔོན་དཔའ་བོའི་དོན་དམ་བྱང་ཚུབ་སེམས་སྟོམ་ནི་དབྱ་མའི་
བསྟན་བཅོས་ཡིན་ཀྱང་ལྟ་སྟོམ་སྟོད་གསུམ་དུ་བྱེ་བའི་ལྟ་བའི་སྟོར་གྱི་གཞུང་མིན་གྱི་
སྟོམ་ཡིག་ཡིན་པས། ལེགས་བཤད་སྟོང་བོར་སྟོབ་དཔོན་དཔའ་བོའི་དབྱ་མའི་བསྟན་
བཅོས་འཇུར་བ་མི་སྒྲུང་བར་གསུངས་ཞེས་པའོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག་དེ་ཙྏ་མཁན་ནི་
སྟོབ་དཔོན་དཔའ་བོ་དང་མིང་མཐུན་པ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་སྤྱ་སྒྱབ་ཀྱི་དུས་སུ་བྱོན་
པའི་སྟོབ་དཔོན་དཔའ་བོ་མིན་ཞེས་བཤད་པའང་ཡོད་དོ།

༼ ༢ ༽ གཞན་དུ་འདྲེན་པ་ལ་དཔེ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དགོས་པའི་སྟོན་སྲང་ཚུལ་ཏེ་
ཞེས་པ་དཔེ་དག་མ་དག་དབྱད་པར་བྱ་སྟེ། སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དང་བཏགས་དོན་
བཅུལ་ན་མི་རྟོད་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་དང་བཅད་དོན་སྟོན་པའི་ལུང་གསུམ་གྱི་སྟོན་སྲང་
གནས་ལུགས་གཞན་དུ་འདྲེན་པར་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

༼ ༣ ༽ བ་རུ་རའི་མདོ་ལས་བ་རུ་རའི་སྤང་བོ་རི་རབ་ཅམ་ལས་སེམས་ཅན་
འདིའི་ཁམས་ནི་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་རེ་རེ་ནས་དོར་ན་དེ་ལྟར་དུ་བཅད་པར་
འཇུར་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་བཅད་པར་མི་འཇུར་བར་གསུངས་པ་དང་། དགོངས་
འགྲེལ་ལས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་གཅིག་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་
ལམ་ཡང་གཅིག་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་དབང་

བོ་རྒྱལ་འབྲིང་རྒྱུ་པོའི་རིགས་སྣ་ཆོགས་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བཤད་དོ།

༼ན༽རིགས་གསུམ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་
དུ་གྲུབ་པས་བྱུང་སྟེ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་སོ་སོའི་ལམ་དུ་བགྱིར་རུང་བའི་ཟག་
པ་མེད་པའི་ས་བོན་གྱི་རིགས་སོ་སོར་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་། རྒྱུ་དམ་པར་རིགས་སོ་
སོར་ངེས་པ་ཡིན་པས་གནས་སྐབས་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་མོས་པ་དང་བསམས་པ་ཅུང་
ཟད་བསྐྱར་དུ་རུང་ཡང་། རྒྱུ་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སོ་སོར་ངེས་པས་མཐར་ཐུག་པའི་
ཐེག་པ་ཡང་སོ་སོ་ཐ་དད་གསུམ་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

༼པ༽འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐལ་ལ་འཛིགས་པར་ལྟ་བའི་དབང་གིས་གཞན་དོན་
ཀྱི་བྱ་བ་དོར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་ངམ་རིགས་ཆད་པར་འགྱུར་ཞེས་པའོ། །

༼མ༽ང་ཡང་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་བརྩམས་ནས་ཆོས་འཆད། དུས་གསུམ་དང་
ཐྱོགས་བརྩའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་བརྩམས་ནས་ཆོས་སྟོན་
པས་ན། ཐེག་པ་མཐར་ཐུག་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་མེད་ཅེས་པའོ། །

༼བ༽གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་
འགྱུར་ལ། ཁ་ཅིག་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་སྟོན་ན། དེ་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཐུགས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་འགྱུར། མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཉེས་པར་ཡང་
འགྱུར། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉི་ཆེ་བར་ཡང་འགྱུར། འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པར་ཡང་འགྱུར། ཆོས་
ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་དཔེ་མཁྱེད་བྱས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེས་རིགས་ཅན་གསུམ་ག་རྒྱ་
མཚན་ལྟས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེས་པའི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལྟའི་དོན་ཡང་རིམ་བཞིན་རྣམ་རྟོག་མ་འགགས་པ་དང་། འཁོར་འདུན་པ་དང་
ལྷན་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། སྤྲིང་རྗེ་ཐྱོགས་རིས་ཅན་དང་། ཆགས་སྤང་ཅན་དང་། སེར་
སྣ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །

༼མ༽བར་ཆད་མི་བྱེད་པ་ནི་རིགས་ལྔ་དང་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་མི་སྤྲོ་བའོ། །ཁྱད་
པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་དག་བཙུག་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་
བརྟེན་ནས་སེམས་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པའོ། །ཞེས་མདོ་ཀུན་བརྒྱས་ཀྱི་འགྲེལ་བར་བཤད་དོ། །

༼ཙ༽ལུང་གསུམ་ཞེས་པ་ནི། བ་རྩ་རའི་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་དང་ཤེར་
མདོའི་ལུང་གསུམ་ལ་བྱེད་དོ། །

༼ཐ༽ནོར་བུ་བརྒྱ་བའི་དཔེ་གསུམ་ནི་པར་ཕྱིན་སྐྱེ་དོན་སོགས་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །

༼ཏ༽ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་
བཟུན་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོས་འཁོར་དུ་མཐུན་ཞིང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་
དུ་བཟུན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སློ་དམན་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བྲིད་
པའི་ཐབས་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་དབྱུ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། དེ་ཕྱིར་མཁས་པས་
རིན་པོ་ཆེ་ཡི་སྤྱིང་དུ་ཆས་པའི་སྐྱེ་ཆོགས་ཀྱི། ངལ་བ་ཉེར་སེལ་གྱིང་བྱིང་ཡིད་འོང་
བར་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ལྟར། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་ནི་སློབ་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཚུལ་
ལ་ཡིད། །སྦྱར་བར་མཛད་ཅིང་རྣམ་པར་དབེན་ལའང་སློ་སྦྱངས་རྣམས་ལ་ལོགས་སུ་
གསུངས། །ཞེས་དེད་དཔོན་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ལམ་རིང་བོས་དུབ་པའི་འགྲོན་པོ་
རྣམས་དབྱུགས་དབྱང་བའི་ཆེད་དུ། རྒྱ་མཚོའི་སྤྱིང་དུ་གྱོང་བྱིང་སྦྱལ་བས་དབྱུགས་ཕྱིན་
པ་དང་སྤར་ཡང་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱིང་དུ་རིམ་གྱིས་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། འཁོར་བའི་ལམ་
ཀྱིས་དུབ་སྟེ་དང་བོར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་མི་འདོད་པ་རྣམས་ལ། སྦྱལ་
བའི་གྱོང་བྱིང་དང་འདྲ་བའི་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་བསྟེ་བའི་དོན་དུ་བཟུན་པ་ནི།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

༼མ༽དཔལ་ཐེང་སེལླའི་ང་རྩི་མདོ་ལས། ཡོངས་སུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་སོ། ཞེས་སོགས་སོ། །

༼ཞ༽ལང་གཤེགས་ལས་ཉན་རང་རྣམས་བག་ཆགས་ཀྱི་ཉེས་པ་དང་ཉིང་ངེ་
འཛིན་གྱིས་སྦྱོས་པ་མེད་པར་གྱུར་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ནས་སྤར་སད་དེ་ཆོགས་
བསགས་ནས་སངས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །

༼ཟ༽རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་བྲང་
དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་ཡིན་ན་སེམས་ཅམ་པས་ངེས་དོན་དུ་ཁས་སྐྱངས་པས་བྱབ་པ་
དང་། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ཆོག་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། འདུག་པའི་རྣམ་བཤད་
ལས། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་ནི་བྲངས་མ་ཐག་པའི་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་ཆན་པ་
གཉིས་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་རྣམ་རིག་པས་ངེས་དོན་དུ་ཁས་མ་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
སྤར་འགྲེལ་བར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་གསལ་བོར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་དང་། ལེགས་
བཤད་སྟོང་བོ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྡེ་སྤར་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བཤད་པ་
ལྟར་ཡིན་གྱི་སྟོང་བོ་བྲང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་ལ་རྣམ་རིག་པས་ངེས་དོན་དུ་འདོད་
པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ་དེ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ཚུད་པ་མེད་དོ། ཞེས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་སྐབས་འདིར་བྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་ཆན་བཞི་
ནི། མཆན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་བྱེ་བ་དང་། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་
པར་བསྟན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་སྟེ་
དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ཆན་བཞི་ཡིན་ནོ། འོ་ན་སྐབས་འདིར་བྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་
རྒྱུའི་མདོ་བཞིར་གསུངས་པ་ནི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་སྟོན་ས་བཞིར་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་
རྗོད་བྱའི་ཀྱི་ཆོག་གི་སྟོན་ས་བྱེ་ན་ཤིན་ཏུ་མང་བོ་ཡོད་པར་གོང་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་
ཞེ་ན། གོང་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ཆན་བཞི་བོ་བྲང་དོན་དུ་
བཤད་ན་དེ་དག་དང་བརྗོད་བྱ་སྟོན་ཚུལ་མཐུན་པའི་རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་དང་ལང་

གཤེགས་དང་བ་རྩ་རའི་མདོ་དང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་གཞུང་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་དོན་
 གིས་སྒྲིལ་བཞིན་པ་མིན་པར་གོ་བར་རྒྱས་པ་ལ་དགོངས་པས་མི་འགལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་
 ན་རེ། སྐབས་འདིར་བྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་ཡིན་ན་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་
 ཆོན་བཞི་གང་རུང་གིས་བྱབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཉག་བརྟན་གྱི་སྤྱིང་བོ་སྟོན་པའི་མདོ་
 སྐབས་འདིར་བྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་ཡིན་པར་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་དང་གྲུབ་མཐའ་
 ཚ་འགྲེལ་དང་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་རྣམས་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་
 ལྟར་གསུངས་པ་ནི་ཉག་བརྟན་གྱི་སྤྱིང་བོ་སྟོན་པའི་མདོ་བྲང་དོན་དུ་བཤད་པའི་ལང་
 གཤེགས་ཀྱི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་གཞི་སྟོན་པའི་མདོ་བྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་
 ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། ཉག་བརྟན་གྱི་སྤྱིང་བོའི་མདོ་སྐབས་འདིར་བྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་
 རྒྱུའི་མདོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཙམ་པས་ཁྱོད་ངེས་དོན་དུ་ཁས་མ་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར།
 བྱབ་པ་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་སྟེར་བྲངས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་འདིར་མདོ་དེ་
 དག་བྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་དགོས་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་འགོག་ཆེད་དུ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིར་བྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་ལ་ཉག་བརྟན་གྱི་
 སྤྱིང་བོའི་མདོ་འཛོག་པ་མིན་ཏེ། འཇུག་རྒྱུ་ཆེན་མོ་ལས། ལུགས་འདིས་ནི་སྟེར་བཤད་
 པའི་དོན་ཆོན་བཞི་ག་བྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་གྱི། དེ་དག་གི་གསེབ་ནས་ཁ་ཅིག་བྲང་དོན་
 དང་ཁ་ཅིག་ངེས་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ལྟར་ནི་མི་མཛད་དོ། །ཞེས་སྐབས་འདིར་བྲང་དོན་
 དུ་འགྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་བཞིར་གསུངས་གྱི། མདོ་སྟེར་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་བཤད་དགོངས་
 པ་རབ་གསལ་དང་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་བོ་གཉིས་ཀར་བྱར་ཙམ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེ་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་མདོ་ཆོན་བཞི་ག་བྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བ་ཡིན་གྱི། ཞི་བ་འཆོ་
 ཡབ་སྲས་ལྟར་བྲང་ངེས་ཀྱི་ཆ་བྱེ་བ་མིན་པར་བཤད་དོ། །དེས་ན་འཇུག་པའི་ལུང་དེའི་
 ཆོག་དོན་ནི། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་མདོ་སྟེ་གཞན་སེམས་ཙམ་པས་ངེས་དོན་དུ་ཁས་སྐྱངས་
 པ། དགོངས་འགྲེལ་ལས་མཆན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་བྱེ་ནས་གསུངས་པ་
 དང་། ལེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱབ་ཅིང་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་བརྟན་

པ་དང་། མདོ་དེར་གྱི་རོལ་བཀག་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་
 རྟེན་མདོ་བཞི་ལས། དང་བོ་གསུམ་དང་དོན་ཡིན་པར་གོ་རིམ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། ལང་
 གཤེགས་ལས་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདོ་སྟེང་
 ཅང་དུ་ཚུད་པར་བསྟན་པ་དང་། མདོ་དེ་ལས་རྟག་བརྟན་སྟོང་བོ་བསྟན་པའི་མདོ་དང་
 དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། རི་ལྟར་ནད་པ་ན་བ་ལ། སྟོན་པ་སྟོན་
 རྣམས་གཏོང་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ། སེམས་ཅམ་དུ་ཡང་རབ་
 ཏུ་གསུངས། ཞེས་པའི་ལུང་གསུམ་པོ་འདིས་གསལ་བར་བྱེད་དོ། ཞེས་པའོ། མཐར་
 ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ནི་མདོ་ཀུན་བརྒྱས་སུ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་
 ཏུ་བསྒྱུབ་པ་ལས་གོ་རྣམས་པས་འཇུག་འགྲེལ་དུ་མ་བཤད་དོ། རྟག་བརྟན་གྱི་སྟོང་བོའི་
 མདོ་དང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་གིས་ཀུན་གཞི་བསྟན་པ་དང་དོན་དུ་
 འགྲེལ་ཚུལ་ནི། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་བསྟན་པ་སྟེ་རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྟག་བརྟན་
 གྱི་སྟོང་བོ་བསྟན་པ་སྟེ་རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་ལང་གཤེགས་ལས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྟག་བརྟན་གྱི་སྟོང་བོ་དང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་
 པ་རྒྱན་རྒྱུག་པོ་བཀོད་པ་དང་ལང་གཤེགས་གཉིས་ཀར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ས་རྣམས་
 རྣམ་ཆོགས་ཀུན་གཞི་སྟེ། ཁད་དེ་གཤེགས་སྟོང་བོ་དག་བཤད་དེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟེ་མ་དང་དོན་དུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱི་མ་ཡང་དང་དོན་དུ་འབྲུབ་
 སྟེ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་མེད་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
 རྣམ་ཐིག་གྱི་དོན་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མིན་ཀྱང་གང་ལ་བསམས་ནས་དེ་གཉིས་
 གསུངས་པའི་དགོངས་དོན་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ན་མདོ་གཉིས་ཀ་འབད་མི་
 དགོས་པར་སྟེ་རི་བཞིན་པ་མིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་གཉིས་ཀ་དགོངས་གཞི་
 གཞན་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་རྒྱུ་ཆེན་མོ་ལས། ཀུན་གཞི་དང་
 དོན་དུ་སྟོན་པ་ནི་རྟག་བརྟན་གྱི་སྟོང་བོ་དང་དོན་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་རོ། རྟག་བརྟན་གྱི་
 སྟོང་བོ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་དོན་ཡིན་པས་ཀུན་གཞི་དང་དོན་དུ་རི་ལྟར་འབྲུབ་ཅི་

ན། རྒྱན་སྒྱུག་པོ་བཀོད་པ་ལས། ས་རྒྱམས་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིན་གཞི་སྟེ། བདེ་གཤེགས་སྟིང་
 བོ་དགེ་བའང་དེ། སྟིང་བོ་དེ་ལ་ཀྱན་གཞིའི་སྒྲུལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་རྒྱམས་སྟོན་པར་
 མཛད། སྟིང་བོ་ཀྱན་གཞིར་བསྒྲགས་པ་ཡང་། ཁྲོ་གཞན་རྒྱམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སོ། ཞེས་
 གསུངས་ཤིང་ལང་གཤེགས་ལས་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟིང་བོ་ཀྱན་གཞི་རྒྱམ་
 པར་ཤེས་པར་བསྒྲགས་པ་རྒྱམ་པར་ཤེས་པ་བདུན་དང་བཅས་པ་ཞེས་དེ་གཉིས་མིང་གི་
 རྒྱམ་གྲངས་སུ་ལན་དུ་མར་གསུངས་སོ་དེ་ཡང་དེ་གཉིས་གཅིག་རྟག་ལ་གཅིག་མི་རྟག་
 པར་བཤད་པས་སྒྲུལ་ཟེན་གྱི་དོན་གཉིས་གཅིག་དུ་བསྟན་པ་མིན་ཡང་གང་ལ་བསམས་
 བས་སྟིང་བོ་བསྟན་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་ཀྱན་གཞི་བསྟན་པས་དགོངས་
 པའི་དོན་ལ་སྟོས་ཏེ་མིང་གི་རྒྱམ་གྲངས་ཡིན་པས་དོན་གཅིག་གོ། དེ་ལྟར་ན་སྤྱོད་མ་བྱང་
 དོན་དུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་མ་ཡང་བྱང་དོན་དུ་འགྲུབ་བོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ལང་གཤེགས་ཀྱི་ལུང་གིས་མཆན་ཉིད་གསུམ་བདེན་པར་ཡོད་མེད་ཕྱེ་བ་བྱང་དོན་
 དུ་འགྲེལ་ཚུལ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས་མཆན་ཉིད་གསུམ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་
 ཀྱི་ཁྱད་པར་གསུངས་པ་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་མིན་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་
 སྟོང་བ་ཉིད་དང་མི་སྐྱེ་བ་དང་མི་གཉིས་པ་དང་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཆན་ཉིད་འདི་
 བློ་མདོ་སྟེ་གང་དུ་ཡང་བྱང་སྟེ་དེ་དག་དུ་དོན་འདི་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་མདོ་སྟེ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དགོས་དོན་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་
 ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་གཞིལ་ཞིང་འབབ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 བཀའ་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གཅིག་འཛང་རྒྱ་བའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རི་ལྟར་
 ནད་པ་ན་བ་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ནི་སྤྱར་སེམས་ཅམ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་
 ཟེན། དེས་ཕྱི་རོལ་བཀག་པ་བྱང་དོན་དུ་འགྲེལ་ཚུལ་ནི་གོ་སྟོན་འོ།

༼འདྲེསེམས་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་ལ་གཉིས་བྱེད་པ་བོ་གཞན་འགོག་ཕྱིར་

དུ་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་འགོག་ཕྱིར་དུ་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་
པའོ། །དང་བོ་ས་བཙུ་བ་ལས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཤད་པ་ལ། དེ་
ཞིག་ཙམ་སྒྲས་ཕྱི་དོན་མི་འགོག་པ་ས་བཙུ་བའི་ལུང་གིས་བསྒྲུབ་པ་ནི། ས་དུག་པ་
མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཆོས་དབྱིངས་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་བྱང་རྒྱབ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་པ་
དེ་ལ་ཡོད་པས་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔལ་ཡིས། ཁམས་གསུམ་སེམས་ཙམ་དུ་རྟོགས་པར་
གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེས། བདག་རྟག་པ་བྱེད་པ་བོ་ཡིན་པ་བཀག་ནས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་
སེམས་ཙམ་ཞིག་ཁོ་ན་བྱེད་པ་བོ་ཡིན་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ། བྱང་སེམས་དེས་འཇིག་
རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་བོ་ནི་སེམས་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་གསུངས་ཏེ། མདོ་དེར་
བྱེད་པ་བོ་དང་ཆོར་བ་བོ་མེད་པའི་འབའ་ཞིག་པ་འབྲུབ་པ་དང་། སེམས་ཙམ་གྱི་དོན་
བཤད་པ་ན་ཡན་ལག་བཙུ་གཉིས་སེམས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པས། ཙམ་སྒྲས་
ཕྱི་དོན་འགོག་པ་མིན་གྱི། སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་བོ་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
འཆད་པར། མངོན་གྱུར་མངོན་ཕྱོགས་ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གོ། །དོན་དེ་ཉིད་
མདོ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པ་ནི། ས་བཙུ་བའི་དོན་སྣར་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་
ན་ཉིད་རྟོགས་ཏུས་པའི་སློང་དང་ལྡན་པ་ནམས་ཀྱི་སློང་ཤེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལང་ཀར་
གཤེགས་པའི་མདོ་ལས་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས། གང་ཟག་རྒྱུན་དང་སྤང་བོ་དང་། །དེ་བཞིན་
རྟེན་དང་རྩལ་དག་དང་། །གཙུ་བོ་དབང་ཕྱག་བྱེད་པོ་ནམས། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་
བཤད་དོ། །ཞེས་སྐྱེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་དང་གཙུ་བོ་སོགས་འཇིག་
རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་བོར་འདོད་པའི་ལྟ་བ་ངན་པའི་རི་བོ་སློང་མཐོན་པོ་འཛོམས་པའི་ངག་གི་
རང་བཞིན་གྱི་རྫོང་ལདི་ནི། མདོ་གཞན་དུ་སེམས་ཙམ་ཞེས་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་
བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་པས་གསུངས་སོ། །རི་ལྟར་རང་རང་གི་བསྟན་བཅོས་དེ་དང་དེ་
ལས། སྐྱེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱིས་གང་ཟག་དང་སོགས་པས་རྒྱུན་དང་སྤང་བོ་
བྱེད་པ་བོར་སྒྲས་པ་དེ་དག་བྱེད་པ་བོར་མ་གཟིགས་ནས། རྒྱལ་བས་སེམས་ཙམ་ཞིག་
འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པ་བོར་གསུངས་སོ། །ཞེས་སྟོན་པར། དེ་ཕྱིར་སློང་ལྡན་ཞེས་སོགས་

ཆོགས་བཅད་གཉིས་གསུངས་སོ། །

༼ཡ༽གལ་ཏེ་འདི་དག་སེམས་ཙམ་ཞེས་མཁྱེན་ནས། ༼དེ་ལས་གཟུགས་ཉིད་
དགག་པར་མཛད་ན་ནི། ༼སྤྲུལ་ཡང་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་སེམས། ༼གཉི་ཟུག་
ལས་ལས་སྦྱེས་པར་ཅི་ཕྱིར་གསུངས། ༼ཞེས་པ་ལྟར། ༼གལ་ཏེ་ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་དག་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་མཁྱེན་ནས་ས་བརྩ་བའི་མདོ་ལས་ཕྱི་རོལ་
ཀྱི་གཟུགས་ཉིད་དགག་པར་མཛད་ན་ནི། ༼སྤྲུལ་ཡང་མདོ་དེ་ལས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་
སངས་རྒྱུ་གྱིས། ༼མ་རིག་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འདྲ་བྱེད། ༼འདྲ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་གྱིས་རྣམ་ཤེས་ཞེས་
སེམས་དེ་གཉི་ཟུག་དང་ལས་ལས་སྦྱེས་པར་ཅིའི་ཕྱིར་གསུངས་ཏེ་མི་རིགས་སོ། ༼རྟེན་
འབྱུང་དུ་ཡང་གསུངས་ལ་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཡང་གསུངས་ན་ནི་གསུང་བ་བོ་
འཁྲུལ་ཟད་ལ་དེ་གཉིས་ཀར་རང་ལུགས་སུ་བཞེད་མི་སྲིད་པས། ༼གདུལ་བྱ་གཞན་བཀྱི་
བའི་ཕྱིར་གཞན་ངོར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ཡིན་པས། ༼འདིར་མིང་
གཟུགས་སོགས་ཀྱི་བཀལ་བར་མི་འཇུག་ལ་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་གོ། ༼སེམས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་
སེམས་ཅན་འདི་ག་རྟེན་དང་། ༼སྟོན་ཀྱི་འདི་ག་རྟེན་ཤིན་ཏུ་སྣ་ཆོགས་འགོད། ༼འགྲོ་བ་མ་
ལུས་ལས་ལས་སྦྱེས་པར་གསུངས། ༼སེམས་སྤངས་ནས་ནི་ལས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ༼ཞེས་
འདི་ག་རྟེན་སྣ་ཆོགས་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་བསགས་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པའི་རྒྱ་
མཆན་གྱིས་སེམས་གཙོ་བོར་བཤད་ཅེས་པ་ལྟར་རོ། ༼ཕྱི་རོལ་སྤང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། ༼ཞེས་
སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ནི་སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་བྱིན་པ་ལྟར་རོ།

༼ར༽ཕྱི་དོན་མེད་པར་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི། ༼རིགས་
པ་རྒྱལ་ཅུ་བ་ལས། ༼འབྱུང་བ་ཆེ་ལ་སོགས་བཤད་པ། ༼རྣམ་པར་ཤེས་སུ་ཡང་དག་
འདུ། ༼ཞེས་སོགས་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་རྣམ་
ཤེས་ཀྱི་ཆངས་པས་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པར་མཛོན་ཏེ། ༼ལུང་
དེའི་དོན་ནི་ལེགས་བཤད་སྟིང་བོ་ལས། ༼གཟུགས་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་དང་ལྡན་མིན་

ནམས་ནི་རང་ལ་དམིགས་པའི་ནམ་ཤེས་ལ་རང་གི་ནམ་པ་བཞག་པའི་སྒོ་ནས་འབྱུང་
བ་ལ་སོགས་པར་ཉེ་བར་འདོགས་པར་བྱེད་དེ། ནམ་པ་མ་བཞག་པ་ནི་འགས་ཀྱང་ཡོད་
པར་གཞག་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེས་ན་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་
ཁོངས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ་དེས་ནམ་པར་བཞག་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། གང་གི་ཆེ་
ནམ་ཤེས་ཀྱི་ཆངས་པ་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་དེའི་
ཆེ་གཟུགས་འགགས་ན་གཟུགས་བརྟན་འགག་པ་བཞིན་དུ་དེས་བཞག་པའི་དོན་སྣ་
ཆོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་བྲལ་ཞིང་རྒྱབ་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའི་དོན་དེའི་འགྲེལ་བ་
ལས་བཀྲལ་བ་ལྟར་ཡིན་པས་ལུང་དེས་བྱི་རོལ་འགོག་པ་མིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

༼ལ༽འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་ཞེས། ཞེས་སོགས་དང་། བར་སྒྲོད་པ་
དག་རི་ལྟར་བྱར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་སྤར་གྲུབ་མཐའི་སྤྱི་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་
ཟིན་ཏོ།

༼ཤ༽ལང་གཤེགས་ལས་རྟག་བརྟན་གྱི་སྤྱིང་བོའི་མདོ་བྱང་དོན་དུ་བཀྲལ་བའི་
དོན་ནི་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་བོ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། ལང་གཤེགས་ནས་བྱང་དོན་དུ་
བཀྲལ་བའི་རྟག་དངོས་ཀྱི་སྤྱིང་བོའི་མདོ་དང་རྒྱད་སྟེ་མའི་བཤད་བྱ་ཙམ་བར་གྱུར་པའི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་བོའི་མདོ་གཉིས་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་རྒྱད་སྟེ་དར་རྒྱུག་
དང་སྤྱིང་ཐུན་ཆེན་མོ་སོགས་སུ་ནན་ཆེར་བཤད་མོད་ཀྱང་། མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ད་ལྟ་ཡང་
དོགས་པ་མ་ཆོད་པར་ཡོད་དེ། ཡི་གེ་མངས་པར་འགྱུར་བས་འདིར་མ་བྲིས་སོ།

༼ས༽སྤྱིང་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་དང་བྱེ་བྲག་གམ་བྱད་པར་དུ་
ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པས་ན་ཀུན་གཞི་ནམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་བཞུན་ལ། དེར་མ་ཟད་
སེམས་ཙམ་པས་ཀུན་གཞི་ནམ་ཤེས་འཁོར་འདས་ཀུན་གྱི་གཞི་བྱེད་པར་འདོད་པ་

ལྟར། ལུགས་འདིས་སེམས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་འཁོར་
 འདས་ཀྱན་གྱི་རྟེན་གཞི་བྱེད་པར་བཞེད་དེ། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་ཁམས། ཆོས་
 རྣམས་ཀྱན་གྱི་གནས་ཡིན་ཏེ། འདི་ཡོད་པས་ན་འགྲོ་ཀྱན་དང་། ལྷ་དང་འདས་པའང་
 ཐོབ་པ་ཡིན། ཞེས་ཐེག་བསྟུས་སུ་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྲངས་པའི་ལུང་
 དེ། ལྷ་སྒྲ་ཐོགས་འགྲེལ་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་
 དུ་བྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་རུང་བ། ཉེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་
 འགྱུར། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་འཁོར་འདས་དང་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
 རུང་བ་དང་། རང་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་དེ་དག་མི་རུང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་
 སྤྱད་པ་ལས། མཁའ་ལ་རྒྱུད་རྟེན་དེ་ལ་ཚུ་ཡི་ཕུང་བོ་རྟེན། ཉེ་ལ་ས་ཆེན་འདི་རྟེན་དེ་ལ་
 འགྲོ་བ་རྟེན། ཞེས་སོགས་དང་། ལྷ་སྒྲ་མ་ལས། ས་ནི་ཚུ་ལ་ཚུ་རྒྱུད་ལ། རྒྱུད་ནི་མཁའ་
 ལ་རབ་དུ་གནས། ཞེས་པ་ནས། ས་དང་འབྲ་བ་ཕུང་བོ་དང་། སྦྲེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་
 ཤེས་པར་བྱ། རྒྱུ་ཁམས་དང་འབྲ་ལུས་ཅན་གྱི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་ལ་
 བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། རྒྱུད་གི་ཁམས་དང་འབྲ་བར་ལྟ། རང་བཞིན་ནམ་མཁའི་
 ཁམས་བཞིན་དུ། ཉེ་བཞིན་ཅན་མིན་གནས་པ་མེད། ཅེས་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་
 པར་དག་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཚུ་ལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་དཀྱིལ་དང་། ཉེ་ལ་ལས་དང་
 ཉོན་མོངས་པའི་ཚུ་དཀྱིལ་དང་། ཉེ་ལ་ཕུང་ཁམས་སྦྲེ་མཆེད་ཀྱི་རི་གླིང་སོགས་ཆགས་
 པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉེས་ན་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་
 ཚུ་ལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། ཉེ་ལ་ལྟག་པའི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ཚུ་དཀྱིལ་དང་།
 ཉེ་ལ་བྱང་ཚུབ་གསུམ་གྱི་རི་གླིང་སོགས་ཆགས་པར་དོན་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ།

༼ ༥ ༽ ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ལུང་གི་བྲང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ།
 མདོ་སྟེ་གང་དག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་བརྗོད་བྱ་ཅན་སྦྲེ་བ་མེད་
 པ་ལ་སོགས་པས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྟེན་འབྱུང་དངོས་སུ་གསལ་བར་མི་བྱེད་པའི་

བྲང་དོན་གསུངས་པའང་བྲང་དོན་དུ་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་
པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བཤད་པར་བྱ་ཞིང་། མདོ་སྡེ་གང་ལས་གང་ཟག་
དང་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དངོས་སུ་རྫོང་པར་བྱེད་པ་ཅན་དེ་ངེས་
དོན་དུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

༼ཨ༽ཤེར་ཕྱིན་བྱམས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུར་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་
པར་བྱེ་བའི་དོན་དང་། སྤྱལ་དེ་ཐག་པ་ལ་མེད་པ་དང་སྤྱལ་དངོས་ལ་ཡོད་པ་དང་འབྲ་
བར་རང་བཞིན་ཡིན་ལུགས་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་འདུས་བྱས་པའི་གཞན་དབང་ཁྱོད་ཡིན་པ་
ཀུན་བརྟགས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་ལུལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཁྱོད་དུ་གྱུར་པའི་ཡོངས་གྲུབ་
ཡིན་པས་ན། ཡིན་ལུགས་གཅིག་ཉིད་གཞན་དབང་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཀུན་བརྟགས་དང་ཆོས་
ཉིད་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡོངས་གྲུབ་དུ་འདོག་པ་སོགས་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་
ལྟར་ཏེ། ཞིབ་དུ་ལེགས་བཤད་སྟིང་བོར་བལྟ་བར་བྱའོ། །

༼ཀ༽དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་འདིག་རྟེན་པའི་སྟོ་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་ངོར་འདོག་པ་མིན་གྱི། ཇི་ལྟ་
བ་ཡོད་པ་དེའི་ངོར་འདོག་པའི་དོན་ནོ། །

༼ཁ༽ནམ་མཁའ་ཡང་ནི་མིང་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཐལ།
དགག་བྱ་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་མིང་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཐོགས་
བཅས་ཀྱི་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
ལྟ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ། འབྲུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མིང་
ཙམ་ཉིད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དེ། མིང་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་
པ་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །རྒྱ་རྒྱུ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་དང་། ཐག་ཁྲ་ལ་སྤྱལ་དུ་
བརྟགས་པ་ལྟར་རྟོག་པས་བརྟགས་པ་མེད་པར་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་རྟོན་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་དེ་དག་གི་ཡོད་པ་ལྟོས་

ནས་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ཟད་ཀྱི། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ན་
 ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་དོན་དང་འགལ་བ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཞེས་སློ་དང་ལྡན་པ་སུ་
 ཞིག་འདྲིན་རྟོག་པས་བཏགས་པ་དང་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
 པའོ། །རང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡོད་ན་རང་ཉིད་ཡོད་པར་འདྲིན་ལུས་པ་དང་། རང་
 འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོག་པ་མེད་ན་རང་ཉིད་ཡོད་པ་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། རང་གི་རོ་བོས་
 མ་གྲུབ་པས་བྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཐག་པ་ལ་སྦྱལ་དུ་བཏགས་པ་བཞིན། འདྲིན་ཆགས་ལ་
 སོགས་པ་ཡང་དེ་འབྲེལ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་འདི་ལྟར་གྲེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཁྱ་
 བོའི་མདོག་དང་འབྲེལ་ལུགས་སྦྱལ་དང་འབྲེལ་ཞིང་། ཡུལ་མི་གསལ་བར་སྤང་བ་ན་ཐག་
 པ་ལ་འདི་སྦྱལ་ལོ་སྟམ་པ་འབྱུང་ངོ་། །དེའི་ཆེ་ཐག་པ་ལ་ཐག་པའི་ཆོགས་པ་དང་ཆ་ཤས་
 སྦྱལ་གྱི་མཆན་གཞིར་འདྲིན་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། དེའི་སྦྱལ་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་
 པ་ཅུ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་ངའོ་སྟམ་པ་འབྱུང་བ་ན། སྤང་བོའི་སྟེང་
 ནས་སྡུ་ཕྱིའི་རྒྱན་གྱི་ཆོགས་པ་དང་། དུས་གཅིག་པའི་ཆོགས་པ་དང་། དེའི་ཆ་ཤས་ངའི་
 མཆན་གཞིར་འདྲིན་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་སྤང་བོའི་ཆ་དང་ཆ་ཅན་
 ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་དེའི་གཞིར་འདྲིན་རྒྱ་ཡང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། ང་དེ་ནི་རྟོག་
 པས་སྤང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པ་ཅུ་མོ་ཡིན་གྱི་རང་གི་རོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། ཞེས་
 པའོ། །

༼ག༽ནག་ཆོའི་འགྱུར་ལས། ཁམས་རྒྱག་འདུས་པ། རེག་པའི་གཞི་རྒྱག་པ། ཡིད་
 ཀྱི་ཉེ་བར་སྟོད་པ་བཙོ་བརྒྱད་པའོ། ཞེས་བསྟུར་བ་ལེགས་སོ། །དེ་ལ་སྦྱེས་སུ་དང་གང་
 ཟག་ནི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཁམས་རྒྱག་འདུས་པ་དང་གཞི་རྒྱག་པ་དང་། བཙོ་བརྒྱད་པའོ་
 ཞེས་པ་གསུམ་པོ་ནི་ལྡན་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་ཆོས་དེ་དག་ནི་ལྡན་ཆོས་དང་། གང་ཟག་
 ནི་དེ་དག་གང་ལ་ལྡན་པའི་ལྡན་གཞི་དང་། གང་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་དུ་འདྲིན་
 པའི་གཞིར་གསུངས་སོ། །ཡིད་ཀྱི་ཉེར་རྒྱ་བཙོ་བརྒྱད་ནི། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་རྒྱག་ལ་

ཚོར་བ་བདེ་བ་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་བྱག་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་བྱག་ལ་ཚོར་བ་སྒྲུག་བསྐལ་
ཉེ་བར་རྒྱ་བ་བྱག་དང་། བར་མ་བྱག་ལ་ཚོར་བ་བྱང་སྟོམས་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་བྱག་གོ། ཚོར་
བ་བདེ་སྒྲུག་བྱང་སྟོམས་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིད་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་
རྒྱ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡིད་ཀྱི་ཉེ་བར་རྒྱ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

༼དེ་སྐྱེས་བྱ་གང་ཟག་ནི་ཁམས་བྱག་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུགས་པ་ཅམ་
ཡིན་གྱི། ཁམས་བྱག་རེ་རེ་བ་དང་འདུས་པ་དང་དེ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གང་ཡང་སྐྱེས་
བྱུར་མི་བྱུང་སྟེ། ས་མིན་ཚུ་མིན་པ་དང་མེ་མིན་རྒྱང་མིན་ནམ་མཁའ་མིན་ནམ་ཤེས་མ་
ཡིན་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་བྱག་རེ་རེ་བ་གང་ཟག་མིན་པར་བསྟན་ལ། ཀུན་མིན་
ན་ཞེས་པས་ཁམས་བྱག་འདུས་པ་གང་ཟག་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་ན་སྐྱེས་བྱ་
གང་ཞེས་དེ་དག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་གང་ཟག་དུ་མི་བྱུང་བར་བསྟན་དོ། །སྐྱེས་བྱ་ཚོས་
ཅན། ཡང་དག་པར་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། ཁམས་བྱག་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུགས་པའི་
ཕྱིར། གང་ཟག་རི་ལྗ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་ནི་རེ་རེ་འང་ཚོས་ཅན། ཡང་དག་ཉིད་དུ་
བྱུང་བ་མིན་ཏེ། ཆ་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུགས་པའི་ཕྱིར། རི་སྐད་དུ།
སྐྱེས་བྱ་ཁམས་བྱག་འདུས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་མ་ཡིན་རི་ལྗ་བ། དེ་བཞིན་ཁམས་ནི་རེ་
རེ་ཡང་། །འདུས་ཕྱིར་ཡང་དག་ཉིད་དུ་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ཅེ་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ལྟར་ཤེར་མདོ་ལྟར་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དཔེ་དག་
མ་དག་དབྱེད་པར་བྱ་ཞིང་། གང་ལྟར་ཡང་ཤེར་མདོ་ལས་ཚོས་ཀྱི་མཆོག་བྱང་འདས་
དང་སྟོང་ཉིད་སོགས་ཀྱང་མིང་དང་རྟོག་པས་པར་བཞག་ཅམ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་མ་
ཡིན་པར། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་འདོད་པ་ལྟར་གདགས་ལུལ་གྱི་སྟོང་ནས་ཡོད་པ་
དང་། གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་བྱུང་བ་སོགས་སྐབས་འདིར་དགག་བྱུར་བཞེད་པའི་
དོན་ནོ། །གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་བྱུང་བ་ཅེས་པ་ནི། དེ་དང་དེའོ་ཞེས་བརྗོད་དང་རྟོག་པས་
ཐ་སྟོང་འདོགས་པ་འདི་ལ་ཐ་སྟོང་བྱུགས་པའི་གཞི་དེ་གང་ཡིན་སྟུང་བཅའ་བ་ན།

གདགས་གཞིའི་ཆ་ཤས་སམ། སྤྱི་ཕྱི་རྒྱན་གྱི་ཆོགས་པའམ། ཏུས་གཅིག་པའི་ཆོགས་པ་
 རྣམས་ལས་གང་རུང་ཞིག་དེའི་མཆན་གཞིར་འདོག་རྒྱུ་ཡོད་པའི་དོན་ནོ། །རྩལ་ཡོད་ལ་
 འདོག་རྒྱུ་མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིའི་རྩལ་ཡོད་ཀྱི་དོན་ནི། ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་
 བཞག་པའི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་རང་དབང་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྟུང་མོ། །ཚུགས་
 ཐུབ་ཀྱི་དོན་ཡང་བརྟུང་དང་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྒོ་
 རས་ཡུལ་གྱི་སྟེང་ཏུ་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །རྟེན་འབྲེལ་གྱི་བསྐྱེད་ཆུ་ཞེས་པ་ཡང་རང་གི་
 ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
 དོན་ཏེ། ཐལ་འཇུག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྟེན་འབྲུང་གི་དོན་ནི་རང་གི་ཆོགས་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཆེ་ལུང་འདིས་རང་གི་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་དང་རང་དབང་དང་གཞན་
 ལ་རག་མ་ལས་པ་ཞེས་པ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་གཞན་
 ལ་རག་མ་ལས་ཞེས་པ་ནི། རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་མ་ལས་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཐ་སྙད་པའི་
 ཤེས་པ་ལ་གཞན་ཞེས་བྱ་སྟེ་དེའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་
 པའོ། །དེས་ན་རང་དབང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཡུལ་དེ་དག་གི་རང་རང་གི་གནས་ལུགས་སམ་
 རྟོག་ལུགས་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ངོ་བོའ། །དེ་ཉིད་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་རང་བཞིན་ཞེས་
 བྱའོ། །ཞེས་ལྟག་མཐོང་ཆེན་མོར་གསུངས་སོ། །འདིར་རང་ལས་མ་གྲུབ་པས་ཞེས་པ་དཔེ་
 མ་དག་སྟེ། གཞུང་ཏུ། རང་ལས་གྲུབ་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྲུང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པས་ཀྱང་ཕྱི་མ་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼རྟོ་སོ་སོར་མ་བཏགས་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་པ་དང་སོ་སོར་བཏགས་
 རས་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་པ་འདྲ་ཡང་། སྤྱི་མ་ནི་མ་
 རིག་པའི་ཀུན་སྒྲོལ་དང་ལྡན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་བསྟེན་པ་ཡིན་པས་
 བྱད་པར་ཆེ་བ་བཞིན་ཏུ། རྒྱང་ཕན་གྱིས་སྦྱོར་བ་སྤྱི་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བུ་ནི་མ་

རིག་པས་ཀུན་ཏུ་ཚོངས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། དབུ་མ་བས་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱི་རང་བཞིན་
མེད་པར་ལྟ་བུ་ནི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱད་པ་སྟོན་ཏུ་བཏང་བ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་
ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་ལྟ་བུ་ཞེས་པའི་ཆོག་ཙམ་འབྲེལ་དོན་ལ་བྱད་པར་ཤིན་ཏུ་
ཆེད། ཞེས་པའོ། ཆོག་གསལ་གྱི་ལུང་འདིའི་དོན་ཡང་ལྟག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། འདི་
ལྟར་ཆད་ལྟ་བུ་ནི་ལས་འབྲས་དང་འཛིག་ཉེན་ས་རོལ་མེད་པར་འདོད་ལ་དབུ་མ་བ་ནི་
དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་འདོད་པས་དམ་བཅའ་ལ་བྱད་པར་ཡོད་དོ། །དབུ་མ་བ་ནི་
ལས་འབྲས་སོགས་དེ་དག་ཉེན་འབྱེལ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་བཞིན་མེད་པར་
སྐྱེ་ལ་མེད་པ་བས་ནི་ལས་འབྲས་སོགས་དེ་དག་ཉེན་འབྱེལ་ཡིན་པར་མི་འདོད་པས་དེ་
རྒྱ་མཚན་ཏུ་མི་བྱེད་ཀྱི། ད་ལྟར་གྱི་སེམས་ཅན་འདི་འཛིག་ཉེན་སྐྱེ་མ་ནས་འདིར་འོང་
བ་དང་འདི་ནས་བྱི་མར་འགོ་བ་མ་མཐོང་བ་རྒྱ་མཚན་ཏུ་བྱས་ནས་མེད་པར་སྐྱེ་བས་རྒྱ་
མཚན་ལ་བྱད་པར་ཆེ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།

༼ ༩ ༽ དབྱད་ཏུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་དུག་གི་དོན་གཞན་ནམས་སེམས་
ཙམ་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། རང་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྒྲིའི་རོར་
གཉིས་སྤང་ཅུབ་པས་སྤང་བ་མེད་པ། གཉིས་སྤང་ཅན་གྱི་སྒྲོས་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྟོགས་མི་
ཐུབ་པས་ནམ་པར་རིག་པ་མེད་པ་ཞེས་སྒྱུར་དགོས་སོ། །རྩ་ཤེས་ལས་ཀྱང་། ཡོད་ཅེས་བྱ་
བ་རྟག་པར་འཛིན། མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་པར་ལྟ། །དེ་བྱིར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ། བཤམས་
པས་གནས་པར་མི་བྱའོ། ཞེས་འོད་སྲུང་གི་ལེའུ་ལྟར་གསུངས་ཞེས་པའོ། །རང་བཞིན་
སྒྱུར་ནས་མེད་མཐའ་ཡང་སེལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། གཏན་ནས་མེད་པར་འདོད་པ་
མིན་པར་དགག་བྱ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་བྱད་པར་སྒྱུར་བ་ཡིན་པས་མེད་མཐའ་ཡང་སེལ་
ལ། དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་པ་མིན་པར་མིང་གིས་ཕར་བཏགས་ཙམ་ཏུ་འདོད་
པ་ཡིན་པས་ཡོད་མཐའ་ཡང་སེལ་ཞེས་པ་སྟེ། མདོར་བསྟུན་སྤང་བས་ཡོད་མཐའ་དང་
སྟོང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་ཞེས་ཐལ་འགྱུར་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁས་ལྷངས་སུ་

གྲགས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་བདེན་བརྟུན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། ཉ་དང་
 སྒྱུ་མའི་རྟ་གཉིས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་བདེན་བརྟུན་དང་སྤང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་དང་སྤང་
 བ་ལྟར་དུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་མི་སྲིད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བདེན་
 བརྟུན་དང་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་བདེན་རྟུན་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་སྟོ་ལྟན་
 སྒྲིས་ལ་སྟོས་ཏེ་བདེན་རྟུན་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཇུག་པ་
 ཅ་འགྲེལ་ལས་གསལ་བར་བཤད་པ་ལྟར་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་དང་ཅ་འཇུག་གི་ནམ་བཤད་
 ཆེན་མོ་ནམས་སུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཀའ་ངེན་མཛད་མོད་ཀྱང་། ད་དུང་ཡང་སྟོ་
 དམན་པ་ནམས་སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོ་སོགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དང་བསེས་ནས་རྗེ་བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོའི་དགོངས་བཞེད་མ་འདྲེས་པར་འབྱེད་མཁན་དགོན་པར་སྤང་བས་འོག་ཏུ་རྒྱས་
 པར་བཤད་པར་བྱའོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་ཀུན་རྫོབ་འཁྲུལ་བའི་སྤང་བ་རང་རྒྱད་ལ་བསྒྲིག་
 པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ཆོགས་ཆེ་བས་ལམ་སྟོམ་པ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་གྱི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་
 འཇིག་རྟེན་གྱིས་མི་གཞོད་ན། ཁྱོད་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལ་སྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་འདི་
 དགག་པར་གྱིས་ཤིག དེ་འགོག་ནུས་ན་ངས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་གྲོགས་བྱའོ། ཁྱོད་དང་འཇིག་
 རྟེན་པ་གཉིས་འདིར་ཚོད་པ་གྱིས་ཤིག་དང་། བཅད་པའི་ཕྱི་ནས་གང་སྟོབས་ལྡན་དེ་
 ལ་བདག་གིས་བརྟེན་པར་བྱའོ། ཞེས་སྟོན་པར། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ལ་འཇིག་རྟེན་མི་གཞོད་
 བ། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྱུང་ངོ་། །གཞན་སེམས་ཅམ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་
 བ་གཞན་དབང་གི་རྣམ་ཤེས་པ་ཅམ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྟོ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
 བཀག་པས་ན། འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་ནམ་བཞག་འཇིག་རྟེན་ཁོ་ན་ལས་གྲུབ་པ་
 འདུག་ཅིག་སོང་ཞིག་བྱོས་ཤིག་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཕྱིའི་གཞུགས་དང་དམིགས་
 པ་ལས་སྒྲིས་པའི་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་འཇིག་པར་བྱེད་དོ། ཞེས་སྟོན་
 པར། གཞན་གྱི་ལྟར་ན་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་ཡིས། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ནམ་བཞག་
 ཀུན་ཀྱང་བསྐྱེད་ཅིས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་མ་བསྐྱེད་ཅིག་ཅིས་བྱུང་
 ངོ་། །བརྟུན་པ་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ལའང་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་འོག་གི་

དབུ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པར་སྟོན་པ་ནི། མཐོང་བ་བརྟུན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་འདོད་
དེ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

༼༡༽འདིའི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་ཞེས་པ་ཡང་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གཞན་ཐ་
སྟོད་པའི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པར་རང་གི་ངོ་བོའི་སྟོན་ནས་ཡུལ་གྱི་སྟེང་
དུ་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་པ་དང་དེ་ལ་བདག་གམ་རང་བཞིན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། གང་ཟག་
རང་གི་གདགས་གཞི་སྤང་བོ་ལ་རག་མ་ལས་པ་ཙམ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བས་ཀྱང་འགོག་
ཅུས་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐབས་འདིའི་དགག་བྱ་བྱ་མོའི་གོ་དོན་མིན་ལ། གཞུགས་སོགས་ཡུལ་
ཅན་ཤེས་པ་ལ་རག་མ་ལས་པ་ནི་སེམས་ཙམ་པ་དང་རང་རྒྱུད་པས་ཀྱང་འགོག་ཅུས་
པས་ན། སྐབས་འདིའི་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་གི་གོ་དོན་མིན་ནོ། །འདི་ལ་མཁས་པ་ཁ་
ཅིག་ན་རེ། མདོ་སྡེ་སྟོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་གཞུགས་སོགས་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་
ལ་རག་ལས་པར་མི་འདོད་དེ། དེས་གཞུགས་དང་གཞུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་གཉིས་རྒྱ་
འབྲས་སུ་འདོད་པ་གང་ཞིག་རྒྱ་དེ་རང་གི་འབྲས་བུ་ལ་སྟོན་ནས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་
ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དབྱུང་དགོས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་
རེ། མདོ་སྡེ་སྟོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལྷགས་ལ། གཞུགས་སོགས་རང་འཛིན་པའི་
སྟོན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ལྷགས་དེ་རང་གང་ལ་སྤང་བའི་སྟོན་
དབང་གིས་བཞག་པའི་སྟོན་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོ་
སྡེ་བས་ཀྱང་གཞུགས་སོགས་འབྲུབ་པ་རང་གང་ལ་སྤང་བའི་སྟོན་ལ་རག་ལས་པར་འདོད་
པར་ཐལ། ཆད་མའི་དབང་གིས་གཞལ་བྱ་འཛོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ།
དེའི་ཆད་མའི་དབང་གིས་གཞལ་བྱ་འཛོག་ཅེས་པ་ནི་གཞལ་བྱའི་སྟོན་ལྷགས་ཆད་མས་
རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལྟར་གཞུགས་སོགས་རང་གང་ལ་སྤང་
བའི་སྟོན་དབང་གིས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོག་པར་མི་འདོད་པས་གཏན་མི་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དེས་ན་སྤུལ་གཞི་རྟ་སྤང་དུ་སྤང་བར་འཛོག་

ཀུས་པ་དེ། སྐྱུ་མ་མཁན་ལྟར་ན་སློ་འཁྲུལ་བ་ལ་དེ་ལྟར་སྤང་བའི་དབང་གིས་འཛོག་གི
 དེ་ལྟར་མིན་པར་སྐྱུལ་གཞི་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་དབང་གིས་འཛོག་པ་མིན་ནོ། །ཉུང་
 མོ་བ་ལ་ནི་རྟ་སྤང་དུ་སྤང་བ་དེ་ནང་གི་སློའི་དབང་གིས་བཞག་པར་མི་འཆར་གྱི། གཞི་
 གང་དུ་སྤང་བ་དེར་རྟ་སྤང་མཆན་ཉིད་པ་ཞིག་ཡུལ་གྱི་གོ་ས་མནན་ནས་བསྤང་པར་
 འཛིན་ནོ། །དེ་ནི་དཔེའི་སྤང་ནས་སློའི་དབང་གིས་བཞག་པ་དང་མ་བཞག་པར་འཛིན་
 པའི་ཚུལ་ཏེ། གཞི་དེར་སྤང་བ་དེ་ཤར་བ་ན་སྤང་བ་ལྟར་གྱི་སྡོད་ལུགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་
 མི་འགྲོ་བ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་ལེགས་པར་གོ་ན་ཆད་མའི་དབང་གིས་གཞལ་བྱ་འཛོག་
 པ་ལ། ཆད་མ་ཡང་སློ་ཡིན་པས་དེས་གཞལ་བྱ་འཛོག་པ་ཡང་སློའི་དབང་གིས་བཞག་
 པར་འགྱུར་བས། དངོས་པོར་སྐྱུ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་ཞིགས་པར་
 འགྱུར་རོ་སྟུམ་དུ་ཕྱོགས་དེ་གཉིས་འབྲེས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆད་མའི་དབང་གིས་
 གཞལ་བྱ་འཛོག་པ་ནི་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་སྡོད་ལུགས་ཆད་མས་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་
 པས། དེ་དང་སྐྱུ་མ་གཉིས་གཏན་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་
 ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ། སྐྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྐྱུ་མའི་རྟ་སྤང་གི་སྤང་གི་
 སྤང་ཉིད་རྟོགས་པར་ཐལ། དེས་སྐྱུ་མའི་རྟ་སྤང་སློ་འཁྲུལ་བའི་དབང་གིས་བཞག་པར་
 རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། དེས་དེ་སློ་འཁྲུལ་བའི་དབང་གིས་བཞག་པར་རྟོགས་
 ཀྱང་སློའི་དབང་གིས་བཞག་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། གྲུབ་མཐས་སློ་
 མ་བསྐྱར་བ་ལ་གྲགས་པའི་བརྟན་པ་ནི་དབུ་མ་བས་འདོད་པའི་བརྟན་པ་དང་དོན་མི་
 གཅིག་པས་སློས་བཞག་ཀྱང་དེ་དག་ལ་གྲགས་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་ལ་དེ་ཙམ་
 ལ་སློས་བཞག་ཏུ་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐལ་རང་
 གི་ལུགས་ལ་དགག་བྱ་ཕྱར་རགས་ཀྱི་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀས་གཟུགས་
 སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡུལ་ཅན་སློའི་དབང་གིས་བཞག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་
 སྟེ། དེ་གཉིས་ཀས་གཟུགས་སོགས་ཆོས་རྣམས་སློའི་དབང་གིས་བཞག་ཅས་པའི་ཆོག་
 ཙམ་མཐུན་ཀྱང་དོན་སློའི་ངོར་འཆར་ཚུལ་ལ་མི་འདྲ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སློའི་

དབང་གིས་བཞག་ཅེས་པའི་སྒོ་ལ་ཡང་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་ལ། སྒོའི་དབང་གིས་
བཞག་པའི་ཐ་སྟད་པའི་སྟོད་ལྷགས་ཡོད་མེད་ལ་ཡང་འདོད་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་ལས། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ནམས་ནི་ཐ་སྟད་འདོགས་པའི་སྒོའི་
དབང་གིས་གཞུགས་ཆོར་ལ་སོགས་པ་འདོག་མི་རུས་ལ་གཞོད་པ་མེད་པའི་དབང་བོའི་
ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པ་འདོག་རུས་པར་འདོད་
པས་སྒོའི་དབང་གིས་བཞག་མ་བཞག་གི་སྒོ་ལ་ཡང་བྱད་པར་ཆེའོ། །ཞེས་དང་། འཇུག་
པའི་ནམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་ན་སྒོ་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མིན་པའི་སྟོད་
ལྷགས་མེད་ཀྱང་། དེའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་སྟོད་ལྷགས་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་
མིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྷགས་འདི་ལ་མི་འགལ་བས། དབུ་མ་བ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་
སྒོའི་ངོར་མི་འདྲ་བ་ཆེན་པོ་འོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཐ༽འདིར་སྟེ་ལྷན་གྱི་དངོས་པོ་ཚོད་གཞིར་བབྱང་བའི་དགོས་པ་ནི། གཞན་
ལྟེ་བས་ཉག་པའི་དངོས་པོ་འདོད་ཅིང་། རང་ལྟེ་ཕྱེ་སྐྱས་ཀྱང་ཉག་པའི་དངོས་པོ་དང་
རྒྱ་རྒྱན་ལས་མ་སྟེས་པའི་འདུས་བྱས་ཁས་སྤངས་པས་ན། དེ་དག་གིས་བྱབ་ཟེན་སྐྱབ་
པའི་སྟོན་བརྗོད་པ་སེལ་ཕྱིར་དུ་སྟེ་ལྷན་ཞེས་སྟོས་སོ། །དེ་ཡང་རི་རྒྱད་དུ་ཅ་ཤེའི་ནམ་
བཤད་ལས། དེ་ལ་གཞན་ལྟེ་ཕྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པས་ནམ་མཁའ་རྩལ་སྐྱབ་པར་སྐྱ་
ལ་རང་ལྟེ་ལ་ནི་ཕྱེ་བྲག་དུ་སྐྱ་བས་ནམ་མཁའ་དངོས་པོར་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་སྐྱབ་པ་
སྟེ་ཐོགས་པའི་རིག་བྱ་བཀག་པ་ལ་ནམ་མཁའ་འདོད་པར་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ནམས་འདྲ་
མོད་ཀྱང་། ཐོགས་པའི་རིག་བྱ་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཡིན་ན་གཞན་ལ་གོ་འབྱེད་པ་
མི་རུང་བས། ནམ་མཁའ་ནི་གཞུགས་ཅན་ནམས་ལ་གོ་འབྱེད་པར་བྱེད་པས་དོན་བྱེད་
རུས་པའོ་སྟམ་དུ་བསམས་ནས་ཕྱེ་བྲག་དུ་སྐྱ་བ་ནམས་ནམ་མཁའ་དངོས་པོར་འདོད་
དོ། །ནམ་མཁའ་གོ་བྱེ་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་གཞུགས་ཅན་གཞན་ལ་གོ་བྱེ་བ་ནི་བྱམ་པ་
ལྟ་བུའི་གཞུགས་ཅན་གཅིག་ཡུལ་གཞན་དུ་གོ་ས་འཕོས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི་ནམ་

མཁས་བྱེ་བ་མེད་དོ། ཁོ་བཀག་པ་ཡང་གཞུགས་ཅན་གཅིག་ཡོད་པའི་གོ་སར་གཞུགས་
ཅན་གཞན་མི་ཚུད་པས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གོ་བཀག་ལ། དེར་གཞུགས་ཅན་གཞན་ཚུད་པ་ལ་
སྡེ་མ་གཞན་དུ་འགོ་དགོས་པས་གོ་བྱེ་ན་འགོ་འོང་ཁས་སྒྲང་དགོས་སོ། ཁྱེས་གསུངས་
སོ། །

༼དེ༽འདི་ལ་གངས་ཅན་པ་ནམས་རྒྱ་རྒྱུན་པན་ཚུན་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ནམས་ལ་
འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་ནི་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་ནམས་ལ་རང་བཞིན་གཅིག་
པའི་གཙོ་བོ་གཅིག་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་ན་མི་རུང་བས། རྒྱ་ནས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་
ཡིན་པ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་ཚུ་ལུད་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ལྷ་གུའི་རང་བཞིན་
དང་དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམས་པར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་དུ་འདོད་དེ། རྒྱ་ལྷ་ལྷ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམས་དེ་ལྷར་དུ་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ས་ལྷག་པན་ཚུན་ཐ་
དད་པ་ཁོ་ནར་འདོད་པས་ལྷ་གུ་ལྷ་གུ་ལས་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་ཀྱང་། ལྷ་གུ་ནི་ས་བོན་
དང་དེའི་རང་བཞིན་ལས་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་བ་ན། རང་བཞིན་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པས་རང་
གི་རང་བཞིན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དང་ལྷ་གུ་མི་གསལ་བ་རྒྱ་དུས་ན་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་ནི་བདག་
སྐྱེའི་འདོད་ཚུལ་ལོ། །གངས་ཅན་ཀྱི་བྱང་པར་འགའ་ཞིག་ནི་སྐྱེ་བར་མི་སྐྱབ་བར་རྒྱ་ལས་
སྤར་མི་གསལ་བ་ཕྱིས་གསལ་བར་འདོད་མོད་ཀྱང་དོན་འདྲའོ། །འདིས་སྐྱེ་གསལ་ངོ་བོ་
གཅིག་དུ་འདོད་པ་ཡང་དེ་ལྷར་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་པས་དངོས་པོ་དང་བྱམ་པ་ངོ་བོ་
གཅིག་དུ་འདོད་པ་དང་གཏན་མི་འདྲའོ། ཁྱེས་འདུག་པའི་རྒྱུ་བཤད་ལས་གསུངས་
སོ། །

༼ན༽འདིར་མདོ་སྡེ་བ་ཡན་ཆད་མཐུན་ཞེས་པ་ནི། བྱེ་སྐྱེའི་ལྷགས་ལ། ས་བོན་
ཀྱི་དུས་སུ་ལྷ་གུ་མ་འོངས་པ་ཡོད་པ་དང་། ལྷ་གུའི་དུས་སུ་ས་བོན་འདས་པ་ཡོད་ལ། ལྷ་
གུ་མ་འོངས་པ་ལྷ་གུ་དང་ས་བོན་འདས་པ་ས་བོན་ཡིན་པར་འདོད་པས་ན། དེ་ལས་
དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའི་དོན་དུ་མདོ་སྡེ་བ་ཡན་ཆད་ཅེས་སྒྲོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅ་ཤེའི་རྒྱུ་

བཤད་ལས། གྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱ་བ་དག་ན་རེ། དངོས་པོ་ནམས་སྤར་མ་བྱུང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་
མེད་དེ། སྐྱོ་བྱར་བ་རྒྱ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་
པའི་སྤྲ་རོལ་གྱི་མ་འོངས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་གནས་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཆོགས་པས་
ནི་དེ་ད་ལྟ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི་རྣམས་ནི་སྤྲ་ཕྱིར་གནས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་
ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼པ༽ཙཱ་ཤེའི་ནམ་བཤད་ལས། དེ་འགོག་པ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བས་
འགོག་པ་ནི། ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་ནམས་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ་རང་གི་
བདག་ཉིད་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱེ་བ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ཡིན་
ན་དེ་ཐོབ་ཟིན་ནས་སྤར་ཡང་སྐྱེ་ན་དགོས་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་
ཟིན་ཀྱང་སྐྱེ་དགོས་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བས་འགོག་པ་ནི། དེ་ལྟ་ན་ལྷ་
གྲུ་ལ་སོགས་པ་དེ་ནམ་ཡང་སྤར་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་བ་ཟིན་ཀྱང་ཡང་སྐྱེ་དགོས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་པ་རོལ་པོས་རྒྱས་པའི་ངོ་བོར་མི་གསལ་བར་ཡོད་པ་གསལ་བར་
སྐྱེད་དགོས་པ་དང་གསལ་ཟིན་ནས་སྐྱེ་མི་དགོས་པས་ཐལ་བ་སྤྲ་བྱེ་གཉིས་ལ་བྲལ་བ་
མེད་ཅེས་སྐྱོ་མོད་ཀྱང་སྐྱོན་སྤོང་མི་རྒྱས་ཏེ། གསལ་བ་སྤྲ་ནས་ཡོད་ན་དེར་སྐྱེ་མི་དགོས་
ལ་སྤྲ་ནས་ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་ཐུག་མེད་སོན་གནས་ཤིང་གསལ་བ་སྤར་མེད་ན་རྒྱ་ལ་སྤར་
ཡོད་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བའི་ཕྱོགས་ཉམས་སོ། །བྲངས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བར་མི་
འདོད་ཀྱི་གསལ་བར་འདོད་མོད་ཀྱང་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་དགག་པར་རྒྱས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼པ༽ལྷ་གྲུ་སོགས་འབྲས་བུའི་རིགས་འདྲ་ནམས་གཏན་ནས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ས་
པོན་སོགས་རྒྱུའི་རིགས་འདྲ་ནམས་རྒྱན་མི་ཆད་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ། སྐྱེས་ཟིན་སྤར་ཡང་
སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི། ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་ནམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདིར་རྟེན་མི་འགྱུར་
ཞིང་། །ས་པོན་སྤྱིད་མཐར་ཐུག་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་ས་མུག་གཉིས་ཀར་ཐུག་མེད་སྐྱར་བ་དག་མ་དག་དབྱད་པར་བྱའོ། །

༼བ༽མི་མཐོང་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་སྟེ། འབྲས་བུ་མུ་གུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་
འདོན་ན་ཡི་གེ་དག་པར་འཇུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཕྱིར་རྒྱ་ཞིག་ན་ཡང་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར། ༼དེ་དག་གཅིག་པ་ཡིན་ཞེས་འདིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན། ༼ཞེས་
འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼མ༽དེ་ནི་དེ་ལས་བྱུང་ན་ཡོན་ཏན་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ༼ཞེས་སོགས་
སྐར་ལྟར་བཀག་པ་ལ། གངས་ཅན་པ་ན་རེ། ས་མུག་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་
ཀྱང་རྣམ་འཇུར་ཐ་དད་པས། རྣམ་འཇུར་གྱི་ཆ་ནས་ས་བོན་འདིག་ཅིང་མུ་གུ་སྐྱེ་བའི་
ཕྱིར་སྟོན་གཉིས་མེད་ཅེ་ན། མུ་གུས་ས་བོན་འདིག་པར་མི་བྱེད་པར་ཐལ། ས་མུག་རང་
བཞིན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མུ་གུས་མུ་གུ་འདིག་པར་མི་བྱེད་པ་བཞིན། ཞེས་
བཀག་པ་དང་། ས་མུག་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་པ་དགག་པ་ནི། ས་མུག་གཉིས་ལ་
དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་དང་རོ་དང་རྒྱས་པ་དང་སྒྲིན་པ་ཐ་དད་པ་སྟེ་མི་འདྲ་བ་མེད་པར་
ཐལ། ས་མུག་གི་རང་བཞིན་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་
པ་ལ། གངས་ཅན་པ་ན་རེ། ས་མུག་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཐ་
དད་པས། ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་བཏང་ནས་མུ་གུའི་གནས་སྐབས་སུ་འཇུར་ཞེ་ན། ས་
བོན་གྱི་རང་བཞིན་དེ་མུ་གུའི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་
དངོས་པོ་བསལ་ནས་མུ་གུའི་གནས་སྐབས་གྱི་དངོས་པོར་འཇུར་བའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། ས་
བོན་གྱི་གནས་སྐབས་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་བོན་
གྱི་ངོ་བོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀག་པ་ཡིན་
ནོ། །གནས་སྐབས་རེ་རེར་གཉིས་ཀ་འདྲིན་མི་འདྲིན་མཚུངས་པར་ཐལ་བ་ནི། མུ་གུའི་
གནས་སྐབས་སུ་ས་བོན་དབང་བོའི་ཤེས་པས་གཟུང་དུ་མེད་པ་བཞིན་དུ་མུ་གུ་ཡང་
གཟུང་དུ་མེད་པ་དང་། མུ་གུའི་གནས་སྐབས་སུ་མུ་གུ་དབང་བོའི་ཤེས་པས་གཟུང་དུ་

ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ས་བོན་ཡང་གཟུང་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། ས་བོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་མུ་གུའི་ངོ་
བོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་འདི་གཉིས་ལ་འདོད་མི་རུས་པ་
དེའི་ཕྱིར་ས་མུག་རང་བཞིན་གཅིག་པ་འདི་ཁས་སྦང་བར་མི་བྱའོ། ཞེས་བཀག་གོ། །དེ་
ནས་འདིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་བདག་སྐྱེ་མེད་པར་བཤད་པ་དང་། བདག་ལས་སྐྱེ་
བ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་མེད་པར་བཤད་ནས། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་དང་ལས་དང་བྱེད་
པ་བོ་གཅིག་དུ་ཐལ་བའི་རིགས་པས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པར་བྱས་ཏེ། རྒྱས་པར་
འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ཙ༽གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ལ། ཏ་ཅང་ཐལ་བས་དགག་པ་ནི། ཐལ་བྱེད་མེ་མེ་
ལས་ཀྱང་བསལ་བྱ་ཐུན་པ་འཐུག་པོ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་
འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལ་
བཞེན་ནས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་
གཉིས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་ན་ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་གཞན་མ་ཡིན་པར་འཇུར་
ཞིང་ལྟོས་པའི་འབྲེལ་བ་འགོག་རུས་པས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་སོང་ལ། འབྲས་བུ་
གཅིག་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་པའི་རྒྱ་གཅིག་ལས་སྐྱེ་ན་རྒྱ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་
སྐྱེ་བར་མཚུངས་པ་དང་། རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་པའི་འབྲས་བུ་གཅིག་
སྐྱེད་ན་འབྲས་བུ་མིན་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གཞན་སྐྱེ་
འདོད་མཁན་ན་རེ། ཐལ་བ་དེའི་སྐྱོན་མི་ཡོང་སྟེ། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་
པའི་གཞན་ཡིན་ཀྱང་། འབྲས་བུ་གང་རྒྱ་གང་གིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བར་རུས་པ་དེ་ནི་
དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་གང་འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེད་པར་རུས་པ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱ་ཡིན་ལ།
གཞན་ཡང་ས་ལུའི་མུ་གུ་ནི་རང་དང་རྒྱ་མི་གཅིག་པ་ནས་ཀྱི་ས་བོན་སོགས་དང་སྐྱེད་
བྱེད་མིན་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་བྱི་མ་ལས་མི་སྐྱེའོ། །རྒྱ་གཅིག་དུ་གཏོགས་པ་ས་ལུའི་ས་བོན་
དང་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་སྐྱ་མ་ལས་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་

ཅད་མི་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། དེ་དགག་པ་ནི། དཔེར་ན་ནས་དང་པར་མཐའི་གོ་སར་དང་ཀའ་ཤུ་ཀའི་
མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་དེ་ས་ལུའི་ལྷ་གུའི་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པ་དང་དེ་སྐྱེད་པའི་རྣམས་ལྡན་
མིན་པ་དང་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གཏོགས་པ་མིན་པ་དང་རིགས་འདྲའི་སྣ་མ་མིན་པ་བཞིན་
དུ་ས་ལུའི་ས་བོན་ཡང་ས་ལུའི་ལྷ་གུ་དེ་ལ་སྟོས་པའི་བྱེད་པར་བཞི་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། ས་ལྷག་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། འབྲེལ་
མེད་དོན་གཞན་དུ་མཚུངས་པ་ལ་བྱེད་པར་བཞི་ཡོད་མེད་ཀྱང་གཞག་པར་མི་རྣམས་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

༼ཆ༽རྒྱུ་འབྲས་སྣ་ཕྱི་བ་ལ་གཞན་སྐྱེད་གག་པ་ནི། ས་བོན་ཆོས་ཅན། ལྷ་གུ་
ལས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ས་བོན་ལ་ལྷ་གུ་ལས་རང་གི་ངོ་
བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། ས་བོན་ལྷ་གུ་ལས་རང་གི་ངོ་བོས་
གྲུབ་པའི་གཞན་པ་ཡིན་ན་སྟོས་གྲུབ་མིང་ཅམ་གྱི་གཞན་པར་མི་རུང་བས་ན་བྱེད་བྲག་
པས་སྟོ་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་གཞན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་རྣམས་ལོགས་སུ་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར།
ས་ལྷག་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མིན་ཏེ། ལྷ་གུ་ས་བོན་དང་དུས་མཉམ་
དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་དུས་ནམ་ཡང་ལྟོག་པ་མེད་
པས། ལྷ་གུ་དེ་ས་བོན་གྱི་དུས་སྤང་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་བྱེད་མཚམས་གྱི་རྟགས་
གྲུབ་སྟེ། ས་བོན་རྣམས་པར་མ་འཇུག་བར་ལྷ་གུ་སྐྱེད་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ས་ལྷག་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ལྷ་གུ་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུབ་
པར་འཇུག་བ་མིན་པས་ན་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེད་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་
འདི་བཏང་བར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་
དོན་ནི་རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། སྐྱེད་བ་བཀག་པའི་སྟོན་གཞན་སྐྱེད་འགོག་པ་བཤད་
པར་བྱ་བ་ལ། ཡོད་མ་ཡིན་ཞེས་པ་བཤད་གཞིར་བྱང་ངོ་། །ཀའ་ན་ལྷ་གུ་ལ་སོགས་པ་
འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉེ་ངོ་བོ་ནིའོ། །ཀའ་ལ་ན་ས་བོན་ལ་སོགས་

པའི་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལ་དང་ཡ་གྲུ་འེ་འེ་བ་དང་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་དང་སོགས་ཀྱི་སྐྱེས་
བསྐྱེས་པ་དེ་དག་ལས་གཞན་ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་པ་ནས། དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་ན་རང་སྐྱེས་
པའི་སྤྱོད་ལ་དུའོ། །ཞེས་དང་། ཡུལ་དུས་དེ་དག་ན་ཡོད་ན་ནི་དམིགས་དགོས་པ་ལས་
མི་དམིགས་པ་དང་སྐྱར་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་
སྐྱེ་རྒྱུའི་འབྲས་བྱ་དེ་ཡི་བདག་པའི་དངོས་པོ་སྐྱེས་པའི་སྤྱོད་ལ་དུ་ཡོད་པ་མིན་ན་དངོས་
པོ་ནི་འདྲིར་འབྱུང་བ་སྟེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གཞན་སྐྱེ་རང་གི་ངོ་བོས་ཡོད་ན་འབྲས་བྱ་དེ་རང་སྐྱེས་པའི་སྤྱོད་ལ་དུ་
ཡོད་དགོས་པར་ཅིས་འགྲུབ་ཅེ་ན། ནས། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་འདོད་ཕྱིན་ཆད་རྒྱ་འགག་པ་དང་
འབྲས་བྱ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་པ་གཅིག་དགོས་སོ། །དེ་ནི་སྐྱེ་
བ་ཅེས་དང་ཐ་སྙད་དུ་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་ཀྱང་དོན་དམ་པ་དང་
རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་ལ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ་སྤྱོད་མ་ལ་ནི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་སྐྱེ་འགག་
གི་བྱ་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་དུས་མཉམ་མི་དགོས་ལ་ཕྱི་མ་ལ་ནི་བྱ་
བ་དུས་མཉམ་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱང་དུས་མཉམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །དེ་དུས་མཉམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་རང་རྒྱད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན།

༼དེ་དེ་ལྟར་བཀག་པ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། དཔེར་ན་སྤང་མདའི་མགོ་མཇུག་
གཉིས་གཅིག་མཐོ་བ་དང་གཅིག་མོས་དམའ་བ་དུས་མཉམ་པར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་
བསྐྱེད་བྱ་ལྟ་བུ་དང་སྐྱེད་བྱེད་ས་བོན་གཉིས་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་
བྱ་བ་དང་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་བྱ་བ་དུས་མཉམ་ཡིན་པས་ས་ལྟ་བུ་གཉིས་
ཀྱང་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་ཉིད་ཡོད་པས་ཉེས་པ་མེད་ཅེ་ན། དཔེ་
སྤང་མདའི་མགོ་མཇུག་དུས་གཅིག་པས་མཐོ་དམན་གྱི་བྱ་བ་དུས་གཅིག་ཡིན་ན་ཡང་
དོན་ས་ལྟ་བུ་གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་མེད་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་དགག་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པ་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་ཞིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་

ཚྭགས་པ་ཡིན་པས་དེར་དུས་སུ་མུ་གུ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། ས་བོན་འགག་བཞིན་པ་ནི་ས་
བོན་ཡོད་ཀྱང་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཚྭགས་པ་ཡིན་པས་དུས་གཉིས་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་
ས་མུག་གཉིས་སྒང་མདའི་མགོ་མཚུག་དང་མཚུངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །མུ་གུ་སྐྱེ་བཞིན་
པའི་བྱ་བ་དང་ས་བོན་འགག་བཞིན་པའི་བྱ་བ་གཉིས་མིང་རྒྱང་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་ན་དུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་དུས་
མཉམ་དུ་ཡོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། བརྟེན་པ་མུ་གུ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་ནི་རྟེན་བྱེད་པ་བོ་མུ་གུ་
མེད་པར་འབྱུང་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ན་རང་
བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་གྲུབ་
དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །འདིར་སྐབས་འདིའི་ཚྭགས་སྡེ་སྡེ་བ་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པར་
བཤད་པ་དཔུང་བའོ། །

༼ཕ༽རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པ་ལ་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ནི། མིག་གི་ནམ་ཤེས་
རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་རང་དང་དུས་གཅིག་པའི་མིག་སོགས་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་འདུ་
ཤེས་སོགས་ལས་སྐྱེ་བེར་ན། དེའི་ཆོ་འདུ་ཤེས་སོགས་ལ་ལྷོས་ནས་གཞན་ཉིད་ཡོད་དུ་
ཆུག་ཀྱང་རྒྱ་དུས་ནས་ཡོད་པ་ལ་སྤར་ཡང་འབྱུང་བའི་དགོས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་
དོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་དུས་སུ་འབྲས་བྱ་མེད་ཅེ་ན། སྡེ་ཕྱི་བ་ལ་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་མེད་
པར་སྤར་བཤད་བྱིན་ཏོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་དག་ཤེས་བྱེད་འཇུག་པའི་ལུང་དང་སྦྱོར་ཚུལ་
གོ་སློབ་པས་མ་བྲིས་སོ། །སྦྱིར་གཞན་སྐྱེ་འགོག་ཚུལ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་
གྲུབ་པའི་གཞན་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཆོགས་འགོག་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་
སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་སློ་ནས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་དང་། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་གཞན་
བཀག་པའི་སློ་ནས་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་ནི་ཐམས་
ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་སོགས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ནི། རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་སྤར་བཤད་པ་དེ་

ཡིན་ཞིང་། གསུམ་པ་ནི། ཡང་ལུང་དེའི་དོན་ལ་བཤད་ཚུལ་གཞན་ཞིག་བྱས་པ་དེ་ཡིན་
ཏེ། ཚུ་ཤེའི་ནམ་བཤད་ལས། རང་གི་ངོ་བོས་བྱབ་པའི་གཞན་བཀག་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་
སྐྱེ་འགོག་པ་ལ་བཤད་ན་གང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་སྤར་དང་འདྲ་ལ། ཏུས་ནམ་གྱི་ཆེ་ཞེ་ན་
ས་བོན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ནམ་པར་འགྲུར་བ་མེད་པ་ནམས་ཡོད་པའི་ཏུས་ནམ་ལ། ཞེས་
དང་། རྒྱ་རྒྱན་ནམ་པར་མ་འགྲུར་བའི་ཏུས་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་ན་རྒྱ་མེད་ཏུ་འགྲུར་བས་
དེའི་ཆེ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་ཏུས་ན་འབྲས་བུའི་བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མིན་ན་རྒྱན་
ལ་སོགས་པ་ནམས་ཅི་ལ་སྒོས་ནས་གཞན་ཏུ་འགྲུར་བའི་སྒོས་ས་མེད་པས། ས་བོན་ལ་
སོགས་པ་ནམས་ལ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟེ་གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་གཞན་སྐྱེ་
མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

༼ཞེ་འཇུག་པའི་ནམ་བཤད་ལས། འདིར་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཏ་ཅང་
ཐལ་བའི་སྐྱོན་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ། བོད་ཁ་ཅིག་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྤྲི་བས་བྱབ་
ཅིང་། གཞན་ལ་ཏུས་མཉམ་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་
ཏེ། དེ་ལྟར་བཀག་པའི་སྐྱོན་ཐམས་ཅད་རང་ལ་མཚུངས་པར་འཇུག་པའི་བྱིར་དང་། དེ་
ལ་ཁས་སྲུངས་མེད་དོ་ཞེས་པས་བསྟོན་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་འཆོལ་བའི་ངལ་བ་དོན་མེད་
པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་བོད་མང་བོས་རྟོག་གི་བས་ཏུ་བ་བྱད་པར་བ་ཡོད་པ་ལ་མེ་ཡོད་
པས་བྱབ་པ་དང་། བྱས་པ་ལ་མི་རྟག་པས་བྱབ་པ་སྐྱབ་པ་ན། ཡུལ་ཏུས་ཐམས་ཅད་ཏུ་
མི་འབྲུལ་པ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྐྱབ་པའི་ཆེ་མེ་ཆང་མང་དང་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཉི་ཆེ་བ་
གཅིག་གི་སྟེང་ཏུ་བསྐྱབས་ནས། དེ་ནས་དེ་དང་ཡུལ་ཏུས་གཞན་གྱི་བྱབ་པ་གཉིས་
རིགས་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། བྱབ་པ་དེ་གཉིས་ཡུལ་ཏུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་
མི་འབྲུལ་བར་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ལ། དེ་ལྟ་ན་གཞན་ཙམ་ཏུ་མཚུངས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
ཏ་ཅང་ཐལ་བ་འཕེན་ཏེ། འདི་འདྲ་བ་ནི་ལྟོག་པ་གཅིག་པའི་དབྱང་འཕུལ་ལོ། །ཞེས་
ཟེར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ལྟོག་པ་གཅིག་པའི་དབྱང་འཕུལ་ཞེས་

པ་ནི་རིགས་འདྲའི་སྐྱབ་བྱེད་རྣམ་མཉན་དུ་མ་བཀོད་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡོད་
ལ། དེའི་ཚྭ་ག་པ་ཞེས་པ་ནི་གཞན་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པའི་ཚྭ་ག་པ་ཡིན་ལ། གཅིག་པ་
ནི་མཚུངས་པའི་དོན་དང་། དཔུང་འཕུལ་ནི་རིགས་པས་འཕུལ་བ་མ་ཡིན་པར་མཐུས་
འཕུལ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་འགོག་ཚུལ་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟིང་བོ་སོགས་ལས་ཤེས་
པར་བྱའོ། །

༼ཟེ༽སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་མི་སྐྱེད་དེ།
ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེད། མེད་པའི་འབྲས་བུ་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེད།
ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེད། ཡོད་མེད་གང་ཡང་མ་
ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་གྲུབ་སྟེ། དོན་དམ་པར་ཡོད་
ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་དགོས་པས་ན་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་གྲུབ་སྟེ། མེད་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེ་ན་བོང་བུའི་རུ་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཉགས་
ཕྱི་མ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་དང་ཡོད་མེད་གང་
ཡང་མ་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་གཞི་མ་གྲུབ་པས་ན་རྒྱས་སྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ།
གནས་འགག་འགོག་ཚུལ་ཡང་འདིས་རིགས་འགྲེ་སྟོར་དགོས་སོ། །ཡང་ན་རང་རྒྱུད་པའི་
སྐབས་སུ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གི་དོན་བཤད་པ་ལྟར་རང་གི་རྒྱ་དུས་སུ་ཡོད་མེད་སོགས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟོར་ན་ཡང་རུང་ངམ་སྟུམ་མོ། །

༼འ༽ཡེ་ཤེས་སྟིང་བོས་བཤད་པའི་ཕ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་གི་ཉགས་སོ་སོའི་སྐྱབ་
ཚུལ་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་བྱིན་ཏོ། །

༼ཡ༽རྟེན་གསུམ་ཀྱི་འབྲས་བུ་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཡང་བྱེ་བྲག་
སྟེ་དེའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ནང་པན་ཚུན་ཐ་དད་ཡིན་པ་དང་དེ་གསུམ་མིག་གི་རྣམ་
ཤེས་ལས་རྣམས་གཞན་མིན་པར་དངོས་སྟོབ་བྱེད་རང་འདོད་པ་དེ་བས་ན། གྱེ་མ་ཅི་

སྒོད་བཙུད་དབང་ཕྱག་གིས་བྱས་པར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འགལ་འདུ་ཁས་ལེན་པར་
འདོད་དམ། ཞེས་པ་སྟེ། འགལ་བ་འདུ་ཚུལ་ནི། འབྲས་བུ་ནམ་ཤེས་གཅིག་ཤུ་ཆོས་ཅན།
གཟུགས་ལས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། རིམ་བཞིན་ཡུལ་གྱི་ནམ་པར་སྐྱེས་པའི་
ཆ་དང་རྩལ་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་ཆ་དང་རྩལ་
གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ།

༼ར༽ནམ་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་གཅིག་ཅར་གཟུགས་ལས་སྐྱེ་བ་དང་མི་
སྐྱེ་བའི་འགལ་བ་འདུ་བ་དེ་བཞིན་དུ། གཟུགས་བྱོད་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་དང་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་
པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉགས་སྒར་བཞིན་དོན་དམ་པར་བྱད་ཆོས་གཉིས་དང་རྩལ་
གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱ་གཅིག་ལ་སྐྱེད་བྱེད་དང་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཅིའི་
ཕྱིར་ན་མི་འགལ་བའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་ཤིག་ཅེས་པའོ།

༼ལ༽གལ་ཏེ་བྱེ་བྲག་སྟེ་ལག་རྩེས་གསུམ་རྒྱུན་གསུམ་ག་ཆོགས་པ་ལས་སྐྱེ་
བར་འདོད་ན། རྒྱུན་རེ་རེ་བ་སྐྱེད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྲུར་ཞིང་། རྒྱུན་རེ་རེ་བ་སྐྱེད་བྱེད་
ཡིན་ན་ཡང་འབྲས་བུ་ནམ་ཤེས་རྒྱ་མེད་དུ་འགྲུར་འོ་ཞེས་པའོ།

༼ཤ༽གལ་ཏེ་བྱོད་ནི་རྒྱུན་གསུམ་ལས་འབྲས་བུ་ནམ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་ནི།
ཐ་དད་ལག་རྩེས་གསུམ་དང་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ནམ་ཤེས་ནི་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མེད་
དུ་ཐལ་བར་འགྲུར་ཞེས་པའོ།

༼ས༽སྐྱུ་རྒྱུན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དེས་ཆོས་མཐོང་ངོ་། ཞེས་
པ་ལྟ་བུ་རྒྱུན་འབྱུང་སྒྱིར་བཞུན་པ་ལ་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཆོགས་པ་དེ་དང་དེ་སྤང་ནས་འབྱུང་
བ་ནི་རྒྱུན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའོ་ཞེས་སྒྲོས་སྒྲ་སྒྱོར་དུ་བྱང་ལ། མིང་དང་གཟུགས་
ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་ནམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་ངོ་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱུན་འབྱུང་བྱེ་བྲག་ཏུ་
བཞུན་པའི་ཆོ། འདིར་དེ་དང་དེ་ཞེས་པའི་སྟེགས་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྒྲོས་སྒྲ་སྒྱོར་

དུ་མེད་པར་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་མིག་དང་གཟུགས་སྤད་པ་ལ་མིག་གི་ནམ་ཤེས་འབྱུང་ངོ་
ཞེས་བཤད་དགོས་པས་ན་དེ་ལ་སྒྲོས་སྒྲུབ་ལྟར་མི་རུང་ལ། མིག་དབང་གཅིག་ལས་མིག་
གི་ནམ་ཤེས་གཅིག་སྟེ་བར་བཞེད་པས་ན་མིག་དབང་ལ་ཡང་སྒྲོས་སྒྲུབ་ལྟར་མི་རུང་
ཞེས་པའོ། །

༼༩༽མིག་གི་ནམ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྤུ་ཆོས་ཅན། དབང་བོ་སོ་སོ་ལ་
བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཕྱིར་རིགས་མི་མཐུན་པའི་དབང་བོའི་གཟུགས་
ཅན་པ་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་ལ། སྒྲེས་མ་ཐག་ཏུ་འཇིག་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རིགས་
མཐུན་པའི་དབང་བོ་སྤུ་སྤུ་སོ་སོ་ལ་དངོས་སྤུ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ།
མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲུབ་ཤད་ལ་ཚོད་ཚུལ་སོགས་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སྤུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༼༡༠༽མིག་དབང་ཡོད་ན་མིག་ཤེས་སྟེ་ཡི་མིག་དབང་མེད་ན་མིག་ཤེས་མི་སྟེ་
བ་ལྟ་བུའི་རྗེས་སྤུ་འགྲོ་ལྟོག་མ་འཁྲུལ་བའི་བྱེ་བྲག་སྟོན་དུ་རྟོགས་ནས། འབྲས་རྟགས་
ཀྱིས་རྒྱ་དཔོག་པའི་ཚུལ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཆོ། རྟེན་གསུམ་ལྟ་བུ་རྒྱ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་
མིག་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་པར་གསུམ་ལྟ་བུ་འབྲས་སྤུ་ཐ་དད་དུ་འཇུག་དགོས་ཞེས་སྒྲུས་པ་ཡིན་
ཀྱི་ཞེས་པའོ། །

༼༡༡༽དབུ་མ་སྟོང་བོ་ལས་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་ཏེ། གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་
པའི། ཞེས་སོགས་འདི་རྩ་ཤེད་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་དོན་ནི། གང་གི་ཕྱིར་རྟེན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། རྟེན་འབྱུང་
ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་བ་མ་
ཡིན་པའི་ཆོས་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའོ། །གང་ཞིག་གང་ན་ནམ་གྱི་
ཆོའང་། །མ་བརྟེན་པར་ནི་ཡོད་ཉིད་མེད། །དེས་ན་ནམ་ཡང་འགའ་ཞིག་ཏུ། །རྟག་པ་
འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡུལ་གང་ན་དུས་ནམ་

གྱི་ཆེའང་། ལྷོས་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ནི་དེ་དག་གི་ཡོད་པ་རྟེན་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པ་
དེས་ན་ནམ་ཡང་ཡུལ་གང་ཞིག་ཏུའང་དངོས་པོ་རྟག་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། ཡོད་པ་རྗེས་ཅིག་ལྷོས་ནས་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། ཞེས་པའོ། རྒྱ་མཆོས་ལྷོས་པ་ལས། མཁས་པས་རྟེན་འབྱུང་ཆོས་ནམས་
རྟོགས་གྱུར་ཏེ། མཐར་ལྟ་བུ་ལ་རྟེན་པར་ཡོངས་མི་བྱེད། རྒྱ་དང་བཅས་ཤིང་རྒྱན་བཅས་
ཆོས་ཤེས་ཀྱི། རྒྱ་མེད་རྒྱན་མེད་ཆོས་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་སྟོང་བ་རྟེན་འབྱུང་དོན་
གཅིག་ཏུ་གསུངས་སོ། །

༼ཁ༽འདིའི་དོན་ནི། ཅ་ཤེའི་ནམ་བཤད་ལས། ཁོ་བོ་ཅག་གི་སྟོགས་ལ་ནམ་
གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་རྒྱ་རྒྱན་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་
བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་བའི་དོན་ཉིད་ཏུ་
བཤད་པ་ལྟར་འདོད་པའི་བྱུར་རོ། གང་ལས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་མ་ངོས་པས་ལྷོས་
པ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱན་ལས་སྦྱོང་བ་དེ་མ་སྦྱོང་། །དེ་ལ་སྦྱོང་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་
ཡིན། ཞེས་དང་། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། སྟོ་གྲོས་ཆེན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྱོང་བ་
ལ་དགོངས་ནས་ངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བ་མེད་པར་གསུངས་སོ། ཞེས་དང་། འཕགས་
པ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་བ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་བ་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཚུལ་
གྱིས་སོ། ཞེས་བཤད་པ་ནམས་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་བ་དེ་ནི་
བརྟེན་ནས་གདགས་པར་བཞག་སྟེ། འཁོར་ལོ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་རྟེན་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་
ནས་ཤིང་རྟར་འདོགས་ལ། རང་གི་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་ནི་རང་བཞིན་
གྱིས་མ་སྦྱོང་བའི་སྟོང་བའོ། །རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྱོང་བའི་སྟོང་བ་ཉིད་དེ་ནི་ཡོད་མེད་
ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སྤངས་པས་དབུ་མ་དང་དེའི་ལམ་སྟེ་དབུ་མ་བས་བཟོད་པའི་ལྷལ་ཡིན་
ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ག༽འདིའི་དོན་ཡང་ཅ་ཤེའི་ནམ་བཤད་ལས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་

པས་སྟོང་བའི་དོན་ཉེན་འབྱུང་གི་དོན་ཡིན་ན་ཞེས་མང་དུ་གསུངས་ན་འདིའི་དོན་གང་
 ཡིན། ཇི་ལྟར་སྟོ་ལྟོ་ལྟོ་བ་བྱམ་པའི་དོན་དུ་འཛོག་པ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡིན་ན་ནི། འབྲས་བུ་
 རྣམས་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་ངེས་པའི་སློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བའི་དོན་ཡང་
 ངེས་པར་འཇུག་བས་མི་རིགས་སོ། །འོན་ཏེ་ཉེན་འབྱེལ་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་སྒྲུབ་དོན་ཉིད་སྟོང་
 བའི་དོན་དུ་འདོད་ན་འང་གཞོད་པ་དེ་ཉིད་ཡོད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཉེན་འབྱེལ་དངོས་སུ་ངེས་
 པའི་ཤུགས་ཀྱི་དོན་ལ་འདོད་ན་འང་སྒར་ལྟར་མི་འཐད་པས་འདིའི་དོན་གང་ཡིན་སྟུམ་
 ན་དེ་ལྟར་ནི་མི་འདོད་དོ། །འོ་ན་ཇི་ལྟར་འཛོག་སྟུམ་ན། སྟོང་བའི་དོན་ཉེན་འབྱུང་གི་
 དོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུ་བ་པ་ཆད་མས་ཁེགས་པའི་དབྱ་མ་བ་རྣམས་ལ་
 ཡིན་གྱི་གཞན་ལ་མིན་ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་དབྱ་མ་བ་ལ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་
 ལ་རག་ལས་པའི་ཉེན་འབྱུང་དུ་དངོས་སུ་ངེས་པ་ན། སློ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་བའི་དོན་དུ་ངེས་པར་འཇུག་རོ། །རང་བཞིན་གྱིས་བྱུ་བ་
 པ་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་རྟོགས་ཤིང་དེ་དང་ཉེན་འབྱུང་གཉིས་འགལ་བར་ཆད་
 མས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉེན་འབྱུང་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཁེགས་
 པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པས་ནི། ནམ་ལྟར་གྲུ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་སྟོས་པར་
 མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དྲན་པའི་མོད་ལ་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་བཞིན་མེད་པ་
 ཡིན་པའི་ཚུལ་སེམས་པ་ལ་གོ་མས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཆེ་རབས་གཞན་དུ་རང་
 བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་བ་དངོས་སུ་མ་བཤད་ཀྱང་ཉེན་འབྱུང་གི་ཆོས་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུའི་བག་ཆགས་སད་པར་འཇུག་ཏེ། ཉ་ཐུལ་གྱིས་ཀུན་དུ་རྒྱ་ཉེ་རྒྱལ་
 ལ་བདེན་པ་བཞིའི་ཉེན་འབྱེལ་ཙམ་ཞིག་བཤད་པས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པ་བཞིན་
 བོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ང་༽བར་སྟོང་པ་དག་ན་རེ། མེད་པ་ཕྱད་པ་མི་རུང་ཞིང་ཡོད་པ་ཕྱད་རྗེས་
 འབྱུང་བ་མི་འཐད་པས་ན་ཉེན་འབྱུང་གི་སྒྲ་དོན་གཉིས་ཀ་མི་འདོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

༼ཅ༽ལྷ་ལྷ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྱིས་ཏེ། ཉེན་འབྱུང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྟགས་སྒྱུར་གྱི་བྱབ་པ་འགལ་བར་མཐོང་བའི་རང་ལྟའི་དངོས་སྣ་བ་
དང་། རྟགས་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་བའི་ལུ་སྟགས་པ་ནམས་གྱིས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཁྱོད་
གྱི་ལྷགས་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་ལུས་ཏེ་མི་ལུས་
ཞེས་པའོ། །

༼ཆ༽འདི་ལྟར་སྣང་པའི་ལན་དུ། མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་གྱིས་སློ་གྲོས་གྱི་མིག་
ཉམས་པ་ནམས་གྱིས་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྒྲ་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་རང་བཞིན་
གྱིས་སྦྱོར་བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ལ་ཕྱིར་ཕྱོད་པར་
བྱེད་ཀྱི། ཆོ་རབས་སྣ་མར་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་གོམས་པས་སྟོང་བ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ས་བོན་
བཞག་པ་ནམས་གྱིས་འཕགས་པ་ཤུ་རིའི་དུ་ལྟར་ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོག་
ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྱིས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཆུད་
པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

༼ཇ༽སྒྲ་སྒྲུབ་ལྷགས་འདི་ལ་ཡང་སྒྲའི་གཞུང་སོ་སོའི་ལྷགས་དང་ལོ་ཆེན་སོ་
སོའི་བཤད་སྟོལ་འདྲ་མི་འདྲའི་བྱུང་པར་སོགས་ལ་དབྱེད་པར་བྱ་བ་མང་བོ་ཡོད་མོད་
ཀྱང་། ཆོག་གི་སྒྲར་ཏ་ཅང་ཆེ་བར་འགྱུར་བས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །

༼ཉ༽པ་རྒྱ་ཁྱི་བྱ་ས་ལུད་བྲ་དཔེས་པའི་པ་རྒྱ་ཁྱི་བྱ་ས་པའི་དོན་དང་། ཨི་ཁྱ་འགྲོ་
བའི་བྱིངས་ཡིན་ཀྱང་། ཉེར་བསྐྱར་གྱི་དབང་གིས། ལྷགས་གྱི་མཐའ་ཅན་པ་རྒྱ་ཁྱི་བྱ་ས་
བསྐྱབས་པ་ན། སྐད་གྱི་བྱིངས་གྱི་དོན་སྣ་མས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པའི་ཕྱིར། དོན་ལོགས་སུ་
བཤད་རྒྱ་མེད་པར་སྤང་པ་དང་སྟོས་པའི་དོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྒྲ་བ་དག་གིས། སྐད་
གྱི་བྱིངས་ནི་སྟོབས་ལྡན་ཡང་། ཉེ་བར་བསྐྱར་བས་ཟེལ་གཞོན་འགྱུར། བྱང་གྲའི་ཆུ་ནི་
མངར་མོད་ཀྱི། རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ཡིས་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །བྲ་དཔེས་པ་

ཡོད་པ་དང་གྲུབ་པ་ལའང་འཇུག་མོད་ཀྱང་། ས་སྤྱད་གོང་ན་ཡོད་པའི་བླ་ད་སྟེ་ས་སྤྱད་
བླ་ད་ཞེས་པའི་སྒྲི་ནི་འབྱུང་བ་ལ་འཇུག་ཅེས་པའོ།

༼༥༽སོ་སོར་འགྲོ་ཞིང་འདིག་པ་དང་ལྷན་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ནི་རྟེན་འབྱུང་
ཞེས་པའི་སྒྲིའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ལྷན་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་
བ་དེས་ཆོས་མཐོང་ངོ་། ། ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་རྟེན་འབྱུང་སྒྱིར་བསྟན་པའི་ཆོག་ལ་སྤྱི་བྱའི་
སྒྲིའི་དོན་དེ་སྤྱད་པ་དང་ལྷོས་པ་དང་བརྟེན་ནས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་དངོས་སུ་མ་བཤད་
པས་ན་བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྤྱི་ནི་སོ་སོ་དང་ཨི་བྱ་ནི་འགྲོ་
བའི་དོན་དུ་བཤད་དུ་རུང་ལ། ས་སྤྱད་བླ་དའི་མཐར་མིང་མང་བོ་སྒྱུར་བའི་ཆོག་སྤྱད་ཀྱི་
རྣམ་དབྱེ་སི་བྱིན་ཏེ་ཨི་བྱིས་ནས་ས་རྣམ་བཅད་དུ་བྱས་པའི་ཆོག་སྤྱད་ཡོད་པས་ན། སྤྱི་
བྱའི་མཐར་ཆོག་སྤྱད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཡོད་པ་བྱིས་པ་ཡིན་ཟེར་བ་འཐད་པ་ཡིན་ཀྱང་།
མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་རྟེན་འབྱུང་བྱེ་
བྱག་དུ་བཤད་པའི་ཆོག་གིས་སྤྱི་བྱའི་དོན་སྤྱད་པ་དང་ལྷོས་པ་དང་བརྟེན་ནས་ཞེས་
པའི་དོན་དུ་དངོས་སུ་བཤད་པས་ན། སྤྱི་སོ་སོ་དང་ཨི་བྱ་འགྲོ་བའི་དོན་ཡིན་ཞེས་སོ་
སོར་འབྲེལ་ནས་བཤད་དུ་མི་རུང་ལ། དེར་མ་ཟད་མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་
ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐད་དོད་སྤྱི་བྱ་དང་ཅ་ལྟ་ཞེས་པའི་བར་དུ་དབྱེ་རྒྱུའི་ཆོག་སྤྱད་ཡོད་པ་
མི་འཐད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆོག་སྤྱད་ཞེས་པ་ནི་མིང་མང་བོ་རེ་རེ་ལ་རྣམ་དབྱེ་རེ་རེ་འཕྲོ་བ་
པ་ལ་མིང་གཉིས་སམ་མང་བོའི་ཐ་མ་ལ་རྣམ་དབྱེ་གཅིག་བྱིན་པའི་དོན་ཡིན་པ་གང་
ཞེག་མདོ་བྱི་མའི་སྐད་དོད་ཀྱི་ཆོག་ཟུར་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་བྱ་ནི་མིང་མང་བོ་བསྟུས་པ་
མ་ཡིན་པ་ནི་སྤྱར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དེ་ནི་མིང་ལས་རང་དང་འབྲེལ་
བའི་མིང་གཞན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་སྟེར་བའི་དེ་མན་ཀྱི་མཐའ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
བྱིར་དང་། ལྷགས་ཀྱི་མཐའ་ཅན་གངས་མེད་པའམ་མི་ཟད་པ་ཁོ་ནར་འཐད་པའི་བྱིར་
རོ། ། ཁྲོས་སྒྲི་མི་རུང་བའི་དོན་འདི་གསལ་བར་བཤད་པ་མི་སྤྱང་བས་ན་སྒོ་གསར་བ་

ནམས་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་དབྱད་པ་འཇུག་ཆེད་དུ་ཁོ་བོས་འདི་དང་གོང་མར་བཤད་པ་
མི་འདྲ་བ་གཉིས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

༼ཐ༽ནམ་ཤེས་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པས་མིག་དང་སྤད་པ་མེད་དེ། སྤད་པ་
ནི་གཟུགས་ཅན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་དེ། མདོ་ལས། དགེ་
སྤྲོད་འདི་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དགེ་སྤྲོད་དང་དགེ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་
སྤད་པ་ཁས་སྦངས་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་པས། འདིར་ཁས་མི་སྦང་ཞེས་པ་ཡི་གེ་ནོར་
རོ། །རིགས་པ་དུག་ཅུ་བ་ལས། དེ་དང་དེ་བརྟེན་གང་འབྱུང་དེ། །རང་གི་ངོ་བོར་སྐྱེས་
མ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་ནི་དར་ལྗེ་ལས། རྒྱ་དང་རྒྱེན་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གང་
འབྱུང་བ་དེ་ནི་རང་གི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། ཅིའི་བྱིར་ཞེན།
རྒྱའི་སྤར་ཡོད་ན་རྒྱ་ལ་མི་ལྟོས་ལ། རྒྱེ་བའི་སྤར་མེད་ན་རྒྱེས་པའི་དུས་ན་ཡང་གཟུགས་
བརྟན་བཞིན་དུ་བཅོས་མར་འགྱུར་གྱི། རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱུང་བར་གལ་འགྱུར།
རང་གི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་རྒྱེ་བ་ཅམ་ནི་ཡོད་དེ། གཟུགས་སྐྱེས་སོ་
ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་མཐོང་བའི་བྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ད༽གལ་ཏེ་དགོན་པའི་ཐེག་ལེ་དང་སྐམ་ལས་ཀྱང་སྐྱེས་པའི་བསྐྱེལ་མཆོ་
སྐྱེས་དང་ལངས་པའི་མ་ཏེ་ལ་སར་ཉལ་ཞེས་པ་བཞིན་དུ། ཉེན་འབྱུང་གི་སྐྱེལ་འཇུག་པ་ལ་
སྐྱེལ་བཤད་དུ་ཡོད་མི་དགོས་ཟེར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་གྱིས། དེ་དང་
དེ་བརྟེན་གང་འབྱུང་བ། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཉེན་འབྱུང་གི་དོན་སོ་སོར་བྱེན་ས་གསུངས་
པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་རིན་ཐང་ལས། འདི་ཡོད་ན་ནི་འདི་འབྱུང་སྟེ། །མུང་ཅུ་ཡོད་ན་རིང་
བོ་བཞིན། །ཞེས་པ་ལྟར་འཆད་པར་འདོད་ན་ཡང་སྤད་པ་དང་ལྟོས་པ་དང་བརྟེན་ནས་
ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཤད་དགོས་ཏེ། མུང་ཅུ་དང་སྤད་ཅིང་མུང་ཅུ་ལ་བརྟེན་ཏེ་མུང་ཅུ་ལ་
ལྟོས་ནས་རིང་བོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་བྱིར། དེའི་བྱིར་སྟོབ་དཔོན་ལགས་
ལྟན་གྱིས་མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་ནམ་པར་ཤེས་པ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་

གསུངས་པ་ལ་དོན་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གཞན་ལུགས་སུན་འབྱིན་པ་མི་རིགས་
སོ། །ཞེས་པའོ། །དེའི་དོན་གཉིས་ཀ་ཞེས་པ་སྤང་པའི་དོན་དང་སྒྲོས་པའི་དོན་གཉིས་ལ་
བྱེད་དམ་དཔྱད་དགོས་སོ། །

༼ན༽གཞི་གྲུབ་ན་སྤང་ནས་གྲུབ་པ་དང་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་རྟེན་ནས་འབྱུང་
བ་གསུམ་ག་ཡིན་པས་བྲལ་སྟེ། ཅ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལ་སྤང་ལྟོས་རྟེན་གསུམ་
རྣམ་གྲངས་པར་གསུངས་པས་རྟེན་པའི་སྐྱེ་དོན་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ལ་འབྱུང་
བ་ལ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྐྱེ་བ་ནི་འདུས་བྱས་མིན་པ་ལ་མེད་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་
བ་ཡང་འབྱུང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡོད་དེ། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། །ལས་
ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ། །འབྱུང་པའི་རྩ་ནི་མ་མཐོང་
ངོ་། །ཞེས་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་པ་པོ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཀྱང་ལས་བྱེད་པ་བོའི་སྐྱེད་
བྱེད་མིན་པ་དང་། རིགས་པ་དེ་ཆོས་གཞན་ལ་ཡང་སྐྱར་བར་གསུངས་པའི་སྐྱབས་སུ་
ཆོད་མ་དང་གཞལ་བྱ་དང་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་པན་ཚུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་
གསུངས་ཀྱང་པན་ཚུན་སྐྱེད་བྱེད་དུ་མི་རུང་ངོ་། །རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས་ཀྱང་། འདི་ཡོད་
ན་ནི་འདི་འབྱུང་སྟེ། །ཐུང་བྱ་ཡོད་ན་རིང་པོ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་ཐུང་བྱ་རིང་པོའི་
སྐྱེད་བྱེད་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་རང་རང་གི་རྩ་རྒྱུ་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ན་བྲལ་
འབྲས་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་དངོས་པོ་ལ་བྱ་དགོས་ལ་དེ་མིན་པའི་རྟེན་འབྱུང་རྣམས་
ནི་ཆོས་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཡང་ལྟོས་ས་དེ་དེའི་རྩ་རྒྱུ་རྒྱུན་མིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷན་ཅིག་དུ་གནས་པའི་རྟ་དང་བ་སྐང་ནི་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་
ཀྱང་པན་ཚུན་ལྟོས་ནས་གྲུབ་པ་མིན་པ་དང་། ལྷང་ལུན་གཉིས་སྤང་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་
ཀྱང་སྤང་པ་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་ཆོག་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་དེ་དག་རྟེན་ནས་འབྱུང་
བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཁ་ཅིག་འདོད་དེ། འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པར་
བྱའོ། །

༼པ༽འདི་ལྟར་ལྟོས་པ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་ཞིང་ཡོད་པ་རྟེན་པ་དེ་ནི་
རང་དབང་དུ་ཡོད་པ་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཆོས་འདི་ཀུན་རང་དབང་བའི་སྟོང་
ལུགས་སུ་མེད་པ་སྟེ། དེས་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
བཞི་བརྒྱ་བའི་དར་རྒྱུ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

༼པ༽དེ་ཉིད་ལས། གལ་ཏེ་ཁོ་པོ་ཅག་དངོས་པོར་ལྟ་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་
ན། བྱོད་དངོས་པོ་ཁས་མི་ལེན་པས་དངོས་པོ་མེད་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་མི་རིགས་
ཏེ། མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཁོ་པོ་ཅག་དངོས་པོ་མེད་
པར་སྐྱབ་བ་མིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་སྐྱབ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་བདེན་པར་སྐྱབ་བ་ཞིག་
གམ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། རྟེན་འབྲེལ་སྐྱབ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན། སྐྱུ་མ་དང་
སྒྲིག་རྒྱ་སོགས་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པས་སྟོང་བཞིན་དུ་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་རྒྱས་
པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །སྦྱིར་ཤད་ལྟོས་རྟེན་གསུམ་རྣམ་གྲངས་པར་ཡང་གསུངས་
མོད་ཀྱང་གོ་བ་ཆགས་སྐྱབ་བའི་ཕྱིར་ཤལ་ནས་བརྗོད་ན། འཕྲད་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་གཏན་
ཆེགས་ཀྱི་དོན་དངོས་པོ་རང་གི་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་འདྲིན་པ་ཡིན་ལ། འདི་
ནི་བྱུང་པའི་མཐའ་འོག་མ་དང་ཡང་སྤྱན་མོང་བའོ། །ལྟོས་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་འདུ་བྱས་
དང་འདུ་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་ལ་ལྟོས་ནས་རང་གི་བདག་ཉིད་
རྟེན་པའི་གཏན་ཆེགས་བསྟན་པ་སྟེ་ས་སྤྲོད་ད་བྱུང་པ་ལ་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་
པའོ། །འདི་ནི་སྤྲུལ་ལས་བྱུང་ཆེ་ཞིང་དངོས་བསྟན་ཀྱི་དོན་ཙམ་དབུ་མ་བ་གཞན་དང་
ཡང་སྤྱན་མོང་བའོ། །བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་
གཏན་ཆེགས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ་སྟེ། རང་རང་གི་གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་
ཙམ་དུ་བྱུང་བའོ། །འདི་ནི་ལུགས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འདི་ཁོ་ནའི་བྱང་ཆོས་ཡིན་ཏེ། རང་
རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆེག་གསལ་གྱི་ལུང་དེའི་དངོས་
པོ་འབྱུང་བ་ཞེས་པའི་འབྱུང་བའི་དོན་སྟེ་བ་ཙམ་ལ་བྱས་ནས་གཏན་ཆེགས་སྤྲུལ་མ་དང་།

གྲུབ་པ་དང་ཡོད་པ་ལ་བྱས་ན་གཏན་ཆིགས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱང་སྟོན་ནོ། །རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལ་
 ཞེས་བྱ་བ་ནི་མུ་གུའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་ས་བོན་དང་རྒྱུ་ལུང་སོགས་ཅམ་ལ་བྱས་
 བ་གཏན་ཆིགས་སྡུ་མ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གདགས་གཞིའམ་ཆ་ཤས་
 ལ་བྱས་ན་གཏན་ཆིགས་བར་བ་དང་། རང་རང་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལ་བྱས་ན་
 གཏན་ཆིགས་ཕྱི་མ་སྟོན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་
 རྒྱུ་ལུང་ལས། དེས་ན་མུ་གུ་ལ་སོགས་པ་ཕྱི་དང་འདྲ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་དངོས་
 བོ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ས་བོན་ལ་སོགས་པ་དང་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་འབྱུང་ལ་ཞེས་གསུངས་པས་གཏན་ཆིགས་དང་བོ་བསྟན་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་
 ལས། རང་ལ་རང་དབང་བའི་ཚུགས་སྤུངས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྲུབ་དགོས་པས་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་
 རག་ལས་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་པས་གཏན་ཆིགས་བར་བ་བསྟན་པ་དང་། ཡང་
 དེ་ཉིད་ལས། འདིས་ནི་གང་ཟག་དང་བྱམ་པ་སོགས་ཀྱང་རང་གི་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་བཏགས་པ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པས་
 གཏན་ཆིགས་གསུམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན་ཀྱང་སྤུན་མོང་དང་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཉིས་
 སུ་བསྟུན་ནས་དེ་ཉིད་ལས། ཉེན་འབྱུང་གི་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་གཉིས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེར་མ་ཟད་དཔུ་མ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། རི་རྒྱུད་
 དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས། དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བརྟན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདི་ཡོད་ན་
 འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ་སྟེ་གང་འདི་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འདྲ་བྱེད་རྣམས་
 ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་དང་། རིན་ཆེན་ཕྱིང་བ་ལས། འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་
 འབྱུང་དཔེར། །རིང་བོ་ཡོད་ན་སྤང་བཞིན། །འདི་སྐྱེས་པས་ན་འདི་སྐྱེ་སྟེ། །མར་མེ་
 འབྱུང་བས་འོད་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྩ་ཤེས་ལས་ཀྱང་། བྱེད་པོ་ལས་ལ་བརྟེན་བྱས་
 ཤིང་། །ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། །བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པར། །གྲུབ་པའི་
 རྒྱ་ནི་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་པའི་ལུང་ཆོན་གསུམ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དངས་པའི་རེ་རེས་
 ཀྱང་རྣམ་བཞག་གསུམ་ག་སྟོན་པར་རུང་མོད་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་རྒྱུ་དང་གོ་རིམ་གྱི་དབང་

གིས་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་ནམ་བཞག་མི་འདྲ་བ་གསུམ་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལྷང་སྐྱ་
 གྲུབ་མཐར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ནང་བའི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱ་བ་ནམས་ཀྱིས་རྟེན་འབྱུང་གི་
 དོན་འདོད་ཚུལ་ལ་སྤྲ་རགས་མི་འདྲ་བའི་རིམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ནི་གིན་ཏུ་འཐད་པ་
 ཞིག་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སྤར་གྱི་ལུང་གསུམ་ཆོན་གཉིས་ཀྱིས་དེ་གསུམ་རིམ་བཞིན་བསྟན་
 པ་དང་། བྱད་པར་དུ་ལམ་རིམ་རྒྱུད་དུ་ལུང་བར་བས་གཏན་ཆེགས་བར་བ་བསྟན་པ་
 ནི་ཚོངས་རྒྱལ་བདག་གི་སྒོར་མ་ཤར་བས་ན་གཟུར་གནས་ནམས་ཀྱིས་ད་དུང་དཔྱད་
 པར་མཛད་ན་ལེགས་སོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་ལམ་རིམ་རྒྱུད་
 ལས། འདིར་ལྟ་བ་ནམ་དག་གི་གོགས་གོལ་སའི་གཙོ་བོ་ནི་གཉིས་ཏེ། གཅིག་ནི་ཆོས་
 ནམས་ལ་བདེན་པར་འདྲིན་པའི་བདེན་འདྲིན་གྱི་དམིགས་གཏད་ཅན་གྱི་རྟག་ལྟ་དང་
 སྒོ་འདོགས་ཀྱི་ལྟ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཆད་མ་ཟེན་པར་ཐལ་དགས་ནས། རྒྱ་
 འབྲས་རྟེན་འབྱུང་གི་ངེས་པ་རང་ལུགས་ལ་དྲང་དུ་མེད་པར་སོང་ནས། འདི་ཡིན་དང་
 འདི་མ་ཡིན་གྱི་ངོས་གཟུང་བྱ་ས་མེད་པ་ཆད་ལྟ་དང་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལྟ་བའོ། །དེ་
 གཉིས་ནི་རྒྱ་རྒྱེན་འདི་ལས་འབྲས་བྱ་འདི་འབྱུང་ལ་ངེས་པ་དྲངས་པའི་གཏན་ཆེགས་
 ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་པ་ན་མ་ལུས་པར་སྒོར་བ་ཡིན་ཏེ། གཏན་
 ཆེགས་ཀྱི་དོན་ངེས་པས་ནི་ཆད་ལྟ་དང་། དམ་བཅས་པའི་དོན་ངེས་པས་ནི་རྟག་ལྟ་ཙུ་
 བ་ནས་སུན་འབྱེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼བ༽རྟེན་འབྱུང་གསུངས་པ་དེ་རྒྱལ་བའི་གསུང་གི་མཛོད་ཀྱི་གཅེས་ནོར་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ལེགས་བཤད་སྟིང་བོ་རྒྱུད་དུ་ལས། འདིག་རྟེན་རྒྱད་པ་རི་སྟེང་
 པ། དེ་ཡི་ཙུ་བ་མ་རིག་སྟེ། གང་ཞིག་མཐོང་བས་དེ་ལྟོག་པ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
 འབྱུང་བར་གསུངས། དེ་ཆོ་སྒོ་དང་ལྡན་པ་ཡིས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་
 ལམ། བྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་གནད་ཉིད་དུ། རི་ལྟར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་མི་འཇུག། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ན་ཟབ་མོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཙུ་ཤེས་ལས། དེ་ཕྱིར་ཞན་

པས་ཆོས་འདི་ནི། །གཏིང་རྟོགས་དཀའ་བར་མཁྱེན་གྱུར་ནས། །ཐུབ་པའི་ཐུགས་ནི་ཆོས་
བསྟན་ལས། །རབ་ཏུ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གང་ཟག་གང་གི་
རྟེན་འབྱུང་སྟངས་འདི་དོན་དུ་མཐོང་བ་དེས་སངས་རྒྱུ་གྱི་བསྟན་པའི་དེ་ཉིད་དམ་སྟིང་
བོ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། །གང་གང་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ། །དེ་དེ་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟངས་ཞེས། །གསུངས་པ་འདི་ལས་ཡ་མཆན་པའི། །ལེགས་འདོམས་ཚུལ་
ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་དང་། །པན་མཛད་ཁྱོད་གྱིས་འགྲོ་བ་ལ། །སྟོན་པའི་སྟངས་དུ་བཀའ་
སྟུལ་པ། །བསྟན་པའི་སྟིང་བོ་སྟིང་བ་ཉིད། །དེས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཟླ་མེད་པ། །ཞེས་དང་།
མདོ་ལས་ཀྱང་། །སུས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དེས་ཆོས་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

།མ་ཤེད་ཡི་བའི་མཆན་གཞི་ལ་བཤད་ཚུལ་གཉིས་བྱང་སྟེ། །རང་རེའི་མཁས་པ་
ཁ་ཅིག་རང་རྒྱུད་གྱིས་བསྟུས་པའི་མིག་ན་སོགས་ནི་ང་ཡི་བའི་མཆན་གཞི་ཡིན་ཀྱང་
ང་ཡིར་འདྲིན་པའི་འདྲིག་ལྟ་ལྟན་སྟེས་གྱི་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་རྗེ་ཡབ་སྲས་གྱི་
དགོངས་པར་འཆད་པ་དང་། །ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དོ་རྗེས། །མིག་ན་
སོགས་ང་ཡི་བའི་གདགས་གཞི་ཡིན་གྱི་ང་ཡི་བའི་མཆན་གཞི་མིན་ཏེ། །གདགས་གཞི་
བདགས་ཆོས་སུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། །སྟངས་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས་མིག་ན་སོགས་ང་ཡི་བའི་
མཆན་གཞིར་བཤད་པ་ནི་ང་ཡི་བར་བྱེད་རྒྱུའི་མཆན་གཞིར་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ང་
ཡི་བ་རང་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ཞིང་འཆད་ཚུལ་འདི་ཅ་ཤེས་རྟེན་ཆེན་གྱི་
དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ཉིད་ལས། །ངོ་སྟོན་པ་སྟེ་བའི་གཞི་ང་ལ་དམིགས་ནས་ནམ་པ་
རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་ཐུབ་པར་འདྲིན་པ་ནི་ངར་འདྲིན་གྱི་འདྲིག་ལྟ་ལྟན་སྟེས་དང་
གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ཚྲིངས་པ་གཉིས་ཀའོ། །ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ནས་ནམ་པ་རང་
གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་ཐུབ་པར་འདྲིན་པ་ནི་ང་ཡིར་འདྲིན་པའི་འདྲིག་ལྟ་ལྟན་སྟེས་དང་
གང་ཟག་གི་བདག་གི་བ་ལ་ཚྲིངས་པའི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཀའོ། །ང་ཡི་བའི་གཞི་མིག་

ན་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་ང་ཡི་
 བ་ལ་དམིགས་ཞེས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ང་ཡི་བ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གང་ཟག་ཡིན་པར་བཤད་པ་ནི་དཔུང་
 གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། མིག་ན་སོགས་ང་ཡི་བ་ཡིན་པར་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཡང་དང་
 ཡང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་དང་བདག་གི་ཞི་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྒྱུ་ཆེན་
 རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། དེ་ལྟར་ང་དང་ང་ཡི་བར་རང་གི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པར་གཏན་
 ལ་ཐབ་པའི་ལྟ་བ་རྟེན་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བདག་སྟེ་རང་
 འཛིན་པའི་ཡུལ་གང་ཟག་དང་བདག་གི་བ་སྟེ་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་ཡུལ་སྤང་བོ་རྣམས་
 ཀྱི་མཚན་མ་ཞི་བ་སྟེ་ཅི་ཡང་མི་དམིགས་པར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རོ་མཉམ་པར་གྱུར་པའི་
 ཕྱིར་ཞེས་དང་། ཆོག་གསལ་ལས་ཀྱང་། བདག་སྟེ་རང་འཛིན་པའི་ཡུལ་དང་ང་ཡིར་
 འཛིན་པའི་ཡུལ་བདག་གི་བ་སྤང་བོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཞི་བ་སྟེ། ཞེས་དང་། གང་
 གི་ཆེ་བདག་གི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་སྤང་བོའི་དངོས་པོ་བདག་གི་
 བ་ཡང་བདག་མེད་པར་ངེས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྤང་སོགས་བདག་གི་བ་
 ཡིན་པར་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་། བདག་ལ་
 རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆེ་བདག་གི་བ་སྤང་བོ་ལའང་བདག་སྟེ་རང་བཞིན་
 མེད་པར་རྟོགས་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། གཉིས་པ་དེས་བདག་གི་བ་ཡང་ཞེས་
 པར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་བདག་དེ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ཆོལ་བའི་རིགས་པས་བཙལ་
 བ་ན། བདུན་པོ་དེ་གང་དུ་ཡང་མ་རྟེན་པས། བདག་ལ་རང་བཞིན་ཞེས་པ་དེའི་ཆེ་
 རིགས་པས་འདི་ནི་བདག་དེའི་མིག་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་ངེ་ལྟར་རྟེན་པར་འགྱུར། དེ་
 ལྟར་ན་བདག་གི་བ་ལ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་དེ། རྣལ་འབྱོར་བས་བདག་དང་བདག་གི་
 བའི་རང་བཞིན་འགའ་ཡང་མ་དམིགས་པ་ན་འཁོར་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་
 ཏེ། ཞེས་དང་། ལམ་རིམ་རྒྱུ་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བདག་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
 ཡོད་མེད་རིགས་པས་བཙལ་བ་ན། གཅིག་དང་དུ་མ་གང་དུ་ཡང་མ་རྟེན་པས་བདག་ལ་

རང་བཞིན་ཁེགས་པ་དེའི་ཆེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་བདག་གི་བ་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྟེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མོ་གཤམ་གྱི་བྱ་མ་དམིགས་ན་དེའི་བདག་གི་
 བ་མིག་སོགས་མི་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་དང་། དང་བོར་ང་ཞེས་བདག་ལ་ཞེན་
 གྱུར་ཅིང་། །བདག་གི་འདི་ཞེས་དངོས་ལ་ཆགས་བསྐྱེད་པས། །ཞེས་པའི་རྣམ་བཤད་
 ལས་ཀྱང་། ངར་འཛིན་གྱི་འཛིག་ལྷས་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྷ་སྐྱེད་པས། སེམས་
 ཅན་འདི་རྣམས་ནི་དང་བོར་ཏེ་བདག་གི་བར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཛིག་ལྷའི་སྡེ་རོལ་
 ཏུ། ངར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྷས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པའི་བདག་རང་བཞིན་
 གྱིས་ཡོད་དོ་སྟུམ་ནས། ང་ཞེས་པའི་དོན་འདི་ཉིད་དུ་སྟེ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་
 པར་བྱེད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྷས། ངར་འཛིན་གྱི་དམིགས་ལྷལ་
 ལས་གཞན་པ་སྟེ་དེ་མིན་པའི་གཟུགས་དང་མིག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལ། འདི་ནི་
 བདག་གི་འོ་ཞེས་བདག་གི་བ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་བསྐྱེད་པས། ཞེས་དང་། བདག་
 འདི་གདགས་པའི་རྟེན་མིག་ལ་སོགས་པ་ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་ཕྱི་རོལ་གང་
 ཡིན་པ་བདག་དེའི་བདག་གི་བ་གང་ཡིན་པ་དེར་ང་ཡི་བར་འཛིན་པའི་སྟོ་འབྱུང་བའི་
 བདག་དེ་ནི། ཞེས་དང་། གང་ལ་རྟག་ཏུ་འགོ་རྣམས་ངར་འཛིན་སྟོ། །རབ་ཏུ་འབྱུང་ཞིང་
 དེ་ཡི་གང་ཡིན་དེར། །ང་ཡིར་འཛིན་སྟོ་འབྱུང་བའི་བདག་དེ་ནི། །མ་བརྟགས་གྲགས་
 པར་གཉི་ལྷག་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དང་། གང་ཕྱིར་བྱེད་པོ་མེད་ཅན་ལས་མེད་པ། །དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བདག་མེད་
 པར་ཡོད་མིན། །ཞེས་པའི་འཇུག་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་རྩ་མཐུན་མེད་པར་བྱམ་པ་
 མི་སྲིད་པར་དེ་བཞིན་དུ་བདག་མེད་པར་བདག་གི་བ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 བདག་ནི་རྩ་མཐུན་ལྷ་བྱ་དང་བདག་གི་བ་ནི་རྩ་མཐུན་ལྷ་བྱར་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་རྣམ་
 བཤད་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྩ་ཤེས་ལས། ནང་དང་ཕྱི་རོལ་ཉིད་དག་
 ལ། །བདག་དང་བདག་གི་སྟུམ་ཟད་ན། །ཞེས་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་བདག་དང་
 བདག་གི་བ་མ་དམིགས་པས་ནང་བདག་དང་ཕྱི་རོལ་བདག་གི་བ་ཉིད་དག་ལ་བདག་

དང་བདག་གི་སྒྲུལ་པའི་འཛིག་ལྟ་གཉིས་ཟད་ན་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞི་འགག་པར་འགྱུར་
 ཏེ། ཞེས་བདག་གི་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྐྱ་སྐྱར་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཉེས་ན་
 མིག་རྩ་སོགས་ང་ཡི་བ་ཡིན་པར་མང་དུ་བཤད་པ་དང་། འདུག་པའི་རྩམ་བཤད་ལས།
 བདག་གིར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི། ང་ཡི་བ་ཉིད་ཡིན་གྱི།
 རང་གི་མིག་སོགས་དམིགས་པར་མི་གཟུང་ངོ་། རྩམ་པ་ནི་དམིགས་པ་དེ་ལ་དམིགས་
 རས་ང་ཡི་བ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འཛིན་པའོ། འོ་ན་བདག་གི་འདི་ཞེས་
 ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་ལས། འདི་ནི་བདག་གི་འོ་སྒྲུལ་དུ་ངར་འཛིན་པའི་ཡུལ་ལས་
 གཞན་པའི་དངོས་པོའི་རྩམ་པར་མ་ལུས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་མིག་
 ལ་སོགས་པའི་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་བདག་གི་ཡིན་ནོ་སྒྲུལ་དུ་ཞེན་པ་བདག་
 གིར་འཛིན་པར་བཤད་པ་རི་ལྟར་ཡིན་སྒྲུལ་ན། དེ་ནི་མིག་སོགས་རྩམས་བདག་གི་
 བར་མཐོང་ནས་བདག་གི་བ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། བདག་
 གི་བའི་མཆན་གཞི་མིག་སོགས་དམིགས་པར་སྟོན་པ་མིན་ནོ། ཞེས་མིག་སོགས་ང་ཡི་
 བའི་མཆན་གཞིར་བཤད་པ་དང་། སྒར་བྲངས་པ་ལྟར་ཆ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས་ང་ཡི་བ་ལ་
 དམིགས་ཞེས་པ་ནི་མིག་རྩ་སོགས་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། ལེགས་
 བཤད་སྟོང་པོ་ལས་ཀྱང་། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོད་སྦྱིན་
 གྱིས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་མཆོད་སྦྱིན་གྱིས་གཟུགས་བལྟས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་
 མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བར་ལེགས་པར་འཛིག་རུས་ལ། འོན་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་
 བའི་མིག་མཆོད་སྦྱིན་མིན་ཞིང་གཟུགས་ལྟ་མཁན་གྱི་མཆོད་སྦྱིན་ཡང་མིག་མིན་པ་
 མི་འགལ་ལོ། ཉེ་བཞིན་དུ་མིག་ན་བ་དང་སོས་པ་ན་ང་ན་བ་དང་སོས་སོ་ཞེས་ཐ་སྟོད་
 འདོགས་པ་བཞིན་དུ་འཛིག་རུས་ཤིང་ངའི་མིག་ན་ཞིང་སོས་སོ་ཞེས་ཐ་སྟོད་འདོགས་པ་
 ལྟར་ཡང་འཛིག་རུས་མོད་ཀྱང་། མིག་དེ་ཉིད་བདག་དང་བདག་གི་བ་གཉིས་ཀར་འཛིག་
 ཉེན་གྱི་ཐ་སྟོད་ཀྱིས་འཛིག་པ་མིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་རྩམས་མི་འགལ་ཚུལ་རི་ལྟར་
 ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དགོངས་པ་ནི་སྒར་བཤད་པ་

ལྟར་ཡིན་ཞིང་། རྒྱས་པར་དབྱ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་གཞན་
 དཔྱད་ལྟན་དག་ན་རེ། དེ་དག་མི་འགལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། མིག་ན་སོགས་ང་ཡི་བ་ཡིན་ཀྱང་
 ང་ཡིར་འདྲིན་པའི་འདིག་ལྟའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་རྒྱར་པའི་ང་ཡི་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། ང་ཡི་བ་ལ་ངའི་གཟུགས་དང་ངའི་ཆོར་བ་ཞེས་སོགས་དང་། ངའི་མིག་དང་ངའི་
 རྩ་བ་ཞེས་སོགས་དང་། ངའི་བས་གོས་དང་ངའི་ཁང་བྱིམ་ཞེས་སོགས་བྱི་ནང་གི་ཆོས་
 ལྷ་ཆོགས་དང་། ངའི་ས་དང་མ་དང་ངའི་བྱ་དང་རྩང་མ་ཞེས་སོགས་དང་། ངའི་རྟ་དང་
 བ་སྐང་དང་ངའི་བཞོན་པ་དང་ཁལ་མ་ཞེས་སོགས་དང་། ངའི་དབྱ་དང་གཉེན་དང་
 ངའི་སློབ་དཔོན་དང་མཁན་པོ་ཞེས་སོགས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་མཆོག་དམན་སྣ་
 ཆོགས་དང་། ངའི་ཆེ་རབས་སྡུ་མ་དང་ངའི་ཆེ་རབས་བྱི་མ་ཞེས་སོགས་དང་། ངའི་ཉེར་
 ལེན་དང་ངའི་ཉེར་འབྲས་ཞེས་སོགས་དང་། ངའི་སྐད་ཅིག་དང་བོ་དང་ངའི་སྐད་ཅིག་
 གཉིས་པ་ཞེས་སོགས་དང་། ངའི་འཕྲོ་བ་བྱ་འབྲས་གནས་བཞི་དང་ངའི་འཕྲོ་བ་བྱ་ལོངས་
 སྤུལ་གཉིས་ཞེས་སོགས་རྒྱུད་གཅིག་པའི་གང་ཟག་མཆོག་དམན་སྣ་ཆོགས་ཀྱང་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལྟར་འདྲིན་པའི་འདིག་ཉེན་པའི་སློབ་ལྟན་སྦྱེས་དེ་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་།
 དེ་ལྟར་ང་ཡི་བ་མང་བོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ང་ཡིར་འདྲིན་པའི་འདིག་ལྟའི་དམིགས་
 ཡུལ་དུ་རྒྱར་པའི་ང་ཡི་བ་ནི་རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་ང་ཡི་བ་རྣམས་ཡིན་གྱི། རང་
 དང་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་གཞན་དང་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྣམས་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་འདྲའི་བྱད་པར་འབྱེད་པའི་དོན་དུ་རྩ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། ང་ཡི་བའི་
 གཞི་མིག་ན་སོགས་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་འདྲིན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འདྲིན་ཡིན་
 པས་ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ཞེས་པ་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་། གཞན་དུ་ན། ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་ཞེས་པ་ནི་མིག་ན་སོགས་ལ་དམིགས་པ་
 མ་ཡིན་ཉེ། མིག་ན་སོགས་ང་ཡི་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ང་ཡི་བ་འདྲིན་ལུགས་ལ་རང་
 རྒྱུད་པ་མན་ཆད་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དོགས་གཙོད་
 མཛད་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་། ཞེས་ཟེར་རོ། །

༼ཙ༽གང་ཟག་གི་མཆན་གཞི་ལ་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་སོགས་
རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༼ཆ༽འདིར་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་དང་དགེ་སློང་དང་མི་
དང་རྒྱུན་ལྷགས་དང་ཤུག་བ་ནམས་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལྟར་དབྱ་མའི་
མཐའ་དཔྱིད་ལས་ཀྱང་ད་ལྟའི་རྒྱལ་བོ་སྤྲུལ་བཅས་ལྟན་དགེ་སློང་བྱས་པ་གཅིག་གི་རྒྱུད་
ཀྱི་ཆོ་འདིའི་བདག་དང་མི་དང་རྒྱལ་བོ་དང་དགེ་སློང་ནམས་ཡིན་བྱས་མཉམ་མ་ཡིན་
པར་བཤད་པ་ནི་སྤྱི་ཅི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་མི་བྱུང་སྟེ། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོའི་
བདག་དང་དགེ་སློང་དང་མི་དང་ཤུག་བ་ནམས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་
ཀུན་དགའ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་དང་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་སློང་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་དེ་དགེ་སློང་མ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་
ཀུན་དགའ་བོ་དགེ་སློང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོའི་
རྒྱུད་ཀྱི་བདག་དེ་དགེ་སློང་དང་མི་དང་ཤུག་བ་གསུམ་ག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་
ན། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་ལ་འགོ་བ་རིགས་དྲུག་ག་ཡོད་པར་ཐལ་
བ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་སློང་ལ་སྟེ་འཕགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་
རྒྱུད་ཀྱི་མི་ལ་བྱིས་པ་དང་རབ་བྱུང་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།
དེས་ན་འདི་དང་དབྱ་མའི་ཡིག་ཆ་གཉིས་ཀར་སྤྲུལ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་འཕགས་པ་
ཀུན་དགའ་བོས་གང་ཟག་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྟུམ་པ་སྟེ་བའི་དམིགས་པར་གྱུར་
པའི་བདག་དང་དེས་དགེ་སློང་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྟུམ་པ་སྟེ་བའི་དམིགས་པར་
གྱུར་པའི་དགེ་སློང་དང་དེས་མི་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྟུམ་པ་སྟེ་བའི་དམིགས་
པར་གྱུར་པའི་མི་དང་། དེས་རྒྱུན་ལྷགས་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྟུམ་པ་སྟེ་བའི་
དམིགས་པར་གྱུར་པའི་རྒྱུན་ལྷགས་དང་དེས་ཤུག་བ་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྟུམ་པ་
སྟེ་བའི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་ཤུག་བ་ནམས་ཡིན་བྱས་མཉམ་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་

ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དགོས་པ་ནི་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ངོ་
སྟུང་པའི་སྟོ་ལྟར་སྦྱོར་ཆད་མ་ཡིན་པས་སྟོ་དེའི་དམིགས་ལུལ་དུ་གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་
རིགས་དྲུག་སོགས་མེད་དོ་སྟུང་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དོན་དེ་དག་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷས་བྱིན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་སྟུང་
པ་སྦྱོར་བའི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་བདག་དེ་རང་གི་ཆོ་རབས་སྡུ་མའི་དུས་སུ་ཡོད་པར་
ཐལ། ཚ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས། ཆོ་འདིའི་ལྷས་བྱིན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངོ་སྟུང་
པ་སྦྱོར་བའི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཆོ་རབས་སྡུ་མ་རྣམས་སུ་ཡང་ཡོད་པས་དེ་
ལྟར་བྲན་པ་མི་འགལ་ལ། ཆོ་འདིའི་ལྷས་བྱིན་ཆོ་སྡུ་མར་ཡོད་ན་རྟག་པར་འཇུག་བ་དང་
ཡང་མི་འདྲའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་བདག་དེ་ལྷས་བྱིན་
ཀྱི་ཆོ་རབས་སྡུ་མའི་དུས་སུ་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱི། བདག་དེ་རང་གི་ཆོ་རབས་སྡུ་མའི་
དུས་སུ་ཡོད་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆོ་འདིའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་སྦྱོར་བ་བྱི་མར་མི་འགྲོ་བར་
ཐལ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་བཞིན་དུ་མ་འོངས་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་ཆོ་འདིའི་དུས་ཀྱི་གང་
ཟག་དེ་ཉིད་སྦྱོར་བ་བྱི་མར་མི་འགྲོ་ཡང་ངོ་སྟུང་པའི་དམིགས་པ་ང་ཙམ་ཞིག་དེར་ཡང་
རྗེས་སུ་འགྲོ་བས། རང་ཉིད་སྦྱོར་བ་བྱི་མར་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་དོགས་ནས་དེའི་རྒྱ་མི་དགེ་
བ་འདིར་སྦྱོང་བ་དང་བདེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འདིར་དགེ་བ་ལ་བཙོན་པ་ཡང་འཐད་
དེ། དཔེར་ན་དེ་རིང་གི་དུས་ཀྱི་མི་འདི་སང་གི་དུས་ན་མེད་ཀྱང་སང་བཤེས་སྟོན་གྱི་
སྟུག་བསྐྱེད་བྱུང་གིས་དོགས་ནས་དེ་རིང་ནས་བཟའ་བརྒྱུད་གསོག་པ་དང་། སྐས་པའི་
ཆོ་སྟུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་དོགས་ནས་གཞིན་དུས་ཞོར་གསོག་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་ལུལ་དུས་འདིའི་བདག་ཅེས་སོ་སོར་མི་འབྱེད་པར་སྦྱིར་བདག་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་
སྟུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་བར་འདོད་ནས་བྱེད་ལ། བདག་ཙམ་ཡང་དུས་དེ་དག་ཏུ་རྗེས་སུ་
འགྲོ་བས་ངེས་ལུགས་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡང་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཆོ་

འདིའི་དུས་ཀྱི་གང་ཟག་དེ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་གང་ཟག་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བར་གསུངས་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ནི་ལྷས་བྱིན་དེ་ལྷས་བྱིན་གྱི་སྐྱེ་བ་སྲ་ཕྱི་བར་གསུམ་གའི་ང་ལ་
ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་ཡང་ལྷས་བྱིན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྐྱམ་པ་སྐྱེ་
བའི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་བདག་དེ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་སྲ་ཕྱི་བར་གསུམ་གའི་ང་
ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་བདག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་
གསེར་བྱམ་དེ་བྱངས་གསེར་གྱི་བྱམ་པ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྐྱི་མིན་
ཡང་བྱམ་པ་དེ་བྱངས་གསེར་གྱི་བྱམ་པ་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྐྱི་ཡིན་
པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ལྷས་བྱིན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྐྱམ་པ་སྐྱེ་བའི་
དམིགས་པར་གྱུར་པའི་བདག་ཡིན་ན་ལྷས་བྱིན་གྱི་སྐྱེ་བ་སྲ་ཕྱི་བར་གསུམ་གའི་ང་
ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་བདག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ལྷས་བྱིན་གྱིས་གང་
ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྐྱམ་པ་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་བདག་དེ་ལྷས་བྱིན་གྱི་
སྐྱེ་བ་སྲ་ཕྱི་བར་གསུམ་གའི་ང་ལ་ཐུན་མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་བདག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལྷས་བྱིན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་སྐྱམ་པ་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པར་
གྱུར་པའི་མི་དང་དགེ་སློང་དང་ཤུག་བ་དང་ལྷས་བྱིན་སོགས་ཐམས་ཅད་བདག་སྲ་
མ་དེའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ལྷས་བྱིན་གྱིས་དུས་སྲ་ཕྱིའི་བདག་སོ་
སོར་མ་བྱེ་བར་ངའོ་སྐྱམ་དུ་འཛིན་པའི་དམིགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་ནི་ཐོག་
མ་མེད་པ་ནས་ཞུགས་པའི་ང་ཙམ་ཡིན་པས། ལྷ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་སྐྱངས་དུས་ཀྱི་
འགོ་བ་སོ་སོ་བའི་བདག་རྣམས་ནི་སྲ་མའི་བྱེ་བྲག་རེའོ། །ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་སོ་སོར་
བྱེ་བའི་བདག་ལ་ངའོ་སྐྱམ་དུ་བཟུང་བའི་བདག་ནི་ཆེ་རེ་རེའི་བདག་ཚྭགས་རེ་བ་ཡིན་
ནོ། །ཡུལ་གྱི་བདག་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངར་འཛིན་ཡང་སོ་སོར་བྱེ་བ་དང་མ་བྱེ་བའི་
འཛིན་སྐྱངས་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེས་ན་ངའོ་སྐྱམ་དུ་ཐ་སྐྱད་འདོགས་

མཁན་གྱི་མི་དང་ཐ་སྟད་བཏགས་པའི་གཞི་བདག་གཉིས་བྱབ་མཉམ་དུ་མི་གཟུང་བར་
 མི་དེ་བདག་དེའི་ཆ་གཅིག་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིགཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། ཆོ་འདིའི་ལྷས་བྱིན་དང་དེའི་བདག་གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་
 རྒྱལ་ལ་སོ་སོ་བ་མི་འདོད་པས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ལ་
 ལྷ་ཆོགས་སྒྲུ་སྒྲེ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷས་བྱིན་དང་ལྷས་བྱིན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་
 ལྷ་མ་པ་སྒྲེ་བའི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་བདག་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་
 ཀྱིས་འདོད་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བས་མི་འདོད་པའི་བྱད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཟེར། གཞན་
 དག་ན་རེ། ལྷས་བྱིན་དང་ལྷས་བྱིན་གྱི་བདག་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་
 ཀྱིས་འདོད་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བས་མི་འདོད་པའི་བྱད་པར་བསྟན་ཟེར། རྗེ་གྲུང་ཐང་བས།
 ལྷ་དེའི་དོན་ལྷས་བྱིན་གྱི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་ང་དེ་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་པར་
 ཐལ་འགྱུར་བས་འདོད་ཀྱང་གཞན་གྱིས་མི་འདོད་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་བཞེད་དོ། །

ལ་ལ་ན་རེ། ལྷས་བྱིན་དང་ལྷས་བྱིན་གྱིས་གང་ལ་དམིགས་ནས་ངའོ་ལྷ་མ་དུ་
 ཐ་སྟད་བཏགས་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་གཉིས་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ངོ་བོ་
 གཅིག་ཏུ་འདོད་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་མི་འདོད་པའི་བྱད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཟེར་རོ། །དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྷས་བྱིན་དང་ལྷས་བྱིན་གྱི་སྒྲེ་བ་སྒྲེ་བར་གསུམ་གའི་ང་ལ་ཐུན་
 མོང་དུ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་བདག་གི་གཞི་ལྷོག་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་ཐལ་འགྱུར་བས་
 ཁས་སྐྱངས་པར་འདོད་པ་ནི་མཐུན་པར་སྤང་ངོ་། །བྱད་པར་དུ་རྗེ་གྲུང་ཐང་བས། སྒྲེ་བ་
 སྒྲེ་བྱི་གཉིས་ཀ་ལ་ང་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་ཅིང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་
 ལ་ཐ་སྟད་དེ་ཙམ་གྱིས་ང་འདྲོག་རྒྱས་པས་གཉིས་ཀའི་གདགས་གཞིར་གྱུར་པའི་ང་ཐུན་
 མོང་བ་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་སྒྲེ་མའི་གདགས་གཞིའི་ང་དེ་བྱི་མའི་
 གདགས་གཞིའི་ང་ཡིན་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། གསེར་བུམ་ཟངས་བུམ་གཉིས་བུམ་
 པའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྒྱིར་གྱུར་པའི་བུམ་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་ཀྱང་གསེར་

བུམ་གྱི་སྤྱི་དེ་ཟངས་བུམ་གྱི་སྤྱི་ཡང་མིན་ལ་དེ་གཉིས་གྱི་སྤྱིར་གྱུར་པའི་བུམ་པ་དེ་དེ་གཉིས་ལས་གོ་ས་ལོགས་ན་ཡང་བསྟན་རྒྱ་མེད་པར་བུམ་པ་ཞེས་པའི་མིང་ཅམ་གྱི་སྟེང་ནས་འདྲིལ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །དངོས་སྡེ་རྣམས་ལྟས་སྤྱིན་གྱི་བཏགས་དོན་བཅའ་ཏེ་གདགས་གཞི་ཡང་དེའི་ཆོགས་པ་ནས་ཉིད་དགོས་པར་འདོད་པས་སྟེ་བ་གཞན་གྱི་ཆོགས་པར་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཚུལ་མེད་ཅིང་དེའི་གནད་ཀྱིས་གདགས་གཞི་ཐུན་མོང་བ་ཡང་མི་སྲིད་དོ། །འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའི་རིགས་པའི་གསང་ཆོག་ཞིག་ཏུ་སྒྲུང་བས་ལོགས་པར་བཤད་ཡོད་དོ། །ཞེས་ནན་ཆེར་གསུངས་སོ། །གང་ལྟར་ཡང་། ཐལ་རང་སོགས་ཀྱིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་མི་འདོད་ཚེད་པའི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་གཉིས་པོ་དེ་དོན་གཅིག་གམ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ན། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བཞེད་དགོས་ཏེ། སྤྱི་གསལ་རྩིས་ཐ་དད་ཏུ་འདོད་པ་ནི་སྤྱི་སྟེགས་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ཟེར་ན་དེ་བས་ཀྱང་མི་རིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་། རྗེ་གུང་ཐང་བའི་བཞེད་ཚུལ་ལྟར་ན། ལྟས་བྱིན་གྱི་གདགས་གཞི་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་ཀའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་དང་། གདགས་གཞི་ལྟེ་རྒྱད་ལ་ཡོད་ལ་བཏགས་ཆོས་མའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་དང་། གདགས་གཞི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་ལ་བཏགས་ཆོས་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ་དང་། གདགས་གཞི་བཏགས་ཆོས་ངོ་བོ་ཐ་དད་སོགས་སུ་འགྱུར་བས་དབྱེད་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་སྒྲུང་ངོ་། །ཆེ་འདིའི་ལྟས་བྱིན་དང་དེའི་བདག་གཉིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་དེས་ནི་ལྟས་བྱིན་དང་དེའི་བདག་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་ལ་ཐལ་རང་སོགས་ཀྱིས་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་བྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན་ལྟོག་པ་གཅིག་ཡིན་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་དེ་ནི་ཙྰ་ཤེས་ལས། གལ་ཏེ་སྟེ་བ་སྤྱི་གྱུར་ལ། ཁྱ་ཤི་ཕྱི་མ་ཡིན་ན་ནི། སྟེ་བ་ཁྱ་ཤི་མེད་པ་དང་། ཁྱ་ཤི་བར་ཡང་སྟེ་བར་

འཇུར། ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་ལ་མ་ངས་པ་སྤོང་བྱིར་དུ་གསུངས་ལ། དེ་སྤོང་ཚུལ་
 ཡང་ལྷས་བྱིན་དང་དེའི་ངོ་སྟོན་པའི་སྟོ་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་བདག་
 གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མི་འདོད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
 གྲུབ་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་ལ། དེ་ལྷ་ན་ལྷོག་པ་གཅིག་ཏུ་འཇུར་བས་ན། ལྷས་བྱིན་
 ཀྱི་སྦྲེ་ཤི་དང་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པའི་གང་ཟག་གི་སྦྲེ་ཤི་གཉིས་ལ་སྤྲ་བྱི་ཡིན་མིན་དབྱེ་
 བར་མི་རུང་བས་བྱབ་པ་གྲུབ་བོ་ཞེས་འཆད་པར། ཆོ་འདིའི་ལྷས་བྱིན་དང་དེའི་བདག་
 གཉིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ལ་སོ་སོ་བ་མི་འདོད་པས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་
 ལ། དེ་ལྷ་ན་གཅིག་ཏུ་འཇུར་བས་ཆོ་འདིའི་ལྷས་བྱིན་ཀྱི་སྦྲེ་ཤི་དང་དེ་དང་རྒྱུད་གཅིག་
 པའི་སྦྲེ་བ་དང་ཆ་ཤི་གཉིས་ལ་སྤྲ་བྱི་ཡིན་མིན་དབྱེ་བར་མི་རུས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། ཆོས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པ་ནི་མིང་བརྟན་བཞག་ཅམ་
 ཀྱིས་དོན་ལ་འཐད་པ་མ་གཏོགས་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྟེན་པའི་དོན་ལ་མི་འཐད་
 པའི་བྱིར་ཏེ། བཏག་པ་མཐའ་བཟུང་བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་རྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱེད་
 བ། ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ན་ལྷོག་པ་གཅིག་ཡིན་དགོས་ཤིང་། ལྷོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ན་ངོ་བོ་
 ཐ་དད་དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་དངོས་པོ་དང་
 དོན་བྱེད་རུས་པ་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་དོན་བྱེད་རུས་པ་ཞེས་པའི་མིང་
 ཐ་དད་ཅམ་གྱིས་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པ་མ་གཏོགས་དོན་ཐ་དད་དུ་འཛོག་ལྷགས་མེད་པ་
 བཞིན་ཡིན་པའི་བྱིར།

༼ཇོ་དེ་བྱིར་སྤང་བོ་ལས་གཞན་བདག་མེད་དེ། སྤང་བོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་
 མ་གྲུབ་བྱིར། ཞེས་པ་ནི། སྤང་བོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པའི་བདག་མེད་དེ། སྤང་བོ་གཟུང་བ་
 མ་གཏོགས་པར་བདག་དེ་ཡན་གར་དུ་འཛིན་པའི་སྟོ་ལྷན་སྦྲེས་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་ཞེས་
 པའོ། སྟོ་ལྷན་སྦྲེས་ལ་བདག་སྤང་རྗེ་ཁོལ་ལྷར་སྤང་བས་གཅིག་ཏུ་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་
 རྟེན་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རྒྱས་པར་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་

ཟིན་དོ།

༼ཕ༽རང་སྟེ་སྤྱ་བའི་འདིག་ལྟའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ་དེ་སྟོན་ཏུ་
འགྲོ་བའི་བདག་དང་། སེམས་ཅན་སོགས་རང་རྒྱ་བའི་རྣམ་ཡིད་ཏུ་འདྲིན་པ་རགས་པའི་
གང་ཟག་གི་བདག་དང་བདག་གི་བར་འདྲིན་པ་དང་། སྤང་ཁམས་སྦྱི་མཆེད་ལ་བདེན་
པར་ཞེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འདྲིན་རྣམས་ཡོངས་སུ་བད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཇུག་
རྒྱུ་ལས་གསུངས་སོ། །

༼ཞ༽སེམས་ཅན་གང་དག་ཏུ་དཔྱད་འགྲོར་བསྐྱལ་བ་མང་བོར་ཆེ་བརྒྱལ་བར་གྱུར་
པ་དེས་ཀྱང་། ལྷ་སྟེགས་པས་བཏགས་པའི་མ་སྦྱིས་པ་དང་རྟག་པའི་བདག་དེ་མ་མཐོང་
བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ངར་འདྲིན་འཇུག་པར་མཐོང་སྟེ། དེས་ན་སྤང་བོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་
པའི་བདག་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །

༼ཟ༽གལ་ཏེ་བདག་སྤང་བོ་ལས་རྣམས་གཞན་ཡིན་ན་སྤང་བོའི་མཆན་ཉིད་
དང་མི་ལྟན་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་སྟེ། སྤང་བོའི་མཆན་ཉིད་དང་མི་ལྟན་ཞེས་པའི་དོན་
ནི་བདག་སྤང་བོ་དང་མཆན་ཉིད་མི་མཐུན་པར་འདྲིན་ཚུལ་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་
བཤད་པ་དང་འདྲའོ། །

༼འ༽ལུས་ན་བ་དང་སོས་པ་ན་བདག་ན་བ་དང་སོས་པར་འདྲིག་པ་ལྟ་བུའི་
ཆེ་བདག་ལུས་ཀྱི་སྟངས་ན་ཡོད་པ་འདྲ་བ་དང་། སེམས་ཀྱིས་ལུས་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་
ན་བདག་གིས་ལུས་འདོར་ལེན་བྱེད་པར་འདྲིག་པ་ལྟ་བུའི་ཆེ་བདག་སེམས་ཀྱི་སྟངས་
ན་ཡོད་པ་འདྲ་བ་སོགས་འཆར་ཚུལ་སྣ་ཆོགས་ཤིག་འབྱུང་བར་བཤད་དོ། །མཁས་གྲུབ་
རྒྱའི་དབུ་མའི་ལྟ་བུ་ལྟེན་ལས། དེ་ནས་ངོ་སྟོན་པའི་སྟོ་སྦྱིས་མ་བྱུང་ནའང་ཆེད་ཏུ་གཉེར་
ནས་ངོ་སྟོན་པའི་སྟོ་བཅོས་ནས་ཁོ་སྟོན་ཏེ་སྦྱིས་མ་ཐག་ཏུ་དེའི་སྤང་ཚུལ་བཏགས་པས་
ལུས་གཞན་དང་མ་འབྲེས་པར་ཁོ་རང་གི་སྤང་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་

རྟོ། །དེ་ཡང་སྤང་ཚུལ་བརྟགས་པའི་སྟོན་ཁོ་དང་དུས་མཉམ་ལ། སྤང་ཚུལ་ངེས་པའི་སྟོན་ཁོའི་སྤྲད་ཅིག་གཉིས་པར་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །སྦྱིར་ངར་འཛིན་ལྟན་སྦྱེས་ཀྱི་སྟོལ་ཕུང་བའི་སྤང་བ་མི་འཆར་ཞིང་བྱད་པར་ངའོ་སྦྱམ་པའི་སྟོན་དང་དུས་མཉམ་དུའང་མི་འཆར་རྟོ། །འོན་ཕུང་བའི་སྤང་བ་ཁོ་ལ་འཆར་བ་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་གི་འདུག་པ་སྦྱམ་ན། དེ་ཁོའི་སྤྲོ་སྟགས་སུ་བྱུང་བ་ཡིན་ཀྱི་ཁོ་ལ་སྤང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ད་ལྟ་ང་སྦྱམ་པའི་སྟོན་དེ་མ་ཤོར་བའི་ངང་ནས་དལ་བྱས་བྱུར་ནས་བལྟས་པ་ན་ང་སྦྱམ་པའི་སྟོན་དེ་ལ་ཕུང་སྟགས་གང་ཡང་མིན་པའི་སྤང་ཚུལ་བྱུར་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། ང་སྦྱམ་པའི་སྟོལ་ང་དེ་མིང་ཅམ་དུ་མི་སྤང་བར་ཚུགས་ཐུབ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤང་བ་དེའི་སྤང་ཚུལ་ལྟར་དུ་བྱུབ་པར་བབྱང་བས་འཁོར་བར་བཅིངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་ཆབ་རྒྱུ་ཁྲིད་ལས་ཀྱང་། འོ་སྦྱམ་པའི་སྟོན་ལྟན་སྦྱེས་ལ་ནི་ངའི་བྱད་ཆོས་གང་ཡང་མི་སྤང་ལ། གདགས་གཞི་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་གི་ཡང་རྣམ་པ་མི་འཆར་བར། བྱད་གཞི་ང་དེ་སྦྱ་སྦྱི་ཅམ་མ་ཡིན་པར་ང་དོན་ལྟེང་ནས་བྱུབ་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་སྤང་དགོས། སྟོན་དེ་ལ་ང་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ལ་ང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པར་སྤང་བ། ཞེས་སྟགས་གསུངས་སོ། །

༼ཡ༽འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས། གལ་ཏེ་བདག་གཟུགས་ཕུང་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་ལྟ་བ་བསྒྲན་ནས་ཕུང་བོ་རེ་རེ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ལྡེལ་སྐབས་སུ་བབ་ལ། ཅ་ཤེ་ལས་ཀྱང་། ཕུང་མིན་ཕུང་བོ་ལས་གཞན་མིན། །དེ་ལ་ཕུང་མེད་དེར་དེ་མེད། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཕུང་ལྟན་མིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ཞིག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ཆ་ཉེར་ལྟར་འཇུར་དགོས་པ་ལ་ཆ་ཉི་ཤུར་ངེ་སྤྲད་བཅོད་ཅེ་ན། འཛིག་ལྟའི་ཆ་ཉི་ཤུ་བོ་དེ་དག་ནི་མདོ་ལས་རྣམ་པར་བཞག་ལ། དེ་ལྟར་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྟོན་དུ་ཕུང་བོ་རྣམས་མ་བབྱང་བར་འཛིག་ལྟས་བདག་ཏུ་མདོན་པར་ཞེན་པར་མི་རུས་པས། རྣམ་པ་བཞི་བཞིའི་སྟོན་ནས་ཕུང་བོ་རྣམས་ལ་དམིགས་ཤིང་བདག་ལ་འཇུག་གོ། །དེའི་ཕྱིར་དུ་ཕུང་བོ་རྣམས་མ་གཏོགས་པར་གཞན་དུ་བདག་ཏུ་

ཞེན་པའི་གཞི་ལྡ་བ་ཟུ་སྟེགས་མ་གཏོགས་པ་ལ་མི་འབྱུང་བས། ཆ་ལྡ་བ་མ་གསུངས་
སོ། ཚེ་ཤེས་ལས་ཐོགས་གཞན་ལྡ་བ་གསུངས་པ་ནི་ཟུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་དགག་པའི་ཕྱིར་
རོ། ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། འཇིག་ལྷ་ཉི་ཤུ་ཡང་དེ་ཉིད་
ལས། གཞུགས་ནི་བདག་མ་ཡིན་པ་ལ་བདག་ཏུ་ལྷ་བ་དང་། བདག་ནི་གཞུགས་དང་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་པ་མིན་པ་ལ་དེར་ལྷ་བ་དང་། གཞུགས་ལ་བདག་དང་བདག་ལ་
གཞུགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་ལ་དེར་ལྷ་བ་བཞི་སྟེ། གཞུགས་སྤང་ལ་བཤད་
པ་དེ་ལྟར་འཇིག་ལྷས་ལྷ་བའི་ཚུལ་རྣམས་པ་བཞིར་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བོ་བཞི་བོ་
ཀུན་ལ་བཞི་བཞིར་ལྷ་བ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ནི་བདག་ཏུ་ལྷ་བ་འཇིག་ཆོགས་ལ་ལྷ་
བའི་ཆ་ཉི་ཤུར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་
ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་ལ་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ངའོ་སྟམ་པའི་དམིགས་པ་ལ་
བདག་ཏུ་འཇོག་པའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྐབས་འདིའི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ངའོ་
སྟམ་པའི་དམིགས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། ཚེ་ཤེས་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་སྐྱར་བའི་ཕྱིར་
རོ། འདིའི་ལྷ་བ་དང་བོ་ནི་གདགས་གཞི་གཞུགས་སྤང་གང་ཟག་ཏུ་ལྷ་བ་ལ་བྱེད་ན་
བདག་འཇིན་སྤྲ་རགས་གང་ཡང་མིན་ལ། གཞུགས་སྤང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བའི་གང་
ཟག་ཏུ་ལྷ་བ་ལ་བྱེད་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་སྤྲ་མོར་འདོད་དགོས་སོ། འདིའི་ལྷ་བ་
གཉིས་པ་ནི་གང་ཟག་གཞུགས་སྤང་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་པར་ལྷ་བ་ལ་བྱེད་དགོས་
པས་གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་སྤྲ་མོ་ཡིན་ནོ། ལྷ་བ་གསུམ་པ་ནི་གཞུགས་སྤང་ལ་གང་
ཟག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་ལྷ་བ་དང་། ལྷ་བ་བཞི་བ་ནི་གང་ཟག་ལ་གཞུགས་སྤང་ངོ་
བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པར་ལྷ་བ་ལ་བྱེད་དགོས་ཤིང་། སྤྲ་མ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་དང་ཕྱི་མ་
གང་ཟག་གི་བདག་འཇིན་སྤྲ་མོར་འདོད་དམ་དཔྱད་བྱའོ། འོ་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཇིན་
ཡིན་ན་འཇིག་ལྷའི་མིང་གིས་བསྟན་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་སྟོན་མེད་དེ། དེ་
དག་འཇིག་ལྷའི་དམིགས་ལུལ་དང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་གང་རུང་ལ་ལོག་པར་
ཞུགས་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་པས་འཇིག་ལྷའི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། འདི་ཉིད་ལས་

ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་མཐའ་བཀག་པ་རྟགས་སུ་བྱས་པ་སྟེ། ཞེས་ནམ་བདུན་གྱི་
 རྟགས་བྱུང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྤྱོད་ཡོད་པར་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ།
 འཇིག་རྟེན་གྱི་ཤུའི་དོན་སྤར་ལྟར་བཤད་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་འཇིག་རྟེན་རྟགས་པ་ཡིན་པའི་
 བྱིར་ཏེ། དེ་དག་འཇིག་རྟེན་གྱི་བཏགས་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་
 བོ་ལས། གལ་ཏེ་རང་འཇིག་གི་དམིགས་པར་སྤང་བོ་མི་འཐད་ན། མདོ་ལས། གཞུགས་
 ལ་སོགས་པ་བདག་མ་ཡིན། ཞེས་འགོག་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་བདག་ཏུ་འཇིག་པའི་
 འཇིག་རྟེན་ལྟར་སྟེས་ཀྱི་ཡུལ་ལམ་གཞིར་མི་རུང་བའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། སྤང་བོ་དང་བདག་
 གཅིག་དང་དོན་གཞན་ཏུ་འཇིག་པ་གཉིས་ཀྱི་བཏགས་ཀྱི་འཇིག་པ་ཡིན་གྱི་ལྟར་
 སྟེས་མིན་པས་སྟོན་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་ལྟར་སྟེས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་བཟུང་བ་ལྟར་ཡོད་ན་
 གཅིག་དང་དོན་གཞན་ལས་མི་འདའ་བས་དེ་ལྟར་བརྟགས་ནས་འགོག་པ་ཡང་འཐད་
 ཏོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

།ར་༽དེ་དང་རོ་བོ་ཐ་དད་ཏུ་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་
 དེ་ལྟར་པར་བརྟེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་འདོན་དགོས་སོ། །

།ལ་༽དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རང་གི་སྤང་བོ་ལྟ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་
 མིན་ཞིང་། རང་གི་སྤང་བོ་ལྟ་ལས་རང་བཞིན་གྱིས་གཞན་པ་མིན་ལ། དེ་ལ་སྤང་བོ་
 བརྟེན་པ་དང་སྤང་བོ་དེར་དེ་བརྟེན་པར་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཅིང་། ལྟས་བྱིན་གནག་
 དང་ལྟན་པ་དང་གཞུགས་དང་ལྟན་པ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤང་བོ་དང་ལྟན་པ་
 ཡང་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཚུགས་ལྟ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་འགའ་
 ཡང་མེད་པས་སྤིད་པའི་རྒྱུ་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དོ། ཞེས་པའོ། །

།ཤ་༽སྤང་བོ་དང་བདག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་མ་ཡིན། བདག་དེར་སྤང་

བོ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པ་མིན། སྤང་བོ་དེ་ལ་བདག་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པ་
མིན། སྤང་བོ་མེད་པར་བདག་ཡན་གར་བར་དམིགས་པ་ཡང་མིན། བདག་དང་སྤང་བོ་
མེ་མིང་ལྟར་འདྲེས་ཏེ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཡང་མིན་ནོ། །དེའི་
ཕྱིར་བདག་ནི་རི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་དེ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །

༼ས༽གལ་ཏེ་བདག་སྤང་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་དུ་གྲུབ་བོ་སྟུམ་ན། འདི་ལ་
སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་གནོད་བྱེད་གསུམ་གསུངས་ཏེ། བདག་དུ་སྐྱབ་
དོན་མེད་པ་དང་བདག་མང་བོར་འགྱུར་བ་དང་སྐྱེ་འཇིག་ཅན་དུ་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་
དང་བོ་ནི་བདག་དང་སྤང་བོ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་དུ་འདོད་ན་བདག་ལས་སྤངས་
པའི་དོན་མེད་དེ། སྤང་བའི་རྣམ་གྲངས་ཅམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རྩ་བ་དང་
རི་བོང་ཅན་བཞིན་ནོ། །འདི་ནི་ཅ་ཤེར་ཡང་གསུངས་ཏེ། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པ་ལས།
ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པའི། བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བྱས་པའི་ཆོ། ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་
བདག་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཀྱི་བདག་ནི་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་སྤང་བོ་
རྣམས་དང་རང་བཞིན་གཅིག་དུ་གྲུབ་ན་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཡང་སྤང་བོ་དུ་མ་ཡོད་པ་
བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་མང་བོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། བདག་གཅིག་ལས་མེད་པ་བཞིན་དུ་
སྤང་བོ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་དུ་འགྱུར་བའི་སྟོན་ཡོད་དེ། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་སྤང་
བོ་བདག་ན་དེ་ཕྱིར་དེ། མང་བས་བདག་དེ་དག་ཀྱང་མང་བོར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་
སོ། །གསུམ་པ་ནི། རབ་བྱེད་བཙོ་བརྒྱད་པ་ལས། གལ་ཏེ་སྤང་བོ་བདག་ཡིན་ན། སྐྱེ་དང་
འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། ཞེས་དང་། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པ་ལས། ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་
བདག་མ་ཡིན། དེ་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་
འདིར་སྤང་བོ་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་བདག་སྐྱེད་ཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་འདོད་ན་
སྟོན་ཅི་ཡོད་སྟུམ་ན། འདི་ལ་འཇུག་པ་ཅ་འགྲེལ་དུ་སྟོན་གསུམ་གསུངས་ཏེ། སྐྱེ་བ་བར་

པ་མི་འཐད་པ་དང་ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཐོས་པ་དང་ལས་མ་བྱས་པ་དང་ཕྱད་པའི་སྒྲོན་
ནོ། །དང་པོ་ནི། བདག་སྐད་ཅིག་གི་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་ན་བདག་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་
པའི་སྐྱེ་འཇིག་ཡིན་པས་བདག་སྡུ་བྱི་ནམས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོ་བར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ལྟ་ན་དེའི་ཆོ་དེའི་དུས་ན་ང་རྒྱལ་བོ་ང་ལས་ཅུ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་མི་
གསུང་བར་འགྱུར་ཏེ། ང་ལས་ཅུའི་བདག་དང་སྟོན་པའི་བདག་གཉིས་རང་གི་མཆན་
ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷས་བྱིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་ན་
ང་མཆོད་བྱིན་དུ་གྱུར་ཏོ་སྟམ་དུ་མི་དྲན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་མཆན་
ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དུ་གྲུབ་ཀྱང་སྡར་ཐོང་བའི་དོན་དེ་བྱི་མས་དྲན་པ་མི་འགལ་ན་ལྷས་
བྱིན་གྱིས་ཐོང་བ་མཆོད་བྱིན་གྱིས་དྲན་པ་མི་སྲིད་པ་ལ་མི་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཆན་བསྟན་
དགོས་ན་དེ་ཡང་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ས་མུག་གཉིས་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡང་འདོད་ལ། རྒྱ་འབྲས་སུ་ཡང་གཞན་དག་འདོད་པ་ལ་དེ་འདྲ་བ་
ལ་རྒྱ་འབྲས་རུང་ན་མེ་ལྷེ་ལས་ཀྱང་ཐུན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་གཞན་སྐྱེ་འགོག་པའི་
རིགས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། ཐ་དད་པ་ཅུ་མ་ཞིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་དེ་ལྟར་མགོ་སྟོམས་བྱེད་པ་
མིན་ནོ། །

ལས་བྱས་པ་ཆུད་ཟ་བའི་ཉེས་པ་ནི། བདག་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་རང་གི་མཆན་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་ན། བདག་སྡུ་མས་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་སུ་བདག་བྱི་
མས་ལོངས་སྟོད་པར་འདོད་ན་ནི་འོག་ཏུ་འགོག་པས་འདིར་ནི་ལས་སྡར་བསགས་པའི་
འབྲས་སུ་ཐོང་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལས་བྱེད་པ་བོའི་བདག་འབྲས་སུ་མ་ཐོང་བའི་
གོང་དུ་ཞིག་པའི་བྱིར་དང་བདག་གཞན་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སྡུ་བྱིའི་དངོས་
པོ་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་པས་སྡུ་མ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་བྱི་མའི་
བདག་མེད་ལ། སྡུ་མས་ཀྱང་འབྲས་སུ་མ་ཐོང་ན་འབྲས་སུ་ཐོང་བ་མེད་དགོས་པ་ཡིན་
ནོ། །

ལས་མ་བྱས་པ་དང་སྤང་པའི་ཉེས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྲ་མའི་བདག་ཞིག་ཀྱང་
 བདག་གི་མས་འབྲས་བྱ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས་བྱས་པ་ཆུད་ཐོས་པའི་སྦྱོན་མེད་དོ་སྙམ་
 བ། དེ་ལྟ་ན་ལས་དེའི་འབྲས་བྱ་ཆུང་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསགས་
 པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལ་
 ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་དོ་བོས་བྱ་བ་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བསགས་
 པའི་འབྲས་བྱ་ལ་དེ་དང་རང་གི་དོ་བོས་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟར་ཡང་འཇུག་པ་ལས། ཟུང་ན་འདས་སྡོམ་སྐད་ཅིག་ཉིད་ལ་ནི། རྒྱུ་
 འཇིག་བྱེད་པོ་མེད་པས་དེ་འབྲས་མེད། གཞན་གྱིས་བསགས་ལ་གཞན་གྱིས་ཟ་བར་
 འགྱུར། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ལྟར་བདག་སྤང་བོ་དང་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་རབ་བྱེད་
 ཉེར་བདུན་པ་ལས། ཉེ་བར་སྤང་བ་ཇི་ལྟ་བུར། ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར། ཞེས་
 གསུངས་པ་འདི་ནི་གཞོད་བྱེད་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། དེ་ལ་གང་ཟག་འདིས་ལྷས་འདི་སྤངས་
 སོ་ཞེས་ཐ་སྙད་བྱེད་པས་ན་སྤང་བོ་ནི་ཉེ་བར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བདག་ནི་དེ་ལེན་
 པ་བོའ། དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་བྱ་བའི་ལས་དང་བྱེད་པ་བོ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་
 འགྱུར་བས་གཙོད་པ་བོ་དང་གཙད་བྱ་དང་བྱམ་པ་དང་རྩ་མཁན་དང་མེ་དང་བྱད་ཤིང་
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། རབ་བྱེད་བཙུ་བ་ལས། བྱད་ཤིང་གང་དེ་མེ་
 ཡིན་ན། བྱེད་པ་བོ་དང་ལས་གཅིག་འགྱུར། མེ་དང་ཤིང་གིས་བདག་དང་ནི། ཉེ་བར་
 སྤང་བའི་རིམ་པ་ཀྱན། བྱམ་སྙམ་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། མ་ལྷས་པར་ནི་རྣམ་པར་
 བཤད། ཅེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། ལེན་པོ་རང་ཉེར་ལེན་གཅིག་རིགས་དངོས་
 མིན། དེ་ལྟ་ན་ལས་བྱེད་པོ་གཅིག་ཉིད་འགྱུར། ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་བདག་སྤང་གཅིག་
 ཏུ་འདོད་ན་སྦྱོན་བྱུག་གམ་བདུན་འབྱུང་བར་ལྟག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
 བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། ལམ་རིམ་ཆུང་བྱ་དང་ཅ་ཤེའི་རྒྱུ་ཆེན་ལས་ཀྱང་པལ་ཆེར་འདི་
 དང་འབྲ་བར་གསུངས་སོ། །

༼༡༽ཅི་དེ་བདག་དང་སྤང་བོ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་མ་ཡིན་མོད། རང་
བཞིན་ཐ་དད་པར་འདོད་ན་སྒྲིན་ཅི་ཡོད་སྒྲུམ་ན། འདི་ལ་རབ་བྱེད་བཅོ་བརྒྱད་པ་
ལས། གལ་ཏེ་སྤང་བོ་ནམས་ལས་གཞན། །སྤང་བོའི་མཆན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་
པའི་སྒྲིན་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་བདག་སྤང་བོ་ལས་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་པར་ཡོད་
ན་ནི། སྤང་བོའི་མཆན་ཉིད་སྒྲི་འཛིག་གནས་པ་དང་མི་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་
ན་རྟ་བ་ལང་ལས་གཞན་དུ་གྲུབ་པ་བ་ལང་གི་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་མིན་པ་བཞིན་
ནོ། །དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་སྒྲུམ་ན། འོ་ན་དེ་བདག་དུ་ཐ་སྒྱུད་འདོགས་པའི་གཞི་དང་བདག་
དུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་དུ་མེད་དེ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མེ་
ཏོག་གམ་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་བཞིན་ཞེས་གཞན་གྲགས་ཀྱི་སྒྲིར་བ་བྱ་སྟེ། ཆོག་གསལ་
ལས་གསུངས་སོ། །བདག་སྒྲི་འཛིག་གི་མཆན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་ན་རྟག་པར་འགྱུར་ལ།
དེའི་ཆེ་རྟག་པར་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལ་ཅི་ཡང་བྱར་མེད་པས་བདག་དུ་བཏགས་པ་དོན་
མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇུག་ལྷོག་གང་ཡང་མི་རུང་བའི་བྱིར། ཞེས་སྒྲོབ་དཔོན་སངས་
རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་གསུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་སྤང་བོའི་མཆན་ཉིད་གཟུགས་སུ་རུང་བ་
སོགས་ལས་རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་དུ་དམིགས་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་
གཟུགས་དང་སེམས་ཐ་དད་དུ་དམིགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཡང་མེད་པས་
བདག་དོན་གཞན་དུ་མེད་དེ། རབ་བྱེད་ཉེར་བདུན་པ་ལས། བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་
ལས། །གཞན་དུ་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །གལ་ཏེ་གཞན་ན་ལེན་མེད་པར། །བཟུང་ཡོད་
རིགས་ན་བཟུང་དུ་མེད། །ཅིས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་དེ་བྱིར་སྤང་བོ་ལས་གཞན་
བདག་མེད་དེ། །སྤང་བོ་མ་གཏོགས་དེ་འཛིན་མ་གྲུབ་བྱིར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་
སྒྲི་སྟེགས་པ་ནམས་སྤང་བོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་སྒྲོ་འདོགས་པ་ནི་བདག་མིང་
ཅམ་དུ་མ་རྟོགས་ཤིང་། སྤང་བོ་དང་གཅིག་ཡིན་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་མཐོང་ནས་གྲུབ་
མཐའི་དབང་གིས་སྒྲོ་འདོགས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྒྱུད་པའི་ཤེས་པ་རང་
དགའ་བས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་མིན་ནོ། །ཞེས་ལྟག་མཐོང་ཆེན་མོར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་

བདག་ཕུང་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་བདག་དེ་ཕུང་བོའི་མཆན་ཉིད་སྦྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་དང་
མི་ལྷན་པ་དང་། བདག་ཏུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པའི་གཞི་དང་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཏུ་
མི་རུང་བ་དང་། བདག་ཏུ་བཏགས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གདགས་གཞི་ཕུང་
བོ་ལས་ཟུར་དུ་བཟུང་དུ་ཡོད་པར་འགྱུར་བའི་སྦྱོན་བཞི་འབྱུང་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

༼ཨ༽རེ་ལྡེ་ལ་ལྷས་བྱིན་གནས་པ་ལྟར་ཕུང་བོ་ལ་བདག་བརྟེན་པ་དང་འཁར་
གཞོང་ལ་ཞོ་གནས་པ་ལྟར་བདག་ལ་ཕུང་བོ་བརྟེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། བདག་
ཕུང་རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། ཕུང་བོར་བདག་
ཡོད་མ་ཡིན་བདག་ལ་ཡང་། །ཕུང་བོ་དེ་རྣམས་ཡོད་མིན་གང་ཕྱིར་འདིར། །གཞན་
ཉིད་ཡོད་ན་རྟོག་པ་འདིར་འགྱུར་ན། །གཞན་ཉིད་དེ་མེད་དེ་ཕྱིར་འདི་རྟོག་པའོ། །ཞེས་
གསུངས་པས་སོ། །

༼ཀ༽ལྷས་བྱིན་གནས་དང་ལྷན་པ་ལྟར་བདག་དེ་རང་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་
ཕུང་བོ་དང་ལྷན་པ་དང་ལྷས་བྱིན་གཟུགས་དང་ལྷན་པ་ལྟར་བདག་དེ་རང་དང་ངོ་བོ་
གཅིག་པའི་ཕུང་བོ་དང་ལྷན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་དེ། ཉགས་རིམ་བཞིན་བདག་ཕུང་
རང་བཞིན་གྱིས་ཐ་དད་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་གཅིག་མིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། བདག་ནི་གཟུགས་ལྷན་མི་འདོད་གང་ཕྱིར་བདག་ །ཡོད་
མིན་དེ་ཕྱིར་ལྷན་དོན་སྦྱོར་བ་མེད། །གཞན་ན་གནག་ལྷན་གཞན་མིན་གཟུགས་ལྷན་
ན། །བདག་ནི་གཟུགས་ལས་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་མེད། །ཅེས་གསུངས་པས་སོ། །

༼ཁ༽སྦྱེས་བྱ་ཁམས་དྲག་འདུས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ནི་སྤར་
བཤད་ཟིན་ཏོ། ། འབྱུང་གསུམ་ས་མིན་འདི་ལ་མིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། འབྱུང་
བ་གསུམ་ས་དང་གཅིག་མིན་ཏེ། །ས་ལ་གསུམ་གྱིས་མཆན་ཉིད་ཆང་བར་ཐལ་བ་
དང་། མཆན་ཉིད་འཆོལ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་འདི་ལ་འབྱུང་བ་གསུམ་བརྟེན་པ་

མིན་ཞིང་གསུམ་པོ་དེ་ལ་འདི་བརྟེན་པ་མིན་ལ། གསུམ་པོ་དེ་མེད་པར་ས་གནས་པ་
ཡང་མིན་ནོ། །འབྲུང་བ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་ཅན། བདག་བཞིན་རྩལ་པར་ཐལ། རྩལ་སོགས་
པ་རེ་རེའང་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་བཞིན་དབྱེད་ན་མི་རྟེན་པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །རེ་
དེ་བཞིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ནི་ཡི་གེ་མ་ལོར་བའོ། །

༼ག༽ སྤང་བའི་ཆོགས་པ་དང་བཀོད་པ་གང་ཟག་ཏུ་འདོད་པ་འགོག་ཚུལ་
ནི། ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། འོ་ན་སྤང་བོ་འདུས་པ་ཙམ་བདག་ཡིན་ནམ་སྟམ་ན། དེ་
ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྤང་བོ་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཏུ་འདོགས་པར་གསུངས་པས་ན།
གདགས་གཞི་བདགས་ཆོས་སུ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་འཇུག་པ་ལས། མདོ་ལས་
སྤང་བོ་བརྟེན་ནས་ཡིན་གསུངས་པ། །དེ་ཕྱིར་སྤང་བོ་འདུས་ཙམ་བདག་མ་ཡིན། ཞེས་
སོ། །གཞན་ཡང་སྤང་བོ་ཆོགས་ཙམ་བདག་ཡིན་ན་ལས་དང་བྱེད་པ་བོ་གཅིག་ཏུ་འཇུར་
བའི་སྟོན་འཇུག་པ་ཙམ་འགྲེལ་དུ་གསུངས་ཏེ། སྤང་བོ་རེ་རེ་ནས་བདག་གི་ཉེ་བར་སྤང་
བྱར་འདོད་པས་ནི་སྤང་བོ་ལྷ་ག་ཉེ་བར་སྤང་བར་བྱ་བར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་
སྤང་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་པ་ཡང་ཉེ་བར་སྤང་བྱར་འཇུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོགས་པ་
བདག་གི་གདགས་གཞི་ཡིན་གྱི། བདག་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་འདིས་སྤང་བའི་རྩལ་
ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་དགོས་པར་གསལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་བདག་མ་ཡིན་ཀྱང་དཔེར་
ན་ཤིང་རྟེན་འཕང་ལོ་དང་སྟོག་ཤིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བསྐྱེགས་པའི་ཆེ་དབྱིབས་
བྱད་པར་བ་རྟེན་པ་ན་ཤིང་རྟར་འཛོག་པ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོགས་པའི་
དབྱིབས་བྱད་པར་བ་ལ་བདག་ཏུ་འཛོག་གོ་སྟམ་ན། འོ་ན་དབྱིབས་ནི་གཟུགས་ཅན་ཁོ་
ན་ལ་ཡོད་པས་ན། སེམས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་བཞག་ཏུ་མེད་པར་འཇུར་ཏེ། འཇུག་
པ་ལས། དབྱིབས་ཞེ་ན་དེ་གཟུགས་ཅན་ལ་ཡོད་ཕྱིར། །ཁྱོད་ལ་དེ་དག་ཉིད་བདག་ཅེས་
འཇུར་གྱི། སེམས་སོགས་ཆོགས་ནི་བདག་ཉིད་འཇུར་མིན་ཏེ། །གང་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་
དབྱིབས་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ང་༽ཤིང་རྩ་རང་གི་ཡན་ལག་ལས་དོན་གཞན་མིན་ལ་གཅིག་ཏུ་བྱལ་བ་ཡང་
 མིན་པ་དང་། ཡན་ལག་དེ་དང་ལྷན་པ་དང་ཡན་ལག་ལ་པར་བརྟེན་པ་དང་ཡན་ལག་
 དག་ཤིང་རྩ་དེར་བརྟེན་པ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། ཡན་ལག་འདུས་པ་
 ཅམ་དང་ཡན་ལག་གི་དབྱིབས་ཤིང་རྩ་མིན་པ་བཞིན་དུ། བདག་དང་སྤང་བོ་གཉིས་
 གྱུང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ཆེན་མོ་ལས་གྱུང་། དེས་ན་
 ཤིང་རྩ་རང་བཞིན་རྣམ་པ་བདུན་པོ་དེ་གང་དུ་ཡང་མེད་པ་དང་། དེ་ལྷ་ནའང་རང་གི་
 ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་ལྟར་བདག་གྱུང་སྤང་བོ་དང་གཅིག་དང་ཐ་དད་
 ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་བདུན་པོ་གང་དུ་ཡང་མེད་པ་དང་། འོན་གྱུང་སྤང་བོ་ལ་
 བརྟེན་ནས་འདོགས་པ་གཉིས་འདྲ་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་མཛད་ནས་མདོར་
 གསུངས་པ་བྱལ་བ་ཡིན་འོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བདག་དང་ཤིང་རྩའི་དབྱུད་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་ཡང་བསྐྱེ་བར་བསྐྱན་པ་ལ།
 རེ་ཞིག་བྱམ་སྐྱམ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་བསྐྱེ་བ་ནི། གང་དག་བྱམ་པ་དང་སྐྱམ་བྱ་དང་
 རེ་ལྡེ་དང་དམག་དང་ནགས་ཚལ་དང་། འཕྲེང་བ་དང་ལྡོན་ཤིང་དང་ཁང་བྱིམ་དང་
 ཤིང་རྩ་སྤྲན་དང་། འགྲོན་གནས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་ཤིང་རྩའི་རྣམ་པར་
 དབྱུད་པས། རང་རང་གི་བཏགས་དོན་རྣམ་པ་བདུན་དུ་བཅའ་བ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
 ཞིང་། མ་དབྱུད་པར་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པའི་སློ་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་འོ། །དེ་བཞིན་ཏེ་
 དེ་ལྷ་བྱའི་རིགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་གཞན་གང་དག་གི་སློ་ནས་སྐྱེ་བོ་འདིས་ཐ་སྐྱད་
 བཏགས་པ་དེ་རྣམས་གྱུང་། མ་བཏགས་པའི་གྲགས་པ་ཁོ་ནར་ཡོད་པར་རྟོགས་པར་བྱ་
 གྱེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྤང་བའི་དབང་བོ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་དང་ལྷན་ཅིག་འཇིག་རྟེན་ལ་
 མི་མཐུན་པའི་ཚོད་པ་མི་མཛད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་
 རྣམས་དངོས་པོ་གང་དག་གིས་རི་ལྟར་ཐ་སྐྱད་འདོགས་ཤེ་ན། རི་ལྟར་བྱམ་པ་ཡན་ལག་
 ཅན་དང་གྱུ་མོ་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཡན་ལག་དང་། བྱམ་པ་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་མེ་རིས་སྡོ་

བསངས་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟེན་ནི་ཆགས་པ་དང་ཡུལ་
ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་སྲིད་པ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། བུམ་པ་ནི་མཆན་གཞི་དང་སྟོ་བ་ལྡིར་
བ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེའི་མཆན་ཉིད་དང་། མེ་ནི་སྲེག་བྱེད་དང་བྱུད་ཤིང་ནི་བསྲེག་བྱ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ཡན་ལག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡན་ལག་ཅན་དང་ཡན་ལག་ཅན་ལ་བརྟེན་
ནས་ཡན་ལག་ཏུ་ཐ་སྟོན་འདོགས་པ་ནས་མེ་དང་བྱུད་ཤིང་གི་བར་དུ་པན་ཚུན་བརྟེན་
ནས་འདོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པར། བུམ་པ་སྦྱམ་བུ་རེ་ལྟེ་དམག་དང་ནགས་
ཆལ་ཕྱིང་བ་སྟོན་ཤིང་དང་། །ཁང་བྱིམ་ཤིང་རྟ་ཕྱན་དང་འགོན་གནས་ལ་སོགས་དངོས་
རྣམས་གང་དག་དང་། །དེ་བཞིན་གང་དག་སྟོན་ནས་སྐྱེ་འདིས་བསྟན་པ་དེ་རྣམས་རྟོགས་བྱ་
སྟེ། །གང་ཕྱིར་ཐུབ་དབང་དེ་ནི་འདིག་རྟེན་ལྟན་ཅིག་ཚོད་མི་མཛད་ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་
ཡོན་ཏན་འདོད་ཆགས་མཆན་ཉིད་དང་ནི་བྱུད་ཤིང་ལ་སོགས་དང་། །ཡོན་ཏན་ཅན་
ཡན་ལག་ཅན་ཆགས་དང་མཆན་གཞི་མེ་ལ་སོགས་དོན་དག། དེ་རྣམས་ཤིང་རྟེན་རྣམས་
དབྱེད་བྱས་པས་རྣམས་བདུན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། །དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་པར་འདིག་
རྟེན་གྲགས་པའི་སྟོན་ནས་ཡོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་ལ་བསྐྱེ་བ་ནི། གལ་ཏེ་རྒྱས་བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བུ་
སྐྱེད་ན་སྐྱེད་བྱེད་དེ་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་ན་སྐྱེད་པ་དེ་མེད་པས་
འབྲས་བུ་དེ་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ། །འབྲས་བུ་ཡང་རྒྱ་ཡོད་ན་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀྱང་པན་ཚུན་ལྟོས་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པར་སེམས་ན། གྱེ་རྒྱའམ་
འབྲས་བུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་གཉིས་གང་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་པ། དེ་གཉིས་གང་ཞིག་ལས་
སྤར་རྒྱའམ་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་དེ་སྟོས་ཤིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ལ་རྒྱ་སྤར་
བ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱའི་དུས་སུ་རྒྱའི་ལྟོས་ས་འབྲས་བུ་དེ་གྲུབ་དགོས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་
ཀྱི་ལྟར་རྒྱས་བསྐྱེད་པར་བཞིན་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་འབྲས་བུ་དང་ཕྱད་

ནས་སྐྱེད་ན་རྒྱ་འབྲས་དེ་དག་ནུས་པ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས། སྐྱེད་བྱེད་དང་འབྲས་བུ་ཐ་
 དད་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། སོ་སོར་ཏེ་མ་ཕྱད་པར་སྐྱེད་ན་རྒྱ་འདི་དེའི་རྒྱ་མིན་པ་ནམས་
 དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སོ་སོ་བ་ནམས་འབྲེལ་མེད་
 འོན་ཀའན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱད་མ་ཕྱད་ཀྱི་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་མ་གཏོགས་པའི་
 རྟོག་པ་གསུམ་པ་ཡོད་པ་མིན་པས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱས་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་པ་
 ཁོ་ནའོ། །ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་དེའི་
 ཕྱིར། འབྲས་བུ་ཞེས་བྱ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ལ། འབྲས་བུ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་
 བེ་རྒྱར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ན་འདི་ནི་ཡོད་པའང་མིན་ཏེ། དེའི་
 ཕྱིར་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གང་གི་ཕྱིར་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་
 ཆར་སྒྲུ་མ་དང་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་ཤིང་། ཐ་སྙད་པའི་ནམ་པར་རྟོག་པ་
 ཅམ་གྱིས་འཛོག་པ་དེའི་ཕྱིར། བདག་ལ་ངེ་སྐྱད་བཤད་པའི་ཕྱད་མ་ཕྱད་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་མི་
 འགྱུར་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་དངོས་པོ་མ་བརྟགས་པར་གྲུབ་པ་རྒྱ་འབྲས་དང་
 ཤིང་རྟ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱང་ཡོད་པས་ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པོ། ཞེས་འཆད་པར། གལ་
 ཏེ་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྐྱེད་དེ་ལྟ་ན་དེ་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེད་ན་ནི་
 དེ་མེད་རྒྱ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར། འབྲས་བུ་ཡང་ནི་རྒྱ་ཡོད་གྱུར་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡི་
 ཕྱིར། གང་ལས་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ལས་སྤར་གང་ཞིག་འགྱུར་བ་སྒྲོས། གལ་
 ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་ཡིས་ཕྱད་ནས་འབྲས་སྐྱེད་བྱེད་ན་དེ་ཡི་ཚོ། །དེ་དག་ནུས་པ་གཅིག་པས་
 སྐྱེད་བྱེད་འབྲས་བུ་ཐ་དད་མི་འགྱུར་ཞིང་། སོ་སོར་ན་ནི་རྒྱ་འདི་རྒྱ་མིན་ནམས་དང་
 ཁྱད་པར་མེད་འགྱུར་ལ། གཉིས་པོ་འདི་དག་སྤངས་ནས་རྟོག་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་
 འགྱུར་མ་ཡིན། ཅི་ཞེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དེ་ཕྱིར་འབྲས། ཞེས་
 བྱ་ཡོད་མིན་འབྲས་བུ་རྒྱ་ནི་རྒྱ་མེད་ཅན་འགྱུར་ཡོད་པའང་མིན། གང་ཕྱིར་འདི་དག་
 གཉིས་ཆར་ཡང་ནི་སྒྲུ་མ་དང་འབྲས་དེ་ཡི་ཕྱིར། །བདག་ལ་སྐྱོན་དུ་མི་འགྱུར་འཇིག་རྟེན་
 པ་ཡི་དངོས་པོ་ནམས་ཀྱང་ཡོད། ཅིས་གསུངས་སོ། །

༼ཅ༽འདྲུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། རིགས་པ་ནི་གཞི་གང་ཞིག་བརྟུན་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ཡོངས་སུ་བཅད་ན། མི་སྐྱེ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་པར་རྣམ་པར་གཅད་དགོས་པས། སྐྱེ་མི་སྐྱེ་ནི་མན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པའི་དངོས་འགལ་ལོ། །དེ་ཡིན་ན་ནི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པར་བྱེད་པས་གཉིས་དང་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་སྤང་གསུམ་སེལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། སྤང་གསུམ་སེལ་བའི་དངོས་འགལ་གཅིག་སྟོན་རྒྱ་མེད་ན་ནི། ཡོད་མེད་དམ་གཅིག་དང་དུ་མ་སོགས་གང་འདོད་ཅེས་མཐའ་གཉིས་སུ་ཁ་ཆོན་བཅད་པའི་བརྟག་པ་བྱས་ནས་འགོག་པ་མེད་ལ། ཡོད་ན་དངོས་འགལ་གཅིག་འགོག་པ་ནི་ཅིག་ཤོས་སྐྱབ་པ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་པས། དབྱུ་མ་ཐལ་འཁྱར་བ་ལ་དངོས་འགལ་མེད་ཟེར་བ་ནི། དགག་གཞག་གི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པའོ། །དངོས་འགལ་གཅིག་རྣམ་པར་བཅད་ན་ཅིག་ཤོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་། གཅིག་འགོག་ན་ཅིག་ཤོས་སྐྱབ་དགོས་པ་ལ་དབྱུ་མ་ཐལ་རང་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

༼ཆ༽གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་གང་རྣམ་པར་བཅད་པ་མེད་ན་མེད་པ་དེ་གཉིས་ནི། ཞེས་འདོན་དགོས་སོ། །

༼ཇ༽ལམ་རིམ་རྒྱུད་ལས། གཉིས་སུ་བྱེ་བ་གཉིས་ནི་ཐ་དད་པ་དགོས་པས་ཐ་དད་ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན། འདི་ལ་སྤྱར་བས་པ་མང་བོ་བྱམ་པ་དང་སྟུང་བྱ་ལྟ་བུ་དོ་བོ་ཐ་དད་པ་དང་། བྱས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་དོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ནི། ཐ་དད་རྒྱ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། གང་རྒྱུད་གཅིག་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཐ་དད་ནི་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་དེ་ཐ་དད་གསུམ་ཡོད་པས། བདེན་གཉིས་ནི་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་དུ་སྒྲིལ་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་དེ་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་འདོད་དོ། །དབྱུ་མ་སྤང་བ་ལས། བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་ནི། དངོས་པོར་མེད་པ་ལའང་མི་འགལ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་ལེགས་པས་ཐ་དད་རྒྱ་གཉིས་ཀ་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། གང་རྒྱུད་གཅིག་དངོས་པོར་མེད་པ་གཉིས་ཅར་ལའང་དོ་བོ་གཅིག་

ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་མི་འགལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼༡༽བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་སྒྲོས་བདེན་འཛིན་
ཟིལ་གྱིས་མི་གཞོན་པར་ཐལ་བ་དང་། གཞུགས་བདེན་མེད་གཞུགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་
མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། གཞུགས་ལ་བདེན་གྲུབ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་
དེ་གཞུགས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། སངས་འཕགས་ཀྱིས་གཞུགས་བདེན་
གྲུབ་དུ་གཟིགས་ཤིང་བདེན་སྟོང་ལོགས་སུ་གཟིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། བདེན་གཉིས་
ལྟོག་པ་གཅིག་ཡིན་ན་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་གནས་ལུགས་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་
བ་དང་། ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་ཀྱང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་།
གཞུགས་ལ་ཡང་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། གཞུགས་ཀྱི་གནས་
ལུགས་འབད་པས་བཅལ་མི་དགོས་པར་ཐལ་བ་སྟེ་སྐྱོན་བཞི་བཞི་འབྱུང་བར་དགོངས་
འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ནི་འདིར་ཡང་དགག་བྱའི་བྱད་པར་མ་གཏོགས་འདའོ། །དབུ་
མའི་མན་ངག་གི་འགྲེལ་བ་ཤེས་རབ་ཐར་བས་མཛད་པ་ལས། གཅིག་ན་ནི་ཀུན་རྫོབ་
སྟོང་བ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པ་ཡང་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཐ་དད་པ་བཞིན་
དུ་དོན་དམ་པ་ཡང་ཐ་དད་པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་ངི་མ་དང་བཅས་པ་བཞིན་དུ་དོན་
དམ་པ་ཡང་ངི་མ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །ཐ་དད་ན་ནི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་དུ་
ཡང་མི་འགྱུར་ལ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་མ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། ལམ་
སྟོམ་པ་ཡང་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་
དོ། །ཞེས་སྐྱོན་གསུམ་གསུམ་གསུངས་ཤིང་། དགོངས་འགྲེལ་དང་ཅུང་མི་འདྲ་བར་སྤང་
ཡང་འདི་དང་དབུ་མར་གྱི་མཐའ་དཔྱེད་གསུམ་གར་གཉིས་ཀ་བསྐྱེས་ནས་བཤད་པ་
དང་། ངོ་བོ་ཐ་དད་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་ལམ་སྟོམ་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་གསུངས་
པ་དང་། གཅིག་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་ཉོན་མོངས་སྟོང་བ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་སྟོང་བར་
ཐལ་བ་སོགས་དབུ་མའི་མན་ངག་གི་འགྲེལ་བ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་

ཆིག་ཟིན་དང་བདེན་གཉིས་དར་རྒྱུ་སོགས་ལས་བཤད་པ་དང་མི་འདྲ་བར་སྤང་བས་
དཔུང་དགོས་ཤིང་། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་སྒྲོས་བདེན་འདྲིན་ཟིལ་གྱིས་མི་གཞོན་པར་
ཐལ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཆན་མའི་འཆིང་བ་དང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་
མ་སྤངས་པར་ཐལ་བ་གཉིས་སྟོན་སོ་སོར་བགྲངས་པའང་དཔུང་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་འཆིང་བ་གཉིས་མ་སྤངས་པར་ཐལ་བ་ནི་ཐལ་བ་སྤྲུལ་མའི་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་
བྱེད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་སྟོན་ལོགས་སུ་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་རྒྱས་
པར་ཁོ་བོས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དུ་བཤད་ཟིན་པས་འདྲིར་མ་སྒྲོས་སོ། །

༼ ༡༽ འཇུག་རྒྱུ་ཆེན་མོ་ལས། རྟེན་བཟུང་བ་དང་བོ་བཞིའི་དོན་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལས་ངོ་
བོ་ཐ་དད་པར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་བདེན་པས་སྟོང་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་སྟོང་ཉིད་ཀྱང་གཞི་ཀུན་རྫོབ་ལ་འདྲོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དེ་
ནས་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ངེས་ལ། དེ་ཡང་
བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་བྱས་མི་ཉག་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པར་བསྟན་
ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ ༢༽ དབུ་མ་འཇུག་པ་ལས། ཡང་དག་མཐོང་ཡུལ་གང་དེ་དེ་ཉིད་དེ། །མཐོང་
བ་རྩལ་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས། །ཞེས་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བའི་རིགས་
ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དོན་དོན་དམ་དང་། རྩལ་པ་བསྐྱུ་བའི་དོན་མཐོང་བའི་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་
མའི་རྟེན་དོན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཆན་ཉིད་འདི་གཉིས་ནི་ས་
བརྩ་བ་མན་ཆད་མཉམ་རྗེས་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་མ་སོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པས་སྦྱིར་བཏང་
ཡིན་ལ། དམིགས་བསལ་མཉམ་རྗེས་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་སོང་བའི་སངས་འཕགས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་མཐུན་ཚུལ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན། ཡང་
དག་པའི་དོན་མཐོང་བའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ལ་རིགས་ཤེས་སུ་སོང་བའི་རྟེན་
དོན་དེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད་དང་། ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མས་རང་ཉིད་ལ་ཐ་

སྟོང་པའི་ཚད་མར་སོང་བའི་རྟེན་དོན་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་གཞག་
དགོས་སོ། །རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟེར་
བཤད་པ་ནི་སྦྱར་བཏང་ལ་དགོངས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཁྱེན་ཚུལ་ནི་ས་
བཙུ་བ་མན་ཆད་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དམིགས་བསལ་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་ཚུལ་ཡང་བསྐྱུས་པའི་དབང་ཏུ་བྱེད་ན་ནི་
ཡང་དག་པ་མཐོང་བའི་རིགས་ཤེས་ཚད་མས་རྟེན་པ་དང་ཡུལ་དེ་ལ་རིགས་ཤེས་ཚད་
མ་ཡིན་པ་ནི། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། དེས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས་ཀྱང་། དོན་དམ་བདེན་པའི་
མཚན་ཉིད། སྟོང་གང་གིས་རྟེན་པའི་ཚད་མ་དེ་སྟོང་ལ་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཏུ་སོང་བ།
ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། སྟོང་གང་གིས་རྟེན་པའི་ཚད་མ་དེ་སྟོང་ལ་ཐ་སྟོང་
དཔྱད་བྱེད་ཏུ་སོང་བ། ཞེས་པ་ཐལ་རང་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་མེད་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༼དེ༽ཡང་ན། རང་མངོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཚད་མས་གཉིས་སྒྲུང་ཅུབ་པའི་
ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་དེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་
མངོན་སུམ་རྟོགས་པའི་ཚད་མས་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་
བའི་ཆོས་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟོང་འཇུག་ལས། ཀུན་རྫོབ་དང་
ནི་དོན་དམ་དེ། །འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །དོན་དམ་སྟོ་ཡི་སྟོང་ཡུལ་མིན། །སྟོ་
ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་དོན་དམ་བདེན་པ་སྟོ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་
མངོན་སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། སྟོ་གཉིས་སྒྲུང་དང་བཅས་པའི་མངོན་
སུམ་གྱི་སྟོང་ཡུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདེན་
པ་གཉིས་ཀའི་མཚན་ཉིད་འཇུག་པར་གསུངས་པ་དེ་རིགས་ཤེས་དང་ཐ་སྟོང་པའི་ཤེས་
པ་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས་ཀའི་རྟོགས་ཚུལ་ཐུན་མོང་གི་དབང་ཏུ་བྱས་ཤིང་། སྟོང་

འཇུག་ཏུ་གསུངས་པ་དེ་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྤང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་
བཞག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ན༽འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། མདོ་སྡེ་མའི་དོན་ནི། དོན་དམ་པར་
གཟིགས་པའི་ངོར་དོན་དམ་བདེན་པ་དེ། སྤང་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་པ་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་
གྱིས་གཟིགས་པ་མིན་པར། སྤང་སོགས་ལུས་ཀྱི་དང་ངག་གི་སྦྱོད་ལུལ་དང་། ཡིད་ཀྱི་
ལུལ་དུ་འཇུར་བ་ལྟར་ལུལ་དུ་འཇུར་ན་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་
ངོར་སྒྲོས་པ་དང་མ་བྲལ་བས། དོན་དམ་བདེན་པར་མི་འཇུར་གྱི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་སྒྲོས་པར་
འཇུར་རོ་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་
དུ་འགྲོལ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼པ༽དེ་ཉིད་ལས། མདོ་གཉིས་པའི་དོན་ནི་དོན་དམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་
གཟིགས་པའི་ངོར་ནི། དོན་དམ་བདེན་པ་བྱེ་བྲག་མེད་པ་ནི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བ་མང་
བོ་མེད་པའོ། །གཞན་གསུམ་ནི་གོ་སྟོལ། །གཟིགས་ངོ་དེར་སྒྲོ་བའི་བྱ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་
ནི་སྟོལ། །དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དོན་དམ་ཤེས་པ་དང་།
དོན་དམ་བདེན་པ་དེའི་ཤེས་བྱར་འཛོག་སྟབས་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་དེའི་ངོར་བྱ་བྱེད་དེ་གཉིས་
དང་བྲལ་བ་མི་འགལ་བ་ནི། བྱ་བྱེད་གཉིས་ནི་ཐ་སྟད་པའི་སྒོ་ཁོ་ནའི་ངོར་འཛོག་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་ལུལ་ཅན་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་ལུལ་དུ་
འཛོག་བྱས་ཀྱང་། ལུལ་དང་ལུལ་ཅན་གྱི་བྱ་བྱེད་གཉིས་རིགས་ངོར་མི་འཛོག་པ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་ནས་ལྟའི་བྱ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་
དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུལ་གྱི་བར་ལས་འདས་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་
ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་
ནི་བརྟུན་ཏེ་སྤྱི་བའི་ཆོས་སོ། །ཞེས་བྲངས་པའི་དོན་ནི། ཡིན་ཏེའི་བར་གྱིས་དོན་དམ་
བདེན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལུལ་ལས་འདས་པར་བསྟན་པ་དེའི་ལུལ་

ལས་འདས་ཚུལ། ཇི་ལྟར་ནས་མ་ཡིན་ནོའི་བར་གྱིས་སྟོན་ཏེ། ཇི་ལྟར་འདི་དོན་དམ་
པའི་བདེན་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་སྐྱེ་དེའི་རྗེས་འབྲང་གི་རྟོག་པ་ལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོ་
སོ་བ་གཉིས་སུ་ཆད་པར་སྤང་བ་ལྟར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་དེ་ལ་
དེ་ལྟར་སྤང་བའི་ཚུལ་གྱིས་དེའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་སྟེ། གཉིས་སྤང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ནི་བརྟན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཡིན་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་མི་བསྐྱེད་པ་འབའ་ཞིག་གཟིགས་
པའི་ངོར་དེ་མེད་ཅེས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼པ༽རབ་རིབ་ཅན་ལ་རབ་རིབ་མེད་པས་སྐྱེ་ཤད་མེད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཀྱང་།
རབ་རིབ་མེད་པས་མཐོང་བ་འབྲང་བའི་སྐྱེ་ཤད་མེད་པ་མི་རྟོགས་པར་གསུངས་པས། ཉན་
པ་བོས་དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་ཀྱང་སྐྱེ་ཤད་མེད་པ་མི་རྟོགས་པ་མིན་ནོ། །དེ་དཔེར་བྱས་ནས་
དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པ་ན་མ་རིག་པའི་རབ་རིབ་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དང་བྲལ་བས་མཐོང་བ་
འབྲང་བ་གཅིག་མི་རྟོགས་ཀྱང་། སྤྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་རྟོགས་པ་མིན་པར་བཞེད་པས་ན།
དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་ཟབ་མོའི་དོན་ཅན་གྱི་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་དང་། དེ་ལྟར་སྟོན་པའི་
ངག་གིས་བརྗོད་མི་རུས་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྟོས་ཀྱང་རྟོགས་མི་རུས་པ་
མིན་ཏེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼པ༽དེ་ནམས་ཐམས་ཅད་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ངོར་
སྤང་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་པ་མི་སྤང་བའི་ཁྱད་སོ། །དེའི་སྤྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་
གཟིགས་པའི་ངོར། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་སྟོས་
པ་ཐམས་ཅད་སྤྱིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོས་པ་དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་དེར་མ་དམིགས་པའི་
སྤྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

༼མ༽སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་དོན་ནི་ལམ་རིམ་རྒྱུ་དུ་ལས།

དོན་དམ་བདེན་པའི་བདེན་ཚུལ་ནི་མི་བསྐྱུ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གནས་ཚུལ་གཞན་དུ་
 གནས་ཤིང་སྤང་ཚུལ་གཞན་དུ་སྤང་ནས་འདིག་རྟེན་ལ་མི་སྐྱུ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་རང་གསལ་བར་སྤང་བའི་སློལ་སྤང་བ་ལྟར་
 ཏུ་གྲུབ་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་བརྟུན་པ་ཡིན་པས་བྱུང་
 ཅིང་། བརྟུན་པའི་དོན་ནི་བསྐྱུ་བ་དང་བསྐྱུ་བའི་དོན་ནི་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་
 མཐུན་པ་དང་། དེ་ཡང་རང་གསལ་བར་སྤང་བའི་སློལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤང་ཡང་བདེན་
 མེད་དུ་གནས་པ་ལ་བྱེད་དགོས་སོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྣམ་མཐུན་གྱིས་མ་ངེས་ཏེ།
 རྣམ་མཐུན་གསལ་བར་སྤང་བའི་སློལ་བདེན་སྤང་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་མཐུན་
 གསལ་བར་རྟོགས་པའི་སློལ་བདེན་སྤང་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སློབ་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་མཐུན་མི་རྟག་པ་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་བདེན་
 སྤང་ཅན་ཡིན་པ་གང་ཞིག། དེས་རྣམ་མཐུན་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར། དང་བོ་སྟེ།
 གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དེས་རྣམ་མཐུན་མི་རྟག་པ་གསལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། རྣམ་
 མཐུན་དང་རྣམ་མཐུན་མི་རྟག་པ་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཇུས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་
 དག་རྒྱས་པར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དུ་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མ་སྟོས་སོ། །

། ཅེ་བྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྤང་བའི་གང་ཟག་ནི་གཙོ་ཆེར་སོ་སྟེ།
 དང་ཀུན་རྫོབ་གང་གི་ངོར་བདེན་པའི་སློ་ཀུན་རྫོབ་ནི་ཤས་ཆེར་སོ་སྟེ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་
 ཡིན་པས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་མཁན་སོ་སྟེ་རང་དགའ་བར་གསུངས་སོ། །

། ཆེ་བྱི་ན་པའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཟག་
 མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པ་དང་ཟིན་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་འདིག་རྟེན་པ་དང་
 འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱིན་པའི་པར་བྱིན་དུ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་
 གསུངས་སོ། །འདིར་ཤེར་མདོ་ལས་ཞེས་པ་དབེ་མ་དག་སྟེ། དམིགས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱི་
 བདེན་པས་བསྐྱུས་པ་ཞེས་སོགས་དེ་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་གྱི་རང་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༼ཇ༽ལམ་རིམ་ཚུང་དུ་ལས། ཆིག་གསལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་
སྐྱབ་པ་དང་། བན་ཚུན་བརྟེན་པའི་དོན་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་གསུམ་བཤད་
ཅིང་། ཕྱི་མ་ནི་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་དང་། ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་
ཉིད་ཅན་དུ་བཤད་པས། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཤེས་བརྗོད་ཅན་མིན་ལ། ཤེས་བྱ་དང་
བརྗོད་བྱ་གང་ཡིན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་གཟུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་
འདུག་པས་ན། མདོ་འདིའི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིའི་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཅས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཅས་པ་དང་དོན་གཅིག་པས་མིང་གི་
ཐ་སྙད་ཅས་པ་དང་མི་འདྲའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཅས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་
པའི་དོན་ནམ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་མ་བརྟགས་པའི་དོན་དང་རིགས་ཤེས་ལ་ལྟོས་ཏེ་བརྗོད་
པའམ་ལོག་པའི་དོན་དུ་བཤད་དུ་བྱུང་བར་སྣང་སྟེ། ཤེས་བྱེད་སོགས་མངས་སུ་དོགས་
ནས་མ་བྲིས་སོ། །

༼མ༽འདུག་པའི་ནམ་བཤད་ལས། འདིས་སེམས་ཅན་ནམས་དངོས་པོ་རི་ལྟར་
གནས་པའི་རང་བཞིན་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱབ་པ་སྟེ་ཚོངས་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་ན་གཏི་ཟུག་སྟེ། མ་
རིག་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་
པར་སྟོ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་སྐྱབ་པའི་བདག་
ཉིད་ཅན་ནི་ཀུན་རྫོབ་པོ། །འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་བདེན་པ། ཀུན་རྫོབ་པ་
གང་གི་ངོར་འཇོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི། ཀུན་རྫོབ་པ་སྐྱེ་ངོས་འཛིན་པ་
མིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་འཛིན་དེའི་མཐུས་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་
རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་མེད་བཞིན་དུ་དེར་སྣང་བར་བཙོས་པའི་བཙོས་མ་སེམས་ཅན་
ནམས་ལ་བདེན་པར་སྣང་བ་དེ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཀུན་
རྫོབ་པ་དེའི་ངོར་བདེན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱུང་པ་དེས་
གསུངས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །

༼ཁ༽ཅུ་ཤེད་རྒྱུ་ཆེན་ལས། ཀུན་རྫོབ་ནི་མི་ཤེས་པ་འཇམ་མ་རིག་པ་སྟེ་དངོས་
པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འགེབས་ཤིང་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐྱད་
དོད་སྐྱབ་པ་ལ་འང་འཇུག་པས་དེའི་ཆ་ཤས་བཤད་པ་ཡིན་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་
བྱེད་དུ་འཆད་པ་མིན་ནོ། །ཡང་ན་ཀུན་རྫོབ་ནི་སན་ཚུན་བརྟེན་པའི་དོན་ནོ། །འདི་ནི་
སན་ཚུན་བརྟེན་དགོས་པས་ན་རང་ལ་ཚུགས་སྤུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་མི་བདེན་པའི་
དོན་ནོ། །ཚུལ་དེའི་སྐྱབ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱང་
ཀུན་རྫོབ་པའི་སྐྱབ་འཇུག་པ་ནི་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་མཆོ་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱབ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་
སྤུལ་བ་ལ་ཡོད་ཀྱང་མི་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་ཀུན་རྫོབ་བརྟེན་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་ཐ་
སྟེད་དོ། །དེ་ཡང་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་དང་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་
ཉིད་ཅན་དུ་བཤད་པས་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཐ་སྟེད་ཤེས་བརྗོད་ཅམ་ལ་མི་གཟུང་ངོ་། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཟ༽རིགས་ཤེས་ལ་མ་བརྟེན་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་སྟོབས་ཀྱིས་
གཟུགས་སོགས་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མི་མཐུན་པར་རྟོགས་མི་རུས་པས་ན་འཇིག་
རྟེན་ཀྱི་ཐ་སྟེད་ལ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །

༼འ༽ཅུ་ཤེད་རྣམ་བཤད་ལས། ཅི་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་ཅིས་འཇིག་རྟེན་སྟོས་
པའི་དགོས་པ་འཇིག་རྟེན་ཀྱི་མིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ཡོད་དམ་སྟུམ་ན། འཇིག་རྟེན་ཀྱི་
མིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་འཇིག་རྟེན་ཞེས་སྟོས་པ་མིན་ཀྱི་དངོས་
པོ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བརྗོད་པའོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་རབ་རིབ་དང་ལིང་རྟོག་སྟོན་པོ་
དང་མིག་སེར་ལ་སོགས་པས་དབང་བོ་ཉམས་པས་མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་གནས་
པ་དེ་དག་ནི་ཡུལ་དེ་དག་ལ་སྟོས་ནས་གང་གི་ངོར་བདེན་པ་འཇོག་པའི་འཇིག་རྟེན་
མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཀུན་རྫོབ་རབ་རིབ་ལ་སོགས་པས་དབང་བོ་བསྐྱད་པའི་
ཡུལ་དེ་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་ལ་སྟོས་ཏེ་སྤང་བ་ལྟར་མི་བདེན་པས། དེ་ལས་དབྱེ་བའི་

ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བདེན་པའི་བྱད་པར་སྒྲིམ་སོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ཡོད་པ་མིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཐ་སྟད་
པའི་ངོར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་དང་བརྗོད་པའི་
དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་ཞེས་སྒྲིམ་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་མིག་སེར་ཅན་ལ་སྣང་
བའི་དུང་སེར་བོ་དང་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྣང་བའི་ནམ་མཁའི་སྐྱ་ཤད་སོགས་ཐ་སྟད་པའི་
ཤེས་པ་སྒྲིབ་མེད་ཀྱི་ངོར་མེད་པ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མིན་པར་སྟོན་པའི་དོན་དུ་
འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

། ཡ། ཆོགས་སྐྱབ་བཙུ་བདུན་གྱི་མདོར་ཐེག་ཆེན་ཉེར་གཅིག་གསུངས་ཏེ། ཕྱིན་
དུག་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་ཉི་ཤུ་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་གིས་བསྐྱས་པའི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་། རྩན་ཉི་དང་། ཡང་དག་སྟོང་བ་དང་། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱང་
བ་དང་། དབང་བོ་ལྡ་དང་། སྟོབས་ལྡ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཡན་ལག་བདུན་དང་། འཕགས་
ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་། རྣམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་དང་། ཤེས་པ་བཙུ་གཅིག་དང་། དབང་
བོ་གསུམ་དང་། ཉིང་ངེ་འཇིན་གསུམ་དང་། རྗེས་རྩན་བཙུ་དང་། སྟོམས་འཇུག་ལྡ་དང་།
སྟོབས་བཙུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སོ་རིག་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་
འབྲས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། གཟུངས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་དང་ཉེར་གཅིག་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
དེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་སྟོན་པའི་མདོར་སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་དངོས་སུ་བཤད་ནས་ཡུལ་
ཅན་ཡེ་ཤེས་དོན་གྱིས་འཕངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པར། སྒྲིམ་དང་བཅས་
པར་སྟོང་བ་ཉིད། །བཙུ་དུག་བཤད་ནས་མདོར་བསྐྱས་ཏེ། །སྒྲར་ཡང་བཞིར་བཤད་དེ་
དག་ནི། ཐེག་ཆེན་དུ་ཡང་བཞེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་
གསེར་སྤང་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

། ར། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུའི་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། མིག་སོགས་
དབང་བོ་དུག་དང་། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དུག་དང་། ཤེས་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱས་ཤིང་དབང་

བོས་མ་བསྐྱས་པའི་དབང་རྟེན་ཁོག་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་
 དང་། རྟོགས་བརྩ་དང་། རྩང་འདས་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། ཉག་
 ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དང་། འཁོར་བ་དང་། རྡོར་དུ་མི་རུང་བའི་ཐེག་ཆེན་དང་།
 ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཁམས་བཙེ་བརྒྱད་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 དང་། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་ཀྱི་བར་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་མཚན་བྱེད་ཀྱི་མཚན་
 ཉིད་དང་། ཞིག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་སོགས་ཞིག་པ་དང་མ་སྦྱས་པ་དང་རང་གྲུབ་པའི་འོག་
 ཏུ་མི་དམིགས་པ་དུས་གསུམ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་འདུས་བྱས་ཏེ་
 བརྩ་བྱག་དང་། སྤང་བོ་ལྡེའི་དངོས་པོ་དང་། བཅ་མཁའ་སོགས་དངོས་མེད་དེ་བཙེ་
 བརྒྱད་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་ཀུན་ཀྱི་རང་བཞིན་
 སྟོང་བ་ཉིད་དེ་ཉི་ཤུའོ། །སྟོང་ཉིད་བརྩ་བྱག་གི་ནང་ཆན་ཀྱི་སྟོང་བ་ཉིད་སྟོང་བ་ཉིད་
 དང་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་གསུངས་པ་ལ་སྒྲོས་སྦྱོར་མེད་ཚུལ་ནི། འཇུག་རྒྱུ་ཆེན་མོ་
 ལས། སྐབས་སྤྲ་མར་ནི་བྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་འཇུག་པའི་
 རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གྲུབ་པས་བདེན་པར་གྲུབ་བམ་སྟམ་པ་བསལ་བའི་བྱིར་ཡིན་ལ། འདིར་
 ནི་སྐྱུས་ཀྱང་མ་བྱས་པར་གཤིས་སུ་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་བདེན་པར་གྲུབ་བམ་
 སྟམ་པ་བསལ་བའི་བྱིར་གསུངས་པས་མི་སྒྲོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །སྟོང་
 ཉིད་བཞིའི་ནང་ཆན་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དང་གཞན་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་གཉིས་
 གསུངས་པ་དེ་སྤྲ་མ་གཉིས་དང་སྒྲོས་སྦྱོར་མེད་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། རང་བཞིན་སྟོང་
 བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤྲ་བཤད་ཀྱང་འདིར་བཤད་པ་མི་སྒྲོས་པ་ནི་འདིར་དབྱེ་སྒྲོ་འབྲིང་
 བའི་དབང་དུ་མཛད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནོ། །

༼ལ༽གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་ནི་ལམ་རིམ་རྒྱུ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་
 དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དོན་དམ་གཉིས་བཤད་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་ལ་མི་
 བྱེད་པར་ཡུལ་ཀྱི་དོན་དམ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མིན་ནོ། །དེ་ལ་དང་བོ་

ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི། བདེན་པ་དང་གཉིས་སྒྲུང་གི་སྒྲིབ་པ་ཅིག་ཅར་རང་གི་ཡུལ་དུ་གཙོད་ཀྱས་པས་དོན་དམ་པ་དངོས་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་དེའོ། །གཉིས་པས་ནི་རང་གི་ཡུལ་དུ་བདེན་པའི་སྒྲིབ་པ་འགོག་ཀྱས་ཀྱང་གཉིས་སྒྲུང་གི་སྒྲིབ་པ་གཙོད་མི་ཀྱས་པས། འདིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་དོན་དམ་དང་ཅམ་པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་མཐུན་པའི་དོན་དམ་མོ། །གཟུགས་སོགས་ལ་དོན་དམ་པར་སྒྱུ་སོགས་བཀག་པའི་ཡུལ་གྱི་དོན་དམ་ལ་ཡང་ཚུལ་གཉིས་བཤད་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་ཡུལ་གྱི་སྒྲོང་ཉིད་དེ་རིགས་ཤེས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ངོར་ནི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཅར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་ཡིན་ལ། རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ངོར་ནི་སྒྲིབ་པ་སྒྱུགས་གཅིག་ཅམ་དང་བྲལ་བས། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཅར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་ཡིན་གྱི། སྒྱུར་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་ཡིན་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲོ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་གཉིས་སྒྲུང་གི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མ་གཏོགས་པ། བདེན་སྒྲོང་དེ་སྒྲུང་བའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་མི་སྲིད་པས། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་གཉིས་སྒྲུང་གི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་དགོས་པ་ནི་གཞུང་གི་དོན་མིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཕགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་པ་དངོས་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་ཡིན་ཞེས་པ་མིན་ཞིང་། སྒྱུར་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་རིགས་ཤེས་རྟོག་མེད་ཀྱི་ངོར་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཅར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་དང་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་ངོར་སྒྲིབ་པ་སྒྱུགས་གཅིག་ཅམ་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། རིགས་ཤེས་རྟོག་མེད་ཀྱི་གཞུང་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲོང་ཉིད་དེ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཅར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དང་། རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་གཞུང་བྱར་གྱུར་པའི་སྒྲོང་ཉིད་དེ་སྒྲིབ་པ་སྒྱུགས་གཅིག་ཅམ་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་ཡིན་ཞེས་པ་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཅར་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དང་སྒྲིབ་པ་སྒྱུགས་གཅིག་ཅམ་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་གཉིས་ཀ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་སྒྲིབ་བཅས་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་རྒྱས་པར་ཁོ་བོས་བྲིས་པའི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་

ནམ་བཤད་དུ་བཤད་ཟིན་ཏེ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞི་གྲུབ་ན། སློས་བཅས་ཡིན་པས་
 རྩབ་པར་ཐལ། འོན་ཏེ་དམ་བདེན་པ་སློས་བྲལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། གཉིས་
 རྣམ་གྱི་སློས་བྲལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་སྣང་རྩབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་
 ལྷིང་ལོ་ལས། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་གཉིས་སྣང་རྩབ་པ་ནམ་རྟོག་ལ་འཆར་མི་སྲིད་པར་ཁས་
 གཏུང་དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་གཉིས་སྣང་རྩབ་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་སློ་ཞིབ་མོས་དབྱུང་ནས་ཞིབ་ཆ་གདོན་པར་བྱའོ། །

སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ནི། རིགས་པས་རྣམ་
 པར་དབྱུང་ནས་དོན་དམ་པའི་སྐྱེ་བ་དང་དགག་པ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པའི་རིགས་ཤེས་
 རྟོག་བཅས་དེ་ཡང་ཡང་དག་པའི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་སུ་
 མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་པ་ཡིན་པར་ཁོ་བོས་འདོད་དོ། །རྗེས་སུ་མཐུན་ཚུལ་
 ནི། ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་རྟོག་པའི་དངོས་པོ་སྟེ་བདེན་འདྲིན་གྱི་སློས་པ་
 བཀག་པའི་གཏན་ཆོགས་དེ་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་མཐུན་
 པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །དབྱུ་མ་སྣང་བའི་ལུང་འདིའི་ཆོག་དོན་ནི། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་
 བ་མེད་ཅེས་པའི་དོན་དམ་འདི་ཡང་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་དངོས་དང་བདེན་འདྲིན་གྱི་
 སློས་པ་ཆོད་པ་ནི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་ཡི། ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་
 དངོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་དངོས་ནི་གཉིས་སྣང་གི་སློས་པ་ཐམས་ཅད་
 ལས་འདས་པའི་སློ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དབྱུ་མ་རྒྱན་གྱི་ལུང་འདིའི་
 ཆོག་དོན་ཡང་འདྲའོ། །ལུང་དེ་དག་གི་དོན་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྱུར་བའི་བཤད་ཚུལ་ནི།
 བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་འདི་ཡང་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་དོར་སློས་པ་ཚྭ་གས་
 གཅིག་ཙམ་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་དང་མཐུན་པའི་དོན་དམ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་དོར་
 བདེན་འདྲིན་གྱི་སློས་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་དོར་གཉིས་སྣང་གི་སློས་
 པ་དང་བྲལ་བ་དང་ཚྭ་གས་གཅིག་ཙམ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེ་རིགས་ཤེས་རྟོག་བཅས་ཀྱི་

ངོར་སྒྲོས་པ་གཉིས་ཅར་དང་བུལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་བདེན་པ་
དེ་རིགས་ཤེས་གང་གི་ངོར་སྒྲོས་པ་གཉིས་ཅར་དང་བུལ་བའི་དོན་དམ་དངོས་ཡིན་ན་
རིགས་ཤེས་དེའི་ངོར་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
པའོ།

། ཤ། རྣམ་གངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་ནི་སྒྲོ་གང་གིས་ཀྱང་ཡུལ་དུ་བྱ་མི་ལུས་
པས་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་འདོན་ན་ཡི་གེ་དག་པར་འགྱུར་རོ། །

། ས། རྣམ་གསུམ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་རང་གི་ངོར་སྒྲོས་པ་མེད་ཀྱང་
ཞེས་སོགས་ལ་ཡང་ཡིག་ནོར་མང་བོ་ཡོད་པ་ནི་གོ་སྐྱབས་མ་བྲིས་སོ། །

། ཏ། རྣམ་ཐུག་རིགས་སྐྱབ་དང་རབ་རྒྱ་མི་གནས་པའི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གཉིས་ཀ་
ལ་དོགས་པ་གཅོད་ཚུལ་སྤར་བཤད་བྲིན་ཅིང་། རང་རྒྱད་པ་སྐྱབ་ཐུག་རིགས་སྐྱབ་མ་ཡིན་
ཞིང་ཐལ་འགྱུར་བ་རབ་རྒྱ་མི་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་རྗེ་ཡབ་སྐུ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་
པར་སྤང་ཞིང་ད་དུང་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་
བྲིས་སོ། །

། ཉ། དབུ་མ་རྒྱན་དང་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་ལས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་སོགས་
བཀག་པ་ཀུན་རྗེས་པར་བཤད་པའི་དང་བོའི་དོན་ནི། ལམ་རིམ་ཚུང་དུ་ལས། ཡང་
དག་པར་སྐྱེ་སོགས་བཀག་པ་ལ་ཡང་། འདིས་བཀག་པའི་རིགས་ཤེས་དང་དེའི་གཞལ་
བྱ་གཉིས་ཡོད་པས། ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྗེས་རྒྱ་གཏོགས་ཚུལ་ཡང་དེའི་སྤང་ནས་ཤེས་
པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་འདིར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པའི་དོན་ནི། དེ་ཉིད་
ལས། རྐྱེ་སོགས་བཀག་པ་མཐུན་པའི་དོན་དམ་དུ་བཤད་པའི་འཕྲོ་ལ། བདེན་གཉིས་
རང་འགྲེལ་ལས། གཞན་དག་ནི་ཡང་དག་པ་ཁོ་ནར་འཛིན་པས། ཡང་ཞེས་བྱ་བ་བསྐྱུས་
པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་རིགས་པས་དབྱད་ན་ཀུན་རྗེས་ཁོ་ན་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དགག་

བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཏུ་ན་བཀག་མེད་གསལ། །ཁེས་གཞན་དག་སེམས་
ཅམ་པ་དགག་གཞི་ལ་ཆོས་བདག་བཀག་པའི་དགག་པ་སྟོང་ཉིད་ཡང་དག་ཏུ་གྲུབ་པར་
འདོད་པ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱིས་དགག་བྱ་ཆོས་བདག་མེད་པས་དེ་བཀག་པའི་དགག་
པ་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ། ཅེས་གསུངས་པས། རོན་དམ་པར་སྐྱེ་སོགས་བཀག་པ་ཀུན་
རྫོབ་པར་བཤད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་རོན་ཡིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་
མིན་ནོ། །ཁེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

༼ཀ༽རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངེས་ངོར་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མེད་པས་དབུ་མ་བའི་རང་
ལུགས་ལ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་མེད་ཅེས་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངེས་
ངོར་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་མེད་པ་ཡིན་པས་དབུ་མ་བའི་རང་ལུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་
པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆད་མཐའ་ཐ་སྟོད་པའི་ཆད་མ་
ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི། རིགས་ཤེས་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་
རྫོབ་མེད་ཅེས་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དབྱད་ཚུལ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་ཤེས་
ཀྱིས་དབྱད་ཚུལ་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩལ་པར་འགྱུར་དགོས་ཀྱི་བདེན་གྲུབ་མེད་
པའི་ཕྱིར་ནོ། །

༼ཁ༽མཐོང་བ་རྩལ་པའང་ནམ་པ་གཉིས་འདོད་དེ། །དབང་བོ་གསལ་དང་
དབང་བོ་སྟོན་ལྡན་ནོ། །སྟོན་ལྡན་དབང་ཅན་ནམས་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། །དབང་བོ་ལེགས་
གྱུར་ཤེས་སྟོས་ལོག་པར་འདོད། །གནོད་པ་མེད་པའི་དབང་བོ་དུག་ནམས་ཀྱིས། །གཟུང་
བ་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་གྱིས་རྟོགས་ཏེ། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ལྷག་མ་
ནི། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་ནམ་པར་བཞག །ཅེས་པའི་ཆོག་དོན་ནི། བརྩལ་པ་
མཐོང་བའི་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ཐ་སྟོད་པའི་ཆད་མ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་དང་
ཡུལ་ཅན་ལོག་པ་ནམ་པ་གཉིས་ཡོད་དེ། །འཕྲལ་གྱི་འཁྲལ་རྩལ་མ་བསྐྱད་པའི་དབང་བོ་

བྱག་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་བྱག་དང་། འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱས་བསྐྱད་པའི་དབང་
 བོ་བྱག་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་བྱག་དང་གཉིས་སོ། །འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱས་བསྐྱད་
 པའི་ཤེས་པ་བྱག་ནི་འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་བྱག་ལ་ལྟོས་ནས་
 ཡུལ་ཅན་ལོག་པ་དང་། སྤྲུལ་བྱག་ནི་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་པར་འདོད་
 གོ། །ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་གཉིས་
 ཡོད་དེ། འཕྲལ་གྱིས་འཁྲུལ་རྒྱུའི་གཞོན་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་བྱག་གི་ཡུལ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་
 ཆད་མ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཡང་དག་དང་། འཕྲལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱས་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་བྱག་
 གི་ཡུལ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ལོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །

༼ག༽ལྷགས་འདིར་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་ནམས་སྤང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པ་དང་
 ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ནམས་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་
 གཉིས་ཀའི་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་བཞེད་ཅིང་། སོ་སྦྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་མེད་ཀྱི་
 ཤེས་པ་བྱག་ལ་མ་འཁྲུལ་བ་མེད་ཀྱང་དེ་དག་གིས་གཟུགས་སོགས་ཆོས་ནམས་ཡོད་
 པར་འཛོག་ཐུབ་པའི་ཆད་མ་ཡིན་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཡུལ་བདེན་པ་འཛོག་པ་ལ་ཡུལ་ཅན་
 མ་འཁྲུལ་བ་དགོས་ཀྱང་ཡུལ་བརྟུན་པ་འཛོག་པ་ལ་ཡུལ་ཅན་འཁྲུལ་བ་ཉིད་ལྟོགས་སུ་
 འགོ་བ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་བ་གཞན་དག་གིས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་ནི་
 རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐུག་ཅིང་། འདིར་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་
 ལོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་བྱེད་པ་ནི་རང་མཆན་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཐུག་
 པར་བཤད་དོ། །གཟུགས་སོགས་ཡང་དག་པར་འཛོག་ན་དེ་དག་གི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
 པའི་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གཞོན་པས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མི་འབྱེད་ཀྱང་།
 རིགས་ཤེས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པའི་ངོ་ཙམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་
 དབྱེ་བ་བྱེད་དུ་བྱུང་སྟེ། སྦྱ་མའི་རྟ་དང་རྟ་མཆན་ཉིད་པ་གཉིས་ལ་རིགས་ཤེས་ལ་ལྟོས་
 ཏེ་བདེན་རྟུན་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་རྟུན་ཀྱི་

ཐ་སྟད་ཐོབ་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གྲོང་གི་མི་གཉིས་ཀྱིས་ལྷ་ཁང་གི་རྩིག་པ་ལ་
 གྱིས་པའི་རི་མོ་ལ་བལྟ་བའི་ཆོ་གཅིག་གིས་ལག་ན་ཅེ་གསུམ་ཐོགས་པ་འདི་ནི་སྟེང་
 མེད་ཀྱི་བྱའོ། །ལག་ན་འཁོར་ལོ་ཐོགས་པ་འདི་ནི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ།
 གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་སྒྲིམ་པའི་དབང་གིས་དེ་གཉིས་ཚོད་པར་གྱུར་ཏེ། ཉེ་
 འཁོར་ན་གནས་པའི་ཀུན་ཏུ་རྩུ་ཞིག་ལ་དྲིས་པ་ན། ཀུན་ཏུ་རྩུ་དེས་སྟེང་མེད་ཀྱི་བྱ་དང་
 དབང་ཕྱུག་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་ལ་སྟོས་ཏེ་དེ་གཉིས་ལ་བདེན་རྒྱུག་གི་བྱུང་པར་མེད་
 པར་ཤེས་མོད་ཀྱང་། འདྲི་བ་བོའི་བསམ་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་འདི་ནི་བདེན་ནོ་འདི་ནི་མི་
 བདེན་ནོ་སྒྲིམ་པས་གྲོང་གི་མི་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་འབྱུང་བའི་ཀུན་ཏུ་རྩུ་དེས་བརྒྱན་
 སྒྲིམ་པའི་སྟོན་ཏུ་ཡང་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མ་
 ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཀྱང་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མའི་ངོར་ཡང་ལོག་གཉིས་
 སུ་མི་འབྱེད་ལ། ཀུན་རྫོབ་པའི་ཆོས་རྣམས་རིགས་ཤེས་ལ་སྟོས་ཏེ་ལོག་པར་འདོག་ཀྱང་
 རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་ལོག་པར་འདོག་པ་མིན་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་ན་
 འདིག་རྟེན་པའམ་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མ་ཉིད་ལ་སྟོས་ནས་ཡང་དག་པ་དང་ལོག་པའི་
 ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོག་པར་ལམ་རིམ་རྒྱུར་དུར་གསུངས་པ་དང་སྟོང་ཐུན་ལས། འདིག་རྟེན་
 པའི་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་གཏན་མ་ཡིན་ཏེ། ཆད་
 མས་གྲུབ་པའི་དོན་ཏུ་ཁས་སྐྱེད་ནས་རང་ལུགས་ལ་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་
 རིགས་པ་སྒྲ་བའི་ཚུལ་ལས་འདས་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་
 ཀྱང་མི་འགལ་བར་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་དབུ་མ་རང་ལུགས་ལ་ཡང་དག་ཀུན་
 རྫོབ་ཁས་མ་སྐྱེད་ཞེས་པའི་ཡང་དག་དང་། འདིག་རྟེན་གྱི་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་
 གི་བྱུང་པར་ཁས་ལེན་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཡང་དག་སྔ་ཕྱི་མིང་མཚུངས་ཀྱང་། དོན་
 གཏན་ནས་མི་མཚུངས་ཏེ། ཡང་དག་སྔ་མ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ལ་བྱེད་
 ཅིང་། ཕྱི་མ་ནི་འདིག་རྟེན་པའི་བསམ་པ་རང་དགའ་བ་ལ་སྟོས་ཏེ་བདེན་པའི་ཐ་སྟད་
 ཐོབ་རུང་གི་དོན་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་འགའ་ཞིག་འོང་ལ་མི་འགའ་ཞིག་མི་

འོང་ཞེས་པའི་འོང་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་དང་མི་འོང་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་
 མི་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དག་སྡེ་མ་རང་མཆན་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་
 སྐབས་འདིར་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཁས་མ་སྤངས་ཤིང་། རང་རྒྱུད་པས་དེ་ཁས་ལེན་པའི་
 བྱེད་པར་བྱུང་སྟེ། འཕགས་པའི་གཟིགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེས་པ་དང་། རིགས་ཤེས་ལ་
 ལྟོས་ནས་ཞེས་པ་དང་། སྐབས་འདིའི་དབུ་མ་རང་ལུགས་ཞེས་པ་ནམས་དོན་འདྲ་བར་
 རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བཞེད་ཅིང་། ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་
 གྱིས་བྱུབ་པ་ལ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་གཞོད་པར་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་བྱེད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཡང་དག་ཕྱི་མའི་དོན་ཡང་སྤར་ལྟར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུབ་པ་
 ལ་མི་བྱེད་དེ། ལམ་རིམ་ཚུང་དུར་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་ལོག་ཏུ་འཛོག་
 པར་གསུངས་པ་དང་། ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་གཟུགས་སོགས་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་དང་
 གཟུགས་བརྟན་སོགས་སྤང་བའི་དབང་ཤེས་ནམས་སྤང་ཡུལ་ལ་འཁྱུལ་བར་འདྲ་ཡང་
 འཛིག་ཉིན་པའི་དོར་སྤང་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་དོན་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཡང་
 དག་པ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། ཚ་ཤེའི་ནམ་བཤད་ཆེན་མོར་ཡང་རི་
 ལྟར་སྤང་བ་ལྟར་ཀྱི་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལ་འཛིག་ཉིན་པའི་ཤེས་པའི་གཞོད་པ་མེད་པ་དང་
 ཡོད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཡང་ལོག་ཏུ་འཛོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉག་སོགས་བཞིར་
 འཛིན་པ་ལོག་པ་དང་མི་ཉག་སོགས་བཞིར་འཛིན་པ་ཡང་དག་པར་རིགས་པ་དུག་ཅུ་
 བའི་འགྲེལ་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་བར་ལྟ་སྟེ་བདེན་
 མི་བདེན་ཀྱི་ཚོད་ལན་གསུངས་པས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་བདེན་པ་ནི་
 རིགས་ཤེས་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐ་སྟད་པའི་ཤེས་དོ་ཙམ་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་ཞེས་པའི་ཐ་
 སྟད་ཐོབ་དུང་གི་དོན་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཀྱི་བདེན་བྱུབ་ལ་མི་བྱེད་པས། འཛིག་ཉིན་སྡེ་
 མའི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་ཤེས་པའང་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མ་ལ་བྱེད་ཀྱི་བདེན་འཛིན་ལ་མི་
 བྱེད་དེ། གཞན་དུ་ན་འཕྲལ་ཀྱི་འཁྱུལ་རྒྱས་མི་གཞོད་པའི་འཕྲག་ཤེས་དུག་གི་གཟུང་
 དོན་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བའི་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཕྲལ་ཀྱི་འཁྱུལ་རྒྱས་

བསྐྱེད་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་དུ་སྤང་བའི་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་ཡང་རང་
བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་ངོར་བདེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་གཟུགས་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་
ཤེས་པ་ལ་སྟོན་ནས་བདེན་པའི་ཐ་སྟད་ཐོབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། གཟུགས་སོགས་
འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་ངོར་བདེན་པ་ཡིན་ཞེས་པ་གཏན་མིན་པས། འཇིག་རྟེན་སྡུ་མའི་
དངོས་བསྟན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་གཞག་མི་དགོས་ཤིང་།
གཟུགས་སོགས་གང་གི་ངོར་ཡང་དག་པར་འཇོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱིས་
བྱུང་གྲང་། གཟུགས་སོགས་གང་ལ་སྟོན་ཏེ་བདེན་ཞེས་པའི་ཐ་སྟད་ཐོབ་རུང་གི་ཤེས་པ་
ལ་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མ་འཇོག་པ་ནི་འགལ་བ་རུང་ཟད་གྲང་མེད་པར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་
གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མ་བཞག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕྲལ་
གྱི་འབྲལ་རྒྱས་མ་བསྐྱེད་པའི་འཇུག་ཤེས་དུག་པོ་འཇིག་རྟེན་སྡུ་མའི་དངོས་བསྟན་གྱི་
ཤེས་པ་མིན་པར་ཡིག་ཆར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་མེད་རགས་པ་རྟོགས་པའི་
རྗེས་དཔག་དང་བདག་འཛིན་རགས་པ་འབྲལ་ཤེས་སུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གཉིས་
འཇིག་རྟེན་སྡུ་མའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་མིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་
རྟེན་སྡུ་མའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་
ཡིན་པས་བྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡེ་ཆོས་ཅན།
འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོན་པའི་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིག་ཆར། གཟུགས་
སོགས་ལྡེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོན་ཏེ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྡེ་འཇིག་རྟེན་
ཉིད་ལས་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོན་ཏེ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་མ་བྱུང་། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ལས། འདོད་ན། འཇིག་རྟེན་ཤེས་
ངོ་ལ་སྟོན་པའི་ཡང་དག་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་
ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་སྟོན་པའི་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ།

འདྲི་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། འཇུག་པ་རྩ་འབྲེལ་དང་རྩ་འཇུག་གི་ནམ་བཤད་ཆེན་མོ་
གཉིས་དང་ལྷག་མཐོང་ཆེ་ཆུང་སོགས་སུ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་ལོག་
གཉིས་བཤད་པ་ནམས་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཉ་མཆན་ཉིད་པ་དང་སྒྱུ་
མའི་རྟ་གཉིས་ལ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་བརྟན་གྱི་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་
བ་དང་། རྩ་ལ་རྩར་འཇིན་པའི་ཤེས་པ་དང་སྒྲིག་རྩུ་ལ་རྩར་འཇིན་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་
ལ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ལོག་གི་བྱད་པར་མེད་པར་ཐལ།
འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་དག་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། དེས་ན་ཡིག་ཆར་
གཞོད་མེད་གྱི་དབང་བོ་རྒྱག་གི་ཤེས་པ་འཇིག་རྟེན་སྣ་མའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་
མིན་གསུངས་པ་སོགས་དང་། འཇིག་རྟེན་སྣ་མའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་འཇིག་
རྟེན་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བས་བྱབ་གསུངས་པ་ནི་གཟུགས་སོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་
ཤེས་པ་གང་གི་ངོར་ཡང་དག་པར་འཇོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་བདེན་འཇིན་ཞིག་དགོས་པས་
དེ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར། སྐབས་འདིའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་གང་གི་
ངོར་གཟུགས་སོགས་ཡང་དག་ཏུ་འཇོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་རང་དགའ་
བའི་ཤེས་པ་ཆད་མིན་ཅིག་དགོས་པར་ལམ་རིམ་ནམ་བཤད་ཀྱན་ལས་གསུངས་ཤིང་
བྱུང་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་གང་གི་ངོར་སྒྱུ་མ་སོགས་ལོག་པར་འཇོག་པའི་ཤེས་པ་
ལ་ཆད་མས་བྱབ་ཆད་མ་དེ་ལ་ལྷན་སྦྲེས་གྱི་སྒོ་རང་དགའ་བ་དང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཐ་
སྟོད་པའི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་།
འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོར་ཡང་དག་འཇོག་པའི་ཤེས་པ་བདེན་འཇིན་ཡིན་པར་གསུངས་པ་
དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་རང་བདེན་
པར་འཇིན་པའི་ཤེས་པའི་ངོར་བདེན་པ་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཕྲལ་གྱི་འབྲུལ་
རྩུས་མ་བསྐྱད་པའི་འཇུག་ཤེས་རྒྱག་གི་གཟུང་དོན་ནམས་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་
བདེན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ནམས་འཇིག་རྟེན་པའམ་ཐ་སྟོད་པའི་
ཆད་མ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདེན་པ་དང་རིགས་ཤེས་ལ་ལྟོས་ཏེ་མི་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་འདིག་རྟེན་གྱིས་དབང་བོ་ལ་གཞོད་པའི་རྒྱན་རི་
 གླེང་དུ་བཤད་པ་མེད་པར་དབང་བོ་དུག་ཆར་གྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་རྟོགས་པ་དེ་
 བྱི་འདིག་རྟེན་ཉིད་ལས་བདེན་པ་ཡིན་གྱི་འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པ་ཞེས་པ་རིགས་ཤེས་ལ་བྱེད་པར་རྣམ་བཤད་ལས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རི་གླེང་དུ། ལམ་རིམ་རྒྱུད་དུ་ལས། ཐལ་འཁྱུར་བའི་ལྷགས་གྱིས་བྱི་
 འཕྲལ་གྱི་འཁྲལ་རྒྱས་མ་བསྐྱད་པའི་ཤེས་པ་དུག་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་ཤེས་པ་དུག་
 དང་། ཤེས་པ་སྐྱ་མ་དུག་གིས་བཟུང་བའི་ཡུལ་དུག་དང་། ཕྱི་མ་དུག་གིས་བཟུང་བའི་
 ཡུལ་དུག་སྟེ། ལོག་པའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུག་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་། མ་ལོག་པའི་ཡུལ་
 ཡུལ་ཅན་དུག་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དུ་འདོག་ལ། དེ་ཡང་འདིག་རྟེན་པའམ་ཐ་སྟད་པའི་
 ཆད་མ་ཉིད་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་དུ་འདོག་གི་འཕགས་པའི་
 གཟིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རིགས་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་མིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། ཡང་ལོག་གཉིས་ཀ་འདིག་རྟེན་པའམ་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་
 འདོག་པར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་ཡང་དག་བདེན་འདིན་དང་ལོག་པ་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་
 མས་འདོག་ཅེས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། གླུ་བས་འདིར་གཟུགས་སོགས་
 ཡང་དག་དང་གཟུགས་བརྟན་སོགས་ལོག་པ་བྱི་འདིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་
 བྱས་འདོག་པ་ཡིན་གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་འདོག་པ་མིན་ཁོང་བདེན་འདིན་ལ་
 ལྟོས་ནས་འདོག་པ་མིན་ཏེ། དེ་གཉིས་འདིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་འདོག་
 པ་གང་ཞིག་རིགས་ཤེས་དང་བདེན་འདིན་ལ་ལྟོས་ནས་འདོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དང་བོ་བྱབ་སྟེ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དུག་
 གིས་གཟུང་བའི་ཀུན་རྫོབ་པའི་དོན་དང་། དེ་ལས་བསྐྱོག་པའི་དོན་ལ་ཡང་དག་དང་
 ལོག་པར་འདོག་པ་བྱི་འདིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རི་
 ལྟར་སྒྲུབ་བ་ལྟར་གྱི་དོན་དུ་ཡོད་པ་ལ་འདིག་རྟེན་པའི་ཤེས་པས་གཞོད་པ་མེད་པ་དང་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་ཆ་ཤེད་རྣམ་བཤད་དུ་ཡང་འདི་རི་ལྟ་བ་

བཞིན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་
 ཟུང་བ་མ་གཏོགས་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོར་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཟུང་བ་ནི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་
 པོའི་གཞུང་དུ་ཆོག་འདྲུ་གཅིག་ཅུ་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྟོང་ཐུན་དུ་འཛིག་རྟེན་
 ཤེས་ངོར་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་ཀྱང་། དེ་ནི་མཐའ་གཅོད་པའི་
 ཡན་ལག་དུ་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོར་ཡང་ལོག་འཛོག་ན་འདི་ལྟར་འཛོག་ཅེས་བཤད་པ་
 ཡིན་གྱི་སྐབས་འདིའི་འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཡང་ལོག་གཉིས་ཀྱི་དོན་དེ་ལྟར་
 མ་ཡིན་པ་ནི་ཙུག་གི་རྣམ་བཤད་གཉིས་དང་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་སོགས་ལ་བལྟས་ན་
 ཤིན་དུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཙུག་པའི་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྐབས་འདིའི་ཡང་ལོག་
 གཉིས་རིགས་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་འཛོག་པ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་བདེན་འཛིན་ལ་ལྟོས་
 བྱས་འཛོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཙུག་གི་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀ་ལས།
 འཕགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་མེད་དེ། རི་ལྟར་གཟུགས་བརྒྱན་ལ་
 སོགས་པ་སྤང་བ་ལྟར་ཀྱི་དོན་དུ་མེད་པ་བཞིན་དུ། མ་རིག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་
 སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བ་ཡང་སྤང་བ་ལྟར་ཀྱི་དོན་
 དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་ཡང་དབྱེར་མེད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྐབས་འདིའི་ཡང་ལོག་གཉིས་བདེན་
 འཛིན་ལ་ལྟོས་ནས་འཛོག་ན་ལམ་རིམ་ཆུང་དུར་ཐ་སྟངས་པའི་ཆད་མ་ལ་ལྟོས་ནས་
 འཛོག་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། བདེན་འཛིན་གྱི་ངོ་ལ་ལྟོས་
 ཉེ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡིན་གྱི་ལོག་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཉེ་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་མེད་པར་
 ཐལ། ལྟོང་ཐུན་ལས། འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོར་ཡང་དག་དང་ལོག་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཡོད་
 དོ་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། འཛིག་རྟེན་ཤེས་ངོར་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་
 གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་ལ། བདག་

གི་སྒྲ་མ་ཡང་མི་བཞེད་ཅིང་། གཏན་ནས་ཁས་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོ་
 རང་དགའ་བའི་ངོ་ན་ཀ་བྱམ་སོགས་ཀྱན་རྫོབ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒོ་གང་གི་ངོ་ལ་
 ལྟོས་ནས་བདེན་པར་འཛོག་པའི་སྒོ་དེའི་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་བརྟུན་པར་འཛོག་པ་ཏུ་ཅང་
 ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ནི་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་
 ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེར་ཐལ། སྟོང་ཐུན་གྱི་འཇིག་
 རྟེན་ཤེས་ངོའི་ཡང་དག་གི་དོན་བདེན་འཛིན་གྱི་ངོར་ཡང་དག་པ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 དང་། དེ་ནི་སྐབས་འདིའི་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོའི་ཡང་དག་གི་དོན་མིན་པར་བཤད་ཟིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྟོང་ཐུན་གྱི་ལུང་དེ་དག་གིས་སྐབས་འདིའི་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོའི་
 ཡང་དག་བཤད་པ་ཡིན་ན་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོའི་ཡང་དག་ཀྱན་རྫོབ་དེ་རྗེ་སྒྲ་མས་མི་
 བཞེད་པར་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པས་གསུངས་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་དང་། མཁས་གྲུབ་རྗེས་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་མ་གཟིགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིའི་ཡང་ལོག་གཉིས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོ་རང་དགའ་
 བས་འཛོག་པར་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། འཇུག་པའི་ནམ་བཤད་ལས། ཡིད་ལ་གྲུབ་
 མཐའ་ངན་པའི་གཞོད་པ་ཡོད་པས་ལོག་པར་བཟུང་བའི་དོན་ནམས་འཇིག་རྟེན་པའི་
 སྒོ་རང་དགའ་བས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མི་རྟོགས་པས། འཇིག་རྟེན་ཉིད་ལས་ལོག་པར་རི་
 ལྟར་བཞག་ཅེ་ན། འདིར་གཞོད་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་གཞོད་པ་ནི་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱིས་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞོད་པ་ལ་མི་བྱེད་པས་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་བཏགས་པ་
 ནི་གྲུབ་མཐས་སྒོ་བསྐྱར་བ་ཁོ་ནས་ལོག་པར་བཏགས་པའི་གཙོ་བོ་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་
 དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོ་རང་དགའ་བས་མི་རྟོགས་ཀྱང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལ་མངོན་དུ་མ་སྟོགས་པའི་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མས་ལོག་པར་རྟོགས་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་
 ཤེས་པས་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཟུགས་
 འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་ཐ་སྟད་པའི་ཤེས་པའི་ངོར་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྟད་པའི་ཤེས་
 པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འཁྲུལ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་རིགས་ཤེས་ལ་ལྟོས་ཏེ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཀྱང་

རིགས་ཤེས་ཀྱི་ངོར་འཁྲལ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་ནམས་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ལམ་
 རིམ་ལས། དབང་བོའི་ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་
 སྒྲ་ལ་སྒྲ་བ་ལྟར་ཀྱི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་པས་ན་སྒྲ་བ་དཔོན་འདི་
 ཐ་སྙད་དུ་ཡང་འདི་དག་འཁྲལ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། དེ་ལྟ་ནའང་དབང་བོའི་ཤེས་པ་
 རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཆད་མར་
 མི་འཐད་པ་མེད་དེ། དེ་རྣམས་འཁྲལ་བར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཆན་སྒྲ་བ་ལྟར་ཀྱི་རང་གི་
 མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་དོན་མེད་པ་ནི་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་དཔྱད་པའི་རིགས་པའི་
 ཤེས་པས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཀྱི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་གཏན་མི་འགྲུབ་པས་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་
 པ་ལ་བཞུགས་ཏེ་འཁྲལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཁྲི་བ་གཉིས་སྒྲ་དང་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པ་
 སྒྲ་བའི་ཤེས་པ་ནི་སྒྲ་བ་ལྟར་ཀྱི་དོན་ཁྲི་བ་གཉིས་དང་བྱད་བཞིན་ལ་སོགས་པ་མེད་
 པར་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འགྲུབ་པས་ན་དེ་
 དག་དང་སྔ་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཡང་འཐད་པ་
 ཡིན་ནོ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། དེ་ཆོས་ཅན། ཐ་སྙད་པའི་
 ཤེས་པའི་ངོར་འཁྲལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པའི་ངོར་སྐབས་འདིའི་ཡུལ་
 ཅན་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། གཟུགས་འཛིན་མིག་ཤེས་སྒྲོ་གང་གི་ངོར་
 འཁྲལ་བར་འཛོག་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་དང་། དེ་ཉིད་སྒྲོ་གང་གི་ངོར་སྐབས་འདིའི་
 ཡུལ་ཅན་མ་འཁྲལ་བར་འཛོག་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་དོན་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་
 སྒྲོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མིག་ཤེས་དེ་འཁྲལ་བར་རྟོགས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་
 མ་དང་། དེ་ཉིད་འཛིག་རྟོན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ཡང་དག་དུ་རྟོགས་པའི་ཐ་
 སྙད་པའི་ཆད་མ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་ཅིང་། གཅིག་གིས་སྒྲུབ་པའི་ཆ་གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་
 འགོག་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མི་ལ་ལ་ཡོད་མི་ལ་ལ་མེད་ཅེས་པ་ལ་ཡོད་
 རྒྱུའི་ལ་ལ་དང་མེད་རྒྱུའི་ལ་ལ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་མི་འཛོག་པས་གཅིག་གིས་བརྗོད་
 པའི་ཆ་ལ་གཅིག་ཤོས་ཀྱིས་མི་གཞོད་པ་བཞིན་ནོ། །རི་སྐད་དུ། ལམ་རིམ་ལས། གལ་

ཏེ་ཐ་སྟད་པའི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་ན་ཐ་སྟད་དུ་འཁྲུལ་བ་དང་
འགལ་ལོ་སྟམ་ན། ཐ་སྟད་དུ་འཁྲུལ་སའི་ཐ་སྟད་དང་ཤེས་པ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་ཕྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པར་བཞག་པའི་ཐ་སྟད་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་ན་འགལ་བ་ཡིན་ཀྱང་
ཐ་སྟད་དེ་གཉིས་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་ཅི་ཞིག་འགལ། འདི་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ལ་རང་
གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་རིགས་པས་འགོག་པ་ནི་དོན་དམ་དུ་མི་རུང་བས་ཐ་
སྟད་དུ་བྱ་དགོས་ལ། དེ་འདྲ་བའི་ཐ་སྟད་པའི་ཤེས་ངོ་དེར་ནི་དབང་བོའི་ཤེས་པ་རྣམས་
འཁྲུལ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐ་སྟད་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོར་
ནི་འཁྲུལ་བ་མ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟད་ལ་མི་ལ་ལ་
ཡོད་མི་ལ་ལ་མེད་ཅེས་པ་བཞིན་ཏེ་ལ་ལ་ཞེས་པའི་ཆོག་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ཡོད་པའི་ལ་
ལ་དང་མེད་པའི་ལ་ལ་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ་མི་འཇོག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡ་དང་དབང་ཤེས་ལྡ་ཆོས་ཅན། ལོག་པའི་ཀྱན་
རྩོལ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡང་དག་ཀྱན་རྩོལ་མི་འདོད་པའི་རྩ་མཆན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་
དག་རིགས་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་ལོག་པའི་ཀྱན་རྩོལ་དུ་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། གལ་ཏེ་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྩོལ་མི་འདོད་པས་ཡང་
ལོག་གཉིས་སུ་མི་བྱེད་ཀྱང་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྣམས་ལོག་
པའི་ཀྱན་རྩོལ་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འཇོག་ཅེ་ན། ཀྱན་རྩོལ་ནི་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མས་འཇོག་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ལོག་པའི་ཀྱན་རྩོལ་འཇོག་ན་ཡང་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་དགོས་ན། མ་
རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པ་ནི་འཁྲུལ་བར་ཐ་སྟད་པའི་ཆད་མས་མི་འགྲུབ་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༼ང་༽སྒོ་ངོར་མ་གྲུབ་པའི་བར་དུ་དེའི་གནས་ལུགས་བསྟན་དུ་མེད་དེ་ཞེས་
འདོན་དགོས་སོ། །

༼ཅ་༽བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་དང་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་

རྟེན་པའི་དོན་དམ་པ་འཕགས་པ་ལ་སྟོན་པའི་ཐ་སྟད་ཀྱན་རྫོབ་པའི་བདེན་པ་ཁས་
སྲངས་པ་ལ་མ་བརྟེན་པར། དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་པར་མི་བྱས་ལ་དེ་མ་བསྟན་པར་
ཡང་རྟོགས་པར་མི་བྱས་ཤིང་། དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར་མུ་ངན་ལས་འདས་
པ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆུ་འདོད་
པས་སྟོད་ལྟར་ཐོག་མར་གདོན་མི་བྱ་བར་ཀྱན་རྫོབ་རི་ལྟར་གནས་པ་ཁས་སྲངས་
བཅོམ་ཞེས་ཆ་ཤེད་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་སོ། །

།ཆ།དེ་ཉིད་འཆོལ་ལ་ཐོག་མར་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་ནི་སེམས་ཅམ་
པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

།ཇ།དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཤེས་པས་འཇིག་པ་ཡང་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇིག་པ་ནི་
སྐྱེ་བའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་པ་ཤེས་པས་དེ་དོན་གཅིག་པའི་མི་རྟག་པ་
ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། ཁམས་གསུམ་མི་རྟག་པའི་མེ་རབ་ཏུ་འབར་བའི་ནང་ཏུ་འདུག་པར་
ཤེས་པས་དེ་ལས་འདའ་བར་འདོད་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ཤེས་པས་དམ་པའི་
ཆོས་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་སྟོན་བྲལ་སྟོང་བ་ཉིད་གསུངས་པ་རྟོགས་
ཤིང་ཁོང་ཏུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རིགས་པ་དུག་ཅུ་བའི་དར་རྒྱུ་ལས་བཤད་དོ། །

།༨།ཐུང་མེད་ཀྱིས་ནང་ཏུ་བདག་ནི་ཐུང་མེད་དོ་ཞེས་བརྟགས་ནས་ཕྱི་རོལ་
ཏུ་སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་རྟོག་གོ། །སྐྱེས་པས་ནང་ཏུ་བདག་ནི་སྐྱེས་པའོ་ཞེས་བརྟགས་
ནས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཐུང་མེད་ལ་ཐུང་མེད་དོ་ཞེས་རྟོག་གོ། །དེ་ནས་པན་ཚུན་ཆགས་པར་
གྱུར་ཏེ་ཐུང་པར་འདོད་པ་སོགས་སུ་བཤད་ཡོད་པས། འདིར་ཆགས་སྣང་དང་ཞེས་པ་
དཔེ་མ་དག་གོ། །མདོ་འདི་རྒྱས་པར་བསྐྱབ་བརྟན་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

།༩།ལས་འགགས་པ་ལས་འབྲས་སུ་འབྱུང་བའི་དཔེ་བསྟན་པ་འདི་ནི། མི་
ལམ་དམིགས་པའི་ཡུལ་དག་མཐོང་ནས་ནི། །ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དུ་གསལ་

ཞིང་རྒྱས་པར་གསུངས་འདུག་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱ་སྟེ། འདིར་བྲངས་ན་ཆོག་གི་ཁྱར་
ཆེ་བར་འགྱུར་བས་མ་བྱས་སོ། །

༼ཐ༽གང་གི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་འགགས་པ་ལས་ཀྱང་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་
མི་འགལ་བ་དེའི་ཕྱིར། ཀུན་གཞི་སོགས་ཁས་མ་སྒྲངས་ཀྱང་ལས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་
བར་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ལར་དགེ་མི་དགེའི་ལས་གཉིས་བྱས་པ་
འགགས་ནས་ཡུན་རིང་བོ་བསྐྱལ་བ་མང་བོ་ལོན་པ་ལས་ཀྱང་། འབྲས་བུ་མ་འབྱུང་བར་
འབྱུང་བར་རིག་པར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་པའོ། །

༼ད༽དེ་ཡང་སྒྱིར་སྟོང་བས་ཡོད་མཐའ་དང་སྣང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་
འདི་རྒྱང་པན་གྱི་བར་ལ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཆོས་ལ་སྣང་བས་
ཡོད་མཐའ་དང་སྟོང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་ཞིང་། སྟོང་ཉིད་རྒྱ་འབྲས་སུ་འགོ་རྒྱུ་ཤེས་
དགོས་ལ། འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འབྱུང་ཞིང་མི་བསྐྱེད་
བའི་རྒྱལ་རང་ལྷགས་སུ་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་མཐའ་ཐམས་ཅད་སྟོང་བའི་སྟོང་
བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རྒྱལ་སོགས་དཔག་དུ་མེད་པ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་གཞན་ངོར་རྒྱ་འབྲས་
མི་སྐྱེ་ཞིང་། རང་ལྷགས་ལ་སྐྱེ་མི་སྐྱེའི་རྣམ་བཞག་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་ཟེར་བ་ཡང་
མིན། མ་དཔུང་ན་རྒྱ་འབྲས་མི་སྐྱེ་བར་མཐོང་ཞིང་དཔུང་ན་འདི་ཡིན་མ་རྟེན་ནས། ད་
གཞོད་རྒྱ་འབྲས་མཐོང་ཅ་ན་དེ་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟོང་དུ་སྒྱུར་བ་ལ་བསམས་ནས།
རྟེན་འབྲེལ་དང་སྟོང་བ་དབྱེར་མེད་དུ་བྱེད་པ་ཡང་མིན་པར་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་
བུ་འབྱུང་བ་མི་སྐྱེ་བར་མཐོང་བའི་སྟོང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་དམིགས་
གཏད་ཞིག་པའི་སྟོང་བ་ཡང་འོང་བའི་རྒྱལ་དང་། རྒྱ་འབྲས་མི་སྐྱེ་བའི་གཏན་ཆོགས་
དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟགས་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ་ཡོད་མཐའ་སོགས་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་བར་
འབྲུབ་པའི་རྒྱལ་ལས་རྒྱ་འབྲས་མི་སྐྱེ་བ་ལ་གཏིང་ནས་ངས་ཤེས་འདྲོངས་ཤིང་། དེ་ཀ་
ནས་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་ཞིག་པའི་ཞེན་མེད་ཀྱང་འོང་བ་ཡིན། ཞེས་རྗེ་བདག་

ཉིད་ཆེན་པོས་རེད་མདའ་བའི་གསུང་ལན་དུ་སྤུལ་བ་ལྟར་རོ། །

༼ན་༽རི་ལྟར་མེ་ལོང་ལ་མ་བརྟེན་པར་དེའི་ནང་དུ་རང་གི་བཞིན་གྱི་གཞུགས་
བརྟན་མི་སྤང་བ་ལྟར་སྤང་བོ་རྣམས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ངར་འཛིན་པ་ཡང་དེ་དང་འབྲ་
བས་སྤང་བོ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་དང་བདག་གིར་
འཛིན་པ་ལྟོག་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ཡིས་ནི་སྤར་བཤད་པ་དེ་
ལྟ་བུའི་དོན་སྟོང་བ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ནས་ཆོས་རྣམས་
ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྒྱལ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཛོག་སྟོན་པའི་
བརྟན་པ་ལས་གཞན་གྱིས་མི་བཀྱི་བ། ཐེ་ཆོམ་ལས་བརྒྱལ་བ། སོམ་ཉི་ལས་བརྒྱལ་བ་
ཐོབ་ནས་བདག་ཉིད་གྱིས་དགེ་སྟོང་རྣམས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱས་ཏེ་སྤྱོད་པས།
དགེ་སྟོང་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཐར་པ་ཐོབ་པར་ལུང་ལས་གསུངས་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཐར་པའི་ཐབས་སྤྱན་མེད་པའོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །རྩོམ་ཆེས། ཡང་
དག་ཀུན་རྫོབ་བྱུང་བསད་ནས། སྟོང་བ་ཉིད་ལ་གོམས་བྱེད་ན། ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་འབྲས་
དགེ་ལྷིག་སོགས། འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་བསྐྱས་པར་འགྱུར། རྩུང་བྱེད་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་
ཏེ། རྣམ་པར་བདེན་དོན་མི་ཤེས་ཤིང་། མི་གང་བསོད་ནམས་མི་བྱེད་པ། རྐྱེས་བྱ་ཐ་
ཤལ་དེ་དག་བརྒྱག་ ཁེས་སོགས་དང་། དེས་ན་རྒྱ་རྒྱེན་སྣ་ཆོགས་གྱིས། བརྐྱེད་པས་
སྤང་བ་ཐམས་ཅད་བྱལ། རྒྱེན་རྣམས་རྒྱུན་ནི་ཆད་གྱུར་ན། ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་
ངོ་། །དེ་ལྟར་ལྟ་བུས་མ་ཆོངས་ཤིང་། རྒྱུད་པ་ཤིན་ཏུ་དག་གྱུར་ན། ཁོ་ལ་བའི་ལམ་དུ་
མི་འགྲོ་ཞིང་། འོག་མིན་གནས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར། ཆོ་ནི་ཡུན་སྤང་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་
མང་། ཆོ་ཡི་ཆད་ཀྱང་རི་ཙམ་མི་ཤེས་པས། ཁང་བས་རྒྱ་ལ་འོ་མ་ལེན་པ་ལྟར། རང་གི་
འདོད་པ་དང་ལ་སྤང་བར་གྱིས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼པ་༽གང་གི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ལྟོག་པའི་རིམ་པ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པ་དེའི་
ཕྱིར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་བྱེད་པས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་གནས་ཏེ། ལེན་

པ་ཟད་ན་དེའི་རྒྱུ་ཅན་སྲིད་པ་མི་འབྱུང་ལ་ལས་ཉོན་གཉིས་པོ་དེ་ཟད་ན་སྦྱེ་བ་དང་
ཆ་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཁོ་ན་གང་ཟད་པས་ལས་ཉོན་ཟད་པར་འགྱུར་སྐྱམ་
ན། འཁོར་བར་སྦྱེ་བའི་ལས་ནི་ཉོན་མོངས་ལས་སྦྱེ་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱང་སྦྱག་མི་སྦྱག་
དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ལས་འབྱུང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་
ཡོད་པ་མིན་ནོ། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་དག་ནི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དང་
བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་བྱེད་དང་བུམ་སྐྱམ་དང་སྦྱིས་པ་དང་བུད་མེད་དང་། རྟེན་མ་རྟེན་
ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྦྱོས་པ་སྣ་ཆོགས་པ་སོགས་མེད་ནས་གོམས་པ་
ལས་སྦྱེའོ། བདེན་འདྲིན་གྱི་སྦྱོས་པ་ནི་ཡུལ་དེ་རྣམས་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་གོམས་པས་
འགག་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་ཅུ་ཤེའི་རྒྱ་ཆེན་ལས་གསུངས་སོ། །

༼པ་ཤེགས་ལས་ཤེས་མིན་ནི་བ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་མཚན་
ཉིད་ལྟ་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༼པ་ཤེདོན་གསུམ་གྱི་ཐ་མ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེའི་དོན་མི་ཤེས་པ་ནི། ཅུ་ཤེའི་རྣམ་
བཤད་ལས། འོག་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། ཞེས་སོགས་དང་། བདོ་སྡེ་
ལས། གང་ཞིག་རྒྱུ་ལས་སྦྱིས་པ་དེ་མ་སྦྱིས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པའི་
དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། རང་ལ་ཚུགས་ཐུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོང་བའི་དོན་དུ་
བཤད་པའི་ཕྱི་མ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་སྐྱེའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྐྱེའི་དོན་ཡིན་གྱི། དོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་དོན་ནི་
སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེའི་དོན་མིན་ནོ། བྱོད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྟོང་ན་བྱ་བ་བྱེད་
རྒྱས་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་འགྱུར་སྐྱམ་དུ་བསམ་ནས། དངོས་པོ་མེད་པ་རང་བཞིན་
གྱིས་སྟོང་བའི་སྐྱེའི་དོན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ལྟ་བུ་སྦྱོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེའི་དོན་
ཡང་མི་ཤེས་སོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼མ༽སྤྲོད་བ་ཉིད་ལ་ལྷ་ཉེས་ན་སྒྲིན་ནམ་པ་གཉིས་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ།
ཆད་མཐར་ལྷུང་བའི་སྒྲིན་དང་སྤྲོད་ཉིད་སྤྲོད་བའི་སྒྲིན་གཉིས་འབྱུང་བར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། དེའི་དང་པོ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། སྤང་ཚུལ་ནི་གལ་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པར་
མཐོང་བ་ན་བྱ་བྱེད་བཞག་ས་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟོག་ན་ནི་
སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལོག་ལྷར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་རིན་ཆེན་
སྤང་བ་ལས། ཆོས་འདི་ལོག་པར་བབྱང་གྱུར་ན། ཞེས་སོགས་བྲངས་སོ། དེའི་དོན་ནི་
དར་རྒྱུ་ལས། མི་མཁས་པ་སྤང་ཚུལ་ནི་སྤྲོད་བ་ཉིད་བསྟན་པ་ན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་
དོན་དུ་བབྱང་སྟེ། ཆོས་འདི་ལོག་པར་ཤེས་ཤིང་གོ་བར་འགྱུར་ན་མི་མཁས་པ་ནམས་
ནི་དལ་འབྱོར་དང་ཐར་པ་གཉིས་ཀ་ལས་ཉམས་པས་ཚུད་ཀྱང་བྱ་སྟེ། འདི་ལྷར་མེད་
པར་ལྷ་བ་ཡི་དབང་གིས་མི་གཙང་བ་ངན་འགོ་དེར་ནི་བྱིང་བར་འགྱུར་བས་གནས་
འདི་ལ་གཟབ་པར་བྱའོ། ཞེས་པ་ལྷར་རོ། གཉིས་པ་ནི། ཅ་ཤེའི་ནམ་བཤད་ལས། ཅི་
སྟེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་བ་མི་འདེབས་ན་ནི་དེའི་ཆེ་དངོས་པོ་འདི་དག་དམིགས་
བཞིན་དུ་རི་ལྷར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པས་སྤྲོད་བར་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་
མེད་པའི་དོན་ནི་སྤྲོད་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ངེས་པར་སྤྲོད་བ་ཉིད་སྤྲོད་བར་
འགྱུར་རོ། དེ་སྤངས་ན་ཆོས་ཀྱིས་སྤངས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱིས་ངན་འགོར་འགོ་
བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་རིན་ཆེན་སྤང་བ་ལས། གཞན་
ཡང་འདི་ནི་ལོག་བབྱང་ན། ལྷན་པོ་མཁས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན། སྤྲོད་བས་མ་རུང་བདག་
ཉིད་ཅན། མནར་མེད་པར་ནི་སྤྱུ་ཚུགས་འགོ། ཞེས་པ་བྲངས་སོ། དེའི་དོན་ནི་དར་
རྒྱུ་ལས། མཁས་པར་རྫོམ་པ་སྤང་བའི་ཚུལ་ནི། གཞན་ཡང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་དོན་དུ་
འདྲིན་པའམ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲོད་བ་བསྟན་པ་ན། དེ་འདྲ་བ་སྤྲོད་ཉིད་ནལ་མ་མིན་གྱི།
ལས་འབྲས་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྷ་བ་ཡིན་ཞེས་སྤྲོད་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ནི་ལོག་པར་
བབྱང་བ་བྲང་དོན་ལ་ངེས་དོན་དུ་འདྲིན་པའི་ལྷན་པོ་མཁས་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ཡང་སྤྲོད་
བ་ཉིད་སྤྲོད་བས་སེམས་མ་རུང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་མནར་མེད་

པར་ནི་སྤྱི་ལུ་ཚུགས་སུ་འགོ་བཤོ། །དེས་ན་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མོས་པ་སྦྱོར་བ་དཀའ་ན་ཡང་།
བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པར་བྱའི་སྦྱར་བ་གདབ་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཅ༽དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དང་བོར་རྣམ་པར་དབེན་པ་སྟོང་
བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མི་ཤེས་ལ། བར་དུ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་ཐོས་པ་ཅམ་ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་
རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཇུག་པ་བྱེད་ཅིང་གང་དག་སྟོང་བའོ་ཞེས་ལས་འབྲས་ཡལ་བར་
དོར་ནས་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་ལས་མི་བྱེད་པའི་སྦྱོས་བྱ་ཐ་ཤལ་དེ་དག་བསྐྱུག་པར་
འགྱུར་ཏེ། ཞེས་བཤད་དོ། །

༼ཆ༽མདོ་སྙུང་པ་ལས། དུ་ཞིག་ལུས་ཆེ་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ཙུམ་བཅུ་བར། །ལྟར་
ལ་འདབ་གཤོག་ཟད་དེ་ཉམས་ཚལ་ཡོད་མིན་ན། །དེ་ཡིས་སུམ་ཙུ་ཙུ་གསུམ་གནས་ནས་
འཇམ་གླིང་འདིར། །བདག་ཉིད་མཆོངས་ན་དེར་ནི་ཉམས་ཉེས་འགྱུར་བ་ཡིན། །རྒྱལ་བ་
རྣམས་ཀྱི་པ་རོལ་བྱིན་པ་ལྟ་འདི་ཡང་། །བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་མང་བོར་བསྐྱབས་
བྱས་ཤིང་། །སྟོན་ལམ་མཐའ་ཡས་རྒྱ་ཆེན་འདིག་ཉེན་ཉག་བསྟེན་ཀྱང་། །ཐབས་མེད་
ཤེས་རབ་བྲལ་བ་ཉན་ཐོས་ཉིད་དུ་ལྷུང་། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །སྟོན་དེ་དག་
སྤངས་ཏེ། །འཇུག་པ་ལས། སོ་སོ་སྦྱོར་བའི་དུས་ནའང་སྟོང་བ་ཉིད་ཐོས་ནས། །ནང་དུ་རབ་
རྟུ་དགའ་བ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་། །རབ་རྟུ་དགའ་བ་ལས་བྱུང་མཆི་མས་མིག་བསྐྱེད་
ཞིང་། །ལུས་ཀྱི་བ་སྦྱ་ལྷང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོ་
ཡི་ས་བོན་ཡོད། །དེ་ཉིད་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་སྟོང་ནི་དེ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་དམ་པའི་དོན་ཀྱི་
བདེན་པ་བསྟན་པར་བྱ། །དེ་ལ་དེ་ཡི་རྫོགས་སུ་འགོ་བའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་། །ཞེས་སོགས་
ལྟར་མཛད་འཆལ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དགོས་པ་ལ་ཡི་གེ་ཆད་པར་མངོན་ནོ། །

༼ཇ༽དེའི་དར་རྒྱུ་ལས། རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་བསྟན་པའི་སྟོང་དུ་མི་རུང་བ་ལ་
བསྟན་ན། དུ་བྱེད་མཐའ་དག་ལ་སྦྱར་བ་བཏབ་ནས་དགེ་སྤྲིག་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་

ཤེས་ཏེ། སྤྲིག་པ་བྱས་ནས་ངན་འགྱོར་འགྱོ་བས། ཐོག་མར་དགེ་མི་དགའི་ལས་རྒྱ་དང་
འབྲས་བུར་བཅས་པ་བསྟན་ན་རྟོགས་སྤྲོ་བས། བསོད་ནམས་མིན་པ་སྤྲིག་པ་ལ་འཇུག་
པ་དང་བོར་ལྡོག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བར་དུ་ལུང་
བོ་དང་རྣམ་པ་ལྡར་དབྱེད་པའི་སྒོ་ནས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཉི་ཤུའི་ཞེན་ལུལ་བཀག་
ནས་རགས་པའི་བདག་ནི་ལྡོག་པ་དང་ཕྱིས་ནས་རྒྱུད་སྒོར་བྱུང་དུ་སོང་བ་ལ་གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་བསྟན། བདག་མེད་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་པར་བསྟན་ནས་མཐར་འཇིག་
གི་ལྟ་བུ་གུན་ལྡོག་པ་སྟོན་པའི་རིམ་པ་གང་གིས་ཤེས་པ་དེ་གདུལ་བྱ་བའི་རིམ་པ་
དེ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་སྟན་པ་མཁས་པས་ནད་པ་ལ་སྐྱ་བཙོས་དང་སྦྱུ་
བཙོས་སྒྲ་ཚོགས་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཕ༽ཆ་ཤེད་རབ་བྱེད་བཙོ་བརྒྱད་པ་ལས། བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་ལྟར་
ཅིང་། །བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་འགྱུར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་
ནི། །བདག་མེད་འགའ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན། །ཞེས་པའི་རྐང་བ་དང་བོའི་དོན་འཆད་
པར། དེའི་རྣམ་བཤད་ལས། འཇིག་རྟེན་སྣ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་དང་འདི་ནས་འཇིག་
རྟེན་པ་རོལ་ཏུ་འགྱོ་བའི་སེམས་ཅན་དང་བདག་དང་། འདིར་སྐྱུད་པའི་དཀར་གནག་
གི་ལས་ལས་པ་རོལ་ཏུ་བདེ་སྦྱག་འབྱུང་བ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་གདུལ་བྱ་དམན་པ་
སྤྲིག་པ་ལ་འཛེམ་མེད་དུ་འཇུག་པ་རྣམས་མི་དགེ་བ་ལས་བསྒྲོག་པའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྤེལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་པར་ལྟར་པ་སྟེ་བདག་
ཡོད་པར་བཞག་གོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ཇ༽བཞི་བརྒྱ་བའི་དར་རྒྱུ་ལས། སྒོ་མ་སྐྱུངས་པའི་དམ་པ་མིན་པ་ལ་བདག་
འཇིག་དང་མཐུན་པར་བདག་བསྟན་པ་མཚོག་ཡིན་ཏེ། བདག་ལ་ཆགས་པས་ཉེས་སྒྱུད་
ལས་ལོག་ནས་བདེ་འགྱོ་རྟེན་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར། བདག་མེད་སྟོན་པ་ནི་མཚོག་མ་ཡིན་ཏེ།
སྒོང་བ་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གོ་ནས་སྒོ་གསུམ་འཛེམས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་

དང་། དེའི་ཕྱིར་སྤྲིང་རྗེ་ཅན་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་བསོད་ནམས་འདོད་པས་
སྤྲིང་བ་ཉིད་སྤྲིང་མ་བརྟགས་པར་དུས་ཀྱན་གྱི་ཆེ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། གནས་མ་
ཡིན་པར་སྒྱུར་བའི་སྤྲིན་ཆེན་པོ་རོ་ཞིམ་པ་ཡིན་ཡང་བཏང་ན་དུག་ཏུ་འགྱུར་བ་མིན་
ནམ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དཔེར་ན་དུག་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྤྲིན་དུག་མེད་པ་ཞིག་ལ་བཏང་
བས་དེ་བསད་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཟེལོང་གི་ལུང་དེའི་རྒྱུད་པ་གཉིས་པའི་དོན་ནི། དེའི་ནམ་བཤད་ལས། གང་
དག་དགེ་བ་བྱེད་ཅིང་མི་དགེ་བ་ལས་ལོག་པ་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་དམ་པོས་བཅིངས་པ་བྱ་
སྲད་བྱ་ཤིན་ཏུ་རིང་བས་བརྟོད་པ་ལྟར། ཤིན་ཏུ་རིང་བར་བྱིན་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་ལས་
འདས་ནས་ཐར་པའི་གྲོང་བྱེད་ཏུ་འགྲོ་མི་རུས་པའི་གདུལ་བྱ་བར་མ་དེ་དག་འཛིག་ལྟ་
སྟོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་ཟུང་འདས་ལ་འདུན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་མདོ་ཁ་ཅིག་ཏུ་
བདག་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼འེལོང་གི་ལུང་དེའི་རྒྱུད་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གང་
དག་སྡོན་གོམས་པའི་བྱུང་པར་གྱིས་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པའི་ས་བོན་སྒྲིན་
པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་གཏིང་དཔོག་རུས་པའི་གདུལ་བྱ་མཆོག་ལ་ནི།
བདག་འགའ་དང་བདག་མེད་པ་འགའ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་
བསྟན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ཡེའེ་ལྟར་བདག་དང་བདག་མེད་པ། །ཡང་དག་རི་བཞིན་དམིགས་སུ་
མེད། །བདག་དང་བདག་མེད་ལྟ་བུ་ནི། །དེ་ཕྱིར་སྤྲིན་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱོག་ །མཐོང་དང་
ཐོས་སོགས་སྤྲིན་པ་ཡིས། །བདེན་མིན་རྩུན་པ་མིན་པར་གསུངས། །ཚྱོགས་ལས་མི་མཐུན་
ཚྱོགས་འགྱུར་བས། །དེ་དག་གཉིས་ཀ་དོན་དུ་མིན། །ཞེས་ཐ་སྟོད་དུ་བདག་དང་བདག་
མེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་མེད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མེད་པས་ཡང་དག་པར་དམིགས་སུ་མེད་

པ་དང་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུག་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མིན་པ་དང་
རྒྱན་པ་ཡེ་མེད་མིན་ལ། མཐུན་ཕྱོགས་བདག་མེད་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བདག་གཉིས་
ཀ་དོན་དུ་སྟེ་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་མིན་པར་གསུངས་སོ། །

༼ར་༽ཅ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཞེས་པའི་བྱེད་
པ་བོའི་ཆོག་ཐོག་མར་བཏོན་ནས་བདག་གི་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱ་བའི་
ཆོག་གསུམ་དང་སྒྲེལ་བའི་བཤད་པ་ཡིན་ལ། ད་ནི་ཅ་བར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
ཞེས་པའི་བྱེད་པ་བོའི་ཆོག་བྱ་བའི་ཆོག་གསུམ་པ་ཉིད་དང་སྐྱར་བའི་སྐྱས་ཟིན་ལྟར་
བཤད་ན། འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཛིག་པ་རྣམས་ལ་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
མི་འཐད་པར་མཐོང་ནས་དེའི་རྟེན་དུ་གྱངས་ཅན་ལ་སོགས་པས་བདག་ཏུག་པ་ཡོད་
ཅེས་བཏགས་སོ། །རྒྱ་མཆན་ལྟར་སྤང་གི་འཐད་པས་སྡུ་མ་ནས་འདི་དང་འདི་ནས་བྱི་
མར་འཁོར་བའི་གང་ཟག་མེད་པར་མཐོང་ནས་རྒྱང་པན་པས་དེ་འདྲ་བའི་བདག་མེད་
དོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བདག་དང་བདག་
མེད་པ་འགའ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་རོ། །

༼ལ་༽སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་རང་གཞན་ལ་གཞོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
བས་ཚུལ་བྱིམས་ལས་ནི་ཉམས་པ་སྤྲ་ཡི་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལས་ཅིས་ཀྱང་ཉམས་
པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱིས་ནི་འབྲས་བུ་མཐོ་རིས་སུ་འགོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ལྟ་བས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཏུ་འགོ་བར་
འགྱུར་རོ། །མདོ་ལས། ཚུལ་བྱིམས་ཉམས་པ་ནི་སྤྲེལ་ལྟར་ལྟ་བ་ཉམས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །བསྟན་པ་འདི་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་ཚུལ་བྱིམས་དང་ཆོ་ག་དང་འཆོ་བ་ཡོངས་
སུ་དག་པ་རྟོགས་པར་མ་བྱས་པར་ཆ་འགའ་རེ་ཉམས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལས་
འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་འཛིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མ་ཉམས་ན་དཔུལ་བར་

མི་སྤྱི་བར་སྤྱར་སྤྱི་བ་དང་། སྤྱི་ནས་གི་འཕྲོ་ཏེ་ལྷ་དང་མིར་སྤྱི་ཞིང་། བསྐྱལ་བ་བཟང་
བོ་འདི་ལ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པ་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མུང་འདས་ཐོབ་པར་
མདོ་ལས་གསུངས་པའི་དོན་ལམ་རིམ་ཆེན་མོར་བཀོད་འདུག་པས་ན། སྤྱི་བ་དང་སྤྱི་བའི་
མདོའི་དོན་འདི་ག་ཉེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་དང་སྤྱི་བ་ནས་བཤད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་
དམ་སྟུང་མོ། །

༼ཤ༽བཞི་བརྒྱ་བའི་དར་རྒྱུ་ལས། དེས་ན་བསོད་ནམས་རྒྱུ་བྱ་ཉེན་འབྱུང་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བཞིན་དུ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་པའི་བདེན་པ་
གཉིས་ཀྱི་ཆོས་སྟོབ་དཔོན་སྤྱི་བའི་བཞེད་པ་འདི་ལ་དེ་ལྷ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་མིན་སྟུང་
དུ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བར་ཡང་མི་འཇུག་བས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་ཐར་པ་ག་ལ་ཐོབ། སྟོང་བ་
ཉིད་བསྟན་པ་ན་ཅི་འདི་ལྷར་ཡིན་ནོ་སྟུང་དུ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཙམ་ཞིག་གིས་སྤྱི་བ་རྩལ་
བོར་བྱས་པར་འཇུག་ཏེ། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཅུང་ཟད་བྱས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་བོ་ངས་པ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལྷང་རིགས་ཀྱིས་
ངས་པར་བྱས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་ཟད་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འཇུག་རོ། །དཔེར་ན་དེད་
དཔོན་སྤྱི་བ་མོས་བཟུང་བ་དེས་སྟོ་སྟོགས་སུ་མ་ལྷ་ཞིག་ཅེས་སྟུང་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་ནས་
དེར་ཕྱིན་པས་ཉེའི་རྒྱལ་བོ་ལྷ་ལ་ཏ་ཀ་དང་ཕྱད་ནས། སྤྱི་བ་མོ་ལས་ཐར་ཞིང་རྒྱ་མཚོའི་
ས་མཐར་ཕྱིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ས༽ཇི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། འདི་ཡི་ཕྱིར་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། །ལ་ལར་སྤྱི་དང་
གཞན་དུ་སྟོག། སྤྱི་བའི་གཉེན་དང་ལོངས་སྟོང་ཆོགས། །བྱངས་མེད་བསྐྱལ་བར་ཡང་
ཡང་བཏང་། །གང་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཡིས། །ལྷགས་ཀྱས་ཉ་ལ་ངེ་བཞིན་དུ། ཉིད་
ཀྱི་ཐུགས་བྱངས་ཆོས་དེ་ནི། །ཁྱོད་ལས་མ་ཐོས་སྐལ་བ་ཞན། །ཞེས་རྒྱལ་སྤྱི་བ་ནས་ཀྱི་
ཐུགས་རང་དབང་མེད་པར་འཕྲོག་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ནི་ཉེན་འབྱུང་སྟོང་བའི་དོན་དུ་
གསུངས་པ་དེ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

༼༩༽གསེར་མེད་ལས། གཞན་ཡང་མདོ་ལས། ཤུ་རིའི་བྱས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་ལ་བྱང་མྱོགས་སུ་ཡུམ་ལ་སྒྲིད་པ་ཅི་ཙམ་འབྱུང་ངེས་པའི་ལན་དུ། དེར་བྱང་སེམས་
མང་དུ་འབྱུང་མོད་ཀྱི་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་འདྲིན་པ་ནས་སྒྲོམ་པའི་བར་ནི་རྒྱང་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་དོན་ཡུམ་འདྲི་བ་སོགས་མང་ཡང་དེར་བཤད་པའི་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ལ་
སོགས་པའི་སྒྲོས་བྲལ་ལ་མོས་པ་རྒྱང་བར་འཆད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མད་པར་སྣང་རོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །

༼༡༠༽མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ལྷང་སྐྱེ་རོལ་བའི་དོ་རྗེས། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
གསུང་རབ་ལྟག་མཐོང་ཆེ་ཆུང་དང་རྩ་ཤེད་རྒྱུ་ཆེན་ལས་ཐོན་པ་ལྟ་བུ་བྱི་རབས་ཀྱི་
མཁས་པ་དག་གིས་བརྩམས་པའི་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་གྲགས་པའི་ལྟ་བྱིད་ཀྱི་ཡི་གེ་དང་
གཞུང་གི་སྐྱེ་དོན་དང་མཐའ་དཔྱད་སོགས་གང་དུ་ཡང་མི་འབྱུང་བས་རྗེ་སྤྲུལ་མའི་གསུང་
རབ་དེ་དག་བཤད་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་བཤད། མཉན་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་མཉན་ན་དགའ་
བ་སྐྱེད་པའི་གནས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པར་མདོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་འདུག་པས། དེར་སང་
དབུ་མའི་ལྟ་བ་ལ་བག་ཆགས་འདྲིལ་པར་འདོད་པའི་སྒོ་ལྟན་ནམས་ཀྱིས་རྩ་འདུག་གི་
ནམ་བཤད་ཆེན་མོ་གཉིས་དང་ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་དང་ལྟག་མཐོང་ཆེ་ཆུང་ནམས་ལ་
མཉན་བཤད་ལུན་རིང་དུ་བྱེད་པ་ཞིག་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཚུལ་དེ་ཤེས་དགོས་པ་ཡོད་
དོ། །

༼༡༡༽ལྟགས་འདིའི་བདེན་གྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། ལེགས་
བཤད་སྟོང་བོ་ལས། དེ་ལྟར་ན་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་དང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་གཏན་
ཆོགས་ཀྱིས་རང་ལས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད་ལ་སོགས་
པ་བདུན་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་འགོག་པ་འདི་ཉིད་རིགས་པ་ནམས་ཀྱི་དོན་པོར་བྱུངས་
ཤིག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟེན་འབྲེལ་དང་མཐའ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་དང་ནམ་བདུན་ཀྱི་
རིགས་པ་གསུམ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། འདི་ཉིད་དུ་དེ་འགོག་བྱེད་སྒྱུར་མང་ཡང་གཏན་

ཆིགས་སོགས་ལྡ་ལས་ཞེས་པས་གཏན་ཆིགས་ལྡ་བསྟན་པ་ཡིན་ན། སྤར་བཤད་པའི་
གཏན་ཆིགས་གསུམ་གྱི་སྟངས་དུ་གཅིག་དུ་བྲལ་དང་ཕྱ་བཞི་སྟེ་འགོག་གཉིས་ཏེ་ལྡ་ཡིན་
ནམ་དབྱད་དོ།

༼ཁ་༽ངས་ངོར་དགག་བྱའི་ང་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་སྐབ་པའི་
ཡོངས་གཅོད་མེད་ཅེས་འདོན་དགོས་སམ་སྟམ་མོ།

༼ག༽ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་ལས། དེ་ལྟར་སེམས་བྱིང་རྟོན་གྱིས་མི་མཉམ་པ་མེད་
པའི་ཞི་གནས་གྱི་མཉམ་བཞག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་བརྟགས་ན་ཡང་དག་
པའི་དོན་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་ནས། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟུང་པ་ལས། སེམས་
མཉམ་པར་བཞག་ན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ།
ཞེས་བཤད་དོ།

༼ང༽ བར་ཕྱིན་གྱི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟ་བུའི་སྟངས་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་
ལྟག་བྱང་འབྲེལ་ཐོག་མར་སྟེས་པ་ན་སྟོར་ལམ་ངོད་སྟེས་པ་ཞེས་བྲལ། དེའི་ཆེ་མཉམ་
པར་འདོག་བཞིན་པའི་དུས་ཉིད་ན་ཡང་གཉིས་སྤང་ཡོད་པ་སྟེང་སྟོབས་གྱིས་ངས་
རྒྱས་ཀྱང་སྟོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་སོགས་གྱི་ཆེ། དེ་ལྟར་ངས་མི་རྒྱས་པས་ཉན་ཐོས་
གྱི་ས་ལས་གཉིས་སྤང་རྒྱབ་པ་ལྟར་སྤང་གི་གཉིས་སྤང་རྒྱབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
དང་། དེས་ན་སྟོར་ལམ་དང་བོ་གཉིས་གྱི་སྐྱབས་སུ་གཟུང་བ་བདེན་འདྲིན་སྟངས་པའི་
རྒྱས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱད་པར་དུ་གྱུར་ནས་སྟོར་ལམ་བཟོད་པ་སྟེས་པའི་ཆེ་གཟུང་
བ་བདེན་འདྲིན་ལྟན་སྟེས་མངོན་གྱུར་གྱི་ཡང་རྒྱས་པ་རགས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པས་
མཉམ་བཞག་ལས་ལངས་པའི་ཆེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་གཟུང་བུའི་ཆོས་རྣམས་མེ་
ལོང་ནང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟར་སྤང་བའི་སྤྱི་ལེགས་པར་ཤར་བ་དང་། ཆོས་མཆོག་
སྟེས་པའི་ཆེ་འདྲིན་པ་ལ་ཡང་སྟོམ་པའི་སྟོབས་གྱིས་དེ་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་ལ། རིམ་པ་

དེ་ལྟར་འོང་བ་ཡང་གཟུང་བྱ་དང་འཛིན་པ་ལ་བདེན་ཞེན་སྤང་དཀའ་སྤེའི་དབང་
ལས་ཡིན་ནོ། །མདོ་ཞེ་རྒྱན་ལས། དེ་ཆོ་དེ་ཡི་གཟུང་བ་ཡི། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་དེ་སྤོང་
འགྱུར། །ཞེས་དང་། འདི་ལྟར་དེ་ཡི་མཐུག་ཐོགས་སུ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་
སྤོང་། །ཞེས་སྤངས་པའི་ངོས་ནས་བཞག་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཤད་ཚུལ་འདི་
ལྟར་ན། སྦྱོར་ལམ་དོད་ཐོབ་པའི་ཆོ་ཐོས་བསམ་གྱི་སྐབས་ལྟ་བུའི་གཉིས་སྤང་རགས་
པ་ལོག་ཀྱང་སྤོང་བ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་ཡོད་པ་མཉམ་པར་འཛོག་བཞིན་པའི་དུས་ན་
ཡང་སྦྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ཅུས་ལ། བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ་དེ་ལྟར་ངེས་མི་ཅུས་པ་དང་།
གཞན་ཡང་། དོད་ཅེ་གཉིས་གྱི་སྐབས་སུ་གཟུང་རྟོག་ལྟན་སྦྱོས་མདོན་དུ་གྱུར་པའི་ཅུས་
པ་རགས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པས་ན། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ་གཟུང་རྟོག་ལྟན་
སྦྱོས་ཤས་ཆེར་མདོན་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་འཛིན་རྟོག་ལ་དེ་ལྟར་མིན་པའི་བྱད་པར་ཡོད་
པའི་བྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐུབ་མཐའ་
ཆེན་མོའི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན། དོད་ཅེའི་སྐབས་སུ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྤང་ཡོད་
པ་དེ་མཉམ་བཞག་གི་དུས་ན་ཡང་སྦྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་ཅུས་ལ། བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཆོ་
ཡུལ་གྱི་སྤང་བ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ངེས་མི་ཅུས་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤང་བ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་
ངེས་ཅུས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་བྱིར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པ་ཞེས་
བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་མཆོག་གི་ཆོ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤང་བ་གཉིས་ཀ་དེ་ལྟར་ངེས་མི་
ཅུས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤང་ཆ་དང་གཞལ་བྱ་འཇལ་
བྱེད་ཀྱི་སྦྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ཅུབ་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ལ་ཞིབ་ཆ་ཅུང་
ཞིག་དགོས་པར་སྤང་ངོ་། །

༼ཅེ་ལམ་རིམ་རྒྱུད་ལས། འོ་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཞི་ལྷག་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱེད་ཚུལ་
དེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དང་མདོ་སྐགས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཉན་
རང་དང་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་དང་། དེ་ཡང་ཐུབ་མཐའ་བཞིའི་སྟན་

མོང་བ་ཡིན་ལ། སྤགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྤེལ་གསུམ་ལའང་འདྲ་བར་རྒྱུད་སོ་སོ་དང་དེ་དག་གི་
འགྲེལ་མཛད་ཆེན་པོའི་བཞེད་པར་སྤགས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་རིམ་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་པ་
ནས། རང་གི་ལྷགས་ནི་ནལ་འབྱོར་སྤྲ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ལྟ་བའི་གོ་བ་སྦྱེད་ལྷགས་
དབུ་མའི་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱ་དགོས་ལ། སྦྱོང་ལྷགས་ལ་བསྦྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་
རིམ་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྐབས་འགའ་ཞིག་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབུད་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
ཡོད་ཀྱང་། ལྷགས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་རྒྱས་པ་ཐོབ་པའི་རྫོགས་རིམ་པས་མཉམ་བཞག་
ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྦྱོང་བ་ན་ལྟ་ཐོག་ཏུ་བཞག་ནས་སྒོམ་པ་ངེས་པར་དགོས་ཀྱང་། ལྷག་
མཐོང་གི་དབུད་སྒོམ་གཞུང་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ཆ༽དེ་ཉིད་ལས། དེ་དག་ནི་སྤྱད་པ་ལས། སྤང་འདི་སྦྱང་ཞེས་རྟོག་ནའང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། །མཆན་མ་ལ་སྦྱོང་སྦྱེ་མེད་གནས་ལ་དད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། ལུམ་ཆེན་མོ་ལས་གཟུགས་སྦྱང་བ་དང་བདག་མེད་ཅེས་བྱ་བར་སྦྱོང་ན་མཆན་
མ་ལ་སྦྱོང་གི། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མི་སྦྱོང་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནམས་
ཀྱི་དོན་ཡང་སྦྱང་ཉིད་སོགས་བདེན་པར་བཟུང་བ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། སྦྱེ་མེད་
གནས་ལ་དད་མ་ཡིན། །ཞེས་པའང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ལ་དད་པ་ཡང་མཆན་མ་ལ་སྦྱོང་
པར་འཇུག་བའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་
སུ་ཤེས་ཐུར་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་མཆོག་སྦྱོང་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། གང་ཆེ་
འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་དཀར་ནག་ཆོས། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་བཤིག་ནས་རྩལ་
ཅམ་མ་དམིགས་ཆོ། །འདིག་རྟེན་དག་ན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་གངས་འགོ། །ཞེས་དང་།
ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་བོ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་སོ་སོར་རྟོག་སོ་སོར་བརྟགས་
ནས་གང་ཞིག་དེ་སྒོམ་པ། །འབྲས་བུ་མུ་ངན་འདས་འཐོབ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། །རྒྱ་གཞན་གང་
ཡིན་དེས་ནི་ཞིར་མི་འཇུག། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་
སྦྱང་བོ་ལས་ཀྱང་། སྤྱ་རིའི་བྱས། བྱང་སེམས་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོ་ལ་སྦྱོང་པར་འདོད་པས།

རི་ལྷར་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེས་རྒྱུ་ལྟར་པའི་ལན་དུ་སྦྱར་རས་གཟིགས་ཀྱིས། སྤང་བོ་ལྷ་བོ་
དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བར་རྣམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་བལྟའོ། །ཞེས་
སོགས་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼༩༽སྦྱ་མའི་བྱད་མེད་ལ་བྱད་མེད་དངོས་སུ་བབྱང་ནས། དེ་ལ་མི་རྟག་སོགས་
སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྤང་བོ་བདེན་པར་བབྱང་ནས་སྤང་བོ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་
པ་ལྷར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཉིས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་བ་ལ། བདེན་པའི་སྤང་བོ་དམིགས་པར་
བྱས་ནས་མི་རྟག་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅིག་ཀྱང་ཡོད་ལ། དེ་ནི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་
བའི་ལོག་ཤེས་རྒྱུ་བ་ཡིན་པས། ཚད་མས་གྲུབ་པ་མིན་ཀྱང་བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་སྦྱར་
སྤང་བའི་ལྷ་བ་མ་རྟེན་པའི་རྒྱུ་ལ། བདེན་བརྟན་གང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་
པའི་སྤང་བོ་ལ་དམིགས་ནས། དེ་གཉིས་གང་གིས་ཀྱང་བྱད་པར་དུ་མ་བྱས་པའི་མི་རྟག་
པ་སོགས་སུ་ཐ་སྦྱད་པའི་ཚད་མས་གྲུབ་པ་དུ་མ་ཞིག་འོང་ལ། སྟོམ་པའི་ཆེ་ཡང་དོན་དེ་
བསྟོམས་པས་སྤར་བཤད་པ་བཞིན་གྱི་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེའོ། །ཞེས་འབྱུག་རྒྱུ་ཆེན་མོར་
གསུངས་པ་བཞིན་རོ། །

༼༡༠༽ཅུ་ཤེད་རྒྱུ་ཆེན་ལས། དེ་ལྷ་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ལྷ་ཉེས་ན་འཛིན་པ་བོ་སྤང་
བར་བྱེད་ལ། ཤེས་རབ་ཞན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡང་དག་པར་
འཛིན་མི་ལུས་པ་དེའི་ཕྱིར། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་ཆོས་
ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ལ་གཟིགས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཞན་པ་དག་གིས་རྟོན་འབྱུང་ཟབ་མོའི་ཆོས་
འདི་ཡི་གཏིང་རྟོགས་དཀའ་བར་མཁྱེན་པར་གྱུར་ནས། སྤབ་པ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་
སྤགས་ཆོས་བསྟན་པ་ལས་རབ་ཏུ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན་རོ། །དེ་ལྷར་ཡང་མདོ་ལས།
བཙམ་ལྡན་འདས་མདོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་རིང་བོ་མ་ལོན་པར་འདི་
སྟམ་དུ་དགོངས་ཏེ། ངས་ཆོས་ཟབ་མོ་ཟབ་པར་སྤང་བ་བརྟག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཞིང་
རྟོག་གཤིས་སྦྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཞིབ་མོ་མཁས་ཤིང་མཛངས་པས་རིག་པར་བྱ་བ་སྤགས་

ཁྱ་ཆུད་དེ། དེ་གལ་ཏེ་ངས་གཞན་དག་ལ་བསྟན་ན་གཞན་གྱིས་ངའི་དེ་རྟོགས་པར་མི་
འཇུག་ཏེ་དེས་ང་ལ་གཞོན་པར་འཇུག་ཞིང་ཁྱམ་པར་འཇུག། ཐུགས་མི་སྟོབ་པར་འཇུག་
བས་གང་བདག་ཉིད་གཅིག་ཕྱ་དགོན་པ་རབ་རྩ་དཔེན་པར་མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་
བ་ལ་རེག་པར་གནས་པ་ཐོབ་པས་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

༼༡༽ཞེ་སྟོག་ཉིས་པ་མེད་པ་དང་། །ལྟ་བ་ངན་ནམས་འདིག་བྱེད་ཅིང་། །སངས་
རྒྱས་ཀྱན་གྱི་ཡུལ་ལྟར་པ། །བདག་མེད་ཅེས་ནི་བྱ་བར་བཟོད། །ཆོས་འདི་ཡི་ནི་མིང་ལས་
ཀྱང་། །དམ་པ་མིན་ལ་འདིགས་པ་སྟེ། །ཞན་ལ་འདིགས་པ་མི་བསྟེད་པའི། །སྟོབས་ལྡན་
ཞེས་བྱ་གང་ཞིག་མཐོང་། །ཆོས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་ནམས་གྱིས། །ཚོད་པའི་ཆེད་དུ་
མ་གསུངས་ཏེ། །དེ་ལྟར་འདིས་ནི་གཞན་སྟེ་ནམས། །བསྟེགས་ཏེ་མེ་ཡིས་བྱད་ཤིང་
བཞིན། །ཆོས་འདི་གང་གིས་ཤེས་ལྟར་པ། །དེ་ནི་གཞན་ལ་མི་དགའ་སྟེ། །དེས་ན་བདག་
ལ་ཆོས་འདི་ནི། །འདིགས་པའི་སྟོད་ང་འདྲ་བར་སྟངས་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། །སངས་རྒྱས་
ཀྱན་ཞེས་པ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། །ཞན་ལ་འདིགས་པ་ཞེས་
སོགས་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི། །སྟོབས་ཞན་པ་ལ་འདིགས་པ་མི་སྟེད་པའི་སྟོབས་ལྡན་
ཞེས་བྱ་བ་གང་ཞིག་མཐོང་སྟེ། །དཔེར་ན་སྟག་དང་སེའྲེ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ཅེས་གྱིས་
རི་དྲགས་སྤྱ་མོ་འདིགས་པ་བསྟེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། །ཆོགས་བཅད་ཐ་མའི་
དོན་ནི། །རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འདིའི་བདུད་རྩིའི་རོ་གང་གིས་ཐོས་བསམ་
སྟོམ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་པར་ལྟར་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ལྟ་བ་གཞན་
ལ་མི་དགའ་སྟེ། །དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་བདག་ལ་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འདི་ནི་ལྟ་བ་ངན་པ་
ཐམས་ཅད་འདིགས་པའི་སྟོད་ཐབས་དང་འདྲ་བར་སྟངས་རོ། །ཡང་ན། །གསུང་རབ་ཀྱི་ཆོས་
ལ་དགོངས་ནས་འདིགས་པའི་སྟོད་ང་འདྲ་བར་སྟངས་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་དར་རྒྱུ་ལས་
གསུངས་ཤིང་། །གཞན་ནམས་གོ་སྟོབས་མ་བྲིས་སོ། །

༼ཐ༽རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། འདི་ཀུན་ངོ་བོས་སྟོང་བ་དང་། འདི་ལས་འདི་
འབྲས་འབྱུང་བ་ཡི། །ངེས་པ་གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་དུ། །གོགས་མེད་པར་ནི་གྲོགས་བྱེད་
པ། འདི་ལས་ངོ་མཚར་གྱུར་པ་དང་། འདི་ལས་ཆད་དུ་བྱུང་བ་གང་། །ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་
ཤེས་རབ་མེད་པ་ལ་འགལ་བ་ཤེས་རབ་ཅན་ལ་མི་འགལ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། བདེན་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་དང་གསུང་རབ་ཕན་ཚུན་ལ་གནད་བཀག་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་།
དགོངས་པ་མི་འགལ་བར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འབྱེད་པ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱགས་པ་སླ་
ན་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་དང་རྟེན་ནས་འབྱུང་
བ་གཉིས་གཞི་གཅིག་གི་སྟོང་དུ་གཞི་མཐུན་དུ་བྱུང་བར་རྟོགས་པ་ནི་ངོ་མཚར་ཆད་དུ་
བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེ་ཅམ་ཞིག་ནི་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཚུབ་
སེམས་དཔས་སྟོང་བ་བོ་ལ་རང་གི་ལུས་སྦྱིན་པ་ལས་ལྷག་པར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་རང་ལུས་སྦྱིན་པར་བཏང་བ་ལས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སྟོང་
བ་དང་རྟེན་འབྱུང་མི་འགལ་བར་རྟོགས་པ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ་ཞེས་གཉིས་ཀྱི་བྱང་སེམས་
དང་སྐྱར་བ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དེ། དཔེར་ན། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ལས་
དམ་ཚཱ་འཇིན་པའི་བསོད་ནམས་ཆེ་བར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། སྟོབ་
དཔོན་དཔའ་བོས། ཤེས་རབ་མིག་གསལ་རྣམ་པར་བྱེ་གྱུར་ན། །བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་
རང་གི་ཤ་བྱིན་ཀྱང་། །སྦྱོན་ཀྱི་ཤིང་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར། །མཐོ་འཕ་དམའ་བར་
འགྱུར་བ་དེ་ལ་མེད། །ཅེས་དང་། རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔས་སྟོང་
བ་བོ་ལ་ཤ་བྱིན་ཀྱང་སྦྱོན་ཀྱི་སྟོང་བོ་ལས་སྤངས་པ་ལྟར་ང་རྒྱལ་དང་ལྷུས་པ་ལ་སོགས་
པའི་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་འགྱུར་བ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལས་
ཡིན་ལ། ཞེས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རང་ཤ་བྱིན་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་གིས་མི་འགྱུར་བ་ནི་སྟོང་བ་
དང་རྟེན་འབྱུང་མི་འགལ་བར་རྟོགས་པའི་མཐུ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ཀྱང་སྐྱར་ཀྱི་
སྟོན་དེ་མེད་དོ། །

༼ད༽སྟོང་བ་རྟེན་འབྱུང་མི་འགལ་བར་རྟོགས་པའི་མཁས་པ་ལ་ས་སྟོང་གི་
 ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་མཐོང་ཡང་མིག་འཕྲུལ་ལྟར་ངོ་མཚར་བ་བསྐྱེད་ཅེས་པའི་དོན་
 ཏེ། བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། འདིར་སྒྲས་པ། ཅི་ནས་ཀྱང་དབང་བོ་རྣམས་ཡུལ་འདྲིན་
 པ་མི་སྲིད་ལ། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་སྐྱེའོ་
 ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ངོ་མཚར་བ་ཞིག་གོ། བརྟེན་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་འདི་ཁོ་ན་ངོ་མི་མཚར་གྱི།
 གང་འགགས་པ་དང་འགག་བཞིན་པའི་ས་བོན་ལས་མུ་གུ་འབྱུང་བར་མི་རིགས་ལ། ས་
 བོན་ལ་བརྟེན་ནས་མུ་གུ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱས་ཤིང་བསགས་པའི་
 ལས་འགགས་ནས་ཡུན་ཤིན་རྒྱ་རིང་བོར་ལོན་པ་ལ་འགར་ཡང་གནས་པ་མེད་མོད་གྱི།
 འོན་ཀྱང་འགགས་ནས་བསྐྱེད་བ་དུ་མས་ཆོད་པའི་ལས་ལས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་དངོས་སུ་
 འབྱུང་བ་དང་། བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རང་གི་རྒྱ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་རྣམ་
 པ་ལྡར་དབྱད་པ་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོད། དེ་ལྟར་ན་ཡང་བརྟེན་ནས་བཏགས་པས་སྤང་
 ཅི་དང་ཁྱེད་དང་འོ་མ་འདྲིན་པ་དང་འཁྱུ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་རུང་བར་འཇུག་བ་
 འདི་ཅི་ངོ་མི་མཚར་བ་ཞིག་གམ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ན། གང་ཆོ་མཁས་ལ་ས་སྟོང་ན། རྩོ་
 མཚར་ཅན་མིན་ཅིང་མེད་པ། དེ་ཆོད་དབང་རྟོགས་དེ་འདྲ་ལ། ཡལ་མཚན་ཞེས་བྱ་ཅི་ཞིག་
 ཡོད། འབྲས་བྱ་ནི་རང་གི་རྒྱུའི་རྒྱུ་སྐྱེད་པར་མཐོང་སྟེ། དཔེར་ན་བ་ལང་ལས་བ་
 ལང་དང་། ཏྲ་ལས་ཏྲ་དང་། སྤ་ལས་སྤ་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། འབྱུང་
 བ་རྣམས་དང་གཟུགས་དང་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ཚུལ་འདི་མི་རིགས་སོ། འདི་
 ལྟར་འབྱུང་བ་ཆེན་མོ་དག་ནི་ལུས་ཀྱི་དབང་བོའི་བཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་མཉན་
 པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་གཟུགས་མིག་གི་གཟུང་བར་བྱ་བ་དང་། མཉན་
 པར་བྱ་བ་སྤྱི་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཆོག་རྒྱ་ངོ་མཚར་བ་ཞིག་གོ། ཞེས་གསུངས་
 པས་སོ། དེའི་དར་རྟེན་ལས། ཅི་ནས་ཀྱང་དབང་བོ་རྣམས་ཡུལ་ལ་འདྲིན་པ་མི་སྲིད་
 ལ། མིག་དང་གཟུགས་ལ་བརྟེན་ནས་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་
 རྩོ་མཚར་བ་ཞིག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ཁོ་ན་ངོ་མཚར་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་པས་དབྱད་པའི་

ཆོས་བོན་འགགས་པ་དང་མ་འགགས་པ་ལས་ལྷ་གྲ་འབྱུང་བ་སོགས་གང་གི་ཆོ་མཁས་
པ་ལ་ས་སྟངས་ན། མིག་འཕྲུལ་ལྟ་བུའི་ངོ་མཚར་ཅན་མིན་པ་ཅང་མེད་པ་དེའི་ཆོ་དབང་
ཤེས་བདེན་མེད་ཀྱིས་དོན་རྟོགས་པ་དེ་འབྲེལ་དགོས་སུ་ཡ་མཚན་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་
ཡོད་ཀྱང་གི་སྦྱི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ན༽སྟོང་བ་ཉིད་ལ་ལྟ་ཉེས་ན་ལྟ་བ་བོ་ཕུང་བར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་འདི་དག་
སྤར་བཤད་ཟིན་རྟོ།

༼པ༽འབྲུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ཇི་ལྟར་དབུ་མའི་གཞུང་ལྷགས་འདི་ལས་མ་
གཏོགས་པར་བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་ནི། ཕྱིན་ཅི་མ་
ལོག་པར་བརྗོད་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་འདིར་ལྷགས་གང་ཞིག་བཀྲལ་
ལན་དང་བཅས་པར་བསྟན་པ་འདིར་འབྱུང་བའི་ལྷགས་ཀྱང་། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལྟར་
བསྟན་བཅོས་གཞན་ན་ནི་མེད་དོ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་མཛད་དུ་གསོལ་
ལོ། །དེའི་ཕྱིར་དབུ་མ་བ་ཁ་ཅིག་གིས་མདོ་སྡེ་བ་རྣམས་དང་། བྱེ་བྲག་རྩ་སྐྱ་བ་རྣམས་
ཀྱིས་གང་དོན་དམ་པར་སྒྲས་པ་དེ་ཉིད། དབུ་མ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱན་རྒྱུ་འདོད་དོ་
ཞེས་སྒྲས་པ་དེ་ནི། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ཤེས་པས་སྒྲས་པ་ཡིན་ཏེ།
འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་མཚུངས་པར་མི་རིགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་རང་གིས་ཐ་སྟད་དུ་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ཁས་སྐྱེས་པ་ཐམས་ཅད་རང་མཚན་ཀྱིས་བྱུང་བ་མེད་པ་ཉིད་ལ་འཇོག་པས།
རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ཁོ་ནའི་སྟངས་ནས་རྣམ་གཞག་བྱས་པའི་དོན་སྒྲ་གཉིས་
ལ་སོགས་པའི་བྱུང་མཐའ་རྣམས་རང་ལྷགས་ཀྱི་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་
བྱུང་བ་མེད་པར་འདོད་པའི་ལྷགས་སོ། །དེས་ན་རང་གི་ལྷགས་འདི་སེམས་ཅམ་པ་དང་
ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད། མགོན་པོ་ལྷ་སྐྱབ་དང་འཕགས་པ་ལྟའི་དགོངས་པ་
འགྲེལ་བའི་དབུ་མ་བ་གཞན་ཀྱི་ལྷགས་དང་ཡང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་

ཤིག་ཅེས་འདོམས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཟླ་བ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་
 ཏུ་འདོད་པ་ནམས་དབྱ་མ་བས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་ཆ་མེད་ལ་སོགས་པའི་
 དངོས་པོ་ལ་བྱ་ཡི་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་པར་གང་འདོད་དབྱ་མ་བས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཁས་
 མི་སྤང་བར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ་གཞུགས་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གིས་བདེན་པར་འདོད་
 གྲང་དབྱ་མ་བས་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ལྟག་མཐོང་ཆེན་མོར་གསུངས་
 གྲང་། ལེགས་བཤད་སྤྱིང་བོ་ལས། རང་གི་ལྷགས་དབྱ་མ་བ་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱིས་དོན་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་དོན་དམ་པར་སྤྱོད་པ་ནམས་དབྱ་མ་
 བའི་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པས་དབྱ་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མི་ཤེས་པར་འདོག་པའི་རྒྱ་མཚན་
 བྱི། རང་གི་ལྷགས་ལ་ཐ་སྟད་ཏུ་ཡང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་མི་འདོད་
 ལ་དེ་དག་ནི་དེའི་སྤྱིང་ནས་འདོག་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་པ་གཉིས་གང་
 རུང་གཅིག་ལས་ཉམས་ན་ཅིག་ཤོས་ལས་གྲང་ཉམས་པར་འགྱུར་བས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་
 རྒྱལ་ལས་མ་ཉམས་པའི་འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་བདེན་གཉིས་ལས་ཉམས་
 པའི་འདིག་རྟེན་པའི་ཆོས་དང་བདེན་གཉིས་གང་ཏུ་ཡང་མཚུངས་པར་མི་རིགས་པས་
 འཕགས་པའི་ལྷགས་འདི་ནི་དོན་དམ་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་དངོས་པོར་སྤྱོད་པའི་
 གྲུབ་མཐའ་དང་ཐུན་མོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼པ༽བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པས་ཤེས་བྱ་རྟོགས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་མེད་
 པར་ཤེས་པ་མེད། །དེ་ལྟ་ན་ནི་རིག་བྱ་དང་། །རིག་བྱེད་མེད་ཅེས་ཅིས་མི་འདོད། །ཅེས་
 སོགས་ཀྱིས་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་མཚུངས་པར་གསུངས་ཤིང་། འདྲག་པ་ལས། གཞུགས་
 མེད་ན་ནི་སེམས་ཡོད་མ་འདྲིན་ཅིག །སེམས་ཡོད་ཉིད་ནའང་གཞུགས་མེད་མ་འདྲིན་
 ཅིག །དེ་དག་ཤེས་རབ་རྒྱལ་མདོར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །མཚུངས་པར་སྤངས་ཤིང་མདོན་
 པའི་ཆོས་ལས་གསུངས། །ཞེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་མེད་པར་འདོད་ན་ནི་སེམས་
 ཡོད་པར་མ་འདྲིན་ཅིག རང་གི་སེམས་ཡོད་པར་འདོད་ན་ཡང་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་མེད་

པར་མ་འཛིན་ཅིག་སྤང་བོ་ལྷ་བོ་དེ་དག་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོར་སངས་རྒྱུས་གྱིས་ལྷ་ཆར་
 ཡང་མཚུངས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ཅིང་། ཆོས་མདོན་པ་ལས་ནི་ལྷ་ཆར་
 ཡང་རང་དང་སྤྱི་འཛུགས་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་མཚུངས་པར་གསུངས་སོ། ཞེས་
 བཤད་དོ། ཐལ་འགྱུར་བས་ཕྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་མཐར་
 ཐུག་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གཞུགས་སྐྱོ་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་དེ། དོན་དམ་
 དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཆད་མས་ཁེགས་པ་མ་ཡིན་
 ཏེ། ཕྱི་དོན་འགོག་བྱེད་གྱི་ཐ་སྙད་དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་
 དམ་དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཆད་མས་དཔྱད་ན་ཤེས་པའང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཐ་སྙད་དཔྱད་
 པའི་ཆད་མས་ཁེགས་པར་ནི་སེམས་ཙམ་པ་རང་ཡང་མི་སྐྱོ་སྤྱོད། ཕྱི་དོན་འགོག་པ་ལྟན་
 ཅིག་དམིགས་ངེས་གྱི་རྟགས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཙམ་པ་རང་ལྷགས་གྱི་དོན་དམ་
 དཔྱད་བྱེད་གྱི་ཆད་མ་ལ་ལྟོས་དགོས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་སྒྲུང་བ་ལྟར་
 གྲུབ་པས་སྟོང་བ་སེམས་ཙམ་པ་རང་ལྷགས་གྱི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། གཞུགས་ཡང་། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ། ཕྱི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་མེད་ན་
 གཞུགས་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་ཤེས་པའི་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེ་ཉིད་
 རིགས་པས་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་འདུག་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་རང་དགའ་བས་
 འགྲུབ་ས་མེད་པས་གཞུགས་སོགས་བཅའ་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ་ཤེས་པའི་
 རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་
 དུ་རྟེན་པར་འགྱུར་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་གཞུགས་སོགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
 པར་འགྱུར་དགོས་པས། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ཡིན་པ་ལེགས་པར་ཉམས་པར་འགྱུར་
 རོ། གྲེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། དེ་ལྟ་ན་སེམས་ཙམ་པ་མདོ་སྤྱོད་བ་ལས་དམན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་
 བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་པར་མཚུངས། ཕྱི་དོན་མེད་པར་སྐྱོ་བ་ལས་ཡོད་པར་སྐྱོ་བ་བཟང་
 བའི་ཕྱིར། ཞེས་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གང་ཡང་མི་ཤེས་པ་གསལ་
 བར་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་སྤྱོད་བས་རྒྱལ་ཆ་མེད་དང་དེས་བརྒྱམས་པའི་རགས་པ་རིགས་པས་

དབྱད་ནས་ཁས་ལེན་པར་བྱེད་ལ། སེམས་ཅམ་པས་དེ་འདྲའི་ཕྱི་དོན་རིགས་པས་ལེགས་པར་འགོག་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་སེམས་ཅམ་པ་ཐ་སྙད་ཅམ་ཏུ་རིགས་པས་མ་བརྟགས་མ་དབྱད་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱི་དོན་འཛོག་མི་རྒྱས་པ་དང་། ཐལ་འཁྱར་བས་དེ་ལྟར་འཛོག་རྒྱས་པའི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་དོན་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་བྱད་པར་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐལ་འཁྱར་བས་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པ་ནི་མིང་རྒྱང་བརྟགས་ཡོད་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་ཐུག་པས་ན། ལེགས་བཤད་སྟིང་བོ་ལས། ཕྱི་དོན་འཛོག་ཅིང་ཀུན་གཞི་དང་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱད་པར་དང་། ཞེས་དང་། ལུགས་འདིས་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མི་སྲིད་པར་བཞེད་མོད་ཀྱང་དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་མེད་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་སྟོན་ནས་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱིར་ཆོས་གང་རུང་ཞིག་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཀྱང་ཡོད་པར་འཛོག་ཤེས་ན་དོན་ཤེས་ཡོད་མེད་འབྱེད་མི་རྒྱས་པའི་རིགས་པ་ལེགས་པོར་གོ་རྒྱས་ལ་དེ་མེད་ན་མི་རྒྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་སེམས་ཅམ་པས་ཕྱི་དོན་མེད་ཅིང་སེམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ནི་བདེན་པ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་བཞག་བཤེག་ཅིང་བདེན་པ་གཉིས་ཅར་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་དང་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མས་རིམ་བཞིན་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། བདེན་གཉིས་རིམ་པ་འདི་དག་བཤེག་ནས་ཀྱང་། བྱོད་ཀྱི་རྩིས་ནི་བཀག་པས་འགྲུབ་མི་འཁྱར། ཞེས་དང་། ལེགས་བཤད་སྟིང་བོ་ལས། དེས་ན་དེ་འདྲ་བ་དེ་ལ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་འབྱེད་པ་ནི་འཛོག་ཉེན་པའི་ཐ་སྙད་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་ལ་དོན་དམ་པའི་རྣམ་བཞག་ལས་ཀྱང་རྒྱལ་བས་བདེན་པ་གཉིས་ཅར་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། བརྒྱ་བ་ལས། གཅིག་ཡོད་གཅིག་མེད་ཅེས་བྱ་བ། །དེ་ཉིད་མིན་ཞིང་འཛོག་ཉེན་པའང་མིན། །དེས་ན་འདི་ཡོད་འདི་མེད་ཅེས། །བརྗོད་པ་ཉིད་ཏུ་རྒྱས་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འཁྱར་བས་ཆོགས་དྲུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མི་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་འགྲུབ་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པ་དེ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོགས་དྲུག་ལས་

ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་འདོད་ན་ནི། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་དང་ཐེག་
བསྟུས་དང་གཏན་ལ་དབབ་པའི་བསྟུ་བ་དང་དབུས་མཐའ་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ནས་བཤད་
པ་ལྟར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་ན་མ་བཏགས་མ་དབྱད་པའི་ཐ་སྟོད་པའི་ཤེས་
པ་གནོད་མེད་ཀྱི་འགྲུབ་ས་མེད་པས་ཀུན་གཞི་ཞེས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་དོན་
རིམ་འབྲེལ་གྱི་གྲུབ་བཅའ་ན་ནི་རིགས་པས་རྟེན་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་དོན་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འང་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
ཡང་། ཆོགས་དུག་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་འདོད་ན་ནི་དེ་ཉིད་ཉོན་
ཡིད་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ངར་འཇིན་པའི་འཇིག་ལྷ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་
བཤད་པ་ལྟར་འདོད་དགོས་པས་ཀུན་གཞི་དེ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་དང་གང་ཟག་དེ་
བཏགས་དོན་བཅའ་ན་རྟེན་རྒྱ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་།
ཐལ་འགྱུར་བས་ཕྱི་དོན་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པར་གྲུབ་
སྟེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་ལས། ཕྱི་རོལ་ཁས་ལེན་པའི་གནད་གྱིས་ཀྱང་ཀུན་གཞི་མི་
འཇིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཁས་ལེན་ན་དབུས་མཐའ་ལས། དོན་དང་སེམས་ཅན་བདག་རྣམ་
རིག་སྤྱང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །རབ་རྒྱ་སྐྱེའོ་དེ་དོན་མེད། །དེ་མེད་པས་ན་དེ་ཡང་
མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་
ཡང་འཇུག་པ་ལས། ཀུན་གཞི་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་ཉིད་ཡོད་ལ། སྤང་བོ་འདི་དག་འབའ་
ཞིག་ཉིད་ཡོད་ཅེས། །བསྟན་པ་འདི་ནི་དེ་ལྟར་ཆེས་ཟབ་དོན། །རིག་པར་མི་འགྱུར་གང་
ཡིན་དེ་ལའོ། །ཞེས་པ་ལྟར། ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་ཅིང་གང་ཟག་རྣམས་སུ་ཡོད་ལ་སྤང་
བོ་དེ་ཅམ་རྣམས་སུ་ཡོད་ཅེས་མདོ་འགའ་ཞིག་ལས་བསྟན་པ་དེ་ནི་སྤྱར་བཤད་པའི་ཟབ་
དོན་རྟོགས་མི་རུས་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་དགོངས་ཏེ་གསུངས་སོ་ཞེས་ཀུན་གཞི་དང་གང་
ཟག་དང་སྤང་བོ་གསུམ་ག་རྣམས་སུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཁྱད་པར་མེད་པར་དྲང་དོན་དུ་
གསུངས་ཀྱང་། གང་ཟག་དང་སྤང་བོ་རྣམས་ཡོད་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་ནི་གང་
ཟག་དང་སྤང་བོ་ཐ་སྟོད་དུ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་དགོངས་གཞི་

ལོགས་སུ་མ་གསུངས་ཤིང་། ཀུན་གཞི་རྣམས་ཡོད་དུ་གསུངས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་
ནས་གསུངས་ཞེས་འདུག་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་དགོངས་གཞི་ལོགས་སུ་བཤད་པ་
དེས་ཀྱང་ཐལ་འཇུག་བས་ཀུན་གཞི་ཐ་སྟད་དུ་ཡོད་པར་མི་བཞེད་པར་གོ་བྱས་སོ།

༼བ༽སྟོང་འདུག་དར་རྒྱུ་ལས། ཉན་རང་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་
ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ངེས་པར་དགོས་པར་ཐལ། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཤེས་རབ་
ཀྱི་ས་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་སྤེའི་ལུང་ལས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་འདི་ནི་གོམས་
པ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ག་ཐོབ་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་འདུག་
འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཐར་པ་མེད་པ་དང་།
དུས་གསུམ་གའི་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་རྒྱན་ཞུགས་ནས་རང་རྒྱལ་
གྱི་བར་རྣམས་ཤེར་ཕྱིན་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་དངས་པ་ལྟར་
ཡིན་གྱི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་རྒྱང་བ་ལ་བྱེད་པ་གཞུང་གི་དོན་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་
ཡིན་ལ། དངོས་པོའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ཞེས་པ་ནི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཅན་ཞེས་པ་དང་
འདྲ་སྟེ། བདེན་གྲུབ་དང་དངོས་པོ་གཉིས་ལ་སྐད་དོད་སྟན་མོང་བ་ཡོད་པར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼མ༽འདུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་
པའི་བདག་མེད་འདི་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་གསུངས་སོ། །དེ་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཚུལ་དེ་
ཡང་གཞི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ། མེད་རྒྱུའི་བདག་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ནས་
ཕྱེ་བ་མིན་ཏེ། མེད་རྒྱུའི་བདག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞི་
ཆོས་ཅན་སྤང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་ཕྱེ་བའོ། །དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་
དེ་གཉིས་བསྟན་ཞེ་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ནི་ཉན་རང་གི་འགོ་བ་རྣམས་འཁོར་
བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསྟན་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་འགོ་བ་རྣམས་ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པ་ཐོབ་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་བསྟན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ལུས་ལ་ལུས་དབང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡང་དེའི་དར་ལྗེ་ཀ་ལས།
ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་དབང་བོ་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་བོ་གཞན་རྣམས་ལ་བྱབ་ཅིང་། དེ་
དག་གི་ཉིན་དུ་གནས་ལ་དེ་མེད་ན་དབང་བོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མི་གནས་པ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་ཉིན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་བ་ལ་བདེན་
པར་ཞེན་པའི་གཏི་མུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི། ཆགས་སྣང་ལ་སོགས་པའི་
ཉོན་མོངས་ཀྱན་ལ་བྱབ་ཅིང་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། གཏི་མུག་གིས་བཏགས་པའི་དངོས་
པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བར་ཞེན་ནས་འདོད་པ་དང་།
རྒྱབ་གྱིས་ཕྱོགས་པ་སོགས་སུ་ཞེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆགས་སྣང་གཉིས་ཀའི་འཛིན་
སྟངས་ལ། བདེན་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྟངས་དང་འདྲེས་པའི་རྩིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་
ལྟར་ཏེ། རྒྱས་པར་འཇུག་ལྗེ་ཆེན་མོ་དང་ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་གཉིས་ལས་ཤེས་པར་
བྱའོ། །

༼ཙ༽ བྱོད་དག་བཅོམ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྲིད་པ་འདི་
མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། མངོན་པ་ནས་ཀྱན་མོངས་
མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་ལ་ཡང་
མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་པ་གཅིག་དང་མིན་པ་གཅིག་ཀྱང་
ཅི་སྟེ་མེད་དེ་འདོད་དགོས་སོ། །ཞེས་པའོ། །

༼ཏ༽ ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྒྱན་པ་དང་ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་བདེན་པ་
དག་ནི་ཐ་དད་པ་སྟེ་དངོས་འགལ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་རྒྱན་པ་དང་ཤེས་
པ་འཕྲུལ་བས་རྟེན་པའི་དོན་དང་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་ན།
ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་ནི། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྱེད་པ་སོགས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་
ཡོད་པར་སྣང་བ་ལྟར་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡོད་པར་སྣང་བའི་ཤེས་པ་

འཁྲུལ་བས་རྟེན་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་པའོ། །རབ་རིབ་མཐུ་ཡིས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི།
རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ན། སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་གཞི་གང་དུ་
མཐོང་བ་དེར་རབ་རིབ་མེད་པའི་གང་ཟག་གིས་མིག་གཏད་ཀྱང་སྐྱ་ཤད་ལ་སོགས་པ་
མ་དམིགས་ཤིང་མེད་པར་མཐོང་ངོ། །དེ་ལ་ཡིན་ཚུལ་ནི་རབ་རིབ་མེད་པས་མཐོང་བ་
དེ་ཡིན་གྱི། རབ་རིབ་ཅན་གྱིས་མཐོང་བ་དེ་མིན་པ་བཞིན་དུ། མ་རིག་པས་བསྐྱད་པའི་
གང་ཟག་གིས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་སྤང་བའི་གཞི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་སོགས་ལ་མ་
རིག་པའི་བག་ཆགས་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐུགས་གཏད་ཀྱང་གཞི་དེར་བདེན་
པར་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མ་དམིགས་ཤིང་མེད་པར་གཟིགས་པའི་ཡུལ་དེ་ནི་དོན་དམ་
བདེན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའོ། །

༼ཇ༽དེ་ཡང་དང་བོ་གྲུབ་མིན་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་
སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༼མ༽སོ་སྐྱེའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་འཁྲུལ་ཤེས་དང་བཅད་ཤེས་ཆད་མ་ཡིན་པར་
འདོད་པ་གཉིས་ཀ་རང་མཆན་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སྐྱེའི་སྒོ་ཡིན་ན་
རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྤང་བས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག་གསར་དུ་མི་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་
ཡིན་ན་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་རྟེན་པའི་དོན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་སྤྱ།
གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྟོང་ཐུན་སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། རང་གི་འདྲིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་
དུ་གྱུར་པའི་གཞལ་བྱ་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ཙམ་གྱིས་ཆད་མར་འདྲིན་མི་རྒྱས་པས་གསར་དུ་མི་
སྐྱེ་བ་དགོས་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཆད་མ་ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་བ་དགོས་པར་
ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མ་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་ཅིང་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མས་ཆད་
མ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྲ་མ་དེར་ཐལ། སྒོ་བྱར་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱས་གཞོད་
པ་མེད་ཅིང་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་འཇུག་པའི་འདྲིན་རྟེན་པའི་སྒོ་ལྟན་སྐྱེས་རང་
དགའ་བས་རང་གིས་གཞལ་བའི་དོན་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ཙམ་ལ་ཆད་མར་ཐ་སྙད་བྱེད་ཀྱི་

གསར་དུ་མི་སྒྲིབ་འདི་སྒོ་ནས་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་གི་
བ་དག་གིས་ཚད་མའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་གསར་དུ་ཅེས་པའི་ཆོག་སྒྲོས་དགོས་པའི་
སྒྲིབ་བྱེད་གང་བཞུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཚད་མར་སོང་ཚུལ་རིགས་པས་དབྱད་ནས་རྟེན་
པའི་དོན་ལ་ཚད་མར་འཛོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པས་སོ། །

༼ཞ༽མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ།
ཚད་མ་བ་ལ་གྲགས་པའི་འདིར་བསྟན་ཡིད་མངོན་དེ་སྐབས་འདིར་བྱན་ཤེས་སུ་འདོད་
པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་ཤེས་ཀྱི་ཆོར་བ་ཡིད་མངོན་ཚད་མར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དང་བོ་བྱུང་
སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡང་ཚད་མ་ནས་བཤད་པ་ལྟར་མི་བཞེད་དེ།
བཞི་བརྒྱ་བའི་འབྲེལ་བ་ལས། ཆོས་མངོན་པ་ནས་གཞུགས་སོགས་ལྟ་རེ་རེ་ཞིང་དབང་
བོ་དང་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་དོན་འཆད་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་
པ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་གཅིག་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཅིག་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་
དངོས་སུ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་གང་དང་བོར་སྐྱེ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། དངོས་སུ་བྱེད་པ་
ཉིད་དུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དབང་བོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་
རྟོག་ཅིང་སྐྱེ་བ་ན། དེས་ཀྱང་དོན་དེ་རྣམ་པར་ཤེས་སོ་ཞེས་ཉེ་བར་འདོགས་སོ། །ཞེས་
དང་བོ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་དངོས་སུ་རིག་ལ། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་
དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རིག་གི་དབང་ཤེས་བཞིན་དུ་དངོས་སུ་མི་རིག་པར་གསུངས་
ཤིང་བྱན་པར་ཡང་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། སྟོང་ཐུན་ལས་ཀྱང་། དབང་ཤེས་ཀྱིས་
གཞུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་དངོས་སུ་གསལ་བར་རིག་ལ། ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་དབང་ཤེས་ཀྱི་
སྟོབས་ཀྱིས་རིག་གི་དབང་ཤེས་བཞིན་དུ་དངོས་སུ་གསལ་བར་མི་རིག་པར་གསུངས་
ཤིང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་རིག་པའི་ཡིད་ཤེས་རྣམས་བྱན་པ་ཡིན་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཡང་བྱུང་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། ཡང་

བཞི་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་བ་ལས། ཚེར་བ་ལ་སོགས་ལྟར་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བའི་ནམ་པ་ཡང་
མ་ཡིན་ལ། གཞུགས་དང་སྦྲེལ་སོགས་པ་བཞིན་དབང་བོའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་བཅད་
པར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་མངོན་གྱུར་དུ་འཇལ་བ་ལ་དབང་ཤེས་
ཀྱིས་གཞུགས་སོགས་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཚེར་བ་བདེ་སྟུག་ལ་སོགས་པ་ལྟར་ནང་དུ་
ཉམས་སུ་ཁྱོད་གིས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་གཉིས་གསུངས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་མ་ནི་གཞི་དུས་
ནས་ཀྱང་ཁས་སྐྱོང་དགོས་ལ། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་ན་ཚེར་བ་ཞེས་པ་ནི་བྱེད་པ་བོ་དང་
བྱེད་པ་དང་ལས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོག་ཡིན་པས་གང་ཟག་འདིས་ཚེར་བ་དང་། བྱེད་པ་
འདིས་ཚེར་བ་དང་། འདི་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཚེར་བ་ཞེས་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་གཉིས་
པ་ནི་ཆད་མ་སྟེ་སེམས་བྱུང་ཚེར་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་གཞལ་བྱ་སྟེ་བདེ་བ་དང་སྟུག་
བསྐལ་དང་བཏང་སྟོམས་སོ། །འདི་ཡང་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་
ཚེར་བ་གསུམ་ཀྱིས་གཞུགས་སྦྲེལ་སོགས་ཡོངས་སུ་གཅོད་དེ། ཞེས་དང་། འོ་ན་ཡིད་ཤེས་
ཀྱི་ཚེར་བས་བདེ་སྟུག་སོགས་མངོན་གྱུར་དུ་གཅོད་ན་རང་རིག་ཏུ་མི་འགྱུར་རམ་སྟམ་
ན། སྟོན་མེད་དེ་བཀག་པའི་རང་རིག་ནི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁ་ནང་ལྟ་ལ་རིག་བྱ་དང་
རིག་བྱེད་ཐ་དད་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟུབ་པའི་འདྲིན་ནམ་ཡན་གར་བ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་ནི་
ཉམས་སུ་ཁྱོད་བ་བྱུང་པར་ཅན་ཚེར་བའི་མཆན་ཉིད་དུ་མདོ་སྟེར་གསུངས་ལ། འདིག་
ཉིན་ཀྱི་ཐ་སྟངས་ལས་ཀྱང་བདེ་བ་དང་སྟུག་བསྐལ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
ཁྱང་བྱ་དང་ཁྱོད་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་སྟོགས་སྔ་མའི་རང་རིག་དང་
མི་གཅིག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཟེ༽ཁྱོད་རང་གིས་དབྲུ་བཅོམ་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་རེ་ཞིག་
མངོན་པ་ནས་བཤད་པའི་ཉིན་མོངས་མངོན་གྱུར་དུ་རྒྱ་བ་མེད་ཀྱང་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་
ཡང་སྲིད་ཕྱི་མ་འཕེན་པའི་རྒྱས་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

༼འ༽ཡང་འཕགས་པ་བསམ་གཏན་པའི་དཔེ་མཁྱུད་ཀྱི་མདོ་ཆོག་གསལ་དུ་

བྲངས་པ་ལས། འཇམ་དཔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་
དུ་མ་མཐོང་བས། སེམས་ཅན་གྱི་ཅི་ལོག་བཞིས་སེམས་གྱི་ཅི་ལོག་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་
འཁོར་བ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་
འཇམ་དཔལ་གྱིས། བཙོམ་ལྷན་འདས་གང་ལ་ཉེ་བར་དམིགས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་
འཁོར་བ་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་བ་བསྟན་དུ་གསོལ། ཞེས་པར་སྟོན་པས་བདེན་
བཞི་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་ཤེས་པས་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་གསུངས་
པ་ལ། རྗེ་བཙུན་གྱིས་ཡུལ་གང་ལ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་དུ་དམིགས་པས་འཁོར་བ་ལས་མི་
ཐར་པ་བཤད་པ་བྱས་པའི་ལན་དུ། བདག་ནི་འཁོར་བ་ལས་འདའ་བ་དང་། ལྷང་འདས་
འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་སྟུང་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོག་པར་བྱེད་པས། མི་རྟག་
པ་ལ་སོགས་པ་བསྟོམས་པ་ན། བདག་གིས་སྟག་བསྐལ་ཤེས་སོ། །ཀྱུན་འབྱུང་སྤངས་
སོ། །འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །ལམ་བསྟོམས་སོ་སྟུང་ནས་བདག་ནི་དག་བཙོམ་པར་
གྱུར་ཏེ་སྟུང་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་རེ་
ཞིག་སྤངས་པ་ན། ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་དོ་སྟུང་པ་སྦྱེས་པའོ། །དེ་འཆི་བའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་
རང་སྦྱེ་བ་ལེན་པར་མཐོང་བ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཐོས་པའི་ཉེས་པས། དཔུལ་བ་
ཆེན་པོར་ལྷང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ནི་ལམ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གནས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡིན་གྱི།
ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་སོ། །བདག་ནི་དག་བཙོམ་
པར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་བྱ་བར་བདག་གིས་ཤེས་སོ། །ཞེས་གདོན་པར་བྱའོ། །

༼ཡ༽གྲུབ་མཐའ་སྐྱབ་གཞན་གྱི་ལྷགས་ལ། ཞིག་འཇིག་འགལ་བ་ཡིན་པས།
བྱམ་པའི་འཇིག་པ་དང་བྱམ་པའི་ཞིག་པ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ལ། བྱམ་པ་རང་དུས་
གཉིས་པར་མི་སྟོད་པ་ནི་བྱམ་པ་འཇིག་པའི་དོན་དང་། བྱམ་པ་རང་དུས་གཉིས་པར་མ་
བསྟན་པ་ནི་བྱམ་པ་ཞིག་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། དང་བོ་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་བོ་དང་གཉིས་
པ་འདུས་མ་བྱས་སུ་འདོད་དོ། །ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ། ཞིག་འཇིག་མི་འགལ་བས།

བུམ་པ་ཞིག་པ་ཡང་བུམ་པའི་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། བུམ་པའི་འཇིག་པ་ཞེས་
 པ་ནི་བུམ་པ་འཇིག་པའི་བྱ་བ་ལ་འདོད་པ་ནི་མདོ་སྡེ་བ་ཡན་ཆད་འདོད་པ་མཐུན་
 པ་ཡིན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བས། བུམ་པ་རང་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་དང་མ་བསྟན་
 པ་གཉིས་ཀ་བུམ་པའི་འཇིག་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་བུམ་པ་ཞིག་པ་ལ་
 མདོན་དུ་ཚྭ་གས་པ་དང་བུམ་པ་ཞིག་པ་གཉིས་ཀ་བུམ་པའི་འཇིག་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པར་
 འདོད་དེ། དཔེར་ན་མུ་གུ་སྟེ་བ་ལ་མདོན་དུ་ཚྭ་གས་པ་དང་མུ་གུ་སྟེ་བ་གཉིས་ཀ་མུ་གུ་
 སྟེ་བའི་བྱ་བ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་ལ། མདོ་སེམས་རང་རྒྱད་པ་གསུམ་གྱིས་མུ་
 གུ་སྟེ་བ་ལ་མདོན་དུ་ཚྭ་གས་པ་དང་མུ་གུ་སྟེ་བ་གཉིས་ཀ་མུ་གུ་སྟེ་བའི་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་།
 མུ་གུ་ཞིག་པ་ལ་མདོན་དུ་ཚྭ་གས་པ་དང་མུ་གུ་ཞིག་པ་གཉིས་ཀ་མུ་གུ་འཇིག་པའི་བྱ་བ་
 མིན་ཏེ། མུ་གུ་ཞིག་པ་དེ་མུ་གུའི་འཇིག་པའི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དངོས་པོ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་དོ། །ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷགས་ལ། ཞིག་པ་དངོས་པོ་སྟབ་པ་ལ་
 ལྷང་རིགས་གཉིས་ཆོག་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི། ས་བརྩ་བ་ལས། སྟེ་བའི་
 རྒྱུན་གྱིས་ཀྱི་ཤི་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཤི་བ་ནི་གང་ཤི་བའི་སེམས་ཅན་དེ་ཞིག་པ་ཡིན་ལ།
 དེ་སྟེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་སྟེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས་འཆི་བ་ཡང་བྱ་བ་
 གཉིས་སུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་འདྲ་བྱེད་འཇིག་པར་ཡང་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་
 མི་ཤེས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྒྱ་ཡང་འབྱེན་པའོ། །ཞེས་འཆི་བས་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་པར་
 གསུངས་ཏེ། ཤི་བ་རྒྱས་བྱེད་པ་དང་། ཤི་བས་མ་རིག་པ་སྟེད་པར་ཡང་གསུངས་པས།
 ཞིག་པ་ལ་སྟེད་པའི་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། ཞིག་པས་འབྲས་བུ་སྟེད་ཅུས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་
 རྒྱུན་གྱི་ཞིག་པ་ཡིན་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ལ་ཡང་འདྲ་ལ།
 སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་དུས་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་རྒྱ་ཡང་བསྟན་ནོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་
 སྟེས་པ་དང་ཤི་བ་གཉིས་དང་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་
 གཉིས་པར་མ་བསྟན་པ་ནམས་ལ་དངོས་པོར་འཇོག་མི་འཇོག་དང་། རྒྱས་སྟེད་མི་སྟེད་
 ཀྱན་ནས་མཚུངས་སོ། །ཞེས་ནམ་བཤད་ལས་གསུངས་སོ། །

༼ར༽དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་ཞིག་ནས་མེད་པ་གཉིས་ཀ་འདུས་བྱས་ཡིན་ཞེས་
 པ་སྟེ། དེ་ཡང་རང་མཆན་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ཐུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་
 ལས། དེ་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཚུགས་ཐམས་ཅད་ལ། ཞིག་
 པ་དངོས་པོར་མི་རུང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་དབྱ་མའི་ཚུགས་ལ་
 ཞིག་པ་དངོས་པོར་གྲུབ་པའི་གནད་དོ། །ལྷགས་དང་བོ་ལ་ནི། ཟུ་གུ་ལྟ་བུའི་དངོས་པོ་
 ཞིག་ཞིག་པ་ནི། ཟུ་གུའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ལོག་ལ། ཟུ་གུ་ལས་གཞན་
 པ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གཞན་གང་ཡང་མ་ཐོབ་པས། ཞིག་པ་དེ་དངོས་པོ་
 གཏན་མིན་པར་འདོད་དེ། སྟོན་བོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་མཆེད་རེ་རེ་བའི་དངོས་པོ་དང་།
 བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ཆ་ཤས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཆོགས་པ་གང་ཡང་ཞིག་པ་དེའི་མཆན་
 གཞིར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མིན་ནོ་སྟུམ་པའོ། །ལྷགས་ཕྱི་མ་ལ་ནི། དཔེར་ན་ཉེར་
 སྐྱས་ཀྱི་སྤང་བོ་ལྟ་རེ་རེ་བ་དང་ཆོགས་པ་གཉིས་ཀ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་
 པ་གཅིག་ཉེར་སྐྱས་ཀྱི་མཆན་གཞིར་འདོག་རྒྱ་མེད་ཅིང་། ཉེར་སྐྱས་ཀྱང་དེ་གསུམ་གྱི་
 མཆན་གཞིར་མི་རུང་ལ། རང་གི་སྤང་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེར་སྐྱས་སུ་བཏགས་པ་དངོས་
 པོ་ཡིན་པར་མི་འགལ་བ་བཞིན་དུ། ཞིག་པ་ཡང་ཞིག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་དང་། དེ་དང་
 རིགས་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མཆན་གཞིར་མེད་ཀྱང་། ཞིག་རྒྱུའི་དངོས་པོ་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྟེས་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོའ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

༼ལ༽དངོས་པོ་རྣམས་གནས་པ་ནི་གནས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་ཏེ་གནས་
 པའི་རྒྱུ་མེད་ན་འདིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་གནས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རས་སྟུམ་
 སོགས་ཟད་ཅིང་འགགས་པ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་མར་མའི་འོད་ཟད་ཅིང་འགགས་པའི་
 ཞི་བ་ནི་ཟད་པ་དང་འགགས་པ་ཞེས་བྱ་བར་དམིགས་པ་སྟེ། ཞེས་པའོ། །ཉན་པ་ལས་
 ཀྱང་། འབྲས་བུ་ཡིས་ནི་རྒྱ་བཤིག་པ། །དེ་ནས་མེད་པ་སྟེ་མི་འགྱུར། ཞེས་རྒྱ་འགགས་པ་
 འབྲས་བུ་སྟེ་བཞིན་པས་བྱས་པར་བཤད་པས་འགགས་པ་ཡབ་སྐུ་གྱི་བཞེད་པའོ། །ཟུ་

གྲུ་ཞིག་པའི་འདས་པ་དངོས་པོར་བཞེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཟུ་གུའི་མ་འོངས་པ་ཡང་དེ་
དང་འབྲས་ཤི། དེས་ན་མེད་པ་སྐྱེ་མི་འགྱུར་གྱི་ཡང་དོན་ནོ། །ཞེས་ཅུ་ཤེའི་ནམ་བཤད་ལས་
གསུངས་སོ། །

༼ཤ༽ཐལ་བ་དང་བོའི་དོན་ནི། རང་སྡེ་ཞིག་འཇིག་འགལ་བར་འདོད་པ་
ནམས་ཀྱིས། དངོས་པོ་ནམས་རང་གྲུབ་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པའི་འཇིག་
པ་ནི་དངོས་པོ་དེ་དང་དེའི་རྒྱ་ཉིད་ལས་སྐྱེས་པས་རང་རྒྱ་ལས་གཞན་པའི་ཕྱིས་འབྱུང་
གི་རྒྱ་ལ་མི་སྟོས་པར་འདོད་ལ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་པས་
རྒྱ་གཏན་མེད་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་འདིར་ཞིག་མ་ཞིག་གཉིས་རྒྱས་སྐྱེད་མི་སྐྱེད་མགོ་
མཚུངས་བྱས་ནས་གཞོད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟར་དུས་གཉིས་པར་མ་བསྐྱད་པ་ལ་
རྒྱ་མེད་ན་དུས་གཉིས་པར་མི་སྡོད་པ་ལ་ཡང་རྒྱ་མེད་དགོས་པས་སྐད་ཅིག་མ་མེད་པར་
འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་འདུས་བྱས་སུ་ཡང་མི་འབྱུང་བའི་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མར་སྐྱབ་བ་
ཡང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། མདོར་ན་ཟུ་གྲུ་རྒྱ་ལ་མ་སྟོས་པར་ཞིག་པ་ཡོད་
དམ་མེད། ཡོད་ན་ཟུ་གྲུ་རྒྱ་ལ་མ་སྟོས་པར་འཇིག་པ་མེད་པ་འགལ་ཞིང་། མེད་ན་ཟུ་
གུའི་ཞིག་པ་རྒྱ་ལ་མི་སྟོས་པ་འགལ་ལ། འཇིག་པ་ཞེས་པ་ནི་ཞིག་པ་ལ་མདོན་དུ་ཕྱོགས་
པ་ལ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་ཞིག་པ་ལ་མདོན་དུ་ཕྱོགས་པ་རྒྱ་ལ་རག་ལས་ན་ཞིག་པ་རྒྱ་
ལ་རག་མ་ལས་པ་ཤིན་དུ་འགལ་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྐྱེ་བ་ལ་མདོན་དུ་ཕྱོགས་པ་རྒྱས་བྱས་
ཀྱང་སྐྱེས་པ་རྒྱས་མ་བྱས་པར་ཐལ་བ་མཚུངས་སོ། །ཞེས་སྟོང་ཐུན་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །འདི་ཉིད་ལས། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་དེ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་།
ཞེས་པ་དཔེ་དག་མ་དག་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་པའི་ཆོག་གསལ་གྱི་
ལུང་དོན་སྟོང་ཐུན་དུ་བཤད་པ་ནི་བྲངས་མ་ཐག་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅུ་ཤེའི་རྒྱུ་
ཆེན་ལས་ཀྱང་སྤར་ལྟར་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ། དེ་ནི་རིགས་པས་འགོག་པ་ཡིན་ལ་ལུང་
གིས་འགོག་པ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤར་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་ནི་རིགས་པས་འགོག་པ་དང་།

འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་བོའི་ནང་དུ་འདུ་བར་གསུངས་པ་དེ་
ལུང་གིས་འགོག་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདུས་བྱས་སྐད་ཅིག་མར་
སྒྲ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཞེས་འདོན་ན་འགྲིག་པར་འགྱུར་རོ། །

༼ས༽ཐལ་བ་གཉིས་པའི་དོན་ནི། གལ་ཏེ་མུ་གུ་ཞིག་པ་ནི་དངོས་མེད་ཡིན་ལ་
དེ་ལ་རྒྱས་ཅི་ཞིག་བྱེད་དེས་ན་དེ་ལ་རྒྱ་མེད་དོ་སྟུམ་ན། འོ་ན་མུ་གུ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ་
དེ་ལ་ནི་རྒྱས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་སྦྱེས་ཟིན་པ་སྤར་ཡང་བསྐྱེད་དུ་མེད་དོ། །འདི་
ནི་མུ་གུ་ཞིག་པ་ལ་རྒྱས་ཅི་ཡང་བྱེད་མི་རུས་ན་མ་ཞིག་པ་རྒྱས་བྱེད་མི་དགོས་ཞེས་
མགོ་མཚུངས་བྱས་པའོ། །འདི་ལ་མ་ཞིག་པ་ཐུབ་ཟིན་པས་ད་གཞོན་རྒྱས་བྱ་མི་དགོས་
ཀྱང་ཐུབ་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་བྱས་པ་ཡིན་པས་རྒྱ་ཡོད་དོ། །ཞེ་ན། ཁོ་ལོ་ཅག་ཀྱང་མུ་གུ་ཞིག་
ཟིན་པ་ད་གཞོན་རྒྱས་བྱེད་པར་མི་འདོད་ཀྱི་མུ་གུ་ཞིག་པ་དེ་ཉིད་རྒྱས་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་
པའོ། །

༼ད༽ཐལ་བ་གསུམ་པའི་དོན་ནི། སྤར་ས་བོན་གྱི་དུས་ན་མེད་ལ་ཕྱིས་ཡོད་
པས་མུ་གུའི་སྦྱེ་བ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མུ་གུའི་ཞིག་པ་ཡང་སྤར་མུ་
གུའི་དུས་ན་མེད་ལ་ཕྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་ཡོད་དེ་ཞེས་པའོ། །

༼ཨ༽རིགས་པ་བཞི་བའི་དོན་ནི་ཅ་ཤེའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེས་ན་ས་མུག་
ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་འབྲས་འདི་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པས་མཐོང་བ་ལྟར་གཞག་དགོས་ལ་
འཇིག་རྟེན་ན་ནི་རྒྱ་མེད་པས་ང་ཡི་འབྲས་ཉེས་སོ། །ཟས་མེད་པས་ང་ཡི་བྱ་ཤེའོ་ཞེས་
སྤུ་མ་མེད་པས་ཕྱི་མ་བཏག་པ་བྱས་པར་སྒྲུའོ། །དེ་ཡང་ཟས་དང་རྒྱ་མ་ཟད་པ་བྱ་འཆོ་བ་
དང་འབྲས་ལེགས་པའི་རྒྱར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཟད་པ་ཡང་དེ་རྣམས་ཟད་པའི་
རྒྱར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། ཟད་པ་མིན་པའི་དེ་དག་མེད་པ་དང་མི་འབྲས་སྟེ་དེས་འབྲས་བྱའི་
ཕྱོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ནི་རྒྱན་གྱི་ཞིག་པ་དངོས་པོར་

བཤད་ཅིང་། དེ་དག་ལ་གཏན་ཟད་དང་གཏན་བསྐྱེད་ཀྱང་ཡོད་པར་སྣང་བས་ན། དབྱ་
མའི་ཡིག་ཆར་ཤེས་སྒྲིབ་ཞིག་པ་སངས་རྒྱས་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་གསུངས་པ་
དང་། འདས་མ་འོངས་སུ་འཛོག་པ་ལ་གཏན་ཟད་དང་གཏན་བསྐྱེད་མ་ཡིན་པ་གཅིག་
དགོས་པར་གསུངས་པ་དག་དཔྱད་གཞི་ཆེ་བར་སྣང་ཡང་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་
སོ། །

༼ཀ༽ལྷགས་འདིས་རང་རིག་འགོག་པ་ཡང་རང་མཆན་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་
ཐུག་པ་ཡིན་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་། གལ་ཏེ་
རང་རིག་འདོད་ན་བཏགས་དོན་བཅའ་བའི་རིགས་པའི་དཔྱད་བཟོད་ཁས་ལེན་དགོས་
པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་ཏེ། རང་གིས་ཐྱོང་བའམ་གཞན་གྱིས་ཐྱོང་བ་ཡིན་ཞེས་ཤེས་
པའི་འཛོག་བྱེད་འཆོལ་བ་ནི་ཐུ་གུ་བདག་ལས་སྐྱེས་སམ་གཞན་ལས་སྐྱེས་ཞེས་བཅའ་
བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ལྷག་པའི་བཏགས་དོན་འཆོལ་ལྷགས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

༼ཁ༽མདོན་སུམ་དང་། རྗེས་དཔག་དང་། དཔེས་འཇལ་བ་དང་། ལྷང་གི་ཆད་
མ་སྟེ་བཞི་བོ་རྣམས་ཀྱི། མདོན་སུམ་ནི་མདོན་སུམ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་མིན་པ་ནས་
ལྷང་གི་ཆད་མ་ནི་ལྷང་གི་ཆད་མ་རང་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་མིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར།
ཆད་མ་རྣམས་ནི་རང་ཉིད་ཀྱིས། འགྲུབ་མིན་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། མདོན་སུམ་ནི་རང་
མ་གཏོགས་པའི་ཆད་མ་གསུམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་མིན་པ་ནས་ལྷང་གི་ཆད་མ་ནི་རང་མ་
གཏོགས་པའི་ཆད་མ་གསུམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་མིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར། བན་ཚུན་གྱིས་མིན་
པའམ། ཞེས་གསུངས་ལ། མདོན་སུམ་ནི་མདོན་སུམ་གཞན་གྱིས་འགྲུབ་པ་མིན་པ་ནས་
ལྷང་གི་ཆད་མ་ནི་ལྷང་གི་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་འགྲུབ་པ་མིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར། ཆད་
མ་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཞལ་བྱ་རང་དང་གཞན་གྱི་ཡུལ་
གྱིས་བསྐྱེད་པ་མཐའ་དག་དང་རེ་རེས་ཀྱང་འགྲུབ་པ་མིན་ལ་རྒྱ་མེད་པར་ཡང་འགྲུབ་པ་
མིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པར། གཞལ་བྱས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ག༽འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་
འཛིན་པར་ནི་མི་འཐད་དེ། རང་ལ་རང་གི་བྱེད་པ་འཇུག་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་
ལྟར་རལ་གྱི་མི་ལྟེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་མི་གཙོད་ལ། སོར་མོའི་རྩེ་མོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཉིད་
ལ་མི་རེག་ཅིང་། ལེགས་པར་བསྐྱབས་པའི་གཡེར་ཞིང་ཡང་ཐོར་ཅན་གྱིས་ཀྱང་རང་གི་
སྤྲུག་པ་ལ་བཞོན་པར་མི་རུས་ཤིང་། མེས་རང་གི་བདག་ཉིད་མི་སྤྲུག་ལ། མིག་གིས་རང་
གི་བདག་ཉིད་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ང༽ཅེ་མིས་རང་བདག་གསལ་བྱེད་ན། ཞེས་སོགས་ནི་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་
སུ་བཤད་བྱིན། སྐབས་འདིར་དྲངས་པ་འདི་ལ་ཡི་གེ་ཆད་པ་དང་ནོར་བ་ཡོད་པ་ཡང་དེ་
ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ཅ༽འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས། མར་མེས་རང་གིས་རང་གསལ་བར་མི་
བྱེད་ཀྱང་། དེ་ལ་གསལ་བ་མི་ལྟོག་པ་བཞིན་དུ། ཤེས་པས་ཕྱོགས་སྒྲ་མས་འདོད་པ་ལྟར་
དུ་རང་གིས་རང་ཁྱོད་བར་མི་བྱེད་ཀྱང་དེ་ལ་ཁྱོད་བ་ཅམ་མི་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་
ཏེ་མར་མེས་རང་གིས་རང་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྤྲུག་པས་རང་གིས་རང་
སྐྱིབ་པར་འགྱུར་ལ། དེ་འདོད་ན་སྤྲུག་ཁྱོད་དུ་བྱམ་པ་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་སྤྲུག་པ་ཡང་
མི་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་ལས། མར་མེ་ནི་
སྤྲད་པའམ་མ་སྤྲད་པའི་སྤྲུག་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཟའི་གཞོད་པ་བཞིན་
དུ་འདིར་ཡང་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་དོན་
ཡོད་དེ། མར་མེས་རང་དང་སྤྲད་པའམ་མ་སྤྲད་པའི་སྤྲུག་པ་སེལ་བ་རང་གི་མཆན་ཉིད་
ཀྱིས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཕྱོགས་སྒྲ་སྐྱ་བས། ལྟས་བྱིན་ལ་སོགས་པ་
ལ་གཟས་བྱས་པའི་སྐྱོན་སྤྲད་ནས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་མར་མེས་ཀྱང་སྤྲུག་པ་
དང་སྤྲད་ནས་གཞོད་པ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་བས། དེ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེ་
དོན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྟས་བྱིན་དང་གཟས་བྱས་པའི་སྐྱོན་སྤྲད་པ་ཡོད་ཀྱང་སྤྲུག་

པ་དང་མར་མེ་སྤང་པ་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་སྤྲོད་གཉིས་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། རྟེན་ཅི་ཆ་ཤེས་ལས། གང་ཆེ་མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་པ། སྤྲོད་པ་དང་
ནི་སྤང་མེད་ན། རྟེན་ལྟར་མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་པས། སྤྲོད་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན། མར་མེ་
སྤང་པ་མེད་པར་ཡང་། གལ་ཏེ་སྤྲོད་པ་སེལ་བྱེད་ན། འཛིག་ཏེན་ཀུན་ལ་གནས་པའི་
སྤྲོད་པ། འདི་ན་གནས་པ་དེས་བསལ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་རིགས་པ་སྟེ། ཆ་ཤེད་
རྒྱུ་ཆེན་ལས། ཐ་སྤྲོད་དུ་མར་མེས་སྤྲོད་པ་སེལ་བར་འདོད་པ་ལ་ཡང་མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་
པ་དང་སྤྲོད་པ་གཉིས་སྤང་པ་དགོས་མེད་ཀྱང་། མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་པའི་དུས་ན་མར་མེ་
མེད་པས་སྤྲོད་པ་དང་སྤང་མི་དགོས་སོ། མར་མེས་སྤྲོད་པ་སེལ་བ་རང་གི་མཆན་ཉིད་
ཀྱིས་བྱུང་བར་འདོད་པ་ལྟར་ན་མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་སྤྲོད་པ་སྤང་ན་དེའི་དུས་སུ་
མར་མེ་ཡོད་དགོས་པས་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། མར་མེ་སྐྱེ་བཞིན་པ་དང་ཡང་མི་སྤང་པས་
མར་མེས་སྤྲོད་པ་སེལ་བ་མི་འཐད་པར་སྟོན་པའི་རིགས་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
རྒྱས་པར་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

འདིར་རང་རིག་འདོད་ཚུལ་དང་དེ་འགོག་ཚུལ་འཇུག་པ་ཆ་འགྲེལ་ནས་
གསུངས་པ་ལྟར་མདོར་བསྡུས་ཏེ་འགོད་ན། ཟླགས་སྤྲོ་སྤྲོ་བས། མིག་གིས་སྟོན་པོ་མཐོང་
བཞིན་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལ་ཡུལ་སྟོན་པོ་ཕྱོང་བ་དང་ཡུལ་ཅན་སྟོན་འདི་ན་ཕྱོང་བ་
གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། དུས་ཕྱིས་དྲན་པ་ན་སྤྲོ་སྟོན་པོ་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་དྲན་པ་དང་
ངས་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཡུལ་ཅན་དྲན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྲོ་སྟོན་ཡུལ་
ཅན་ཕྱོང་བ་དེ་ཆོས་ཅན། རང་ཕྱོང་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཕྱོང་གཞན་ཕྱོང་གང་རུང་གང་
ཞིག་གཞན་གྱིས་ཕྱོང་ན་ནི་ཕྱོང་བ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། ཤེས་པ་ཕྱི་མས་ཡུལ་གཞན་
མི་གཙོད་པར་ཐལ་བས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། རྟགས་ཕྱི་མ་གཉིས་སྤྲོ་སྟོན་ཚུལ་
འཇུག་པའི་ནམ་བཤད་དུ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ལས་ཤེས་པར་གྱིས། ཐལ་འགྱུར་བས་དེ་
འགོག་ཚུལ་ནི། དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྲོ་སྟོན་པ་མི་འཐད་དེ། རང་རིག་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་

གིས་ཐུབ་པའི་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཀོད་ན་ནི། ཉགས་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་
པར་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་རིག་ཡོད་དེ་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་པ་
ཡིན་ན། རང་རིག་དང་དྲན་པ་གཉིས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མེད་པས་བྱུང་པ་
མ་ངེས་ཤིང་། རྒྱ་དང་མེ་ཡོད་པས་རྒྱ་ཤེལ་དང་མེ་ཤེལ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་དང་འབྲ་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀའ་པ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་བོ་ལས། འདིར་རྩལ་ཐུབ་
སྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱེད་ན་དེ་འབྲའི་དྲན་པ་མེད་པས་བསྐྱབ་བྱ་དང་མཚུངས་ལ། ཐ་
སྙད་ཀྱི་དབང་དུ་ཡིན་ན་རང་རིག་ཕྱིར་ཚོལ་ལ་མ་ཐུབ་པས་དེ་དང་དྲན་པ་རྒྱ་འབྲས་
སུ་མི་འབྱུབ་པ་དང་རྒྱ་དང་མེ་ཡོད་པས་རྒྱ་ཤེལ་དང་མེ་ཤེལ་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་དང་དྲན་
པ་ཡོད་པས་རང་རིག་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་གཉིས་འབྲ་བར་བཤད་དོ། འདི་འབྲས་ཉགས་
ཡིན་ཞིང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་རང་རིག་བབྱང་བའི་དབང་དུ་མཛད་དོ། ཞེས་གསུངས་
པས་སོ། འདི་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་རང་རིག་བབྱང་ན་ནི་མཐུན་དཔེ་མེད་པས་དེ་ལྟར་
མི་འགོད་ཀྱི། སྟོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། མིག་གིས་སྟོན་པོ་མཐོང་བཞིན་པའི་སོ་
སོ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལ་ཁྱོད་ཕྱོད་བྱེད་ཡོད་དེ། དེ་འབྲ་བའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་དུས་ཕྱིས་ཁྱོད་དྲན་
པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟོན་པོ་བཞིན་ནོ། ཞེས་འགོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་
དཔེ་ལ་ཉགས་ཆོས་རྩལ་སུ་འགོ་བ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་བྱུང་པ་སྐྱབ་མི་རུས་པས་སྡུ་མ་དང་
འབྲ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་བྱེད་ན་དཔེ་མི་རྟོད་པས་སྟོན་འཛིན་ནི་ཕྱོད་
བྱེད་ཡོད་དེ་དུས་ཕྱིས་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་སྟོན་པོ་བཞིན་ཞེས་འགོད་ན་འང་
དཔེ་ལ་ཉགས་ཆོས་རྩལ་སུ་འགོ་བ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་མོད་ཀྱང་། བྱུང་པ་སྐྱབ་མི་རུས་པས་
རང་རིག་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བབྱང་བ་དང་འབྲ་བས་དངོས་སུ་མ་སྟོས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་འཛུགས་ཀྱང་། གཞན་ཕྱོད་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། དྲན་འགྱུར་
བྱི་བའི་དུག་བཞིན་ནོ། ཞེས་ཡུལ་ཅན་མ་ཕྱོད་བར་དྲན་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། གཤམ་ཏེ་ཕྱོད་བ་ཅམ་ཡོད་དེ་དྲན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་ན་ནི་ཐུབ་
ཟིན་སྐྱབ་པར་འགྱུར་བས་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྙིང་བོ་ལས། ཕྱོད་

བ་ཙམ་སྐྱབ་ནའང་གྲུབ་ཟིན་པས་དེ་དང་འདྲ་བར་མ་སྒྲིལ་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རང་རིག་མེད་ཀྱང་དྲན་པ་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། འཇུག་པ་ནས་བཤད་པའི་
ལྷགས་ནི། གང་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་ཐོང་གྱུར་དེ་ལས། དྲན་པ་འདི་གཞན་ང་ལ་ཡོད་
མིན་པ། །དེ་ཕྱིར་ང་ཡིས་མཐོང་སྟམ་དྲན་འགྱུར་ཏེ། །འདི་ཡང་འདིག་ཉེན་ཐ་སྟད་ཚུལ་
ལྷགས་ཡིན། །ཞེས་པས་སྟོན་ནོ། །འདིའི་དོན་ནི། གང་གི་ཕྱིར་སྐྱར་གྱི་ཐོང་བ་དང་ཕྱིས་
གྱི་དྲན་པ་གཉིས་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མིན་པ་དང་། ས་སྐྱབ་ལྟ་
བུའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འདྲིན་པ་ནི་འདིག་
ཉེན་པའི་སློང་དགའ་བ་ལ་མེད་པར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར། སྐྱར་གྱི་ཐོང་བ་དང་ཕྱིས་
གྱི་དྲན་པ་གཉིས་ཀྱང་འདིག་ཉེན་པའི་སློན་ལྟ་སྐྱེས་ལ་རང་གི་མཆན་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་
པའི་གཞན་དུ་འདྲིན་པ་མེད་པར་མ་ཟད། སྐྱར་སྟོན་འདྲིན་གྱིས་མཐོང་བའི་ཡུལ་ཕྱིས་
དྲན་པ་ན་འདི་ངས་སྐྱར་ཡང་མཐོང་ངོ་ཞེས་ཐ་སྟད་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱང་དྲན་དུས་
གྱི་བདག་དེ་ཐོང་དུས་གྱི་བདག་ཡིན་ནོ་སྟམ་དུ་མི་འདྲིན་པ་དང་། དེ་སྐད་སྐྱེ་དུས་གྱི་
དུས་དང་དེའི་དུས་སུ་གང་ན་གནས་པའི་ཡུལ་གྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་པོ་སྐྱར་
མཐོང་ངོ་ཞེས་ཐ་སྟད་བྱེད་པ་མིན་པས་ཐ་སྟད་དོན་མི་མཐུན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་
འདིག་ཉེན་ན་ལག་པ་ན་བ་ལ་བདག་ནའོ་ཞེས་ཐ་སྟད་བྱེད་ཀྱང་ལག་པ་འདི་ངའོ་སྟམ་
པ་སོགས་མེད་པས་ཐ་སྟད་དོན་མི་མཐུན་དུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཐོང་དྲན་
དང་དེའི་དུས་གྱི་ཡུལ་གཉིས་རང་མཆན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་དུ་འདྲིན་པ་ནི་འདིག་
ཉེན་རང་དགའ་བ་ལ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར། སྐྱར་ཡུལ་ཉམས་ཐོང་གི་ཤེས་པས་ཐོང་བ་དང་
བཅད་པ་དེ། ཕྱིས་དེ་དྲན་པའི་ཤེས་པས་མ་ཐོང་བ་དང་མ་བཅད་པ་མིན་པས། འདི་སྐྱར་
ཡང་ང་ཡིས་མཐོང་སྟམ་དུ་དྲན་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ཡང་འདིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྟད་གྱི་
ཚུལ་གྱི་ལྷགས་ཡིན་གྱི། བཏགས་དོན་འཆོལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱད་ནས་འདྲིན་པར་མི་
བྱ་སྟེ། བཏགས་དོན་བཙལ་ན་མི་རྟོག་པའི་རྩུབ་པའི་དོན་ཅན་གྱི་འདིག་ཉེན་གྱི་ཐ་སྟད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའོ། །རང་རིག་འདོད་མཁན་གྱིས། རང་རིག་མེད་ན་ཡུལ་ཅན་

བྲན་པ་སྐྱེ་བ་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྲར་མ་ཐོང་བར་བྲན་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་
 རྒྱ་མཚན་དེ། གང་ཕྱིར་གང་གིས་ཡུལ་ཐོང་གྱུར་དེ་ལས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཡུང་འདིས་
 སེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན། སྲར་སྡོན་འདྲིན་མ་ཐོང་ཡང་ཕྱིས་སྡོན་འདྲིན་བྲན་པ་
 སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ཏེ། འདྲིན་ཉེན་པའི་སློ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དོར་སྲར་ཀྱི་སྡོན་འདྲིན་དང་ཕྱིས་
 ཀྱི་བྲན་པ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་མིན་པ་དང་། སྲར་ཀྱི་སྡོན་
 འདྲིན་དང་ཕྱིས་ཀྱི་བྲན་པ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འགོད་དགོས་པས་འབྲེལ་
 མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྲར་མ་ཐོང་བར་བྲན་པ་སྐྱེ་བ་མེད་སྟམ་པའི་ལོག་
 རྟོག་ཡུང་འདིས་སེལ་བ་མིན་ཀྱི། སྲར་ཀྱི་སྡོན་འདྲིན་མིག་ཤེས་དེ་རང་གིས་རང་མ་ཐོང་
 བ་ཡིན་ན་ནི་ཕྱིས་སྡོན་པོ་མཐོང་བ་བྲན་པ་ན་ངས་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྲར་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་
 རང་གིས་མཐོང་བར་བྲན་པ་འགལ་ལོ་སྟམ་པའི་ལོག་རྟོག་སྲར་ཀྱི་འཇུག་པའི་ཡུང་གིས་
 སེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལེགས་བཤད་སྟོང་བོ་ལས། རང་རིག་མེད་ན་བྲན་པ་སྐྱེ་བ་
 འགལ་ལོ་སྟམ་དུ་འདྲིན་པའི་རྒྱ་མཚན་སྲར་བཤད་པ་དེ་འདིས་སེལ་བ་མིན་ཏེ། འདི་ནི་
 བྲན་པ་སྐྱེ་བའི་བྲན་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲ་མ་རང་རིག་ཏུ་འདྲིན་པ་ཞིག་གོ་
 །དེ་ཡང་སྲར་སྡོན་པོ་མཐོང་བ་ཕྱིས་བྲན་པ་ན་ངས་སྲར་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྲར་མཐོང་བ་དེ་
 ཉིད་རང་གི་མཐོང་བ་བྲན་པས། བྲན་ཚུལ་དེ་ནི་སྲར་ཀྱི་སྡོན་འདྲིན་རང་གིས་རང་མ་ཐོང་
 ན་སྐྱེ་བར་འགལ་བས་སྲ་མ་རང་རིག་གོ་སྟམ་པའོ། །འདི་ནི་རང་རིག་གི་དབང་གིས་
 མ་བྱུང་ཡང་སྲར་ཀྱི་ཡུལ་སྡོན་པོ་ཐོང་བ་དང་ཕྱིས་ཀྱི་བྲན་ཤེས་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་
 འཇུག་པའི་དབང་གིས་སྲར་ངས་མཐོང་སྟམ་དུ་བྲན་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་སྐྱབ་བོ། །ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་དེ་ཉིད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་རིག་མེད་ཀྱང་བྲན་པ་
 སྐྱེ་བ་མི་འགལ་ཚུལ་སྟོད་འཇུག་ལས་བཤད་པ་ནི། གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་མིན་ན། །ནམ་
 ཤེས་བྲན་པར་རི་ལྟར་འགྱུར། །གཞན་ཐོང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །བྲན་འགྱུར་བྱི་བའི་
 དུག་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པས་སྟོན་ནོ། །རྒྱས་པར་འཇུག་པའི་ནམ་བཤད་དང་དབུ་མའི་
 མཐའ་དཔྱོད་ལས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གཤམ་ཆེ་ཞིང་གོ་སྟེ་བས་འདིར་མ་བྲིས་སོ། །

༼ཆ༽འདི་དང་སྟོང་ཐུན་གཉིས་ཀར་སྒྱིར་མངོན་སུམ་ཆད་མ་མངོན་སུམ་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུབ་ཡང་། མངོན་སུམ་དང་དབང་བོའི་ཡུལ་དང་མངོན་གྱིར་ནམས་དོན་གཅིག་དུ་བཤད་པའང་ཡོད་པས་དཔྱད་དགོས་སོ། །གཞི་གྲུབ་ན་རང་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་སྟོ་ལ་སྟོས་ནས་མངོན་སུམ་དངོས་ཡིན་པས་བྱུང་བ་དང་། ཤེས་པ་གང་ཡུལ་གང་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་སྟོས་ནས་མངོན་སུམ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཡོད་དོ། །

༼ཇ༽དེའི་དར་རྒྱུ་ལས། དངོས་པོ་ལ་མ་བརྟེན་པར་དངོས་པོ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཞིག་པ་ལ་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དངོས་མེད་ལ་མ་བརྟེན་པར་དངོས་པོ་མི་འགྱུར་སྟེ། དངོས་མིན་མ་བཞག་པར་དངོས་པོ་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་གཉིས་པན་ཚུན་སྟོས་པས་རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པས་ན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་ནམས་ནམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །

༼ཉ༽མདོ་འདིའི་དོན་ནི་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། དེའི་འགྲེལ་བ་ན་སྒྲུག་བསུལ་འདི་ཞེས་པའི་ཉེ་བའི་ཆོག་གིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་གྱི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུག་བསུལ་ལམ་སྤང་བོ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ནས་རྒྱབ་པའི་བར་དང་། མ་འོངས་པའི་སྒྲུག་བསུལ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། སྒྲུག་བསུལ་གཞན་མཆམས་མི་སྒྱུར་བ་ནས། ལྷ་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས་སོ། །སྒྲུག་བསུལ་ལམ་སྤང་བོ་འདི་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཉོན་མོངས་ལ་འཇུག་པའི་སྒྱི་སྒྱེ་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་པའོ་སྟམ་ན། དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ་སྒྱི་སྒྱེ་ནི་སྒྱིའི་དོན་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་ན་བྱེ་བྲག་ལ་བཤད་དགོས་མོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་སྒྱིའི་སྒྱེའི་སྟེང་ནས་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །མདོ་འདིའི་དོན་དངོས་སྒྱུ་བའི་ལུགས་ལྟར་བཤད་

ན་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་བྱས་
ན་དངོས་པོར་སྒྲ་བ་རྣམས་ལྟར་ན། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་བྱེད་མྱིར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྤང་བོ་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་མེད་པས། གདོད་
མ་ནས་བྱེད་པ་ལ་བཤད་དུ་མི་རུང་བའི་བྱིར། ལམ་གྱིས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ལ་བཤད་
དགོས་ན། དེའི་ཆོ་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱུའི་མུང་འདས་ཡོད་པ་ན་མངོན་དུ་བྱེད་མཁན་མེད་པ་
དང་། བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་ན་སྤང་བོ་མ་བྱེད་པས་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱུའི་མུང་འདས་མེད་པར་
འགྱུར་བས་མདོ་དེ་བཤད་མི་རུས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན། འདིའི་བྱེད་པ་ནི།
བྱེད་པ་གཉེན་པོས་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ནི་གདོད་ནས་བྱེད་པས་བྱེད་ཅེས་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་བཤད་པས་ཆོག་པས་མདོའི་དོན་ལེགས་པར་བཤད་པར་རུས་སོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

༼ ༡༽ རིགས་པ་དུག་ཅུ་བའི་འགྲེལ་བར། སྤང་བོ་དང་བཅས་པའི་མུང་ན་ལས་
འདས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་བཅིང་བ་སྤངས་ཀྱང་མུང་ན་ལས་འདས་པར་
མི་འདོད་དོ་སྟམ་དུ་སེམས་ན་ནི། འོ་ན་མདོ་སྒྲེ་ལས། རྗེས་བཞུས་ཞེས་བྱའི་མདོ་འདི་
ནི། །ཤུ་རིའི་བྱ་ཡིས་མུང་ན་འདས། མངོན་སུམ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་འབྲུང་
བ་ཇི་ལྟར་བཤད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤང་བོའི་རྒྱན་མ་ཆད་ཀྱི་བར་དུ་མུང་འདས་
མཆན་ཉིད་པ་མེད་ཟེར་ན། ཤུ་རིའི་བྱས་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་གྲོགས་པོ་
གཞན་ལ། བདག་གི་སྒྲེ་བ་བྱེད་དོ་ཞེས་སོགས་རྗེས་སུ་བཞུས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་
ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་སྒྲ་བས། དང་བོར་ལྟག་བཅས་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་
དེའི་རྗེས་སུ་ལྟག་མེད་མུང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས་པར་འདོད་པ་འགོག་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །རྗེས་སུ་བཞུས་པའི་མདོ་ཡང་སྤང་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་རྟ་བུལ་གྱིས་
སྒྲས་པའི་ཆོགས་བཅད་དེ་མིན་པར་རིགས་པ་དུག་ཅུ་བའི་དར་རྒྱུ་ལས་བཤད་དོ། །

༼ ༢༽ རྩུང་སྒྲུ་བྱུ་བ་མཐར། རྒྱབས་འགོ་བདུན་ཅུ་བ་ལས། མི་ཤེས་ཉོན་མོངས་

མིན་སྤངས་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། མ་རིག་ཉོན་མོངས་མེད་ཡོད་པས། །ཞེས་དང་། འཇུག་
འགྲེལ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྐྱིབ་ཡོད་པ་འཐད་ཕྱོགས་སུ་པཌ་ཆེན་བསོད་ནམས་རྒྱལ་
མཚན་དང་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་
ན་ཡང་ཤེས་སྐྱིབ་ཀྱི་མ་རིག་པའི་འབྲུ་སྟོན་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པ་ནམས་
སུ་གཉིས་སྤང་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ལ་འབྲུ་སྟོན་མཛད་པ་མ་གཏོགས་ཤེས་པར་
གྱུར་པའི་མ་རིག་པ་ལ་འབྲུ་སྟོན་མཛད་པ་མི་སྤང་ངོ་། །མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་དང་། རིགས་པའི་དབང་ཕྱག་ཁེ་ར་རྗེ་བཙུན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་པ་ཡབ་སྲས།
མཁྱེན་རབ་གཏེར་ཆེན་འཇམ་དབྱངས་དགའ་བའི་སྟོ་གྲོས། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། པཌ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་སོགས་མཁས་གྲུབ་པལ་མོ་ཆེས་
ཤེས་པར་གྱུར་པའི་ཤེས་སྐྱིབ་མེད་པར་བཞེད་ཅིང་། རྗེ་སྤྲ་མའི་བཤད་རྒྱུད་དང་རྒྱུབ་
རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་བསྟན་པའི་བདག་པོར་གྱུར་པ་པཌ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོ་
བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་གཅིག་ཅར་
དུ། །མདོན་སུམ་གཟིགས་པའི་སྐྱིབ་བྱེད་སྤྲ་བ་ལ། །མ་རིག་ཅེས་བཏགས་ཤེས་པ་དངོས་
མིན་པས། །དེ་ལ་འགལ་བ་ཆ་ཅུ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་ཏེ་གསུངས་
པ་ནམས་རྗེའི་གསུང་པལ་མོ་ཆེ་དང་མཐུན་ཆབས་ཆེ་བར་འདུག་པས་ད་དུང་སྟོ་གྲོས་
དང་ལྡན་པ་ནམས་ཀྱིས་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པ་ཡོད་དོ། །

༼དེ་ཀླགས་སྐྱིབ་ཐོགས་སྐྱིབ་ཤེས་སྐྱིབ་གསུམ་ནམ་གངས་སུ་བཤད་པའང་
ཡོད་ཀྱང་། ཇི་མེད་དབྱིངས་ལ་ཆགས་མེད་དང་། །ཞེས་པའི་དར་རྟེན་ལས། རང་བཞིན་
གྱིས་དེ་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་ཤེས་
བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆགས་ཐོགས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་དག་པ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་དང་། དེ་ཡང་མདོར་བསྟན་ན་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་ཅིག་ཤོས་སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་

དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཉི་མེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་ཡོད་པ་གཟིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་
དག་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་ནི་བདེན་འདྲིན་གྱི་ཆགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ་རི་སྟེད་ཡོད་
པ་གཟིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་མཐའ་མེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་ན་ཐོགས་
པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། གསེར་ཕྱོང་ལས་ཀྱང་། ཆགས་པ་ཉོན་སྐྱབ་དང་
ཐོགས་པ་ཤེས་སྐྱབ་ཏུ་བཤད་དོ། །

༼ན་༽ནམ་ཞིག་རེས་འདྲིན་མེད་པར་གཅིག་ཆར་དུ། ཉིན་འབྲེལ་མི་བསྐྱར་
མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས། །ངས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འདྲིན་སྒངས་ཀྱན་འདྲིག་ན། །དེ་ཆོ་ལྟ་བའི་
དབྱུད་པ་རྫོགས་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ལྟ་བའི་དབྱུད་པ་རྫོགས་པའི་གང་
ཟག་གིས་མིང་དང་བདས་བཞག་ཙམ་གྱི་ཉིན་འབྱུང་གི་དོན་རི་ཙམ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་
ཙམ་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པར་འདྲིན་པའི་སྟོང་ཤུགས་རྒྱུད་དུ་རྒྱུ་བ་ནི། སྒྲུང་བས་
ཡོད་མཐའ་སེལ་ཚུལ་དང་། དེ་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་རི་ཙམ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ཙམ་དུ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་མེད་པར་འདྲིན་པའི་སྟོང་
ཤུགས་རྒྱུད་དུ་རྒྱུ་བ་ནི། སྟོང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལས། གང་ཞིག་
རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པ་དེ་མ་སྐྱེས། །དེ་ལ་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན། །རྒྱུན་ལ་རག་ལས་
གང་དེ་སྟོང་བར་བཤད། །གང་ཞིག་སྟོང་ཉིད་ཤེས་དེ་བག་ཡོད་ཡིན། །ཞེས་དང་། བཞི་
བརྒྱ་བ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུང་སྟོག་གྱུར་ལ། གང་ཞིག་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེ་འགྱུར་པ། །དེ་
ཡིས་སྟོང་བ་ཉིད་བཞེན་ཏེ། །འདི་ཉིད་ཁོ་ནར་ཡིད་ཆེས་བྱ། །ཞེས་དང་། རྩེ་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོས་ཀྱང་། རྟོད་ཀྱིས་རི་ལྟར་བསྐྱན་པ་ལ། །ཞོལ་བ་འགས་ཀྱང་ཆོས་མཐུན་
དུ། །ཐུགས་མི་རྟོད་པར་གསུངས་པ་ཡང་། །འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ལེགས་པར་འབྲུམས། །ཅི་
སྟངས་ཅེ་ན་འདི་བཤད་པས། །མཐོང་དང་མ་མཐོང་དངོས་པོ་ལ། །སྟོང་འདོགས་པ་དང་སྐྱར་
འདེབས་ཀྱི། །ཞོ་སྐབས་རིང་དུ་མཛད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲུང་བས་ཡོད་མཐའ་

དང་སྟོང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་བར་ཁས་ལེན་པ་ཙམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་མིན་གྱི་སེལ་
ཚུལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཞེས་དང་སང་གྲགས་ཆེ་ཡང་། རང་རྩུང་པ་མན་ཆད་གྱི་
གཞུང་དུ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཁྱད་སྤངས་ཡོད་མེད་འཆོལ་དགོས་སམ་སྟམ་མོ། །

༼པ༽ཆོག་གསལ་ལས། འདྲ་བ་ལས་ཉམས་སུ་ཐྱོང་བའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ཉེར་
འཇལ་བ་སྟེ། དཔེར་ན། བ་མེན་ནི་བ་སྤང་དང་འདྲའོ་སྟམ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལ། དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱད་ལས། མཆན་གཞི་ནི་བ་མེན་ནི་བ་སྤང་འདྲའོ་སྟམ་པའི་
རྗེས་དཔག་དང་། ལྷ་གུ་ནི་མི་བདེན་པ་མེ་ལོང་གི་གཟུགས་བརྟན་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་རྟོགས་
པའི་རྗེས་དཔག་དང་། ཆོགས་གཉིས་རྗེས་པ་ལས་རྣམ་མཁྱེན་འཕྲོ་བ་པར་གསུངས་
པས་མི་བསྐྱུ་བ་ནི་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པའི་མདོ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་རྣམས་
ཡིན་ཏེ། ཞེས་དོན་དཔེ་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཐམས་ཅད་དཔེ་ཉེར་
འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པར་བཤད་ལ། ཆད་ཆེན་ལས། གང་ཞིག་བ་ལང་འདྲ་བར་
ནི། རྩོས་པའི་ཡུལ་གྱི་བ་མེན་ཏེ། །བད་འཛིན་པ་ཡི་གནས་སྐབས་ཀྱི། །བ་མེན་སྟོ་གནས་
ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོགས་ཙམ་འགྲེལ་ལྟར་ན། དཔེས་འཇལ་བའི་རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་
པའི་རྟོགས་སྦྱར་ནི། བ་མེན་ནི་བ་ལང་དང་འདྲའོ་ཞེས་ཐོས་པའི་གང་ཟག་གིས་ཕྱིས་བ་
མེན་མཐོང་བའི་ཆེ་ན། མཐོང་བཞིན་པའི་གོང་དུ་འདི་ཆོས་ཅན། བ་མེན་ཞེས་བརྗོད་
པའི་སྒྲིའི་སྦྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། བ་ལང་དང་དབྱིབས་གཟུགས་སལ་ཆེར་འདྲ་བའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་བད་དུས་ཀྱི་སྟོ་ལ་ཤར་བའི་བ་མེན་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བཤད་དོ། །བཤད་
ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། དཔེ་དོན་འདྲ་བའི་རྩུ་མཆན་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གཞན་རྟོགས་པ་ལ་
ཐེད་དམ་དཔྱད་དོ། །

༼པ༽གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟར་གཞལ་བྱ་གཉིས་གནས་པ་མེད་པ་དེའི་ཆེ་ལུང་ལ་
སོགས་པ་རང་དང་སྦྱིའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོ་ནས་ཆད་མ་
གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼བ༽དགོངས་འབྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ལྡོ་བོ་དག་གང་ཞེ་ན། དེ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དེ་ལ་གནས་པ་མངོན་སུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་གི་རིགས་ཀྱི་དཔེ་ཉེ་བར་སྒྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལུང་གིན་ཏུ་ནམ་པར་དག་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པར་བསྟན་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་མཚན་ཉིད་ལྡོ་མདོར་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མང་བོ་བཤད་པའི་མདོ་རྣམས་འདིར་བྲངས་ན་ཆོག་གི་ཁྱར་ཏ་ཅང་ཆེ་བར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་སོ། །

༼མ༽དབང་བོ་ལྡོ་བོ་ཅི་རིགས་ཀྱི་གཟུང་བྱ་ཞེས་པ་ཡིན་པས། དུག་པོ་ཞེས་པ་དཔེ་མ་དག་གོ།

༼ཙ༽ཡོད་མེད་གང་རུང་ཡིན་ན་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ཁྱོད་སྣང་བ་དེ་ཤེས་པ་དེའི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་པའོ། །འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་ན་ནི་ཞེས་པའི་དོན་ནི། གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པའི་ངོར་ཁྱོད་སྣང་བ་ཡོད་ན་ནི་ཞེས་པ་ཡིན་གོ། །

༼ཐ༽མི་ཤེས་གཉིད་ཀྱིས་ཞེས་སོགས་ནི། ལུ་སྟེགས་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དང་སྒྲུ་མ་རྟ་སྒྲང་ཡིན་པ་དང་སྒྲིག་རྒྱ་ཆུ་ཡིན་པ་སོགས་ཐ་སྟངས་དུ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །

༼ཅ༽རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ལྷགས་ལ། མངོན་རྗེས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི་རང་གི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་དང་དོན་སྦྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་མ་གཉིས་ཀྱིས་འབྲེད་མོད་ཀྱང་། ལྷགས་འདིར་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་དེ་ཆད་མ་རང་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན་མིན་གྱིས་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་བཞག་གོ། །དེ་ལ་མངོན་གྱུར་གྱི་དོན་ཡང་། ཤེས་པ་དེས་ཡུལ་དེ་རྟོགས་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཞལ་བ་ནི་ཤེས་

བ་དེ་ལ་ཡུལ་དེ་མངོན་གྱུར་གྱི་དོན་ཡིན་གྱི། གྲུབ་མཐའ་སྣ་བ་གཞན་ལྟར་གསལ་བར་
 སྣང་བ་ཞིག་དགོས་པར་མི་བཞེད་དེ། ཅ་ཤེད་ནམ་བཤད་ལས། འདིར་ཆད་མའི་མཆན་
 ཉིད་མི་སྟུ་བ་ནི་འདིག་ཉེན་ན་རི་ལྟར་འཛིག་པ་བཞིན་དུ་བཞེད་ལ་འདིག་ཉེན་ན་
 གསར་དུ་སྟུ་མི་སྟུའི་བྱད་མ་བྱེ་བར་སྦྱར་མི་སྟུ་བ་ལ་ཆད་མར་འཛིག་པས། མངོན་སུམ་
 ཆད་མ་རྟོག་མེད་ཀྱིས་དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་ནམས་ཀྱང་ཆད་མར་བཞེད་པར་མངོན་
 འོ། །དེའི་སྦྱར་རྟོག་པའི་ཆད་མ་ལ་ཡང་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མ་ཡོད་དེ་བཅད་ཤེས་ཀྱི་
 ཡུལ་མངོན་གྱུར་དུ་འཛིག་པས་མངོན་གྱུར་ལ་མི་སྟུ་བའི་སྦྱར་རྟོག་པར་བཞིན་མེད་པ་
 བྱད་གཞིར་གྲུབ་ནས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གང་ལ་ཡང་དཔྱད་པ་མེད་པས་
 ཉགས་ཀྱིས་འགྲུབ་པ་མིན་ཞིང་། ཉགས་ལ་མི་སྟུ་བ་པར་རང་བཞིན་མེད་པ་མེད་པར་
 འཛིན་པའི་སྟོང་འདོགས་གཅོད་པར་ཡང་རྒྱས་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་ནི་མངོན་
 གྱུར་རོ། །དེ་ཡང་ཡོད་པ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྟོག་གྱུར་ཡིན་ཀྱང་
 དེ་ཆད་མས་གྲུབ་པ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐད་
 ཅིག་མ་སྟོག་གྱུར་ཡིན་པས་སྟོང་དང་སྟོན་པོ་མངོན་གྱུར་ཡིན་ཀྱང་དེ་གཉིས་སྐད་ཅིག་
 མ་སྟོག་གྱུར་ཡིན་པ་བཞིན་འོ། །དེས་ན་ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཐ་སྙད་པའི་སྟོང་ཡང་མངོན་
 གྱུར་ལ་མི་སྟུ་བས་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ལྷགས་འདིར་
 བཅད་ཤེས་ཡིན་ན་རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་སྟུ་མའི་རྟོགས་ཟིན་པའི་དོན་རྟོགས་པས་
 མ་བྱུང་སྟེ། རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་བཅད་
 ཤེས་དེ་ཡིན་པའི་སྦྱར་བཅད་ཤེས་ཡིན་ན་རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡོད་པས་མ་བྱུང་
 སྟེ། སྐད་ཤད་འཛིག་སྣང་གི་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་དྲན་ཤེས་དེ་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཆད་
 མ་མེད་པའི་སྦྱར་བཞིན་གྱི་ཆད་མ་སྟུ་མའི་རྟོགས་ཤེས་དཔག་ཡོད་པས་བྱུང་མ་བྱུང་དཔྱད་
 བྱ་སྟེ། རང་བཞིན་མེད་པ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་རྟོགས་དཔག་འཛིག་དཀའ་བའི་སྦྱར་བཞིན་ཆད་
 མ་བ་ལྟར་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་རྟོགས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སོགས་
 བཅད་ཤེས་སུ་བཞེད་མི་བཞེད་ཀྱང་དཔྱད་དགོས་ཏེ། གསར་དུ་མི་སྟུ་བའི་ཤེས་པ་

བཀག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼མ༽དཔུང་གསུམ་དག་པའི་རིན་ཆེན་ཐང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་ནི། དེ་
ཉིད་ལས། རྒྱལ་བོ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་ཆེན་གྱིས། །མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་ཙུ་གཉིས་གྱིས། །རི་ལྷ་ར་
ཁོད་སྐྱེ་རྒྱན་གྱུར་པ། །དེ་ལྟ་བུ་དག་གསན་པར་མཛད། །ཅེས་སོགས་གྱིས་མཚན་བཟང་
གི་རྒྱ་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

༼ཞ༽ལོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། །འཁོར་ཚྭ་སུན་སུམ་
ཆོགས་པ་མངོན་མཐོ་དང་། །ཉག་རྩ་ཉོན་མོངས་དབང་ཉིད་མི་འགོ་དང་། །བྱ་བ་ནམས་
ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །ཞེས་མངོན་མཐོ་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིན་དུག་གི་གྲངས་ངེས་བཤད་
པའི་དོན་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །དད་ཅན་ཉིད་ཕྱིར་ཆོས་ལ་
བརྟེན། །ཤེས་རབ་ལྡན་ཕྱིར་ཡང་དག་རིག །ཅེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་ཉི་ཤུས་མངོན་
མཐོ་རྒྱ་དང་བཅས་པ་བཤད་པའི་དོན་ནི་དེའི་དར་རྒྱུ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༼ཟ༽དད་པ་གསུམ་སོ་སའི་ངོས་འཛིན་དང་། དེ་དག་གིས་ལམ་སོགས་ཡོན་
ཏན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་གནས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་ཚུལ་དང་། དགེ་མི་དགེ་སོགས་སྤང་
གཉིན་གྱི་སྤང་དོར་ལ་འགོད་ཚུལ་སོགས་བསྐྱབ་བརྟུས་དང་དེའི་མཚན་སོགས་ལས་
ཤེས་དགོས་སོ་ཞེས་པའོ། །

༼འ༽ཤེས་རབ་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་དབྱེ་བ་དང་རྒྱ་དང་ཕན་ཡོན་སོགས་ལམ་རིམ་
ཆེན་མོའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐབས་ལས་ཤེས་དགོས་པར་སྤང་ངོ་། །

༼ཡ༽ཐུགས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་དང་། སྤང་བོ་ཆེའི་ཤིང་རྟ་དང་། ཉི་ཟླའི་བཟོད་པ་དང་།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྩུ་འཕྱལ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩུ་འཕྱལ་ལྟ་བུས་བཟོད་པའི་བྱང་སེམས་ལྟ་
ཡོད་པར་བཤད་དོ། །

༼ར༽མི་མཐུན་ཕྱོགས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་མི་གཞོན་པའི་
དགེ་བའི་རྩ་བའི་སྟོབས་ཅན་དང་། ཉག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕྱད་
པའི་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་དང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་སེམས་
བརྟན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རྩལ་ཟད་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པར་མི་འཛིན་པས་གོང་ནས་གོང་དུ་
ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་ཆོས་བཞི་དང་ལྷན་པ་ནས་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་གསོག་
པའི་མགོ་ཚུམ་པར་གསུངས་སོ། །

༼ལ༽སེམས་བསྐྱེད་དང་། བསམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། ལྷག་བསམ་དང་། སར་
ཕྱིན་དུག་དང་། ཆད་མེད་བཞི་དང་། མངོན་ཤེས་ལྡན་དང་། བསྐྱེད་དངོས་པོ་བཞི་དང་།
སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། ཉོན་པ་བཞི་དང་། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་
གྱི་ཆོགས་གཉིས་དང་། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གཉིས་
དང་། གཟུངས་དང་སྟོབས་པ་གཉིས་དང་། ཆོས་གྱི་སྟོམ་བཞི་དང་། བགྲོད་པ་གཅིག་
པའི་ལམ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུའོ། །

༼ཤ༽ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ན་བྱང་ཕྱོགས་སྟེ་ཆེན་དང་བོ་གསུམ་
དང་། རྫོང་ཅེ་གཉིས་ལ་དབང་བོ་ལྡན་དང་། བཟོད་མཆོག་གཉིས་ལ་སྟོབས་ལྡན་སྦྱར་བར་
དབྱུང་མཐའ་སོགས་ལས་གསུངས་ཤིང་། སྦྱོར་བའི་སྟོན་དུ་སྟོང་རྗེ་དང་། །ཞེས་སོགས་
མདོ་སྟེ་རྒྱན་ནས་བཤད་པའི་རིགས་གྱི་རྟགས་བཞི་ནི་ཤས་ཆེར་ཆོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་
དགོས་ཤིང་། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་སྟོག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་སྦྱོར་
ལམ་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་རྟགས་ཉི་ལྔ་ནི་རྫོང་སོགས་བཞི་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བརྒྱ་གཅིག་
དང་དུག་དང་གཉིས་དང་གཅིག་སྦྱར་ཏེ་གསུངས་སོ། །

༼ས༽བར་སྒྲུང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་བྱས་བགྲོད་ཀྱང་། བྱའི་རྗེས་འཇིག་རྟེན་གྱི་
མཁས་པ་ནམས་ཀྱིས་ངག་གིས་བརྗོད་པ་དང་། སྟོས་མཐོང་བ་མིན་པ་བཞིན་དུ་བྱ་ལྟ་

བྱའི་དོན་དམ་པའི་ས་རྒྱམས་ཀྱིས། ཉན་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་ལ་བགྲོད་ཀྱང་། དེའི་
བགྲོད་ཚུལ་འཕགས་པས་ཉམས་སུ་ཐྱོང་བ་ཇི་བཞིན་པ་ནི། འཆད་པ་བོ་འཕགས་པས་
ཀྱང་བཟོད་པར་མི་རུས་ན། ཉན་པ་བོ་རྒྱམས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ཇི་བཞིན་པ་མཉན་པར་
མི་རུས་པར་གསུངས་སོ། ཞེས་འདུག་པའི་རྒྱུ་བཤད་ལས་གསུངས་སོ། །

༼༡༽ས་དང་བོ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་མང་བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རབ་དགའ་ཞེས་བྱ་
ལ། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་མདོ་དང་དགོངས་འགྲེལ་དག་ལས་སོ་སོར་བཤད་
པས་མང་བོ་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཉེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་དོན་སྦྱབ་
མཐོང་བ་ལ། རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྦྱེ་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་ཕྱིར་རབ་དགའ་ཞེས་བཟོད་དོ། ཞེས་
པ་ལྟར་རོ། འཆལ་ཚུལ་ཚོལ་བའི་དྲི་བལ་ཕྱིར། དྲི་མ་མེད་པའི་ས་ཞེས་བྱ། ཞེས་ཚུལ་
འཆལ་དང་ཚོལ་བ་སྟེ་ཐེག་པ་གཞན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་དྲི་མ་དང་བལ་བའི་ཕྱིར་ས་
གཉིས་པ་ལ་དྲི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། ས་གསུམ་པ་ལ་འོད་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཉམ་
གཞག་ཏུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་བྱད་ཤིང་སེག་པར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་གཉིས་སྤང་གི་སྒྲིབ་
པ་ཞི་བའི་འོད་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་སྟོན་ཏུ་ཡང་འོད་དམར་བོ་འཕྲ་དམར་སེར་
ཀྱིས་ཀླག་ཏུ་ཁྱབ་པའི་སྤང་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་ཆེན་པོ་ནི། བྱེད་
པའི་ཕྱིར་ན་འོད་བྱེད་པ། ཞེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཆོས་ཆད་མེད་པ་ཆོལ་བའི་
ཕྱིར་གཞན་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ས་བཞི་བ་
ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་བཤད་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན།
སྤར་ལས་ལྟག་པར་བསྒྲོམས་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ། ས་གསུམ་པར་བཤད་
པའི་ཟངས་ཀྱི་འོད་དང་འདྲ་བ་ལས་ལྟག་པ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་མེའི་འོད་ལྟག་པ་འབྱུང་བས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དེ་ལ་འོད་འཕྲོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་
པ་ལྟར་རོ། བདུད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྦྱབ་པར་དགའ་བའི་ཕྱིར་ས་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱང་དགའ་
བ་ཞེས་བྱ་ལ། སེམས་ཅན་རྒྱམས་ཡོངས་སྒྲིན་བྱེད་ཅིང་། རང་གི་སེམས་ཀྱང་སྦྱང་བའི་

ཕྱིར། ཁྲོ་ལྷན་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱིས་སྦྱང་དཀའ་བ། ཉེ་ཕྱིར་སྦྱང་དཀའ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་སེམས་
 ཅན་སྒྲིན་པ་ལ་བཙོན་པ་དང་དེའི་ལོག་སྦྱབ་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་ཉོན་མོངས་པར་
 མི་འགྱུར་བ་སྟེ་བྱ་བ་གཉིས་བྱེད་པར་གསུངས་པས་སོ། ཞེས་ཀྱང་གསེར་ཕྱེད་ལས་
 གསུངས་སོ། ཁ་དྲུག་པ་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཉེན་འབྲེལ་ལྷགས་འབྱུང་ལྷོག་
 དང་བདེན་པ་སྤྱོད་ཀྱིས་མཁུ་ལ་མཁུ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཉིས་རྫོགས་པའི་སྟོན་ནས་
 བདེན་པ་དང་ཉེན་འབྲེལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ཉེན་
 ནས། འཁོར་བ་དང་ནི་མུ་ངན་འདས། གཉིས་འདིར་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། མངོན་
 དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་བཤད། ཅེས་ལྷུ་ལ་བཙོན་ནས་སྤྱིད་ཞེས་མཐར་མི་གནས་པའི་
 འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་གསུངས་པས་སོ། ཞེས་གསེར་ཕྱེད་
 ལས་གསུངས་སོ། ཁ་བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་བ་ཡིན་ཏེ། དུས་བསྐལ་བ་གངས་མེད་གཉིས་
 དང་། ས་ལོག་མ་རྒྱལ་སྤྱོད་ལས་ཡོན་ཏན་གྱི་གངས་རིང་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་དང་། བཤོད་
 གཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རིང་དུ་སོང་བའི་སར་འདོད་དེ། ཞེས་བཤོད་པ་
 གཅིག་པའི་ལམ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་བར་མ་ཆད་དུ་འབྲེལ་བས་འབད་ཚོལ་གྱིས་འདུ་བྱེད་
 པའི་སྦྱོར་བའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་པས་སོ། ཞེས་གསེར་ཕྱེད་ལས་གསུངས་
 སོ། ཁ་བརྒྱད་པ་ལ་མི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཚན་འདྲིན་ནམ་བདེན་འདྲིན་གྱིས་མི་
 གཡོ་བའི་ཕྱིར་དང་། འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོའི་ཕྱིར། མི་གཡོ་བ་ཞེས་ངས་པར་
 བཤོད། ཅེས་མཚན་མ་དང་མཚན་མེད་གཉིས་ལ་ཚོལ་བའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བར་
 གསུངས་པས་སོ། ཞེས་གསེར་ཕྱེད་ལས་སོ། ཁ་དགུ་པ་ལ་ལེགས་པའི་སྟོན་གྱིས་ཞེས་བྱ་
 སྟེ། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་སྟོན་བཟང་། ཁ་དེ་ལེགས་པའི་སྟོན་གྱིས་ཡིན། ཞེས་སོ་སོ་ཡང་དག་
 པར་རིག་པ་བཞིའི་སྟོན་གྱིས་བཟང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། བརྒྱ་བ་ལ་ནི་ཆོས་
 ཀྱི་སྒྲིན་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཆར་སྒྲིན་ལས་ཆར་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ལྟར་འདྲིན་ཉེན་གྱི་དགེ་བའི་
 ལོ་རྟོག་སྤེལ་བའི་ཆེད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབབས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིན་བཞིན་གཉིས་
 ཀྱིས་ནམ་མཁའི་ཆོས། ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན། ཞེས་ཉིང་ངེ་འདྲིན་དང་གཟུངས་

ཀྱི་སྒྲིན་གྱིས་ཐོབ་པའི་རྟེན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་བྱབ་པས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་ནོ། །ཞེས་གསེར་
ཐོང་ལས་བཤད་དོ། །

༼ཨ༽མདོ་ཞེ་རྒྱན་ལས། ཆོས་ཉིད་རབ་རྒྱ་རྟོགས་ནས་འདིར། །ལྷག་པའི་ཚུལ་
བྲིམས་ལྷག་སེམས་དང་། །ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་རྗེས་སློབ། །ཤེས་རབ་སྦྱོང་ཡུལ་གཉིས་
ཡིན་ཏེ། །ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་དང་དེ་ནི། །མི་ཤེས་ཤེས་སོགས་འབྱུག་པ་ཉིད། །ཅེས་པས་ནི་ས་
དང་བོ་རྒྱག་རྒྱ་སློབ་ཚུལ་བཞུན་ཏེ། །འདི་ལྟར་ས་དང་བོར་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ནས་གཉིས་
པར་ཚུལ་བྲིམས་དང་། །གསུམ་པར་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་དེ་ནས་ས་གསུམ་རྒྱ་ཤེས་རབ་ལ་
སློབ་སྟེ། །དེ་ཡང་བཞི་བར་རྩོགས་མཐུན་ལ་མཁས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། །ལྷ་བ་རྒྱག་པར་
ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བདེན་བཞི་དང་། །དེ་མི་ཤེས་ཤེས་སོགས་
ནི་རིམ་པ་བཞིན་མ་རིག་པ་དང་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་རྟེན་འབྲེལ་ལྷགས་མཐུན་དང་
ལྷགས་མི་མཐུན་ནོ། །དེ་བས་ན་ས་གཉིས་ལ་ཡང་ཤེས་རབ་བཞག་གོ། །ས་ལྷག་མ་བཞིར་
དེ་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་པའི་འབྲས་བྱ་འབྲུབ་ཚུལ་ཡང་། །དེ་ཉིད་ལས། མཚན་མེད་འདུ་བྱེད་
དང་བཅས་པར། །གནས་པ་འབྲས་བྱ་དང་བོ་ཡིན། །དེ་ཉིད་མདོན་འདུ་བྱེད་མེད་དང་། །
ཞིང་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་དག །འབྲས་བྱ་གཉིས་པར་འདོད་པ་ཡིན། །སེམས་ཅན་སྒྲིན་
པ་འབྲུབ་ཉིད་དང་། །ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་རྣམས་ནི། །འབྲུབ་པ་འབྲས་བྱ་དམ་པ་
ཡིན། །འབྲས་བྱ་རྣམ་པ་འདི་བཞི་ནི། །ས་བཞི་བོ་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །ཞེས་པ་ནི་བསྐྱབ་
པ་ལ་སློབ་ཚུལ་ལོ། །ཞེས་གསེར་ཐོང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ཀ༽གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཆོས་ཉིད་རབ་རྒྱ་རྟོགས་ནས་འདིར། །ཚུལ་
བྲིམས་ཀྱི་ནི་སྤང་བོ་སྦྱོང་། །དེ་ཡི་འོག་རྒྱ་ཉིང་འཛིན་དང་། །ཤེས་རབ་སྤང་བོ་རྣམ་པར་
སྦྱོང་། །དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་ནི། །སྒྲིབ་རྣམ་བཞི་དང་ཐོགས་པ་ཡི། །སྒྲིབ་པ་ལས་ནི་
རྣམ་གྲོལ་དང་། །གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་སྦྱོང་། །ཞེས་ས་དང་བོར་སྤང་བའི་རྟེན་ཆོས་
ཉིད་རྟོགས་ནས་གཉིས་པར་ཚུལ་བྲིམས། །གསུམ་པར་ཉིང་ངེ་འཛིན་བཞི་བ་ལྷ་བ་རྒྱག་

པ་རྒྱལ་སྤྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་བོ་སྦྱང་ལ། ས་ལྷག་མ་བཞིར་འབྲས་བུ་བཞིའི་གོགས་
བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཐོགས་སྤྱིབ་སྦྱང་བས་རིམ་པ་ལྟར་རྒྱལ་པར་གྲོལ་བ་
དང་། གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སྦྱང་བར་གསུངས་པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་བོ་ལྷ་སྦྱང་
ཚུལ་ལོ། །ཞེས་པའང་གསེར་སྤང་ལས་སོ། །

༼ཁ་དེ་ལ་གཡོ་བས་ནི་གདུལ་བྱ་འདུན་པར་བྱེད་ལ། འགྲོ་བ་དང་སྤྲང་བས་
ནི་གདུལ་བྱའི་གནས་སུ་སོང་སྟེ་མཐོང་ནས་སྤྱིན་པར་བྱེད་དོ། །སྤྱིན་དང་བྱི་མཐའ་ལ་
འཇུག་པས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྒྲིག་པ་བྲལ་བའི་ཆེད་དུ་ལས་ཀྱིས་འཁོར་བར་འགྲོ་བའི་
ཚུལ་སྟོན་ནོ། །ཆོས་སྒོ་བརྒྱ་འབྱེད་པས་ནི་རང་གི་སྒོ་གྲོས་སྤྱིན་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་ཀྱི་
རྒྱལ་གྲངས་རྒྱལ་སྤྱི་དོན་སེམས་པའོ་ཞེས་སྤྱབ་དགོངས་དང་འཇུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་
དུ་ལོ། །ཞེས་གསེར་སྤང་ལས་གསུངས་སོ། །

༼ག་དེ་གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པའི་
མཐོང་ལམ་བྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་བརྒྱ་དྲུག་ནི་གསེར་སྤང་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་
སོ། །ཁྱི་ལྷས་ཀྱི་རྟགས་བརྒྱ་ནི་གསེར་སྤང་ལས། ས་དང་བོ་ལ་སྦྱང་གསུམ་གྱི་སྦྱང་
ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་འདི་གཏེར་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྦྱང་གིས་ཡོངས་སུ་གང་བ་
དང་། གཉིས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་དེ་ལག་མཐེལ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བྱེ་བ་ཁྲག་
ཁྲིག་བརྒྱ་སྦྱང་དུ་མས་ལེགས་པར་ཉན་ན་པ་དང་། གསུམ་པ་ལ་བདག་ཉིད་དཔའ་ཞིང་
ལག་ཆ་དང་གོ་ཆ་སྤྱི་བ་ཐོགས་ནས་མས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་འདུལ་བ་དང་། བཞི་བ་
ལ་སྤྱོགས་བཞི་ནས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་ས་ཆེན་པོ་ལ་
མེ་རྟོག་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱིས་མངོན་པར་འཐོར་བ་དང་། ལྷ་བ་ལ་རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་
པའི་བྱུང་མེད་ཀྱི་མགོ་ལ་མེ་རྟོག་ཙམ་པ་ཀའི་སྤང་བ་འདོགས་པ་དང་། དྲུག་པ་ལ་ཐེམ་
སྒྲིལ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་རྩིང་གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བདལ་བ་དྲངས་ཤིང་རྟོག་མ་མེད་ལ་ཆུ་
ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྡན་པས་ཡོངས་སུ་གང་བ་མེ་རྟོག་ལྷན་ལ་དང་ཀྱུ་ལྷ་ཉ་དང་པརྒྱ་

དཀར་བོས་བརྒྱན་པའི་ཚུ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཅེ་དགའ་བས་ལོངས་སྤྱོད་པར་
 མཐོང་ངོ། །བདུན་པ་ལ་ངོས་གཡས་གཡོན་གཉིས་ན་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་གཡང་ས་
 མཐོང་སྟེ་དེ་ལ་བདག་ཉིད་མ་སྤྲོས་མ་ཉམས་པར་སྤྲོས་ཞོག་པ་དང་། བརྒྱད་པ་ལ་སྤྲག་
 པ་གཉིས་ན་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་སེལྟེ་རལ་བ་ཅན་ཅོད་པན་ཐོགས་པ་གཅན་གཟན་སྤ་
 མོ་ཐམས་ཅད་སྤྲག་པར་བྱེད་ཅིང་གནས་པ་དང་། དབྱ་བ་ལ་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་
 རྒྱལ་བོ་མཐོང་སྟེ་སྤྱོད་བོ་བྱེད་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཅིང་མདུན་
 གྱིས་བལྟས་ཏེ་མགོ་བོའི་སྟེང་ན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་སྟོ་ཆོགས་པས་སྤྲོས་པའི་གདུགས་
 དཀར་བོ་འཛིན་པ་དང་། བརྒྱ་བ་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་མཐོང་སྟེ་མདོག་
 གསེར་ལྟ་བུ་འོད་འདོམ་གང་བ་ཆངས་པ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟེང་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་
 ཞིང་མདུན་གྱིས་བལྟས་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་མི་ལམ་ན་མཐོང་ངོ། །ཞེས་དང་། ས་དྲུག་
 པའི་ལྟས་ལ། རྒྱུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ། ཐེམ་སྐས་བཞི་ནི་དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་གྱི་བ་
 མཐའ་བཞི། གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བདལ་བ་གཞི་རིགས་དྲང་ཞིང་རྟོག་པ་མེད་པ་རང་བཞིན་
 དང་སྟོན་བྱར་རྣམ་དག་རི་སྐད་དུ། བསེལ་དང་ཞེས་དང་ཡང་དང་འཇམ། །དྲངས་ཤིང་བྱི་
 ང་མེད་པ་དང་། །འབྲང་ན་སྟོ་ལ་མི་གཞོད་དང་། །མགྱིན་པ་ལ་ནི་མི་གཞོད་པའོ། །ཞེས་
 པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་ཚུས་གང་བ་ནི་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དོ། །མེ་ཏོག་
 རིགས་གསུམ་གྱིས་གང་ཟག་གསུམ་མཆོན་ཏེ། ལྷུ་ལ་ནི་ཉི་མས་ཀྱང་འབྱེད་ལ་གཞན་
 གྱི་ཆེ་ཡང་འབྱེད་སྲིད་པས་ཉན་ཐོས་དང་། ཀྱུ་སྟ་ཉི་མས་ལུམ་པ་དང་ཆུ་བས་འབྱེད་
 པར་བྱེད་པས་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་པའི་ཆེ་འབྲུང་བས་དེས་རང་རྒྱལ་
 དང་། བརྒྱ་དཀར་བོ་ལྟ་བུའི་བྱང་སེམས་ནི་བྱང་སེམས་མཆོག་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

༼ང་༽མཛོད་ནས་བཤད་པའི་མཐོང་སྤང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བརྒྱད་ནི། འདོད་པ་ན་
 སྤྲུག་བསྐྱལ་ལ་བརྒྱ་དང་། ཀྱུན་འབྲུང་དང་འགོག་པ་གཉིས་ལ་ལྟ་བ་དང་བོ་གཉིས་དང་

མཆོག་འདྲིན་ཐ་མ་སྟེ་གསུམ་དང་། ལམ་ལ་ལྟ་བ་དང་བོ་གཉིས་ཁོ་ན་དོར་བས་བདེན་
 བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྟར་བཅུ་དང་བདུན་བདུན་བརྒྱད་ཡིན་ལ། བོང་མར་ཁོང་སྟོ་ཡང་དོར་
 བས་བདེན་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྟར་དགྲ་དང་རྒྱག་རྒྱག་བདུན་ལོག་པར་འཇུག་པས་སྦྱིར་
 ན་གྱ་བརྒྱད་དོ། །བསྟུ་བ་ནས་བཤད་པའི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་གོ་བཞི་ནི། སྤར་གྱི་གྱ་
 བརྒྱད་གྱི་སྟེང་དུ། ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟུལ་ཞུགས་
 མཆོག་འདྲིན་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱིས་བྱེ་བའི་རྒྱག་བསྟན་པས་གོ་བཞི་འོ། །ཀུན་བདུས་
 ནས་བཤད་པའི་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་བརྒྱ་ཙ་བཅུ་གཉིས་ནི། འདོད་པ་ན་བདེན་
 པ་བཞི་རེ་རེ་ལ་ལྟ་བ་ལྟ་ལྟ་མིན་ལྟ་སྟེ་བཅུ་བཅུ་ཡོད་པས་བཞི་བཅུ་དང་། གཟུགས་
 གཟུགས་མེད་ན་ཁོང་སྟོ་བཞི་བཞི་དོར་བའི་སོ་རྒྱག་སོ་རྒྱག་ཡོད་པས་བརྒྱ་ཙ་བཅུ་
 གཉིས་སོ། །དེ་དག་བདེན་བཞི་ལ་ལོག་པར་འཇུག་ཚུལ་ནི། གསེར་ཕྱེང་ལས། བདེན་
 པ་བཞིའི་སྟན་མོང་གི་མཆན་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་བ་དེ་རི་སྟོང་མངོན་
 སུམ་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་སྟོང་དུ་བཅུ་བོ་འདིས་ཟག་བཅས་གྱི་ལས་དངོས་སུ་སྦྱེད་ཅིང་རང་
 གི་རིགས་འདྲ་སྟེ་མས་བྱེ་མ་རྣམས་སྦྱེད་པ་དང་བྱེ་མའི་རྣམ་སྟོན་འཕེན་པ་དང་འབྲུབ་
 པར་བྱེད་པས་སྟུག་བསྟུལ་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། སྟུག་ཀུན་གཉིས་གྱི་རྒྱ་དང་། དེ་
 གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་ཀྱང་འདི་དག་འཕེལ་བར་འཇུར་བའི་བྱིར་དེ་གཉིས་གྱིས་ཀྱང་
 བཅུ་བོ་འདིའི་རྒྱ་དང་གཞི་བྱེད་ལ་གང་གི་ཆོ་བདེན་པ་བཞི་གང་ཟག་གིས་སྟོང་བར་
 མངོན་དུ་བྱས་པ་དེའི་ཆོ་དེ་དག་གིས་པན་ཚུན་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ཞོག་པའི་བྱིར་
 བཅུ་བོ་འདི་སྟུག་ཀུན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་གྱི་རང་བཞིན་མཐོང་
 བས་སྟོང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདེན་བཞི་བདག་མེད་པར་མ་མཐོང་ན་འཁོར་བ་
 ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་དབང་གིས་ཐར་པ་རྒྱ་འབྲས་ལ་གཡང་སར་འདུ་ཤེས་ནས་
 སྟུག་པར་འཇུར་ལ། མཐོང་བ་ན་སྟུག་པ་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་བཅུ་སྟོང་བའི་སྟོན་ནས་ཞོག་
 པའི་བྱིར་འགོག་ལམ་སྟུག་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་སྟུག་སྟེ་སྟོང་བའི་ཉོན་མོངས་བཅུ་
 དེ་གཉིས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ལོག་ཞུགས་གསུམ་གྱི་དོས་འདྲིན་

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡང་དངོས་སུ་དང་། བརྒྱད་ནས་སམ་ལོག་པ་ལ་དང་། དབང་གི་ལོག་ཁྱལ་དང་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་བོ་ནི་ལྟ་བ་དང་བོ་གཉིས་དང་ལྟ་བ་ཐ་མ་སྟེ་གསུམ་དང་། མ་རིག་པ་དང་ཐེ་ཆོམ་སྟེ་ལྟ་མིན་གྱི་གཉིས་དང་ལྟ་ནི་བདེན་པ་ལ་དངོས་སུ་ལོག་ཁྱལ་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་བདེན་པ་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བར་འདྲིན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལ་ཉག་པ་དང་ཆད་པར་འདྲིན་པ་དང་། བདེན་པའི་རྣམ་པ་དེ་དང་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུར་བའམ་དེ་དག་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་པར་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། བདེན་པའི་རང་བཞིན་ལ་ཚོངས་པ་དང་། དེ་དག་དེ་ལས་བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན་མིན་ཡིད་གཉིས་ཟ་བས་བདེན་པ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འདྲིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། གཉིས་པ་ནི་ལྟ་བ་ལ་མཆོག་འདྲིན་གཉིས་དང་། ལྟ་མིན་ལ་ང་རྒྱལ་དང་འདོད་ཆགས་གཉིས་ཏེ་བཞི་ནི་བརྒྱད་ནས་ལོག་ཁྱལ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་དངོས་སུ་ལོག་ཁྱལ་གྱི་ལྟ་བ་ལ་མཆོག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། ལྟ་ངན་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོད་ངན་ལ་དག་གྲོལ་ངེས་འབྱིན་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། ལྟ་ངན་གྱིས་སེམས་ཁེངས་པ་དང་ལྟ་ངན་ལ་སྟེད་པར་བྱེད་པས་བདེན་པ་དང་བར་དུ་དམིགས་ཚུལ་གཞན་གྱིས་ཆོད་པའི་ཉོན་མོངས་ལ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དམིགས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདོད་ཆགས་དང་ང་རྒྱལ་གཉིས་ཏེ་ཞེས་བགྱིས་ལྟན་དཔར་མ་ལས་བྱུང་བ་ནི་ཡི་གེའི་གོ་རིམ་ནོར་བ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་བཀོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་མི་འགྲིགས་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁོང་ཁྱོད་རྣམས་ནི་དབང་གི་ལོག་ཁྱལ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ལྟ་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་ལྟ་བ་ལ་ཀུན་ནས་མནར་བ་སེམས་པའི་དབང་གིས་ལོག་པར་ཁྱལ་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་སོ། །མཛོད་ནས་བཤད་པའི་སྒྲོམ་སྒྲུང་ཉོན་མོངས་བཞི་ལ་ཁམས་དང་ས་དང་ཆེ་འབྲིང་གི་རྣམ་པས་བྱེ་ན་ཉིས་བརྒྱ་དང་གཉིས་དང་། ཀུན་བརྟུས་ནས་བཤད་པའི་སྒྲོམ་སྒྲུང་ཉོན་མོངས་དྲུག་ལ་སྒྲར་ལྟར་བྱེ་ན་བཞི་བརྒྱ་བཅུ་བཞི་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། འདི་ལ་བསྟར་བའི་བཤད་ཚུལ་ལོགས་སུ་མེད་དོ། །ཅིའི་བྱིར་མཐོང་སྒྲུང་རྣམས་བདེན་པ་ལ་ལོག་ཁྱལ་དང་སྒྲོམ་སྒྲུང་

ནམས་སའི་སྒོ་ནས་འབྲེད་ཅེ་ན། མཐོང་སྤང་ནི་གྲུབ་མཐའ་ངན་པས་ཡིད་བསྐྱད་པས་
སྦྱེད་པའི་རགས་པའི་ཆ་ཡིན་པས་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྤྱོད་པའི་
ཕྱིར་བདེན་པའི་ནམས་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་ལ། སྒོ་མ་སྤང་ནི་གྲུབ་མཐའ་
ངན་པས་ཀུན་བཏགས་པ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ལྟ་
སྦྱེས་ཀྱི་ཆ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་བདེན་པ་མཐོང་བ་གོམས་པས་ཆེ་འབྲིང་ནས་སྤང་དགོས་ཀྱི་
མཐོང་ཙམ་ནས་སྤང་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་སའི་སྒོ་ནས་ཆེ་འབྲིང་དུ་བཞག་གོ་ཞེས་གསེར་
སྤང་ལས་གསུངས་སོ། །

༼ཅེས་སོ་སའི་ཡོངས་སྤྱོད་ནི་རྒྱན་འགྲེལ་ཆེན་མོ་ནམས་དང་བྱད་པར་དུ་
གསེར་སྤང་ལས་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བཤད་ཡོད་པས་དེར་ཞིབ་དུ་བལྟས་ནས་ཤེས་
པར་གྱིས་ཤིག །

༼ཆེ་རྒྱད་ཐ་དར་རྒྱུ་ལས། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་ཡོངས་སུ་དག་པར་
བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་ནམས་པ་རྒྱག་ཅུ་བོ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན་མངོན་པར་བྱེད་པ། ཚུལ་བྱིམས་དང་། ཉིང་
ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་གཟུངས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
རྒྱན་ནམས་པ་བཞི་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཐོབ་ཅིང་གཏི་མུག་གི་ཐུན་པ་དང་
བྲལ་བས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པ། དབ་པ་དང་། སྒོ་གྲོས་དང་། ཉོགས་པ་
དང་། ཆོས་དང་། ཤེས་པ་དང་། བདེན་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། རྒྱབ་པའི་སྤྱང་
བ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱང་བ་ནམས་པ་བརྒྱད་དང་། ལྟ་བ་སྤྱོད་ཆོགས་པ་དང་། ཕྱིན་
ཅི་ལོག་བཞི་དང་། ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་དང་། སྐྱིབ་པ་ལྷ་དང་། སྦྱེ་མཆེད་རྒྱག་གི་
ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ང་རྒྱལ་བདུན་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ལས་ཉམས་པ་དང་།
རང་དབང་མེད་པ་དང་། ཁོང་ཁོ་བ་དང་། སྤིག་པའི་ལས་དང་། འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་
མེད་པ་དང་། ཉེན་འགྲེལ་ཟབ་མོ་མ་ཉོགས་པ་དང་། ལྟ་བའི་བག་ཆག་མ་སྤངས་པ་

དང་། སྐྱག་བསྐལ་གྱི་ཁུར་དང་མ་བུལ་བ་དང་། གཡོ་དང་ང་རྒྱལ་སྦྱོང་པ་དང་། མཐོ་
རིས་དང་ཐར་པ་ལས་ཉམས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱག་བསྐལ་དང་བུལ་
བར་འདོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡིང་རྩི་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་བཙུ་བྱག་
དང་། གཉི་ལྷག་གི་གཉིད་སད་པར་བྱེད་པ་དང་། མོས་པ་དམན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱོར་
བ་དང་། ཆོས་མ་ཡིན་པ་འདོད་པ་ཆོས་འདོད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། འཆོ་བ་མ་དག་པ་
དེ་དག་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལྷ་བ་ངན་པ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། ཚུལ་
བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལྷག་
པའི་ཆོས་ལ་གནས་པ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ལ་འགོད་པ་དང་། ས་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་བྱག་གི་
མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་ལྡན་པ་དེ་བྱག་ལ་སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་བྱག་དང་། ཐབས་མི་མཁས་
པ་ཐབས་མཁས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་
བ་དང་། དམིགས་པ་ཅན་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། བ་དུལ་བ་དུལ་བ་ལ་
སྦྱོར་བ་དང་། བྱས་པ་མི་གཙོ་བ་བྱས་པ་གཙོ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། རྒྱ་བོ་བཞིར་ལྷུང་བ་
དེ་ལས་ཐར་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། བཀའ་སློ་མི་བདེ་བ་བཀའ་སློ་བདེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་།
ཞེན་པ་མང་བ་ཞེན་པ་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། འཕགས་པའི་ནོར་མེད་པ་ནོར་ལ་སྦྱོར་
བ་དང་། ཉད་པ་ཉད་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཤེས་པའི་སྤང་བ་དང་བུལ་བ་སྤང་བ་ལ་
སྦྱོར་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་མི་ཤེས་པ་ཤེས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། གཡོན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་
ཞུགས་པ་ལམ་གཡས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ལུས་དང་སྲོག་ལ་ཆགས་པ་དེ་ལ་མ་ཆགས་པ་
ལ་སྦྱོར་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་དང་བུལ་བ་དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་མི་གཙོད་པ་ལ་སྦྱོར་
བ་དང་། ཆོས་ལས་ཉམས་པ་ཆོས་འདྲིན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། རྩིས་སྤྲོད་པ་བྱག་དང་
བུལ་བ་དེ་བྱག་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པས་སྦྱིབ་པ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་སྦྱོར་
བ་དང་། མི་དགེ་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ལས་རྣམ་པ་སྐྱམ་ཏུ་ཅ་གཉིས་སོ། །ཞེས་བཤད་དེ། ཡོངས་སྦྱང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་
བསྟན་པར་ས་བཙུ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་གསུངས་ཏེ། མདོ་དེ་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་

དང་དེའི་གནས་ལུགས་ངི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྤར་ངི་མས་མ་དག་པ་
གཉེན་པོ་སྟོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངི་མ་རིམ་གྱིས་སྦྱང་བར་བྱེད་པའི་དོན་གྱི་དབང་འདི་
ཉེ་བར་བབྱང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་བོ་དག་ལ་ཡང་མཐོང་སྤང་དང་སྟོམ་
སྤང་རིམ་གྱིས་སྦྱང་བའི་ཚུལ་གསེར་ས་ལེ་སྦྱམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་དཔེར་བརྗོད་པ་
མཛད་པའོ། ཞེས་དར་རྒྱུ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ།

༼༩༽རྟོ་རྟེན་གནས་བདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དུག་ཅུ་ཙུ་བཞི་ཡོད་པའི་རྣམ་སྟོན་
གྱི་ཡོན་ཏན་སོ་གཉིས་ནི་མཆན་བཟང་སོ་གཉིས་དང་། འབྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སོ་གཉིས་
ནི། སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་
བརྒྱད་དེ་སོ་གཉིས་སོ། རྒྱུད་སྤྲོ་མའི་ལེའུ་གསུམ་པའི་དར་རྒྱུ་སོགས་ལས་ཤེས་དགོས་
སོ། འཕྲིན་ལས་སོ་གཉིས་ནི་སེམས་ཅན་པའི་སྐབས་སུ་མདོར་བསྡུས་བརྗོད་ཟིན་ཏེ།
རྒྱས་པར་ནི་རྒྱུད་སྤྲོ་མའི་ལེའུ་བཞི་བ་ཙུ་འགྲེལ་དག་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ།

༼༡༠༽བ་སྐྱའི་ཁྱད་བྱར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ལྷན་ཅིག་རྫོགས་སངས་
རྒྱས་སྐྱབས་འདས་དང་། དེ་བཞིན་ལྷ་དང་ལྷ་མིན་མི་དག་ཀྱང་། སྐད་ཅིག་སྐད་
ཅིག་ལ་ནི་སྟོན་པར་རུས། ཞེས་ཀྱང་གསུངས་ན་མདོར་ཤེས་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
ངང་ནས་སྐྱབས་བརྗོད་སོགས་རུས་པ་ལྷ་ཅི་སྟོས་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་སྟམ་མོ།

༼༡༡༽སངས་རྒྱས་གང་ཞིག་ས་གསུམ་ན་ཟླ་མེད་པའི་གཅིག་ཕུ་གང་ཡིན་པ་དེ་
ལ་འདུད་དོ། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་ངེ་ལྷ་བྱ་དང་ལྷན་ན། རང་བཞིན་རྣམ་དག་ནི་ཐོག་
མ་དང་དབྱས་དང་མཐའ་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱབ་པ་མེད་ཅིང་སྟོས་པའི་མཐའ་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། སྟོ་བྱར་རྣམ་དག་ནི། གཉེན་
པོས་སྟོ་བྱར་གྱི་ངི་མ་མཐའ་དག་ཞི་བ་སྟེ། དེ་ལ་བཏེན་ནས་འཕྲིན་ལས་འཇུག་པ་ལ་
ཚུལ་བ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཐོབ་པའོ། འདུས་བྱས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཡོན་ཏན་ངེ་ལྷ་བ་རྟོགས་

པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། སངས་རྒྱས་ཉིད་རང་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་པ་བདེན་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་
ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་བདེན་པའི་སྒྲིབ་པ་འགའ་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང་། འོན་ཏེ་མ་
བདེན་པ་ལ་སྒྲིབ་ནས་གཉིས་སུ་སྤང་བ་རུབ་པའི་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་གི་ཚུ་ལ་དུ་ཐུགས་སུ་
ཚུད་པའོ། །རི་སྟེང་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་མངོན་སུམ་དུ་
གཟིགས་པའི་ཚུ་ལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་པའོ། །སངས་རྒྱས་ནས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅེ་ན། བཅེ་
བའི་ཐུགས་རྗེ་ཅན། ཤེས་བྱ་རི་ལྟ་བུ་དང་རི་སྟེང་པ་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་པར་མཛད་པའོ། །ལམ་གྱི་
ཁྱད་པར་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དོན་གྱིས་ན་འཇིགས་པ་མེད་པ་དང་ཕྱིར་མི་
ལྟོག་པས་རྟག་པའི་ལམ་སྟོན་པའོ། །སྐར་མི་ལྟོག་པ་རྟག་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། རྟག་དངོས་
སུ་འདོད་པ་བབ་ཅོལ་ལོ། །རྣམས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། མཁྱེན་བཅེད་རལ་གྱི་མཆོག་བསྐྱམས་
པས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་མིང་གཟུགས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྐྱུ་བ་སྐྱུ་ལ་
གྱི་སྐྱུ་གུ་གཙོད་པར་མཛད་པ་དང་། མཁྱེན་བཅེད་རྩོམ་ཆོག་བསྐྱམས་པས་སྐྱ་ཆོགས་
པའི་ལྟ་བུའི་ནག་འཐིབས་པོས་བསྐྱོར་བའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཕྱིག་པ་འཇིག་
པར་མཛད་པའི་རྣམས་པ་མངའ་བའོ། །ཞེས་དར་རྟེན་ལས་སོ། །

།ཐ།འདིའི་དོན་ནི་རྣམ་བཤད་ལས། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཡེ་ཤེས་
ཀྱི་ཡུལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་དང་
སེམས་ལས་བྱང་བའི་རྣམ་རྟོག་འགགས་ཤིང་མི་འདུག་པས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་
ཡེ་ཤེས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་ཚུ་ལ་ཚུ་བཞག་པ་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་པར་ཁྱུགས་
སོ། །དེའི་ཕྱིར་གོ་འཕང་དེ་ནི་དང་བོར་ལོངས་སྟོད་རྫོགས་པའི་སྐྱུ་ཡིས་མངོན་སུམ་དུ་
མཛད་པ་སྟེ་བཅེས་པར་ཀུན་རྫོབ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

།ད།མཆོན་ཉིད་ལྡན་དུ་བསྟན་པ་ནི། དར་རྟེན་ལས། ཐོག་མ་དང་། དབུས་
དང་། མཐའ་སྟེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་མེད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་དང་། ཆོས་

དབྱིངས་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་ནམ་པར་དབྱེར་མེད་པས་ཐ་མི་དད་པ་དང་།
 སློ་འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྷུང་བ་མེད་པས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
 དང་། ཉོན་མོངས་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་དང་སྟོམས་འཇུག་གི་སྤྱི་བ་པ་གསུམ་དང་བྲལ་
 བས་ནམ་པར་དག་པའི་བྱད་པར་དང་། ཇི་མ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་། ནམ་པར་
 རྟོག་པས་རྟོགས་ཚུལ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་རང་
 བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟོགས་པ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་སོ་སོ་རང་
 གི་རིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་བར་བྱ་བས་ནི་འོད་གསལ་བའི་བྱད་པར་བསྟན་ཏོ། །རང་
 བཞིན་ནམ་དག་དང་སྤངས་པའི་ནམ་དག་གཉིས་ལྷལ་ཅན་གྱི་བྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་
 བསྟན་ཏོ། །དྲི་མེད་ནམ་པར་རྟོག་མེད་མན་ཆད་ལྔ་བར་སྦྱར། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཡོན་
 ཏན་ལྔ་ལྔ་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་
 དབྱིངས་དེ་ནི་ཆད་འདི་ཅམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་གཞལ་དུ་མེད་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། གཞུའི་
 ལྷང་གི་བྱེ་མ་ལས་འདས་པ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ལྷ་བཞིར་རྟོག་གས་བསམ་དུ་
 མེད་པ་དང་། གཞན་དང་མཉམ་པ་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་
 པའི་ཉེས་པ་ནམ་པར་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་ནམས་དང་ལྷན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 བཤད་དོ། །

༼ན་ཤུགས་རྗེ་ནམ་པ་བཅུ་དྲུག་གང་ཞེ་ན། ཚ་བ་མེད་པ་དང་གནས་མེད་པ་
 དང་། ཞི་བ་དང་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དང་། སྤང་བ་དང་
 རྟོར་བ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། ཏུས་གསུམ་
 མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ལྷས་མེད་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། དབྱེར་མེད་པ་དང་གནས་
 མེད་པ་དང་། ལྷས་དང་སེམས་ཀྱི་ལྷལ་མ་ཡིན་པ་དང་། གཟུང་དུ་མེད་པ་དང་གཞི་མེད་
 པ་དང་། སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་གནས་
 དང་། ནམ་པ་ལ་འཇུག་པས་ནམ་པ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པ་དང་ཉེ་

བར་ལེན་པ་མེད་པ་དང་། དག་པ་དང་ངི་མ་མེད་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་སྟེ། བྱང་
ཚུབ་ཆེན་པོའི་ཆོས་རྣམ་པ་བཙུ་བྱུག་ཐོབ་ནས་དེ་མ་ཐོབ་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་ཆེན་པོའི་
གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས། རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེ་
ཆེན་པོ་བཙུ་བྱུག་འཇུག་པའོ། །ཞེས་དར་རྒྱུ་ལས་བཤད་དོ། །འདིར་བྲངས་པའི་གཞུང་
ལྷག་མའི་ཆོག་དོན་རྣམས་མངས་སུ་དོགས་ནས་འདིར་མ་བྲིས་ཏེ། རང་རང་གི་འགྲེལ་
བ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག།

ད་ནི་རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་ཕྱིར་ཁོ་ལ་ཁས་སྲུངས་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཅ་ཆོག་གི་
ཆོག་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་མི་བཞེད་པར་གཞན་ལ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་
སྦྱོད་པའི་དོན་དུ་ཕྱིར་ཁོ་ལ་གྱི་ཁས་སྲུངས་ལ་འགལ་བ་བརྗོད་པའི་ཐལ་འགྱུར་གཙོ་ཆེར་
འགོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི།
ཐལ་འགྱུར་བ་དང་བཏགས་དོན་མ་བཅའ་བར་རང་རང་གི་སྟོ་ལ་སྤང་ཅམ་གྱི་སྟོ་ནས་
ཆོས་རྣམས་ཐ་སྦྱད་དུ་ཡོད་པར་འདྲིལ་བྱས་པས་སྤང་ཅམ་གྱི་དབུ་མ་བ་དང་ཉག་ཆད་
ཀྱི་མཐའ་ཕྱ་རགས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གནས་པས་རབ་རྟུ་མི་གནས་པའི་དབུ་མ་བ་
རྣམས་སོ། །འདི་ལ་རྟོག་དཔྱད་སྤར་བྱས་ཟིན་ཏོ། །དབྱེ་བ་ནི་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་
གཞུང་ཕྱི་མོའི་དབུ་མ་བ་དང་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཆེ་བྱུགས་ཞི་བ་ལྟ་བུ་བྱུགས་
འདྲིན་པའི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་ཁྱ་བྱང་ཕྱུག་བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུ་བྱུགས་མི་འདྲིན་
པའི་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་སྟེ་གསུམ་ཡོད་དོ། །གཞུང་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་མོའི་མདོ་དང་
རིགས་ཆོགས་བྱུག་དང་བཞི་བརྒྱ་བ་དང་སྦྱོད་འཇུག་དང་མདོ་ཀྱན་བརྟན་བསྐྱབ་
བརྟན་གཉིས་དང་བྱང་ཚུབ་ལམ་སྟོན་ལ་སོགས་པའོ། །ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་དོན་
དམ་བདེན་པ་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་མདོ་གཉིས་ནི་
རིམ་བཞིན་བྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་ཏེ། རིམ་བཞིན་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་
དེ་ལས་ཆོས་དེའི་གནས་ལུགས་གཞན་དུ་བྲང་དགོས་པ་དང་ཆོས་དེའི་གནས་ཚུལ་

དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་དེར་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱུ་ཟིན་ལྟར་ཁས་སྦྲང་དུ་མི་རུང་
བས་གཞན་དུ་བྱང་དགོས་པ་དང་སྐྱུ་ཟིན་གྱི་དོན་ཚད་མས་གྲུབ་ཀྱང་དེ་ཉིད་གནས་
ལུགས་མཐར་ཐུག་མིན་པས་གཞན་དུ་བྱང་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དགོངས་འགྲེལ་ནས་
བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་ཐོག་མ་དང་མཐའ་མ་ནི་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་མིན་པའི་བྱང་དོན་གྱི་
མདོ་དང་དེར་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་བར་བ་ནི་སྐྱ་རི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་
པས་ན། སྐབས་འདིར་དགོངས་འགྲེལ་གྱིས་བྱང་ངེས་ཕྱེ་བ་ལྟར་ཁས་སྦྲང་དུ་མི་རུང་
ངོ་། །ལང་གཤེགས་དང་དགོངས་འགྲེལ་དང་རྒྱན་སྒྲུག་པོ་བཀོད་པ་ལ་སོགས་པའི་
གཞུང་ཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་མདོ་ཚན་པ་ལྟས། སེམས་མ་གཏོགས་པའི་བྱེད་པ་བོ་གཞན་
མེད་པ་དང་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པར་རྣམ་ཤེས་གྱི་ཆངས་པས་
བཞག་པ་ཙམ་དང་སྟོང་བ་ཉིད་དང་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་རྣལ་
འབྱོར་སྟོད་པ་བས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མིང་དང་བརྟན་མ་བཞག་པའི་ཡོད་པ་དང་གནས་
སྐབས་སུ་རིགས་སོ་སོར་ངེས་པ་སོགས་ལ་དགོངས་ནས། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་
སེམས་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཕྱི་དོན་མེད་པར་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དང་།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོང་བོ་རྟག་བརྟན་དང་ཀྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་གསུངས་
པ་གཉིས་དང་། གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་
པ་གསུམ་དུ་སྟོན་པ་སྟེ་མདོ་ཚན་པ་ལྟ་སྐྱ་རི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱང་དོན་དུ་བསྐྱབ་
པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རྩ་ཆོག་འདིར་མདོ་དུག་བབྲངས་ནས་མདོ་ལྟ་བུ་དོན་དུ་བསྐྱབ་
པར་བཤད་པ་ནི་བྱེད་པ་བོ་གཞན་འགོག་ཕྱིར་དུ་སེམས་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་དེ་སྐྱ་རི་
བཞིན་པ་ཡིན་པས་བྱང་དོན་འགྲེལ་རྒྱུའི་མདོ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་བྱེད་པ་བོ་
གཞན་མེད་པ་དགོངས་གཞིར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་འཇུར་རོ་ཞེ་ན། བྱེད་པ་བོ་གཞན་
མེད་པར་ཤེས་ཆེད་དུ་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི་བྱེད་པ་བོ་གཞན་མེད་པ་
ལ་དགོངས་ནས་སེམས་ཙམ་དུ་གསུངས་ཞེས་པ་མ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་ཅེས་བཤད་
དགོས་སམ་སྟུམ་མོ། །འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ཀའི་བཤད་ཚུལ་འདི་ནི་

སྟོང་ཐུན་ཆེན་མོའི་རྒྱུ་ལྷན་པ་ལྟར་དང་ལེགས་བཤད་སྟོང་བོའི་བཤད་
 ཚུལ་དང་འགྲིག་དཀའ་བའི་ཚུལ་སྤར་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །འཁོར་བ་ཀུན་ཉོན་ཕྱོགས་
 དང་མུང་འདས་ནམ་བུ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་སྒོ་ལ་སྤང་ཞིང་གྲགས་པ་སྟེ་
 རྣམ་པ་ཤར་བའི་རི་ལྷ་བ་དང་རི་སྟེང་པས་བསྐྱས་པ་ཀུན། མ་བཟགས་མ་དབྱེད་པའི་སྒོ་
 ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་འཛིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་སྐྱོད་དང་རྟོག་
 པས་པར་བཏགས་པ་ཚམ་མེན་པར་ཡུལ་གྱི་སྟེང་ནས་བྱུང་པ་དང་རྒྱས་ཡོད་དང་རང་
 མཚན་དང་རང་ངོས་ནས་བྱུང་པ་དང་བདེན་པར་བྱུང་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པ་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་དགག་བྱའི་བདག་ཡིན་པར་དོན་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་
 རང་ངོས་ནས་མེད་པ་དང་མིང་དང་རྟོག་པས་པར་བཏགས་པ་འདིར་འཁོར་འདས་ཀྱི་
 བྱ་བྱེད་ཀུན་གྱི་མ་ཉམས་ཤིང་བྱར་མ་ཆག་པར་འཛིག་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ནི་དབུ་མ་བ་
 སྟེ། འཛིག་ཚུལ་འདི་ལས་རགས་པ་རང་ངོས་ནས་བྱུང་པ་སོགས་དང་ཕྱ་བ་མིང་དང་
 རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཚམ་དུ་ཡང་མེད་པ་སོགས་གང་འདོད་པར་བྱས་ཀྱང་རྟོག་པ་དང་
 ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་ངོ་། །གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་སྟེང་དུ་བདག་སྟེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
 ཀྱིས་བྱུང་པ་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་ཡིན་
 པས། དེར་མེད་པ་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་གཉིས་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་ནི། རྗེ་རྒྱལ་གཟུགས་མ་དང་ལ་
 སོགས་པའི་སྐྱེས་བསྐྱས་པ་ཡོད་མེད་སོགས་མཐའ་བཞི་སྟེ་འགོག་དང་ཐུ་བཞི་སྟེ་འགོག་
 དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཏེ་བཞིས་འགོག་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་ནི་རྣམ་
 ལྷ་དང་རྣམ་བདུན་གྱི་གཏན་ཆོགས་གཉིས་ཀྱིས་འགོག་ལ། བདག་དེ་གཉིས་ཀའང་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་ཉིད་ཀྱིས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་
 དང་རྒྱ་མེད་ལས་སྟེ་བ་མེན་པའི་ཕྱིར་མིག་སོགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟེ་བ་མེད་
 དོ། །བདག་ལས་སྟེ་ན་སྟེ་བ་དོན་མེད་པ་དང་སྟེ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་།
 གང་ན་གང་ཡོད་པ་དེ་ནི་དེ་ལས་སྟེ་བ་མེན་ཏེ། འཁར་གཞོང་ལ་ཞོ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ་

ཞེས་པ་དང་། ས་མུག་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ན་རྒྱ་ས་བོན་དང་འབྲས་བུ་མུ་གུ་
 ཏུས་ཏྲ་ཏུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་ས་བོན་སྐྱོ་བོ་ཞིག་ནས་མེད་ཀྱང་འབྲས་བུ་མུ་
 གུ་སྒོན་པོ་སྐྱེས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ས་མུག་རང་བཞིན་གཅིག་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་
 བ་དང་འགལ་བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཀྱིན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་
 པའོ། གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་མེ་མྱེ་ལས་སྐྱེན་པ་འཕྱག་པོ་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་དང་། རྒྱ་དང་རྒྱ་
 མིན་པ་ཀྱན་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་ཀྱན་མཚུངས་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དང་། རང་
 གི་མཆན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ས་མུག་གཉིས་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་མི་
 རུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་གྲོ་དང་ནས་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། རང་གི་མཆན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་ན་ཏུས་ནམ་ཡང་ལྷོག་པ་མེད་པས་ས་མུག་གཉིས་ཀྱང་ཏུས་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་
 འགྱུར་དགོས་པ་ལ། ཏུས་མཉམ་དུ་ས་མུག་དེ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རང་གི་མཆན་ཉིད་
 ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་འབྲས་བུ་གཞན་སྐྱེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དོ། ཞེས་
 པའོ། བོད་ཁ་ཅིག་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྐྱ་ཕྱི་བས་བྱབ་ཅིང་། གཞན་ལ་ཏུས་མཉམ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་སྐྱ་ཕྱི་བའི་གཞན་འགོག་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། ཡང་བོད་མང་བོས། ལྷོག་པ་གཅིག་
 པའི་དབྱང་འཕུལ་འདྲོད་པ་སོགས་འཁྲུལ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་མི་
 འདྲོད་ཅིང་གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་དུའང་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་སྐྱག་ཆང་
 བས་སྐབས་འདིར་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་འདྲོད་པ་ནི་སྒྲོན་པའི་སྒྲོས་གར་དང་འབྲ་བ་ཡིན་
 བོ། བདག་དང་གཞན་རེ་རེའི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བའང་
 ཞིགས་པ་ཡིན་ནོ། རྒྱ་མེད་པར་སྐྱེ་ན་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ས་བོན་འདེབས་པ་
 དང་ཉོ་ཆོང་བྱེད་པ་སོགས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་མཐོང་བ་དང་
 འགལ་བ་དང་། དངོས་པོ་ཀྱན་ལས་འབྲས་བུ་ཀྱན་སྐྱེ་བའང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། འབྲས་
 བུ་ལ་སྐྱ་བཞིར་དབྱད་ནས་གཞན་སྐྱེ་དགག་པ་ནི། གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་རྒྱ་དེས་འབྲས་བུ་
 རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་དང་། གཏན་ནས་མེད་པ་དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་
 དང་། ཡོད་མེད་གཉིས་གང་ཡང་མིན་པ་རྣམས་ལས་གང་སྐྱེད་བགྲང་སྟེ་བཟག་གོ་དེ་

ལ་འབྲས་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་དགོས། གཏན་ནས་
མེད་པ་ལ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བྱེད་དང་བལ་ལ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་སྤར་གྱི་རིགས་
པ་དེས་བསལ་ཞིང་། གཉིས་ཀ་དང་བལ་བ་སྟེ་གང་ཡང་མིན་པ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་དེ་
ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ། །དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པར་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱེད་པ་མིན་ཏེ།
དོན་དམ་པར་རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་མིན་ཞིང་། དོན་དམ་པར་རྒྱ་དུ་
མས་འབྲས་བུ་གཅིག་མི་སྐྱེད་ལ། དོན་དམ་པར་རྒྱ་གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་དུ་མ་སྐྱེད་པ་
མིན་ཞིང་། དོན་དམ་པར་རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བུ་དུ་མའང་བསྐྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་
གཅིག་གིས་འབྲས་བུ་གཅིག་སྐྱེད་པ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་
བུ་གཅིག་སྐྱེད་པ་སོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རུང་བ་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟགས་ཟུར་བཞི་བོ་
འདིར་དོན་དམ་པ་སོགས་དགག་བྱའི་བྱད་པར་མི་སྦྱོར་བ་ནི་འབྲུལ་བར་ཤེས་པར་
བྱའོ། །རྟེན་འབྱུང་མིན་པའི་ཆོས་ནི་ལྷགས་འདིར་མེད་ལ། རྟེན་འབྱུང་ནི་སྤང་ནས་སྐྱབ་
པ་དང་སྟོས་ནས་སྐྱབ་པ་དང་བརྟེན་ནས་སྐྱབ་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་
ནང་གི་ཆོས་ཀྱན་ཚུགས་སྐྱབ་དང་རང་དོས་ནས་སྐྱབ་པ་རྣམས་མིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི།
བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེར་ཟབ་པའི་ཉམས་ལེན་དང་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་
དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཉམས་ལེན་ཆང་ཞིང་། རིམ་བཞིན་རྟག་པ་དང་
ཆད་པའི་མཐའ་གཉིས་སེལ་བའི་ཕྱིར་འདི་ནི་རིགས་པའི་རྒྱལ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
སྟག་ཆང་བས་དོན་དམ་དང་ཆད་སྐྱབ་དང་ཚུགས་སྐྱབ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་ནམ་
མཁའ་བར་འདོད་པ་དང་འདྲ་སྟེ། སྐྱབ་མཐའ་བ་སྐྱས་ཀྱང་ཆད་སྐྱབ་དང་ཚུགས་སྐྱབ་
དོན་གཅིག་ཏུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གདགས་གཞི་སྤང་བོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་
གཏོགས་པ་རང་དབང་བའི་བདག་ནི་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གདགས་གཞི་སྤང་བོ་རྣམས་གང་
ཟག་མིན་ཞིང་། གང་ཟག་དེ་གདགས་གཞི་སྤང་བོ་ལས་ངོ་བོ་གཞན་པ་མིན་ལ། གང་
ཟག་དེ་གདགས་གཞི་སྤང་བོའི་རྟེན་མིན་ཞིང་། གང་ཟག་དེ་དོན་དམ་པར་གདགས་
གཞི་སྤང་བོར་བརྟེན་པའང་མིན་ལ། གང་ཟག་དེ་དོན་དམ་པར་སྤང་བོ་དང་མི་ལྡན་པ་

དང་། གདགས་གཞི་ཕུང་བོའི་དབྱིབས་གང་ཟག་མིན་ཞིང་། གདགས་གཞིའི་ཕུང་བོའི་
 ཆོགས་པ་གང་ཟག་མིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གིང་རྟ་སྤར་ལྷར་བཅས་ན་རང་དབང་བའི་
 གིང་རྟ་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རྣམ་བཟུན་གྱི་དབྱུང་པ་འདི་བྱམ་པ་དང་སྣམ་བྱ་
 དང་རེ་ལྗེ་དང་དམག་དང་ནགས་ཆལ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདེན་མེད་དུ་
 གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་སྤྱར་བར་འདུག་པ་ཙུ་འགྲེལ་ནས་གསུངས་སོ། །ཐལ་འཇུག་བ་
 རང་པན་ཚུན་ཟབ་རྒྱས་གྱི་དོན་འགའ་ཞིག་ལ་བརྒྱལ་བརྟགས་བྱེད་པའི་སྐབས་འགར་
 རྒྱལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་ཚུལ་གསུམ་མཐུན་སྤང་བར་ཆད་མས་གྲུབ་པ་དང་རྟགས་མཐུན་
 སྤང་བ་ཅམ་ཡོད་པར་བཞེད་ཀྱང་། རང་དབང་བའི་ཆད་མས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་མིན་
 པའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་གྱི་སྦྱོར་བ་མི་འདོད་པས་ན། སྟག་ལོས་ལྷགས་འདིར་རང་རྒྱུད་ཐ་
 སྟད་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་འཁྲུལ་ལོ། །

དབྱེ་གཞི་ཤེས་བྱ་དེར་དབྱེ་ངོ་ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་
 ཡོད་ཅིང་། དེ་ལས་མང་བོ་དགོས་པ་མིན་ལ་ཉུང་ན་མི་འདུ་བས་བདེན་པ་གཉིས་པོ་
 དེར་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་པ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན་གཟུགས་བདེན་མེད་
 དེ་གཟུགས་གྱི་གནས་ལྷགས་སུ་མི་རུང་བ་སོགས་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ལྡོག་པ་གཅིག་
 ཡིན་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་དེ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཀྱན་གྱི་མངོན་སུམ་གྱི་སྦྱོད་ལུལ་དུ་འཇུག་
 བ་སོགས་གྱི་སྦྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་པ་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ལ་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་
 ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །བདེན་གཉིས་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི། རིགས་ཤེས་དང་ཐ་སྟད་
 པའི་སྒོ་ལུལ་གང་ལ་དོན་དམ་དང་ཐ་སྟད་དཔྱོད་པའི་ཆད་མར་སོང་བ་དང་ཆད་མ་
 དེས་རྟེན་པའི་དོན་ནི། རིམ་པ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་དོན་ཡིན་
 ནོ། །སྐྱབས་ཤིང་ནི། ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་པ་དང་དོན་གྱི་མཆོག་གམ་དམ་པའང་
 ཡིན་པ་དང་སྤང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་མཐུན་པའི་མི་བསྐྱུ་བའམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། བདེན་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་ནི་གནས་ལྷགས་མཐོང་བ་

ལ་སྐབ་པའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་ལ། སྐོ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེའི་ངོར་བདེན་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། འོན་དམ་བདེན་པའི་དབྱེ་བ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་དང་། དངོས་པོ་སྟངས་བ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་སྟངས་བ་ཉིད་
དང་། རང་བཞིན་སྟངས་བ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟངས་བ་ཉིད་དེ་བཞི་དང་། ནང་
སྟངས་བ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྟངས་བ་ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་སྟངས་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་
བཙུ་བྱུག་དང་། སོགས་སྐྱས་བསྐྱས་པ་སྟངས་བཅོ་བརྒྱད་དང་སྟངས་བཅོ་ཉི་ཤུའོ། །སྐྱས་
བརྗོད་ཀྱིས་དབྱེ་ན། སོ་སྐྱེའི་སྟངས་བཅོ་དོན་སྐྱེའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐོ་དང་འཕགས་
པའི་སྟངས་བཅོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྐོ་གཉིས་ཡུལ་དང་བཅས་པ་རིམ་བཞིན་རྣམ་
གྲངས་པའི་དོན་དམ་དང་གཞན་ཏེ་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་ཡིན་ནོ། །དབུ་
མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་རང་ལུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་
པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་མིན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ཤེས་ངོར་མའི་བྱད་
བཞིན་དང་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སོགས་ལ་བདེན་ཞེས་པ་དང་མི་བདེན་ཞེས་
པའི་ཐ་སྙད་ཐོབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རིམ་བཞིན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་
རྫོབ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ནི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་སྡོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་གྲོགས་སུ་
གྱུར་པ་སྟེ། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཐབས་དང་རིགས་ཤེས་ནི་ཐབས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟངས་བ་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི་རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྷ་ངན་སོགས་བརྟོག་པ་
དང་བདེན་འཇིན་དང་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་སྐོ་ལ་སྤངས་སྤངས་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་ན།
སྟག་ལོས་གནས་སྐབས་ཏེ་རིམ་པ་གསུམ་པར་སྟངས་བཅོ་མིན་པའི་སྐོས་བྲལ་སྐོམ་པར་
འདོད་པ་འཁྲུལ་ལོ། །

སྟན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་བཀྱི་བའི་རིམ་པ་ནི། དང་པོར་ལས་གསོགས་
པ་དང་འབྲས་བུ་སྦྱང་བའི་རྣམ་ཡོད་ཀྱི་བདག་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་བསོད་ནམས་
མིན་པ་ངན་འགྲོའི་རྒྱ་བརྟོག་པ་དང་། བར་དུ་མི་རྟག་སོགས་བཙུ་བྱུག་གི་སྟངས་བ་དང་།

བདག་མེད་བསྟན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཉག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་དང་རྩལ་ཡོད་ཀྱི་
བདག་གཉིས་བསྟོག་སྟེ་ལམ་ཀྱི་སྟོང་རུང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཐ་མར་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་དེ་
བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲོ་ནས་སྟོམ་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་
རིམ་གྱིས་ཉག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྤྲོ་རགས་ཀྱན་དང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དྲི་མ་བག་
ཆགས་དང་བཅས་པ་འདྲིམས་པར་མདོ་དང་སྟགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་ལས་གསུངས་ཤིང་
དེ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་མཁན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཟབ་མོའི་དོན་སྟོམ་པའི་རིམ་པ་ལ། ལས་དང་པོ་བས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་སྟོང་བ་
འདོན་ཚུལ་དང་། ཞི་གནས་རྗེས་མཐུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་རྗེས་མཐུན་པ་
སྟོམ་ཚུལ་དང་། ཞི་གནས་དངོས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་དངོས་སྟོམ་ཚུལ་དང་། སྟོང་
བ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་སྟོམ་ཚུལ་དང་། སྟགས་སྤྲོ་མེད་ཀྱི་བདེ་ཆེན་གྱིས་
སྟོང་བ་ཉིད་སྟོམ་ཚུལ་ཏེ་ལྟ་ཡོད་པ་རྣམས་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཁས་
པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་ཞིབ་ཏུ་སྟོན་ཤིག །རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་
སྟོང་བ་ཉིད་རི་ལྟར་རྟོགས་དཀའ་བ་བཞིན་དུ་མིང་ཅམ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཐད་
པའི་ཐ་སྟད་ཀྱི་འདྲིམ་མཆོམས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཞིང་། ཀྱན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་བདེན་པ་
གང་ལས་ཉམས་ན་ཡང་སྤང་བར་འདྲ་ཞིང་མཐར་ལྷུང་བར་འདྲ་བའི་བྱིར་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་
ཡོད་པ་དང་དོན་དམ་པར་མེད་པ་འདི་གཉིས་ལ་ཉེ་རིང་བྱ་མི་རིགས་པས་དེ་གཉིས་
ཀ་བྱང་དུ་འབྲེལ་བར་ཤེས་ཤིང་སྟོམ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཅེས་སོ། །མཆན་ཉིད་གསུམ་ཀྱི་
འདྲིམ་ལུགས་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དང་མཚུངས་ཤིང་སྟུལ་དེ་ཐག་པ་ལ་
མེད་པས་ཀྱན་བརྟགས་དང་སྟུལ་དངོས་ལ་ཀྱན་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་
པ་དང་འདྲ་བར། གཤིས་སམ་རང་བཞིན་ནི་གཞན་དབང་གི་རྟེན་འབྲེལ་བྱས་པ་ཅན་
ལ་ནི་ཀྱན་བརྟགས་དང་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དང་། ཡང་གཤིས་སམ་རང་
བཞིན་ནི་བྱིས་པར་ཏེ་སོ་སྟེའི་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ན་དེ་ཡོད་པ་ཀྱན་བརྟགས་

དང་རྒྱལ་བའི་རི་ལྷ་བ་མཆིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྟེ་ཡུལ་དུ་ཐུར་པའི་དེ་ཡོངས་
 ལུ་ལུབ་པར་བཞེད་དོ། །རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ལུབ་པ་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་མི་བཞེད་པའི་
 ཕྱིར་ཁས་སྤངས་ཀྱི་བྱད་པར་ཐུན་མོང་མིན་པ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་མང་བོ་ཡོད་དོ། །དེ་
 ཡང་ཐ་སྟད་དཔུང་པའི་སྒོས་རིམ་བཞིན་མི་ཁྱེད་པ་དང་མི་ལུབ་པའི་ཕྱིར་བྱི་རོལ་གྱི་
 དོན་ཡོད་པ་དང་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་མེད་པར་བཞེད་པ་དང་། བདེན་ལུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་
 ཡོད་པར་འདྲིན་པའི་སྒོ་ཡོད་བཞིན་དུ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་མིན་པར་གསུངས་པས་
 བདེན་འདྲིན་དེ་ཉོན་སྒྲིབ་ཡིན་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་
 མེད་ནི་སྟོང་གཞིའི་སྟོན་པ་འདྲིན་པས་ན་ཕྱ་རགས་མཚུངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་
 རྒྱུད་ཀྱི་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་ལ་བདེན་
 འདྲིན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་མ་བསྐྱད་པ་མེད་པ་དང་ཆད་མས་རྟོགས་ཚུལ་ལ་གསར་
 རྟོགས་ཀྱི་དཔུང་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་བྱིས་ཤེས་ཏེ་སོ་སྒྲེའི་ཤེས་པ་ཀུན་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་
 པ་དང་བཅད་ཤེས་ཆད་མར་ལུབ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་རྣམ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་ཚོར་བ་རྣམས་
 ཡིད་མངོན་ཡིན་པ་དང་མངོན་པ་གོང་འོག་ནས་བཤད་པའི་དབྱ་བཅོམ་པ་འགའ་ཞིག་
 བདེན་རྣམ་བཙུ་བྱག་མངོན་དུ་ཐུར་ཀྱང་འཕགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རྟོག་པར་ཐུར་པའི་
 ཡིད་མངོན་ཡོད་པ་དང་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་མི་རྟོག་སོགས་བཙུ་བྱག་མངོན་དུ་ཐུར་
 པའི་སོ་སོ་སྒྲེ་བོ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་དང་། རྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་
 དང་སྒྱུར་ལམ་ཐོབ་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་པ་དང་ཞིག་པ་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདེན་
 རྣམ་བཙུ་བྱག་མངོན་ལུས་དུ་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྱུར་ལམ་ཙམ་ལའང་མི་སྒྲིབ་པ་དང་
 དུས་གསུམ་དངོས་པོར་བཞེད་པ་དང་། སྒྲེ་བའི་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱ་ཤི་བསྒྲེད་པའི་ཕྱིར་ཞིག་
 པ་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དགེ་མི་དགེའི་ལས་འགགས་ནས་བསྐྱལ་བ་མང་བོ་
 སོང་ཡང་། ཐོབ་པ་དང་རྒྱན་དང་ཆུད་མི་ཟ་བ་མེད་ནའང་འབྲས་བུ་འབྱེན་པ་འཐད་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞིག་པ་དངོས་པོར་སྒྲིས་པ་ཙམ་ནི་བཏགས་དོན་ལ་དཔུང་ནས་སྒྲིས་པ་མིན་
 ཏེ། དཔེར་ན་བུམ་པ་དངོས་པོར་སྒྲིས་པ་བཞིན་ནོ། །དུས་ཡུན་རིང་བོར་སོང་བའི་ངག་

རྒྱལ་པོ་སྤྲུལ་པའི་ལས་བྱས་པ་མ་ཞིག་པར་ད་ལྟ་སྟོ་ལྟན་སྤྲུལ་ལ་སྤང་བར་འདོད་ན་སྟོན་
བྱས་པའི་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་མཐའ་དག་ད་ལྟ་མི་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཞིག་
ཡོད། བཏགས་དོན་ལ་མ་དབྱེད་པར་འདྲིལ་བྱས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་དང་རང་
རིག་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་པན་རྒྱུ་སྟོས་ཆེ་མངོན་སུམ་མཆན་ཉིད་པ་
ནི་ཡུལ་ཡིན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ནི་མིན་པ་དང་། འགོག་བདེན་ཆོས་དབྱིངས་དང་འཕགས་
པ་ནམས་གྱི་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་དང་། ལྷག་མེད་གྱི་ཆེ་སྤང་བོ་ཟད་
པར་མི་རུང་ཞིང་། ཆོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་འདྲིལ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ལྷག་བཅས་ལྷག་
མེད་གྱི་སྤང་འདས་གྱི་བྱུང་པར་ནི་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྤང་བའི་འབྲུལ་སྤང་ཟད་མ་
ཟད་གྱི་གོ་རིམ་བསྐྱོག་པས་འདྲིལ་དགོས་སོ། ཉོན་མོངས་གྱི་ས་བོན་མ་ཡིན་པའི་བག་
ཆགས་ནི་ཤེས་སྤྲོད་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པའི་མ་རིག་པའང་ཡོད་པར་བཞེད་
དོ། ཉོན་མོངས་མ་ཟད་པར་ཤེས་སྤྲོད་སྤྲོང་བའི་མགོ་མི་ཚོམ་ཞིང་། སྤང་བས་ཡོད་མཐའ་
དང་སྤྲོང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་རྒྱལ་དེ་ནམས་དང་། སོགས་སྤྲུལ་བསྤུས་པ་འགོག་སྟོམས་
གྱི་བྱུང་པར་དང་ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་སྤྲེད་རྒྱལ་དང་། བག་ཆགས་བསྐྱོད་གཞི་དང་། གང་ཟག་
གི་མཆན་གཞི་འདྲིལ་རྒྱལ་སོགས་སྤྲེད་མོང་མིན་པའི་བྱུང་པར་མང་བོ་ཡོད་པ་ནམས་
འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་གྱི་དབྱུ་མའི་གཞུང་དང་རྗེ་ཡབ་སྲས་གྱི་ལེགས་བཤད་ནམས་ལ་
ཞིབ་དུ་སྟོས་ཤིག །

ཆད་མ་ལ་མངོན་སུམ་དང་དངོས་སྟོབས་གྱི་རྗེས་དཔག་དང་དཔེ་ཉེར་འཇལ་
གྱི་རྗེས་དཔག་དང་ལུང་གི་ཆད་མ་སྟེ་བཞིར་བཤད་ཀྱང་། གཞལ་བྱ་མངོན་སྟོག་གཉིས་
སུ་ངེས་པའི་དབང་གིས་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། ཉུགས་
ལ་སྟོས་པ་མིན་པར་རང་གི་འདྲིལ་སྤངས་གྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་མངོན་སུམ་པར་བསྤྲུ་
བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཆད་མའི་དོན་ཡིན་པར་བཞེད་ཅིང་། དབྱེ་ངོ་ནི་
དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་དང་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྟེ་གསུམ་ཡོད་དོ། ཉུགས་

སམ་རྒྱ་མཆན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིག་ཡུལ་ཏེ་རང་གི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་
སྒྲིག་གྱུར་པ་ལ་བསྟུ་བ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་སྟེ། དབྱེ་ན་ཅུང་
ཟད་སྒྲིག་གྱུར་དང་དཔེ་དང་འབྲ་བའི་སྒྲིག་གྱུར་དང་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་ཏེ་གསུམ་འཇལ་
བའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དང་དཔེས་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག་དང་ལུང་གི་
ཚད་མའམ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་སྟེ་གསུམ་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །རང་གི་འཛིན་
སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ཅུས་ཤིང་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་དེར་ཚད་མ་གཞན་
ཀྱིས་གཞོད་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་མི་བསྟུ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་དེ་ལ་
འཁྲལ་ཡང་ཚད་མར་སོང་བ་མི་འགལ་ཏེ། མི་བསྟུ་བའི་དོན་ནི་སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་མང་
བོ་བཤད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྗེས་ཀྱི་སྐྱབ་བཞིན་ཏུ་མི་བསྟུ་བའི་སྐྱབ་ཡང་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་
འཇུག་པ་མིན་ནོ། །མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་སྐྱབ་བྱེད་ནི་རིམ་བཞིན་ལས་འབྲས་
ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་ཡིན་ལ། བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོན་འགྲོའི་ཆོས་ནི་དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བར་གྱུར་
པའི་དད་པས་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་རུ་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
ནི་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་རྒྱ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དོན་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །

དམན་པ་དང་འབྲིང་དང་མཆོག་གི་སྐྱེས་བུའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གསུམ་ཏུ་རྒྱལ་
བས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཚུལ་ཀྱན་འདུས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དང་པོར་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་
དང་བར་ཏུ་ཆོགས་བསགས་པ་དང་མཐར་སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་གཏུལ་བྱ་རྣམས་
ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་གཉིས་སྐྱབ་པ་ལས་བརྩམ་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སྐྱེས་བུ་འབྲིང་ལས་ཉན་རང་གཉིས་དང་འབྲིང་གི་ལམ་ལས་དེ་དག་གི་ལམ་
དབྱེ་ཞིང་། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་ཐེག་ཆེན་འདུས་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གསུམ་ག་སྐྱེས་བུ་གསུམ་
ཀྱི་ལམ་ཏུ་འདུས་པ་ཡིན་ལ་རྒྱལ་བ་འདིའི་བསྟན་པ་ལ་ཐེག་པ་བཞི་བ་ཡོད་པ་མིན་
ནོ། །ལུགས་འདིར་ཉན་རང་གི་རྟོགས་རིགས་མཐུན་ཞིང་། རིགས་ཀྱི་ས་དང་། བརྒྱད་པའི་

ས་དང་། མཐོང་བའི་ས་དང་། བསྐྱབས་པའི་ས་དང་། འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་ས་དང་།
བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་སྟེ་དམན་པ་ས་
བརྒྱད་ཀྱང་བཞེད་པ་དང་། གཞུང་འགའ་ཞིག་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དོར་ནས་དཀར་བོ་
རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་བཟངས་ནས་བརྒྱད་དུ་བྱེད་པའང་ཡོད་དོ། རྟོགས་རིགས་འབྲ་
ཡང་ཆེ་གསུམ་དང་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱལ་སོགས་པའི་དུས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཉན་རང་གི་འབྲས་
བུའི་ཁྱད་པར་དབྱེད། ཁྱེད་པ་བརྟན་པ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བརྟན་ནས་པ་རོལ་
ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་དང་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞིའི་ཡལ་ག་དང་། རྟོགས་སྒྲིན་སྤངས་གསུམ་
ཀྱི་ལོ་འདབ་འབྲས་སྤྱང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་སྐྱེ་བཞིའི་ཡོངས་འདུའི་དབང་བོ་བསྐྱེད་
པར་བྱ་དགོས་སོ། ཉེ་ཡང་ཆོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་བྱང་ཕྱོགས་དང་
བོ་གསུམ་དང་དབང་སྟོབས་སོ་སོར་སྦྱོར་བ་ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་དང་། རིགས་དང་ཕྱིར་མི་
ལྟོག་པའི་རྟགས་སོ་སོར་སྦྱོར་བ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ནས་བཤད་པ་ལྟར་སྟོམ་ཚུལ་
སོ་སོར་ཡོད་པ་དང་། ཐོས་བསམ་དང་སྟོམ་བྱུང་གཙུག་ཆེ་བའི་རོ་བོའི་ཁྱད་པར་རྣམས་
ཀྱིས་འབྱེད་དོ། །

ས་བརྒྱའི་མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་
དུ་རྟོགས་ཚུལ་ལ་མི་འབྲ་བའི་ཁྱད་པར་དབྱེར་མེད་ཀྱང་གདུལ་བུའི་དོན་ནམ་པར་
ཕྱིན་སོགས་ལ་སྦྱོད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བར་
མངོན་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ་ཆོན་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་གངས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བ་དང་།
ས་སོ་སོའི་སྐྱབས་ཀྱི་དྲི་མ་སྦྱོང་བ་དང་ལམ་བཟོད་པའི་སྟོབས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་
བ་དང་། པར་ཕྱིན་ལྟག་པའི་ཁྱད་པར་དང་། རྣམ་སྒྲིན་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་
བའི་ཁྱད་པར་ཉེ་བཞིས་ས་བརྒྱ་སོ་སོར་འཛོག་གོ། ལ་རེ་རེ་ལའང་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་
སོགས་པའི་ངེས་ཆོག་དང་། སྤར་བཤད་པ་ལྟར་བསྐྱབས་པ་གསུམ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་དང་ཟག་
མེད་ཀྱི་སྤང་བོ་ལྟ་སྦྱོང་ཚུལ་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་སྟེ་ཆོན་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་

དང་། བཞེན་པ་པར་བྱིན་ལྷག་པའི་བྱད་པར་དང་། འཛམ་གླིང་ལ་དབང་བའི་འཁོར་
བསྐྱར་དུ་སྒྲེ་བ་སོགས་ནམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲེ་བ་འཛིན་པའི་བྱད་པར་དང་། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་
ཉགས་དང་ས་སོ་སོའི་མི་ལྷས་གཉིས་དང་། ས་སོ་སོའི་སྤང་བྱའི་བྱད་པར་དང་། གཉེན་
པོ་ཡོངས་སྤྱོད་གི་བྱད་པར་ཏེ་བརྒྱད་ཀྱིས་ནམ་པར་བཤད་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་གསེར་སྤང་
ལས་ཤེས་དགོས་སོ། །

འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ནི་རེས་
འཛིག་མིན་པར་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་སོང་ཞིང་། སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ནམ་ཉོག་ཀྱན་ཉེ་བར་ཞི་
བས་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་གནས་པ་བརྟན་པོ་མཐར་བྱིན་ཅིང་སྲིད་པ་རི་སྲིད་པར་
མཉམ་བཞག་ལས་བཞེངས་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་ཡང་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་
དུ་ཆོས་སྣ་ཆོགས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་བྱ་བ་འང་མཛད་དོ། །ནམ་མཁུན་
ཀྱིས་ཆོས་དབྱིངས་གཟིགས་ངོར་གཉིས་སྤང་གི་སྒྲོས་པ་ཀྱན་ལོག་ནས་མེད་ཀྱང་
བཏགས་དོན་ལ་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་རི་སྟེད་པས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཕྱག་མཐིལ་དུ་སྒྱུ་རུ་ར་བཞག་པ་བཞེན་དུ་མཁུན་པར་མཛད་དོ། །འབྲས་བུ་ཆོས་སྐྱ་
གཅིག་དང་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་དང་ཆོས་ལོངས་སྤྱལ་བའི་སྐྱ་གསུམ་དང་། ངོ་
བོ་ཉིད་སྐྱ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་ལོངས་སྐྱ་སྤྱལ་སྐྱ་བཞི་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐྱ་
ལོངས་སྐྱ་དངོས་དང་བཏགས་པ་བ་དང་སྤྱལ་སྐྱ་སྟེ་ལྷ་ཡོད་པར་བཞེད་ཅིང་། སྤབ་པའི་
དབང་བོ་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་གཟུགས་སྐྱ་མི་མངའ་བར་གཞན་ངོར་སྤྱལ་དགོས་པ་ནི་འཁྲུལ་
བར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་སྟོ་བྱར་དང་རང་བཞིན་ནམ་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་དང་། ཡེ་
ཤེས་ཆོས་སྐྱ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྟེ་ཆོན་ཉེར་གཅིག་ལ་
སོགས་པ་དང་། འཁོར་དང་ཞིང་དང་སྐྱ་དང་ཆོས་དང་མཛད་པའི་བྱད་པར་ལྷ་དང་ལྷན་
ཞིང་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱའི་སྤང་བ་མི་སྤྱད་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྗེས་པའི་སྐྱ་
དང་། བཟོ་བ་སྤྱལ་སྐྱ་དང་སྐྱེ་བ་སྤྱལ་སྐྱ་དང་མཛད་པ་བཙུ་གཉིས་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་

ཆེན་པོའི་སྤྱལ་སྤྱུ་སྤྱེ་གསུམ་མོ། །དེ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱན་ཅིང་འདེབས་པའི་གསུང་ཡན་ལག་
དྲུག་ཅུ་ཙུ་བཞིའི་ཆངས་དབྱངས་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་ཁྱོན་ཀུན་འགོངས་པར་མཛད་དོ། །

སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་གྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་རྣམ་པ་བརྟན་
གཡོ་ཀུན་ལ་བྱབ་པ་ནམས་སྤྱལ་བ་དང་ལྷན་པ་ནམས་ཀྱི་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་
བསྐལ་བར་དང་བསྐྱོག་པ་སྤྱེ་བསྐལ་བ་སྐད་ཅིག་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་། བ་སྤྱའི་
ཁྱང་བྱ་རེ་རེར་བརྟན་གཡོ་ཐམས་ཅད་བཀོད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་དོག་པ་མིན་
པ་དང་བ་སྤྱའི་ཁྱང་བྱ་ཆེ་བ་དང་བརྟན་གཡོ་མཐའ་དག་ཚུང་དུར་སོང་བ་ཡང་མིན་
ནོ། །གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོབས་བརྟུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྟུད་ལ་སོགས་པ་མཛད་དུ་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་ནམས་
ནི་མ་ལུས་རྒྱལ་ནམས་ཏེ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྗོད་པ་ལ་ཞུགས་ཀྱང་མི་རྗོགས་པ་
ནི་ནམ་མཁའི་མཐའ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བ་ནམས་ཀྱི་སྤྱུག་བསྐལ་ཞི་བར་
མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་མཛད་པ་ལྷན་གྱིས་བྱབ་ཅིང་བསམ་གྱིས་
མི་བྱབ་པའི་འཕྲིན་ལས་འཁོར་བའི་བྱི་མཐའི་བར་དུ་རྒྱན་མི་ཆད་པར་ཉག་ཏུ་སྟོན་པར་
མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །

འདིར་སྤྱུས་པ། འཕགས་པའི་སྤྱུས་བྱ་བྱངས་མེད་གཤེགས་པའི་ཤུལ། འཕགས་
ལུལ་བྱབ་མཐའ་ཀུན་གྱི་ཡང་ཅེ་འདི། འཕགས་མཆོག་ལྷ་སྤྱུབ་ཞབས་དང་སྤྱུས་ནམས་
ཀྱིས། འཕགས་པ་སྟོ་ཕྱོས་མི་བད་མདོ་བཞིན་ཕྱེ། །ཟབ་མོ་ལྷ་བའི་གསེར་ལྷན་མ་འདི་
ཡང་། །ལྷ་བ་སྤྱིགས་མའི་རྒྱ་མཆོར་བྱིང་བའི་ཆོ། །སྟོ་གཏེར་འདུག་པ་བརྟུ་བས་མ་བཟོད་
པར། །སྟོ་བཟང་གཤགས་པའི་རུས་སྤལ་གཞུགས་ཀྱིས་བཏེགས། །དོན་འཇུར་ཐེ་ཆོམ་བ་
བའི་རྟོད་ཅམ་གྱིས། །སྤིད་པའི་སྤྱུག་བསྐལ་གྲང་རེག་མཐར་བྱེད་པའི། །ཟབ་ལམ་མེ་
ཆེན་འབར་བའི་རྒྱ་ཆོགས་ལ། །སྟོ་དང་བཙོན་པའི་རྩལ་གྱིས་འབད་པར་རེགས། །ཞེས་
བྱབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་འགྲེལ་དཀའ་གནད་མདུད་ཕྱོལ་སྟོ་གསལ་གཅིས་ནོར་ཞེས་

བྱ་བ་ལས་དབྱ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་བྱས་ཟིན་ཏོ། །

ལེའུ་བརྩ་གསུམ་པ། གསང་ལམ་མཚོག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་སྐབས།

༥ སྒྲ་མ་སྒྲོ་བཟང་སྐབ་དབང་དོ་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྐས་སྒྲོ་བ་བརྒྱད་
དང་བཅས་པ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །མཚོག་དང་སྐབ་མོང་གི་དངོས་སྐབ་ཕྱར་ཏུ་བསྐྱལ་ཏུ་
གསོལ། འདིར་མདོ་སྐགས་ཀྱི་བྱད་པར་བྱེ་ནས་གསང་ལམ་མཚོག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་
མཆན་འགོད་པ་ལ།

། ཀ། རྟུགས་འདིར་ཤེས་སྐྱབ་སྒྲོར་དགྲའི་དབྱེ་བ་འདྲིལ་དཀའ་བས་ན། འདིར་
ཤེས་སྐྱབ་སྒྲོར་དགྲ་བསྟན་གསུངས་པ་དབྱད་དགོས་ཏེ། མཁས་བྱབ་རྩེས་ཤེས་སྐྱབ་སྒྲོར་
དགྲའི་ཐ་སྙད་ཅུ་གསུངས་ཀྱང་། རྩེས་འདུག་གི་མཁས་པ་གཞན་དག་གིས་གསུང་
དེ་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་མི་བཞིད་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་། ཉོན་མོངས་ལྟན་
སྐྱེས་ནི་ཐེག་དམན་ལམ་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་དངོས་གཉེན་དགྲ་དང་། སར་བྱིན་ཐེག་
པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་དངོས་གཉེན་བདུན་དང་། སྐགས་སྒྲ་མེད་
ཀྱི་ལམ་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་ཉོན་སྐྱབ་ཀྱན་བརྟགས་དང་ལྟན་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་དངོས་
གཉེན་གཅིག་གིས་སྒོང་བར་བཤད་ལ། རིམ་པ་དེ་ལྟར་འོང་བ་ཡང་ལམ་གྱིས་རྟུས་
མཐུ་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཤེས་སྐྱབ་ནི་
སར་བྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་དངོས་གཉེན་བཞིས་སྒོང་བར་བཤད་པས་

ན། རྒྱལ་ས་སྤྱི་མཉམ་གྱི་དང་འབྲེལ་བའི་ཡང་ན་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བཤད་
པ་ལྟར་དངོས་གཞིན་གཅིག་གིས་སྤྱི་བར་འདོད་དགོས་ཀྱི། སར་བྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་
གིས་བཞིན་བྱེ་ནས་སྤྱི་བར་ཕྱི་ལོ་སྤྱི་བར་དེ་རྒྱལ་ས་སྤྱི་མཉམ་གྱི་ལམ་གིས་སྒྲོར་དགྲུང་
བྱེ་ནས་སྤྱི་བར་འདོད་ན། རྒྱལ་ས་སྤྱི་མཉམ་གྱི་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་གི་རྣམས་
མཐུ་ཆེ་ཆུང་གོ་བསྒྲིག་པར་འགྱུར་རོ། །

༼ཁ༽བདེ་བའི་དེ་ཉིད་དང་ནི་བྲལ་གྱུར་ཞིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་རང་
རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཐིག་རྟོ། །

༼ག༽མ་ལུས་སྦྱོར་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པའི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། བདེ་སྤྱོད་
སྦྱོར་རྒྱུད་བདེ་བ་དང་སྤྱོད་བ་གང་ཡང་མི་ཤེས་ན་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་མི་རྣམས་པར་
བཤད་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ། སྐབས་འདིའི་བདེ་སྤྱོད་སྦྱོར་རྒྱུད་ལས་མི་ཤེས་ན་འཁོར་བ་ལས་
མི་གྲོལ་བར་བཤད་དུ་མི་བྱུང་བའི་བྱིར་དང་། ས་ར་ཉམས་ཀྱང་། སྤྱི་མཉམ་དང་བྲལ་སྤྱོད་བ་
ཉིད་ལྷགས་པས། །དེས་ནི་ལམ་མཆོག་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་སྤྱི་མཉམ་འབའ་ཞིག་
བསྒྲུབས་ན་ཡང་། །འཁོར་བ་འདིར་གནས་ཐར་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །གང་ཡང་གཉིས་པོ་
སྦྱོར་བར་རྣམས་པ་དེ། །འཁོར་བར་མི་གནས་ཕྱི་དང་འདས་མི་གནས། ཞེས་དང་། རིམ་
ལྡོམ་གསལ་སྒྲོན་ལས། བདག་མཉམ་པའི་སྤྱོད་ཉིད་སུ་ཐག་ཆོད་པ་མ་ངེས་ན་འཁོར་བ་
ལས་མི་གྲོལ་ལ། ངེས་བྱེད་ལྟན་ཅིག་སྦྱོར་པའི་བདེ་བ་མ་སྦྱོར་ན་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ལམ་མཆོག་
གི་གནད་མཉམ་པས་རེ་རེས་མི་ཆོག་གི་གཉིས་ཀ་དགོས་པར་གསུངས་ཏེ། ཞེས་པ་ནས།
རྟོ་ཉ་ལས་ནི་ལྟན་ཅིག་སྦྱོར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལམ་གི་སྤྱི་བར་འཆད་པས། འདིའི་སྤྱི་
མཉམ་ཡང་ལྟན་སྦྱོར་གྱི་བདེ་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ལྟན་སྦྱོར་གྱི་བདེ་བ་སྦྱོར་
པ་ན་ནམ་རྟོག་རྒྱལ་ས་ལྷགས་པས་མཉམས་གཡོ་མཉམ་དུ་གནས་པ་ངང་གིས་འབྱུང་
བས། བདེ་བ་ཉིད་ལྷལ་གང་ལ་ཡང་མི་འཕྲོ་བར་མི་རྟོག་པ་སྒྲུབ་པ་ཅམ་སྤྱོད་བ་སྒྲུབ་
པའི་དོན་ཡིན་ན། བདེ་བ་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབས་ན་འཁོར་བ་ལས་མི་གྲོལ་བར་འཆད་

པར་མི་རིགས་པས། བདག་མེད་པའི་དོན་ལེགས་པར་གདན་ལ་པབ་པའི་ངེས་ཤེས་སྐྱོང་
དགོས་སོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

༼ང་༽དོན་གཅིག་ན་ཡང་མ་ཚོངས་དང་། །ཐབས་མང་དཀའ་བ་མེད་
པ་དང་། །དབང་བོ་རྣམས་པོའི་དབང་བྱས་ནས། རྒྱགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བྱད་པར་
འཕགས། ཞེས་པ་དེ་བཀོད་ནས་དགག་བཞག་རྒྱས་ཤིང་གསལ་བར་རྒྱགས་རིམ་ཆེན་
མོར་གསུངས་འདུག་པས་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ།

མདོ་རྒྱགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ཟུར་བུལ་གྱི་བྱད་པར་ལ་རང་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི།
དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་དང་པར་བྱིན་གྱི་ཐེག་པའི་ཟུར་བྱད་ནི། ལྷའི་རྣལ་
འབྱོར་དང་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མང་བོ་དང་སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་སུ་རྗེས་སུ་བབྱངས་ནས་
བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་མཁས་མང་བོས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱོང་པ་རྫོགས་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ལ། སྤྲ་མེད་ཀྱི་ཟུར་བྱད་ནི། བསྐྱེད་རིམ་ལ་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་ལ་མེད་
པའི་ཟབ་གནས་མང་ལ། རྫོགས་རིམ་ལ་ནི་མཆོག་ཏུ་ཟུར་པའི་ཟབ་གནས་དག་ཡོད་དེ་
འཆད་པར་འཇུག་རོ། །བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་འདའ་བ་ལ་མ་བཟོས་པར་འཆང་རྒྱ་བའི་
ཟུར་བྱད་ནི་སྤྲ་མེད་ཀྱི་བྱད་ཆོས་ཡིན་པས། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་གདུལ་བྱས་དེ་ལྟར་འཕྲོ་
པ་ཡང་སྤྲ་མེད་ཀྱི་རིམ་གཉིས་ལ་ཞུགས་པ་ལ་བཟོས་ཀྱི་རང་གི་ལམ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་
གོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱགས་ཀྱི་ཟུར་བྱད་ཐམས་ཅད་ཚོད་དུས་ཀྱི་ཆེ་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་བའམ་
བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་ལ་མ་བཟོས་པར་འཆང་རྒྱ་བ་ཁོ་ནར་མི་གཟུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་དང་། རིམ་ལྡེའི་གསལ་སྒྲོན་ལས། ཉོན་མྱི་བ་ཟད་པ་ཙམ་ནི་ཉན་ཐོས་ཁ་ཅིག་གིས་
ཀྱང་ཆེ་གསུམ་ལ་རུས་ཤིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མདོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པ་ཡང་ཐེག་
པ་གཉིས་སྤྱོད་མོང་བ་ཡིན་པས། རྫོང་བ་ཉིད་མདོན་སུམ་དུ་རྫོགས་པ་ཟུར་བའི་སྒྲོན་ནས་
འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བ་ཟུར་བ་ཙམ་ནི་འདིར་ཟུར་བྱད་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་སྒྲིབ་ཟད་

པ་ཤིན་ཏུ་ཐུར་བ་ཞིག་ལམ་འདི་ལ་དགོས་སོ། །དེ་ལ་པར་ཕྱིན་གྱི་ཐེག་པ་ལྟར་ན་ཆོག་པ་
མཐའ་ཡས་པའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་སློབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་
མེད་ན། སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བུ་སྤྲད་ག་པར་རྟོགས་ནས་ངེ་ཙམ་གོམས་ཀྱང་འཁོར་བ་ལས་
གྲོལ་བ་མ་གཏོགས་པ། ཤེས་སླིབ་ཟད་པར་མི་རུས་པས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས།
དེ་འདྲ་བའི་ཆོག་པ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་དུས་རིང་བོར་སློབ་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་
རྟོགས་པ་དེ་ཤེས་སླིབ་ཟད་བྱེད་དུ་སྐྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་ནོ། །ཁྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་པ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པ་བ་བཞིན་དུ་ཆོག་པ་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལ་མི་སློབ་
ཀྱང་། ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་བདེ་བས་སྟོང་ཉིད་སྤྲུལ་གྱི་ཆོད་པའི་དོན་བསྐྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་ཐུར་
བར་གསུངས་པ་ན། ཡུལ་ཅན་བྱད་པར་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་གནད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་
རྟོགས་པ་གཉིས་སྒྲུབ་འབྲུལ་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཤེས་སླིབ་སྦྱོང་བ་ལ་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཐུར་
བར་གོ་རུས་སོ། །ཞེས་པ་ནས། བདེ་སྟོང་སྦྱོར་བའི་ལམ་ཐུར་བྱད་མཆོག་ཏུ་འབྲུབ་པ་
ནི། དེའི་སྟོང་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་པ་ཀྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་
པའི་དོད་ཐུབ་ངོ་ཤེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱུ་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པ་ཞིག་སྐྱབ་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་ལ། དེ་ཡང་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས། སྟོང་
ཕྱོགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རྟོགས་རིམ་དང་། སྒྲུབ་ཕྱོགས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུའི་རྟོགས་རིམ་གཉིས་
ལ་མི་མཁས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱད་གཉིས་ཀྱི་གནད་རྟོགས་པར་མི་རྟོག་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར་ཡིན་ནོ། །

༼ཅེད་ཕྱིར་དེ་རྒྱས་ཅི་ཞིག་བྱ། ཞེས་སོགས་དང་། གང་ཞིག་རྟོག་པ་ཀྱང་
སྒྲུབ་པའི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི་སྒར་བཤད་པ་དེས་གོ་བར་ཟད་དོ། །

༼ཆེད་ལུས་ཀྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་སྤྲ་རགས་གསུམ་ལས། རགས་པ་ཤ་
རུས་གདོས་བཅས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲོན་གྱི་སྤང་བོ། སྤྲ་བ་ཙ་རྒྱུད་ཐེག་ལ། ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་གཏུག་
མའི་རྒྱུད་ལྟེ་གསུམ་མོ། ཁེམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཡང་སྤྲ་རགས་གསུམ་ལས།

རགས་པ་དབང་བོའི་རྣམ་ཤེས་ལ། སྤ་བ་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་བརྒྱད་ཅུ་དང་ཅ་ཉོན་
དྲུག་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ལྟ་བུ། ཤིན་ཏུ་སྤ་བ་གཉུག་མའི་སེམས་
ཉེ་གསུམ་མོ། །འོན་ཀྱང་དབང་ཤེས་དང་རང་བཞིན་གྱི་རྟོག་པ་མི་འགལ་བར་བཤད་
དོ། །འདིར་ངག་ལ་ཡང་སྤ་རགས་གསུམ་ཡོད་པར་བཤད་པས། དེ་གསུམ་ནི་ངག་སྒྲ་དང་
ཅ་ནང་གི་ལས་རྒྱུད་དང་གཉུག་མའི་རྒྱུད་གསུམ་ལ་བྱེད་དམ་དཔུང་པར་བྱའོ། །

༼༩༽གཞི་དུས་ན་ཡོད་པའི་ལྷས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཤིན་ཏུ་སྤ་བས་ཉེར་ལེན་གྱི་
རྒྱ་བྱས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་གསུམ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི་
ལྷས་ངག་ཡིད་གསུམ་སྒྲོམ་པའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

༼༡༽མ་བཤད་པར་སྤས་པ་དང་བསྟན་ཀྱང་མི་མངོན་པར་སྤས་པ་གཉིས་ལས།
རྒྱད་ཟླ་འོག་མ་གསུམ་དུ་སྒྲ་མེད་གྱི་ལྷགས་གྱི་མཚོག་ཏུ་གསང་བ་རྣམས་མ་བཤད་པར་
སྤས་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་ལྡེའི་གསལ་སྒྲོན་ལས། རྒྱད་དོ་རྩེ་ཕྱིང་བ་ལས། སྤགས་གྱི་དེ་ཉིད་
རབ་གསལ་བ། །དེ་ཉིད་མཚོག་ཏུ་གསང་བ་ནི། །གང་དུ་འང་ང་ཡིས་མ་བཤད་པ། །ཞེས་
པ་ནས། དེ་ནི་ང་ཡིས་བཤད་གྱི་ཉོན། །ཞེས་རྒྱད་ཟླ་འོག་མ་གང་དུ་ཡང་རྟོག་བརྒྱས་མ་
བཤད་པར་སྤས་པར་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ནི། རྒྱད་དེ་མ་བསྟན་པའི་སྤས་པ་ཡིན་པས། དེ་
འདྲ་བ་ལ་ནི་དེའི་མན་ངག་དེ་ལས་མི་རྟོག་པས་གཞན་དུ་བཅུལ་དགོས་པས་སྤས་ཚུལ་
གཉིས་གསུངས་པའི་བྱད་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་རྟོ་རྩེ་ཕྱིང་བ་ལས། མི་ཤེས་པ་ཡི་
མི་འགའ་ཞིག །ཞེས་པ་ནས། མན་ངག་དག་ནི་བསྒྲུབ་པར་བྱ། །ཞེས་ཅ་བཤད་གྱི་རྒྱད་
ལ་མཁས་ཀྱང་སྒྲ་མའི་མན་ངག་དང་བྲལ་བའི་ཉེས་དམིགས་གསུངས་པས། ཅ་བཤད་
གྱི་རྒྱད་མན་ངག་གི་གཞུང་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དོ་སྟུམ་ན། དེར་གསུངས་
པའི་མཁས་པ་ནི་རིག་གནས་གཞན་ལ་མཁས་ཀྱང་སྒྲ་མའི་མན་ངག་མེད་པ་ཡིན་གྱི།
ཅ་བཤད་གྱི་རྒྱད་ལ་མཁས་པ་མིན་ཏེ། དེའི་མན་ངག་མེད་ན་རྒྱད་གཉིས་ལ་མཁས་པ་
འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ན་ཕྱག་ན་རྟོ་རྩེས་དེའི་མན་ངག་གང་ཡིན་

ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། སྐབས་དེར་རྒྱུད་ལས་མན་ངག་གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ཅ་བཤད་སྒྱུར་ནས་འཆད་པའི་སྒྲ་མའི་མན་ངག་དགོས་པ་དང་། ཅ་བཤད་ཀྱི་
 རྒྱུད་མན་ངག་གི་མཆོག་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་ཀྱི་
 གཞུང་དེ་དག་གིས་ནི་ལས་དང་བོ་བའི་ས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་གང་དུ་བཤོད་
 པར་བྱ་བའི་ལམ་རྒྱམས་ཐོག་མར་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་གོ་བ་བཅའ་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་
 གདམས་ངག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མི་བྱེད་པར་ཐོམ་རྒྱག་ཏུ་ཞུགས་ནས་ལམ་བཤོད་པ་ནི།
 རྒྱ་མཆོའི་པ་མཐའ་ལ་འགོ་འདོད་པས་སྡོན་དུ་རྒྱས་ཅན་ལ་ལམ་རྒྱས་ཅད་མི་གཅོད་
 པར་ཐོམ་འགོས་བྱེད་པ་དང་འབྲ་བར་སྡོན་པས། མན་ངག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྡོན་དུ་
 དེའི་གོ་བ་ལེགས་པོར་འཆག་དགོས་པའི་ཁྱད་ས་སུ་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག སྒར་བཤད་པ་
 ལྟར་གྱི་སྒྲ་མས་ཅ་བཤད་སྒྱུར་ནས་འཆད་ཤེས་པ་བྱི་དུས་སུ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་། དེ་འབྲའི་
 སྒྲ་མས་ཅ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་སྒྱུར་བ་ལས་རྟེན་པའི་མན་ངག་ཡི་གེར་བྲིས་པ་ནི་དུས་རིང་
 བའི་བར་དུ་ཡང་གནས་པར་གཟིགས་ནས། འཕགས་པ་ཡབ་སྲས་རྒྱམས་གྱིས་རིམ་ལྔ་
 དང་སྟོད་བསྐྱས་ལ་སོགས་པའི་རིམ་གཉིས་ཀྱི་མན་ངག་གི་གཞུང་མང་དུ་མཛད་དེ། དེ་
 དག་ནི་རྒྱུད་དོན་རྟེན་པ་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་དགོས་པའི་མན་ངག་གི་གནད་མཐར་
 ཐུག་པ་རྒྱམས་སོ། །དེ་རྒྱམས་དངོས་པོ་ལ་མན་ངག་མཐར་ཐུག་ཡིན་ཀྱང་། བྱི་དུས་ཀྱི་
 གང་ཟག་ལ་དེར་འཆར་མ་ཐུབ་པ་ནི། སྡོན་གྱི་དུས་ལས་བྱི་དུས་སུ་སློའི་མཐུ་རྒྱམས་
 རིམ་གྱིས་བྲི་བའི་གནད་གྱིས་ཡིན་གྱི། མན་ངག་གི་གནད་མཐར་ཐུག་པ་རྒྱམས་དེར་མི་
 གསལ་བ་མིན་ནོ། །གཞུང་དེ་དག་ཏུ་ཅ་རྒྱུད་ལྟར་དོན་མི་མདོན་པར་སྐས་པ་མ་ཡིན་པ་
 ཅམ་དུ་མ་ཟད། སྐས་དོན་གསལ་བར་བཤད་ཀྱང་། དུས་ཀྱི་ཤུགས་གྱིས་གང་ཟག་གི་སློ་
 མི་གསལ་བར་སོང་བའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་གཞུང་ཡང་མི་གསལ་དུ་སོང་ན། དེ་རྟོགས་པའི་
 ཐབས་སུ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཆོག་དོན་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་འགྲེལ་བ་དང་། དངོས་
 སུ་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ཀྱང་དེའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཐབས་སུ་མན་ངག་གི་ཡི་གེ་བྱར་བ་རྒྱམས་
 ཀྱང་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་རིམ་ལྔའི་མན་ངག་

ནམས་འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་དུ་བསྟན་ཀྱང་མི་མངོན་པར་སྤྲས་པ་ཡིན་པས་ཙ་བཤད་སྒྱུར་
ཤེས་པའི་སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རྟོགས་དགོས་ཞེས་པ་
ཡིན་གྱི། ཙ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུད་ནམས་སུ་རིམ་ལྡེའི་མན་ངག་མ་བསྟན་པས་སྒྲ་མ་ནམས་ཀྱི་
ཞལ་ནས་ཞལ་དུ་ཉརྟུང་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་གཏན་མིན་པའི་ཚུལ་རྗེ་བདག་
ཉིད་ཆེན་པོས་ནན་ཏན་ཆེ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་གོ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཙ་བཤད་
ཀྱི་རྒྱུད་ནམས་ལ་གྲས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་བའི་གོགས་སུ་འཁྱུར་བ་དང་། རྒྱུད་དང་དགོངས་
འགྲེལ་ཆེན་མོ་ནམས་ཀྱི་འཆད་ཉན་ཉམས་དམའ་བར་འཁྱུར་བས། རྗེ་རྗེ་ཐེག་པའི་
བསྟན་པ་རྒྱབ་པའི་རྒྱུ་ཆེན་པོར་འཁྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་ལྡེའི་གསལ་སྒྲོན་ལས། རིམ་
ལྡེའི་མན་ངག་ཡོད་ས་མཐར་ཐུག་པ་ནི་འདུས་པའི་ཙ་རྒྱུད་ཡིན་པས། དེ་མན་ངག་དེའི་
གཞུང་མཐར་ཐུག་གོ། འོན་ཀྱང་རྒྱུད་དེར་རིམ་ལྡེའི་རྟོགས་རིམ་ནམས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་
མི་མངོན་པར་སྤྲས་ལ། རྒྱ་དེ་བཀོལ་ནས་གབ་པ་དེ་མངོན་དུ་འབྱིན་པ་ལ་བཤད་རྒྱུ་
ནམས་གསུངས་སོ། རྗེ་ལྟ་ནའང་ཙ་བཤད་སྒྱུར་ནས་རྒྱུད་དོན་རྟོགས་པར་འཆད་ཤེས་
པའི་སྒྲ་མ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཞལ་ནས་མ་བཤད་ན། རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་
གིས་ཀྱང་རྒྱུད་དོན་རྟོགས་པར་མི་ཤེས་པར་གསུངས་པས། སྒྲ་མའི་མན་ངག་ལ་སྟོན་
དགོས་ཏེ། རིམ་ལྡེ་ལས། དཔལ་ལྡན་འདུས་པའི་རྒྱུད་དུ་ནི། རྗེ་ཉིད་འདི་དག་རྒྱས་བཏབ་
ནས། རབཤད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་ནས། སྒྲ་མའི་ཁ་ལས་རྟོགས་པར་བྱ། ཞེས་
གསུངས་སོ། རེས་ན་ཙ་རྒྱུད་དུ་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་སྤྲས་པའི་དོན་སྒྲ་མའི་ཞལ་ལས་ཤེས་པར་
བྱ་བར་གསུངས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་དུ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་དུ་བྱི་བར་པངས་ནས་མ་བཀོད་པར་
སྒྲ་མ་ནམས་ཀྱི་ངག་བརྒྱུད་དུ་བྱས་པའི་དོན་དུ་མི་གཟུང་སྟེ། དེ་ལྟར་བཟུང་ན་ཙ་བཤད་
ཀྱི་རྒྱུད་ནམས་ལ་གྲས་པ་སྒྲ་ན་མེད་པ་སྟེ་བའི་གོགས་སུ་འཁྱུར་བས་ཆོ་འདིར་རྒྱུད་དོན་
མི་རྟོག་ཅིང་། སྟེ་བ་གཞན་དུ་ཡང་དེའི་རྒྱ་མཐུན་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། རྗེ་འབྲ་
བའི་སྤྲས་པ་ནི། གང་དུ་སྤྲས་པའི་རྒྱུད་དེར་བསྟན་ཀྱང་མི་མངོན་པར་བྱས་པའི་སྤྲས་པ་
ཡིན་ལ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།

༼ ༡༽ ཡང་དེ་ཉིད་ལས། གསང་བ་སྤྱབ་པ་ལས། དེ་ཡང་དེ་ཉིད་རྒྱད་གནས་
 པར། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱུ་མགོན་པོས་རྣམ་པར་བཞག་ཅིས་ལྟན་ཅིག་སྦྱེས་དགའི་
 དེ་ཉིད་དེ་རྒྱད་ཟླ་འོག་མ་དང་མདོ་ཟླ་རྣམས་སུ་མ་བསྟན་པར་སྤྱོད་པར་གསུངས་
 སོ། །དེས་ན་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་གཅིག་སྤྱིད་དེ་རྣམས་སུ་རྣམ་པ་དུ་མར་གནས་པར་
 གསུངས་པ་ནི། མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་དེ་ཉིད་ལ་རིམ་གྱིས་བགྱི་བར་བཞེད་ནས་རྣམ་པ་
 མི་འདྲ་བ་དུ་མར་གསུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་དེ་ཉིད་དེ་རྣམས་སུ་སྟོན་པ་མིན་
 ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་རྣམས་སུ་དབང་གོང་མ་རྣམས་ཀྱང་གསུང་དགོས་ཏེ། གསང་བ་ལ་
 སོགས་པའི་དབང་མ་བསྐྱར་བ་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༼ ༢༽ རིམ་ལྡེའི་གསལ་སྟོན་དུ། དང་པོར་ཐོབ་པའི་བྱང་འཇུག་གི་སྦྱ་དེ་ལྷས་སྤྱ་
 མ་ལ་ཁྱལས་པའི་སྦྱལ་སྦྱ་འཛིན་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ། སྟོན་གསལ་ལས། ཡོངས་སུ་དག་པའི་
 ལྷའི་སྦྱ་སྤང་བའི་བཟ་ཏྲོག་གི་ནང་ན་གནས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་དག་མགོན་
 པོས་དེ་ཉིད་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་དངས་པས་དོན་ཡང་དེས་གོ་བར་བྱད་དོ། །

༼ ༣༽ སྤྱབ་པ་ཆེན་པོས། འདོད་ཆགས་ལ་སྦྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་པོར།
 ཆོས་ཀྱི་སྤང་བོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པའི་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་འཇུག་པའི་བཟ་
 ཏྲོག་ལྟ་བུ་ནི་དཔལ་ལྷན་འདུས་པ་འདི་ཡིན་ཏེ། རྒྱད་རྡོ་རྗེ་སྤང་བ་ལས། དཔལ་ལྷན་
 འདུས་པར་བརྟེན་ཅིང་གང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་མེད་རྒྱད་དུ། སྤྱབ་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་སྤང་
 བོ། །བརྒྱད་ཁྲི་དང་ནི་བཞི་སྟོང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །ད་ནི་
 མདོ་སྤྱགས་གཉིས་ཀས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་དོན་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། མདོ་སྤྱགས་གཉིས་
 ཀས་ཏེ་མདོ་ནས་བཤད་པའི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་སྤྱགས་ཀྱི་རྒྱད་ཟླ་བཞི་ཀའི་ལམ་གྱིས་
 ཉོན་སྦྱིབས་པོན་དང་བཅས་པ་ཀུན་བྱད་པར་སྟོང་རྒྱས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། མདོ་དང་
 རྒྱད་ཟླ་འོག་མར་ཡུལ་གྱི་མཆོག་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་བསྟན་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གྱི་

མཆོག་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདེ་ཆེན་སྤྲས་པ་བཞིན་དུ། ཇི་མའི་གཙོ་བོ་ཤེས་སྒྲིབ་རྒྱུ་དཔེ་སྤྲ་
བ་བསྟན་ཀྱང་གཉེན་པོའི་མཆོག་སྟོབ་པ་མཐའ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་སྤྲས་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཤེས་སྒྲིབ་རྒྱུ་དཔེ་སྤྲ་བ་ནི་ཐུགས་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་ལམ་གྱིས་སྟོང་བ་ལས་མདོ་དང་རྒྱུད་
སྡེ་འོག་མའི་ལམ་ཅམ་གྱིས་སྟོང་མི་རུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁ་ཅིག་གིས་སྤང་གཉེན་སྤྲས་པ་
མགོ་མཚུངས་སུ་འདོད་པ་འཁྱལ་བར་ཤེས་དགོས་སོ། །པར་ཕྱིན་ཐེག་པ་ནས་བཤད་པའི་
བྱམས་སྟོང་རྗེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཕྱིན་དུག་བསྟུ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཆང་བར་ཡོད་པའི་
སྟོང་དུ་ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་ནས་བཤད་པའི་ཐབས་ཟབ་མོ་དམ་ཆོག་དང་སྟོམ་པའི་
ཁྱད་པར་དང་། འབྲས་བུའི་གནས་ལུས་ལོངས་སྟོད་མཛད་པ་བཞི་ག་དང་ནམ་པ་མཐུན་
པར་དང་བོ་ནས་སྟོམ་པས་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་བདེ་སྒྲག་མུར་དུ་རྫོགས་པའི་ཁྱད་པར་
ལྷག་པ་མང་བོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཐུགས་དང་པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལམ་ལའང་མུར་བུལ་གྱི་
ཁྱད་པར་ཆེའོ། །ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རེ་རེ་ལ་རགས་པ་དང་སྤྲ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་
གསུམ་གསུམ་ཡོད་པ་ནམས་སྦྱངས་པའི་ཕྱིར་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་མདོ་
དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་རིམ་པ་མང་དུ་གསུངས་
ཤིང་། མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མར་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གཞན་ཉེ་རགས་པ་དང་སྤྲ་བ་
གཉིས་བཤད་ཀྱང་གསུམ་པ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བ་ནི་ནལ་འཕྱོར་རྒྱུད་མན་ཆད་ཀྱི་དགོངས་
གཞིར་བྱང་ཡང་མདོ་དང་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མར་དངོས་ཤུགས་གང་ལ་ཡང་གསུངས་པ་མིན་
ནོ། །དེ་འདྲ་བའི་གསང་བ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནམས་ནི་ནལ་འཕྱོར་སྒྲུ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་
སྦྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྩ་བཤད་
ཀྱི་རྒྱུད་དག་ན་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །སྐལ་བ་མཆོག་དང་ལྷན་པའི་གྲུབ་པའི་དབང་
ཕྱུག་བྱེ་བས་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཅེ་མོར་གཤེགས་པའི་ཤུལ། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་
ཅད་གཤེགས་ཤིང་གཤེགས་ལ་གཤེགས་པར་འཇུག་བའི་གསང་བ་སྒྲུ་ན་མེད་པའི་ལམ་
ནི་མདོ་ཐུགས་ཀྱི་ལམ་མཐའ་དག་གི་ནང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ།

འདིར་སྤྲུལ་པ། གྲངས་མེད་བསྐྱལ་བར་སྦྱབ་དགོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། ཁོ་འཕང་
མཆོག་ཀྱང་སྤྲིགས་དུས་ཆེ་ཐུང་ལ། སྦྱབ་བྱེད་སྤྲ་མེད་ལམ་གྱི་བྱད་པར་ནམས། མཁས་
པ་སྲུ་ཞིག་རབ་རྩ་འཆོལ་མི་བྱེད། ཁེས་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་འགྲེལ་དཀའ་
གནད་མདུད་གྲོལ་སློ་གསལ་གཅེས་ནོར་ཞེས་བྱ་བ་ལས་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་བྱད་པར་བྱེ་
ནས་གསང་ཆེན་མཆོག་རྩ་སྦྱབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ་བྱས་ཟིན་ཏོ། །

མཐུག་དོན་སོགས་ཀྱི་གཞུང་དོན་བཤད་པ།

ལ་འཇམ་མགོན་མཐུན་གཟི་ལས་འོངས་འབྲུལ་ཐུན་བྲལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་
དོན་ནི། རྗེ་བཙུན་འཇམ་མགོན་ཀྱི་མཐུན་པའི་གཟི་འོད་ལས་འོངས་པ་ལྟར་འབྲུལ་བའི་
ཐུན་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། དབྱངས་ཅན་ལྟ་མོས་སྤྲས་པ་བཞིན་དུ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ན་བར་
སྟན་ཅིང་འཛེབས་ལ་ལེགས་པར་འགྲིགས་པ་དང་། ཐུབ་པའི་དབང་བོའི་གསུང་བཞིན་
དུ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་འང་དགེ་བ་དང་། འཛམ་གླིང་རྒྱུད་དུག་སོགས་མཁས་གྲུབ་
མཆོག་ནམས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱན་འདུས་པ་བཞིན་དུ་བརྫོང་བྱེད་དོན་ཟབ་ཅིང་བརྒྱུང་བ་ནི་
བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཆེ་བའི་བྲད་པར་ཡིན་ནོ། །དེང་སང་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གཞུང་
ལུགས་ལ་མ་བསྐྱབ་སྟེ་མ་སྦྱངས་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་འོང་བས་སྤངས་འོགས་ཀྱི་བས་
མཐར་བཟོད་པར་འདོད་པ་དང་། ལ་ལ་སྦྱེས་སྦྱངས་ཀྱི་སྒོ་གྲོས་དམན་པའི་བྱིས་པས་
བསྟན་བཅོས་ཚོམ་པའི་སྤང་ཆེན་ཀྱི་བྲུང་ལེན་པ་དང་པལ་ཆེར་སྟོགས་རེས་ལ་སྦྱངས་
ཅམ་ཀྱི་རི་ཕྱན་བཏེགས་པས་རྫོམ་ཞིང་སྟེམས་པ་མ་གཏོགས་པ། ཐུབ་པའི་དབང་བོའི་
ལུང་འོགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ནོར་འཛིན་ཏེ་ས་གཞི་ཀྱན་འདེགས་པར་རུས་པའི་ཀྱ་མ་སྟེ་
རུས་སྤལ་སུ་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་དེ། མཁས་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་མཁས་པའི་འཕགས་
ཡུལ་དང་བོད་གངས་ཅན་ཀྱི་བསྟན་འཛིན་མང་བོས་ཀྱང་ཐུགས་དོར་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་
བའི་ཆོས་ནམས་ཐག་མཁན་ཀྱི་རྐང་བ་གཉིས་དུས་གཅིག་དུ་ས་ལ་མི་འདྲིག་པ་བཞིན་
དུ་རེས་ཀྱིས་སྦྱོད་པས་མི་བདེ་ཞིང་། སྤང་བ་ཉེན་འབྱུང་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱོང་བ་
བྱུང་འབྲེལ་དུ་ཤར་བའི་ལམ་མ་རྟེན་པར་ལུང་རིགས་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་འཁར་བས་དོན་ཅི་
ཡིན་སྟུང་དུ་ཡང་ཡང་བཅལ་བ་ཡིན་ནོ། །

རང་གཞན་གྱི་སྤྱི་བ་མཁས་པ་མང་བོའི་ཀླུ་དབང་པོ་བརྒྱ་སྟོང་གིས་ནམ་པར་
རྩོལ་བའི་གནས། ལུགས་སུ་ཕན་པ་དང་འཕྲལ་དུ་བདེ་བའི་རིན་ཆེན་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་
འཕྱར་བྱས་གང་ཞིང་། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་རང་ལུགས་སྦྱབ་པའི་རྩ་རྒྱལས་རབ་
ཏུ་འཁྲུག་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར་བཞུད་པའི་སྤྲད་དུ་དེད་དཔོན་མཁས་པ་
ནམས་འབད་ཚོལ་གྱི་བྱ་རྒྱུ་ཅི་ཡང་འདུགས་པ་ཡིན་ནོ། །དུས་དང་ལྷོགས་ཀྱི་ཆར་བྱེ་
བའི་རིགས་པའི་བྱ་རྒྱུ་ལ་སློ་དམན་ནམས་འཁྲལ་ནས་གཏན་མེད་ཀྱི་དང་བོའི་རྒྱུད་
བརྒྱུ་ལས་ཐ་སྲད་དུ་ཡོད་པའི་ཚུལ་ཞིག་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་
མཐའི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོའི་ས་མཐར་བྱིན་སྟུང་དུ་སེམས་ཁེངས་ཤིང་སྟེམས་པའི་དྲེགས་པ་
སྦྱངས་པ་དང་རང་ཉིད་བྱིན་གྱི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་སྤྲ་རགས་ཀྱང་མཐོང་
བའི་བྱིར་དུ་གྲུབ་མཐའ་རབ་འབྱམས་རྒྱ་མཆོའི་ས་རྩོལ་དུ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་ཁོ་
བོས་བྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །སློ་བཟང་རྒྱལ་བའི་མེས་བྱིན་རིང་ལུགས་ལྷ་མི་ས་འོག་གི་ལམ་
གསུམ་བབས་པ་སྟེ་རྒྱ་བོ་གང་གྲ་ནམ་པར་དཔྱོད་པའི་ལྷ་ཆེན་དབང་ལྷག་གི་རལ་བའི་
ནང་ནས་འོངས་ཏེ་རྟོག་གེ་སྟེ་གྲུབ་མཐའ་ངན་པ་དེ་ཡིས་བཤུང་བ་དང་བསྐྱད་པའི་
སེམས་ཀྱི་ནོར་ལྷའི་བྱ་སྟེ་ཁྱབ་འདུག་གི་རྒྱུ་བའི་དྲི་མ་བཀྲས་པའི་ཆབ་ཀྱིས་ལྷན་སྦྲེས་
ཀྱི་མ་རིག་པའི་དབང་གིས་ཆོས་ནམས་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་ལ་རྫོངས་ཤིང་འཁྲལ་བའི་གང་
ཟག་རྒྱལ་བོ་དུག་ཅན་པའི་བྱ་དུག་ཁྲིའི་རྒྱུད་ཆོགས་དག་པར་སྦྱར་ཅིག །རིན་ཆེན་ནམ་
བཞིའི་ཁྱར་ལྷེ་ཞིང་རྩོལ་བའི་མཆོ་ཆེན་གྱི་སྐྱེ་རགས་གཡོ་ལ། ཉེ་ཆུའི་སྟོན་མེ་འདེགས་
པའི་ལྷན་པོ་དེ་སྤྲད་གནས་པ་དེ་སྤྲད་དུ་བསྟན་བཅོས་འདིས་ཀྱང་གསར་བཤད་ཀྱི་ཁྱར་
ལྷེ་ཞིང་གྲགས་སྟན་གྱི་བ་དན་གཡོ་ལ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྟོན་མེའི་འོད་ཀྱིས་ས་གསུམ་
སྤང་བར་བྱེད་པར་ཤོག །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གདོད་མ་ནས་ནམ་པར་དག་པའི་གཤིས་དང་
དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱལས་མི་བསྐྱུ་བའི་མཐུས་འགོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ནམས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་འཕྲལ་བཞིན་དུ་ས་བརྒྱ་ལམ་ལྷ་རིམ་བཞིན་སྦྱར་དུ་བཞུད་ཅིང་། ཉ་
རྒྱས་ཏེ་ཡར་ཆོས་བཅོ་ལྷའི་རྒྱ་བ་ལྟར་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་

ནས་ཉི་མ་བརྒྱུ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་གསལ་བའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ལྷུང་དུ་ཐོབ་པར་
ཤོག་ཅིག་ཅེས་པའོ། །

མཐུག་ཚུམ།

འདིར་སྐྱེས་པ། ཡང་དག་ལྟར་སྣང་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་སྣ་ཆོགས་ཅ་སྐབས་
གྱུ་ལྷུང་གཡོ། །གནས་ཚུལ་གཏིང་ཟབ་ངམ་གནག་འབྲུག་པོས་སློ་དམན་སྤྱང་ལ་
འཛིགས་པ་སྦྱེད། །རྗེད་བྱེད་པ་མཐའ་མཐོང་བར་དཀའ་བའི་བྱི་ནང་གཞུང་ལུགས་བ་
ཚུའི་མཆོར། །ཡུན་རིང་དུས་ནས་གཤམ་པར་གྱུར་པ་བྱུབ་མཐའི་བྱུང་པར་ཡིད་བཞིན་
ནོར། །གཞུང་ལུགས་ཏི་མའི་གྲོང་དུ་གནས་བཅས་ཤིང་། །ཟད་མེད་ལེགས་བཤད་ནོར་ལ་
དབང་འབྱོར་བ། །འཇམ་དབྱངས་དགུས་བཞད་ལག་འགྱུར་དབང་བོ་དེས། །མཁྱེན་རབ་
བཙུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལེགས་པར་རྟེད། །བྱས་དང་རྟག་སྦྱོར་བཙུན་འབྲུག་རྒྱུང་གིས་
བསྦྱོད། །ནམ་དཔྱོད་མི་དམན་རྟ་ལྡང་ཤིང་རྟས་བྱངས། །བྱུབ་མཐའ་ཙུ་འབྲེལ་རི་སྒྲིང་
ཀུན་གསལ་བའི། །རྩུ་མཆན་ཉིན་བྱེད་དབང་བོ་དེར་འདིར་ཤར། །ཕྱོགས་སྤྱང་ཆ་བས་
གདུང་བ་ནམས་ལ་ལེགས་བཤད་གངས་ཀྱང་ཆར་འཁྱུར་ལ། །ཕྱག་དོག་ལྷག་པས་བཏབ་
པ་ནམས་ལ་པན་འདོགས་མེ་ཡང་གང་བྱེད་མོད། །མཁྱེན་རབ་གཤོག་རྩུང་རྒྱས་པའི་
མཁས་མཆོག་གཟུར་གནས་ངང་བའི་རྒྱལ་བོ་ཉིད། །ཡང་དག་ལྟར་སྣང་འོ་ཆུ་འདྲེས་པ་
ནམ་དཔྱོད་མཆུ་ཡིས་འབྱེད་པར་མཛོད། །འདིར་འབད་ལེགས་བྱས་རབ་དཀར་རྒྱ་ལྷ་

རྒྱུ་ལ། འཕྲོ་བ་ཀྱན་གྱི་མཐར་འཛིན་ཐུན་པ་དང་། སྲིད་པའི་ཆ་གདུང་མ་ལུས་བསལ་
བྱས་ཏེ། ཁྲིམ་ལེགས་ཀྱན་དའི་དགའ་ཚལ་རྒྱས་ཐུར་ཅིག རྒྱལ་བསྟན་སྙིང་བོ་ལྷ་མེར་
འཆང་བའི་བསྟན། ལྷལ་ཕྱོགས་གནས་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་རབ་རྒྱས་ཤིང་། ཁྲིམ་འཛིན་མཁས་
མང་དགེ་འདུན་ཟླ་དང་བཅས། ཁྲིམས་གཙང་ཐུགས་མཐུན་བཤད་སྐབ་འཕེལ་ཐུར་ཅིག
།བདག་ཀྱང་མ་འོངས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་གྱིས་རབ་
མངོས་ཤིང་། ཐེག་མཆོག་དགེ་བའི་བཤེས་གྱིས་ཟིན་པའི་མཐུས། མ་ཞོར་ལམ་བཟང་
ཐུར་དུ་མཐར་ཐིན་ཤོག གཤེད་ཀྱི་རི་བོའི་བཅེགས་པ་རིམ་པ་བདུན་གྱིས་ཀྱན་ནས་
ཡོངས་སུ་བསྐྱོར། བསལ་དང་འཇམ་དང་རྒྱུ་མས་དབེན་པའི་རོལ་མཆོའི་སྤྲད་གཡོག་
མངོས་པར་གསོལ། ཁིན་ཆེན་རྣམ་བཞིའི་རྩལ་བཅེགས་ཐུན་པོ་འི་སྲིད་གནས་པ་དེ་
སྲིད་དུ། མཆན་འགྲེལ་འདིས་ཀྱང་གནས་ཤིང་འཕྲོ་ལ་ལེགས་བཤད་དགའ་སྟོན་འཕྲེང་
ཐུར་ཅིག །

ཅེས་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་འགྲེལ་དཀའ་གནད་མདུན་གྲོལ་སྟོ་གསལ་གཅེས་ནོར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི།
ཁལ་ཁ་ཁུ་རེ་ཆེན་མོའི་བཀའ་ཤིས་ཆོས་འཕེལ་གྱ་ཚང་གི་བཀའ་རམས་པའི་འཛིན་གྱ་ནས་དད་བཙོན་རྣམ་དཔྱད་དང་ལྟན་
པ་དགེ་སྟོང་སྦྱིན་པ་ལེགས་བཤད་གྱིས་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལ་མཆན་འགྲེལ་ཞིག་དགོས་ཞེས་དདུལ་གྱི་མཆུལ་ཁ་བཏགས་
རྣམ་དབང་གོས་ཆེན་མེར་བོ་ཡུག་ཆེན་གྱི་རྟེན་དང་བཅས་ནན་ཏན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ། ལྷལ་ཕྱོགས་ངེས་མེད་ལྷལ་
བའི་ལ་སྤང་བཙུན་ངག་དབང་དཔལ་ལྷན་གྱིས། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་བའི་བཟང་བྱ་བཞི་བཅུ་བ་ཟེལ་གཞོན་མེ་རྟ་ལ་ཁུ་རེ་
ཆེན་མོར་དབུ་བརྩམས་ཏེ། མདོ་ཟླ་པལ་མོ་ཆེ་ནས་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་སྦྱལ་བའི་གནས་སུ་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་
པའི་རི་བོ་ཆེ་ལུང་དབེན་གནས་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་འཁོར་སྤྱིང་དུ་པལ་ཆེར་གྲུབ་པར་བྱས་ཤིང་། བཀའ་དང་བསྟན་བཙོན་
འཐུར་རོ་འཚལ་བཞུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་དམ་ཆོས་འཐུར་མེད་སྤྱིང་དུ་ལོ་མཚམས་བཅད་སྐབས་མཐུག་
ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པར་སྦྱར་བ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་འཕྲོ་ལ་པན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོགས་པར་ཐུར་ཅིག ཁམ་མཛུ་ལོ།

ཨོ་སྙ་སྟྲི། རྒྱབས་ཆེན་ཐུགས་བསྐྱེད་སྦྱོར་བའི་མ་མ་ལས། གཤམ་པན་འཕྲིན་ལས་
འོད་སྤང་འཕྲེང་བཞིན་པར། ལུས་ཅན་འདབ་ཉན་འི་གཉེན་དུ་ལེགས་ཤར་བའི། ཐུབ་

དབང་ཉི་མའི་ཞབས་རྩལ་སྤྱི་བོས་མཆོད། རྒྱལ་བའི་སྲས་མཆོག་མི་པམ་འཇམ་དཔལ་
 དབངས། རྒྱ་སྐབ་ཡབ་སྲས་ཐོགས་མེད་སྐྱེ་མཆེད་ཞབས། རྩོགས་སྒང་ཆོས་གྲགས་ལ་
 སོགས་འཕགས་ཡུལ་གྱི། མཁས་མང་སྐར་ཆོགས་སྤུབ་བསྟན་ནམ་མཁའི་རྒྱ། དབང་
 རྩོགས་པན་བདེའི་ལོ་རྟོག་སྤེལ་བའི་སྤང། རྒྱལ་བསྟན་ཚུ་སྤྱང་ལྷག་བསམ་ཡུར་ཆེན་
 གྱིས། རྩོགས་འདིར་འདྲེན་མཛད་ལོ་པཎ་རྒྱལ་སྟོན་གྱི། བཀའ་བློན་བློ་སྟོན་པན་
 བདག་ཀྱང་གྲུས། རྩལ་བྱང་མཁྱེན་རབ་བྱམས་བཅེའི་གསེར་འཁོར་གྱིས། སྤུབ་བསྟན་
 གྲུབ་མཐའི་སྤྱིང་བཞིར་དབང་བསྐྱར་བའི། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་བསྐྱར་ཀུན་མཁྱེན་ཙོང་ཁ་
 པས། ཆོ་རབས་ཀུན་ཏུ་བདག་གི་བཤེས་མཛོད་ཅིག བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ལེགས་
 བཤད་གང་གའི་རྒྱུ། རྒྱལ་ལྷན་ཐིག་ལེ་དྲུག་པའི་ཞབས་བསེལ་དུ། རྣམ་པར་བསྐྱེད་ས་
 མཛད་དགེ་ལྷན་མཁས་རྣམས་ཀྱང་། ར་སྦྱོང་རྒྱལ་ལྷན་གིང་ཉིད་དཔེ་ལྷན་འོས། དག་
 ལ་དབང་གུར་མཁྱེན་རབ་གསེར་སྐྱང་མཆོག ལྷབས་ཆེན་བཙོན་འགྲུས་མེ་ལྷེས་བཞུས་
 པ་ལས། ལེགས་བཤད་ན་རྒྱན་མཆོག་ཏུ་གྲུབ་མཛད་པའི། འཇམ་དབངས་དགེས་
 བཞད་དོ་རྗེར་སྲས་མི་གྲུས། དེས་གསུངས་གྲུབ་མཐའ་རྩ་འགྲེལ་ཡིད་བཞིན་ནོར། ལྷན་
 མཆན་རྒྱལ་མཆན་རྩེ་མོར་བཀོད་བྱས་ཏེ། འཆད་ཉན་བྱི་ཞིམ་སྟོས་གྱིས་ལེགས་མཆོད་
 བ། ལེགས་བཤད་འདོད་དགའི་གྲུ་ཆར་ཅིས་མི་འབབ། རང་སྤེའི་གཞུང་བཟང་ཚུ་སྤྱང་
 བཞི་འདྲེས་པའི། ལེགས་བཤད་འོ་མཆོའི་དཔལ་ལ་དགར་དགས་ནས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་
 སྲས་ངང་བའི་བྱ་ཆེན་པོ། དག་ཞིང་རི་ལས་འཕུར་ནས་འདིར་འབབ་སྟུམ། དེ་ཕྱིར་ཆོས་
 སྤྱིན་མི་ཟད་སྤེལ་བའི་སྤང། ཐོས་དང་གཏོང་བའི་ནོར་གྱིས་རབ་ཕྱག་པའི། དཔྱོད་ལྷན་
 དགེ་སྟོང་སྤྱིན་པ་ལེགས་བཤད་གྱིས། རྒྱ་རྒྱུན་སྐྱར་ཏེ་པར་དུ་བཀོད་པར་བྱས། འདིར་
 འབད་རྣམ་དཀར་ལེགས་བྱས་རྒྱང་ཕྱགས་གྱིས། སྤྱིད་པར་འབྱམས་པའི་མ་ཁན་ལྷ་ཆོས་
 པ། ར་ལམ་ནམ་མཁའི་བཞོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ཏེ། སྤངས་རྟོགས་བཅུ་དྲུག་ཆ་ཤས་རྟོགས་
 པར་ཤོག པར་ཡིག་འབྲི་དང་པར་གིང་རྟོ་བ་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་སྐྱར་སོགས་འདིར་བཙོན་
 ལུས་ཅན་རྣམས། གནས་སྐབས་མི་འདོད་མཐའ་དག་ཞི་བ་དང་། མཐར་ཕྱག་སྐྱེ་བཞིའི་

དཔལ་ལ་ལྷུང་སྒྲིད་ཤོག །སྒྲུ་མ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་དང་། །བསྟན་བསྟུང་
དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་མཐུ་སྟོབས་དང་། ། ལས་འབྲས་བསྐྱུ་བ་མེད་པའི་བདེན་སྟོབས་
ཀྱིས། །བསམ་དོན་ཡིད་བཞིན་འབྲུབ་པའི་བཀྲ་ཤིས་ཤོག །

ཅེས་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་མཆན་འགྲེལ་འདི་ཉིད། གཏོང་བ་དང་ཐོས་པའི་ནོར་གྱིས་ལྷག་པའི་དགེ་སྤྲོད་ལྷན་
པ་ལེགས་བཤད་ཀྱིས་རྒྱ་རྒྱུན་རྒྱུར་ཞིང་། ལུང་རིགས་སྤྱོད་པའི་དབང་བོ་ནོར་ཆེན་མ་ཚོན་རྒྱུ་གིས་ཁྱས་དག་སོགས་དོད་མ་
གནང་སྟེ། ཁལ་ཁ་ཁུ་རེ་ཆེན་མོར་པར་དུ་བསྐྱུན་པར་བྱས་སོ། ། ལུ་རྟ་མཆོ་སྐྱ་ཇ་ག་རྩ་མ།

པར་བྱང་སྟོན་ཆོག

༡༣། །སྤྱི་ལོ། ལྷ་ཆོགས་གྲུབ་མཐའི་དེ་ཉིད་གཟུགས་བརྟན་ཀླུ། །མ་འདྲེས་
དྲངས་པའི་སྟོ་མཚོར་མ་ཤར་བར། །འདོད་སྤང་སྤངས་པས་རང་གི་ལྷ་གྲུབ་ཉིད། །མཆོག་
རྒྱ་ཞེན་པ་བྱིས་པའི་རང་ཚུལ་ཙམ། །ཕྱ་ཞིབ་རིགས་པས་བྱེ་བའི་སྟོ་མིག་གིས། །རང་
གཞན་གཞུང་བརྒྱའི་གནད་ལ་ལེགས་དབྱད་ན། །སྤྱོད་པ་ཡང་དག་ལྷར་སྤངས་ཚུལ་མཐོང་
ནས། །ཁོལ་སར་འཕྱུན་པའི་གོམ་འགྲོས་ག་ལ་འཁྱོར། །རྟག་ཆད་བདག་སྤྱོད་དམ་པ་མིན་
པའི་ལམ། །རྟོག་གི་ཕྱི་རོལ་འཁྱུལ་བའི་མཚང་རིག་ནས། །འཁྱུལ་བའ་གོ་རྟམ་བསྟན་
དང་སྟོན་པ་ལ། །ཤིས་ནས་དད་པ་རིགས་པའི་ལམ་ནས་ཐོབ། །ཁོང་འོག་གྲུབ་མཐའི་
གསང་ཆོག་མ་ཤིས་ན། །འོག་མ་གོང་མར་བཞུད་པའི་འབབ་སྟེགས་སུ། །ལྷུང་ཏེ་མཐའ་

བྲལ་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ལྷགས། །མཆོག་ཏུ་མཐོང་བའི་རབ་དགའ་ཇི་ལྟར་སྒྲེ། །ཁྱབ་མཐའ་
ནམ་བཞིའི་བཞེད་སྒོལ་ནོར་བུའི་དཔྱ། །སྒྲོ་གྲོས་མཛོད་དུ་གཏམས་པའི་སྐལ་བཟང་
དེར། །མང་ཐོས་ནགས་ན་བདེ་ཞེས་བྲང་སྒྲོང་ཆེས། །བསྐྱུགས་པའི་སྤང་བ་ལྷན་སྒྲེས་
བཞིན་དུ་མཛུལ། །དེ་ཕྱིར་འཇམ་མགོན་དགེས་རྒྱར་བཞུད་པའི་དབྱིད། །ཁྱབ་མཐའ་རྒྱ་
ཆེན་ལེགས་བཤད་ཐུང་པོའི་གཏོར། །མཁས་མང་ཡི་ག་འདྲོ་དེར་གྲུས་པའི་སྒྲོས། །མཆན་
བྱས་བཀྲལ་བའི་སྒྲེགས་བམ་པར་དུ་བསྐྱབས། །འདིས་ཆོན་དགེ་བས་མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་
ཀུན། །གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཚུལ་ལ་མ་ཚོངས་པའི། །ཆོས་མིག་རྒྱལ་བྲལ་ཟག་པ་མེད་
ཐོབ་ནས། །ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་མཛོད་ལ་དབང་སྦྱར་ཤོག།

ཅེས་པ་འདི་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་ངག་དབང་བཙུན་འགྲུས་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའི་
ཁྱབ་མཐའ་ཆེན་པོ་ཙུང་འགྲེལ་དེ་དག་རང་གཞན་གྱི་ཁྱབ་མཐའ་ནམ་བཞེད་གསལ་བར་སྒྲོན་པའི་ལེགས་བཤད་གྱི་གཏོར་
ཆེན་པོར་བཞུགས་ཀྱང་དེ་ཉིད་དུ་ཐུང་མི་གསལ་བ་དང་། །གཞུང་དོན་རྟོགས་དཀའ་བའི་རིགས་ནམས་སོག་པོ་ལལ་ལ་
ཆོས་རྒྱུ་དབང་དཔལ་ལྷན་གྱིས་མཆན་བུའི་སྒྲོ་ནས་ཞིབ་རྒྱས་སུ་བཀྲལ་བའི་མཆན་འགྲེལ་འདི་ཉིད་མཛེས་རྒྱན་ཡན་
ལག་ལྟ་བུར་མེད་མི་བྱུང་དུ་མཐོང་ནས་པར་འདེབས་བཞུས་པའི་དགེ་བཟླའི་སྒྲོན་ཆོག་ཏུ་ཤུགས་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་རྒྱ་བ་ངག་
དབང་སྒྲོ་བཟང་བསྐྱེད་འདྲིན་རྒྱ་མཆོས། བོད་རབ་ལོ་ ༡༩༩༩ ཤིང་འབྲུག་ཟླ་ ༩ ཆོས་ ༡༧ ལ་འདུ་བཞུས་པའོ།